Ion Rațiu

Note zilnice
ianuarie 1997-ianuarie 2000

Lăsământul meu

RH
PRINTINGS
PUBLISHING

ION RAȚIU, NOTE ZILNICE. Volume apărute:

În fine, acasă. Note zilnice: Decembrie 1989 - Decembrie 1990. București, Univers, 1999

Din zilele unei „democrații originale". Note zilnice: Ianuarie - Decembrie 1991. București, RH Printing&Publishing, 2001

Istoria unei candidaturi deturnate. Note zilnice: Ianuarie - Decembrie 1992. București, RH Printing&Publishing, 2001

Tirania majorității. Note zilnice: Ianuarie - Decembrie 1993. București, RH Printing&Publishing, 2002

Marele lobby: România în NATO. Note zilnice: Ianuarie - Decembrie 1994. București, RH Printing&Publishing, 2002

Ăștia aspiră să conducă o țară? Note zilnice: Ianuarie 1995 - Decembrie 1996. București, RH Printing&Publishing, 2005

Cuvânt înainte

Câștigarea alegerilor din 1996 de către CDR a constituit un moment important în agitata și interminabila tranziție către democrație a României post-comuniste: se realiza, în sfârșit, după mai multe decenii, alternanța la putere. Societatea românească se putea elibera de temerile iraționale induse de un lung exercițiu al resemnării pasive și de manipulările grosolane ale unui aparat bine pus la punct și care-și păstrase, surprinzător, atât metodele, cât și, încă și mai surprinzător, sistemul de conexiuni. Democrația prezintă această particularitate miraculoasă că nimic nu este ireversibil, natura ei aurorală autorizează toate speranțele, și în momentul alternanței din 1996, lumea nu avea nimic din dezolarea unui peisaj apocaliptic. Desfășurarea ulterioară a lucrurilor nu va fi la înălțimea speranțelor suscitate, dar importanța momentului e reală și ea este prompt sesizată de Ion Rațiu, care nota în 1996, încă înainte de cunoașterea verdictului ieșit din urne: „Oricare ar fi rezultatul acestor alegeri prezidențiale, ele reprezintă un pas mare pe drumul anevoios al democratizării țării. Pentru că nu mai domină teama, în primul rând". Dificil, dar cu atât mai admirabil exercițiu de obiectivitate și de fair-play din partea unui om politic angajat, căruia propriul Partid i-a refuzat încă o dată învestitura în calitate de candidat la alegerile prezidențiale.

Decalajul dintre disponibilitatea și capacitatea de a servi și rolurile tot mai neînsemnate în care este distribuit caracterizează prezența lui Ion Rațiu în politica românească pe parcursul deceniului situat între întoarcerea sa în țară și încetarea sa din viață. Aflată doar la primii pași, democrația din România prezintă toate simptomele unei societăți îmbătrânite în rele, devenită cu alte cuvinte expertă în denaturarea vicioasă a valorilor: principiile sunt înlocuite de implacabilul algoritm, promovarea competențelor nu e la ordinea zilei, având în vedere imperativul distribuirii clientelare, pragmatismul, eficiența, obligativitatea rezultatelor nu intră nici măcar în orizontul retoricii politice. Interesul național este în mod paradoxal servit, chiar dacă indirect, de instanțele și instituțiile internaționale, atât de criticate, unele dintre ele, pe alte meridiane: FMI, Banca Mondială, BERD, mulțimea de ONG-uri umanitare sau pentru promovarea democrației etc. Acestea pe de o parte, dar mai ales exigențele formulate de NATO și Uniunea Europeană determină adoptarea reformelor esențiale pentru societate: privatizarea, adaptarea legislației și a instituțiilor, retrocedarea proprietăților și altele, față de care cvasi-totalitatea cla-

sei politice manifestă o ciudată lipsă de entuziasm.

Aceasta este ambianța anilor 1997-1999. Țărăniștii sunt la putere, dar Partidul e străbătut, în teritoriu, de tot felul de conflicte și de lupte între grupuri și facțiuni în care moștenitorul fotoliului lui Corneliu Coposu intervine discret dar decisiv, favorizând o grupare sau alta, în funcție de afinități. Tinerii cooptați în Guvern sunt complet prinși de această ocupație, trebuind în plus să ia în considerare eventuale viitoare transferuri și alianțe, în timp ce bătrânii, cei mai mulți, par a se mulțumi cu funcții onorifice. Un coleg de partid perspicace îi șoptește la ureche lui Ion Rațiu că Partidul e condus de doamna Badralexi! Printre bătrânii Partidului, Ion Rațiu, octogenar, se bucură de o vigoare excepțională și este extrem de activ. Zilele și nopțile sale sunt cuprinse de o adevărată frenezie, între participarea la dezbaterile parlamentare, obligațiile de deputat de Arad, călătoriile în țară, unde este adesea solicitat, tracasările de la ziarul *Cotidianul*, care, dacă nu pierde bani, îl pune rău cu toată lumea, din cauza opțiunilor politice ale diferiților directori, recepțiile oficiale și invitațiile aproape zilnice la tot felul de emisiuni de Televiziune, pe care le acceptă, considerând că orice ocazie e bună dacă reușește să-și expună ideile despre democrație și despre reformarea societății, cu toate că de cele mai multe ori el servea de alibi realizatorilor în căutare de onorabilitate. Dar cea mai importantă ocupație a sa din acești ani, care i-a adus și cele mai multe satisfacții, este participarea oficială la lucrările Adunării Parlamentare a NATO. În intervențiile și analizele atent pregătite - notele culese în acest volum stau mărturie - și prezentate la numeroasele reuniuni la care participă, ca și în întâlnirile colaterale cu personalități de prim rang sau, pur și simplu, influente pe scena internațională, Ion Rațiu pledează cauza integrării României. Aceste din urmă contacte, stabilite datorită frecventării timp de decenii a celor mai înalte cercuri politice din Marea Britanie și Statele Unite, în special, cvasi-oficiale sau de-a dreptul private, aveau avantajul că-i permiteau să se exprime liber și de la egal la egal, acolo unde un om politic sau un funcționar, propulsat într-o asemenea situație de hazardul binevoitor al algoritmului, timorat de limitele propriului mandat, de stăpânirea imperfectă a limbii și de lipsa totală de experiență a lumii s-ar fi limitat la o serie de schimburi amabile și convenționale, fără alte urme decât o pagină suplimentară în albumul personal de amintiri. Se poate spune că timp de zece ani Ion Rațiu a fost, în misiunile sale în străinătate, dar și în conștiința unora dintre compatrioții săi, după împrejurări, ambasador itinerant, Ministru de Externe sau Președinte al României pe cont propriu.

Înfrângerile provocate mai ales de lipsa de anvergură a „prietenilor" săi îi lăsau un gust de cenușă, dar nu reușeau să descurajeze voința și optimismul robust al acestui descendent al unui lung șir de bărbați, care timp de mai multe secole s-au pus în serviciul mai întâi al idealului și apoi al interesului național, simplu, natural, ignorând orice idee de recompensă. Ion Rațiu avea la

rândul lui o idee înaltă despre democrație, așa cum demonstrează această frază atribuită lui Voltaire și pe care el o repeta ori de câte ori avea ocazia, ca pe o profesiune de credință: „Voi lupta până la ultima mea picătură de sânge ca să ai dreptul să nu fii de acord cu mine".

În toamna anului 1999 boala se declară și progresează vertiginos, lăsându-i doar răgazul de a-și pune în ordine metodic, fără precipitare, cu același simț al datoriei care nu l-a părăsit nici o clipă, propria posteritate. Acum apare des sintagma „lăsământul meu", venită direct de la corifeii Școlii Ardelene și pe care dicționarele de azi nu o menționează, ca și cum nu ar mai corespunde nici unei realități. Profund anacronic, Ion Rațiu lasă bunurile sale materiale și de orice altă natură neamului, în dubla accepție a acestui cuvânt: familie de sânge și comunitate mai largă fundată pe istorie și valori. Se poate spune că Ion Rațiu a fost ultimul iluminist transilvan rătăcit timp de un deceniu în peisajul politicii românești. „Lăsământul" său, care constă din o anume viziune a politicului, ca acțiune practică orientată către interesul general și instanță transcendentă, cuplată pe experiența unui om care a trăit până în pragul secolului al XXI-lea, impregnată de raționalism pragmatic și luciditate, își așteaptă exegeții și discipolii.

Până atunci, să ne alăturăm și noi celor care, tot mai numeroși în ultimii ani, îl întâmpinau cu aceste cuvinte: „De ce nu v-am ales pe dumneavoastră în 1990, domnule Ion Rațiu! Altfel ar fi acum!"

Petre RĂILEANU

Luni, 6 Ianuarie 1997

M-am întors la București. Zăpadă, frig. La ieșire, lumea adunată întotdeauna acolo, mă aplaudă zgomotos. „La Mulți Ani". „La Mulți Ani, tuturor", le răspund.

Marți, 7 Ianuarie 1997

Îi telefonez lui Diaconescu să-l felicit de ziua onomastică. Și-a sărbătorit-o ieri. Astăzi pleacă la Roma, cu Radu Vasile și Gabriel Țepelea. Ne întâlnim pentru câteva minute la ieșirea din Parlament.

Văd că l-ați făcut pe Fărcaș Prefect de Cluj, îi spun. E o mare greșeală.

„N-a fost chip. Nimeni nu m-a susținut când l-am propus pe Cerghizan. Boilă m-a amenințat că-și dă demisia. Fărcaș e cel mai important om din organizația PNȚCD-Cluj". Adevărul e că Diaconescu a cedat pe toată linia.

După masă sosesc de la „Tele7abc". Îmi iau un scurt interviu.

La 4.00 p.m., la Redacție. Sărbătorim pe toți Ionii și Ioanele noastre. Suntem șase. Ne fotografiem în diverse grupuri. Atmosfera bună, deși îmi închipui, toți își dau seama că lucrurile nu merg bine. Prezența mea însă i-a asigurat că ziarul merge înainte.

Întors acasă îl găsesc deja pe Crețu care mă aștepta. Au mai venit și alții, vechiul meu camarad Călin Daia, printre ei. Laurențiu Dumitrașcu și cu Puia au stat până seara târziu de tot. Laurențiu e ferm convins că trebuie să candidez din nou la vicepreședința Camerei. Nu mulți îl apreciază pe Vasile Lupu. Dudu Ionescu îl urăște, de-a dreptul. Nelu Mureșan să candideze ca Secretar și el, Dumitrașcu, la Chestor.

În prima sa misiune ca Ministru de Externe, Adrian Severin s-a acoperit de critică. Ajuns la Budapesta, ar fi căzut de acord cu Arpad Göncz, nu numai cu Gyula Horn, asupra Consulatului Ungariei la Cluj și asupra utilizării ambelor limbi în învățământ și administrație. Exact nu știu ce s-a discutat, dar Emil Constantinescu a făcut o declarație împotriva utilizării limbii maghiare în universități și în numele străzilor, așa ceva „n-a făcut parte din mandatul dlui Severin". Meleșcanu, la rândul lui, a declarat vizita la Budapesta „un eșec" și a anunțat că va cere Ministrului să apară în fața Comisiei de Externe

a Senatului „pentru o discuţie serioasă". Vizita la Budapesta a avut loc fără nici o pregătire serioasă şi dl Severin a făcut importante concesii nejustificate. Nu trebuia să se cadă de acord ca un consulat maghiar să fie deschis la Cluj. Locaţia acestuia urma să fie discutată pe urmă. Nu fusese pre-stabilită. Şi Melescanu afirmă că un consulat ar fi, poate, justificat la Timişoara sau Braşov. Dar nu la Cluj.

Miercuri, 8 Ianuarie 1997

Ieri, Andrei Sergiu mi-a adus o poezie „La Mulţi Ani!". Începe aşa:

„Un orator întârziat/La Ion Raţiu a intrat /Să-i strige o urare/aşa chiar în gura mare..."

Întârziat o fi fost el, dar foarte puţină lume a venit. Semn al situaţiei, chiar dacă punem vina pe absenţa mea din ţară, pe frigul şi zăpada de afară etc. Semnificaţia politică e evidentă.

Mai târziu vine Alexander Dembitz din Geneva. El e şeful societăţii Deloitte Touche pentru Europa Centrală. Vrea să aibă un bun preşedinte aici în România. Şi-a fixat privirea asupra lui Mugur Isărescu. Foarte bună alegere, îi spun, dacă actualul Guvern nu-l ţine în funcţie. Dembitz îmi cere să-i facilitez o întrevedere, o masă împreună, mai bine. Voi încerca. Vorbind de una, de alta, îi pomenesc că am obţinut casa părintească la Turda şi că vreau s-o transform în Muzeu şi Casă Memorială. Dacă reuşeşti, îmi zice entuziast, o sponsorizăm noi. Îţi dau în scris, dacă vrei. Bineînţeles că nu i-am cerut acest lucru. Mai sunt multe dificultăţi de înlăturat înainte de a putea realiza visul meu.

Joi, 9 Ianuarie 1997

M-am dus din nou la Dr. McKenzie. Nu mai aud bine. Urechile mele sunt pline de ceară întărită, se pare. Cea dreaptă mai e şi foarte umflată. Surzii trebuie să sufere foarte mult!

Îi am la prânz pe Max Bănuş şi pe Doina. Ne înţelegem. Va începe să tipărească la noi. La început, doar parte din cele 38 de publicaţii ale sale. La 4.00 vine Culian Androne din Los Angeles. S-a repatriat, dar îşi menţine ambele cetăţenii şi face afaceri. Oamenii ăştia pretind că m-au luat pe mine de model, întorcându-se în ţară. Tot astăzi am primit o lungă scrisoare prin FAX, tot în acest sens. Ironia e că eu sunt pe punctul de a pleca!

Grabowski face o analiză riguroasă a situaţiei. Am pierdut partida, dar prestigiul meu şi afecţiunea de care mă bucur în ţară sunt mult mai mari decât ale celorlalţi lideri politici. Trebuie să-mi exprim poziţia. Poate să scriu un articol pe săptămână, ca lumea să ştie cum văd eu lucrurile. Să nu atac Guvernul, dar să dau soluţiile bune.

Şi Cerghizan mi-a telefonat. Ei, susţinătorii mei, au fost practic eliminaţi. La Cluj, Boileştii răspândesc ideea *nejustificată*, că el nu mai trebuie luat în considerare pentru că i se va oferi un post la Bucureşti. Pură invenţie!

Vineri, 10 Ianuarie 1997

Fostul Ambasador român la Beijing, Budura, vine la 11.00 a.m. exact. Adevărat diplomat de școală veche. Îmi vorbește de nevoia absolută să formăm diplomați care să ne reprezinte demn țara. Trebuie să trimitem tineri în țările importante ca să învețe limba, așa cum e vorbită acolo și să asimileze ethosul local. Face multe comentarii la diletantismul de care dăm dovadă și se referă, în special la Geoană, Ambasadorul nostru la Washington, care a „ars" etapele, fără nici o justificare. Deși diplomat de carieră, n-a trecut prin fazele prescrise și se află la o vârstă mult prematură în cel mai important post de Ambasador al României.

Minodora Ilie mi se plânge de felul cum a fost prezentată în *Cotidianul* de ieri.

Sâmbătă, 11 Ianuarie 1997

Doina era cu mine. Minodora vine pentru că i-am atras atenția că s-a publicat opinia mea despre ea în *Cotidianul* de astăzi. Dă peste Doina. Încep să se certe imediat. Doina o face securistă, Minodora afirmă, pe bună dreptate, că mulțumită ei „are o pâine". Mulțumită ei, e un fel de-a zice. Adevărul însă e că Minodora ne-a obținut sediul din Calea Plevnei, de care aveam absolută nevoie ca să putem tipări. Am făcut ce am putut să împac lucrurile.

„Femeia asta vă distruge. Astăzi ați fi Președintele țării, dacă n-ar fi fost ea", pretinde Minodora. Era aproape în lacrimi. Am condus-o până la poartă. Doina striga înainte, cum face ea când nu se mai controlează.

Horia Alexandrescu vine cu mare întârziere. Pe la orele 2.00 p.m. Se leagă de mesajul primit de Iliescu de la Clinton. Pe care TVR nu l-a dat. Clinton îi spunea că-l felicită pentru mersul spre democrație.

Să știi că nu e pentru prima dată, îi spun, când Kohl a ajuns Cancelar, Președintele Americii l-a felicitat pe fostul Cancelar. După Horia e altfel. Iliescu era, și rămâne preferat. Între Roman și Severin e o luptă mare, pe viață și pe moarte, mai spune. Roman e astăzi cel mai izolat om politic din România. El îi are pe Băsescu, Berceanu, iar Severin pe Babiuc, și pe majoritatea parlamentarilor PD.

Ai noștri s-au întors de la Roma. Nu știu cine i-a invitat, nu știu cine a suportat cheltuielile, dar știu că Papa nu i-a primit. Ar fi trebuit să aibă acordul Patriarhului, li s-a spus. Echipa a fost mare: Diaconescu, Țepelea, Ionescu-Galbeni, Lepșa, Opriș, Radu Vasile, Roxana Badralexi și mai nu știu cine. În total zece.

Toată presa l-a atacat pe Adrian Severin pentru prestația lui la Budapesta. Doar Ministrul de Externe maghiar, László Kovács, îl apără. Se poate trage concluzia că lor le-a convenit.

Luni, 13 Ianuarie 1997

La conferința de presă, vizita în Italia e prezentată ca un mare succes. Radu Vasile vorbește de datoria externă de 11 miliarde de dolari. Altă

greșeală. Nu trebuie să exagerăm. Nici o întrebare delicată din partea presei.

La Partid, mare forfotă. Găsesc însă momentul să-i spun lui Diaconescu că nu putem accepta „Consiliul politic" înființat la Arad. De fapt, am dat curs intervenției lui Nicolai. El m-a informat că tinerii noștri deputați Calimente și Ghidău au constituit un „Consiliu politic" format din parlamentarii partidelor de guvernământ (PNȚCD, USD și UDMR) care se erijează în forță supremă în județ. Măsura a fost luată ca să-l controleze pe Horhat, noul nostru Prefect. Asta, pentru că n-au reușit să și-l impună pe Oprean, unchiul Adelei. Diaconescu e de acord că trebuie să-i dezarmăm. Mi-a pomenit de ciocnirea dintre Minodora și Doina. Din păcate, două femei cam isterice, i-am zis.

Marți, 14 Ianuarie 1997

N-am ieșit din casă, decât pentru o plimbare de o jumătate de oră după-amiază. Am aranjat interviuri pentru Nicolae cu Spineanu și Băsescu. Foarte preocupat de situația ce se va dezvolta la ședința „Progresului Românesc" de mâine. Nicolae e decis s-o înlăture pe Doina. Degeaba îi spun că a obținut o serie de rezultate pozitive în ultimele zile.

Miercuri, 15 Ianuarie 1997

Doina îmi ceruse să mă duc la ea la 9.00 dimineața. Nu m-am dus. Pe bună dreptate. Nimic nu putea fi rezolvat. M-am dus la Partid unde i-am primit pe delegații organizației muncitorești PNȚCD din Petroșani. Corupția domină totul la ei. Cei care controlează sunt toți foști mari comuniști. Numele de Pușcaș revine tot timpul. Vine și Diaconescu. Îl conving să-i primească și el. Ceva trebuie făcut. Prefectul trebuie schimbat. Directorii combinatului trebuie schimbați. Investigațiile trebuie pornite de urgență. Se fură ca în codru. Toți de la conducere și-au construit vile din materialele și cu mâna de lucru a sindicatelor și a întreprinderilor locale.

M-am dus la Redacție. Mă aștepta Doina. Îmi face, întâi, reproșuri. Apoi îmi demonstrează, cu cifre, că a redresat situația. Nu numai că a înlocuit pierderea venitului când a plecat *Libertatea*, ci a dublat acest venit. Să vedem cum justifică această declarație.

E ora 3.50 p.m. Ședința BCCC trebuia să înceapă la 3.00. Îl așteptăm pe Președinte. Sau pe membrii noștri acum în Guvern. Tocmai au sosit Dudu Ionescu și Remus Opriș. Ceilalți n-au venit: Ciumara, Spineanu, Dejeu, Gabrielescu etc. Ciorbea trebuia să vină ca el să ne prezinte acțiunea Guvernului.

În ce privește vizita la Roma, Diaconescu ne informează că, potrivit Ambasadorului Italiei, n-au fost primiți cum ar fi trebuit pentru că cei care au lansat invitația nu au fost la nivelul cel mai înalt.

Câteva minute înainte de orele 18.00 sosește Ciorbea. Discutau, tocmai, situația din Vâlcea, unde Senatorul Săndulescu e respins de Biroul județean.

Dumitrașcu e secretarul general adjunct pentru regiunea respectivă. Săndulescu îl acuză că s-a dat cu rebelii! După mine, Dumitrașcu are dreptate.

N-am mai stat să-l aud pe Ciorbea.

La Redacție mă așteptau. Ședință extraordinară convocată la cererea RHP, adică Nicolae. Doina a demonstrat că a adus importanți clienți și comenzi de tipăriri. Mult peste ce am pierdut când am pierdut *Libertatea*.

N-am intervenit. Nicolae s-a convins singur că în aceste circumstanțe ar fi o greșeală să ne îmbarcăm într-o aventură, cu o nouă conducere, pe care nici n-o cunoaștem. Și care ne cere noi și importante investiții.

Duminică, 19 Ianuarie 1997

Ultimele patru zile: sunt deprimat, letargic. Alexandru Lupu, în prezența lui Michael Beck, ne-a făcut o prezentare a felului în care ar schimba *Cotidianul* pentru o relansare: un *New York Times* în România. Ar avea 16 pagini. Concepția nu e rea, dar nu fantastică. Să fie alb-negru în întregime. Doar reclamele în culori.

Pușa a fost la masă. Am vorbit de casa părintească pe care am obținut-o acum. Mi-a dat în scris că e de acord să fie transformată în casă memorială, dacă așa decid moștenitorii. Dacă se vinde, vrea partea ei. La tot cazul, eu i-am dat bani pentru a-și plăti ratele la apartamentul ce și-a cumpărat în Str. Gh. Coșbuc. I-am spus că ar fi cazul ca și Dănuț să contribuie. Nu vrea să audă. Dănuț are mari probleme financiare. Câștigă foarte puțin, că el lucrează în cercetări. Nu e medic practicant.

Luni, 20 Ianuarie 1997

Sesiune extraordinară. Ordonanțe guvernamentale. Începem apoi Legea învățământului. Ion Mircea Pașcu, acum Președinte al delegației parlamentare române la AAN, mă acostează: „Eu n-am căutat această poziție. Vreau să mă ajutați. Va veni sesiunea de toamnă, anul acesta la București. Contez pe sprijinul dumneavoastră". Ne-am înțeles. Eu îl voi ajuta în orice caz, de dragul intereselor României. Dar de ce nu m-au lăsat să continui eu?

„N-am fost prezent. Dar mi s-a spus că Roman s-a opus. Nu știu ce polițe a vrut să plătească. Și Diaconescu nu s-a luptat pentru menținerea Președinției". Nu mă surprinde. Roman s-a răzbunat pentru că am denunțat prostia ce a făcut la Roma, la Colegiul NATO.

Marți, 21 Ianuarie 1997

Liviu Marcu apare pe banca ministerială ca Ministru al Energiei. Discuție bună cu el și Nelu Mureșan. Ultimul vrea să cumpere *Cotidianul*. Are nevoie de un ziar ca să se lupte împotriva „ăstora", care domină totul. Gavra îl va ajuta. Fabrica de bere merge foarte bine.

Joi, 23 Ianuarie 1997

Dau un interviu la BBC-Channel 4. Jannet Smith îmi vorbește de Charles Hodgson care a fost de față când am coborât pe frânghie din turnul Capelei Colegiului Sf. John, în Cambridge, în timpul războiului. M-a amuzat evocarea acestei amintiri. Seara, extrem de încărcată. Dar, înainte am fost la Academia Română unde Christopher Crabbie, ambasadorul Marii Britanii i-a conferit medalia de aur lui Virgiliu N. Constantinescu pentru contribuția lui excepțională la știința tribologiei, adică a fricțiunii.

A venit Președintele Emil Constantinescu. A strâns mâna pe rând tuturor. A strâns-o și pe a mea, dar cu o privire total ostilă. Probabil i s-a atras atenția asupra articolului lui Grabowski. Și vina e a mea, bineînțeles.

Ceremonie demnă, simplă, scurtă. Frumoasă.

Seara eram invitat la 5 recepții. Întâi, la Ambasadorul Marii Britanii. Tot în onoarea lui Virgiliu. Ion Caramitru îmi vorbește de protejata lui. Vrea 9000 de dolari pe an, pentru un stagiu în Anglia. Ea e pianistă. Din Basarabia.

Să nu uit. În timp ce-l așteptam pe Emil Constantinescu, m-am dus la Crabbie și la Petre Roman. „You are a bad boy", i-am zis râzând. Mă refeream la felul în care a atacat Guvernul pentru ordonanța referitoare la aplicarea Legii 112, a caselor naționalizate. Nu i-a plăcut deloc. S-a simțit lezat în demnitatea și importanța lui, de mare șef de Partid, Nr. 2 în România, aspirant la Președinția României.

De-acolo la GDS. Multă lume. Tismăneanu lângă mine. Îmi confirmă că nu i s-a oferit Ambasada din Washington. Vorbesc Liiceanu și Patapievici. Apoi, Gabriela Adameșteanu. Liiceanu a povestit cum, în 1992, i-a spus lui Emil Constantinescu (care promisese să vină și el, dar n-a apărut): „Cum vrei să conduci și să administrezi o țară, când n-ai reușit să conduci o universitate?!".

La unguri vorbesc cu negociatorul venit la București pentru implementarea Tratatului româno-maghiar. Am vorbit și cu Tokay, Ministrul minorităților, și el deputat de Arad. Cădem de acord să încercăm să facem un campus universitar pe terenul cetății. Vorbesc și cu Adrian Severin care-mi cere să-l ajut pentru obținerea de sprijin în țările membre NATO, pentru intrarea României în primul val. Evident că o voi face.

În fine, la Clubul „Why Not?". Minodora Ilie plecase deja s-o ducă acasă pe Jeny, nevasta lui Diaconescu. Stau și eu vreo jumătate de oră și plec. „Omenia" e pe ducă. N-a reușit Minodora s-o transforme într-o adevărată instituție de „caritate, reconciliere și pace", cum îi place ei s-o definească.

Vineri, 24 Ianuarie 1997

Mă conduc cu mașina lor cei veniți să mă ia din Ploiești. La Prefectură, toate somitățile locale: Prefectul, Subprefectul, Președintele Consiliului Județean, Primarul și Vladimir Gusic, cel care m-a invitat cu atâta insistență să

le vorbesc despre Unirea Principatelor. Au vorbit Prof. Alexandru Bădulescu, Prof. Mihai Rachieru și Vladimir Gusic. Eu am fost ultimul. Despre contextul european al Unirii Principatelor. Am subliniat importanța covârșitoare și rolul decisiv jucat de Napoleon al III-lea. Fără el, poate Unirea n-ar fi avut loc, a fost concluzia mea.

Masă mare în onoarea mea la Liceul industrial. E o mare instituție. Vreo 2000 de elevi de toate categoriile. Cred că m-am achitat bine de ce mi s-a cerut. Ajuns la București, aflu de la Doina că presa s-a rupt în două: *Ziua* și *România Liberă*, pentru Guvern. *Evenimentul Zilei, Adevărul, Curierul Național,* contra. De altfel, am înțeles că Cristoiu nu-l mai susține pe Emil Constantinescu. Ieri, căci cu el și cu Doina am luat prânzul la Restaurantul Premiera, Cristoiu dădea doar câteva săptămâni Guvernului Ciorbea. Trebuie să cadă, ne-a zis.

Duminică, 26 Ianuarie 1997

Ziarele de alaltăieri și ieri sunt pline de „marea" luptă dintre ele. Mă refer la cele două tabere pe care le-am identificat deja. Guvernul iese cam șifonat.

Micu Mezei îmi telefonează, triumfător, că a fost ales Președintele PNȚCD Turda. Aflu însă că a fost susținut de Fărcaș, Sârbu etc. Puiu și Ligia Pop, Dorin Trif și ceilalți care, teoretic, erau susținătorii mei în trecut, au părăsit sala, în semn de protest. Nu mai înțeleg nimic.

Îi dau lui Mihai Ghiga trei milioane de lei pentru serviciile ce mi-a adus în legătură cu furtul celor 100.000 de dolari.

Luni, 27 Ianuarie 1997

Întrebările cele mai multe la conferința de Presă, în legătură cu schimbarea conducerii FPS. Evident că trebuiau schimbați, dacă se dorește stoparea corupției. Nu e vorba de o răzbunare.

Ieri, după-amiază, ceaiul la soții Crabbie. Facem analiza politicii interne. Christopher îl înțelege pe Petre Roman. El vrea să rămână în ochii electoratului ca apărător al chiriașilor. De aceea s-a delimitat de Hotărârea Guvernului referitoare la casele naționalizate.

M-a informat că sunt mai mulți care se bat pentru Ambasada de la Londra. M-a întrebat de ce n-o solicit eu. Aș fi fost primit foarte bine în Marea Britanie. Nu cred că Emil Constantinescu m-ar numi ambasador. Are un resentiment față de mine. „Dacă nu încerci, e sigur că nu poți să fii numit. Ar trebui să-ți exprimi dorința de a fi numit: It would be a popular appointment". Spune treaba asta aici, i-am sugerat. „Nu pot. Ar fi un amestec în treburile României". Are dreptate.

La 12.00 m-am dus la Librăria Mihail Sadoveanu. S-a lansat trilogia lui Dinu Săraru. M-am dus la invitația specială din partea lui Săraru, care mi-a și

trimis cărțile, cu o foarte generoasă dedicație. Cel mai bine a vorbit Răzvan Theodorescu. M-a pomenit și pe mine ca făcând parte dintre politicienii „culți".

Îl primesc pe Nicolae Corjos. El e bucovinean și îmi spune că numele e o corupție a expresiei „cur jos", care se aplica arcașilor, căci trăgeau săgețile dintr-o poziție cu curul jos. Interesant. „Si non e vero e ben trovato!" El e prieten de-al lui Mihai Ghiga. Este membru al Consiliului Național al Audio-vizualului. E director de film. Vrea să facă un film despre viața mea. Dar nu strict documentar. Vrea s-o romanțeze puțin. Am spus da, atât timp cât nu denaturează adevărul. Sunt destule elemente și romantice în viața mea. Va conlucra cu Ghiga, în toată întreprinderea.

Marți, 28 Ianuarie 1997

„Amerom", Televiziunea Canalul 38, îmi ia un interviu de vreo 20 de minute azi-dimineață la 8.45. Cred că a mers bine.

La Diaconescu n-am putut vorbi deschis. Erau și alții prezenți în biroul lui unde abia de am fost lăsat să intru de Roxana Badralexi. Ea e directoarea Cabinetului Președintelui acum. Adevărat cerber.

Intenționasem să-i vorbesc de rostul meu în Partid. Și să ridic posibilitatea de a merge ambasador în Anglia N-a fost chip. Am discutat doar despre plecarea mea azi după-masă la Roma, pentru relațiile parlamentare bilaterale româno-italiene.

Sâmbătă, 1 Februarie 1997

Au trecut patru zile ca în vis. Rezumatul, strict funcțional, al activității și întrevederilor mele l-a întocmit Șerban Stati, consilierul Ambasadei. Om cult, vorbește italienește ca un italian. El a tradus cuvântarea mea de Miercuri, 29 Ianuarie. Am ținut-o la aniversarea unui an de la înființarea Asociației de prietenie româno-italiene ce s-a ținut la Accademia di Romania, clădire impozantă, creată mulțumită lui Nicolae Iorga. Public numeros, dar puteau să fie și mai mulți.

În cuvântarea mea de 35 de minute și la toate întrevederile avute am arătat: a) susținerea integrării în NATO și EU cvasi-unanimă (97% și 95%) din partea populației, din partea Parlamentului (la o abținere la Cameră, un vot împotrivă și trei abțineri la Senat); b) calitatea vieții, legislația, drepturile omului, ale minorităților (participarea UDMR la guvernare), control civil asupra forțelor armate, cu un cuvânt, democratizarea țării (schimbarea pașnică a regimului, victoria la alegeri), privatizarea devenită obiectiv principal al Guvernului actual și c) România - furnizor, nu numai consumator de securitate; cea mai performantă țară în cadrul PptP; regiune de stabilitate în flancul sud-estic al Alianței (NATO); d) semnarea Tratatului-cadru româno-maghiar.

La Colegiul „Pio Romeno", întâlnire cu Rectorul polonez al Colegiului și

cu Monseniorul Carnațiu de la Secretariatul de Stat. Papa e sănătos. Mi s-a oferit o audiență dacă stau până Luni. Eu am mulțumit Papei în numele laicilor greco-catolici exact acum 15 ani (Ian. 1982), când Papa a afirmat dreptul natural al Bisericii noastre la existență.

Scopul vizitei mele, simplu: să obțin sprijinul Italiei, prin parlamentarii ei pentru includerea României printre statele ce vor fi invitate, primele, să intre în NATO. Aceste invitații vor fi lansate în luna Iulie anul curent. Fără exagerare, am avut succes deplin. Las`că, poate ei erau deja decișI să ne sprijine încă înainte de apariția mea. Totuși eforturile mele, sunt sigur, n-au stricat.

Am fost, de altfel, acompaniat la fiecare vizită de Constantin Grigore, Ambasadorul, și de Șerban Stati. Rapoartele Ambasadorului, pe care le-am văzut, sunt ditirambice! De fapt, mi-a făcut mare plăcere și mă gândesc, poate ar fi un lucru bun să-mi ofer serviciile pentru a mă duce în toate capitalele celor 16 membri plini ai Alianței. Problema e cui să-i fac oferta. Lui Adrian Severin, lui Ciorbea, sau lui Emil Constantinescu?

Am acoperit întreg evantaiul politic. Seara, am fost invitat la cină. Marți, la un restaurant tipic roman, gazdă fiind prof. Malizia, Președintele Asociației. Am aflat că e un mare savant toxicolog, descendent al familiei Grimaldi, care a cucerit Monaco în sec. al XIII-lea și iubitor de artă. A scris o importantă carte despre Ieronimus Bosch. Fără discuție, un om foarte interesant.

Am aflat fără să vreau, cu lux de amănunte, cum s-a desfășurat vizita lui Diaconescu et comp. la Roma. Va trebui s-o pun pe hârtie cândva, dar nu acum. La Vatican n-au fost primiți. Când Radu Vasile a dat presei că Papa nu i-a primit pentru că era bolnav, autoritățile au rămas consternate căci Papa e perfect sănătos Au fost invitați de un „necunoscut". El propusese vizita Primului Ministru și a Președintelui Camerei. În felul acesta și-a închipuit că Papa va accepta vizita. De fapt, a încercat o șmecherie. Nu i-a mers. Dar grav este faptul că ai noștri s-au lăsat antrenați în felul acesta. De ce n-au verificat? De ce n-au cerut ambasadorilor noștri de la Roma și de la Vatican să analizeze interviurile? Cine a plătit?

Am fost în legătură telefonică cu Doina, care e cu avionul Președintelui Constantinescu, deocamdată la Davos. Koller, Președintele Elveției, a dat o masă în onoarea lui Göncz și a lui Constantinescu. S-au înțeles cam greu, se spune, pentru că Göncz nu vorbește franțuzește și Constantinescu e foarte rudimentar în engleză. Și n-au avut traducător la masă. Dar poate e doar vorba de gurile rele. De asemenea, îmi spune Doina, Constantinescu a fost slab la conferința de Presă. Din nou, zic eu, Doina exagerează. A fost și este împotriva lui Constantinescu!

Vineri m-a dus Ambasadorul la Colegiul „Pio Romeno". Ne-a primit Monseniorul Carnațiu. Nu l-am recunoscut. A fost operat recent. I-au scos o tumoare de pe creier. „Papa Ioan Paul II e un mare Papă. Dar e un și mai mare

polonez. Oriunde poate, numește polonezi. Rectorul și prorectorul colegiului «Pio Romeno» sunt polonezi", ne informează Carnațiu. În orice caz, ne asigură că Papa i-ar fi primit pe PNȚCD-iștii noștri, dacă audiența ar fi fost aranjată din timp, potrivit uzanței diplomatice. De altfel, Papa ține foarte mult să vină în România. Teoctist și Daniel se opun.

Sâmbătă, Șerban Stati mă duce cu mașina Ambasadei la Assisi și Perugia. Ambele m-au impresionat. Ambele pe vârf de deal. La Assisi, două biserici, una peste cealaltă. În cea de sus, un stol întreg de turiști japonezi. Un franciscan japonez – nu știam că există și așa ceva – le explica de zor ce însemnătate avea tot ce vedeau. Mă întreb cât au înțeles!?

Întors la Roma, găsesc un mesaj de la Emilia Rațiu. Mă invită la cină. Accept. Mă duce fiul ei Mihai, stomatolog. Masă bună, tipic românească. Numai noi trei. Ea e fata lui Gheorghe Rațiu, curatorul parohiei, văr de-al „Moșului" meu, Nicolae. Ei, curatorii, sunt aproape toți din familia noastră, „dintre românii", de lângă biserica familiei. Ei se adunau în casa „Moșului", Duminica după-amiază, să discute treburile parohiei, să strângă bănuții adunați în suluri de câte 50, sau 100, ca un cilindru învelit în hârtie, și să povestească la un pahar de vin. Eu eram copil pe vremea aceea. Și-mi aduc aminte că din cutia de ofrande ieșeau foarte mulți „creițari" ungurești.

Și la fizionomie, Emilia îmi seamănă și-i seamănă lui Mya: față lată, cam pătrată. Fără doar și poate „doamnele Rațiu" nu excelează în pulchritudine!

Luni, 3 Februarie 1997

Am contribuit și eu la conferința de Presă dând informații despre activitatea mea la Roma.

După masă, la Parlament. Otto Weber îmi vorbește mult despre „marea greșeală" ce am făcut. Dacă intram în alegeri, astăzi aș fi fost Președintele țării, mă asigură. N-are dreptate. Dar dacă Diaconescu m-ar fi susținut, atunci da. Aș fi câștigat mai detașat decât Constantinescu, mă convinge Weber.

Nimic deosebit, altfel. Țepelea e liderul grupului nostru parlamentar PNȚCD-civil-ecologist. Conduce așa cum e. Nu poate altfel, căci e foarte orgolios, dl Academician. Dar mie mi-e drag, fără a putea să am vreodată încredere în el.

Vasile Lupu conduce dezbaterea de constituire a Camerei. El Vice-președinte, Lepșa Secretar și Mureșan Chestor, din partea noastră.

La cină îi am pe Adriana și pe „șefu" Nicolai, senatorul nostru la Arad. Ea vrea s-o ajut să obțină o bursă NATO, în America sau în Anglia. Nu pot să-i promit nimic.

Marți, 4 Februarie 1997

Mai am și surprize. Victor Chiujdea, de la MAE, îmi telefonează să mă felicite pentru activitatea mea la Roma. Mă întreabă dacă n-am putea orga-

niza un grup de prietenie italo-română, pe linia Asociației care m-a invitat la Roma. Să fiu eu Președinte de Onoare, pentru că am făcut o așa de bună impresie. I-am mulțumit, dar am sugerat că ar fi mai bine să găsim un parlamentar care vorbește perfect italienește. Să vorbim și cu Ambasadorul Italiei la București, Slonghelo.

Două fete de la MAE vin să mă vadă. Mihaela Barbu îmi cere s-o ajut în lumea arabă. Irina Manoliu vine să-mi mulțumească pentru bursa de 3000 de lire sterline ce i s-a acordat de Fundația Familiei Rațiu din Londra.

FER-ul lui Alexandru Ionescu distribuie un „buletin parlamentar". Atacă Guvernul. „Prof. Bruckner, prof. Alexandru Ionescu și dr. Varujan Vosganian, oameni care pot da strălucire oricărui cabinet... au fost înlăturați. Ce schimbare avem față de 1990? Aceiași Roman, Severin, Băsescu, Duvăz, miniștri pe care presa i-a acuzat copios de corupție...".

„ASR Prințul Paul de România", cum semnează, a lansat o invitație pentru dezvelirea monumentului „Crucea Brâncovenească" la Catedrala Patriarhală. Ceremonia va avea loc în prezența Patriarhului Teoctist. Episcopul Vicar Vincențiu Ploiești eanu va celebra împreună cu Păr. Galeriu. Evident, și regimul Constantinescu caută micșorarea prestigiului Casei Regale. Altfel l-ar sfătui pe Patriarh să nu participe la astfel de „evenimente".

Miercuri, 5 Februarie 1997

Roxana Badralexi, acum Director al Biroului lui Diaconescu, mi-a dat telegramele de la Roma, semnate de Constantin Grigore. Citez din prima, în care raporta asupra Asociației de prietenie:

„Un interes cu totul deosebit a suscitat intervenția în cadrul adunării generale a dlui Deputat Ion Rațiu, Vicepreședinte, în calitate de invitat de onoare al Asociației. A făcut o amplă expunere asupra situației politice, economice și sociale actuale din România. Făcând o analiză a antecedentelor premiselor revoluției române din decembrie 1989, precum și a desfășurărilor și evoluțiilor din ultimii ani, dl Ion Rațiu s-a oprit îndelung asupra semnificației alegerilor parlamentare și prezidențiale din 1996 ca probă a maturizării democrației în România, precum și asupra programului de guvernare al actualei majorități. Un accent special a fost pus pe îmbunătățirea legislației privind investițiile străine...

(alte intervenții etc.)

În răspunsurile pe care le-a dat la întrebările puse de amiralul Brillo, de avocatul Menicacci, dl Ion Rațiu a adus noi precizări cu privire la România furnizor de securitate și ca factor important de stabilitate în zona în care face parte etc.

Adresând calde mulțumiri pentru modul operativ și eficient în care am fost ajutați prin asigurarea prezenței la această manifestație a unei personalități de

prestigiul și competența dlui Ion Rațiu, care a produs o impresie puternică..."

În a doua telegramă a dat lista întreagă a întrevederilor mele, cu amănunte. ..Toți interlocutorii italieni au afirmat, fără nici un echivoc, că Italia sprijină aderarea României, alături de Cehia, Polonia, Slovenia și Ungaria, încă din primul moment al extinderii Alianței".

La ora 10.00 a.m. începe ședința celor două Comisii de Externe cu Ambasadorii statelor membre NATO. Eu sosesc târziu. Toate locurile în sala Bălcescu, în jurul patrulaterului de mese, ocupate. Alții, așezați în rândul doi sau pe scaune, lângă pereți. Ovidiu Popescu îmi oferă scaunul lui la masă, chiar lângă C.V. Tudor. Vorbesc Boștinaru, Meleșcanu, Iftene Pop și C.V. Tudor, care atacă Occidentul, cere Basarabia și Bucovina de Nord. Este apostrofat de Ambasadorii Franței, Germaniei și Italiei. Vorbesc și eu, pe larg. Nu să-i învățăm ce trebuie să spună, dar să menținem anumite lucruri. Vorbesc în englezește. Nu bine. Nu mi-a plăcut. Nu fusesem prevenit de formatul acestei întruniri. Totuși am marcat de ce ne calificăm să fim acceptați în primul val. Am făcut însă greșeala – de neiertat, de altfel – să menționez că România ar întări flancul de sud-est al Alianței, acum că în Turcia au învins fundamentaliștii la alegeri. Italianul Slonghelo a ridicat mănușa. Mi-a dat o lecție de diplomație. Încredere totală – Turcia etc. Alianța e una, total militară... Am reacționat imediat, cred, bine, dar prea târziu. Ambasadorul Turciei a trebuit să facă și el ceva în același sens. Și lui i-am mulțumit pentru sprijinul pe care Turcia întotdeauna îl acordă României.

Joi, 6 Februarie 1997

Adriana Nicolai vine să viziteze Palatul Parlamentului. Aranjez să fie condusă. Vrea să-i obțin o bursă NATO în Anglia. Cum?

Seara târziu (ora 23.20) sosește Doina. „Adrian Severin vrea să lucrați împreună. Constantinescu, nici în ruptul capului". Și mi-a descris apoi, cum Constantinescu nu face față poziției lui de șef de stat. „Chirac a fost foarte drăguț cu el. Dar, altfel..."

E clar. În România lui Emil Constantinescu nu este loc pentru serviciile mele. Trebuie să trag consecințele.

Citesc cartea lui Tudor Călin Zarojanu, *Viața lui Corneliu Coposu*. Documentația lui: scrierile și afirmațiile lui Coposu și „documentele din arhiva fostei Securități". Foarte favorabilă lui; adulatorie, aș zice. Coposu afirmă însă, clar, în depozițiile lui scrise, că s-a născut la 20 Mai 1914. Afirmă, de asemenea, că și-a luat licența la Cluj, în 1934 și doctoratul „3 ani mai târziu". Trebuie să-l contactez din nou pe Victor Marian. El a verificat la Registratura Universității. A constatat astfel că Corneliu Coposu a urmat cursurile în 1932/33 și 1933/4. După aceea numele lui nu mai e menționat printre studenți. Declară, de asemenea, că a devenit „campion de haltere la Clubul

Sportiv Universitar". Trebuie să verific asta (pag. 11).

Pentru anul 1935 scrie (pag. 12): „Corneliu Coposu este ales președinte al Uniunii Studenților Democrați și Președinte al Tineretului Național Țărănesc". (Pe Cluj, pe țară.) „Ca Președinte al USD reușește să impună controlul democraților asupra Centrului «Petru Maior», până atunci dominat de extrema dreaptă".

Invenție de la un capăt la altul. Nu-mi mai aduc aminte cine era candidatul opus lui Paica, care era susținut de legionari. În orice caz, nu a fost Coposu. Eu și Pitu Pop nu făceam politică. Paica era la Căminul Avram Iancu unde eram și eu. El era în anul 4, dar ne cunoaștem bine. Așa am ajuns să-mi propună să candidez pe lista lui. Am acceptat, căci el nu era legionar. Așa am fost ales (mi se pare că și Pitu a fost ales) în Comitetul de 11 oameni de la Uniunea Studenților din Facultatea de Drept și automat, în Centrul „Petru Maior", care era format din 44 de membri, fiecare din cele 4 Facultăți având 11 membri în Comitet. Pe lângă Drept, erau Litere și Filosofie, Științe și Medicină. Pe cât îmi aduc eu aminte, eu am fost singurul nelegionar membru al Comitetului Centrului «Petru Maior». Doar Pitu Pop a putut să fie și el. În tot cazul, eu nu am participat la nici o activitate, cu excepția aducerii lui Istrate Micescu la o Conferință la Cluj. În anul următor, 1935/6, mi s-a propus din nou să candidez. Am acceptat. Președinte la Drept era Tiberiu Vereș. Eu am fost făcut Secretar General. Așa am fost și eu la Congresul Uniunii Studenților Creștini din Tg. Mureș. Congres total controlat de Legiune. Acolo am asistat la constituirea echipelor morții, după care n-am mai avut nimic de-a face cu Uniunea Studenților de la Drept și nici de la Centrul «Petru Maior»".

Ceea ce e sigur e că Coposu n-a controlat niciodată Centrul „Petru Maior".

La Roma, săptămâna trecută, am fost și la Emil Ghilezan. Are 85 de ani. Mi-a vorbit ca de obicei: critică pe toată lumea. E foarte dezamăgit de Diaconescu. Sub el ardelenii au fost „eliminați". El l-a sfătuit să mă facă pe mine Prim-Vicepreședinte, dar n-a vrut. A utilizat stratagema cu numirea lui Ionescu-Galbeni, ca el să se retragă și așa să fie sigur că Țepelea e ales. Iar Țepelea nu reprezintă tradiția noastră ardelenească. Se așteaptă să fie făcut Președinte de Onoare al Partidului. Așa i-a promis Coposu. Diaconescu n-a făcut-o.

Îl critica și pe Ambasadorul Grigore. „E un „pupincurist". Așa e, așa dă impresia, pentru că te flatează tot timpul când îți vorbește. Dar e un om foarte activ, sunt sigur că obține rezultate pozitive.

Elisabeth îmi aduce știrea morții Pamelei Harriman, mama lui Winston Churchill. *Daily Telegraph* îi dedica o jumătate de pagină. O merită din plin. Trimit un FAX lui Winston la Paris căci acolo a murit Pamela.

Vineri, 7 Februarie 1997

Oprea Marian de la *Lumea* îmi ia un lung interviu despre: „Presa – a 4-a Putere în Stat". Da, răspund, dacă e independentă, cu un simț al respon-

sabilității. La noi încă nu este cazul. E clientelară, depinde în mare măsură de Puterea Executivă. Aceasta, pentru că nu avem mijloace de comunicare în presă profitabile. Circulație mică, distribuție grea, RODIPET confiscatoriu, venitul din publicitate, reclame etc. mic. Și apoi, e moștenirea celor 50 de ani de totalitarism și neototalitarism. Încă nu avem un corp de publicații care să exprime gândirea gazetarilor independenți. Ziarele n-au o tradiție, n-au fiecare poziția lor. Se schimbă după cum se schimbă Puterea.

Grabowski vrea neapărat să mă afirm public. Să iau poziție față de problemele la ordinea zilei, față de Guvern, față de politica externă etc.

Am luat masa cu Doina. Constantinescu s-a prezentat foarte slab, peste tot. Toată lumea care l-a însoțit și-a dat seama de acest lucru. Are nevoie să afirme că el a câștigat singur Președinția, când nimeni nu credea în victoria lui. Se simte foarte izolat. Ar fi cazul să vorbesc.

Fostul Ambasador la Beijing îmi telefonează să mă felicite pentru intervenția mea la întrunirea cu Ambasadorii NATO. „A fost singura contribuție substanțială", mi-a zis. Eu tot am îndoieli. Chiar dacă am făcut bine să menționez problema Turciei, puteam s-o fac mult mai diplomatic.

Sâmbătă, 8 Februarie 1997

La aniversarea *Flăcării* cu decernarea de premiu lui Ghica, Președintele Băncii Române de Comerț.

Am vorbit cu Surdu. Partidul lui e cam pe ducă. Am sentimentul că își dă seama de acest lucru. Depinde foarte mult de cum va fi modificată Legea financiară (18/1991). Iliescu nu-i va lua ca organizație în PDSR. Doar individual.

Popișteanu continuă să-mi ceară să public memoriile mele din Jurnalul de Zi. Greu de făcut.

Mă informează căpitanul Liviu Blându că a primit ordin să ridice paza personală și a casei, poimâine, 10 Februarie. Avusesem și eu o notificare scrisă din partea Comandantului SPP. Diaconescu e în America. E interesant de văzut ce se va întâmpla. Paza mi-a fost dată de Adrian Năstase. Diaconescu, imediat după ce n-am mai candidat la Președinția Parlamentului și n-am mai fost propus Vicepreședinte al Camerei, mi-a aprobat cererea de a mi se continua paza. Se întoarce Marți, 11 Februarie. Să vedem ce va face?

Duminică, 9 Februarie 1997

Adunarea „Jockey Club". Foarte mulți noi membri propuși. Manole Filitti se retrage. În locul lui e ales Al. Paleologu. Președinte de Onoare e numit Filitti pentru serviciile aduse Clubului, reînviindu-l în 1991. Președinte nu avem. În tradiția noastră Președintele Clubului a fost întotdeauna Regele.

Dinu Daponte anunță că a vorbit cu Emil Constantinescu, acum la Bru-

xelles. I-a propus să devină membru. A acceptat. L-am inclus pe lista solicitanților pe poziția 43. Nașii lui sunt Bălăceanu-Stolnici și Manole Filitti. A fost acceptat imediat, bineînțeles.

La 2.45, șeful de Cabinet al lui Ulm Spineanu îmi telefonează să-mi spună că dl Ministru mai e reținut cu Banca Mondială, apoi, cu sindicatele. Îmi va telefona de îndată ce poate pleca. Dacă vine, e în regulă. Doar mă avertizase că va veni cu întârziere.

La 7.30 p.m. am început să mâncăm. La 8.15 p.m. îmi telefonează șeful lui de Cabinet că vine, își cere scuze, dar n-a scăpat de ei până acum etc.

Sosește Ulm, totuși la orele 11.10 p.m. și stă până la 1.30 dimineața. A fost bine că ne-am văzut. Nu există coordonare în politica economică. „Reforma", adică privatizarea, care este domeniul lui, încă tot n-a demarat potrivit unui plan coerent. De asemenea, se ciocnește cu Ciumara. E, apoi, o ciocnire cu interesele USD, ale lui Roman, care vrea ca Președintele FPS să fie de-al lor. Noi îl vrem din PNȚCD.

Trebuie să umblăm urgent la Legea investițiilor străine. Să atragem investiții de capital privat, așa cum am propovăduit eu de la bun început. În fine, bancrutarea întreprinderilor neprofitabile susținute doar din bugetul statului.

Ciorbea înțelege multe. Țara trebuie să accepte sacrificiile necesare pentru a putea demara.

Spineanu vrea un birou la Londra. Îi spun că noi îi putem oferi spațiu în biroul nostru până se vor obține rezultate. E demersul făcut de el, când l-a primit pe Nicolae.

I-am vorbit, de asemenea, de Electromecanica din Turda, care merge foarte bine dar suferă de blocajul economic curent. I se datorează foarte mulți bani de la RENEL, în special, și nu-i poate încasa.

Luni, 10 Februarie 1997

La conferința de Presă nimeni nu întreabă de declarațiile lui Dejeu la Bruxelles. A făcut o mare gafă. Era încolțit de gazetari care voiau să știe ce va face cu „românii" care fură cam în toate țările unde ajung în Occident. Fără să se gândească bine a răspuns că le vom veni noi de hac. Vom face o triere etc. Se gândea, bineînțeles, la țiganii noștri care ajung în Occident și fură de sting. Occidentalii, însă, văd în asta o întoarcere la statul polițienesc. Cum, adică, se îngrădește dreptul cetățeanului la liberă circulație, dreptul la pașaport la cerere?

Cucu din Washington mi se plânge împotriva lui Geoană. Nu putem să-l avem pe ăsta Ambasador. Îmi dă tot felul de amănunte care-l descalifică. E dezgustat, de asemenea, că Diaconescu merge peste tot cu baptiștii și nu cu ortodocșii. Adică, nu cu Calciu-Dumitreasa. I-am explicat că Dugulescu l-a invitat pentru „Prayer Breakfast". De aceea e tot cu baptiștii. Așa repezit cum

e el, a început să peroreze: „Noi pe dumneavoastră vă vrem Ministru de Externe. Adrian Severin nu poate face față etc.". L-am asigurat că nu e nimic de făcut.

Marți, 11 Februarie 1997

Colegul meu, Romulus Neagu – coleg pentru că și el e Vicepreședinte al Comisiei de Politică Externă – a făcut o intervenție bună, azi-dimineață, pe chestia gafei lui Dejeu. Țurlea a intervenit și mai eficace relativ la poziția lui Petre Roman și a lui Adrian Severin în problema relațiilor cu Rusia și Ucraina. Acum fac pe dos. I-am spus lui Lucian Gheorghiu să obțină ambele texte ale acestor două intervenții. Să le publicăm.

La orele 10.00 precis începem ședința delegației noastre la AAN. Pașcu ia președinția, bineînțeles. Iese la iveală imediat că Stan și echipa lui n-au încheiat contracte nici până acum pentru cazarea participanților la sesiunea de toamnă AAN care va avea loc aici, la București, între 9-13 Oct. Mai rău, hotelierii s-au înțeles în a ne oferi niște prețuri exorbitante. Dacă făceam această operație acum un an și jumătate sunt convins că puteam obține condiții acceptabile. Acum ne șantajează. Vina e a lui Stan. L-am avertizat de nenumărate ori. Întotdeauna m-a asigurat că totul e în ordine. Sugerez să se negocieze cu fiecare hotel separat.

După ce cădem de acord asupra planurilor și acțiunilor de luat în această problemă, echipa lui Stan pleacă. Rămași numai noi, parlamentarii delegați la AAN, ne împărțim rolurile. Prezenți, Mircea Pașcu, Geo Cristea, Costel Gheorghiu, Tiberiu Vladislav și eu. Doar Oliviu Gherman absent, căci e bolnav. Eu aleg să mă duc la Murmansk pentru securitatea nordică și la Roma, pentru extinderea NATO. Ei insistă să mă duc și la Zagreb. Accept. În plus, vom merge cu toții la sesiunea de primăvară, care va avea loc la Luxemburg. Eu voi prezenta raportul meu la Comisia de Securitate și Apărare.

Miercuri, 12 Februarie 1997

M-am sculat la 5.00 dimineața. Cu folos.

La Parlament, ședința Comisiei de Externe. PDSR-ul și PUNR-ul fac multă tevatură. E vorba de scrisoarea ce urmează să o adresăm Diasporei. Să le cerem să susțină România. Asta, pentru a îmbunătăți imaginea țării.

Adevărul e că personalul diplomatic nu s-a schimbat. Tot securiștii de ieri sunt peste tot. În fine, se cade de acord asupra unui text care nu face nici o referire la noua situație în care ne găsim în urma alegerilor din 3 și 17 Nov. 1996.

Mergem cu toții la Sala de marmură din Senat. Meleșcanu prezida Comisia Afacerilor Externe a Senatului. Ne-am instalat și noi și am așteptat până a venit și Severin. Cuvântarea lui Severin lungă, abilă, dar goală. Tot ce ne-a putut oferi a fost „a 50/50 chance" să intrăm în structurile euro-atlantice. De asemenea, să

ne confirme că toți Ambasadorii în posturile-cheie vor fi numiți dintre diplomații de carieră. Cu alte cuvinte, PD-ul lui Roman domină totul în ce privește reprezentarea României în lume. Doamne, Doamne, unde am ajuns!

Îl ascultăm și aprobăm pe Marcel Dinu care merge Ambasador la Chișinău. E un om bun.

Recepția de rămas-bun a ambasadorului Japoniei. Multă lume. Îmi vorbește Herlea. Severin îi pune doar „strâmbe". Nici n-are minister. Severin vrea ca Herlea să intre sub MAE, deci sub el.

Ambasadorul Germaniei mă asigură că țara lui vrea să ne susțină pentru primul val. Nu cred!

„Grupul *Flagrant*" sărbătorește 300 de numere. N-au prevăzut personalități. Doar pictorul Bălașa.

Mă întorc acasă și dorm circa o oră. La 10.20 punctual vine mașina de la Societatea Română de Radiodifuziune. E programul lui Dragoș Șeuleanu, denumit „Cafenea nocturnă politică". Începem la 11.00 seara, Tinca, Melescanu, eu, Ceaușu de la Externe și Constantin Dudu Ionescu, Secretar de Stat la MApN. Vorbim despre integrarea României în NATO.

Mi s-au părut și ei cam defetiști. Dar nu ca Adrian Severin. Eu am continuat să presez și să nu disperăm, să nu căutăm alternative, dacă nu intrăm în primul val. Să-i convingem pe occidentali că extinderea nu trebuie făcută în valuri, în cascade. Trebuie să fie un „continuum". Fiecare țară petiționară să intre când îndeplinește condițiile de admitere. Deci, să continuăm să batem la ușă și să performăm din ce în ce mai bine în cadrul PpP.

Mulți tineri au asistat la dezbatere. La ei găsesc înțelegere și simpatie.

Joi, 13 Februarie 1997

Vine Prefectul de Arad, Horhat. Îmi place omul. Îmi explică cum stau lucrurile. Branc e un escroc. Are documente care-l incriminează pentru 82 de milioane de lei. Îmi explică ce vrea să facă. Îi cer lui, și lui Hui, cu care era, să-mi prepare materialul ca să ridic problemele în Parlament sau cu miniștrii de resort.

Diaconescu nu-mi semnează cererea pentru pază și protecție a mea și a locuinței. Ședința grupului parlamentar ca să pregătim ședința Comitetului Executiv al Partidului, care va avea loc mâine.

Vineri, 14 Februarie 1997

La 8.30 punctual, vine Consilierul Talla Muhamad, de la Ambasada palestiniană, împreună cu un secretar. Nimic special. Luare și menținere de contact.

„Ședința executorului" (Comitetul de Conducere, în formulă lărgită). Așa își începe Diaconescu cuvântarea de deschidere.

Cum era normal, când am intrat în Sala Omnia de la Senat, m-am așezat în rândul întâi, între Valentin Gabrielescu și Ioan Lup. Spre surprinderea mea, însă, Diaconescu a venit la mine să mă cheme la Prezidiu. M-a așezat la stânga scaunului rezervat pentru Ciorbea, care era la stânga lui. La dreapta lui Diaconescu, Gabi Țepelea și Radu Vasile. Asta, la masa principală de cinci persoane. Mai sunt două mese separate de cea principală, fiecare de două locuri. La cea din stânga, Ionescu-Galbeni și Vasile Lupu. La cea din dreapta, Lepșa și Popa-Zlatna.

Diaconescu a început prin a se autofelicita pentru succesul în alegeri. Cum a fost recepționat în țară, în străinătate, între exilați. Dar n-a fost un succes desăvârșit. A trebuit să intrăm în coaliție. A fost și este greu... A vorbit apoi de disciplina de Partid. Toți, de la Președinte și Prim-Ministru până la ultimul membru al Partidului, sunt emanații Partidului. Trebuie să fim loiali, disciplinați. „Împreună suntem ceva, individual suntem nimic", cam asa a perorat.

Ciorbea a sosit cam spre sfârșitul discursului. Ia cuvântul. ... Situația gravă. „Alaltăieri am concluzionat... în noaptea asta vom finaliza acordul cu FMI". Primul pas: liberalizarea prețurilor. Am început cu combustibilul. Începând cu Marți, pe rând toate ... subvenții pentru pâine etc. ... lucrurile de bază. Isărescu a fost constrâns de Putere... politica monetară inadecvată. Inflația. Politica fiscală trebuie schimbată... Reducerea impozitelor în curând. Anul trecut s-a încasat numai 54% din ce era prevăzut. Așa nu se poate face față obligațiilor bugetare.

Era cam ora 1.00 p.m. când am terminat. Pauză de prânz. În cantina Senatului, cu Macarie, Aurel Dumitrescu și un senator al cărui nume nici unul din noi nu-l știa (l-am găsit: George Achim). Dumitrescu e Președintele societății „Romwood SA". El e cetățean canadian. Ține neapărat să ne vedem. Are dreptate. S-ar putea dezvolta o foarte bună colaborare economică, benefică ambelor părți.

Au luat mulți cuvântul. Ar fi trebuit să fie numai întrebări. Dar oprește-i pe politicienii români să se auto-disciplineze când ajung la microfon?! Nimic deosebit.

La sfârșit aproape de orele 3.45 p.m., se încheie ședința. Țepelea și Diaconescu vorbesc, neinspirat, de disciplina de Partid.

Luni, 17 Februarie 1997

La Cluj, Sâmbătă dimineața, am fost la aniversarea a trei ani de existență a Băncii Transilvania. Mi s-a înmânat și mie o diplomă de fondator. La fel și lui Aurel Gavra, omul care m-a convins pe mine să susțin această întreprindere. La ședința de constituire el a pierdut la limită. Dacă avea doar 4% din acțiuni subscrise în plus, el ar fi fost acum Președintele Băncii.

„În tot răul și un bine. Dacă așa ar fi fost, nu făceam fabrica de bere

DOM. Fabrica are un capital de 80 de miliarde de lei. Banca, doar 20 de miliarde". Îl interesează achiziționarea *Cotidianului*. S-ar putea face în parte și prin acțiuni în fabrica lor de bere.

La 6.00 seara, întâlnire cu prietenii mei la UMRL. Vreo 20 de persoane. Vorbim despre NATO și cam voalat, de situația în organizația județeană de Partid. Fărcaș e aspru criticat.

Ieri, cu Bogdan Cerghizan la Turda. Ningea tare de tot. Mergem la biserica „Rătească". M-au invitat insistent să iau loc în strană. Am acceptat în cele din urmă. Am stat până după consacrare, părăsind biserica în timpul pricesnei.

Puiu Pop ne primește cu Ligia. Aprob ca să mergem mai departe cu intabularea de îndată ce decizia devine definitivă. Apoi să atacăm licența de construcție ce i s-a acordat lui Gabor. Să dăm Primăria în judecată. Licența a fost neregulamentar dată și e plină de vicii. Puiu îmi spunea că-i va trebui un milion de lei pentru taxe etc. Micu Mezei o scaldă. Licența dată lui Gabor e semnată în numele Consiliului Municipal, chiar de asociatul lui în afaceri, Medrea. Cum a putut s-o facă? În 1993!!?

Azi, la conferința de Presă, se definește poziția noastră, PNȚCD, față de Coaliție, pe care o susținem ca emanație a noastră. Vom întări organizația de Partid ca să luăm puterea singuri, în anul 2000.

Seara Ciorbea vorbește națiunii din Palatul Victoria, înconjurat de membrii Guvernului (flancat de Ciumara și Spineanu). Ceea ce ne-a spus și nouă la ședința conducerii PNȚCD. A făcut impresie bună. Intrăm în austeritate. Altfel nu ieșim din situația gravă economică.

La 6.00 p.m., aproape punctual ne-am dus la Ali Khan, Ambasadorul Pakistanului. Victor Stănculescu îmi vorbește. Menționez arestările. A lui Cozma e inevitabilă. „Nu știu, dacă să mă aștept și eu să fiu arestat", îmi zice Stănculescu. Exclus, zic eu. „Am glumit", reia el, zâmbind.

Virgiliu Constantinescu și Răzvan Theodorescu fac referiri la vizita noastră la Islamabad. A fost cu adevărat interesantă. De atunci Benazir Butto a căzut.

Marți, 18 Februarie 1997

Diaconescu îmi explică situația. Cererea mea de a mi se asigura „protecție și pază", potrivit noilor instrucțiuni trebuie să fie aprobată de Biroul Permanent. N-ar vrea s-o supună pentru că Gavra va face scandal. Și lui i s-a luat SPP-ul. Nu-i aceeași situație. Casa mea a fost incendiată. Și amenințările împotriva mea continuă. „Da, și ai fost candidat la Președinție...". Diaconescu pare bine dispus, favorabil cererii.

Îl aducem pe col. Șerban care confirmă că Diaconescu poate să-mi aprobe SPP-ul. Îl cheamă la telefon și pe Anghel, comandantul SPP. Să vedem ce va ieși. Dar i-am spus lui Diaconescu: să știi că soția mea mă întreabă de ce mai

stăm în România? A înțeles mesajul meu, dar eu cred că și el ar prefera să dispar de aici. Poate e un fel de test. Ocazia e bună ca să se descotorosească de mine; să-mi dea ocazia și scuza să plec.

Mihai Ghica e în țară. Îmi cere să prezint oferta lui de a lucra în orice post pentru misiunea diplomatică a României la Geneva. Sunt de acord s-o fac. Îi vorbesc lui Boștinaru. Habar n-avea cine e Bani Ghica, tatăl lui Mihai. I-am spus că a fost cel mai apropiat prieten personal al lui Coposu; că au dormit în același pat când erau la Canal etc. I-am lăsat un mesaj lui Adrian Severin să mă sune. Nimic! Ceea ce-mi aduce aminte că i-am lăsat un mesaj și lui Emil Constantinescu că vreau să-l văd. Acum vreo 10 zile. Nici până astăzi nu mi-a dat nici un semn. QED.

Miercuri, 19 Februarie 1997

Mă trezesc la 3.30 a.m. Acum e ora 4.30. Elisabeth îmi spune că secretara mea, Carmen Georgescu, vrea mai mulți bani. Doina nu e de acord. Va trebui să plece, să-și ia un post mai bine plătit ca să-și stabilească dreptul la pensie etc. Ceea ce Elisabeth nu mi-a spus e că Dinu Țenovici i-a oferit deja un post cu un salariu de echivalentul a 150 de dolari pe lună. Am rămas șocat că n-am fost informat de acest lucru. Am vorbit cu Carmen. Ea are nevoie de siguranță. Rămâne însă cu mine pentru moment.

I-am mai dat Doinei 2000 de dolari ca să-și cumpere apartamentul. Acum e plătit în întregime. Ne-am înțeles, de asemenea, că nu mai are nici o pretenție de majorare a salariului până în mai a.c.

La Comisia pentru Afaceri Străine se constituie un subcomitet pentru Diaspora. Mi s-a oferit să iau eu șefia. Am declarat că e mai bine să fie cineva care a fost întotdeauna în țară, nu ca mine. De fapt, a fost un fel diplomatic de a refuza. Nu cred că e bine să joc rolul de a aduce sprijinul Diasporei pentru Guvernul actual, deși doresc acest lucru. Dar n-am încredere în acest Guvern dominat de Constantinescu și Petre Roman. Comitetul e format din Mogoș, Kelemen Attila, Mesca, Glăvan, Iftene Pop, Ioan Sonea și Dorin Dorian, Secretarul comisiei, responsabil pentru subcomitet. S-a votat secret. A fost ales Glăvan Președinte, Mogoș Vicepreședinte și Kelemen Secretar. S-a discutat mult faptul că exilul a fost în tot acest timp împotriva Guvernului de la București. Normal, le-am spus, pentru că vasta lor majoritate sunt refugiați contra comunismului. Acum s-au schimbat puțin rolurile. Dar respingerea comunismului de către Diaspora rămâne, deși acum Emil Constantinescu, fost comunist, și Petre Roman, tot fost comunist și beneficiar al regimului, joacă rolurile principale. Câți dintre dumneavoastră, i-am întrebat, n-ați fost membri de partid? Răspunsul, foarte elocvent. Numai doi. Nici Boștinaru și nici Neagu n-au negat că au fost comuniști. Doar Mogoș și Kelemen n-au fost.

Radu Vasile a atacat Guvernul pentru „seria de gafe" ce a făcut și l-a

acuzat de diletantism. Pe bună dreptate. Dar nu era momentul s-o facă. În special, nu el, purtătorul de cuvânt PNȚCD și Secretarul General al partidului principal de guvernământ. Aștept cu nerăbdare să văd ce va face Diaconescu.

Joi, 20 Februarie 1997

Paula Predeleanu e la București. Își arată nemulțumirea că nu mi s-a acordat un loc important în noua alcătuire a Puterii. I-am cerut să rămână liniștită. Eu rămân pe poziție, i-am spus. N-avea nici un rost să-i vorbesc de problemele mele de conștiință și de posibilitatea de a mă retrage din viața politică și de a trăi în viitor mai mult în străinătate.

Vineri, 21 Februarie 1997

La Adrian Severin. După câteva politeți intră direct în subiect. Dacă aș fi de acord să fiu „ambasador at large" în problema de integrare, în special NATO. A fost foarte flatant în aprecierile lui. Da, i-am răspuns, aș face-o cu toată abnegația și cu tot entuziasmul, dar numai dacă Președintele Constantinescu e de acord. Am discutat pe șleau situația. De altfel, el era conștient de atitudinea lui Emil Constantinescu față de mine.

Am vorbit în special de influența pe care aș putea-o avea în țările nordice, SUA, Canada, Islanda, Norvegia, Marea Britanie, Danemarca, Belgia și Olanda. Mai puțin Germania, dar și acolo. Celelalte țări sunt mai degrabă favorabile nouă. Da, aș accepta dacă mi s-ar da un statut adecvat și 2-3 consilieri... Va face propunerea și îmi va comunica fără întârziere.

Timpul e scurt, am concluzionat eu.

Gabrielescu crede că Radu Vasile ar trebui suspendat, sancționat. Eu nu sunt de aceeași părere, dar Diaconescu n-o s-o facă!

La ședința Consiliului de Administrație a Clubului Parlamentarilor Români. Năstase, secondat de Oliviu Gherman și Ovidiu Petrescu, insistă ca noi să facem o rocadă. Eu să preiau Președinția și el să devină Vicepreședinte.

Fac o analiză cât se poate de obiectivă. Poate eu sunt mai acceptabil PDSR-iștilor decât e Adrian Severin acceptabil PNȚCD. Trebuie să judec bine. Singurul considerent e șansa de a face un club parlamentar valabil, respectat și dorit de toată lumea. Cum e în Anglia: „cel mai bun club din Londra". Rămâne ca să vorbesc cu Diaconescu. Dacă e de acord, atunci, da. Voi accepta.

Astăzi s-au format grupurile de prietenie parlamentare bilaterale. Spre marea mea surprindere la grupul româno-britanic mă fac Secretar și-l pun pe un PD-ist de-al lui Roman Președinte. E de neînțeles. Omul nici nu vorbește foarte bine englezește. Și apoi accentul e de o importanță covârșitoare în Anglia. Cum deschizi gura în englezește ești reperat. De unde vii, ce educație ai etc. Când eu fac parte din grup, nu ar fi normal ca eu să vorbesc Parlamentului, Camerei Comunelor, sau la House of Lords, mai degrabă decât un al-

tul? Adevărul e că, din considerente minore, ca să nu zic meschine, nu utilizăm avantajele ce avem.

E ora 5.10 p.m. Sunt în sala de şedinţe. Îl aşteptăm pe Chirac, care trebuie să vie cu cei doi Preşedinţi, Petre Roman şi Ion Diaconescu. Remus Opriş îmi vorbeşte de nevoia de o legătură mai strânsă între Executiv şi membrii PNŢCD. Eu intram mai uşor în legătură cu miniştri în guvernele din trecut decât acuma. „La mine e totdeauna uşa deschisă", m-a asigurat. Am să-l testez.

Am vorbit şi cu Babiuc. Despre clădirea noastră de pe Calea Plevnei. Să ne-o închirieze pe o perioadă mai lungă. „Să vină cineva la mine cu documentaţia necesară".

Înainte de intrarea în sală a lui Chirac, Tele7abc mi-a luat un interviu. Reporterul era instalat în faţa băncilor Opoziţiei.

„Nene Iancule, vorbeşte-le de Regina Angliei", îmi zice Vadim Tudor. Iliescu, care era puţin mai la dreapta şi cu o bancă în spatele lui, asculta.

A început interviul, am vorbit de tradiţionala legătură şi sprijin din partea Franţei şi m-am referit la C.V. Tudor şi ce mi-a cerut să zic. Am împletit totul cu acţiunea lui Napoleon al III-lea la Osborn. Acolo a fost Regina Victoria convinsă ca Anglia să susţină Unirea Principatelor, originea statului modern român.

C.V. Tudor a fost şi el adus în faţa microfonului şi amândoi am subliniat importanţa vizitei. Franţa susţine cu tărie intrarea României în NATO în primul val.

Ceremonia a fost frumoasă, dar a început cam târziu. Chirac şi-a cerut scuze, Constantinescu l-a reţinut. (N.B. Altă bilă neagră pentru Emil Constantinescu. Desconsideră Parlamentul întreg. Ne-a ţinut să aşteptăm trei sferturi de oră!!)

Cuvântarea bună, previzibilă. Franţa ne susţine. Din păcate, nu Franţa e cea mai influentă în NATO. Chiar irită SUA prin insistenţa ca Franţa să obţină comanda supremă în Sudul Alianţei.

Petre Roman l-a prezentat în cuvinte elogioase pe Chirac. Diaconescu a încheiat şedinţa referindu-se la democratizarea ţării după 3 şi 17 Noiembrie 1996. Nu trebuia s-o facă. De ce să-i arate cu degetul pe PDSR-işti?

La cină n-am fost invitat. N-a fost nici Iliescu invitat. „E un lucru nou în democraţia noastră", a comentat Meleşcanu la Antena 1, menţionând chiar faptul că Iliescu întotdeauna m-a invitat şi pe mine.

Sâmbătă, 22 Februarie 1997

Ce titlu nou ai acum? Comandor? Cum trebuie să-ţi spunem?, l-am întrebat pe Diaconescu pe la 8 dimineaţa. „Nu ştiu exact. Trebuie să mă uit. Aşa e, acumulez titluri", mi-a răspuns. La tot cazul, felicitări! Conversaţie plăcută. Bine dispus.

Îi spun de oferta ce mi-a făcut Adrian Severin. Ce zice? „Da, desigur. Eu

te susțin, dar n-ar fi mai ușor să te numească ambasador la Londra? Cealaltă implică multe călătorii acum. Va fi foarte obositor". Sunt obișnuit cu călătoriile. Eu cred că așa aș putea da cel mai mult. Mă întreb, doar, dacă Severin mi-a făcut această propunere cu un oarecare calcul. Șansele noastre de a fi acceptați în primul val sunt minime. Numindu-mă pe mine, va fi vina mea când nu vom fi invitați. „Nu, asta nu cred. Și nimeni nu te va acuza. Eu te susțin". Bine, am să-i comunic. Urmează ca să vorbească cu Constantinescu. Nu cred că va accepta să mă numească, deși, teoretic, asta n-ar depinde de el. Numirea mea ca Ambasador la Londra însă, da. Aș fi Ambasadorul lui, al șefului statului. Nici nu m-a invitat aseară la Cotroceni. Nu e elegant. „Dă-l în ...", a fost reacția spontană a lui Diaconescu, spre surprinderea mea.

Mi-a explicat că merge cu Dobre la bustul lui Coposu pentru a depune un buchet de flori, iar Chirac merge în Piața Aviatorilor, acum Piața Charles de Gaulle. Probabil, însoțit de Constantinescu.

Vine Sorin Mureșan. Îi dau o notă pentru Severin, cu rugămintea să-l numească în MAE. Îi trimit și textul rapoartelor Ambasadorului nostru la Roma. I-am vorbit de ele, ca să obținem sprijinul țărilor NATO.

La prânz, dau un bufet pentru distribuitorii *Cotidianului*. Aflu iar că ziarul nostru, după șase ani de existență, tot nu iese la timp. Cam toți se plâng de Doina. E clar că Doina nu-i capabilă să administreze organizația eficace.

La Balul arhitecților, la COȘ. Multă lume. Muzică asurzitoare. N-am văzut oameni politici, cu excepția primarului Lis. Am vorbit, cât se putea vorbi în muzica asurzitoare, cu Șora. Doina mi-a spus pe urmă că i-a exprimat doamnei Kleiningen, șefă de protocol la Președinție, nedumerirea că n-am fost invitat nicăieri. S-a arătat surprinsă, ca și când ar fi fost o greșeală. Ceea ce e imposibil. Cu siguranță, am fost pe listele Președinției. Mâine, PNȚCD va da o cină în onoarea lui Wim Van Welzen. Eu n-am fost invitat.

Duminică, 23 Februarie 1997

Silvia Bădescu, la masă. Îmi vorbește fără ocolișuri: Doina îmi face rău. Ziarul critică Guvernul, și mai ales pe Președinte. Silvia vrea o ambasadă. Preferabil, în Franța. Dar s-ar mulțumi cu Luxemburg-ul. Șanse mari n-are.

La 6.00 p.m., „Der König von Atlantis" la Opera Națională Română, în Salonul galben. Viktor Ullmann a compus această operă în perioada fascismului. Remarcabil. Mi-a plăcut.

Recepție după performanță. Sponsorii, Ambasadorii SUA și Germaniei, plus Comunitatea evreiască. Încântați de prezența mea. Muzicologul Iosif Sava îmi confirmă invitația în emisiunea lui, la 8 Martie. Președintele Constantinescu acceptă omagii. Trec și eu la rând și-l felicit pentru Ordinul Legiunea de Onoare a Franței, conferit de Chirac. Ne-am privit direct în ochi. A zâmbit. A zis ceva potrivit și am mers mai departe.

Șef Rabinul mi-a povestit trecerea lui prin Iași, în Iunie 1941. Eu i-am povestit comemorarea de la Londra, în Ianuarie 1971, a victimelor fascismului, la Sinagoga din Seymour Place.

Luni, 24 Februarie 1997

VIP apare cu o mare fotografie a mea, pe pagina 1 și un interviu în pagina 7. Acceptabil.

La conferința de presă Wim Van Welzen e foarte optimist în ce privește Guvernul Ciorbea. Vicepreședintele Democrat Creștin, ungurul Surian, e și el optimist și pozitiv despre viitorul țării. Ne vor susține la NATO.

Marți, 25 Februarie 1997

În Parlament. Multe intervenții împotriva vizitei Regelui în țară. Țurlea aseamănă situația actuală cu cea din 1930. Și atunci era criză economică. „Același partid – PNȚ, devenit acum PNȚCD – l-a adus pe tatăl lui Mihai de Hohenzollern în țară. A fost primul pas care a dus la dictatura regală". Țurlea a citat apoi ce au declarat Diaconescu și Emil Constantinescu la Televiziune. Ambii, afirmă Țurlea, s-au pronunțat pentru un plebiscit în problema formei de guvernământ, adică restaurarea Monarhiei.

Seara vine la mine acasă Marlena Pintilie, de la „Comisia Națională pentru protecția copilului", creată de Remus Opriș. Secretar de Stat e un om foarte bine, deși are numai 28 de ani. Îl cheamă Cristian Tăbăcaru. Marlena Pintilie a ținut să-mi explice că nu-mi cere nimic. A venit doar, să-și exprime admirația pentru activitatea noastră caritabilă, în special pentru Fundația Rațiu (ajutor pentru leucemie).

Miercuri, 26 Februarie 1997

Ședința Comisiei de Externe. Participă Președintele Asociației NATO din Grecia, organizație neguvernamentală. El va fi viitorul Președinte al Federației tuturor organizațiilor naționale pentru NATO. La noi, organizația a fost creată cu ocazia unei vizite aici a lui Manfred Wörner. Președinte acum e Popișteanu. Boștinaru, Neagu, Ghibernea au luat cuvântul. Am vorbit și eu.

Joi, 27 Februarie 1997

La ora 11.00, la Teatrul Național. Ședință de inaugurare a Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile. Vorbea Constantinescu când am intrat în sală. Standul Fundației noastre pentru leucemie e jos, în cadrul organizațiilor legate de „Sănătate". Nu e rău, dar numele Rațiu nu apare decât tangențial.

Ședința BCCC începe la 15.20. Ne informează Diaconescu că ni s-a oferit un sediu foarte bun, spațios. Nu e în centrul orașului. Altfel e bună clădirea.

Vizita Regelui Mihai. Ce facem? Ia cuvântul Nicolae Ionescu-Galbeni.

foarte ostil ideii, oricare ar fi meritele lui, Regele împlinește 76 de ani anul acesta. Succesiunea e compromisă. Căsătoria morganatică a Principesei Mărgărita a distrus orice posibilitate a succesiunii. Și faptul că Duda e cu mulți ani mai tânăr dă o imagine proastă. N-am avea nici un avantaj dacă am merge să-l primim. Doar 12%, maximum 20% din populația țării e monarhistă. Dacă îl primim în mod oficial, ca Partid, ne cauzăm mult rău. Declarațiile Regelui sunt neechivoce. Se comportă ca un Suveran. Nu se poate pune problema ca Președintele celui mai mare partid de guvernământ să ceară audiență Regelui, așa cum s-a lansat în țară. Cel mult Regele să ceară audiență lui Diaconescu și acesta să-l primească. „Sunt gesturi care prefigurează intenția Regelui de a se urca pe tron". Diaconescu să nu meargă la aeroport. Să nu mergem cu steaguri, pancarte etc. Ar fi o catastrofă pentru Partid. Dacă Regele îl invită pe Diaconescu, atunci să meargă, dar Diaconescu să nu facă nici un gest.

Mulți au vorbit. Răsvan Dobrescu: „Reprezentăm pe cei care ne-au ales. Cel puțin trei sferturi din membrii noștri au opțiuni monarhiste". Ionescu-Galbeni: „E fundamental greșit". Ionuț Gherasim a vorbit pentru. Vasile Lupu, contra. Au mai vorbit și alții. Lepșa, de exemplu. Eu le-am reamintit că Coposu a fost explicit pentru restaurarea Monarhiei sub Regele Mihai. La Constituantă – cei care au făcut parte din prima legislatură – își vor aduce aminte – eu am vorbit în numele Partidului la art.1. Am spus: „Forma de guvernământ a României nu este republica. Ea va fi determinată de voința poporului român", adică prin referendum.

Îl citez pe Țepelea: „Să-l primim ca pe un personaj istoric. Monarhia în România e compromisă". Și făcut o dizertație despre efectul Duda. Dudu Ionescu a explicat ce a făcut Dejeu. I-a dat pașaport. Problema era pe ce nume. Mihai de Hohenzollern de România? Au decis să-l identifice „Mihai I". Această formulă a fost găsită de Dejeu, care a examinat toate dosarele. Sub acest nume „Mihai I" i s-a dat pașaportul la plecarea lui din țară după abdicare, la sfârșitul anului 1947. Dudu ne-a informat că Adrian Severin a criticat în ședința Guvernului însăși vizita Regelui. Nu trebuia permisă. Grabowski insistă să mă duc la aeroport. De asemenea, să mă duc la seminarul „Dosarele Securității" care va avea loc mâine dimineață, la orele 10.00.

Vineri, 28 Februarie 1997

Nu m-am dus la Masa Rotundă de la Casa Scriitorilor. Dar m-am dus la aeroport. Principesa Mărgărita, cu Duda, erau deja acolo. Am dat interviuri. Multă lume, dar nu excesiv. Din partea Guvernului a venit Ciumara – adevărată glumă. Ion Caramitru, mai merge. El a fost întotdeauna pro-monarhie. Dar ceilalți? Când am ieșit din salonul oficial de așteptare la sosirea avionului, Principesa Mărgărita m-a chemat să mă duc cu ei. Am mers cu ei pe tot parcursul până în sala de așteptare. Acolo s-au servit pișcoturi și șampanie. În

învălmășeala generală o tavă plină cu pahare de șampanie s-a răsturnat pe capul meu. Semn de bună prosperitate?!

Atmosferă bună, pro-monarhică. Pro-Mihai, mai degrabă. Când a fost aici, ultima oară, entuziasmul a fost mai mare.

La ieșire, un comandor de la TAROM m-a invitat să stăm de vorbă. Vor să privatizeze compania. Vor partener occidental care să-i întărească, nu să-i absoarbă, pentru că vor să-și păstreze rutele lor.

Sâmbătă, 1 Martie 1997

La cererea mea, mi s-a acordat o audiență la 19.45. La 7.00 seara, exact, am primit un telefon. Pot să viu imediat? Da. Mi-am pus un papion și am sosit la 19.20. M-a primit imediat Antoniade. Regele a intrat în cameră un minut mai târziu. Mi s-a explicat că Remus Opriș a întârziat pentru că avionul încă n-a aterizat.

Regele, afabil, zâmbitor. I-am explicat ce se petrece în Partid. Țărăniștii îl domină. Ramura transilvăneană nu mai are nici o influență. Diaconescu, Galbeni și Țepelea, dar mai ales primii doi, conduc Partidul. Și ei nu sunt monarhiști. Le-am descris ședința BCCC. Așa cum a fost, fără eufemisme.

La urmă, i-am spus că Partidul s-a schimbat, pentru că el, Regele, nu și-a definit succesiunea. I-am explicat cum Cornel Coposu a spus răspicat, câteva luni înainte de moartea sa, că a greșit alegându-l pe Constantinescu.

La întrebarea mea, mi-a confirmat că Emil Constantinescu îi va da o cină, Marți seara. I s-a sugerat să-l întrebe de angajamentul ce și-a luat când a fost selectat să fie candidatul CDR, în 1992, să cedeze șefia Statului, fără referendum, dacă va fi ales. Băiatul meu, Nicolae, e martor. Lui i s-a explicat acest lucru când a fost la Londra în vara anului 1992. „A spus-o și în America în interviul lui", a zis Antoniade.

N-am fost prea înțelept. I-am spus că acum ar fi prematur, căci țara nu cunoaște adevărata istorie. Dacă se ajunge la o situație economică foarte gravă, atunci s-ar putea să se apeleze la El, la Rege. Și am făcut analiza situației: „Contractul cu România" nu se poate realiza. E imposibil. FMI-ul, dacă insistă pe condițiile impuse, va crea o sărăcie lucie pentru vasta majoritate a populației. Noua clasă de bogătași va fi o sfidare pentru națiune. Se va ajunge la convulsiuni sociale. L-am citat pe Brucan. „Cum vreți să introduceți economia de piață cu un Prim-Ministru lider sindicalist și un Ministru de Finanțe economist-marxist?" M-au întrebat: „Sunt alții? Cine ar putea s-o facă?". Am răspuns – și aici am fost neînțelept: Sigur că sunt. Îmi dau seama că sunt bătrân, dar sunt sigur că aș ști s-o fac. Avem destui oameni destoinici ca să creăm echipa necesară.

Îndată ce m-am declarat, mi-am dat seama că sună a „sour grapes". Au primit cuvintele mele fără nici o reacție.

Curând după aceea Mihai s-a uitat la ceas. L-am întrebat cât timp mai are pentru mine. „Cinci minute", mi-a zis. Nu era adevărat. Antoniade îmi spusese când am sosit că voi avea mai mult timp la dispoziție, pentru că am venit înainte de ora programată și pentru că Opriș va veni cu întârziere.

Am acceptat, totuși. M-am ridicat înainte de expirarea celor cinci minute. Încă o dezamăgire. Sunt sigur că cei invitați la cină au contribuit infinit mai puțin în favoarea Casei Regale, decât noi, Elisabeth și eu.

Duminică, 2 Martie 1997

Program mare pentru Familia Regală. Slujbă la Patriarhie. Teoctist l-a plasat în scaunul domnesc și l-a tratat ca pe un Suveran. E o vulpe bătrână. Poate el a ghicit deja că, în ciuda sondajelor de opinie actuale, șansele Regelui au devenit bune. Teoctist a fost ca mitropolit cu Gheorghiu-Dej, ca Patriarh cu Ceaușescu și apoi cu Iliescu. S-a etalat și cu Constantinescu. Întrevede el, deja, restaurarea Monarhiei?

La telefon Diaconescu îmi descrie vizita lui la Rege, care a durat aproape o oră. „I-am explicat că nu puteam să-l întâmpin la aeroport. Fiind Președintele Camerei, ar fi fost o primire oficială, ceea ce nu se poate. Dobrescu a dat presei amănuntele ședinței BCCC", mi-a spus Nelu. I-am dat și eu versiunea mea. N-avea nici un rost să ascund adevărul. „I-am spus că nu se poate vorbi de o restaurare, acum. Dar să vină în țară cât mai des și să pună la punct problema succesiunii", a fost reacția lui.

Atât în ziarele de week-end, cât și la Televiziune s-a vorbit de un rol de ambasador itinerant pentru Rege, în problema integrării, în special în NATO.

Luni, 3 Martie 1997

Diaconescu explică la conferința de presă de ce n-a mers la Otopeni. A povestit, apoi, că vizita lui la Rege a fost particulară. „O revenire la Monarhie nu se poate face decât prin voința poporului, liber exprimată. După Constituție forma de guvernământ este republica. Dacă voința poporului e s-o schimbe, se va schimba. Poziția noastră, a PNȚCD, nu s-a schimbat. A fost aceeași tot timpul".

Dejeu a explicat cum i s-a eliberat un pașaport pe numele de „Mihai". Antoniade a protestat. I s-a dat un alt pașaport pe numele de Mihai I. „De ce nu, de România?" „Pentru că așa ar avea o implicație constituțională". „De ce Paul e de România?". Dejeu: „Nu noi i-am dat titlul. Dacă e cazul, vom verifica acest lucru".

Adrian Severin a fost la Cluj în week-end. A apărat – bine – semnarea Tratatului de bază româno-maghiar. I-a vorbit Președintelui despre numirea mea ca „ambasador at large". Vor discuta-o după plecarea Regelui Mihai. Nu se pune problema ca El să fie numit în această poziție. În primul rând, El nu ar

putea s-o accepte. Ar fi abandonarea posibilității de restaurare a Monarhiei. Îi va vorbi lui Constantinescu, sau, chiar, îi va trimite o notă cu numirea mea.

Ana Blandiana îmi telefonează să-mi spună că i-a vorbit lui Constantinescu, care s-a declarat de acord să mă numească. I-a spus că nu ar ști de cererea mea de a fi primit la Cotroceni. Ciuvică, șeful lui de Cabinet, îmi confirmă că i-a transmis-o. Îi va reaminti de ea, după dineul de Marți seara pentru Familia Regală. Ciuvică îmi va telefona Miercuri să-mi dea un răspuns.

Cină la Ambasadorul Slonghelo în onoarea Ministrului de Externe italian, Pierro Fassino. 22 de persoane. Sunt plasat cam la coadă, la dreapta gazdei fiind Herlea, cum era normal, în calitatea lui de Ministru al Integrării. Conversație generală după cuvântările celor doi: Fassino și Herlea. Am luat și eu cuvântul pentru a sublinia faptul că lărgirea NATO se va face pe baza unei înțelegeri americano-ruse. Rusia nu se va opune total. Nu va risca ca veto-ul ei să fie nesocotit. E important, deci, ca să se găsească o formulă de compromis care să permită totuși extinderea. La Washington trebuie să acționăm, dar suntem recunoscători Italiei pentru sprijinul ce ne dă. Herlea s-a referit la impresia creată în Occident de cartea mea, *Policy for the West*.

Conversație fructuoasă cu Fassino.

Miercuri, 5 Martie 1997

Conduc ședința Comisiei de Externe. Hagea face o expunere a situației Diasporei din Belgia, dar și în general. Validăm sub-comitetul pentru Diaspora condus de Glăvan și-l cooptăm pe Dugulescu care are multe legături în America, în lumea baptistă în special.

La masă îl am pe Iosif Sava musafir. Trecem în revistă lucrurile pe care ar vrea să le releve în interviul nostru, Sâmbăta viitoare. Fac apoi lansarea, sau, mai bine zis, inaugurarea Clubului Parlamentarilor. Îl pun și pe Adrian Năstase să vorbească. Printre cei prezenți: Ministrul de Interne Dejeu, Oliviu Gherman, Mihai Cârciog, Copos.

Joi, 6 Martie 1997

Doina îmi comunică ce s-a întâmplat la conferința de Presă a Președintelui, aseară. Gafița va fi Ambasador la Bonn, Virgiliu Constantinescu la Londra și eu Ambasador „at large" pe lângă țările NATO. Emil i-a informat aseară, la dineul care a durat cinci ore.

Vineri, 7 Martie 1997

Zi foarte lungă. Sculat de dimineață, caut să debarasez masa mea de scris de o mie și una de hârtii, scrisori, documente.

Astă-noapte am luat parte în programul „Milionarii de la Miezul Nopții", împreună cu Horia Alexandrescu. De la 11.00 p.m. până la 1.00 azi-dimineață.

Tot felul de întrebări din partea moderatorului și prin telefon, din partea publicului. Multe din ele impertinente. Se pare că m-am descurcat foarte bine. Dar eu nu sunt mulțumit. Nu mă exprim cu destulă precizie. Introduc prea multe cuvinte superflue. Mă bâlbâi. Fraza nu e bine construită adeseori. Judecându-mă aspru, trebuie să constat că adeseori nu găsesc cuvântul cel mai potrivit pentru ceea ce vreau să exprim. Rezultatul: ezitări, pauze prea lungi și circumlocuțiuni. E evident că procesul de îmbătrânire e de vină. Deprimat.

Sosesc la Cotroceni curând după ora 13.00. Mă primește Ciuvică și mă duce într-o cameră de la etajul 2. Președintele era cu niște americani. Citesc ziarele și admir camera, stil brâncovenesc. Constantinescu apare la 13.40. Explică, rapid, întârzierea și trece îndată la subiect. E greu să găsesc reprezentanți calificați în lume. Serviciile secrete, CIA, DST etc. au informații precise despre diplomații noștri, toți foști securiști. Problema noastră de căpetenie: intrarea în NATO. S-a gândit să mă numească Ambasador pentru țările membre, dar numai pentru această problemă. Da, i-am răspuns, sunt gata să lucrez în orice post dacă servește țării. Și cred că aș putea-o face. Discutăm cum. Să am unu-doi consilieri de la MAE. „Da, dar direct cu mine". Mi-a explicat cum Regele a acceptat să-l reprezinte față de capetele încoronate. Trebuie să câștigăm Statele Unite și Anglia, în primul rând. Apoi Germania, i-am zis. I-am recomandat pe Sorin Mureșan. I-am explicat cum a ajuns, prin Franke, să lucreze cu Karl-Jeinz Hornhuess. Mi-a zis că-l are în vedere pentru un post în diplomație, sau consilier la el.

I-am cerut, doar, să-mi acorde SPP. Mi-a explicat că a tăiat acest serviciu până și Vicepreședinților celor două Camere. Dar, la cerere, în mod excepțional, se poate acorda. O dată ce va anunța numirea mea, poate s-o facă, în virtutea postului. Am plecat la 3.30 p.m. I-am mulțumit pentru încredere.

Seara, masă mare la Restaurantul „Picolo". Brian Laits sărbătorește soția care a împlinit 50 de ani. Vreo 50 de invitați, dacă nu mai mult. M-am așezat la masă. Au venit lângă mine Ambasadorii Marii Britanii, Danemarcei și Norvegiei. Christopher Crabbie crede că Virgiliu Constantinescu va fi numit la Paris, nu la Londra.

Sâmbătă, 8 Martie 1997

La orele 16.15, exact cum fusese convenit, vine Iosif Sava. Mergem în studio la 4.40. Interesant să-l vezi pe omul ăsta dirijându-și echipa. Foarte autoritar. I-a cam bruftuluit pe mulți din ei. Gata, încă un minut. La 17.00 fix, începe programul. Vorbește de muzică, de Ziua Femeii și face o lungă și foarte pozitivă prezentare a mea. Urmează întrebările. Foarte bine ticluite. Citise, evident, mult din materialul ce i-am dat. Dar n-am putut să-i dau *Moscova Sfidează Lumea.* Nu mai am nici un exemplar. Așa, nu și-a putut da seama că eu sunt un critic al societății capitaliste: că eu analizez fenomenul,

expresia politică a comunismului drept un răspuns, la fel cu cel dat de fascism, sau nazism, la cererea universală de dreptate socială. Am căutat să explic acest lucru, dar ce puteam spune în câteva fraze? Altfel, toate aspectele vieții mele și ale reîntoarcerii mele în România au fost ridicate. Am răspuns direct, cinstit, fără înconjur. Începând cu prezența mea la unul din Festivalurile Mozart de la Salzburg unde am fost cu Lordul George Weidenfeld și Lady Londonderry, cu Gaby Bentinck, Heini Thyssen-Bornemisza. Cum atunci l-am cunoscut pe Karajan. A menționat lucrul acesta pentru că înainte de începerea programului nostru s-a dat un film cu un concert condus de Karajan. Și eu îi spusesem că l-am cunoscut personal pe Karajan.

Luni, 10 Martie 1997

Alaltăieri, după „Serata muzicală" cu Sava, și ieri toată ziua, am primit nenumărate felicitări. Până și Pușa a găsit că am fost foarte bine. Tutu, încântată pentru că am vorbit mult de Gogu Georgescu. Iar azi-dimineață, Țenovici și Carmen foarte apreciativi.

Călătoria cu avionul militar, la Atena, fără incidente, deși sufla un vânt năpraznic. Am călătorit cu noul Șef de Stat Major, Gen. Constantin Degeratu, Ion Mircea Pașcu și Dragoș Săbădeanu, Secretarul delegației. Gabi Țepelea n-a venit în ultimul moment. E gripat. Mergem la un colocviu UEO asupra problemelor de securitate ce decurg din extinderea NATO și a instituțiilor europene. Suntem primiți de Ambasadorul nostru și de personalul lui, printre care mai mulți militari.

Stăm la Hotelul „Divani Caravel", lângă Hilton. Cinăm foarte simplu, Pașcu, Săbădeanu și eu, la un mic restaurant lângă hotel. Descopăr că Pașcu a fost bun prieten cu Gicu Pop, că a stat în casele lui, la Londra și Andorra, că Babsi a vândut casa din Londra. Îmi place Pașcu. E inteligent, săritor, bun român. E și el produsul comunismului. Nu știu cum a obținut burse în străinătate, a fost profesor la „Ștefan Gheorghiu" etc. E foarte aproape de Ion Iliescu și-l apără – aș putea spune, îl admiră. Are 48 de ani. A fost jucător de polo pe apă. Atlet în toată regula.

Miercuri, 12 Martie 1997

Toate dezbaterile au avut loc aici în hotel. Președintele Adunării UEO. Louis Maria de Puig, a deschis colocviul și Jacque Baumel, Președintele Comitetului, a condus toate ședințele. S-au examinat, pe rând și în această ordine, interesele de securitate ale țărilor din Europa Centrală, în speță Lituania, Polonia și România. Aici a vorbit Degeratu. Acceptabil. Cam prea lung și nu într-o engleză convingătoare. Au intervenit și din partea altor țări: Letonia, Estonia, Bulgaria, Macedonia și Slovenia. De asemenea, Ucraina. Doar rusul Konovalov a fost total opus extinderii. L-a citat și pe Kennan, care recent s-a

exprimat în termeni apocaliptici. „Extinderea NATO va fi un dezastru: un nou război rece", cam asta spunea Kennan care are astăzi 93 de ani.

Am examinat implicațiile extinderii NATO. Ale extinderii UE și în ultima ședință, relația UEO-NATO-UE. UEO se luptă să rămână în viață. Atât timp cât SUA își mențin prezența în Europa, eu nu cred că va avea un rol de jucat. Doar să susțină ceea ce face NATO. A fost importantă venirea noastră, nu doar ca act de prezență, dar și pentru contacte personale. M-am revăzut cu mulți prieteni și cunoscuți și mi-am făcut noi legături. Au avut loc obișnuitele recepții, mese etc.

Joi, 13 Martie 1997

Costache Arion ne duce cu mașina Băncii până la Complexul Astir, unde am avut sesiunea de primăvară AAN, anul trecut. E foarte frumos. M-am bucurat să revăd zona. Ne-a dat apoi o masă excelentă, într-un mic golfuleț plin de yachturi și bărci cu motor de tot felul. Îi spunea Golful Turcului, pe vremuri. Acum i se spune Golful Mic.

Interesant că Arion aprobă politica grecilor de a nu recunoaște existența aromânilor. Toți cetățenii Greciei sunt greci. Șovinism feroce. Existau 34 de școli primare în limba română și un liceu foarte bun la Salonic. Acum nu există nimic.

Rebelii albanezi au ajuns în Tirana. Depozitele de arme, se pare, sunt la dispoziția lor. Va fi greu să se evite un război civil.

Vineri, 14 Martie 1997

Facem un mic tur al orașului, începând cu Acropole. E întotdeauna remarcabil. Enorm de mulți turiști.

Sosim primii la aeroportul militar. Câteva minute mai târziu vine Degeratu cu aghiotantul său și cu nevestele lor. Șeful aviației grecești și comandantul aeroportului ne oferă cafea, răcoritoare, ceva de mâncat. Ne luăm rămas bun.

La sosire ni se cere o conferință de presă. Am acceptat. Degeratu a luat conducerea. El a făcut toate declarațiile, ca și cum n-a auzit că pentru intrarea în NATO e nevoie de control civil asupra forțelor armate. Dar a fost coerent, bine informat. Am contribuit și eu ca să-l completez. Pașcu s-a declarat mulțumit cu declarațiile noastre.

Duminică, 16 Martie 1997

Performanța trupei „Opera Circus", la Teatrul Bulandra. Au prezentat „Shameless" a lui Brecht. Foarte interesant. Multă lume și bună. Dar nu oameni politici. Ambasadorul Canadei ne-a felicitat. Rebengiuc, directorul Teatrului, lângă noi în lojă. I-a plăcut, judecând după reacțiile lui. Totul organizat de Fundația noastră pentru leucemie.

Cină de 14 persoane la un restaurant italian din apropiere.

Luni, 17 Martie 1997

Lansarea manualului NATO, de Editura „Nemira". Vorbesc Adrian Severin, Virgiliu Constantinescu și eu. Recepție. Brucan în evidență.

Marți, 18 Martie 1997

David Funderburk vine cu soția. E foarte nemulțumit de felul cum imaginea României nu se schimbă în SUA. Geoană trebuia schimbat. Constantinescu a pierdut sprijinul pe care l-a avut la început. Am făcut istoricul ascensiunii lui Emil Constantinescu de când l-a inventat Coposu. Curios că David era, acum, de acord. În 1992 era de părere că eu „sunt prea bătrân". Altfel, foarte prietenos. Impresia lăsată în America, atât de Ciumara cât și de Spineanu, e foarte proastă, mi-a spus.

Miercuri, 19 Martie 1997

„Romanian Business Journal" prezintă premiile „Globul de Cristal". Viorel Sălăgean îmi cere mie să le înmânez câștigătorilor. Hotelul Intercontinental arată bine după renovare.

Arachelian, nou numit la TVR, vrea neapărat să scrie o carte despre viața mea. Probabil, împreună cu Doina. Ar trebui să găsesc timpul necesar.

Calimente și Ghidău, apoi Dr. Nicolai îmi mulțumesc pentru intervenție. Ciumara e de acord să se facă calea ferată la Arad, afară și în jurul centrului orașului.

Joi, 20 Martie 1997

Ședință cu delegații parlamentari norvegieni. Fac o amplă prezentare a argumentelor ca România să fie inclusă în primul val al extinderii NATO.

Luăm masa împreună la Clubul Diplomaților. Din partea noastră Boștinaru, Szilagy și alții. Mă înțeleg cu Blankenborg să-mi aranjeze o întrunire cu parlamentarii norvegieni dacă voi fi numit Ambasador itinerant.

Vineri, 21 Martie 1997

Masă mare dată de Ambasadorul Greciei la Clubul Diplomaților. Eu pun prima întrebare, după cuvântarea acestuia consacrată activităților și legăturilor bilaterale. Va susține Grecia interesele României în primul val? Răspunsul: DA. Atât întrebarea cât și răspunsul, bineînțeles, prezentate cu diplomație. Dar, categoric, neechivoc.

La „Ceaiul de la ora 5", consacrat Ambasadorului Venezuelei, Garraycoecia. Melescanu și cu mine, dintre oamenii politici. Am vorbit de colaborarea mea cu vapoarele lor (columbiene și venezuelene), de cafea pe care le încărcam eu, la Savannah cu alte produse. Apoi de cartea lui Caldera pe care eu am publicat-o în românește cu o prefață semnată de mine. Și, în fine, de suplimentul despre Venezuela pe care l-am publicat recent ca să-l marcăm pe Bolivar și

statuia pe care vom ridica-o în București.

Ciorbea îmi lasă mesaj că mă va primi la orele 6.00, în loc de 7.30. Am sosit la timp. Dar el era reținut la Președinție și la Convenția Democrată. A venit Ulm Spineanu să mă ia la el în birou. Mi-a descris planurile lui. E cam dezamăgit. Lucrurile nu merg cum ar trebui. Pleacă în SUA cu 72 de oameni de afaceri!!

La 7.00 sunt informat că Primul-Ministru mă așteaptă. În anticameră, Măgureanu, Remus Opriș, și încă un ministru. Mă primește pe mine întâi. Își cere scuze pentru întârziere. Vorbim apoi de numirea mea. E pentru. Îi cer să se facă fără întârziere și să mi se dea autoritatea de care am nevoie. În SUA trebuie să acționez, în primul rând. Acolo e greu. Geoană nu e văzut bine. Nici de americani și nici de români. El reprezintă vechiul regim Iliescu. Cunoștea situația. Fusese informat: „E un triumvirat, Moses, Schifter, Geoană". I-am expus, la cererea lui, felul în care voi pleda pentru intrarea României în NATO. Foarte, foarte succint, bineînțeles.

Ciorbea pleacă cu Diaconescu și Dudu Ionescu la Madrid și Porto. Pentru Congresul Creștin Democrat. Se va întoarce Joia viitoare. Va face atunci anunțul.

Sâmbătă, 22 Martie 1997

Urma să merg la Cracovia pentru Masa Rotundă „U.S., NATO, Poland-European Security-Issues". Eva Gill ne-a transmis prin telefon că avionul cu care trebuie să merg la Varșovia pleacă la orele 15.00. Am sosit la aeroport la 14.20. Avionul plecase la 14.05 și nu era un avion LOT, cum ne informase Eva, ci unul TAROM.

Poate e mai bine așa. Ninge tare de tot. În Polonia trebuie să fie mai rău.

Duminică, 23 Martie 1997

Cină la „Premiera" dată de Dinu Daponte. Elisabeth, Ioana Brătianu și eu. Ioana, plină de știri despre PNL. Quintus e amoral politicește. Cataramă e escroc. Va fi în curând arestat. Au blocat-o în toate încercările ei de a activa. I-au promis un loc de senator. Apoi de ambasador. Constantinescu și el i-a promis c-o face ba una, ba alta.

PUNR și-a schimbat conducerea. Funar și Gavra, care se luptau unul contra celuilalt, au fost ambii înlăturați. Președinte acum e Tabără.

Ioana mi-a vorbit, cu lux de amănunte, despre nevoia de realiniere a partidelor. PNȚCD nu merge bine. Alianța cu USD e nocivă. Eu ar trebui să ies din PNȚCD. Aș putea strânge în jurul meu partea sănătoasă a PNȚCD, pe cea a PNL și PUNR. Ea e sigură că PUNR m-ar accepta ca șef. Mi-am exprimat nedumerirea. Și eu sunt de acord că PNȚCD nu merge bine. Dar schimbarea ar trebui să vină dinăuntru. În orice caz, i-am „dat voie" (așa mi-a cerut) să tatoneze terenul, în ce privește PUNR. Ioana mi-a dat o copie după scrisoarea

ei de protest, adresată lui Quintus, chiar în timpul campaniei electorale, toamna trecută. Mi-a arătat, de asemenea, ultimul număr din *Lumea*. Apare acolo un lung articol, pe șase pagini, cu multe fotografii, despre ea și PNL.

Luni, 24 Martie 1997

Recepție mare: 50 de ani de la independența Pakistanului. Ali Khan primește la Cercul Militar. Splendid în uniforma lui, stil jinnah, primul dintr-un șir de oficialități pakistaneze, mai ales doamne frumoase. Toate în sari-uri.

La cină Șerban Lupu, Alison Mutler, Andrew Littaner. Șerban a venit cu un buchet enorm de flori.

Marți, 25 Martie 1997

Alexandris, Ambasadorul Greciei, dă o recepție foarte reușită la COȘ. Karen Fogg îmi vorbește. O interesează performanța Guvernului. E îngrijorată.

Prompt, la 7.00 seara, plec la recepția dată de Garraycoecia, Ambasadorul Venezuelei. Musafir de Onoare, Președintele Congresului Republicii Venezuela, Cristobal Fernandez Dalo, pe care, apoi, Petre Roman mi l-a adus să mă prezinte. Iliescu printre musafiri. Ne-am revăzut cu plăcere. A criticat bugetul. Are dreptate numai partial, cred.

Miercuri, 26 Martie 1997

La Fundația Culturală Română din Aleea Alexandru. Se lansează *Însemnări de taină* a lui Gabi Țepelea. Lume multă, „elită". Pe lângă Buzura, Virgiliu N. Constantinescu, Primul Ministru Ciorbea, Diaconescu și eu, un critic literar binecunoscut; toți aducem elogii academicianului. Eu evoc anii studenției când Țepelea era mai ales în camera de lectură, la citit de ziare, în timp ce noi, ceilalți, jucam biliard, sau ping-pong. I-a plăcut.

Arachelian, nou numit director la TVR programe, reînnoiește oferta lui să scrie o carte despre viața mea.

Plec îndată la Fundația „Manfred Wörner". Col. Encuțescu prezidează la Masa Rotundă despre „NATO după Helsinki". Am sosit o jumătate de oră după începerea ședinței. Au vorbit Tinca, Brucan, Comănescu, Col. Chelaru și încă vreo doi alții. „Helsinki e un «watershed», o cumpănă de ape", am zis eu. Până la Helsinki toată extinderea NATO s-a desfășurat sub imperiul eforturilor Occidentului, ale Americii, în special, de a placa Moscova. Acum nu mai e cazul. Extinderea se va realiza.

Rămâne de văzut cât de mare va fi ea. În ce ne privește, trebuie să facem toate eforturile ca să intrăm și noi. Am comparat situația actuală cu cea de la sfârșitul războiului. Atunci, Stalin i-a păcălit pe occidentali, care au acceptat împărțirea Europei, deși nu trebuia s-o facă. URSS-ul încă n-avea arma

atomică. Acum, opoziția Moscovei, a lui Eltîn, nu poate ascunde slăbiciunea Moscovei. Parte din fosta zonă dominată de Moscova va fi recuperată de lumea liberă.

Lansarea suplimentului *Aristocrat,* al revistei *Privirea*. Tatulici e redactor-șef. Sârbu e în spatele publicațiilor.

Recepție somptuoasă la Casa Vernescu. Pe rând, Bălăceanu-Stolnici, încă cineva și eu, la microfon. Apoi, Tatulici, îmbrăcat în pantaloni fără dungă, cămașă, fără cravată; se laudă că a făcut-o intenționat pentru că nu-i place *Aristocrat*-ul. A vrut să șocheze, bineînțeles. Nu i-a mers. M-am dus eu la microfon. L-am întrerupt. Am lăudat standardul occidental al revistei. Trebuie să fie bună, căci publică și un articol despre mine, am zis, parafrazându-l pe Ionel Brătianu care nu accepta de bună nici o gazetă ce nu scria despre el.

Joi, 27 Martie 1997

De serviciu la sediu. Primesc 16 persoane, una după alta. Multe necazuri și o nebună. Ar trebui sortați solicitanții de interviuri, totuși!

La 7.00, punctual, vine Van Eekelen cu nevasta la mine acasă. Și el face parte din Adunarea Atlanticului de Nord. E în vizită privată în România, dar a fost primit peste tot. Și Olanda ne va susține la NATO.

Interviu cu Doina Drăgan de la Programul Jana Gheorghiu, Canalul TV România Tineret. „Despre iubire". Mă întreb dacă n-am făcut declarații riscante? Dar cred că nu! E bine să se vorbească deschis. Iubirea, în toate aspectele ei, e o dăruire. E partea omului care generează generozitatea, frumosul. Creația. Pasiunea neîngrădită poate fi nocivă.

Carmen Rădulescu e de acord să vină să mă ajute cu corespondența. Ea lucrează în biroul lui Adrian Severin și ne dă și nouă articole și informații. Va veni în fiecare zi de la 8-10 dimineața. Și, dacă e nevoie, și seara.

La unguri. Recepție pentru delegația Președintelui Forumului Democrat Maghiar, Sándor Lezsák. Mulți unguri din Parlament. Ne înțelegem bine. Îi preocupă neaplicarea integrală a principiilor enunțate de Maniu la 1 Decembrie 1918. Se referă, în special, la Universitatea maghiară separată, semne stradale etc. în limba maghiară.

Ca de obicei, dezvolt ideea mea: România e mai puternică, mai interesantă dacă cultura maghiară și germană sunt preferate. Nu asimilate, nu cum au fost asimilați cei peste 200.000 de români rămași în Ungaria după 1918. Egalitate deplină pentru toți cetățenii, descentralizare în administrație, adică autoguvernare. Unde ungurii sunt majoritari, implicit, se vor autoguverna.

Szöcz Ferenc m-a reținut când am vrut să plec. Rămăseseră doar vreo 20 de persoane, aproape toți unguri. S-a servit un pahar de șampanie. Tokay, acum Ministrul Minorităților, își celebra ziua de naștere.

Coperta: Nicoleta NASTA
Tehnoredactare: Marilena RĂDUCU
Corectură: Ioana PATRICHE
Indice de nume: Ioana PATRICHE
Transcriere text: Nicoleta MUSSULIS

Ediție îngrijită de PETRE RĂILEANU

© ION RAȚIU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

RAȚIU, ION
***Lăsământul meu*. Note zilnice:**
Ianuarie 1997 - Ianuarie 2000/Ion Rațiu -
București: Regent House Printing&Publishing, 2007

581 + III p; 15,5x25,5 cm;

ISBN 973-86178-1-2

821.135.1-94

Trustul de presă REGENT HOUSE
PRINTING&PUBLISHING (RHP&P), 2007

Vineri, 28 Martie 1997

Mă scol la 5.00 dimineața. La 7.00 luăm avionul. La Arad, adevărată recepție, cu flori, vreo 10 persoane.

Sâmbătă, 29 Martie 1997

E ora 18.15. Tocmai am sosit la casa de oaspeți unde stăm. Au fost două zile de intensă activitate. Din când în când obositoare.

Ieri, multă lume mă aștepta la sediul PNȚCD. Interviuri. Masă la hotel. La 6.00 p.m., alt interviu la sediu, apoi cina la Dr. Marin Niculai. Adriana a aranjat să avem păstrăvi prăjiți. Vine Prefectul Horhat. Mă asigură că cei care i se opun o fac pentru că are dovezi că sunt corupți. Se referă la Calimente în special, dar și la Ghidău, care „s-a calificat avocat la o universitate particulară".

De la 8.00 seara până la 23.20, două interviuri în direct la posturile locale, TVR Arad e preluat și de PRO TV. Extrem de interesant. Cred că arădenii au acceptat explicațiile mele de ce n-am mai dat pe aici de când am fost validat și mi-am luat mandatul.

Am început la 8.40, azi-dimineață. Tot cu două interviuri și o serie de audiențe. La 9.20 am plecat la Lipova. Am vizitat Biserica Romano-Catolică, Băile și sursa de apă minerală. Apoi, Mănăstirea din Radna, construită în 1325. Casa lui Sever Bocu e în curs de restaurare. Remarcabil complex de clădiri. Piața turcească, probabil din sec. al XV-lea. Masa la un restaurant pe faleza Mureșului.

Ședința UMRL. Foarte reușită. Cor excepțional de femei. Cuvântarea mea despre istoria UMRL. M-au ascultat cu foarte mare atenție. Au vorbit Președintele UMRL Lipova, alți demnitari UMRL și Prefectul Horhat. Două ore de întrebări și răspunsuri.

Cu trenul de noapte la București.

Luni, 31 Martie 1997

Ședință BCCC cu participarea unor miniștri în frunte cu Ciorbea. Ciocnire între Ciumara și Noica pe chestia fondurilor alocate departamentului acestuia. Ciumara e brutal. Ciocnire și cu Radu Vasile, care a criticat bugetul, sugerând chiar, că Ciumara ar putea să fie schimbat. A apărut un articol intitulat „Ciumara va fi tras de urechi", de Diaconescu. „Dacă așa e, îmi dau demisia eu, de bună voie", ne-a declarat, peltic, așa cum vorbește el. Opriș a intrat și el în joc cu o lungă perorație despre disciplină. Nimeni să nu critice Guvernul, nici politica și pe nici unul din miniștri. Am observat că există o bună înțelegere între el și Ciorbea.

A vorbit și Ulm Spineanu. Lung, mult prea lung. N-am înțeles ce vroia. Am observat însă că și alții erau nedumeriți. Opriș schimba zâmbete cu alții,

inclusiv cu Ciorbea, Nelu Mureșan, Vasile Lupu. Mă întreb ce greutate are Spineanu?

Ciorbea ne informează că sindicatele vor sprijini reforma. Chiar și minerii, ceea ce a dus la o critică la adresa lui pentru că face prea multe concesii.

La urmă de tot s-a discutat problema Cluj. Fărcaș a explicat de ce nu s-au numit reprezentanți UDMR în diferitele funcții locale. Contrariat, Diaconescu îl întreabă cum de nu s-a putut găsi un loc măcar? „Ceasul rău", a răspuns, laconic, Fărcaș, cu fața lui pământie din spatele ochelarilor. Toată lumea a izbucnit în râs, un râs crescendo, pe măsură ce enormitatea atitudinii lui Fărcaș intra în capul celor prezenți.

S-a discutat și situația de la Arad. În cele din urmă s-a decis să convocăm o adunare a Comitetului Executiv județean care să decidă între Prefect și Primar. Ei sunt protagoniștii celor două tabere.

Marți, 1 Aprilie 1997

Să vedem dacă e păcăleală! Severin îmi spune la telefon că numirea mea se va face astăzi sau mâine, la conferința de Presă de la Externe. Nu e nevoie ca Ciorbea să semneze. O face el, Severin, cu Președintele Constantinescu.

În biroul lui Diaconescu. Îi spun că dacă numește mai mulți ambasadori itineranți, va slăbi efectul misiunii mele. Sunt informat că ceilalți vor fi Radu Budeanu, Cajal, Episcopul Robu și Jeantă.

Primesc telefoane de la MAE. Comănescu și Florea. Ultimul, pentru a stabili datele. să plec la Londra, la 8 Aprilie și la Washington, la 15 Aprilie.

Masa cu Doina. Are idei constructive. Dar vrea să meargă cu mine la Washington. Mă întreb: e bine sau nu, să accept această misiune dacă suntem atâția care vom pleda pentru România în Occident?

Întors acasă, activitate febrilă. Telefoane la Londra și Washington. Nicolae și Arthur Butler pozitivi. Chuck Percy, nu prea. Pleacă în Florida, Caraibe și Bermude, mâine. Se va întoarce abia la 15 Aprilie. Deci, nu se va putea implica în organizarea întrunirii mele.

Miercuri, 2 Aprilie 1997

Dis-de-dimineață Radio Total îmi cere un comentariu în legătură cu numirea mea ca ambasador la Washington. Așa s-a publicat în *Evenimentul Zilei.* N-am făcut niciodată o asemenea declarație, declar eu în direct.

La Comisia de Externe. Atrag atenția că Diaspora e împotriva reprezentanților diplomați români și împotriva Bisericilor misionare. Toți sunt considerați reprezentanți ai Puterii de ieri, ai comuniștilor. Trebuie să ne ocupăm de această problemă. Organizațiile din țară sunt văzute la fel.

Găsim o formulă. Să scriem românilor din Diaspora și să le cerem opinia lor.

Plec urgent și tot n-ajung la timp. Eram programat să-l văd pe Adrian

Severin la 11.00 a.m. Am sosit la 11.15. Sunt primit la poartă. Nu face nimic. De altfel, e conferinţă de presă, condusă de Gilda Lazăr: „Vreau să declar ceva în legătură cu ce a apărut în *Evenimentul Zilei?*". Da, răspund eu. Sala e mare. Cel puţin 60 de gazetari. Mă duc direct la „amvon". Le explic situaţia. E adevărat că am indicat că voi merge la Washington, dar n-a fost nicicând vorba ca eu să fiu numit ambasador acolo.

Sus, la etaj, Severin mă aştepta. Totul a decurs perfect. Voi merge în Anglia, Statele Unite şi Norvegia. Iar de la Oslo, mă voi duce direct la seminarul AAN care începe la 28 Aprilie la Roma. Voi utiliza toate Ambasadele şi personalul lor. Mi-a dat patalamaua şi nişte note indicative asupra poziţiei noastre.

Acasă am luat legătura cu Ambasadele ţărilor amintite. Alfred Moses e la Kiev. Einick foarte pozitiv. Christopher Crabee e plecat. La fel şi Lindeman. Chuck Percy, absent până pe 15 Aprilie. Deci nu mă poate ajuta cu organizarea. John Davis e în Polonia. Charles King foarte pozitiv. Severin urmează să vorbească la Catedra Ion Raţiu din Georgetown, la 23 Aprilie. Voi fi şi eu acolo.

Doru Braia vine la mine. E tratat foarte rău, îmi spune, de Emil Constantinescu şi oamenii lui. E socotit extremist. Să facem o echipă împreună. Putem realiza foarte mult. Mi-a propus aceasta în Februarie 1990, când m-am întors în România. N-am acceptat, din păcate. „Mai lasă-mă cu Raţiu", i-a spus Constantinescu. Au fost împreună la Timişoara, când Constantinescu a afirmat că trebuie să abandonăm Punctul 8. Doru i-a relatat Preşedintelui ce mult am făcut eu înainte de revoluţie, menţinând trează conştiinţa şi lupta naţională. Ar vrea să fie numit consul la München. Pe Radu Budeanu îl cunoaşte şi apreciază. E deputatul PD numit acum de Severin Ambasador itinerant, cu mine. El pleacă în Germania mâine. Ar fi bine să ne cunoaştem. Nu e total pentru Petre Roman. O altă informaţie interesantă. Teleagă, Secretar de stat în departamentul lui Herlea, era cu Constantinescu când a primit un telefon. Auzea conversaţia. Vocea îi spunea lui Emil Constantinescu: „E pericol. Vor să-l facă pe Raţiu Preşedintele Camerei" (vocea lui Opriş, probabil). Constantinescu a sărit ca ars. A întrerupt conversaţia cu Teleagă. S-a dus la o parte, a vorbit cu Diaconescu etc.

În timp ce-l ascultam pe Doru Braia, îmi telefonează Vasile Rudan. Foarte insistent îmi „demonstrează" că trebuie neapărat să mă pregătesc pentru a candida la Preşedinţie în anul 2000. L-am ascultat, căci nu puteam face altfel. Dar...

Luni, 7 Aprilie 1997

N-am scris nimic de 5 zile. Interviuri, „vizită de curtoazie" la Alfred Moses. Abia am stat două minute împreună. De altfel, el îşi încheie misiunea aici. Mare susţinător al lui Geoană. Comănescu foarte săritor. E sigur că voi face „minuni" în misiunea mea. Eu mă îndoiesc!

Nu mi s-a acordat paza pentru demnitari. Mi-am făcut propriile aranjamente ca să-l am pe Mihai Bănică aici în timpul nopții. Eu plec în Anglia și SUA mâine. Elisabeth, pe ziua de 13.

Marți, 8 Aprilie 1997

M-a primit Ion Pascu, însărcinatul cu afaceri, în gara Victoria. I-am spus la telefon că propun să vin cu Gatwick Express. El se oferise să mă primească la aeroport, dar cu mașina de multe ori faci două ore. Cu trenul, 35 de minute.

Seară liniștită acasă. Nici n-am mai luat o cină.

Vineri, 11 Aprilie 1997

Alaltăieri și ieri i-am văzut pe rând pe cei programați să mă întâlnească.

Pe David Howell, fost Președinte al Comisiei de Politică Externă a Camerei Deputaților, Cantabridgian și el. La „Corpus Christi". Cred că i-am convins de justețea aspirațiilor noastre.

Masa cu Sir John Birch, la Atheneum. El e Președintele Asociației Britanice pentru Europa Centrală. A fost în post și în România, în anii '60, ca Secretar al doilea. Și cu el m-am înțeles perfect. După masă mă primește Roland Smith, Subsecretarul de Stat asistent la FLO. Departamentul lor încă n-a luat o poziție definitivă. De altfel, trebuie să așteptăm rezultatul alegerilor și formarea noului Guvern.

Cina la Nicolae. Sașa e foarte „lovey-dovey", dar pe mine așa ceva nu mă impresionează.

Ieri am început la *Times*. Michael Binyon. Mă însoțește consilierul Gr. Dragoș. „Noi suntem împotriva oricărei extinderi a NATO, îmi spune. Va duce la împărțirea Europei și izolarea Rusiei". Am argumentat contrariul, bineînțeles. A fost de acord însă că extinderea va avea loc, dar că România nu va fi invitată în NATO, acum, la Madrid. Am discutat mult, bazat pe cunoștințele mele, inclusiv *Moscow Challenges the World.*

Prânzul cu Nicolae la Manzi's. După masă îl primesc pe Lord Richard la Ambasadă, împreună cu Pascu. Dacă vin la putere vor aboli Camera Lorzilor. Dar vor avea o a doua Cameră în Parlament, aleasă prin vot proporțional. Lorzi ereditari nu vor mai exista. El va fi probabil șeful acestei Camere. Am vorbit de Arthur Greenwood, de Will și Arthur Henderson etc. Lordul Richard va fi pentru noi. A ascultat argumentarea mea cu toată grija și ne va susține pentru primul val, pentru Madrid. O dată Guvernul format, mă va recomanda lui Tony Blair.

La *The Economist*, ne primește Smiley. „România nu intră în primul val", a fost opinia lui. I-am arătat argumentele. Discuție interesantă, elegantă. Dar nu l-am putut mișca. Degeaba i-am subliniat faptul că, din motive istorice, există un prejudiciu împotriva României.

Azi am început la Chatham House, la „Royal Institute for Foreign Affairs". Ne-au primit Heather Grabbe și Kirsty Hughes. Ambele sceptice. Cred că și aici am lăsat o urmă, un semn de întrebare. Am indicat că aș dori să am posibilitatea să mă adresez membrilor și invitaților lor. N-au promis nimic.

Cu William Hopkinson m-am înțeles perfect. El e Subsecretar de stat asistent pentru politică la Ministerul Apărării. Ne va susține, dar o decizie încă nu s-a luat. El e doar un funcționar permanent, ne-a reamintit.

Dineu la Ambasadă. Lordul Blaker la dreapta lui Pascu și Henny Green la stânga. Lângă Peter Blaker, Nicolae. În fața lor, Arthur Butler, eu, Peter Ryde și Peter Johnson. Atmosferă excelentă.

După Chatham House am fost la Freedom House cu Constantin Dragoș. Primiți excepțional. Vor aranja pentru mine o întrunire când mă întorc la Londra în Mai, după alegeri. Îmi vorbesc de Kathy Eldon (de origine Aldea), al cărei fiu a fost gazetar, ucis în Africa. La 18 Aprilie se va inaugura o expoziție în onoarea lui, la sediul central din Washington. Ar fi trebuit să merg și eu și să aducem expoziția și la București, când va merge la St. Petersburg.

International Herald Tribune publică un articol favorabil României, de William Pfaff: „If NATO has to expand, Romania has to be one of the elect". Scriu imediat să-l felicit.

Sâmbătă, 12 Aprilie 1997

Vorbesc cu Elena Dangerfield. E gata să organizeze o întrunire pentru mine la Euro-Atlantic Group. Depinde de Darhendorf, Președintele actual.

Duminică, 13 Aprilie 1997

Urmăresc și eu fenomenul Tiger Woods la televizor. Extraordinar la 21 de ani. Pare să bată toate recordurile la Golf.

La Ambasadă. Foarte multă lume, mi se spune. Concert pian și vioară, separat. Ambii foarte tineri. Talentați. Vine și Ion Caramitru, Ministrul Culturii.

Vorbește Pufulete despre Biserica Ortodoxă Română. Fără nici-o măsură. I se pun întrebări despre Biserica Greco-Catolică și despre protestanți. Le respinge pe ambele. Fata lui Veltian începe o lungă perorație despre Biserica Unită. Foarte agresivă, neînțeleaptă, deși a dat faptele destul de corect. Am încercat s-o opresc. N-am reușit. Am intervenit eu, în englezește. Am restabilit liniștea și calmul. Fără ca să provoc o reacție din partea Păr. Pufulete. La sfârșit vorbește Nicolae. Scurt, la obiect. Foarte bine. Mă prezintă apoi pe mine în noua mea postură de Ambasador pentru NATO.

Cină în familie: Nicolae, Sașa, Daniel, Indrei, Alexandru și Elisabeth care sosise acasă între timp. La Smolenskis Baloon, foarte plăcut. Restaurantul nu e select, dar merge. În Dover Street.

Luni, 14 Aprilie 1997

Alan Clark cu nevasta la Ambasadă. Depănăm amintiri. Va susține intrarea în NATO. Candidează la alegeri.

Lunch, la Les Ambassadeurs cu Simionescu, Iankowski și un alt om de afaceri asociat lor. Vor să dea un mare împrumut la OLTCHIM/Craiova și să cumpere „Dacia Felix". Îmi cer ajutor. Dacă e „cușer", de ce nu!

Marți, 15 Aprilie 1997

De la Gatwick cu British Airways, direct la Baltimore. Sosim cu vreo 40 de minute înainte de ora prevăzută. La imigrație nici o coadă. Bagajele sosesc la cinci minute după aceea. Nu mă așteaptă nimeni. Stau și iar stau. Rămân singur. Încep să mă îngrijorez. Trece o oră de la sosirea avionului, deci vreo 20 de minute după ora programată. Desfac bagajul, găsesc telefonul lui Geoană de la reședință. Vorbesc cu soția lui. Drăguță, săritoare, mă asigură că se va interesa. Mai trec vreo 10 minute și apar Iulian Buga, Consilier la Ambasadă și șoferul. De întârziat tot au întârziat, dar nu fac caz.

Pe drum Buga îmi dă informațiile necesare și-mi explică programul. Încărcat, dar nu peste măsură. Mă duc direct la Hotelul Sofitel de pe Connecticutt Ave. Mă primește doamna Brusescu, pe care am cunoscut-o când am stat la Carlton-Astoria acum vreo 10-15 ani. E pe poziție de manager aici.

Sâmbătă, 19 Aprilie 1997

Ultimele trei zile șuetă non-stop. I-am văzut pe rând, pe Ralph Regula, care are o noră de origine româno-americană, republican din Ohio, membru AAN și pe Paul Gilmor, soție maghiară și el membru AAN, pe Porter Goss, Președinte Select Ctee on Intelligence, AAN. Apoi, cu congresmenii John Eusigu, Jon Christensen din Nevada și Nebraska și cu Howard Buck McKeon și John Fox din California și Pennsylvania. Cu toți ăștia ne-am întâlnit în „Rayburn Conference room". Un du-te-vino acolo, greu de imaginat. Andrei Brezianu de la VOA își făcea meseria. Și-a ras barba!

La Pentagon ne-au primit Gen. Tip Ostertholer, William H. Siefken și James Joye Tounsend jr., toți importanți în problemele ce ne interesează, de la Deputy Assistant Secretary of Defence European and NATO Affairs în jos. În fine, am avut o ședință cu funcționarii de politică externă ai Senatului, în frunte cu Monica Chavez și Sanji Alvis.

Cam peste tot am mers în echipă: Ambasadorul Mircea Pașcu, Tudor Dunca, Consilierul Buga și eu. A fost bine, chiar dacă, de multe ori, poate, am insistat cam mult. Dar nu strică, s-a demonstrat că suntem uniți, hotărâți și entuziaști pentru încadrarea noastră în NATO. Dunca nu e rău, dar nici bine. Vorbește ca și cum ar avea mămăligă în gură. Cunoaște problemele, e foarte ambițios și se bagă! Mai eficace a fost Pașcu. El nu vorbește perfect engleza.

O suplinește însă prin entuziasm, zâmbește mult, caută să facă glume și câteodată reușește. Mai precis e Geoană. Vorbește bine engleza, deși cu accent și e plin de fapte. Mai ales în ce privește perspectivele investițiilor americane în România.

Ne-am completat unii pe alții. Cred că a impresionat peste tot. Așa ni s-a dat să înțelegem, la tot cazul. Și cam peste tot ni s-a spus să nu ne dăm bătuți, să continuăm până în ultimul moment. Un meci se termină doar când arbitrul fluieră sfârșitul.

Am fost și la biroul Senatorului Bill Roth, care acum e Președinte AAN. Jan Brzezinski ne-a primit. Argumentarea lor e greșită, dar are o logică. Important e ca extinderea NATO să aibă loc. Dacă prea multe țări vor fi invitate, acum la Madrid, s-ar putea ca întregul proces să fie prejudiciat. Toate Parlamentele celor 16 țări membre trebuie să aprobe fiecare țară candidată în parte. Ceea ce va fi greu de realizat. De altfel, percepția lor este incoerentă. Ei cred că, cu excepția Franței, celelalte țări nu sunt contra României, dar nici pentru!? Am discutat cu el și problema Tratatului româno-ucrainean, căci el e foarte pentru Ucraina. A folosit interviul meu din *Jurnalul Național*. I-am dat o copie.

La David Funderburk, la Firma de avocați Preston Gates Ellis plus Ronvelas Meede, i-am cunoscut pe Emanuel Ronvelas, Președintele firmei și pe Jack Abramoff care conduce Serviciul de „public relations" pentru România. David va face eforturi ca să mă primească Jesse Helms.

Ieri a apărut un articol în *Washington Times*, intitulat „NATO expansion and Romanian blackmail". Semnează Michael Ledeen și Ion Mihai Pacepa. Foarte rău. Severin și Babiuc sunt identificați „comuniști recondiționați" (communist retreads) și Constantinescu e atacat pentru că e șantajat de Măgureanu și foștii KGB-iști (acum la conducerea SRI). Caraman, care a furat secretele NATO pentru KGB, rămâne pe mai departe important. Cum se poate avea încredere în această echipă ca să intre acum în NATO?, se întreabă, pe bună dreptate, autorii.

Îi telefonez lui Pacepa. Îmi răspunde imediat. El n-are nici o încredere în Roman și ai lui. Mi-a vorbit de ce furioasă era Elena Ceaușescu când viziona filmele luate când Petre Roman o regula pe Zoe. „Toți sunt ahtiați de putere. Nu sunt democrați și nu vor aduce democrația. Și sunt pe mai departe instrumentele KGB-ului", mi-a zis. Vrea să mă vadă. Vine la Washington mâine, Duminică.

Armand Scala, Președintele organizației „Congress of Romanian Americans", vine punctual cu mașina și cu fiul lui. Adunarea e o masă-bufet în casa lui din McLean, Virginia. Cireșii și „dogwood" sunt în floare. Tot drumul, o minunație. Multă lume. Prieteni de-ai României și români stabiliți aici. Vreo 50 de persoane. Poate chiar mai mulți. Are o casă mare, frumoasă, pe un povârniș ce duce la un lac în fundul văii. Deși proprietatea lui nu e mare, se

pare că nu se poate construi între casa lui și lac, ceea ce îi asigură o priveliște splendidă de pe terasa suspendată deasupra povârnișului.

Mâncare simplă, bună. Multă lume insistă să se fotografieze cu mine. După masă, scurtă introducere și le vorbesc eu. Despre NATO etc. În englezește. A mers foarte bine. Poate chiar excepțional de bine. Cu întrebări, răspunsuri, urmate de discuții în doi, sau în grupuri mici. John Predescu de la „Romanian Voice TV" și Ioanițoaia de la RFE îmi iau un interviu.

Duminică, 20 Aprilie 1997

George Cucu mă ia de la hotel la 10.20 a.m. Mi-a vorbit de Băcanu, prietenul lui bun. Băcanu, care m-a atacat atât de murdar și de atâtea ori, i-am zis. Nu, că Băcanu își dă seama că a făcut o greșeală. Și e mare nevoie de mine în țară.

Multă lume în biserică, dar nu arhiplină. Calciu-Dumitreasa m-a pomenit în predică, mi-au dat să citesc „Credo-ul" și am rostit câteva cuvinte înainte de masă. Le-am cerut să scrie la Casa Albă, congresmenilor lor etc., să susțină intrarea noastră în NATO. L-am văzut pe Nicolae Dima, Paul Botoșani, fiul lui Popescu-Botoșani, pe Prof. John Cazan, Victor Nicolae de la HONI, Group, Inc.

Tot Cucu m-a adus înapoi la „Sofitel". Pacepa (Mike, își spune acum) mă aștepta deja în holul hotelului cu soția și cu Michael A. Ledeen de la American Enterprise Institute for Public Policy Research. Ledeen e, evident, de la CIA. Articolul de Vinerea trecută din *Washington Times* a fost scris de ei doi, împreună. Probabil și cărțile lui Pacepa au fost scrise cam tot așa. Cu soția lui și cu ajutor de la CIA. L-am invitat și pe Ledeen la masă, dar n-a stat. A găsit o scuză. Era normal, ca să ne lase singuri.

Am luat masa – proastă – la Washington Hilton Hotel. Dar conversația a durat trei ore. După preliminariile inerente – nu ne-am văzut de mult – l-am întrebat direct: articolul din *Washington Times* a fost scris la sugestia americanilor? Trebuia să pun întrebarea. Dacă răspunsul e afirmativ, atunci e clar că americanii nu vor să invite România în primul val. Spre surprinderea mea, a insistat să afirme categoric că el și numai el a făcut-o.

De ce acum? Asta prejudiciază enorm șansele noastre de a fi invitați, i-am zis. Nu, pentru că-i dă o șansă lui Constantinescu să se debaraseze de KGB-iști. Măgureanu e KGB-ist. Așa e și Roman. Și iarăși mi-a povestit, cu lux de amănunte, cum l-a filmat cu Zoe Ceaușescu în pat. Măgureanu era căpitan de Securitate sub el, Pacepa. Numele lui conspirativ, la ora aceea, era Mihăilă Mihai. „Atât timp cât Măgureanu și Caraman, care acum e sfetnic pe lângă Roman?!..." Cum asta?, am întrebat. Și cu Iliescu și cu Roman, când ei sunt la cuțite? „Atât timp cât Măgureanu și Caraman nu sunt înlăturați, a reluat Pacepa, România nu intră în NATO". Și mi-a povestit cum la 6 Decembrie

1970 au sărbătorit, cu Kissinger, Sfântul Nicolae. Nixon era beat. „Ce cadou vrei", l-a întrebat Nixon pe Ceaușescu. „Basarabia" a răspuns Ceaușescu. „I can`t give it to you", a fost răspunsul. „Nick, listen to me", i-a zis Nixon lui Ceaușescu, referindu-se la operațiunea Caraman, la NATO, You made cea mai mare tâmpenie furând și transmițând documentele NATO la Moscova. Să n-o mai repeți".

Așa mi-a descris Pacepa scena, vorbind când englezește, când românește.

„Eram apoi în the Rose Garden". L-a auzit pe Nixon spunându-i lui Ceaușescu: „Dizolvă departamentul NATO din Securitate. Din cauza operațiunii Caraman s-au cheltuit două miliarde dolari. Atâta a costat refacerea la NATO".

Adjunctul lui Caraman, Iacobescu, a fost condamnat la moarte, când a defectat, sentința i-a fost comutată în închisoare pe viață. Sentința rămâne și acum, ca și a lui Pacepa. Ei nu pot merge în țară. Imediat după alegeri, Pacepa i-a scris lui Emil Constantinescu să-l felicite. La fel, a făcut-o și Bill McPhearson. Mi-a dat cópii după aceste scrisori, datate 18 și 19 Noiembrie 1996. N-a primit nici un răspuns! Mi-a vorbit și de Talpeș. Și ăsta rămâne. El a fost „advisor to Ion Iliescu".

Cina cu Chuck Percy. Arată foarte bine, deși e surd. Are aparat, bineînțeles, dar tot nu prea aude. Trebuie să-i repeți întruna ce-i spui. Condiția lui fizică e mult mai bună decât a mea. Joacă tenis, înoată. Mi-a adus cartea lui Wade (Davis, ginerele lui, soțul lui Gail), *One River*. E povestea lui Richard Evans Schiltes și exploatarea Amazonului. Un volum masiv de aproape 700 de pagini.

Vorbim de Madeleine Albright, Jesse Helms. Se oferă să le telefoneze. Îi dau broșura-*curiculum vitae*. Altfel, nimic semnificativ politicește. O seară foarte plăcută la restaurantul hotelului Washington Hilton.

Luni, 21 Aprilie 1997

Vorbesc cu Geoană. Severin a sosit. E de acord să fiu și eu la întâlnirile cu Jesse Helms, Sen Roth și cu Berenter. Dar nu la cea cu Madeleine Albright. Îmi zice: „Eu apreciez altfel situația. Dar el (Severin) a socotit că e mai bine așa".

Îi telefonez lui Severin. Bun sosit etc. Vă stau la dispoziție, dacă pot să fiu util. A declinat oferta, elegant, de altfel. Rămâne să ne vedem marți seară la cina dată de Geoană.

Masa la Clubul Cosmos, cu Michael Ledeen. N-are respect pentru Madeleine. Mă invită la prânz la America Enterprize Institute, mâine. Va vorbi Adrian Severin. Zbig. Brzezinski, Kissinger etc. sunt membri. Levine e evreu de dreapta. Pentru Stephen Rosenfeld are un fel de condescendență „săracul, e liberal, visător". A scris multe cărți de istorie contemporană. Colaborează la *New Republic*. Pe Pacepa îl cunoaște de când a venit în America. Împreună au scris multe articole la acea dată (1978), dar nu cartea *Red Horizons*. Are

mare respect pentru el. „His information is accurate, precise".

Restul zilei, acasă, la hotel. M-am ciorovăit cu Doina, la telefon. Diaconescu i-a oferit lui Paul Lăzărescu să fie redactorul-șef al revistei Partidului, *Dreptatea*. A primit să fie Directorul ei, dar să aibă un loc în BCCC. Salar nu-i trebuie pentru că eu îi asigur existența. Diaconescu a acceptat aceste condiții.

Târziu, seara, îmi telefonează Pacepa. Îmi dă noul lui număr de telefon. Îmi repetă ceea ce mi-a spus la Washington: că neapărat trebuie să mă pregătesc să candidez din nou, în anul 2000. Ca și prima dată, i-am spus că nu mai e cazul. Sunt prea în vârstă, nu sunt susținut de Partidul meu etc. Toate astea nu contează dacă mă simt bine, sănătos... Interesant însă că m-a informat că Securitatea răspândește zvonul că trăiesc cu Doina Bâscă. Și m-a întrebat dacă este adevărat. Contează dacă ai o legătură cu o femeie?, l-am întrebat eu. Ar fi trebui să spun, clar, că nu trăiesc cu Doina, dar... „E o femeie excepțională...", intervine imediat Pacepa. N-am lungit povestea, dar a înțeles. Ce să fac? Chiar dacă e în dezavantajul meu, nu pot să mint. Îmi spune Pacepa că *Adevărul* de astăzi are un articol despre articolul lui din *Washington Times*.

Apropo, nu l-am recunoscut pe Pacepa. Are mustață și cioc, bărbuță Cuza. L-am întrebat: Ai făcut-o din admirație pentru Constantinescu? S-a uitat chiorâș la mine.

Marți, 22 Aprilie 1997

Îmi telefonează Stephen Rosenthal. „Mr. Ratiu, I see that I have to meet your foreign secretary tomorrow. Are you coming at that meeting?" No, I made my arrangements by myself. „Look, forgive me, but I have a terribly busy week. I'd like to see you, but two Romanians în the same week, is to much". I quite agree, îi spun, ne vedem cu altă ocazie. Alte politeturi, dar întâlnirea a fost anulată. E păcat. Poate l-aș fi convins să scrie favorabil despre includerea României când se lansează primele invitații. Dar, poate o face Adrian Severin.

Merg pe jos la American Enterprise Institute. M-am încurcat puțin pentru că mi s-a spus că dacă merg de la Hotel pe Connecticut Ave, ajung, automat în strada 17. Așa a fost, dar numărul nu corespundea. Ajung la 12.10. Nu trebuia să mă îngrijorez. De fapt, masa era programată la 12.30. Mă primește Michael Ledeen. Îmi dă articolul din *Adevărul* cum a fost publicat de Internet, sub titlul „SRI dezvăluie cruzimea lui Pacepa în slujba structurilor represive ale regimului comunist". (Îl primisem deja de la Doina prin FAX.)

Ledeen îmi dă și ultima lui carte, *Freedom Betrayed*. „America won the cold war and walked away". Cam ăsta e mesajul cărții. Sunt de acord, deși abia de am răsfoit-o.

În documentația distribuită era și un amplu CV al lui Severin. Jeffrey

Gedmin s-a referit la el ca să nu-l mai descrie pe Severin: „Toți îl cunoaștem, acum". N-a fost rău. Pe rând, Severin a punctat că noi vrem să intrăm într-un NATO puternic. Apoi, răsăritenii de-a lungul istoriei au căutat să se integreze în Occident. E un lucru bun. Deci, nu e vorba numai de extinderea NATO în Răsărit, ci de extinderea Răsăritului în NATO. Care țări să fie acceptate. Argumentare succintă, slabă. Fără convingere. Cu siguranță, fără pasiune. Avantajele de-abia le-au fost schițate. Avantajele pentru Occident, pentru NATO, nu ale noastre.

Au urmat întrebările. Susan Cornwell, de la Reuters, l-a întrebat ce întrevederi a avut aici și care a fost reacția. „I've had an equal reaction", a răspuns. Probabil că vroia să spună „a 50/50 reaction". Dar a completat, pozitiv, că, peste tot, România e considerată „a serious candidate". Michael Ledeen l-a întrebat despre cei care au luptat împotriva NATO și care, acum, sunt sub sentință de moarte. Evident, pe linia articolului său. Severin a răspuns lung despre conciliere etnică, religioasă, socială, cu românii din Diaspora și cu cei care au fost membri PCR. Ledeen, a revenit și a punctat cazurile menționate în articol, fără să-i numească. „În primul rând, pedeapsa cu moartea nu mai există în România, a reacționat foarte abil Severin. Dar să nu ne mai gândim la trecut. Să construim viitorul". Cam așa a argumentat. Ledeen, însă, nu l-a forțat să se pronunțe.

Când mă gândesc cum aș fi vorbit și reacționat eu la întrebările puse, cum cred că aș fi produs o atmosferă de simpatie, dacă nu de clară susținere pentru România, mi se strânge inima. Ca să nu mai vorbim de englezeasca lui Severin. E bună, dar departe de a impresiona. Așa servește cauza României Petre Roman? Căci el a insistat ca PD-ul, deci Severin, să aibă MAE. Am văzut-o chiar pe Isabel Ferguson cum cască în timpul sesiunii de întrebări și răspunsuri, perioadă care trebuia să scânteieze. Cu părere de rău trebuie să spun că nu așa vom intra în NATO. Dar să sperăm că performanța lui se va îmbunătăți.

La 6.00, la recepția dată de Elizabeth A. Burton, prietena lui Dick Howland, la „1925 F St. Club". Foarte elegantă lume. Cam în vârstă, dar „crème de la crème" a societății din Washington, mai ales democrați. Foarte mulți dintre ei, dezamăgiți de Bill Clinton. Dick m-a prezentat peste tot ca Aambasadorul României la NATO. Din păcate, a trebuit să plec la 7.00 seara ca să ajung la timp la cina dată de Geoană.

Am luat un taxi, dar n-aveam la mine adresa lui Geoană. În fine, după multă iritare și telefoane la informații, am ajuns la Ambasadă. De acolo m-a dus portarul, cred, cu mașina lui. Târziu era, dar nu peste măsură. Am dat imediat peste un grup de unguri în frunte cu László Hámos. Mi s-a prezentat îndată. Cum drumurile ni s-au încrucișat de atâtea ori, de-a lungul anilor, a fost o revelație. Ne-am găsit, pentru prima dată, de aceeași parte a baricadei.

Și la masă am fost plasat lângă el. Patroană, doamna Geoană. La stânga mea, Dobbs de la *Washington Post*, Armand Scala și Gilda Lazăr.

Șase mese rotunde, 50 de invitați, mâncare elegantă, bine aleasă.

Conversație între noi trei: Hámos, Dobbs și eu. Optica de o viață întreagă nu se schimbă ușor. Hámos tot argumentează că Universitatea separată maghiară la Cluj trebuie reînființată. Că are o tradiție de 400 de ani etc. Degeaba i-am atras atenția că acea Universitate de care vorbește excludea predarea în limba română și că a fost apoi înființată de comuniști împreună cu MADOSZ, devenită apoi focar iredentist maghiar. Soluția e ca Universitatea din Cluj să aibă două secții complet egale, maghiară și română. Dar să rămână sub aceeași administrație. Așa mergem înainte pe drumul reconcilierii.

Miercuri, 23 Aprilie 1997

La Heritage Foundation. Mă primesc Kim Holmes și Ariel Cohen. Mai târziu a venit și Chas M. Lichenstein. Discuție amplă, o oră întreagă. Am răspuns tuturor întrebărilor și intervențiilor.

După masă, la Universitatea Georgetown, la Charles King. A făcut treabă bună. Secția de limbă română e frumos organizată. Împreună mergem la Decanul Facultății, prof. Galucci. Mi-a plăcut omul.

Seara, mai bine de o sută de oameni în sală. Vine târziu echipa Severin. Foarte multă lume se perindă să mă salute, să facem fotografii împreună etc. Charles King deschide ședința. Are voce bună, puternică. Vorbește răspicat. Severin dezvoltă aceeași teorie ca la American Enterprize Institute. Mai bine, mai amplu. Răspunde bine la întrebări. Totul însă mult prea teoretic, vag. Charles îmi sugerase să zic și eu câteva cuvinte după ce se ia gustarea și un pahar de vin. Echipa Severin însă a plecat imediat. Aveau o cină, dată de Alf Moses. Am socotit inutilă intervenția mea. Ce puteam să spun? Dacă ar fi fost să zic ceva, trebuia s-o fac imediat, când mai erau toți de față. Să punctez necesitatea intrării noastre în NATO acum.

Sorin Roșca Stănescu, cu trei fete de la *Ziua*, la ședință. Pe socoteala ziarului!? Trebuie că le merge bine.

Joseph Cadariu de la „Christian Embassy of Romania", ce o fi și asta?, mi-a oferit să strângă fonduri pentru fundațiile mele. L-am pus în legătură cu Jill Quinby și prof. Arden care a ajutat-o atâta pe Elisabeth (Leucemie).

Joi, 24 Aprilie 1997

Iarăși îmi telefonează Pacepa. Să-i vorbesc lui Constantinescu de lealitatea sa.

Leo O`Donovan îmi lasă mesaj că i-a vorbit doamnei Albright. Când îl găsesc, avem o lungă conversație. Madeleine Albright îmi transmite regrete că nu mă poate primi și că, în ce privește intrarea în NATO, „the first shall not be the last". Ceea ce înseamnă că nu vom fi incluși la Madrid, printre țările

invitate să înceapă negocierile. I-am explicat lui Leo. Rusia deja organizează o alternativă. Doar ieri a semnat Pactul de prietenie cu China, împreună cu țările din Asia Centrală, toate foste membre URSS. Cei care nu intrăm acuma în NATO ne vom găsi într-o zonă foarte periculoasă. Standardul nostru de viață va suferi. Distanța dintre noi și țările intrate se va mări tot timpul. Aș fi vrut s-o văd de dragul Istoriei. Să pledez pentru România. Să arăt că România are o contribuție importantă de adus Securității Aliantei etc.

Vineri 25 Aprilie 1997

Îi invit la masă pe Napoleon Pop și Iulian Buga, la J. Paul în Georgetown. Discutăm mult despre situația noastră, a României, în NATO. Își dau seama că n-am început la timp și că n-am făcut tot ce trebuia să facem ca să reușim. Am prezis un viitor cam negru, dacă nu reușim să intrăm. M-au dus cu mașina la aeroportul din Baltimore. Cred că amândoi apreciază contribuția și potențialul meu.

Ieri, la prânz, m-a dus doamna Maxim, de la Ambasadă, la Heritage Foundation. Curând după sosirea noastră au venit și Adrian Severin cu Geoană, Gilda Lazăr și mai nu știu cine de la Ambasadă. Masa a fost dată pentru Holmes, cel care m-a primit și pe mine cu o zi mai înainte. A venit cu întârziere și Ambasadorul Bulgariei. Ceilalți Ambasadori anunțați n-au apărut: al Ucrainei, Cehiei, Poloniei. Au apărut însă doi reprezentanți ai firmei pe care o plătim cu bani grei pentru „public relations". Charles King a venit și el. Cu alte cuvinte, din punct de vedere al prezenței, un eșec catastrofal. Pentru cine s-a dat această masă? Și cât ne-a costat? În afară de Holmes și Cohen, n-a fost nimeni de importanță. Și nimeni din alte organizații guvernamentale sau neguvernamentale.

Cuvântare acceptabilă. Dar neeficace. El, Severin, s-a plasat pe o poziție defensivă. Ar trebui să fim acceptați acum, dar dacă nu vom fi, ne descurcăm noi cumva. Cam ăsta e mesajul lui.

Am rămas cu doamna Maxim la o cafea. Ceilalți s-au dus la *Washington Times*. Ne-am reîntâlnit cu toții în birourile lui Bill Roth, senatorul care acum e Președintele AAN. Ne primește, împreună cu Ambasadorul nostru și alții, în somptuoasele birouri ce are în „HART Bldg". Iar Brzezinski de față, luând note. Aceeași peroratie a lui Severin, aceeași eleganță, dar vagă neutralitate din partea lui Roth. El nu e pentru intrarea noastră acum. Geoană mă instigă. Îl invit pe Roth să vină în România după sesiunea de primăvară AAN, de la Luxemburg. Nu poate, are alte aranjamente. Argumentarea mea are un mic efect. Dar nu pentru că eu nu m-am băgat. Nu puteam!

Repede, repede în clădirea Camerei să-l văd pe Dong Berenter. Îl întâlnim pe coridor. „Trebuie să merg să votez", ne spune. E importantă Legea armelor chimice. Mică conferință pe coridor. Aceleași argumente. El e de partea

noastră, dar, în ultimul timp s-a schimbat puțin. Are rețineri. Îl invit și pe el să mă vadă la București, după Roma, acum. Nu merge la Roma. Atunci, după Luxemburg, repet eu invitația. Nu crede că va putea. În orice caz, va veni la toamnă, la sesiunea ordinară AAN.

Cam târziu!

27 Aprilie 1997. Duminica Mare

Am sosit la București, ieri seară, pe la 17.50. La ora 7.00, ora Bucureștiului, vine Max Bănuș cu prietena lui. Luăm cina împreună. Nu-mi era deloc foame, dar, mâncarea copioasă, bună, m-a ispitit. Bănuș vrea o colaborare puternică între noi doi.

La 11.30 seara vine Iulian Crețu cu nevasta. Îi fac să aștepte până mă îmbrac. În fine, vine și Doina. Ajungem la timp la Patriarhie. Numărul mașinii fusese anunțat. Nici o problemă. Suntem conduși în holul reședinței. În semiobscur. Toate somitățile erau deja acolo. Pe rând le strâng mâna. Constantinescu, Diaconescu, Petre Roman, Adrian Severin.

Mici schimbări de păreri și informații. Suntem conduși în sala mare, fiecare cu o lumânare în mână. Vine Patriarhul cu suita lui, toți în odăjdii. „Veniți să luați lumină", se repetă. De fapt, el, Patriarhul, vine cu lumânări aprinse ca apoi noi să luăm lumină de la lumânarea lui. Așteptăm cu toții în camera care dă spre balcon până se instalează Patriarhul și soborul de preoți pe platforma instalată special pentru serviciul divin al Învierii Domnului. Stăm așa vreo 10 minute. Emil Constantinescu vine să-mi strângă și mie mâna. Ți-ai schimbat numărul de telefon. Am încercat de nenumărate ori să te sun, îi spun lui Diaconescu. „Nu, dar mai scot receptorul din când în când", îmi răspunde. Și unul și altul mi s-au părut încruntați.

În balcon eu am fost la extrema stângă, chiar lângă balustradă. Mulțime vastă. Toată piața arhiplină și drumul spre ea, cât puteam vedea eu, ticsit de oameni. „Christos a Înviat", „Christos a Înviat", a proclamat Patriarhul îndată după miezul nopții, de nenumărate ori. „Adevărat a Înviat", au răspuns la unison enoriașii cărora li se adresase.

Frumoasă ceremonie, plină de emoție. Doar Președintele și Diaconescu mi s-au părut mohorâți și îngânduraţi. Mă întreb de ce?

După plecarea Patriarhului, iarăși ne-am adunat cu toții în sală. La televizor, tocmai mesajul Președintelui pe care Emil l-a urmărit cu deosebită atenție. Bun, aș zice eu, fără a fi excepțional. Ceva lipsește, când vorbește. Greu de spus, ce! Poate căldura!? Am stat de vorbă puțin cu Președintele, să-i explic ce am văzut și auzit în Anglia și SUA.

Am fost apoi, invitați în coridorul lat ce înconjoară curtea interioară. Poate n-am fost și eu invitat. Dar m-am dus. Când am sosit, ceilalți erau deja în jurul unei mese mari, întinse, cu ouă roșii, cozonac și vin călugăresc. „Uite-l

și pe domnul Rațiu", zice Diaconescu. Surpriză, dezamăgire?! Nu știu, dar era prea târziu să fac altceva. Christos a Înviat!, le-am spus. Am ciocnit ouă și m-am apropiat de grupul Constantinescu, Diaconescu, Ciorbea și Adrian Severin. Vorbeam de NATO. Mai degrabă, vorbea Severin, cu mici întreruperi. Am intrat și eu în discuție. Le-am spus de mesajul primit de la Madeleine Albright. Trebuie să continuăm să credem și să acționăm ca și cum intrăm în primul val, am zis. Constantinescu a luat și întărit argumentarea. „Până în ultimul moment". A venit vorba și de demisia lui Măgureanu. Le-am povestit de interviul meu din *Evenimentul Zilei* și de conversația mea cu Pacepa. M-a rugat Pacepa, domnule Președinte, să vă asigur de lealitatea lui. „De reabilitare nu poate fi vorba. Are prea multe păcate. A fost în serviciul Moscovei 17 ani. Dar o amnistiere se poate proclama pentru toți cei afectați ca el", a fost reacția lui Constantinescu.

Am plecat o dată cu ceilalți, pe la 3 dimineața.

Duminică, 27 Aprilie 1997

Singur la prânz. Drob de miel. Excelent. Indrei îmi telefonează. Și el a sărbătorit Paștele Ortodox în Bath. Pe Nicolae îl sun eu. Și el a fost cu Sașa, într-o biserică ortodoxă. Mi-a spus: „Christos a Înviat s-a rostit în nenumărate limbi, including in Romanian". Cu Elisabeth n-am putut vorbi. Ea e la Mănăstirea din Pinner. La Jackie Rolo.

„Alitalia" ne acordă tratament special. Ne promovează la „business class", călătorie excelentă. La Roma, Doina insistă să ne luăm bilete, imediat pentru Veneția pentru 1 Mai. Adică după terminarea Seminarului Rose-Roth pentru care am venit. Mică altercație, rezolvată favorabil. Dacă stai ferm, cedează.

Luni, 28 Aprilie 1997

Tema Seminarului: adaptarea Alianței. La ședința de deschidere au vorbit von Moltke, Secretar General Adjunct Politic NATO și General Nicolas Kehoe. Amândoi au vorbit ca și cum numai Polonia, Cehia și Ungaria vor fi invitate în NATO. Dar s-au referit la schimbările din România, ceea ce mi-a dat posibilitatea de a pune întrebarea: Procesul de extindere NATO duce la desfășurări pozitive, cum ați subliniat că s-a întâmplat în România? Va fi luat în considerare acest lucru, când se vor lansa invitațiile? România a semnat Tratatul-cadru cu Ungaria și cel cu Ucraina e gata de a fi semnat. Avem și un Guvern de coaliție democrat, în care și Partidul minorității maghiare ia parte.

Răspunsul a fost potrivit așteptărilor. Adică depinde și de alți factori. Dar, formulând astfel întrebarea, am putut atrage atenția asupra progresului făcut de România. Ceea ce, de altfel, Moltke a recunoscut imediat în răspunsul lui.

La masă, întâmplarea a făcut să fiu cu doi sloveni, doi slovaci, Ambasadorul Belgiei și Howard Walker. Am făcut mare caz de faptul că reprezentăm

trei națiuni care au șansa de a fi „aproape" invitate, dar lăsate de căruță, în cele din urmă. Discuția a fost animată și foarte interesantă și din nou mi-a dat ocazia să arăt că România se califică din toate punctele de vedere, în special militar.

După masă, a vorbit întâi István Gyármáti. Cu proiecții. Bine informat, monoton. L-am întrebat și pe el: Dacă ar fi în puterea lui, ar susține intrarea României în NATO? A răspuns foarte vag că ar susține intrarea tuturor țărilor din Estul Europei atât timp cât se califică. A urmat polonezul Andrei Karkoszka. Și el bine pregătit. A intervenit și Login Pastusiak să spună, printre altele, că Polonia arată un mai mare sprijin pentru NATO în sondajele de opinie publică decât oricare altă țară. Ocazie nesperată pentru mine. Am cerut cuvântul și, politicos, l-am corectat pe „distinsul meu coleg și prieten" și am dat cifrele pentru România. Mi-a atras atenția că el, Pastusiak, s-a referit la țările membre ale NATO, nu la țările petiționare. Avea dreptate și mi-am dat seama de acest lucru. Am făcut-o ca să pot arăta că sprijinul pentru NATO în România, atât în Parlament, cât și în opinia publică, este mai mare decât în oricare altă țară, fără excepție.

Marți, 29 Aprilie 1997

O nouă ședință. Am luat note în carnetul meu.

Discuție interesantă la care am participat și eu. Ion Tănase, reprezentantul Republicii Moldova, a pus bune întrebări atât lui Arbatov, cât și lui Jovnirenko. Notele mele sunt destul de clare, dar ar trebui explicate, totuși. Din păcate n-am timpul necesar s-o fac. După masă vorbesc cu Charles Dale și Gen. Marchand. Urmează discuție generală. Totul, în notele mele. Seara, recepție la hotelul nostru. Vorbesc mult cu Howard Walker și cu nevasta lui.

Miercuri, 30 Aprilie 1997

Jiri Payne, Ministru Adjunct al Apărării, Republica Cehă. Slab. Aprecierea finală, făcută de Stan Sloan, de la Biblioteca Congresului SUA, remarcabilă. Vezi notele.

Duminică, 4 Mai 1997

Am stat la Danieli în Veneția, ultimele trei nopți. Ca întotdeauna, încântat de frumusețea orașului întristat de decadența lui și de problemele mele personale care se înzecesc aici. Nu știu de ce, dar Doina devine tot mai mercenară. Vineri seara, 2 Mai, eram pe o străduță ce duce în Piața San Marco. De cine dăm? De Oliviu Gherman flancat de doi consilieri. De data asta am vizitat școala de pictură a lui Tintoretto și Ca'd'Oro. Ambele bine restaurate.

Miercuri, 7 Mai 1997

Ieri i-am prezentat Regelui, abia întors de la Iași, unde a avut o primire

triumfală, medalia comemorativă, bătută de filiala UMRL Prahova. E frumoasă. Eram însoțit de doamna Ardeleanu și de fiul ei, Ioan Anghelescu, irepresibilul Președinte al Filialei Prahova UMRL, de Nicolae Cerveni, de Adrian Moroianu și de autorul medaliei, col. Bria. Reținut, Regele a notat că încă nu s-au împlinit 50 de ani de „exil regal". A plecat din țară – a fost izgonit, mai degrabă – la 3 Ianuarie 1948. A acceptat însă macheta, urmând să facem o ceremonie mai amplă la acea dată.

De la Palatul Elisabeta, unde am făcut predarea medaliei comemorative, m-am dus cu Paul Lăzărescu la Parlament. BCCC-ul era în plină ședință. Discuții pe marginea certurilor din organizațiile județene: Alba, Vâlcea, Arad. Diaconescu sugerează să mă duc eu acolo, Sâmbătă, 10 Mai. Am zis: sunt două grupuri care se luptă cu înverșunare. Eu m-am ținut echidistant. Sunt acceptat de ambele. Nu vreau să mă implic. Să meargă altcineva. L-au desemnat pe Păunescu, în cele din urmă. S-a aprobat apoi replica ce dăm noi afirmației lui Ion Iliescu că Corneliu Coposu a fost informator al Securității. A redactat-o Galbeni. Când vom ști adevărul?

Azi, la 11.00 dimineața, la Banca Internațională a Religiilor. Președintele Ion Popescu îmi decernează „Premiul excepțional pentru ecumenism". Sunt primul laic astfel onorat. Scriitorul Săraru foarte elogios la adresa mea: „Dacați fi fost dvs. Ministru de Externe altfel ar sta lucrurile cu NATO". Apoi, s-au stimulat unul pe celălalt: „Dacă ați fi fost ales Președinte în 1990, unde am fi astăzi!!". Și-au dezvoltat ei toate ideile mele și toate sloganurile, din acele vremi, împotriva mea: „N-a mâncat salam cu soia", „Nu vindem țara străinilor" etc.

La ceremonie n-au fost mulți. Dar interesant. Răspunsul meu a fost ascultat cu deosebită atenție. Am arătat „ecumenismul" ce există în familia noastră. Mamă ortodoxă, tată greco-catolic, soție anglicană, copiii noștri botezați, unul ortodox, celălalt greco-catolic, prin forța împrejurărilor. Le-am vorbit de compoziția populației județului Turda în 1939. E în notele mele. Dacă ținem seama că în partea de apus a județului de la Câmpeni încolo, ortodocșii, adică românii predominau, în restul județului amestecul de religii e și mai impresionant. În fine, le-am vorbit de toleranța religioasă demonstrată, deja în Edictul de la Turda, din 7 Februarie 1568 – mulți ani înainte de Edictul de la Nantes.

Mi s-au luat multe interviuri. Am băut șampanie. Am vorbit cu George Albu. Fabrica de vagoane ASTRA suferă din cauza unui blocaj financiar. Băsescu ar trebui să cumpere cele patru vagoane comandate. E o falsă economie. Sunt din ce în ce mai îngrijorat. Astea sunt exemple de incompetență.

Recepție la reședința Ambasadorului Poloniei, Bogumil Luft. Ali Khan îmi vorbește foarte mult. Misiunea lui la București e pe terminate. Ambasadorii din Zair, Tunis și Africa de Sud mă înconjoară. Nu le pot da informații despre performanța Guvernului. Evident, că lumea începe să se întrebe: ieșim

sau nu ieșim din situația proastă economică. Dar străinii au început să vină. Am avut o mare delegație de oameni de afaceri germani. Astăzi a sosit Prim-Ministrul Belgiei, Dehaene, cu vreo 80 de „businessmen", mi se spune.

După masă, la Fundația EURISC-Institutul European pentru Managementul Riscului Securității și Comunicării. Subiectul mesei rotunde: „Costurile Integrării României în NATO". Am contribuit și eu.

Vineri, 9 mai 1997

La recepția dată cu ocazia lansării berăriei belgiene „Stela Artois". Adevărată lansare chiar de Dehaene, care e gras, clar băutor de bere. Ciorbea a răspuns adecvat, referindu-se la legăturile vechi de prietenie între belgieni și români și la faptul că noi ne-am ghidat după Constituția belgiană din 1831, când am adoptat-o pe-a noastră. I-am dat lui Dehaene ziarul nostru care avea portretul lui, mare, pe prima pagină.

Îl caut de zor pe Severin. Vroiam să-i spun că este foarte important să trimitem pe cineva competent la audierile CSCE care vor avea loc la Washington. Marți, 13 Mai, „The Czech Republic, Romania and Slovenia to present case for Inclusion în NATO". I-am lăsat nenumărate mesaje, fără rezultat. A plecat lăsându-mi doar un mesaj că va veni, dacă va putea, la party-ul ce dăm mâine ca să marcăm 6 ani de la apariția *Cotidianului*.

Sâmbătă, 10 Mai 1997

Cum n-am reușit să-i contactez nici pe Severin și nici pe Comănescu, să le vorbesc de importanța audierilor de la Washington, am trimis un FAX Președintelui. I-am oferit, fără înconjur, să merg la Washington pe cheltuiala mea.

După masă, la orele 3.00 începem aniversarea a 6 ani de existență a *Cotidianului*. Multă lume. Au venit mulți și din cei care manifestau în Piața Palatului pentru Monarhie. Slabă prezența acolo, însă. Dar s-au înfruptat din bunătățile noastre, frumos etalate, mi se spune, în Sala de marmură neagră a Muzeului de Artă, adică cea alăturată Sălii Tronului din fostul Palat Regal.

Aniversarea s-a desfășurat potrivit așteptărilor. Multă lume. Câțiva diplomați, dar din păcate nu mulți. Am dat diplome celor care au fost leali *Cotidianului* de la început. Un total de 30, spre marea mea surprindere!

„Doctorul Barbi", cum semnează Petre Constantin, a fost crunt bătut aseară. I-am trimis o scrisoare imediat lui Dejeu să-i cer pază personală pentru Dr. Barbi.

Duminică, 11 Mai 1997

Senatorul Oprea, cel care vrea să organizăm agroturismul în regiunea Munților Apuseni, sosește punctual la 11.45. Sunt de acord să susțin această

activitate. Ar putea să se dezvolte foarte bine. În felul perfectat de elvețieni. Adică țăranii să ofere găzduială, dar la nivel occidental. Să instaleze unități sanitare moderne.

Vine și Chirovici. „Eu cu Varlam nu mai pot să lucrez. E violent, mă insultă, iar articolele lui sunt destructive". Are dreptate. Varlam trebuie îngrădit. Are multe idei bune. Dar exagerează. Sare peste cal. Îi atrag atenția lui Chirovici că mă gândesc foarte serios să încetez apariția *Românului Liber*. Nu mai îndeplinește rolul important ca pe vremea dinaintea Revoluției. De ce facem un efort financiar atât de important, în cazul acesta? Și mai avem și conflicte, certuri, probleme? Să fie bine înțeles: abonamentele nu acoperă nici a zecea parte a cheltuielilor. Cei care au impresia că avem cca 1900 abonați în străinătate se înșală amarnic, nu știu care e cifra exactă, dar sunt sigur că nu depășesc 200. Da, expediem ziarul la cca 1900, dar o facem gratuit în mare măsură. Pentru că am oferit să trimitem *Românul Liber* tuturor celor ce-l doresc, cu sau fără plată.

Luni, 12 Mai 1997

La 9.20 dimineață îmi telefonează Președintele. „Păcat că n-am primit FAX-ul mai devreme. Trebuia să-mi telefonați". Și îmi vorbește de audieri și de oferta mea, care e excepțională etc. Domnule Președinte, nu e prea târziu, dacă socotiți că e bine să plec, o fac imediat. „Sigur că da. Voi trimite imediat un mesaj la Washington. Pot să dau o împuternicire oficială...". Da, cred că ar fi bine. Geoană e foarte bine pregătit etc. ... dar face altă impresie dacă vine cineva direct de la București pentru aceste audieri. (N.B. Tocmai s-a anunțat că avem tulburări atmosferice. Sunt în avionul TAROM ce mă duce la Londra. Scriu cum pot...)

Mi-a promis că va trimite mesagiile necesare tuturor celor avizați. M-am împachetat în două minute: un alt costum de haine, două cămăși și necesarul meu de călătorie. Petrică a condus mașina excelent. La 9.50 eram la aeroport. Mi-au făcut biletul, retur, la Londra și am sosit la punctul de plecare încă înainte ca toți cei ce se urcau în autobuz să fie îmbarcați. Adevărat tur de forță!

În avion, Nathaniel și Katie Page. Au acum o fermă în Wiltshia (Knoyle). Le-am vorbit de situația din țară foarte deschis. Rămân atâta timp cât pot să fiu util. Ei cunosc exact cum stau lucrurile, cum m-a demontat Coposu în 1992. În casa lor, la o recepție, Ana Blandiana l-a susținut pe Constantinescu împotriva candidaturii mele. Cum s-a ajuns aici, cum nu, nu mai contează. E în interesul țării ca noi să intrăm în NATO, acum. Voi face tot ce-mi stă în puteri în acest scop. Pe urmă, probabil mă voi retrage din politică. Elisabeth abia așteaptă, le-am spus.

Căpitanul avionului m-a invitat în „cock-pit". Am fost cu ei în toată perioada de aterizare. Foarte interesant. Se ghidează după instrumente. Odată,

sub plafonul de nori, vizibilitatea era bună. Dar aveam rafale de vânt lateral.

Acuma sunt în avionul BA care mă duce la Washington DC. Iarăși „clear air turbulance".

La Londra m-a așteptat Pascu, cu Nițulescu, mi se pare că-l cheamă. Chiar pe poarta avionului. M-au debarcat, imediat, împreună cu bagajele. Mi-au rezervat un loc pentru avionul ăsta, care trebuie să aterizeze la Dulles la orele 16.00 ora locală. Deci, am toată seara să mă pregătesc pentru audierile de mâine dimineață. Totul a fost pregătit. Altfel nu cred că aș fi putut prinde avionul ăsta, căci am decolat de la Terminalul 4. Greva personalului care face aprovizionarea. Mi-am cumpărat în fugă niște somon afumat și niște crevete și am prins avionul.

Aterizăm la Dulles. Mă întâmpină doi de la Ambasadă, soții Matache. Pe drum doamna Răduța Matache îmi explică cum stau lucrurile. Probabil nu va fi Slovenia ci Slovacia a treia țară. Și nu e vorba de intrarea în NATO ci de drepturile omului. În cazul nostru, art. 200 despre homosexuali, drepturile țiganilor, agresiunea împotriva baptiștilor, care a luat în presa de aici niște proporții uriașe: o mie de ortodocși au bătut trei baptiști!?

Ajungem la Ambasadă. Geoană încă nu venise, dar, abia am mers la toaletă că, la întoarcere, l-am găsit la masa lui de lucru. A început-o pe ocolite. Că Cehia și Polonia au refuzat întâi să participe la audieri. De ce? În țările lor toate drepturile omului sunt respectate. Audierile sunt de o însemnătate secundară. Comisia se compune din 11 oameni, dar, probabil, vor fi doar doi prezenți la audieri. D'Amato e președintele. S-ar putea ca nici chiar el să nu fie prezent, Christopher Smith probabil va fi. Apoi, în mod normal, foarte puțină lume asistă, deși audierile sunt publice.

Mi-a citit, apoi, FAX-ul ce a primit de la Președinte. A comunicat imediat că nu se pot schimba lucrurile. El va răspunde la întrebări. El a vrut ca Tokay s-o facă, fiind și minoritar el însuși, dar, când el n-a putut să vină, s-a indicat că Geoană va vorbi. Acum lucrurile nu se mai pot schimba. Și nici nu se poate ca mai mulți să răspundă din fiecare țară. Altfel, ar fi împărțit rolul cu mine. Cum a primit, de altfel, și instrucțiuni de la Constantinescu. Mi-a afirmat că la București a avut loc o discuție pe această temă, între Președinte și Severin, care a insistat că Geoană trebuie să vorbească. Cred că impresia ar fi fost bună, ținând seama că în numele României răspunde un trimis special, îi spun. E de acord. Va mai încerca să schimbe ceva, dar e sigur că nu se va putea face nimic. Mergem însă, împreună și venirea mea special pentru aceste audieri va fi remarcată.

Cină la reședința lui. Invitați fiind Ciulei cu soția, care e nemțoaică din Timișoara, un doctor român cu soție americancă (nu vorbește românește) și Ticu Dumitrescu. Discuții interesante. Nu e așa de important să intrăm acum în NATO, opinează aproape toți. Geoană vine cu ideea că, probabil, vom fi

nominalizați pentru o acceptare a noastră în 1998 sau 1999, chiar dacă invitația nu ne va fi lansată acum. Tratatul cu Ucraina s-a discutat pe larg. Ticu se va opune. Nu va trece prin Parlament, crede el. Eu susțin că nu va face altceva decât să reitereze poziția ce am adoptat semnând acordurile din 1975 la Helsinki.

Ciulei prezintă poimâine piesa „Strigoii" (The Ghoasts) a lui Ibsen. Mi-a făcut o impresie bună.

Marți, 13 Mai 1997

Mă scol devreme. Telefonez Doinei. Au publicat misiunea mea și îmi dă numărul de telefon al lui Zoe Petre. Prin ea primesc mesajul Președintelui că e de acord ca Geoană să răspundă la audieri pentru că așa fac toate țările civilizate: prin Ambasadorii lor la Washington. Doina mă informează că am primit multe amenințări: ba bombe în mașină, ba în casă. A raportat cazul la SPP.

Sosim la 9.45 la Clădirea Dirksen a Senatului. Multe cunoștințe vechi. Altele noi. McNamara și Michael Hathaway de la Comisia de Securitate și Cooperare în Europa. D'Amato a deschis ședința. L-a felicitat pe Președintele Emil Constantinescu „for the tongh economic program to combat inflation and promote economic growth... Romania moves forward... very, very impressive... I support Romania being invited in the first round. I call on the allies to move...".

Pe urmă, a menționat că sunt unele aspecte care îngrijorează. Apoi, i-a invitat pe cei trei Ambasadori să citească.

Vineri, 16 Mai 1997

E ora 8.45 dimineața, ora Londrei. Era cât pe ce să pierd avionul pentru că șoferul Ambasadei mă ducea, de zor, la Baltimore. De ce? E un mister, decât doar că s-a ghidat după ultimul meu voiaj la Washington când, de fapt, am venit și plecat prin Baltimore, de la Gatwick. Har Domnului c-am zis, după vreo jumătate de oră, după ce m-au luat, el și cu doamna Maxim, de la hotelul Washington: Curios, n-am mers pe ruta aceasta niciodată. De obicei mergeam prin Georgetown. Jenă, explicații. Am făcut calea întoarsă și totuși am sosit la timp. Coadă mare la Dulles, dar totul fără incidente. Toate locurile ocupate. Aș fi vrut să scriu. N-am apucat. Prea obosit și cu ajutorul vinului consumat am dormit tot timpul de îndată ce-am mâncat de cină.

Să reiau esențialul scurtei mele vizite la Washington. Primul invitat să vorbească a fost Geoană. A citit bine, dar nu excepțional, textul pregătit de Răduța Matache, un text bine conceput, cam lung însă. A atins problemele legate de posibila noastră intrare în NATO. După el a vorbit cehul Vondra care a subliniat că 65% din PIB e deja în mâini private. Bine a făcut. E dovada că transformarea economiei cehe e o realitate, ceea ce celelalte țări petiționare

n-o pot afirma. Ultimul a fost ambasadorul Sloveniei. Țară mică, transformată deja în mare parte, face legătura între Italia și Ungaria. Nu prezintă probleme.

Au urmat întrebările. Iarăși Geoană e primul. A făcut o scurtă introducere în care ne-a menționat pe mine și pe Ticu Dumitrescu. Mi-a pronunțat numele greșit și m-a descris că am fost deținut politic. „If you will permit me, Mr. Chairman, my name is Ion Ratiu. Most of my mature existance was spent în exile. Political prisoner was my collegue Senator Ticu Dumitrescu", am zis. Ticu s-a sculat în picioare, D`Amato s-a referit laudativ la el și cei prezenți l-au aplaudat. Adresându-se lui Geoană: „Care este controlul civil asupra forțelor armate în România". Noi l-am introdus pe Pașcu, ca Secretar de stat la MApN deja în 1993, sub Gen. Spiroiu etc. Pe ceh l-a frecat mult D'Amato. Restituirea bunurilor și proprietăților confiscate, acordarea cetățeniei. Se referea, mai ales la cei astfel păgubiți, astăzi cetățeni americani. Și la slovacii care, după scindarea Cehoslovaciei, au pierdut totul, inclusiv cetățenia. Răspunsul: sunt pe cale de a îndrepta lucrurile.

Au vorbit și Christopher Smith și congresmanul Christiansen. În încheiere, D`Amato a declarat răspicat că membrii comitetului sunt pentru includerea celor trei țări în primul val. După ședință, fotografii în grup, interviuri cu presa.

După masă, la 5.15 recepție dată de Senatorii Jon K. Kyl, Joseph Lieberman, Barbara Mikulski și William Roth în onoarea Președintelui Vaclav Havel. Sandwiciuri, brânză și băuturi. Havel a venit cam pe la 6.00 p.m. Nu s-a amestecat cu invitații. Ni s-a cerut chiar să luăm loc pe scaune, așa că eram deja așezați când a apărut prin ușa din spate a sălii S.C. 5 din Capitoliu (la subsol). Să fi fost 250 de oameni prezenți. Eram cu Napoleon Pop. La intrare trebuia să ne dăm numele. „Sunteți Ion Rațiu. Fantastic. Am studiat la Catedra dumneavoastră la Georgetown". Nu exagera. Era chiar emoționată. O cheamă Amanda Watson, acum măritată Schnetzer. Lucrează la Congress.

Havel pare foarte bolnav. Are mari cearcăne la ochi, dar tânăra lui soție arată splendid! A vorbit în cehă. Substanța bună. Nimic spectacular. Prezență ezitantă, chiar slabă. Totuși – curios — lumea s-a sculat în picioare și l-a aplaudat frenetic.

Aș fi vrut să-i pun și eu o întrebare directă, dacă susține sau nu intrarea României în primul val. Era în rândul întâi. Gilman care prezida, m-a văzut, clar, că am cerut cuvântul. Nu mi l-a dat. A acceptat doar două întrebări – ambele, din punctul meu de vedere, anoste.

Ședința a avut loc sub auspiciile „The New Atlantic Initiative", patronii căreia sunt: Vaclav Havel, Margaret Thatcher, Helmuth Schmidt, Leszek Balcerowicz, Henry Kissinger și George Schultz. Cehii știu să opereze eficace.

Am fost la masă la Geoană, invitat fiind doar Ambasadorul Estoniei. E

român de origine. Foarte tânăr, are abia 31 de ani. Îl cheamă Kalev Stoicescu. Și el socotește că e bine că România nu va fi acceptată în primul val. Ne dorește tot binele. Dar țările baltice vor beneficia dacă România presează fără ca să intre. Așa poate va fi al doilea val. Populația Estoniei a ajuns la 1,5 milioane de oameni, căci foarte mulți ruși au plecat.

Luni, 19 Mai 1997

Am sosit la București alaltăieri. Duminică, 18 Mai. La ședința de ieri, în Parlament, la întrebări și interpelări, eu eram singurul deputat prezent pe băncile guvernamentale. Din Opoziție erau 14. Am remarcat acest lucru când am intrat în sală, după ce dădusem un amplu interviu la TV în biroul meu. S-au succedat mai mulți deputați la tribună. Stanciu a făcut o bună interpelare despre Basarabia și Bucovina. Un alt deputat, pe care nici nu-l cunosc, a sărit din banca lui și a cerut cuvântul într-o chestiune de procedură. Chiliman prezida. A trebuit să cedeze. „Să se consemneze în stenograma ședinței că în Cameră n-a fost prezent nici un deputat guvernamental, cu excepția distinsului domn Ion Rațiu etc. etc.". „Nu e o chestiune de procedură", a insistat Chiliman și a continuat ședința.

Azi-dimineață, moțiune simplă a PDSR. Ciorbea trebuie să-și dea demisia din funcția de Primar. Dejeu a fost principalul apărător al poziției noastre. Moțiunea „simplă și neimportantă", cum i-a zis Diaconescu, care a prezidat, a fost respinsă cu o bună majoritate.

Ședința Comisiei de Externe. Le arăt situația relativ la intrarea noastră în NATO. Factorul principal e America. Cum va vota America, așa vor vota Germania și Marea Britanie. Celelalte țări probabil vor vota pentru noi. Cele din sud, în tot cazul, în frunte cu Franța. Și dacă unele din acestea mai ezită, și ele se vor ghida după votul Americii. America vrea extinderea NATO. Ca ea să fie realizată e nevoie de o majoritate de 2/3 în ambele Camere. Camera Reprezentanților se va lua după Senat căci acolo e Bill Roth, Președintele actual AAN. Bill spune: Dacă la Madrid se decide ca cinci țări să fie invitate, însăși extinderea NATO e periclitată. Dacă numai Polonia, Cehia și Ungaria sunt invitate, majoritatea de 2/3 va fi obținută. De aceea e mai bine ca România să nu fie invitată acum. Slovenia ar putea intra. E o țară mică, deja în mare parte privatizată și face joncțiunea între Italia și Ungaria".

Mai sunt și alții care argumentează că incluzând România acum, care în bună parte îndeplinește criteriile, se închide ușa extinderii, poate, pentru totdeauna. Dar dacă România este lăsată afară, presiunile ce se vor face pentru includerea ei vor duce la un al doilea val de extindere, care va include țările baltice și Ucraina.

Cam tot așa i-am explicat lui Adrian Severin. Trebuia să-l văd la 5 p.m., la Minister. Am venit obosit acasă, la orele 4.00. Am mâncat ceva și am

adormit. La 6.00 îmi telefonează de la Minister. Îmi cer scuze, bineînțeles și mă reped la Minister. Pe lângă explicație îi spun: Dacă putem să-l convingem pe Bill Roth că putem obține o majoritate de 2/3, în Senat, cred că l-am putea face să ne includă și pe noi. Tot ce vrea el e să nu pericliteze extinderea în sine, căci odată cinci țări propuse, decizia Consiliului NATO va trebui acceptată, fără modificare, fără nici un amendament, de toate cele 16 țări membre NATO. Acum, pe ultima sută de metri, trebuie să facem cum face Clinton când are nevoie de o majoritate în Congres. Telefonează personal fiecărui membru pe care nu poate conta. Cum, în cazul nostru, factorul decisiv e Senatul, să-i luăm pe rând pe toți senatorii și să căutăm să-i convingem pe cel puțin 67 din ei să ne susțină. Nu numai că a fost de acord cu analiza mea, dar și-a însușit-o, ca a lui. Ceea ce mă bucură! Obiectivul e să reușim, nu să mi se recunoască mie merite personale.

Miercuri, 21 Mai 1997

Audierile Ambasadorilor propuși. N-am stat decât la primii trei. Am început cu Ambasadorul pentru Croația, pentru că îl cheamă Constantin, și astăzi e „Sf. Constantin și Elena". Impresie excelentă. Adevărat expert. Urmează Radu Onofrei. Personalitate minoră, arabist de marcă, dar cu slabe cunoștințe de limbă și cultură engleză. A fost frecat. Am plecat înainte de aflarea rezultatului. Mare brânză omul ăsta nu poate să facă în Anglia. I-am promis totuși sprijinul meu, când mi l-a cerut după ședință, deși eu am votat NU. Sunt sigur însă că va fi confirmat și tot atât de sigur că-l voi ajuta cât îmi va sta în puteri. Al 3-lea a fost Ion Neamțu numit pentru Austria. Nu m-a impresionat. Slăbuț, aș da eu calificativul. Am plecat însă înainte de a se trece la vot.

Acasă, Varlam și Grabowski. Ambii caută să mă facă să ies în public mai des. Să mă delimitez, oarecum, de actuala guvernare. PNȚCD va pierde foarte mult când vom avea tulburări sociale, care, inevitabil, vor surveni o dată cu greutățile economice ce nu putem evita. Și ei vor ca să mă afirm ca UMRL. Analiza lor e parțial justificată, dar numai parțial. În tot cazul, eu voi susține actualul Guvern, dar dacă un grup important de parlamentari îmi vor cere să iau o poziție în caz de prăbușire a Guvernului, atunci da, voi da curs cererii lor.

Cu Doina, la deschiderea Centrului de Privatizare FPS/ARD, la World Trade Center. Tocmai începuseră cuvântările. Președintele Constantinescu a fost invitat la microfon. Apoi Ciorbea și în fine, Sorin Dimitriu. Pe urmă, după un tur al celor 100 de vitrine, una de fiecare întreprindere ce urmează să fie privatizată, au mai vorbit și alții, inclusiv Alfred Moses. S-a semnat colaborarea cu Bell Helicopters și încă o societate.

Ceremonie foarte reușită. Constantinescu a ținut să mă felicite efusiv în fața tuturor pentru misiunea mea la Washington. I-am cerut să-i vorbesc

înainte de plecarea lui în Grecia, care va avea loc mâine.

Acum îmi scriu jurnalul şi aştept. Vreau să-i spun şi lui că trebuie să contactăm pe fiecare senator american în parte. Altfel nu vom avea şansă de includere la Madrid.

Vine Iosif Sava la mine. Îmi aduce volumul *Muzică... bine temperată*, cu dedicaţia: „Domnului Ion Raţiu minunatul om politic, suflet deschis, spre cultură, sprijinitor al muzicienilor, omagiu şi dragoste în anul în care împlineşte 8 decenii de viaţă". E dedicaţia tipărită. Şi-mi face o lungă teorie de ce trebuie să mă pregătesc să candidez la Preşedinţie în anul 2000!

Joi, 22 Mai 1997

La prânz, la Ambasada Argentinei. Vine Victor Miclăuş la mine. El e deputat PUNR de Cluj, dar e turdean ca mine. Sugerează să lucrăm împreună, să facem ceva pentru Turda. De acord. Dar ce?

Şedinţă BCCC. Conflicte peste tot. Nu de astfel de probleme ar trebui să ne ocupăm. Suntem Partidul la putere. Să asigurăm o bună administraţie, asta ar trebui să facem.

Vine Ciorbea. Ne face un scurt raport asupra problemelor, Ministerul Sănătăţii, Legea învăţământului, discuţiile cu UDMR. Apoi ne relatează masa avută cu Ambasadorii NATO. Şi eu am fost musafir la o astfel de masă, acum cinci ani, când încă era posibilă nominalizarea mea drept candidat CDR. „Ambasadorii sunt pentru includerea României în primul val al extinderii NATO". Să corectăm, însă, declaraţiile făcute la conferinţa de presă. Radu Vasile şi Diaconescu le-au făcut. „Nu e un dezastru dacă nu intrăm acum", au spus. Sunt alternative. Mai ales Franţa vrea ca România să fie absolut fermă. Să intrăm, n-avem alternativă. Atunci vom fi susţinuţi, a spus Boyer.

Discuţie mare. A intervenit şi Herlea. Diaconescu s-a disculpat. Pentru el trebuie să avem alternative. Da, dar numai după ce nu intrăm. Atunci să le găsim. Ceea ce impresionează acum este hotărârea noastră nestrămutată de a intra. Le-am explicat că o şansă de a intra acum, la Madrid, ar fi dacă una din ţările membre – Franţa, de pildă – ar lua poziţia că România trebuie să intre pentru binele Alianţei. Dacă România nu intră, ea n-ar accepta extinderea. Cum deciziile se iau prin consens, şi cum ţările care au o rezervă faţă de România (SUA, Germania, Anglia) vor neapărat extinderea, am avea o bună şansă în felul acesta. În fine, a înţeles şi Diaconescu şi a promis că va face o declaraţie neechivocă pentru intrarea în NATO ca singura opţiune pentru România. Le-am vorbit şi de scrisoarea pe care D'Amato ieri a trimis-o lui Clinton în numele Comitetului de Securitate şi Cooperare în Europa („The Helsinki Cttee), în care se cere, neechivoc, includerea României acum, la Madrid.

Curând după ce am vorbit, m-am scuzat. M-am dus la „Tele7abc" pentru

un interviu în direct. Tânărul Andronic a fost moderator. Ceilalți: fostul Ambasador la Moscova, 1990-92 și Cristoiu. Am discutat acordul de la Moscova între Eltîn și Solana, prin care s-a creat „Consiliul Permanent Comun" NATO-Rusia și care va fi semnat la Paris, la 27 Mai. Dacă este un succes pentru Moscova. Cristoiu a zis Da și a tras concluzia că NATO nu mai contează. Șandru mai circumspect. Eu, categoric. Este un succes pentru NATO: extinderea este acum acceptată de Moscova și principiul că lucrăm pentru pace împreună, că nu mai suntem dușmani, a fost proclamat. Consultări vor avea loc, dar drept de veto Moscova nu va avea. E ca acordurile de la Helsinki, din 1975. Cei care ne opuneam comunismului le-am socotit o victorie a Moscovei, o abandonare a Europei de după Cortina de Fier. În practică, prin Coșul 3, aceste acorduri au dus la dezintegrarea comunismului, pentru că, prin acest Coș 3, occidentalii s-au putut amesteca, legal, în treburile interne ale țărilor comuniste. Așa și acest acord. Depinde de cum va fi aplicat, și extinderea NATO va avea loc.

Am vorbit și de șansele României de a intra acum. Am dezvoltat ideile mele, prezentarea mea. Am terminat prin analiza mea care ajunge la concluzia că ar trebui să facem un lobby fiecărui senator american în parte, ca să ne asigurăm majoritatea de 2/3.

Sâmbătă, 24 Mai 1997

Mare curățenie pe masa mea de scris, unde se strânseseră maldăr după maldăr scrisori, documente, ziare, Dumnezeu mai știe ce. O zi întreagă, ajutat de Doina și Carmen Georgescu.

Duminică, 25 Mai 1997

La Moses. Nu se mai poate face nimic ca Emil Constantinescu să fie primit de Clinton. Nici chiar de sugestia ca să fie invitat de vreo organizație oarecare în Statele Unite, și Clinton să „drop by", cum e practica atunci când nu vrea să primească un demnitar străin oficial la Casa Albă. Felul cum vorbește neoficial e totuși strecurat presei ca să se tragă concluzii. „No way", nici-o șansă, a fost reacția lui Alfred. „Ați făcut tot ce se putea face. Imaginea României e bună acum. Dar nu cred că puteți intra în primul val", a adăugat. Trebuie să continuăm. *Regardless,* a fost replica mea.

Am analizat împreună diversele atitudini occidentale față de intrarea României în primul val. Am fost întrerupți de sosirea lui Tom Lantos. A venit direct la mine să mă îmbrățișeze ca pe un mare prieten. Alfred și-a văzut de ceilalți musafiri, căci Lantos a venit cu o întreagă echipă. Și cu soția, care și ea m-a salutat cu autentică simpatie. Eu i-am sugerat lui Lantos ca să propovăduiască ideea ca cinci țări să fie invitate la Madrid, dar pe măsura progreselor în negocieri, doar trei să fie acceptate până în 1999. Deci, să lase

Slovenia și România ceva mai în urmă, poate un an-doi. „That's my idea. That's what I've been proposing", îmi zice Lantos.

Încântat că e de aceeași părere. Sunt încântat, cu adevărat încântat că la origine e ideea lui, deși nu eram conștient de acest lucru. Poate mi-a transmis ideea prin telepatie! Mult n-am mai putut discuta. Erau deja ceruți în altă parte.

Ne invită la cină Max Bănuș. La un mic restaurant din apropiere. Mititei. Ajungem la un târg. Nu mărim prețul tipăriturilor, decât foarte puțin. În schimb, ne dă publicitate gratuită la postul lui de radio: 5-7 minute pe zi, în fiecare zi. Să vedem.

Luni, 26 Mai 1997

Am primit lista tuturor Ambasadorilor propuși și agreați deja. Sunt 20. Doar Tudor Dunca, pentru Germania, e de-al nostru. Toți ceilalți, inclusiv Virgiliu Constantinescu, pe care eu îl agreez, sunt produse ale comunismului. Virgiliu măcar e cu adevărat o somitate, nu numai în domeniul lui, dar și ca Președinte al Academiei Române. Dunca, din păcate, nu va impresiona la Bonn. Altele sunt calitățile necesare acolo, nu personalitatea lui ștearsă și felul în care vorbește, ca și cum ar avea mămăligă în gură. Când l-am felicitat, mi-a recunoscut că vorbește mult mai bine englezește decât germană. Ceea ce e grav!

La conferința de presă, Herlea și Mituș Ionescu. Ditirambe pentru anularea tuturor sentințelor politice din timpul comunismului. Să fie toți foștii deținuți politici declarați eroi. Nimic rău în asta, dar acesta e punctul prioritar al programului nostru. Și ce facem cu PD-ul, sau chiar și cu UDMR, care are mulți membri foști comuniști. Doar ne sunt parteneri în Coaliție.

La prânz, recepție la Ambasada Ungariei pentru Arpád Göncz, prima vizită de stat în România, în istorie, a șefului statului maghiar. La cina oficială, aseară, n-am fost invitat, dar astăzi, la recepție, m-am dus la Göncz, curând după ce a apărut. Era cu Emil. „Ne-am cunoscut în Washington și ne-am revăzut în Budapesta", și-a reamintit Göncz imediat. Schimb de politeturi etc. În timp ce alții au venit să-l salute, Emil mi-a vorbit de importanța continuării efortului ce facem acum pentru intrarea în NATO.

În Cameră s-a luat în discuție hotărârea Guvernului privind aprobarea intrării, staționării și trecerii unor unități și subunități militare din Armatele altor state pe teritoriul României, cu efective și tehnică militară.

Au fost câteva voci opuse. Dumitrașcu a făcut mare caz de patriotism, dar nu s-a opus. M-am dus la Dudu, care era pe Banca Ministerială să-i spun că aș vorbi de nevoia ca să demonstrăm unanimitate, sau *quasi* unanimitate. Să dăm deci, un semnal pozitiv pentru NATO. Mi-a cerut să n-o fac, ca să nu-i întărâtăm pe cei opuși. Am acceptat și n-am intervenit. A avut Dudu dreptate, în esență. Votul a fost unul împotrivă și două abțineri. Voi utiliza argumentul la ședința de primăvară NATO la Luxemburg. Dovadă concludentă a voinței

noastre de a intra în NATO. Göncz a fost foarte bine primit de Camerele Reunite. Cuvântarea simplă, bună, directă. E un moment istoric. E prima dată că un șef al statului maghiar s-a adresat reprezentanților autorizați ai națiunii române.

Marți, 27 Mai 1997

Cu Ioan Mircea Pașcu, Tiberiu VIadislav, Costel Gheorghiu și Oliviu Gherman – ultimii trei senatori – și cu Geo Cristea, la Londra. Aterizăm la Gatwick. Ei stau noaptea la un hotel acolo. Eu mă duc la Londra să dorm în apartamentul nostru. Eram aproape adormit, când tot felul de sunete suspecte la ușa apartamentului. Era Indrei cu Dănuț Mureșan. Complicații cu deschiderea ușii căci lacătele, prea sofisticate, au secretul lor, fără de care nu le poți descuia. Dar reușim, în cele din urmă. Aflu așa că Indrei utilizează apartamentul nostru ori de câte ori are nevoie de el. M-a cam contrariat că Elisabeth a făcut aranjamentul ăsta fără să mă consulte.

Dănuț a crescut enorm. Are vreo 187 cm înălțime. Și arată bine. Nu e gras. A și învățat foarte bine limba engleză. A primit „the headmaster`s prize". Adică a ieșit al doilea la toate materiile. Îmi place băiatul. Are un viitor asigurat în politica românească. Asta e marea lui ambiție.

Miercuri, 28 Mai 1997

M-am sculat la 5.00 a.m. Am prins trenul de 6.15 a.m. de la Victoria. Ai noștri mă așteptau la „Plecări". Sosim, fără incidente, la Luxemburg, unde ne așteaptă Zăpârțan, Ambasadorul nostru. Stăm la „Sofitel", la periferia orașului. Seara Zăpârțan ne dă o cină la el acasă. Discutăm situația noastră pe îndelete și cu Gen. Rotaru care a funcționat pe lângă NATO în mod oficial.

Dăm interviuri și vizionăm finala Cupei Campionilor Borusia-Dortmund – Juventus Milano. Au câștigat germanii cu 3-1. Soția lui Zăpârțan e din Câmpia Turzii.

Joi, 29 Mai 1997

La întrunirea Partidelor Conservatoare și Creștin-Democrate, Președinția e luată de Sir Geoffrey Stuart-Smith, asistat de Klaus Franke. Eu îl am pe Geo Cristea alături. Am intervenit și eu pentru a marca faptul că noi, membrii asociați, nu avem dreptul de a interveni atunci când se discută candidații la diversele funcții de conducere a AAN. Geoffrey a confirmat acest lucru, bineînțeles. Eu știam perfect de bine că aceasta e situația, dar am vrut să marchez prezența noastră.

Ședință la Comitetul Economic și la cel Politic. Am stat aproape întreaga zi la al doilea, la cel politic. Am intervenit și eu în dezbatere ca să marchez faptul că Președintele Clinton a menționat și România ca posibilă nouă membră NATO.

Vineri, 30 Mai 1997

Comitetul de Apărare și Securitate, ședință toată ziua. Nouă ne-a venit rândul imediat după prânz. A vorbit întâi Frank Cook. S-a declarat pe față că e contra lărgirii NATO, pe principiul: de ce să schimbi ceea ce funcționează foarte bine. A indicat însă, că în urma vizitelor ce Subcomitetul nostru a făcut în Ungaria și România, nu vede de ce România să nu intre dacă Ungaria e acceptată. Ceea ce este un mare progres în gândirea lui.

Am urmat eu la cuvânt pentru că Tamas Wachssler n-a venit. Am făcut un mic istoric al României de la înființarea Principatelor până astăzi. Am dat apoi amănuntele schimbărilor ce au survenit de la Revoluție încoace, în special de la alegerile din Noiembrie anul trecut. Matteman, deputatul olandez, m-a întrerupt: „De ce trebuie să ascultăm aceste lungi rapoarte, când le avem deja disponibile în materialul ce ne-a fost distribuit. Văd că domnul Rațiu critică raportul său". „Da, așa este. De aceea situația trebuie prezentată așa cum este, evenimentele se precipită; au survenit schimbări", a intervenit Heinz Kluss.

Nu știu cum au intrat anumite pasagii în raport. Eu trebuie să le corectez. De altfel, cum atât Frank Cook, cât și eu am declarat la începutul prezentării noastre, acesta este doar un raport interimar. Am continuat expunerea mea, puțin stingherit, dar nu mi-am pierdut cumpătul. Am reușit să arăt că îndeplinim toate condițiile pentru a fi primiți. Am răspuns tuturor întrebărilor.

Seara, cină la Castelul Vianden. Bine organizată.

Sâmbătă, 31 Mai 1997

Excursie în orașul vechi ca să vedem cele trei ziduri de încercuire, cazematele etc. Masa, la Mondorf-les-Bains. Sloan, de la Library of Congress, îmi vorbește foarte pozitiv despre România. E un bun analist. La Roma, la Colegiul NATO, acum două luni, a făcut o impresie excepțională.

Cina la ambasadorul nostru. Costel Gheorghiu, Geo Cristea și Tiberiu Vladislav vor să le facilitez o întrevedere cu Regele Mihai. Am vorbit cu Versoix. Mi-a răspuns Prințesa Margărita. Am lansat invitația. La scurt timp după aceea mi-a telefonat să-mi spună că vine el, Regele, la hotelul nostru.

Duminică, 1 Iunie 1997

Ședința de închidere a sesiunii de primăvară NATO. Au vorbit Jean-Claude Juncker, Prim-Ministrul Luxemburgului, Alex Badry, Ministrul Apărării. Nimic nou. Apoi Gen. Joulwan, Saceur. Excelent. Au urmat câteva întrebări. Eu m-am referit la cina pe care am avut-o împreună curând după numirea lui, la Ambasadoarea Olandei, Monique Frank. Și l-am întrebat care a fost prestanța partenerilor în cadrul PpP și dacă a făcut recomandări pe baza experienței astfel câștigate. Și-a adus și el aminte de discuția noastră la Bucu-

reşti, a relevat buna performanţă a României etc., dar recomandări pentru lansarea de invitaţii n-a făcut; el e militar, nu om politic.

Este mai mult decât speram. Ştiam prea bine că n-are un cuvânt de spus în alegerea ţărilor la Madrid, dar a vorbit pozitiv de realizările României. Asta vroiam.

Bill Roth a încheiat sesiunea cu o cuvântare despre „NATO după Madrid"; n-a pomenit România. Nici nu mă aşteptam.

Regele şi Regina, însoţiţi de ambasadorul Bertonian (?), au sosit exact la orele 18.00, cum fusese programat. I-am primit într-o cameră ce ne-a fost pusă la dispoziţie de hotelul Sofitel. Patru parlamentari: Senatorul Costel Gheorghiu şi Tiberiu Vladislav şi Deputatul Geo Cristea şi cu mine. Oliviu Gherman n-a venit pentru că „nu l-am consultat înainte de a lansa invitaţia". Dacă o făceam, ar fi venit, mi-a zis. Mircea Paşcu e răcit, e adevărat, dar putea să vină dacă vroia. L-am tachinat cu toţii: de ce nu-şi pune piciorul în ghips (ca Stănculescu, când urma să meargă la Timişoara).

Au mai fost prezenţi ambasadorul nostru Zăpârţan, Irina Bojin, Doina Ghimici, Nadia Ionescu şi Cristian Moroianu, plus reprezentanţii Radioului şi ai ziarelor *România Liberă* şi *Ziua*, care au venit special de la Bucureşti. Atmosferă excepţională. Am stat cu toţii într-un fel de cerc intim. A servit fiecare ce a vrut: cafea, ceai, vin alb (Regina şi eu) şi vin roşu. Am discutat de toate. Am dirijat eu conversaţia la început. Dar, apoi, am invitat pe rând, pe cei prezenţi să stea ei lângă Rege, să se fotografieze cu el etc. Regina s-a aşezat între doamne. Extrem de prietenoşi, deschişi, calzi. Toată lumea a rămas impresionată.

Am vorbit de misiunea Lui şi a mea pentru NATO, i-am spus că susţin Guvernul din plin dar sunt îngrijorat că nu va putea scoate ţara din situaţia gravă economică şi l-am informat că intenţionez să mă retrag din politică. A rămas să merg la Versoix, poate în vacanţa de vară.

Cina din nou la Ambasadorul Zăpârţan. Mare discuţie între Gherman şi Cristea pe chestia reformei agrare.

Paşcu îmi povesteşte cum a decurs o întrevedere între Iliescu şi Coposu înainte de alegerile din 1990. Era şi el şi Luputiu de faţă. „Coposu l-a asigurat că el nu ar fi pus nici un candidat la Preşedinţie, dar a venit Rat (nu Raţiu) de la Londra şi nu putea să evite candidatura mea", m-a informat Paşcu. Cred că aşa a fost. Coposu a fost de la început iritat de întoarcerea mea în ţară.

Gherman mi-a povestit cât de şocat a fost când s-a prezentat cu o coroană de flori la catafalcul lui Coposu. La plecare a fost huiduit, insultat, îmbrâncit!!!

Marţi, 3 Iunie 1997

Cu Nicolae la Tim Lloyd, Ministrul de Stat la FCO. El era asistat de Grimlet, de la „desk"-ul românesc şi de secretarul lui. Am vorbit întâi, despre

marea lor victorie și m-a asigurat că nu se va ajunge la o naționalizare și la un stat bazat pe ideile lui Beveridge. Apoi, discuție amănunțită despre calificarea României, nu însă, înainte ca el să menționeze că mi-a citit CV-ul: „Ați avut o viață foarte interesantă".

Mi-a dat mult timp. Am utilizat toate argumentele cât am putut mai bine. A rămas impresionat. Dacă e posibil, sunt doar la trei ore depărtare de Londra. Vin imediat dacă mă poate primi Prim-Ministrul sau Robin Cook! „Voi trece mai departe cererea dumneavoastră", mi-a zis.

Vineri, 6 Iunie 1997

Iată-mă și octogenar. Indrei a sosit aseară târziu. Maria Bjornson (Nini) mi-a dat unul din desenele ei pentru „Phantom of the Opera". Foarte frumos înrămat. Mi-a făcut mare plăcere. Ioana (Tilea) mi-a trimis o scrisoare specială din Melbourne.

Îmi amintește, în românește, cum ea m-a primit la 1 Belgrave Sq. când am sosit la Londra, acum 57 de ani. Avea doar 8 ani atunci. Lungă conversație cu ea la telefon.

La prânz, un pahar de șampanie cu Elisabeth, Indrei și Nicolae. Un „Paul Roger" cadou de la Gerry Burton.

Seara, la 1 Belgrave Sq. Acolo au organizat Indrei și Nicolae, cu ajutorul Ministrului Consilier Ion Pascu, recepția și cina pentru sărbătorirea nașterii mele acum 80 de ani. La etajul întâi. Foarte bine organizat. 50 de invitați, cinci mese rotunde. Menu excelent: un hors d'oevre din felii din piept de rață rece, cu o garnitură de legume sofisticată, estetic prezentată. Felul principal: somon și un tort, la sfârșit.

Indrei a făcut cuvântarea principală. Ezitant la început, ca să-și dezvolte tema tot mai puternic. Plin de informații despre viața mea, cu mult umor. Ar merita să am cuvântarea pentru urmașii noștri. A urmat Nicolae la cuvânt. A citit scrisoarea lui Ron Robinson și pe cea a lui Peter Woodard. Ambele pline de spirit.

Am răspuns. Cum am sosit în Anglia și-am fost primit de Ioana în aceeași clădire, episodul coborârii pe frânghie de pe turnul Capelei Colegiului St. John's din Cambridge, contracararea croazierei „Litva" și mai nu știu ce exact. Dar am terminat vorbind de NATO și determinarea noastră de a fi invitați să intrăm acum la Madrid.

Familia și prietenii de ani de zile prezenți. Lista n-o mai repet. O au băieții. Ambianța excepțională.

Sâmbătă, 7 Iunie 1997

Cu British Airways la București de la Gatwick. După masă, la Doina. A muncit mult, toată săptămâna, ca să asigure reușita recepției de mâine.

Duminică, 8 Iunie 1997

La Cercul Militar. Cred că aproape 300 de persoane au ținut să vină. Cu Milică era ba vine, ba nu vine. A venit în cele din urmă la 6.50 p.m. Diaconescu a vorbit frumos. Giurescu la fel. Documentat. A subliniat programul anunțat de mine la alegerile din 1990: proprietatea privată sacrosanct recunoscută, eliminarea întreprinderilor programate să producă în pierdere, atragerea de investiții masive din străinătate. „E ceea ce se face astăzi. E programul Guvernului actual", a atras Giurescu atenția celor prezenți. A urmat Virgiliu Constantinescu. Din păcate, nu l-am putut asculta cu grijă pentru că se anunțase că Milică urcă scările. N-a fost tocmai așa, dar a trebuit să-l aștept la capătul scărilor.

L-am condus. A semnat albumul special făcut pentru cei 80 de ani ai mei, a spus câteva – chiar doar câteva cuvinte și l-am condus în mica sală de protocol. Acolo am dat interviuri, împreună cu el și cu Diaconescu.

Adrian Năstase a venit. Mulți alții. De altfel, au fost menționați în *Cotidianul*. Flori destule ca să deschid o florărie. Cadouri multe și unele valoroase. Mulți au ținut să vorbească. Printre ei și Victor Marian.

Luni, 9 Iunie 1997

Sturdza-Popovici mi-a adus-o pe Nicoleta, din Oravița. E acum studentă la Universitatea din Lugoj. Mi-a cerut bani pentru operația tatălui ei. I-am dat 350.000 lei. A venit și Petrina cu cineva din Organizația victimelor mineriadei din 13-15 Iunie 1990. Le-am dat 200.000 de lei. În felul ăsta ajung la sapă de lemn.

Miercuri, 11 Iunie 1997

Adrian Severin apără concluderea Tratatului România-Ucraina. Acceptabil. Iftene Pop vorbește cam lung, dar la obiect, să demonstreze că avem drept la teritoriile pierdute.

Preocupat de cum se dezvoltă problema NATO, vorbesc cu Leo O`Donovan la telefon să-i cer ajutorul ca Madeleine Albright să mă primească.

Seara, la Christopher și Frances Crabbie. E ziua Reginei Angliei. Foarte multă lume. Ploua tare. Îmbulzeala în casă de neimaginat.

Joi, 12 Iunie 1997

Trimit prin FAX scrisoarea către Leo, ca să o expedieze mai departe, cu o notă de acoperire doamnei Albright.

Seara, la Cotroceni. Concert: Mozart (cvartet), Westerlinck (trio) și Anatol Vieru (cvartet). Au venit cu Prim-Ministrul Flandrei, Luc Van Den Brande. Ne-au ținut 40 de minute să așteptăm. Audiență selectă. Mircea Ionescu-Quintus îmi scrie o epigramă pe program:

„Într-o lume – atât de oarbă,
Tare-aș vrea să-i văd odată
Pe Berceanu fără barbă
Și pe Rațiu cu cravată!
M.I-Q.
la Cotroceni
unde ținuta este sobră".

Cina formală, cam prost organizată. Nu știu cum e de obicei, pentru că e prima dată că am fost și eu invitat. Foarte multe locuri neocupate la mese. Traducătoarea în flamandă slăbuță și n-avea textul. Milică îi dădea el scriptul lui după câteva fraze. Ce, n-au o mașină de copiat?

Eram la masa nr. 8. Cu Piet Verbiest, care se ocupă de „Operation Villages Roumains", cu Rinaldo Castelli, cu Ion Iordan, Prefectul Municipiului București și cu Adamești eanu, de la *Revista 22*. Am petrecut o seară interesantă, pentru că oamenii erau interesanți. Piet are o operație extrem de mare în România, aproape 150 de sate!

Tocmai primisem știrea Comunicatului Casei Albe că America vrea extinderea NATO numai cu Polonia, Ungaria și Cehia. Și se specifică peremptoriu că nu mai permite nici o modificare.

Am vorbit atât cu Ciorbea, cât și cu Milică și le-am spus că trebuie să insistăm, în ciuda formulării exprese din Comunicat. Să insistăm până în ultima clipă. Să nu ne dăm bătuți. Cu o zi înainte Kohl și Chirac s-au exprimat favorabili României.

Vineri, 13 Iunie 1997

La ADIRI, Ministrul de Externe al Poloniei, Darniusz, explică poziția Poloniei. Intervine Mircea Pașcu. Ca să fie auzit, căci n-a spus nimic și nici n-a pus o întrebare. Paleologu vorbește și el. Ca de obicei, aparent doct, dar foarte dezlânat.

Seara, recepție la Ambasada Poloniei. Bogumil Luft, ca de obicei, foarte elegant față de mine.

Am vorbit și cu Adrian Severin. E de acord să continui să fac eforturi pentru NATO.

Interesantă reacția lui Boyer. Franța ne susține. I-am spus că ideal ar fi ca Franța, de acord cu Germania, să insiste ca și România să fie invitată acum la Madrid. Dacă o singură țară spune nu, în ce privește formula americană de numai trei țări, toată extinderea cade. Mi-a dat dreptate. I-am reamintit că Unirea Principatelor s-a făcut *numai* la insistența lui Napoleon III.

Grabowski și Varlam la mine. Ei sunt convinși că poziția mea e singura corectă. Vom avea dificultăți sociale. Guvernul va trebui remaniat. Să vorbesc răspicat. Țara mă va asculta. Știu că au dreptate. Dar nu știu dacă la vârsta de

80 de ani mai pot face ceva!? Colegii mei nu mă susțin. Mă refer la colegii mei de Partid.

Luni, 16 Iunie 1997

Ieri și alaltăieri am dat interviuri, mai ales despre mineriada de acum 7 ani. Azi-dimineață am dat un alt interviu despre NATO, Comunicatul de la Casa Albă etc. Mergem înainte, e poziția mea. Trebuie să presăm cât putem până la reuniunea la vârf de la Madrid. Nici o ezitare.

Aud că Ciorbea merge la Washington să-l vadă pe Al Gore. M-am oferit să merg cu el. Am menționat acest lucru și la Cotroceni pentru Milică.

Târziu, după masă, vorbesc cu Ciorbea. „Voi fi fericit să veniți cu mine", îmi spune. „Al Gore a indicat că încearcă să mă primească. Aștept să fiu informat când. Dacă nu am o întrevedere cu el, eu nu mă duc la Washington", mi-a zis Ciorbea.

I-am explicat relația mea cu Leo O'Donovan și, astfel, implicit cu Bill Clinton, dar, mai ales cu Madeleine Albright.

La ședința în plen, la ordinea de zi, căutăm să dezbatem Legea pentru ratificarea Tratatului cu Ucraina. Mare opoziție. Neagu propune să se amâne pentru că raportul comisiei n-a fost încă prezentat.

Gavra și Dan Marțian, pe bună dreptate, insistă că, potrivit Regulamentului, trebuie să treacă opt zile după prezentarea și difuzarea raportului înainte de a dezbate legea în plen. Argumentez, totuși, că putem s-o facem dacă plenul Camerei e de acord. E sugestia făcută de către Președintele Comisiei Juridice, Emil Popescu. Nu reușesc decât să obțin ca raportul să fie prezentat după întocmire Comisiei de Politică Externă, care va avea loc Miercuri. Nu e rău.

La sărbătorirea a trei ani de la înființarea ziarului *Ziua*, Sorin Roșca Stănescu dă o recepție somptuoasă la Casa Vernescu. Vine și Președintele, care face o bună cuvântare, spontană. Se oprește la mine. Mă felicită pentru activitatea mea. Povestește ceva cam lung. Așa de lung că am pierdut firul. Pare mai degajat. Mai sigur de sine.

Îmi vorbesc israelienii care conduc Casa Vernescu. De asemenea, cu frații George și Valentin Păunescu, care aduc o tipografie nouă. Ei vor să colaboreze cu noi. Mihai Cârciog ne confirmă că aduc o rotativă cu o producție de 45.000 de exemplare de 32 pagini pe oră! O să avem mare concurență.

Ajuns acasă, găsesc o notă, prin FAX, de la Leo O'Donovan cu copia scrisorii lui către Madeleine Albright. Îi telefonez imediat, ca să-i mulțumesc. E exact ceea ce îmi trebuie.

Parlamentarii italieni Salvatore Grillo și Antonio Tomassini vin la București. M-au invitat la masă, la hotelul lor, București, Miercuri seara. Am acceptat, dar s-ar putea să plec în America!

Marți, 17 Iunie 1997

Pe la 7.00 dimineața îmi telefonează Doina. „Plecăm acum. Să fim la aeroport la 9.00 dimineața. Nu v-am telefonat astă-noapte ca să nu vă deranjez". Mi-am făcut bagajele. Mi-am strâns puținele hârtii de care aveam nevoie.

Vine întâi Carmen Rădulescu. Îi dau numele celor doi parlamentari italieni. Să le comunice, prin Ambasadorul nostru Grigore, că nu voi putea cina cu ei mâine seară, 18 Iunie.

La 9.05 apare „Tico"-ul *Cotidianului* cu Doina. Totul în regulă. O lăsăm pe ea la „Plecări" și pe mine la Salonul oficial. Doar Tokay și Dudu Ionescu îl acompaniază pe Primul Ministru. Stau de vorbă cu ei. Cu Tokay mai ales, care e cu secretara lui, fata fostului deputat UDMR, Benedek.

Vine Alfred Moses cu Carp. Apoi Ciorbea cu foarte mulți consilieri, secretare etc. O să caut să-i identific, dar Doina îmi spune că sunt toți „golani". Din Piața Universității. Au fost cu Milică, și toți, inclusiv Lia Trandafir, au fost transferați de la Președinție. Ciorbea e cu fetița lui de 13 ani! De ce nu? Face turism.

La Otopeni, înainte de decolare, Moses, avându-l pe Carp traducător, l-a dăscălit pe Ciorbea într-un colț al marii săli oficiale. Mai târziu a venit și la mine. Mi-am dat seama că mi-a fi spus cam ceea ce îi spusese deja lui Ciorbea. A fost foarte greu să obțină acordul de a fi primit de Al Gore. Nu e sigur că vom putea s-o vedem și pe Madeleine Albright. A obținut acordul abia spre miezul nopții. Să avem grijă. Decizia SUA nu mai poate fi schimbată. Deci, să nu presăm. Vom reuși astfel să obținem un tratament bun, cu mare simpatie, din partea Americii.

Încă n-am posibilitatea să vorbesc cu Ciorbea, să văd reacția lui. Eu, la tot cazul, socotesc că e bine să insistăm. Dar s-o facem înțelept. S-ar putea chiar, ca SUA să fie izolate la Madrid. Doar Islanda s-o susțină. Și toate celelalte țări membre NATO să opteze pentru o lărgire la cinci, nu trei țări foste comuniste.

După prânz și după film m-am dus la Ciorbea. Scaunul de lângă el, ocupat de obicei de fata lui, era liber. Am stat împreună cam o oră. Am examinat poziția noastră față de americani. Nu trebuie să-i iritățm. Nu să ne împotrivim deciziei lor de a avea doar trei țări în primul val. Dar să nu ascundem dezamăgirea noastră. Să nu ascundem că îndeplinim condițiile de acces la NATO etc. Dar să nu facem mare caz. Să înțeleagă însă că noi putem contribui în mod efectiv la întărirea Alianței, că suntem un element pozitiv, constructiv. Vor înțelege. Trebuie să ne afirmăm. Nu însă excesiv. În tot cazul, să evităm efectul de bumerang.

Am vorbit și de mineri. Trebuie curbați. De sindicate. Majoritatea lor îl vor susține. Dar nu toți. Am vorbit de Spineanu. „Se pierde în o prezentare ce nu e înțeleasă. Altfel e un om muncitor, capabil", mi-a zis.

Schimbarea persoanelor la conducere, în teritoriu, trebuie să aibă loc. Altfel toți își apără poziția. Dejeu a făcut mult. Dar nu destul. A suspendat mulți „capi". Dar nu i-a înlocuit. Trebuie schimbați cei care conduc principalele instituții de stat: Curtea Supremă, Curtea de Conturi, instanțele judecătorești în general, administrațiile în general, administrațiile locale. Apoi privatizarea.

Am vorbit de actuala acțiune, în mod critic, detașat. Trebuia începută de mult. Geoană e un om foarte deștept, legături, energie, dar CIA îi cunoaște antecedentele. „E fiu de general de Securitate", mi-a spus Ciorbea. Există o suspiciune, care nu poate fi înlăturată. E produsul regimului Ceaușescu. Diaspora îl respinge. Astea sunt aprecierile lui Ciorbea, nu ale mele.

De la Dulles, în convoi, conduși de Poliție cu sirene etc. În total suntem vreo 40. De ce e nevoie de atâți oameni? Încurcături cu geamantanele, pașapoartele ne-au fost luate, ne-au împărțit la două hoteluri etc. În fine, mergem la Ambasadă pe la orele 7.00 seara, ora Washingtonului. Ciorbea deja vorbea românilor adunați acolo. Vreo 50. Răspundea la întrebări. Foarte bine.

George Cucu era cu Băcanu.

Vorbesc cu Chuck. Loraine și Gail Percy, Dick Howland; las mesaj lui John Davis și-l găsesc imediat pe Pacepa. Îmi spune: Adrian Severin a făcut o impresie detestabilă când s-a văzut cu Madeleine Albright. Acum e furios. De ce a venit Ciorbea? E un idiot. Greșeală, a zis Severin.

Anca Oegar, soția Prim-Secretarului de la Ambasadă, Ștefan Popescu, a scris un articol în care a relatat că Geoană și Severin au afirmat că „americanii nu-și cunosc interesele". Anca e acreditată la Casa Albă.

Americanii iritați pe chestia asta. Geoană și Severin furioși că Anca a publicat opinia lor. Ștefan Popescu e amenințat să fie scos din post. „Dacă fac asta, va ieși scandal", îmi spune Pacepa.

Miercuri, 18 Iunie 1997

Aseară n-am fost invitat la dineul cu câțiva congressmeni. Nici azi-dimineață la „Prayer breakfast"-ul dat la „Vanderberg Senate Dining Room" și nici la întâlnirea cu Al Gore.

„N-am venit să creez probleme ci să rezolvăm ce se poate", i-a spus Ciorbea lui Gore, după cum mi-a relatat. Acesta a fost tonul întrevederii. Am acceptat poziția SUA și am căutat să obținem ceva asigurări pentru viitor. N-am obținut nimic. Doar vorbe frumoase. Schimbarea din România este recunoscută. Rolul și realizările lui și ale lui Constantinescu, de asemenea. Sunt ambii admirați, dar în primul val nu intră decât Polonia, Ungaria și Cehia. România va putea să intre într-un „parteneriat strategic" concret cu SUA, cu NATO. Cam atât.

Am sosit la Comitetul pentru Relații Internaționale al Senatului, pe la

11.20. Erau mulți de-ai noștri care așteptau pe coridor. De asemenea, Donald D. Foreman, director al firmei R.T. Reynolds, gigantul industriei de tutun și John Tkacik, Jr. De la Școala Maxwell de „Advanced Public Management" a Universității din Syracuse.

Au venit și ceilalți în frunte cu Ciorbea. Am așteptat în camera secretarei. La 11.45 am fost conduși în biroul lui Jesse Helms, după ce ni se spusese că numai trei suntem bineveniți: Ciorbea, Tokay, eu, cei doi americani menționați mai sus. A dat să intre și Geoană, dar Dudu Ionescu pur și simplu l-a blocat la ușă.

Afabil, Helms ne-a primit foarte curtenitor. I-am pomenit de vapoarele cu care veneam și la Wilmington, de casa mea din Savannah etc. Legătura s-a făcut instantaneu. Pe Ciorbea l-a așezat pe sofaua de vizavi. El era pe un scaun-balansoar. „L-am moștenit de la tatăl meu", ne-a informat. E tipul de scaun ce vezi peste tot în verandele și balcoanele caselor din Sudul Statelor Unite. Și noi avem vreo trei în Savannah.

Ciorbea a prezentat bine cazul nostru, schimbările care au survenit. Da, Jesse ne va sprijini în viitor. „Aveți copii, domnule Prim-Ministru".

„Da, am o fetiță de 14 ani. Am călătorit mult în ultimii 10 ani în străinătate. Totdeauna singur. De data asta însă, mi s-a dat un ultimatum. N-am avut ce face. I-am cumpărat un bilet și e acum aici cu mine. Admiră America. Invață limba engleză de la vârsta de 5 ani". Atâta i-a trebuit lui Helms. S-a lansat într-o tiradă despre tineri și cât îi iubește. I-a propus lui Ciorbea să-i organizeze el, Helms, un tur al Washingtonului etc. A rămas să se facă.

Întrevedere bună. Rezultate, pentru acum nule.

Ciorbea etc. s-au dus la un dejun dat de „International Business School" și de „Executive Council on Diplomacy".

Cei doi americani, menționați aici mai sus, ne-au invitat, pe Doina și pe mine, la un mic restaurant, „Monorle", unde merg foarte mulți congressmeni. Discuție bună. Don Foreman e foarte legat de Jesse Helms, sau, mai bine zis, invers. RT Reynolds are mare influență.

Trebuia să sosim la orele 14.00 la Senatorul Biden. Șoferul ne-a dus în clădirea „Hart" în loc de „Russell". Aceleași birouri, Nr. 221, dar nu era Senatorul Biden. Am mers pe jos prin coridorul subteran, care leagă toate trei clădirile senatorilor („Dirksen" e la mijloc), dar am sosit abia la 14.15. Ciorbea, Tokay și Geoană intraseră deja. Am făcut prostia să nu intru, așa că am așteptat cu ceilalți secretari și oameni de pază în coridor și anticameră. Tot mai iritat, bineînțeles. Se pare că întrevederea a mers foarte bine. Tokay îmi spune că a putut să-l asigure pe Biden că minoritatea maghiară e tratată cu absolută egalitate. „Sunt ungur până în inima oaselor. Dar sunt Ministru în Guvernul actual. E prima dată în istoria României că Partidul maghiar face parte din Guvern". Și aici impresia făcută de ai noștri a fost bună.

Merg și eu în mașina mare a Ambasadei, așezat pe strapontinul din fața lui Ciorbea și Geoană. Suntem primiți jos la State Department de Strobe Talbot, Jonathan Rickert și mulți alții.

Mergem în alai în salonul lui Talbot, îmi închipui. Ciorbea pe sofa, traducătoarea lângă el, Tokay, eu, Dudu Ionescu, pe scaune, în această ordine, secretari – Lia Trandafir printre ei – completează cercul închis de Talbot, tot pe scaun, vizavi de noi, imediat la stânga lui Ciorbea.

„Mâine mergem la Denver, pentru întrunirea la vârf a celor 8", începe Talbot. Puteți să vă închipuiți câte probleme urgente avem. Doamna Albright m-a însărcinat să vă primesc, dar va veni totuși pentru câteva minute. Talbot se referă apoi la discuția lui Ciorbea cu Gore, de azi-dimineață. Apreciază, și-l citează pe Ciorbea, că n-am venit să creăm probleme. Reafirmă că America dorește „a concrete strategic partnership", care poate începe imediat. „România e parte din soluțiile ce căutăm. Să nu fie o problemă de rezolvat. L-a întrebat pe Ciorbea cum a mers „la Meleșcanu nostru din Capital Hill?" și la Biden pe care l-a interesat dacă sau nu procesul reformei e reversibil.

Ciorbea a prezentat bine starea lucrurilor în țară și a subliniat că neintrarea noastră în NATO va fi o mare dezamăgire. A sugerat ca să se facă o declarație chiar la întrunirea de la Denver, sau la Madrid. Că va fi un al doilea val în care va intra România și să se dea o dată precisă.

„La Denver nu s-ar putea, pentru că numai 6 din cele 8 sunt țări membre NATO. Deci, celelalte 10 țări NATO sunt absente. Iar la Madrid, a declarat cu grijă Talbot, comunicatul „would not necessarily endorse that Romania is mentioned for future expansion. We must make sure that NATO expands now, and that NATO, through this expansion remains strong". Aceasta referindu-se la riscul ca mai mult de trei țări să nu fie acceptabile și atunci lărgirea să cadă.

Ciorbea s-a referit la „parteneriatul strategic" de care a vorbit Gore și a cerut o relație specială politică, economică, militară. Să se menționeze într-o formă oarecare că va fi un al doilea val, să se specifice când, că România va face parte din el. În fine, să ne facă Președintele onoarea de a veni în România în viitorul apropiat.

„I appreciate all you have said", a început Talbot. What Senator Biden has told you is very important, i.e. (a) that the enlargement will continue after the first wave; b) that Romania should be encouraged to continue to want to get into NATO; c) o Rezoluție a Sen. Biden ar avea un efect benefic. Ar galvaniza eforturile pentru lărgire, dar să fie făcută în așa fel încât să nu ne lege mâinile.

„But I urge you to reconsider your sugestion about Denver or Madrid. I don`t want the American-Romanian relations to be put to a test, to lead to disappointments". Să continuăm dialogul. Să evităm cuvântul NU. Să punem probleme care duc la DA, nu la NU.

Ciorbea a intervenit să explice că a menționat Denver, doar ca o tatonare, ca o consultare între cele 6 membre NATO prezente, total neoficial.

Reacția lui Talbot: „We have one message for Romania. You are on the right track". Iar în ce privește nominalizarea, sau chiar doar menționarea României în Comunicatul de la Madrid, răspunsul e negativ. Astfel s-ar crea două categorii de țări aspirante, cele menționate și celelalte. Inacceptabilă formulă. E bine să se știe că România și Slovenia au fost candidate de frunte, care aproape că au fost acceptate. Aceasta să fie percepția. Acesta să fie mesajul. Dan Fried a intervenit. O să facem „a national statesment", care să spună aceste lucruri.

Tokay a cerut explicații. Ce înseamnă acest „national statesment". Talbot: „We cannot commit our 15 allies. Romania has aspirations&accomplishments. We can encourage&congratulate you", și a continuat: „I can make a personal statesment. I have no doubt that Romania will become a member of NATO in a reasonable future. We have to make this event natural - inevitable. In the meantime we can make the «strategic partnership» real, concrete. You can work out a «forced march» of collaboration – actual work program".

Madeleine Albright a venit în mijlocul acestei discuții. A stat vreo 10 minute. A fost categorică. Nu ne-a făcut nici o concesie. Altfel, a vorbit frumos. În lumina felului în care s-au prezentat lucrurile n-avea nici un rost să mă fac cunoscut, sau să-i menționez scrisoarea ce cu siguranță a primit de la Leo O'Donovan.

Întâlnirile cu Sen. Joseph Lieberman și Rod Grams au fost anulate. Am mers, în schimb, la Secretarul de Finanțe, Robert Rubin (asistat de David Lipton) și la William Daley, secretarul Comerțului.

Seara, recepție în casa lui Geoană. Multă lume.

Joi, 19 Iunie 1997

La Bob Dole. Geoană m-a prezentat ca fost candidat la Președinție. „I know how it feels", a reacționat Dole, cu un zâmbet strâmb, amuzat. „Ne cunoaștem mai de mult", a adăugat.

Dole pleacă într-un scurt turneu în Ungaria, Bulgaria și România. S-a arătat foarte bine dispus față de România. Dacă el ar lua o poziție pentru noi, cu această ocazie, s-ar putea să introducă schimbarea de care avem nevoie. El nu are poziție oficială astăzi, are mare prestigiu și poate să influențeze pe o mare parte din senatori. Nu numai republicani, dar chiar și democrați. Astfel, în urma intervenției lui, s-ar putea vorbi de asigurarea unei majorități de 2/3 membri în Senat pentru admiterea a 5, nu 3 țări în NATO.

Senatorul Gordon-Smith ne-a sfătuit să arătăm entuziasm pentru al doilea tur „soon". Dar consideră că 3 și nu 5 e o greșeală. „Voi spune acest lucru în Senat", ne-a declarat. „Meritați acest lucru și vă încurajăm să presați. Carry on!".

La Thomas Craig am avut o recepție foarte călduroasă. „You could make a great mistake if you press now for inclusion. Petre Roman a făcut mare vâlvă, dar a avut efect contrar. Mulți s-au convins că începând cu 5 țări, nu va mai fi un al doilea val". Ne-a informat, de asemenea, că Dick Hallbrook și Solana sunt pentru România. „Noi vă susținem". La Denver s-ar putea lua o decizie. Dacă ar veni Președintele Clinton în România, atunci am avea încredere că va fi un al doilea val. Va fi primit cum n-a fost primit nicăieri.

Gilman, total pentru noi. A venit și Lee Hamilton. „The administration made a firm commitment. There will be a second wave. But not before the year 2000", ne-a zis Gilman. El vrea „to provide Romania with an enhanced program in the interim".

Ce crezi despre retragerea trupelor americane din Bosnia în 1998?, l-am întrebat. „Dacă ni se cere, le înlocuim noi. Relațiile noastre cu toate propunerile din Balcani sunt foarte bune", a răspuns Ciorbea. S-a ridicat și problema restituirii proprietății evreilor.

Am fost apoi la Mitch McConnell, la Hagel of Vermont, care avea un mare portret în ulei al lui Churchill. El va sprijini rezoluția pentru cinci țări.

La doamna Mikulski. E un adevărat pitic și cam bondoacă. Ne-a analizat situația din Senat. Sunt câțiva pentru 5, alții pentru 3 și cei mai mulți împotriva oricărei extinderi. E de origine poloneză, ne-a spus. Știe că România va fi profund dezamăgită, dar extinderea trebuie asigurată. Pentru asta senatorii trebuie să aibă convingerea că sunt sprijiniți de poporul american, care e preocupat de a nu risca viața soldaților americani. Ea e pentru trei, căci ele sunt acceptate de americani. După ce lărgirea va avea loc și va funcționa bine, entuziasmul pentru extinderea NATO și la ceilalți va fi mare.

L-am văzut și pe John McCain Senator din Arizona și pe Lieberman.

Dineu, seara, la reședința lui Geoană.

Vineri, 20 Iunie 1997

Depunerea unei coroane de flori la cimitirul Arlington. Impresionantă ceremonie. Coloana noastră întâmpinată pe tot parcursul interior de soldați înșiruiți tot la 20 de metri. Ni s-a explicat ce avem de făcut de un colonel de 2 metri înălțime. Scările de marmură flancate de o gardă de onoare. Ne-am urcat până la Mormântul Eroului Necunoscut. Ciorbea a înaintat, a depus coroana cu ajutorul a doi ofițeri, a luat poziția de drepți și a păstrat un moment de reculegere. Ceremonie simplă, demnă, impresionantă.

La Statesman's Forum – CSIS. Ciorbea vorbește bine. Vreo 200 de persoane. Restul zilei nu iau parte.

La 7.00 seara, la biserica lui Calciu-Dumitreasa din Leesburg Pike, Alexandria. Vecernie urmată de o cuvântare, plus întrebări și răspunsuri.

Geoană a fost atacat pe față de doi dintre românii prezenți. De altfel, s-au

legat de „toți" diplomații români „care n-au fost schimbați, care sunt aceiași de pe vremea lui Ceaușescu și Iliescu".

Am stat de vorbă cu Băcanu, dar neconcludent. Vrea să fie numit ambasador în locul lui Geoană, mi se spune. Vine și Ciorbea cu echipa lui.

La 5.00 după masă plecăm de la Aeroportul National la N.Y. Ciorbea vine cu alt avion, căci are o întâlnire în apropiere.

Duminică, 22 Iunie, mergem la o comunitate hassidică în Brooklyn. Șeful e un evreu originar din România, Kahane. Îl onorăm pe Senatorul D'Amato. Aici are el baza lui politică. Cuvântările de rigoare.

La 5.30, mare adunare la Misiunea României la ONU. Peste 200 de participanți, îmi închipui. Foare mulți au venit să mă salute. După cuvântarea de rigoare, Ciorbea asaltat din toate părțile. Atacuri și contra-atacuri între diversele facțiuni de aici. Atac împotriva lui Ciorbea, de ce i-a evitat pe gazetari la venirea lui aseară (a fost adus pe ușa din dos de Securitate, a fost răspunsul). Reforma, restituirea proprietăților și, mai ales, a caselor naționalizate, recunoașterea cetățeniei române, celor cu reședință în afara granițelor țării etc. Ciorbea, cu o răbdare și tact demne de admirație, a răspuns tuturor, timp de aproape 3 ore.

Luni, 23 Iunie 1997

Masă excelentă la Grand Central Oyster Bar. Sosim la timp, dar nu fără emoții, ca să fim prezenți la cuvântarea lui Ciorbea la Națiunile Unite. A vorbit în franțuzește. Bine. În cadrul dezbaterii asupra mediului înconjurător. Dar a adus și problema intrării noastre în NATO, tangențial.

De-acolo am mers împreună la Misiunea noastră ONU. Eram în birou, lângă el, când a luat legătura cu Milică, care se găsea la Praga. I-a descris cu amănunte ce a făcut în ultimele trei zile. Obiectiv, fără să înfrumusețeze lucrurile. Cum la prânz, astăzi, a stat lângă Kohl, care, însă era angajat în discuții cu Cernomîrdin, de partea cealaltă a lui. Vis-a-vis l-am avut pe Prodi, care l-a întrebat despre România și NATO. Kohl a făcut glume. „Așa sunteți voi, ne dați mâncare bună, francezii vinuri excelente și ne lăsați pe noi să lucrăm". Prodi l-a interpelat și pe Tony Blair în problema intrării României la NATO. Povestește Ciorbea: „Nu cunoștea problema. Era ca un școlar. S-a eschivat indicând că Marea Britanie va urma poziția SUA". L-a criticat foarte tare pe Adrian Severin. „Toate informațiile greșite, dăunătoare, de-acolo provin. Că am fost primiți de Madeleine Albright doar cinci minute, că sunt bolnav, cum a apărut în ziarul lui Cristoiu, *Național*". Și i-a explicat apoi că merge mâine dimineață la Washington: „M-a chemat Talbot, să vedem ce are de spus". Au vorbit mai bine de o jumătate de oră.

Ne-am dus cu toții la „Credit Suisse". Ne-au arătat marea sală – 600 angajați, fiecare cu calculatorul lui, cel mai sofisticat. „We make the market", ne-a

informat ghidul nostru. Bineînțeles, se lucrează 24 de ore pe zi, șapte zile pe săptămână. Ei studiază posibilitatea lansării unei „bond issue" a statului român.

La „Metropolitan Club", pentru o recepție și cină dată de Merryl Lynch. Am stat la recepție. M-am dus apoi la spectacolul „Titanic". Mare succes. Toate locurile luate.

Marți, 24 Iunie 1997

Dan Preisz din nou îmi dă informații greșite. Ratez astfel plecarea la ședința Camerei de Comerț Româno-Americană. Sosim foarte târziu cu taxiul. Ciorbea fusese. A rostit cuvântarea obișnuită și a plecat să-l vadă pe Chrétien, Prim-Ministrul Canadei. I-am prins însă la Henry Kissinger, care și-a adus aminte de mine de pe vremea lui Nixon: „Your accent is very good. Mine is terrible". Yes, but your English is better!, i-am întors complimentul, râzând.

Prezenți: Ciorbea, Geoană, Dudu Ionescu. Ceva mai târziu a mai venit cineva.

Kissinger e clar. Neincluderea României e o greșeală. Dar decizia a fost luată. Talbot, care știa că ne va primi, i-a telefonat special să-i spună: „Dont encourage them". Ne sfătuiește să insistăm ca parteneriatul strategic să devină realitate. Să insistăm asupra acestui lucru. Ideal ar fi să avem baze militare americane pe teritoriul românesc. Slabe speranțe.

Miercuri seara sosim la București, după ce schimbăm avionul la Londra.

Vineri, 27 Iunie 1997

La societatea „Manfred Wörner", la ADIRI (fosta casă a lui Nicolae Titulescu). Subiectul: NATO. Masă rotundă. Tinca, Pașcu, Brucan, Dudu Ionescu, Docaru (MAE), generali. Moderator: Encuțescu. Unde ne găsim? Ce trebuie să facem? Cam astea sunt întrebările.

Pe scurt, am zis. Noi îndeplinim criteriile de admitere dacă le luăm pe toate împreună: voința de a intra în NATO, asigurarea calității vieții democratice, contribuția la securitatea întregii Alianțe. Poate mai bine decât țările acum acceptate. Cu siguranță, mai mult decât Cehia sau Ungaria. Trebuie să insistăm până la capăt. Chiar dacă nu vom fi acceptați trebuie să perseverăm. N-avem alternativă. În NATO ne vom asigura securitatea ca stat. Am mai rămas puțin, dar nu mult, căci aranjasem să ne vedem cu Diaconescu la el în birou. Nu știu ce-au spus ceilalți. Dar voi afla. E interesant, pentru că sunt cei angajați în procesul integrării, la diferite nivele.

La Diaconescu, anti-cameră străjuită de Roxana Badralexi. Intru însă, curând. Îi relatez succint cele petrecute în America. Din perspectiva mea. Aduc laude lui Ciorbea. Mi-am exprimat însă speranța că Ciorbea n-a dat impresia lui Gore, Talbot și Albright, că noi suntem mulțumiți cu premiul de consolare ce ne-au oferit. Adică, să nu fi dat impresia că „parteneriatul strategic bilateral

legat de „toți" diplomații români „care n-au fost schimbați, care sunt aceiași de pe vremea lui Ceaușescu și Iliescu".

Am stat de vorbă cu Băcanu, dar neconcludent. Vrea să fie numit ambasador în locul lui Geoană, mi se spune. Vine și Ciorbea cu echipa lui.

La 5.00 după masă plecăm de la Aeroportul National la N.Y. Ciorbea vine cu alt avion, căci are o întâlnire în apropiere.

Duminică, 22 Iunie, mergem la o comunitate hassidică în Brooklyn. Șeful e un evreu originar din România, Kahane. Îl onorăm pe Senatorul D'Amato. Aici are el baza lui politică. Cuvântările de rigoare.

La 5.30, mare adunare la Misiunea României la ONU. Peste 200 de participanți, îmi închipui. Foare mulți au venit să mă salute. După cuvântarea de rigoare, Ciorbea asaltat din toate părțile. Atacuri și contra-atacuri între diversele facțiuni de aici. Atac împotriva lui Ciorbea, de ce i-a evitat pe gazetari la venirea lui aseară (a fost adus pe ușa din dos de Securitate, a fost răspunsul). Reforma, restituirea proprietăților și, mai ales, a caselor naționalizate, recunoașterea cetățeniei române, celor cu reședință în afara granițelor țării etc. Ciorbea, cu o răbdare și tact demne de admirație, a răspuns tuturor, timp de aproape 3 ore.

Luni, 23 Iunie 1997

Masă excelentă la Grand Central Oyster Bar. Sosim la timp, dar nu fără emoții, ca să fim prezenți la cuvântarea lui Ciorbea la Națiunile Unite. A vorbit în franțuzește. Bine. În cadrul dezbaterii asupra mediului înconjurător. Dar a adus și problema intrării noastre în NATO, tangențial.

De-acolo am mers împreună la Misiunea noastră ONU. Eram în birou, lângă el, când a luat legătura cu Milică, care se găsea la Praga. I-a descris cu amănunte ce a făcut în ultimele trei zile. Obiectiv, fără să înfrumusețeze lucrurile. Cum la prânz, astăzi, a stat lângă Kohl, care, însă era angajat în discuții cu Cernomîrdin, de partea cealaltă a lui. Vis-a-vis l-am avut pe Prodi, care l-a întrebat despre România și NATO. Kohl a făcut glume. „Așa sunteți voi, ne dați mâncare bună, francezii vinuri excelente și ne lăsați pe noi să lucrăm". Prodi l-a interpelat și pe Tony Blair în problema intrării României la NATO. Povestește Ciorbea: „Nu cunoștea problema. Era ca un școlar. S-a eschivat indicând că Marea Britanie va urma poziția SUA". L-a criticat foarte tare pe Adrian Severin. „Toate informațiile greșite, dăunătoare, de-acolo provin. Că am fost primiți de Madeleine Albright doar cinci minute, că sunt bolnav, cum a apărut în ziarul lui Cristoiu, *Național*". Și i-a explicat apoi că merge mâine dimineață la Washington: „M-a chemat Talbot, să vedem ce are de spus". Au vorbit mai bine de o jumătate de oră.

Ne-am dus cu toții la „Credit Suisse". Ne-au arătat marea sală – 600 angajați, fiecare cu calculatorul lui, cel mai sofisticat. „We make the market", ne-a

informat ghidul nostru. Bineînțeles, se lucrează 24 de ore pe zi, șapte zile pe săptămână. Ei studiază posibilitatea lansării unei „bond issue" a statului român.

La „Metropolitan Club", pentru o recepție și cină dată de Merryl Lynch. Am stat la recepție. M-am dus apoi la spectacolul „Titanic". Mare succes. Toate locurile luate.

Marți, 24 Iunie 1997

Dan Preisz din nou îmi dă informații greșite. Ratez astfel plecarea la ședința Camerei de Comerț Româno-Americană. Sosim foarte târziu cu taxiul. Ciorbea fusese. A rostit cuvântarea obișnuită și a plecat să-l vadă pe Chrétien, Prim-Ministrul Canadei. I-am prins însă la Henry Kissinger, care și-a adus aminte de mine de pe vremea lui Nixon: „Your accent is very good. Mine is terrible". Yes, but your English is better!, i-am întors complimentul, râzând.

Prezenți: Ciorbea, Geoană, Dudu Ionescu. Ceva mai târziu a mai venit cineva.

Kissinger e clar. Neincluderea României e o greșeală. Dar decizia a fost luată. Talbot, care știa că ne va primi, i-a telefonat special să-i spună: „Dont encourage them". Ne sfătuiește să insistăm ca parteneriatul strategic să devină realitate. Să insistăm asupra acestui lucru. Ideal ar fi să avem baze militare americane pe teritoriul românesc. Slabe speranțe.

Miercuri seara sosim la București, după ce schimbăm avionul la Londra.

Vineri, 27 Iunie 1997

La societatea „Manfred Wörner", la ADIRI (fosta casă a lui Nicolae Titulescu). Subiectul: NATO. Masă rotundă. Tinca, Pașcu, Brucan, Dudu Ionescu, Docaru (MAE), generali. Moderator: Encuțescu. Unde ne găsim? Ce trebuie să facem? Cam astea sunt întrebările.

Pe scurt, am zis. Noi îndeplinim criteriile de admitere dacă le luăm pe toate împreună: voința de a intra în NATO, asigurarea calității vieții democratice, contribuția la securitatea întregii Alianțe. Poate mai bine decât țările acum acceptate. Cu siguranță, mai mult decât Cehia sau Ungaria. Trebuie să insistăm până la capăt. Chiar dacă nu vom fi acceptați trebuie să perseverăm. N-avem alternativă. În NATO ne vom asigura securitatea ca stat. Am mai rămas puțin, dar nu mult, căci aranjasem să ne vedem cu Diaconescu la el în birou. Nu știu ce-au spus ceilalți. Dar voi afla. E interesant, pentru că sunt cei angajați în procesul integrării, la diferite nivele.

La Diaconescu, anti-cameră străjuită de Roxana Badralexi. Intru însă, curând. Îi relatez succint cele petrecute în America. Din perspectiva mea. Aduc laude lui Ciorbea. Mi-am exprimat însă speranța că Ciorbea n-a dat impresia lui Gore, Talbot și Albright, că noi suntem mulțumiți cu premiul de consolare ce ne-au oferit. Adică, să nu fi dat impresia că „parteneriatul strategic bilateral

Ciorbea a intervenit să explice că a menționat Denver, doar ca o tatonare, ca o consultare între cele 6 membre NATO prezente, total neoficial.

Reactia lui Talbot: „We have one message for Romania. You are on the right track". Iar în ce privește nominalizarea, sau chiar doar menționarea României în Comunicatul de la Madrid, răspunsul e negativ. Astfel s-ar crea două categorii de țări aspirante, cele menționate și celelalte. Inacceptabilă formulă. E bine să se știe că România și Slovenia au fost candidate de frunte, care aproape că au fost acceptate. Aceasta să fie percepția. Acesta să fie mesajul. Dan Fried a intervenit. O să facem „a national statesment", care să spună aceste lucruri.

Tokay a cerut explicații. Ce înseamnă acest „national statesment". Talbot: „We cannot commit our 15 allies. Romania has aspirations&accomplishments. We can encourage&congratulate you", și a continuat: „I can make a personal statesment. I have no doubt that Romania will become a member of NATO in a reasonable future. We have to make this event natural - inevitable. In the meantime we can make the «strategic partnership» real, concrete. You can work out a «forced march» of collaboration – actual work program".

Madeleine Albright a venit în mijlocul acestei discuții. A stat vreo 10 minute. A fost categorică. Nu ne-a făcut nici o concesie. Altfel, a vorbit frumos. În lumina felului în care s-au prezentat lucrurile n-avea nici un rost să mă fac cunoscut, sau să-i menționez scrisoarea ce cu siguranță a primit de la Leo O'Donovan.

Întâlnirile cu Sen. Joseph Lieberman și Rod Grams au fost anulate. Am mers, în schimb, la Secretarul de Finanțe, Robert Rubin (asistat de David Lipton) și la William Daley, secretarul Comerțului.

Seara, recepție în casa lui Geoană. Multă lume.

Joi, 19 Iunie 1997

La Bob Dole. Geoană m-a prezentat ca fost candidat la Președinție. „I know how it feels", a reacționat Dole, cu un zâmbet strâmb, amuzat. „Ne cunoaștem mai de mult", a adăugat.

Dole pleacă într-un scurt turneu în Ungaria, Bulgaria și România. S-a arătat foarte bine dispus față de România. Dacă el ar lua o poziție pentru noi, cu această ocazie, s-ar putea să introducă schimbarea de care avem nevoie. El nu are poziție oficială astăzi, are mare prestigiu și poate să influențeze pe o mare parte din senatori. Nu numai republicani, dar chiar și democrați. Astfel, în urma intervenției lui, s-ar putea vorbi de asigurarea unei majorități de 2/3 membri în Senat pentru admiterea a 5, nu 3 țări în NATO.

Senatorul Gordon-Smith ne-a sfătuit să arătăm entuziasm pentru al doilea tur „soon". Dar consideră că 3 și nu 5 e o greșeală. „Voi spune acest lucru în Senat", ne-a declarat. „Meritați acest lucru și vă încurajăm să presați. Carry on!".

La Thomas Craig am avut o recepție foarte călduroasă. „You could make a great mistake if you press now for inclusion. Petre Roman a făcut mare vâlvă, dar a avut efect contrar. Mulți s-au convins că începând cu 5 țări, nu va mai fi un al doilea val". Ne-a informat, de asemenea, că Dick Hallbrook și Solana sunt pentru România. „Noi vă susținem". La Denver s-ar putea lua o decizie. Dacă ar veni Președintele Clinton în România, atunci am avea încredere că va fi un al doilea val. Va fi primit cum n-a fost primit nicăieri.

Gilman, total pentru noi. A venit și Lee Hamilton. „The administration made a firm commitment. There will be a second wave. But not before the year 2000", ne-a zis Gilman. El vrea „to provide Romania with an enhanced program in the interim".

Ce crezi despre retragerea trupelor americane din Bosnia în 1998?, l-am întrebat. „Dacă ni se cere, le înlocuim noi. Relațiile noastre cu toate propunerile din Balcani sunt foarte bune", a răspuns Ciorbea. S-a ridicat și problema restituirii proprietății evreilor.

Am fost apoi la Mitch McConnell, la Hagel of Vermont, care avea un mare portret în ulei al lui Churchill. El va sprijini rezoluția pentru cinci țări.

La doamna Mikulski. E un adevărat pitic și cam bondoacă. Ne-a analizat situația din Senat. Sunt câțiva pentru 5, alții pentru 3 și cei mai mulți împotriva oricărei extinderi. E de origine poloneză, ne-a spus. Știe că România va fi profund dezamăgită, dar extinderea trebuie asigurată. Pentru asta senatorii trebuie să aibă convingerea că sunt sprijiniți de poporul american, care e preocupat de a nu risca viața soldaților americani. Ea e pentru trei, căci ele sunt acceptate de americani. După ce lărgirea va avea loc și va funcționa bine, entuziasmul pentru extinderea NATO și la ceilalți va fi mare.

L-am văzut și pe John McCain Senator din Arizona și pe Lieberman.

Dineu, seara, la reședința lui Geoană.

Vineri, 20 Iunie 1997

Depunerea unei coroane de flori la cimitirul Arlington. Impresionantă ceremonie. Coloana noastră întâmpinată pe tot parcursul interior de soldați înșiruiți tot la 20 de metri. Ni s-a explicat ce avem de făcut de un colonel de 2 metri înălțime. Scările de marmură flancate de o gardă de onoare. Ne-am urcat până la Mormântul Eroului Necunoscut. Ciorbea a înaintat, a depus coroana cu ajutorul a doi ofițeri, a luat poziția de drepți și a păstrat un moment de reculegere. Ceremonie simplă, demnă, impresionantă.

La Statesman's Forum – CSIS. Ciorbea vorbește bine. Vreo 200 de persoane. Restul zilei nu iau parte.

La 7.00 seara, la biserica lui Calciu-Dumitreasa din Leesburg Pike, Alexandria. Vecernie urmată de o cuvântare, plus întrebări și răspunsuri.

Geoană a fost atacat pe față de doi dintre românii prezenți. De altfel, s-au

ne satisface". I-am povestit că Geoană era peste tot cu noi şi că ne-a dus la parlamentarii americani care toţi i-au adus omagii şi laude lui personal.

Am început să vorbesc de îngrijorarea mea. Roman a început să atace Convenţia. Ai lui votează contra noastră sau se abţin. În ţară, sărăcie lucie. Roman vrea să ne facă pe noi responsabili. Să nu acceptăm. Să-l lăsăm să spargă Coaliţia. „Atunci o să cadă Guvernul". Să cadă. Facem noi o campanie cum trebuie. Să obţinem noi sprijinul electoratului. Să-i culpabilizăm pe ei pentru nerealizările Guvernului. „N-avem oameni. Ai noştri sunt foarte slabi. Noi, bătrânii, nu mai putem. Ceilalţi nu dau performanţe satisfăcătoare. Uitate la Ulm Spineanu".

Tocmai atunci au venit Ciorbea, Ionescu-Galbeni şi Dudu Ionescu. „Aşteptaţi-mă, vin imediat". Şi i-a invitat să meargă în cealaltă cameră.

Bineînţeles, n-am mai putut continua discuţia. Aşa se întâmplă. Ori de câte ori începem o discuţie asupra felului cum guvernăm ţara şi cum performăm ca partid, ceva ne întrerupe. Ne-am înţeles să ne revedem pentru a discuta în linişte. Nu-mi fac speranţe.

Las vorbă că vreau să-i văd pe Preşedinte şi pe Prim-Ministru. Mare scandal. Ciorbea vrea demisia Gildei Lazăr. La şedinţa de Guvern Adrian Severin n-a apărut.

Luni, 30 Iunie 1997

Am reuşit să modificăm Legea Agrară. Doar două voturi peste numărul necesar căci e lege organică. Cred că au votat câţiva PDSR-işti cu noi. Căci PD-iştii s-au abţinut, sau au votat contra. Mari aplauze când s-a anunţat rezultatul votului.

Conferinţa de Presă PNŢCD a fost dominată de prezentarea Prim-Ministrului. Performanţa lui Ciorbea foarte bună. I-a pomenit pe toţi. De la Al Gore şi Madeleine Albright în jos până la grupurile de români, atât la Washington cât şi la New York. Fără note. Adevărat tur de forţă, de memorie. Nu s-a poticnit la nici un nume. Pe cât îmi dau eu seama, n-a omis pe nimeni.

De acolo, în biroul lui Diaconescu. Puţini prezenţi: Radu Vasile, Vasile Lupu, Popa-Zlatna, Sorin Lepşa, Ulm Spineanu, Dumitraşcu. S-a discutat nevoia de a adopta Legea Învăţământului prin ordonanţă. Ungurii insistă asupra acestui lucru. E o tactică bună din punctul lor de vedere. Dacă se dă o ordonanţă în timpul vacanţei parlamentare se va dezbate în sesiunea ordinară din toamnă în regim de urgenţă. Astfel discuţia va fi limitată. Le convine ungurilor acest lucru. Altfel, mulţi se vor ridica împotriva utilizării limbii maghiare cam peste tot în secuime.

Seara, la Ciorbea. Am sosit la 8.30 p.m. Am aşteptat puţin, dar când am intrat în biroul lui a venit Dudu Ionescu să-i ceară să-l vadă pe nu ştiu cine „două minute". Şi-a cerut iertare etc. A revenit exact la 8.45 p.m. Am stat

împreună, căci el m-a reținut când pe parcurs am vrut să mă retrag, până la 10.30 p.m. Am început arătându-i cum a tratat presa vizita lui în Statele Unite. I-am atras atenția asupra articolului lui Anatol Lieven din *Financial Times* unde Adrian Severin e citat cu ghilimele. Politica externă e făcută de Ministrul de Externe. Ăsta e mesajul. L-am întrebat dacă ar fi cazul să dau un interviu ca să arăt aportul pozitiv realizat prin vizita lui (și a noastră, a întregii echipe) la Washington și New York. A fost imediat de acord s-o fac, chiar mi-ar mulțumi! Discuția s-a lărgit. Suntem dominați de PD. În special în ce privește MAE. Toți Ambasadorii nou numiți, cu excepția lui Dunca, sunt aleși PD. Și din diplomație, adică foști securiști. De ce acceptăm să fim șantajați. Nici pe PD-iști nu-i aranjează să cadă Guvernul. Am vorbit despre defecțiunea lui Meleșcanu. Să riscăm, chiar dacă va trebui să guvernăm bazați pe o minoritate în Parlament. În fine, i-am cerut sprijinul pentru sesiunea de toamnă a AAN care trebuie să aibă un succes desăvârșit, chiar dacă nu intrăm acum, la Madrid.

În rest, am vorbit despre el. E dintr-o familie de oameni înstăriți, a fost premiant tot timpul, și-a făcut studiile la Cluj. L-a avut pe Aurelian Ionașcu profesor. A intrat în Magistratură. A fost civilist. A dat conferințe și-a devenit lector. A ajuns în mișcarea sindicală. A fost membru PCR, dar n-a avut nici o funcție – nici măcar ca Milică Constantinescu. Restul se știe în toată țara: candidat la Primăria București „fără nici o șansă după performanța lui Halaicu și cu un adversar arhicunoscut ca Ilie Năstase". Apoi, numit Prim-Ministru etc. „Eu nu țin să rămân pe această poziție, m-a asigurat. Am doar 42 de ani". Mi-a relatat, nu direct, dar așa ca să înțeleg. Era în continuă consultanță cu Președintele, care era foarte critic la performanța lui Adrian Severin. Nu mai e cazul. „Se vorbește de înlocuirea mea cu Sorin Dimitriu. Nu dau atenție acestor zvonuri și speculații. Îmi văd de treabă".

I-am vorbit de îngrijorarea mea în ce privește viitorul Partidului. Noi avem o tradiție, în Ardeal, de serviciu pentru națiune fără nici o recunoaștere, nici o recompensă. A cam dispărut în această generație. E foarte important să o regăsim, i-am spus.

Pentru mine e clar: a vrut să se destăinuiască cuiva „for the record".

Marți, 1 Iulie 1997

Atât la canadieni, cât și la chinezi am dat peste Ion Iliescu. M-a agrăit să-mi vorbească de admirația ce-mi poartă. I-am mulțumit pentru frumoasa jerbă de flori ce mi-a trimis la „80 de ani". Era însoțit de Corneliu Mănescu (sic!), care, și el mi-a făcut tot felul de complimente. Mulți invitați la Clubul Diplomaților. Apoi, la chinezi, s-a celebrat reîntoarcerea Hong-Kong-ului la patria mumă. Ambasadorul mi-a făcut onoruri speciale. M-a dus la un șezlong unde am făcut, unul după altul, declarații de circumstanță.

Miercuri, 2 Iulie 1997

Ședința Biroului BCCC. Ciorbea explică situația. Sunt multe puncte de divergență cu PD-ul. Legea funciară, casele naționalizate, scandalul Gilda Lazăr/Adrian Severin. Au vorbit, ca de obicei Sorin Lepșa, Vasile Lupu, Dudu Ionescu și alții. S-a decis să încercăm o punere de acord, dar să nu mai cedăm! S-a discutat și cazul Dr. Pușcaș din Sălaj, care a fost acuzat că a fost turnător împotriva lui Coposu. Adevărul e că a fost la mine, la Londra. A insistat să vină să mă vadă, deși, tocmai fusesem operat de varice la picioare. Probabil, pentru a putea demonstra că într-adevăr ne-am întâlnit.

La Bonn, Constantinescu a avut mare succes. Kohl a declarat public că este pentru invitarea României în primul val.

Joi, 3 Iulie 1997

N-am reușit să-l găsesc pe Sorin Dimitriu.

Vineri 4 Iulie 1997

Aud că tripartita Kucima-Sangelli-Constantinescu la Ismail n-a mers bine. Ucrainenii, foarte neprimitori, ne spune Răuțu. A fost acolo pentru *Cotidianul*.

Sâmbătă, 5 Iulie 1997

Primesc mesaj de la Cotroceni că Emil are prea multe lucruri de făcut și nu poate să mă primească. Le spun că aș dori doar 2-3 minute la telefon, înainte de plecarea la Madrid. Nici-o reacție până acum, orele 23.45.

După masă a fost la mine Ion Marinescu, alias John Gabrian. Plin de el, îmi relatează, cu lux de amănunte că este cel mai, cel mai... din toată lumea în „textile design". Foarte bine. Îi urez succes, dar nu-i pot facilita o întrevedere cu Emil Constantinescu – că asta era ce vroia de la mine. Probabil că și el mă va ataca de-acum încolo.

Duminică, 6 Iulie 1997

În fine, reușesc să-l găsesc pe Adrian Severin la el acasă. A fost în ședință de Guvern și apoi la o cină aseară, până târziu. De aceea nu m-a sunat. El vrea ca eu să merg la Madrid. Sunt două probleme. Vor fi două mese la care vor participa doar Președinții și Miniștrii de Externe. Conferința va avea loc în ziua de 9 Iulie. Acolo încă nu s-a decis, vor fi doi, sau trei de fiecare delegație, adică și Ministrul Apărării. Nu se știe încă numărul permis persoanelor de rangul doi. „Dacă sunt mai mulți, probabil că puteți să veniți. Eu vă susțin". Eu sunt gata să merg pe cont propriu, am răspuns. „Problema nu se pune. Vom pleca cu avionul prezidențial. Marți, 8 Iulie, când va avea loc prima întrunire, seara la cină. Acolo vor fi locuri".

Mi-a promis că-mi va da de știre, imediat ce vorbește cu Președintele. „El face echipa", mi-a afirmat Severin.

Luni, 7 Iulie 1997

Lungă conversație cu Severin în jurul orei 8.00 dimineața. Îmi explică din nou, cu lux de amănunte, că va fi foarte greu să mi se aloce un loc în sala de ședință la Madrid. Miercuri, 9 Iulie, în jurul mesei rotunde fiecare din țările participante va fi reprezentată doar de două persoane. Președintele sau Prim-Ministrul și Ministrul de Externe. În spatele lor, imediat va fi Ministrul Apărării. Mai în spate vor fi, dar nu era absolut sigur, doar patru persoane: Ambasadorii țării respective de la Madrid și de la NATO. Și încă doi experți. Așa fiind situația, nu crede că voi putea fi invitat. Alexandru Herlea, de exemplu, a cerut să fie inclus, dar a fost refuzat. La tot cazul, va vorbi cu Președintele, și-mi va da de știre. Plecarea va avea loc mâine spre ora prânzului. Redijez imediat, cu ajutorul Doinei, o scrisoare către Emil Constantinescu. O trimit prin FAX și prin mesager.

La conferința de Presă PNȚCD Diaconescu arată că a trebuit să facem sacrificii ca să menținem Coaliția la putere, de dragul reformei. M-a adus la Parlament în mașina lui și am rămas singuri câteva minute la el la birou. I-am arătat FAX-ul trimis lui Constantinescu, i-am arătat interviul ce tocmai a apărut azi în *Tinerama* și articolul ce noi am publicat tot azi, în *Cotidianul*, despre felul cum am primit eu casa în care locuiesc. Trebuia să fac acest lucru căci eu n-am comis nici o ilegalitate când am obținut locuința. De altfel, Diaconescu știa cum stau lucrurile. „Dumneata ai primit casa când nu aveai nici o funcție în Stat și nici în Partid", mi-a zis, râzând.

Au venit Grigore Popescu și Sorin Manea de la Institutul de Calculatoare. Mi-au arătat un CD despre România pe aparatul lor în seria „The Roads to Heaven". Narator e Răzvan Theodorescu. Splendid, despre Mănăstirea Moldovița. Au înregistrat, apoi, un mesaj de-al meu pentru anul 2000. Am început referindu-mă la Papa Silvestru II care a marcat anul 1000 punând clopote în campanile, în turnurile bisericilor. Am dezvoltat apoi ideea mea că suntem o națiune în plină ascensiune. Pe care o facem însă după principiul doi pași înainte, unul înapoi. Dar, pe distanță lungă, progresăm.

Pe la 7.30 seara primesc un telefon de la Președinție. Mă ia și pe mine la Madrid, dar nu poate să garanteze prezența mea în timpul conferinței. Asta depinde de organizatori. Îi comunic acest lucru lui Diaconescu. „Bravo! Sunt încântat", a fost reacția lui.

Marți, 8 Iulie 1997

Ciuvică ne-a informat, târziu, aseară, că decolarea va avea loc la 11.20, nu 12.20. Puțină agitație azi-dimineață. Doina mă informează că nu-i ies socote-

lile. Are nevoie de 10 milioane de lei. Altfel n-o să aibă destulă hârtie. Aranjez totul prin telefon. Primesc, apoi un FAX de la Puiu Pop. Să aflu dacă procesul a fost strămutat la altă instanță sau nu. Și dacă nu, să cer amânarea judecării recursului în anulare cerut de Primăria Municipiului Turda. Telefonez Curții Supreme de Justiție și aflu că cererea mea de strămutare a fost respinsă la 27 Mai, când s-a judecat. Îl informez pe Puiu Pop și îi cer să obțină el amânarea. O fac tot prin FAX căci se găsește la țară, la casa din Poșaga.

La Otopeni foarte multă lume. Cunosc foarte puțină lume din anturajul Președintelui. Dar foarte mulți mă salută. Sunt solicitat să fac declarații: N-am nimic de spus, decât că sunt încântat că Președintele m-a acceptat să merg la întrunirea de la Madrid. M-au întrebat și de problema caselor naționalizate. Știu că în cazul meu nu s-a comis nici un abuz, le zic, și descriu circumstanțele. Nu pot să mă pronunț în celelalte cazuri căci, personal, n-am studiat nici un dosar.

„I must keep a very low profile", în tot acest voiaj.

Severin îmi spune că americanii ne-au cerut ca noi să fim pentru luarea deciziei acum, la Madrid. Asta înseamnă că nu este consens și că se propune chiar amânarea deciziei. N-ar fi bine, dar noi nu trebuie să luăm nici-o poziție în afară de dorința noastră de a fi incluși în extindere. Americanii ar fi dispuși să accepte trei țări acum și două mai târziu, până în 1999. Dacă e adevărat, eu cred că ar trebui să acceptăm; să fim încântați, în definitiv.

Babiuc e și el prezent. Probabil că el va fi al treilea la masa de conferință.

Îmi vorbește Ceaușu. Pleacă la Paris peste o săptămână. Mă invită, insistent să fac uz de Ambasadă. Va putea invita prieteni de-ai mei din Franța, români și francezi. O face când i-am zis că mă voi retrage din politică ca să scriu o carte despre anii mei în România.

Pe tarmac înainte de urnirea avionului, frumos aliniați, Sorin Dimitriu, Victor Ciorbea, Gavril Dejeu, Noica și alții. Constantinescu le face cu mâna de la fereastră. E singur în primul rând. În al doilea e Babiuc și în al treilea eu, tot singur. Pe partea dreaptă a avionului, în rândul întâi, Adrian Severin și Comănescu. Severin vorbește cu Președintele. Mult. În rândul doi, nimeni, iar în al treilea, Zoe Petre.

Îndată ce terminăm masa – nu fantastică – mă duc să stau în picioare lângă Președinte.

Eu sunt în postură de istoric, domnule Președinte, îi zic.

„Îmi dau seama. Ați activat toți acești ani în problema NATO. Dar nu va fi posibil să fiți prezent în sala întrunirii la vârf. Locurile sunt strict alocate. De altfel, toate deciziile au fost deja luate. Eu voi vorbi patru minute...". S-a ridicat. „Hai să stăm aici...". S-a mutat pe rândul al doilea de scaune, din dreapta, la fereastră și eu m-am așezat lângă el. Mi-a vorbit apoi aproape o oră. A terminat întâi informarea ce mi-a dat despre desfășurarea conferinței

la vârf. Deci, nici-o șansă ca și eu să fiu prezent la ședința principală. „Dar se va ști și se va comunica imediat gazetarilor", mi-a zis. „Jocurile s-au făcut ieri, și astă-noapte până la orele 3.00. Kohl n-a sosit la Madrid, decât târziu după orele 23.00, tocmai pentru a nu participa. Dezacordul a fost mare. Chirac m-a susținut. Mie, personal, mi-a cerut Madeleine Albright să-i ajut. Dacă Chirac n-ar ceda, toată extinderea NATO cade. Clinton m-a invitat, dar n-avea nici un rost să merg în SUA. A acceptat să vină el. Va face o declarație favorabilă intrării noastre în 1999. Moses n-a vrut s-o facem în Piața Universității. Apoi a vrut să distribuie 500.000 foi volante în sprijinul lui Clinton. N-am acceptat sugestiile lui. Piața Universității e un loc sacru pentru noi. Acolo ne vom întâlni la orele 5.00 p.m. Am interzis foile volante".

I-am vorbit de Dr. Barbi. „Va fi invitat. De asemenea, Grupul Pațurcă. Vom face o manifestație cum trebuie".

Ar fi bine să ne nominalizeze în Comunicatul oficial NATO pentru intrarea noastră în 1999. Aici însă e punctul încă neacceptat. Dar, chiar dacă nu menționează România, faptul că se vorbește precis de extindere în 1999 e destul. Mai ales în legătură cu declarațiile pe care le va face unilateral Clinton.

Constantinescu a ținut să sublinieze că atât Kohl, cât și Clinton îi sunt recunoscători lui personal. Kohn i-a spus: „Am fost în România acum 20 de ani. M-a primit Ceaușescu cu Elena. Mi-am zis că această țară nu mă interesează. La fel, l-am văzut pe Iliescu. Am tras aceeași concluzie. Acum e altceva. Vă vom ajuta. Economic în primul rând".

L-am întrebat dacă n-a apărut la Ziua Națională SUA în mod intenționat. „Da. Și nu voi mai merge de acum încolo la nici o zi națională. Dacă mergi la vreuna și nu la alta, se va considera un afront adus celor neglijați".

Miercuri, 9 Iulie 1997

Ședința plenară a tuturor țărilor invitate. Centrul de conferințe e impresionant. Multe edificii, toate moderne, funcțional concepute.

Am sosit abia pe la 11.20 căci mi se spusese că nu voi putea intra în sală, locurile fiind strict limitate. Am stat vreo oră în holul sălii de ședințe. Să tot fi fost o sută de oameni din toate naționalitățile, toți făcând parte din delegații, dar nu cu participare directă în sală.

Când a ieșit Ambasadorul nostru la NATO, Ene, i-am zis că aș vrea să merg, măcar pentru câteva minute, și eu în sală, ca să-mi fac o idee de atmosferă. Am schimbat imediat ecusoanele căci erau de culori diferite.

Am intrat în sală. Ca o mare arenă acoperită de sport, cu rânduri de scaune ca la amfiteatru, la cele două capete și cu spațiu limitat pe părțile laterale. Masa în formă de trapez. Pe latura mică, Președinția, Solana dominând-o. Noi, românii, aproape de colțul stâng al trapezului pe laterală. La stânga noastră, Rusia, la dreapta, Portugalia, urmată, prima de pe baza mare a trape-

zului, de Polonia, condusă de Kwasniewski. La masă erau Constantinescu și Adrian Severin. Lângă mine, în rândul doi, Babiuc și în spate, Zoe Petre. Constantinescu vorbise deja. Eu i-am auzit pe Afanasiev, cred, apoi pe Chrétien (Canada) care a vorbit în franțuzeasca pitorească din Quebec. Kwasniewski a menționat suferința de secole a Poloniei, care acum ia sfârșit. Demirel din partea Turciei, Președintele Macedoniei, Stojanov pentru Bulgaria, Simitis (Grecia). Reprezentantul Ungariei a fost urmat de slovenul, evident nemulțumit, că ei n-au intrat în primul val. Președintele Belarus a vorbit de țara lui devastată în ultimul război și că procesul de includere a tuturor țărilor doritoare nu va întârzia prea mult. Meciar pentru Slovacia a cerut ca țara lui să fie crezută și să nu avem relații de la profesor la elev, în viitor. Președintele Letoniei a declarat că se simte mai în siguranță după Madrid iar Lucinski (Moldova) a vorbit în românește, dar cu un accent așa de puternic încât Gama, Ministrul de Externe portughez, ne-a întrebat ce limbă e, spre amuzamentul nostru, al tuturor. S-a declarat pentru nou-înființatul Consiliu de Parteneriat Euro-Atlantic ca mijloc de prevenire a oricăror conflicte. Se făcuse 13.40. Solana a ridicat ședința. Masă excelentă, servită după căprării. Delegații plini, separat. Noi, ceilalți, într-un vast restaurant la etajul doi. Am stat până târziu vreo șapte români.

După masă, Constantinescu a avut diverse întrevederi. La 5.30 p.m. a dat o conferință de presă. Foarte bine. S-a mâncat și băut. Apoi, la aeroport, coloana de mașini mergând direct la avion.

Vă felicit pentru conferința de presă, i-am spus. Nu teorie, nu generalități. Le-ați dat fapte precise despre întrevederile dumneavoastră și reacțiile interlocutorilor. Foarte bine.

A reacționat imediat. A venit și s-a așezat lângă mine. Mi-a vorbit mult. La sugestia mea a reacționat pozitiv. Să avem un program bine definit în următorii doi ani. Cu termene. Până la data de ... să realizăm cutare... etc... așa ne vom asigura acceptarea în NATO, în 1999. Constantinescu era furios că n-am fost nominalizați printre primii 6 la accesul în U.F. „Forțele Armate sunt la pământ. Ne lipsesc de toate". Și mi-a dat amănunte armă de armă.

La Salzburg Președintele s-a retras. I-am invitat la un pahar de șampanie pe Sorin Dimitriu, Hagea și alți doi veniți special de la București pentru „World Economic Forum", care începe mâine.

Vineri, 18 Iulie 1997

În apartamentul privat al proprietarului „Palatului" construit în perioada interbelică. E foarte frumos. Mobilierul și decorul au fost schimbate pe gustul lui Ceaușescu. Exact ca la Cluj, aceeași mobilă albă, de altfel, de bun-gust, deși nici clasică și, cu siguranță, nu modernă. Planul consistând din trei camere, anticameră, dressing-room-sitting room, și dormitor, e plăcut.

Călătoria, foarte bună. La aeroport, multă lume să mă întâmpine. Ca de obicei. Cât va mai dura? La sediu, la fel.

Am luat cina la Hotelul Parc, pe terasă deasupra Mureșului. Foarte frumos. Mare sărbătoare, de altfel. Berăria locală ARBEMA în conjuncție cu Kaiserbier din Viena au patronat un foc de artificii excepțional. L-am văzut ca din loja principală.

Sâmbătă, 19 Iulie 1997

Conferința Organizației Județene PNȚCD cu alegerile Biroului. A condus Remus Opriș din partea Conducerii Partidului, asistat de deputatul Gheorghiu, pe care nici nu-l cunoșteam. Dimineața, rapoartele de activitate și financiar. M-a bucurat că s-a menționat rolul și aportul meu financiar substanțial în campania pentru alegerile din Noiembrie anul trecut (51 milioane de lei).

La alegeri pentru Biroul Județean jocurile păreau făcute: Calimente, Președinte (propus de Ghidău) și Costin, Secretar general. A fost însă propus și Cociuban. Am votat și am plecat, invitat fiind de Fabrica de Vagoane ASTRA. A venit și Remus Opriș. N-au comenzi. Ghidul nostru, Romulus Nösner. Ne-a dat o masă foarte bună.

Întorși la Casa de Cultură, unde s-a ținut adunarea, mare surpriză. Ciobâncan a fost ales cu 36 de voturi la 7. Secretar General, Chișcan, omul Primarului Branc. A fost o schimbare manevrată chiar în timpul zilei. Adela Unterweger ar fi făcut-o. Ea și cu prietenul ei, Claudiu Cristea. Calimente e furios. El i-a adus pe toți acești tineri în Partid. L-au trădat. Habar n-am de ce?

Seara, cină comună. Primarul Branc e mulțumit, cred. Dar s-ar putea ca Ciobâncan să se comporte independent.

Duminică, 20 Iulie 1997

Mare presiune aseară, să merg și eu la Muntele Găina pentru Târgul de Fete. Doina insista. Am rezistat. Har Domnului! La Găina e furtună mare. Toți au venit plouați.

Am vizitat Fortul, construit după formula Vauban. Biserica e dărăpănată. în pericol să se prăbușească. Altfel e interesantă. Col. Hereda ne-a condus peste tot. Aici au fost împușcați cei 13 „generali", după Revoluția din 1848. De fapt, n-au fost generali, ci colonei și numai unul dintre ei a fost ungur get-beget. Ceilalți, slovaci, sârbi, croați, austrieci. Dar toți în armata lui Kossuth.

Luni, 21 Iulie 1997

La Șoneriu. A împlinit 100 de ani. E foarte lucid. Remarcabil om. Apoi, la olandezi. Recepție „Fairwell" pentru Monique Frank. Stau doar câteva minute, căci trebuia să mă duc și la Casa Americii Latine pentru recepția Ambasadei Columbiene.

De-acolo, repede acasă. Max Bănuș ne aștepta deja în fața casei. Luăm cina împreună. Trebuie să înțeleagă. Nu putem continua așa. Producem publicațiile lui în pierdere. Nu-și ia nici un angajament.

Marți, 22 Iulie 1997

Finalizăm aranjamentul cu Brânzan pentru reclamele FPS.

Ileana Cristina Neagu a obținut o bursă pentru Ph D la Georgetown University. Îi dau o recomandare pentru Charles King. Pare foarte deșteaptă fata asta. E și frumoasă și înaltă. Nu bea, nu fumează. A terminat ASE-ul cu o medie foarte mare.

Ionuț Paraschiv, tipograful nostru, ne părăsește. Îi semnez transferul, deși el și-a dat demisia.

Miercuri, 23 Iulie 1997

Recepție la Ambasada Egiptului. Vadim Tudor foarte prietenos.

Joi, 24 Iulie 1997

Lansarea cărții lui Apostol Stan: *Iuliu Maniu - biografia unui mare scriitor*. La librăria „Mihai Eminescu". Vorbim: Țepelea, Șerban Papacostea, Șerban Tanașoca și eu. A fost bine, multă lume.

Seara, recepție la Gustav Garraycoecea, Ambasadorul Venezuelei. Nu stau mult. Radu Câmpeanu și Dina mă invită la ei, la țară.

Cina la von Bredow. În grădină. Stăm la masa lui Bredow cu Pleșu și soția, Ana Blandiana și Paleologu. Discuție susținută și interesantă. Îmi spune că Noica s-a înscris în Garda de Fier, ca o sfidare, abia atunci când erau foarte persecutați. Altfel era doar simpatizant.

Dunca, noul nostru Ambasador la Bonn, cu soția. Modești amândoi.

Vineri, 25 Iulie 1997

Trevor Waters a fost dus de Irina Bojin la Docaru la MAE. Apoi la mine. L-am cunoscut când am fost la Sandhurst, acum un an, pe linie NATO. Face parte din Conflict Studies Research Centre. E convins că vom intra în NATO curând. Va merge cu Charles King și în Moldova. Scriu un studiu la zi.

Luni, 28 Iulie 1997

La Pantelimon, cu Penescu, Mihai Bănică și Doina, Ene Choban din Washington. Batem niște țăruși pe marginea lacului ca să delimităm ce am cumpărat de la el. Doar aproximativ. Hotarul definitiv trebuie stabilit cu teodolitul.

Miercuri, 30 Iulie 1997

Ieri și astăzi, la Partid cu Nelu Diaconescu. Sunt martor la discuțiile, ieri

cu Virgil Petrescu, astăzi cu Florin Diaconescu. Se ceartă ca orbii în public. Intolerabil, zice Nelu. Neașteptat, mai ales că Petrescu l-a cerut pe Florin ca Ministru de Stat. Între timp imaginea noastră ca Partid suferă. Descopăr că tipăriturile de care are nevoie Ministerul Învățământului întâmpină greutăți. De ce nu tipărim noi?

Pregătim un chestionar amplu pentru cititorii *Românului Liber*. Să vedem dacă mai merită să scoatem revista. Dacă mai avem cititori, abonați. Dacă cererea justifică efortul mare financiar ce facem.

La cină, soții Roșescu din Grecia. Ca de obicei, nu spune nimic interesant, dar e dezgustat de cum merg lucrurile în țară și, mai ales în Partid. Și eu critic lucrurile, dar nu ca el.

Vinerea trecută am publicat în românește, bineînțeles, articolul lui Gabriel Robay din *Scotland on Sunday*, în care se afirmă că milioanele lui Ceaușescu sunt la Victor Stănculescu, Banca Columna etc.

Doru Braia, care ia un serial de interviuri lui Stănculescu, mă asigură că generalul lucrează cu banii iranienilor de la Balli și că Sorin Dimitriu a fost protejatul lui Stănculescu în 1990-91, când era Ministru de Finanțe. Îi telefonez lui Dimitriu ca să văd efectul celor publicate în *Cotidianul*. Nu-mi dă nici o indicație. Îmi spune că nu putem merge la Londra week-end-ul ăsta pentru că e Poul Thompson aici. O să-mi telefoneze săptămâna viitoare. Soția lui Sorin însă o întreabă pe Doina de ce am publicat „atacul" împotriva FPS?

Joi, 31 Iulie 1997

Vecinul meu, Lustig, evreu botezat greco-catolic, vine la un „drink". Îmi explică cu lux de amănunte și ilustrări practice, că în anii de după 1968 s-a trăit foarte bine în România. Nimeni nu era foarte bogat, dar toți aveau destul.

Dimineața vin Robert Whitehead și Daniel Sainz de la Ambasada SUA. La cererea lor, facem un tur de orizont.

Iulian Crețu m-a dus la Balotești să-mi arate ce face la „Fundația Națională Henry Coandă pentru sprijinirea tinerilor superdotați". Are o proprietate excepțională, dar e nevoie de mulți bani ca s-o restaureze.

Vineri, 1 August 1997

Ședință BCCC. Ciorbea își apără gestiunea. Nu prea convingător. Conflicte între Ciumara, Ministrul Sănătății, Ulm Spineanu și Sorin Dimitriu. Nu se face nici o remaniere. Doar Florin Diaconescu, Secretar de Stat sub Virgil Petrescu, va fi înlăturat dacă nu-și dă demisia.

Sâmbătă, 5 August 1997

Am fost la Sinaia de Vineri seara până aseară. Sâmbătă și Duminică a plouat tot timpul. Abia ieri, zi frumoasă, foarte caldă. Am căutat să mergem

la Cota 1400, dar funicularul era în reparații. O echipă de fete handbaliste mi-au cerut să mă fotografiez cu ele. Mi-au fost recunoscătoare.

Simina Mezincescu îmi cere să merg la Arad ca să fiu acolo, astăzi, la venirea Regelui. Ar fi fost imposibil. Dar am găsit o notă și un mesaj pe telefon de la Stan, să mă duc mâine la Lipova. Am acceptat și am început să-mi fac pregătirile necesare, ca să fiu în Lipova pe tot parcursul vizitei Regelui Mihai acolo. Îmi telefonează însă Diaconescu. „Du-te să reprezinți Partidul la Mărășești. Merge și Constantinescu". Dacă-i sarcină de Partid, sigur că merg, i-am răspuns. Este pentru prima oară că mi-a cerut acest lucru. Coposu, absolut niciodată.

Duminică, 6 August 1997

Ajungem la Monumentul de la Mărășești la 10.40 a.m. Polițistul ne spune că putem ajunge la aerodromul din Tecuci la timp ca să-l primim pe Constantinescu care vine cu elicopterul. Ajungem la 10.58 dar deja aterizase. Ne oprim ca să treacă convoiul oficial de mașini și ne înșiruim și noi. Multă lume la Monument. Dar nu excesiv. Două mii de oameni? Poate. Constantinescu trece trupa în revistă. Ne înșiruim cu toții. Între Constantinescu și mine, Petre Roman și Generalul Șef al Statului Major.

Sunt sub impresia articolului din *Ziua*. Pe prima pagină cu fotografie: „Ion Rațiu e acuzat că a uitat să plătească o datorie de 61 de milioane". În pagina 9, sus, cu litere mari „SC TRADO îl acuză pe Ion Rațiu că a escrocat-o cu 61 de milioane de lei". Semnează Luca Iliescu. E adevărat că au fost întârzieri de plată, dar banii au fost achitați. E adevărat asasinat moral. De ce se publică așa ceva acum? Las mesaj lui Sorin Roșca Stănescu. Nu-mi răspunde.

Au vorbit Bartolomeu Anania, Prefectul, Primarul, Constantinescu și un veteran de 97 ani! Foarte bine și scurt, ultimul. Masă la Hotelul Căprioara din comuna Petrești. L-am avut pe Vasile Lupu la dreapta și pe Lăpușan la stânga. Discuția alunecă la NATO. „N-am fost invitați să intrăm pentru că așa a fost înțelegerea cu Rusia", spun ei. Eu nu cred. N-am intrat pentru că nu ne-am prezentat cum trebuie. E vina noastră. În mod obiectiv puteam să argumentăm și să-i convingem pe occidentali că trebuie să fim invitați în interesul Alianței, nu numai al nostru.

Duminică, 10 August 1997 (sic!)

Situația se dezvoltă cum trebuia prevăzut. Proteste stradale împotriva închiderii celor 17 întreprinderi condamnate. Guvernul trebuie să rămână ferm. Dar vor trebui închise alte multe întreprinderi condamnate. Guvernul trebuie să rămână ferm, chiar dacă se va ajunge la o situație dificilă.

E posibil să fim părăsiți de Roman. Și Cunescu vrea să se despartă de Roman. Și-a dat seama că Roman l-a utilizat și nu mai are acum nevoie de el.

Dacă ajungem să guvernăm ca minoritate, e aproape sigur că vom ajunge la alegeri anticipate. Cum facem campania electorală? Ca CDR? Nu mai merge. Ca PNȚCD? Cu ce program și sub care conducere? Vechea gardă e isprăvită. Bărbuș, Manea, Gabrielescu, Bani Ghica, Ioan Lup nu mai contează. Țepelea e Țepelea, orgolios și mulțumit dacă i se acordă onoruri pe care, de altfel, le merită. Diaconescu va fi compromis. El a susținut formula actuală de guvernământ. Dacă ea eșuează, credibilitatea lui, care n-a fost niciodată mare, e terminată. Deci, Partidul (în speță, parlamentarii și oficialitățile organizațiilor locale) vor trebui să găsească un alt port-drapel. Nu văd pe cine! Dintre cei tineri, cei mai deștepți vor fi încondeiați de performanța la guvernământ. Chiar ei vor fi în căutarea unui lider. Mă gândesc la cei mai activi și mai vocali: Remus Opriș și Dudu Ionescu. Pe cine-l vor susține ei? Ciumara, Dejeu?

Vorbesc în sensul acesta cu Victor Marian, la Cluj. Apoi, după masă, cu Grabowski care vine să mă vadă. Îi spun acestuia că e absolut necesar să ne formăm o echipă.

Luni, 11 August 1997

Șoc peste șoc, astăzi. Roșca Stănescu nu vrea să rectifice ce a publicat la 6 August. Vorbesc cu Dinu Patriciu și cu Dinu Zamfirescu. Ambii sunt de acord că Roșca a fost incorect în ce a publicat. Vor interveni, îmi spun, dar nu au putere decisivă. Roșca e sub influența Cotrocenilor acum, zic ei.

Am plecat la Radio pentru interviul meu cu Dan Manolache. Subiect interesant. „Criza spiritului, criza culturii". Am vorbit o oră întreagă. Am răspuns și ascultătorilor. Am vorbit mult de Spengler, Toynbee. L-am pomenit și pe Ernst Jünger („Auf den Marmorclippen"), ca să înțelegem, nu să explicăm, cum un popor inteligent, cult, a putut să-l îmbrățișeze și urmeze pe Hitler. Mi-a făcut mult bine să constat stima și căldura care se degaja din întrebările ce mi s-au pus. Nici una negativă, deși mi s-a spus pe urmă, telefoanele din partea ascultătorilor nu au încetat tot timpul orei cât a durat interviul.

Joi, 14 August 1997

Sosește Nicolae. Facem un bilanț al societăților.

Dinu Patriciu și Dinu Zamfirescu, amândoi condamnă ce-a făcut Sorin Roșca-Stănescu. Nu reușesc să obțin nimic.

Termin raportul pentru AAN. Îl dau Irinei Bojin să-l pregătească pentru a-l trimite la Bruxelles.

Vineri, 15 Augus t1997

Ședința BCCC cu membri PNȚCD din Guvern. Înainte de ședință am avut delegația Partidului Conservator din Marea Britanie, condus de Jim Cobley. Ei au făcut un tur al României. Raportul lui Jim, lung, dar interesant.

La ședință Dobrescu vrea o nouă lege bazată pe „restitutio in integrum". Emil Popescu spune că așa ceva nu mai e posibil. Dejeu, lângă care ședeam, îmi spune că nu-mi poate da amănunte despre Mihai Bănică. Poate la SRI!? Se va interesa.

Îi dau lui Remus Opriș un „aide memoire" despre Casa din Armindenului. Nu-mi fac mari speranțe. Mă tratează ca pe un petiționar oarecare. Cum s-au schimbat lucrurile!

Ședința BCCC a durat 6 ore și jumătate, până la 16.30. Repede acasă ca să fiu la 5.30 p.m. la Redacție pentru că îi promisesem Doinei s-o văd înainte de Adunarea extraordinară convocată de Nicolae. Doina pledează. Utilizează toată gama metodelor ei. Argumentare întotdeauna suspectă, amestecă faptele cu afirmații gratuite. Trece apoi la amenințări și sfârșește apelând la simțul meu al responsabilității față de ea, căci i-am „ruinat viața". În zadar. Nu cedez.

Pe la 6.20 începem ședința. Nicolae conduce. Prezenți doar el, Doina, Florian Rădulescu și eu. Ore întregi de discuții. Abilă cum e, Doina încearcă să prezinte situația în roz. Nu reușește. Nicolae propune înlăturarea ei din funcția de Administrator. El și Florian votează pentru, Doina contra și eu mă abțin.

Propunerea a fost formal adoptată. Vin eu însă cu o propunere ca să prezentăm „eliberarea ei din toate funcțiile" în așa fel încât să nu-i prejudicieze viitorul. Urmează o târguială, elegantă, de altfel. Doina cere să i se acorde o sumă de bani, să rămână în casetă până la 30 Septembrie a.c. Doina îmi cere s-o văd câteva minute azi-dimineață. Vine plângând. Mama ei e disperată. De ce a semnat decizia Adunării generale? Putea s-o atace. Ședință ilegal convocată etc. Îmi dă o scrisoare în care îmi cere să-i dau 18.000 de lire de care are nevoie ca să-și înceapă un birou de public relations. Altfel rămâne complet descoperită pe drumuri. N-a făcut nimic altceva decât m-a servit, total dedicată, toți acești ani etc. I-am dat în scris că-i voi da acești bani până la 30 Septembrie. Scriu apoi Ambasadorilor von Bredow și Christopher Crabbie să-i dea viză de intrare, ei și mamei ei. Von Bredow e plecat în vacanță, dar doamna König a acceptat imediat să le vadă.

Cum Doina avea nevoie de ceva mărci germane, m-am dus la seif. L-am găsit întredeschis, cu cheia în broască. Am găsit ceva valută, dar toți dolarii lipseau. Am raportat la Poliție. Toată dimineața pierdută cu investigații, declarații, luare de amprente etc. Cred că aveam cel puțin 3.000 de dolari care au dispărut. Cât au luat din celelalte bancnote nu pot să-mi dau seama. După mine, hoțul trebuie să fie unul din doi: Mihai Bănică sau Bebe Delcă. Psihologic pentru mine, faptul că mi s-au furat bani din seiful meu, de oamenii mei, e de neconceput. Chiar dacă eu, din distracție, am lăsat seiful neîncuiat. Oamenii mei nu trebuia să fie tentați de nimic!

Cum descoperirea furtului a venit imediat după scoaterea Doinei din funcție, și după ce am constatat enormitatea dezastrului, sunt foarte deprimat.

Cum se poate asana națiа noastră? Sau au venit la mine numai ciurucurile? Un lucru e sigur, fibra morală e profund degradată în România de astăzi. Cum m-a putut ataca Roșca-Stănescu atât de murdar?

Duminică, 17 August 1997

Ieri și astăzi am avut întruniri cu Călin Husar și cu Nicolae. În timpul prânzului astăzi, din nou cu Călin și Steluța Petre, contabila. Plănuim plățile urgente etc. Ioana Lupea e gata să-și ia responsabilitatea pentru redactarea ziarului până la întoarcerea Tiei Șerbănescu, la sfârșitul lunii.

Pe la 3.30 m-am adresat întreg personalului redacțional și la 9.15 seara am vorbit personalului tehnic din tipografie. Sper că le-am restaurat încrederea în ceea ce facem. Va fi greu, dar vom reuși.

Luni, 18 August 1997

Dimineața, la Comisia de Politică Externă. Ne vizitează parlamentarii din Coreea de Sud. A mers bine. Ne-am potrivit cele două țări.

Cina la restaurantul Select, pe terasa din spate. Foarte plăcut, înconjurați de verdeață.

Luni, 25 August 1997

Acum o săptămână, Luni și Marți am plătit toate datoriile urgente ale celor două societăți. Miercurea trecută am venit cu TAROM la Londra. Stoian vine să-mi vorbească. Se pensionează. Vrea să scrie la *Cotidianul*. Mai are un prieten, bun gazetar, Ungureanu. Și el ar vrea. N-o fac pentru bani. Nicky se va pensiona în curând, deci își are existența asigurată. Soția lui Ungureanu e profesoară la Universitatea din Sussex și el câștigă bine la BBC. Ar fi două bune achiziții.

Doina a căutat să încurce lucrurile, să-și asigure o revenire. A cerut o dezmințire a celor relatate, corect, în *Națiunea* lui Cristoiu. De asemenea, i-a scris lui Valentin Păunescu să publice o relatare că e doar în vacanță. Și mi-a telefonat, aici, la Londra. Mi-a dat și telefonul unde o pot găsi. N-am nici o intenție s-o caut.

Ieri, Duminică, am luat masa la Johnny și Ileana Troiano. Am felicitat-o pe Ileana pentru cartea ce a scris despre tatăl ei, Viorel Tilea. De fapt, ea a utilizat manuscrisul lăsat de Viorel și arhiva pe care eu am cumpărat-o de la Manuela, a doua nevastă a lui Viorel Tilea.

Deși avionul a avut întârziere la decolare, am sosit exact când trebuia. De la Otopeni, m-am oprit acasă, să-mi las bagajele. Încărcat doar cu o sticlă de un galon de Johnny Walker și o cutie mare de ciocolată „mint", la Partid. Tocmai sosiseră Emil Constantinescu și Ciorbea. Făceau toți trei turul sediului arhiplin de lume. Erau la etaj. M-am dus și eu. L-am felicitat pe Nelu care

m-a dirijat la Radu Vasile. Lui să-i predau cadourile. Am coborât apoi cu toții în sala de ședință. Petre Roman a stat tot timpul lângă Diaconescu și Constantinescu. Într-un fel, o demonstrație că totul merge bine în Coaliție.

La Plevnei am găsit-o pe Ioana Lupea. Mi-a confirmat că: 1. Ziarul iese la timp, prinde toate trenurile și e prezentat la Revista Presei de la PRO-TV, în fiecare seară. 2. „Bătrânii" din Redacție tot nu vin la timp, adică la 10.00 a.m. 3. Doina telefonează, cere să se publice dezmințiri referitoare la scoaterea ei din post.

Lungă conversație cu Călin Husar. Situația e gravă, dar vrea să facă treabă bună, „he accepts the challenge".

Marți, 26 August 1997

Ciubâncan, Președintele PNȚCD Arad, și Mladin vin la 7.30 a.m. să mă vadă. Să susțin scoaterea Prefectului Horhat din funcție. I-am dirijat la Diaconescu.

Sesiune cu Steluța Petre. Semnez alte cecuri urgente. Îmi dă lista completă a datoriilor celor două societăți la data de 15 August 1997. Adevărat dezastru.

Tia Șerbănescu vrea să preia conducerea ziarului. Își va crea o nouă echipă, dar treptat, nu imediat. Las la aprecierea ei cum s-o facă, dar insist să introducă disciplină. Salarizarea să fie decisă de ea împreună cu Călin Husar.

Cina la Michael Einick, însărcinatul cu Afaceri al Statelor Unite. În onoarea lui Tom Lantos. Prezenți: Petre Roman, Adrian Severin și mai pe urmă, Victor Ciorbea. Lantos sugerează că ar fi bine să oferim lui Clinton ca noi să trimitem observatori în Bosnia. Acolo suntem bine văzuți de toate naționalitățile și americanii vor să-și retragă trupele lor. Dar să fim primii cu această ofertă. Dacă ești primul, „You are a genius". Dacă ești al doilea etc... „You are a copy-cat". Are dreptate.

Miercuri, 27 August 1997

Sorin Dimitriu nu poate veni la Londra în week-end. Eu trebuie să mă duc, căci am început să iau anti-coagulantul „Warfarine". Fixăm însă expediția la Londra pentru 18-21 Septembrie.

La sediu cu Diaconescu. E relaxat. Îi primește pe cei din Argeș, pe Ciubâncan și Mladin din Arad.

Curând după 12.00 sosește Tom Lantos cu suita lui. Au venit în două rânduri. Aceeași poveste. Clinton a fost încântat de primirea ce i s-a acordat imediat după ce SUA au blocat intrarea noastră în NATO. Va milita pentru noi. Ungaria are 6 miliarde de dolari investiții, noi abia de avem 200 de milioane. Trebuie și noi să atingem cel puțin același nivel. Suntem o țară de două ori mai mare, avem resurse etc. A împărțit complimente peste tot, mai ales mie. Nu mă scotea din „my good friend, Mr. Rațiu".

A venit apoi Herlea. Vrea să fie susținut ca să-și creeze un minister în

toată regula. Vrea doar 12 traducători și încă 8 experți în problemele de integrare europeană. Să-l convingă Diaconescu pe Ciorbea și pe Președinte. I-a cerut apoi să-l numească șeful Departamentului de Externe al Partidului, acum că Dunca a fost numit Ambasador la Bonn. Diaconescu, de acord.

Joi, 28 August 1997

Ieri a venit Crețu Todor din Adelaide (Australia) să mă vadă. Îmi spune că m-a căutat de nenumărate ori, fără succes. Și acolo românii sunt divizați, dar își aduc cu toții bine aminte de vizita mea. Mi-a adus și niște fotografii, unde apărem împreună. Ne-am fotografiat din nou împreună. Era cu o doamnă mult mai tânără și cu un nepot de vreo 11 ani. Toți din Rădăuți. Ar vrea s-o ducă pe doamna în Australia, dar nu poate obține viza deocamdată. El are aproape 70 ani. Ea vreo 35-38!

La Redacție. Discuție lungă cu Husar și Tia. Ea e motivată. Vrea să preia ziarul. Are nevoie însă de un minimum de sprijin și să plecăm de pe o poziție sănătoasă financiară. Apoi, va fi necesar să lansăm o campanie publicitară. Toată lumea trebuie să-și dea seama că ziarul nostru este sub o nouă conducere, atât administrativă cât, mai ales, editorială. Și trebuie să începem cu personalul Redacției. Ei tot nu știu dacă mai revine Doina și se tem de acest lucru.

Vorbesc cu Nicolae. Cădem de acord să schimbăm caseta la 1 Septembrie, când își reia Tia „bref"-ul. Adun pe toți redactorii prezenți, pe secretari, dactilografe etc. Le vorbesc clar. Tia e Editor de-acum încolo și administrator e Călin Husar. Ziarul trebuie să iasă în fiecare zi la timp, ca să prindă toate trenurile. Cer disciplină de fier, ședință de redacție la ora 10.00 dimineața etc. Stoiciu a ridicat obiecții: nu putem da Parlamentul dacă trebuie să terminăm ziarul cel mai târziu la 8.30 p.m. Resping obiecția. Motivez cu experiența mea, care am condus atâtea ședințe ale Camerei. Luni seara au loc interpelările și întrebările, Marți, ședința se ridică la 4.00 p.m. Joi se ridică la 12.30 pentru activitatea în circumscripții. Rămâne deci o singură zi pe săptămână când s-ar putea să avem știri importante în Parlament. Dacă e cazul, vom scoate a doua ediție. Toată lumea mi-a dat dreptate.

De la Redacție, la Clubul Diplomaților. Recepție dată de noul Ambasador al Slovaciei, Peter Kopecki. Tip foarte bine, tânăr, elegant, vorbește bine englezește. Mă găsesc cu doi bulgari, George Panaiotov și Gheorghi Iordakiev și cu Arbër Ahmetaj, Prim-Secretar la Ambasada Albaniei. Sunt favorabil înclinați nouă ca potențiali făcători de pace în Balcani.

Octav Jereghie îmi trimite două articole din *Adevărul*, Iunie 1930, și *Cuvântul* 1.1.1941. Tot despre Ioan Rațiu și Memorandiști. Are o mare colecție de ziare. Poate o vreau eu?, îmi zice. Mă prinde într-un moment foarte greu, financiar. I-am cerut să mă contacteze la sfârșitul lui Octombrie, după sesiunea AAN.

Sâmbătă, 30 August 1997

Am venit direct la Cromwell Hospital, de la Heathrow. Sunt sub observație: fac un tratament anti-coagulare

Duminică, 31 August 1997

Masa la Nicolae. Îmi arată FAX-ul primit de la Călin Husar. Datoriile societăților. Cum am ajuns aici, e greu de imaginat. Doina a făcut-o, dar vina e a mea că n-am supravegheat-o.

Principesa Diana și Dodi Al Fayed au murit într-un accident de mașină. Șoferul lor, ca să scape de paparazzi, a condus mașina cu o viteză nepermisă. A lovit un stâlp din tunelul Alma din Paris. Al Fayed a murit instantaneu. La fel șoferul. Diana, grav rănită, a sucombat la spital, fiind declarată moartă două ore mai târziu, la 4 dimineața. Televiziunea, radio-ul, ziarele, în ediție specială, sunt pline de tragedia aceasta.

Roman, la Convenția PD, a declarat, fără nici o jenă, că el este „părintele reformei în România". Ce tupeu! și tot el a fost cel care a obținut demisia lui Valerian Stan, care continuă să afirme că Roman și ceilalți corifei ai guvernării 1990-91 au abuzat de poziția lor și au obținut case, vile, apartamente din Fondul de Stat. Totul fraudulos. Nu înțeleg de ce acceptăm acest șantaj, deși Roman are dreptate când spune că fără sprijinul lui, Ion Iliescu ar fi Președintele României și astăzi.

Luni, 1 Septembrie 1997

Astăzi, am luat masa la Brian Crozier și Merrie Cave. Ea e la conducerea revistei *The Salisbury Review.* Nimic prea interesant. Mă simțeam foarte prost pentru că tocmai studiasem cifrele operațiunilor noastre în România. Nu văd cum mai putem continua publicarea *Cotidianului.*

Joi, 4 Septembrie 1997

Ne-am întors ieri de la Londra, Nicolae și cu mine. Ședință lungă cu Călin Husar și Michael Beck.

M-am dus la Parlament, dar n-am stat mult. M-am întors acasă să mă pregătesc pentru finanțarea dezastrului. Din nou la Redacție. În aceeași formație ca aseară. Călin ne-a demonstrat cu lux de amănunte că ziarul pierde 1311.00 de dolari pe zi. Restul zilei ne-a demonstrat, fără preget, că, cu aparatura actuală, nu putem face nimic, nici dacă oprim publicarea *Cotidianului.* A pledat pentru noi investiții.

Vineri, 5 Septembrie 1997

Ședința BCCC. Ca de obicei, încep târziu. În loc de ora 10.00, la 10.40 a.m., la sediul Partidului. Se numesc delegații de la centru la organizațiile

județene care au alegeri. Apoi, ce facem cu Ticu Dumitrescu, care i-a acuzat pe Galbeni și Diaconescu că nu vor Legea introdusă de el la Senat. E vorba de deschiderea dosarelor Securității. Să se știe cum s-au comportat toți sub regimul comunist, cine a fost informator etc. Discuție lungă. E evident că, probabil, toți cei prezenți au ceva de spus. Cu siguranță Galbeni, care ar fi declarat, prin 1985, că nu mai vrea să audă de Partid (al nostru), să fie lăsat în pace. Și Diaconescu are ceva, îmi face impresia, căci e hotărât să împiedice o totală transparență. Ăștia, mai mărunți, foști comuniști, cum sunt Opriș, Ciumara, Dudu Ionescu etc., sunt pe față opuși lui Ticu. Doar Manea mai venea cu ideea că trebuie să arătăm publicului că sunt pentru aflarea adevărului, că nu vrem să ascundem nimic.

Problema lor e cum să oprească acțiunea lui Ticu. Proiectul de lege a trecut deja prin Comisia Senatului. Nimeni nu mai poate opri mecanismul o dată ce a pornit. Deci, să se tergiverseze. Guvernul poate să vină cu un proiect de lege. Da, dar Comisia a cerut deja avizul Guvernului, care trebuie dat în 15 zile. Dacă nu-l dă, proiectul trebuie prezentat Senatului. Să ceară o amânare de încă 15 zile, ceea ce e posibil, dar nu schimbă situația. Vasile Lupu, care cu siguranță și el are multe de ascuns, propune amânarea dezbaterii prin procedură. „Vom ajunge la toamna viitoare". Se va pune pe ordinea de zi, mai la coadă, apoi se va schimba ordinea etc. Opriș vrea un nou proiect în Cameră, al nostru, iar Ticu să fie adus în fața unui Consiliu de Onoare al Partidului. Își dau seama însă că astfel îl transformă pe Ticu în erou.

Între timp venise și Dejeu: „Să aplicăm o soluție polițienească, securistă, dacă vreți. Să-l dăm jos în opinia publicului". Și imediat s-a făcut referire la faptul că a primit o decorație de la Ceaușescu. (N.B. Se pare că lucra la Transfăgărășan și toată echipa a fost decorată.) Galbeni a pregătit o ciornă pentru un comunicat. A fost mult îndulcit textul, dar condamnarea lui Ticu a rămas, ca și chemarea lui în fața unui Juriu de Onoare.

Apoi, Legea Cultelor. Proiectul Boilă care cere că acolo unde sunt două biserici, cea care a fost greco-catolică să fie restituită cultului. Iarăși, cam toți sunt împotriva ei. Patriarhul și ceilalți prelați ortodoși nici nu vor să audă de ea. Mai mult, vor construirea Bisericii „Mântuirii Neamului". În Parcul Carol, Mausoleul Comunist să fie demontat. Vor s-o facă mai mare decât Sf. Sofia. Să încapă 11.000 de credincioși. Ministrul Noica e contra. Discuții din nou acerbe. Diaconescu nu e pentru Legea Boilă. „Dă-i încolo de papistași", îl citează el pe cineva, ca să nu reiasă că el a spus. Efectul e același. Nimeni n-a luat cuvântul în favoarea adoptării proiectului care a fost respins de Comisie, dar trecut, cu aviz favorabil de Comisia pentru Drepturile Omului.

Mai ia și Ciumara cuvântul la urmă, să se plângă că în Ministerul Finanțelor s-a făcut un Club liberal; caută să mobilizeze controlul Puterii.

După masă, la Redacție. Cu Nicolae, Husar și Michael Beck. Cădem de

acord, la insistența mea, să facem toate eforturile să obținem tipărituri comerciale. Astfel am putea salva *Cotidianul*. Tia e motivată. Dacă nu reușim să-l punem pe baze sănătoase financiare, îl oprim după sesiunea de toamnă AAN. Eu voi finanța pierderile.

Duminică, 7 Septembrie 1997

Nicolae s-a întors ieri la Londra. Sunt teribil de deprimat. Poate și pentru că am fost și eu mișcat de înmormântarea Dianei. Săraca femeie!

Tia, la mine acasă. I-am pus în vedere că e absolut esențial să găsim o soluție financiară viabilă. Dacă nu putem s-o facem, trebuie să încetăm publicarea. Tipografia, fără *Cotidianul*, poate să aibă un profit asigurat, chiar dacă nu mare.

Luni, 8 Septembrie 1997

La 10.00 dimineața primim Delegația parlamentară libaneză în sala PNȚCD din Parlament. Diaconescu conduce partea română. Deși i-am indicat că aș spune și eu câteva cuvinte, nu mi-a dat cuvântul.

Eu am dat masa oficială Delegației libaneze, în casa de oaspeți Lac 2. Comănescu din partea MAE. Foarte reușită. Le-am povestit experiența mea în Beyruth când am întâmpinat acolo vasul „Litva", cu gazetarii din lumea a 3-a, oaspeți ai lui Alexei Adjubei, ginerele lui Hrușciov.

După masă vine Elisabeth și mergem la recepția dată de libanezi în Sala Unirii.

Situația politică e gravă. După demiterea lui Valerian Stan, a urmat scandalul cu Ticu Dumitrescu. Acum Generalul Abraham a fost destituit de la șefia Poliției. Nimeni nu mai înțelege nimic.

Mihai Doru, deputatul de Iași (PNȚCD), îmi vorbește îndelung. Mulți deputați de-ai noștri sunt nemulțumiți și se gândesc la mine. I-am spus că nu mă interesează. Numai forțându-mă mă mai pot implica în problemele de partid. Îmi spunea, în special, că și la începutul sesiunii, dacă aș fi fost prezent, aș fi fost propus la vicepreședința Camerei în locul lui Vasile Lupu. Da, dar Diaconescu îl vrea pe Lupu și majoritatea deputaților vor face ce vrea el, Diaconescu. „Nu se știe. Lumea e nemulțumită".

Marți, 9 Septembrie 1997

Ședință cu libanezii, a Comisiilor de Externe reunite. Șeful lor vorbește interminabil ca răspuns la o întrebare neînțeleaptă a Senatorului Grama. Plec la Babiuc, căci aveam oră fixată. E de acord să ne dea Plevnei pe trei ani și să plătească pentru refacerea acoperișului din chiria sporită.

Recepție mare în Sala Unirii, dată de libanezi. Nu-mi închipuiam că sunt atâția libanezi în București, și majoritatea de proastă calitate. Diaconescu și

Roman sosesc târziu. Au întârziat că a trebuit să găsească o formulă acceptabilă pentru un nou protocol. În fine, au apărut. Noi, Elisabeth și cu mine, n-am stat mult.

Miercuri, 10 Septembrie 1997

Iarăși sunt atacat pentru casă. Adrian Ursu, în *Adevărul*, atacă „învârtelile cu case ale lui Roman, Severin, Băsescu, Rațiu și alții". I-am scris lui Dumitru Tinu: ce învârteală am făcut eu că am primit o casă, în baza legii, ca repatriat? N-o să publice nimic. Sunt sigur.

Joi, 11 Septembrie 1997

La ședința parlamentarilor membri AAN discutăm mapa ce se va oferi la sesiunea de toamnă, aici la București. S-a făcut ceva șmecherie. Nu e cea mai frumoasă și nici cea mai ieftină. Senatorul Stanislav e sigur că s-au luat comisioane mari de cei care au plasat comanda. Și nu numai în cazul mapei. Și celelalte contracte, pentru desfășurarea sesiunii AAN în România, au fost atribuite pe bază de comisioane plătite funcționarilor parlamentari. Va fi foarte greu să dovedim acest lucru.

O echipă de fotbal a parlamentarilor moldoveni a fost primită de Diaconescu, secondat de Lepșa, Pavelescu și Gherasim. M-au chemat și pe mine în sala de ședință a Biroului Permanent. Eu nu voi juca, le-am declarat glumind.

Duminică, 14 Septembrie 1997

La Festivalul Calului, organizat de Jockey Club. Foarte multă lume. Atmosferă excelentă, foarte occidentală, aș spune. Îl văd pe Paul „de Romania", cum își spune el, pe nedrept. Foarte afabil și prietenos, m-a invitat să stau la masa lui, la umbră. Am făcut-o, dar, din nefericire, secretarul clubului, Colonelul Hering (?), mă vede și mă invită, imediat, la locurile ce ne rezervase. Ne-am urcat la tribună și la mijlocul ei, pe rândul întâi, ne-au plasat lângă Manole Filitti, Vicepreședintele clubului. Mi-au adus și publicația lor unde-mi apare fotografia pentru că am dat câștigătorii de la Longchamp în ordinea corectă. Îmi aduc aminte doar că mi s-a luat un interviu la telefon și am ales caii la întâmplare. Nici nu-mi mai aduc aminte cum. Dar, probabil, redactorul a făcut ajustarea necesară!

Mi-a plăcut mult stadionul tineretului „Iolanda Balaș". Obstacolele bine aranjate, cai frumoși, concurenți eleganți. Stadionul plin, un dute-vino continuu. Cârnați, frigărui, bere și răcoritoare. Zi splendidă, însorită.

La orele 5.00, recepție la McMoni's. Iarăși stau la masa lui Manole Filitti, care, la un moment dat, întinzându-se să ia o bucată de brânză din farfuria așezată în mijlocul mesei, a răsturnat un pahar plin cu bere. Aproape toată pe pantalonii săi. Stupefacție, jenă. Așa e, ai vrut să te răcorești, i-am zis. Și cu

toții am râs, destinși. Și-a pus o batistă peste pantalonii uzi.

Cu noi la masă și Ministrul Sportului cu soția. Mulți alții. Se cam schimbau. Au venit și niște gazetari să-mi ia interviuri.

Întors acasă, iar găsesc un mesaj de la Doina. Ca în fiecare zi. Îmi spune unde e. Îmi dă numărul ei de telefon. N-am absolut nici-o intenție s-o revăd.

Seara vine Mihai Ghiga cu stagiarul lui, fiul lui Zoe Petre. Dictează acțiunea împotriva ziarului *Ziua* și a lui Roșca-Stănescu. Îmi cere un preț exorbitant. Am să-i dau, deși nu merită.

Luni, 15 Septembrie 1997

Conferință de presă PNȚCD fără incidente. Radu Vasile vorbește mult de vizita lui la Bonn și de felul în care germanii s-au ocupat de publicarea dosarelor individuale secrete din timpul RDG-ului (STASI). Numai la cerere și cu informațiile de ordin strict personal acoperite. „La germani merge, dar la noi se vor face abuzuri", remarcă pe bună dreptate unul dintre gazetari. „În orice caz, așa ceva ne trebuie și nouă", zice Vasile.

La Radio România Internațional. La masa rotundă, cu subiectul: strategia integrării europene și euro-atlantice. Vorbesc întâi Dudu Ionescu, Ion Mircea Pașcu. Apoi Ambasadorii Franței și Italiei, Boyer și Slonghello.

Îmi vine mie rândul. Arăt, succint, că e vital pentru noi să intrăm în NATO. De ce n-am intrat? Explicația e că SUA au vrut neapărat ca extinderea NATO să aibă loc. Cu trei țări, deja bine mediatizate și acceptate de marele public american și în Congres, în Senat în special, căci Senatul e factorul decisiv etc. Pe „ultima sută de metri" însă, am făcut mari progrese ca să ajungem cu mari șanse de a fi acceptați. Strategia pentru viitor e simplă: să continuăm să demonstrăm hotărârea noastră nestrămutată de a intra acolo unde este locul nostru. Cu noi deschideri, spre China, spre Rusia; cu noi soluții pentru a ne rezolva problema de securitate națională. Soluția e să fim invitați cât mai curând posibil. Apoi, să dezvoltăm societatea de piață liberă, privatizare, prosperitate economică. Aici suntem deficitari. În fine, să demonstrăm capacitatea noastră de a deveni un contribuitor pozitiv, important, la securitatea Alianței.

Și în acest context de a transforma „parteneriatul strategic", ce ne-a fost oferit de SUA, în realitate. I-am adus complimente lui Dudu Ionescu, care face parte dintre cei care pot să transforme acest parteneriat în ceva real. Cum am mai spus, eu cred că România ar putea să devină un adevărat Israel pentru America în Răsăritul și Ssud-Estul Europei. Problema e că nu s-a făcut încă nimic în această direcție.

La recepția dată de portughezi pentru Antonio Guterres, Prim-Ministrul Portugaliei, la World Trade Center. Discuție bună cu Sorin Dimitriu. Confirmă că mergem împreună la Londra, Joi, 18 Septembrie și ne întoarcem Luni, 22 Septembrie.

Marți, 16 Septembrie 1997

Recepția lui Enrique Fernández Zapata, Ambasadorul Mexicului. Bădiceanu îmi spune că împreună cu mai mulți parlamentari PNȚCD au discutat situația din țară și din Partid. „Trebuie că v-au ars urechile". Au vorbit foarte mult de mine. „Am ales greșit", a fost concluzia lor, mi-a spus. Cam târziu.

De-acolo, după ce am luat-o și pe Elisabeth de acasă, ne-am dus la finlandezi. Tarya Halonen, Ministrul lor de Externe, musafir de Onoare. O primisem deja, împreună cu echipa ei de parlamentari, azi după-amiază, în Sala de marmură, la Senat. Adrian Severin, Ion Caramitru, Karen Fogg printre alții.

De ce nu facilitează export de „newsprint" în România? Acum importăm hârtie de ziar de proastă calitate din Rusia. Se vor interesa. Probabil că pot s-o vândă toată altcuiva la prețuri bune, inaccesibile nouă.

Miercuri, 17 Septembrie 1997

Ședința Comisiei de Externe. Cina la Cercul Militar pentru delegația AAN venită de la Bruxelles ca să verifice cum am pregătit sesiunea de toamnă. Neam întâlnit însă în Sala mare de marmură, pentru că Ion Mircea Pașcu, care e acum șeful delegației române, vroia să le arate unde va avea loc recepția principală. I-am arătat toate încăperile adiacente. S-au arătat satisfăcuți, căci putem ușor acomoda astfel peste 1000 de persoane.

Recepția era în toi: medicii din Romănia. Generalul Degeratu, actualul Șef de Stat Major, trebuia să vină dintr-un moment în altul. „Să-l așteptăm", a insistat Pașcu. Cu câteva minute înaintea sosirii lui Degeratu a venit un grup de medici, foarte ezitanți, să-mi ceară permisiunea să facă o poză cu mine în mijlocul lor. Evident, am acceptat.

Până ne-am aranjat, a venit și Degeratu. Eram în una din camerele mici, adiacente Sălii de marmură. Simon Lunn și-a dat seama. Pe mine mă vroiau cetățenii. Într-un fel, e o mângâiere, acum că sunt decis să plec din țară.

Cina a decurs foarte bine. Oliviu Gherman și senatorul Gheorghiu au participat și ei. Pe lângă Irina Bojin și o altă secretară. Am spus eu, la urmă, câteva cuvinte - nu cuvântare - ca să ne exprimăm bucuria că noi suntem gazdele acestei importante sesiuni AAN, imediat după ce n-am fost invitați să intrăm în NATO.

Vrem să fie dovada că noi suntem hotărâți. Nu căutăm alternative. Nici în China, nici la Moscova. (Referindu-mă indirect la vizita de acum două zile a Președintelui Emil Constantinescu în China și la cea începută chiar astăzi a Președintelui Camerei Deputaților, Diaconescu, la Moscova.) Am subliniat că toți șefii delegației române la AAN, de la începutul relațiilor, eram prezenți. Gherman a cerut acceptarea noastră, în 1990, eu am continuat legătura sub regim de țară asociată AAN, 1992-96 și acum Pașcu continuă prezența noastră în Parteneriatul pentru Pace.

Joi, 18 Septembrie 1997

Stupefacție. Aștept cu nerăbdare sosirea lui Sorin Dimitriu la Otopeni. Decolarea are întârziere. Tot mai sper. N-a venit. Cum se poate așa ceva? E de-a dreptul iresponsabil. Dacă a survenit orice, trebuia să mă informeze. Nu văd absolut nicio scuză. Nu mai puteam schimba nimic. Nu mai puteam să-l informez pe Nicolae. M-am îmbarcat. La Londra mă aștepta Ambasadorul Onofrei. Nici el nu fusese avizat că Dimitriu nu mai vine.

Traficul greu. Îi telefonez lui Nicolae prin mobilul Ambasadorului. Nicolae, consternat. Nu mai poate face nimic. Musafirii vor sosi la orele 13.00 și vor merge cu toții la restaurantul Bentley's unde a reținut o cameră separată. Ajung și eu acolo la 13.50. Fac scuzele de rigoare și avem o masă foarte plăcută, constructivă.

În jurul mesei, cum mi-a atras Nicolae atenția, erau șapte manageri care împreună au peste un miliard de sterline de investit. Formula cea mai bună ar fi ca întreprinderea românească să lanseze un scrip issue și investitorul străin să cumpere un stoc important de acțiuni, mai ales dacă vechii acționari nu pot să achiziționeze tot ce li se oferă de drept.

Seara vine Isobel de L'Isle și Albert Scardino. Isobel, minunată ca întotdeauna. Ceva mai grăsună, dar ea întotdeauna avea această tendință. Albert, plin de realizările soției lui, Marjorie, și ale băiatului lor, actorul de cinema. Marjorie, într-adevăr, care acum e director executiv la Pearson, a realizat foarte mult în viață.

Vineri ne-am dus la un „musical", la Teatrul Prince Edward din Compton St. Nu mi-a plăcut. Prea multă tragedie.

Sâmbătă, la spital. Încă nu sunt „anti-coagulat". Iau „Warfarine" ca să previn o posibilă apoplexie. Așa cel puțin îmi spune medicul. Mărește doza.

Seara vine Steffi Bentinck cu Lisa, noua lui prietenă. El s-a îngrășat, are peste 100 kg. Ea e mai înaltă ca el. Mi-a plăcut însă. Le-am dat șampanie etc. și ne-am dus pe jos la restaurantul japonez din St. James St. Ca de obicei, Steffi a patronat, a comandat, a vorbit etc. A câștigat procesul. Are mai mulți bani decât îi trebuie, îmi spune. Până acum a trebuit să lupte fără răgaz. Acum...??!

Duminică, 21 Septembrie 1997

Masa la Nicolae. Pare foarte fericit. E încântat de băiețelul lui, Daniel-Grigore. Le-am dus și un cadou. Două jiletci - una neagră, alta roșie - foarte amuzante cu care se îmbracă sticlele de cristal pentru băuturi tari: whisky, cognac, liqueur etc.

Seara, cina cu Steffi. Numai noi doi, la un mic restaurant din King's Road. Și-a vândut casa din „The Vale" cu 6 milioane de lire sterline. Iarăși mi-a vorbit de marea lui luptă cu Heini. Ei au reușit în 1989 să-i taie toate resursele.

Au crezut că astfel se va da bătut și va abandona lupta pentru controlul averii în schimbul unei rente viagere. Atunci a venit la mine să-l ajut. Am făcut-o. I-am garantat un împrumut la o bancă pentru echivalentul a 450 000 dolari SUA. Asta l-a salvat. A putut să continue lupta. Și a câștigat-o. Când i-am obținut această vitală facilitate financiară, mi-a oferit în scris 50.000 de lire „pentru activități în Romania". Ar trebui să-l întreb dacă are sau nu intenția s-o facă. Mi-a spus, între altele: „When I was small, you were my hero. Then, it changed. Now, it's allright".

Miercuri, 24 Septembrie 1997

Ședința parlamentarilor PNȚCD împreună cu Miniștrii noștri. Ce facem cu UDMR? Ei cer aplicarea ordonanțelor în întregime și le interpretează ca și cum ar avea totală autonomie acolo unde sunt majoritari. Românii sunt alarmați. Noi suntem văzuți că facem concesii, că cedăm pe toată linia. Senatorul Pruteanu conduce Comisia pentru Învățământ la Senat. Ungurii vor ca istoria și geografia să fie predate în limba maghiară. El se opune. Ungurii amenință că se retrag din Guvern dacă ordonanțele nu sunt adoptate de Parlament.

A început Diaconescu. A cerut disciplină, prezență la ședințe și confirmarea totală a deciziilor luate de Partid. Referința a fost nemijlocit adresată lui Pruteanu. S-a discutat aproape 4 ore. Mulți, începând cu Opriș, Ioan Mureșan, Pruteanu, bineînțeles au vorbit împotriva ungurilor „care ne șantajează și caută să facă stat în stat". Propunerea lui Diaconescu e bună. Să se facă o comisie care să negocieze cu ungurii, în speranța că se va putea găsi o soluție rezonabilă. Să nu insiste ca ordonanțele în cauză să fie transformate în lege, și să rămână în coaliție. Pruteanu n-a înțeles. Comisia asta să fie peste comisia lui?, întreabă într-un potop de cuvinte. N-a înțeles că atitudinea noastră , a PNȚCD, trebuie impusă în Comisia pe care o conduce el în Senat. Diaconescu l-a întrebat, direct, dacă se va supune. I-a cerut clar s-o facă. Să vedem ce rezultat aduce comisia instituită azi. Din comisie fac parte Ioan Mureșan, Popa-Zlatna, Vida-Simiti, Gh. Ceaușu și ministrul V. Petrescu.

Greșeala s-a făcut când s-au emis ordonanțele. Acum ungurii insistă ca ele să fie aplicate în întregime.

Alătur notele (câteva) luate în cursul ședinței. S-au făcut multe cuvântări, multă abureală și patriotism patriotard. Problema, de fapt, e una practică. Putem să-i convingem pe unguri să renunțe la interpretarea maximală a ordonanțelor și să rămână în coaliție? Dacă nu, putem guverna fără ei? Aplicarea ordonanțelor, așa cum le interpretează ei (pe bună dreptate), ne alienează electoratul în Transilvania, în primul rând. Vom fi văzuți drept trădători ai intereselor neamului de dragul ciolanului, de dragul rămânerii la putere.

Dimineața am condus Comisia de Externe. În unanimitate, membrii au cerut ca Adrian Severin să fie somat să identifice pe „cei 2-3 directori de ziare

de mare circulaţie care sunt agenţi străini plătiţi". Gafă monumentală, această declaraţie.

Joi, 25 Septembrie 1997

La Gen. Stănăşilă. Ne-a primit flancat de doi colonei. Am discutat mult poziţia UDMR în coaliţie. Sunt toţi patrioţi şi îngrijoraţi de ce fac şi ce urmăresc ungurii. Am negociat apoi contractul de închiriere cu MApN pentru Calea Plevnei 114. Am căzut de acord: închiriere pe 3 ani, „care nu se va mai reînnoi"; chirie de 5,5 milioane de lei pe lună şi noi să facem lucrările de reparaţie, exclusiv pe cheltuiala noastră.

Trei recepţii. La de Hondon, Consulul Onorar al Statului Belize. Apoi la von Bredow ca să-i spunem la revedere numărului doi din Ambasada Germană, Graf von Wedel, care ne-a fost prieten, iar soţia lui, în special, prietenă şi bună colaboratoare a Elisabethei.

În fine, la Casa 2 de pe Bulevardul Mircea Eliade. Ciorbea a dat o masă în onoarea delegaţiei Robert Schuman-Stiftung. Am vorbit mult cu preşedintele, încântat că am făcut-o în nemţeşte. La masă am stat lângă Secretarul General al Fundaţiei.

Am remarcat că eticheta pentru locul meu era scrisă de mână. Toate celelalte bătute la maşină. M-a intrigat. L-am întrebat pe Lepşa care era chiar în faţă care au fost criteriile pe baza cărora s-au lansat invitaţiile românilor prezenţi. Nu ştia, dar îmi răspunde: Vlad Roşca. E poate prima dată că Vlad mi s-a adresat direct, de ani de zile: „Şefii Partidului şi membrii Guvernului". M-am uitat în jurul mesei. Adevărat. Iată-i: Lepşa, Vlad Roşca, Hagea, Ionescu-Galbeni, Ţepelea, Ciorbea, bineînţeles, Ciumara, Popa-Zlatna, Berciu, Spineanu, Macarie şi Opriş. Dar unde e Preşedintele nostru?, l-am întrebat. S-a scuzat. Era mult prea obosit. A avut şedinţe toată ziua.

Concluzia: Am fost şi eu inclus - nota bene, pentru prima dată la mesele date de Partid de când am venit la putere - pentru că aveau un loc liber, după ce Diaconescu şi-a anulat apariţia. Sufăr de mania persecuţiei? Nu cred. Conducerea Partidului continuă să mă boicoteze.

Au vorbit: Ciorbea, Ţepelea şi Langes, preşedintele Fundaţiei. Nimic interesant.

Luni, 29 Septembrie 1997

Am fost la Londra week-end-ul trecut. Anti-coagularea sângelui încă nu s-a stabilizat. Mare plictiseală şi cheltuială inutilă, aş spune eu. De murit tot trebuie să mor. Nu mă grăbesc, dar nici nu mă sperie perspectiva. E adevărat că o apoplexie m-ar putea lăsa infirm pentru un timp nedelimitat - deci o povară pentru cei din jurul meu. Aşa ceva nu vreau. De aceea trebuie să continui operaţia aceasta de stabilizare a gradului de anti-coagulare a sângelui. Acum iau

4 grame pe zi. Va trebui să merg din nou la Londra, sâmbăta viitoare.

Am stat mai mult singur. Am urmărit „Cupa Ruder" de golf. În micul apartament achiziționat de RHP recent. Doar la cină, aseară, am fost la Nicolae.

Azi-dimineață, la Conferința de Presă. Diaconescu și Țepelea, secondați de Pițigoi, care a vorbit de Conferința țărilor Mării Negre și de Școala de Partid de la Topoloveni. Zice că au fost 300 de participanți. Un gazetar îmi spune că au fost maximum 100. De ce trebuie să exagerăm? Paul Lăzărescu, și el prezent, remarcă: „Asta-i conferință de Presă!?". Trebuie să fiu de acord. Sub orice nivel. Radu Vasile, care generează foarte mult „bot air", e totuși corespunzător.

Seara vine Grabowski. Face tot ce-i stă în puteri să mă convingă că e mare nevoie în țară de vocea mea; că e mare nevoie de UMRL. Nu i-am spus că sunt decis să mă retrag din viața publică și să-mi dau demisia din Parlament. Dar i-am spus că sunt în dezacord cu multe din măsurile luate în ultimul timp de Guvernul nostru, de coaliție, e adevărat, dar tot noi vom fi trași la răspundere pentru ce facem. M-a întrebat cu ce nu sunt de acord. I-am indicat o scurtă listă: Nu cred că e bine ce am făcut modificând Legea 18/1991. 50 ha e prea mult. Se deschide poarta din nou la mari proprietăți. 30 ha ar fi fost mai bine ca limită maximă. (Grabowski este pentru modificare și argumentează.) Valerian Stan nu trebuia demis. Abuzurile trebuie înfierate. Abraham abia numit, abia înaintat în grad de general în urma primelor luni de activitate, nu trebuia demis - fără o justificare clară, plauzibilă. Opoziția noastră - adică a lui Diaconescu și Ionescu-Galbeni față de „Legea Ticu Dumitrescu". Mare greșeală. Ce avem de ascuns. Scandalul cu Senatorul Pruteanu și Legea Învățământului. Greșeala e a noastră. Nu trebuia să semnăm protocolul cu ungurii în forma originală. Eu sunt pentru predarea tuturor disciplinelor în limba școlii pentru minoritari, dar conținutul să fie aprobat de autoritatea competentă din Ministerul Învățământului. Ar fi ridicol ca în școlile maghiare să se predea istoria și geografia potrivit ideilor șovine maghiare. Nu e vorba de a exercita cenzură, dar în școlile de stat e de neconceput ca prezentarea acestor două discipline să submineze Statul! Privatizarea continuă să se facă într-un tempo mult mai bun decât înainte, dar tot nu suficient de rapid. Se tot anunță campanie împotriva corupției, dar încă tot n-am văzut un singur mare corupt tradus în fața Justiției și condamnat. Acțiunea noastră pentru integrarea în structurile euro-atlantice n-a obținut rezultate acceptabile din cauza noastră. Aici aș avea foarte multe de spus, i-am zis lui Grabowski. „De ce nu ieșiți în public? De ce nu faceți mare caz atunci când nu sunteți de acord?" Pentru că - dacă mă crede lumea, sau nu - mi-e indiferent să am eu dreptate. Întotdeauna într-o astfel de situație, îmi pun întrebarea: Este bine, sau nu, din punct de vedere al României?. Or, eu cred că e bine să dăm toate șansele garniturii actuale. Cu toate greșelile, cu toate scăderile. Guvernul Ciorbea merge în direcția bună. Trebuie susținut.

După masă am luat parte la ședința Comisiei pentru Integrare Europeană cu delegații olandezi conduși de Secretarul de stat al Ministrului lor de Externe. Am pledat pentru lansarea invitațiilor tuturor țărilor foste comuniste din Europa Răsăriteană, acum după întrunirea din Luxemburg. Astfel ne vor încuraja să facem sforțări mărite pentru a satisface toate condițiile de a fi acceptați. Dar să intrăm abia atunci când le vom îndeplini. Olandezii, posibilitatea de a fi acceptați cu un „timetable", deci cu un program pe etape, precis definite în timp. Astfel se va putea verifica progresul înregistrat. La întrunire a fost prezent și deputatul nostru, doamna Biriș și noul Ambasador al Olandei la București, Maxime van Hanswijck de Jonge. Marina Valeria Stoica, președinta Comisiei, a condus dialogul. Relativ bine, dar a făcut-o în engleză - perfectă, dar ar fi fost mai bine decât dac-ar fi făcut-o în românește cu traducere.

După dialogul cu olandezii am fost invitat de doamna Stoica, împreună cu colega Biriș. Birourile sunt remarcabile, spațioase, am felicitat-o și am întrebat de tablourile de pe pereți, foarte frumoase și interesante. „Tot ce vedeți aici e feminin", îmi răspunde. Tablourile, tapiseria, ceramica etc. toate sunt creații românești, ale româncelor.

Marți, 30 Septembrie 1997

Vorbesc cu Sorin Dimitriu. Ne punem de acord. Ne întâlnim la Londra pe ziua de 20 Octombrie. Va confirma acest lucru lui Nicolae prin FAX, ca să fie absolut sigur că nu vom mai schimba această dată.

La Parlament lucrez în biroul Președintelui Boștinaru. Acolo am telefoane, și internaționale, dacă e nevoie. De asemenea, firul scurt, care e foarte util.

Un incident semnificativ revelator al felului cum înțelegem funcționarea Parlamentului. Conducea Vasile Lupu. La un moment dat s-a constatat că nu aveam cvorumul necesar. S-a făcut apelul nominal. Vestea s-a răspândit, bineînțeles, chiar și în acele părți ale clădirii unde nu se aude clopoțelul. Eu eram în Camera Președintelui Comisiei de Externe împreună cu Mieczyslav Olender, noul Consilier politic al Ambasadei poloneze - întâlnire, de altfel, excelentă. Îmi cer scuze și dau și eu fuga să ajung în sala de ședință. Cel puțin 20 de membri ai Parlamentului erau în jurul tribunei, așteptând a doua strigare. „Continuăm dezbaterile. Avem cvorumul", ne-a anunțat Vasile Lupu. Proteste, vacarm. „A doua strigare", au cerut deputații. Nimic. În cele din urmă a ridicat ședința. După o pauză de vreo oră și jumătate, ora mesei, ședința a fost reluată. N-a trecut o oră și situația de dinainte de prânz s-a repetat. Când Lupu a refuzat a doua strigare a apelului nominal, am fost primul să protestez. M-am dus imediat la tribună: Distinsul nostru președinte al ședinței, cum e șugubăț, încearcă să introducă o nouă cutumă în felul cum funcționează Camera.... Am arătat că întotdeauna, de când a funcționat Parlamentul după revoluție, au fost două strigări. Deputații au treburi, obligații, ba la

comisii, ba la interviuri, solicitări de audiențe etc. Dar se găsesc în clădire. Trebuie să li se dea șansa să vină în sală atunci când prezența lor e necesară. Clădirea e mare. Nu pot veni imediat... și le-am dat exemplul meu. Deputat de Arad, numele meu a fost strigat chiar la începutul apelului. Eram cu numărul 2 al Ambasadei Poloniei în birourile Comisiei de Externe. Distanță mare... În Parlamentele democrațiilor occidentale, când este un vot, toate soneriile în toate încăperile zbârnâie cel puțin 10 minute. I-am cerut să permită a doua strigare. N-a vrut. Au insistat și alții. Nimic. Dar efectul a fost realizat. Mitrea (PDSR), Secretarul care a făcut prima strigare, s-a dus la tribună și a început să facă a doua strigare. De data asta, Vasile Lupu a protestat. Mitrea a continuat cu apelul nominal. Lupu, furios: „Vă iau microfonul". Mitrea a continuat apelul. Microfonul a fost luat, dar Mitrea are voce puternică și a continuat apelul până l-a terminat. Lupu, tot acest timp în scaunul prezidențial, gras așa cum este, cu cap de pară mălăiață, cu zâmbet jenat pe buze. Spectacol patetic.

Ședința Clubului Parlamentului. N-au venit decât Ovidiu Petrescu, Teodor Bobiș și Mitică Bălăeț. Discuție fructuoasă, dar absența lui Gherman și a lui Năstase nu e un semn bun. S-ar putea realiza foarte mult. Camerele ce avem sunt foarte elegante. E esențial însă ca deputații care s-au înscris să dorească acest club. Cu forța nu-l putem face să trăiască.

De-acolo, la recepția de la Ambasada Chinei. Aproape imediat l-am văzut pe Năstase. Era cu Corneliu Vadim Tudor. Și-a cerut scuze că n-a venit. Bobiș ne spusese că e bolnav. Cum de a putut să meargă la chinezi? Am vorbit și cu Iliescu. Ca întotdeauna afabil, dar foarte critic la adresa guvernării noastre. De la noi, doar Dudu Ionescu.

Miercuri, 1 Octombrie 1997

Vine Mircea Vlad la mine. Îl primesc în biroul lui Boștinaru la noi, la Comisia de Externe. E dezgustat de ce se petrece la noi în Partid. „Prea mulți comuniști și foști colaboratori". N-a avut niciodată o părere bună de Ticu Dumitrescu, dar pe Cici Ionițoiu îl respinge pur și simplu. Îmi aduce un dosar întreg asupra lui ca să-mi dovedească cum el a fost lăsat să plece în străinătate cu misiunea de a zădărnici activitatea noastră, a exilaților, ca să împiedice unirea noastră. Am reținut doar o lungă scrisoare a lui către Emil Ghilezan și răspunsul acestuia. De asemenea, o fotocopie din cartea lui Ion Pacepa care arată că el, Pacepa, i-a trimis lui Ionițoiu datele deținuților politici și a făcut-o prin „Ana", care nu era altul decât Ionel Jovin, lăsat să iasă din țară regulat ca să ne mobilizeze pe noi, exilații, să apărăm Transilvania.

Conduc o ședință foarte scurtă a Comisiei de Externe. În sala mare din fața sălii de ședințe, mă oprește Dumitru Vasi Șoimoșan, cel care a fost prezent când Coposu a refuzat să fie susținător al Declarației celor 122, la care eu,

împreună cu Paul Lăzărescu l-am adăugat pe el, pe Puiu şi pe Carandino. Îmi spune că a pregătit un mare articol pentru revista ASTRA din Braşov pe tema PNŢ, în care-l va ataca mai ales pe Diaconescu. Mi-a pomenit şi el articolul de fond din *Adevărul,* unde-l face incompetent şi agramat şi-l compară cu Ceauşescu şi cele două apariţii la TVR cu Cristoiu şi Ion Iliescu, în care a făcut o figură deplorabilă.

Seara vine la mine Petre Romulus, Preşedintele Executiv al PSMR (Partidul Socialist Muncitoresc Român). Tip grăsun, mic de statură. Negricios la faţă, cu ochi înfundaţi. Este consilier ales al Primăriei Municipiului Bucureşti. Îmi aduce un mare dosar să-mi arate ce sistematic lucrează partidul lor. Judeţ de judeţ, comună de comună, au reprezentanţi cu numele, adresa, telefonul, toate frumos înregistrate. „E cazul să le puneţi pe calculatoare", îi zic, căci totul era de mână. E de acord, bineînţeles, dar demarează într-o lungă explicaţie cât de importanţi, mai ales potenţial, sunt ei. Îmi oferă să mă susţină la Preşedinţie! Nici prin minte nu-mi trece. Eu am acum 80 de ani. În anul 2000, dacă mai trăiesc, o să am 83. Nu, eu vreau să ajut şi de-acum încolo. Cât voi putea. Îmi face complimente, ce bine şi tânăr arăt etc. Ne despărţim prieteni. Să rămânem în legătură.

Joi, 2 Octombrie 1997

Pe Ticu Dumitrescu l-au suspendat din Partid pe un an de zile. Pruteanu este şi el ameninţat cu aceeaşi soartă. La Cluj e scandal mare. Ministrul Virgil Petrescu vrea un nou examen pentru ocuparea a 50 de locuri nou create la Universitatea Babeş-Bolyai. Rectorul Marga vrea să umple locurile - şi a făcut-o - cu primii 50 din cei care nu reuşiseră să atingă media necesară admiterii. E greu să vedem soluţia, dar independenţa universitară ar trebui afirmată.

Vine Niţă, Preşedintele Partidului Naţional Creştin Democrat. Nu-mi mai aduce flori, dragul meu, îi spun. Nu e necesar, soţia mea nici nu e în România. Aşa sunt obiceiurile pământului, niciodată nu vii cu mâna goală! Îmi vorbeşte mult de cum am fost înconjurat de netrebnici, profitori, ne-leali. S-a referit la Doina, printre alţii. Îmi arată şi el, ca şi Romulus ieri, cât de mult a crescut partidul lui. Apoi, ca şi Romulus, mi-a făcut propunerea să încep să mă prezint ca o alternativă în ţară. Nu este altul!

Mi-a vorbit mult de fiul lui care a reuşit foarte bine ca medic ortopedist în Elveţia. El îi dă bani pentru activitatea lui. Cu aceşti bani a restaurat sediul PNCD. Ion Puiu e degradat, după părerea lui, a îmbătrânit tare.

Sună telefonul. Era Nicolae. Am vorbit destul de mult cu el, animat, pentru că mâine pleacă în insula mea, Matt Lowe. Când mă întorc pe sofa, şi el, ca şi Romulus, ieri, îmi spune: „Ce tânăr sunteţi. Cum vă mişcaţi, cum vorbiţi...". Nu mă simt rău, e adevărat. Fac zilnic ceva mişcări simple şi înot puţin în bazinul vecinului meu Lustig, dar, de-aici e departe până la sănătate şi „tinereţe". Am

fibrilații, trebuie să port ciorapi elastici căci venele de la picioare au slăbit tare. În fine, nu pot să mă plâng. Dar „alternativa" nu mă interesează.

Coincidență toate aceste propuneri din ultimele două zile? Nu cred. Criza bate la ușă. Vom avea probleme mari. Poate chiar revendicări, greve, mișcări sociale. Lumea, în momente de criză, caută disperată alternative, soluții.

Ieri a avut loc o ședință BCCC. N-am fost invitat. De ce?

Luni, 6 Octombrie 1997

De Vineri dimineața până aseară, am fost la Londra. Ca să mi se facă verificarea sângelui, dacă procesul de anti-coagulare s-a completat. Răspunsul e nu.

Mare lucru n-am făcut. N-am avut chef de nimic. Dar am găsit-o pe Elisabeth acasă. Tocmai sosise și ea din America. Am luat o masă foarte bună, târzie, la Quaglino's, plateau de fruits de mer pour deux. Am citit mult însă. Mai ales din istoria Poloniei a lui Zamojski Adam.

Sâmbătă seara m-am dus la un pahar la Albert și Marjorie Scardino. Au un apartament foarte mare și o mansardă în colțul Thurloe Place cu Brompton Road. Marjorie e acum Chief Executive al Conglomeratului Pearson. I-am cerut să aranjeze ca să putem plasa reclame direct, fără intervenția societății First Finance. S-o facem noi pentru FPS. E absurd să dăm 5% din valoarea reclamei societății First Finance, care nu face nimic.

La Conferința de Presă, Cici Ioniţoiu mi-a luat locul. Ceilalți colegi de Partid mi l-au acordat tacit. O fi și ăsta un semn. Diaconescu mă întreabă clar, dacă eu (și *Cotidianul*) îl susținem pe Ticu Dumitrescu. *Cotidianul* e un ziar independent. Eu nu mă amestec în politica lui, îi răspund, oarecum criptic. N-am nici un respect față de Ticu, dar Cici e mult mai rău. În orice caz, Ticu are dreptate atunci când cere totală transparență a dosarelor Securității. Evident, mulți dintre ai noștri au ceva de ascuns. Nu sunt sigur de Diaconescu, dar Galbeni cu siguranță nu e curat. E tipul de șobolan, de șoarece, mai degrabă.

Marți, 7 Octombrie 1997

M-am sculat la 3.30 azi-dimineață, dar e adevărat că m-am culcat devreme aseară. M-am pregătit pentru conferința de presă pe care o fac despre sesiunea de toamnă AAN.

Mai întâi la Senat, la 11.00. Vine Adrian Severin să vorbească celor două Comisii de Externe. Prezidează Prisecaru, care a luat locul lui Meleșcanu de când ăsta s-a despărțit de PDSR. Severin a vorbit o oră și zece minute, despre noua organizație „Prietenii României", formată din 2+2, adică Franța și Italia și SUA și UK. Adică cei mai mari susținători și cei mai sceptici în problema includerii României în NATO. Se va deschide un birou NATO la București. Apoi, despre UE și Agenda 2000. „Nu suntem cu nimic mai prejos decât Estonia. Întâi se face prognoza, se decide cine intră și apoi se produc argu-

mente ca s-o justifice". Avem o susținere în Parlamentul European și una la nivel de Executiv în țările membre. În fine, relațiile cu Rusia, creșterea încrederii reciproce etc. Abia după aceea a vorbit despre declarațiile lui cu spionii sau agenții unor servicii străine care se află la conducerea a două partide și două-trei cotidiane. Total neconvingător. A predat amănunte agențiilor SRI și SIE care au datoria să le verifice. Am fost primul care am spus că dacă afirmațiile nu au substanță, dauna ce se aduce țării este imensă. Dacă nu le dorește trebuie să-și dea demisia.

Pe urmă am plecat pentru Conferința de Presă despre sesiunea NATO, în sala „Spiru Haret" din Parlament. Prezenți: Oliviu Gherman, Tiberiu Vladislav și Costel Gheorghiu. Le-am dat toate amănuntele. Cred că a ieșit bine. Presă destulă.

Sosesc câteva minute înainte de aterizarea avionului Lufthansa care i-a adus pe Simon Lunn și echipa lui din Bruxelles. Toate onorurile îndeplinite. I-am condus la hotel Majestic unde vor sta tot timpul sesiunii.

Miercuri, 8 Octombrie 1997

N-am ieșit din casă toată ziua. Am citit materialul pentru AAN. Au făcut niște greșeli destul de grave în contribuția mea: „România a qualified candidate".

Doina s-a reîntors. Îmi trimisese mesagii prin mama ei. Mi-a lăsat mesagii pe repondofon. N-am reacționat. Acum, m-a găsit la telefon. A insistat nespus. „O jumătate de oră" etc. În cele din urmă i-am dat întâlnire la „Pescăruș". A venit cu doar zece minute întârziere. Arăta bine. A slăbit binișor. E bronzată. A venit din Egipt unde a făcut o croazieră împreună cu prietena ei Ioana (Vais?). Ieri, îmi spune, a fost în Peninsula Sinai. Au fost la mănăstirea de maici (Sf. Caterina?). Vrea să facă ce vreau eu, îmi spune. S-a purtat exemplar etc. Toate declarațiile de afecțiune, lealitate, imaginabile. Să fim împreună măcar încă o dată. O jumătate de oră. Nu, zece minute. S-o țin în brațe, un minut. Am rezistat, deși nu mi-a fost ușor. I s-a oferit să conducă Școala de jurnalism americană din București. Salariu bun, prestigiu. Ce fac eu? Rămân în România sau plec? De asta depinde ce va face ea. Îi spun: Ai lăsat în urma ta un dezastru. Nu-ți fac nici un reproș. Te voi ajuta și în viitor. Depinde de tine, cum te vei comporta. Dar ce-a fost între noi s-a terminat.

Vroia neapărat să intrăm la mine în casă. Iarăși: „o oră, o jumătate de oră, cinci minute...". Mergem pe jos. S-o conduc la stația de metrou din Piața Charles de Gaulle. M-a oprit de mai multe ori, cu diverse pledoarii. Zi remarcabil de frumoasă. Nici cel mai mic nor pe cer. Doar un vântuleț plăcut scutura frunzele îngălbenite ale copacilor, sub coroana cărora mergeam, agale, pe Șoseaua Aviatorilor. Și dacă nu e vinovată de nimic? Decât de incompetență? Degeaba. Mi-a cauzat prea mult rău. Într-un fel, s-ar putea spune că ea m-a împiedicat să realizez mai mult în România. Cu siguranță, ea a fost elementul care a scos în evidență slăbiciunea mea principală. Așa că vina tot a mea este!

Joi, 9 Octombrie 1997

În biroul lui Boștinaru, împreună cu celălalt Vicepreședinte al Comisiei de Externe, Neagu. Vorbim de invitațiile ce am lansat diverselor delegații naționale. Îi vom primi în frumoasele camere ale Clubului Parlamentar. Bineînțeles, Boștinaru va fi gazda. De altfel și Diaconescu a făcut invitații, dar numai pentru câțiva președinți de delegații.

Mă acostează Anca Petrescu, arhitecta care a construit palatul. Să-i obțin șansa de a fi invitată la dezbaterile AAN. I-am dat, în primul rând, niște invitații pentru recepțiile ce vor avea loc. Am vorbit apoi, cu Betty Schockaert. De acord. I se va da un ecuson cu albastru care îi va asigura accesul oriunde, pe tot parcursul sesiunii AAN. Am dus-o jos pe Anca. S-au înțeles imediat: două femei puternice, cu mari realizări în palmaresul lor.

Lucian Gheorghiu mă acostează. Tocmai ieșise de la Conferința de presă a lui Simon Lunn, Secretarul General al Adunării Parlamentare NATO. „A spus clar că au ales Bucureștiul mulțumită activității și insistențelor dumneavoastră". Extraordinar. Nu m-am așteptat la o astfel de acoladă de recunoaștere. Prima invitație am lansat-o la Salzburg, în 1993. Pentru seminarul pe care l-am organizat la Sinaia. Și acolo, la Sinaia, am lansat invitația pentru sesiunea de toamnă AAN. Nu mai intru în amănunte. A fost o muncă asiduă de circa 5 ani. Chiar dacă nu va transpira în presă acest lucru, eu sunt mulțumit. Sesiune la București avem. Și o avem în acest palat care trebuie valorificat și care în interior are ceva.

Vineri, 10 Octombrie 1997

Mai multe ziare dau, în relatarea conferinței de Presă a lui Simon Lunn, și declarația lui clară că Bucureștiul a fost ales pentru această sesiune AAN mulțumită „personalității și eforturilor mele susținute". *Cronica Română* dă și un interviu cu mine și *Libertatea* publică o știre scurtă, dar clară, cu fotografia mea. Până și *România Liberă* mă menționează pe nume. Celelalte: *Jurnalul Național, Bucarest Matin, Adevărul* și *Cotidianul*. La noi, știrea apare îngropată în pagina a 4-a, fără nici-o evidențiere. *Nine O'clock* scrie: „Choosing Bucharest... two factors: the PNȚCD deputy&leader of the Romanian delegation to the AAN's personality and enthusiasm and being the first to suggest that Romania could hoast the NATO MPs and the change of proces our country is now beginning to understand (sic!)". Partea a doua e o engleză stâlcită. Lunn a spus că schimbările survenite în țara noastră au început să fie înțelese. Ce mă amuză pe mine, însă, e faptul că Bogdan nu mă iartă pentru că acum vreo patru ani am refuzat să-i acordăm credit. (N.B. Pe vremea aceea noi tipăream revista lui.) Zic nu mă iartă, pentru că redă corect declarația lui Lunn despre rolul jucat de deputatul PNȚCD, dar nu-mi dă numele!

Am întrebat-o pe Ioana Lupea, de ce nu i-a dat amploare declarației lui

Lunn? E cea mai mare reuşită a noastră în politica externă. N-a răspuns.

În schimb, Tia Şerbănescu îl apără pe Severin.

Am fost la şedinţa Comisiei pentru Securitate şi Apărare. După ce Anders Sjaastad a obţinut adoptarea agendei şi a procesului-verbal al şedinţei din Luxemburg, a fost prezentată Rezoluţia pentru continuarea mandatului SFOR în Bosnia-Herzegovina. Au urmat apoi Babiuc şi Degeratu. N-am stat. M-am dus la Clubul Parlamentarilor unde Boştinaru a aranjat scurte vizite cu diverse delegaţii UK, Finlanda, Grecia, Danemarca, Canada. Am căutat să-i convingem pe toţi să ne susţină candidatura în 1999. După o scurtă introducere a lui Boştinaru am răspuns întrebărilor. Cam previzibile. Doar una m-a amuzat. Deputatul canadian Robertson, după ce s-a declarat că este homosexual, a întrebat de soarta art. 200 din Codul Penal. Boştinaru a scăldat-o. Nu ştia cum să răspundă. Am intervenit: Had you put me this question, I would have said that I am very glad you did so. After which I would have explained to you that our culture is very against legalizing homosexuality. But we have every intention to comply with all the recommandations of the Council of Europe. But it will take a litle time.

Am plecat în grabă la aeroport ca să-l primesc oficial pe Cameron Munter, Assistant Undersecretary of State. Am reuşit să ajung la timp ca să-l primesc în Sala de Protocol, dar nu ca să-l întâmpin la coborârea din avion. A făcut-o Directorul de Protocol, Marcel Alexandru. Am vorbit mult cu el în maşină. Lucrează direct sub Madeleine Albright. I-am trimis salutări şi i-am explicat asocierea mea cu Georgetown University.

Abia întors, ne-a venit nouă rândul. Pedro Campilho nu vrea să vorbească, mi se cere să vorbesc eu primul. Heinz Kluss mi-a spus azi-dimineaţă să fiu foarte scurt. Tocmai înainte de a se anunţa contribuţia mea, Kluss vine să-mi spună că avem timp, deci pot să mă extind.

De fapt, după ce aseară mă culcasem foarte devreme, am început să-mi pregătesc o amplă intervenţie la orele 3.30, azi-dimineaţă. Am pus pe hârtie mare parte din ce îmi propusesem să zic. N-am mai făcut-o. Am vorbit liber, succint. România se califică pentru că: 1. Ţara o vrea, e hotărâtă. Toate sondajele arată peste 80% pentru. Cel mai ridicat sondaj acuză 95% în favoarea intrării în NATO. 2. Legislaţia, reformele sunt pe drumul bun spre democraţie şi economie de piaţă, şi 3. Poziţia noastră militară, strategică şi capacitatea noastră actuală şi mai ales potenţială atestă că intrarea noastră în NATO va întări Alianţa.

Toţi care au intervenit după mine, în diferite feluri, au susţinut necesitatea intrării noastre. Sir Geoffrey Johnson-Smith şi-a arătat îngrijorarea că am introduce un conflict în Alianţă, cel româno-maghiar şi că nu vom putea acoperi costul integrării. Frank Cook a subliniat contradicţia între preambulul raportului nostru şi declaraţia de la summitul din Madrid. Tot ce spune decla-

ratia este că în 1999 se va examina posibilitatea intrării altor țări, România și Slovenia în special. Sari Heemskirk m-a întrebat care e prioritatea noastră: NATO sau UE, căci ne-am înscris la ambele și pe ambele nu le putem satisface. Doug Berenter vroia să știe ce facem concret în PptP și Bill Rompkey, dacă vom elimina sau nu utilizarea minelor anti-personal.

Am răspuns tuturor, se pare foarte satisfăcător. În special a impresionat declarația mea că trăim un moment de autetică și istorică reconciliere maghiaro-română. The greatest rivalry was the anglo-french. Where is it? Then the enmity between France&Germany appeared in reconciliable and yet we have a very close and warm colaboration. So it will be between the Hungaria and Romania peoples, whatever the extremists will do. And there are extreme nationalists in both our nations.

Noi vrem să intrăm în NATO, unde ne calificăm, iar în UE vrem să fim invitați și apoi, vom aștepta până ne calificăm. Frank Cook are dreptate, am zis, și după evaluările noastre, costul apărării naționale va fi mai mare dacă nu intrăm decât dacă intrăm în NATO. Iar lui Doug Berenter i-am amintit că deja ne-am înscris și performăm în 45 exerciții ale Parteneriatului pentru Pace în perioada 1997-99. Am primit foarte multe felicitări.

Seara, Recepție la Cercul Militar dată de Președinții celor două Comisii de Apărare. Țepelea se așază lângă mine, în micul salon VIP. Nici acum nu înțelege ce greșeală au făcut lăsând Externele în întregime în mâna PD. Mă întreabă dacă vreau să iau TVR2. Va fi o licitație. Cam târziu! am ripostat.

Cina dată de noi, de delegația română la AAN. Pașcu a primit invitații, bineînțeles. Putea să-mi ceară ca și eu să fiu în linie, să primesc lumea. Dar n-a făcut-o. Masa mea, mică, într-un colț. Dar co-mesenii de calitate: Ruperez, Sjaastad, letonul Indulis Berzins. Le-am spus, fără ca să-i dau numele, că Ralph Morton, de la FCO, explică eșecul nostru la Madrid cu totul aparte. E pentru că Franța ne-a susținut atât de puternic că americanii s-au supărat. Ei, nu francezii, conduc NATO!

Sâmbătă continuă lucrările sesiunii, se adoptă toate rezoluțiile în comisii. Eu trec de la o comisie la alta. Pașcu are probleme la Comisia politică, cauzată de sloveni. Era cât pe ce să nu se mai menționeze nici o țară pe nume pentru revizuirea extinderii în 1999. A avut și problema numirii lui ca raportor. Tot cu un sloven era în concurență. Moya conducea ședința. A întrebat dacă unul din ei cedează. Dacă nu, potrivit statutului, va trebui să se voteze - vot secret. Să se împartă buletine de vot etc. Ceea ce va dura vreo 15 minute.

Solomon, congresmenul american, s-a dus la sloveni și le-a vorbit. Îndată, liderul lor a cerut cuvântul și și-a retras candidatura. Pașcu a fost numit raportor. Nu mai avea contracandidat. E bine, pentru că trebuie să ne spunem cuvântul. Dar meritul e al lui Solomon - adevărat diplomat.

Am continuat seria de discuții bilaterale în saloanele Clubului Parla-

mentar. Cu norvegienii, cu turcii, cu islandezii și am luat prânzul cu germanii în restaurantul brâncovenesc.

Duminică, 12 Octombrie 1997

Nu mă duc dimineața la excursia de la Muzeul Satului, pentru că trebuia să-l conduc pe americanul Cameron Munter, director în Consiliul Național de Securitate, la aeroport. Confuzie, proastă organizare. Am stabilit lucrurile cu multă grijă la telefon, cu Marcel Alexandru, directorul protocolului. Sosesc la aeroport la timp. Mă duce la salonul oficial. Pe urmă, mă informează că Munter fusese dus sus, la Plecări, și dus a fost. Am să-i scriu, fără întârziere.

De-acolo, direct la Snagov. Zi neașteptat de frumoasă. Toată lumea era la masă când am sosit pe la orele 14.30. Avuseseră o dimineață remarcabilă, cu demonstrații de călărie, dansuri naționale, fanfară etc. Primesc numai felicitări. Merg și eu cu vaporașul la insula unde e înmormântat Vlad Țepeș. La debarcader ne așteaptă un tablou viu, cu Vlad, suita lui și un hoț cu cătușe, în lanțuri, legat de un pom. Totul în costumele epocii. Bine făcut. Biserica fusese avariată la cutremurul din 1941. E în restaurație.

Seara, recepție la Cotroceni. Apare Diaconescu. Îl prezint prietenilor mei din AAN.

„V-ați văzut visul împlinit", mi-a zis Constantinescu când a venit rândul meu să-i strâng mâna. Are dreptate. M-am căznit 5 ani ca să realizez acest lucru.

Cuvântarea lui a început bine. Pe urmă, mult prea lungă și repetă ideea pe care am auzit-o întâi la Washington din gura lui Adrian Severin când a vorbit în cadrul Catedrei mele la Georgetown University. Adică noi, est-europenii, lărgim NATO, mergând spre Vest. Pe urmă, trilateralele etc.

I-am spus doamnei Zoe Petre, care era lângă mine, că se face o greșeală. Occidentalilor nu le place să le dăm noi lecții, să le spunem că noi facem lărgirea NATO. Nu e nici diplomatic, nici adevărat. „Dar când putea să le spună aceste lucruri. Altă ocazie n-are", a fost reacția ei. Da, dar nu era necesar să le spună deloc „aceste lucruri".

Luni, 13 Octombrie 1997

Ultima zi. Toată noaptea a plouat, cu fulgere, tunete. Adevărată furtună. Acum e înourat, dar nu plouă.

Sosesc în sala de ședințe tocmai când Bill Roth mă pomenea pe mine ca autorul moral al venirii AAN la București. Au vorbit apoi Diaconescu, Ciorbea și Roman. În fine, sosește Solana, cu un adevărat alai format din Adrian Severin, Ion Mircea Pașcu, și... Ion Iliescu, plus diverși consilieri.

Solana nu spune nimic nou. Dacă continuăm pe acest drum vom intra și noi în NATO.

Urmează dezbaterea generală. Contribuții din toate delegațiile. Brigitte

Schulte, Rafael Estrella și Bill Rompkey. Toți ne felicită și mă numesc chiar, pe mine ca autor al alegerii Bucureștiului. După ce s-a adoptat rezoluția generală, în care s-au nominalizat România, Slovenia, Țările Baltice și alte țări calificate, mi s-a dat și mie cuvântul „on a point of order". Am mulțumit tuturor celor care și-au arătat aprecierea pentru felul în care am organizat sesiunea AAN. Evident, au fost și imperfecțiuni, lipsuri etc. „pentru care vă cerem îngăduință". Și le-am spus povestea cu Moise, care ajungând pe țărmul Mării Roșii, s-a întors spre urmașii lui cu cuvintele: „Trebuie să aveți puțină răbdare. E prima dată că fac așa ceva". Așa și noi, a fost prima dată c-am organizat o sesiune AAN.

„Ronald Reagan would be proud of you", mi-a zis Solomon, strângându-mi mâna când am trecut pe lângă el. Ca și ceilalți parlamentari americani din rândul întâi de scaune.

Solana a făcut o mare gafă referindu-se la prezența lui în Budapest în loc de Bucharest.

Seara, recepție în Sala Unirii, dată de Diaconescu și Roman, urmată de un „fashion-show". Foarte multă lume.

Sunt informat că Tia Șerbănescu a făcut scandal când s-a publicat fotografia mea. Lăzărescu mi-a confirmat acest lucru. De asemenea, că Cristina Dumitrescu este cea care-l susține pe Adrian Severin. Ea are o influență enormă asupra Tiei Șerbănescu. În fine, că Radu Vasile, la Conferința de Presă PNȚCD, a lăsat afară pasajul în care Gabriela Stoica (cea care a pregătit documentația) cita declarația lui Simon Lunn că eu am adus AAN la București. Nu mă surprinde. Întotdeauna colegii mei au căutat să mă diminueze. O făceau pe vremuri ca să-i facă plăcerea lui Puiu Coposu.

Am trecut pe la Redacție. Tia, furioasă pe mine. Argumentează că noi am publicat foarte mult despre AAN. Mult mai mult decât restul presei românești. „Dumneavoastră vreți o fotografie mare aici - și-mi arată partea dreaptă sus, a ziarului. Dar nu v-ar fi folosit". Am mai discutat și despre aspectul estetic al ziarului. A publicat mai multe titluri paralele, lungi, care rupeau ziarul orizontal. I-am atras atenția că nu e bine. „Am lucrat deja o lună de zile. Eu pot să plec. Nu e o problemă", a fost riposta ei. O liniștesc, măcar să mă asculte. E foarte greu.

Miercuri, 15 Octombrie 1997

La New York mă aștepta Justin Liuba, vicepreședintele Fundației „Iuliu Maniu". Am sosit cu 5 minute înainte de ora programată. Și prin imigrare am trecut repede, dar, până să fie adusă mașina din parcare și până să ajungem la Hotelul New York Hilton din „Avenue of Americas", au trecut trei ore. „Garda veche a murit, îmi spune Liuba. Cei nou-veniți din țară nu se îmbulzesc. N-o să avem multă lume la întrunire".

Joi, 16 Octombrie 1997

Telefoane. Au aflat românii de aici unde stau. Dau două interviuri lui Andrei Brezianu, la Vocea Americii. Unul despre Adunarea Atlanticului de Nord la București și altul despre situația grea economică din țară. Pun vina pe cei 7 ani „în care nu s-a făcut nimic". Aflu însă de la el că au fost manifestații în București. Manifestanții strigau : „Dintr-o țară și-un popor/Am ales un țap și-un chior".

George Minden-Căputineanu mă invită la masă la „Yale Club". „Europa Liberă se va închide", îmi spune George. S-ar putea ca „Radio Liberty" să continue. Dar nici asta nu e sigur. Distribuția de cărți și publicații continuă, dar o fac acum ambasadele sub supravegherea lui. Deci, își reține postul, deși e de mult trecut de vârsta pensionării, are 76 de ani. Arată bine, de altfel. Ceva mai sardonic decât era pe vremuri, dar alert și bine informat. Ca întotdeauna insistă că are dreptate chiar și când e corectat. Mică slăbiciune! Grav nu e. Vorbind de cum ne ținem fizic, mă întreabă ce greutate am. Zic 81-82 kg. Când trec peste 82.5 kg, pur și simplu nu mai mănânc. „Eu am 78 kg", ripostează. Da, dar ești mai mic ca mine! „Ce vorbești! Suntem exact de aceeași înălțime". Am zâmbit. Sunt ceva mai înalt ca tine. Nu mult, dar... „Nici vorbă. Suntem exact la fel. Să ne verificăm".

N-am zis nimic. Am luat cafeaua în camera de ziare, vorbind de una, de alta. Pe urmă coborâm. Jos, își aduce aminte că și-a lăsat pălăria și umbrela la restaurantul de la et. 22. Când se întoarce și-a adus aminte. „Uite, aici e o oglindă". Mergem în fața ei. Clar, sunt cu vreo doi centimetri mai înalt ca el. „E părul tău, care te face aparent mai înalt. Să vedem umerii". Ne proptim unul de altul, spate la spate. Iarăși, evident sunt înalt ca el. Mi-a examinat și călcâiele, să vadă dacă n-am cumva platforme!? Eu n-am zis nimic. „Cât ai, acum?", mă întreabă. 1.78, cred. Când m-am înrolat în armată aveam 1.80, pe cât îmi aduc aminte. Dar, știi cum e. Șira spinării se contractează la bătrânețe. Îndată s-a lansat într-o explicație doctă pe această problemă.

Dacă noi, oamenii, ne-am vedea așa cum suntem și nu cum ne închipuim că suntem, ar fi un mare pericol ca rasa umană să se sinucidă în întregime!

La televizor am văzut o dezbatere despre „Politica Externă a Statelor Unite în sec. 21", transmisă în direct de la „Rice University" (James Baker Institute). Fostul Președinte George Bush a trimis un mesaj vorbit, proiectat pe un mare ecran. Au vorbit, pe rând, foștii Secretari de Stat Warren Christopher, James Baker și Henry Kissinger. Concluzia la care, într-un fel sau altul, toți au subscris: 1. Un conflict în Europa e exclus în viitorul previzibil; 2. În Orientul Mijlociu, mari eforturi trebuie depuse pentru a aplana conflictul Israel-lumea arabă și 3. în Extremul Orient, în Asia, economia este în plină dezvoltare. America n-are „cunoaștere istorică" în aceste probleme. Un conflict strategic e posibil. SUA trebuie să fie un factor de echilibru, deși nu e în

măsură să determine mersul evenimentelor. Și apoi, China dăinuiește de 5000 de ani. „For 4800 years they got along without the United States, so...". „China trebuie luată în considerare și trebuie respectată". Așa a prezentat Kissinger situația.

Seara, la familia Liuba. Cina doar cu el la un mic restaurant italian. Îmi spune că George Minden trăiește cu văduva lui Alimănești eanu, dar nu e divorțat de nevastă-sa.

Mi-a plăcut George Bush când l-a citat pe Churchill: „They gave me the order of the Boot", referindu-se la înfrângerea lor în alegeri; Churchill în 1945, Bush în 1992.

Vineri, 17 Octombrie 1997

Felicia Mandrea îmi vorbește o oră și jumătate. Jubilează că Remus Opriș e pe ducă. Îl consideră agent al fostei Securități. Așa cum îl califică și pe Dudu Ionescu și pe mulți alții din generația tânără. De fapt, nu știu ce a vrut să-mi comunice, decât doar că-l susține pe Ticu Dumitrescu. Dar ea îi consideră și pe Diaconescu, Galbeni etc. instrumente docile ale vechii Securități, chiar dacă Diaconescu cel puțin n-a fost informator într-un anumit sens. Ticu e eroul ei, astăzi!! Îmi spune că doamna Vrăbiescu-Kleckner ar vrea să fie numită ambasador aici. Restul, povești încurcate cu lista de securiști în PNȚCD pe care a dat-o lui Nusbaum, povestea ei la sediul PNȚCD, cu Magdalena Dumitrov-Bratiloveanu, cu Jim Nicholson, agentul CIA care era și KGB-ist, acum închis. Și pe Gabrielescu îl acuză drept agent. Apoi, pe Ulm Spineanu, Gelu Barcan, Mihaela Dobrescu, Nadia, Ilie Păunescu. Pe noul reprezentant PNȚCD în America, Aloman Dan, cel care m-a primit la aeroport alaltăieri, îl consideră numit în această poziție de securiști! Care securiști, mă întreb? Cei de sub Măgureanu, sau cei de astăzi, care ar trebui să fie sub controlul omului nostru, deci al noului șef.

Seara, la Jacques Vergotti. El e cam firav și și-a cam pierdut memoria. A avut operații de bye-pass, dar suferă mai ales din cauza diabetului. Are 83 de ani. Nevasta lui însă, mai tânără cu zece ani, arată splendid - fără exagerare. Am vorbit de toate. E în legătură cu Regele, dar numai sporadic. Nu aprobă felul cum Mărgărita adună bani cu recepțiile. A fost una de 350 de dolari de persoană. Acum, alta împreună cu Duda, care joacă într-o piesă de Kafka, de 100. Românii greu își pot permite așa ceva. Totuși, dacă există cerere, de ce nu? Numai dacă n-ar veni aproape nimeni, atunci metoda ar fi greșită.

Sâmbătă, 18 Octombrie 1997

Mirela Teodoru îmi telefonează. Mă întreabă de fratele ei, camaradul și prietenul meu de la școala militară din Craiova. O să ne vedem azi după-amiază.

Îl găsesc pe Pacepa. Categoric neagă că el ar fi avut ceva cu furnizarea de

informații lui Cici Ionițoiu despre deținuții politici din România. Nici nu știa de cine vorbesc. Mircea Vlad mi-a spus, când ne-am văzut la București, că Pacepa i-ar fi furnizat informațiile pentru cărțile lui, curier fiind Ionel Jovin. Nici de Jovin Pacepa nu știa nimic. E la curent cu faptul că Emil nu vrea să-l reabiliteze, pentru că e „trădător". „Las'că vedem noi. Se va vedea ce a făcut el când a fost secretar PCR cu propaganda".

Nici de Severin n-are impresie bună, iar despre Geoană zice: „Da, sunt câțiva congresmeni care-l apreciază. Dar majoritatea știu că el a fost nomenclaturist comunist, numit de Iliescu, pe care l-a servit cu absolută lealitate".

Helms nu-și face iluzii, iar Frank Wolf, ambii foarte influenți în problemele românești, îl detestă.

Am vorbit mult de Ticu Dumitrescu. Acceptabilă ar fi formula ca fiecare cetățean să aibă acces la propriul dosar, altceva NU. Dacă cineva candidează la un post electiv, oricât de minor, să fie verificat automat. Dacă a fost informator, acest lucru să fie dat publicității. Dosarele de informatori sunt centralizate și toți informatorii din țara întreagă sunt pe calculator. Dosare au toți cei ce prezintă un interes. Eu am dosar, mi-a spus Pacepa, în acest Fond Operativ, care are două secții: activ și pasiv. Dosarul meu a fost întotdeauna activ.

L-am întrebat ce știe de actualii șefi SRI și SIE (Harnagea). „Nimic", a fost răspunsul lui. Dar nu înțelege cum Atudoroaie a fost numit adjunctul primului; el a fost închis pentru ucidere, pe vremea revoluției, când era șef adjunct la Timișoara și a dat ordin să se tragă.

Pacepa e revoltat de cartea lui Mihai Pelin, *Culisele Spionajului Românesc*. Toți românii din Diaspora sunt făcuți transfugi, trădători etc.

Sală plină. Doamna Popa, Președinta Fundației Iuliu Maniu, deschide ședința. Preotul Traian Petrescu ne-a făcut să zicem „Tatăl Nostru" cu voce tare, la unison, urmat de o invocație frumos exprimată. Ariane Popa m-a prezentat apoi, așa de laudativ, că am început prin a spune: un astfel de panegiric se obișnuiește numai după moartea subiectului!

Le-am vorbit de întrunirea de acum 25 de ani, când eu am ținut cuvântarea comemorativă imediat după înțelegerea Nixon-Brejnev și încetarea sprijinului ce Guvernul american acorda ACEN-ului, deci și tuturor comitetelor naționale membre ale Comitetului Europa Liberă. Le-am reamintit de cuvântarea rostită la Londra de Sonnenfeld Ambasadorilor SUA din țările cotropite de comunism în Europa Centrală și Răsăriteană.

Ceea ce facem în România e foarte greu. Economia și administrația țării, reforma și reciclarea, și mai greu de realizat. Dar suntem pe drumul bun. Rezultat pozitiv se va obține când vom atrage investiții masive de capital privat. Acesta va veni în mare măsură dacă și mai ales când vom fi invitați să intrăm în NATO. Le-a descris, în amănunt, ce s-a făcut în această direcție. Am încheiat optimist.

Foarte multe întrebări. Am răspuns cu candoare, diplomatic pe alocuri, dar întotdeauna cinstit. Am primit nenumărate felicitări, unele extravagante și de la tribună s-a cerut să mă facă Ministru de Externe - propunere primită cu aplauze entuziaste. Le-am explicat că așa ceva e imposibil pentru că Roman a făcut târgul cu Constantinescu ca să ajungă Președintele României în schimbul Președinției Senatului pentru el, și portofoliile Externe, Apărare, Justiție și Industrie, pentru PD.

Doamna Bie-Corsani, fiica lui Petrescu-Comnen, ne-a dat o cină la restaurantul de la Patinoarul Rockeffeler Center, cu șampanie, vin rosé. Elegant și generos. Eric Popa a ținut să rostească câteva cuvinte ca să mă „ridice în ceruri". Eu am spun că mă gândesc să mă retrag din viața publică. Exclus, e reacția tuturor. Am datoria să continui și pentru familia din care mă trag, dar, mai ales, pentru realizările mele de o viață întreagă și pentru că „nu e altul mai bun". Lumea, aici, e foarte critică la adresa lui Emil Constantinescu și furioasă pe Diaconescu.

Miercuri, 22 Octombrie 1997

În avion, de la New York la București; în noaptea de 20 la 21, n-am scris. Am avut tot felul de scuze. Neîndreptățite, bineînțeles, dacă judecăm la rece. Dar suficiente, atunci, ca să raționalizez comoditatea, ca să nu zic lenea mea.

Abia sosit, curând după 7.00 dimineața, mi-am desfăcut geamantanele, m-am bărbierit și m-am dus la Parlament. După câte-mi aduc aminte, mi-am pus în geantă și jurnalul de zi, la caz că găsesc un moment să scriu ce s-a întâmplat Duminică, 19 Octombrie, la întrunirea din sala bisericii Sf. Trei Ierarhi, din Quen's.

A venit Doina Bâscă să mă caute. Cu tot felul de calcule complicate, cum face ea, din care rezultă că trebuie să-i dau iar și iar bani. Bref, mănânc, sunt întrerupt de nenumărate ori și mă retrag să mă odihnesc. Mihai pleacă. Am luat ziarele cu mine și am crezut că și jurnalul meu de zi. Am dormit puțin - vreo oră, cred - și m-am sculat să-l primesc pe Șeitan care a venit cu o nepoată de-a lui. Îmi spune că vrea să cumpere tipografia mea. Dacă vreau să păstrez acțiuni în ziar etc., dar controlul să treacă la cumpărător. I-am explicat că mă gândesc să mă retrag din politică. Am făcut-o pentru că îi indicasem deja, lui Diaconescu, azi la prânz, același lucru. Din moment ce nu mai pot face nimic concret în România, mai bine să plec. Viața mi-e mai bună acolo și e cazul să scriu o carte despre viața mea în România în acești opt ani și mai ales despre activitatea patriotică „Mișcarea Românilor Liberi" etc. din timpul războiului. I-am povestit și despre fabulațiile lui Coposu. Vârsta lui, născut în 1916 nu 1914, „doctoratul" lui în Drept canonic, „șef de cabinet" al lui Maniu în 1928, la ce vârstă? 12 sau 14 ani sau dacă a fost la a doua guvernare Maniu, în 1930, la ce vârstă, la 14 sau la 16 ani? În fine, chestia cu

așteptatul lui câteva luni pentru că fusese ales deputat înainte de vârsta reglementară, care era atunci, de 25 de ani pentru Camera Deputaților. Au fost două alegeri: în 1937 și în 1946. În 1937 avea sau 21 de ani sau 23. În nici un caz nu putea fi vorba de a aștepta „câteva luni" ca să împlinească 25 de ani. Iar în 1946, problema nu se punea. Avea, fie 30, fie 28, deci mult peste vârsta cerută.

Înainte de plecarea lui am insistat să-mi spună cine vrea să cumpere tipografia și ziarul. În cele din urmă mi-a spus: Marian Munteanu, sprijinit cu bani din SUA. N-or fi legionarii de acolo?, l-am întrebat. „Nicidecum", a fost răspunsul lui.

Aștept cu nerăbdare să văd cui îi comunică schimbul nostru de vederi.

După el, PNȚCD e deja destrămat. Nu sunt de acord, dar e sigur că nu mergem bine. Am discutat și despre cei dispăruți, Ghilezan, Serdici, Bratu. I-am spus că Coposu i-a eliminat pe toți cei ce nu erau sută-la-sută cu el: Vălușescu, Ion Puiu, Constantinescu-Klaps, Bărbuș și atâția alții.

Astă noapte am vrut să scriu în jurnalul meu de zi. Nu l-am găsit nicăieri. Panică adevărată. Am început să-i suspectez pe cei din casă. Ei trebuie că l-au luat. Tocmai scriam aceste pagini, azi-dimineață, când intră Mihai Bănică. Îmi aduce un FAX ce sosise în timpul nopții și jurnalul de zi. Am răsuflat ușurat. Îl lăsasem jos, în salon, unde am și televizorul, aseară, când am vizionat meciul Steaua-Bastia, câștigat de ai noștri cu 1:0. Poate nu-i destul, dar să sperăm.

Luni, 27 Octombrie 1997

Sunt iarăși în Londra. În cafeneaua Richmont de pe Picadilly. Am venit Joi, 23 Octombrie. Vineri au venit și cei de la FPS, Sorin Dimitriu, Tudorel Dumitrașcu și Gh. Ionescu. Întrunirea după masă, la noi în pent house, a mers foarte bine. Dimitriu face o foarte bună prezentare. Din păcate, n-am avut decât doi fund managers. De la Rothschild și Société Générale. Greșeala lui Steven Lloyd. Ar fi fost mult mai bine să-i invităm la un „late lunch". Ar fi venit cu toții.

Peste week-end, în familie. Au venit și Indrei cu Alexandru. Nicolae și Sașa se vor căsători foarte curând căci divorțul lui a fost pronunțat. Daniel-Grigore arată foarte bine. Va fi botezat în religia ortodoxă. Alegerea lor, nu a mea.

I-am dat Doinei un rendez-vous aici, în această cafenea. Tocmai a venit.

Marți, 28 Octombrie 1997

Vine și Elisabeth cu TAROM-ul la București. Aseară am fost la lansarea cărții Elisabethei Williams-Ellis, despre Familia Pilkington. E foarte multă lume. La Galeria de Artă a lui Godfrey, fratele lui Elisabeth.

Cină în trei: Elisabeth, Indrei și eu. Vorbim foarte deschis despre relația dintre mine și Elisabeth. Nu mă aștept la obiectivitate din partea lor, dar anumite lucruri trebuiau spuse. Prea eram eu acuzat de tot felul de păcate.

Miercuri, 29 Octombrie 1997

Dimineață, ședința Comisiei de Politică Externă. Secretarul General Lucian Mihai ne scrie, impertinent, că Viorel Șerbănescu nu va veni să ne facă un raport asupra activității Departamentului pentru relații externe al Camerei Deputaților. Trebuia să-i adresăm lui nu lui Șerbănescu această invitație.

După masă, ședința BCCC a Partidului. Începe cu știrea că unul din grevistii împotriva modificării Legii 42 și-a dat foc. Evident, totul a fost bine organizat. Focul a fost stins imediat.

Raport despre situația din Harghita și Covasna. Ungurii își fac de cap.

La 6 seara începe ședința parlamentarilor PNȚCD cu miniștrii noștri. Multe întrebări, adresate miniștrilor, în special lui Ciorbea. Problema ungurilor și ce se petrece în Harghita, Covasna și Mureș. Problema învățământului legată de aceasta. Roman își arogă merite pentru blocarea modificării Legii revoluționarilor, aplicarea programului creștin-democrat, care din nefericire nu prea se vede. Unde e solidaritatea, subsidiaritatea, descentralizarea? Și problema de impozitare, taxare, atacuri contra lui Ciumara etc.

Am vorbit și eu: două din obiectivele politicii noastre externe - aș spune cele mai importante - n-au fost atinse. N-am fost invitați la NATO în primul val și nu suntem identificați între țările numite pentru pornirea procesului de integrare în Uniunea Europeană. S-au dat explicații, s-a prezentat situația drept un mare succes al diplomației române faptul că am fost numiți la Madrid, alături de Slovenia, ca țară cu șanse bune de a fi invitată în 1999, când se va face o nouă evaluare a situației. Astea sunt eufemisme. Adevărul e că, în ambele cazuri, am susținut un eșec. În cazul NATO, mai avem doar doi ani. Dar, nici atât. Până când cele 16 Parlamente se vor pronunța în cazul Cehiei, Ungariei și Poloniei, vor mai trece nouă luni de zile. Abia pe urmă vor începe să se preocupe de noul val. Deci, maximum un an și jumătate... Un timp foarte scurt. Nu trebuie să pierdem această ocazie. Altfel, consecințele vor fi grave pentru țara noastră pentru o perioadă foarte lungă de timp. Poate 100 de ani sau mai mult. Ce facem? Cum ne pregătim? Urmăm aceeași strategie, cu același personal? Nu mai vorbim de Adrian Severin și declarațiile lui, e vorba de tot personalul diplomatic în țările cheie. Dacă ne închipuim că serviciile secrete ale țărilor membre NATO, SUA în primul rând, unde vrem să influențăm Parlamentele, nu au fișa tuturor diplomaților noștri, suntem naivi. Cum pot să aibă încredere în ei, când ei au fost cei care au furat secretele NATO și le-au trecut direct la Moscova în anii '70?

Mi-a răspuns complet nesatisfăcător: „S-a căzut de acord că cei doi din cei patru directori generali în MAE vor fi numiți din rândurile noastre. După aceea vom putea face curățenie în corpul diplomatic". N-are absolut nici-o intenție să-l schimbe pe Severin.

Stăteam lângă Herlea. Mi-a spus că ar fi bine dacă aș intra și eu în diplo-

maţie, în unul din aceste două locuri. Nu mă interesează, am răspuns. „Am să vorbesc cu Ciorbea. Ar fi bine să departajeze NATO şi EU. Să lucrăm împreună". Dacă se poate aşa ceva, aş spune DA. Dar nu cred. Mi-a promis să o facă.

Joi, 30 Octombrie 1997

Dr. Luciliu Nicolae îmi aduce un tablou de „N. Grigorescu", îmi spune. Vrea 9 000 de dolari pe el. Nici subiectul, nici semnătura nu sunt cum le ştiu eu. Flori. Semnătură grosolană în negru. Or, Grigorescu semna foarte delicat în roşu.

Tinerii din Baia Mare însoţiţi de alţi doi tineri din Constanţa vin să mă vadă. Mă vor acolo. Cei din Constanţa îmi vorbesc de marile furturi de vapoare atribuite lui Băsescu.

Sâmbătă, 1 Noiembrie 1997

Ieri şi astăzi, la Seminarul PNŢCD, „Aplicarea Principiilor Creştin-Democrate în activitatea Parlamentară şi Guvernamentală". A prezidat-o Wim Van Velzen, Preşedintele Uniunii Europene Creştin-Democrate. Program interesant, amplu. Au vorbit, pe lângă Diaconescu şi Van Velzen, Ciorbea, Ciumara, Galbeni (mult prea lung - a fost întrerupt), Dudu Ionescu (foarte slab), Virgil Petrescu, Spineanu, Vlad Roşca, Zoe Petre, Vasile Lupu, Lepşa, Ţepelea, Barbu Piţigoi, Florica Raica şi vreo doi tineri. Van Velzen a făcut comparaţia cu prima lui vizită în România când a fost primit de Coposu. S-a minunat de progresul realizat. Atunci eram doar o mână de oameni, în Parlament aproape deloc. Acum suntem cel mai mare Partid din ţară. Preşedintele ţării şi Primul Ministru sunt membrii noştri.

Mi-a venit şi mie rândul la urmă de tot. Am început în englezeşte, dar am continuat, de dragul colegilor mei, în româneşte. I-am mulţumit pentru aprecierile pozitive etc. dar nu trebuie să ascundem faptul că performanţa noastră nu este perfectă. Principiile creştin-democraţiei n-au fost aplicate cât ar fi trebuit. Solidaritatea, subsidiaritatea, descentralizarea nu s-au evidenţiat. În primul rând, pentru că trebuia să ne concentrăm asupra altor repere. În special, introducerea dreptului de proprietate privată, care trebuie să fie sacrosanct. Apoi, pentru că suntem în coaliţie. Deci, trebuie să facem compromisuri. Şi apoi, pentru că avem încă o mentalitate adânc afectată de lunga perioadă sub comunism. Moise, în înţelepciunea lui, i-a purtat pe evrei 40 de ani în pustiu, până generaţia de sclavi a murit şi a mers în Canaan cu generaţia tânără, neafectată de tarele şi memoria sclaviei. Aşa şi nouă ne va trebui un timp lung, ca să punem în aplicare ideile şi programele creştin-democrate. Dar drumul ce ne-am ales e drumul bun. Susţinem democraţia creştină. Am fost răsplătit cu vii aplauze.

Seara, vine Marian Munteanu la mine. Îl interesează ziarul şi tipografia. Să cumpere parte din acţiuni. Să rămână acelaşi format, dar să mărim partea

economică, afaceri și să facem o relansare cu cel puțin 100.000 de exemplare zilnic. I-am cerut o ofertă. I-am spus doar că nu vreau să fie un ziar legionar. Să rămână independent, cu aceeași orientare. E de acord.

Să vedem ce produce.

La 19.15 am dat curs invitației vecinului meu Cornel Lustig. Cu el mă văd în fiecare dimineață, la piscina lui. Împlinește 41 de ani. Sosim printre primii invitați. Mă iau în primire frații Lustig senior. Unchiul lui a fost mare administrator la Coop. Aveau sute de mii de angajați cu o filială în fiecare oraș, comună și aproape în toate satele. Mi s-a plâns de felul cum această avuție a fost pur și simplu furată de cei care gestionau filialele. Cu mici excepții, bineînțeles. Tatăl prietenului meu, care împlinește mâine 71 de ani, e scriitor. Romane, toate legate oarecum de istoria Holocaustului. Ei sunt din județul Cluj. Toți au fost duși la Auschwitz. Părinții lor au murit acolo, doar 4 din cei 7 copii au reușit să se întoarcă. Un adevărat record. Pe unchiul lui îl cheamă Emilian. Pe tată, Oliver.

Când a văzut că problema mă interesează, mi-a vorbit, aproape non-stop, vreo două ore. Românii s-au purtat excepțional cu evreii. Lucru nemaipomenit atunci. Ungurii însă nu. Există o scrisoare în care Eichman se plânge împotriva faptului că evreii scapă de soluția finală fugind în România. El a scris toate astea. Cartea a fost publicată și în maghiară. A fost atacat pentru că îi favorizează pe români.

Duminică, 2 Noiembrie 1997

Silvia Bădescu vine să mă vadă imediat după miezul zilei. Am stat de vorbă cu ea până pe la 1.15 p.m., când s-a întors Elisabeth de la Biserica Anglicană. Mi-a vorbit de toate. De relația cu soțul ei de care e divorțată; de ambițiile ei pentru politica românească. Deși divorțați, și el trăind cu o altă femeie, tot vine la ea să-i ceară sfatul. Acum vrea să fie numită Consul la Paris. Sund de acord. Ar face-o foarte bine. Nu are mari șanse, din păcate!

Luni, 3 Noiembrie 1997

Brânzan îmi spune că doamna Doina Dranga, de la FPS, a oprit reclamele la *Cotidianul*. Le dă doar la *Adevărul*. Soția lui Radu Vasile ar fi de vină.

Vetișan, e încântat să primească scrisoarea de la Dr. Paul Nixon de la Universitatea din Cambridge în care mi se cere ajutorul să valorificăm opera lui Dimitrie Gusti. El are testamentul lui Gusti, mult material și dorința de a-i permanentiza memoria. Nu e impresionat de încercările lui Miletineanu de a obține casa. L-am asigurat că, dacă aș putea să o cumpăr eu, aș construi o anexă-muzeu în care să etalăm tot ce a rămas de pe urma lui.

La conferința de presă, nimic interesant.

Interviu pentru noua revistă *2000*. Redactorul-șef e un francez, în partene-

riat cu alți români și străini (un columbian). Să sperăm că vor reuși. Era vorba de eleganță în politică. Au luat multe fotografii ale papioanelor mele: cele pe care le port și cele ce mi-au fost dăruite. Inclusiv cele enorme pe care le-am primit la marile aniversări.

Salvatore Grillo, Secretarul General al Asociației de Prietenie între popoarele italian și român. Le-am dat o cină la McMoni's. Grillo era cu Stefano Marabelli și Gianpiero Vigo, Președintele și unul din partenerii „UNITEAM" din Milano. Vor să-și deschidă o filială în România.

Miercuri, 5 Noiembrie 1997

Ședința BCCC. Ce facem? Suntem pentru remaniere sau nu. În jurul mesei, Ciumara, Galbeni, Țepelea, Diaconescu, Radu Vasile, Spineanu, eu, Popa-Zlatna și Opriș. Au vorbit mai ales Galbeni și Țepelea. Concluzia. Miniștrii noștri și-au făcut datoria, dacă celelalte formațiuni din alianță vor remaniere, s-o facă ei, dintre reprezentanții lor.

Radu Vasile n-a luat cuvântul. Ca de obicei, nici eu. Ciumara: „Important este ca atacurile împotriva noastră, venite de la ai noștri, să înceteze. Mai ales când autorii sunt istorici, nu economiști". Se referă la o critică severă pe care Radu Vasile a făcut-o politicii fiscale a lui Ciumara. Nimeni n-a zis nimic. Nici-o reacție.

Joi, 6 Noiembrie 1997

Am primit delegația „Asociația Culturală a Evreilor Originari din România", condusă de Șlomo Leibovici Lais, la noi, în sala de ședințe a Comisiei de Politică Externă. Dorel Dorian, Secretarul comisiei, scriitor evreu, ne-a prezentat și pe noi, conducerea comisiei și pe Leibovici Lais. Eu am fost foarte scurt și i-am dat cuvântul lui Radu Vasile, Secretar al grupului de prietenie Israel-România în Parlament. Au vorbit mulți. Avocatul Constantin Vișinevski a pomenit incidentul extraordinar petrecut la Târgoviște în 1943. Nu se găsea săpun. Deodată a sosit un transport. Pe fiecare pachet era scris: „Echt judische Seize". Fără nici-o intervenție din partea evreilor, târgoviștenii au adunat tot săpunul și l-au înmormântat solemn în cimitirul evreesc. Tot el a vorbit de un cadou de aur masiv trimis din Dacia Regelui Iudeii la sfârșitul primului secol după Christos. Au vorbit mulți alții: Victor Bârlădeanu, Varujan Pambuccian, Grama, Barbareso, Glăvan, Dorin Mihai, Iulian Sorin (din partea Federației Evreești) și eu le-am povestit cum Mitrany, prietenul lui Einstein, mi-a lăsat mie medalia primită de el pentru participarea în războiul balcanic din 1913. Frumoasă întrunire.

Agenția Creștină Română a decernat Diploma de Merit Fundației Rațiu pentru ajutorarea copiilor și tinerilor afectați de leucemie din România. Scrie Doru Gogulancea, Președintele Agenției: „(Fundația) probează încă o dată

dragostea constantă față de țara al cărei fiu nu ați încetat niciodată să fiți". Mi-a făcut bine, deși meritul este al Elisabethei.

Vineri, 7 Noiembrie 1997

Negocieri cu Marian Munteanu. Nicolae și Indrei, cu Călin Husar. La astea nu particip. Constat însă că Husar și Tia Șerbănescu caută să mă elimine. Îmi cer să nu mai iau niciodată contact cu angajații întreprinderii decât prin ei. De asemenea, să nu apar în clădirea din Calea Plevnei decât după ce am anunțat venirea mea și să evit vizitele. Să avem însă o ședință comună, condusă de Tia, o dată la lună, sau, dacă doresc, o dată la două săptămâni. Sunt convins că Husar va performa. Propunerea lui însă nu e la fel de bună ca cea a lui Marian Munteanu.

Sâmbătă, 8 Noiembrie 1997

Ziua începe de dimineață, noi trei. Marian Munteanu vine cu un sfert de oră întârziere. Negociem. Clarificăm termenii contractului. La orele 9.10 Indrei și Nicolae pleacă cu TAROM la Londra. Rămân cu Marian Munteanu. Definim cât mai precis toate clauzele. Vizităm după-masă utilajul lui de la Fabrica de Chibrituri. În cursul zilei mă contactează încă de 3 ori. Evident, ține foarte mult să facem afacerea.

Citesc în *Daily Telegraph* din 5 Noiembrie că fiscul britanic a abandonat procesul împotriva lui Taila Botnar. E o mare victorie pentru el. Eu sunt convins că a reușit să facă mulți bani afară din Marea Britanie. Fiscul însă n-a putut s-o dovedească, deși doi din directorii lui au suferit din cauza asta. Hunt a intrat chiar la închisoare pentru un scurt timp. Suntem încântați, Elisabeth și cu mine. Bem o sticlă de șampanie pentru Taila și Marcela. Târziu, seara, reușesc să-i prind acasă la ei, la Vilars. O să meargă acum în Anglia, să-și vadă prietenii, îmi spune Taila, dar altfel nu mai vrea să locuiască acolo. Marcela îmi spune că Taila e ca o fantomă. Are 53 de kg!! Parte din stomacul lui a fost operat căci avea cancer.

Duminică, 9 Noiembrie 1997

Parastas pentru Coposu. Nu mă duc pentru că fusesem dinainte invitat să înregistrez un interviu. Surorile Coposu au întrebat de ce n-am apărut. Mic incident, la sfârșitul parastasului. Timișoreanul, cel care fusese împușcat în revoluție, a acuzat prezenta conducere că „s-a îndepărtat de idealurile lui Coposu". Cuvântări n-au fost programate, dar, provocat astfel, a vorbit Diaconescu. Posibilitatea coaliției etc. a fost examinată de Coposu și acceptată, cu toate consecințele.

Negocierile cu Marian Munteanu au continuat.

Flaviu Sabău a venit seara. Găsește că cimitirul nostru arată sărăcăcios,

nu are marmură „ca toate celelalte morminte din jur". A făcut un parastas pentru Lani și în biserica rătească din Turda, și la Lupșa, la mormânt. Strânge material ca Lani să fie canonizat. Preotul Spinciu a plecat. E un preot tânăr acum în biserica familiei.

Luni, 10 Noiembrie 1997

Conferință de presă scurtă. Diaconescu și Țepelea merg la Cotroceni. Toți șefii din Convenția Democratică au fost invitați. Băcanu și Ticu Dumitrescu au fost prezenți. Dar nu Ana Blandiana.

Situația e foarte gravă, a declarat Constantinescu, după ce a avut grijă ca microfonul să nu fie aprins. Dacă nu reușim să reținem sprijinul FMI, pierdem controlul economiei. S-a cerut demisia lui Diaconescu din Președinția CD.

Nu reușesc să-l contactez pe Stănășilă. Nu e semn bun. Marian Munteanu presează. Îl face și pe Șeitan să-mi vorbească. Când i-am vorbit de grija noastră, a familiei, ca să nu susținem pe un om care e totalitar, poate legionar, Șeitan m-a asigurat că a fost chiar posibilitatea ca Marian Munteanu să fie Ministru al Tineretului.

Nicolae îmi trimite „dovezi" că un contract important de telecomunicații a fost acordat germanilor (Bosch) și nu canadienilor (Nortel), în ciuda protestelor Ambasadorului Gilles Dugay, pentru că nepotul lui Diaconescu e angajatul firmei germane!

Marți, 11 Noiembrie 1997

Ședință cu delegația Radei Supreme a Ucrainei. Seara le-am dat o cină la Capșa. La început erau încruntați. Până la urmă s-au destins și ne-au dat tot felul de informații confidențiale. De exemplu, au confirmat că toți liderii țărilor satelite veneau la Yalta în secret să-l vadă pe Brejnev. Stăteau o zi-două. Numai Ceaușescu nu a stat niciodată noaptea. De asemenea, au confirmat că toți est-europenii spionau pentru Moscova. GRU, mai de grabă decât KGB, a fost și este și astăzi centrul de control.

Marciuk a afirmat, fără înconjur, că au trimis forțe armate din Ucraina în timpul revoluției din România.

Miercuri, 12 Noiembrie 1997

Mergem la Stănășilă, Ghindeanu și cu mine. Ne explică situația. El a avizat favorabil. Cineva din Departamentul lor juridic a încurcat ițele. S-au prevalat de niște indicatori de-ai Primăriei. Astfel ne-au încadrat la „servicii", nu la publicații, teatru, edituri etc. Mergem la Lis. Ne-a primit excelent. Vătășescu a venit și el și a încercat să încurce lucrurile. N-a reușit.

La cină trebuia să vină Tăbăcaru, pentru „Leucemie". Au venit Dr. Arion și Dinu Țenovici, dar nu Tăbăcaru (membru PNȚCD)!

Joi, 13 Noiembrie 1997

„Ceaiul de la ora 5". Fac față, se pare, foarte bine. Am fost foarte aplaudat, în tot cazul. S-a vorbit de superstiții.

Cina, la Clubul Diplomaților. Gazdă, Diaconescu. Chiliman pretențios, plin de el, argumentare slabă, mai ales contra utilizării Dunării pentru petrolul și gazele (lichefiate) ce ar putea să vină din Kazahstan. Cina a fost pentru ei. La masă am stat lângă Leonid Artinșenko, ucrainean, cetățean al Kazahstanului. Cu el am vorbit mult de transportul țițeiului spre centrul Europei, pe Dunăre-Rin. Țara lor e imensă. Populația e de 16.5 milioane: 10 milioane cazahi, 5 milioane ruși, iar ucraineni cam 1.5 milioane. Discuție cu toată masa, dar între mine și șeful delegației cazahe, Ospanov Marat Turdîvekkulî. Cred că așa se scrie cu litere latine. Cartea de vizită ce mi-a dat e numai cu chirilicele.

De la „Ceaiul de la ora 5" m-au adus acasă soții Sabin Bălașa. M-a invitat insistent să merg să-i văd tablourile. Mie-mi place albastrul lui și imaginația.

Un alt cazah, care mi-a dat cartea lui de vizită e Șarip Omarov, Președinte al Comitetului lor de Externe, Apărare și Securitate. M-au invitat să merg și eu la Almaty.

Vineri, 14 Noiembrie 1997

Cu Ghindeanu la Stănășilă. Îi dăm ce avea nevoie. Adică o confirmare în scris de la Primărie etc. I-am dus totul. Rămâne acum să facă ei calculațiile, pe baza „legii". Astfel chiria ar putea să fie la circa 5,5 milioane maximum sau 2,6 milioane pe lună. Oricum, e o bună soluție.

Seara l-am avut pe Dinu la cină. Mi-a spus că e amestecat în oferta ce mi s-a făcut pentru tipografie, ziar etc.

Sâmbătă, 15 Noiembrie 1997

La cimitir. Întâi salut surorile lui Coposu, apoi intru în prima bancă rezervată „somităților". Am fost primul. Începe slujba. Sunt tot singur. Sosește Ciorbea. Sobor de 10 preoți, dacă-l socotim și pe episcopul Alexandru al Banatului. Sosește apoi Țepelea cu soția. Pe rând, vin Diaconescu, Ana Blandiana cu Rușan și Ticu Dumitrescu, Lis, Primarul General și mulți alții. Biserica plină. În predică, episcopul îi menționează pe toți martirii noștri înmormântați în Cimitirul Bellu. Iulian Hossu, Vasile Aftene, printre ei. La groapă, noi rugăciuni. Cuvântare laudatorie. Împărțirea colacilor, un pahar de vin.

O să vină cineva vreodată la mormântul meu?

Abia sosesc acasă și vine Oana să mă ducă la Antena 1. Machiaj sumar. Vin și Ion Iliescu și Radu Câmpeanu. Când le-am spus că vin de la parastasul pentru Coposu, ambii l-au criticat foarte aspru. Câmpeanu a considerat

înmormântarea lui Coposu „adevărat circ". Nu sunt de acord, oricât de critic aș fi în judecata mea.

Discuția în trei a fost bună. Am spus câteva adevăruri. Mai ales am subliniat analiza justă pe care am făcut-o eu în confruntarea de acum 7 ani și mai bine. La sfârșit Iliescu m-a dus acasă în mașina lui.

Seara, la opereta „Victoria și al ei Husar" de Paul Abraham. Muzică ușoară, mai ales valsuri. Cu Eugenia Ilinca și Doru Teodorescu. Foarte plăcut.

Duminică, 16 Noiembrie 1997

Doctorul farmacologist Sava Dumitrescu îmi aduce o medalie de-a Armatei de la Laura Chiosa-Korne. Radu Popescu, prieten de-al lui Nicky Bărbuș, îmi aduce o broșură despre Sf. Grigore Decapolitul. Aș vrea să-i dau nepotelului meu, Daniel-Grigore, o icoană cu Sf. Grigore. Încă n-am descoperit așa ceva. O să-i dau doar broșura, sâmbăta viitoare, la botezul lui, icoana va urma. Sunt trei Sfinți Grigorie. Să vedem ce vom găsi. Dacă nu găsim, să-mi facă una un pictor specialist în icoane!

Dinu Daponte mi-i aduce pe Slutinschi și Marian Munteanu. Discutăm pe mai departe cumpărarea de acțiuni în afacerea noastră de tipografie, editură și ziar, *Cotidianul*.

Luni, 17 Noiembrie 1997

Sosim la Viena: Costel Gheorghiu, Senatorul liberal, Irina Bojin și eu. E rece, burniță, dar încetează aproape imediat. Oricum, Viena întotdeauna îmi place. Stăm la Hotelul Astoria foarte aproape de Operă, pe o străduță perpendiculară pe Kertnerstrasse. Nimic de făcut toată după-amiaza și seara. Mai mult la televizor, telefoane cu Nicolae și Elisabeth.

Marți, 18 Noiembrie 1997

La micul dejun mă agrăiește Frank Cook. La 10.00 a.m. pornim pe jos la Hofburg unde are loc întrunirea Subcomitetului AAN pentru viitorul forțelor armate. Pedro Holstein-Campilho e Președintele Subcomitetului. Vicepreședinte e canadianul Colin Kenny. În total suntem 20 de participanți. Directorul Comitetului e Heinz Kluss.

Ambasadorul SUA, Sam W. Brown, descrie competența OSCE, rolul organizației. În fine, Brown ne arată relația între OSCE și celelalte organizații internaționale, UE, UEO, NATO. Din partea rușilor vorbesc doi consilieri, Vronkov și Alexandr Mateev. Ei vor ca OSCE să fie instrumentul securității în Europa. Lărgirea NATO, oricum ar fi făcută, duce la o nouă diviziune. După mai mulți vorbitori, vine și rândul meu. De altfel, am participat la toate prezentările. Președinția organizației va fi luată anul acesta de Polonia. Mă folosesc de ocazie să pledez pentru Ilașcu. Rămâne să continuăm în scris.

Cel mai bine a fost Ambasadorul Germaniei. Intervenția mea a fost mult gustată. OSCE n-a luat niciodată o decizie de a interveni prin NATO într-un conflict, deși teoretic are, alături de Națiunile Unite, calitatea s-o facă.

De ce? Evident, funcționând prin consens, e greu să pui de acord 54 de membri. Doamna Dr. Konvad, Ambasadorul Austriei la OSCE, ne-a dat o masă simplă la o cafenea de lângă Hofburg, colț cu Herrengasse. Mi-a făcut multe complimente pentru Sesiunea AAN de la București.

Vineri, 21 Noiembrie 1997

Alaltăieri am avut întâlniri interesante cu membrii Comitetului de Apărare al Consiliului Național. Cina la Casinoul din Baden. Acolo am fost cu Sbyszek, Racinski, acum 40 de ani!!

Ieri, ne-a primit Secretarul de Stat de la Externe, Benita Maria Ferrero-Waldner. Foare bine. Ea e categoric pentru intrarea Austriei în NATO.

Interesante vizitele la Unitatea Maria-Thereza lângă Schwehat și la Batalionul de tancuri din Schwechat-Ranneasdorf. Maiorul care ne-a făcut prezentarea (excelent) e fiul unui cuplu de sași din Sebeș, acum cetățeni austrieci.

Maiorul Heitz, cu părinții din România, mi-a dat șansa să fac un tur într-un Tanc M60 pe terenul lor de manevre. Am speriat multe potârnichi, fazani și vreo 2 iepuri. Eu am stat pe postul de comandant și senatorul Gheorghiu, lângă mine. Am pierdut vizita de azi la Agenția de Energie Atomică din greșeală. Păcat.

Duminică, 23 Noiembrie 1997

Vinerea trecută am luat avionul „Austrian Airlines", la Londra. Toți ai mei erau la recepția de la Ambasada României. Regele Mihai cu Ana și Principesa Mărgărita, cu al ei Duda, au fost și ei prezenți. A fost multă lume. Când s-au întors la apartamentul nostru din Arlington House, le-am dat șampanie. Toată lumea mulțumită. Am luat cina la un restaurant japonez.

Ieri dimineață am acceptat s-o văd pe Doina. Am respectat amândoi rendez-vouz-ul, la Stația Knightsbridge, peste drum de Harrods, care era închisă. Am mers pe jos până la o cafenea pe Brompton Street. Cafea și croissant. Doina tot își imaginează că pot reveni la o formulă cu ea la șefia *Cotidianului*, sau, în cel mai rău caz, la menținerea legăturilor noastre personale. Am ascultat-o. La 8.45 ne-am întâlnit; la 9.05 am cerut plata. N-am obținut-o. Managerul de serviciu era din România. A insistat să plătească el. După nume, pare italian: Mario Conte. Dar vorbea perfect românește. Mi-a plăcut acest gest de respect și apreciere - în mijlocul Londrei.

Pe jos, cu Doina la Cromwell Hospital. Mi-au luat sânge pentru analiză. Mai târziu, mi s-a comunicat rezultatul. Încă sângele nu-i subțiat destul. Ne-am oprit la Shellbourne Hotel. Acolo unde stătea Generalul Lazăr Iliescu, în anii

50, când speram că ne vom putea întoarce curând în țară. Nu eu, ci ceilalți conducători ai exilului românesc. Eu de la început am scris Regelui că va fi un exil foarte lung. Doina e convinsă că familia mea e atât de împotriva ei pentru că se tem ca nu cumva să-i las ei ceva din averea mea. Mi-a povestit cum, Vineri noaptea, pe la orele 23.30, a venit Nicolae cu Sașa la ea la hotel s-o amenințe că dacă nu încetează să mă urmărească, va face necesarul ca să intre la pușcărie în România. I-am spus categoric că nu vreau să fiu acționar în societatea pe care o creează. Greu să găsesc un taxi. În fine, apare unul liber. Nu știam exact adresa bisericii. În fine, știam că e în Fleet St. Am ajuns la timp. Toți erau deja adunați în pronaos. Au mai trecut câteva minute și Părintele Pufulete a început botezul. Sașa i-a făcut lui Grigore un costum alb, tivit cu blană de „mink", tot alb și o bască tot așa, tot cu „mink" alb tivită. Cu fața lui rotundă și ochi penetranți negri, mi-am zis: „Ăsta-i Timur Lenk, când era copil". Pufulete, ca toți preoții ortodocși, n-a irosit ocazia. Botez adevărat. Multe rugăciuni, mult teatru. Cum avea și un „cor" de trei persoane, foarte bun, de altfel, slujba ne-a regalat aproape 90 de minute. Daniel-Grigore s-a comportat excepțional. A îndurat și miruitul peste tot și tunsul părului și apa botezului fără crâcnire. Stoic, detașat, aș spune eu, și-a păstrat cumpătul. Ne-a privit pe noi și pe preot cu un interes crescând. După ceremonia botezului l-au dus la altar și l-au cuminecat. Același calm total și acolo.

Recepție, cu multe bunătăți ce nu conteneau să vină, în casa unde locuiesc, pe Cliffton Hill. Tot clanul Pilkington din generația noastră, cu excepția lui Steven. Sunt mulți și foarte plăcuți. Ileana și Jonny, dar nu Stanca și Peter și nici John Alexander cu Ana lui. Indrei, Ioana și Alexandru, veniți special. Sașa și-a adus niște prietene rusoaice, căci rude aici n-are. După masă, la un teatru (Criterion) să vedem versiunea scurtă a operelor lui Shakespeare. Foarte amuzant. Seara le-am dat eu o cină la un restaurant chinezesc din Soho. Ioana e în bună formă. Alexandru a crescut enorm. L-am încurajat să lucreze. Mai ales să învețe limbi străine.

Luni, 24 Noiembrie 1997

Slabă performanță la Conferința de presă. Remanierea se tot amână pentru că se ceartă pe poziții. Văd că PNL s-a aliat PD-ului contra noastră. Țepelea a apărat Biserica și Armata. „Să nu mai fie atacate". Foarte bine, dar s-a sculat un vechi PNȚ-ist care a citat din declarațiile (Teoctist în special) făcute înainte de Revoluție. Prin ele aceste două „instituții de bază ale poporului nostru" s-au auto-condamnat pentru poziția politică ce au luat: net pro-comunistă, favorabile dictaturii lui Ceaușescu.

Marți, 25 Noiembrie 1997

Vida-Simiti, Alecu, Dorin Mihai, Micle, toți îmi vorbesc de nevoia de a

schimba conducerea Partidului. Așa cum mergem, pierdem sprijinul electoratului.

Seara dau o cină delegației Departamentului Internațional al CC al PCC și Asociației pentru înțelegere Internațională. Această din urmă organizație mi-a fost gazdă. Când am vizitat printre altele armata de teracotă din Xian. Cai Wu, șeful delegației, s-a referit la vizita mea cu Elisabeth și la banchetul ce ne-au dat în Palatul Sindicatelor Poporului. În răspunsul meu am indicat implicit că am citit mult despre China, că am dorit să văd cu ochii mei această mare țară, mare civilizație. Am vorbit mult de atașamentul meu profund la democrație. Profesorul Badea, și el prezent, a aprobat cum a mers seara. Ambasadorul actual, Guchang Liu, vorbește românește binișor, dar Secretarul II, Zhao Lei, vorbește perfect limba noastră.

Miercuri, 26 Noiembrie 1997

Ședința BCCC: Mureș și conflictul Florea - Mureșan, Dolj și conflictul Bogdan - Atanasiu, ca și Tulcea, au dominat. Am cumpărat de la o doamnă o stampă cu grupul memorandiștilor, imprimată la Roma!! E foarte frumoasă.

La Comisia de Externe, n-am putut întruni cvorumul!!

Joi, 27 Noiembrie 1997

Ședința începe cu o cuvântare despre unirea Bucovinei, care a avut loc la 28 Noiembrie 1918. Ședința de astăzi e dedicată Zilei Naționale, 1 Decembrie 1997.

Începe cu cuvântarea deputatului Dorin Mihai. La Președinție, Petre Roman și Ion Diaconescu. Imnul Național - *Deșteaptă-te Române* - e prea lung, prea repetitiv ca melodie. Altfel e frumos.

Au vorbit Petre Roman, Ionescu-Quintus, un senator din partea PDSR. Cuvântarea lui C.V. Tudor a stârnit proteste vehemente pentru că a atacat brutal pe Constantinescu și Guvernul actual de coaliție. S-a referit la cele 16 procente de voturi obținute de PRM la ultimele alegeri. A atacat Tratatul cu Ucraina. Mulți au părăsit sala, în semn de protest. Dar proclamarea lui că va lupta pentru refacerea României Mari îi va impresiona fără nici-o îndoială pe mulți. Varujan Pambuccian a vorbit și el în numele minorităților naționale: „Locul nostru de drept este alături de poporul român, care a fost întotdeauna înțelegător".

Senatorul Verestoy: „Suntem cetățeni loiali ai acestei țări, dorim o Românie modernă și prosperă, o țară în care înțelegerea între români și maghiari va fi o realitate. Cred în adevăratul patriotism, alături de dumneavoastră avem șansa de a fi un popor respectat în Europa". După un început dificil, cu multe întreruperi, a sfârșit în aplauzele formațiunilor din coaliția guvernamentală. Apoi Avramescu, în numele PSDR, care a terminat cu cuvintele *Deșteaptă-te Române!*. Într-adevăr, e cazul să ne deșteptăm.

Vineri, 28 Noiembrie 1997

În avion spre Londra, citesc ziarele românești. Horia Alexandrescu (*Cronica Română*) îi aduce adevărate osanale lui Constantinescu. E vorba de aniversarea unui an de la instalarea la Președinție. Cristoiu îl critică subtil și Tinu în *Adevărul* îi dă o pagină întreagă, interviu și comentariu. În general, Constantinescu e creditat cu o bună performanță, mult mai bună decât celelalte instituții, Guvern, Parlament etc. Doar Iliescu e brutal și consideră administrația lui un dezastru. Țepelea dă un interviu și neagă declarația lui Șerban Săndulescu că se retrage din politică.

La Balul Academia Cațavencu n-am fost invitat. E prima dată. Nimeni nu mi-a cerut să fac o evaluare a situației după un an de guvernare. Semne clare că nu mai sunt considerat un factor în politica românească. Pe bună dreptate. Diaconescu nu mă consultă niciodată și niciodată nu s-a sfătuit cu mine în problemele politice. Interesant că mai toate ziarele fac mare caz de faptul că Diaconescu s-a referit la Ziua Națională de „1 Mai". Neimportantă greșeală, dar, oarecum, semnificativă. Și sigur e semnificativ faptul că ziarele au comentat acest „lapsus linguae".

Sâmbătă, la prânz, adevărat banchet la Nicolae și Sașa. Daniel arată splendid. Umblă deja. Par foarte fericiți.

Duminică, 30 Noiembrie 1997

Cu avionul TAROM la București. Graham Giles, cel care e foarte activ pentru introducerea instituției de penalizare „probation", mi-a vorbit și înmânat un studiu despre ceea ce s-a realizat deja la Arad și ce propune pentru ca instituția „probation" să fie aplicată în țara întreagă, în toate cele 33 de penitenciare existente. Îl voi ajuta pe cât îmi va sta în puteri. Sunt tratat excepțional de piloți și stewardeze. O să-mi lipsească!

Luni, 1 Decembrie 1997

Ziua Națională. Stau acasă tot timpul. Vine Alexandru Lupu să mă vadă. Vrea să colaboreze cu mine. Chiar și la *Cotidianul*, dar mai ales la lansarea unei publicații pentru străinătate. Scopul principal ar fi prezentarea unei bune imagini a României. Dar în contextul întregii regiuni est-europene.

Am citit și dormit toată ziua. Mi-am gătit singur niște pește. Am văzut reacțiile la bilanțul „Un an de la instaurarea președintelui". Interviul lui din *Adevărul*, cuvântarea lui Emil Constantinescu, comentariile din presă. Remanierea s-a făcut, dar nu va fi anunțată decât mâine.

Miercuri, 3 Decembrie 1997

Diaconescu îmi cere să vorbesc la ședința Colegiului NATO din Roma, în vizită în România. Generalul Balaban e gazdă. Președintele Colegiului, un

general spaniol și Ambasadorul SUA, Vernon D. Penner, conduc o echipă de 72 de ofițeri de Stat Major, majoritatea colonei, din țările membre ale Alianței. Am vorbit eu, senatorul Alexandru Nicolae, fost inginer în industria de armament, colonel de rezervă și Președintele Comisiei de Apărare a Senatului și deputatul Mihail Nică. Nu cred că exagerez, contribuția mea a fost foarte apreciată și singura aplaudată.

La orele 3.00 p.m., la Clubul Parlamentarilor. Anunțasem ieri în Cameră că vom avea adunarea generală. Au venit doar 15 membri. Deci n-am avut cvorumul statutar.

Am stat de vorbă și m-am dus în biroul lui Diaconescu unde avea loc ședința BCCC-ului. S-a discutat remanierea pe care a anunțat-o Ciorbea ieri. Dar mai mult s-a vorbit despre numirea candidaților la cele 8+1 posturi de Secretari generali adjuncți ai Partidului. În fine, planuri și repartizarea timpului alocat nouă la ședința Camerelor reunite de Joi dimineață.

Seara, la „Capșa". A dat o recepție Max Bănuș care-mi anunță că s-a combinat cu niște interese financiare americane care-i vor garanta viitorul atât pentru *Tinerama,* cât și pentru postul de Radio.

Joi, 4 Decembrie 1997

După cuvântarea lui Ciorbea ca să ceară aprobarea Parlamentului pe crearea unui nou minister și pentru remaniere, au vorbit Ion Iliescu, aplaudat puternic de ai lui, Răsvan Dobrescu, din partea noastră, Paula Ivănescu, PD, C.V. Tudor, PRM, Avramescu, PSDR, Verestoy, Năstase.

Iliescu a calificat schimbarea a nouă miniștri drept o recunoaștere a eșecului: o treime din întreprinderile mici și mijlocii au fost distruse, noi impozite au fost inventate și a denunțat tendința spre autoritarism, scăderea nivelului de trai etc. În replică, Ciorbea a fost foarte bine. Brutal, pe alocuri, în a pune vina pe ei, pe PDSR-iști, pentru greutățile prin care trece țara. Am obținut 277 voturi (cu bile). Aveam nevoie de 244 pentru majoritatea cerută de Constituție.

I-am felicitat pe noii miniștri: Marga (Învățământ), Dăianu (Finanțe), Bruckner (Sănătate). Ioana se va bucura. Trebuie să-i spui, i-am zis. „Ioana știe deja", a fost răspunsul lui.

Vineri, 5 Decembrie 1997

Adunarea comitetului de conducere PNȚCD, format din 40 de membri aleși, plus cei de drept: parlamentarii membri ai Guvernului, plus unii Prefecți, Primari, cu invitații speciale de a participa. În total am numărat cca 220 prezenți.

Diaconescu deschide ședința cu o rugăciune (Tatăl Nostru) rostită de Matei Boilă și un moment de reculegere pentru liderii noștri decedați. Și-a prezentat apoi raportul politic. Nimic special. A explicat de ce coaliție, de ce remaniere. A mulțumit miniștrilor care și-au împlinit onorabil datoria până au

fost schimbați și faptul că-l vrem pe Primul Ministru membru al BCCC. A urmat Ciorbea la cuvânt, a încheiat cu o peroratie: „Să nu uităm că suntem descendenții Memorandiștilor, ai lui Maniu și Generației de Aur, ai lui Mihalache, Corneliu Coposu, care au știut să se sacrifice pentru... Tocmai membri ai Generației de Aur au înțeles că e bine să acceptăm membri din afara Partidului. Vin în fața dumneavoastră cu un mesaj foarte clar. N-o să ne fie rușine de ceea ce facem. Sute de mii de membri ai Partidului nostru s-au sacrificat. Mâine, fiecare din noi trebuie să se sacrifice pentru Partid și Partidul trebuie să se sacrifice pentru țară... să facem Partidul să fie cel mai mare Partid din țară...".

Diaconescu: Avem acum un moment electoral. L-a propus pe Ciorbea Vice-Președinte. Am observat că Gabrielescu n-a votat deloc. A fost un vot împotrivă. În pauză mi s-a luat un interviu. Alegerea lui Ciorbea n-a fost statutară, mi s-a spus. Ce cred? Am răspuns că e statutară și că personalități, în mod excepțional, pot să fie alese în BCCC. Au vorbit nenumărați. La sfârșit de tot, am cerut și eu cuvântul. Mi l-au dat, chiar la sfârșit, imediat după Vasile Lupu.

Au rămas puțini... dar buni, am început. Buni, pentru că am avut tenacitatea să stăm aici toată ziua. Am ascultat cu mare atenție toate intervențiile. S-au făcut referiri la marile generații care au servit și s-au sacrificat... Cea dinaintea primului război mondial - a memorandiștilor - și cea de „aur" de după al doilea. Realizările Guvernului Ciorbea au fost multe... S-au spus multe lucruri înțelepte. S-a și criticat performanța Guvernului care, vrem, nu vrem, ni se va atribui nouă. Problemele noastre sunt două. De fapt una, pentru că ele se leagă. Situația economică e rea. Trebuie s-o redresăm, să ajungem la prosperitatea ce meritățm. Pentru asta ne trebuie reformă. Dar ne trebuie securitate. Fără securitate, capitalurile masive de investiții nu ne vor veni din străinătate. Securitatea ne va fi asigurată prin intrarea noastră în NATO. N-am intrat. A fost vina noastră. A fost un eșec al politicii noastre externe. Dacă nu intrăm în 1999, situația va fi foarte serioasă, dacă nu gravă. Cu un cuvânt, argumentarea mea obișnuită. Am fost viu aplaudat. Nu știu dacă Diaconescu și Ciorbea m-au ascultat sau nu. Dar Ciorbea mi-a vorbit după aceea și am fost de acord să ne vedem săptămâna viitoare.

În cuvântarea lui de închidere, Ciorbea a spus, între altele, că „nu putem avea liniște până când PNȚCD nu va forma singur Guvernul". Petre Roman la televizor, s-a arătat uimit, spunând că această coaliție mai are mult de parcurs împreună. Quintus: „Mă surprinde această declarație a Premierului. Ea nu ajută Coaliția". Iar Frunda a zis: „Problema trebuie discutată cu conducerea PNȚCD pentru că Președintele Ion Diaconescu a declarat altceva".

Duminică, 7 Decembrie 1997

Doina mă sună de nenumărate ori. „Se sinucide", mă amenință. Îmi trimite FAX-uri, cu planuri precise, unde să mergem etc. „ca să stăm de vorbă".

Nu mai e cazul, îi spun. Sinuciderea nu e o soluție. Îi transmit o recomandație, după mine excepțional de favorabilă, ca să-i servească la o nouă carieră.

I-am cerut lui Costion Nicolescu să-mi găsească un pictor tânăr, capabil să-mi facă o icoană a Sfântului Grigore Decapolitul. E cadoul meu pentru Daniel, băiețelul lui Nicolae, la botezul lui de săptămâna trecută.

Paul Nixon și Ann Buckley, soț și soție, amândoi sociologi, amândoi „fellows of Corpus Christi" au venit la cină. Trebuie să fie în jur de 40 de ani. Ea, probabil, ceva mai tânără.

Luni, 8 Decembrie 1997

Conferință de Presă. Întrebări mai ales în legătură cu numirea lui Dăianu la Finanțe. S-a abandonat Punctul 8 al Declarației de la Timișoara? A întrebat Doru Braia. Diaconescu a scăldat-o, dar Constantinescu a spus că DA, s-a abandonat. A făcut-o acum vreo câteva luni. Țepelea a făcut mare caz de faptul că s-a dat drum liber celor care au atacat conducerea Partidului: frații Boilă, Paul Alecu, Geo Cristea, Pop Iftene, Ceaușescu și alții, în mai mică măsură. Eu am atras atenția asupra pericolului ce ne paște: așa cum mergem, nu vom intra în structurile euro-atlantice, în NATO, în primul rând.

Seara îmi telefonează Doru Braia. Constantinescu e clar aliat lui Clinton, democraților. Dar republicanii controlează Congresul. Ei au puterea. Ei își dau seama de ce se întâmplă în România. Generalul Paul, cel care a tras în revoluționari, a fost decorat de Constantinescu la Alba Iulia. Nae Constantinescu a transmis, prin Dan Voinea, să lase Armata în pace. Degeratu, șeful Statului Major, a dat ordin: „Nimic despre Armată în 1989". În fața Ambasadei din Washington au loc zilnic demonstrații: 40-50 de persoane. De ce se mențin securiști în funcții, începând cu Geoană? Au început greva foamei, unii din ei. *Sud Deutsche Zeitung* a publicat deja că privatizarea la noi s-a blocat. Toate bune, dar Doru cam exagerează. Așa e firea lui. Constantinescu continuă să aibă o bună imagine în Occident.

Adevărul atacă brutal în articolul de fond, semnat de Bogdan Chirieac: „România îi stă în gât perfidului Albion": „România are ghinion, care se numește Marea Britanie, țară ce va deține de la 1 Ianuarie pentru 6 luni Președinția UE...". Continuă: „Diplomația românească nu are practic nici o șansă de a influența poziția britanică". Îl atacă pe Herlea care „a adus grave prejudicii României... ca șef al Departamentului de Integrare Europeană".

În ședință am prezentat raportul Comisiei de Externe privind convenția consulară cu Croația.

Mai târziu, am anunțat în plen că-i invit pe toți la un pahar de vin, ca să lansăm cum trebuie Clubul Parlamentarilor. A fost bine primit. Ne-am adunat imediat după ora 13.00. Au venit circa 200 de persoane. Le-am vorbit. E important să avem un teren comun, unde putem sta de vorbă, juca o partidă

de biliard sau bridge, citi ziarele sau bea un pahar împreună. Diaconescu n-a venit, deși i-am cerut s-o facă.

Miercuri, 10 Decembrie 1997

Tia iar nu publică ce a scris Lucian Gheorghiu despre înființarea Clubului. Eu îi sugerasem, chiar, să publice o fotografie, preferabil a mea, dar, în orice caz, a Clubului, cu mai mulți membri prezenți. În schimb, fotografia lui Petre Roman apare de trei ori: mică, sus, lângă titlul ziarului și de două ori, mai mare, pe prima și a doua pagină. E clar. Tia mă boicotează și îl susține pe Roman; „Pe banii mei", CULMEA !

La ședința BCCC semnatarii scrisorii de susținere a Monarhiei sunt apostrofați. Constantinescu i-a cerut lui Ciorbea să-i facă să-și retragă semnătura, sau să demisioneze. Guvernul a dat un comunicat. Cei trei - Ion Caramitru, Dinu Gavrilescu și Sorin Botez - și-au pus cenușă în cap și s-au scuzat ca niște școlari. Penibil. BCCC-ul a adoptat o „Declarație". Cam slabă. Cu siguranță, nu cum ar fi vrut-o Coposu, care s-a pronunțat, ne-echivoc pentru restaurarea Monarhiei. Acum zicem că forma de guvernământ ar fi trebuit să se decidă atunci, după Revoluție, prin referendum. Acum „nu se poate face decât dacă curentul de opinie în favoarea Monarhiei ar avea o pondere semnificativă care să justifice ținerea lui. În prezent, toate sondajele de opinie efectuate arată că nu ne găsim într-o asemenea situație. Până atunci, toți membrii PNȚCD au deplină libertate să-și manifeste opțiunile lor...".

Deci, restaurarea Monarhiei este formal și hotărât respinsă de Președintele Constantinescu și abandonată de Partidul nostru. Constantinescu n-are absolut nici o intenție să-și onoreze angajamentul solemn ce și-a luat, față de Coposu, ca să facă loc restaurării Monarhiei, dacă va fi ales. Eu i-am spus acest lucru Regelui. Faptul că Coposu m-a blocat la candidatura CDR-ului a pus cruce Monarhiei.

La 11.15 exact, sosesc la biroul lui Ciorbea. Era în ședință de Guvern. Aștept până la 11.40 citind ziarele. Rămânem numai noi doi. După scurte referiri la situația din Odorhei etc., intrăm în subiect. Îi spun: e absolut esențial să intrăm în NATO în 1999. Timp de pierdut nu este. Adrian Severin nu este în stare s-o facă. Mă întrerupe: „Da, așa este. Cum a avut și disputa cu Madeleine Albright la Cintra...". Dezvolt subiectul și mă refer la obligația ce Severin are de a da numele „șefilor de partide și directori în cotidiene" până la data de 14 Decembrie. E un moment bun de a-l înlocui. Și înțeleg că nici Petre Roman nu-l mai susține. „Da, vă spun cu toată sinceritatea, și eu cred că ați putea fi un mai bun Ministru de Externe decât el. Am spus acest lucru și Președintelui, unde Severin are sprijin". Am mai discutat amănunte. Și-a reamintit de vizita noastră în SUA, de scandalul provocat de declarațiile împotriva lui făcute de purtătoarea de cuvânt MAE. „Da, ar fi o soluție. Am

să vă propun la Președinte. Ar fi bine să-l vedeți și să-l vedeți și pe Diaconescu".

După masă, la 4.30, ședință BCCC. Înainte de începerea ei, îl iau la o parte pe Diaconescu și-i spun că Ciorbea e de acord să propună înlocuirea lui Severin cu mine. I-am spus și lui că, dacă nu dau repede rezultate, îmi voi da demisia fără nici o ezitare. „Sunt de acord. Și nici Roman nu-l va mai susține. Să vedem ce le putem da (PD-ului) în schimb. Bine, voi vorbi în felul acesta".

La BCCC se decide comunicatul Partidului în chestia „miniștrilor monarhiști". Erau de față. Botez nu, căci el e liberal. Dar Caramitru și Gavrilescu, da. Stăteau pe scaune, în spatele locurilor din jurul mesei care toate erau ocupate. Zâmbitori, dar vădit jenați. Declarația Președintelui e foarte categorică, ne explică Ciorbea. Sau își retrag semnătura, sau sunt demiși din Guvern. Justificarea atitudinii sale este jurământul depus de ei să apere Constituția, i-a spus Constantinescu lui Ciorbea. Textul aprobat de noi o scaldă puțin, dar acceptă decizia Președintelui.

E o nouă intervenție a Președintelui. Putea foarte bine să nu ceară acest lucru. Și în Franța, și în Italia sunt mulți monarhiști care joacă un rol politic astăzi. Ar trebui ca cineva să-i reamintească lui Constantinescu de angajamentul solemn ce și-a luat față de Coposu să înceapă pregătirile pentru restaurarea Monarhiei „în cel mult 30 de zile după instalarea lui". A trecut un an. Acum nu permite nici altora să rămână monarhiști.

Joi, 11 Decembrie 1997

Ziarele, pline de „soarta celor trei". „Coaliția - împotriva Monarhiei", scrie *Evenimentul Zilei*, *Cotidianul* dă titlul: „Cei trei Miniștri monarhiști s-au declarat republicani". Patetic. Când te gândești că Ion Caramitru a prezidat la toate manifestațiile Prințesei Mărgărita.

Seara vine Valentin Petrescu, Președintele PNȚCD, Sectorul 1. Mă asigură, din nou, de totala lui lealitate. Sunt trei grupuri, acum. Cei din jurul lui Diaconescu, cei care-l susțin pe Radu Vasile și un al treilea grup - vreo 30 deputați - care privesc spre mine pentru o soluție.

La 7.00 seara vin și Grabowski și Ion Varlam. Ei vor ca eu să iau poziție deschisă. Nu pot. Nu vreau să prejudiciez în nici un fel unitatea Partidului. Petrescu repetă atmosfera din Partid și în fața lor. Apoi, pleacă. Grabowski îmi atrage atenția că nu trebuie să am absolută încredere în Petrescu, care a fost câștigătorul Președinției la sectorul 1 împotriva lui (Grabowski). Nu știam acest lucru. Discutăm ce facem mâine la ședința Consiliului CDR. Vom fi toți prezenți.

Vineri, 12 Decembrie 1997

Ședința Consiliului CDR a început cu cererea PAC să revină. Ticu Dumitrescu, Băcanu, Ana Blandiana violent împotrivă. Diaconescu împotrivă.

Începe Quintus. Apoi alții, inclusiv Tudor Marian, Vosganian, Bleahu, Grabowski. Să stăm de vorbă. Să explice ei - PAC-ul - ce vor, căci, la vremea aceea, ne-a făcut foarte mult rău plecând. S-a decis să se trimită o scrisoare elegantă. Să vedem ce vor răspunde.

A urmat Ciorbea cu un expozeu lung și amănunțit asupra Guvernului, Coaliției etc. Ai noștri - Grabowski, dar mai ales Varlam - au vorbit bine. Logic și la obiect. Concluzia: sprijin total Guvernului. Alătur notele mele.

Am pus și eu o întrebare sub formă afirmativă, de fapt. De acord cu Premierul că trebuie să intrăm în NATO, pentru care e absolut necesar să câștigăm sprijinul SUA. E un obiectiv realizabil, am zis, dar nu cu cei care acum conduc politica noastră externă. Care este situația cu Parteneriatul Strategic SUA-România?, l-am întrebat. A răspuns amplu și corect. Americanii au venit în Octombrie, au vorbit de un program comun de trei miliarde dolari, în următorii trei ani. Dar atât. Nimic concret până acum.

Sâmbătă, 13 Decembrie 1997

La recepția Saatchi&Saatchi, dată de frații John și Radu Florescu. În foyer-ul Operei. Foarte reușită. Multă lume, tânără, elegantă. Colinde, fanfară, nici-un politician de vază. Andrew Littaner îmi spune: „The best thing your party can do is to get rid of you President (Diaconescu)". L-am întrebat de ce? „Pentru că e prea autoritar", mi-a răspuns. Am rămas paf! De asta nu-l poți acuza pe Diaconescu, oricât de criticabil ar fi!

Luni, 15 Decembrie 1997

Aseară au venit Grabowski și Varlam la mine. Vor să intervin în Parlament.

Miercuri, 17 Decembrie 1997

Depun mărturie la procesul lui Miron Cozma. Resping categoric că eu i-aș fi invitat să vină în sala unde avea loc Congresul PNȚCD, la 27 Septembrie 1991. Cozma afirmă, sus și tare, că doi bodyguarzi de-ai mei ar fi făcut-o.

M-am odihnit acasă uitând că aveam BCCC. În fine, am ajuns și eu acolo pe la 4.20 p.m. Ședința începuse la 3.00. Îi spun lui Ciorbea că n-am reușit să-l văd pe Constantinescu, el fiind plecat la Luxemburg și Bonn. Îmi confirmă că-i va vorbi lui Constantinescu în sensul convenit. Adică, să-i ceară demisia lui Adrian Severin și să-i vorbească de propunerea ca eu să fiu numit Ministru de Externe.

Joi, 18 Decembrie 1997

Ultimele două seri Doina a fost la mine. Am căzut de acord să-i mai dau niște bani. Scandal mare, azi-dimineață. Ne înțelesesem ca ea să-mi dea în scris că nu mă va mai contacta, sub nici-o formă, de-acum încolo, niciodată.

Azi nu mai vrea să-mi dea acest angajament scris. Foarte bine. Atunci nu-ți dau banii. Discuții interminabile. Vroia neapărat să mă culpabilizeze, că eu îi cer această scrisoare pentru că nu vreau să-i dau banii promiși. A utilizat întreg arsenalul ei, de la agresiune la lacrimi etc. Când și-a dat seama că nu voi ceda, a acceptat să semneze, dar să scriu eu, cu mâna mea, textul. Am făcut-o, ea insistând să introduc și fraza: „Dl Ion Rațiu are libertatea să mă contacteze". Am fost de acord, dar fără „Dl" în text. I-am dat dolarii și am redactat instrucțiunile mele pe care împreună le-am trimis Băncii mele din Londra prin FAX.

La orele 5.00 seara, cu avionul la Timișoara. Deputatul Calimente mă duce cu mașina la Arad. La biroul meu mă așteaptă Hui, Senatorul Niculai, doamna Fărcaș și mai nu știu cine.

Duminică, 21 Decembrie 1997

Alaltăieri și ieri, program dens: în Arad, Vineri dimineața și în Lipova, aseară și Sâmbătă. L-am întrerupt doar ieri. La 11.00 a.m. ne-am dus cu mașina la ședința Biroului de conducere PNȚCD pentru alegerile care să-l desemneze pe candidatul nostru pentru Prefect. Am stat acolo până la 15.10. L-au ales pe Gh. Neamțiu, cu 20 de voturi, din 39 exprimate. Al doilea, cu 17 voturi a fost Ovidiu Milă, care administrează stațiile de benzină PECO, iar al 3-lea, Viorel Rațiu, a obținut doar 2 voturi. Rațiu, care n-are nici-o legătură cu familia noastră, s-a prezentat foarte bine. După mine, el a dat cel mai bun răspuns la întrebarea ce are de gând să facă dacă ar deveni Prefect.

Nu mai însemnez aici programul.

Cina de Sâmbătă seara, la Cabana de vânătoare, a fost excepțională. Lumea s-a simțit foarte bine. Am simțit căldura cu care sunt primit de lipoveni. Și au venit din toate partidele, inclusiv Președintele localnic PDSR. Gazda e Președintele UMRL, Teodor Gh. Staiu, ceea ce explică participarea lor.

Am impresia că Nenea Vasile Meșter, notarul public din Turda, pe vremea copilăriei mele, a funcționat și aici, în Lipova. Dar nu sunt sigur și nu mai am pe cine să întreb. Toți s-au dus! Unchiul Meșter era Senator liberal, căsătorit cu „Tușa Toto", din familia noastră Rățească. El mi-a dat un inel de aur masiv cînd mi-am luat bacalaureatul. Gaby Bentinck mi l-a „confiscat". Îl purta pe degetul ei, deși era cam mare. Dar ea avea încheieturile degetelor foarte groase, așa că-l putea purta. Totuși, l-a pierdut în cele din urmă. A luat-o ca un semn, cred, căci era foarte superstițioasă. Vorbind de Gaby, cred că și episodul Doina se închide acum. M-a costat mult, din mai multe puncte de vedere, dar mult mai puțin decât m-a costat Gaby!!

Vizita la spitalul de tuberculoși m-a zdruncinat. Condițiile prezente sunt din lumea a treia. Sub orice nivel occidental. Am fost de-a dreptul șocat.

Îmi place numele Mândruloc, comună prin care am trecut. Apoi Sâm-

băteni, comună mare, cu multe conace mari, neterminate. Și cu turnulețe. Au fost începute de țiganii de aici care se ocupau cu contrabanda. Mergeau la lucru în Occident și reveneau cu bani grei. Dar nu înțeleg de ce n-au reușit să termine clădirile.

Duminică, la biserică. Întâi cea romano-catolică. Preot ungur după accent, dar a rostit rugăciuni în toate trei limbile: română, germană și maghiară. Mulți credincioși. La baptiști, biserică mai mică, dar plină. Pastorul tuna și fulgera, rugăciunile lui punctate, cam tot la două fraze de un „Amin", rostit tare de toată congregația.

Prânz copios la restaurantul Faleza Mureșului.

La 4.00 p.m. fix, la biserica ortodoxă. De fapt, cred că a fost construită cu sute de ani în urmă, tot romano-catolică. Pereți groși, fresce înnegrite de fum. Impresionantă. Merită o restaurare. Școlarii au prezentat tradiționalul spectacol „Irozii".

Iarăși la baptiști. Ne-au mai colindat, mai ales cu „O, ce veste minunată...", căci le spusesem, dimineața, că asta era colinda mea preferată în copilărie. Un pastor dintr-o altă comună ne-a delectat apoi la hotelul nostru cu colinzi și cântece, unele compuse de el.

Comandantul pompierilor mi-a adus o Gardă de Onoare la gară și însoțit de vreo 20 de prieteni, din toate părțile, care erau UMRL-iști cu toții, m-am urcat în acceleratul de București. Punct la orele 8.20 seara.

Trebuie s-o spun, vizita la Arad, dar mai ales aici, mi-a dat o injecție de care aveam nevoie ca să justific rămânerea mea în România. Toți cei pe care i-am văzut mi-au demonstrat, fără posibilitate de tăgadă, că sunt apreciat, chiar iubit și că prezența mea le dă încredere în viitor. Pot eu cere mai mult? Dar n-a fost o vizită politică, n-o să-mi crească acțiunile politice mulțumită ei.

Luni, 22 Decembrie 1997

Am sosit la 6.30 dimineața. Vagonul execrabil. Toaleta, de nedescris. Am putea noi cere ca Europa Occidentală să ne primească în structurile ei? E o impertinență. Și totuși. Trebuie să luptăm ca să fim acceptați. Odată intrați, progresul nostru se va accelera. Dacă nu intrăm, vom pierde, treptat, tot mai mult teren. Și vom rămâne în lumea a treia.

Petrică mă aștepta. Ploua. M-am bărbierit, am făcut o baie, și la Conferința de Presă PNȚCD. A venit și Ciorbea. A stat lângă mine. A justificat activitatea Guvernului destul de convingător. S-a dat la Petre Roman pe bună dreptate căci Petre, acum, atacă Guvernul pentru nerealizarea reformei. Arată că cel mai neperformant departament este Ministerul Mediului înconjurător, condus de un ministru PD. I se pune și întrebarea-cheie: îi va cere demisia lui Adrian Severin dacă nu poate dovedi afirmațiile lui de acum două luni? Răspunde categoric „DA". Explică însă că procesul trebuie să aibă aprobarea

Președintelui. Ceea ce-mi dă posibilitatea să-i spun după aceea că Președintele nu mi-a dat ocazia să-l văd, deși i-am cerut acest lucru în repetate rânduri în ultimele zile. Îmi dau seama că a fost mult plecat la Bruxelles și la Bonn, dar... „Vă dau cuvântul de onoare că i-am vorbit despre această situație și despre posibilitatea ca dumneavoastră să preluați Departamentul de Externe. Azi, vom avea ședința CSAT. Îi voi vorbi din nou", mi-a zis.

Mai târziu i-am telefonat Președintelui de la Cameră. Mi-a răspuns Ciuvică să-mi confirme că Președintele era la CSAT. I-am spus că plec mâine la Zermatt și i-am dat numărul meu de telefon de-acolo, în caz că Președintele vrea să mă primească.

La 3.10 p.m. începe ședința comemorativă a Revoluției. PDSR și PRM o boicotează. Celelalte formațiuni, toate, încearcă să demonstreze rolul important pe care l-au jucat. Cam caraghios. Petre Roman, în special, își arogă mari merite și iarăși atacă Guvernul pentru nedesăvârșirea reformei. Că el a fost inițiatorul reformei și că a fost oprit s-o facă. L-a atacat Tabără. L-a atacat și ca fiul lui Walter Roman, produs al comunismului etc. Au venit apoi doi revoluționari la tribună. Au fost violenți. Ne-au atacat pe toți reprezentanții clasei politice de astăzi. Dar mai ales pe Roman. Vociferări, gălăgie, galeria era aproape plină de revoluționari. Petre Roman a coborât la tribună și l-a apărat pe tatăl lui, pe Walter. N-a convis pe nimeni, dar...

Miercuri, 24 Decembrie 1997

Ieri am călătorit. M-am sculat la 5.15 a.m. Aseară m-am culcat la miezul nopții, după ce am semnat felicitările de Crăciun. Am sosit la Zermatt la 2.30 p.m.

Seara îi telefonez lui Nelu Diaconescu. Îmi confirmă că Adrian Severin a fost forțat să-și dea demisia. „L-au numit pe Pleșu, Ministru de Externe în locul lui. Ce să-i faci. Algoritmul". Am rămas dezgustat. Nici măcar n-au luptat pentru numirea mea. Atât Ciorbea, cât și el, Diaconescu, mi-au spus în repetate rânduri că mă vor susține. Pleșu e omul care mi-a scos tipografia din subsolul Teatrului Național, deși aveam contract scris. Asta, în Aprilie 1990. Deci puteau scoate material publicitar pentru campania electorală. A fost el discipolul lui Noica, dar democrat adevărat n-a fost niciodată și mă întreb cât de democrat e acum. Evident, Petre Roman l-a numit.

Diaconescu nu m-a susținut niciodată pentru nicio funcție. Nu-i interesează cine poate servi cel mai eficace interesele României.

Luni, 29 Decembrie 1997

Primesc prin FAX interviul lui Traian Băsescu din *Evenimentul Zilei*. E scandalos. Atacă Președinția pentru că „a scăpat boii în lupta anticorupție". Îl atacă pe Ciorbea pentru o multitudine de motive și Guvernul, pentru că nu guvernează și nu realizează reforma economică. PNȚCD este un „partid desuet" etc.

Îl prind pe Ciorbea la telefon. E de acord că un membru al Cabinetului nu poate critica Guvernul cum a făcut-o Băsescu. Ar trebui să-şi dea demisia sau să-şi retragă observaţiile. L-am întrebat cum a fost numit Pleşu, Ministru de Externe. „Pe baza algoritmului. Adrian Severin şi-a dat demisia. O jumătate de oră mai târziu PD-ul l-a numit pe Pleşu. Ministerul de Externe e al lor." L-am întrebat dacă m-a propus cineva? Nu. Pentru că numirea lui Pleşu a fost automată. I-am spus că Pleşu a scos tipografia noastră din subsolul Teatrului Naţional, unde ne instalasem pe baza contractului semnat şi că la conferinţa ce a dat la Chatham House a afirmat că nu şi-a dat demisia când au venit minerii, în 13-14 Iunie 1990, în interesul democraţiei. Ce credibilitate poate să aibă în Occident un astfel de „democrat?"

Am vorbit şi cu Diaconescu. M-am concentrat asupra situaţiei create de Băsescu. „Dacă pleacă de la Guvern, cade Coaliţia şi avem alegeri anticipate. Nu vom mai avea majoritatea obţinută în 1996". Nu e sigur. Să punem vina pe ei, căci aşa este. Ei - PD - fac totul ca să ne culpabilizeze pe noi. „Sunt sătul de acest Guvern", mi-a zis. L-am căutat pe Preşedinte. Am vorbit de patru ori cu Ciuvică. Mi-a promis solemn că-i vorbeşte lui Constantinescu îndată ce vine. E ora 18.20 acum, şi încă tot n-a făcut-o.

Marţi, 30 Decembrie 1997

Ciorbea îmi confirmă că Băsescu şi-a dat demisia, dar Ioana Lupea îmi spune că Roman, la TVR, spune că PD rămâne în Coaliţie.

Impresia creată în Occident e lamentabilă.

E un joc al lui Roman. El îşi pregăteşte terenul pentru 2000, anul în care se vede ales Preşedinte al României. Atacă Guvernul şi direct, dar, mai ales prin oamenii lui - cazul în speţă e acum Băsescu. Pune vina pentru toate eşecurile Reformei în spatele PNŢCD, ca astfel să se prezinte în anul 2000 ca iniţiatorul reformei care a fost împiedicat de Iliescu şi apoi de PNŢCD.

Nici astăzi Emil Constantinescu n-a catadicsit să mă sune. Când i-am telefonat pe la ora 11.00 a.m., ora României, o domnişoară mi-a răspuns că-mi va telefona peste 30-45 de minute. Iliescu măcar răspundea întotdeauna.

La şedinţa Comisiilor de Externe, Pleşu a fost confirmat cu 21 de voturi (din 28) ale deputaţilor şi cu 9 (din 13) ale senatorilor. Numai 5 voturi negative.

- 1998 -

Joi, 1 Ianuarie 1998

Țepelea îmi povestește: Regele a dat o recepție pentru prietenii lui să marcheze 50 de ani de la abdicarea forțată. A fost și Petre Roman prezent. Pe urmă însă s-a declarat public republican, la TV. Regele a desemnat-o pe Mărgărita drept succesoarea lui. Ziarele comentează majoritatea defavorabil. Țepelea a dat un interviu la BBC să arate că există o interdicție la căsătoria unui membru al Casei Regale cu cetățenii români. De aceea a fost adusă în țară Dinastia de Hohenzollern.

Gabi e supărat că a fost atacat în *Cotidianul* că practică nepotismul. Fiul lui a fost numit într-un post foarte important și un nepot, la Externe.

Taila Botnar, ca întotdeauna, numai el are dreptate. Vede în Constantinescu, Roman și Ciorbea, oameni buni, eficace. „Dar nu se poate face nimic. Occidentul n-are nevoie de România, Ucraina e mai importantă...". El citește foarte mult presa occidentală și e foarte influențat de ea. De fapt, opinia lui despre Constantinescu și Roman e o reflecție a impresiei ce s-a creat aici. Prea puțin justificată.

Vineri, 2 Ianuarie 1998

Am terminat cartea lui Nelson Mandela, *Long Walk to Freedom*. E foarte bine scrisă, pe lângă faptul că, evident, Mandela e un om excepțional și viața lui, unică. Am remarcat faptul că el, deși a fost în închisori 27 de ani și jumătate, l-a susținut pe Oliver Tambo, care a luptat în exil 30 de ani, atunci când el, Mandela, nu putea face mare lucru ca să fie auzit și ascultat în lumea largă. Inevitabil, Mandela a luat conducerea Congresului Național African, dar, atâta timp cât Tambo a fost în viață, Mandela l-a respectat și i-a dat loc de frunte. L-am văzut acum doi ani, la Națiunile Unite. A vorbit frumos, simplu, demn. Așa e și cartea.

Sâmbătă, 3 Ianuarie 1998

În ultimele zile am fost la diversele party-uri, date de ceilalți. În general, englezi care vin regulat aici la Zermatt și care au chalet-uri sau apartamente proprii. Peter Green se trage dintr-o familie de evrei originari din România. Abia acum, în ultimul timp, recunoaște acest lucru. Fratele lui însă, Martin - cel care a fost în România și care a fost și la cina festivă la Ambasada română când am celebrat 80 ani de viață - o spune pe față. E chiar mândru că familia

lor e originară din România. Apoi The Dormans și The Oppenheims. Și Elisabeth a dat o recepție, la Mont Cervin, organizată de Amedé Perrig, Directorul Oficiului de turism de aici. Recepția, care a avut loc Marți, 30 Decembrie, a fost ca să se lanseze un „appel for the St. Peter's Church în bad need of structural repairs". Am subscris și noi.

În seara de Revelion am stat acasă. Balconul nostru e o adevărată lojă, am asistat la cel mai remarcabil spectacol de foc de artificii. A început sporadic, curând, după orele 11.00 p.m. Treptat s-a intensificat. Când au început clopotele să anunțe anul 1998, toată valea era iluminată. Fără exagerare n-a fost o secundă să nu fie iluminată. Timp de jumătate de oră. Aproape totdeauna două-trei sau chiar zece rachete de tot felul. Remarca lui Elisabeth: „The best we ever had".

Duminică, 4 Ianuarie 1998

De când sunt aici mă lupt cu diavoli. Fără preget. Fizic sunt relativ bine. Doctorul Lutz e foarte capabil. M-a lecuit de o infecție la dinți și gât, cu antibiotice. Diavolii sunt de natură ideologică, spirituală. Ce trebuie să fac? Să mă retrag din politică. Poate că ar fi bine, căci sunt perceput ca om bătrân. Dar nu merge bine Partidul nostru! Mai pot intra în luptă? Mai am ceva de dat, deși sunt intenționat neutilizat? Și dacă da, dacă trebuie în interes național, să schimbăm atitudinea noastră (ca Partid care controlează Guvernul), cum pot eu s-o fac? Aici e dilema. Aici e diavolul. Sunt capabil să fac ceva sau, mai degrabă, gândesc astfel pentru că mă împinge ambiția personală?! Sincer, cred că nu.

După cină, aseară am vorbit mult cu Elisabeth. Ea mă încurajează să scriu o carte. Repede. Să pun problemele. Să explic frustrarea mea, piedicile ce mi s-au pus mai ales de Coposu și de prietenii mei, așa-zișii mei prieteni de Partid și să caut să arăt calea.

Pe la 10.00 p.m. s-a dus la culcare. Mi-am făcut multe note. Aproape că văd un plan al cărții. Să fie o expunere scurtă, dar să spun ce s-a petrecut. Mai ales în relația mea cu Coposu. Căci el, Coposu, e cel care s-a opus susținerii mele. Mi-a tăiat orice ocazie de a aplica ideile și politica ce-am preconizat.

Am dormit rău. Diavolii nu m-au lăsat în pace. Aceleași frământări. Aceeași întrebare: nu e mai bine să tac și să mă retrag? Decât să arăt adevărul, situația așa cum e, cu riscul de a slăbi poziția noastră la Guvern și în țară.

Dimineața vorbesc cu Paul Lăzărescu și cu Liviu Stoiciu. Ambii îmi confirmă că Tia Șerbănescu se opune oricărei mențiuni a numelui meu sau al familiei, în ziar. A făcut mare scandal când Stoiciu a vrut să pună fotografia mea la deschiderea sesiunii AAN la București, în ciuda faptului că atât Simon Lunn, cât și Senatorul Bill Roth au declarat că meritul alegerii României e în întregime al meu. Îi e frică chiar că Tia vrea să-l dea afară.

Vorbesc cu Nicolae. Îmi exprim neechivoc temerile mele. Îi confirm că,

potrivit informațiilor mele, și Husar se opune prezenței mele sau menționării mele în ziar, și se comportă ca și cum e deja proprietarul afacerii.

Am vorbit și cu Tia. Va face un comentariu despre problema regalității. Am întrebat-o cum vede situația. „Încă nu mi-am format ideile dar va fi obiectiv tratată", a fost răspunsul ei. Noi nu suntem monarhiști, îi spun, dar eu am fost acela care la Constituantă am criticat formula: „forma de guvernământ este Republica" și am avansat ideea că forma de guvernământ va fi decisă de poporul român, adică prin referendum. Mi-a mulțumit, dar nu și-a exprimat poziția.

Ar fi absurd dacă ajungem ca Tia să blocheze orice mențiune a mea, a soției mele, a operelor de caritate ce patronăm. În același timp dă o publicitate fără justificare și fără măsură lui Petre Roman și PD-ului! Pe banii mei!

Prânzul la Phill și Lil Sturgeon. Au un chalet excepțional de cealaltă parte a văii, lângă Trifti. L-au construit ei, totul cu elicopterul. Mâncarea bună, atmosferă caldă. Ei sunt, nu „trekkers" ci „monntaineers". Mai ales în Himalaia. Tibetul e teritoriul lor preferat. La o întrunire, aici, în Elveția, i-a pus o întrebare lui Dalai Lama în limba tibetană și a utilizat forma de a te adresa rezervată numai lui. Spre marele amuzament al tuturor celor prezenți. I-am povestit și eu că la sfârșitul turului făcut în China, ca musafiri ai Guvernului, în 1994, ni s-a dat o mare masă de Vicepreședintele republicii, în Sala tibetană din Palatul Poporului. Ne-a umplut și cu propagandă comunistă, pe care, bineînțeles, am ignorat-o. Phill mi-a dat o cărțulie, *Mani Stonesand Mantras*, scrisă de el vara aceasta. Doar câteva informații elementare despre alfabetul și limba tibetană.

Joi, 8 Ianuarie 1998

Descopăr că n-am mai scris nimic de șase zile. Rar acest lucru. Dar adevărul este că-mi vine din ce în ce mai greu să scriu. Lene? Probabil, parțial. E problema tuturor oamenilor. În cazul meu, însă, cred că nu exagerez, lenea a lăsat locul datoriei. Datoriei față de națiune, dar și față de familie. De aceea totul mi se pare confuz, în momentul acesta.

Tocmai am ascultat un program la Radio Moscova. Din întâmplare, căutam Radio Londra World Service. Am găsit Moscova. Transmiteau programul de Crăciun, după stilul vechi, bineînțeles. M-a mișcat profund. Istorie, un interviu cu un om de știință despre programul stației interplanetare MIR și viitorul explorării Universului, despre „hibernarea" ființelor umane, la fel ca urșii, veveritele etc. Extinderea vieții umane... Muzica, obiceiurile din Ucraina, Letonia etc. Mi-a făcut mare plăcere.

Unde mergem? Noi, românii, suntem autentic predestinați să legăm cele două lumi, Est și Vest. Dar o facem prost. Mai bine zis, n-o facem.

Săptămâna care s-a scurs, Luni, am vorbit cu Diaconescu. Nu e nevoie să mă întorc. Problema Băsescu se va rezolva.

Hervé de la Martinière, în numele Băncii Rothschild, vrea să preia BRD. Sorin e de acord. Să facă Hervé o adresă. Să dea zilele în care e disponibil să meargă la București.

Am schiat astăzi. La Trockener Steg. Am coborât de două ori. Nu sunt în condiție fizică, dar echilibrul etc., perfect. Doar că am coborât într-o aliură rezonabilă. Nu în viteză, cum îmi plăcea altădată. Interesant că Nicolae, căruia îi spusesem că voi skia astăzi, mi-a telefonat. „Vroiam să știu dacă nu te-ai poticnit în vreun copac". Evident se gândea la Michael Kennedy și la Sonny Bono, care amândoi și-au pierdut viața în ultimele două zile, izbindu-se în brazi. Ah, vrei să te asiguri că Daniel-Grigore își va putea cunoaște bunicul. De fapt, când începe memoria? La 5,6 ani? Dinainte îți amintești doar dacă te angajezi în eforturi speciale. La tot cazul, dacă de aceea vrei să mă ții în viață, trebuie să te asiguri că voi mai trăi vreo 7-8 ani. Memoria bună începe cam de la 9-10 ani încolo.

Elisabeth a plecat alaltăieri la Londra. Acum e cu Anstice Goodman. Se întoarce la Zermatt Duminica viitoare. Exact când mă întorc eu în România.

Duminică, 11 Ianuarie 1998

Am vorbit aseară cu Diaconescu. Sunt în drum spre București. Întâmplarea face să fiu instalat lângă soții John Florescu, cu băiețașul lor, Vlad, de un an. John e inteligent, activ, energic. Lucrează cu Saatchi&Saatchi și David Frost. Vor fi permanent aici în România.

Criza actuală e cauzată de Roman. O face pentru că PD-ul e în scădere de popularitate. Trebuie să apară în postura de campion al reformei. Dacă nu merg lucrurile bine, vinovat e PNȚCD. Scânteia declanșării crizei însă a fost demisia lui Băsescu, insistența lui Roman ca să fie reinstaurat și refuzul lui Ciorbea de a da curs cererii lui Roman.

Miercuri, 14 Ianuarie 1998

Ieri a fost Conferința de Presă a PNȚCD, tot ieri seară, la Palatul Parlamentului. A fost bine. Peste 100 gazetari. Pe lângă Diaconescu și Ciorbea, care au vorbit, Remus Opriș, Mircea Ciumara. Ulm Spineanu și Ionescu-Galbeni, la Președinție.

Andreea Pora și Petre Ionescu, cei care au publicat interviul meu în *Expres Magazin*, care a dus la „Iancule, iartă-mă că n-am murit!" (Coposu, când s-a întors din Germania, în 1995) erau unul lângă altul. Le-am zis: „Voi l-ați făcut pe Constantinescu Președintele țării. Ar trebui să vă fie recunoscător".

Azi ajung la câteva minute de ora 10.00 a.m. Vreo 18 persoane în frunte cu Diaconescu erau deja adunate. Strâng mâna tuturor. Ciorbea vine și el, curând după mine.

Se discută întâi situația creată de PD. Particip și eu, cu două intervenții: 1. opțiunea alegerilor anticipate, dacă PD iese din Coaliție, nu trebuie îmbrățișată

pentru că pierdem cel puțin 7-8 luni de zile, nu mai putem merge înainte cu reforma și privatizarea; vom pierde sigur șansa de a ne califica pentru NATO în 1999. 2. Când Ciorbea a sugerat să vorbim în comunicatul ce vom da, de organizațiile Euro-Atlantice și Europene, specificând Uniunea Europeană, am zis: „Termenul de organizații Euro-Atlantice este deja consacrat în Occident, și include UE. De altfel, e bine să nu specificăm UE. Să ne concentrăm acolo unde putem să reușim. Integrarea în NATO e posibilă. în UE, încă nu.

Poziția CDR a fost fermă. Nu cedăm nimic. Eu nu cred că PD-ul va ieși din Coaliție. Au prea mult de pierdut.

Pentru a rezolva problema AC, ridicată de Blandiana și Băcanu, s-a constituit o comisie de 7 să vină cu propuneri cum ar trebui să se dezvolte lucrurile ca și Convenția să aibă un rol determinant în politica de urmărit, nu numai Partidele reprezentate în Parlament. Remus Opriș a promis că va găsi un sediu pentru CD. În fine, ieșirile cam necontrolate ale lui Cerveni împotriva lui Constantinescu au fost condamnate, într-un al treilea comunicat.

La 5.00 p.m., la Rege. E în vila de oaspeți vizavi de intrarea la Clubul Năstase. Foarte prietenos. Îmi exprim regretul că n-am fost în țară tot acest timp. Suntem de acord că Emil Constantinescu nu va face nimic ca să propășească șansele restaurării Monarhiei. L-am găsit în general bine. Am vorbit și de Legea salică etc.

La plecare, apare și Mărgărita. Și-a adus aminte de ce i-am spus în Februarie 1990 (eram pe balconul apartamentului meu din Hotelul Intercontinental): „I was battered from every side at that time. You, alone, gave me real support". Yes, I told you that you'd make a lovely Queen. „I well remember", mi-a zis cu un zâmbet plin de gropițe, așa cum zâmbește ea.

Fusesem în legătură cu Iliescu ca să ne vedem astă-seară. Pe la 8.10 p.m. îmi telefonează: „Abia am terminat ședința ...". Mi-am dat seama. Dacă puteți, veniți să bem un pahar de vin în drum spre casă. „Cu plăcere!"

Un sfert de ceas mai târziu sosește. Stăm de vorbă vreo 90 de minute. Am destupat o sticlă de șampanie, dar mult n-am băut.

Am examinat situația pe larg și în amănunte. O „mare alianță" nu vede posibilă acum. Nu crede în sondajul care dă CDR: 42%, PDSR 18%, PD 8% etc. E gata să susțină un Guvern de minoritate dacă ne înțelegem asupra unor puncte de program. Ideea mea era alta: să obținem o autentică stabilitate așa cum au făcut nemții după război, creștin-democrații împreună cu socialiștii. A fost o întrevedere bună. Aproape 90 de minute.

Miercuri, 14 Ianuarie 1998

N-am prea dormit astă-noapte. Am niște dureri ca niște cuțite în mușchii din jurul cefii. Dinu Țenovici mi-l trimite pe Mircea Costan. Îmi face un masaj-dureros, dar bun.

Joi, 15 Ianuarie 1998

Convenție. Ce răspundem PD-ului? Se degajează două opinii, dar toată lumea e de acord să-l susținem pe Ciorbea Prim-Ministru.

Prima: PD-ul să accepte Guvernul Ciorbea. Să-și numească Ministrul Transporturilor.

A doua: Să negociem o soluție de compromis, lăsând posibilitatea ca Ciorbea să fie schimbat. Liberalii au luat această poziție. Explicația: ei știu că un guvern cu Stoica Prim-Ministru ar fi acceptabil PD-ului.

Eu am subliniat că este foarte important să avem stabilitate. Internă, pentru a realiza reforma. Externă, pentru ca să ne putem califica în 1999 la NATO. Deci, dacă PD nu acceptă continuarea Guvernului Ciorbea, să mergem la alegeri anticipate, să obținem un nou mandat, ceea ce îl va face foarte puternic pe Ciorbea și stabilitatea va fi realizată.

S-a dat răspuns PD-ului cerându-se că „până Luni, 19 Ianuarie, să-și reconsidere decizia privind retragerea sprijinului politic Primului Ministru. Consiliul CDR cere să se înceapă imediat negocieri între partenerii Coaliției care să ducă la soluționarea crizei create. În caz contrar, întreaga responsabilitate pentru situația gravă va reveni PD".

Vineri, 17 Ianuarie 1998

Deși i-am atras atenția Tiei asupra Comunicatului CDR, tratamentul care i s-a dat în *Cotidianul* este favorabil PD-ului. Diaconescu îmi spune că Emil Constantinescu va vorbi mâine seară la TVR. El este împotriva schimbării, împotriva alegerilor acum.

Ieri după masă, în Sala de marmură a Senatului, cele două Comisii de Externe îl primesc pe Geremek, noul Ministru de Externe al Poloniei. Schimburile obișnuite. Boștinaru, care conduce întrevederea, dă cuvântul doar lui Dan Lăzărescu, Grama și Meleșcanu. Ultimul îi cere sprijin pentru România la OSCE. Lăzărescu, ca de obicei, dă multe și interesante elemente de istorie. Nu m-am lăsat. Îi spusesem lui Boștinaru că și eu vreau să vorbesc. N-a ținut cont, deși eram la masă lângă el.

Când a terminat Geremek cu răspunsul lui și eram pe punctul de a ridica ședința, am intervenit direct în englezește: Camerele noastre sunt egale potrivit Constituției, dar, după cum vedeți, una din ele e mai egală. Toți vorbitorii au fost senatori! Cum vă știu un mare democrat și parlamentar, încă din anii 80 din vremea exilului meu, când am avut onoarea să vă cunosc, țin neapărat să vă salut, etc. ... etc. I-am cerut apoi să ne susțină la NATO și la OSCE, unde rușii se opun cu tărie oricărei noi extinderi a NATO. Totul a fost foarte bine primit de ambele părți, inclusiv de Boștinaru, care, cred, nu s-a supărat de intervenția mea.

La prânz, recepție pentru Geremek la reședința Ambasadorului Luft. Nu

multă lume. Mircea Pașcu îmi spune că Iliescu i-a vorbit de întrevederea noastră. Ei nu văd posibilitatea unei colaborări CDR + PDSR acum. Apoi cu Quintus și cu Gulea. Primul o scaldă, ca de obicei.

Sâmbătă, 17 Ianuarie 1998

Vine Dan Moise de la Turda. Are tot felul de explicații. Jeep-ul e la Brașov pentru reparații generale. TIR-ul e la Caracal căci i s-a stricat cutia de viteze. Îi vine piesa de care are nevoie dar cineva i-a furat talonul. Îi suspectează pe Mezei pentru că numai ei știu cum se poate deschide ușa TIR-ului. A anunțat Poliția și va obține un nou talon.

Am stat liniștit acasă toată ziua pentru că tot mai am dureri extraordinare în spate. Ca și cum m-ar înjunghia cineva. E a treia noapte că n-am putut dormi.

Seara, la TVR, Constantinescu vorbește de criza artificială creată de presă. Ea trebuie terminată ca să ne prezentăm cum trebuie la Davos, unde va pleca peste câteva zile.

Se va convoca o sesiune parlamentară extraordinară în care se va prezenta pachetul de legi pentru realizarea reformei. Dacă votează pentru Guvernul Ciorbea, merge mai departe. Dacă votează contra, se va ajunge la alegeri anticipate. Deci, vina va fi a lor. Oricum, PD nu mai poate ieși basma curată din această afacere.

Duminică, 18 Ianuarie 1998

Cu trenul la Brașov, singur. E extraordinar câtă simpatie și căldură îmi arată oamenii de rând: îmi cer autografe, mi se plâng ba de una, ba de alta.

Multă ceață peste tot, dar în munți și în Brașov, gheață și zăpadă.

Luni, 19 Ianuarie 1998

Cu Puiu Pop la Brașov, la Curtea de Apel. Nu ne-am putut judeca pentru că avocații lui Gabor au găsit un chițibuș. Nouă înfățișare, pe ziua de 9 Februarie.

Dau o masă primarului Ioan Ghișe și lui Ungureanu, mâna lui dreaptă. Interesanți oameni. Ultimul e PNȚCD, dar nu agreat de Lepșa.

Diaconescu nu vede nici o stabilitate în situația creată. „Chiar dacă PD va vota pentru pachetul de legi ale Reformei, nu se va putea avea nici-o încredere în ei".

Miercuri, 21 Ianuarie 1998

Sesiunea extraordinară a Camerelor Unite. Diaconescu prezidează. Slab. Roman alături. Vorbesc pe rând Adrian Năstase, Moroianu, Meleșcanu, Stanciu, Gavra. Toți, într-un fel sau altul, împotriva sesiunii și ordinii de zi. Dejeu justifică juridic sesiunea. Vorbește apoi Ciorbea în probleme de procedură și constituționalitatea sesiunii. Îl vede pe Agathon (fostul ministru PDSR al

Sportului) care s-a ridicat, și-a pus mâinile pe cap, a scuipat și a plecat din sala de ședințe. „Puteți să părăsiți sala dacă vreți" etc., a perorat Ciorbea.

S-a ridicat Oliviu Gherman și a protestat împotriva Primului Ministru, care ne dă lecții de procedură și îndrăznește să ne invite să ieșim din sala de ședințe. Imixtiune inadmisibilă a Executivului în Puterea Legislativă. Din păcate, a avut dreptate.

Cuvântarea lui Ciorbea pentru adoptarea legii a fost bună. S-a votat deschis. Am avut o majoritate confortabilă.

Au venit apoi declarațiile politice. Bercea a vorbit pentru PDSR. Pentru reformă, dar nu e bine făcută. Votează contra. Sassu, în numele PD. „Faptul că Primul Ministru vine astăzi în fața Parlamentului utilizând ca pretext Legea privatizării este întru totul regretabil. Căci, problema cu care se confruntă conducerea politică a țării... este... criza de eficiență și credibilitate a Primului Ministru...". Atac direct. Ciorbea trebuie schimbat.

Interesant că miniștrii PD nu și-au luat locurile pe banca ministerială. Din greșeală Andrei Pleșu a apărut lângă Ciumara, care era așezat alături de Ciorbea. Berceanu i-a trimis imediat o notă, după care Pleșu a dispărut.

Adunare „ad-hoc" BCCC. Nu eram mulți. Dar destui. S-a redactat un comunicat în care le-am cerut PD-iștilor să mențină coaliția pentru binele țării. La TV tot felul de programe, în care se cerea demisia lui Ciorbea, ministere economice etc.

Am sosit acasă seara târziu.

Joi, 22 Ianuarie 1998

La Parlament, dar nu intru în sala de ședință.

Sunt încântat să primesc cartea lui Walter Schultz-Heidorf, *Tarantel* - povestea organizației lor anti-comuniste. Ei ne-au dat foarte multe caricaturi politice pentru „The Great Challenge". La pag.110 și 194 descrie colaborarea mea cu ei, ca Președinte IFFT și dau amănuntele episodului când am salvat trei copii din canalul care venea pe sub zidul proaspăt construit în Berlin, ca urmare a dispozițiilor lui Hrușciov.

Ședință a parlamentarilor PNȚCD, Diaconescu explică situația și descrie alternativele deschise nouă. Probabil va trebui să continuăm cu un Guvern minoritar, pentru că PD se va retrage. Mulți iau cuvântul, dezgustați.

Vineri, 23 Ianuarie 1998

La talk-show-ul lui Horia Alexandrescu. La canalul 38. De la 11.30 seara până la 1.30 dimineața. Cu Spiess, fostul Ministru al Culturii, Doctorul Oprescu, cel care l-a operat pe Coposu și cu Ilief, românul american din Chicago care a creat o mare afacere de carne la Slobozia. Vând doar carcase. Au peste 3.000 de angajați. Foarte reușită emisiune. Am vorbit de toate, deși po-

liticul a primat. De aceea, probabil și vasta majoritate a întrebărilor mi-au fost adresate mie. Foarte multă lume îmi spune că am fost foarte bine (Lăzărescu, Chirovici, Mihăilescu, Carmen Rădulescu etc.). Doar Pușa, ca de obicei, vine cu ideea că prea am fost pentru Ciorbea, când impresia generală e contra lui. Tocmai asta trebuie, îi atrag atenția. Judecă singură. Nu te lua după ceilalți. Ar fi o greșeală capitală să acceptăm poziția PD, a lui Roman. După mine Roman se gândește numai la ambițiile lui egoiste. Prin criza ce a creat dăunează grav țării. Intrarea în NATO anul viitor e total compromisă dacă criza actuală nu se rezolvă satisfăcător fără întârziere. Și, bineînțeles, investitorii străini nu vor mai veni. De ce să-și riște capitalul, dacă noi nu suntem în stare să asigurăm stabilitate.

De convins, n-am convins-o. Dar trebuia să-i spun toate astea. De altfel, e ceea ce am spus, în diverse feluri la emisia TV de astă-noapte.

Sâmbătă, 24 Ianuarie 1998

Am invitat-o ieri pe Tia Șerbănescu să vină să stăm de vorbă neapărat, fie ieri, fie astăzi. E deja ora 4.00 p.m. și încă nu mi-a telefonat, deși mi-a promis s-o facă. Chirovici mă sfătuiește să mai aștept, să vedem ce se întâmplă până Miercuri, căci atunci urmează ca PD să-și retragă miniștrii din Guvern. La fel și Lăzărescu. Nicolae îmi cere în mod explicit, să n-o dau afară încă, fără să ne consultăm. Evident, e sugestia lui Călin Husar. Am vorbit din nou cu toți ăștia. Cu Tia, totuși trebuie să vorbesc. Voi aștepta cu răbdare până diseară.

Diaconescu la telefon. Nu s-au înțeles cu Roman. „Ce facem"?, mă întreabă. Nu cedăm. Ar fi o mare greșeală. „Mai bine pierdem în luptă. Mergem la alegeri anticipate", concluzionează Diaconescu. Sunt absolut de acord. Voi face tot ce-mi stă în puteri. Voi cutreera țara. Va fi ultima mea activitate politică. I-am relatat transmisiunea de astă-noapte. N-o văzuse.

Erzsi, bucătăreasa noastră, m-a văzut și „admirat".

Cină foarte reușită: Andrei și Catrinel Pleșu. Brenda Walker și Dinu Daponte. Mâncare excelentă pregătită de Elisabeth și Erzsi. Conversație susținută extrem de interesantă.

Încă înainte de a ne așeza la masă Pleșu și cu mine am examinat situația politică. Sperăm amândoi că se va găsi o soluție. Dacă nu, vom avea un Guvern minoritar. Ciorbea i-a vorbit deja. Vrea ca Pleșu să rămână chiar dacă Roman și-i retrage pe ai lui. Pleșu e independent, deși a fost nominalizat de Roman. Mi-a vorbit de reorganizarea Externelor. Este o mafie. Se susțin unii pe alții. Cei care sunt în post sunt bine salarizați. Ei împart banii cu cei care rămân la București. Apoi, când se schimbă noii numiți fac la fel. Și așa în continuare. E greu să creezi diplomați peste noapte. Și sunt mulți cei care ar trebui înlocuiți.

Pleșu are planuri precise. Mă vrea pe mine Ambasador la Națiunile Unite, la New York. Goriță tocmai își termină stagiul. Dacă accept, bineînțeles.

Reacția mea a fost promptă: Mă acceptă Constantinescu?, asta-i problema. Eu vreau să servesc în orice capacitate, atâta timp cât mai am energie, dar pe mine Constantinescu nu mă agreează. Mi-a vorbit de cum Președintele încă nu înțelege democrația și eu l-am asigurat că, o dată ce am oprit colectarea semnăturilor pentru candidatura mea, eu l-am susținut. Cu rezerve, dar l-am susținut. Și o dată ales Președinte, l-am susținut din plin. Iar astăzi afirm răspicat că m-a surprins. Performanța lui ca Președinte e mult mai bună decât mă așteptam. Nu pot să aprob imixtiunile lui în Puterea legislativă etc., dar îl respect. Cum l-am respectat și pe Iliescu. E Președintele țării! „Am să-i vorbesc chiar mâine căci mergem împreună la Brașov. Vroiam doar să am acceptul dumneavoastră". Cred chiar că aș putea realiza destul de mult acolo, căci îi voi avea pe toți cei 16 membri deplini NATO prin Ambasadorii lor la ONU. Tot asta rămâne problema noastră de căpetenie. Din păcate, criza asta guvernamentală ne strică tare imaginea de stabilitate. Probabil că nici nu se va mai face o nouă extindere în 1999.

În timpul cinei Brenda a vorbit de cărțile ei, Pleșu nu și-a adus aminte de Trixi Strelisker. Am vorbit de Dinu Noica și de Patrick Lee-Fermour, care a scris în *Daily Telegraph* despre mine, în Martie sau Aprilie 1990. A venit vorba și de Berlin. I-am dat extrasul din cartea despre *Tarantel* despre cum am salvat copiii din canalul de lângă zidul nou construit în 1961. Îl va publica, îmi zice în *Dilema*. În fine, i-am dat și articolul Smarandei Enache despre performanța lui Boștinaru la Budapesta. E ceea ce nu trebuie să facem, îi spun.

L-am criticat pe Severin pentru felul cum prezenta el cauza României, ca și cum noi am face o favoare Occidentului intrând în NATO. „E foarte greu pentru Severin să nu fie ministru. Tare suferă", a fost reacția lui Pleșu. La plecare, două ore mai târziu a revenit asupra propunerii: „Voi vorbi cu Președintele imediat și când ne întoarcem vă voi da de știre".

Husar îmi telefonează. Se declară monarhist. Nu înțelege să muncească atâta pentru Roman. Va examina cu atenție toate numerele din *Cotidianul* din ultima lună, împreună cu Lupu. Îmi telefonează și Nicolae. Unde mergem, l-am întrebat. Acum Husar va decide politica ziarului? M-a asigurat că nu e cazul. Dar i-a vorbit despre problema Tia etc.

Listen Nick, the policy of the newspaper. I decide. I want it independent. And when I retire I want you to make sure that it stays independent. Am acceptat ca să aștept, să nu iau nici-o măsură drastică, până nu vine și el la București, săptămâna viitoare.

Duminică, 25 Ianuarie 1998

Masa la John și Rosemary Poole, preotul anglican. Jim Cann care lucrează la Banca de Dezvoltare și Margareta Jercea, femeie mai în vârstă care nu înceta să-mi facă elogii și complimente pentru că am revenit și mai ales, pen-

tru că rămân în țară! Am stat pe balcon cu Jim. Vreme excepțional de frumoasă. Rece, multă zăpadă, cer senin, soare. Mai bine nu se poate.

Alexandru Lupu îmi cere să-l văd de urgență. N-a fost la Husar ca să analizeze *Cotidianul* din ultima lună, așa cum programasem împreună. Dar au vorbit la telefon. Husar i-a cerut să nu mai vină la mine fără ca și el să fie prezent. Consiliul de administrație al societăților îl vor face să semneze un angajament în acest sens. Impresia lui este că Husar se erijează în șef. I-a declarat că e co-proprietar al întreprinderii, deci și al ziarului. De mine nu mai au nevoie. Vor chiar să mă marginalizeze și să mă scoată ca „Fondator" din casetă. Și nu vor ca eu să anunț relansarea *Cotidianului* în Parlament.

Îi vorbesc lui Nicolae. Mă ia în răspăr. Eu nu lucrez în echipă (parțial adevărat), că iau decizii imediat (pentru că i-am spus că voi concedia-o pe Tia, dacă ziarul de mâine iarăși îl laudă pe Petre Roman). Adevărată perorație. Am apreciat felul cum s-a luptat să mă convingă și să-și apere punctul de vedere. Sunt însă nervos și îngrijorat. Dacă Husar lucrează mână în mână cu Tia și cu Cristina Dumitrescu, ca să-l susțină pe Roman, eu trebuie să acționez. Și-apoi, nu vreau ca Husar să obțină controlul întreprinderii și al ziarului numai pentru că Nicolae are încredere în el. Până acuma n-a făcut altceva decât să cheltuiască o foarte însemnată sumă de bani.

Lăzărescu îmi spune că Roman pleacă mâine la Strasbourg.

Luni, 26 Ianuarie 1998

E ger mare. Minus 12° C. Mi-am pus trainingul și halatul de baie peste el. Am pantofi cu talpă de cauciuc, așa că am grijă să nu alunec prea tare pe gheața din fața casei. Vorbesc cu sentinela, un tânăr voinic, cam roșu la față. Nu-i ușor pe gerul ăsta! Avea câinele de pază lângă el. Vesel băiat. Nu s-a plâns deloc. Cornel, vecinul meu cu piscină, tot trist.

Îmi fac rutina și mă întorc la timp ca să ajung la Conferința de Presă. Diaconescu era deja acolo. I-am spus de cina cu Pleșu. El vrea ca Pleșu să rămână în Guvern, chiar dacă PD-iștii se retrag acum, Miercuri.

A fost și Ciorbea prezent ca să-și descrie programul de guvernare. Vom avea un guvern minoritar, dar Prodi o face tot timpul în Italia, iar în Franța, cel mai lung guvern, în ultima perioadă, a fost cel al lui Reymond Barre, care a condus un guvern minoritar timp de aproape cinci ani.

M-am dus la Parlament în mașina lui Diaconescu. I-am spus că dacă Pleșu nu poate rămâne în Guvern o dată ce PD-ul se retrage, eu îmi mențin oferta. Și soluția va fi binevenită în Occident, am zis. „Da, ți-am promis că te voi susține", a fost reacția lui. Am adăugat însă că e în interesul național să nu schimbăm din nou Ministrul de Externe, abia numit. Eu îl susțin pe Pleșu dacă poate să rămână. Cu toate rezervele pe care le-am exprimat în trecut despre el.

La Comisia de Externe, cu Dorel Marian. Îi spun că doresc continuarea

Coaliției. E cea mai bună soluție. Să ne susțină, guvern minoritar și după o perioadă să revină la guvernare. Astfel, s-ar liniști lucrurile fără ca Petre Roman să piardă din prestigiu. Dorel ne povestește cum au mers lucrurile la Ierusalim unde s-au adunat miniștrii importanți evrei din toate Guvernele lumii. Au fost foarte mulți.

Tia îmi spune că mi-a lăsat un mesaj pe telefonul meu mobil. Care e în Elveția! N-am făcut caz.

Marți, 27 Ianuare 1998

Ședința BCCC în biroul lui Diaconescu. Ce atitudine luăm față de Roman, care e plecat la Strasbourg și Lisabona. Echipa în care Diaconescu are încredere și care a negociat cu PD-iștii e el, Nae Ionescu-Galbeni, Remus Opriș și Mircea Ciumara. Întâi ne-a descris cursul evenimentelor și a arătat că Roman și apoi Băsescu au tot schimbat de poziție. Pe urmă au vorbit mai toți cei din jurul mesei începând cu negociatorii pe care i-am indicat mai sus: Țepelea, Dejeu, Lepșa, Dudu Ionescu, Noica. Ei cred că această criză a fost deliberat declanșată, potrivit unui plan bine stabilit. PD era în pierdere de popularitate. Au căutat să se prezinte electoratului drept cei care au inițiat și care pot să realizeze reforma. Și să răstoarne Guvernul Ciorbea, dacă pot. Au contat pe faptul că au reușit să ne șantajeze în trecut (vezi casele naționalizate și Valerian Stan). La început au avut ceva succes. Cota de popularitate li s-a ridicat. Rezistența noastră însă i-a descumpănit. Acum au intrat chiar în panică. Băsescu vrea să rămână la Guvern. La fel Babiuc. Și le-am spus că Pleșu mi-a declarat mie că și el ar vrea să rămână. Să nu ne fie teamă de alegeri anticipate. Le-am spus că Iliescu a fost la mine în casă și că nu vor iniția nici-o moțiune de cenzură și că vor susține o guvernare de-a noastră pentru reformă.

S-a decis să le dăm șansa ca să se pronunțe dacă rămân în guvern sau nu, până Sâmbătă, 31 Ianuarie.

Era deja târziu așa că, nemâncat, m-am dus la Redacție. Am luat-o pe Tia Șerbănescu în camera unde și-a făcut Husar biroul. Am intrat direct în subiect. I-am arătat colecția de ziare din care reiese clar că-l susține pe Roman și PD-ul. Proteste vehemente. Lux de amănunte și demonstrații că nu e așa. Degeaba i-am spus: Roman apare peste tot și în posturi foarte favorabile. Chiar astăzi, fotografia lui e una de mare om de stat! I-am cerut să fie independentă, să nu mă mai expună criticilor ce primesc de la colegii mei din PNȚCD și din CDR .

„Orice aș da, nu e de-ajuns. Dacă public patru fotografii de-ale lor, mă întreabă de ce n-am publicat-o pe a cincea", a fost reacția ei.

La 4.00 p.m., la Convenția Democratică. Aceeași poveste. Toți vorbesc. Mult, mult prea mult. Ciorbea repetă ce ne-a spus dimineața la BCCC și descrie cum Băsescu a venit să-i spună că a fost „un dobitoc" să-și dea demisia

etc. Au vorbit Varlam cât și Grabowski. Băcanu și Ana Blandiana au insistat ca CDR să-și exprime acceptul ca PD să declare până mâine, 28 Ianuarie, orele 9.00 dacă își retrage sau nu miniștrii. Diaconescu a arătat că PNȚCD le-a dat deja șansa să-și comunice decizia până Sâmbătă, 31 Ianuarie. S-a găsit o formulă care să împace ambele poziții: PD să se declare până mâine și dacă rămân în Coaliție, dar retrag miniștrii lor din Guvern, un nou protocol să fie negociat până Sâmbătă, 31 Ianuarie.

Miercuri, 28 Ianuarie 1998

Lungă conversație cu Indrei. E încântat de Matt Lowe. A fost acolo cu prieteni de-ai lui. Vrea să se ocupe de valorificarea insulei. Lucrează la ideea de a organiza o expoziție de caricaturi politice „40 years after". Au găsit articolul meu din *Tiem&Tide* cu care am lansat „The Great Challenge". În fine, vrea să se implice în relansarea *Cotidianului*. Sunt încântat.

Carmen Rădulescu îmi spune la telefon că jocurile sunt deja făcute. Plesu nu poate să accepte Ministerul de Externe. Locul lui va fi luat de Dicu Herlea și Liviu Petrina va fi Secretar de stat.

Vin Varlam și Grabowski la mine. Aceeași poveste. Să fiu mai activ, să iau poziție ori de câte ori se ivește o ocazie politică. Să țin casa deschisă ca aici să avem un loc de întâlnire. Foarte multă lume e dezamăgită. Eu rămân popular. Lumea se așteaptă ca eu să fiu un centru. De asemenea, să scoatem din nou *Românul Liber*. Lumea-l așteaptă. Am ripostat, dar foarte domol. Le-am reamintit că, chiar ei, s-au oferit să găsească finanțarea pentru *Românul Liber*. În special Varlam. „Am încercat, dar n-am reușit", a fost reacția lui Varlam.

La cină i-am avut pe Andrew Rasbash cu soția, John Florescu cu soția, Alexandru Lupu, cu logodnica lui, Victoria, Nicolae sosit azi după-amiază de la Londra. Andrew e numărul 2, după Karen Fogg la Ambasada Uniunii Europene. Seară foarte plăcută, pozitivă.

Constantinescu și-a amânat plecarea la Davos. I-a chemat pe toți la Cotroceni. Întâi pe CDR-iști. Apoi pe PD-iști. Rezultatul: PD retrage miniștrii. Doar Plesu rămâne la Externe. Guvernul rămâne minoritar, dar cu sprijinul PD, care-și menține Secretarii de stat, Prefecții, Directorii de servicii descentralizați din teritoriu și cei de la bănci. Să vedem cât vom rezista.

Dudu Ionescu preia MApN. Remus Opriș, legătura cu Parlamentul.

Joi, 29 Ianuarie 1998

Cineva mi-l aduce pe Cezar Ciofu, Director General al Ministerului Agriculturii. Zice că vroia, doar, să mă cunoască. Mi-a adus și trei sticle de Fetească Regală și una de Whisky (Johnny Walker). Ce vrea de la mine? Altfel, om bine, simpatic, plin de complimente la adresa mea.

Vineri, 30 Ianuarie 1998

La Redacție: Husar, Lupu, Nicolae. După ce ne punem de acord să relansăm *Cotidianul*, o chemăm pe Tia. Îi punem în vedere ce se va întâmpla. Lupu e chiar brutal. Va asculta sugestii etc. dar el va avea ultimul cuvânt.

Masa cu Michael Beck, Husar, Nicolae la restaurantul suedezului. Cristoiu vine cu mare întârziere, dar ne-a avertizat că s-a culcat la 5 dimineața. Vrea să colaboreze cu noi. Să se implice în afacere. Dacă va scrie sau nu, rămâne de văzut, dar e gata să-și aducă mica lui societate de editură în grupul nostru.

Cina la Casa Petrolistului - fostă Oteteleșanu. Foarte frumoasă. Cu Wim Van Velzen, Ciorbea, Diaconescu, Opriș, Dudu Ionescu, Hagea, Herlea și mai nu știu cine. Merge bine. Particip și eu la conversații.

Sosesc acasă pe la 11.30. Nicolae încă nu revenise de la cina pe care a avut-o cu Beck, Husar și Lupu. Vine însă imediat Dicu Herlea. Vorbim. E teribil de dezamăgit. Ministerul lui nu merge. Nu e susținut de nimeni. Nu înțelege de ce Ciorbea l-a cerut atât de insistent pe Pleșu la Externe, când își dăduse demisia? Putea să-l numească pe el (Herlea) sau pe mine. Probabil că Emil Constantinescu i-a cerut-o. Sunt șocat de cum a ieșit *Cotidianul - Capra Vecinului* de mâine. Iarăși e total pentru PD. Mare fotografie a lui Roman, Babiuc și Băsescu sus în centru domină toată pagina și articolul din dreapta anunță: „PD crește în ochii populației". Și dă o statistică absurdă, complet neverificată, enunțată de C.V. Tudor. Apoi are un alt articol în care Ioan Mureșan e violent atacat, după spusele cuiva. Sunt furios.

Sâmbătă, 31 Ianuarie 1998

Dimineața, BCCC. Pregătirea Conferinței de Presă ce se va da pentru Van Velzen. Țepelea îl prezintă, vor vorbi Diaconescu și Ciorbea și apoi Wim Van Welzen. Cam toți și-au dat cu părerea. Cum pe mine nu m-au invitat, nici să stau în Prezidiu, nu m-am mai dus la Conferință. Sunt curios să văd cum va primi presa imixtiunea lui Van Welzen în afacerile noastre interne.

Seara, la Operă: „Faust" de Gounod. Foarte reușit spectacol. Diavolul ar fi putut să aibă o voce mai puternică și Faust, care a cântat foarte bine, să fie mai arătos și mai tânăr. Putea să aibă o perucă, măcar, să-și ascundă chelia.

Radu Câmpeanu a fost în loja noastră.

Duminică, 1 Februarie 1998

Nicolae a plecat ieri. Elisabeth astăzi. Doina îmi scrie, îmi telefonează - numai astăzi de două ori! Iubire eternă.

Mă simt foarte singur.

Discuție destul de violentă cu Tia Șerbănescu și Ioana Lupea. Ambele argumentează că nu e vorba de o susținere deliberată a PD-ului. Aproape că mi-am pierdut firea.

Luni, 2 Februarie 1998

La Conferința de Presă Diaconescu apără apariția și intervenția lui Wim Van Velzen în problemele noastre interne. Van Velzen n-a atacat PD-ul. A vorbit pentru menținerea Coaliției spre binele țării etc. Pe urmă, Țepelea a anunțat sosirea în țară a noilor Ambasadori: american și francez, ambii prieteni ai României. Apoi s-a lansat într-un atac împotriva *Cotidianului*. Pentru că a atacat membri PNȚCD și pentru că susține PD-ul în ultimul timp.

Am luat și eu cuvântul. Am subliniat dorința și determinarea mea de a avea un ziar independent, dar am admis că ziarul a susținut poziția PD în ultimul timp, mai ales de când s-a deschis criza actuală. Voi da afară pe cei care s-au făcut vinovați. Am fost imediat interpelat. Cum pot să dau afară gazetari; atunci cum se poate spune că sunt total independenți. Răspunsul meu: un patron de ziar, în accepțiunea occidentală, nu se implică în treburile Redacției. El trebuie să asigure apariția fizică a ziarului în condiții optime. Cred că intervenția mea a fost foarte bine primită.

Întors acasă, am dat un interviu lui Carmen Rădulescu pentru Rompres. Sper că va fi reluat de ziare.

Nicolae îmi spune la telefon că am fost foarte bine. A primit imediat reacții în acest sens din București. La fel și Indrei. Deci știrea merge repede.

La Redacție vine Tia. Nu recunoaște că n-a păstrat ziarul independent. Cu lux de amănunte și torent de vorbe. În cele din urmă îi vorbesc de admirația mea pentru ce a făcut până acum și pentru felul cum scrie. Că doresc să continue. În orice caz, să scrie „Bref"-ul ei. I-am sugerat să scrie ce vrea în „Bref", despre această chestiune. Noi trebuie să utilizăm acest incident în favoarea noastră. Să arătăm că am fost și rămânem independenți și că vom avea o relansare foarte curând. Tia n-a mai zis nimic. A acceptat. Să vedem ce se va întâmpla, căci conflicte și ciocniri se vor ivi între ea și Lupu.

În Parlament, la grup, Diaconescu sugerează ca actuala conducere să fie reînnoită, „Sunt deja oameni care își cunosc rolul". Unanimitate. Așa funcționează Partidul nostru. Ce spune șeful trebuie executat, fără discuție.

Marți, 3 Februarie 1998

Ieri seară am avut criză la *Cotidianul*. Tia, furioasă pentru ce am declarat la conferința de presă, că-i voi da afară. Discuții. Cum dăm noi știrea. Tia vrea să publicăm ce a spus Țepelea și ce am spus eu. Lupu face o prezentare a relansării ziarului și a lui personal ca șef al ei. Abia la sfârșit, oarecum în treacăt, menționează incidentul de la Conferința de presă. După multă chibzuință și după o mică ciocnire verbală cu Tia, în fața celor care lucrau în fața calculatorului la prima pagină, decid: Nu publicăm nimic. Să vedem ce vor publica celelalte ziare. Decidem mâine. Consternare. Au trebuit să rearanjeze pagina, căci lăsaseră loc liber, sus la stânga. Astăzi, după ce am văzut ziarele

mi-am dat seama că decizia mea a fost bună. *România Liberă, Național, Curentul* și *Libertatea* au publicat știrea că voi „lua măsurile care se impun, ce pot merge până la destituirea Conducerii *Cotidianului* (*Libertatea*).

Aseară, după plecarea mea de la Redacție, Tia și-a prezentat demisia și i-a declarat lui Husar că și alții vor pleca cu ea. Am vorbit imediat cu Lăzărescu și Chirovici. Amândoi rămân fermi pe poziție. Să plece. Ziarul va ieși. Azi, nimeni n-a suflat un cuvânt despre demisie. E rândul lui Andy Lupu să-și facă datoria, să pregătească relansarea.

Carmen Rădulescu a dat la Rompres un text excelent despre incident, dar nimeni nu l-a publicat. Păcat.

La 4.50 începe ședința BCCC în biroul lui Diaconescu. Întâi, problemele din organizațiile județene. Urmează Ciorbea, situația crizei. Diaconescu ne relatează tratativele cu PD: 4 la 4 și Opriș ne citește acordul la care s-a ajuns. PD va susține în continuare Guvernul și implicit, dar nu „expresis verbis", nu va iniția sau vota pentru o Moțiune de cenzură. Nimeni nu prea are încredere că-și vor respecta angajamentul, dar e bine să mergem înainte. Rămâne ca astă seară să se decidă, prin negocieri, cine va lua ministerele părăsite de PD. Care dintre ai noștri.

Ciorbea a încetat să mai vorbească de demisie. Opriș e foarte calculat, bine pregătit, explică lucrurile lucid. E foarte ambițios și lipsit de scrupule. Vasile Lupu întotdeauna începe cu „Dacă-mi îngăduiți, domnle Președinte..." Multă vorbărie, puțină substanță. Bombastic, ascunde ambiția lui nemăsurată sub o fațadă de șugubăț, moldovean sfătos.

Miercuri, 4 Februarie 1998

La Convenție. În relatarea evenimentelor și a situației, Diaconescu explică înțelegerea cu PD, dar subliniază că diferența de optică e atât de mare, încât nu se poate conta pe lealitatea lor.

Ciorbea: „E ultima dată că mai fac o asemenea tentativă... se confirmă ceea ce am mai zis și ultima oară... îndată ce se aprobă noul Guvern, e bine să-mi dau demisia. Onoarea va fi salvată pentru toți...". Cea mai bună soluție. Așa se vor putea încheia acordurile cu FMI, Banca Mondială etc. Cât mai repede ca să se poată lucra cu PD și la centru și în teritoriu. Ar avea o singură menire, aceea de a evita alegeri anticipate. Să se ia în considerare chiar un referendum și o schimbare a Constituției. Ar fi de preferat alegeri cât mai urgente, în Mai, de exemplu, crede el. Grabowski, lung. Băcanu și mai lung și dezlânat. Împotriva analizei lui Ciorbea. Alex. Ionescu de la FER reproșează lui Diaconescu că FER-ul n-a fost consultat, în toate aceste negocieri.

Joi, 5 Februarie 1998

Sosesc pe la 11.30 la Comisia de Acțiune România-SUA, înființată de Centrul pentru Strategii și Studii Internaționale. Președinți sunt William Percy și

Nicolae Spiroiu, ambii foşti Miniştri ai Apărării. Întrunirea a fost condusă de Richard Burt, fost Ambasador SUA la Bonn, şi de deputatul Mihai Gheorghiu. Şedinţa asupra problemelor financiare, bănci, era pe sfârşite. Vorbea G. Guterman, aventurier american, după câte-mi pot eu da seama. Totul în România merge prost. A oferit să cumpere Banca Dacia Felix aşa cum e, a oferit să cumpere alte instituţii economice, de producţie, dar n-a realizat nimic. Se izbeşte de amatorism, birocraţie, incompetenţă, obstrucţie. Când a terminat, Ion Ţiriac, care era lângă mine, a cerut cuvântul. „Ascultându-l pe domnul Guterman, trebuie să mă grăbesc să plec în altă parte a lumii mult mai favorabilă investitorilor decât România." Amuzant şi justificat. S-au tras concluziile. E mult de făcut pentru asigurarea climatului de stabilitate de care au nevoie potenţialii investitori.

La prânz am stat lângă Richard Burt, Mark Meyer şi Gerald Guterman. Mark mi-l prezintă. A dat un party pentru 2 500 invitaţi. E o legendă vie în America. Organizaţia lui, „American National Group", dispune de trei miliarde dolari pentru investiţii. O fi!

Richard Burt e un tip foarte bine. Mai înalt ca mine, bărbat chipeş, chiar frumos, bronzat, îmbrăcat impecabil, adevărată eleganţă sobră. Am remarcat în special cămaşa strălucitor de albă, perfect călcată. Poate era nou-nouţă. Spunea, printre altele, că Lewinsky, fata asociată acum cu sex-scandalul lui Clinton, a fost înregistrată ca vizitând Casa Albă de 37 ori, după ce a fost transferată la Pentagon. Ce-a căutat acolo?

La „Ceaiul de la ora 5". Ca să dau o impresie asupra tânărului Gabriel Ţepelea. Am stat lângă soprana Nicolesco, Ministrul de Interne, Gavril Dejeu şi Ministrul Culturii, Ion Caramitru. Toţi l-au tămâiat. Fantastic om!

Mi-a venit şi mie rândul. Am deschis *Cotidianul* şi-am zis: aşa-mi amintesc eu de Gabriel Ţepelea, ascuns în spatele unui ziar. Noi ceilalţi jucam ping-pong sau biliard. Gabi Ţepelea era în cealaltă parte a „casinei", a Clubului Căminului de Studenţi „Avram Iancu" de la Universitatea din Cluj. El a studiat Litere şi Filosofie în principal şi Dreptul în secundar. Eu pe dos. El şi-a luat licenţa în ambele Facultăţi. Eu numai în Drept. Am urmat cursuri de filosofie doar din plăcere.

Ţepelea era admirat şi respectat. Scria la *Patria* şi la ziarul lui Zachi Boilă N-am zis nimic de locul cu totul secundar ce-l ocupa el în acei ani în viaţa studenţească a Clujului. Gabi e atât de orgolios şi susceptibil, încât chiar şi cea mai mică aluzie vag nefavorabilă sau critică îl descumpăneşte. N-avea nici-un rost să-l diminuez. A fost apoteoza lui!

M-am dus direct la reşedinţa Ambasadorului SUA. Prima lui recepţie. Şi-a prezentat scrisorile de acreditare abia ieri. James C. Rosapepe (i se spune Jim) e un tip înalt, cu barbă rară, pestriţă. Arăta mai degrabă nebărbierit. Inteligent. Personalitate. Scurta lui alocuţiune, foarte bine primită. Multă lume.

Am vorbit cu Dăianu, noul Ministru al Finanțelor, Dudu Ionescu, noul Ministru al Apărării. Nimeni nu știe exact ce se întâmplă. Protocolul încă n-a fost semnat. Adrian Severin nu-și dă demisia din PD, îmi spune. Nu-l înțelege pe Petre Roman. Ce vrea?

Am vorbit mult cu americanii. Ce puteam să le spun? Politica noastră e condusă, de fapt, de Constantinescu, care habar n-are cum ar trebui să funcționeze o democrație. Se amestecă în continuu și este dominat de datoria ce are față de Petre Roman, fără de sprijinul căruia n-ar fi fost ales Președinte. Iar Diaconescu e un om foarte slab. Influențat, ca să nu zic dominat, de Ionescu-Galbeni. Noi, PNȚCD, ar fi trebuit să-l susținem decisiv și imediat pe Ciorbea; să riscăm alegeri anticipate. Constantinescu n-ar fi trebuit să se amestece decât să-i spună lui Diaconescu să stea ferm. N-a făcut-o. Din contră, acum nu-și mai amintește că el a fost creat de Coposu și că a avut sprijinul nostru, că a fost membru PNȚCD. Acum vrea să fie echidistant, Președintele tuturor românilor.

I-am vorbit, atât lui Rosapepe, cât și soției lui, care e o gazetăriță bine cunoscută, despre Fundația de Leucemie și de felul cum ni i-a prezentat Gill Quinby.

Vineri, 6 Februarie 1998

Ședința la Athénée Palace a început la 8.00 a.m. Sunt plasat lângă Comănescu, Ministru de Stat permanent la MAE. Acum a fost desemnat Ambasador la NATO. Audierile vor avea loc săptămâna viitoare. Subiectul ședinței: Securitate și politică externă. Cum intrăm în NATO? Conduce Mihai Gheorghiu, foarte slab. Nici nu știe bine englezește. Cine l-a numit? și de ce? E un tânăr speriat de rolul important ce trebuie să joace. A vorbit tot timpul, când a îndrăznit să deschidă gura, în românește. Toți participanții în ședință au vorbit în englezește.

Contribuțiile bune, previzibile. Să arătăm importanța strategică a României pentru Alianță. Alții au vorbit despre pregătirea personalului, acțiunea de difuzare a imaginii României etc. Despre asigurarea că extinderea NATO va continua.

Eu am spus că rolul nostru în această chestiune este minim. Nu suntem în măsură să-l realizăm. Să ne concentrăm asupra ipotezei că extinderea va avea loc. Pentru asta avem nevoie de obținerea votului a două treimi din Senatul american. Aici să ne concentrăm. Evident, va trebui să prezentăm cazul României cât mai pozitiv. Să utilizăm toate argumentele, să convingem mass-media, marele public etc. Dar trebuie să avem sprijinul Senatului. Atunci vom avea și acceptul celorlalți 15 membri NATO. Asta e realitatea.

S-au format trei comitete de lucru. Eu am intrat în cel care urmează să acționeze ca să obținem sprijinul celor 16 Parlamente și al opiniei publice.

Azi e ***Sâmbătă, 7 Februarie***. Am scris toate astea în avion spre Londra. M-am decis să merg în ultimul moment, determinat de Puiu Pop, avocatul meu

din Turda. Atât eu, cât și el, am fost avertizați că nu e bine ca procesul cu casa părintească să fie judecat de completul actual. Președinta poate e neutră, dar cei doi asesori sunt vechi comuniști notorii împotriva retrocedării caselor naționalizate. La sfatul avocaților mei am cerut amânarea pentru că țin neapărat să fiu prezent la dezbatere. Dar a trebuit să dovedesc că nu voi putea fi prezent, căci sunt la Londra. Așa se distribuie Justiția în democrația noastră originală!

A venit Andy Lupu la mine. Cu prietena lui Victoria. Sau era băută, sau drogată. Creează probleme, îl pisează pe Andy tot timpul. Vizita lor a avut un singur scop: să mă facă să-mi iau un angajament ferm că după relansarea *Cotidianului* îi voi da un „job" bine plătit în Occident, la Londra sau, preferabil, New York. N-am marșat, dar n-a fost ușor să rezist. I-am dat copia ce am aici a piesei *Templeton*. Vrea s-o citească. De asemenea, o copie a *Policy for the West*. Prima, doar împrumut, s-o citească.

Andy îmi spune că Husar, de unde erau parteneri la „Lăptărie", l-a scos și pe el și pe al treilea partener. Acum Călin e singurul proprietar al afacerii.

Miercuri, 11 Februarie 1998

De la Londra m-am întors după-amiază. Sâmbătă, la sosirea la Londra, m-am dus imediat și direct la Cromwell Hospital. Mi-au luat sânge. După cum am aflat mai târziu, analiza arăta că sângele s-a subțiat simțitor. Doctorița K. Ozanne îmi cere să reduc doza la 9, respectiv 10 mg, alternând de la o zi la alta.

Și pentru că sunt la capitolul sănătate, să menționez că m-a examinat, Luni, 9 Februarie, și Doctorul Cooms. Mi-a luat și el sânge în special pentru a constata starea prostatei mele. Pericolul e ivirea cancerului, bineînțeles. Altfel, n-am dureri și nici probleme deosebite. E normal, la vârsta mea, se pare, să fiu nevoit să merg mai des la toaletă.

Cină în familie, în apartamentul nostru din Arlington House. Nicolae, Sașa și Daniel și Indrei.

Alaltăieri, mă întorceam de la birou la Arlington House. Cine traversează Piccadilly? Doina Bâscă! Nu cred că m-a pândit. Ar fi trebuit să stea ore întregi, căci nu era ora potrivită. În fine, rămân cu ea. Vrea neapărat să merg cu ea la Veneția, să ne despărțim așa ca ea să-și poată recâștiga încrederea de sine. Ieri dimineață, Doina a venit cu mine la aeroport. Aceeași insistență. Amenințări cu sinucidere, plâns etc. I-am promis că mă voi gândi. Azi-dimineață i-am spus absolut clar că nu pot merge cu ea și că voi căuta s-o ajut și pe mai departe ca să-și refacă viața fără mine. Proteste, lacrimi. În cele din urmă a trebuit să închid telefonul.

La ședința Comisiilor de Externe ale celor două Camere. Îl validăm pe Comănescu. Mulți parlamentari prezenți. Doar șase voturi împotrivă. Am spus și eu câteva cuvinte de susținere și l-am întrebat cum vede el rolul Ambasadorului la NATO (în Bruxelles) acum, că acesta e mult diminuat în

comparație cu prima perioadă după lansarea NATO, în 1949. Răspuns modest, bun, dar nesemnificativ. Deciziile vor fi luate în capitalele celor 16 țări membre și apoi, la întrunirile lunare ale Miniștrilor de Externe și cele bianuale ale șefilor de state. Rolul Ambasadorului, spun eu, rămâne unul de funcționar: Să pregătească întrunirile celor care apoi decid.

În timpul audierilor, secretara lui Prisecaru, Președintele Comisiei de Externe a Senatului, vine să-mi spună că mă caută Pleșu. În cele din urmă reușește să mă găsească. „Am făcut toate demersurile. Am făcut propunerea, dar din păcate nu mi-a ieșit pasența. Sunt anumite rețineri. Să vedem, poate vor fi alte posibilități". Se referea la propunerea ce-mi făcuse când a luat cina la noi, acum vreo două săptămâni, să fiu numit Ambasadorul României la ONU, la New York. Rețineri, unde? Sus de tot? La Președințe? „O să vă dau amănunte când ne vedem". N-am insistat, bineînțeles. E clar că în România lui Emil Constantinescu nu e loc pentru Ion Rațiu. Păcat.

Ne adunăm, membrii BCCC, în anticamera Președintelui Camerei. Când a venit Ciorbea, m-am folosit de un moment când nu mai era asaltat de diverși colegi - doar Ciumara căuta să-l izoleze. O scurtă întrebare, domnule Prim Ministru, i-am zis. Și i-am povestit despre propunerea lui Pleșu pentru ONU și ce mi-a spus azi-dimineață, că sunt „unele rețineri".

Știți de acest lucru? „Nicidecum. Vă dau cuvântul meu de onoare că v-am propus și pentru Washington". Ciumara insista. Nu știu dacă a auzit schimbul dintre mine și Ciorbea, dar n-am putut să continui. L-am lăsat în pace.

Ședința a început pe la 4.30 p.m. Diaconescu a subliniat importanța disciplinei de Partid, mai ales acum când avem în realitate un Guvern minoritar PNȚCD. Au vorbit mult Alecu și de Pruteanu. Regretă că i-a dat un loc pe listă la Brăila și a ieșit, deși nu era, teoretic, pe loc eligibil. Și de Radu Vasile în prezența lui... dar, suntem întrerupți: „Televiziunea vrea să filmeze", suntem informați. „Să vină". Cât timp rulau camerele de vederi, s-a vorbit de altele. Pe urmă, după plecarea acestora, Ciorbea a ridicat o problemă. Să răspundă sau nu atacurilor care i s-au adus și continuă să i se aducă și acum.

Au vorbit cam cu toții. Unii pentru, alții contra. Către sfârșit am luat și eu cuvântul: „Quis tacit consentire videtur", spune un precept latin. Trebuie ca Prim-Ministrul să răspundă, dar în așa fel încât să nu fie un atac sau contra-atac. Să se răspundă la scrisoarea de acuză primită din partea lor. Cam asta a fost și decizia finală.

Geo Cristea intră în sală și-i șoptește ceva lui Diaconescu. „E grav", zice Diaconescu. La Comisia pentru Agricultură a Senatului s-a trecut un Proiect de lege pentru transformarea IAS-urilor într-un fel de monopol. Pentru a fi privatizate, în cele din urmă, dar de fapt efectul imediat va fi întărirea lor. Este exact contrariul a ce ne propunem. I s-a telefonat imediat Ministrului Agriculturii care este al nostru. Suntem avizați. Trebuie să avem grijă. Această

lege nu trebuie să treacă. E de sorginte PD-istă. Cel care a promovat-o e Dobrescu din Minister.

Participarea la ședințe a deputaților noștri lasă mult de dorit. În situația în care ne găsim va fi absolut esențial să fim cât mai prezenți. Să reducem plecările în străinătate. S-a dat drept exemplu cazul Pastorului baptist Petre Dugulescu, care a lipsit 92 de zile, tot timpul în străinătate. „Dar de Radu Vasile când vorbiți", zice Ciumara. Iarăși intervine ceva. „Totuși, trebuie să discutăm cazul Radu Vasile", revine Ciumara. Ciocnire destul de violentă, dar controlată. Au vorbit cam toți cei prezenți. Opriș l-a atacat cel mai tare și mai eficace. E un procuror manqué. Cred că e medic psiholog (?), ceea ce ar explica eficiența cu care-și construiește tema. Am vorbit și eu. E vital să menținem unitatea Partidului. Soluția e oferită chiar de Radu Vasile. Să nu mai apară până la 15 Martie. E un bun purtător de cuvânt al Partidului. Acum că suntem (mai mult sau mai puțin) singuri la Guvern, Vasile a declarat că va respecta disciplina de Partid fără nici-o deviere. E vital să apărem uniți.

Boncescu a venit cu mine în mașina pe care am comandat-o de la *Cotidianul*. Mi-a propus să-i vorbească lui Opriș, care mi-a promis să se ocupe de casa în care locuiesc, dar nu face nimic. A fost ideea lui Opriș, nu a mea.

Joi, 12 Februarie 1998

După terminarea ședinței în plen merg la Diaconescu. Așteptăm mulți. Roxana Badralexi, ca de obicei, cerber. Doar câteva minute, i-am zis. Intru împreună cu Secretarul General al Camerei care avea nevoie doar de o semnătură. Roxana stă cu noi, ca un prapor, Diaconescu în spatele biroului, eu pe unul din scaunele de la măsuța atașată în fața biroului. Secretarul dădea explicații. Nu se mai termina. Roxana tot mai impacientată. În fine, pleacă amândoi.

Intru direct. Am venit în țară să ajut, să fac ceva, n-am vrut să-i iau locul lui Coposu. Îți aduci aminte că ți-am mai spus odată, în 1991, când nu m-ai crezut. Acum poate mă crezi. N-am vrut nici Președinția Camerei, cum bine știi. Plesu mi-a oferit să fiu Ambasadorul României la ONU. Ieri dimineață m-a informat că Președintele Constantinescu n-a fost de acord. N-a fost de acord cu alegerea mea ca Președinte al Camerei. Nu este de acord cu numirea mea la ONU. E evident că nu e loc pentru mine în România. Eu vreau să fac ceva pentru țara mea. Energie mai am. Vreau s-o utilizez până mă ține. Aici, ca deputat, mare lucru nu pot să fac. „E ranchiunos, Constantinescu", și s-a lansat într-o lungă explicație cum s-au întâmplat lucrurile cu Președinția Camerei. Între timp iarăși a intrat Roxana. Stătea lângă noi și asculta. Tot în picioare. „N-am vrut să iau Președinția Camerei, am destule obligații. L-am sugerat pe Vasile Lupu. Nimeni n-a fost de acord la ședința BCCC. A venit apoi a doua zi dimineață, Nae Galbeni și te-a sugerat pe dumneata. Cei care ne-am întâlnit am căzut de acord să fii candidatul nostru. Am vorbit cu ceilalți

din coaliție. Tăriceanu a fost contra. El i-o fi telefonat lui Constantinescu, care m-a sunat imediat: Nu se poate, Domnule. Va trebui să lucrez tot timpul cu Președinții celor două Camere. Nu Rațiu", i-a zis Constantinescu. Pe urmă mi-a povestit scena când m-au chemat în ultimul moment să-mi spună de opoziția Președintelui, cum a vorbit la telefon cu el, avându-mă pe mine alături; cum l-a întrebat pe Constantinescu dacă vrea să vorbească cu mine și cum acesta a refuzat. Totul corect. Așa-mi amintesc și eu.

Când a terminat, am așteptat ca Roxana să spună ce avea de spus. Nu vroiam să revin la problema plecării mele la ONU în fața ei. Era vorba de un interviu ce trebuia să dea Nelu.

După ce a plecat Roxana, am revenit: Aș accepta la ONU, pentru că aș putea fi util acolo. „Dar Ambasada la Londra nu te-ar interesa ?"Acolo a fost nou numit Onofrei. „Cine e ăsta?" Un prieten de-al doamnei Roman. Un arabist, fost Ambasador la Cairo. Am mai vorbit puțin și mi-a zis, făcându-și o notă: „Las'că vorbesc eu cu Constantinescu. Bine maestre!"

Mi-a zis maestre, referindu-se la agrăirea cu care m-a primit când am intrat la el și când mi-a explicat cum, la închisoare, la Jilava, era cu Puiu, cu Macarie și cu alții, printre care și avocatul Istrate Micescu, căruia toți îi spuneau „maestre". Odată a venit un gardian să-l cheme. I-a zis: „Domnule Maestru".

I-am povestit și eu, cum, în 1935, când era Secretarul Uniunii Studenților în Drept, Paica fiind Președinte, l-am invitat pe Istrate Micescu și a venit să ne facă o prelegere specială la Cluj.

Luni, 16 Februarie 1998

PD-ul, Roman, Băsescu, au numit un Cabinet fantomă care să monitorizeze activitatea guvernului Ciorbea. E absurd. Ei susțin Guvernul, spun ei, pentru că n-au ieșit din Coaliție, dar îl monitorizează. Adică au numit o echipă care să-i înlocuiască. Am căutat să vorbesc cu Diaconescu și cu Țepelea. Neconcludent. Nici unul, nici altul nu vrea să-și ia răspunderea pentru ce ar trebui să facem. Cu PD-ul nici pe jos, nici în căruță, nu se poate guverna. Ar fi cazul să trecem Legea electorală în care să mărim pragul și să ne pregătim de alegeri anticipate.

Doina iarăși mi-a telefonat de nenumărate ori să mă facă să merg cu ea la Veneția ca „să ne despărțim elegant", ca ea „să mă trimită la plimbare".

Tragic. Îmi pare rău, dar am refuzat-o. Nu-ți mai cheltui banii pe telefoane. Ai bani, ești liberă. Du-te și amuză-te. Între noi s-a terminat, i-am spus.

La conferința de presă PNȚCD, Diaconescu expune bine poziția noastră. Vorbește apoi Țepelea și după el, Remus Opriș. În timpul întrebărilor, am intervenit și eu ca să subliniez că un cabinet-fantomă este în mod normal din Opoziție. Nu se poate face din sânul celor care susțin Guvernul. Or, PD a rămas în Coaliție, deci susține Guvernul. Absurd. Situația e și mai absurdă prin poziția lui Pleșu. Numit Ministru de Externe de PD, acum urmează să se

monitorizeze pe el însuși, căci a rămas în Guvern.

Alecu a dat un mare interviu în *Ziua*. Atacă felul în care e condus Partidul - „conducerea" zice el - dar termină într-o notă de apreciere pozitivă la adresa lui Diaconescu. Vrea schimbarea lui Ciorbea.

Acuma avem patru critici în Partid. Ticu Dumitrescu - dat afară, Turianu, avertizat, Radu Vasile, care a făcut chiar astăzi „mea culpa" în *România Liberă* și Alecu, cel mai critic. „Probabil voi fi dat afară", mi-a zis astăzi după masă Alecu, când am apărut și eu la ședința grupului nostru. Nu pentru mult timp, cred, a fost replica mea.

La recepția Hewlett Packard la „World Trade Center". Sunt foarte bine primit. Hewlett Packard afirmă că au 120 000 angajați în toate țările din lume!

Seara, Doina iarăși mă sună. S-o ajut mâine dimineață. S-o scol eu la telefon. Auzindu-mi vocea va fi încurajată pentru interviul ce are la *Financial Times*. Vrea să-și ia un „job" acolo. Și iarăși a făcut un ultim apel să mă duc cu ea la Veneția. Pleacă mâine seară. Am refuzat să-i telefonez. I-am dorit succes (și cred c-o să-l aibă, pentru că știe cum să se prezinte) și petrecere frumoasă la Veneția!

Marți, 17 Februarie 1998

La 8.30 trebuia să înceapă ora intervențiilor. Orice deputat poate să se înscrie. Prezida Chiliman. Pe băncile guvernamentale doar trei deputați. Vetișanu, încă unul pe care-l știu foarte bine, dar numele lui îmi scapă. Nici nu e important pentru ce vroiam eu să subliniez. Din Opoziție, un total de 27 membri. Patetic. Ăsta e Parlamentul României sub conducerea lui Diaconescu.

Stăm de vorbă, Președintele Comisiei de Politică Externă, Boștinaru, și eu.

Nu multă lume mă crede, acum, dar pe mine mă interesează un singur lucru, propășirea României. Nici interesele Partidului, ale Guvernului actual de coaliție sau ale mele personale. Toate cad pe planul al doilea, sau al treilea. Numai interesele țării contează. Ei, bine, ce se întâmplă acum dăunează țării enorm. Așa de mult, încât ne distruge viitorul. Au trecut mai bine de trei luni de când avem o criză de guvern. Și ea va mai dăinui. Atuul nostru în viziunea Occidentului era tocmai faptul că eram un punct, o țară de stabilitate într-o zonă tradițională, și încă și acum tulbure. S-a terminat. Acum nimeni în Occident nu ne mai vede așa. Șansele noastre de a intra în NATO în 1999 sunt - după mine - nule. Ce vreți, de ce creați această instabilitate?

Mi-a argumentat. Mai ales ca să-l combată pe Vasile Lupu, care distruge pădurile cu ideea lui de a se da 10 ha în loc de 1 ha, acordat de Legea 18/1991. Zii și zii. Ciorbea trebuie schimbat, Guvernul trebuie schimbat etc. L-am readus la Externe. De ce au insistat să aibă Externele și să-l numească pe Adrian Severin. Pe care, pe urmă, l-au abandonat după gravele greșeli și boacăne ce a făcut? „Dar n-am insistat deloc. Vă spun ceva strict confi-

dențial...". De acord. Numai pentru jurnalul meu de zi, am zis. „Petre Roman a oferit Externele lui Diaconescu. N-avem pe nimeni pregătit, a fost răspunsul lui. Și așa s-a ajuns la Severin, pentru că el negocia. Dar Roman nu l-a vrut".

Am rămas stupefiat. Atâta nelealitate din partea lui Diaconescu, nu mi-am închipuit. Doar eu îi dădusem în scris că mă interesează Externele. Același lucru s-a întâmplat și cu Comisia de Externe, îmi confirmă Boștinaru, ceea ce, de altfel, eu știam, pentru că în timpul negocierilor am vorbit cu Berceanu. El mi-a spus același lucru. Nu-i interesează Comisia de Externe.

Eu m-am dus în sala unde negociau împărțirea comisiei și am vorbit, atât cu Diaconescu, cât și cu Țepelea și le-am cerut să nu abandoneze complet Externele. N-au făcut ce trebuia. Au luat Agricultura, deși noi aveam deja Ministerul Agriculturii. Rezultatele și consecințele au fost dezastruoase pentru Partid, și ce e mai grav pentru țară, pentru că personalul diplomatic n-a fost schimbat și imaginea țării în lume a rămas să fie făcută de foștii, nu numai comuniști, dar securiști adevărați, căci altfel nu puteai fi diplomat în afara graniței țării. Ca să nu mai menționăm incompetența și personalitatea lui Adrian Severin, pe care Boștinaru, în mod natural, l-a servit sută-la-sută. Erau, doar, colegi de Partid.

Iarăși m-a sunat Doina. A avut interviul la *Financial Times*. Au ținut-o trei ore. I-au dat și un test la calculator. Cred că va obține postul, deși nu e fantastic de bine plătit. În orice caz, îi va permite să trăiască fără ca să-și consume banii ce i-am dat eu. Cum era de așteptat, m-a somat să mă duc și eu la Veneția. Ea pleacă astă-seară. I-am dorit petrecere frumoasă. Își va găsi fără nici-o greutate un bărbat, mai ales acum, în plin festival.

Un tânăr fotograf de la VIP a venit ca să ilustreze articolul ce se publică despre gătitul meu. Le-am vorbit la telefon de fasole bătută. Drăguț băiat. A insistat să facă multe, foarte multe fotografii. Karsch, îi spun, faimosul fotograf canadian, făcea zeci, chiar sute de fotografii ca să poată alege fotografia cea mai potrivită care să redea personalitatea omului. A făcut-o cu Churchill, cu Roosevelt, cu aproape toți leaderii politici din acea vreme, i-am spus.

Miercuri, 18 Februarie 1998

Ioan Donca, fostul Ambasador la Budapesta, acum Director în MAE, a prezentat declarația României de susținere a acțiunii Statelor Unite în conflictul între Națiunile Unite și Irak.

M-am dus acasă să-l primesc pe Ioan Lazăr, proprietarul celor două săptămânale *Infractorul* și *Infractoarea*. Vrea să achiziționeze, dacă e posibil, controlul unei rotative. S-o cumpere de la noi sau să cumpere alta, prin noi, și s-o utilizeze pentru publicațiile lui, utilajul nostru și angajații noștri.

La ședința grupului, Vida-Simiti și nu Ionuț Gherasim a fost ales Chestor în locul lui Nelu Mureșan care a fost numit Ministru pentru legătura cu Parla-

mentul. Diaconescu declară din nou că trebuie să respectăm deciziile grupului. Nici-o disidență nu va fi tolerată în perioada dificilă în care intrăm. Ciorbea ne confirmă că situația economică e mult mai gravă. Inflația va fi, în cel mai bun caz de 37%, mult mai mare decât am indicat instituțiilor internaționale (FMI și Banca Mondială). Iftene Pop a făcut o intervenție în care l-a atacat pe Pleșu. „Cu cinci zile înainte de a fi numit Ministru de Externe domnul Pleșu a publicat în revista lui, *Dilema*, un articol foarte critic la adresa noastră" (PNȚCD).

L-am avut pe Paul Lăzărescu la cină. E și el foarte dezamăgit de performanța noastră. Vorbea de Țepelea: „I s-a urcat la cap. Se consideră mare scriitor, mare om politic. Și nu e nici una nici alta". Așa este. Orgoliul lui Gabi Țepelea e peste măsură de mare. Dar e oarecum de înțeles. A fost făcut „academician" și Prim-Vicepreședintele Partidului care conduce țara. C-o merită sau nu, e de importanță secundară. Din punctul lui de vedere, subiectiv, importanța lui îi apare recunoscută. De aceea «i s-a suit la cap»"!!

Luni, 23 Februarie 1998

De Joi seara până azi-dimineață am fost la Arad. Am mers cu avionul la Timișoara și, de-acolo, cu mașina lui Mihai Calimente. Și Radu Ghidău era cu noi. Activitate susținută. Toată ziua de Vineri am primit pe cei care s-au înscris la audiențe. Seara cină la Dr. Niculai, senatorul nostru. Sâmbătă, la fel, decât că am întrerupt la 11.00 a.m. Ne-am oprit vreo 10 minute la expoziția organizată de iubitorii de porumbei și de găini. Remarcabil. Tot felul de soiuri. De-acolo, la ședința Organizației municipale PNȚCD. Claudiu Cristea a prezidat. Au vorbit toate „somitățile" Partidului, începând cu mine. Apoi, Prefectul, Primarul, Președintele TUNȚ, doamna Capotă și nu mai știu cine. Am plecat înainte de începerea dezbaterilor. Au continuat cu audiențele non-stop. Am mâncat niște păstrăvi prăjiți, reci, rămași de-aseară. Am dat un interviu la Televiziunea Arad, pentru care am primit foarte multe felicitări. Am menționat toate problemele de interes local, fără excepție, se pare. Am început cu intervențiile ce am făcut pentru ASTRA Vagoane, bucla de cale ferată de la Micătaca și podul aferent, transformarea cetății în campus universitar, trecerea autostrăzii transcontinentale ca să deservească Aradul și zona liberă de la Curtici.

Seara am luat cina organizată de Pop la restaurant.

Duminică, la Ghioroc, cu Prefectul Nemțiu și cu fostul Prefect Horhat, acum șef al CEC-ului local. La biserica ortodoxă, până după citirea Evangheliei. Apoi, la Stația de Cercetări Vinicole și Viticole unde am gustat diversele vinuri de Miniș și masă mare la Ioan Hui, soția lui mare gospodină. Am prins trenul de la 7.55 seara și am sosit la București la 5.50, azi-dimineață.

Vizitele astea în teritoriu îmi fac întotdeauna mare bine. Peste tot întâlnesc susținători, chiar admiratori (nu cred că exagerez).

Marți, 24 Februarie 1998

Cris Crabbie, cu Frances și cu cei doi câini splendizi la noi, la un pahar de șampanie. Am vorbit de situația politică „Clasa politică românească e slabă, nepregătită. E vorba doar de vreo mie de persoane. Ciorbea va trebui schimbat, deși are calități, greu de înlocuit. Cel mai potrivit ar fi Diaconescu. El se bucură de susținerea Partidului". Am rămas surprins - dar nu peste măsură.

Alexandru Marinescu de la Camera de Comerț și Industrie a venit să-mi ia un interviu pentru *Mesagerul Economic.*

Miercuri, 25 Februarie 1998

Mare dezbatere asupra instituirii unei comisii care să verifice activitatea FPS pe 1997. Ai noștri au cerut ca să se verifice activitatea FPS de la înființarea instituției. În cele din urmă nu s-a putut vota pentru că nu aveam cvorumul.

La Comisia de Externe am discutat Legea pentru sprijinirea Diasporei românești. Glăvan e președintele Subcomitetului pentru Diasporă. Om bine, de altfel, dar abia acum învață cum stau lucrurile în Diaspora și de ce Diaspora nu susține Guvernul, sau, mai bine zis, Guvernele de la București, oricare ar fi ele.

Adunarea conducerii Partidului cu miniștrii a început abia pe la 5.00 p.m., în loc de 4.00 p.m., cum fusese programată.

Am început cu problemele organizațiilor județene. Foarte târziu - pe la 6.45 - am luat în discuție situația politică. După introducerea, caracteristic pedestră a lui Diaconescu, primul care a luat cuvântul a fost Matei Boilă. Peroratie emotivă, neconvingător livrată. A propovăduit acceptarea alegerilor anticipate ca singura salvare. Altfel, pierdem electoralul din Transilvania. Au urmat Rosca, Dudu Ionescu, Galbeni, Țepelea și mai pe scurt, toți ceilalți. Excepție a fost Sorin Dimitriu, Popa-Zlatna și cu mine. N-avea nici un rost să intervin. Nu puteam face altceva decât să repet pe cei care continuă să-l susțină pe Ciorbea. Și eu îl susțin, pentru că schimbarea lui, acum, ar însemna capitulare în fața presiunilor lui Petre Roman. Roman, de fapt, mizează totul pe o carte: dacă reușește, va fi un element important în viața politică românească. Dacă nu, va dispărea. El este deja asociat ideii că PD este susținut de evreime. Habar n-am avut că Berceanu e Bercovici la origine și că Babiuc, și el e evreu.

Țepelea vine cu remarca: *Cotidianul* e un ziar al Opoziției și stârnește ilaritate. Nu m-am apărat. Probabil, datorită incapacității mele de a da o replică usturătoare imediat. Concluzia: îl vom susține pe Ciorbea până când Parlamentul va vota un vot de neîncredere în cele două Camere. Dar Ciorbea va ieși acum la rampă și va ataca el. Pe Roman, pe Băsescu, pe Severin și pe toți ceilalți care l-au atacat sistematic.

Astăzi am aprobat *Buletinul Clubului Parlamentar Român.* Am scris și eu vreo câteva rânduri.

Seara, Elisabeth mă primește extrem de aferată. De ce am dat în vileag că

Ion Cristoiu s-ar putea asocia la relansarea *Cotidianului*. N-am făcut absolut nimic. N-am pomenit numele lui Cristoiu absolut nimănuia. Cum s-a ajuns aici, habar n-am! „Nicolae n-a fost niciodată atât de furios", mi-a spus Elisabeth.

Luni, 2 Martie 1998

De Joi, 26 Februarie până astăzi, la Londra. Mi-am făcut verificările medicale. Chirurgul Ramsey e foarte încurajator. Nu e nevoie să fiu operat. Prostata abia de s-a mărit în ultimii trei ani, de când m-a văzut ultima dată. Mi-a făcut tot felul de analize. Mi-a luat sânge, urină, m-a examinat un doctor specialist de rinichi etc. Aparate foarte moderne, sofisticate, unele funcționând prin ecou! O să-mi trimită rezultatul. La fel cu doctorița Ozanne. Ea monitorizează subțierea sângelui meu. Acum e prea subțire. Înainte era prea normal, ca să nu zic gros. Se pare că drogul Warparin ce mi s-a prescris nu acționează previzibil. Deși doza se mărește foarte treptat, efectul poate să fie, dintr-o dată dramatic. Cum mi s-a întâmplat mie. În orice caz, atât Ramsey cât și Ozanne, mă consideră „very fit".

Vineri, la prânz, am luat masa cu Indrei și Nicolae la Manzi's. Am discutat în special, lansarea *The Great Challenge*, după 40 de ani. Ar putea să iasă ceva foarte interesant.

La cină, tot Vineri, am fost la Nicolae acasă.

La Conferința de Presă Ciorbea a fluturat acordul semnat cu Poul Thompson de la FMI. Ca să demonstreze că suntem în bunele lor grații, bineînțeles! Cred că e o greșeală. Țara nu vede cu ochi buni totala noastră dependență de acordarea tranșelor creditului „stand-by".

Înainte de începerea programului Camerei am făcut un anunț despre activitatea Clubului Parlamentarilor care începe astăzi cu un concert de vioară și, apoi, am cerut un moment de reculegere în memoria tânărului Babeș care și-a dat foc acum 9 ani la teleschiul pârtiei din Poiana Brașovului.

La orele 7.00 seara, la Cotroceni. Am fost invitați peste 150 de membri PNȚCD: parlamentari, membri ai Guvernului (Miniștri și Secretari de stat), Prefecți și câțiva Primari. Am fost așezați pe scaune în sala mare unde au loc, de obicei, bancheturile. Două blocuri de rânduri de scaune despărțite la mijloc de un coridor unde era plasat un microfon. În fața noastră, în centrul scenei, trei mici mese pentru Președintele Constantinescu, flancat la dreapta de Diaconescu și la stânga de Ciorbea. Separat și la marginea scenei, Zoe Petre și un alt consilier tânăr. Au scribăluit toată seara.

Emil Constantinescu a început descriindu-ne seriozitatea crizei. Ne-a cerut să dezvoltăm și să aplicăm o strategie până în anul 2004. „Sunt și voi rămâne membru PNȚCD până la sfârșitul vieții mele". Diaconescu a adăugat că e criză de structură. A început Corniță: „Nu lipsă de comunicare, cum ne-a declarat Emil Constantinescu, ci de mișcare". A urmat Bădiceanu. Iftene Pop

a subliniat că PD domină MAE. Reacția noastră față de criza în Irak a venit prea târziu, Emil Constantinescu a răspuns imediat: „Politica externă e condusă de Președinte", adică de el.

Au vorbit, pe rând, Vida-Simiti, Tăvală, Gabrielescu Valentin. Ambii criticând administrația. Primul a cerut soluționarea problemei Bisericii Greco-Catolice. Ceaușescu împotriva sistemului, Matei Boilă, emotiv, despre corupție. Și alții: Remus Opriș, Dudu Ionescu etc.

Pe la 11.45 p.m. s-a căzut de acord să încheiem întrunirea. „Suntem pe marginea prăpastiei", ne-a declarat Președintele. PNȚCD trebuie păstrat. CDR trebuie păstrat, altfel vom avea un haos economic și moral. Poporul român nu mai este pregătit de sacrificii. Prăbușirea PNȚCD duce la prăbușirea democrației în România, chiar la dictatură. N-avem proiecte de restructurare. De asta s-a plâns FMI.

Din sondajul secret ce a condus, 56% sunt pentru un guvern de specialiști.

Partidul nu are un cotidian. Toate ziarele au fost și rămân împotriva Guvernului. „Nici-o voce n-a fost pentru Prim-Ministru - nici un ziar..." (NB. Ceea ce nu e adevărat căci *Cotidianul* i-a susținut de foarte multe ori.)

În CDR, PNȚCD și PNL nu e destul. Ne mai trebuie un al treilea partid.

Președintele poate decide alegerile la momentul oportun.

Am avut sentimentul că suntem ca la școală. Președintele, foarte agitat. De fapt, ne-a tras un perdaf, ca și cum vina e a noastră că lucrurile nu merg bine, nu a lui, așa cum de fapt rezultă în ultima analiză.

Și la prânz s-au petrecut lucruri interesante. Am luat masa, Nicolae, Călin Husar, Beck și cu mine, Ion Cristoiu și contabilul lui, Ioan Vlad. Am progresat încet dar sigur spre o amalgamare a activităților noastre. Husar va ceda din acțiunile lui proporțional cu ceea ce cedăm noi pentru Cristoiu. Nu ne-am putut înțelege însă. Cristoiu vrea totală libertate. Nici nu vrea să stea de vorbă cu mine în ce privește atitudinea ziarului, deși l-am asigurat că nu voi exercita niciodată o cenzură înainte de publicare, cum n-am făcut-o nici până acum. Aici ne-am împotmolit. Ca să sublinieze ce fel de independență vrea el, ne-a declarat, cu zâmbetul lui caracteristic, că primul articol va fi împotriva PNȚCD.

Ne-am despărțit. Masa a fost bună. „Colaborarea" a rămas în coadă de pește, cum se zice în România. Husar crede că atitudinea lui Cristoiu nu e definitivă, dar... indiscutabil, prezența lui ne-ar aduce mulți cititori. Dar prețul e prea mare. De-asta am făcut un efort financiar și moral toți acești ani? Ca să-i dau lui Cristoiu o platformă și un cadru perfect în care să facă ce vrea? Nici măcar ideea mea ca ziarul să fie independent cu o înclinare spre PNȚCD, ca *Daily Telegraph*-ul londonez față de Partidul Conservator, n-a vrut să accepte.

Marți, 3 Martie 1998

Aseară a avut loc prima manifestație culturală la Clubul Parlamentului: un

recital de pian al tânărului Matei Varga. Îmi spune Bobiș, directorul Clubului, că n-a venit nici un parlamentar. Auditoriul de opt persoane, numai din personalul administrativ al Camerei. E greu.

Miercuri, 4 Martie 1998

I-am avut la mine pe Bota și asistenta lui. Am discutat programul pentru ducerea sicriului cu rămășițele (simbolic) soldaților francezi care și-au pierdut viața în România în primul război mondial. Totul e pregătit. Program impresionant, la Arcul de Triumf, Catedrala Sf. Iosif. Prezența Președintelui Constantinescu etc. Avion militar american, primire în Franța, înmormântare solemnă sub patronajul Președintelui Chirac. Mai au nevoie de bani. Trebuie să-i ajut și eu.

Au venit apoi Liviu Petrina, Iftene Pop și Ioan Papuc. Intenția fusese să-l recrutăm pe Papuc pentru poziția de redactor-șef la *Cotidianul*. Ca el să facă relansarea. Nicolae a fost aici, l-a concediat pe Andy Lupu. Am căutat originea numelui Papuc. Din moment ce i s-a dat acest nume familiei lui în timpul perioadei de intensă maghiarizare, am sugerat o explicație. Pe ungurește Papuc se pronunță Păput. Pe românește, probabil că a fost „Popuț", deci „Pop cel mic". „Probabil că aveți dreptate", a fost reacția lui. Din păcate, Papuc nu corespunde sarcinii ce-i va reveni la *Cotidianul*. El vrea doar să scrie articole. L-am dirijat la Tia Șerbănescu.

Seara, pe la 7.00, vine Călin Husar. Nicolae îmi trimisese deja o analiză a alternativelor deschise nouă de situația creată la *Cotidianul*: să-l închidem, să-l continuăm până vom găsi persoana potrivită; să-l dăm pe mâna lui Ion Cristoiu. Pentru mine, toate alternativele sunt proaste. Ne-am ambalat în aducerea noii tipografii, ca să pierd orice control asupra ziarului? Cred că aș mai încerca o dată să mă înțeleg cu Cristoiu, dar mari speranțe de reușită nu-mi fac. Evident, Nicolae și Călin ar prefera să-l luăm în brațe pe Cristoiu.

În discuția pe care am avut-o cu Ioan Vlad, contabilul lui Ion Cristoiu, Lunea trecută, am aflat că Mihai Cârciog a scos trei ediții din cartea mea *România de Azi*, toate în mare tiraj. Toate s-au vândut. Când te gândești că nu mi-a dat nici măcar socoteala Mihai Cârciog. Alt escroc.

Joi, 5 Martie 1998

Deputatul Țurlea a adus un grup de școlari din Covasna. Le-am arătat încăperile Clubului Parlamentarilor. Le-am vorbit în românește. Aveau și un tânăr american din „peace corps", profesor de engleză. Cum mi-a pus o întrebare în englezește, i-am răspuns și eu în englezește. Toți elevii, vreo 38 la număr, mi-au declarat că vorbesc și ei englezește. Remarcabil. Le-am dat niște broșuri de-ale mele și *Cotidianul* de astăzi. Am fost asaltat pentru autografe și fotografii în grup cu toată lumea, în grupuri mai mici și câteva, insis-

tent, individuale, cu câte unul sau una din tineri.

Constantinescu s-a dus în Olanda azi-dimineață. S-a publicat sondajul CURS care ne plasează rău.

După masă, la sala de conferințe de presă a Radiodifuziunii Române. Fundația Dr. Wilhelm Filderman și Asociația Culturală de Prietenie România-Israel a organizat o masă rotundă pentru Dr. W.F. Președinția a luat-o avocatul Coste Vișinescu. Foarte bine. Au vorbit, pe rând, Popișteanu (Cristian), Teodor Wexler, Șerban Papacostea, Răzvan Theodorescu, Dan Lăzărescu. Am intervenit și eu creditându-l pe W. Filderman cu meritul de a spune în Occident, împreună cu Sabin Mănuilă, că în România, care a rămas tot timpul sub administrație românească, numărul evreilor s-a mărit. Am arătat că, mulțumită mai ales Hannei Arendt, Românii erau „creditați" cu uciderea a 400.000 de evrei, ceea ce nu e adevărat. Le-am vorbit și de vizita mea în Israel și de serviciul divin din Sinagoga reformată din Seymour Place, a Rabinului Hugo Grynn. Când le-am menționat că la Yad Vașem România apărea cu uciderea a 400.000 de evrei, atunci când am fost eu acolo, în 1975, m-au informat că cifra a fost schimbată de-atunci.

A vorbit și doamna Beniamin care a confirmat că viața ei a fost salvată, în timpul Holocaustului, de români. Intervenția și prezența mea la această întrunire au fost foarte apreciate.

Vineri, 6 Martie 1998

Ședința Convenției Democrate. Alăturat notele mele: Ciorbea despre ratele și dobânzile la împrumuturile Guvernelor anterioare. Ticu: Mai avem Convenție? Când Vosganian atacă virulent, Băcanu: PD să fie dați afară de peste tot. Deputații PDSR (și PD) nu vor să-și piardă mandatul (mașinile etc.). Blandiana: Sondajul: „A sosit vremea să mă hotărăsc să emigrez". Dacă sondajul e corect făcut. Noica: proiecte de dezvoltare locală: alimentarea cu apă, pietruirea satelor. Opriș: acțiune conjugată a Partidelor CDR. Să schimbăm postura de asediați! Unde-i separația între PNȚCD și CDR?

După multă vorbărie - aproape cinci ore - s-a dat un comunicat de susținere a Guvernului Ciorbea. Bugetul va fi adoptat. Dacă Roman vrea să cadă Guvernul, va trebui să introducă o Moțiune de cenzură. Ar fi o absurditate din moment ce PD afirmă că face parte din coaliția guvernamentală. Nimeni nu crede în autenticitatea sondajului care creditează PD-ul cu o creștere de popularitate de 8% de când a început campania de răsturnare a Guvernului Ciorbea.

Sâmbătă, 7 Martie 1998

S-a întors Roman. Întâlnire PD-PNȚCD: Roman, Babiuc, Duvăz și Diaconescu, Galbeni, Ciumara de la noi. Nu s-au înțeles. Seara, ai noștri la Cotroceni.

Nicolae și Călin negociază cu Ion Cristoiu. Au ajuns la o înțelegere.

Vine Andrei Ștefan Iurașcu care a scos *Baricada*, prima publicație nouă după Revoluție. La 6 Ianuarie 1990, ca să fiu exact. A făcut-o împreună cu Gugui și Miron Pătru. Pe urmă Gugui s-a dat cu Iliescu, ceea ce l-a făcut pe Iurașcu să se retragă. Gugui e cel care a scos pe urmă *Meridian*, cel care m-a atacat pe mine ca agent dublu (KGB și Mossad). Iurașcu nu crede că Gugui a murit într-un accident de mașină în Franța. Avea datorii de mai multe miliarde. A înscenat accidentul. Probabil că trăiește undeva în Occident sub un nume fals. „E stilul lui". Iurașcu, împreună cu soția lui, au dezvoltat un lanț de magazine „self-service" în București și Iași. E membru PNȚCD, dar apare la Convenția Democrată ca Vicepreședinte PROPACT, organizația lui Drăghici. Vrea să intre în afacerea noastră, să scoatem *Cotidianul* împreună!

Nicolae îmi spune la telefon că Cristoiu a acceptat toate condițiile noastre. Nu numai atât, ne-a dat deja o importantă comandă de tipărire. Înainte de a semna o înțelegere de colaborare. Semnificativ.

Duminică, 8 Martie 1998

Ai avut o zi grea, ieri, îi spun lui Diaconescu. „Toate zilele-s așa. Toate-s grele". N-ați reușit să vă înțelegeți!? Roman face dificultăți? „Vorbim când ne vedem. De altfel, vreau să vorbesc cu dumneata. Vino mâine dimineață înainte de Biroul Permanent" Nu pot. Trebuie să mă duc la Brașov. Am acolo un proces. „Bine, vino Marți dimineață". La ce oră? „Oricând".

E prima dată, în toți acești ani, de când m-am întors în țară, că șeful PNȚCD mi-a spus că vrea să mă vadă. Coposu venea să mă vadă, însoțit de obicei de un consilier de-al lui, numai atunci când avea nevoie de bani. Și nici atunci nu discuta politică cu mine. Doar așa, vag, principial. Nu politică de partid. Mă întreb de ce Diaconescu vrea să-mi vorbească. Să critice ziarul? Nu m-ar mira, căci alaltăieri, Vineri, iar a apărut cu o prezentare a situației clar favorabilă PD-ului. Deși, pe ultima pagină, un articol al lui Dorin Tudoran îl critică sever pe Petre Roman. Diaconescu îmi promisese că va vorbi cu Constantinescu despre posibila mea numire ca Ambasador la Națiunile Unite. Asta, acum două săptămâni. Când l-am întrebat ce-a făcut, acum vreo două zile, mi-a răspuns că n-a avut prilejul s-o facă.

Ioan T. Lazăr, cel care publică *Infractoarea*, vine cu un asistent de-al lui. Nu vrea o colaborare strânsă. „Eu vreau să fac scandal. Dumneavoastră, Excelență, nu vă puteți permite să apăreți alături de mine". Mai întâi de toate, te rog să nu-mi spui „excelență". Mă jenează, i-am zis râzând. Am mai conversat pe această temă, el fiind plin de deferență și aprecieri pozitive la rolul meu în România. El vrea să-i mijlocim aducerea în România a unei tiparnițe de tipul ce întrebuințăm noi, de mâna a doua, la un preț rezonabil. Ne va plăti „cash" când cădem de acord. L-am întrebat ce fel de scandal vrea să publice. „Să dau în vileag ce s-a întâmplat în vremea comunismului și cine sunt cei

care ne conduc acum". E foarte pornit împotriva lui Diaconescu, în primul rând. Îl face dobitoc, agramat și fost turnător: „Spune că a fost la mină în anii detenției. La Baia Mare și Baia Sprie. Da, e adevărat, a fost la contabilitate. Șase ani. Era ca un funcționar. Li se aducea masa la birou. Aveau diverse facilități etc. Am toate amănuntele de la Șteanță Dumitru (Emil, zis Mitus), colegul lui de birou. N-a fost nici o singură zi în mină, Diaconescu". Mi-a vorbit apoi de Nicolae Paleacu, fost mare legionar. Și el cunoaște toată povestea. Au fost turnători. Erau amestecați cu „Sumanele Negre", cu „Haiducii lui Avram Iancu", „Inelul", „Frăția". Ticu Dumitrescu se laudă că a făcut 27 de ani de pușcărie. Nu e așa. A făcut cât au făcut ceilalți. A fost doar condamnat în mai multe procese la un total de 27 de ani. „Dac-ar fi făcut 27 de ani, ar însemna că a intrat în pușcărie la vârsta de 6 ani!", mi-a zis Lazăr.

O altă informație interesantă: Mihai Pelin are documentarul condamnărilor sub comunism. Prieten de-al lui Măgureanu. Voican Voiculescu a luat dosarele Securității ce priveau pe foștii FSN-iști. De la Iliescu în jos. Acum, probabil, Gheordunescu, Ionescu-Galbeni etc. le-au luat pe cele care îi incriminează pe ei înșiși și pe ceilalți aflați astăzi în poziții de conducere. Atât la Guvern cât și în Partid.

La 3.00 p.m., cu trenul la Brașov. Călătorie foarte plăcută. Compartimentul de clasa I complet plin. Mă instalez la ARO-Palace și merg cu taxiul la Sanda Purcărea, prietena lui Puiu și Rodica Pop (avocatul Ștefan Pop din Turda). Ne dau o cină excelentă și discutăm de toate. Mama Sandei a fost soră cu decedatul canonic greco-catolic Coltor. Ne-am dus, apoi, Sanda, Puiu și cu mine, la Elena Gherman-Braga. Mircea Gherman, soțul ei decedat, a fost nepotul lui Iacov Mureșan. Multă lume. Vreo zece persoane tocmai terminau cina. Am stat cu ei vreo 40 de minute. M-au înconjurat de atenții, admirație etc. Mi-au dat o colecție de fotografii, format mare, de la cuvântarea mea la întrunirea din Piața Primăriei, când am candidat la Președinție în 1990. Fascinant. Piața e arhiplină. Imaginile cu balconul, în timp ce vorbeam, sunt mai mult decât grăitoare.

Am cunoscut un cuplu american doritor să înfieze un copil din România. Întâmpină mari greutăți. Am promis să fac ce pot pentru ei. Sunt acompaniați de o româncă, din Dallas, Mariane Achiriloaiei.

Luni, 9 Martie 1998

Aceeași poveste. Sunt sfătuit să facem tot posibilul ca procesul să se amâne pentru că Președinta completului de judecată, Mariana Popescu, e cum e, dar asesorii ei sunt categoric contra restituirii proprietăților naționalizate. Sunt judecătorii Marin Bărbușoiu și Elisabeta Braun. Se afirmă că unul din aceștia, sau chiar amândoi, urmează să fie pensionat foarte curând. Dacă e așa, mai bine să așteptăm, căci dacă pierdem procesul, casa e pierdută pentru

totdeauna. Sunt sfătuit să fac toate demersurile necesare, chiar la Ministrul Stoica, dacă pot. Din păcate, așa funcționează Justiția în România.

Îi dau lui Puiu un milion de lei pentru cheltuieli. Luăm o cafea împreună. Facem planurile pentru a cere restituirea proprietăților ce-am moștenit de la Tata, în spiritul Legii 169/1997 care ne dă dreptul să cerem restituirea pământului naționalizat până la 50 hectare.

M-am dus pe jos până la gară. Mulți, chiar foarte mulți m-au recunoscut și agrăit. E justificarea rămânerii mele în România. Distanță bună. Cam trei sferturi de oră pe jos. Mi-am cumpărat biletul - care se dă gratuit deputaților, sau, mai degrabă, este recuperat de Căile Ferate de la Stat și m-am învârtit în jurul gării. Există chioșcuri mari, cu de toate, și de o parte și de alta a intrării principale. Au venit diverși oameni să-mi vorbească. Când dau să plec să mă urc în tren, Miron îi spune fratelui său Ion: „Hai să-l ducem pe domnul Rațiu la București". Am ezitat puțin, dar oferta era reală. Am acceptat-o. Am călătorit foarte bine. Ion a condus perfect. Eu eram în scaunul de lângă el. Miron la spate. Abia am pornit și Miron a început să-mi descrie viața lui de ospătar, apoi manager în diverse restaurante și instituții de agrement pentru nomenclatura comunistă. Mai ales legate de turism. Ambii frați vorbesc engleza, franceza, dar mai ales germana. Curând s-a referit la chefurile lui Nicușor Ceaușescu, Maurer, Gogu Rădulescu, Gliga și mai nu știu cine. L-a pomenit și pe Adrian Năstase, căsătorit cu fata unui ministru, „frumoasă, dar mare curvă". Timp de mai bine de două ore mi-a vorbit de aventurile lui. De nemțoaicele ce veneau în țară să se culce cu tinerii români etc. Cu cât se încălzea mai mult, cu atât limba-i era mai spurcată. Cât adevăr în toate astea, Dumnezeu știe. Mi-ai făcut educația, i-am spus la despărțire. Dar au fost ambii foarte prietenoși și generoși cu timpul și efortul lor. Mi-au spus că cifra de afaceri a întregii lor întreprinderi, care are șase restaurante, se ridică la un miliard de lei pe lună.

La telefon Nicolae îmi spune că s-au înțeles cu Ion Cristoiu. Va fi plătit de probă timp de șase luni, după care, dacă decidem să mergem mai departe, va avea și 10% din acțiunile *Cotidianului* și un bonus odată ce vânzările trec de 25 000 exemplare pe zi. Atunci vom negocia și posibilitatea includerii afacerii lui și în holdingul nostru. Toată afacerea asta mă îngrijorează teribil, îi spun lui Nicolae. Tu trebuie să-ți asumi răspunderea. Acceptă. Urmează să-mi trimită un FAX cu amănuntele propunerii ce pare acceptabilă tuturor. Rămâne ca și eu să fiu de acord.

La ora 6.00 p.m. exact sosesc la Radio Tinerama. Mă aștepta doamna Jemăneanu. Intrăm imediat în studio. Mă prezintă ca om, nu ca politician. Întrebările curg tumultuos. Din păcate, inevitabil, devin politice. Mai ales legate de sărăcia de astăzi. Le explic că reforma n-a fost făcută în 1990, când aveam 2,5 miliarde de dolari în tezaurul țării. Astăzi avem o datorie de 9,5 mi-

liarde dolari. Deci, am păpat 12 miliarde de dolari și suntem mai săraci decât atunci! Ani irosiți. Ani în care n-am făcut ce trebuia să facem. Abia acum începem reforma autentică pe care eu am propovăduit-o îndată ce am ajuns în țară. Iliescu și cam toți ceilalți au lansat lozinca: „Nu ne vindem țara". Acum toți vor investiții străine. Cam târziu. Și acum e mult mai greu decât ar fi fost atunci. Dar mi se rupe inima când aud plângerile pensionarilor care cu greu pot să supraviețuiască în scumpetea ce sugrumă populația întreagă.

Marți, 10 Martie 1998

Diaconescu îmi spune că a discutat cu Constantinescu. I s-a reproșat, imediat, că ziarul meu atacă Guvernul, Convenția; că Tia Șerbănescu scrie cum scrie; că suntem pentru Petre Roman. Altfel nu are nimic împotriva numirii mele ca Ambasador la Națiunile Unite. „Să ne dea și el ceva. Avem nevoie de sprijin". I-am telefonat lui Constantinescu. El pleacă din nou în străinătate. I-am lăsat mesaj. M-ar surprinde dacă mi-ar telefona înainte de plecare.

Dar am vorbit cu Nicolae. A râs când i-am spus că nu putem ataca Guvernul dacă mă numesc ambasador. Critică pentru greșeli, da. Dar nu ce se întâmplă acum, când Tia bagă strâmbe tot timpul. A încetat puțin, după ce am luat o poziție fermă împotriva atitudinii pro-Roman. Dar, după un intermezzo, a reînceput. Mai subtil, e adevărat, dar tot împotriva lui Ciorbea este. Nicolae mi-a reamintit de ce mi-a spus ieri seară la telefon. L-a citat pe Ion Cristoiu: „Eu voi avea o atitudine mult mai la dreapta de cea adoptată de Tia". I-a spus asta ca reacție la îngrijorarea mea în ce privește politica ziarului în cazul venirii lui Cristoiu.

Ședință la 5.15 convocată de Ioan Avram Mureșan, Ministrul legăturilor cu Parlamentul. Scopul: Ministrul Dăianu să ne explice Bugetul. Au fost invitați deputații mai importanți din partidele de guvernământ (comisiile de resort).

Câteva note. Deficitul bugetar să fie sub 4%. Anul trecut inflația a fost peste 150% - target-ul a fost 90%. Cheltuielile pentru reformă reprezintă mai mult de 3% din PIB. Venituri: glisare de la impozite directe la impozite indirecte.

Discuție lungă. Vosganian, lungă și agitată intervenție, cu amenințări. Adevărat populism. Ar vrea un buget deflaționar cu injecții masive în masa monetară. Complet nejustificat din punct de vedere economic. Ar duce la un dezastru. Același lucru îl vrea Cataramă, pentru că, zice el, „valoarea leului e artificial supraevaluată, ceea ce distruge exportul și întreprinderile mici și mijlocii". El o făcea clar pentru exporturile lui de mobilă.

Dăianu le-a răspuns foarte elegant, judicios și riguros argumentat. Nu este altă alternativă, dacă vrem reformă.

Am pus și eu o întrebare: Ce măsuri se vor lua pentru a contracara efectul inflaționar ce va rezulta, inevitabil, dacă și când vor intra investiții importante din Occident. Mi-a răspuns confirmând că așa va fi. Dacă vin Bell Helicopters,

General Electric. Dacă se vinde ROMTELECOM și altele deja în curs de finalizare.

Nelu Mureșan a condus foarte bine ședința BCCC. Probleme din județul Mureș. Vrancea - conflict între organizație și Prefect. Organizația l-a dat afară din Partid. Schimbări la Radio: „Să punem oamenii noștri" (Țepelea). Marga îi elimină pe toți oamenii care au fost aduși în minister de noi, sub Virgil Petrescu. O face cu explicația că Ministerul Învățământului trebuie să fie depolitizat. Galbeni foarte agitat: „Trebuie să politizăm, să introducem oamenii noștri care au luptat". Ciorbea e presat de Marga să numească Secretarii de stat. S-o facă în prezența lui Diaconescu și Țepelea. Brașov: Au apărut pancarte cu „moarte PNȚCD-iștilor!" Dejeu comunică: „Există indicații că există o tendință să se organizeze manifestații violente împotriva Guvernului". Mircea Munteanu: „Au spart geamurile la sediu". Lepșa: „PD are ordin de la Petre Roman să achiziționeze toate mijloacele de comunicare în masă" (posturile de Radio). Remus Opriș: „Ne vor submina în teritoriu". Dejeu: „Acțiunile PD tot mai incisive". Vasile Lupu: „Banii de la ROMSILVA se varsă cu miliardele la PD. Acolo trebuie schimbați". Ciorbea confirmă că lupta cu PD-ul este deschisă. Ei sunt cei mai mari inamici ai noștri.

La 5.30 am terminat ședința și la 5.40 am început ședința grupului PNȚCD întreg. A început Diaconescu. „PD vrea ca noi să-l facem pe Primul Ministru să-și depună demisia la sugestia noastră. Vor un nou Guvern, un nou Prim-Ministru și mai vor și alte portofolii în noul Guvern. Noi nu putem face acest lucru".

Ciorbea ne explică cum stau lucrurile. Pe la mijlocul săptămânii viitoare Bugetul va fi prezentat în Parlament. Apoi, va prezenta programul de reformă. A dat drept exemplu IMGB. Se va face o investiție, mai degrabă decât să se vândă.

Duminică, 15 Martie 1998

Ieri au fost Grabowski și Ionică Varlam la mine. Am analizat situația. Ei sunt absolut siguri că trebuie să iau poziție în Partid. Le-am cerut să-mi dea în scris, foarte succint, ce ar trebui să spun. În principiu, nu sunt împotriva luării unei atitudini clare. Trebuie s-o fac însă, în cadrul BCCC-ului. Am căzut de acord ca eu să iau cuvântul, Luni dimineață, la Conferința de Presă PNȚCD, împotriva titulaturii noului partid format din PDAR, Măgureanu și alții. După ei, n-au dreptul să-și spună PNR - Partidul Național Român. Le-am cerut să-mi dea o ciornă și în această problemă.

Astăzi a venit Ioan T. Lazăr, cu consilierul lui și cu Emil Dumitru Șteanță, cunoscut și sub numele de Mituș. Mi-a povestit istoria lui. A fost secretarul general al „Sumanelor Negre". Șef era Gabriel Olteanu. A fost prins și condamnat pe viață. În 1950 a fost în închisoare la Baia Sprie. Acolo era și Ion Diaconescu. Dar el era în biroul coloniei. O ducea relativ bine. Și Paul Lăzărescu a fost cu ei. Diaconescu a declarat presei că a fost „la mină". A făcut-o

ca să se acopere, dar n-a fost nici o singură zi „în mină". Cei din biroul coloniei erau considerați informatori. Diaconescu a mai declarat că a participat la o grevă a deținuților. „Lasă-mă, domnule, n-a fost nici-o grevă. A inventat-o el". În 1952 s-au recrutat deținuți pentru mina din Cavnic. Inginerul miner Balș l-a luat pe Diaconescu cu el. A avut un regim preferențial. „Noi toți l-am susținut. Ne apăram unii pe alții, cum puteam". În 1990 s-a prezentat la sediul PNȚCD. A fost dat afară de Cicerone Ionițoiu. În 1992 s-a dus la Coposu, care a înțeles. Șteanță a fost tratat ca trădător pentru că la procesul lui Maniu a confirmat că a dus o scrisoare de la Gen. Olteanu lui Maniu. În 1995 i-a scris lui Diaconescu, care i-a promis că-i va telefona. N-a făcut-o nici până acum. Cici Ionițoiu afirmă în cartea lui că „Sumanele Negre" au fost înființate de Securitate, ceea ce e absurd. Cici n-a fost curat. Era încurcat cu nevasta lui Coconeț, care a avut o moarte violentă - aruncat pe fereastră? Sinucidere? Șteanță vrea să dea toate aceste fapte în vileag. Va organiza o Conferință de Presă. Îmi spune că Radu Câmpeanu are o foarte frumoasă voce de tenor!

Luni, 16 Martie 1998

Mi-am făcut analiza sângelui. Am ajuns la cota de 2,49. Încă n-am vorbit cu Dr. K. Ozanne, dar, pe cât îmi amintesc, cam asta vroia ea să obțină dându-mi Warfarin.

La Conferința de presă, problemele la ordinea zilei. Printre ele și formarea Partidului Național Român cu Virgil Măgureanu la conducere. Am atacat puternic această impostură. Am calificat-o drept „scandaloasă". Argumentarea am bazat-o pe discuția avută cu Varlam și Grabowski și pe ciorna ce mi-a pregătit primul. Am declarat că-i vom da în judecată pentru uzurparea numelui. Intervenția mea a fost foarte bine primită de ai noștri. S-a dat la TV, pe mai multe canale.

Măgureanu mi-a telefonat să mă avertizeze că voi pierde procesul pentru că numele de Partidul Național Român a fost legal înregistrat în 1990, de un fost deținut politic, al cărui nume nu l-am reținut. Acest partid este unul dintre cele care s-au contopit sub numele de P.N.R. „De ce nu vă înscrieți și dumneavoastră în acest partid ?". Am ignorat întrebarea și i-am spus că-l voi da în judecată până la Curtea Internațională de la Haga, dacă e necesar.

Marți, 17 Martie 1998

Toate ziarele au menționat declarațiile mele. Unele cu fotografii (*Curierul Național, Curentul, Libertatea*). A mea și a lui Măgureanu.

În rubrica lui, „Punct și de la Capăt" din *Național,* Cristoiu își ia rămas bun de la cititorii lui și le spune la revedere în coloanele ziarului *Cotidianul.*

Gabi Țepelea m-a criticat implicit, povestindu-mi că Diaconescu, la o întâlnire a conducătorilor Partidului - nu mi-a spus cine sunt acești conducători - l-a

informat că eu aș fi făcut un târg ca să fiu numit la ONU, dacă fac *Cotidianul* ziar de Partid, care să susțină Puterea din plin. L-am asigurat că nu am făcut și nu voi face un asemenea târg. Eu vreau un ziar prestigios și cred că, prin înțelegerea pe care am făcut-o cu Cristoiu, voi putea realiza acest lucru. El are dubii.

La întrunirea grupului nostru parlamentar, Diaconescu s-a referit la declarația mea „foarte frumoasă" de la Conferința de presă și că-l voi da în judecată pe Măgureanu.

La ieșire m-am dus cu el în biroul lui și am lămurit situația cu Cristoiu. „Cât îl plătești?" Foarte mult, dar nu-ți spun, i-am zis. M-a întrebat dacă l-am văzut pe Președinte. Nu, pentru că nu m-a primit.

Pe la prânz am telefonat din nou, pe scurt, la Președinte. Mi s-a spus că e imposibil să-l văd pe Președinte, întrucât are întrevedere cu PDSR, care-i va ocupa tot timpul. I-am cerut celui care mi-a răspuns să-i comunice Președintelui că am cerut o audiență.

De fapt, eu prefer să rămân în România atâta timp cât combinația: excluderea mea din cercul intim al lui Diaconescu, plus presiunea din partea familiei mele să plec din țară nu reușește să-mi distrugă convingerea că tot mai pot să fiu util rămânând în țară.

Trio-ul Diaconescu-Galbeni-Țepelea nu are o viziune clară a ceea ce trebuie să facem. Ne mulțumim să reacționăm la acțiunile lui Petre Roman. Așa suntem sortiți să pierdem.

Am telefonat și lui Remus Opriș. Am așteptat, căci vorbea. După vreo 10 minute am acceptat sugestia secretarei, să-i las numărul unde mă poate găsi. Nimic. După vreo două ore telefonez din nou. Mi se confirmă că Opriș a primit mesajul meu. Grăbit, mi s-a spus, a mers la ședința Guvernului. Orgoliul Puterii, ca să nu mai spun lipsa de bună creștere și eleganță. Întotdeauna a fost împotriva mea. Dar eu întotdeauna i-am satisfăcut toate solicitările de bani, de tipărit, căci se ocupa cu presa Partidului, sau de conferințe, deplasări etc. Niciodată nu l-am refuzat. Putea s-o pună pe secretară să mă găsească și să-mi spună la telefon el, personal, că nu putem sta de vorbă. Ăsta e omul! Ce să-i faci? Otto Weber mi-a dat tot felul de documente să-mi demonstreze că Remus Opriș e un fost comunist, fiu al unui mare comunist, că amândoi au profitat de Revoluție, că și-au acaparat pământ etc. Ce să mai crezi!

După masă, la ședința Fundației EURISC (Institutul European pentru Managementul Riscului, Securității și Comunicării). Masă rotundă cu Michael Ryder, șef al Departamentului de politică de securitate din Ministerul de Externe și Stephen Pollard, șef al Departamentului Europa Centrală și de Est din Ministerul de Apărare din Marea Britanie. A prezidat Liviu Mureșan. Ca de obicei, cu competență, deși englezeasca lui lasă de dorit. După contribuțiile britanicilor am luat și eu cuvântul. I-am atacat. Foarte elegant, cred, cum au și subliniat în răspunsurile lor, dar i-am atacat pentru că i-au secondat pe

americani, care deciseseră să nu ne accepte la Madrid, anul trecut. Le-am reamintit că nu Clinton, ci Prim-Ministrul al Marii Britaniii a vorbit împotriva includerii României în primul val. Le-am dat amănunte. M-am referit la ce s-a întâmplat în Senatul Statelor Unite, săptămâna trecută. Deci, în primul rând, se pune problema dacă va mai avea loc o extindere NATO după absorbția celor trei: Polonia, Cehia și Ungaria. Și chiar dacă va avea loc, într-un viitor previzibil, va intra și România în acest al doilea val? Din semnalele ce ni se dau, problema rămâne deschisă, ca să nu zic că va fi un refuz net. Dificultățile create de domnul Roman, din motive legate de ambiția lui personală de a fi ales Președinte al României în 1999/2000, criza care durează de cinci luni deja, care dovedește instabilitate, ne descalifică. Și apoi, probabil că Lituania ne-o va lua înainte, pentru că și-au ales un „cvasi"-american președinte la ultimele alegeri. Deci, occidental fiind, va obține încrederea Occidentului. Să ne amintim de Sygman Rhee, ales președinte al Coreei de Sud, care era așa de americanizat încât vorbea limba coreeană mai rău, se pare, mult mai rău și cu un accent străin mult mai pronunțat decât al meu când vorbesc românește. Le-am cerut explicit să nu se mulțumească cu „pios declarations of sympathy" și de susținere. Să ne susțină, explicit, în toate ocaziile, chiar dacă americanii nu sunt de acord. Noi reprezentăm o reală și mai ales, potențială contribuție la securitatea Alianței, aici, în flancul sud-estic al Alianței.

Reacția a fost „non comment", dar mesajul meu a fost receptat. A vorbit și Tinca, fostul Ministru al Apărării în Guvernul Văcăroiu și alții.

Bună ședință, ceea ce am spus și la Radio, când mi s-a luat un interviu, după plecarea oaspeților.

Miercuri, 18 Martie 1998

Criza guvernamentală e în toi. Vasile Lupu a anunțat ieri, la adunarea grupului nostru, că ordonanța care permitea lui Ciorbea să fie în același timp și Primar al Capitalei și Prim-Ministru, a fost respinsă la Senat. Deci, va trebui să aleagă, sau... sau... Lupu era triumfător. El aspiră acum să fie Prim-Ministru. Ar fi o adevărată farsă. E un om fără scrupule, pentru mine chiar dezgustător. Ca să nu mai vorbim de înfățișarea lui fizică: burtos, orgolios, cu fălci groasolane, gât și ceafă debordând gulerul, ochii mici de viezure și cap ca o pară; n-are nimic atrăgător decât șugubățenia lui, care ascunde un spirit totalitar. N-am absolut nici-o încredere în el.

Astăzi avem BCCC. Din păcate - sau din fericire - nu voi fi prezent. E clar că Șerban Săndulescu, Senatorul de Vâlcea, care a pierdut în fața lui Laurențiu Dumitrașcu, va fi dat afară din Partid. O merită, cred. La timpul său, și pe mine Săndulescu m-a atacat fără nici o bază. Din răutate. Cred că-l vom susține pe Ciorbea pe mai departe. Ar fi o greșeală fundamentală dacă l-am abandona acum. Radu Vasile se pregătește să-i ia locul. Ar fi o altă greșeală

gravă. Eu îl prefer pe Sorin Dimitriu, care e susținut și de Constantinescu, dar nu de Partid, adică de reala conducere a Partidului.

Tocmai am aterizat la Praga. Am scris toate astea în avion, azi-dimineață, Miercuri, 18 Martie 1998.

Duminică, 22 Martie 1998

În aeroport la Praga. Plecarea avionului nostru întârzie. E un zbor ceh. Se pare că trebuie să așteptăm sosirea unui zbor din Toronto.

Oraș excepțional de frumos, Praga. Am mai fost aici de două ori. Când eram elev la Cluj, în 1931 sau 1932, dacă bine-mi aduc aminte și acum vreo 4-5 ani, la un seminar Est-Vest la care am participat cu actualul Ministru al Turismului. Acum a fost seminarul AAN (Rose-Roth) cu subiectul: „Pregătire pentru membrie". Au vorbit cehii, ungurii și polonezii. Ședințele, în Camera Deputaților: intimă, cu personalitate. Ei au doar 200 de membri.

Ambasadorul Nicolae Vulpășin și consilierul Vasile Buga s-au comportat excepțional. Ne-au primit la sosire, ne-au condus la aeroport la plecare și ne-au dat o cină excelentă aseară.

Când am sosit Miercuri pe la prânz, ne-am plimbat puțin în Centru, mai ales în piața unde și-a dat foc Jan Polach, în 1968, iar seara, am participat - dar numai eu, căci soții Oliviu Gherman erau cam obosiți - la Ambasadă, la un recital al mezzosopranei Anda-Louisa Bogza de la Opera din Praga. Recitalul, îmbogățit și de niște performanțe a două eleve din școala de balet, a fost urmat de o recepție foarte reușită. Am vorbit și cu fostul Ambasador ceh la București, Jaromir Krapie. Anda-Louisa s-a arătat foarte emoționată să mă cunoască. De altfel, e remarcabil cum sunt întâmpinat de toată lumea.

Au fost două recepții în Camera Deputaților, date de Milo? Zeman, Președintele Camerei și una de Președintele Senatului, în sala mare din Palatul Wallenstein.

Ambasadorii ungur și polonez la NATO au vorbit foarte bine, primul mai ales. Generalul ceh Jiri Nekvasil a făcut o impresie deosebită prin candoarea și sinceritatea lui. N-a ascuns că a fost o viață întreagă comunist și acum îi e greu să se adapteze. István Gyarmaty a fost și el bine. E clar că cele trei state invitate fac progrese uriașe ca să se integreze.

După terminarea dezbaterilor, ieri la prânz, am făcut o excursie la Kutna Hora. Remarcabil. Un osuar copleșitor la cimitirul din secolul al II-lea. Catedrală imensă construită din profiturile minelor de argint (Sf. Barbara - patroana minerilor). Mi-am cumpărat și eu o statuetă de miner dintr-un aliaj de plumb foarte greu - în onoarea vizitei ce mi-au făcut minerii la 14 Iunie 1990! Pe vremea aceea Kutna Hora rivaliza cu Praga, dar filonul de argint s-a epuizat. A urmat decadența orașului în mod inevitabil. M-am înțeles bine cu britanicii Peter Viggers, John Smith, Donald Anderson și Michael Hanclock

(Liberal-Democrat). De asemenea, cu olandezii și cu turcii, portughezii și grecii prezenți. Am participat activ cu luare de cuvânt la toate sesiunile și la ultima a vorbit și Oliviu Gherman.

În timpul seminarului mi-a venit vestea demisiei Tiei Șerbănescu și a declarației celor 27 angajați la Redacție de susținere a Tiei. S-au liniștit însă, și nu mai pleacă. Probabil însă că Cristoiu va vrea să concedieze pe câțiva din ei.

La aeroport mă așteaptă Titi. Îmi dă o notă să-l sun pe unul din aghiotanții lui Emil Constantinescu. După ce fac legătura îmi telefonează Constantinescu. Îmi spune că lucrurile merg bine cu nemții „care vor investi foarte mult în România etc." Mă folosesc de ocazie să-l întreb: Doriți să luptăm să intrăm în NATO, să ni se lanseze și nouă invitație în 1999? „Sigur că da". Mă bucur. Șansele nu mai sunt bune, dar eu sunt gata să lupt. A schimbat apoi subiectul. „E vorba de *Cotidianul*. Nu se poate să-l numiți pe Cristoiu. El e omul lui Măgureanu. Total împotriva mea".

Domnule Președinte, vă voi explica cum stau lucrurile. Abia am sosit. Încă n-am vorbit cu nimeni. A mai continuat, deși i-am reamintit că Cristoiu a scris trei mari articole în favoarea lui în timpul campaniei electorale. „Da, dar pe urmă mă înjură tot timpul la *National*". Am rămas înțeleși să-mi dea un telefon îndată ce poate.

A venit apoi Nicolae Ulieru. La cererea lui. A început descriindu-mi viața lui. Din părinți și familie de ardeleni și bănățeni, a intrat în MAE o dată cu Meleșcanu. A acceptat să intre la SRI în 1990. Nu este omul lui Măgureanu. S-a oferit să conducă *Cotidianul*. I-am explicat că Nicolae se ocupă de problemă. O să aflu cum stau lucrurile. S-a oferit să scoatem un săptămânal. Să vedem, i-am spus.

Nu știu ce să mai cred. Dintr-o dată mi se dă mare atenție. Constantinescu mi-a spus că trebuie să acționăm în cadrul UE - „la fel de importantă ca NATO". Voi fi invitat să particip și eu, săptămâna asta. Diaconescu îmi confirmă, la telefon, că el va conduce ședința UE, care începe mâine.

Călin Husar îmi descrie în amănunt ce s-a întâmplat la Redacție. Cum Cristoiu a reacționat violent la scrisoarea celor 27 „care s-au solidarizat cu Tia". Călin e mulțumit. Toți distribuitorii ziarului au cerut extra-copii de când cu numirea lui Cristoiu. E publicitate gratuită.

Mi-a telefonat și T. Lazăr: „Ăsta era locul meu", mi-a zis. Se referea, bineînțeles, la numirea lui Cristoiu. Îl vom ajuta să obțină o rotativă WEB. Dar atât.

Luni, 23 Martie 1998

Conferință de Presă în sala mare de la Radio. Diaconescu începe prin a vorbi de disciplina de Partid. Se referă la cazul Pruteanu și Valerian Stan. „Personalități mari au fost excluse: Ion Puiu, Constantinescu-Klaps etc. Nu e nici-o tragedie. Cei care nu se conformă deciziei luate deschis de conducerea

Partidului, trebuie să fie excluși".

Ciorbea și-a cerut scuze că va fi foarte scurt. La orele 10.00 a.m. trebuie să primească delegația germană de peste o sută de persoane interesate să investească în România. „Avem un buget foarte social-democrat... Pensii, ajutoare de șomaj etc." Inflație 45%, deficit 3,6%. Reforme structurale: accelerarea privatizării. Creșterea accizelor și a TVA. Restructurarea regiilor autonome: RENEL și ROMGAZ. Băncile de Stat.

A urmat Țepelea. L-a felicitat pe Diaconescu pentru cartea lui care va apărea acum și a perorat asupra cărții lui care va fi prezentată în limba germană la Târgul de Carte din Leipzig. În stilul lui auto-laudativ.

Apoi Ministrul Agriculturii, Gavrilescu. Lungă explicație.

La întrebări din partea presei maghiare. Dacă se menține coaliția cu UDMR. „Da, a răspuns Diaconescu. O mare majoritate a Alianței care este UDMR, e pentru menținerea Coaliției". A vorbit și Dudu Ionescu, care e hotărât, îmi spune, să desființeze Procuratura Militară. „Există așa ceva în Anglia, de pildă?", m-a întrebat. După câte știu eu, nu. Dar...

La prânz m-am dus la pakistanezi. Noului Ambasador i-am spus că eram prieten bun cu Ali Khan, predecesorul lui.

Dan Lăzărescu mi-a confirmat că se retrage din politică. Păcat. E o personalitate. Flamboiant, declamatoriu, sofisticat și supererudit. Totuși o personalitate pozitivă.

Am semnat prezența și m-am dus la a cincea ședință a Președintelui Parlamentului European cu Președinții Parlamentelor țărilor asociate din Europa Centrală și Răsăriteană. A prezidat Diaconescu. În românește, dar adecvat. Ni s-a dat o mapă, ca tuturor celor participanți, foarte frumoasă și bine concepută. Mult mai frumoasă decât ce am oferit noi, toamna trecută la AAN. Au vorbit Diaconescu și Petre Roman și toți șefii de delegații și, bineînțeles, José-Maria Gil Robles Gil-Delhado, Președintele Parlamentului European. Seara, recepție tot la Parlament, în sala vis-à-vis de Restaurantul rustic.

Te ferești de mine, i-am spus lui Remus Opriș. „Nicidecum", și a început să-mi spună că poate face ceva cu „casa mea" din Armindenului. Să-i trimit pe cineva mâine la ora 3.00 după-masă. Mare speranță nu-mi fac, dar voi încerca.

Dicu Herlea se plânge. Nu-și poate desfășura activitatea pentru că n-are sprijin logistic. Nici personal, nici birouri.

Toată lumea intrigată de achiziționarea lui Cristoiu pentru *Cotidianul*. Le explic că e mai bine să-l avem de partea noastră decât împotrivă.

Acasă mă așteaptă o scrisoare de la Dorin Tudoran. Îmi explică cum a ajuns să scrie o rubrică în ziarul nostru mulțumită Tiei Șerbănescu și Cristinei Dumitrescu, dar că nu mai poate continua: „Nu pot semna într-o publicație condusă de Ion Cristoiu".

Marți, 24 Martie 1998

Îmi scrie și Ștefan Augustin Doinaș: „Nu mă simt capabil să public sub semnătură într-un organ de presă pe al cărui redactor-șef nu-l stimez". Să văd cine mai urmează. Mi-a scris și o doamnă, pensionară: „Trebuie să lăsați ziarul să moară de la sine, am fi rămas cu o amintire frumoasă". Naiv. Dacă n-ai mijloc de comunicare în masă, nu-ți poți valida un rol politic. O să am eu grijă să adopte drumul cel bun. Mai întâi, însă, trebuie să fie cerut și citit!

Seara, recepția dată de cele două Comisii de Externe, Prisecaru și Boștinaru. Multă lume, dar nu Președinții Parlamentelor care au participat la adunare. Ei au fost la cina festivă dată de Diaconescu și Petre Roman la Lac 2. Acolo n-am fost invitat. Cum, de altfel, nu sunt invitat niciodată de Diaconescu la banchetele ce trebuie să dea demnitarilor străini când ne vizitează țara.

Miercuri, 25 Martie 1998

Aseară, tocmai când ieșeam din casă, pe la orele 20.00, Lucescu cu soția erau în fața porții. Vor să-mi vorbească. Îmi cer scuze și le dau numărul meu de telefon. E clar. Zvonul ce mi-a parvenit, prin dentista mea, că Lucescu a cumpărat casa de la Miletineanu, trebuie să fie adevărat. De aceea au venit. Să vedem acum dacă această vânzare-cumpărare poate să fie valabilă când sentința judecătorească prin care s-a recunoscut calitatea de moștenitor a lui Miletineanu e contestată prin recurs în anulare.

De două zile Mihai Bănică încearcă să fie primit de Remus Opriș. De fiecare dată i se explică absența „Ministrului". Într-adevăr, i s-a urcat la cap lui Opriș. Surprins prea tare nu sunt. El singur și de bună voie mi-a sugerat ce să fac ca să cumpăr casa. Asta, la începutul lui August, anul trecut. L-am vizitat în biroul lui etc. Fără rezultat. I-am prezentat chiar un „aide mémoire" pe data de 18 August 1997. Nici până acum n-a făcut nimic. La recepția de Luni seara, cum am notat în acest caiet, a reacționat pozitiv când i-am spus că mă evită. Mi-a cerut să-i trimit pe cineva. Asta fac, dar Bănică nu e primit. E tot amânat. De data asta, însă, voi insista până îl primește. Dacă face ce trebuie, bine. Dacă nu, probabil va trebui să renunț la ideea de a dobândi această casă. Mai ales acum, că am și complicația cu Lucescu!

Seara, vine I.T. Lazăr. Îmi aduce *România Mare* din 27 Martie (care a ieșit deja, căci e săptămânal) și No. 12 al revistei de scandal, *Atac la Persoană*. În ambele Diaconescu e atacat pentru comportarea lui când era deținut la Baia Sprie, la minele de plumb. Apare sub titlul „Ion Diaconescu - un turnător la cârma țării ?".

În esență e ce mi-a spus Emil Șteanță când a venit să mă vadă, acum câteva zile. Lazăr e categoric. Diaconescu trebuie înlăturat. Eu sunt singurul cu prestigiul necesar ca să-i iau locul. Îl asigur că nu vreau asta și că nu voi face absolut nimic ca să propășesc ideea. Nu-mi plac metodele lor.

Joi, 26 Martie 1998.

Ședință festivă a celor două Camere pentru a marca 80 de ani de la Unirea Basarabiei cu Patria Mamă. Petre Roman prezidează asistat de Vasile Lupu. Rău am ajuns. Astea sunt personalitățile reprezentative ale unității naționale. Primul vorbește Virgil Petrescu, fostul Ministru al Învățământului. Diaconescu și Țepelea sunt plecați cu Constantinescu la Leipzig. Șincai vorbește din partea PDSR. Dan Lăzărescu, declamatoriu, dar bine. Multă istorie. Senatorul ungur bine, stăpân pe o frumoasă limbă românească, PD, PUNR și CV Tudor (cam lung) poetic, patetic. Apoi Pambuccian din partea Grupului parlamentar al minorităților, altele decât cea maghiară. Ultimul a vorbit un deputat PSDR.

În fine, i se dă cuvântul și lui Meleșcanu din partea Alianței pentru România. A început Meleșcanu, afirmând că astăzi aniversăm Unirea Basarabiei și a Bucovinei! Curios, putea să verifice puțin istoria. Unirea Bucovinei a avut loc la 28 Noiembrie 1918! „Integrarea Europeană e cel mai bun vehicul prin care frontiera care ne desparte se spiritualizează..."

Vin soții Lucescu. Îmi declară că au cumpărat casa în care stau, acum doi ani cu 225.000 de dolari. Au reușit să obțină retragerea recursului în anulare și confirmarea sentinței Tribunalului București, prin care Miletineanu e recunoscut moștenitor la Curtea Supremă de Justiție.

Vineri, 27 Martie 1998

Diaconescu sugerează că cea mai bună soluție ar fi demisia Guvernului. Să numească Președintele pe un PD-ist și noi să-l susținem. Să facă ei minunile pe care le promit. Altă soluție. Să fie un nou Prim-Ministru, dar nu identificabil cu conducerea PNȚCD. Să fim uniți. E singura atitudine care ne poate da tărie. Nu se mai poate obține viabilitatea acestei guvernări. Să nu avem imaginea că ne-am agățat de putere cu orice preț.

Lepșa explică ce s-a întâmplat la Brașov. Nu s-a pus în discuție o disidență. Să nu se lase impresia că a fost vorba de o ruptură sau de un puci. TVR a dat numele lui Radu Vasile și al lui Sorin Lepșa. Documentul care a fost semnat de 40 de deputați, acolo la Brașov. Opriș sugerează că ar fi bine să se știe cine a semnat Documentul. Pentru viitor. Îl alătur:

<u>Document</u>

Constatând starea de mare dificultate a economiei:

- criza politică permanentă care a dus la izolarea PNȚCD;

- deteriorarea gravă a imaginii României în exterior, într-un moment hotărâtor pentru destinul ei;

- ținând seama că PNȚCD este perceput ca responsabil de crearea acestei situații economice și politice grave în calitate de principal partid de guvernământ;

ținând cont de:

- neglijarea dimensiunii naționale a Partidului și revenind la principiile fundamentale ale Partidului promovate de marii noștri lideri, Maniu, Mihalache și Coposu, semnatarii solicită în mod imperios soluționarea rapidă și eficientă în interesul țării și Partidului a acestei crize.

În acest context, se impune o analiză lucidă și realistă a stării actuale a Partidului în forul cel mai larg al acestuia. Considerăm că soluțiile politice de genul alegeri anticipate, Guvern de uniune națională, Guvern de independenți sunt inacceptabile în aceste clipe grele pentru țară.

Semnatarii consideră că PNȚCD trebuie să-și recâștige locul și eficiența acțiunii politice și economice pe care o merită prin destinul său de fondator al României moderne.

Brașov - 22 Martie 1998

Eu l-am susținut pe Ciorbea. Să nu ne fie frică de alegeri anticipate. Să guvernăm singuri. Guverne minoritare au existat în Anglia, Italia, Franța. Eu nu cred că vom fi scoși de la putere. Ciorbea regretă că nu și-a dat demisia de la început. Să-și depună demisia acum? S-o ducă la Cotroceni? Vrea o decizie. Nu crede în valoarea acestei Coaliții.

Ar fi bine să se facă acest cadou PD-ului?

Diaconescu: Toți avem cea mai mare stimă, apreciere, nici o urmă de... „Nu se face așa. Mergi la Cotroceni și-ți depui demisia". El vede două alternative:

1. Negocieri cu PD - să accepte să voteze budgetul, cu remanierea Guvernului după aceea.

2. PNȚCD să se retragă de la Guvern, dar să continue să sprijine Coaliția guvernamentală.

Boilă, spre surprinderea mea, a susținut „propunerea domnului Rațiu".

La urmă s-a ajuns la o formulă „apă de ploaie", cum i-am spus eu. Mergem înainte. Orice schimbare trebuie făcută pe bază parlamentară. Dar suntem gata să acceptăm schimbarea Guvernului Ciorbea. Eram vreo 35-40 de persoane. Erau și „gate-crasher". În speță, Geo Cristea.

În cele din urmă s-a discutat și Ordonanța 22, care permite unui primar să ocupe și alte funcții. Deci, șah la Ciorbea.

M-am dus la biroul nostru de multiplicare. Am copiat ceea ce am scris pentru Const. Mustață de la Radio Cluj, la multiplicatorul Camerei. M-am dus apoi la Comisia de Externe. I-am găsit pe toți la un pahar de șampanie pentru nou-născuta fiică a secretarei noastre. Discuții politice și cu consilierul Mareș și cealaltă secretară.

De-acolo, la ședința Convenției Democratice. Diaconescu vorbește, în stilul lui caracteristic. Explică situația. După care Paul Păcuraru, Secretarul General PNL, vorbește în numele Partidului, mandatat special de Ionescu-Quintus.

Simina Mezincescu îl întreabă dacă PNL va vota budgetul. Eu l-am întrerupt, ca să îi smulg declarația că PNL este pentru CDR și pentru Coaliție. Păcuraru spune că între posibilele soluții se găsește și demisia Guvernului. Interesant că nici Ionescu-Quintus și nici Stoica n-au venit la această ședință.

Tudor Marian, de la Solidaritatea Universitară: „Noi toți am susținut și facilitat intrarea PNL-ului în Convenție. Acum ei demonstrează că sunt contra. Ciorbea a citit din scrisoarea PNL pentru soluționarea crizei.

Grabowski a făcut o bună analiză. A terminat cerând să nu mai reacționăm la ce fac ceilalți, la ce face PD. Să luăm noi inițiativa.

Băcanu: Cine a împiedecat pe cineva să facă reforma? Cine l-a împiedicat pe Băsescu la Transporturi, sau pe Teodoriu? PD-ul a promovat doar Legea prostituției. Nimic altceva. PNL sunt gata să voteze bugetul, dar numai dacă nu mai e Ciorbea. PNL-ul a mediat o soluție. Trebuie să se rezolve problema în sânul CDR. S-a sugerat clar, reapariția FSN-ului. Hârjoneală între FSN care se reînfiripă și CDR. „Se repetă figura din 1946. Vă lasă să faceți coaliții, și o să vă bage în pușcării", susține el. USD-ul este FSN-ul, care au rămas la putere, la guvernare, prin Athanasiu. Să-l forțăm pe Cunescu să se decidă. E mai important pentru ei să rămână în Internaționala Socialistă, decât să fie în Guvernul României. Este anormală creșterea procentului pentru PD. De ce? În concluzie, propune să-i scoatem pe PD din Coaliție!

Paul Ghițiu: Ce rol mai are CDR-ul. „Grupurile" înseamnă ceva. Cei 40 de la Brașov au o semnificație... Riscăm să nu treacă Budgetul? După votarea Budgetului, Primul Ministru să-și prezinte demisia!!"

Ciorbea: „Am venit la Guvern cu un program frumos, dar realitatea a fost alta. A trebuit să acceptăm FMI și Banca Mondială".

Noica: Bugetul va trece. Pentru că sunt și oameni responsabili. Pericol că se va da o lovitură democrației. „Scrisoarea domnului Stoica a fost o insultă". A afirmat că Guvernul trebuie să dispară. De ce? Dacă cedăm la punctul de vedere al PD-ului, vom avea un precedent. Pentru a obține o schimbare trebuie să facem ca ei: presezi, presezi și câștigi. M-a citat și pe mine. Să continuăm. Să realizăm ceva. Să pietruim satele. Să aducem apă și gaz etc. și vom câștiga 40% din electorat la alegerile viitoare.

Ciorbea: „Să mă lăsați să ies din această situație. Și eu sunt om. Și nu mai pot suporta toate aceste atacuri, și în față și pe la spate".

Diaconescu: Situația economică nu i se poate atribui nici Prim-Ministrului, nici Guvernului, nici Convenției, nici PNȚCD-ului. Deci, să ne dăm la o parte. Să-i spunem Președintelui să numească un PD-ist să facă Guvernul. Să dăm libertate membrilor noștri să intre în acest Guvern sub titlul personal.

Azi, la BCCC mi s-a dat mandat. Marți să ne întâlnim cu liderii Partidelor din Coaliție, din Guvern. Votăm Bugetul și apoi putem avea un vot de cenzură. Alternativa: Ciorbea să-și prezinte demisia imediat după votarea Bugetului.

Ce poate face Președintele:

1. Ciorbea e (minoritar) numit din nou.
2. PD-ul să fie însărcinat.
3. Un guvern cu altă persoană prim-ministru, dar tot din coaliție.

Băcanu: Mesajul PD (în scrisoare) e clar. Vor reface FSN-ul. Negocierile vor fi interminabile. Alianța Civică părăsește Convenția dacă se păstrează situația în care suntem vulnerabili șantajului. Ei vor cere mult mai mult decât au avut înainte de a se fi retras din Guvernul Ciorbea.

Opriș: Întreabă dacă PNL e dispus să discute participarea într-o coaliție cu PD-ul pentru a forma un Congres?

Păcuraru răspunde: Nu vom intra într-o alianță cu PD. Congresul de mâine este axat pe fuziunea cu alte formațiuni liberale. Nu e un congres pentru rezolvarea crizei guvernamentale.

Opriș: PD vrea să se relanseze într-o construire de coaliție. La alt nivel. Vor cere mult mai mult. O reorganizare a Guvernului.

Băcanu: citește din scrisoarea lui Stoica: „Nu mai există o coaliție. Asta e concluzia"

Mic conflict între Diaconescu și Ciorbea. Ciorbea nu mai vrea să se negocieze cu PD. Diaconescu vrea să mai negocieze cu PD, așa cum s-a decis azi dimineață la BCCC.

Concluzia:

Să spunem PD-ului să voteze Bugetul. După aceea să prezinte o moțiune de cenzură. Facem o ședință a șefilor Coaliției, Marți.

Diaconescu: „Eu aș prefera să renunțăm la guvernare".

Multe discuții asupra declarației Prim-Ministrului că-i va demite pe miniștrii PNL. Explicațiile lui Păcuraru că e vorba doar de o propunere pe care a făcut-o Stoica. Dacă e adoptată de Congres, Ciorbea îi va demite. Dacă nu, nu.

Formularea comunicatului a dat naștere la o foarte lungă și laborioasă discuție. Din cauza reprezentanților PNL, bineînțeles. Ciorbea l-a citat pe Quintus. Într-adevăr, Quintus a fost cam incoerent.

În timp ce se bătea la mașină Comunicatul CDR, Opriș a dat citire unui lung Comunicat al UDMR-ului: „Suntem interesați în menținerea acestei coaliții". UDMR nu pune problema Guvernului Ciorbea. Se ocupă de problemele lor: restituirea proprietăților, școlarizare în limba lor la toate nivelele.

Și Grabowski a intervenit de nenumărate ori. Din când în când, justificat, constructiv. Mai ales când e vorba de redactarea comunicatului pentru presă: „Er redet zu viel", îmi atrage atenția Weber, care întotdeauna îmi vorbește în nemțește când și alții pot să ne audă. Cam are dreptate. E clar și pentru mine, că Diaconescu nu-l agreează pe Grabowski. Dar...

Sosit acasă îmi prepar cina. Îmi încălzesc ciorba de ciolan și-mi fac un grătar. Și un grape-fruit. E prima mâncare astăzi. De altfel, e bine așa. Ajunsesem

la 85 kg, la Praga. Am revenit acum la 82.5 kg care e normalul meu.

În blocul din față muzică, mult tineret care iese și în balcon. Mă invitaseră și pe mine, ca vecin, la petrecerea lor. „Dear Mr and Mrs Rațiu, you probably noticed your new neighbours ATOMIC TV ROMANIA, is a brand new music television that will be launcherd this year etc." Semnează Mona Manolescu, Office Manager. Trecuse deja de ora 9.00 seara. Invitația era pentru orele 19.00. Cum era însă foarte multă lume și multă gălăgie, muzică tare etc. m-am dus. Am fost primit excepțional. Să tot fi fost 40 tineri prezenți. Cine e gazda?, am întrebat. A venit o tânără blondă, frumoasă. Mi-a vorbit în englezește. Stația e finanțată din Polonia, dar cu bani de proveniență americană. Casa e frumos construită, cu scări de marmură. Organizația lor are duplexul din cele două etaje din vârful casei. Proprietarul e un libanez.

În corespondența găsită pe masa mea de scris, la revenirea acasă după vreun sfert de ceas ce am petrecut la ATOMIC, numai neplăceri: probleme provocate de gestiunea catastrofală a Doinei. Ce-o să mai descoperim despre ea?!

Duminică, 29 Martie 1998

Sunt foarte deprimat. Cam tot ce am întreprins în România a eșuat.

Vine Grabowski. Crede că ar fi bine să scriu un articol în *Cotidianul*. Să exprim poziția mea. În principiu, sunt de acord. Să producă el o ciornă și voi vedea.

Ghiga nu-mi aduce vești bune. N-am nici-o șansă să obțin casa asta. Dar nu mă pot scoate de aici înainte de Aprilie 1999. Îmi citează niște articole de lege. Mi le-am însemnat. În ce privește atacarea numelui de Partidul Național Român dat de către gruparea lui Măgureanu, Ghiga e foarte sceptic. Chiar contra. Nu pot să am câștig de cauză pentru că numele a fost înregistrat de Comandorul di Cezare în 1990 și nimeni nu l-a contestat. Di Cezare afirmă chiar că a fost la mine să-mi propună să fac parte din acest partid. Coposu n-a protestat. Acum însă, amalgamându-se gruparea lui Măgureanu cu PNR-ul lui di Cezare, sub numele acestuia, mișcarea e perfect legală. Și-apoi, mai e și problema Măgureanu. El are legături foarte puternice cu KGB-ul rusesc. El e, poate, mai important decât Iliescu. De ce să mă pun rău cu el?

Am rămas stupefiat. Dacă acest partid rămâne sub numele de PNR, peste câțiva ani - și nu va trebui să treacă prea mulți, o generație maximum - va fi considerat de întreaga națiune română drept continuatorul PNR din Transilvania și din România Mare până în 1926. Trebuie să protestez, chiar dacă pierd.

Seara, târziu, vine și Ion Varlam. Și el e de părere că trebuie să protestez.

Luni, 30 Martie 1998

Vorbesc cu Sorin Dimitriu. El crede că Radu Vasile va fi însărcinat cu formarea Guvernului. Eu l-aș vrea pe el și i-am spus-o. Pentru simplul motiv că e un om practic, care ar putea acționa salutar în problemele economice și să

prezinte o imagine credibilă la FMI și Banca Mondială.

Mi-a telefonat avocatul Vărzaru. El vrea să se implice în procesul cu Măgureanu pentru preluarea numelui de PNR. Varlam i-a vorbit de acest lucru. Când i-am sugerat lui Ghiga că vreau o echipă de avocați și că vreau să facem multă gălăgie, chiar dacă pierdem, și l-am pomenit pe Vărzaru, Ghiga n-a fost de acord.

La Conferința de Presă PNȚCD, Diaconescu repetă poziția noastră, respinge presiunile pentru demisia Guvernului înainte de votarea Bugetului. Propune un compromis. Să se înceapă negocierile pentru votarea Bugetului și în același timp să se negocieze formarea unui nou Guvern.

Țepelea vorbește de participarea la Târgul de Carte de la Leipzig. Au participat Președintele Constantinescu și Herzog al Germaniei. I-a prezentat lui Herzog cartea lui tradusă în limba germană. Cartea lui Diaconescu a fost prezentată de Țepelea și Zoe Petre.

Întrebări. Posibilitatea ca PNȚCD să se retragă de la Guvern. Dacă s-a consultat Partidul? Nu este o hotărâre a Partidului. Personal este pentru.

Ședință la CDR, astăzi, ca să se vadă cum se armonizează poziția PNL în CDR și decizia luată Sâmbătă, în care cer demisia lui Ciorbea. Noi nu-l abandonăm pe Ciorbea.

La Convenție. Neașteptat, lumea e punctuală. Din partea liberalilor vin Quintus și Radu Stroe, cel care, fost securist, a militat pentru ieșirea PNL-ului din Convenție.

Diaconescu începe prin a se referi la ultima ședință în care s-a discutat scrisoarea lui Stoica. Atunci Păcuraru a explicat din partea PNL că e vorba numai de o propunere. Cine vrea să aibă cuvântul?, a întrebat Diaconescu. Domnul Quintus ? Quintus răspunde: Inculpatul are cuvântul ultimul!

Vorbește Ticu Dumitrescu: „Aici vorbim una. Ieșim afară și spunem alta. Am o durere profundă. Îl citez pe domnul Quintus care a declarat aici: «Dacă va fi o trădare, PNL va fi ultimul care va trăda». Nu știu dacă citez exact. Așa am înțeles eu". Quintus: „E exact ce am spus".

Diaconescu totuși arată mare răbdare, căci ascultă obosit dar ascultă interminabile intervenții. Marian îi cere lui Diaconescu să se afirme mai des ca Președinte CDR, nu numai PNȚCD. Se votează mai multe propuneri.

Abia s-a redactat Comunicatul pentru presă, dar înainte de a se da celor care așteptau afară, în hol, ne-a venit un mesaj de la Cotroceni. Laconic. Prim-Ministrul Ciorbea își va prezenta demisia la orele 20.00, iar la 20.30, Președintele Constantinescu se va adresa națiunii.

E ceva de neimaginat. Noi, Convenția Democratică, deținem, teoretic, soarta Guvernului. Noi am luat o decizie. Încă înainte de a o comunica presei Președintele Constantinescu a intervenit. Ciorbea a demisionat. Dejeu, Ministrul de Interne, a fost numit Prim-Ministru interimar. Imixtiune crasă

din partea șefului Statului. Legislativul este, în regimul democratic, unde separarea puterilor este o realitate, Puterea Supremă în Stat. Acolo, în Parlament, trebuie să se decidă soarta Guvernului Ciorbea. Dacă Bugetul n-ar fi aprobat, sau dacă s-ar introduce și vota o moțiune de cenzură, Guvernul Ciorbea trebuie să-și depună demisia. În loc să facem acest lucru - așa cum eram gata să confirmăm prin Comunicatul de presă - Președintele i-a cerut pur și simplu lui Ciorbea să demisioneze. Ceea ce Ciorbea a făcut, imediat. Și a demisionat din ambele funcții. Și ca Prim-Ministru și ca Primar al Capitalei.

Constantinescu l-a creat pe Ciorbea. El l-a distrus acum. Se spune că a făcut-o ca nu cumva să ajungă Ciorbea Președinte PNȚCD. Vrea el să fie!

Am aflat toate astea la recepția Hanns Seidel. S-au serbat cinci ani de activitate în România. Multă lume, la Palatul Elisabeta. Dar nu excesiv. Dintre români au fost invitați să vorbească Ciumara și Gaby Țepelea.

Marți, 31 Martie 1998

Vine Doina Bâscă la 8.10 dimineața. I-am făcut două scrisori de recomandare. Una pentru numărul doi de la Ambasada britanică și alta la Ambasada franceză, ca să-și poată obține statutul care să-i permită activitatea comercială (economică) prin societatea de „public-relations" și informatică pe care a creat-o cu banii ce i-am dat eu.

La Comisia de Externe ni s-a explicat structura și remunerarea corpului diplomatic, iar Buzura ne-a descris în amănunt cum funcționează organizația pentru Diaspora românească.

Am luat și eu cuvântul. Am sugerat că mijlocul cel mai eficace este prin organizațiile exilaților care să fie susținute și unde e nevoie, subvenționate. Le-am dat exemplu de ce am făcut cu ACARDA înainte de Revoluție și acum prin Centrul Cultural Român de la Londra și potențialul mare ce-l are Catedra de Studii Românești de la Washington. Sunt multe sute, chiar poate mii de organizații românești ce ar trebui încurajate.

A doua problemă. Ce facem cu românii din Ungaria care, în mare parte, au fost deznaționalizați. Sunt foarte mulți unguri greco-catolici, mai ales în dioceza Hajdu-Dórog. Înainte de primul război mondial, ungurii greco-catolici nu existau.

Cum astăzi statisticile indică mai puțin de 20.000 de români în toată Ungaria, concluzia se impune. Românii au fost deznaționalizați. De altfel, și cei care au mai rămas, nu țin să fie educați în limba română, ca să nu fie handicapați în viață vor educație în limba maghiară. Asta chiar la Gyula, la școala românească! Ce facem cu acești oameni?

E o chestiune de bani, a fost răspunsul, și de organizare, bineînțeles.

Am uitat că era în desfășurare ședința BCCC. Mare lucru n-am pierdut, s-a decis că trebuie să impunem anumite condiții pentru a participa în Guvernul

ce se va forma. Matei Boilă a insistat asupra acestui lucru. S-a decis apoi ca mâine să se desemneze candidatul nostru ca Prim-Ministru.

Miercuri, 1 Aprilie 1998

Aseară, cină cu Doina la McMoni's. A trecut prin toate fazele, și cu plâns, și cu amenințări și brutalitate. Am dus-o acasă și m-am întors la casa mea. După cinci minute a apărut, cu scuza că trebuie să-mi dea niște hârtii. N-am primit-o. A tot insistat, sunat, telefonat etc. N-am cedat. După vreo jumătate de oră a plecat.

Ședința BCCC a început la 9.45 a.m. Puțini prezenți. Se cade de acord să stabilim condițiile de participare la guvernare. Dacă nu, să formeze ei Guvernul. Apoi s-au discutat portofoliile. Vrem Internele, Economia și nu putem ceda Secretariatul General. Am pus și eu întrebarea: E un Guvern de sacrificiu, care, știm că nu poate să reușească? „Nu, intrăm să facem treabă", a răspuns Diaconescu. Atunci trebuie să obținem Externele. Am spus-o de o mie de ori. Soluționarea problemei noastre tot din străinătate trebuie să ne vină. Să cerem Externele. Nici-o reacție.

Apoi Diaconescu a revenit la problema alegerii candidatului nostru. Va avea loc la orele 15.00, astăzi.

Înainte de ședință, am vorbit puțin cu Ciorbea. L-am întrebat direct, dacă în ultimul moment Constantinescu a fost cel care i-a cerut demisia. „I-am spus, cum am făcut-o de mai multe ori înainte. Demisia mea vă stă la dispoziție. Am mai adăugat că e foarte dificil să continui, cu toate atacurile personale. Era fericit. A acceptat imediat. Era fericit", mi-a repetat Ciorbea.

După ședință a venit Matei la mine. Trebuie să-l votăm pe Dejeu. E cel mai bun și e de-al nostru. I-am explicat că nu voi putea vota pentru că plec la Moscova. „Ce Moscova? Stai aici. E mai important să votezi!" De fapt, nu mai pot schimba. Elisabeth mă așteaptă la Frankfurt, unde schimb avionul pentru Moscova. I-am zis lui Matei: Dar voi nu credeți că e important să avem Ministerul de Externe? „Sigur că ai dreptate. Noi te vom susține". De ce n-a zis nimic la ședință când am ridicat problema?

I-am dat Doinei bilanțul pregătit de Călin Husar. Să-l studieze, să-mi arate unde nu e corect și mai ales să-mi arate că n-a prezentat bilanțuri false. După Doina, Călin prezintă un tablou foarte rău ca să justifice că tot cere bani de la Londra, punând vina pe gestiunea ei. Dar nu are comenzi. Noua mașină încă n-a fost utilizată, decât pentru probe.

Opoziția față de Cristoiu crește. Am primit multe scrisori în acest sens și mulți din vechii angajați și-au dat demisia. Ieri a plecat și Paul Lăzărescu! Ceea ce nu-mi place.

Schimb avionul la Frankfurt. Aeroportul e așa de mare încât mi-a trecut mult timp până am găsit poarta pentru Moscova. Elisabeth era deja acolo. Avion tot

Lufthansa. Plin. Ce-or căuta toți oamenii ăștia la Moscova? Aud și rusește, dar mai mult nemțește. Fără îndoială, afaceri. Confirmarea mi-a venit repede.

La Moscova ne așteaptă Ambasadorul Ion Diaconu și Remus Ghergulescu, Secretar al doilea. Gherman, cu SPP-ul lui și cu doamna Ghimici, secretara pentru problemele externe din cadrul Senatului, au venit prin Budapesta. La Hotelul Național li s-a cerut foarte mulți bani garanție. Gherman a protestat, fără efect. Atunci s-au dus cu toții la Ambasadă și sunt cazați acolo.

De la aeroport, la Moscova, distanță mare. Ne-a trebuit mai bine de o oră să ajungem la hotel. Se făcuse deja aproape ora 11.00 p.m. Cu noi n-a avut probleme la recepție. Le-am dat cartolina mea de credit American express și am fost primiți imediat.

Radu Vasile a fost ales de Partid să fie candidatul nostru la postul de Prim-Ministru. Nu prea e serios, dar nu e rău. Îmi aduc aminte de "Ceaiul de la ora 5", când am fost împreună cu el, Dinu Patriciu și Sorin Roșca Stănescu și eu am fost pentru el. În orice caz, îi doresc succes. L-am căutat la telefon, să-l felicit, dar n-am reușit să-l găsesc.

Joi, 2 Aprilie 1998

Ședința Comitetelor de Apărare și Securitate și cel Politic AAN a început punctual la 9.30 a.m., în Sala Mică a Dumei de Stat. La Președinție Jan Petersen și olandezul Kema. N-am să intru în amănunte. Rușii care au vorbit au argumentat că e un adevărat dezastru dacă se mai continuă extinderea NATO. Deja încorporarea celor trei state este o greșeală. Poziția lor e cunoscută. Doar Jirinovski a impresionat prin neobișnuita lui moderație.

A urmat un schimb de argumente cu Frank Cook, iar după masă a vorbit S. Baburin în calitatea lui de Președinte al „Comisiei contra extinderii NATO". În fine, N. Mihailov, Prim Vice-Ministru al Apărării, a vorbit despre noua concepție a Securității Naționale și Reforma Militară.

Am luat și eu cuvântul și le-am explicat că noi vrem ca Rusia să se încadreze în NATO și să joace un rol important în această organizație. Noi avem experiența tragică de a fi suferit 13 ocupații din 1711, când rușii au venit pentru prima dată în direct contact cu spațiul românesc. M-am referit la politica lui Titulescu și la nevoia României de a avea legături bune de prietenie cu Moscova, indiferent de ce regim guvernează Rusia. Un atac din partea NATO sau din partea țărilor care există între NATO și Rusia e de neconceput. E o absurditate. Cuvântarea mea a fost bine primită. Loïc Bouvard, în intervenția lui finală, s-a referit la ea, laudativ.

Seara a fost o recepție la care am stat de vorbă cu Președintele Dumei de Stat. Apoi ne-am dus la Ambasadă. Ion Diaconu ne-a dat o cină la care au fost invitați Lukin, Președintele Comisiei de Politică Externă a Dumei de Stat și Președintele Comisiei de geopolitică. Cum mi-a explicat, el se ocupă de pro-

blemele globale: „open skies", Start 2, arme chimice, nucleare și de distrugere în masă.

Seară foarte animată. M-am înțeles bine cu Lukin, în special. L-am găsit inteligent, foarte bine informat. Încă nu s-a fixat o dată pentru venirea noastră, a Comisiei Camerei pentru Externe, cu Boștinaru în frunte. Cred că legătura stabilită acum de mine va promova o decizie favorabilă.

În timpul ședinței de Joi după-amiază sunt chemat la telefon de la Ministerul de Externe. Îmi vorbește un domn, Iurașcu? într-o românească perfectă: „Am o scrisoare de la Iliescu pentru Eltîn"?, mă întreabă. Nu, îi răspund. Dar, să mă interesez. M-am dus la Oliviu Gherman. „Da, am adus o scrisoare de la domnul Iliescu pentru Eltîn!", îmi răspunde. I-am indicat numărul ce-și lăsase Iurașcu (?).

Vineri dimineață mergem la „Kubinka", Muzeul de Armament al Diviziei Militare Kantemirovskaya.

Ni s-a proiectat un film cu activitățile lor în spațiu. Apoi, într-un imens hangar am inspectat o copie exactă a satelitului „MIR" care acum se găsește în spațiu. E vorba de stația interplanetară ce se construiește. Impresionant. Am înțeles cum diversele unități spațiale se încopciază. Ne-au etalat armamentul cu care Divizia e dotată, tancuri, aruncătoare de rachete etc. L-am întrebat pe Generalul de Divizie, care ne explica totul: De unde vine numele de Kantemirov? Mi-a răspuns foarte lung și amănunțit. E o divizie de elită. A jucat un mare rol împotriva naziștilor. A eliberat o localitate „Kantemiro". De aceea Stalin le-a dat această titulatură.

Nimic despre Dimitrie Cantemir. Pe urmă, însă, am aflat de la Cornel Ionescu, Secretar al doilea la Ambasadă, că de fapt Petru cel Mare i-a dat o moșie acolo lui Dimitrie Cantemir și fiul lui a devenit un important poet de limba rusă.

Sâmbătă, 4 Aprilie 1998

Elisabeth împlinește 77 de ani. Nu prea arată bine. Facem un tur al Moscovei. La mânăstirea unde Petru cel Mare își avea Palatul de Lemn. Deși Sâmbătă, biserica e plină.

Am vizitat din nou Piața Roșie. Am intrat la GUM și în Biserica Sf. Vasile. Care e în mare nevoie de restaurare. În fine, în piața cu obeliscul Victoriei împotriva naziștilor. S-a construit special pentru a marca 50 de ani de la sfârșitul războiului. N-am stat mai mult de o jumătate de oră. În acest răstimp au venit șase perechi de tineri, proaspăt căsătoriți, să se închine eroilor țării. E un obicei vechi, de pe timpul comunismului. Era mare ger. Miresele în rochii albe, subțiri. Mai mare minunea! Prânzul l-am luat târziu, tot la Ambasadă.

Duminică, 5 Aprilie 1998

Ne sculăm la 4.30 a.m. ora Moscovei. Drumul până la aeroport, aproape o oră și, teoretic, trebuie să ajungem acolo cu o oră și jumătate înainte de deco-

lare care are loc la 7.00 a.m. N-am avut probleme. Cornel Ionescu, Secretarul 2, ne conduce el cu mașina Ambasadorului care și el se oferise să vină cu noi - ceea ce am refuzat categoric.

Mergem din nou via Frankfurt. Ajungem la București curând după-amiază. Temperatura la Moscova a fost de -7°C. La București, +23°C!!

Luni dimineață, ***6 Aprilie***, la Conferința de presă, Diaconescu descrie formarea Guvernului Radu Vasile. E cam același ca al lui Ciorbea, fără Ciorbea.

La ședința BCCC a venit și Ciorbea, dar nu Vasile.

În Parlament a circulat o foaie volantă cu reproducerea unui articol din *Politica* din 28 Martie 1998.

Sunt cele două articole care au circulat în timpul campaniei mele prezidențiale din 1990. Primul este așa-zisul COMUNICAT UMRL, potrivit căruia am făcut târgul pentru „independența" Transilvaniei cu Hodicska, la 11 Noiembrie 1989, la Frankfurt. Îl alătur:

UNIUNEA MONDIALĂ A ROMÂNILOR LIBERI
COMUNICAT

Uniunea Mondială a Românilor Liberi, organizație care luptă pentru libertate și democrație în România și reunește români din 22 de țări și 5 continente, vă face cunoscut că, la 11 noiembrie a.c., a avut loc la Frankfurt o întâlnire între o delegație condusă de dl. președinte Ion Rațiu și dl. Tibor Hodicska, consilier în Ministerul Ungar de Interne.

Bun cunoscător al realităților românești, dl Hodicska, care a lucrat mulți ani la Ambasada țării sale din București, a expus pe larg poziția autorităților maghiare în problema Transilvaniei. Argumentele d-lui Hodicska l-au convins pe dl. președinte Ion Rațiu și pe ceilalți membri din conducerea UMRL să sprijine ideea independenței Transilvaniei, ca o variantă tactică de moment, văzând scoaterea de sub influența comunismului, într-o primă fază, a unei părți din România și integrarea în Europa Unită. UMRL se angajează să dea tot concursul Guvernului de la Budapesta și să acționeze împreună pentru realizarea acestui deziderat.

Dl. Hodicska a declarat că Guvernul de la Budapesta este dispus să acorde sprijin refugiaților români de la Budapesta și să le faciliteze plecarea spre Occident. Este un moment istoric. Înfrățirea cu ungurii în lupta comună împotriva comunismului începe să dea roade. Este acum rândul nostru să facem dovada maturității politice reclamată de momentele pe care le trăim, să sprijinim și să dezvoltăm, prin toate acțiunile noastre, această înțelegere esențială pentru UMRL și lupta sa.

De aceea, în țările în care suntem prezenți, este necesară coordonarea acțiunilor noastre cu cele ale organizațiilor maghiare care au primit indicații

de la Budapesta să sprijine această inițiativă.

ROMÂNI ȘI UNGURI POT TRĂI ÎN ÎNȚELEGERE ÎNTR-O TRANSILVANIE INDEPENDENTĂ!

Președinte, **Secretar General,**
Ion Rațiu **Doru Novacovici**

Al doilea conține atacul împotriva mea pe această chestiune din partea Comunității Române din Franța. Iftene Pop mi-a dat un exemplar și nu mai știu cine, pe al doilea. Îl alătur:

COMUNITATEA ROMÂNILOR DIN FRANȚA
COMUNICAT

Comunitatea Românilor din Franța aduce la cunoștința întregului exil mașinațiunile Securității de la Budapesta și ale trădătorului Neamului Românesc, Ion Rațiu. Comunitatea Românilor din Franța condamnă înțelegerea de la Frankfurt dintre Tibor Hodicska, colonel în MAE ungar, fost consilier la Ambasada maghiară din București, și conducerea UMRL care, prin acceptarea ideii de independență a Transilvaniei, face jocul murdar al dușmanilor din totdeauna ai Neamului Românesc. Orice român, de orice confesiune și convingere politică, nu trebuie să se lase ademenit de promisiunile ungurilor de a trăi în înțelegere într-o Transilvanie autonomă, pentru că istoria ne-a demonstrat că maghiarii de pretutindeni nu au renunțat niciodată la revizuirea granițelor și refacerea Ungariei Sfântului Ștefan. Comunitatea Românilor din Franța cheamă toate organizațiile patriotice ale exilului militant să înfiereze crima săvârșită de Ion Rațiu și acoliții săi, care justifică pretențiile revizioniste ale Budapestei. Activitatea Comunității Românilor din Franța s-a îndreptat întotdeauna către unirea românilor din exil, menținerea și sărbătorirea evenimentelor importante din Istoria Neamului, precum și răspândirea adevărurilor istorice, necunoscute de majoritatea lumii occidentale. Comunitatea Românilor din Franța refuză orice contacte cu oficialitățile sau organizațiile maghiare și declară că lupta pentru eliberarea Neamului nu trebuie pătată de compromisuri pe care istoria le va sancționa cu severitate. Comunitatea Românilor din Franța le face responsabile pe toate persoanele care colaborează cu Securitatea maghiară împotriva Neamului Românesc, a integrității teritoriale a pământului strămoșesc și califică drept irresponsabilă și neavenită înțelegerea dintre UMRL și oficialitățile de la Budapesta în chestiunea Transilvaniei.

Președintele Comunității Românilor din Franța.
Paris, 1 decembrie 1989.

Le-am dus la Cristoiu. Le-a citit și i-a dat instrucțiuni Ioanei Lupea să

publice pe pagina întâi. Mi-a adus pe cineva să-și noteze comentariul meu.

Marți, 7 Aprilie 1998

Ședința BCCC. Problema Ciorbea la Primărie. Se votează democratic. Țepelea face o listă cu propunerile noastre PNȚCD pentru portofoliile ce ne sunt alocate. Merge cu ea însoțit de Ionuț Gherasim la Radu Vasile, la Piața Victoriei. Nu mai mult de trei candidați pentru fiecare poziție. Evident, Vasile va decide. El trebuie să-și facă echipa.

În *Cotidianul* de astăzi apare cazul „Hodicska", dar declarația mea pare să confirme că eu sunt pentru independența Transilvaniei. Pregătesc o dezmințire scrisă, ca să nu mai am surprize. O alătur:

„Citește și dă mai departe..." în Parlamentul României

Ieri, în Parlamentul României a fost difuzată copia unui text (datând din 1989) apărut în ziarul *Politica* din 28 martie 1998, care acuză UMRL, pe dl. Ion Rațiu personal, că ar fi de acord cu crearea unei Transilvanii independente. Prezentăm mai jos, în facsimil, acest „comunicat", precum și punctul de vedere al Președintelui UMRL, dl Ion Rațiu. Ne întrebăm, de asemenea, de ce - folosindu-se o metodă ce amintește de vremurile ilegalismului comunist - acest text a fost răspândit în Camera Deputaților în aceeași zi cu anunțul Alianței Civice că părăsește Convenția, Alianța exprimându-se deschis, împreună cu UMRL, în favoarea menținerii lui Victor Ciorbea în funcția de Premier. Ion Rațiu, Vicepreședinte PNȚCD: „Acest Comunicat este complet fals. Nu l-am întâlnit niciodată pe dl Hodicska înainte de a veni în țară, deci înainte de 1989, și în nici un caz nu aș fi putut concepe ca eu să fac o înțelegere cu el sau cu oricine altcineva despre independența Transilvaniei, care este absolut indiscutabilă. Este curios că acest text este răspândit din nou acum, după ce fusese răspândit și în timpul campaniei mele electorale pentru Președinție din 1990. Deci nu este un text nou. Rămâne ca opinia publică să tragă concluziile în privința celor care ar fi avut interesul să-l răspândească. Eu nu știu cine stă în spatele acestei diversiuni". **(C.R.)**

La birou, la Cristoiu, o găsesc pe Ioana Lupea. Le explic situația. Cristoiu, imediat de acord să publicăm ceva mâine. Ioana îmi zice: „Așa e pe bandă. Probabil erați obosit". E ceea ce am suspectat. Ea e capul răutăților. Ea s-a ocupat de publicare. Chiar dacă ce s-a publicat e exact reproducerea declarației mele, trebuia să-mi telefoneze să-mi atragă atenția că se poate interpreta greșit. N-a făcut-o înadins. N-am zis nimic. Formularea dezmințirii mele nu pune vina pe nimeni. Doar pune lucrurile la punct. Să vedem ce va ieși mâine în *Cotidianul*. Acum nu se mai poate greși!

Marți, 8 Aprilie 1998

Ba da, se poate! Este primul lucru pe care l-am văzut astăzi. *Cotidianul*: n-au publicat ce le-am dat. Cine e responsabil? Ioana Lupea sau Cristoiu?

E ce trebuie să stabilesc fără întârziere. Iată textul:

În „Citește și dă mai departe... în Parlamentul României" (Cotidianul, 7 Aprilie) declarațiile mele au ieșit, din nefericire, greșit. Ceea ce vroiam să subliniez este faptul că Transilvania este, indiscutabil, parte integrantă a României, cu care s-a unit, pe vecie, în 1918.

Ion Rațiu

Ieri, avocatul meu, Ghindeanu, s-a prezentat la procesul cu Sorin Roșca Stănescu. S-a amânat pe 4 Mai, dar, îmi spune, l-au contactat din partea lui pentru a descoperi dacă ne putem înțelege.

La Redacție, Ioana îmi confirmă că s-a publicat pe pagina 8 - în bandă galbenă! În sfârșit!

Ghindeanu mă informează că Vărzaru îl apără pe Roșca. O doamnă avocat i-a vorbit direct că ar vrea să ia legătura cu mine. Ghindeanu a fost coleg de clasă la facultate cu Roșca-Stănescu.

Miercuri, 8 Aprilie 1998

Brânzan vine pe la mine cu băiatul lui. Vor reîncepe să ne dea reclame. Pentru moment, mi-a confirmat că s-a plătit majoritatea reclamelor garantate de Strikeway Ltd, compania noastră. Mă refer la reclamele de privatizare ce apar în *Financial Times* la Londra.

La cină vin soții Lucescu. Vorbim și fotbal, dar mai ales schimbăm informații de ordin personal. Au trăit opt ani în Italia. Ei îi place foarte mult acolo. Au o casă la Breaza etc. N-o să ne preseze să ieșim din casă curând. Menționez că am dreptul să rămân până în 1999 și că avocatul meu îmi spune că ar putea prelungi cu încă doi ani. „Nici-o problemă", mă asigură Lucescu și e gata să acopere ce am cheltuit cu casa.

Joi, 9 Aprilie 1998

Îl felicit pe Sorin Dimitriu. „Radu Vasile e un copil de mingi", îmi spune când discutăm noul Guvern. Constantinescu l-ar fi vrut pe el. Mă refer la articolul din *Economist* (4.4.1998) intitulat: „New Romanian Man, Old Mess". Articol bun, arată obiectiv problemele noastre.

Lansarea cărții lui Diaconescu, la Palatul Elisabeta. Zi splendidă, ca în plină vară. Multă lume. Guvernul în păr. Petre Roman și el. Vorbește Zoe Petre, bine, filozofic mai ales. Apoi, Țepelea și încheie Radu Vasile. Diaconescu explică cum a scris cartea în 1985. Abia vara trecută s-a gândit să o publice cu ajutorul cuiva. A dat-o câtorva prieteni s-o citească. „S-o publice așa cum e. Să n-o mai rescrie", i s-a spus. „Tânăr scriitor sunt, cu păr alb. Vă promit că n-am să recidivez". Cam ăsta a fost sensul cuvântării lui, cu bun simț și umor.

La cererea ei insistentă, am aranjat ca și Doina să vină, deși n-avea invi-

tație. Valentin Ionescu n-a fost inclus în Guvern. Îmi vorbește. La fel, Ilie Șerbănescu. Și el a fost lăsat afară. Nici n-a apărut la lansare.

Duminică, 12 Aprilie 1998

Ne-am dus la Cernica, la mânăstire. Toată lumea cu flori și mai ales cu crenguțe de salcie. O mare de oameni afară. Biserica ticsită. Foarte mulți s-au cuminecat. Predica citită - nu prea inspirată.

Am luat masa la restaurantul de la intrare. E foarte plăcut, dar condițiile sunt rudimentare. Toaleta, sub nivel. Nu - categoric NU - pentru turiști. Cimitirul e interesant. M-am oprit un moment la mormântul lui Gala Galaction.

Doina a insistat și insistat s-o ajut din nou. Are o perioadă de așteptare până îi vin hârtiile de care are nevoie pentru a da drumul societății ce a înființat și în Anglia. Își propune să scrie o carte despre venirea mea în România. E, probabil, o scuză, sau o justificare că îmi cere din nou bani. Îndată ce va putea demara cu societatea ei va câștiga, dar până atunci nu are din ce trăi. În fine, să-i dau, și-mi cere o sumă nu moderată, în acest timp va scrie cartea. E un fel de subvenție a cărții. Nu mai cred nimic, dar am să-i dau și acești bani. Să-i dau și mamei ei, aici la București. Am acceptat și asta.

Marți, 14 Aprilie 1998

Vine Avocatul Vărzaru Paul împreună cu stagiarul lui. Ion Varlam vine și el câteva minute mai târziu. Bogdan Marinescu. Discutăm problema dării în judecată a celor care și-au asumat numele de Partidul Național Român.

Faptul că acest nume a fost decernat formațiunii politice a lui di Cezare în 1990 nu e suficient, pentru că aceasta s-a înglobat în noua formațiune a lui Măgureanu. Noua formațiune e sub obligația să obțină o decizie judecătorească, sub Legea partidelor din 1996. Va verifica și apoi vom sta de vorbă ca să stabilim strategia de urmat.

Vine un domn Clondir. Încântat, plin de mulțumiri, dar să-l mai primesc vreo cinci minute. Are ceva foarte important să-mi comunice. În fine, accept. Intră, îmi mulțumește și, așa spontan, căci eram unul lângă altul, mă îmbrățișează. Apoi îmi cere un număr de cont la o bancă de-a mea. Vrea să facă o contribuție pentru activitatea mea politică etc. Nu e nevoie, dragul meu, i-am spus. A insistat. Degeaba. Nu m-am mișcat. Părea contrariat. Probabil că nu i s-a întâmplat niciodată așa ceva. Aici e marea dificultate. Cum putem schimba mentalitatea și practica afacerilor în România? Am relatat acest lucru, pentru că e semnificativ și e esențial să realizăm în cele din urmă o schimbare a mentalităților.

Vine apoi Bărbuș. Îi dau scrisoarea ce mi-a venit din partea „octogenarilor PNȚCD care nu sunt activi în politică". E o critică severă în a ce se petrece în Partid, un strigăt de durere. E de acord. Noi, ardelenii, nu mai avem oameni

influenți la conducerea Partidului. Țepelea e un orgolios. Coposu, când Țepelea a apărut, nici nu-l agrea pentru că n-a fost în legătură cu el deloc înainte de Revoluție. Bărbuș e de acord. Ceva trebuie făcut.

Audieri la Comisia de Externe. Pleșu. A fost chestionat despre toate, inclusiv despre numărul din *Dilema,* unde Eminescu este criticat pentru naționalism.

Și eu l-am întrebat dacă problema intrării noastre în NATO a fost „put on the back burner". A scăldat-o, dar a acceptat că nu mai urmărim acest obiectiv cu aceeași urgență.

La avocata Grațiela Bârlă care mi-a fost recomandată de Romi Vonica, vărul Pușei, judecător la Curtea Supremă de Justiție. Îi dau amănuntele problemei cu casa mea, adică a lui Gusti, acum vândută de Gh. Miletineanu lui Mircea Lucescu.

De acolo, la John și Gina Florescu. Îmi sunt vecini. Multă lume. Dăianu, Ministrul Finanțelor, printre ei și Stere Gulea, Directorul Radio Televiziunii. Altfel, membri ai Coloniei americane de afaceri din București.

Miercuri, 15 Aprilie 1998

Ședința comună de validare a noului Guvern. Conduce Diaconescu, în stilul lui inimitabil, cu Petre Roman alături. Radu Vasile își prezintă programul. Dar începe aducând elogii predecesorului său, Victor Ciorbea.

Rând pe rând grupurile parlamentare iau cuvântul. Împotrivă se declară PDSR-ul, PRM-ul, PSM și PUNR.

Nu știu dacă am pomenit deja în acest caiet ce se întâmplă cu casa asta, Armindenului Nr. 4. Avocata Grațiela Bârlă a studiat dosarul. Este convinsă că actul de vânzare-cumpărare nu este valabil și crede că am o șansă foarte bună să pot obține casa. Propune trei acțiuni. Grațiela e soția lui Lucian Cornescu, cel care vroia să candideze la Președinție în 1992!

Joi, 16 Aprilie 1998

Ședință BCCC.

Alegerile de la București. Lis sau Chiriță, Primarul de la sectorul 5. Bine ar fi să avem un candidat al Convenției. PD încă nu a decis. S-ar putea ca Băsescu să fie candidatul PD, în care caz, va trebui să avem un candidat al Convenției. Dacă Liberalii vor un candidat al lor, noi să candidăm în numele Convenției. După discuții, s-a decis că „mergem pe Lis".

S-a discutat apoi situația Partidului în teritoriu: Arad, Caraș-Severin, Gorj, Bihor. Vizavi de mine, la masă, șade Ionescu Galbeni. Doarme aproape tot timpul. Sau stă cu ochii închiși. În orice caz, apare foarte slăbit, foarte obosit. De obicei vorbește chiar foarte mult. Astăzi deloc.

Primesc de la Indrei copiile corespondenței lui cu Asociația Pensionarilor

„Dr. I. Rațiu" din Turda. Organizația își are sediul chiar în casa noastră, acum Piața 1 Decembrie 1918, Nr.1. Președinte e Jr. Lucaci Francisc, Vicepreședinte, Vasile Câmpeanu și Secretar, Petru Căbulea. „The Rațiu Family Charitable Foundation" le-a făcut o donație și i-a recomandat lui Edward Parry de la „Relief Fund for Romania" să le trimită îmbrăcăminte. În scrisoarea-cerere ce ne-au trimis vorbesc de peste 800 de membri. Cu donația din partea noastră mare lucru n-o să facă, dar e mai mult decât nimic!

Duminică, 19 Aprilie - Sf. Paști 1998

Nu m-am dus la Înviere, la Patriarhie. L-am întrebat pe Diaconescu, ieri, dacă merge. „Nu", mi-a răspuns, laconic. Aș fi mers cu el, din solidaritate, dar nu mă simt pe aceeași undă cu cei care sunt chemați să conducă acum țara. Să apar din nou pe balconul Patriarhiei, alături de Teoctist și Radu Vasile, nu mă încântă. Nu este ce-mi doresc. Îl voi susține pe Radu cât voi putea, dar nu vreau să fiu identificat cu el. „Pediștii" îl vor răsturna și pe el, dacă nu va satisface tot ce vor cere, în interesul nu al țării, ci al lor, al lor ca persoane.

Am primit multe telefoane. Am stat acasă, dar m-am dus la o plimbare cu un teanc de *Cotidianul*. Am dat câte un exemplar tuturor celor care m-au întâlnit, agrăindu-i cu tradiționalul „Hristos a înviat". Peste tot, fără excepție, am fost receptat cu mare entuziasm. Ajuns în Piața Charles de Gaulle, cum i se spune acum Pieții Aviatorilor, la gura metroului vreo 15-20 tineri băieți și fete. De vreo 12-15 ani, poate câțiva și mai mari, m-au agrăit. Reacție tipic tinerească, entuziasm și reținere. Bun amalgam. Vă dau un ziar, le-am spus. Au venit imediat cu toții lângă mine, să le dau ziare, dar cu autografe, să se pozeze cu mine. În fine, le-am dat aproape toate ziarele. Le-am semnat, m-am fotografiat cu ei. Mi-a făcut mult bine. Mai ales că sunt singur, singurel de Sf. Paști anul acesta.

Indrei mi-a telefonat azi-dimineață. Va avea 60 de persoane la masă, membri ai Parohiei ortodoxe din Bath și împrejurimi.

După masă i-am telefonat lui Indrei. Ioana și Petre au stat la ei la Paris. S-au dus la o biserică ortodoxă - nu mi-au spus care.

După masă, la „Ceaiul de la ora 5", cu Viorel Lis, și cu niște vedete din teatru și muzică pop. Nici nu le-am reținut numele. Le-am urat și eu telespectatorilor prosperitate.

La cină, Ionică Varlam m-a dus la familia Grabowski. Masă opulentă. Pe lângă familia lor, Paula Predeleanu cu soțul ei și Herlea cu soții Jingă. Discuție mare pe chestia Cristoiu. Cum îl iau eu pe omul ăsta? Le-am explicat că vreau un ziar independent și că Cristoiu vrea să fie cel mai mare gazetar din istoria României. Îi dau șansa s-o facă. Dacă nu scoate un ziar independent, îl voi da afară. Și talentat fiind, e mai bine să-l avem de partea noastră, decât împotriva noastră. De convins, nu i-am convins.

Toţi, inclusiv Dicu Herlea, sunt împotriva lui Emil Constantinescu. Mi-au dat *România Liberă* în care Constantinescu era atacat violent de Roxana Iordache şi de nu mai ştiu cine.

Luni, 20 Aprilie 1998

Au venit Varlam şi Grabowski dar avocatul Vărzaru n-a apărut. Stagiarul lui, Bogdan, mi-a telefonat să-mi spună că încă nu s-a întors din provincie.

„Minte", a fost reacţia lui Varlam. Când le-am comunicat ce mi s-a spus. „Probabil e beat mort, după cina de Paşte - şi aşa face!".

Cum putem avea încredere într-un astfel de om?, întreb eu. „Aşa suntem noi, românii, omul e talentat. E combativ şi luptător, dar se îmbată din când în când. Trebuie să ai o discuţie deschisă cu el şi să-i spui că trebuie să-şi respecte angajamentele dacă vrea să acţioneze în problema PNR şi Măgureanu". Are dreptate Varlam, dar nu mă încântă asocierea.

Vinerea trecută PNR a avut o înfăţişare la Tribunalul Municipiului Bucureşti ca să-şi înscrie numele. Formalităţile însă n-au fost îndeplinite. „Îl consider ca pe un bobârnac", a comentat Cerveni, care îi reprezintă.

Seara, cină la Athénée Palace-Hilton. Dată de LKP Development, Inc. Reprezentată de doi americani. A fost şi Ulm Spineanu şi Vasile Scorţanu (de la US Department of the Treasury, Budget Program Assistant). Americanii vor să achiziţioneze întreprinderi de aici, să le modernizeze şi să exporte maşini-unelte de fabricaţie română în Occident. Este exact ce ne trebuie.

Marţi, 21 Aprilie 1998

Doina iar îmi cere bani, pentru mama ei, care-şi face dantura.

I-am văzut din nou pe cei doi americani, care ne-au dat cina aseară, la Ulm Spineanu în birou. Societatea americană a achiziţionat deja majoritatea acţiunilor în două societăţi româneşti, la Oradea Mare şi Bacău. S-au declarat foarte mulţumiţi de rezultatele ce obţin şi foarte optimişti pentru posibilităţile de viitor. Nu ştiu exact, de ce au dorit atâta ca şi eu să fiu prezent la aceste negocieri. Vasile Scorţanu, care lucrează pentru US Treasury, dar care e român, m-a recomandat călduros ca un om de afaceri care înţelege problemele investitorilor străini. I-am asigurat că-i susţin pentru că investiţia lor este exact ce am propovăduit eu din tot începutul.

La grupul parlamentar, Diaconescu îi aduce pe Calderon, Preşedintele Internaţionalei Creştin-Democrate şi pe Secretarul ei General Adjunct, José Gonzáles. Le spune că eu am fost candidatul PNŢCD la Preşedinţie.

„Ştiam acest lucru. L-am văzut pe domnu' Raţiu şi la televiziune. Numele ne este bine cunoscut". Trebuie să recunosc că nu m-am aşteptat la aşa ceva. Dar mi-a făcut plăcere, onoare fără putere!

Curând după începerea dezbaterilor în Cameră, Chiliman, care prezida

ședința, mi-a dat cuvântul. Am susținut propunerea chestorilor să aprobăm Hotărârea „privind atribuirea unor spații din Palatul Parlamentului în folosință gratuită Clubului Parlamentarilor Români". Expunerea de motive pe care am prezentat-o eu a fost semnată de toți chestorii: Ioan Vida-Simiti, Acsinte Gaspar, Ioan Gavra și Constantin Avramescu.

Gaspar a luat cuvântul imediat după mine. Ca să susțină adoptarea hotărârii. E important să subliniez că ea conține și fraza: „Dotarea cu mobilierul necesar, precum și susținerea cheltuielilor privind exploatarea și întreținerea spațiului atribuite Clubului Parlamentarilor Români se asigură de Camera Deputaților".

Sunt încântat. S-a votat în unanimitate. Așa va putea funcționa fără dificultate. Am dat și un interviu după ce m-am consultat cu Bobiș, Directorul Executiv al Clubului, și Lucian Mihai, Secretarul General al Camerei. Am avut mare grijă să subliniez că este vorba de utilizarea unor camere și facilități deja existente. Deci nu e vorba de a face noi cheltuieli.

Miercuri, 22 Aprilie 1998

Adevărul ne-a atacat. Țara o duce greu și parlamentarii se amuză. Îi vorbesc lui Tinu, directorul *Adevărului*. Argumentele evidente. „Da, sunt 99% de acord cu dumneavoastră. Dar nu ne putem permite etc.". I-am explicat din nou că e vorba de niște spații neutilizate în Casa Parlamentului.

Prânzul cu Ion Cristoiu și Călin Husar. A mers bine. Dar rămân nervos.

Joi, 23 Aprilie 1998

Sf. Gheorghe. Geo Cristea dă vin de ziua numelui. Multă lume, colegi din Cameră, dar nu numai PNȚCD.

Se pare că a ieșit un articol pozitiv despre Club în *Cronica Română*.

Am avut și o ședință cu o delegație de la UE, „Grupul de contact" în problema Kosovo. Boștinaru, Iftene Pop, Neagu și cu mine i-am primit în Biroul Președintelui Comisiei de Politică Externă. Vor fi încântați dacă noi, românii, din inițiativă proprie ne ducem la Kosovo și Belgrad într-o misiune de pace. Să nu oferim soluții.

Să obținem punctul lor de vedere în speranța unui proces spre o soluție. Serviciile noastre sunt potențial utile pentru că avem relații foarte bune cu toate popoarele din Balcani.

Seara vine Ovidiu Purcărea. Vrea să lucreze cu noi în afaceri. Are un CV impresionant, ultima poziție la Banca Internațională a Religiilor.

Vineri, 24 Aprilie 1998

Vin Teodorescu Vasile și Teodorescu Cristian din Brăila. În calitatea lor de UMRL-iști. Au ieșit din Convenția Democrată în semn de protest. Prea mulți

foşti comunişti. Prefectul şi Preşedintele PNŢCD sunt foşti comunişti. Primar e Anton Lungu, PSM, fost PCR. „La alegerile viitoare va câştiga PSM", au concluzionat cei doi Teodorescu. Le-am dat o mică lecţie de democraţie. Trebuie să accepte decizia majorităţii. În primul rând să se întoarcă în Convenţia Democrată, să-şi pregătească o majoritate în organizaţia PNŢCD. Altfel nu se poate.

Cotidianul de astăzi m-a supărat enorm. I se dă din nou mare publicitate lui Roman, sub semnătura Laura Ciobanu. Aceeaşi care a fost înlăturată o dată, din aceeaşi cauză. Şi ce e grav e că s-a publicat un articol extrem de rău la adresa lui Lis, sub titlul „în Bucureşti se naşte un curent anti Lis".

Dar numai zvonuri, insinuări, o înşiruire de neîmpliniri pe care le ştim cu toţii. Dar nu pomeneşte nimic de realizările lui. Îl atacă chiar şi pe tema aceasta: „Deşi prezentate cu surle şi trâmbiţe, succesele lui Viorel Lis sunt demolate clar de bucureşteni", zice articolul. I-am telefonat lui Husar. I-am cerut să citească articolul şi să mă sune. Am telefonat apoi lui Nicolae. I-am vorbit de felul cum din nou Petre Roman primeşte publicitate pe socoteala noastră.

Sâmbătă, 25 Aprilie 1998

Elisabeth a mers aseară la concertul pentru Fundaţia de Leucemie. A fost un mare succes. Astăzi la Tele7abc s-a dat un clip important despre realizările Fundaţiei Raţiu pentru tratarea leucemiei. Dinu Ţenovici a răspuns foarte bine întrebărilor reporterului. Nu ştiu ce s-a publicat în presă, dar noi în *Cotidianul* n-am dat nimic. În schimb, am citit cu consternare anunţul lui Cristoiu că următorul număr va ieşi pe ziua de 11 Mai. Deci întrerupem 17 zile şi 15 ediţii. Dar anunţul e făcut ca şi cum ziarul ar fi al lui, al lui Cristoiu. Am observat, de asemenea, că nu mai publică „caseta". Ce înseamnă asta?

Combinate, cele două ediţii de ieri şi azi mă îngrijorează peste măsură.

I-am spus acest lucru lui Nicolae, dar el are ideea că tot ce vreau eu este o totală susţinere a ideilor şi Partidului meu. Nu vede pericolul. Nu concepe că Cristoiu, plus Husar, plus Michael Beck caută să controleze total ziarul în scopul de a-l domina şi chiar achiziţiona în cele din urmă. I-am spus însă că dacă Cristoiu nu scoate un ziar independent, am să-l dau afară, oricât m-ar costa.

Dimineaţa vin Vărzaru, Varlam şi Grabowski. Pregătim totul. Vărzaru va face o contestaţie a preluării numelui de „Partidul Naţional Român" de către Partidul lui Măgureanu, cel al lui di Cezare şi de PDAR. Textul contestaţiei să fie gata până la sfârşitul săptămânii viitoare, în timp util ca să o prezentăm la înfăţişare la Tribunal pe ziua de 8 Mai.

După plecarea lui Vărzaru, Varlam dar mai ales Grabowski au criticat Clubul Parlamentarilor. Deploră faptul că sunt preşedintele Clubului şi că astfel sunt asociat cu avantajele ce au parlamentarii când ţara o duce atât de greu.

Călin Daia vine să mă vadă. Aduce flori şi pască pentru Elisabeth. Am trecut în revistă câţi au mai rămas în viaţă din camarazii noştri. Nu mulţi. Ghighilicea

Costică, Mircea Tănăsescu, Petru Marinescu, Vintilă Popescu Corbul (acum la Paris), Miron Ioanid, Bebe (Nicolae) Haraga, Ion F. Georgescu, profesor de Geografie, el e cel ce mi-a scris așa de frumos de ziua nașterii anul trecut.

Seara, la orele 18.00 fix, m-am prezentat la Christopher Crabbie, așa cum aranjasem. Situația politică, inevitabil, a format subiectul principal al discuției care a durat o oră și 40 minute. L-a văzut pe Radu Vasile și l-a avut pe Diaconescu la el acasă, la „lunch". E impresionat. Îi socotește capabili să dea rezultate. L-am asigurat că vor primi sprijinul meu.

Duminică, 26 Aprilie 1998

M-am plimbat în Parcul Herăstrău. M-am întâlnit cu clanul Florescu. Radu, tatăl, cel care era adolescent în Wheatley, când îmi petreceam vacanțele la Viorel, în Hilton Place, și nepoții. Am stat de vorbă. Interesant. Radu găsește că nu se merge bine. De ce nu mă fac pe mine Prim-Ministru? Radu nu vede nici o lumină la capătul tunelului. A trebuit să fiu de acord cu el.

Luni, 27 Aprilie 1998

La Conferința de presă, o scenă patetică. Diaconescu, și mai ales Dejeu, au încercat să explice cum s-a putut ca un avion, plin de țigări, să aterizeze la Aeroportul militar Otopeni, să se descarce marfa și să se înceapă urmărirea contrabandiștilor abia după șase zile - și, lucru și mai grav, numai după ce scandaloasa afacere a ieșit în presă? Dejeu a explicat că au lăsat aterizarea, transbordarea tutunului etc. pentru ca să se depisteze întreaga operație și filiera de rău-făcători. I-am privit pe cei ce asistau la Conferința de presă. Cred că nimeni n-a fost convins!

Am vorbit și eu la sfârșit. Am apărat Clubul Parlamentarilor și intenția de a valorifica terenurile din jurul Palatului Parlamentului, creând un „golf", unde vor veni „americanii" pentru conventiile lor anuale. Coca Cola, de exemplu. Dacă facilitățile de care noi dispunem pentru convenții sunt sau devin bine cunoscute, ne vor soluționa acoperirea costurilor de menținere și administrație a acestei imense clădiri.

În Parlament nenumărați îmi vorbesc. Toți sunt îngrijorați. Ce facem?

La o recepție, la iugoslavi. Ambasadorul era cu Iliescu când am sosit. Am rămas apoi, numai noi doi. „E dezastru, mi-a spus Iliescu. Am fost la Vaslui și la Bârlad. Șomajul a ajuns la 17%. E sărăcie lucie". Sunt agățat, acostat, întrerupt când vorbesc cu alții. Nu mai știu ce să cred. Mă îmbăt eu cu apă rece sau într-adevăr oamenii sunt disperați și caută să obțină o soluție - chiar și de la un om în vârstă ca mine.

Sunt din nou informat că Cristoiu afirmă peste tot că Rațiu nu mai are nimic de-a face cu *Cotidianul*. Adevărul e că m-am oprit astăzi la ziar. Cristoiu afirmă că Emil Constantinescu, personal, e implicat în „lovitura" de la

Otopeni care trebuia să-i aducă două milioane de dolari. Băiatul lui conduce operația. Mi-a scos o fotografie de-a tânărului Constantinescu cu un câine alb-alb, frezat ca un bulgăre de lână fină. L-am întrebat pe Cristoiu dacă vrea ca numele lui să apară ca Director, imediat sub titlul *Cotidianului*, mai degrabă decât în fruntea casetei. „Eu sunt cel care vând ziarul...". Sigur, vroiam doar să știu cum te-ai decis.

Când am vorbit cu Călin Husar, înainte de a-l vedea pe Cristoiu, l-am întrebat dacă mai pun lozinca „Voi lupta până la ultima mea picătură de sânge ca să-ți dau dreptul să nu fii de acord cu mine". „Sigur că da", mi-a răspuns Călin. După ce l-am văzut pe Cristoiu, m-am dus din nou în biroul lui Călin. Am uitat să menționez lui Cristoiu lozinca, i-am zis. Crezi că Cristoiu are intenția să o pună într-un loc proeminent în ziar? „Sunt sigur că da", a fost reacția lui Călin.

Seara, târziu, îmi telefonează T.I. Lazăr, cel care scoate *Atac la Persoană*. Spune că i-au devastat casa. I-au ucis un pisic și l-au rănit pe al doilea cu pistolul. El pune vina pe Diaconescu. S-a răzbunat pentru că a fost atacat în *Atac la Persoană* de Șteanță, fost și el închis la Baia Sprie în același timp. Nu cred nimic.

Marți, 28 Aprilie 1998

I-am dat lui Cunescu colecția de articole despre acțiunea mea împotriva asumării numelui de Partidul Național Român de către gruparea lui Măgureanu. Cunescu nu poate face o contestație, dar va face o declarație de susținere a obiecțiunii mele.

Presa e ostilă atât Clubului Parlamentarilor cât și terenului de golf.

La 4.00 p.m., BCCC, membrii plini. De acolo, direct la Cotroceni. Recepție mare. Băutură da, mâncarea, cam slabă. Cuvântarea lui Constantinescu, bună. Punctul principal: „Nu suntem gata să intrăm în UE și UE nu e gata să ne primească". Am felicitat-o pe Zoe Petre. „Nu e meritul meu. Nu eu am scris cuvântarea", mi-a răspuns. Am vorbit cu mulți, Chris Crabbie printre ei. În jurul lui Constantinescu, Diaconescu, Țepelea, Vasile Lupu și mai nu știu cine. L-am felicitat pentru cuvântare. Imediat s-a legat de numirea lui Cristoiu la *Cotidianul*. V-am telefonat îndată ce m-am întors în țară. Era vorba să mă sunați în două-trei zile, îi spun. Nici până astăzi n-am auzit nimic și au trecut trei săptămâni! „V-ați aliat cu dușmanul meu". Nu e cazul, domnule Președinte. El și-a luat obligația să fie independent.

Recepția era pentru „Strategii de integrare în Uniunea Europeană", organizată de Gh. Ceaușescu în numele „Bertesmann Wissenschaftsstiztung" și al „Institute for East West Studies".

Miercuri, 29 Aprilie 1998

La Conferința-seminar de mai sus. După cuvântările de deschidere la care eu n-am participat (Diaconescu a fost prezent dar plecase înainte de sosirea

mea), au vorbit Gh. Ceaușescu, Annelli Ute Gabanyi, Zoe Petre, Adrian Severin și Sergiu Celac. Toate astea, cu o întrerupere de două ore pentru prânz. Am participat din plin la toate dezbaterile.

Seara, la Operă. Recepție mare pentru a 50-a aniversare a independenței Statului Israel, dată de Ambasadorul Avi Millo cu soția și toți ceilalți membri ai Ambasadei. Foarte reușită. Toate locurile ocupate. Noi am fost plasați într-o lojă aproape de cea centrală unde au venit Emil Constantinescu și Radu Vasile cu vreo 40 de minute întârziere. Lângă noi, în lojă, Sică Pușcoci cu o foarte frumoasă româncă din Italia. Mi-a reamintit că am călătorit împreună în avion spre Londra când îl ducea pe fotbalistul Ilie Dumitrescu la Tottenham. Neserios, Dumitrescu s-a culcat cu nevasta unuia din șefii Clubului, de unde și-a pierdut locul în echipă. Acum joacă undeva în Mexico. Dembitz, prietenul lui Indrei, era cu Frunda György, care e convins că eu vorbesc perfect ungurește - din păcate neadevărat.

La plecare Emil Constantinescu s-a oprit să-i strângă mâna Elisabethei. Eu nu eram cu ea.

Joi, 30 Aprilie 1998

Cu avionul la Arad însoțit de Senatorul Niculai. El a fost Președintele Organizației județene. A fost înlăturat apoi de tinerii rebeli și înlocuit în ultimul moment al alegerilor cu Chiuzbaian.

Duminică, 3 Mai 1998

Ieri și alaltăieri am dat audiențe tuturor celor care s-au înscris. Peste 50. Au venit non-stop. Probleme de proprietate, de sănătate, dar mai ales de sărăcie și locuință.

M-au invitat la diversele mese soții Fărcaș și azi la prânz Hui, la Ghioroc.

Am dat și un mare interviu la televiziunea locală și mai multe pentru presă. Tânărul Tibi Dekany m-a adus aici la Brașov cu mașina imediat după masa luată la Ghioroc.

Azi-dimineață, la judecarea recursului meu, la Curtea de Apel. S-a judecat de data asta. Decizia urmează. Puiu Pop a arătat temeiurile în drept și a declarat că eu nu vreau casa pentru uz personal, ci pentru a face o Casă Memorială a Familiei.

Sunt în tren. Tocmai ne-am oprit în Predeal. Sper că fetele Tilea își vor obține proprietatea lui Viorel de aici. E foarte frumoasă.

Astăzi alegem candidatul CDR la Primăria Capitalei. Diaconescu deschide ședința. Se discută Protocolul, înregistrarea lui și a siglei. Imediat se pune problema datei alegerilor. Diaconescu ne spune că Președintele (Emil Constantinescu) vrea să le avem în Iunie. Se votează cu Buletinul de cetățean, cu cel nou, care e de plastic (ar putea fi perforat) sau cu un buletin de vot. Ultima

versiune e cea mai complicată de realizat. Iarăși se discută interminabil, aș zice, forma Convenției: întâi e alianța cu toate formațiunile și apoi e comitetul restrâns, format din Partidele care se manifestă la alegeri.

Se votează apoi pentru candidatura la Primărie dintre mai mulți candidați.

Lis a obținut 7, iar ceilalți 1 (un) vot fiecare. Atât Varlam cât și Grabowski au arătat ostilitate față de Lis, prin întrebările ce i-au adresat.

Marți, 5 Mai 1998

Ședință comună. Se dezbate propunerea PDSR de a se institui o comisie de anchetă în contrabanda organizată Țigareta 2. Tărăcilă și Gherman (PDSR) și Gavra (PUNR) vor să dovedească implicarea Președinției, SRI-ului, SPP-ului poate și a Armatei. PD, pentru a evita implicarea lor, produc un amendament care ar limita ancheta la noaptea de 16/17 Aprilie, când a acționat Trutulescu. Nouă nu ne convine acest lucru.

Ionescu-Quintus conduce foarte prost dezbaterile. Ședința se prelungește până la orele 20.00, de unde era programată până la 16.30, fără concluzie, căci nu mai aveam un cvorum. Se consultă Regulamentul și Quintus, ca Președinte de ședință, decide continuarea dezbaterii în ședința de Marți, 12 Mai.

Joi, 7 Mai 1998

Ultimele două zile foarte ocupat cu pregătirea prestației noastre la Tribunal în problema înregistrării numelui de Partidul Național Român de către formațiunea lui Măgureanu. Am greutăți cu Vărzaru, avocatul nostru. Nu e de găsit!

De asemenea, pregătirea relansării *Cotidianului*. La cererea mea, Cristoiu mi-a pregătit o ciornă pentru cuvântarea mea la recepție. Nu am nici-o obiecție în principiu. Voi încorpora toate ideile sugerate de el.

Aseară, la Antena 1, am avut o confruntare cu un domn Ivanciuc (?) de la *Academia Cațavencu*. Ce s-a întâmplat? Senatorii PNȚCD au făcut o declarație în care acuză *Cațavencu* pentru critică sistematică a Partidului nostru. Mai mulți redactori de la *Cațavencu* s-au dus în fața sediului PNȚCD îmbrăcați în negru, pentru o înmormântare a simțului umorului. Au aprins lumânări, le-au depus pe trotuar și au abandonat pixurile cu care au scris articolele ofensatoare. L-au văzut apoi pe Dorin Anton, Secretarul General Adjunct al Partidului. Anton le-a răspuns cam solemn.

În programul transmis de Antena 1 s-a dat tot incidentul. M-au întrebat apoi dacă simțul umorului a decedat cu adevărat în Partidului nostru. Am râs de ei. I-am asigurat că nu e cazul. Le-am spus că am fost întotdeauna un susținător al revistei *Academia Cațavencu*, iar pe Mircea Dinescu l-am susținut foarte puternic, pe când eram în exil. Ivanciuc (?) a început să facă o analiză a PNȚCD și să „demonstreze" că suntem solemni, că ne prezentăm ca urmași ai lui Burebista, că ne referim tot timpul la sacrificiile enorme ce am

făcut, că n-avem simț al umorului.

Le-am pomenit „The Private Eye", „Le Canard Enchaîné", expoziția de caricaturi politice ce am organizat (The Great Challenge), care a înconjurat lumea... Nu prea m-a lăsat să vorbesc, dar impresia s-a creat. Le-am dovedit că ei, cei de la *Cațavencu*, n-au simțul umorului.

Joi, 7 Mai 1998

La masă cu Cristoiu și Husar. Trebuia să finalizăm cum va ieși ziarul. Nu mai vrea ca să scriu și eu un articol. S-o fac după 3-4 zile. Articol în care să mă arăt de acord cu ce se face. Apoi, nu mai vrea ca să apară ziarul cu „Ion Rațiu, FONDATOR" pe prima pagină. Va fi în casetă. Nu mi-au adus însă felul cum va arăta caseta. Le-am spus că trebuie să mi-o arate. Mi-o trimit prin FAX, îmi spun.

Discutăm cum se va desfășura recepția. Eu voi primi invitații. Voi face cuvântarea mea. Husar va fi lângă mine. Mai târziu, va apărea Cristoiu cu ziarul. Atunci ziarul se va distribui și Cristoiu va vorbi.

I-am vorbit de înregistrarea numelui de Partidul Național Român, al lui Măgureanu, care va avea loc mâine la Tribunal. I-am dat toate tăieturile din ziare când am declarat că voi contesta luarea acestui nume care este pe vecie identificat cu Partidul românilor din Transilvania, Partid care a făcut Unirea cu patria mumă și al cărui urmaș direct este PNȚ și apoi PNȚCD. I-am dat textul meu de atunci și un nou text pregătit de Ion Varlam în numele UMRL. Va trimite un reporter și va acoperi evenimentul.

I-am atras atenția că se spune că ar fi foarte legat de Măgureanu. Chiar că lucrează cu el. A negat categoric. I-am dat și contestația redactată de avocatul Vărzaru, semnată de mine, și depusă de el la Tribunal.

Seara, pe la 10.00, îmi vine FAXUL cu caseta și cu pagina 7-a, ca să-mi arate unde va apărea. Cu alte cuvinte, ziarul e al lui Cristoiu, apare Ion Cristoiu, Director, pe prima pagină, iar eu apar la picioarele casetei în formula „Cotidianul a fost fondat la 1990 de ION RAȚIU". După care urmează amănunte redacționale informative: E-mail, adresa, telefoanele și FAX-ul.

Studiez totul și-i telefonez lui Nicolae: E inacceptabilă formula, îi spun. Îi trimit apoi totul prin FAX și-i sugerez ca o posibilă soluție ca partea albă pe negru să apară la vârful casetei în forma:

COTIDIANUL
Fondator : ION RAȚIU

Ei erau cu toții la un restaurant, Nicolae a împlinit astăzi 50 de ani. Îmi aduc aminte cum în Clinica Krankenhaus din Davos-Platz am stat cu

Elisabeth până în ultimul moment. După ce m-a dat doctorul afară, n-am așteptat o jumătate de oră, până ce a deschis doctorul ușa: „Ein Bub", mi-a zis. Și m-am dus la Elisabeth.

Au mai trecut vreo 40 de minute de frământări după ce i-am trimis FAX-ul. Când am vorbit cu el la telefon, i-am atras atenția că „even at this late stage I will not allow the news-paper to come out the way they want - come what may".

Acum i-am trimis un nou FAX:

„Nick, on second thoughts I have to insist that on the front page, somewhere, under the masthead, FONDATOR: Ion RAȚIU must appear.

Of course, he can put Ion Cristoiu in bigger letters, centrally placed etc., but the information about my founding the newspaper, cannot be buried, somewhere in the middle pages, like they propose to do".

M-am uitat apoi la programul Anului de AUR 1986, al Stelei, când au câștigat Cupa Cupelor în Europa. Trecând pe PRIMA TV, l-am văzut pe Cristoiu discutând cu alți patru evenimentele curente, până au terminat, la 1.00 dimineața. Până am digerat știrea bună că am câștigat procesul de la Brașov - deci casa e a noastră, a mea și a Myei și am trimis un FAX de mulțumire dnei Boureanu care mi-a dat știrea, s-a făcut ora 2.00. M-am trezit, azi, 8 Mai, la orele 4.20 și am scris aceste rânduri.

Sâmbătă, 9 Mai 1998

Sunt în aeroportul Otopeni. Plec, prin Frankfurt, la Nisa, de unde voi lua un taxi să mă ducă la Shenandoa, casa lui Simon Carmel. Acolo sărbătorim ziua de naștere a lui Nicolae.

Ieri dimineață, la Tribunal. Fusesem informat greșit de stagiara lui Vărzaru că înregistrarea Partidului Național Român va avea loc la orele 8.30. Am sosit, la timp, împreună cu Grabowski. Suntem informați că procesul va avea loc abia la orele 11.00. Am stat puțin ca să mă familiarizez cu „sala mică" și completul de judecată. Au venit pentru cauzele lor particulare, rând pe rând, Vărzaru, Ghiga, Emil Popescu. Fiecare mi-a vorbit. Toți se declară în favoarea poziției luate de mine. Toți îmi atrag atenția că nu va fi ușor să câștig și să împiedic înregistrarea numelui de „Partidul Național Român".

Cum era cam mult de așteptat m-am dus la Parlament. I-am dat o invitație pentru ceremonia relansării *Cotidianului* lui Lucian Mihai, Secretarul General al Camerei, și am stat în biroul lui, să citesc ziarele. Am găsit chiar o referință, în *Ziua*, la ceea ce se va petrece azi la Tribunal.

M-am întors la Tribunal pe la 10.45. „Sala mică" era deja plină. Se judecau diverse procese. Pe la 10.55 sosește un mare grup cu Măgureanu, di Cezare, Bodnaru și alții conduși de Cerveni, avocatul lor. Grabowski, stagiara lui Vărzaru și eu eram așezați pe ultima bancă. Bodnaru se așază lângă noi. Îmi reamintește că, în 1990, m-a ajutat să-mi obțin casa în Armindenului,

ceea ce e parțial adevărat. El era, cred, Președintele Consiliului Municipal, sau așa ceva. Cine s-a luptat pentru mine a fost Minodora Ilie. Dar totul a fost strict legal. Am obținut casa în baza Decretului-lege care oferea locuințe celor ce se repatriau. I-am menționat acest lucru en passant pentru că el insinua că-i sunt dator și acum să-l răsplătesc renunțând la intervenția ce intenționam să fac astăzi. La fel, di Cezare mi-a reamintit că atunci când Coposu începuse să acționeze împotriva mea ca nu cumva să fiu adoptat candidatul Convenției la Președinție în 1992, a venit la mine să-mi propună Președinția Partidului său, adică a Partidului Național Român, care era deja strict legal înregistrat. Cu același scop. Măgureanu nu mi-a vorbit. Ne-am salutat doar dând din cap.

Curând, după 11.00, grefiera cheamă Partidul Democrat Agrar, Președinte Burca (căci nu mai e prietenul meu Surdu). Mă duc imediat în față. Doamnă Președinte, mă numesc Ion Rațiu. Am... Mă întrerupe: „Așteptați puțin. Mai avem de împlinit o procedură" și grefiera citează pe Președintele Partidului. Îndată ce termină grefiera, Președinta se uită la mine. Doamnă Președintă, repet eu cu voce tare, fermă, mă numesc Ion Rațiu. Am o cerere de intervenție. Mă duc la ea, îi dau documentul. Intervine Vărzaru: „Doamnă Președinte, îl reprezint pe domnul Rațiu. Am încercat în repetate rânduri să examinez dosarul, dar n-am reușit să obțin acces la el". Au intervenit și alții. Ghiga a vorbit bine. Din nou Vărzaru, Cerveni pentru PDAR: „Sunt aici în calitatea strict, de avocat", îmi spune. Toți cad de acord că procesul trebuie amânat. Președinta cere opinia Procurorului. Altă femeie. De fapt, tot completul era numai din femei. Și Procurorul e de acord. „Procesul a suscitat interes. Să se dea posibilitatea părților să se edifice asupra dosarului". Rămâne doar să se stabilească data noii înfățișări. Toți sunt de acord să se dea un termen scurt. În fine, se decide data de 22 Mai.

Atât Vărzaru cât și Ghiga au rămas oarecum impresionați. De altfel, i-am stimulat eu. Acest proces trebuie să aibă răsunet internațional, le-am spus. De care vor beneficia și ei, indiferent dacă reușim sau pierdem. Trebuie să se vorbească de PNR-ul care a înfăptuit marea Unire. Partidul lui Măgureanu, di Cezare și PDAR-ul nu pot să fie lăsați să moștenească prestigiul PNR fără scandal, ca lumea să știe că sunt impostori. I-am dus la mine acasă pe Ghiga și Grabowski. Le-am dat o cupă de șampanie.

Mi-am văzut de treburi toată după-amiaza. Nicolae îmi spune că i s-a confirmat că numele meu va apărea în casetă așa cum am cerut.

Doina îmi telefonează, azi dis-de-dimineață, să-mi spună că a primit un mesaj de la Președinție. Constantinescu e alarmat de ce facem. Cristoiu se poziționează pentru a intra în politică. Își face platforma pe banii noștri.

La 7.30 a.m. verific. N-am primit caseta promisă prin FAX. Îi telefonez imediat lui Nicolae: „The FAX has not arrived. You have an hour to get it for me. If I don't get it, I am not coming (to Nice). I will stay here. The newspa-

per will not go out unless the cassette is right".

Nick: „It can be changed later". „No, I will physically stop the printing. Make no mistake".

Fac o baie. Îmi împachetez lucrurile, căci nu iau multe pentru o singură noapte. Sosește Petrică cu Mariana pe la 8.15. Abia îi las să intre în casă, că-mi telefonează Nicolae: „It was impossible contact Călin (Husar). Dar am promisiunea lui fermă". No need for us to argue about it. They've never kept to the agreement we made. Every time I saw them, they changed and asked for more. I don't trust them an inch. I can not let the paper go out with their cassette. But what I can do...

M-a întrerupt. „Călin has never let me down. He will not let me down now. They will print the cassette the way you suggest. There is only the positioning of the cassette. The front and back pages are very valuable for advertising. It can go on page 8, on the Foreign News".

„It can go on the 2nd page or the 15th, or on The Editorial page. There is no point in discussing it further. What I'll do, just for you, I can come now. During the day Călin can send you the fax about the cassette. If it does not come, or, if it's not acceptable, I will take the early plane from Nice, at 7.00 a.m. Like this I will be in Bucharest in order to stop the printing, or the distribution. But I will only do it for you. I will not get much sleep tonight, but I'll be able to stop Cristoiu getting away with it".

Mi-a confirmat că vremea e bună. Să-mi iau costumul de baie!

Pe drum spre aeroport, nesolicitați, îmi vorbesc amândoi. „N-am văzut reclame la TV despre *Cotidianul*. Se vorbește doar de CRISTOIU 2. N-am înțeles bine", îmi spune Mariana. „Nu se prea înțelege. *Cotidianul* e menționat, dar CRISTOIU e proiectat", adaugă Petrică. Semnificativ. Sunt sigur că așa e. Tinerii ăștia n-au absolut nici-un motiv să inventeze.

Călătoria bună. Aeroportul Frankfurt a devenit un labirint. M-am încurcat. Cred că mi-au trebuit 45 de minute să găsesc poarta pentru Nisa. Călătoria, fără nimic special. Avionul absolut plin. Drept masă un sandwich. Cu taxiul la „Shenandoa", casa lui Simon și Anabel Carmel, prietenul de-o viață al lui Nicolae, lângă Vence, pe drumul ce duce la faimosul hotel St. Martin. Abia sosit, Nicolae mă întâmpină cu un FAX de la Călin Husar. Da, formula sugerată pentru casetă arată așa:

COTIDIANUL
Fondat în 1991 (alb pe negru)
ION RAȚIU
Redactor șef.....
Secretar de Red.... (negru pe alb)

Pentru mine total nesatisfăcător. Îi spun lui Nicolae. De ce schimbă? De

ce refuză să facă ce au promis? Dacă n-o fac, eu mă întorc la București mâine dimineață cu avionul de la ora 7.15, tot Lufthansa până la Frankfurt și de acolo cu TAROM. Trebuie să fiu prezent, ca să opresc tipografia, dacă se mai poate, și cu siguranță difuzarea. Nicolae furios pe mine. Ce contează? Care e diferența? N-am cedat. Diferența e că formula lor sugerează că acum - deși am fondat *Cotidianul* - nu mai am nimic de-a face cu el. Nu știu dacă l-am convins sau nu că ăsta e jocul lor, dar Nicolae și-a dat seama că sunt absolut hotărât. L-a chemat pe Călin la telefon. Au vorbit ore întregi. Pe la 7.00 seara aduce un nou FAX. De astă dată satisfăcător. Spune, simplu, ION RAȚIU FONDATOR. E ceea ce am fost întotdeauna. De când am început *Cotidianul* m-am descris doar în casetă în acest fel.

„Shenandoa" e o casă foarte frumoasă. Parterul e deschis spre un mare gazon prin uși mari de sticlă ce țin loc de perete. La un capăt, o sală de masă cu un cuptor deschis, grătar, și de făcut pâine, pizza etc. Urmează două saloane, care duc unul în celălalt, fără perete complet despărțitor, două odăi de dormit, closet, odaie de baie cu duș și o saună. La etaj, o serie de odăi de dormit, cu două săli de baie. Splendid. Gazonul e mărginit într-o parte de un conifer japonez impresionant și prin mărime și prin forma lui. E foarte înalt. Vreo 40 de metri, aș spune. Trunchiul gros, peste un metru diametru la bază. Din el țâșnesc în toate direcțiile puternice ramuri, de peste patru metri lungime, paralel cu pământul, ca niște spițe la o roată. Și asta merge, nu tocmai simetric, în etaje. Remarcabil. De cealaltă parte a gazonului, o piscină ovală de vreo 10 metri. Asta la nivelul casei. Cum ușile sunt deschise când vremea e frumoasă, toată această parte, de vreo 15 metri lățime, devine parte din casă. Ușile, cum spuneam, sunt de fapt pereții casei care se deschid, în dreapta și stânga, spre cele patru coloane de piatră, echidistant plasate, care împart lungimea casei. Rezultatul e un sentiment, o impresie de mare spațiu, de libertate.

Seara, la restaurantul St. Martin. O ruină, total restaurată, dar păstrând câțiva pereți originali, consolidați dar păstrând aparența de ruină. Restul - un restaurant modern cu o terasă imensă ce are o vedere panoramică a regiunii, până la dealurile distante ce închid orizontul.

Rând pe rând, vin Dan și Ioana (Tilea) Ellerington din Australia, soții Politzer, Peter și Martin Green. Cină excelentă, bine aleasă. Cuvântări. întâi Indrei, Simon, Dan, Ioana. Vorbesc și eu, mai ales despre prietenia lui Nick cu Simon, care într-adevăr e remarcabilă. Au fost împreună de la vârsta de cinci ani, cred. Și au rămas prieteni toată viața lor. După falimentarea firmei noastre de navlosire, Simon i-a oferit lui Nicolae șansa să lucreze cu el în petrol.

Sâmbătă de neuitat. Ne-am culcat pe la 1.30. Duminică, 10 Mai, dimineața, m-am trezit devreme, ca de obicei, pe la 6.00 a.m. M-am plimbat, am înotat și am citit ziarele. Am și băut aproape un litru de lapte din frigider. Ceilalți au venit pe rând, pe la 9.00.

Prânz mare. Aranjat foarte frumos, livrat gata de la restaurant. Vreo 20 de persoane, așezate la întâmplare la mai multe mese, sub umbrele. A fost printre noi și un avocat din Paris, Mantel, tot de origine română; evreu din Moldova, tatăl lui. El, născut la Paris. Curioasă adunare: Ioana cu Petre și Indrei cu Ana! Nu pot să spun că-mi place alegerea lui Indrei.

La 12.00 exact, ne-am urcat în mașini, cu o grămadă de geamantane. La aeroportul din Nisa, în sala selectă a avioanelor particulare, unde ne-au dus pilotul și copilotul care au cărat bagajele. Avionul personal al lui Peter Green, cu reacție, extrem de elegant. Mult mai frumos decât cel al lui Taila Botnar. Stewardul ne-a oferit de toate, băutură la alegere, prăjituri etc. Eu n-am luat nimic. Doar un pahar de șampanie. Suntem o mică echipă: Peter Green, Nicolae, Sașa și Dan-Grigore, Indrei și Ana și noi doi, Elisabeth și eu.

Toate ziarele de Duminică (și IHT) din Londra. În voluminosul album al celor care au călătorit în acest avion am găsit o lungă apreciere în coreeană, semnată Jae Joon Park. „Fost candidat la Președinția Coreei de Sud. Dar n-a fost ales", m-a informat Peter. M-a inspirat. Am scris ceva cam în acest sens. Dar în englezește: „I see that the failed candidat for the Presidency of his country has a long message. I know how it feels not to be elected, but I am sure that even as President be couldn't have had a more confortable and elegant flight in this jet".

După două ore și un sfert de zbor și aterizăm, aproape pe nesimțite, la Otopeni. Și aici tratament VIP. Două mașini ne așteaptă pe tarmac. Suntem conduși în salonul special. Eu plec cu Elisabeth într-una din mașini. Ceilalți rămân să li se aplice vizele de rigoare. Puțină agitație și pierdere de timp căci nu mai găseam unul din bagajele Elisabethei. În cele din urmă s-a găsit, căci „stewardul" uitase să-l descarce.

La Palatul Cantacuzino (Casa Enescu), foarte multă lume deja. Am strâns mâna peste tot și am continuat să primesc lumea cu Călin Husar. Pe la 9.30 vorbesc invitaților din balcon. Simplu. Vrem un ziar independent, obiectiv, la cel mai înalt standard occidental. Vom reuși. Am circulat, i-am invitat pe oaspeți să aibă răbdare, să nu plece. Am avut o orchestră de jazz. Lumea s-a simțit bine. Interviuri. Dan Grigore e starul serii în costumul lui, jachetă albă, pantaloni negri, papion roșu. Foarte mulți oameni de afaceri, potențiali clienți.

După ora 10.00 seara o bandă de copii mici răspândesc ziarul. Toată lumea îl vrea. Stăm până târziu după cuvântarea lui Cristoiu.

Marți, 12 Mai 1998

Perseil, cel de la 2000 și după, vine la Cameră. Îl primesc la Clubul Parlamentarilor. Vine și Nicolae. Am discutat împreună și șansele sunt bune. Să tipărim revista și să devenim acționari în societatea lui. Perseil are nevoie în special de aparatul administrativ, ceea ce noi îi putem oferi.

Sașa, nora mea, a vorbit cu Marina Almășan, prezentatoarea „Ceaiului de

la Ora 5". Mă bucură foarte mult căci Sașa vrea să ia o româncă la Londra ca Dan-Grigore să învețe limba română, acum, în copilărie.

După masă, la orele 16.30, începe BCCC. În primul rând, cine merge la Blaj, pentru 150 ani de la Revoluția din 1848. Va merge un autobuz.

Mare discuție legată de Prefectul din Bihor, care e la cuțite cu Senatorul Bădiceanu, Președintele Organizației Județene.

Apoi, inițiativa Dudu Ionescu. Să se amnestieze unele cazuri de infracțiuni în perioada 16-22 Decembrie 1989. Dudu explică ce vrea, și de ce a făcut acest Proiect de Lege. Eu am început discuția întrebându-l dacă a avut această inițiativă de unul singur. Ce efect va avea în țară asupra electoratului nostru. A vorbit bine Ionescu-Galbeni. Mai puțin bine, Țepelea și Mircea Munteanu.

Ieri seară, la Restaurantul Blitz. Cu toți ai mei, Peter Green și câteva minute mai târziu, Călin Husar și Michael Beck. Ziarul iarăși s-a vândut imediat. A ajuns la 65.000 de exemplare.

Peter e încântat de vizita lui în România. I-a plăcut, mai ales, vizita de ieri aici, în Palatul Parlamentului. Sașa și Dan-Grigore, din nou în mare formă.

Miercuri, 13 Mai 1998

Și azi au crescut vânzările *Cotidianului*.

Acum sunt în ședința grupului parlamentar PNȚCD. Ședința începe cu o relatare din partea lui Berciu asupra desfășurării sărbătorilor din Blaj. Ziua importantă va fi Duminică, 17 Mai. Marcăm 150 de ani de la Revoluția lui Avram Iancu. Mai vorbim de o carte în care un colonel din MI ne batjocorește. Ne face hoți, escroci etc. Deputatul Micle citează din ea. Vine Dejeu. Până citește și până ce presa ia fotografii și filmează, vine și Radu Vasile. Mai multe subiecte la ordinea de zi: politică, economie, organizare. Diaconescu ne-a ținut o lecție. Trebuie să fim prezenți la dezbateri. Vom fi penalizați dacă n-o facem.

Joi, 14 Mai 1998

I-am transmis Doinei obligația ce mi-am asumat până când își găsește un post. Între timp, îmi spune, scrie o carte a acestor ani, de când m-am întors în România. Nu mi-am luat absolut nici o obligație față de ea. Și nici pentru cartea ce scrie. Ce scrie, cum scrie, o publică, n-o publică, e treaba ei!

Vineri, 15 Mai 1998

La Gunnar și Sissel Lindeman, Ambasadorul Norvegiei. Discuții separate cu Ambasadorii Federației Iugoslave și Albaniei. O vizită din partea noastră, a Parlamentului României, ar fi foarte bine primită. Trebuie să insist.

Sâmbătă, 16 Mai 1998

Cristoiu îl prezintă foarte favorabil pe Miron Cozma. Îl face chiar erou.

Pregătesc răspunsul meu, dar o fac în contextul relansării *Cotidianului*. Ieri am avut o înțelegere cu Cristoiu, ca articolul meu să apară în colțul dreapta jos, pe prima pagină. Unde are rubrica „Pre limba scriitorului". Să vedem cum o să publice ce-i voî trimite. Cunoscându-l, m-ar surprinde să facă ceva ca să minimalizeze impactul a ceea ce scriu eu. În orice caz, în articolul meu condamn fără înconjur venirea minerilor la 26 Septembrie 1991. Dacă n-am fi respins intrarea lor, cu forța, în Camera Deputaților, fragila noastră democrație ar fi fost sugrumată în fașă.

Duminică, 17 Mai 1998

Luăm parte, Elisabeth și cu mine în programul „Duminica în Familie" la Antena 1. Foarte reușită emisiune. Printre invitați, și Cornel Dinu. Elisabeth la înălțime.

Trimit articolul meu lui Cristoiu, prin Petrică, cu o notă de acoperire. Astăzi au avut loc serbările 3/15 Mai la Blaj, 150 ani de la Revoluția Românilor transilvăneni. S-a dus Constantinescu. Eu nu m-am dus. Am trimis un mesaj pregătit de Grabowski și Varlam. Cam tare, dar bun. Ne trebuie adevărata libertate. Adevărata eliberare de sub regimul răsturnat la Revoluția din 1989.

Luni, 18 Mai 1998

Cotidianul publică, cuvânt cu cuvânt, articolul meu în care îl condam pe Miron Cozma. Publică însă, pe ultima pagină (16) o scurtă notă despre intenția celor 40 de parlamentari PNȚCD de a intra în Partidul Național Român al lui Măgureanu. Cuplat cu faptul că ziarul nostru n-a scris nimic despre intervenția mea, Vineri 8 Mai, împotriva înregistrării numelui PNR, se poate spune că nu e obiectiv.

Primesc o cupiură din *Cațavencu,* 13 Mai. Vorbește de „Noul ziar al vechiului Ion Rațiu făcut de Cristoiu 2, cum i-au spus clipurile publicitare". Iar în fotografie mă arată spunându-i Senatorului Turianu: „Era bună Doina Bâscă, dar după atâtea sute de numere, understand, începuse să gâfâie! Well, l-am adus pe Jack Cristoiu, că are mai mult suflu, e capabil să scrie zilnic 4-5 articole mari despre mine și încă 13-14 pagini despre el".

Marți, 19 Mai 1998

Cotidianul (Cristoiu) îl atacă puternic pe Constantinescu pe marginea scrisorii lui Valerian Vlad. Pe bună dreptate, dar îmi va crea dificultăți în partid.

Ulm Spineanu îmi dă *Monitorul de Suceava* de ieri. Mircea Ciumara mă atacă pe prima pagină: „Rațiu și Gabrielescu, vinovați de moartea lui Coposu". Trist că se întâmplă astfel de lucruri.

Azi-dimineață, la 8.00, Vărzaru, Varlam, Grabowski și cu mine ne întâlnim la mine acasă. Pregătim intervenția noastră de Vineri, 22 Mai contra lui

Măgureanu. Vom aduce alte cereri de intervenție, ca astfel să obținem o nouă amânare. Și apoi să pregătim o echipă întreagă de avocați care să nu se repete, să-și împartă rolurile. Eu voi vorbi referindu-mă numai la aspectul istoric. Furt de imagine; căutare de legitimitate din moment ce se auto-proclamă continuatorii Partidului Național Român din Transilvania.

În acest context *Cotidianul* a publicat un scurt articol în care se „dezvăluie" că cei 40 de parlamentari disidenți PNȚCD care s-au întâlnit la Poiana Brașov aveau intenția să intre în Partidul lui Măgureanu. Articolul e nesemnat. Nici unul din cei vizați (dar nu i-am verificat pe toți) n-a spus o astfel de enormitate. Cum nu-mi pot închipui că s-a publicat așa ceva fără aprobarea prealabilă a lui Cristoiu, eu bănuiesc că el a inventat toată povestea. Pentru a pregăti o atmosferă favorabilă acțiunii lui Măgureanu și pentru a mă discredita pe mine în ochii colegilor mei. L-am căutat pe Redactorul-șef și i-am lăsat mesaj să mă sune prin Steluța Petre. Nu m-a sunat. Am vorbit cu Husar și i-am cerut să-mi obțină această informație.

În timpul prânzului vine Dinu. Îl duc cam peste tot în partea unde funcționează Camera și Centrul Internațional de Conferințe. Mi s-au luat exact trei interviuri pe parcurs, asupra diverselor probleme la ordinea zilei. Evident, Dinu a fost impresionat de ce a văzut și de faptul că am fost acostat și recunoscut tot timpul.

Nicolae îmi telefonează. Vrea să știe ce facem cu tipărirea cărții Congresului care va avea loc la București, la sfârșitul lunii viitoare. Acum organizatorii au venit cu ideea să le dăm doar bani și să-i lăsăm pe ei să tipărească volumul la Budapesta. Argumentul lor e că astfel distribuția se va face în condiții optime, cartea fiind în limba engleză. Eu prefer s-o tipărim noi, pe cheltuiala noastră. Apoi, să facă ei distribuția.

Noaptea trecută, dacă am dormit două ore, e mare lucru. M-am culcat câteva minute înainte de orele 11.00 seara. Am adormit imediat. Deșteptătorul m-a trezit, așa cum era programat, la miezul nopții, pentru că trebuia să iau pilulele antibiotice. Mă simțeam odihnit și foarte treaz. Am citit. Aproape tot timpul cartea lui Jean Burcă, *Call the manager*. Mi-a plăcut foarte mult, deși nu e o operă de artă. Dar e interesantă. Descrie cu oarecare vervă personalitățile pe care le-a cunoscut în lunga lui carieră de hotelier, mai ales în Madeira. Am adormit din nou abia pe la 5.00 dimineața și la 6.00 iar a sunat deșteptătorul, căci trebuia să iau pilulele. Tot la 6 ore. Atât timp cât elimină nevoia de operație, sunt mai mult decât gata să fac efortul necesar.

Curios însă. Dezbaterile la Buget, de exemplu, nu sunt interesante pentru mine, nu vreau să intervin în nici un fel. Și totuși, nu sunt în pericol de a fi surprins ațipit de fotografi sau de televizor! Probabil, mulțumită cafelei. Și faptului că n-am mâncat nimic la prânz!

Semnificativ. Deputatul Săvulescu, din Călărași, vine și-mi zice: „Ce-ați

făcut, domnule Rațiu? Ziarul ăla frumos, demn?". Se referea la schimbarea survenită o dată cu venirea lui Cristoiu. Din păcate, cam are dreptate. Vechiul *Cotidianul* era frumos, dar nu era citit. Un ziar nu poate să trăiască dacă nu e citit. Numai dacă circulația e mare, putem obține reclame. Și numai cu reclame poate supraviețui un ziar. Simplu.

Miercuri, 20 Mai 1998

I-am vorbit lui Cristoiu, aseară la telefon. I-am cerut să-mi dea sursa informației că „grupul de la Brașov" a vrut să treacă în Partidul Național Român, al lui Măgureanu. Reacția lui caracteristică: „Nu pot să dau în vileag numele celor implicați. E secretul care trebuie respectat în jurnalistică". Am insistat. Sunt pus într-o situație imposibilă în Partid. Toți îmi spun că știrea e total inventată. N-a fost chip. „Dacă vreți, eu plec acuma. Rupem contractul", mi-a răspuns. Nu, voi scrie în articolul meu. Nu putem să dăm drept fapt împlinit ceva ce e total fals și neverificat. Titlul articolului a fost „Radu Vasile a pus la cale puciul de la Brașov pentru a intra în partidul lui Măgureanu". „Eu sunt mai bine informat decât dumneavoastră. Așa a fost. Așa cum am publicat", mi-a zis. N-avea nici-un rost să mai insist. Voi scrie despre această problemă. Pentru moment e clar că Cristoiu e pentru Măgureanu.

Îi vorbesc lui Nicolae și-i explic situația, care simt că va deveni intolerabilă. Dacă menține aceeași atitudine, va trebui să-i accept demisia la proxima ciocnire.

Azi-dimineață dau un interviu la Televiziune despre prima dezbatere a candidaților pentru Președinție în 1990 (17 Mai). Am făcut-o la mine acasă.

Depunerea de coroane la bustul lui Corneliu Coposu. Ne-am adunat vreo două-trei sute de oameni, în frunte cu surorile lui (care mi-au adus o scrisoare de la Doina Cornea) și conducerea Partidului. În prima „echipă" care a depus o coroană am fost eu cu Diaconescu, Galbeni, Bani Ghica, Geo Cristea, Remus Opriș, Radu Vasile. Am zis o rugăciune, ne-am închinat și ne-am retras pe poteca cu lespezi de piatră care duce din stradă până la bustul lui Coposu, cu lumânări aprinse. Au urmat, rând pe rând, vreo zece astfel de grupuri. După depunerea florilor, Diaconescu a rostit o scurtă cuvântare despre Coposu și ale liderilor noștri de-un secol și jumătate. Cam același ton l-a adoptat și Radu Vasile.

Înapoi la Parlament, la o comisie unită de mediere (a celor două Camere) asupra Legii privind acceptarea de către România a Constituției Organizației Internaționale pentru Migrări. Au venit puțini. Am fost foarte expeditiv. În mai puțin de 10 minute am căzut de acord asupra punctelor (minore) de divergență.

La ieșire am vorbit cu Matei Boilă. El e foarte îngrijorat de ce se întâmplă în Partid. Și în țară. Ce-i de făcut? Trebuie să readucem Partidul pe linia noastră, așa cum au trasat-o strămoșii noștri: serviciu în slujba națiunii, sacrificiu. Mi-a vorbit de Diaconescu, de Țepelea: „Cu ei ne ducem de râpă", a

ținut să sublinieze. Bine, pe cine să promovăm. Pe mine voi m-ați blocat. Voi ați făcut o campanie virulentă împotriva mea la Congresul nostru din Ianuarie 1996. Eu n-am vrut să fiu Președinte. Dar am socotit că ar fi bine ca să fie un vot liber pentru poziția de Prim-Vicepreședinte. Să decidă Congresul între Țepelea și mine. Aici a intervenit manevra lui Diaconescu. Cum nu putea numi mai mult de doi candidați, i-a numit pe Țepelea și Galbeni, ca ultimul să renunțe în plen în favoarea lui Țepelea. Deci, am fost blocat. Dacă voi n-ați fi făcut campania împotriva mea, alta ar fi fost situația. Ce facem acuma? Vrei tu să fii Președinte? „Nici vorbă", îmi răspunde. De altfel, a negat tot timpul că au făcut campanie împotriva mea. Dar când i-am afirmat, categoric, că ceilalți transilvăneni mi-au comunicat acest lucru, a tăcut. „Dacă nu, atunci pe cine? Pe Nelu Mureșan? Pe Lepșa? Pe Micle? Pe Dunca?" Cum pomeneam un nume, se strâmba cu dezgust. „Trebuie să facem ceva. E imperativ. Altfel pierdem tot electoratul!", a încheiat. Să rămânem în legătură. Eu nu știu cât o să mai stau în țară. Dar, de servit țara, tot vreau s-o fac.

Abia am ajuns la locul meu în sala de ședințe și a venit Silviu Petrescu să-mi vorbească. Fără înconjur îmi spune că tot mai mulți se gândesc că numai eu pot să fiu soluția. Ceilalți n-au suprafața și n-au antecedentele. Vasile Lupu, Radu Vasile, Remus Opriș sunt cei mai ambițioși. Apoi, ar fi Ciorbea, dar el a fost candidat în 1990 chiar pentru PS, deci comunist. Eu n-am absolut nici-o intenție să fac ceva pentru ca să fiu eu ales la conducere. S-o facă alții. Prefer chiar să plec din țară, decât să intru în acest joc, i-am spus și lui. A analizat apoi pe subiecte atuurile mele: trecut anti-comunist neprihănit, popularitate, nume recunoscut imediat în țară, limbi străine, demnitate etc. etc. I-am spus însă: Toate astea sunt bune și frumoase. Adevărul e că am fost sistematic depreciat: de Coposu, apoi de Diaconescu, Țepelea, Galbeni, de Opriș în special, Dudu Ionescu și de mulți alții. Cum se mai poate schimba atitudinea colegilor din Parlament? Eu nu văd cum!

La orele 4.00 p.m., la Librăria Mihail Sadoveanu. S-a lansat cartea lui Ovidiu Cameliu Petrescu, *Parlamentarii și Frizerii*. Au vorbit Adrian Năstase și Ion Mircea Pașcu. Ambii au exprimat surpriza plăcută după ce au citit cartea. Sunt de acord. Și eu am citit-o astă-noapte și am găsit-o foarte bună: Parlamentul e critic și amuzant analizat de un inteligent observator și participant. Ovidiu n-a spus mare lucru, dar cu mult bun simț. Omul mi-a plăcut întotdeauna. Am colaborat în Biroul Permanent în legislatura 1992-1996, în Delegația parlamentară la AAN și în Comitetul de conducere al Clubului Parlamentarilor. Întotdeauna Petrescu s-a purtat cu eleganță, chiar când n-am fost de acord.

Joi, 21 Mai 1998

Primesc o scrisoare și de la Doina Cornea. Pe scurt zice: „Ion Cristoiu a distrus *Cotidianul*". Nu se mai abonează.

Dimineața, în Cameră. Las mesaje, atât Prim-Ministrului cât și lui Soare, Președintele BANCOREX. Nici unul nu-mi răspunde. Pe Radu Vasile l-am căutat să-l întreb dacă a avut, sau nu, conversații cu Măgureanu despre posibilitatea intrării lui „cu cei 40 de mucenici" în Partidul Național Român, cum a scris Cristoiu în *Cotidianul* din 18 Mai. Pe Soare l-am căutat în speranța de a găsi o soluție la situația imposibilă în care mă găsesc din cauza garanției ce am semnat pentru împrumutul de 180 milioane lei acordat doamnei Iurian, Salubritatea Alba, din Câmpia Turzii.

Seara, la 7.00 p.m., vin Varlam și Grabowski la mine. Vărzaru ne transmite scuze. E la Procuratură. Vine însă avocata Dumitrașcu care lucrează în biroul lui. Plănuim puțin. Cum trebuie să acționăm mâine la Tribunal. Mă pregătesc mai ales pentru a scrie un articol - sper inteligent - ca să resping afirmația lui Cristoiu că un grup de parlamentari PNȚCD - cei întruniți la Brașov - negociază intrarea lor în PNR-ul lui Măgureanu.

Doina îmi telefonează de nenumărate ori ca s-o iau cu mine la Barcelona. Nici prin minte nu-mi trece.

Mă culc devreme. Pe la 10.45 p.m.

Vineri, 22 Mai 1998

Mă trezesc pe la 4.00 a.c. Perfect odihnit. Fac note. Fac rutina mea de gimnastică, vreo 10 minute și mă duc la vecinul meu, Cornel Lustig. Iau cu mine 4 exemplare din *Cotidianul*, așa cum fac în fiecare zi. Câte un exemplar pentru toți locatarii din casa lui Lustig. Sosesc câteva minute înainte de 7.00 a.m. Nu ne omorâm cu conversația. De altfel, Cornel Lustig e întotdeauna mohorât și monosilabic. Ieri, de exemplu, i-am dus un buchet de 11 bujori. Splendizi. Cum eu voi lipsi cinci zile din București, să se bucure de ei. De altfel, mulți alții se vor deschide până mă întorc. I-a făcut plăcere. Dar abia de a zis mulțumesc. Așa e omul, ce să-i faci!?

Răsfoim ziarul. E ediția de week-end: 20 pagini de data asta. În pagina „Chiorâș", o mare caricatură a lui Diaconescu, la rubrica TIPURI, TRUCURI și TERTIPURI, sub titlul „Căpitan la 15 ani: LIVIU PETRINA, un articol care se vrea amuzant al lui Florin Iaru. Se leagă de vârsta liderilor PNȚCD, în special de Diaconescu, Țepelea și Galbeni, dar mă menționează și pe mine în cuvintele „Our hero și Rațiu cu *Cotidianul* subsuoară". Eroul fiind Liviu Petrică, pe care nimeni nu-l iubește, nimeni nu-l apreciază etc.

Vreo zece minute la aparate. Apoi 5-6 minute de înot, urmat de un duș rece. Oricât de obosit aș fi, mă forțez să fac asta și, la sfârșit mă simt mai bine.

Merg direct la Tribunal. Ajung la 9.15 a.m. Mult prea devreme. Mă instalez pe ultima bancă în colțul Sălii Mici. Restul dimineții l-am descris în articolul meu pentru *Cotidianul*. Câteva comentarii despre „dramatis personae". Măgureanu, solemn, nezâmbitor, „dead-pan", cum ar spune englezul.

Cerveni, flamboiant, elocvent, total stăpân pe situație. Face și glume, bine primite. Cu adevărat, în elementul lui. Celălalt avocat, o femeie bine documentată, dar fără charisma lui Cerveni. De partea noastră, Vărzaru face o bună pledoarie. Cam lungă, cu tentația de a se repeta. Dar analiza lui juridică e, aș spune, impecabilă. Di Cezare, Președintele Partidului Național Român, și-a pierdut firea de vreo două ori. Președinta Completului de judecată a trebuit întâi să-l modereze și apoi să-l amenințe că-l va scoate din sală. Celălalt avocat al nostru a vorbit în numele UMRL-ului, care a continuat lupta anticomunistă. Și el a vorbit bine. Din păcate, e cam bătrân și vocea lui slabă nu-l avantajează. Dar a avut momente când toată sala l-a ascultat într-o tăcere de mormânt. A vorbit și un domn subțirel, mic de statură, dar cu voce puternică de bas. A pledat să nu se creeze un precedent, ca nume istorice să fie preluate de oricine. A vorbit ca descendent al Familiei Stroici. Procurorul - o femeie - a fost scurt. S-a opus înregistrării numelui de Partidul Național Român. Sentința se va da peste câteva zile.

L-am felicitat pe Cerveni cu cuvintele că pledoaria lui merita o cauză mai bună. Nu sunt sigur că vom reuși, dar poziția adoptată de Procuror e de bun-augur. Bineînțeles, i-am felicitat pe avocații noștri.

Repede acasă. Mi-am scris articolul pentru Cristoiu. Am aranjat ca să fie tras la calculator de Carmen Rădulescu, am mâncat ceva, mi-am făcut bagajele și ... la aeroport.

Acum scriu astea în München unde am schimbat avionul. Tocmai așteptăm să decolăm. Șansa a făcut să am un loc la fereastră pe partea stângă a avionului. La ceva mai bine de o oră după decolare primul ofițer anunță că avem o vedere minunată a celui mai mare munte din Europa, Mont Blanc. Adevărat. L-am văzut de multe ori de la distanță. Prin binoclu de la Klein Matterhorn. Impresionant și atunci. Dar niciodată nu l-am văzut strălucind așa de la o înălțime de 10.000 metri. E masiv. Nu se compară cu Mont Cervin sau cu Monte Rosa, sau cu oricare alt munte din Europa. E ceva unic, deși, cum se spune nu e paradisul alpiniștilor. Pentru că e relativ ușor de cucerit, dacă ai suflu și ești în formă.

Vineri, 22-Luni, 25 Mai 1998

La Barcelona pentru sesiunea de toamnă AAN. E ora 8.55, ora locală. Sunt în avionul care ne duce la München, unde-l schimbăm cu cel pentru București. Lufthansa și unul și altul. Plouă.

Echipa noastră s-a comportat bine dar nu excepțional. Eu am vorbit la prima ședință. Trebuia să prezint performanța României de la ultima ședință la sfârșitul dimineții, imediat după olandez. Ca de obicei, programul s-a lungit cu o lungă intervenție a lui Jirinovski, care a acuzat Occidentul că aplică un standard dublu. OSCE trebuie dezvoltată, spune el. Numai acolo se poate

asigura securitatea Europei întregi. Fără Rusia nu se poate realiza acest lucru.

Prânzul, masă mare dată de canadieni, numai pentru invitați, special ca să promoveze acțiunea lor pentru abolirea minelor.

După-amiază au vorbit Rompkey și o doamnă deputat. La întrebări am participat și eu. Le-am comunicat că România a semnat convenția și Parlamentul a trecut legea. Știau deja. M-a amuzat cehul pe care, de altfel, nu-l apreciez: tocmai el a făcut mare caz pentru abolirea minelor - ei, cehii, cei mai mari producători de semtex, explozivul plastic atât de periculos!

Duminică, Comisia mea de Apărare și Securitate a avut liber. Am făcut turul Gaudi cu autobuzul. Remarcabil. Mai întâi, câteva clădiri în oraș. Apoi la Casa Muzeu Gaudi. Impresionant „valul mării" din piatră, platforma înconjurată de banca sinuoasă - cea mai mare bancă din lume. Toată din ceramică, deliberat spartă și apoi reconstruită cu multă imaginație. Într-adevăr, mintea și imaginația de copil, continuu surprins la minunile realității.

Luni, 25 Mai, a fost ziua excursiei la Girona și Figueras. Girona e veche. De pe vremea Romanilor. Biserică frumoasă. Mulți evrei s-au stabilit aici în secolul al IX-lea. Aveau un ghetto, cu o singură intrare, încuiată noaptea. La Figueras, Muzeul Dali. Extraordinar. Impotent cum era, și-a compensat lipsa bărbăției prin imaginație. Gala, rusoaica cu care s-a căsătorit și care se culca cu nenumărați tineri și bătrâni, prieteni și dușmani, a fost un factor dominant în viața lui. Pentru că o iubea. Am ieșit din muzeu foarte deprimat. Mă întreb ce efect are asupra majorității oamenilor, pentru că îmi închipui că nu sunt primul care a avut această reacție.

Seara, la recepția dată în Palatul Regal, construit în 1926, dar nu utilizat ca atare. Legătură bună cu Doug Berenter. Vorbesc și cu Bill Roth, dar neconcludent.

Ultima zi. După Bill Roth vorbește Zbigniew Brzezinski. Simplu și direct. Turcia trebuie să simtă că e parte integrantă a Europei. Rusia să aibă dreptul să intre în Europa, dar „it must be a clear-cut expression of her desire". Rusia nu poate să împiedice intrarea în NATO a Țărilor Baltice sau a Ucrainei. Arhitectura NATO e o construcție de lungă durată, astăzi, în Europa Centrală; în următorii 20 de ani va urma Europa Orientală.

Concluzia mea: la adunarea la vârf din Aprilie 1999, sau nu se va face nici o nouă extindere, sau, dacă se face, va fi vorba de o țară din Nord, probabil Lituania, o țară din sud, probabil Slovenia și o posibilitate, dar nu probabilitate, la Centru: Austria. Am menționat și Austria, deși ea are dificultatea impedimentului constituțional care va fi greu de schimbat la timp: neutralitatea.

După el a urmat Gen. Klaus Naumann, șeful Comitetului Militar NATO și o serie de spanioli: Primarul Barcelonei, Președintele Senatului Spaniei, Jordi Pujol, Președintele Cataloniei (Generalidad), Președintele Camerei Deputaților și Prim-Ministrul Spaniei, José Maria Aznar. Nici unul n-a spus ceva

memorabil. Obișnuitele politeturi, felicitări, mulțumiri etc.

În Ungaria a câștigat alegerile FIDESZ. Deci dreapta. Se vor combina și cu Tordyan, dar poate nu cu Csurka. Totuși, va fi o altă politică față de România, Slovacia.

Am sosit târziu la București. Puteam să mă duc la deschiderea Conferinței „Cultura și politica identității în România modernă", dar n-am făcut-o.

Joi, 28 Mai 1998

Întâi la Parlament. Apoi la Conferință. Au vorbit H-R. Patapievici, Maria Crăciun, Catherine Durandin, Alexandru Duțu și la Președinție l-am avut pe Keith Hitchins. Am luat și eu cuvântul ca să resping ideea că în perioada interbelică ortodoxismul s-a prezentat ca identic cu românismul pentru ca astfel să se respingă asaltul din partea catolicilor și neoprotestanților veniți din Occident. După mine, le-am spus, a fost o perioadă grea. România Mare a fost construită din patru mari imperii (de fapt trei, dar Transilvania și Banatul erau provenite din Ungaria și Bucovina din Austria). Numitorul comun, cheagul, a fost naționalismul, aliat cu ortodoxia. Iorga, Nae Ionescu, A.C. Cuza și apoi legionarii au identificat românismul cu ortodoxia, deși nu exclusiv, căci au fost destui preoți uniți legionari.

Conferința este sponsorizată de Journal of the History of Ideas - Rutgers University, The University of Pittsburgh, Central European University Budapesta și Fundația Culturală Română. Fusese vorba ca și noi să sponsorizăm, dar, din moment ce nu ne-au pus nici pe invitații și nici pe program, am renunțat. Neînțelegerea a survenit atunci când ni s-au cerut bani peșin ca să se tipărească volumul cuvântărilor la Budapesta. Noi am oferit să tipărim noi aici, la București, pentru această sumă.

Cristoiu, începând de Luni, săptămâna aceasta, își publică și fotografia în fruntea articolului. Adevărat cult al personalității. Cam așa arată, acum *Cotidianul*:

COTIDIANUL
Director: Ion Cristoiu
Foto: Ion Cristoiu
Editorial: Ion Cristoiu

Nici un ziar din lume nu publică fotografia Directorului! Și, poate puține tipăresc numele lui direct sub titlul ziarului. De obicei, numele lui apare după fondator, în caseta ziarului care poate să fie la stânga sus, pe pagina editorialului/editorialelor.

Au venit Varlam și Grabowski. Primul vrea să transformăm UMRL în Partid. Ambii vor să reîncepem publicarea *Românului Liber*. Răspunsul meu

a fost da, dacă își iau angajamentul ei și reprezentanții filialelor să vândă suficient de multe ziare ca să acoperim costul.

Ghindeanu îmi telefonează știrea că Consiliul Municipal București a aprobat modificarea tarifului care va fi aplicabil clădirii și terenului din Calea Plevnei unde avem Redacția și Tipografia ziarului. Tirajul ziarului s-a stabilizat acum pe la 40.000. Dacă începe să crească iar, chiar dacă numai puțin, fiecare săptămână, atunci bine. Altfel...

Seara la Szöcs Ferenc. Dă o recepție în onoarea Gen. Vegh Ferenc, pe care l-am cunoscut când am fost în Ungaria acum doi ani pentru AAN. Foarte multă lume, mai ales militari. Eram cu Ambasadorul Danemarcei și cu Chris Crabbie. Le-am povestit ce s-a petrecut la Barcelona. Am stat mult de vorbă cu deputații britanici. Unul din ei mi-a spus că Crabbie „e un dezastru". A devenit prea pro-român, le-am zis râzând. Chris a reacționat diplomatic, dar cred că nu i-a plăcut. E greu să ghicești întotdeauna reacția omului. Eu am spus ce-am spus ca un compliment.

Vineri, 29 Mai 1998

Boncescu vine să mă vadă. Vrea să mă ajute cu obținerea casei, îmi spune. De ce n-a făcut-o atunci când era Secretarul General al Guvernului. Acum e prea târziu. Pe urmă, mi-a vorbit de vizele de care are nevoie pentru niște protejați de-ai lui. Cea canadiană și cea britanică. Ăsta a fost, de fapt, motivul pentru care a venit la mine. Nu pentru casa mea. I-am spus că între timp Lucescu a cumpărat-o. Insistă că se va interesa de situație și crede că va mai putea obține rezultate.

Seara, recepția programului „Să construim împreună". Programul are loc sub auspiciile „Fundației pentru Pluralism", România și „Democracy after communism" din Ungaria. Vreo 20 de tineri. I-am pus să se prezinte fiecare, pe rând. Cum face Chuck Percy, când are musafiri la cină. Le-am vorbit înainte de plecare, cerându-le să susțină Guvernul care trece prin momente grele. Nu știu de ce am făcut-o? Ar fi trebuit să le vorbesc despre importanța ca noi, românii, și ungurii să mergem împreună - „egy útt".

Sâmbătă, 30 Mai 1998

Ședință UMRL. Un total de 22 de membri prezenți: din Focșani, Satu Mare, Tulcea, Brăila, Iași, Ploiești, Piatra Neamț, Galați, Brașov, Sibiu, Lipova, Constanța, Dâmbovița și bineînțeles, de la centru din București (Varlam, Grabowski, Teodoreanu și eu). Abia am început ședința și s-au lansat într-o discuție aprinsă pro și contra numirii lui Cristoiu la *Cotidianul*. I-am lăsat să vorbească, deși *Cotidianul* n-are nimic de-a face cu UMRL. Opiniile împărțite, dar majoritatea e împotriva acestei schimbări, și nimeni nu are încredere în Cristoiu. Le-am explicat raționamentul meu. Cristoiu e orgolios, megaloman, are cultul per-

sonalității, e de proveniență și înclinație comunistă, principii n-are, dar e bun gazetar. Știe să facă un ziar citit, chiar indispensabil celor ce vor să fie informați. Tirajul s-a săltat imediat, de la 5.000 la peste 40.000 exemplare vândute. Cristoiu e obligat contractual să scoată un ziar independent. Faptul că are o tendință de stânga nu mă deranjează atâta timp cât prezintă faptele obiectiv și echidistant. El este și va fi în continuare monitorizat. Dacă nu-și respectă angajamentul va trebui să plece. Cristoiu e obligat să publice cel puțin o dată pe săptămână articolul meu, chiar sub titulatura „cuvântul sau opinia proprietarului". în felul acesta, mă pot adresa unui public larg. Oricât ar fi de citit editorialul lui Cristoiu, ideile mele vor fi și ele automat cunoscute. Cristoiu e un mercenar, dar și un ambițios care ține să ajungă în cele din urmă să fie respectat de țara întreagă. Această dublă ambiție și motivație îl va putea duce să adopte postura pe care o vreau eu. Să facă cel mai bun ziar din țară. Să fie autentic independent și obiectiv. Să respecte cele mai înalte tradiții ale jurnalisticii occidentale! Motivația există, pentru că salariul lui e o funcție a reușitei pe care, dacă o atinge, este excepțional de mare. (Nu le-am spus cât, ca să nu-i sperii.) Le-am atras atenția că marii proprietari de ziare din Occident au de obicei oameni de stânga la conducerea publicațiilor lor. Le-am dat exemplul Lordului Beaverbrook, care, la un moment dat, l-a avut pe Michael Foot atotputernic; același Michael Foot care a devenit apoi liderul Partidului Laburist. L-am pomenit și pe Lordul Thompson. Le-am reamintit faptul că cel mai bun gazetar din anii '30 și în timpul războiului a fost Pamfil Șeicaru, a cărui venalitate era proverbială, dar să vedem... Răspunderea e a mea, am concluzionat. Poate nu i-am convins pe toți. Și eu am mari îndoieli. Nu pot să fiu sigur că voi reuși. Dar cum zic, să vedem...

Am discutat apoi acțiunea noastră în viitor. Toți îmi spun că prestigiul meu e nealterat în țară. Cel al PNȚCD-ului s-a prăbușit mai peste tot. Să ne transformăm în partid. Majoritatea s-a exprimat așa. Doar Marina Hustiuc din Sibiu și Augusta Costiuc din Satu Mare au fost mai înțelepte. Și-au dat seama că ar fi o greșeală să ne transformăm în partid, oricare ar fi tentația. Și apoi, nu e sigur că vom fi acceptați în Convenție, odată deveniți Partid.

Mi-am exprimat și eu opțiunea: Dacă decideți să o faceți, eu nu mă opun. Dar eu va trebui să-mi dau demisia. Eu voi rămâne leal Partidului meu, oricare ar fi tratamentul ce mi se acordă de colegii mei. Am rămas cu concluzia că trebuie să ne intensificăm eforturile organizatorice. Să creăm noi filiale, să fim mai activi, să rămânem pe mai departe sprijinitori ai Convenției Democratice și să ne facem prezența tot mai cunoscută și mai constructivă. Să dăm un comunicat, în acest sens presei.

În fine, s-a discutat posibilitatea de a publica *Românul Liber*. Toți îl vor. Le-am dat devizul: un număr pe lună de 16 pagini în 2500 exemplare revine la 695 lei numărul pentru hârtie și tipărire. Tehnoredactarea ar trebui să fie făcută altundeva, separat. Deci, să mi se prezinte o dischetă gata făcută. Ni-

meni nu s-a îmbulzit să-și ia angajamentul să vândă un număr definit de exemplare, fără retururi. Prețul de vânzare ar putea să fie ușor 1500 lei. A rămas să se facă propuneri în scris. Întrunire foarte reușită.

După masă a venit din nou Boncescu cu protejata lui pentru care dorea să-i obțin o viză pentru Canada. Fata a fost deja refuzată de canadieni. Le-am explicat că trebuie să intervin direct la Ambasadorul Dugay, dacă vrem un rezultat pozitiv. Și Dugay se găsește în Canada, cu ocazia vizitei lui Constantinescu.

Ziarele sunt pline de dezastrul pricinuit prestigiului României de această vizită. Eșec în negocierile pentru Cernavodă II, impresie penibilă creată de cuvântarea populistă a Președintelui. În fine, adevărată comoție din cauza încercării canadienilor de a sechestra avionul Prezidențial pentru neplata unei datorii de 700.000 de dolari.

Eram obosit, așa că m-am culcat devreme, pe la 11 seara. M-am trezit Duminică, 31 Mai, la ora 1.00 a.m. Mi-am scris articolul pentru *Cotidianul* și m-am culcat din nou. Am aranjat cu Carmen Rădulescu să-l bată la mașină și să-l livreze la timp lui Cristoiu.

Sosit cu avionul la Budapesta, în drum spre Helsinki, îi telefonez lui Carmen să verific că totul e în regulă. Din păcate, tot ce am putut face a fost să-i las un mesaj. I-am cerut să livreze articolul, dacă e nevoie cu un taxi. E foarte important să ajungă la timp, ca să creăm precedentul contribuțiilor mele săptămânale în *Cotidianul*. Am un sentiment de neliniște. Mi-e frică să nu se întâmple ceva care să zădărnicească acest plan. Numai contribuind regulat, sistematic, coloana mea va avea un cuvânt de spus, citit și apreciat. Numai așa voi putea contracara planurile lui Cristoiu, care vrea să prezinte *Cotidianul* ca ziarul lui.

Înainte de plecare la aeroport, azi-dimineață, găsesc cartea lui Brucan, *De la Capitalism la Socialism și Retur,* în cutia mea poștală. Mi-e dedicată „cu deosebită stimă și prețuire". Am ceva interesant de citit, căci aici, la Budapesta, avem un interval de trei ore între cele două avioane.

Marți, 2 Iunie 1998

La aeroportul din Helsinki ne-a așteptat Ministrul Consilier Roșu. Tare sfătos. Nu mă lăsa să vorbesc deloc. Ținea să-mi comunice doar ideile lui. E în Finlanda numai de șase luni. Nu cunoaște limba și n-are nici o intenție s-o învețe. „Toată lumea aici vorbește englezește".

După ce am lăsat-o pe Irina Bojin la Hotelul Intercontinental, unde suntem cazați, l-am depus pe Roșu la Ambasadă și am mers cu șoferul, la cererea mea, să facem un tur al orașului. Am început cu monumentul dedicat lui Sibelius, biserica din stâncă (era încuiată), piața mare cu statuia țarului Alexandru, Parlamentul, Casa Președintelui, Hotelul Grand unde am stat ultima dată, biserica Uspiensky și piața de pește. Totul închis căci era Duminică.

Ieri, ne-a dus șoferul să vizităm Provoo. Orășel vechi, toate casele din

lemn (cum e casa mea din Liberty St. Savannah), bine menținute, orice restaurare strict fidelă originalului. Biserică foarte interesantă din secolul al 13-lea. Străzile pietruite, cobble-stones, cum arată balastul cu care vechiul port Savannah e și el pietruit.

Seara, cină excelentă la hotel, dată în onoarea noastră, de Președinta Parlamentului finlandez. Șeful delegației noastre, Pedro Holstein Campilho, a avut-o pe Annelli Taina, la dreapta lui. Inteligentă. E Ministrul Apărării în actualul Guvern. La dreapta mea, Jorma Kukonen, din Comisia de Externe. Vis-a-vis de noi, Președinta Parlamentului, avându-l pe Estrella la dreapta ei, urmat de Sir Peter Emery. Nu se simt amenințați finlandezii. Totuși, având o frontieră de peste 1.000 de mile, minele joacă un rol important în politica lor de apărare. Deputatul canadian Kenny e și el prezent. Canadienii sunt cei mai aprigi susținători ai distrugerii tuturor minelor.

Am vorbit și cu Kalevi Lamminen, Președintele Comisiei de Apărare. Va veni în curând la București.

Marți, 2 Iunie 1998

Ne primește în Parlament Secretarul General Seppo Tiitinen. Ne povestește pe scurt istoria Finlandei. Napoleon s-a înțeles cu țarul Alexandru. Finlanda a devenit un Mare Ducat în Imperiul Rus: și-a adoptat o Constituție în 1809. A devenit stat independent în 1917. Politica externă e apanajul Președintelui. Guvernul e expresia Parlamentului. Deci, nu este sub control direct al Parlamentului. Președintele a fost ales de un colegiu electiv, dar acum s-a ajuns la alegere directă. Dacă nu e majoritate absolută în primul tur, primii doi concurează în al doilea tur. Ei caută să schimbe Constituția probabil până în anul 2000.

După masă ne primește Președintele Republicii, Martti Ahtisaari. Bine informat, cu picioarele pe pământ. Are legături bune, personale cu Elțîn și Primakov. Nu-și face iluzii, dar la întrebarea mea, răspunde clar: Rusia nu va avea o democrație, cum o înțelegem noi, prea curând. Deci, inclusiv în NATO, nu va putea fi. Încadrarea ei în sistemul de securitate se va realiza, dacă e posibil, pe cale pragmatică, cum e acum cazul cu participarea lor la menținerea păcii în Bosnia. Să se mărească suprafața de colaborare în acest fel și în alte regiuni și domenii. Frank Cook, ca de obicei, exagerează. El vorbește de intrarea Finlandei în NATO și Finlanda să aducă după ea Rusia. Neutralitatea pentru Finlanda e o necesitate absolută. De-acolo, la Ministerul Apărării, unde ne-a vorbit Anneli Taina și Comandorul Juhani Kaskeala.

Seara, cină în Casa Statelor, proto-Parlamentul finlandez în care erau reprezentate mica boierime, Biserica, burghezia și țăranii. Clădire impozantă. Veche de mai bine de o sută de ani. Ne-a primit Gen. Gustav Hagglund. Foarte mândru. Finlanda n-are nevoie de umbrela NATO. Finlanda știe să-și apere țara. Terenul și clima sunt aliații ei principali.

Vecinii mei la masă: fostul Ambasador finlandez la Washington și Raimo Liikkanen care vrea să se retragă din Parlament și să rămână doar în orașul lui natal, Luumiiki, lângă Lappeenranta. M-a invitat să stau la el.

Miercuri, 3 Iunie 1998

La vreo 100 km NE de Helsinki, la Hämeenlinna să vizităm o brigadă blindată. Apoi la uzinele unde se fabrică, sau/și asamblează toate vehiculele lor, de la tancuri la toate celelalte. E vorba de armata viitorului, foarte tehnică, foarte eficientă. Am luat masa la Vanajanlinna și de-acolo la vaporul „Gabriela".

Joi, 4 Iunie 1998

Voiaj foarte confortabil, parcă am fi navigat pe un lac. Pasaj lung de la primele insule până la Stockholm. Foarte frumos, case cu debarcader fiecare, pe tot parcursul. Din fericire, vremea e frumoasă, cer aproape senin, soare mult.

La Stockholm ne-a primit Ambasadorul Ionescu. Pentru restul vizitei în Suedia, vezi raportul meu făcut pentru Biroul Permanent al Camerei.

Sâmbătă, 6 Iunie 1998

E prima dată când sunt singur de ziua nașterii. Am primit destule felicitări, mesaje telefonice și cadouri. Printre altele, de la Cătălin Harnagea! Mă întreb de ce? Las un mesaj pe mobilul Mărgăritei Geică să-mi dea numărul lui Cătălin. Dar nu mi-a răspuns. După câte știu, ei tot mai trăiesc împreună.

Îndată ce am sosit la București i-am dat un telefon lui Diaconescu. Mi-a povestit cum a decurs seminarul Partidului. Au vorbit Ciorbea și Radu Vasile. Pe lângă Diaconescu, Țepelea, Opriș, Dudu Ionescu, Dejeu etc. Varlam și Grabowski au fost și ei prezenți.

Citesc numerele din *Cotidianul* de când am lipsit din țară. Atacuri împotriva lui Ionescu-Quintus, împotriva democrației. Mare articol cu portretul faimos al lui Corneliu Zelea Codreanu, articol laudativ la adresa lui Adrian Păunescu, tot cu fotografie mare. Tirajul a scăzut la 29.000 exemplare pe zi. Reclame noi n-am primit. FPS-ul nu și-a reluat spațiul ce-l avea rezervat în *Cotidianul.*

8 - 13 Iunie 1998, în Țările Baltice. Vezi raportul meu către Biroul Permanent al Camerei.

Luni, 15 Iunie 1998

Am citit toate numerele din *Cotidianul.* E un dezastru. Cristoiu își construiește un piedestal. Fiecare număr începe cu fotografia lui. Atacă PNȚCD sistematic. Face apologia dictatorilor și totalitarilor. L-a prezentat pe Antonescu tot foarte laudativ.

La Conferința de Presă PNȚCD fac un scurt raport asupra vizitelor mele în țările nordice. Diaconescu ridică problema atacurilor din *Cotidianul*. Exprim acordul meu și declar că voi lua măsurile necesare ca să se asigure independența și obiectivitatea ziarului.

Discuții cu Nicolae. „Ce a făcut Partidul pentru tine?, mă întreabă. Te-a stopat, doar. Acum îți cer să intervii împotriva lui Cristoiu care dezvăluie scindarea din Partid ...". E mult mai mult decât asta. Cristoiu nu-i un democrat și nu înțelege democrația.

Marți, 16 Iunie 1998

Cotidianul apare cu un editorial împotriva înțelegerii coaliției guvernamentale de a se institui o universitate maghiară la Cluj, secție separată, dar în cadrul Universității Babeș-Bolyai. „Trebuie că au fost beți, când au semnat acest lucru cu UDMR", a fost în esență concluzia lui Cristoiu. Publică, de asemenea, un extras din Paul Goma, în care sunt atacat pentru că l-am susținut pe Barbu Pordea și m-am dus cu Novacovici la marea adunare a lui Le Pen. Inventii ale lui Paul Goma, bineînțeles, care a fost furios că nu i-am încredințat scoaterea unei reviste a exilului. I-am cerut o singură condiție: să respecte regulile democrației. La care Goma mi-a răspuns, indicându-se pe sine cu mâna pe piept: „Domnule Rațiu, eu democrat!?" De ce-l publică Cristoiu pe Goma?

A venit la mine Silviu Dragomir. Mi-l denunța pe Cristoiu, dar și pe Husar. Îmi spune că ar fi o alternativă: Să fie un „senat editorial" format din Tia Șerbănescu, Paul Lăzărescu, Barbu Cioculescu, Silviu Dragomir și Eugen Chirovici, deși el o schimbă, tot timpul. Dar trei din ei sunt vechi PNȚCD-iști. Să fie responsabili pe rând, o zi fiecare.

Ondine Gherguț mi-a telefonat. Și ea e foarte nefericită. Lucrează acum numai ca scriitoare de ocazie. Fulminează împotriva lui Cristoiu. Prin Chirovici, Cristoiu ar fi transmis tuturor gazetarilor să culeagă „orice incriminează pe Emil Constantinescu și pe conducătorii PNȚCD. Și dacă nu găsesc, să inventeze. Mai ales știri senzaționale".

Ședință BCCC. Diverse probleme în județe, ca de obicei. Ciocnire violentă între Ciumara și Vasile Lupu, care afirmă că are dovezi beton împotriva primului. E vorba de ce a făcut în Suedia, că a trecut acum „de la pipă la un BMW". E ce s-a publicat în presă. Ciumara și-a pierdut firea. A strigat în gura mare că nu mai tolerează astfel de atacuri. Atmosferă penibilă, mai ales când Vasile Lupu a recunoscut că a avut discuții cu Securitatea, că i s-a făcut o propunere, dar că a refuzat. Impresia mea e că nici unul, nici altul nu e curat.

S-a luat decizia ca toți membrii BCCC-ului să facă o declarație scrisă că nu au făcut parte din Securitate și că nu au colaborat cu ea. Sorin Lepșa a cerut cuvântul. S-a referit la dosarul în care s-au prezentat „dovezi" că și el ar fi fost colaborator (și eu am primit acest dosar din partea unei delegații

venită din Brașov). A declarat categoric că aceste acuzații sunt complet nejustificate. La 6.00 p.m., la Clubul Parlamentarilor. Radio România - Șeuleanu - a organizat o prezentare de premii și diplome pentru activitatea parlamentară. Printre cei premiați, Gh. Tinca, Adrian Năstase, Sorin Lepșa etc. A durat o oră. Șeuleanu a început luându-mi un fel de interviu despre Clubul Parlamentarilor. A mers foarte bine. După mine, au dat un „sketch" Stela Popescu și Arșinel, despre parlamentari etc. Foarte reușit. Ultimul care a primit o diplomă am fost eu. M-au luat prin surprindere dar cred că m-am achitat onorabil. Am explicat importanța Clubului, tocmai pentru dezvoltarea democrației și i-am invitat pe toți să devină membri.

Joi, 18 Iunie 1998

Vorbesc cu Gen. Stănășilă. Zice că totul e în ordine acum. Să se ducă avocatul (Ghindeanu) Luni, 22 Iunie, la avocatul lor, cu documentele respective. Ghindeanu n-are încredere în ei. „Iarăși găsesc ei cum să ne poarte cu vorba".

Dau un interviu lui Sonny Perseil, pentru publicația lui, elegantul magazin *2000 plus*. De-acolo, la Plevnei. Mă înțeleg cu Cristoiu. Cădem de acord ca să-și modereze limba: tonul face muzica, îi zic. Poate să atace Partidul, dar s-o facă elegant. Stabilim, de asemenea, să nu se mai publice atacuri personale fără acoperire. De exemplu, articolul împotriva lui Ioan Mureșan sau atacul lui Goma împotriva mea. „Și pe mine m-a atacat. Goma e neimportant. Răspundeți". Nu cred că merită un răspuns, i-am zis.

N-au semnat contract de publicitate cu FPS.

Sâmbătă, 20 Iunie 1998

Alaltăieri și ieri, ziarele pline de articole despre „informatori". Vor fi foarte mulți și printre ai noștri. La telefon, azi-dimineață, îi spun lui Diaconescu, după felul cum s-au comportat la ședința BCCC, impresia mea e că Lupu și Lepșa au ceva de ascuns. Și-i spun ce mi-a dat Cristoiu: formularul șablon multiplicat, intitulat „ANGAJAMENT", care trebuia semnat și completat cu numele, calitatea, adresa celui recrutat ca informator. Acest „angajament" era dublat și de o scurtă scrisoare „manu proprio", așa ca să nu existe vreo îndoială. E ceea ce a semnat Vasile Lupu. I-am vorbit și de Lepșa. I-am spus că am primit un dosar despre el. Credeam că l-ai primit și dumneata. Îmi răspunde că nu l-a primit. „Să mi-l arăți". Sigur. Mi s-a cerut să-l transmit și altora, dar n-am făcut-o. Diaconescu mi-a făcut o analiză. „Întâi au fost cei care s-au raliat „cuceritorului", adică sovieticilor când au intrat în țară. Ăștia au devenit comuniști, cei mai mulți, ca să fie cu Puterea. Ăștia au fost apoi torționarii PCR-iști etc. Pentru restul țării regula era că trebuia să informeze tot ce este împotriva „mersului victorios". Așa s-au recrutat informatorii, care nu erau comuniști, dar cedau din varii motive. Ceea ce se întâmplă acum nu este

împotriva foștilor comuniști, care erau Puterea, ci împotriva celor care n-au fost comuniști sau chiar s-au manifestat împotriva lor. Aceste dezvăluiri acum ne vizează pe noi. Să ne distrugă. Problema e serioasă, i-am spus. „Să vedem declarațiile membrilor BCCC. Vom decide atunci", a fost răspunsul lui.

Ieri m-a invitat Vlad Soare la masă. În noua clădire BANCOREX. De la etajul de sus, unde e și somptuoasa sală a Consiliului de Administrație, ai o vedere circulară deasupra Bucureștiului. E interesant câtă verdeață. Nu ca la Savannah, unde vezi numai arbori din vârful hotelului de Sotto Hilton, nu, dar sunt multe parcuri și mulți arbori. Soare e sigur că vom obține noua tranșă de la FMI.

I-am vorbit de „Salubritatea Albu". N-a vrut să discutăm în amănunt. Și-a făcut o notă. Tare aș vrea problema asta soluționată. Am fost prea doritor să ajut. Prea naiv. Cum de am semnat o garanție acestei doamne Iurian, fără ca să fac cercetări în profunzime? Greșeala mea mare se datorează încrederii ce acord nu numai oamenilor, dar mai ales instituțiilor. Din moment ce Temeșan m-a informat că împrumutul se acordă, eu am fost convins că BRCE a făcut toate cercetările necesare și a găsit societatea „Salubritatea Albu" solvabilă și pe doamna Iurian capabilă. Am avut încredere în Bancă. Și totuși am pus condiția ca Municipiul Câmpia Turzii să fie primul garant, asumând că, dacă lucrurile n-ar merge bine, Municipiul Câmpia Turzii va putea acoperi suma relativ mică de 180 de milioane lei. Și în cazul ăsta dorința mea de a face bine mă costă!

Tot ieri Lucescu îmi telefonează să ne invite la cină. Îi spun că Elisabeth e în America. În tot cazul, el pleacă cu avionul particular al lui Voiculescu la „match-ul" de fotbal cu Anglia, apoi eu trebuie să merg la Maastricht și în America. Rămâne deci să reluăm invitația după toate astea. Îmi menționează că soția lui m-a contactat pentru casă și că nu se grăbesc, dar... casa e a lui. Dacă e așa, n-am nimic împotrivă, dar avocatul meu îmi spune că actul de vânzare-cumpărare nu e valabil, i-am zis. „Cum să nu fie? Categoric este și nu mai poate fi atacat". A făcut apoi o remarcă în sensul că poate să utilizeze alte mijloace - mai ales în presă și TV dacă fac dificultăți. Asta nu mă deranjează... Am fost atacat de atâtea ori. Vrea să ia legătura cu avocatul meu. De acord. I-am dat telefonul Grazielei Bârlă. Am vorbit apoi cu soțul ei ca să fie avertizată. Lucian Cornescu e sigur că vom câștiga!

Azi-dimineață vin Grabowski și Varlam. Din discuții reiese ideea să redactăm o lucrare: ce trebuia făcut după Revoluție și ce s-a făcut. Fapte. M-am gândit imediat la „think thank"-ul ce mi-a propus Phil Broom(?). Ideea e foarte bună.

Vine Marian Munteanu. Tot vrea să achiziționeze *Cotidianul*. Are acum bani peșini. Să-i spun doar cifra și va face plata unde vreau eu în valută. Discutăm puțin problema. Avea ideea că tirajul nostru e de 20.000. I-am spus adevărul: de 26.500 vândute. Cifra ultimă. „Cristoiu nu va rămâne la dumneavoastră. Deja negociază cu Adrian Sârbu de la PRO-TV".

Plouă necontenit în nordul țării. Au început inundațiile. Pericol mare în județul Alba. Telefonez Senatorului Marian Niculai. Se pregătesc la Arad, căci Mureșul e foarte umflat. Dacă e pericol iminent aș vrea să merg și eu acolo, să fac declarații, să aduc ajutoare.

Duminică, 21 Iunie 1998

Lucrez toată ziua. Îmi curăț masa de scris. Alt cuvânt nu se potrivește, căci aveam mormane de scrisori, documente, ziare și mai știu eu ce. Toate adunate în cursul deplasărilor mele recente în străinătate. Acum voi pleca din nou la Maastricht, Miercurea viitoare, 24 Iunie și după ședința AAN, la care voi fi însoțit de Senatorul Oliviu Gherman, vreau să merg direct în America. Elisabeth e de acord să-și schimbe programul și după Washington, unde se găsește acum, să se reîntoarcă la Savannah să stea cu mine acolo până-mi pun la punct dantura.

Spre seară, mă calcă foștii mei camarazi de la Craiova, Călin Daia și Petru Marinescu. Primul e cu opt luni mai bătrân ca mine, al doilea cu doi ani. Marinescu e activ în MIND și vrea sprijin din partea noastră. Sunt sigur Elisabeth va da curs sugestiei, îi spun. Doar ea a fost și e atât de angajată în această organizație. Altfel, ce să zic? Amândoi sunt cam fuduli de ureche Călin îmi tot face declarații de lealitate. Vrea să mă ajute în orice fac.

Luni, 22 Iunie 1998

Scriu „Declarația" că n-am avut niciodată vreo legătură cu Securitatea. Adaug că nici n-am pus piciorul în nici o Ambasadă sau Reprezentanță a României în străinătate în toată perioada 1947-1990.

Conferința de Presă începe printr-un apel al PNȚCD pentru sinistrații în urma inundațiilor. Am declarat imediat că „Relief Fund for Romania" va aduce în următoarele zile ajutoare semnificative pentru cei care suferă de pe urma acestei calamități. Diaconescu atacă apoi felul în care „dosariada" atacă doar oamenii din Coaliția guvernamentală. Dezvoltă ideea necesității ca Legea „Ticu Dumitrescu" să fie adoptată cât mai curând, ca să se limpezească lucrurile.

La Banca Națională a României să fie numiți în Consiliul de Administrație numai oameni cu calificări înalte profesionale, nu pe criterii politice.

Problema Universității maghiare la Cluj. Diaconescu: „Să sperăm că se va găsi o soluție acceptabilă".

Altă întrebare: întâlnirea dintre Președintele Emil Constantinescu și Papa Ioan Paul al II-lea, la Viena, e benefică în ce privește relațiile între Bisericile Ortodoxă și Unită.

La grupul PNȚCD, Țepelea conduce. E împotriva oricărei declarații de presă în ce privește apartenența la tagma informatorilor. De ce oare? O fi și el un semnatar al faimosului ANGAJAMENT? Ședință destul de furtunoasă. Mulți cer ca adevărul să iasă la lumină. Să nu mai ascundem nimic.

Încerc să-i vorbesc lui Diaconescu. Badralexi mă blochează. Două ore mai târziu reușesc să-l văd, intrând în cabinetul lui. Din întâmplare. Îi dau materialul despre Lepșa, declarația mea că n-am avut nici-un contact cu Securitatea etc. Îmi cere să i le dau Roxanei Badralexi. Mă execut. Femeia asta e un fel de cerber, îi va dăuna foarte mult lui Diaconescu.

Îi dau lui Corneliu Petrescu (PDSR) adresa lui Charles King, profesorul Catedrei „Ion Rațiu pentru Studii Românești". Vrea să trimită cărți acolo. A lui, în primul rând.

Seara, la Terasa Sydney. Atmosferă infernală. Căldură excesivă. George Stanca intenționa să-și facă programul după „match-ul" România-Anglia, afară, în aer liber. A intervenit o furtună, așa că tot programul de vreo trei ore s-a făcut într-o mică încăpere de la etajul întâi. Programul lui Stanca era un fel de reacție la „match". Eu l-am vizionat la mine acasă cu Petrică, șoferul meu. Într-adevăr remarcabil. Am meritat victoria cu 2-1. Chiar acesta a fost prognosticul meu când am pariat 20.000 lei la pariul organizat de Ionuț Gherasim, azi-dimineață în Parlament. Ei bine, prognosticul meu s-a adeverit.

Miercuri, 24 Iunie 1998

Am călătorit cu Ciorbea de la București până la Viena. Eu, în drum spre Maastricht, pentru ședința seminarului Rose-Roth AAN, „Adaptarea forțelor armate pentru noile misiuni NATO". Victor mergea la Florența, invitat să țină o conferință acolo. Mi-a povestit pe larg cum s-a petrecut criza. Cum a fost creată de Roman și continuată în mod deliberat de el, cu aprobarea lui Constantinescu. Ciorbea e total dezamăgit de Constantinescu. Nu e leal, urmărește doar menținerea lui acolo unde e, minte și ... face greșeli tot timpul de îndată ce părăsește textul pregătit pentru el de Zoe Petre. Am fost de acord că-l favorizează pe Adrian Severin în ciuda marilor gafe făcute ca Ministru de Externe. De aceea l-a numit acum Președinte al Organizației pentru promovarea, legăturilor strategice americano-române (și eu sunt membru). De asemenea îl susține foarte tare pe Sorin Dimitriu, care îi asigură venituri importante pentru organizația lui (Fundația pentru Democrație) și foarte probabil, și pentru el personal, deși camuflat, bineînțeles. Președintele s-a opus ca eu să fiu Ministru de Externe în Guvernul lui. „Categoric". „Același lucru s-a întâmplat cu sugestia ca să fiți numit Ambasador la Națiunile Unite", mi-a zis. El e de părere că atât Diaconescu, cât și Țepelea m-au boicotat. Ei n-au vrut ca eu să ocup vreo poziție importantă, oricare ar fi fost ea. Ciorbea e conștient că se urmărește izolarea și marginalizarea lui în Partid. Acum avem un grup în jurul lui Radu Vasile. Altul cu Opriș, Ciumara și alți oameni tineri, foarte ambițioși. Toți sunt dezamăgiți de felul cum ne conduce Diaconescu.

De la Viena la Bruxelles, am vorbit mult cu Oliviu Gherman. Mi-a dat textul ce și-a pregătit pentru o intervenție la acest seminar. Are cinci pagini și

jumătate bătute la mașină la un rând. Total deplasat. Nu i-am spus acest lucru și nu i-am atras atenția că englezeasca lui, deși foarte bună, ar trebui corectată puțin. Interesant că pe urmă mi-a cerut el din proprie inițiativă s-o fac. Evident, voi face-o cu plăcere.

De la Bruxelles cu un minibus la Maastricht, vechi oraș fondat de romani, înainte de Christos. Ne-a trebuit aproape o oră să găsim Hotelul Holiday Inn, pe fluviul Maas.

Joi, 25 Iunie 1998

Micul dejun, afară pe malul fluviului Maas. În față, la o oarecare depărtare, clădirea masivă a catedralei, turnurile ei și ale altor biserici. E Meusa, fluviu cu multe semnificații dramatice de-a lungul istoriei.

Cuvântări bune. Întâi Ministrul Apărării, olandezul Voorhoeve. Apoi generalul Klaus Wittman, Consilier pentru apărare pe lângă delegația germană la NATO, completat de politologul Rob de Wijk. Toate intervențiile interesante. Am făcut și eu una, pe marginea sugestiei că Alianța NATO va deveni o forță armată exclusiv formată din profesioniști. Am menționat impresia culeasă de noi, cei care am vizitat țările scandinave și baltice în ultimele două săptămâni. Acolo, Suedia și Finlanda înregistrează și pregătesc toată populația pentru serviciul militar. Toți cetățenii sunt sub arme, toată viața lor matură. Și pregătirea lor e la zi, printr-un serviciu anual.

Întrebarea mea: 1. Forțele armate ale NATO vor fi strict profesioniste în cele din urmă? 2. Ce facem noi, țările asociate și țările semnatare ale Parteneriatului pentru Pace. Ne îndreptăm și noi în aceeași direcție sau ne pregătim apărarea cum putem mai bine fiecare în parte, cum fac lituanienii (regim mixt recrutare și profesioniști) sau ca Letonia și Estonia, care pur și simplu nici nu încearcă să-și asigure independența prin resurse proprii? Răspunsul: Nu se merge la forțe armate strict profesioniste. Regim mixt. Fiecare țară, potrivit aprecierii proprii. În Germania, de pildă, e un regim mixt. Nemembrele NATO - asociații și partenerii pentru pace - să facem cum putem mai bine.

Seara, recepție dată de Guvernatorul regiunii și pe urmă cină în „Kasteel Vliek". Maastricht e cel mai vechi oraș din Olanda, fondat de romani la circa 50 înainte de Hristos. Și numele e o corupție a numelui latin care înseamnă locul unde se poate trece fluviul Meuse.

Vineri, 26 Iunie 1998

Olandezii prezintă cum văd ei adaptarea forțelor armate la noile obiective și misiuni NATO. Începe Generalul W. Bek, „Deputy Chief National Plans".

Sâmbătă, 18 Iulie 1998

Cea mai lungă întrerupere în jurnalul meu de ani de zile. N-am scris nimic în

ultimele trei săptămâni. Probabil, din cauza stării mele de deprimare generală.

Recapitulez telegrafic. Am hoinărit vreo patru ore prin Maastricht în penultima mea zi acolo. Remarcabil de frumos orășel. Străzi înguste, multe vestigii din Evul Mediu. Biserici impresionante, Universitatea, turnuri și o Primărie impunătoare. Ultima zi (27 Iunie) excursie la Liège cu vaporașul. Colegul nostru belgian ne-a urat „Bun-venit", când am trecut frontiera. Altfel, nici-o formalitate. S-a ajuns, în fine, la idealul proclamat de Ernest Bevin, la sfârșitul războiului: „Te urci în tren și mergi unde vrei fără nici un control".

Duminică, 28 Iunie 1998 am plecat cu avionul la Savannah, prin Atlanta, de la Bruxelles, „Brusa", cum îi spunea strămoșul meu Ion Codru-Drăgușanu în memoriile sale. Doctorul Paderewski s-a ocupat de dantura mea, mi-am văzut prietenii (Tenenbaum, Thorsen, Myers), am vizionat meciurile Cupei Mondiale de Fotbal, am făcut baie în Ocean și am citit cu crescândă consternare editorialele lui Cristoiu ce-mi soseau aproape zilnic prin FAX. Pe ziua de 6 Iulie îmi sosește și o reproducere a articolului din *Cronica Română*, care dă știrea că Pițigoi i-a cerut lui Diaconescu să mă dea afară din Partid, pentru că ziarul ce finanțez defăimează PNȚCD și Președinția.

Duminică, 12 Iulie cu „Delta" la Bruxelles și cu „Virgin", de-acolo la Londra. Toată săptămâna caut să rezolv probleme legate de retragerea mea din viața politică.

Vinerea trecută, 17 Iulie, ne-am dus cu Godfrey și Eve Pilkington la casa lor din Buckland și a doua zi, 18 Iulie, la nunta lui Indrei cu Ana, la Parohia din Bath „Sf. Ioan of Kronstadt"! Cum s-a ajuns la acest nume și cine a fost acest sfânt rămâne un mister pentru mine. Biserica unde a avut loc, The Blessed Virgin Mary, e mică, frumoasă, foarte aproape de Frome, unde-și are casa Indrei. Biserica arhiplină, serviciu ortodox în patru limbi: română, engleză, spaniolă și portugheză (versiunea braziliană). Recepție mare într-un cort. Familia ei, la dreapta episcopului, a noastră, la stânga. Nu ne-am amestecat deloc, ca să fim împreună doar la fotografiile tradiționale. Sunt cam șocat de rudele ei: bărbați cu cercei în urchi și femeile cu unghii enorme încovoiate și lăcuite violet închis, aproape negru. Ce o să iasă din căsnicia asta, doar Dumnezeu știe! Eu sunt foarte îngrijorat.

Acum sunt în avion spre Bruxelles, de unde sper, voi putea prinde avionul la Viena.

Miercuri, 22 Iulie 1998

Tot felul de peripeții la întoarcerea mea la București. Mai întâi avionul „Sabena" a avut o oră întârziere. Abia de am prins avionul spre Viena, dar geamantanul a rămas la Bruxelles. Complicații. Mi l-a adus aseară Marinela Videa de la Austrian Airlines.

Cină alaltăieri cu Cristoiu, Husar şi Nicolae. Îi atrag atenţia lui Cristoiu că nu e obiectiv; că atacă PNŢCD sistematic şi că-l bestelește pe Emil Constantinescu. E bine asta, pentru ţară, pentru idealul nostru de a avea un ziar occidental, de ţinută? Ca să nu mai vorbesc că îmi creează mie dificultăţi imense în Partid. Reacţia lui previzibilă. Partidul se destramă. Se va scinda în două. Radu Vasile va fi sacrificat. În orice caz, Constantinescu nu-l agreează. Îl utilizează în construirea bazei lui de putere. Între cele două aripi, Cristoiu îl preferă pe Ciorbea. Pe „talibani", cum le spune el adepţilor lui Ciorbea. Ce vrem? Să scriem doar bine despre Partid sau să comentăm pe baza faptelor pe care trebuie să le relatăm. Nu m-a convins. Atacurile lui sunt prea partizane, prea violente.

Va trebui să mai stăm de vorbă, înainte de a lua o decizie.

La Londra am participat şi eu la şedinţa grupului de iniţiativă pentru organizarea expoziţiei de caricaturi politice „The Great Challenge 1958/1998". Activi sunt cei de la Amnesty International şi de la Index on Censorship. Am vorbit cu Kari la telefon. Era la el acasă, la ţară, la Nord de Helsinki. I-am cerut să producă o caricatură special pentru această expoziţie. A fost de acord.

Diaconescu e la mare. Dintr-o dată mă hotărăsc să scriu un articol ca să contrazic afirmaţiile lui Cristoiu că PNŢCD e pe cale de a se scinda. Scriu imediat. Mi-am făcut şi raportul asupra seminarului de la Maastricht şi m-am dus la Parlament. Otilia, secretara Comisiei de Externe, îmi culege ambele texte.

Vineri, 24 Iulie 1998

La „Ceaiul de la Ora 5.00", cu Marina Almăşan, ieri după masă. Despre pescuit şi pescari. A fost şi Spiess şi diverşi alţii, inclusiv Cristina Valmy. A fost bine. Le-am povestit cum întâmplarea a făcut ca să fiu în dreptul undiţei când am prins „the king Makrel" în largul Oceanului în faţa portului Charleston din Carolina de Sud. Am fost cu Sam Ross şi mai nu ştiu cine. Apoi le-am narat şi experienţa mea cu icrele negre cumpărate foarte ieftin în Savannah, Georgia, pentru că prin anii 60 nu erau apreciate. Erau aruncate sau date la pisici, porci etc. Numai după ce am început eu să le cumpăr şi să le pregătesc cu sare, cineva a găsit un cumpărător „en gros" în New York. Ca de obicei, amuzant. Am câştigat un crap mare!

Seara, după cină, a venit Grabowski la mine. El e absolut convins că trebuie să mă implic în politică mai activ. E nevoie de mine. Conducerea Partidului e inexistentă. Pierdem teren, ceva teribil. Ar trebui să scriu o serie de articole despre problemele principale astăzi. Constantinescu s-a întors din SUA - cam jumulit şi de presa de aici. Radu Vasile a fost primit de Papa Ioan Paul II şi Teoctist a acceptat presiunile puterii civile şi-l va invita să vină în România.

Cristoiu n-a publicat articolul meu în *Cotidianul*; mai aştept până iasă şi numărul de mâine şi cel de Luni. În trecut, articolele mele au fost totdeauna publicate Lunea.

Duminică, 26 Iulie 1998

Nici ieri n-a publicat Cristoiu articolul meu. Au publicat însă *Libertatea*, *Curierul Național* și mai nu știu care, știrea că-mi voi petrece vacanța pe insula mea din Bahamas. *Libertatea,* în special, a dat mai multe amănunte despre insulă și a publicat fotografia mea pe prima pagină.

Nevasta lui Mihai Ghiga e îngrozită de cum arată acum *Cotidianul*. Numai atacuri josnice împotriva Partidului și a lui Constantinescu. Are dreptate. Dar atacurile nu sunt împotriva Partidului, ci împotriva unor personalități din Partid. Împotriva Partidului, numai dacă luăm în considerare convingerea lui că Partidul se va scinda în două. Da, atacurile sunt exagerate împotriva lui Emil Constantinescu, chiar dacă, în mare parte, sunt meritate.

Luni, 27 Iulie 1998

Nimic în ziar. În locul unde de obicei apare ce scriu eu, e prezentat Dumitru Popescu-Dumnezeu. Sunt furios, dar total stăpân pe mine. Aștept până pe la orele 10.00 a.m. și-l sun pe Nicolae. Îmi închipuiam că era la Londra, deci la el era ora 8.00 dimineața. Numărul lui de-acasă nu răspunde, dar îl găsesc pe mobil. Era la Vence, în sudul Franței, în casa lui Simon Carmel. Dacă nu-mi publică articolul eu sunt gata să-l dau afară pe Cristoiu, să închid ziarul sau să-l vând. Așa nu merge. În orice caz, nu mai vin în insulă, stau aici să rezolv problema. A argumentat. Mi-a vorbit de libertatea presei. „De ce ești supărat, ce au făcut colegii tăi de Partid pentru tine?" Are și el dreptate, dar rămân pe poziție.

După vreo 2 ore îmi telefonează Călin Husar. Articolul meu a fost publicat, fără fotografie, în colțul din dreapta sus, în pagina patru! Pe prima pagină însă, a publicat o porcărie menită să sublinieze faptul că eu nu mai am nimic de-a face cu *Cotidianul*. Îl apostrofează pe un domn S. Damian că mi-a scris la ziar și mi-a cerut să „dau ordin" să se publice protestul lui împotriva unui articol „defăimător" . Eu nu pot să ordon și dacă-mi scrie mie, a greșit adresa. Articolul meu a fost publicat în întregime, dar trebuia s-o facă pe pagina întâi ca și înainte. Îi spun lui Nicolae că Cristoiu e de rea-credință. Nu se poate avea încredere în el. Trebuie să obțină acordul lui ca locul articolului meu să fie asigurat și întotdeauna în același loc.

Pe Vărzaru nu-l găsesc. Vreau să ne punem de acord asupra acțiunii de luat în chestiunea înregistrării PDAR+Partidul Noua Românie a lui Măgureanu sub numele de Partidul Național Român. Apelul lor a fost admis și cauza a fost retrimisă la Tribunal pentru judecată. Grabowski vine cu o analiză a lui Varlam care e la Paris. Va trebui să scriu ceva. *România Liberă* îmi cere un interviu în această problemă. Viktor Orban a făcut furori în secuime. Venit pentru Școala de Vară UDMR, a fost cam peste tot în Secuime. Mare succes. Un reporter mă întreabă ce voi face, căci la ultima ședință BCCC s-a luat decizia să mi se pună alternativa: sau Cristoiu pleacă, sau voi fi eu scos

din PNȚCD. Eu n-am fost informat. Nu cred că așa se pune problema. Presat mai departe, i-am zis: „I'll cross that bridge when I come to it". Și i-am tradus dictonul. Ulm Spineanu a fost la ședința respectivă. Problema a fost ridicată de Pițigoi, dar Diaconescu a ieșit foarte bine. Nici-o decizie. Rămâne să vedem. Spineanu e de acord că ziarul e mult mai bun, așa cum este.

Indrei a venit cu un prieten de afaceri, Duminică seara și a plecat ieri după masă. E mulțumit de rezultat. E vorba să se introducă un monitor pentru jocurile mecanice de noroc. Astfel Fiscul încasează mult mai multe impozite, căci profitul nu se va mai putea ascunde.

Miercuri, 29 Iulie 1998

Ultimele două zile abia de m-am putut mișca. Am făcut un efort exagerat pentru a deschide safe-ul blocat din neatenție. Maseurul meu e în vacanță. Doctorița Parlamentului mi-a trimis-o pe doamna Stroe. Femeie puternică, scumpă la vorbă, mi-a făcut bine.

Suficient ca să mă pot duce astă seară la Hotelul Intercontinental. A fost cina de lucru dată de Patronatul Român. Oaspeți au fost americanii Charles T. Manatt, fost președinte al Partidului Democrat, Jack W. Buechner, fost congresman republican, Stephen Moses și Brad Johnson, oameni de afaceri, avocați. I-a prezentat George Păunescu. Am rostit și eu câteva cuvinte. M-am legat de „parteneriatul strategic" pe care dorim și trebuie să-l dezvoltăm.

Dintre politicienii „de vază", doar Vosganian și, de la noi, Dudu Ionescu. Directorul de la *Flacăra* mi-a arătat aceeași prietenie dintotdeauna. Referindu-se la cererea lui Pițigoi ca să fiu dat afară din Partid din cauza atacurilor lui Cristoiu, *Flacăra* a scris: „Partidul vine, Partidul trece, Rațiu rămâne", sau cam așa ceva. Mi-a promis să-mi trimită un exemplar chiar mâine dimineață.

Dineul, de fapt un bufet în picioare, a avut tema „Economia României și Capitalul American". Ar fi trebuit să mă refer la campania mea electorală din 1990, când pledoaria mea pentru capitalul străin a fost întâmpinată cu „Nu ne vindem țara!". N-am făcut-o, din păcate, pentru că fiind al doilea la tribună, nu mi-am dat seama că se așteptau din partea mea și la comentarii de substanță asupra temei abordate. O șansă pierdută. Păcat!

La ieșire managerul hotelului și cam toți cei de la recepție m-au acostat. Toți își aduc aminte de lunile petrecute de mine acolo în 1990. Mi-au arătat cum s-au modernizat camerele. E într-adevăr foarte elegant. Dar de ce numai mobilă italiană?

Vineri, 31 Iulie 1998

Săptămâna asta a fost un adevărat purgatoriu. Dac-aș fi scris aceste rânduri, astăzi la prânz, aș fi spus un adevărat iad. Am avut dureri neîntrerupte. Nu-mi puteam mișca capul fără ca să nu simt ca niște baionete în ceafă și pe

umeri. La prânz însă am luat ceva medicamente anti-inflamatorii și mi-am masat singur gâtul. Dar fără mare presiune. Nu brutal, cum mi-a făcut ieri maseuza de la clinică. Numai cât puteam suporta. Și-am adormit șezând pe sofa. Nu dormisem cu adevărat de cinci zile. Pe la 6.30 seara m-am trezit. Îmi puteam mișca capul. Extraordinar! Am mâncat ceva de cină. Am făcut prima baie fierbinte. Mi-am masat din nou ceafa și gâtul și iată-mă gata de lucru. Mi-e teamă doar să nu mă scol mâine iarăși anchilozat.

Gândul mă duce automat la problema creată de vizita lui Orban Viktor. Am greșit cu totul în felul în care am tratat-o. Trebuia să-i dăm toată considerația, toate onorurile, toată importanța venirii lui în România. Noi, românii, la nivelul cel mai înalt posibil, trebuia să apărem în fața ungurilor din România împreună cu el. Ca frați. Ca autentici doritori de o reconciliere istorică. Să demonstrăm în mod practic cât de binevenit e Orban în România și cât de încântați suntem noi, românii, să-l avem în mijlocul nostru. Nu numai ungurii sau secuii din România. Așa s-a realizat reconcilierea germano-franceză. Cei doi uriași ai perioadei postbelice, de Gaulle și Adenauer, apăreau întotdeauna împreună. Fie că se vedeau, și o făceau des, în Alsacia și Lorena sau la Bonn. Să nu-i spunem mare greșeală, dar e un pas înapoi. În loc ca Primul Ministru să apară peste tot ca o gazdă încântată de vizita înaltului musafir și astfel să demonstrăm cetățenilor români de etnie maghiară că ducem înainte sudarea înfrățirii noastre spre binele țării, înfrățire începută bine prin guvernarea țării în coaliție cu UDMR, ce-am făcut? L-am criticat încă înainte de a veni. Ba pentru că n-a vrut o vizită formală, ba pentru că a vrut să meargă direct la Balvanyos în cămașă și fără cravată. Rezultatul, Orban Viktor s-a dus de unul singur în periplu. A fost primit peste tot nu ca simbolul înfrățirii româno-maghiare, ci ca apărătorul ungurilor din România - s-o spunem - împotriva românilor. Un comentariu l-a numit Prim-Ministrul ungurilor din România. Această vizită ar fi trebuit să ducă la o profundă înțelegere între noi. Să se înțeleagă că învățământul superior nu poate decât să câștige, dacă e disponibil în toate disciplinele în ambele limbi, la egalitate, în aceeași Universitate. Nu cum spune doamna Zoe Petre. „Nu văd de ce să n-aibă, dac-o vor?" în aceeași universitate se face un mare pas înainte. Ca la Freiburg, în Elveția. Studenții se cunosc, învață reciproc limba celuilalt. Separarea lor îi îndepărtează unii de alții.

Episcopul Tőkes László și alții iarăși au vorbit de autonomie. O prezență la nivelul cel mai înalt ar fi putut să demonstreze că o regiune autonomă nu e în interesul ungurilor din România. Pentru că oricum ai delimita această enclavă, rămân tot atât de mulți unguri, sau chiar mai mulți, în afară decât în interiorul ei. Dar asta e o altă problemă pe care voi examina-o în viitorul meu articol.

Orban Viktor e o figură charismatică și-i doresc o splendidă carieră în serviciul țării sale. Dar el nu trebuie să apere drepturile ungurilor din România. Noi, românii, noi conducătorii și ungurii din conducere, noi trebuie s-o facem.

Dublă cetățenie. Iată ce oferă Orban Viktor ungurilor din România. Apropo, interesant de remarcat că nu se mai face nici-o deosebire. În 1437 era vorba de „unio trium nationum" - unguri, secui și sași. Acum au rămas doar ungurii căci - mare păcat - sașii au plecat. E lucru bun, această dublă cetățenie? Și asupra acestei probleme voi reveni.

Luni, 3 August 1998

Ieri, Alexandru a împlinit 12 ani. Sunt cu toții la Zermatt. I-am telefonat să-l felicit. Vorbește perfect engleza și aude tot timpul româna, căci Ioana și Petre vorbesc românește între ei destul de des. Am deci o speranță că unul din nepoții mei va continua viața familiei ca român. De altfel, și Nicolae e foarte mândru că și-a dobândit și cetățenia română. Mi-a arătat pașaportul în care apare și Daniel-Grigore. Nicolae, sper, va vrea și el să-l crească pe Daniel „multilingual" și să stăpânească și limba română.

Sâmbătă, 11 Iulie, a murit Taila Botnar. Eram la Londra. I-am telefonat Marcelei imediat ce-am auzit vestea. Adică Marți, 14 Iulie, căci toate ziarele au scris pe larg despre el. Am scris și noi în *Cotidianul*, după ce a apărut în *Times*. Eu vreau însă să scriu eu despre el ca om: prietenul pe care l-am cunoscut atât de bine. Am vorbit din nou cu Marcela astăzi. Era speriată, nu mai vrea să se scrie despre bogăția acumulată de Taila. Primește mii de scrisori. Toate ca să-i ceară bani. Am asigurat-o că eu nu vreau să vorbesc de averea lui. Vreau să-i evoc personalitatea.

Alaltăieri mi-am scris articolul despre Balvanyos și Orban Viktor. L-am trimis lui Cristoriu ieri la prânz. Sunt foarte mulțumit de felul cum a apărut. Ieri am lucrat la articolul pe care-l pregătesc pentru săptămâna viitoare. Despre autonomia ce-și doresc ungurii. Nu m-a satisfăcut versiunea ce mi-a scos Carmen de pe calculator. M-am trezit azi dimineață la 4.00 a.m. Am rescris și completat articolul. Sper că va merge.

A fost Max Bănuș pe la mine să-mi sugereze că aș putea vinde *Cotidianul* unor prieteni de-ai lui suedezi. N-o s-o fac, dacă pot să pun la punct colaborarea mea cu Cristoiu. Dacă pot să-l aduc să fie omul providențial al gazetăriei românești în aceasta perioadă. Să fie obiectiv, mai detașat, mai sobru în expresii, mai democrat! Încă n-am pierdut speranța.

Sunt mulțumit de felul cum a prezentat Cristoiu articolul meu despre catastrofala gafă pe care principalul Consilier al Președintelui (Zoe Petre) a făcut-o la Tușnad. Pur și simplu ea a declarat că dacă ungurii vor o universitate independentă maghiară, ea nu vede de ce să n-o aibă. Am avut imediat reacții pozitive. „Nici un cuvânt în plus sau în minus. A fost perfect". Așa mi-a comentat Călin Daia articolul la telefon și Cristoiu, cu care „am cinat" astă seară - cinat e un fel de-a spune. Călin Husar a mâncat niște tagliatelle, „Jacques" Cristoiu a băut apă minerală și eu am băut două pahare de Riesling.

Cred că ne-am înțeles. Cred că, în fine, a început să mă respecte ca gazetar.

„E un articol, nu bun, foarte bun. Se vede că ați fost gazetar", mi-a zis. I-am explicat că nu vreau nimic, decât să fac ceva util în România. Vreau ca Husar să fie cel mai important „publisher" de ziar. Vreau ca el, Cristoiu, să fie recunoscut, pe merit, ca cel mai bun jurnalist din această epocă. A venit el cu sugestia să fiu prezentat altfel în ziar. Nu „Cuvântul proprietarului", nu sună bine. „Să găsim ceva mai bun", a zis Cristoiu. Alege singur, i-am spus, oricare va fi decizia, eu o accept. Și dacă e de acord - numai în acest caz - eu sunt gata să scriu în fiecare săptămână. Să nu ne îmbătăm cu apă rece. Noi am câștigat foarte mulți noi cititori, dar am pierdut mulți alții care preferau *Cotidianul* cum ieșea înainte. Pe ăștia vrem să-i recuperăm. A fost complet de acord și s-a gândit chiar să dea rubricii mele o altă denumire și un alt tip de litere ca să nu mai apară ca un fel de distracție de la Colțul Scriitorului. Să vedem.

Am vorbit de multe alte lucruri. De cum l-am admirat la Seminarul Jurnaliștilor de la Costinești, prin 1991. A fost cel mai interesant, inteligent și coerent dintre toți gazetarii prezenți. Am vorbit mult de lipsa de direcție din PNȚCD. Diaconescu vrea să se retragă și el. Radu Vasile depinde de PD. Nu merge Ciorbea, prea a navetat înainte de a fi ales de Constantinescu pentru candidatura la Primăria București și apoi, numit Prim-Ministru. Cine poate să ia conducerea și cum? Care e programul? Am discutat și extraordinara inepție comisă de Plesu și repetată de Radu Vasile, că ne vom găsi o alternativă la intrarea în NATO! I-am cerut să-mi dea extrase din cuvântările lor. Și să nu se uite cuvântarea lui Petre Roman la Colegiul NATO de la Roma, când a sugerat schimbarea rolului PptP. Adică nu e important dacă nu intrăm în NATO.

Pascu Ovidiu Caius a venit, la cererea lui, să-mi ofere un exemplar din cartea tipărită cu banii Fundației Soros. I se spune *Experiment*. E foarte bine prezentat și reproduce toată activitatea artiștilor, pictorilor și sculptorilor mai ales în epoca Ceaușescu. Foarte impresionant. Mi-a arătat că aparținuse grupului Ion Mirea. Eu l-am admirat pe Mirea, i-am cumpărat mai multe pânze. „Aveți și subiecte abstracte? Numai abstracte, pe cât îmi amintesc. Sunt foarte frumoase: fundal negru, culori sugestive, galben, verde și roșu, mi se pare. Place ochiului. Le am în casa mea din Savannah. A fost încântat. Să rămânem în legătură. I-am dat un exemplar din *Policy for the West.*

Ziua de azi a fost într-adevăr încărcată. Am avut și o întâlnire cu soții Lucescu la avocata mea, Gabriela Bârlă. Atmosferă destul de încărcată. El zice că actul prin care a cumpărat-o e absolut valabil și inatacabil. Eu vreau să-i dau casa fără probleme, dacă e așa. Dar nu cred. În orice caz, eu sunt protejat cinci ani, în care timp nu mă pot scoate afară. Dar sunt gata s-o cedez dacă ei țin foarte mult s-o aibă. În nici-un caz, chiar dacă voi ceda-o, nu pot să plec din ea atâta timp cât mai rămân activ în politică. La plecare, afară în stradă, Lucescu mi-a zis că el, de fapt, a plătit 600.000 dolari, nu 215.000 cât se arată în actul

de vânzare-cumpărare. Dacă sunt gata să-mi transfere proprietatea, eu sunt gata să le plătesc bani peșin în orice bancă din lume în 24 ore. Se vor gândi.

M-a bucurat enorm să vorbesc cu Sorin Mureșan care e acum Secretar 1 la Ambasada de la Bonn - adus de Teodor Dunca. Iată un lucru bun.

Joi, 6 August 1998

Întotdeauna am găsit răgaz - un moment de liniște - în avion. De aceea notele astea de ani și ani de zile ar trebui să fie intitulate „în avion", dacă vor fi publicate vreodată. Dacă le-aș publica eu, le-aș prefața cu situația la zi, politică, în România. Dar, cum nu voi avea timpul s-o fac și nici înclinația, dacă l-aș avea, avertizez doar pe cel care se încumetă s-o facă. E important. Notele mele întotdeauna au marcat evenimentele la care am participat personal, nemijlocit. Dar evenimentele s-au desfășurat independent de mine. Chiar și atunci când acțiunile mele au fost, dacă nu determinante, oarecum semnificative, n-am îndrăznit să comentez în aceste note cum și în ce măsură am făcut-o. Dacă aș fi fost ales în 1990, ar fi fost altfel. În fine, important e să se înțeleagă că întoarcerea mea în România și tot ce i-a urmat a fost datorită nevoii mele de a mă înscrie în lungul șir de membri ai familiei noastre care au încercat să servească neamul nostru. Eu am făcut-o atât cât m-au ajutat puterile și pregătirea mea, dar, mai ales, atât cât mi-au permis „prietenii" mei de Partid s-o fac! Adică foarte puțin, sau aproape deloc. În orice caz, n-a fost un efort pentru valorizarea mea! (adevărată glumă). De aceea aș fi fericit, în mormântul meu, dacă acest jurnal de zi va arăta în ce măsură am contribuit și eu la propășirea neamului românesc și a locului lui în lume. De la general, la particular.

Scriind aceste rânduri, relaxat, în avion, în drum de la Gatwick la Atlanta, Georgia, mi-am adus aminte cu gratitudine de telefonul primit Luni seara de la camaradul meu de militărie, Călin Daia. S-a scuzat atâta că mă deranjează, dar nu poate să nu comenteze. Articolul meu despre vizita lui Viktor Orban la Balvanyos a fost perfect. „Așa cum l-ai scris, prezintă ceea ce noi românii adevărați simțim". Recunosc, telefonul lui mi-a făcut mare plăcere. Pentru că am nevoie de confirmare că mai pot să servesc. În fiecare seară, când mă culc, termin scurta mea rugăciune, făcută în românește, cu cuvintele, în engleză: „God, make me fit to serve my people!". E o invocație și o rugă. Nu știu în ce măsură Dumnezeu mă va ajuta să-mi servesc neamul. Neamul are nevoie de mare ajutor acum.

Nu știu cum Doina a aflat că sunt sau am fost la Londra. A telefonat de nenumărate ori. A pus-o pe Silvia Bădescu să-mi telefoneze. Se pare că și ea e la Londra. Am evitat să răspund. N-a fost ușor. Dar am făcut-o. Ultimele ei mesaje, înregistrate la București, reprezintă o încercare de a mă șantaja. Nu poate să accepte ideea că s-a terminat!

Duminică, 9 August 1998

Suntem în drum către insula noastră Matt Lowe, într-un mic avion cu elice (Bahamas Air) de la Palm Beach West la Marsh Harbour. Oceanul e albastru, văzut de aici, nori răzleți, albi, albi ca vata. Mi s-a spus că insulele Bahamas sunt locuite mai ales de albi, descendenți ai albilor care au rămas leali Marii Britanii în Războiul pentru Independența Americii. O fi așa, dar în avionul nostru avem 17 oameni de culoare, plus pilotul, co-pilotul și stewardesa, toți negri. Doar nouă pasageri sunt albi.

Ca de obicei, Elisabeth a reușit să-mi facă voiajul interesant. În ultimul moment s-a dus să pună la cutie o scrisoare. Am tot așteptat-o. Vreo 35 minute. Când mai erau doar 15 minute până la decolare, am anunțat-o prin amplificator să vină imediat la poarta de îmbarcare. Pe drum am întâlnit-o. Ea se întorcea să mă găsească. Fusese tot timpul la poartă! Abia de-am prins avionul. E foarte independentă. Mai bine călătorim separat. Voi mai scrie fără îndoială despre insulă. Cum am sosit, cum am fost întâmpinați etc.

E lună plină. Luceafărul strălucește. N-am altă lumină, decât a lunii. Cerul e senin, doar câteva întreruperi sfârtecate, ca de borangic, care sparg azurul cerului. Oceanul e argintiu, în continuă mișcare. Fără talazuri. Muzică splendidă, liniștitoare. În depărtare, farul de la Hope Town. E greu de imaginat o atmosferă mai autentic liniștitoare. Sper că mâine voi putea citi ce am scris acum, aproape pe întuneric.

E ***Sâmbătă, 15 August.*** Sunt în aeroportul din Marsh Harbour. Trebuia să plec la Miami la orele 3.00 p.m. Acum e 6.20 p.m. Ne-au îmbarcat de două ori, ca în cele din urmă să ne informeze că avionul nu mai pleacă astăzi. „American Airlines" ne va trimite un alt avion din Miami. Șansele de a ajunge la Miami înainte de 10.00 seara sunt minime. Vizita mea aici - un adevărat dezastru. De frumos e frumos. Insula are cinci plaje, trei docuri, două case și o căsuță pentru Toni, haitianul care locuiește pe insulă tot timpul cu soția lui. Avem o grădină cu pomi fructiferi tropicali. E plin de muște de nisip, minuscule, abia de le vezi. Li se spune chiar, aici „sand flies". Corpul meu a reacționat violent. Sunt plin de mici bubulițe, mai ales la gleznele picioarelor. Mâncărimea e insuportabilă. Am încercat de toate. Pomade, pilule de anti-histamine, lichid de cactus local. De cinci zile sufăr fără încetare. Așa m-am decis să merg la Miami să mă vadă un doctor. Și am ajuns aici, în minusculul aeroport, fără aer condiționat, ventilație proastă. Pe David Ralph nu-l găsesc acasă, telefonul lui nu răspunde. Pe Nicolae nu am cum să-l contactez. Sunt teribil de obosit.

Luni, 31 August 1998

Sunt înapoi în București. Am sosit de la Londra cu TAROM, Sâmbătă seara. În avion am stat tot timpul de vorbă cu Soare, Președintele BAN-

COREX. Am fost de acord asupra situației din țară. Radu Vasile n-a reușit să pună economia pe drumul bun. Criza burselor occidentale - unde nu este o criză economică - va duce la o reținere, chiar retragere a capitalului occidental din țările în curs de dezvoltare. Ceea ce ne pune pe noi, românii, într-o situație și mai gravă decât până acum. Se vorbește tot mai insistent de „privatizarea pentru un leu": să vinzi întreprinderea pur și simplu pe nimic, ca să nu mai trebuiască să investești în ea ca s-o ții în viață. Nu se poate continua să pui „good money after bad". Am vorbit și despre Temeșan. El a adus vorba. E convins că Temeșan a făcut greșeli și a dat credite fără să fie complet edificat asupra beneficiarului: „Dar să-l bagi la închisoare...", a exclamat Soare.

Să fac o mică recapitulare.

Am sosit la Miami, ***Sâmbătă, 15 August***, după miezul nopții. Deci în dimineața zilei de ***Duminică, 16 August***. Am fost cazați de către „American Eagle" - linia aeriană care ne-a adus de la Marsh Harbour - la hotelul Howard Johnson, în imediata apropiere a aeroportului. Prin recepționera hotelului am obținut serviciile unei doctorițe cubaneze, pe nume de Lamar. Mi-a prescris niște steroizi, în doze mari, n-am mâncat nimic trei zile (nici n-aveam poftă de mâncare), am stat în casă mai mult în pat. Am dormit mult și am urmărit calvarul lui Bill Clinton la televizor. Întrerup acuma...

Luni, 31 August 1998

Începe Conferința de Presă PNȚCD. Diaconescu începe cu problema Universității de limbă maghiară. Alte subiecte: restructurarea Guvernului, păstrând același algoritm; lipsa de coeziune a Coaliției actuale; destrămarea Partidului: grupurile izolate se vor exclude de la sine prin acțiunile lor. Puține întrebări. Asistență relativ mică. Notez că Zăgan s-a erijat în organizatorul Conferinței de Presă. S-a așezat lângă Președinte. Mie mi-a făcut o dizertație întreagă despre *Cotidianul*: „Lumea vă spune Cristoiu II. Trebuie să-l controlați". Era și Pițigoi de față. A preluat el atacul: Eu sunt vicepreședintele Partidului iar ziarul e socotit al meu. Cristoiu să fie forțat să publice o dezmințire a informației publicate în *Cotidianul* cum că el, Pițigoi, ar fi fost informator. Și să-și ceară scuze. M-a avertizat că o să ridice problema în ședința BCCC.

Revin acum la descrierea „vacanței" mele. Am sosit la Londra în dimineața zilei de 26 August. Soții Predeleanu au insistat să-i primesc. Au sosit a doua zi. I-am primit la Arlington House, pe la 11.00 a.m. Nu intru în amănunte. Pledoarie insistentă să activez în politica românească prin UMRL. Pentru asta ar trebui să publicăm *Românul Liber* chiar dacă e numai o pagină, să multiplicăm branșele UMRL în România, să facem un Congres UMRL cât mai curând. Toate astea, absolut necesare pentru că și Guvernul Radu Vasile a eșuat, ceea ce dovedește că șansele de a realiza adevărata democrație și reforma economică cu oamenii aflați acum la conducerea partidelor care își spun

democratice sunt inexistente. Le-am atras atenția că, deși accept analiza lor, nu mai sunt tânăr și sarcina e prea mare și de lungă durată. În zadar. Au insistat și insistat: măcar să încep. Vor continua alții. Dar nu văd pe altul care ar putea da semnalul de acțiune. Spre sfârșitul discuției a venit și Indrei. Am dat apoi o masă pentru Indrei, Ana, Nicolae și Sașa, la noi în apartament.

Ar fi trebuit să-l văd pe Diaconescu astăzi. Am anunțat-o pe Roxana Badralexi că aștept în camera mea din Parlament. Să mă cheme îndată ce se termină ședința Biroului Permanent. Am așteptat până la 5.00 p.m. când am telefonat să vedem ce se întâmplă, secretara mi-a spus că amândoi plecaseră deja. Așa funcționează consultarea noastră.

Marți, 1 Septembrie 1998

Am sosit la Parlament la 9.20 a.m. I-am telefonat Roxanei Badralexi imediat. Nu mă poate primi Diaconescu. Îl are pe nu știu cine și apoi vine Van Der Stoel. După care va intra în ședința Biroului Permanent al Camerei. M-a asigurat că ieri i-a spus lui Diaconescu îndată ce s-a întors din ședința Biroului, dar, era multă lume care-l aștepta... Cu alte cuvinte, nu m-a chemat să stăm de vorbă cum aranjasem. „Azi după masă va fi posibil înainte de ședința plenară", îmi spune Roxana.

Mă duc la masa cu Husar și Cristoiu. Editorialul lui de astăzi e excelent. Nimeni din Partidul nostru nu poate decât să-l aprobe. E un cui mare bătut în coșciugul Partidului lui Petre Roman. Vorbim și despre ortografia utilizată. Și Nicolae Iorga utiliza î din i, spune el, deși Academia decretase că numai la începutul și sfârșitul cuvintelor această „guturală" să fie desemnată cu î din i. În rest, â peste tot. De ce să ascundem latinitatea limbii noastre? Nu pîine și cîine, ci pâine și câine, de la „pane" și „cane". A fost de acord, după ce eu i-am zis: Evident, dumneata scrii pe mai departe așa cum te simți bine, dar ceilalți să fie consecvenți. Să scrie toți așa cum a decretat Academia. Dumneata faci ca Iorga! L-au interesat foarte mult cele două scrisori recent primite. Una laudativă. Cealaltă insinua că am contractat boala lui Alzheimer, altfel n-aș permite unui securist să-și dea poalele peste cap pe banii mei și la adăpostul numelui meu istoric. Din nou l-am sfătuit să aibă grijă să nu cadă sub standardul decenței, oricât de mare ar fi tentația.

La urmă i-am vorbit de fratele meu Mircea. Cum l-am scos din țară, în 1978, și i-am arătat cele două scrisori primite de la el. Cea din 10 Iunie și cea din 23 August, în care dă alarma împotriva uzinelor nucleare CANDU. Reacția lui Cristoiu remarcabilă. Avem un „scoop". I-am explicat cât am putut și am rămas înțeleși să-i dau numărul de telefon al lui Mircea. Vrea să facă un mare interviu. Pe o pagină. Apoi, ar urma o intervenție de-a mea în Cameră.

Ședința începuse deja când am sosit în Cabinetul Președintelui. Chiar el, Diaconescu, conducea ședința. Formalitățile împlinite, grupurile parlamen-

tare ne-am retras în camerele noastre să ne numim candidaţii la posturile alocate fiecăruia în Biroul Permanent. Ionescu-Galbeni mi-a cerut să-l votez pe Grigoriu în locul lui Lepşa. I-am spus că ar fi bine ca Vasile Lupu să nu candideze. Lupu a recunoscut că a semnat o hârtie, dar „n-a făcut rău nimănui" - aşa cum ne-a declarat în şedinţa BCCC. Sunt gata să-l cred, dar ar fi mai bine să renunţe la candidatură. A reacţionat imediat. Nu renunţă. A atacat *Cotidianul* etc. A intervenit şi Diaconescu în favoarea lui. Deşi Diaconescu voia discuţia închisă, am reuşit să zic la microfon: Ar fi mai bine pentru imaginea Partidului ca să nu mai candideze. Lepşa a ieşit. Voturi contra lui Vasile Lupu, doar 13. Am marcat, totuşi, o poziţie.

Dicu Herlea a venit să mă vadă. Vrea să intervin pe lângă Cristoiu ca să nu mai fie atacat. Se pare că una din gazetăriţele noastre nu-l agreează.

Am vorbit în general de situaţia gravă economică în care ne găsim. Nici Pleşu, nici Adrian Severin nu fac figură bună.

Miercuri, 2 Septembrie 1998

Cerveni n-a mai apărut la proces. Nici Măgureanu. Doar di Cezare. Vărzaru a pledat foarte bine. Şi Grabowski a vorbit bine. Procurorul şi-a însuşit punctul nostru de vedere şi a cerut respingerea cererii de înscriere a PDAR-ului, plus Partidul Noua Românie, sub titlul de Partidul Naţional Român. Am rămas foarte mulţumit.

Pe Diaconescu l-am văzut doar câteva minute. Dar nu singur. Nu mă chemase. Am intrat în biroul lui când mi s-a spus că e numai cu Roxana Badralexi. M-a întâmpinat imediat cu o plângere: „Preşedintele mi-a arătat un dosar aşa de gros. Numai atacuri împotriva lui şi a PNŢCD. Vorbim. Sunt multe de spus". Dă-mi de ştire când, i-am zis. N-am primit nici un semn.

Constantinescu i-a invitat pe liderii partidelor la Cotroceni pentru Vineri după masă.

Joi, 3 Septembrie 1998

A venit ţiganul Ruja din Braşov, cu propunerea să-i cumpăr casa cu 100.000 de dolari. Ea valorează, zice el, 200.000, dar el cedează partea lui ca să se poată construi o casă pentru copiii străzii. În principiu, sunt de acord. Dar trebuie să văd realitatea. Experienţa mea cu ţiganii nu e bună.

Seara, la recepţia dată de însărcinatul cu afaceri din Qatar. Doar soţii Weber, din oamenii politici.

După masă, şedinţa Consiliului CDR. Discutăm întâi campania electorală pentru alegerea Primarului Bucureştiului. Diaconescu face istoricul

Discuţie lungă. Mulţi participă. Pomenesc doar vreo câţiva: Simina Mezincescu, Ticu Dumitrescu, Grabowski, Drăghici, Vosganian, Iorgulescu. S-a alcătuit o comisie de 4 care să pregătească textul pentru protocolul nou.

Propunerea de schimbare a celui vechi s-a decis la întrunirea organizațiilor civice din Convenție care a avut loc la 11 Iulie. Acum a fost reluată.

La sfârșitul ședinței Diaconescu m-a chemat să vorbim mâine la sediul Partidului.

Vineri, 4 Septembrie 1998

Sosesc curând după 9.00 a.m. Diaconescu era deja cu o doamnă cam la 75 ani, cu care au activat pentru Partid în 1945-46. A venit și Manea. Și el o știe de atunci. Interesant că până acum n-a apărut niciodată, după Revoluție. Mă întreb de ce? Din cauza lui Coposu? Am făcut anti-cameră. Fără să mă aferez.

În fine, după vreo jumătate de oră, doamna și Manea pleacă. Rămânem doar amândoi. Mă așez ca de obicei la masa fostă a mea. Intru direct în subiect. Știu că sunt supărați pe mine din cauza lui Cristoiu și *Cotidianul*. Îi explic. Îi spun adevărul despre circulație și pierderi. „Te costă o avere".

Adevărat, dar sunt un „musafir" mulțumit („a satisfied customer"!). Am venit în țară și am fost primit peste așteptări... A recunoscut imediat că popularitatea mea și scandarea numelui meu în public l-au afectat profund pe Coposu. Ăsta a fost ghinionul meu. I-am reamintit de ce i-am spus eu în prima legislatură: N-am vrut niciodată să-i iau locul (lui Coposu). Respectul meu pentru cei 17 ani de pușcărie a fost enorm. Eu nu pot să știu cum aș fi reacționat. Poate aș fi căzut. I-am explicat că eu cred în reușita finală a experimentului Cristoiu. Am făcut comparația cu Pamfil Șeicaru. Eficacitatea lui va fi enormă când ne va susține tocmai pentru că ne-a criticat. Știa de articolele mele. I le-am dat totuși.

Mi-a povestit ce s-a întâmplat la întrunirea ce au avut PNȚ-iștii la Lățești, lângă Călărași. Acolo se adunau în timpul surghiunului, după ce au ieșit din închisoare. Decanul lor și de vârstă, dar și de prestigiu, era Ghiță Pop.

Eu îi spusesem lui Diaconescu că el l-a făcut Președinte pe Constantinescu. „Nu eu. Coposu l-a făcut!". Asta, drept reacție la dezamăgirea generală. Merge spre o „democrație prezidențială" în cel mai bun caz, dar, mai degrabă la o guvernare personală. E de acord cu mine că Emil nu ne duce la democrație. În fine, mi-a explicat și povestit cu amănunte cum Coposu făcea parte din grupul din jurul lui Maniu. Leucuția, Gigu Solomon, Serdici, Ilie Lazăr și alții, și Coposu. Ghiță Pop era un adevărat lider PNȚ, dar nu făcea parte din acest grup. „Era independent, ca să zic așa". La una din aceste întruniri, de la Lățești, erau mulți PNȚ-iști ieșiți de prin închisori, de la Canal, din Deltă. Discutau viitorul Partidului. Pe cine să-l aleagă șef? Era întrebarea. Toți, bineînțeles, l-au numit pe el, pe Ghița Pop. Reacția a fost interesantă. Ghiță Pop a declinat onoarea și a insistat că trebuie să fie un om tânăr, cu energie. „Faceți-l pe oricare din voi (căci toți erau oameni de nădejde, devotați Partidului), dar nu pe Coposu".

Diaconescu îmi mai povestise treaba asta și acum vreo doi-trei ani. Poate

e înscrisă deja în jurnalul meu de zi. Dar niciodată n-a făcut-o cu atât de mare lux de amănunte ca de data asta.

„Da, a fost ghinionul dumitale. Chiar când te-am primit la aeroport, când ai venit la 24 Ianuarie 1990, mi-am dat seama. Eram vreo câteva sute de oameni. Ne-am gândit, chiar, să mergem cu toții pe jos, în procesiune. Îl aveați pe Ion Ghiga. Cam exaltat. El striga «Rațiu, Rațiu». Adevărat animator. Lui Coposu nu i-a plăcut. Mai ales că striga «Rațiu-Rațiu» și când lumea striga «Co-po-su». Mi-am dat seama atunci că o să avem probleme. Așa era el. Nu suferea concurență. Pe mine mă accepta pentru că nu l-am contestat niciodată".

I-am spus că eu mai rămân în țară până mai cred că pot să fac ceva pozitiv pentru țară. Dacă nu se mai poate, voi pleca și voi scrie poate o carte, căci am note copioase. Imediat m-a întrebat cum o duc cu sănătatea. Cum vezi. Tocmai mi-a făcut tot felul de analize și mă găsesc bine: biologic, ca un om de 60 de ani! Asta nu înseamnă că nu pot cădea mort peste câteva zile!, am adăugat.

I-am atras atenția asupra Serviciului nostru de relații cu publicul și presa. E foarte slab. Să dăm materialul gata formulat. Atunci reporterul îl mai ajustează, dar îl publică. PD-ul o face tot timpul. El, Diaconescu, să-i dea un interviu mare lui Cristoiu. Într-o perioadă în care ziarele o duc tot mai prost, tirajul nostru crește. Încet, dar crește.

Mai spre seară am vorbit cu Cristoiu. Îi va telefona lui Diaconescu pentru interviu.

Interesant că în cursul discuției mele cu Diaconescu i-am spus la un anumit moment dat: știi că sunt vreo câțiva care mă atacă vehement... M-a întrerupt: „Eu niciodată nu te-am atacat". Știu. Și mă bucur. Eu n-am atacat niciodată, pe nimeni din Partid. Articolul ăla (din *Express*, care l-a supărat pe Coposu) a fost o porcărie. L-au fabricat ei din ce-am vorbit timp de două ore și mai bine. Și nici acolo nu l-am atacat. Am spus doar că ar fi bine să se retragă de la conducerea Partidului.

Cotidianul a ieșit astăzi cu două mari articole împotriva lui Constantinescu: „Doi ani de instigare a Justiției și Poliției de către șeful statului" și „Emil Constantinescu și-a format propria clientelă de afaceriști". Emil Constantinescu va fi furios.

Sâmbătă, 5 Septembrie 1998

Ieri, la Cotroceni, nimic semnificativ. Márkó Bélo n-a exprimat nici o opinie. N-a indicat ce va face UDMR. A rămas pe astăzi, după ședința lor întrunită special. Decizia a fost să se retragă din Guvern dacă nu se înființează o universitate de limba maghiară. Să rămână însă în coaliție și să susțină măsurile economice luate de Guvern.

Ședința la Guvern a fost dominată de criza economică. Care e foarte gravă. Bugetul a fost rectificat. Adevărată austeritate ne pândește.

Duminică, 6 Septembrie 1998

Astă-noapte am scris un articol pentru *Cotidianul* în anticipație a verdictului Tribunalului București în problema asumării titulaturii de „Partidul Național Român", de PDAR și PNR (Măgureanu). Moderat. Carmen Rădulescu mi-a transpus articolul scris de mână pe calculator. „Dacă i-ați susține v-ar face Președinte", îmi zice zâmbind.

Am încercat în zadar să-l găsesc pe Diaconescu la telefon. Sau era ocupat, sau răspundea un robot după. Vroiam să discut cu el situația.

La Palatul Cantacuzino, Casa George Enescu. Expoziția pictorului Alexandru Țipoia. Mai ales diverse instrumente muzicale. Dan Grigore, pianistul și el, cu soția și fiicele, cred.

După masă vin Titu și Mimi Doctor. Ei locuiesc acum în Atlanta. Au fost la Cluj. Any, mama lui Titu a murit. Soțul ei, acum în vârstă de 87 de ani, a preluat tot: apartamentul, mobila, obiectele de familie. Deși i-a cerut, el refuză să facă testament în favoarea lui Titu, singurul descendent al mamei sale. „A venit la noi la Cluj, cu un geamantan. Acum s-ar putea să lase totul altcuiva". Peste doi ani, Titu se pensionează și se întoarce în țară, are nevoie de moștenirea mamei sale.

Luni, 7 Septembrie 1998

Conferință de Presă PNȚCD. Diaconescu vorbește de criza provocată de situația din Rusia. „Va întârzia și programul nostru de privatizare". A vorbit și despre declarația UDMR că se vor retrage de la guvernare dacă nu se va înființa o universitate în limba maghiară. În această problemă, la întrebări, am răspuns și eu ca să atrag atenția că o universitate separată de limba maghiară e contra spiritului actual de reconciliere între cele două națiuni. Că ar duce doar la distanțarea noastră și ar exacerba șovinismul. Noi suntem pentru o universitate cu o secție absolut egală în limba maghiară în toate disciplinele dacă este cerere. Am vorbit și de pronunțarea Tribunalului care va avea loc astăzi. Am explicat de ce cererea domnilor Mihai Berca și Virgil Măgureanu contravine Legii 27 din 1996. M-au întrebat de ce n-am protestat în 1990, când di Cezare a înregistrat un partid sub numele de „Partidul Național Român". Simplu, conducătorii Partidului nostru de atunci n-au socotit serioasă această formație. Era una din cele 128 formațiuni înscrise ca partide! N-a avut nici-o activitate vizibilă.

La recepția Ambasadorului Braziliei am fost literalmente asaltat de lume. Mulți Ambasadori care voiau să știe ce se întâmplă în politică. Toată lumea e sceptică. Nimeni nu vede cum poate să reușească Radu Vasile. Iliescu mi-a vorbit foarte mult. El vrea un forum al tuturor partidelor socialiste. În primul rând să se reunească cu PD-ul și cu Meleșcanu, considerând că PSDR (Cunescu) nu mai contează. M-am folosit de ocazie să-i reamintesc că mulțumită

lui Cunescu PD-ul a fost acceptat în Internaționala Socialistă. Am vorbit de convingerea mea că Rusia se va reîntoarce la o economie de comandă. El nu crede și-mi explică, cu lux de amănunte, cum el, deja în 1967, a vorbit de nevoia de a introduce mecanismele economiei de piață: „Ceaușescu a luat-o în cealaltă direcție. Mai ales după 1971". Am fost fotografiați împreună. Am vorbit cu terțe persoane amândoi, tot împreună. Ne-am complimentat reciproc pentru activitatea internațională. NATO în special.

Cel mai interesant, din punctul meu de vedere, a fost Caius Dragomir. Pe scurt: „E clar că nu se poate ieși din actualul impas. Chiar la viitoarele alegeri, anticipate sau nu, tot așa vom ieși, fracționați, fără o majoritate clară pentru nici un partid. Singura soluție ar fi ca să se facă o mare coaliție, sub trei personalități, din stânga, centru și dreapta, care să obțină încrederea națiunii. Fie decidem să nu mai avem un Prim-Ministru, fie «cei trei» să fie Vice-Prim-Miniștri fără portofoliu". Urmează să ne mai vedem.

Sculptorul Pierre Georgesco Dedy, care lucrează la Paris, îmi propune să-mi facă un cap, sau un bust. I-am mulțumit, dar am refuzat.

Mircea Dinescu, foarte supărat, vine să mă asigure că va monta o acțiune împotriva mea în *Cațavencu* care mă va distruge. Am fost atacat de atâtea ori, chiar și în *Cațavencu*, i-am zis, un atac mai violent n-o să fie tocmai ceva nou. Abia de am putut să deschid gura în torentul de acuzații și amenințări. Mă va face agent al bulgarilor. A încheiat poate pentru că-mi păstrasem total calmul și zâmbeam. Supărarea lui Dinescu se trage dintr-un atac împotriva lui în *Cotidianul*. Nici nu l-am văzut.

Curând, după-amiază, sunt informat că Tribunalul s-a pronunțat pentru Măgureanu. Adevărat șoc. Cine a intervenit? Ce bine că am scris articolul. Cu greu îl găsesc pe Vărzaru. Atât el, cât și avocatul UMRL, plus Mihalcea au depus actele pentru recurs.

Dau multe interviuri la presă, Radio și TV. Spun că sentința e contra legii, că voi merge mai departe pe toate căile deschise în Justiția românească și, dacă nu obțin dreptate, voi merge până la Curtea Internațională de la Haga.

Primesc un raport de la un consilier municipal, membru PNȚCD din Brașov. De asemenea, Lepșa îmi vorbește, chiar în ședința plenară a Camerei: casa și terenul ce-mi oferă Ruja Ovidiu pentru orfelinat/casă de copii nu e deloc potrivită. Nu e în stare bună, e prea mică și e în mijlocul „țigănimii", departe de oraș.

Marți, 8 Septembrie 1998

Cotidianul publică un interviu cu Mircea. E prea tehnic, prea grijuliu, prea inofensiv, ca să atragă atenția. Nu spune clar că e un mare pericol de dezastru. Cristoiu era bine montat după conversația cu mine. Era gata să facă mare gălăgie. Pentru asta avea nevoie de altfel de declarații din partea marelui

expert american de origine română. Păcat, s-a pierdut o bună ocazie.

Iftene Pop mi-l aduce pe Vaida Coteanu Cristian. E descendent direct al lui Vaida Voevod prin mama lui, născută Vaida. E căpitan în SPP. A lucrat cu Marian, omul lui Constantinescu, la care are „ușă deschisă". Mă admiră etc... Se așteaptă la mari lucruri de la mine! Rămân foarte circumspect.

Atitudinea mea față de Măgureanu și anunțul că voi merge până la Haga nu rămân fără ecou. Au venit doi sibieni, fostul deputat Bujor Septimiu Tatu și Ion Vraciu care vor neapărat ca eu să intru în Partidul Național Român. Ei sunt PDAR-iști. „Țara are nevoie de un nou partid, nepătat". Le-am explicat rezervele mele. Mă asigură că Măgureanu nu va avea un rol important, că de mine au nevoie, de prestigiul și imaginea mea. Și față de ei m-am purtat cu grijă. Le-am mulțumit pentru onoarea ce-mi fac, dar... chiar dacă nu ți se acordă importanța pe care o meriți, nu te superi pe sat!

Mâncam la restaurantul Camerei. A venit Calimente la mine. Să susțin grupul Lepșa. Ei s-au întâlnit, Luni seara, la Clubul Petroliștilor. Sunt împotriva lui Galbeni, Ciorbea, Remus Opriș. Îl susțin pe Radu Vasile. I-am spus că n-am reușit niciodată să-i vorbesc de când a devenit Prim-Ministru. Degeaba îi las mesaje să mă sune. N-a făcut-o niciodată. Așa ceva nu mi s-a întâmplat cu nimeni de când m-am întors în România. Totuși, eu îl sprijin, însă aș vrea să văd niște rezultate pozitive în economia țării. Credeam că știe ce face. îl consideram „keynesian". Acum văd că nu e economist. Doar istoric al doctrinelor economice.

Miercuri, 9 Septembrie 1998

Aseară, la recepția de la Ambasada Macedoniei. Multă lume. Cam necunoscuți! și câțiva diplomați. Casa, nou renovată, e pe str. Eremia Grigorescu. Probabil că e prima lor ieșire în public. Ambasadorul tânăr, simpatic. Ambasadorii, mai ales din zonă. Szöcs Géza m-a asigurat că Ungaria nu-i influențează deloc pe ungurii noștri. „Ar fi păcat să se retragă de la guvernare".

Marțian Dan mi-a vorbit pe larg despre *Cotidianul*. „E foarte bun. Are multe informații. Poate să devină cel mai bun ziar din țară". L-am asigurat că e criticat, mai ales de prietenii mei de Partid.

La ora 9.00 a.m., exact, ne-am prezentat la biroul Gen. Stănășilă. I-am dat *Cotidianul* de astăzi. S-a oprit la știrea apărută sub titlul: „Justiția lui Emil Constantinescu cere ziariștilor să prezinte notițele luate în timpul proceselor". Lungă dizertație din partea lui ca să susțină această idee. Avocatul meu Ghindeanu îl contrazicea. A continuat așa vreo 20 de minute.

În fine, revine la contractul nostru. Ghindeanu a scos actele cu decizia Consiliului Municipal București care include, în mod specific, editurile și tipografiile în categoria celor care beneficiază de o chirie modestă. Citește documentul cu voce tare. Discutăm puțin și se pronunță.

„Bine. E în ordine. Văd că decizia Consiliului Municipal a fost luată în Mai. De ce n-ați venit mai devreme?“ Are dreptate. Noi am încercat imediat s-o facem, dar ba el, ba altul important era în vacanță, în deplasare etc. Ei ne-au tot amânat. Rămâne să stabilim perioada. Am căutat să obținem trei ani. N-a fost chip. Am acceptat 31 August 2000. „Să știți că avem nevoie de spațiul și clădirile acestea. Nu vom accepta nici-o prelungire“. Ghindeanu a mai încercat să obțină dreptul de subînchiriere. S-au opus. L-am tăiat scurt pe Ghindeanu. N-avem nevoie de acest drept. Călin Husar îl vrea din motive obscure, în interesul lui personal, cred.

La Senat, ne vorbește, mai degrabă răspunde la întrebările membrilor celor două Comisii de Externe, Harnagea, șeful actual al SIE (Serviciul de Informații Externe). S-a prezentat bine. A răspuns cumpătat și reținut la toate întrebările. Era bine pregătit. Ședința a fost condusă de Prisecaru și de mine. L-am avut pe Harnagea între noi. Vrea să vorbim. Îmi va telefona el. Harnagea a fost ani de zile amantul Mărgăritei Geică. Nu știu dacă mai este și acum căci am văzut ceva în ziar că și-a schimbat și prietena de când are rang de ministru.

Am audiat pe urmă trei Ambasadori: pentru Ucraina, Maroc și Azerbaidjan.

La 5.30 p.m., în sala Titulescu. L-am primit împreună cu Diaconescu, în calitatea lui de Președinte al Camerei Deputaților și cu Crin Antonescu, Ministrul Sporturilor, pe Președintele Republicii Peru, Fujimori. Nimic special. Curtoaziile de rigoare.

Acasă, la 7.00 p.m. John Florescu vine special să-mi vorbească despre intenția lui de a cumpăra TVR 2. L-a văzut deja pe Radu Vasile și Diaconescu. Mâine va fi primit de Președintele Emil Constantinescu. Vrea să ne implicăm și noi. În principiu, de acord.

Îi vorbesc și de publicitatea lor în *Cotidianul*. Îmi spune că e de acord.

Joi, 10 Septembrie 1998

La telefon Diaconescu îmi confirmă că îl va vedea pe Măgureanu la cererea lui. Îi va spune că problema este a noastră, a ardelenilor din Partid, a mea, în special, ca descendent direct al familiei Rațiu. Dar ne susține.

La „Vox Maris“ unde m-am întâlnit cu Măgureanu. „Vox Maris“ e un club și un restaurant foarte reușit care aparține românului Nicolae (Nicușor) Tănase, venit în țară cu ceva bani din Germania. Am discutat mai întâi doar noi doi, în prezența lui Tănase.

Pe scurt: Măgureanu m-a susținut întotdeauna, începând din 1990. El a făcut parte din grupul care m-a contactat când eram în exil. Nu m-a atacat niciodată. Au nevoie de mine. Influența mea și prestigiul meu ar fi enorme. Țara se îndreaptă spre C.V. Tudor. De ce să-i lăsăm lui terenul liber? Partidul Național Român are un trecut glorios și ar avea un viitor glorios dacă aș intra în el. N-a spus-o clar, dar a indicat că m-ar putea pune pe mine la conducere.

Am pus întrebări. La toate a răspuns flatându-mă și asigurându-mă de succesul ce vom avea în țară. Cum n-am reacționat, Măgureanu mi-a cerut deschis să retrag recursul ce am înaintat deja. L-am asigurat că pe mine nimic nu mă interesează decât propășirea intereselor naționale. Dacă vor ca eu să abandonez recursul trebuie să-mi dea o formulă. O voi examina și le voi da un răspuns, fără întârziere.

La Convenție, după masă la 3.00. Întâi vorbește Pițigoi și cere ca organizația inginerilor democrați să fie acceptată în CDR. Apoi, Drăghici citește o lungă pologhie ca să justifice acceptarea PROPACT. În fine Doctorul Calalb a vorbit pentru reactivarea medicilor democrați și acceptarea organizației lor în CDR. Trebuie definitivat Protocolul, zice Diaconescu. Apoi se vor definitiva cererile de intrare în CDR.

Am călătorit cu Calimente. Cu avionul la Timișoara și cu mașina lui la Arad. După ce m-am instalat la Casa de Oaspeți, m-am dus imediat la un program TVR Arad, organizat la un Club. Am fost invitatul principal: 75 de minute. Interviu punctat de muzică, două echipe de fete tinere, parada modei pentru copii. Nu grozav de profesionist, dar de bun gust. Mai ales copiii-manechin. Mi-au plăcut în stângăcia lor.

Cina cu mai mulți „lideri" PNȚCD.

Vineri, 11 Septembrie 1998

Toată ziua primesc pe cei înscriși la audiențe. Tibi Dekany mă ajută. N-are nici un rost să însemnez problemele. Toate de interes personal. Casă, proprietate, boală, serviciu, proces, post, emigrare, intervenții la centru, vize.

Am dat o masă pentru gazetari, la orele 17.00, la sediul meu (pe care-l împart cu Senatorul Neculai). Foarte reușită. Mulți. Interviuri pe rând cu mai mulți dintre ei.

Sâmbătă, 12 Septembrie 1998

Adevărul de Arad iese cu un articol de fond, intitulat „Agamiță Dandanache la Arad". Semnat de Ștefan Tabuia. Totul inventat. M-a amuzat, chiar. Tabuia nu mă nominalizează, pentru că, spune el, „dintr-un sentiment de jenă n-am să-i dau numele"... Mă întreb de ce? Mă cunoaște omul ăsta? Folosește cuiva deprecierea, dacă nu distrugerea personalității mele? Pe de altă parte, *Observator* publică pe prima pagină: „Rațiu îl demolează pe Roman la Arad". Un mare și bun interviu în pagina a doua sub titlul „Reforma lui Roman a fost rahat cu perje". Foarte corect și tare. Nu știu dacă Diaconescu va fi mulțumit sau nu.

Am vizitat și o fabrică de utilaje agricole. Bună.

Ca și ieri, s-au perindat zeci de cetățeni la mine la birou. Ajut cât pot. Seara, alt interviu. Controversă cu fostul șef PDSR, acum liderul PRM, pe tema Măgureanu.

Duminică, 13 Septembrie 1998

La Șiria. Festivalul anual al pompierilor din regiune. Sute de oameni din 17 comune. La început ploua. Slujba s-a făcut pe un soare care pătrundea prin nori, exact unde ne găseam noi, în fața noului Muzeu al pompierilor. Trei preoți au oficiat. Ceremonie frumoasă. Am rostit și eu câteva cuvinte. Bine primite. Cu ovații.

Masă bună, copioasă.

Seara vine Tibi Dekany cu trei tineri (două fete și un băiat) care ar vrea să se ocupe de prezentarea mea în Arad: activitatea mea, preocupările și ideile mele, intervențiile ce fac pentru arădeni.

Cu Măinescu și Tibi Dekany la un restaurant, la cină. Măinescu vrea să schimbe conducerea PNȚCD Arad. Alegerile vor avea loc în luna Mai, anul viitor. Ei pot să le pregătească în așa fel ca să avem un comitet de oameni serioși, bine pregătiți. Nu de Calimente, Chișcan, Adela etc. I-am ascultat. N-ar strica să se schimbe conducerea, dar nu să-i elimine pe ceilalți. Să vedem de ce sunt în stare.

M-a surprins neplăcut că a venit un domn Chiriițescu, contabilul lui Măinescu, dacă bine am înțeles. Mi-a adus un dosar pentru Procurorul General ca să-l predau eu la București. Nu știu de ce infracțiune e învinuit, dar de ce să intervin eu. Nu l-am văzut pe Chiriițescu în viața mea!

Sâmbătă dimineața am avut ședința Biroului de Conducere PNȚCD Arad. Calimente a condus. Autoritar - prea autoritar. Problema principală în jurul demiterii lui Covaciu de la Conducerea Serviciului veterinar. De asemenea, aflu că la ultima ședință a lor, Calimente i-a dat niște pumni altuia. Inacceptabil. Președintele organizației noastre județene nu se poate comporta așa în public, în văzul tuturor!

Luni, 14 Septembrie 1998

Tibi Dekany a venit foarte devreme. Mi-a adus ziarul *Observator*. Au publicat articolul meu. La aeroport a fost și Hui. Am călătorit foarte bine. La Sibiu unde am făcut o escală, lângă mine s-a așezat un francez care a venit să filmeze ceva despre Cioran, despre casa părintească etc.

Articolul meu a apărut atât în *Adevărul de Arad*, cât și în *Cotidianul*.

Am luat masa cu Doina. Ca de obicei, ea vrea ba asta, ba aia. Bani mai ales. Imposibilă.

Marți, 15 Septembrie 1998

Cristian Vaida îmi cere să-l primesc. Îmi aduce un buchet de flori - crini mari cu tentă vișinie - de la Măgureanu. Mesajul e absolut clar: Partidul lor, comasat cu PDAR, vrea să preiau președinția. Fără nici-o condiție din partea lor. Și Vaida a continuat: „Dacă e vorba de condiții, dumneavoastră - și numai

dumneavoastră - puteți să le puneți". Mă informează că dacă e nevoie ca Măgureanu să se retragă din conducere vor face și acest lucru. Îmi cere, bineînțeles, să retrag recursul ce am făcut împotriva hotărârii Tribunalului care le dă dreptul să adopte numele de „Partidul Național Român".

Ieri seară am luat cina la Ambasada Italiei, în onoarea Ministrului Apărării, Beniamino Andreatta. Economist la origine, am stat mult de vorbă cu el după cină. A studiat și el la Cambridge (Trinity). Am vorbit de Sraffa, Joan Robinson, Kaldor și de Keynes bineînțeles, deși el a fost acolo abia în 1956.

La cină i-am avut pe Nina Odescalchi și pe Push Károly cu un prieten de-al lor, ceva mai în vârstă. M-am dus pentru câteva minute și la Ambasada Braziliei. Ziua Independenței.

Miercuri, 16 Septembrie 1998

Am vorbit de două ori cu Măgureanu astăzi. Prima dată dimineața, să-i mulțumesc pentru flori. A rămas să ne punem de acord. Ține neapărat să ne vedem cât mai curând.

Varlam vine la 9.00. E absolut hotărât. Trebuie să mergem înainte cu recursul.

Am avut ședința Comisiei de Externe a Camerei; am obținut o carte frumoasă pentru Brian Crozier care va sărbători 80 ani de viață. Mă duc și eu, special, la Londra.

Îndată ce am reușit să-mi organizez programul am aranjat cu Măgureanu să ne vedem mâine, Joi, 17 Septembrie, tot la Vox Maris.

Recepție la Sofitel. Copiii lui Petrina, în numele S.C. Dinamic Intertrade Group au prezentat autoturismele Subaru. Au reprezentanța pentru România. Mai mulți membri PNȚCD. Ioan Mureșan, Ministrul Reformei, îmi descrie ședințele de Cabinet: Radu Vasile lucrează numai cu PD-iștii. Ba unul, ba altul introduce un proiect de lege, o ordonanță sau o H.G. Scurtă discuție și se adoptă. Chiar înainte ca ceilalți membri ai Guvernului să înțeleagă despre ce e vorba.

Joi, 17 Septembrie 1998

Cotidianul publică și astăzi o caricatură care-și râde de democrație. Mă întreb: Vrea Cristoiu să mă provoace cu tot dinadinsul? În Parlament primesc regulat felicitări pentru *Cotidianul*. De la membrii Opoziției, în primul rând. Dar și critici din partea alor noștri.

Se discută ridicarea imunității lui Bivolaru. Opoziția plus PD-iștii pledează vehement împotrivă. Nu intervin, căci mulți și dintre ai noștri au aceeași atitudine. În Occident însă, problema ar fi rezolvată chiar de partidul celui implicat, forțându-l să renunțe la imunitate ca să se clarifice situația.

Mă duc la Cojoc, Secretarul Adjunct al Parlamentului. Îi cer să ne dea dotația ce a fost aprobată pentru Clubul Parlamentar. N-are bani, îmi spune. De acord să încercăm să obținem contribuții din afară și să completăm restul din

bugetul Parlamentului. Botar, de la Fundația Franco-Română, trebuia să vină să finalizăm aranjamentele pentru ceremonia înhumării simbolice în Franța a eroilor francezi căzuți în România în primul război mondial. N-a venit.

Abia sosit acasă, vine Ghindeanu. Au încurcat lucrurile. Armata venise să semnăm contractul. I-au amânat. Am luat telefonul și am reușit să-l aduc pe Col. Iorga cu contractul pentru Plevnei. Ghindeanu e sufletist, dar n-are greutatea și puterea de sintetizare necesară pentru problemele noastre. Vorbește mult, întotdeauna ezitant. Nu știe să atace o problemă. După discuțiile de rigoare, neimportante de altfel, rămâne ca până Luni, 21 Septembrie, să prezinte un contract gata semnat de ei, pentru semnătura noastră. Să sperăm că de data asta se va realiza. Ne zbatem de trei ani de zile ca să ajungem aici. Contractul nu e perfect, dar e acceptabil.

Acasă mă așteaptă toate textele relevante în disputa Damian-Cristoiu, din 22 și din *Cotidianul*. Articolele respective, scrisorile deschise adresate mie etc. N-am timp să le digerez, dar, evident, problema merită intervenția mea.

Mă odihnesc puțin și sosesc punctual la orele 17.00 la Vox Maris, cum fusese programat. Măgureanu mă aștepta cu Președintele PDAR, care este și Președintele interimar al Partidului Național Român. După schimburile de rigoare, i-am asigurat de respectul meu și de aprecierea mea că vor să servească interesele națiunii. Le-am dorit succes. Pentru mine e o problemă de conștiință. Eu nu pot să accept ca numele de Partidul Național Român să fie adoptat de nimeni. El aparține istoriei. Au argumentat. Mi-au „demonstrat" că PNȚCD este mai infiltrat cu foști comuniști decât sunt ei. M-au lăudat. Mi-au flatat, chiar, spunându-mi că sunt singurul cu suficientă autoritate morală să adun națiunea. „Poate nu vă dați seama, a început Măgureanu, noi ne găsim în pragul unui dezastru economic". L-am asigurat că știu. Am rămas ferm. Mi-a „demonstrat" că Diaconescu și ceilalți mă vor ține întotdeauna în afara cercului care decide. Au dreptate. Totuși eu nu pot să abandonez PNȚCD, care este descendentul PNR. Am vorbit de o Uniune Națională, de o coaliție a tuturor partidelor pentru a da stabilitatea de care avem nevoie. „În fruntea Partidului nostru veți avea o poziție cheie. Prin PNȚCD nu veți obține niciodată nimic". Le-am reamintit că nu m-am întors în țară ca să obțin o poziție, indiferent care.

Am discutat mult prietenia lui Măgureanu cu Coposu și atitudinea acestuia față de mine când s-a izbit de popularitatea mea. Curios, a fost total de acord. Chiar excesiv. Ceea ce nu mă așteptam. Probabil că l-am și provocat ca să se exprime în această problemă. Am vorbit și de Emil Constantinescu. A fost ales cu concursul nostru, mi-a declarat Măgureanu!

Ne-am despărțit în termeni buni. Să vedem ce se va întâmpla. Eu voi continua să împiedic asumarea numelui de „Partidul Național Român". Dacă drumul la Curtea Internațională de la Haga e deschis, îl voi lua.

După cină scriu un articol referindu-mă la caricaturile lui Pavel. Titlul cel

mai potrivit ar fi „In defence of Democracy", titlul alternativ ce-mi propusesem pentru cartea mea din 1956. Vroiam *In Dance of Liberty*, sau *In Defence of Democracy.* Editorul a ales *Policy for the West.*

În orice caz, resping poziția anti-democratică a lui Cristoiu, care răzbește, din când în când, în editorialele lui. În cel de astăzi, este clar anti-american. De ce să căutăm soluția FMI, privatizarea și introducerea economiei de piață. Să facem altceva, ca rușii. Reîntoarcerea la economia de comandă. Toată argumentarea superficială pentru a ataca declarația, de asemenea superficială, a lui Pleșu, la ultima lui Conferință de Presă.

Sunt în avionul TAROM spre Londra. Am plecat cu întârziere de o oră de la Otopeni. Așteptând, am stat mult de vorbă cu Mischie, fostul deputat PDSR de Gorj. Acum e Președintele Consiliului Județean Gorj. E invitat cu soția la Bristol de o societate de caritate activă în județul lor. Doamna Barrett e președinta, văduva deputatului Barrett pe care-l cunoșteam și eu destul de bine. Mischie îmi spune că organizația noastră (PNȚCD) din Gorj e tare slabă.

Luni, 21 Septembrie 1998

La Londra n-am făcut prea multe.

M-a așteptat Doina la aeroport. I-am adus un geamantan plin de cărți.

Am luat masa cu Indrei și Nicolae. Punctul principal al discuției a fost *Cotidianul*. La 10 Noiembrie expiră contractul cu Cristoiu. Ce facem, îl reînnoim? Avem trei criterii, am zis: 1. Tiraj, 2. Profitabilitate, 3. Postura politică adoptată. Din toate punctele de mai sus, nimic nu s-a realizat.

1. Tirajul e mult sub 40.000 de exemplare vândute (circa 27-28.000 acum);

2. Continuăm să finanțăm un deficit lunar între 10 și 25.000 de dolari;

3. *Cotidianul* nu e independent cum căzusem de acord. Până și analiza Firmei Minerva, pe care noi am angajat-o să facă un sondaj al presei, situează *Cotidianul* în fruntea ziarelor împotriva Guvernului și a Președintelui.

De ce să continuăm? De ce să finanțăm acest ziar?

Atât Indrei cât și Nicolae vor să continuăm. Au argumentat, dar mult mai moderat decât înainte.

Am examinat alternativele:

1. Să continuăm cu Cristoiu. Problema e cum să-l facem să fie altceva decât este? Adică anti-democratic, anti-Constantinescu, anti-PNȚCD, anti-american. E oare posibil să-l schimbăm? Eu nu cred, chiar dacă promite s-o facă. Când l-am acceptat, ne-a declarat, din proprie inițiativă, că ar fi interesant pentru el să susțină și dreapta acum. N-a făcut-o. Continuă să fie de stânga. Îl susține pe Iliescu, în ultima analiză și, oarecum pe C.V. Tudor. Cred că-i vrea coalizați.

2. Să-l schimbăm. Cred că n-ar fi bine. Indiscutabil Cristoiu ne-a adus mulți cititori-plătitori. Fără el, probabil îi vom pierde.

3. Să vindem ziarul. Fie unui concern străin, sau în țară. Marian Munteanu s-a oferit din nou s-o facă. Are resursele necesare? Max Bănuș ar avea un trust german. În fine, Nicolae a vorbit cu Albert Scardino, care zice că și grupul unde Marjorie e Președintă (*Financial Times*) ar putea fi interesat.

4. Să-l închidem, pur și simplu, și să continuăm numai cu tipografia.

N-am luat nici-o decizie.

Seara, la recepția dată de Brian Crozier, la împlinirea vârstei de 80 de ani. Destulă lume. Am luat un pahar cu directorul RAC (Royal Automobile Club), Generalul George Kennedy. Foarte simpatic. Tânăr.

Azi dimineață, la Conferința de Presă PNȚCD, am citit un text parțial pregătit de Grabowski în chestiunea asumării numelui de Partidul Național Român de Măgureanu și Mihai Berca. N-am spus răspicat că mi s-a oferit să fiu Președintele Partidului lor comasat, am spus că ei au dreptul să propună. Eu însă voi continua, nu pentru mine, ci pentru istorie, să contest această impostură. Dacă e nevoie, până la Curtea Internațională de la Haga. Țepelea a fost imediat de acord. La fel Pițigoi, care era lângă mine. Diaconescu n-a zis nimic.

La Biroul Permanent. Am prezentat situația actuală a volumului *ROMÂNIA*, ce urmează să fie scos, pentru Occident, sub auspiciile Parlamentului. Au aprobat plata contribuțiilor restante. S-a căzut de acord să dăm capitolele cărții comisiilor de specialitate cerându-le să ne prezinte observațiile lor până la 31 Noiembrie. Dacă nu primim nimic, mergem la tipar, pentru că așa a decis Biroul Permanent.

După masă la Plevnei. Negociem și cădem de acord cu cei de la Armată asupra contractului pentru închirierea terenului și a celor două clădiri. Am fost informat că s-a început un control amănunțit al operației noastre de la Direcția Generală a Controlului Financiar de Stat și de la Garda Financiară. A fost un denunț. Și instrucțiuni venite de sus de tot.

La Casa Armenilor. Recepție pentru Președintele Parlamentului din Armenia. Mare îmbulzeală, sală mică.

Marți, 22 Septembrie 1998

O felicit pe Elisabeth. E a 53-a aniversare a nunții noastre.

Vine tânărul Percivall. Și-a luat PhD-ul la LSE. A scris deja destul de mult despre România și vrea ajutorul meu. Mi-a dat o listă de întrebări. Voi răspunde.

Un deputat PUNR îmi aduce o impresionantă culegere despre Dr. Ioan Rațiu. E teza lui de doctorat. Trebuie să-i notez numele.

A murit Lia Gherasim. Ionuț mi-a lăsat un mesaj pe mobil. Dumnezeu s-o odihnească.

La prânz, la Radiodifuziunea Română, din Str. Berthelot. Reprezentanții posturilor de radio din străinătate care transmit în limba română. Invitați, Ambasadorul austriac și cel american. Tema: integrarea României în struc-

turile euro-atlantice. Se vorbește mult, fără prea multă noimă. Spre sfârșit, iau și eu cuvântul. Explic că neinvitarea noastră a fost o decizie politică. Ce trebuie să facem ca să fim invitați, l-am întrebat pe Rosapepe. În englezește. Mi-a răspuns subliniind importanța și semnificația întrebării mele. Să mergem mai departe pe linia ce am adoptat. A fost de acord că decizia a fost una politică. În definitiv, ne calificăm.

După ședința în plen ne întâlnim grupul PNȚCD. Ce facem? Susținem sau nu Legea Ticu Dumitrescu? Au vorbit Dudu Ionescu și Mihnea Motoc. Nu rău, dar mult prea lung.

La cină l-am avut pe Nelu Mureșan (Ministrul Reformei). Confirmă că Radu Vasile guvernează cu PD-iștii. Ei întotdeauna au proiecte de legi. Le prezintă și repede, repede, se acceptă. Ai noștri sunt neglijați. Dar e și vina lor pentru că n-au idei, n-au inițiative. Nu sunt pregătiți suficient de bine.

Miercuri, 23 Septembrie 1998

Finalizăm, în fine, contractul cu Armata, pentru Plevnei.

Indrei și Nicolae au venit ieri.

La Ioan Curtean de Hondol, care e Consul onorar al Statului Belize din America Centrală.

Marian Munteanu a venit la mine să-mi spună că tot îl interesează *Cotidianul*. După masă am avut ședința BCCC. Șoc adevărat creat de Emil Constantinescu. L-a dat pe Dăianu afară din Guvern, pur și simplu, pentru că s-a opus contractului cu Bell Helicopter. Fără consultare, fără a-l trece prin Parlament.

Se face control la noi la Plevnei (la ziar, tipografie etc.). Evident, au fost puși s-o facă de cineva. Cine? Președintele Constantinescu sau Vasile Lupu, pentru că el a numit-o pe doamna Moroșan Secretar de Stat. Ea, se spune, ar fi metresa lui. Cine vrea să se culce cu borțosul ăsta, Dumnezeu știe. La tot cazul Lupu are un motiv să-mi facă rău, pentru că eu am sugerat la ședința de numire a candidaților noștri pentru Biroul Permanent al Camerei ca el să nu candideze din moment ce a semnat „Angajament" cu Securitatea.

Nicolae e mulțumit de cum merg lucrurile la „Plevnei". Eu nu. Vreau un tiraj mai mare și vreau să acoperim toate cheltuielile.

Cina cu Cristoiu, Husar, Nicolae și Indrei. La McMoni's. Extraordinar. Restaurantul ăsta foarte scump e ticsit. De unde au românii atâția bani? Sunt mulți străini, dar și români. Lângă noi, de exemplu, o masă mare.

Joi, 24 Septembrie 1998

Vorbesc cu Dăianu. Îmi exprim șocul ce mi-a cauzat demiterea lui. Mi-a confirmat că se datorește insistenței Președintelui ca să se încheie contractul cu Bell Helicopter. Imixtiunea lui e total neconstituțională. E ultima expresie a felului în care el își arogă tot mai multă putere. Dăianu îmi declară categoric că n-are

nimic de-a face cu controlul acum în curs la Redacția și Tipografia noastră.

În cursul zilei, vorbesc și cu Pârvan, unul din directorii din Ministerul de Finanțe. Mă tratează tot timpul cu „excelență". Se disculpă. Dar numai după ce afirmă că nici-un control nu poate să aibă loc fără știrea lui. Vorbește mult și fără înconjur. De ce un astfel de control, când sunt atâtea cazuri faimoase de evaziune fiscală care nu sunt cercetate? Și apoi, dacă se face la un ziar, toate ziarele ar trebui investigate. Și nu numai. Toată „mass-media", tipografiile etc. ar trebui cercetate. Au fost. Au cercetat. Au văzut că totul e în regulă. Au plecat declarându-se mulțumiți. Au găsit, se pare, o discrepanță de 1 milion de lei, undeva! Dar au revenit, jenați, a doua zi. Și au început să cerceteze cu ani în urmă: 1993, 1994... De ce? Sau e un denunț, sau suntem șicanați.

Pro TV mi-a luat un interviu despre Mineriada din Septembrie 1991, când a căzut Petre Roman.

Indrei și Nicolae au plecat. Indrei trebuia s-o vadă pe doamna Moroșan. El și Nicolae au impresia că ea e de vină pentru controlul de la noi. Justificarea nu poate fi decât de ordin personal. După mine, Emil Constantinescu a ordonat controlul. Nimeni altul!

Drumul spre Galați, interesant. Lanuri enorme de porumb și floarea soarelui. În târguri pe marginea drumului, produse de tot felul: vinete, gogoșari, în special. Adevărată profuziune. La Galați ne primește Prefectul liberal. Cină copioasă, prea copioasă dar m-am controlat. Discuție interesantă despre Mineriada din Septembrie 1991. De fapt, Petre Roman își dăduse demisia, doar cu intenția de a-i satisface pe mineri, ca apoi, după retragerea lor să revină asupra ei. După Gherman, Mineriada a fost declanșată de cererea lor ca Roman să meargă la Petroșani să le asculte doleanțele. Roman a promis că merge, dar nu s-a dus.

Vineri, 25 Septembrie 1998

Călătoria prin Bugeac a fost interesantă. La postul de frontieră ne-a așteptat comandantul de acolo cu cafea și coniac. La ucraineni nu ne aștepta nimeni. Au telefonat, au discutat vreo oră. Am schimbat ruta ce ne propusesem, care ar fi dus și prin Moldova de două ori, căci nu s-a ținut seama de drumuri când au trasat frontiera. Așa am mers prin Reni, orășel prăpădit cu mulți români. Vreo 20.000, mi s-a spus. De-acolo, pe drumuri mizerabile, la Ismail. Mai interesant, doar 16% români. Ne-am încurcat de vreo două ori, dar întrebând am ajuns pe drumul bun. Când am ajuns la intersecția cu șoseaua Vest-Est, ce ne propusesem în primul rând, ne aștepta o mașină de Poliție cu girofar. Am mers extrem de repede. Plecasem din Galați la 9.00 dimineața. Am ajuns la hotelul „Krasnaia" din Odessa pe la 4.00 p.m.

Sâmbătă, 26 Septembrie 1998

Hotelul nostru e vechi, dinainte de revoluție. Clădire frumoasă. Am ca-

mera de la etajul 4 cu vedere splendidă spre o altă clădire, excepțional de frumoasă, cu ferestre mari, ogivale, despărțite în trei de două delicate coloane de piatră ce se termină în bolta de dantelă, delicat sculptată. Stil florentin, atât clădirea, cât și acoperișul de țigle colorate de faianță. Totul armonios, foarte elegant. Păcat că n-are o mai mare perspectivă, ca să vezi clădirea în toată eleganța ei. Hotelul „Londonskaia" e o clădire și mai frumoasă. Cea pe care am descris-o fusese Bursa la origine. Acum e sală de concerte. „Londonskaia" a fost, cred, întotdeauna hotel, sala mare în care ne întâlnim e copios ornată în aur, cu candelabre splendide. Îi scriu lui Sașa. Odessa e orașul ei natal. În port, o pădure de macarale, dar nici una nu lucrează.

Adunarea noastră face parte din seria seminariilor „Rose-Roth" ale Adunării Atlanticului de Nord. Are drept subiect „Controlul democratic al forțelor armate". Prima ședință a fost condusă, în lipsa Președintelui norvegian Jan Petersen, de prietenul meu Peter Vigger, deputat britanic. Marco Carnovale, din Secția Politică NATO a vorbit despre „jaloanele de bază ale controlului democratic al forțelor armate", iar Prof. Peter Volten, de la Universitatea din Gröningen, despre „Problemele și neîndeplinirile din Europa Centrală și de Răsărit". A luat cuvântul și Senatorul Oliviu Gherman cu două întrebări bine concepute.

N-am stat la Sesiunea a doua nici eu, nici Gherman. Au vorbit doi ucraineni despre problemele lor. La a treia ședință a vorbit bine Prof. David Greenwood de la Universitatea din Aberdeen. Subiect incitant: „Felurile, metodele și modelele controlului civil asupra cheltuielilor pentru apărare".

Am intervenit și eu cu o întrebare bazată pe felul în care Constantinescu l-a dat afară din guvern pe Dăianu. După ce am dat datele problemei, l-am întrebat: La bază, Parlamentul controlează cheltuielile pentru apărare. Ele apar în proiectul de buget propus de Ministrul de Finanțe și devin lege prin votul Parlamentului. Așa se realizează controlul civil al cheltuielilor pentru Apărare. În cazul nostru, Președintele țării a ținut să încheiem un contract cu Bell Helicopter. Potrivit acestuia, ni s-ar fi oferit aproape un miliard și jumătate de dolari pe care să-i investim în fabricarea de helicoptere, dar să ne luăm obligația de a cumpăra 96 pentru dotarea aviației noastre, plus plata dobânzilor aferente și restituirea împrumutului. Ministrul de Finanțe s-a opus categoric argumentând că acest contract este prea oneros pentru țară. Constantinescu, care probabil își luase obligația să încheie contractul, l-a chemat pe Dăianu la Cotroceni pentru ultima dată. Cum acesta n-a acceptat jocul Președintelui, a fost concediat ca un simplu funcționar. Constantinescu a numit un altul; i-a luat jurământul în fața liderilor Partidelor din Coaliție, fără nici-o referire la Parlament; nici măcar o singură audiere de Comisia de specialitate, ca să nu mai vorbim de un vot de încredere al Parlamentului. Întrebarea e: Există control civil asupra cheltuielilor când Președintele își realizează planurile de dotare a forțelor armate schimbând Ministrul de Finanțe, care avea

aprobarea Parlamentului, cu unul nou, docil lui? E adevărat, și Președintele e ales direct de populație, dar e ales pentru funcția de reprezentare a țării, nu de șef al Executivului, ca în democrațiile Prezidențiale!

Răspunsul, cum era de așteptat. În Anglia, unde nu există Constituție scrisă, totul depinde de votul majorității în Camera Comunelor. Așa se fac remanierile. Noii miniștri sunt aleși din rândul deputaților sau, dacă din afară, prin elevarea noului ministru în rândul lorzilor.

Duminică, 27 Septembrie 1998

Dezbatere despre rolul Parlamentului în asigurarea controlului democratic al forțelor armate. Impresionant a fost Peter Vigger care a explicat cum merg lucrurile în Marea Britanie. Pe urmă Jan Petersen și Rafael Estrella s-au referit la Norvegia și Spania.

După masă, un deputat ucrainean a vorbit despre problemele raionului Odessa. L-am întrebat despre situația școlilor în limba română. Mi-a răspuns cam în doi peri, că învățământul continuă în limba română, dar i se spune limba moldovenească și că nu s-a închis nici-o școală. M-a informat că problema e cercetată acum împreună cu Consiliul Român din Odessa - Emanoil Lazăr.

Seara la Operă. Sală impresionantă, cu patru rânduri de balcoane, de jur-împrejur. Eram vreo 20 de participanți la seminar. N-am stat până la sfârșit, căci după terminarea operei s-a sărbătorit a 50-a aniversare a celebrei soprane ucrainene, bine cunoscută, se afirmă, în lumea întreagă. (Eu n-am auzit de ea niciodată, dar eu nu sunt specialist!) După vreo jumătate de oră de prezentări de flori, cadouri, tablouri și un portret, plus o nouă mașină etc., am plecat.

Luni, 28 Septembrie 1998

Călătorie cu escortă ucraineană până la Ismail, foarte plăcută. La frontiera română am fost din nou tratați cu un pahar de vin. Am luat masa undeva la sud de Galați, într-un han de pe marginea șoselei. Nu grozav.

Marți, 29 Septembrie 1998

Cotidianul iasă cu un adevărat panegeric la adresa stângii românești. Ocazionată de victoria lui Schröder în Germania. Prezice unificarea stângii românești - Roman, Iliescu, Cunescu, Meleșcanu și Mohora. Aproape toată Europa e astăzi guvernată de stânga. Prezice victoria stângii în România la alegerile viitoare, care vor fi anticipate, și pe care le situează în primăvara anului viitor. Editorialul, anti-occidental. Adică împotriva dreptei care vedea eliberarea de sub comunism ca o cucerire. Acum, prin victoria stângii la alegeri, se va putea ajunge la o adevărată sinteză, căci și Estul, fost comunist, are un important aport de adus pentru viitorul țărilor din întreaga Europă.

Am vorbit cu Marian Munteanu, care a fost acuzat în *Evenimentul Zilei*

(articol preluat de noi) că lucrează cu Usama Ben Laden.

Ședința Comisiei de Externe.

Masa, la restaurantul ZET, cu Paul Vărzaru, Ioan Gh. Bârsan și Ion Varlam. Înainte de a începe să mâncăm vine Mircea Constantinescu, cel din Frankfurt, să mă salute. Nu l-am recunoscut imediat. S-a îngrășat mult. Se vede că-i merge bine. Face naveta între Germania și Miami, îmi spune. Am fost prietenos cu el, deși niciodată nu mi-a ispirat încredere. Varlam când a venit, a dat față-n față cu el, care tocmai pleca. Ce să spun? Așa cum e el, Varlam și-a dat drumul. Adevărat torent de invective și aspre categorisiri la adresa lui Constantinescu.

Am vorbit de toate. De Trifa, de legionari, de nu mai știu ce. Până când i-am readus eu la subiectul nostru: Bârsan mi-a dat „Motivele contestației" împotriva sentinței Tribunalului București în cauza PDAR + PNR. E un document bine pregătit, aprofundat, dar prost susținut. Vârzaru și l-a prezentat pe al lui, direct în instanță. Nu l-am văzut. Sper însă că e mai bine redactat decât cel al lui Bârsan, care abundă în epitete jignitoare la adresa celor ce vor înregistrarea numelui de PNR.

Seara Grabowski și Varlam. Suntem de acord să mergem până la capăt în privința PNR. Sunt ambii șocați că nici PNȚCD și nici PNL nu susțin oficial poziția noastră. Rămânem înțeleși ca eu să iau poziții publice în toate problemele de actualitate. Le-am cerut că ei să-mi dea ciorne sau sugestii cărora eu le voi da formularea definitivă. Să fim o echipă, le-am spus.

În timpul cinci, la mine acasă cu Dinu Daponte, mi-a telefonat Oliviu Gherman. M-a felicitat, chiar excesiv, pentru *Cotidianul* și mi-a cerut să confirm la Redacție că vrea să se aboneze, cu plată. Foarte bine.

Miercuri, 30 Septembrie 1998

Ministrul de Stat MAE Ungureanu ne expune amănunțit discuțiile cu partea maghiară, acum câteva zile. A ținut să sublinieze că n-a fost vorba de propuneri. Presa n-a înțeles. Propunerile solicită contra-propuneri. Apoi negocieri etc. Tot ce au făcut a fost să examineze situația actuală. Bine. Nu e vorba de o cedare în fața presiunilor maghiare care pun în cauză menținerea Guvernului. Astăzi, de altfel, se împlinește sorocul ultimatumului maghiar. Dacă nu acceptăm înființarea unei universități în limba maghiară, ei au declarat că se vor retrage din Guvern. Să vedem ce se va întâmpla.

Eu am condus partea a doua a ședinței Comisiilor de Externe reunite. Singurul punct de pe Agendă era solicitarea de aviz pentru bugetul MAE.

Problema era simplă. Nimeni n-a avut nici-un comentariu. Am supus aprobarea solicitării. S-a aprobat cu unanimitate. Înainte de asta, însă le-am relatat intervenția mea la seminarul AAN de la Odessa. Am sugerat să cerem unei comisii mixte româno-ucrainene să cerceteze situația la fața locului în

Raionul Odessa. S-a aprobat.

Marian Munteanu e supărat pentru amplul articol din *Cotidianul* în care se afirma că el lucrează cu Ben Laden, cel care a declarat război Statelor Unite ale Americii.

Tănase a venit să ia ce am scris eu despre Noica și „Amnesty". Obținusem totul prin Nicolae de la Londra. Vrea să includă intervenția mea în ediția a doua a cărții lui.

Am început să scriu un articol despre victoria socialismului și a lui Schroeder în special, așa cum a prezentat-o Cristoiu în *Cotidianul*.

La cină, la Petrina. Masă mare. Ambasadoarea Filipinelor, Ambasadorul Japoniei și soția, un diplomat japonez cu soția, Ciorbea, Iftene Pop, Senatorul Achim, Ficeac de la *România Liberă*, Matei Boilă, Tăvală. Ambasadorul Japoniei a vorbit foarte bine pentru România. Trebuie să fim ajutați de fondurile internaționale. Ne va susține în „Grupul celor 7".

După plecarea diplomaților am rămas numai noi, românii. Au vrut să organizeze o întrunire a tuturor deputaților și președinților de organizații PNȚCD din Transilvania și Banat între 22-24 Octombrie. Grupul Lepșa (Brașovenii) au lansat deja invitații pentru 11 Octombrie ca să le-o ia înainte. Depinde cine o să apară la această întrunire. Ei sunt cei care-l susțin pe Radu Vasile. La Satu Mare vor să atace Guvernul și pe Constantinescu. Matei mi-a atras atenția asupra articolului său din *România Liberă* de ieri. M-au întrebat ce atitudine am eu. Le-am spus că sunt total dezamăgit de cum merg lucrurile, fără ca să mă declar pentru un grup sau altul. La Satu Mare ar vrea ca și eu să iau cuvântul. Liderul ăstora e, evident, Ciorbea.

Luni, 5 Octombrie 1998

La sosire, la Londra, n-am găsit-o pe Liliana Ilica, așa cum ne înțelesesem. M-am dus direct acasă, cu metroul, căci n-aveam bagaje. Elisabeth mă aștepta cu masa, deși îi spusesem că nu vin imediat. Mi-a explicat Liliana, când ne-am văzut după concert, că avionul ei, care trebuia să sosească la Londra cu o oră înaintea sosirii mele, a întârziat. Mi-a părut rău. Liliana s-a îngrășat binișor, dar arată bine, prosperă.

Concertul, mare succes. În biserica Sf. John din Smith Square. Foarte reușit. Lume multă, donații generoase, performanța excepțională, deși toți erau tineri de la Școala de muzică a lui Yehudi Menuhin. Mulți prieteni, Peter și Jennifer Blaker, care n-au putut să stea, fostul Ambasador Atkinson. (El ne-a ajutat în timpul Mineriadei din 14 Iunie 1990.) Sanda Cârciog m-a atacat pe tema Cristoiu la *Cotidianul*.

Vineri, masa cu Nicolae. Tot pierdem sume importante în România. Nu ne-am atins obiectivele. Nici circulația, care e abia în jur de 27.000, nici reclamele (foarte puține) și nici independența ce ne propusesem. Cristoiu îi

susține pe față pe socialiștii de toate soiurile (PDSR, PD, PSDR, PS și chiar PSM). E anti-american, anti-NATO. De ce-l ținem?

În drum spre „Traveller's Club", unde urma să se lanseze cartea Ilenei, *Envoy Extraordinary* despre tatăl, ei V.V. Tilea, mă ajunge, fugind din spate, Doina Bâscă. Evident, a pretins că m-a văzut din întâmplare. Nu cred. În ultimele zile m-a căutat de nenumărate ori la telefon și mi-a lăsat o carte poștală prin portarul de la Arlington House, dându-i instrucțiuni precise să mi-o dea numai mie personal. Eram grăbit să ajung la timp pentru lansare. N-am putut să scap însă până nu i-am promis că ne vom întâlni mâine dimineață, înainte de plecarea mea la aeroport.

La lansare, foarte multă lume, cu siguranță peste o sută de persoane. Patrick Maitland Lord Lauderdale și fiica sa, Olga Maitland, Elma Dangerfield, Familia Seton Watson, Ambasadorul nostru Onofrei, Roy Redgrave, fostul Consilier Dragoș (acum e corespondentul ziarului *Curentul* la Londra), și foarte mulți alții. A vorbit întâi Stanca, sora Ilenei Tilea. Foarte scurt, foarte bine. Am urmat eu. Am descris, succint, viața lui Viorel, concentrându-mă asupra relației cu Neville Chamberlain de la „appeasemnet" la pregătirea de război.

Se pare că a fost bine. Nenumărați m-au felicitat. Elisabeth, „fetele" Tilea nu încetau cu aprecierile.

Seară plăcută la noi acasă. Doar familia. Vreo 20 de persoane. Am stat până târziu, aproape până la 1.00 noaptea.

Marți, 6 Octombrie 1998

Am stat la Doina de la 8.30 până la 11.00 a.m. Mi-a arătat că are acum legitimații cu liberă intrare la FCO, BBC, Aeroport. E interpretă oficială a Foreign Office-ului. Deputatul Cormack, Secretar de Stat de la Interne, O'Brian, Brian Jones etc., toți i-au dat recomandări foarte bune. A fost îndelung și minuțios verificată. A fost acum angajată cu un bun salar începând de la 15 Octombrie. Mi-a vorbit mult de dezastrul creat de Nicolae, influențat de Beck. Critică politica *Cotidianului*. Pe bună dreptate, dar nu poate să aprecieze și punctele bune, realizările echipei Cristoiu, Husar. Îmi spune că la BBC *Cotidianul* a ajuns obiect de râs! Ea vrea o reconciliere. Nu de asta e vorba. Eu nu sunt certat cu ea. Pur și simplu eu n-o mai vreau în viața mea. Dar voi continua s-o susțin și s-o ajut ca să reușească în viață.

Miercuri, 7 Octombrie 1998

La Curtea de Apel. Se judecă recursul nostru împotriva deciziei TMB care a permis PDAR-ului plus Partidului Noua Românie să-și asume numele de „Partidul Național Român". Spre surprinderea mea, primul a vorbit Procurorul. Foarte elocvent, foarte sobru, dar și argumentat istoric, împotriva sentinței - deci pentru noi. Au vorbit apoi Bârsan, Vărzaru, Ștefănescu. Toți foar-

te bine și din diverse poziții. S-au adus multe și varii argumente. Mihalcea a vrut să vorbească și el. Dar documentul lui nu era la dosar. Așa că a fost foarte scurt. Ion Varlam a cerut și i s-a dat cuvântul. Și el a fost bine. Din partea cealaltă au vorbit Decanul Baroului de Ilfov, Dragomir și Ana.

După ședință, pe culoar, m-am dus la Dragomir: Evident, aveți datoria să apărați cauza clientului dumneavoastră. Ați făcut-o foarte bine. Eu regret doar faptul că ați ținut să menționați că sunteți ardelean. Păcat. „Eu vă respect foarte mult, domnule Rațiu. Am votat pentru dumneavoastră în 1990". I-am mulțumit. Ca ardeleni, îi mai spun, dacă nu pentru alt motiv, nu putem accepta uzurparea numelui „PNR".

Mare agitație pentru postul de șef al Televiziunii. Noi (PNȚCD) eram pentru Hossu-Longhin. Acum, Opriș și alții îmi spun că trebuie să-l votăm pe Ștefănescu. După votare, în timp ce se despuia scrutinul, au venit separat, dar rapid, unul după altul, Nicolaescu Sergiu și Ticu Dumitrescu. Se anunță rezultatul votului:

Lucia Hossu-Longin: pentru 226, contra 153. Total: 486 parlamentari, 379 prezenți/votați. I-au lipsit 18 voturi ca să fie numită.

Președintele ședinței, PD-istul Rădulescu, a ridicat ședința din lipsă de timp. Deputatul Ghițiu (FAR) a insistat că nu este democratic ca ceilalți candidați să fie verificați la ședința de Miercurea viitoare, unde vom avea alt cvorum. Deci, sau continuăm ședința acum, cu toți candidații, sau Miercurea viitoare o examinăm din nou pe doamna Hossu-Longin. Nu i s-a dat ascultare. Senatorul Rădulescu i-a tăiat microfonul la un moment dat.

Matei Boilă a venit să-mi aducă volumul *Amintiri despre Iuliu Maniu* produs sub îngrijirea Liviei Titieni Boilă. Contribuțiile sunt ale lui Ionel Pop, Zaharia Boilă și Matei Boilă. În dedicație, Matei scrie: „Dragă Iancule, cu bucuria că facem parte din aceeași familie ardelenească ai cărei patriarhi au fost Ioan Rațiu și Iuliu Maniu". Cartea e bună. Scopul publicării ei, evident: Matei își pregătește laborios ambiția lui de totdeauna de a fi acceptat ca autenticul urmaș al lui Iuliu Maniu. El aspiră, fără nici-o reținere la Președinția Partidului nostru.

Joi, 8 Octombrie 1998

Am citit astă noapte cărțulia cu cele trei contribuții de amintiri despre Iuliu Maniu. Cea a lui Ionel Pop, cum mă așteptam, e excepțională.

La sosirea în Parlament am venit cu un teanc de *Cotidianul*, ca de obicei. Ca de obicei, mi se smulg ziarele din mână, literalmente. Eram la ascensorul de la nivelul S1. Lângă mine, așteptau încă vreo doi deputați. Serviți-vă!, și le-am întins teancul de ziare. Unul din ei, nu-mi amintesc numele, și l-a luat pe-al lui. Întind teancul și spre celălalt, deputatul UDMR Astalos Ferenc (Francisc). „Eu nu-l citesc. Nu-mi place", îmi spune, fără înconjur. N-am insistat, bineînțeles.

Am primit știrea că am pierdut ieri la Curtea de Apel. Măgureanu și prietenii lui vor putea să activeze sub numele de Partidul Național Român. Sunt de-a-dreptul șocat. După pledoariile de ieri, în frunte cu cea a Procurorului, mă așteptam să câștigăm. Vorbesc imediat cu Varlam, Grabowski și avocații Bârsan și Ștefănescu. I-am lăsat mesaj lui Vărzaru să mă sune. Trebuie să mergem mai departe. Trebuie să-l înrolăm pe Procurorul Viorel Oprițâ, îl vom înrola fără îndoială, căci e în interesul lui să-și justifice poziția.

După masă, la Plevnei. Semnăm contractul cu Col. Ionașcu în numele Armatei. În prezența Col. Iorga și a avocatului nostru Ghindeanu. Ghindeanu insistă foarte mult ca să punem punct-virgulă între ultimele două feluri în care contractul de închiriere poate fi anulat. Deci, să fie (;) după „prin acordul părților". Col. Ionașcu n-a cedat. Dar toată discuția s-a purtat foarte civilizat. Mare diferență, schimbarea dorită de Ghindeanu n-ar fi făcut. În orice caz, contractul e bun pentru noi și Col. Ionașcu care are ambiția să-i urmeze Generalului Stănășilă la conducerea Departamentului, e foarte pozitiv. Ne-a spus clar că vom putea prelungi contractul și după 31 August 2000. Ne-a dat să înțelegem că ar fi cazul să sponsorizăm puțin Clubul „Steaua". I-am spus că voi nota totul în jurnalul meu de zi, ca la timpul său, să-i aduc aminte că ne-a asigurat că nu vom avea probleme în anul 2000 dacă vom vrea să continuăm să rămânem pe loc. Va fi o chestie de chirie!

De altfel, a făcut mai multe referiri de-a lungul discuției, la contractul extrem de favorabil nouă ce am semnat. Ceea ce este adevărat!

Vineri, 9 Octombrie 1998

Am reușit să găsesc carburanți pentru avionul Armatei care urmează să ne ducă în Franța cu sarcofagul cu rămășițele eroilor francezi căzuți în România în primul război mondial. Avion aveam deja, de la Babiuc, care vine și el.

Viorel Oprițâ, Procurorul care a pledat așa de frumos în problema cu Măgureanu, ne-a primit, pe mine, Bârsan și Varlam. El a vorbit deja cu Procurorul General adjunct Ionescu, care e pentru noi. Rămâne ca eu să contactez pe Procurorul General. Ceea ce am făcut. Și l-am găsit foarte gata să ne susțină. Rămâne să pregătim un memoriu care să ducă la un recurs în anulare. Leam vorbit, și unuia și celuilalt, de Raul Petrescu. Amândoi n-au avut decât cuvinte de laudă.

Am trecut pe la sediu. Diaconescu era cu niște delegați ai organizației PNȚCD din Gorj. Nadia mi-a zis să aștept. N-am mai stat. Întâi, pentru că nu vreau să fac anticameră. Sunt prea bătrân pentru asta. Dar și pentru că mă aștepta Michael Eynick, la micul și elegantul restaurant „La Dolce Vita".

Mi-a fost greu să-l găsesc. Tocmai avea o schelă în față. Am mers de trei ori prin fața lui până l-am recunoscut. Masă bună, discuție interesantă. Evident, vroia să știe ce se petrece în Partid și ce atitudine luăm în problema

Kosovo. Ne scindăm sau nu? L-am asigurat că nu. I-am explicat poziția mea în problema Kosovo. A fost de acord că nu trebuie ca noi să oferim să trimitem trupe, să oferim utilizarea de aeroporturi (Timișoara) etc. Dacă ni se cere, să decidem atunci.

Seara, la „Tele7abc". Un tânăr, Diaconescu, discută presa și comentăm împreună diversele știri, dar mai ales, cele legate de mine, personal.

Azi după masă, la PRO TV. Mircea Lucescu s-a referit la articolele despre el publicate în *Cotidianul*, în care e foarte atacat de un alt personaj al lumii balonului rotund, Ianul. Lucescu a declarat că aceste atacuri se datoresc faptului că eu locuiesc nelegal în casa lui. Cu asta am început. Diaconescu m-a întrebat cum stau lucrurile. Am explicat situația. Am declarat că voi da casa imediat celui care are un titlu valabil. După câte îmi spune avocatul meu, am zis, cel care i-a vândut casa lui Lucescu n-a fost moștenitor valabil și în orice caz, actul de vânzare-cumpărare are importante vicii.

Am vorbit de Bosnia, de averea mea, de ce nu sunt Ministru de Externe, sau cel puțin Ambasador într-un centru important?! Am vorbit de toate, de Partid, de legăturile mele „amoroase"... Am primit enorm de multe felicitări.

Sâmbătă, 10 Octombrie 1998

Vorbesc cu Nelu Diaconescu. Îmi explică de ce nu m-a primit imediat, că îndată ce au plecat cei din Gorj, m-a căutat etc. L-am liniștit. N-am așteptat numai pentru că trebuia să mă duc la masă cu Eynick.

Diaconescu e de acord să merg mai departe cu procesul cu Măgureanu.

Azi e ziua de naștere a lui Radu Vasile. N-am fost invitat, așa că nu m-am dus la recepția ce a dat în Palatul Victoria

M-am dus la recepția dată de George Păunescu pentru lansarea cărții lui Petru Lucinschi, Președintele Republicii Moldova. Foarte multă lume. Nenumărați au văzut interviul meu și m-au felicitat, excesiv chiar. Ion Cristoiu a început cu o butadă foarte gustată: „E prima dată că nu atac un Președinte în funcțiune". A vorbit bine. Tot bine a vorbit Lucinschi și acceptabil Constantinescu care a povestit pe larg experiența lui la Yalta cu ocazia Conferinței Șefilor de State din zona Mării Negre.

Azi dimineață am avut o mare plăcere. Am fost la atelierul lui Marcel Guguianu. Foarte interesant. Are nenumărate nuduri de femei. Toate sublimate, aș zice, în forme rotunde. După el, cel mai mare sculptor din secolul acesta, n-a fost Brâncuși, ci Ion Vlad! Tânăra lui „model" și metresă, îmi închipui, Mihaela, foarte simpatică și profundă, cred. Mai degrabă tăcută. Scrie la o gazetă financiară. (*Bursa*?).

Duminică, 11 Octombrie 1998

Scriu un scurt articol ca să anunț că nu pot accepta sentința Curții de Apel din 7 Octombrie și că voi utiliza toate căile disponibile în țară și în străinătate.

Președinția a anunțat că România dă dreptul de survolare și aterizare în aeroporturile României avioanelor NATO.

Evenimentul Zilei îmi ia un interviu. Am zis: „Nu suntem împotriva deciziei Națiunilor Unite de a căuta soluționarea conflictului din Kosovo. Noi însă nu trebuie să intervenim direct. În consecință, e corect să permitem survolarea teritoriului românesc, dar să acceptăm utilizarea aeroporturilor românești numai în scopuri umanitare. De exemplu, aterizarea unui avion avariat etc.".

La 6.00 seara vine avocatul Bârsan și câteva minute mai târziu Varlam îl aduce pe Raul Petrescu. Discuție lungă, cum o fac întotdeauna avocații. Cu examinarea Legii 27 din 1996, a Codului de Procedură Civilă etc. Concluzia, trebuie să facem recurs la Curtea Supremă. Dar un recurs în anulare. Sentința Curții de Apel a fost decretată definitivă, dar nu irevocabilă.

Seara, târziu, îmi telefonează Ionică Varlam. Mi-a zis: „Să știi că Raul Petrescu mi-a spus în mașină că nici un magistrat din România nu va rezista presiunilor lui Măgureanu". Am rămas stupefiat. Nici unul?!

Luni, 12 Octombrie 1998

Primesc o anonimă (semnată N. Scorilo!?) din partea „Academiei de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste România". Mă felicită pentru alegerea lui Ion Cristoiu, „unul din cei mai de încredere oameni ai noștri". Mă informează, de asemenea, că la 31 Septembrie (!), „în unanimitate de voturi s-a hotărât cooptarea (mea) în forumul (lor) de gândire și simțire socialistă...!" Glumă proastă, nu mă amuz.

I-am povestit lui Nicolae la telefon. Îi cer, de asemenea, să aibă grijă de cum pregătește noul contract pentru Cristoiu. Sunt nemulțumit. Nici tirajul, nici încasările din publicitate nu și-au atins ținta. Ca să nu mai vorbim de linia politică a lui Cristoiu.

La Conferința de Presă intervin și eu. Atât în problema Kosovo, cât și despre asumarea numelui de PNR de către Măgureanu et comp.

Dis-de-dimineață i-am telefonat lui Eynick. Mi-a confirmat categoric că România n-a fost invitată să trimită trupe în Kosovo. Nu e sigur dacă României i s-a cerut dreptul de survolare și de utilizare a aeroporturilor. Cristoiu a atacat, violent chiar, acceptarea de către România a acestei „cereri". După el, în felul acesta invităm chiar la o intervenție din afară, ce-ar putea eventual să se facă în favoarea enclavei secuiești din România.

Am fost întrebat dacă mi s-a făcut o propunere din partea PNR-ului (Măgureanu). Am confirmat că da, dar că am declinat-o. Rămâne ca dumnealor să vă informeze asupra obiectului precis al ofertei, le spun. N-ar fi fost elegant din partea mea să declar în ședință publică, deschisă, că mi-au propus să devin Președintele PNR și că eu pot să pun condițiile mele.

La prânz au venit de la revista *Grafitti* să-mi ia un interviu. Mi-au adus și

articolul ce au publicat deja despre mine în luna Iulie.

Iftene Pop care a fost la Bistrița a venit cu o impresie foarte proastă. Nivelul lui Lepșa e foarte scăzut. Ca un elev de școală. Nici pe Ionuț Gherasim nu l-a cotat mult mai bine.

Marți, 13 Octombrie 1998

Ședința Comisiei de Externe cu Delegația parlamentară cehă, condusă de Petr Pithart, Președintele Senatului. Am discutat în principal situația din Kosovo. Am explicat atitudinea noastră. M-am folosit de ocazie să explic prietenia românilor față de cehi. Cum la încheierea Micii Antante în anii treizeci, m-am înscris și eu cu entuziasm să învăț limba cehă. Apoi le-am indicat succint cum în timpul războiului și după acea, pe vremea exilului meu, am colaborat cu personalități bine cunoscute cehe. De la Beneș, Masaryk, Ripka, până la Palacek, Tigrid, Pavel, Kavan, Schulz etc.

Am continuat tot la Senat, cu ședința cu Delegația românilor din Nordul Bucovinei, Nordul Basarabiei și din Ținutul Herța, condusă de singurul deputat român în Rada Ucrainei, Ion Popescu. E trist ce se întâmplă acolo. Se pierde limba română dacă nu intervenim. I-am invitat la masă, în restaurantul Senatului. Am stat lângă poetul Arcadie Opaiț și Constantin-Olaru, Președintele Alianței Democratice a Românilor din Ucraina. Nu prea îi ajutăm, și au mare nevoie. Delegația lor, compusă din nouă membri. Bună impresie. Unul dintre ei, Simion Gociu, era din Herța.

Seara, la Casa Oamenilor de Știință, la o recepție dată de Ambasada Cehiei pentru delegația lor parlamentară. N-a fost multă lume. Ulm Spineanu se arată foarte prietenos.

După masă, de la orele 3.00 până la 6.45, ședința BCCC. Dezbatem Kosovo, Convocarea Delegației Permanente (susținută mai ales de Vasile Lupu).

Miercuri, 14 Octombrie 1998

Întâi avem o ședință a Comisiei Externe a Camerei. Votăm scrisoarea ce ne-a trimis Constantinescu. Ne cere să aprobăm survolarea teritoriului României și utilizarea aeroporturilor românești în caz de necesitate umanitară. Am dat aviz pozitiv cu 14 la 9 voturi și o abținere.

Ședință în plen. Scandal. Facem pauză ca să avem o ședința comună a Comisiilor de Externe și de Apărare. Iarăși multă discuție. PDSR-iștii, în frunte cu Senatorul Ion Iliescu și Deputatul Neagu, au venit cu amendamente. În cele din urmă s-a decis să discutăm problema în plen.

Ședință mare. Vorbesc: Lepșa (PNȚCD), Ion Iliescu (PDSR), Tabără (PUNR), Meșca (PRM), Cunescu (PSDR). Toți ne declarăm prieteni ai poporului sârb. „Un sfert de milion de refugiați vin iarna". Foarte aplaudat. Apoi Rado (UDMR), Melescanu (PApR). Răspunde Ministru ApN, Babiuc. Foarte bine.

împotrivă au fost Belarus și opoziția noastră.

Urmează Pleșu. Face referință la o notă verbală pe care n-o poate produce, și la Declarația de ieri: „Încetarea imediată a violenței și începerea dialogului pentru pace etc.". Iugoslavia a semnat acest text: „Noi nu putem să fim mai iugoslavi decât iugoslavii".

Votul: 228 pentru, 158 împotrivă, 3 abțineri.

Răspunsul la așa-zisa „notă verbală" a CSAT-ului, deci a Președintelui Constantinescu, a fost confirmat de Parlament. Dacă nu sută la sută, aproape integral. Au fost multe cuvântări interesante, chiar dacă nu excepțional de elocvente.

După masă, alegerea Președintelui TVR. N-a prezentat nici-o dificultate. A fost ales cu majoritatea de două treimi. Doar noi, PNȚCD, am suferit o oarecare înfrângere. Noul ales este candidatul liberalilor, nu al nostru. Și a fost susținut în special de PDSR și PD. O adevărată alianță diabolică.

Joi, 15 Octombrie 1998

Aseară, târziu, m-am ocupat de casa lui Miluș, mama lui Radu Tilea. Radu, așa cum e el, a abandonat-o pe Miluș, după revenirea ei în țară. Înainte de a muri în 1973. Pilu, fratele ei mai tânăr, și fata lui, deci nepoata lui Radu, au determinat-o pe Miluș să facă un testament în favoarea lor. Atunci nu avea nici-o importanță. Ce avere avea Miluș ? Vreo 20-30.000 de lei!? Dar acum fata lui Pitu a obținut casa lui Miluș. Și căsătorită recent cu șmecherul de Radu Sârbu a obținut și 225 de milioane de lei despăgubiri, cu care au renovat casa lui Miluș de pe Str. Andrei Mureșanu (mi se pare). Am vorbit cu Gh. Funar, Primarul municipiului. S-a declarat gata să mă ajute. Vorbesc cu Radu la telefon. Reacția lui, lasă-mă să te las. El tot își închipuie că e un om foarte important, săracul de el. Totuși îl voi ajuta. Mai ales că Elisabeth îmi cere s-o fac.

Îi dau un interviu lui Aristide Buhoiu. Vorbim mai ales despre viața din exil, aproape 45 de minute. Tehnicienii din studio l-au găsit foarte bun. Eu, la tot cazul, sunt mulțumit.

Masă lungă cu Victor Ciorbea. La micul restaurant de lângă noi, pe șosea. El vede trei grupuri. Al lui, al lui Radu Vasile și acum al lui Galbeni (?). Dar nu e sigur de ultimul. Vrea neapărat să-l susțin. Și vrea să iau cuvântul la întrunirea pe care vor s-o organizeze în Noiembrie la Satu Mare. Mă întreabă dacă să-i invite și pe cei trei: Galbeni, Opriș, Ciumara.

Eu cred că trebuie să invite și mulți din ramura „țărănistă", ca să nu apărem ca ramura ardeleană. E de acord.

La recepția Ambasadorului spaniol. M-am văzut cu C.V. Tudor, care m-a luat în primire cu mare prietenie. Mi-a spus că într-o guvernare PRM-istă mă va face Ministru de Externe. Va fi cam târziu, îi spun, cu dublu înțeles. „Nicidecum. Dac-ai avea 90 de ani, Coane Iancule, tot ai fi cel mai bun Ministru de

Externe al României". De la grupul din jurul lui, m-am dus aproape imediat la Petre Roman și mai nu știu cine: „V-am văzut cu C.V. Tudor", m-a întâmpinat Petre râzând. De aceea am venit acum aici. De la un șef de Partid, la altul.

Pe urmă, cu un grup de Ambasadori din țările slave, plus cel al Albaniei.

Când vorbiți, unul cu altul, în limbile voastre slave, vă înțelegeți?, i-am întrebat. Elegantul Ambasador al Slovaciei mi-a răspuns râzând: „Sigur că da. Vorbim în românește". Am discutat Kosovo, cum era de așteptat. Poziția noastră e apreciată pozitiv.

Cu Degeratu și Atașatul Militar al Spaniei. Argumentez că nu trebuia să ne pripim. Puteam să nu răspundem imediat notei verbale. Să temporizăm sub o scuză oarecare. „Trebuia să răspundem până la orele 9.00 seara. Așa ne-au cerut", a fost răspunsul lui. Mă întreb: așa a fost?

Vineri, 16 Octombrie 1998

Interviu cu Marius Tudosie de la Revista *TV Mania.*

Duminică, 17 Octombrie 1998

Varlam și Grabowski la mine. Aceeași presiune să mă pronunț asupra tuturor problemelor țării. Cădem de acord să încropim un think tank. Le dau adresa lui Bloom, americanul care mi-a sugerat să fac acest lucru.

Luni, 18 Octombrie 1998

Corniță mă atacă violent în grupul parlamentar PNȚCD pentru atitudinea ce ia *Cotidianul*-Cristoiu în special. Macarie i se alătură. El subliniază, mai ales, atitudinea anti-NATO, anti-americană. Mai sunt și alte vociferări împotriva mea ca patron - lucru inacceptabil pentru un Vice-Președinte al Partidului. S-a sugerat că accept ce scrie Cristoiu pentru a face bani. L-am întrebat pe Corniță dacă știe cât costă scoaterea gazetei. N-a vrut să-mi răspundă și nici să afle. Doar Geo Cristea mi-a luat apărarea, făcând distincția între mine și ziar care se vrea independent. Atmosferă clar ostilă mie. Ciumara mi-a zis la sfârșitul ședinței: „E adevărat că ați făcut un târg cu Președintele Constantinescu?". Nu e adevărat. Ceea ce e adevărat e că mi s-a propus să-l dau afară pe Cristoiu și să mă numească Ambasador la Națiunile Unite. Dar n-am acceptat. Eu nu mă târguiesc.

Ședință cu Secretarul General al Camerei, cu Bobiș și Cozmin Bucur. Să doteze Clubul Parlamentarilor ca să putem funcționa cum trebuie. Doar avem niște săli splendide.

Ți-am apreciat intervenția, i-am spus lui Cristea când ne-am revăzut în ședința plenară a Camerei. El a luat locul lui Mircea Munteanu, care stătea chiar lângă mine.

Sosesc la Vox Maris foarte punctual. Măgureanu și Vaida mă așteptau la

capătul scării. Am stat împreună de la 17.00 până la orele 18.15. Am vorbit de multe. Ei tot mai vor să preiau Președinția Partidului Național Român. Ce element nou aduceți?, i-am întrebat. „Să aranjăm o ședință la care să-i întâlniți și cunoașteți pe unii din conducătorii noștri". Am acceptat pentru când mă voi întoarce din Anglia. Măgureanu m-a informat că Radu Vasile consideră posibilitatea de a lua Președinția PNR. Prea tare nu m-a surprins. El ținea foarte mult să fie Prim-Ministru când Ciorbea a fost numit. Mare i-a fost dezamăgirea. Măgureanu vroia, de asemenea, să știe dacă am fost într-adevăr contactat din țară înainte de Revoluție. Da, întâi prin scrisori. Apoi, printr-un mesager, un tânăr fotbalist care juca în Belgia. Am numele lui în jurnalul meu de zi, dar nu mi-l mai reamintesc.

În ultimele două zile am perfectat sub mare presiune achiziționarea caietului de sarcini pentru a participa la licitarea S.C. Carpați Proiect S.A. Sunt cam sceptic, chiar dacă oferta noastră e cea mai avantajoasă, mă îndoiesc că va fi acceptată. Pentru simplul motiv că Aldea, cel mai aprig concurent, are legătură directă cu Constantinescu. Se spune chiar că-l finanțează. Situația a devenit și mai gravă astăzi, când s-a anunțat formal că Radu Sârbu a fost numit Președintele FPS în locul lăsat vacant de Sorin Dimitriu. Sârbu, se afirmă, a devenit mare prieten cu Emil Constantinescu de când au chefuit împreună în toată regula la Cluj. E același Sârbu care s-a căsătorit cu nepoata lui Radu Tilea, cea care și-a însușit fraudulos casa lui Miluș, mama lui Radu, declarându-se singura moștenitoare.

Duminică, 25 Octombrie 1998

Sunt în avion. Mă întorc împreună cu Elisabeth la București. Am fost la Londra, sau mai exact spus, în Anglia, de Marți, 20 Octombrie. Principalul motiv a fost „Ceremonia Memorială" pentru Taila Botnar, vechiul meu prieten. Marcela, soția lui, mi-a cerut să vorbesc și eu. Doar cinci minute și să nu mă concentrez asupra succesului său în Anglia, în vânzarea de mașini Nissan (la început exclusiv mașinile Datsun), să-l arăt pe Taila ca om.

Miercuri, 21 Octombrie, am luat trenul la Gatwick ca să sosim la timp la sediul Fundației „Camilia Botnar", la Cowfold Cowfold, West Sussex. De la gară am luat un taxi, șoferul nostru însă nu s-a descurcat, am ajuns când tocmai cineva vorbea de Fundația „Camilia Botnar". Pe urmă am aflat că fusese Dawn Lawson, din administrația Fundației, fosta secretară particulară a lui Taila timp de 17 ani. N-au trecut două minute și Lawson și-a terminat oratia. Cel ce m-a plasat la sosire mi-a făcut semn să mă duc eu la pupitru.

Am început prin a mă prezenta. „Sunt membru al Parlamentului din România. Mi-am petrecut majoritatea vieții mele adulte în Marea Britanie... Octav Botnar a intrat în viața mea aproape imediat după venirea lui în Anglia. Avea nevoie de o adresă la Londra, în centrul orașului. Eu aveam birouri în

Picadilly Circus etc. etc. L-am proclamat un mare idealist. Am descris călătoriile, vacanțele, expedițiile noastre în patru cu Marcela și Elisabeth... Am dat episoade din viața noastră să arăt determinarea, puterea de muncă, generozitatea, simțul umorului, pe lângă calitățile prin care a reușit, puterea de organizare, tenacitatea... „He was a driver of men".

Programul a continuat cu recitarea poemului „If" al lui Rudyard Kipling. Tot programul de contribuții a fost punctat și întrerupt de intervale muzicale, inclusiv Concertul pentru Pian No 5 „Imperialul" de Beethoven și corul Nabucco al lui Verdi. La masă am fost plasat la dreapta Marcelei, la stânga ei fiind Lordul Tebbit. Totul bine organizat. Fără exagerări, impresionant.

Restul șederii noastre la Londra: am vorbit cu cei trei șefi parlamentari ai grupului de prietenie româno-britanic Peter Pike (Laburist), Președinte, Ian Bruce (Conservator), Vice-Președinte și John Wilkingson, Secretar. Am stabilit că ar fi bine să organizăm activități în țările noastre: vizite reciproce.

La aeroport la Otopeni mă așteaptă Anca Petrescu. A vorbit cu Dinu Daponte care mă așteaptă la el la birou. Mă duc acolo. Dinu nicăieri. Biroul zăvorât. Întors acasă la mine, adevărată șuetă până târziu. Cu Anca, Dinu, Husar.

Luni, 26 Octombrie 1998

La Conferința de Presă, Diaconescu a căutat să acopere ultima prostie a lui Constantinescu. Într-adevăr, e absolut absurd să dai o medalie celui care a fost principalul torționar la penitenciarul din Sighet, unde a murit Iuliu Maniu și atâția alții! Evident, Emil Constantinescu nu și-a dat seama de cine este vorba, dar cineva trebuia să verifice și să informeze.

Marți, 27 Octombrie 1998

Ne sculăm la 5.00 dimineața să prindem trenul la 6.15 spre Iași. Petrică nu vine. Zice că mașina n-a pornit. Am luat un taxi. Ajungem la Gara de Nord la timp, totuși. Dau să plătesc. Nici în ruptul capului taximetristul nu acceptă. Șase ore cu trenul. Am citit, am dormit, am mai vorbit cu ceilalți din compartiment. Alții au venit să-mi ceară autografe. „De-asta nu vrei să pleci din România", îmi zice Elisabeth. Nu e tocmai așa, dar un grăunte de adevăr trebuie să fie și aici.

La Iași ne așteaptă Dinu Țenovici. Mâncăm, vin Pușa și Carmen, asistenta lui Țenovici. Abia reușesc să mă întind puțin și mi se spune că trebuie să mergem. Noul centru are o placă frumoasă de marmură pe care se scrie clar că „Fundația Rațiu" l-a creat, împreună cu UNICEF. Totul e ca nou. Clădire frumoasă, încăpătoare. Titlul exact al așezământului e „Centrul Comunitar de Resurse pentru Familie". De fapt, scopul e așa de larg, încât oricine are o problemă poate să meargă la acest centru și să ceară ajutor. Primul lucru ce au realizat deja, e să pună pe calculator o bază impresionantă de date. Copiii, bătrânii, șomerii, cei handicapați - cu un cuvânt - oricine poate să găsească dacă nu un

ajutor practic, în cel mai rău caz, o îndrumare sau un cuvânt bun. Echipa, și ea impresionantă, tineri entuziaști, bine pregătiți, fiecare în alt domeniu.

A vorbit preotul care a făcut sfeștania, apoi doamna Socolov, Secretara municipiului pentru serviciile sociale. Elisabeth, în englezește cu Țenovici ca traducător, apoi Nora Godwin, reprezentanta UNICEF și eu.

S-au servit băuturi nealcoolice și fursecuri. Mare succes. Cină mare la „Borta Rece", acolo unde se duceau adeseori Eminescu, Creangă și atâți alți mari scriitori români. M-au făcut și pe mine să scriu în Cartea lor de Aur.

Miercuri, 28 Octombrie 1998

Ne-am întors cu avionul. *Monitorul* a fost singurul ziar care a scris despre eveniment. În orice caz, e o frumoasă realizare. Tot meritul e al lui Elisabeth.

Joi, 29 Octombrie 1998

Vine Voicu Paraschiva, de la Gura Râului, la 20 km de Sibiu. Îmi aduce o stampă cu un salut femeilor române de la V.A. Urechia. Scrisul de mână e reprodus într-un chenar în care sunt înlănțuite portretele unor membri ai Comitetului Partidului Național Român. Data trebuie să fie cam acum 100 ani. I-am plătit-o, deși cred că nu are o valoare. Femeia însă era foarte necăjită și a venit la București pe socoteala ei. A plecat foarte mulțumită.

Cu avionul, de la ora 5.00 p.m. la Târgu Mureș. Am călătorit cu Frunda și cu alți deputați din Secuime. Le-am spus că merg să onorez fetele care au câștigat locul al doilea mondial anul acesta la Concursul de popice de la Ausgburg din Germania. Amănunte dau în articolul meu ce va apărea în *Cotidianul*, Luni, 2 Noiembrie 1998. Ivan Rațiu, directorul SC Electromureș, a fost o bună gazdă. Mi-a pus la dispoziție o mașină cu șofer, care m-a dus până la Câmpia Turzii, unde am găsit-o pe Mya. Cu greu, dar am găsit-o.

La Turda ne-am găsit cu Dan Moise. Mi-a arătat mașinile. Mai bine zis, ce a mai rămas din ele. Ne-am dus la morminte. Neîngrijite. Am pus niște flori și am lăsat-o pe Mya să facă ce vrea. La Micu Mezei aceeași situație. Om slab. Găsește tot felul de scuze. Mașina ce am dat Partidului e terminată și abandonată chiar sub podul peste Arieș. Dubițele, Dumnezeu știe pe unde le-a răspândit. Dar mi se spune că Micu a vândut două din ele! În fine, am obținut acum o promisiune din partea lui să predea tot ce are lui Dan. Am fost și la Gabor. Și-a construit o casă mare și o terasă între casă și Valea Hăsdății. Frumos executată întreaga lucrare. A pledat că a fost de bună credință când a primit autorizația să construiască de la Primărie. Absurd. El știa perfect de bine că proprietatea îmi aparține. Sunt mulți locatari în casă. Mai mulți decât știam eu. E un tâmplar, Ciortea. Apoi un ungur care locuiește în camera mea de la parter și în biroul avocațial al Tatii. În cealaltă cameră din acest birou e Asociația Pensionarilor „Dr. Ioan Rațiu", iar în față, spre stradă, e o prăvălie

de pâine și alte alimente. La etaj mai e o țigancă în fosta cameră a copiilor, iar bucătăria și cele două cămări sunt transformate în alt apartament. Cum locatarul nu era acasă, n-am putut vedea ce a făcut acolo. În fine, casa mică, din curte e în întregime ocupată de un cuplu în vârstă, Lungan. Pot eu să le găsesc tuturora o altă locuință? Pe drumuri nu pot să-i las! La prânz am mâncat în restaurantul-cofetărie al cuplului Victor Nicoară, care au făcut ceva bani la Melbourne, în Australia, și s-au întors în țară. Oameni harnici. Foarte prosperi. În final, m-a dus Dan la Cluj, la Hotelul „Astoria" de lângă Prefectură.

Sâmbătă, 31 Octombrie 1998

Parastas pentru Lia Gherasim. Matei Boilă n-a apărut decât pentru nunta ce urma imediat după parastas. În schimb au venit Victor Marian, Bogdan Cerghizan, Mircea Mihăilescu, Sorin Lepșa. Înainte de a începe masa, am rostit câteva cuvinte în memoria „iubitei noastre Lia, distinsei Lia", iar Părintele a binecuvântat bucatele. S-a făcut și ceva politică, dar cu grijă. Lepșa și Ionuț sunt pentru Radu Vasile.

La 4.30 p.m., cu avionul înapoi la București.

Duminică, 1 Noiembrie 1998

Mi-am scris articolul pentru *Cotidianul* și am votat.

La întrebarea reporterilor, am declarat că Lis va învinge astăzi; că nu va mai fi alt scrutin. Ce să fac? Trebuia să spun asta.

Luni, 2 Noiembrie 1998

Îl ascult pe Diaconescu cu Rateș la „Europa Liberă". Foarte slab. Nu este în stare să explice de ce nu s-a făcut reforma până acum.

La Conferința de Presă, Diaconescu pledează pentru schimbarea Legii electorale. Să fie un singur scrutin. Primul să câștige. „Așteptăm cu încredere turul final", a zis Diaconescu. Candidatului nostru nu-i mai lipsesc decât vreo 3-4%, al doilea e Oprescu (PDSR). Diaconescu vorbește, apoi, despre imposibilitatea de a avea o înțelegere în sânul Coaliției. Noul Guvern să aibă 18 titulari. Același algoritm. Țepelea vorbește despre vizita făcută de el și de ceilalți membri parlamentari francofoni. Vom avea la începutul lunii Decembrie o mare conferință francofonă la București. Am comunicat și eu o succintă informație despre trimiterea sarcofagului cu rămășițele eroilor francezi din primul război mondial căzuți în România. Întrebări foarte multe, mai ales despre restituirea caselor și a proprietăților, în general.

Ieri și astăzi am căutat să lămuresc situația cu privire la ceremoniile care vor avea loc, la București și în Franța. Mă refer la sarcofagul în care se vor duce rămășițele eroilor francezi căzuți în România în primul război mondial. La București, Emil Constantinescu va ține o cuvântare. La fel, Ambasadorul Fran-

ței. În Franța l-am invitat și pe Regele Mihai. Din partea românilor va vorbi Babiuc și eu. De asemenea, Mihai dacă vrea. Dar Regele mi-a spus că nu vine dacă apare și Prințul Paul. Am fost de acord. Am căutat să obținem o declarație categorică și de la Bota și de la francezi că Prințul nu vine. N-am reușit.

După multă bătaie de cap și intervenții am reușit să obțin confirmarea că Prințul Paul nici n-a fost invitat și nici nu este programat să meargă în Franța. Bota mi-a dat numele tuturor celor ce vor merge cu avionul militar la Metz și mi-a confirmat că nici francezii nu l-au invitat. Am comunicat acest lucru doamnei Drăgan, secretara Regelui, care a luat decizia să nu meargă. Deci problema e închisă.

Marți, 3 Noiembrie 1998

Probleme mari în Cameră. PD și PNL iarăși au votat cu PDSR, iar UDMR a votat tot contra, din alte motive. Totul, în legătură cu Legea învățământului. Pentru moment e numai vorba de procedură. La fel, în ce privește Legea caselor naționalizate, PD și PNL au votat cu PDSR și au reușit să evite procedura de urgență. Asta înseamnă amânarea promulgării legii poate luni de zile.

Ședință BCCC. Bogdan Pițigoi, Președintele TUNT, a suspendat prin juriul lor de onoare, pe doi tineri. TUNT-ul avea programat pentru azi, la 18.00, conferința lor națională la care se vor face chipeși - vor să candideze. De aceea au contestat decizia de suspendare la forul competent, adică la BCCC. Băieții și-au prezentat cazul. Bine, chiar elocvent. Tânărul Pițigoi, fiul lui Barbu, a explicat și el situația. Nu agresiv. S-a vorbit mult. În cele din urmă, opinia lui Opriș a prevalat: Să înghețăm toată această problemă, până după alegerea de primar. El, însă, a indicat că este împotriva tinerilor suspendați. După plecarea lor, BCCC s-a ocupat de noua situație în Parlament. De fapt, suntem lăsați singuri, noi PNȚCD. Cât va merge așa?

Am plecat. După ce i-am explicat lui Diaconescu că am un alt angajament. La World Trade Plaza, am fost întâmpinat de Col. Encuțescu. Multă lume și cele trei noi mașini Daewoo care sunt acum lansate pe piață și care vor fi construite la Craiova. Eu am fost unul din cei trei care am rostit cuvântări, Young Je Seong, Vicepreședintele Executiv DAEWOO, și după Subsecretarul de Stat de la Industrie.

A sosit Prințul Charles, dar Emil nu m-a invitat la cină, la Cotroceni.

Tot în cursul zilei a venit la mine Maria Văsii Ilisia, Președinta Judecătoriei din Brad.

Are dificultăți financiare. E scriitoare. Mi-a adus o carte de-a ei, de nuvele. Vrea să facă bani publicând, în traducere, în Anglia! Mi-a fost foarte greu, chiar penibil să-i explic situația. Și, mai ales, să-i arăt că n-are absolut nici o șansă să facă bani, chiar dacă-și găsește o editură gata s-o publice. Și asta, admițând că scrierile ei sunt remarcabile.

Miercuri, 4 Noiembrie 1998

La 2.00 vine Alexandru Henry von Naniu. El e Președintele Partidului Conservator Creștin și Democrat. Zice că are mulți membri, zece organizații județene. Vrea să știe ce voi face. Mă susține total, sută-la-sută. Dacă nu fac nimic atunci îi va oferi organizația lui Diaconescu, cu care, îmi zice, ține legătura și care îl vrea! Nu l-am încurajat în nici un fel.

Sunt furios. Cristoiu a publicat un articolaș, pe ultima pagină din *Cotidianul* de astăzi, sub titlul: „La revedere domnule Diaconescu!" Vorbește de gafele lui, de nepoții lui, de banii care se adună în bănci din străinătate, de educația odraslelor PNȚ-iste în străinătate. Concluzia: Va fi forțat să se retragă din cauză de boală. Deci, elegant. Cer imediat lui Nicolae să obțină o dezmințire. Dacă n-o obține, nu semnez contractul cu Cristoiu.

La 5.00 p.m., la BNR. Ion Ghika, Președintele Asociației Băncilor din România, a prezidat deschiderea seminarului. A vorbit Mugur Isărescu. Simplu. Foarte bine. L-am felicitat. Omul ăsta e întotdeauna foarte elegant cu mine.

Toată seara, nenumărate negocieri. Rezistență mare din partea lui Cristoiu. Nicolae și Indrei vorbesc direct cu el, din Anglia. Tot nu vrea să miște. Nicolae face apoi o conversație în trei: el, Indrei și eu. Amândoi, mai ales Indrei, se repetă la infinit. Faptul că eu public împotriva convingerilor mele se va răsfrânge în favoarea mea, ca autentic susținător al unei prese libere. Ăsta e argumentul lor. Le spun răspicat: dacă nu se publică o dezmințire pe pagina primă, nu semnez contractul cu Cristoiu. Poate să-și facă bagajul. Oricât m-ar costa, nu voi fi de acord cu reînnoirea contractului. Târziu, seara, Călin Husar mă informează că Biroul de Presă PNȚCD a acceptat ceea ce a propus Cristoiu. Au adăugat o frază care a fost inclusă în versiunea care se va publica. Cred că mulți vor respira ușurați. Îmi pare bine și mie, deși eram gata să-l dăm afară pe Cristoiu.

Între timp vorbisem cu Varlam. S-a oferit să ia el conducerea ziarului, ca Director. Pe cine l-ar propune redactor-șef?, l-am întrebat. Pe Florin Gabriel Mărculescu, mi-a zis, care e de acord.

Ieri după masă, la ieșirea din Cameră, a venit Vaida să mă vadă. Nu e mulțumit de cum se unifică PNR-ul lui Măgureanu cu PDAR-ul lui Berca. Îmi spune însă că Tabără și PUNR-ul ar fi gata să se unească cu ei. De asemenea, și ApR-ul lui Meleșcanu. Toate însă condiționate de susținerea mea. Toți m-ar accepta ca Președinte, îmi spune Vaida. Ar putea să fie doar o afirmație ca să vadă reacția mea. Nu i-am dat un răspuns. Am notat afirmațiile lui.

Joi, 5 Noiembrie 1998

La intrarea în Parlament, la steaguri, cum zicem noi deputații, tocmai sosește și Diaconescu. Vrea un ziar. I-l dau și-i zic că s-a publicat dezmințirea pe pagina întâi.

Ședința în plen se pornește foarte greu. Tot felul de intervenții de procedură. În fine, ajungem să discutăm timpii acordați pentru discutarea Legii, pe articole, pentru că nu e o ordonanță în regim de urgență, cum a propus Guvernul. Camera a votat să se dezbată în regim normal. E Legea „pentru modificarea și completarea Legii învățământului Nr. 84/1995" - lege organică. Nouă nu ne convine. Diaconescu are obligația să susțină proiectul de lege cu înființarea Universității Petöffi-Schiller.

Diaconescu mă cheamă la el. E mulțumit de ce s-a publicat în ziar, astăzi, și-mi zice: „Poți să fii sigur că nu voi lua nici o măsură. Te rog să-mi obții numele celui sau celor care l-au informat pe Cristoiu și l-au determinat să publice notița din *Cotidianul*". Îmi dă și alte exemple de cum e atacat: „Uite cum se comportă Barbaresso. Eu l-am făcut deputat. Nu merită, dar l-am pus pe listă că e prezent, se cam îmbulzește..." și caută în hârtiile lui. Scoate o foaie și-i dă citire. E înregistrarea unei convorbiri telefonice cu un reporter. Barbaresso numai că nu-l înjură pe Diaconescu. El, Barbaresso, e omul cel mai important, cu cele mai bune competențe... N-am comentat. I-am spus însă că Cristoiu nu vrea să-și divulge sursele.

Au venit Romulus Verza și Gheorghe Blaj la mine acasă. Ei conduc Uzina Mecanică Tohan de la Zărnești. Ei fabrică material militar. De asemenea, biciclete! Vor să intervin pe lângă Dejeu să nu le înlăture paza.

Voi vedea.

Imediat după masă, m-am dus la „Music Factory" în Floreasca. Am înregistrat pentru „Tele7abc" un program cu și pentru Lis la Primăria Capitalei. Au fost prezenți, dintre deputați, Mircea Ciumara, Popa-Zlatna, Aldea și Macaric. L-am susținut din plin pentru realizările lui, care abia au început - acoperirea găurilor, asfaltarea Căii Plevnei, de exemplu, curățirea deșeurilor, deși foarte multe mai rămân. Am subliniat însă potențialul lui în atragerea capitalul străin: să terminăm o dată cu aceste clădiri începute și neterminate, care se degradează. Le-am dat exemplu „SC Electromureș SA": se poate face, fără intervenția Guvernului sau a FPS-ului. A mers bine.

La 5.45 p.m. am plecat cu mașina la Teatrul Național pentru spectacolul „Toujours l'Amour", în onoarea Prințului Charles. Splendidă performanța lui Dan Puric. Totul fără cuvinte. După mine, mult mai inteligent și mai eficace decât „Mr. Bean".

Într-unul din sketch-uri, actrița a venit să-și ia un partener din public. Prințul Charles mi-a mărturisit ulterior că s-a speriat că-l ia pe el, când a trecut în fața lui. S-a oprit în fața mea, căci și eu eram așezat în rândul întâi, între doamna Zamfirescu și Președintele Academiei Române, Eugen Simion. M-am dus. Am pretins și eu că mănânc mere din fructul oprit și că beau cu ea; am dansat, m-a sărutat și am sărutat-o și eu, dar numai pe obraz și m-am întors spre public: „This is unrehearsed", le-am spus râzând. Am primit complimente pe

urmă, și nimeni n-a vrut să creadă că nimic n-a fost premeditat.

Am vorbit și eu cu Prințul Charles. Am vorbit de „Cancer Help Centre" din Bristol, unde l-am cunoscut. Am vorbit și cu Constantinescu și cu soția lui. Chiar și cu Zoe Petre. Dar nesemnificativ.

Onofrei m-a felicitat cu efuziune și mi-a repetat invitația să mă duc la Londra pentru lansarea cărții Ilenei la Ambasadă. Cândva, în Decembrie.

I-am invitat pe Sorin Dimitriu, pe Dinu Giurescu și pe șeful Bibliotecii Naționale să scrie la *Cotidianul*. Toți au acceptat. L-am invitat și pe Rusan. Mi-a răspuns cam înțepat: „Niciodată alături de Cristoiu". Am căutat să-i explic ideea imparțialității. Degeaba!

Nenumărați Ambasadori - căci ei sunt prietenii mei în România - m-au felicitat fără rezerve pentru performanța mea, spre marele meu amuzament. Christopher Crabbie și Frances, soția lui, au fost extrem de prietenoși. Trebuie să-i văd mai des. Nicolae și Călin Husar îmi confirmă că s-a ajuns la o înțelegere totală în ce privește contractul cu Cristoiu. Rămâne să-l semneze.

Vineri, 6 Noiembrie 1998

Două semnale din trecut. De ce tocmai acuma, mă întreb. Iosif Constantin Drăgan îmi trimite un lung mesaj pe FAX după ce, îmi spune, n-a reușit să mă găsească la telefon! Pe scurt, se plânge că în *Cotidianul* i-am permis lui Goma să-l atace. Asta, după ce îmi aduce aminte că am fost în casa lui la Majorca etc. A uitat însă atacurile lui ridicole împotriva mea, în care mă făcea aristocrat ungur maimuțărind patriotism românesc. Am să-i răspund. Goma m-a atacat și pe mine, personal și brutal, total pe nedrept. Și n-am protestat. Slăbiciune? Chestie de interpretare. Eu cred că e tărie. De ce să te cobori la nivelul celui care te atacă, evident, pe nedrept?

Al doilea a fost Rița Precup. El mi-a fost coleg de an, în Cluj, în anii studenției. Voia să-i facilitez obținerea unui pașaport românesc. Sigur că da, numai că trebuie să mă duc în Franța și la Edinburgh.

Dimineața, la Academia Română. Mă primește Președintele Simion. Biroul lui Simion era deja arhiplin cu academicieni: Cajal, Țepelea etc. Cu Cândea m-am întreținut cel mai mult. El știa că eu am o fundație la Londra și o importantă colecție de documente: ale lui Tăicuțu, ale lui Viorel și ale mele. Virgil Cândea, care e Vice-Președintele Academiei, ține foarte mult să colaborăm. Am fost de acord. Voi continua legătura.

Când au sosit cu toții, ne-am coborât la poalele treptelor ce duc la etaj. Acolo, de pe trepte, a vorbit Simion. Simplu. Elocvent. A mulțumit lui Cajal și Fundației israeliene ELIAS, pentru donația care a permis refacerea interiorului Academiei. Într-adevăr, covoarele sunt foarte frumoase. Redecorarea pereților, perfectă.

Am băut o cupă de șampanie. Petre Roman, în calitatea lui de Președinte al Senatului și Țepelea, ca Președinte al Comisiei de Cultură a Camerei, au

promis să se ocupe de problema pensiei de mizerie a bătrânilor academicieni!

La Parlament iarăși mă găsește Vaida. Mă întreb ce rol joacă? El e consilier al Președintelui Constantinescu. Îmi spune că i-e lehamite de cei din Vechiul Regat. De cei din Basarabia în special, în care nu se poate avea nici o încredere! Adică nici în Emil Constantinescu!? Măgureanu mă invită, prin el, la cină. După ezitări și verificări accept. Câteva ore mai târziu îmi telefonează Măgureanu. Amânăm cina, poate după ce mă voi întoarce din Edinburgh. A propos, nu-mi mai amintesc dacă am însemnat sau nu discuția mea, ieri, cu Tabără, Președintele PUNR. El mi-a sugerat să stăm de vorbă. Am făcut-o pe culoarul din jurul sălii de ședințe, unde ar trebui să avem niște bănci comode, dar n-avem! Pe scurt, voia să știe opinia mea despre PNR și despre Măgureanu. Dar voi v-ați comasat?, spun eu, interogativ. „Nicidecum. Discutăm, dar noi nu putem renunța la numele nostru. Noi suntem un partid activ, cu deputați, senatori. Cu susținători serioși în țară". În general, vedem situația la fel. El și, după cum spune, Partidul lui are o deosebită apreciere pentru mine și pentru felul cum m-am comportat toți acești ani, de când m-am întors în țară. Ei vor să schimbăm lucrurile, spre binele națiunii. N-a fost deloc bombastic. Dimpotrivă, foarte modest. Vrea să contribuie la ieșirea din dificultățile actuale.

Acasă, la 3.30 punctual vin reprezentanții NDI (National Democratic Institute). Ivan Doherty, coordonatorul pentru toate țările noastre în Washington si Kate Allen, responsabila pentru România. A vorbit el, să-mi explice ce vor să facă pentru noi ca să ne îndrume spre democrație. A menționat că e irlandez de origine. „I was wondering what exactly your accent was?! Am râs amândoi, sau toți patru, căci aveau și o traducătoare cu ei. „Don't waste your breath", i-am zis. „I took the trouble to kiss the Blarney Stone". De data asta a râs din toată inima.

Ne-am înțeles. Vom încuraja crearea de seminarii sub conducerea lor. Pentru parlamentarii actuali, dar mai ales pentru tinerii membri ai PNȚCD. I-am spus asta lui Diaconescu la telefon. M-a încurajat să-i aduc pe americani.

Mulțumită lui Rița Precup o contactez pe Zoe Constantinescu, văduva lui Leontin. Am vorbit cu ea la telefon. Abia aștept s-o văd, dacă găsesc timpul necesar. Locuiește la Strasbourg.

Sâmbătă, 7 Noiembrie 1998

Sosesc la timp la Catedrala Sf. Iosif. Totul merge foarte bine. În fața Catedralei o gardă de onoare. O doamnă din partea Ambasadei Franței, mulți generali și colonei. Intrăm în Catedrală. Remus Botar îmi cere să mă așez în locul de frunte. Lângă mine, Generalul Dragnea, apoi doamna de la Ambasada Franței. În capătul aleii principale, între cele două blocuri de bănci, sarcofagul străjuit de patru tineri ostași în ținută de gală. Înalți de cel puțin 1.90 m.

Chipeși, oriunde organizatorii ar fi mândri de ei. Slujbă solemnă. Trei preoți, cor excepțional. Rit latin, în românește și latinește.

Am fost foarte mișcat. Am stat mult în genunchi. M-am rugat fără vorbe. Dar gândul, de-abia formulat, m-a copleșit. Ce efemeră, ce misterioasă e viața omului. Mi-au curs lacrimile din abundență. Acolo, în rândul întâi, în genunchi, nimeni n-a putut să vadă emoția mea. Nu că mi-ar fi fost rușine. Ei ar fi fost jenați.

Un singur lucru m-a supărat. Sarcofagul era acoperit cu două steaguri. Cel românesc - roș, galben și albastru. Dar cel francez era de fapt cel al Rusiei de astăzi, nu albastru, alb, roșu (bleu-blanc-rouge), ci albastru, roșu și alb. Și francezii au observat, dar nu s-au plâns. Nici Botar și nici Armata n-au acceptat responsabilitatea. Un colonel chiar a zis, în auzul meu: „E Fundația Franco-Română al cărei Președinte de Onoare e domnul Rațiu".

Am sosit la 10.27 la Arcul de Triumf. Garda de Onoare era deja aliniată. M-au dirijat din nou alături de francezi, lângă preoțime. Imediat a sosit și Președintele Constantinescu. Slujbă ortodoxă. Cor chiar mai bun decât cel din Catedrală. Episcopul Bucureștiului a citit Apostolul și Evanghelia și în franțuzește (bine pronunțată). Constantinescu a vorbit foarte bine. Scurt și la obiect.

Trebuie să menționez: a fost impresionantă sosirea camionului-platformă cu sarcofagul. Foarte încet, foarte demn. După ceremonie s-au tras salve de armă, înainte de plecarea camionului spre aeroport. Constantinescu a strâns mâna tuturor, inclusiv mie, fără niciun semn de recunoaștere, nici un zâmbet.

La Aeroportul militar Otopeni, aceeași gardă de onoare, defilare și salve la îmbarcarea sarcofagului în avion. Sponsorul principal al operației, miliardarul Țânțăreanu, ne-a invitat la el acasă, la Corbeanca. Extraordinar ce a creat aici. Un întreg complex de clădiri foarte frumoase, pavilion de vară, grătar enorm, piscină, teren de tenis și handbal, debarcader pe lac. Am stat aproape două ore, în loc de câteva minute cât era programat. Decorul interior și planificarea exterioară făcute de Botar. Cu mult gust. Chiar m-a surprins, deși copiile după Van Gogh și Breugel nu mi-au plăcut. Mâncare bună, copioasă. Băutură la fel. Gazda, așezată lângă mine, mi-a explicat ascensiunea sa. Era asistent de manager la un IAS. A luat-o de unul singur, imediat după revoluție. A cumpărat vaste terenuri cu doi dolari hectarul. Acum construiește locuințe lângă Corbeanca.

La 4.15 p.m. iau avionul spre Londra. În *Daily Telegraph* găsesc la „OBITUARIES" un amplu articol cu fotografia lui Lionel Bloch. Subtitlu semnificativ: „Romanian emigre lawyer who was a fierce critic of all totalitarian regimes and their western appeasers".

Tot în avion, două tinere englezoaice. Helen Jacey zice că a lucrat la mine în birou în Londra. Probabil, dar nu-mi aduc aminte. Prietena ei, Lori Edington, e permanent în România. Ambele lucrează pentru „The European Children's Trust". Importantă legătură cu Fundația noastră.

La Gatwick schimb avionul. La Edinburgh îl întreb pe taximetrist: Cine e Stakis? Habar n-avea. Știa doar că are hoteluri, discoteci, casinouri. E peste tot. După nume ar putea să fie grec.

Hotelul e vechi, dar curat. Camera mică, cu duș dar patul e confortabil.

Duminică, 8 Noiembrie 1998

M-am sculat pe la 5.30 a.m.-7.30, ora României. Mi-am scris articolul despre Lionel Bloch, bunul meu prieten decedat deunăzi. Indrei și Nicolae au fost la înmormântare. Au dus și o coroană de flori din partea noastră. Abia împlinise 70 ani. Sinagoga a fost plină. Familia, Susan în special, a apreciat mesajul nostru de condoleanțe. Ironia sorții: Eu îl numisem pe Lionel să fie executorul meu testamentar. Iată că s-a dus înaintea mea.

Cu avionul la Strasbourg, prin Amsterdam. Biroul de schimb era deja închis, căci era târziu seara. N-aveam decât prea puțini franci francezi ca să plătesc taxiul. Un tânăr caută să mă ajute. Aflu că și el merge în oraș. Cum n-aveam nici o rezervare făcută, m-am dus cu el la „Maison Rouge", hotelul lui. Aveau camere libere. Am stat acolo. Stabilesc legătura cu Botar. Ei tocmai sosiseră la Metz, cu avionul militar. Aflu că Dieuze, unde se află cimitirul român și unde s-a înmormântat ieri - simbolic - sarcofagul cu rămășițele celor 423 soldați francezi căzuți în România, e foarte departe, la 120 km de Strasbourg. După multe telefoane trag concluzia că numai închiriind un taxi pot să ajung la timp, în Dieuze, pentru ceremonie.

Luni, 9 noiembrie 1998

Plec cu taxiul la 8.30. Ajung la ora 10.00. Sub-primarul nu știa nimic de sosirea mea. M-a dus însă până la o bancă din apropiere, să-mi schimb banii. Întors la Primărie, nimeni nu știa nimic de „Fundația Franco-Română". Nici urmă de Botar sau Țânțăreanu. Sosește Consulul Român din Strasbourg, domnișoara Zlotea. Pe urmă vine Ceaușu, Ambasadorul nostru din Paris. Mă înțeleg cu domnișoara Consul, care se oferă să mă ducă la Strasbourg și-mi pun diplomatul în mașina ei. Primarul mă duce în mașina lui la cimitir. Acolo nimeni nu știa nimic de „Fundația Franco-Română". Degeaba i-am spus căpitanului care pregătea ceremonia că și eu trebuie să vorbesc. (Îmi pregătisem până noaptea târziu, cuvântarea.)

Cimitirul e pe un deal mare, foarte bine îngrijit. Multe flori pe morminte. Sus de tot, un monument. Trupe de onoare franceze și Garda de Onoare sosită cu avionul și două fanfare, franceză și română, dispuse în formă de „L". Nu mi s-a dat voie să vorbesc. După ceremonie, actorii principali plus un număr de ofițeri români s-au aliniat pe două rânduri la baza mormântului de marmură în care s-a plasat sarcofagul venit din România. M-au invitat și pe mine. M-am aliniat în al doilea rând. Scurtă cuvântare a Ministrului francez al foștilor com-

batanți după ce a dezvelit statuia de bronz. Stânca era învelită într-un giulgiu roșu, iar lespedea care acoperea mormântul era acoperită cu o pânză albă și la bază, alta albastră. S-a păstrat în felul acesta ordinea corectă a drapelului francez. Trompeta a sunat scurt. Am rămas cu toții în tăcere solemnă.

În mașina Ambasadorului Ceaușu, înapoi la Primărie. Acolo, „un vin d'honeur". Alte cuvântări, premii și cetățenii de onoare acordate principalilor actori. Botar nici n-a stat. Mi-a dat doar invitația pentru masă. Recepția mare, pentru câteva sute de participanți, a durat aproape o oră. Primarul a ținut încă o cuvântare.

Urma să merg la masa formală dată de Ministrul Jean-Pierre Masseret și Primarul Fernand Lormant la Cercul Ofițerilor. Consulul nostru Lavinia Zlotea nu fusese invitată și dorea să se întoarcă la Strasbourg fără întârziere; am renunțat și eu la masă. M-au depus la hotelul meu, „La Maison Ruge".

Seara a venit Ambasadorul nostru la Consiliul Europei, Sabin Pop. Mi-a dat o cină foarte bună la un restaurant din imediata apropiere. A făcut un tur de orizont și s-a plâns de calitatea reprezentanței noastre. Doar Năstase (Adrian) și Frunda György știu să facă o impresie în ședințele plenare. Nici unul nici celălalt nu reprezintă bine punctul nostru de vedere. Vasile Lupu, care e acum șeful parlamentarilor noștri, de-a dreptul dezastruos. A pledat susținut să vin eu în această delegație. E absolută nevoie, mai ales că acum și Ungaria va avea un loc de conducere. I-am explicat că Președintele „nu mă iubește" și că Diaconescu face tot ce-i cere și numai ce-i cere Constantinescu. Deci, degeaba aș încerca să intru eu în această delegație. A continuat să pledeze, până ce am schimbat subiectul.

Întors la hotel îi telefonez lui Horațiu Borza (Sabin Pop mi-a dat numărul lui de telefon). Horațiu e din Turda. A fost coleg de clasă și de bancă cu fratele meu Mircea. Are 75 de ani. A fost profesor la Universitate aici și din nefericire a fost operat recent de cancer la colon și stomac. Mi-a vorbit și el despre delegația Parlamentului nostru la Consiliul Europei. Performanța ei lasă de dorit.

Marți, 10 Noiembrie 1998

Șoferul vine foarte devreme, la 11.00 punctual. Avionul meu pleacă abia la 14.15. Mi-a arătat orașul. E foarte frumos, curat. Casele, în stilul lor vechi, bine prezervate, perfect restaurate. M-a dus și pe marginea fluviului și de-a lungul canalelor. Tramvaiele sunt excepțional de frumoase. Mi se spune că sunt construite în Marea Britanie. Am intrat și în Catedrală. De afară o văzusem de vreo două ori, dar înăuntru n-am fost niciodată. Tocmai se apropia ora 12.00. Mare mulțime în fața orologiului imediat la dreapta intrării. E enorm. Iar sus, la dreapta, cocoșul care cântă un cucurigu de trei ori. Un ghid explică toate complicatele mecanisme, figurinele care se profilau la fiecare sfert de oră etc. Adevărată operă de artă și inginerie.

Am sosit la Edinburgh, din nou prin Amsterdam, curând după ora 7 seara. Tocmai la timp ca să mă alătur celorlalți care mergeau la o recepție la galeria de artă. Cum am apărut am fost primit „like an old, long-lost friend". De ai noștri, în primul rând dar și de mulți din ceilalți membri plini sau asociați AAN: Loïc Bouvard, Bill Roth, Billy, Solomon, Bill Rompkey, Xavier Ruperez și alții.

Marți, 17 Noiembrie 1998

Iarăși am trecut printr-o perioadă greu de descris, deși nu grea în sine. În orice caz, am tot amânat scrisul. E un fel de oboseală mintală, care mă cuprinde. Sesiunea de toamnă AAN s-a desfășurat cum fusese prevăzută. Subiectul principal a fost cum acționează Alianța. Principiul până acum a fost că NATO trece la acțiune numai în virtutea unui mandat, fie de la Consiliul de Securitate al Națiunilor Unite, fie de la OSCE. Rezoluția principală adoptată este că NATO acționează pentru obiectivele sale - menținerea sau restabilirea păcii, obiective umanitare - fără a avea nevoie de o sancționare din partea acestor organizații. Motivația e clară: NATO fiind o organizație dedicată democrației și păcii nu vrea să fie obstrucționată de organizații care pot aplica un veto din partea membrilor acestora care nu subscriu la obiectivele NATO - toate admirabile.

Atitudinea față de invitarea României anul viitor, mai bună decât la Barcelona. Solomon, Van der Velde, reprezentanța Islandei și mulți alții au pledat deschis pentru includerea României. Am contribuit și eu, iar Ion Mircea Pașcu a vorbit, în ultima ședință, foarte bine.

Pentru mine, punctul culminant al sesiunii a fost excursia la Castelul Scone, proprietatea Lordului Mansfield. N-am fost niciodată la acest lăcaș al scoțienilor, „sfânt", căci aici, deasupra stâncii Scone erau încoronați regii Scoției. Nu cred că mi-am făcut vreo notă în timpul războiului când Ducesa de Athol și Lordul Mansfield, tatăl actualului Conte, m-au inclus în echipa lor de conferențiari împotriva nazismului. Așa a fost. Aveau nevoie de un tânăr refugiat din Europa care să vorbească în diverse locuri în Scoția despre urgia nazismului. Îmi aduc aminte că la prima conferință, chiar aici, în Edinburgh, am început cu o glumă despre zgârcenia scoțienilor, pe principiul captatio benevolentiae. Nu prea au râs cei care mă ascultau iar înainte de următoarea noastră apariție, Ducesa de Athol mi-a zis: „Your speech was good, but cut the preliminaries!". Adică, să nu mai fac glume pe seama scoțienilor!

Frumos castel. Splendide colecții de mobilă și veselă, mai ales franceză, dar și din restul Europei. Primul Lord Mansfield a fost Ambasador la Paris și de-acolo a adus multe piese de muzeu. Fiul lui a fost mare colecționar.

Un cort imens pe gazon, bine încălzit, ne-a găzduit la prânz. Splendidă performanță de „reels", dansurile scoțiene caracteristice, inclusiv „the sward dance", care se aseamănă cu dansurile noastre din Transilvania și Maramureș.

M-am întors la Bucureşti Duminică, 15 Noiembrie. Prea târziu ca să iau parte la Programul TV construit, se pare, în jurul apariţiei mele. Mi-am cerut scuzele de rigoare. Mi-au cerut insistent să accept o reluare.

Ieri, m-am prezentat în faţa Biroului Permanent ca să susţin construirea unui teren de golf acolo unde acum sunt doar bălării, în spatele Palatului Parlamentului. Mitrea m-a susţinut. La fel şi alţii, dar Chiliman a fost foarte vehement împotrivă. La fel şi Albu, unul din chestori şi doamna Paula Ivănescu (PD). Chiliman, în pledoaria lui, vorbea de nişte mari interese, în spatele propunerii mele! Ce o fi având în minte? Îşi închipuie că eu fac o afacere din asta!? Absolut absurd.

Marţi, 17 Noiembrie 1998

M-am tot zbătut în ultimele zile să fac faţă tuturor cererilor. Să mă duc la Satu Mare, la seminarul PNŢCD sub auspiciile Fundaţiei Konrad Adenauer. Subiectul e „Identitate creştin-democrată şi soluţii politice moderne". Aici sunt Achim, Iftene Pop, Victor Ciorbea, Liviu Petrina, Matei Boilă şi mi se spune mulţi alţii, mai ales ardeleni. Ei îmi cer să vorbesc primul dintre români, imediat după reprezentantul neamţ al Fundaţiei.

Apoi, să merg la Londra, să fiu prezent pe ziua de 19 Noiembrie 1998, pentru expoziţia de caricaturi politice „The Great Challenge". Robin Cook deschide expoziţia. În fine, Ileana îmi telefonează de la Londra. Ţine neapărat să fiu prezent pe ziua de 26 Noiembrie, când se lansează cartea despre Viorel Tilea la Ambasada României. Onofrei va fi gazdă iar Christopher va vorbi împreună cu Ileana, îmi zice. „Tu eşti singurul care l-ai cunoscut bine. E foarte important să vii". Dacă pot vin, chiar şi dacă e vorba să stau o singură zi la Londra, i-am răspuns.

Apoi, la Baia Mare, moroşenii ţin neapărat să merg la ei pe ziua de 29 Noiembrie.

Pentru moment am rezolvat problema „The Great Challange". Am trimis un mesaj prin FAX şi l-am ghidat pe Nicolae să găsească fotografii de-ale mele, de acum 40 ani, cu Attlee la Londra şi cu Richard Nixon la Washington.

Acum trebuie să mă pregătesc pentru cuvântarea mea la Satu Mare. M-am consultat cu Grabowski şi Varlam. Mi-au dat ideile lor, ceea ce îmi este de mare folos.

În Parlament, azi-dimineaţă, s-a discutat, în regim de urgenţă, Legea învăţământului. Adrian Năstase s-a dus la microfon. A denunţat înţelegerea ce s-a făcut între partidele din coaliţia de guvernare şi a anunţat că nu vor participa la dezbateri. Pe urmă toată Opoziţia a ieşit din sală. Mare păcat. E una din moştenirile ce ne-a lăsat Coposu. El a fost cel care a iniţiat acest fel de a „dezbate" în Parlament. Eu i-am spus la acea oră că e o practică nedemocratică şi că vom suferi din cauza ei, când vom fi noi la putere. Iată că s-a ade-

verit și de data aceasta analiza mea. Am vorbit și cu Vărzaru și Bârsan la telefon. Ei ne vor reprezenta Vineri, 20 Noiembrie, la Curtea Supremă de Justiție, când se va judeca recursul nostru în problema asumării numelui de PNR de formațiunea lui Măgureanu.

Luni, 23 Noiembrie 1998

De Joi seara, când am plecat cu avionul la Satu Mare, n-am avut nici un răgaz să mai scriu în jurnalul ăsta. Evenimentele s-au perindat rapid, neîntrerupt. Am plecat cu o bronșită dublată de o răceală serioasă. Medicul Parlamentului mi-a dat ceva pilule, dar îmi curgea nasul continuu. M-am dus, totuși, căci eram sigur că e un moment important.

Dar, să recapitulăm.

Am stat două nopți - Joi și Vineri - la Satu Mare, Hotelul Dacia. Joi seara m-am culcat nemâncat. Nu mă simțeam câtuși de puțin bine. Mi-am mai recitit cuvântarea ce pregătisem cam în ultimul moment, înainte de plecarea noastră de la București. Vineri m-am sculat simțindu-mă mai bine, am mai retușat puțin ce scrisesem și m-am dus la Sala de conferințe a Muzeului Județean. M-am dus pe jos. Vreo 15 minute. Plăcut însă. Frig, dar uscat. Trebuia doar să am grijă să nu alunec pe zăpada înghețată. Am sosit la 10.30 a.m. - ora anunțată. Primele două rânduri, complet goale. În restul sălii, multă lume. Mai ales tineri. După cum am aflat mai târziu, majoritatea veniți din Cluj. Rând pe rând au venit și organizatorii: Senatorul de Satu Mare Achim, frații Matei și Nelu Boilă, Victor Ciorbea.

Achim a luat președinția într-un fotoliu la mijlocul estradei, flancat în alte două fotolii de Ciorbea și de Matei Boilă. După alocuțiunea introductivă a vorbit reprezentantul Fundației Konrad Adenauer care a furnizat finanțarea simpozionului. Imediat după el mi s-a dat mie cuvântul. Eram pregătit temeinic. Am vorbit bine, răspicat, foarte calm, dar am criticat aspru și guvernările PNȚCD „care n-au introdus o legislație creștin-democrată".

A fost extrem de bine primită cuvântarea mea. Unii, pentru că am criticat Guvernul, alții pentru că PD-ul ne conduce, deși ponderea lor în țară e minusculă. În fine, alții pentru că vor ca Transilvănenii să aibă ceva de spus la guvernarea țării. Deci, implicit, o respingere a situației actuale când țărăniștii lui Mihalache conduc totul. Și dac-ar fi doar ei, n-ar fi atât de rău, dar sunt PD-iștii lui Roman și Emil Constantinescu care „dau ordine" lui Diaconescu, Galbeni etc.

Ședința a continuat cu Ciorbea. Adevărat rechizitoriu. Mulți alții, apoi. Două zile de sesiuni întrerupte doar de mese, în restaurantul de alături. Tema: „Identitate creștin-democrată și soluții politice moderne" ne-a dat șansa să vorbim deschis. În ultima sesiune însă și după închiderea simpozionului propriu-zis, Achim a prezentat o „Declarație-Apel" care pur și simplu enumeră greșelile și neîmplinirile guvernărilor noastre și cere convocarea unui congres

PNȚCD extraordinar. S-au ridicat cam toți liderii noștri. Și aveam destui prezenți, har Domnului! Nici unul n-a fost de acord să semneze Declarația. S-a argumentat mult. Achim a avut înțelepciunea s-o lase în coadă de pește. E o soluție acceptabilă. Diverșii șefi de organizații județene pot să convoace organizațiile lor și să obțină semnături. În percepția mea însă, nu se putea încheia simpozionul nostru printr-o astfel de declarație-apel. Pe mine, de exemplu, organizatorii nu m-au prevenit că o astfel de Declarație va fi prezentată participanților! Boileștii au insistat. Țineau foarte mult ca și eu să semnez. Încredere în ei nu pot să am. Nelu e sărit, Matei e fanatic, n-au calitățile necesare unui lider politic. N-au calmul și detașarea necesară ca să vadă situațiile în mod obiectiv și înțelept.

După ședință am participat la o masă comună. De-acolo Florian m-a dus cu mașina lui la hotelul din Baia Mare. Foarte elegantă cameră, complet modernizată. Eu mai stătusem în acest hotel, schimbarea în bine e extraordinară. Dar tot n-ajunge la standardele occidentale de 4 sau 5 stele.

La Baia Mare, Iftene Pop și mai mulți politicieni localnici au insistat să stăm de vorbă. Am rămas până după miezul nopții. Dar neconcludent. Altfel, discuție interesantă.

Ieri, Duminică, la Bobota, la dezvelirea bustului lui Corneliu Coposu. Am sosit după terminarea slujbei. Am auzit că s-a făcut o șmecherie și aici. Fusese vorba ca slujba să fie celebrată împreună, ortodocși și greco-catolici. Nu s-a putut. Ortodocșii au oficiat în biserică. Nu i-au așteptat pe preoții greco-catolici. Atunci, știa când au sosit, nefiind chemați la altar, au celebrat slujba în aer liber. Ceea ce n-a fost rău căci erau mai mulți oameni afară decât în biserică.

Liderii noștri tocmai ieșeau din muzeu. Bună ziua, maestre! M-a agrăit Diaconescu. Lumea-l încuraja pe Radu Vasile să se urce pe platformă. Când m-a văzut, a zis: „Dar îl aveți pe domnul Rațiu..." Voia să fie sarcastic. N-a fost înțeles. Prea subtil. Pentru mine a fost clar că citise articolul principal din *Adevărul* cu fotografia mea, unde afirm că „Guvernul Radu Vasile n-a realizat nici o măsură creștin-democrată", sau cam așa ceva. Au vorbit bine amândoi. Mesajul însă, total nesatisfăcător: „Ne-am făcut datoria. Nu se putea și nu se poate face mai mult". Total eronat. Se putea și se poate face mai mult. Dar nu așa cum sunt teleghidați de la Cotroceni și acționează doar cu aprobarea și sub imboldul PD-ului.

La masă, Părintele Roman de la Săcășeni a cântat foarte bine. Iarăși mi-a cerut să-i cumpăr clopote! Surorile lui Coposu prezente. Am vorbit cu ele. Nu mult.

Am vizitat și muzeul local. Gh Șincai ar fi fost înmormântat aici. Dar nu se știe unde. Nu se știe exact cum a murit, căci el cutreera cam peste tot cu desaga lui unde-și ținea manuscrisul.

Personal, nu puteam să am o mai mare satisfacție. Peste tot și toți mă

recunoșteau și agrăiau, într-un fel sau altul. Mulți „oșeni" cu cabătul lor de lână albă, tivită cu negru. Exact ca cel pe care-l am eu de la Păr. Mesaroș, din 1991.

Cu mașina lui Nelu Mureșan la Baia Mare. Cină la Nelu acasă. Și-a construit o frumoasă vilă la marginea orașului cu o ogradă vastă și vedere neîntreruptă. Impresionant. Ca să ajungem la el și Corina, nevasta lui, ne-am oprit câteva minute și la casa, tot nouă, a lui Victor Florian. Frumoasă, plină de marmură. Mi-a arătat Victor și fabrica lui de tăiat și procesat marmură. Impresionant. Sunt sigur că va putea să devină un om foarte bogat, dacă-i pot găsi un debușeu. Cina, la Nelu și Corina, foarte bună.

Am călătorit în același compartiment cu Iftene Pop. Mi-a vorbit mult. De trecutul lui, de experiența lui ca membru PCR în MAE. Eu am încredere în el. Ceea ce n-aș putea spune de Liviu Petrina, care a avut cam același trecut.

Vagonul supra-încălzit. Ca un cuptor. Am supraviețuit, dar numai deschizând ușa spre coridor de două ori și îndelungat. Am încercat să deschid geamul. Imposibil.

În București, zăpadă mare.

Marți, 24 Noiembrie 1998

Ieri nu m-am dus la Conferința de Presă PNȚCD. Era deja prea târziu când am sosit în Gara de Nord, la 10.00 dimineața. Cristi Vaida mă aștepta. El e cel care mi l-a adus pe Liviu Maior înainte de a merge la Edinburgh. El nu e implicat politicește, dar evident, vrea să joace un rol. Mă întreb în ce măsură e autentic patriot român ardelean, eminamente ardelean? El face parte din SPP. Cum fusese și Sorin Belu, pe care eu îl suspectez că-mi fura sistematic dolari din portofoliu (sic!) sau din servicta diplomat pe care mi-o purta. După plecarea lui, nu mi s-a mai întâmplat niciodată ca vreo bancnotă să-mi lipsească. Q.E.D. (quod erat demonstrandum). Iată de ce am mari rezerve față de membrii SPP. Toți au fost antrenați și pregătiți să apere sistemul comunist. Moralitatea creștină nu există pentru ei, tot ce folosea statului comunist era moral, era justificat. În practică, tot ce era în folosul șefului pe care-l serveau era corect. Am îndoieli despre Cristi Vaida. Poate-i fac o nedreptate. Dacă așa e, regret nespus. Dar ceva nu-mi sună bine în ureche când mă laudă peste măsură în fața altora și în prezența mea.. Când mi l-a adus pe Liviu Maior, în loc să tacă din gură și să asculte „flatat" că-i este permis să stea alături de noi, Cristi intervenea cu observații întotdeauna foarte favorabile mie. În cele din urmă a trebuit să intervin ca să-l opresc. Liviu Maior a fost excepțional. Îmi declară categoric că nu există nici un alt om în țară astăzi care să poată mobiliza patriotismul românesc, și, în caz că Radu Vasile eșuează, mai bine plasat decât mine. Am discutat mult. Rămâne ca el să se consulte cu prietenii lui și să ne revedem după întoarcerea mea în țară, când îmi va da o listă de oameni competenți, gata să se angajeze într-o acțiune de salvare a țării.

La Parlament, halima. Numai Partidele guvernamentale prezente. Băncile Opoziției, goale.

Azi-dimineață vine Cristi Vaida să mă ducă la Meleșcanu. Sediul ApR e lângă Cotroceni. Totul proaspăt, frumos amenajat. Meleșcanu are o masă circulară, nouă, elegantă. Și el vede situația în culori sumbre. Dacă Guvernul Vasile nu poate redresa situația economică, va trebui să cadă. Ar susține apoi un Guvern de largă coaliție sub președinția mea, ca omul politic acceptabil tuturor formațiunilor și bine văzut în Occident. E de acord că eu am fost acela care a dat un diagnostic corect situației noastre încă în 1990, când s-a lansat lozinca „Nu ne vindem țara". Când i-am menționat faptul că sunt prea în vârstă, a răspuns: „Nicidecum. Liderii politici nu vă văd așa. Sunteți cel mai acceptabil". Și-apoi Președintele nu mă agreează, chiar mă urăște. Am zis-o ca să testez terenul. „Și pe Radu Vasile l-a detestat. O să vă accepte și pe dumneavoastră" Dacă se declanșează o criză de Guvern, Meleșcanu va vorbi în acest sens. Ba chiar, mai înainte, i-ar sugera lui Constantinescu că asta ar fi soluția pentru România astăzi.

Întors acasă dau interviuri pentru *Cotidianul* și fostei soții a lui Roșca pentru *Evenimentul Zilei*. Aceeași care mi-a cauzat probleme cu Țepelea când Diaconescu și el au împărțit rolurile parlamentarilor în diversele comisii și m-au scos deliberat din toate. Vicepreședința Parlamentului a fost alocată lui Vasile Lupu fără nici o consultare. Președinția Comisiei de Politică Externă a fost dată PD-ului (Boștinaru), deși ei erau gata să ne-o lase nouă (deci mie), Vice-Președinția acestei Comisii a fost propusă mai târziu lui Iftene Pop care, elegant, a renunțat la ea în favoarea mea, „fiind mai calificat". Președinția Delegației parlamentare la Adunarea Atlanticului de Nord, pe care eu o dețineam încă din 1992, a fost cedată lui Ion Mircea Pașcu, PDSR-ist, deși noi aveam puterea, iar Președinția Grupului Parlamentar de Prietenie Româno-Britanic a fost acordată lui Sasu, PD, care nici nu prea vorbește englezește și mie mi s-a atribuit doar funcția de Secretar al Grupului. Nici măcar Vice-Președinte. Evident, toate astea s-au făcut intenționat, dar Cristina Sofronie, căci de ea este vorba, a prins din aer, când telefonam din hol, că am atribuit alocarea de funcții „slăbiciunii" lui Diaconescu și Țepelea, și nu voinței lor. Așa a publicat articolul. Țepelea a fost furios. Nu i-a plăcut calificativul de om slab!

Am plecat de-acasă la 12.30 ca să ajung la restaurantul „Premiera" la orele 13.00. Am ajuns la 1.25 cu mare greutate. Nu trebuia să-mi fac griji. Grupul principal al deputaților britanici tocmai cobora din microbuz când am sosit eu. În sala separată ne așteptau deja Christopher Crabbie, Boștinaru, Iftene Pop și mai nu știu cine. Britanicii erau jumătate din Comitetul de Apărare al Camerei Comunelor. Trimiși la fața locului în România și Bulgaria. Cealaltă jumătate din această „fact-finding mission" vizitează Ungaria și Slovenia.

Am stat lângă Crispin Blunt, singurul conservator din delegație, și depu-

tatul nostru PD-ist, Baciu. Lungă și interesantă discuție. Cred că putem conta pe sprijinul lor. Am vorbit și cu Harry Cohen, vechiul prieten, cu care am făcut multe vizite AAN în țările petiționare. Christopher Crabbie era la celălalt capăt al mesei, dar am schimbat câteva vorbe la plecare. I-am indicat că se preconizează o posibilă formulă pentru a ieși din criza în care ne găsim: economia la pământ, Opoziția boicotând Parlamentul, manifestări de stradă și greve studențești. Deocamdată. „Hai să stăm de vorbă", îmi zice. De acord. După ședința BCCC.

Am ajuns la BCCC cam târziu, la 3.35 în loc de 3.00 p.m. Vorbea Diaconescu: „... n-am dorit puterea. Nu puteam face Guvern minoritar... am căutat o linie a guvernării care să fie în conformitate cu poziția Partidului... Dar nu părăsim puterea pentru că nu putem face față greutăților..."

A trecut, apoi, la preocuparea tuturor: „... La Satu Mare s-a afirmat că nu respectăm democrația de Partid... în fiecare declarație a fost un sâmbure de adevăr. Dar n-am văzut nici o soluție pozitivă. Dacă ne retragem din Guvern vom avea alegeri anticipate. Va ieși din alegeri ceva diferit? NU!

S-a cerut Congres extraordinar. Ce scop poate avea? Să schimbăm Președintele. Eu n-am nimic împotrivă. Mă scapă de atâtea belele. Dar durează mult până realizăm Congresul, costă foarte mult. Am putea convoca Delegația Permanentă. Aceasta nu poate schimba Președintele, dar îi poate schimba pe ceilalți din conducerea Partidului. Ne vom da în spectacol. Fiecare va demonstra ce slab e Partidul. Ce dezastru a făcut. Nu e prea înțelept".

Ca de obicei, Lepșa s-a îmbulzit imediat la cuvânt: „Sunt cu totul de acord cu tot ce ați spus". A întrebat apoi Vasile Lupu: „Dacă-mi îngăduiți... corupția e mai activă. Situația economică e mai proastă..." Apoi, Dudu Ionescu cu Roșca („să n-avem moarte fără glorie..."). Ciumara: „Radu Vasile nu va avea nici o marjă de manevră". Boilă: „Am discutat trei ore fără a stabili ce soluție adoptăm! Ce facem? PD-ul ne părăsește dacă nu soluționăm situația în 45 dezile". „Ce vrei, părinte? Să părăsim Guvernul?", îl întreabă Diaconescu. Boilă vrea congres extraordinar. Acolo să decidem. Ciorbea vorbește și el.

La ieșire mă încolțesc gazetarii. Nu le spun mare lucru. Doar ce am spus și la Satu Mare. „Orice altă declarație, Diaconescu trebuie s-o facă!"

După cină vine Christopher la o cupă de șampanie. Bem o sticlă de Panciu brut, dar mă împiedică să desfund a doua. Mă descoase. De altfel, eu vroiam să-i lansez ideea soluționării crizei printr-un guvern de coaliție sub conducerea mea. Interesantă reacția lui: Nu avem o criză. Radu Vasile face treabă bună. Economistul exagerează. Privatizarea ROMTELECOM și investiția Renault în România vor avea loc. Să nu vorbim de o soluție „bulgărească" în România. Așa provocăm doar criza. Radu Vasile s-a descotorosit de Dimitriu și l-a numit pe Radu Sârbu, care e foarte bun. Cu un cuvânt, Crabbie este un fervent susținător al lui Vasile. Mai mult, mi-a atras atenția că și dacă s-ar ajunge la soluția

Guvern de largă coaliție, eu voi avea probleme în a fi acceptat de Partidul meu. I-am atras atenția că astăzi Radu Vasile guvernează nu cu ai noștri, ci cu PD-iștii. „Nu e important". Când i-am dat amănunte despre Radu Sârbu și cum a achiziționat casa, care de fapt îi aparține lui Radu Tilea, reacția lui, râzând: „Nu mă interesează. Sârbu e un om bine". Nu știu dacă a fost șampania, dar o luare de poziție atât de clară mi s-a părut puțin diplomatică. Cu un lucru am fost de acord. Chiar dacă un Guvern de largă coaliție devine inevitabil, el n-ar fi privit pozitiv de Occident, dacă și PRM-ul ar fi inclus.

Am vorbit la telefon de față cu el cu Ion Mircea Pașcu. L-am chemat la sugestia lui Vaida, care-mi transmisese dorința lui Pașcu de a-mi vorbi. Era clar din ce-mi comunica că discutase problema cu conducerea PDSR, inclusiv cu Iliescu, care sunt de acord. În urma acestui telefon, Pașcu a tras concluzia că eu am fost cel care a inițiat această soluție, din proprie inițiativă. L-am asigurat că nu este cazul.

Avionul spre Londra tocmai a aterizat.

Vineri, 27 Noiembrie 1998

Am venit alaltăieri cu avionul TAROM. Seara am luat cina la Nicolae acasă. Daniel se dezvoltă foarte bine. Sașa, ca întotdeauna frumoasă, bine îngrijită, gazdă perfectă, autoritară, însă foarte reținut autoritară. Atâta timp cât e devotată lui Nicolae va fi bine. Dacă dragostea lor, care acum e evidentă, dăinuiește, faptul că ea e o femeie voluntară, puternică, nu poate decât să fie spre binele amândurora.

Ieri, la prânz, la noua galerie a cumnatului meu, Godfrey Pilkington. E foarte elegantă, în Dover Street.

La 6.30, la reședința Ambasadorului României, Onofrei. Am venit special la Londra, să fiu prezent la lansarea (a doua lansare) cărții despre Viorel Tilea, *Envoy Extraordinary*. Ileana a ținut foarte mult s-o fac. Vreo 60 de persoane. Numai cu invitație. Ileana a pregătit o mică expoziție de fotografii, care-l înfățișează pe Viorel cu diverși oameni politici importanți, documente în copie și articolele lui. M-am bucurat să-l văd pe Michael Atkinson prezent. Era Ambasadorul Angliei la București când m-au călcat „minerii", la 14 Iunie 1990. Onofrei a insistat să iau eu conducerea. I-am dat imediat cuvântul. Onofrei a vorbit cum nu se putea mai pozitiv despre Viorel, de familia din care provine, despre mine și activitatea mea. A făcut chiar comparația între felul cum Dr. Ioan Rațiu și-a văzut casa distrusă cu pietre (după Memorandum) și felul în care minerii mi-au devastat mie casa. A vorbit apoi Ileana. Foarte bine. Poate cam lung, dar numai atunci când intra prea mult în amănunte. Altfel, pentru mine în orice caz, tot ce a spus a fost foarte interesant. Au urmat cei doi fii ai celor mai buni prieteni englezi, Harold Nicolson și Scotus Viator, „Scoțianul Peregrin", numele de scriitor al lui R.W.G. Seton-Watson. Primul

a vorbit Nigel Nicolson, care a mărturisit imediat că știa multe despre Viorel și după moartea lui Harold a văzut imensa corespondență a acestuia cu Viorel, dar, personal, el nu l-a cunoscut niciodată. Ceea ce mă surprinde. A vorbit, ne-a spus el, „in loco parentis". La fel și Christopher Seton-Watson. El l-a cunoscut pe Viorel și ne-a povestit o scenă de pe vremea când era student la Oxford: Viorel l-a întrebat: dacă ar avea de ales între comunism și fascism ce ar alege? „Răspunsul meu a fost comunismul, pentru că acesta are șansa să se dezvolte în bine. Acum, înțeleg mai bine lucrurile".

Am încheiat eu cu o cuvântare care s-a vrut umană, caldă. Am subliniat imensele lui calități, viziunea lui, devotamentul lui față de Aliați și democrație. A fost, cum îmi place să spun, un om al Renașterii în versiune modernă.

Cina cu Evelyn și Arthur Butler la restaurantul Franco din Jermin Street.

Ieri, Vineri, am scris toate astea.

Azi e Duminică, 29 Noiembie 1998. Sunt în avionul TAROM spre București. E un fel de a demonstra că susțin practic întreprinderile românești. Cu toate că întotdeauna zborul TAROM are probleme. Astăzi, din fericire, decolarea s-a realizat doar la 40 de minute după ora anunțată. E un progres.

Tocmai am citit *Curentul* de Sâmbătă/Duminică. E plin de scrisoarea celor 6: - Ciorbea și clanul Boilă, plus Senatorul Achim, Iftene Pop și mă întreb, cine încă? Diaconescu a înfierat scrisoarea. Lepșa a declarat că „aceste persoane se situează în afara PNȚCD". Remus Opriș, șmecher ca întotdeauna, spune că s-a decis deja ca aceste probleme „să aibă o finalitate prin convocarea Comitetului de Conducere într-o formă lărgită". Vasile Lupu, eternul fripturist, care se adaptează conducerii Partidului, spune că organizațiile județene nu sunt de acord cu Ciorbea.

Interesant că Dragoș, fostul Consilier cultural la Ambasada din Londra, a venit la mine, ieri după masă, la cererea lui, să mă implore să intru pe față și fără înconjur în joc. Numai eu pot scoate țara de la ananghie. Numai eu pot să am prestigiul necesar influențării Occidentului în favoarea României. S-au păcălit de două ori: în 1990, imediat după Revoluție, și în Noiembrie 1996. El nu vede pe nimeni capabil să le schimbe optica. Doar eu aș mai avea o șansă, dacă sunt bine susținut.

Vineri am luat masa cu Nicolae. Am discutat problemele legate de testamentul meu.

Ieri, Sâmbătă, acasă toată ziua, cu excepția a două ore, la prânz, cînd m-am dus în Soho să-mi cumpăr o jumătate de rață gata pregătită de la chinezi și nouă stridii. E tot ce am mâncat și la prânz și la cină. Foarte gustos, mai ales că am băut și o sticlă de șampanie.

Ileana îmi dă câteva exemplare din cartea ei. Să le duc pentru Mira Mesaroș și Ani Gavrilă și pentru ziarele care vor publica recenzii.

În avion m-au contactat două doamne. Prima, s-o ajut cu bani ca să-și adu-

că fiica la Londra, pentru tratarea unei boli foarte rare. A doua, s-o ajut să-și valideze statutul excepțional de chimistă ce are în Occident, dar nu în România. Voi face ce voi putea!

Luni, 30 Noiembrie 1998

La dezvelirea statuii Iuliu Maniu. Am sosit cam în ultimul moment. Opriș m-a dirijat pe platforma ridicată la stânga statuii. Am strâns mâna tuturor: Diaconescu, Țepelea, Radu Vasile, Mircea Ciumara, Ion Caramitru și încă vreo doi, pe care-i cunosc, dar nu le știu numele. Nimeni nu mi-a zâmbit. Toți, extrem de reci. Era și frig, minus două grade! Ceilalți aveau căciuli sau pălării. Doar Radu Vasile și eu eram cu capul descoperit. Ciumara i-a oferit lui Radu pălăria, dar era prea mică. Era cât pe ce să-i spun că are capul prea mare. Dar avea o mutră atât de încruntată când se uita la mine, că am renunțat. Simț al umorului? Ioc! A venit și Mareșalul Seimului polonez cu Ambasadorul lor. L-am văzut tot pe platformă și pe Primarul Lis. Nu multă lume. Îl așteptăm pe Președinte. După venirea lui începe Țepelea. Face istoria vieții lui Iuliu Maniu. Foarte bine, fără ca să exceleze. De altfel, nimic nou. După el, Diaconescu. Ceva mai personal, mai cald. Dar nici el n-a reușit să creeze cel mai mic freamăt printre cei 130-150 oameni prezenți. Urmează depunerea de coroane, salutul și înclinarea în fața monumentului: Constantinescu, Diaconescu și Vasile.

Un domn, din partea Asociației pentru „Cinstirea Eroilor Patriei", îmi aduce o medalie cu chipul lui Iuliu Maniu. Îi ofer bani. Aproape că s-a revoltat. N-a vrut să primească nimic.

Când eram pe platformă Ion Varlam m-a chemat să-mi dea o broșurică de opt pagini. E o denunțare a lui Ciorbea. Unde mergem? Ce aliați ne mai rămân?

Sosesc la Antena 1 pe la 7.20 p.m. Programul nostru cu Dan Lăzărescu și Marius Tucă, moderator, urma să înceapă la 7.30 p.m. L-au decalat puțin pentru că Emil Constantinescu vorbea țării în direct. Discuția a mers foarte bine. Până la 9.15 p.m. Am făcut istoria zilei de 1 Decembrie 1918. Am susținut că a fost actul națiunii, nu numai al liderilor, cum susținea Dan Lăzărescu. Am vorbit de Partid, de Satu Mare, de liberalii fărâmițați. Apoi, ce-am face dacă am fi Prim-Miniștri.

Dan a fost cam confuz. Eu, claritate maximă: Sunt prea bătrân, dar ce am propovăduit în 1990 e absolut valabil și astăzi. Am descris analiza mea: proprietate privată sacrosanctă, eliminarea combinatelor ce produc în pierdere programată, crearea infrastructurilor. Totul, realizat prin privatizare și cu investiții masive de capital străin. Mi-am arătat optimismul pentru viitorul țării în ciuda dificultăților prezente și am terminat reamintind tuturor că de la cap se împute peștele. Reacția mea la apelul lui Emil Constantinescu, să scoatem țara la liman împreună: Da, am zis.

Marți, 1 Decembrie 1998

Ședința începe la 10.05. Începe Diaconescu, deschide ședința și salută reprezentanții diverselor state. Îi apludăm pe toți, pe rând, individual. Îi dă apoi cuvântul tânărului Ghidău în numele PNȚCD. Cine l-a ales pe ăsta, îl întreb pe colegul Săvulescu, așezat lângă mine. „Cine? Galbeni!", a fost răspunsul. A citit anost, fără relief. Vai de capul lui. „Dumneata trebuie să vorbești. Aveți mai mari drepturi s-o faceți decât oricare altul prezent aici", mi-a zis Săvulescu. Da, ar fi trebuit să vorbească cineva cu mai multă greutate. Un om matur, Țepelea, de exemplu, dacă au obiecții în ce mă privește. A urmat Adrian Năstase în numele PDSR. Bine pregătit, cu elocința lui caracteristică. Solid, fără artificii. Petre Roman vorbește pentru PD, Puiu Hașotti pentru PNL. Urmează Markó Beló: „Sunt multiple feluri de a interpreta Istoria... Trebuie să nădăjduim că românii și maghiarii vor ajunge să vadă Istoria în același fel". Apoi, citează faimoasa porțiune care dă dreptul de a se educa, judeca etc. în limba proprie: „E interesul nostru comun ca să aplicăm ceea ce înaintașii noștri au proclamat". Corneliu Vadim Tudor vorbește de sanctificarea lui Mihai Eminescu. Petre Țurlea (PUNR): „Pacea de la Paris a recunoscut, nu a creat, statul unitar român". Wittstock, în numele celorlalte minorități naționale: și el citează același pasaj ca și Markó Béló. Au mai fost și alții. Ședința a fost apoi ridicată. Cei cu locuri la tribună au fost invitați să meargă să și le ia. Toată lumea a fost invitată la un pahar de vin după defilare. Eu n-am fost invitat. Am spus acest lucru tare. Rezultatul: am fost solicitat să dau un interviu la TV. Au fost și alți corespondenți de presă care au asistat. Le-am declarat: Probabil că au fost anumite criterii obiective care au stat la baza alegerii celor invitați să fie la tribună. Sunt Vicepreședinte al PNȚCD și Vicepreședinte al Comisiei de Politică Externă a Camerei Deputaților. Se pare că nu mă califlc. „Cine a făcut selecția?" Probabil Președintele Camerei Deputaților și Președintele Senatului. Nu-mi închipui că Președintele țării! „Au mai fost și alți parlamentari ne-invitați?" Da, au fost, dar am refuzat să dau nume.

Întors acasă, am urmărit la televizor ceremonia. Stil comunist, îmi spune Mihai Bănică, secondat și de Petrică. Defilare ca naziștii, trupe, care, arme antiaeriene, tunuri, rachete. Parașutiști francezi cu fanfara lor și un pluton foarte elegant din Turcia. Am avut și o unitate din Forța Românească de Reacție Rapidă. La Televiziunea națională s-au dat secvențe din Timișoara, Cluj, Craiova și Iași, pe lângă ce s-a petrecut la București. Ceremonia a început cu câteva cuvinte de salut din partea lui Constantinescu. Trupele, frumos aliniate, au răspuns la comandă: „URA", de trei ori. Ca pe vremea lui Ceaușescu, a fost comentariul lui Mihai. Mi-a dat un frison. La TVR nu s-a dat nimic de la Alba Iulia unde s-a dus Iliescu și Opoziția.

Pașcu mi-a telefonat să-mi spună că Iliescu e gata să stăm de vorbă. Și

Năstase părea să știe de mesajul ce mi-a trimis Pașcu.

După masă vine Niță, Președintele Partidului Național Democrat Creștin, cel care are crucea în siglă. însoțit de doamna Ana Bindea. Ea îmi transmite salutări de la socrul ei, cel care era mare gimnast la liceul nostru „Gh. Barițiu" din Cluj. Dacă-mi aduc bine aminte era înaintea mea cu vreun an, doi. Au stat până la 5.40 p.m. Mi-au adus și o sticlă de vin „Zeletin", Riesling sec. Am desfundat-o imediat. E bun, dar ei nu prea beau. E vin din Moldova, Romanian Product, Edelweiss, dar nu scrie pe sticlă din care regiune.

Niță îmi vorbește de marile reușite ale Partidului său. Mai ales în Neamț, Botoșani și Hunedoara. Ține foarte mult ca să intru și eu la ei. A avut discuții și tratative cu Manolescu. Acum sunt bine organizați și vom vedea ce tari sunt la viitoarele alegeri! A vorbit mult împotriva evreilor (jidanilor, zice el) și țiganilor. „Partidul lui Roman are 80% din conducere evrei: Babiuc, Berceanu, Sassu, Băsescu etc. sunt toți evrei. O să-mi trimită o listă completă. Și noi, în PNȚCD, avem vreo câțiva importanți. Nu-i numește, dar îmi va trimite o listă. Roșca e unul din ei, îmi zice. Apoi la Televiziune. Printre ei, Mungiu, Pippidi. Radu Vasile ar avea o nevastă evreică. Pe Weber îl nesocotește: ăla cu partid-fantomă și ștampila în buzunar". Îl necăjesc că e un „democrat" curios. „Ce vorbiți, i-aș împușca pe toți!" Omul ăsta e teribil. O să vedem noi ce mai progrese va face Partidul lui la viitoarele alegeri!

Abia astăzi îmi spune Varlam că la Curtea Supremă s-a respins recursul nostru împotriva deciziei Curții de Apel în cazul asumării numelui de PNR de gruparea Măgureanu. Asta, pe ziua de 10 Noiembrie, când tocmai îmi făceam cuvântarea la Simpozionul PNȚCD. Avocatul nostru însă spune că e bine așa pentru că nu s-a judecat în fond. Acum e deschisă calea să atacăm decizia și să obținem reexaminarea în fond.

Miercuri, 2 Decembrie 1998

Șerban Marinescu de la Opereta „Ion Dacian" mi-l aduce pe Cezar Ciofu, Director General în Ministerul Agriculturii. Îmi cere să-l sprijin ca să fie numit Secretar de Stat în locul lui Adrian Dobrescu (PNL) căci postul va reveni la noi, la PNȚCD. Nu-i promit nimic, bineînțeles, și-i spun pe șleau că acum îl văd pentru prima dată.

Mașina nu pornește. E prea frig (minus cinci grade). Sosesc cu întârziere la Comisia de Externe: întâlnire cu șefii Ambasadei Chineze la București.

Ambasadorul a citit o informare amplă în limba română, cu o pronunție remarcabil de bună. China e pentru pace. China n-a agresat niciodată pe nimeni. Există doar o singură Chină, nu două. Soluția se va găsi pe cale pașnică. Hong Kong e integrat, Macao va urma, Taiwaul nu se poate sustrage inevitabilului. Relațiile cu România sunt foarte importante pentru China. Vor să le dezvolte în toate planurile, în toate aspectele. Au urmat întrebări și contribuții. Din partea

noastră, Prisecaru, Meleșcanu, Neagu, Iftene Pop și nu mai știu cine.

Eu m-am referit la vizita particulară ce am efectuat la invitația primită de la Președintele Asociației de Prietenie a poporului Chinez cu străinătatea. Le-am spus ce onorat am fost și că am văzut ce au făcut cu porțiunea extrateritorială din Tien Țien unde s-au investit sume importante străine. Noi avem aceeași problemă: dorim investiții străine. Care e situația actuală și care e ponderea, în procente, a acestor investiții străine în Tien Țien. Și a doua întrebare: Ați vorbit de Hong Kong, de Macao, de Taiwan, care e situația insulelor Quemoy și Matsu?

Mi-a răspuns, după consultarea cu consilierii lui: „Vizita dumneavoastră din 1992 a fost de o importanță specială pentru noi..." A continuat descriindo. M-a frapat cât de bine era pregătit. El, nu eu, a dat exact anul vizitei mele (cu Elisabeth). „Am apreciat în mod deosebit relatarea dumneavoastră la întoarcerea în România, că sistemul socialist - nu cel de tip sovietic - poate să fie benefic țării...". N-a adăugat că eu am afirmat și faptul că sunt un democrat convins, susținător al drepturilor omului. Dar e adevărat că am făcut aprecieri pozitive comparând ce am văzut în China în 1992 cu ce văzusem vreo șase ani înainte, când am fost acolo cu Indrei și Ioana. Mi-a dat și ponderea: producția întreprinderilor cu capital străin se ridică la 41% din cea a întregii regiuni. Iar problema insulelor Quemoy și Matsu se va rezolva o dată cu problema Taiwanului.

Eu îmi terminasem întrebările felicitându-l pe Ambasador: Când m-am întors în România după un lung exil, eram acuzat că vorbesc românește cu accent englezesc. Dumneavoastră, Excelență, vorbiți românește cu un accent românesc.

Paul Dumitrescu vine punctual la orele 14.30, cum fusese programat. Spune că el a fost prima victimă a lui Țurcanu, legionarul devenit re-educatorul deținuților, monstrul care a torturat o generație de prizonieri ai comuniștilor. Mi-a explicat cu lux de amănunte. I-am spus să scrie o carte. E important.

„Coposu, Quintus, Galbeni (căruia îi spuneau Gălbează), toți au fost informatori", susține el. Paul Dumitrescu avea o importantă poziție în Partid, știe cum am fost eu sortit sacrificiului, prin dezinformare. Mi-a vorbit de Klaps, de Lambru, de Paul Lăzărescu, care și el a fost informator. Și de mulți alții. Mă laudă. Se așteaptă la prea mult de la mine. Îl calmez și-i spun că trebuie să mai vorbim. M-a asigurat că manifestul atribuit lui în *Cotidianul* a fost de fapt scris de Varlam, că sunt mulți care-l susțin: Costel Dumitrescu, Ionică Burcescu, Ticu Teodorescu (17 ani închisoare), Puiu Cezar... și alții.

La 5.20 p.m. sosesc la Clubul Parlamentarilor. Cam târziu, din păcate. Sărbătorita Veronica Radu, care împlinea 23 ani, era singură cu femeia de serviciu. În fine, am băut un pahar de șampanie cu ea și i-am semnat volumul de corespondență al Emiliei Rațiu. „Cel mai frumos cadou de ziua mea", mi-a spus. N-are importanță că a exagerat. Îmi pare rău că am făcut-o să aștepte atât.

De-acolo, direct la Radio Total. Mă așteaptă Robert Turcescu. Începem fără Senatorul Pruteanu, mai ales despre Partid, Satu Mare, sciziuni etc. Apăr ideea menținerii unității Partidului. Într-un organism viu trebuie să existe păreri diverse și chiar contradictorii.

Un sfert de oră mai târziu vine și Pruteanu. Foarte elegant, mă elogiază în prima lui intervenție. Discutăm, inevitabil, eliminarea lui din Partid. Pruteanu a atacat „nulitățile". S-a legat de Nelu Mureșan. Am intervenit și l-am apărat puternic. „Ce caută un inginer în fruntea Ministerului Agriculturii?", m-a întrebat. Am răspuns dând cazul lui Brătianu, care și el fusese inginer și atacat cu cuvintele: „Ce vă îndrituiește să conduceți o țară, dumneavoastră, inginer?" „Măsura. Măsura, domnule", i-a răspuns Brătianu.

N-a ieșit rău. Evident, Pruteanu a vorbit aproape tot timpul. E volubil, coerent, deștept. Nu prea inteligent și nu înțelept. Totuși, cu mine a fost moderat și a acceptat să nu fiu de acord cu el și, totuși, să mă respecte. La urmă de tot, la întrebarea lui directă, am răspuns că eu n-aș fi votat pentru eliminarea lui din Partid, dacă aș fi fost prezent la acea ședință a BCCC. În final, am fost pesimist în ce privește perspectiva Guvernului Vasile. Dacă nu găsește două miliarde - două miliarde și jumătate de dolari până la sfârșitul lui Martie/Aprilie, se va ajunge la sistarea plății salariilor. Ce va urma? Colaps, tipărirea de bani, inflație totală care va distruge economia. Să sperăm că vom găsi o soluție, totuși. Pruteanu a fost de acord cu mine. Doar mai pesimist. El nu crede că s-ar mai putea găsi o soluție. Vede doar alegeri anticipate.

N-a fost cea mai bună performanță a mea, dar nici cea mai proastă. Cred că am spus totuși lucrurilor pe nume cu un grăunte de înțelepciune.

Îl căutam pe Iliescu la telefon căci Ion Mircea Pașcu m-a informat că a discutat cu el posibilitatea de a constitui un Guvern de coaliție dacă Guvernul Vasile eșuează. Toate numerele de la birou și acasă nu-mi dădeau nici un răspuns. Văd însă în altă parte în carnetul meu „Ion Iliescu 312.11.59". Telefonez și acolo: Pot să vorbesc cu domnul Președinte?, zic eu. „Da, Președintele la telefon", îmi răspunde Emil Constantinescu. Scuzați-mă, am greșit numărul, am zis și am închis telefonul. Sunt sigur că mi-a recunoscut vocea, după cum am recunoscut-o și eu pe-a lui.

Hazlie întâmplare. Și plină de semnificație. Iliescu îmi dăduse numărul secret al Președintelui. Constantinescu nu-mi răspunde niciodată, deși i-am lăsat multe mesaje că doresc să-i vorbesc. Din greșeală, iată că am vorbit direct cu el, căutându-l pe Iliescu!

Joi, 3 Decembrie 1998

Cineva mi-a blocat garajul parcând în fața lui. Erau minus 10 grade. N-am putut porni mașina. Evident, în timpul nopții a fost și mai frig.

Ședință absurdă în Cameră. Nu avem cvorumul în sală, deși prezenți au sem-

nat destui. S-a făcut apelul nominal. Cum vasta majoritate a deputaților din Opoziție boicotează lucrările Camerei, foarte probabil nu vom mai putea continua.

Cred că mă repet: încă dela început, în toamna anului 1992, am pledat în fața lui Coposu să nu plecăm din ședință. E o tactică nedemocratică ce se va răzbuna pe noi, i-am spus. „Tu nu cunoști realitățile românești", îmi spuse Coposu. Dar știam cum funcționează democrația. Din păcate, nu m-a ascultat. Acum plătim oalele sparte.

După masă, la 4.00, ședință BCCC. Mașina mea tot nu pornește și mașina de la Redacție vine târziu. Sosesc deci în mijlocul cuvântării lui Radu Vasile. Își anunță programul drastic de reformă: închiderea unor întreprinderi comerciale care să reducă cu aproximativ 15% pierderile economiei românești, reorganizarea regiilor autonome, controlul cheltuielilor bugetare și stabilirea deficitului la maximum 2%. Apoi BANCOREX, privatizarea societăților comerciale și rezolvarea proprietății asupra imobilelor și terenurilor. Noi acorduri cu Banca Mondială și FMI și evitarea imposibilității de plată a datoriei externe în 1999.

Au vorbit mulți, printre care și Victor Ciorbea, toți numai ca să clarifice planul care, inevitabil, va fi unul de mare austeritate. Eu m-am reținut. Nu știu dacă am făcut bine, cred însă că aș fi fost receptat de majoritatea celor prezenți drept negativ.

Planul în sine nu e rău, dar nu e destul. Nu va duce la prosperitate, chiar dacă e aplicat cu strictețe. Și nu ia în considerare șomajul ce va urma. Dacă acest plan nu e dublat de un plan de absorbire a șomerilor, vechi și noi, nu vom face nimic. Se vor reduce pierderile economiei naționale, dar tot în pierdere rămânem la nivel macro-economic. Iar la nivel micro-economic se va mări numărul celor mai săraci din societate. Dacă însă dublăm planul Vasile cu o activitate majoră menită să creeze infrastructuri, vom da de lucru șomerilor vechi și noi, vom mări cererea efectivă internă („the efective demand", de care vorbea Keynes). Problema se va pune: de unde banii pentru infrastructurile de care avem atâta nevoie? A negociat Vasile acest lucru? E în stare s-o facă, presupunând că o vrea? În orice caz, eu sunt de părere că va fi imposibil să realizeze planul așa cum l-a prezentat. Dacă nu reușește, își va da demisia, ne-a declarat. Ce facem atunci? Alegeri anticipate? După mine, nu rezolvă nimic. Probabil că PRM-ul va câștiga teren, dar nici un partid nu va avea o majoritate absolută în Parlament. Tot o Coaliție va trebui să guverneze țara.

În schimb, dacă pregătim terenul pentru un Guvern de unitate națională, sau mai bine să-i spunem de „uniune democratică" (pentru a elimina PRM și PUNR), atunci am putea guverna pe baza unui program pragmatic minim pentru scoaterea țării din situația gravă economică în care se află.

Dicu Herlea m-a dus pe mine și cu Pițigoi cu mașina lui. L-am lăsat pe Pițigoi la sediul PNȚCD. Dicu e complet de acord cu vederile mele. Radu Vasile e neserios. Nu va putea reuși, crede el.

Vineri, 4 Decembrie 1998

La Ambasada thailandeză. Christopher Crabbie îmi vorbește. Astăzi *Cotidianul* a publicat pentru prima oară o pagină în limba engleză și am dat un interviu cu el. Cum îți place pagina engleză?, îl întreb. „I am embarassed..." modest, cum se potrivește unui britanic. Nu spun englez, căci Crabbie, deși educat în școli din Anglia, e scoțian prin naștere. În orice caz, i-a plăcut onoarea ce i s-a făcut.

Din ce-ai spus, văd că ești bun prieten cu Radu Vasile. „Da, jucăm tennis și șah împreună. Eu îl bat la tenis, el mă bate la șah".

Deunăzi, când am vorbit cu el, mi-am dat seama că e pentru Radu și din alte motive, pe lângă evaluarea obiectivă ce ar trebui să etaleze un Ambasador.

După masă vine Comandorul Gașpar, cel care era apropiatul lui Nicolae Radu, cu care am corespondat în vara anului 1989, el fiind purtătorul de cuvânt al grupării Militaru. Ei voiau să facă o lovitură de Palat, să-l răstoarne pe Ceaușescu, să-l aducă pe Rege cu mine ca Prim-Ministru. În notele mele se va fi găsit rolul pe care acești oameni au căutat să-l joace și ce au făcut pentru mine când m-am întors în țară. N-a ieșit nimic pentru că a intervenit Revoluția!

Gașpar, inginer, a lucrat în MApN ca Director al Centrului de Cercetare științifică pentru Armament, Blindate, Geniu și Topogeodezie. A fost acum pus în disponibilitate pentru a fi pensionat de vârstă. Are 60 ani. Eu îl recomandasem lui Dudu Ionescu. Acum Gașpar îmi spune că Dudu l-a ignorat complet. Ba, chiar, i s-a arătat ostil. Nu mă surprinde, i-am spus. Dudu a fost unul din tinerii care mi s-au opus dintru tot începutul, la instigația lui Coposu. El și cu Opriș au fost cei mai mari „dușmani" ai mei. După ce i-am explicat situația, și-a dat seama că, de fapt, dacă l-aș recomanda eu, poate i-ar dăuna și mai mult.

Am depănat amintiri. Mi-a dat și unele explicații pe care nu le aveam. Știam, de pildă, că ei erau cu Militaru și Ioniță și știam că celălalt grup era condus de Iliescu, Măgureanu și alții. Asta explică multe evenimente din primele luni ale revenirii mele în țară. De ce, de exemplu, Măgureanu a fost acela care a dus-o pe Elisabeth, însoțită de nevasta de atunci a lui Nicolae, să-i arate mai multe case ca să-și aleagă una din ele. Nici din asta n-a ieșit nimic, pentru că Roman s-a opus când Elisabeth alesese o frumoasă casă cu piscină, grădină etc.

La ora 5.00 p.m. precis sosește Ion Iliescu. Stăm de vorbă până la 6.45 p.m. Începe el, întrebându-mă cum stau cu casa? A cumpărat-o Lucescu de la un domn Miletineanu, care, deși nu se încadrează în lege ca moștenitor, a obținut, nu știu cum, o decizie judecătorească că e a lui. A vândut-o imediat lui Lucescu, care astfel a devenit proprietar în regulă.

Iliescu mi-a explicat ideile lui în materie de case naționalizate. S-a referit apoi la terenurile naționalizate, la ideile dezastruoase ale lui Vasile Lupu, la „restitutio in integrum", avantajele IAS-urilor etc. Idei cu care, în mare, nu sunt de acord. Dar când e vorba de terenurile reclamate în Insula Mare a Brăi-

lei sau de cele recuperate din mlaștini și îndiguite, sunt de acord că ar trebui menținute ca ferme de stat și eficientizate.

El e contra închiderii marilor întreprinderi ce produc în pierdere. Ne costă mai mult închizându-le decât acoperind pierderile. Și producția țării e diminuată. Ca să nu mai vorbim de ajutorul de șomaj ce trebuie plătit celor disponibilizați. Și mai e ceva. Unitatea închisă e doar o verigă dintr-un lanț. Dispariția ei atrage tot felul de efecte pe întreaga rețea. Cam așa mi-a argumentat. E clar pentru mine că el nu se va dezbăra, că nu va evolua de la concepția lui comunistă a economiei planificate. Mi-a dat multe exemple, ansamblul de porci COMTIM și altele. Omul e foarte bine informat, are bună memorie și știe să prezinte o problemă.

Așa, încet, încet, am ajuns la Planul Vasile. Îl găsește greșit. Problema imediată, a grevei parlamentare: „Se va rezolva, probabil Luni, când ne vom vedea", mi-a zis. Dar se așteaptă la mari probleme, chiar și mișcări de masă, răbufniri sociale. Așa am ajuns la întrebarea mea: Ce ne facem dacă Planul Vasile nu reușește? E de acord că nimic nu se va rezolva prin alegeri anticipate. Și a acceptat, implicit, că ar trebui să guvernăm printr-o formă de coaliție. Mi-a vorbit pe larg de oferta ce i-a făcut lui Coposu în 1992, imediat după alegeri, și știa totul despre cuvântarea mea în care am propus la adunarea Comitetului Executiv al PNȚCD să intrăm și noi în Guvern.

Ne-am despărțit după ce am sugerat că ar trebui să fim pregătiți pentru o astfel de coaliție. Să examinăm practic ce am putea face împreună. Să construim un fel de think tank. „Ar fi bine să stăm de vorbă pe mai departe la nivelul conducerii de Partid", a fost ultimul lui cuvânt.

Afară, polei. Era cât pe ce să cadă când a alunecat puțin. Asta-mi mai lipsea, să-și rupă piciorul ieșind din casa mea!

Mă întreb dacă el va ține secretă această întrevedere. Eu n-am vorbit cu nimeni de ea. Doar Elisabeth știe, căci ne-a servit un ceai.

Sâmbătă, 5 Decembrie 1998

Victor Marian îmi dă dovezile condamnărilor lui Volcinski, acum numit în post de răspundere de Dejeu. La fel, lista ilegalităților comise de Radu Sârbu. Mi-a scris o plângere pentru Diaconescu. Mare lucru nu va realiza, dar e bine că a făcut-o. Boilești sunt foarte activi. Spun răspicat că ei trebuie să conducă PNȚCD. Ei sunt urmașii lui Maniu. Nelu în special. Ei, Marian, Cerghizan, Mihăilescu, Vâtcă etc. se întâlnesc regulat la sediul UMRL, în fiecare Sâmbătă. Îmi spune, de asemenea, că Radu Sârbu vrea să intre în Guvern, susținut puternic de Constantinescu. Marga s-ar pregăti să candideze la Președinția României în anul 2000.

Duminică, 6 Decembrie 1998

Multă zăpadă. Ger. Mă duc pe jos cu ghetele mele din ureche de elefant,

la restaurantul italian de pe Șoseaua Aviatorilor. Plimbare plăcută, chiar dacă pericolul alunecării era prezent tot timpul.

Masă cu Călin Husar și Cristoiu. Primele lui cuvinte: „Când cade Guvernul?" Am analizat situația. În general, suntem de acord. El zice că vine Stoica. E probabil. Stoica vroia să ia locul lui Ciorbea, atunci în Aprilie.

Întreprinderea tot nu merge bine. Tot pierdem mulți bani. Cum i-am spus lui Nicolae, nu putem continua așa.

Luni, 7 Decembrie 1998

Zi splendidă, ger, dar soare - mult soare. Toți copacii acoperiți cu zăpadă. Ca-n povești.

Cotidianul iasă cu un articol al lui Cristoiu indicând că zilele lui Radu Vasile sunt numărate și că Stoica ar fi urmașul lui. Ziarul nostru reia masiv articole din londonezul *The Economist*: „O nouă Cortină de Fier se va lăsa în Europa în anul 1999".

La Conferința de Presă: Diaconescu, Pițigoi, Aldea și Zăgan se așază la masă. Diaconescu începe menționând toate aniversările din ultimele două săptămâni: Bobota (Coposu), Baia Mare (Gh. Pop de Băsești), Iuliu Maniu (dezvelirea statuii). Apoi noul program al lui Radu Vasile.

Herlea menționează întrunirea Uniunii Europene, aici, la București în ultimele două zile. Pițigoi face o scurtă relatare despre participarea lui la Conferința Internațională a Cooperației care a avut loc la Bologna.

Întrebări foarte bune. Ce facem cu proprietatea caselor naționalizate și cu terenurile (în special IAS-urile?). Pentru că PD nu-i de acord cu restituirea. Răspuns în doi peri. Vom vedea.

Braia: Alianța Civică a lansat un apel de 9 puncte. Care e atitudinea noastră? La 1 Decembrie s-a făcut o manifestare care a produs ilaritate. Ați promis că veți imprima Partidului aceeași „disciplină" ca și Coposu! Ar fi participat Coposu la Timișoara? De ce nici-un membru marcant al PNȚCD n-a fost prezent.

Întrebare importantă, adresată lui Diaconescu și mie de Dr. Mircea Moarcăș: Divergențele și formarea de grupuri în Partid. Diaconescu s-a referit la problemele din anii interbelici când Vaida, Lupu, Iunian etc. s-au despărțit de Partid. Dar totuși Partidul a mers mai departe. Și noi mergem mai departe. Eu am spus că e chiar bine să avem discuții despre program și politica de urmat. Dar trebuie să rămânem uniți. Numai astfel suntem un instrument al democrației.

La 6.30, sărbătoarea a cinci ani de existență a „Fundației Rațiu pentru Leucemie". Vreo 40 persoane. Elisabeth a rostit câteva cuvinte, după care un englez din Lancashire a donat un cec de 500 de lire, și un altul, 250 de dolari. Am vorbit apoi eu. I-am lăudat pe cei care au creat această eminentă instituție - căci a devenit instituție - și am încheiat, la sugestia Elisabethei, cu o laudă la adresa organizațiilor ne-guvernamentale, care creează bună stare generală

într-o democrație. Ambasadorul Norvegiei Gunnar Lindeman, cu soția și Ambasadorul SUA Rosapepe au fost prezenți. Restul serii am stat aproape tot timpul cu el și cu Marian Alecu, președintele firmei McDonald. Foarte interesantă discuție mai ales despre felul cum funcționează o firmă americană în România: ineficiența și corupția îi fac să cumpere carnea din Austria, unde e cu 40% mai ieftină, sau făina din Ungaria.

Joi, 10 Decembrie 1998

Alaltăieri a venit Rițâ Precup de la Royan, din Franța, unde locuiește. Nu l-am mai văzut de vreo 40 de ani. Acum 50 de ani, în 1948, când am fost în Spania pentru prima dată după război, ne vedeam aproape zilnic. Lucra cu Micky Mariția, prietenul meu, mult mai apropiat decât Rițâ. Dar și cu Rițâ eram prieten din studenție. Deși ne-am născut amândoi în 1917, el în August și eu în Iunie 6, era cu doi ani în urma mea la Facultatea de Drept.

Tatăl lui era profesor de limba engleză la Liceul meu (Gh. Barițiu). Și pe vremea aceea Rițâ era sfătos. Le știa pe toate. Era atașat de noi, Pitu Pop, Mircea Pălăgeșiu și eu, deși noi îl cam neglijam. Dar ne vedeam cu toții la „ceaiurile dansante" de la Zoe Stanca, mai ales. Acuma mă atacă „pentru binele meu", spune el, pentru felul în care sunt organizat. Are dreptate. „Tu, Iancule, nu trebuie să-ți pierzi timpul cu mărunțișuri. Fiecare minut al tău valorează. Tu trebuie doar să gândești, să scrii, să vorbești. Ar trebui să ai șapte asistenți. Să le dai la toți de lucru. Dar nu mai mulți de șapte, căci atunci se creează confuzii. Ei, dacă au nevoie, să utilizeze pe alții". Îmi atrage atenția că sunt văzut bine, dar ineficace, zgârcit, depășit. „Dacă mă asculți pe mine, te fac Președinte. Lumea te recunoaște drept bun român și democrat autentic". Dar mă vede și zgârcit și prea bătrân, dacă te-am înțeles bine, i-am ripostat, râzând. Atunci cum mă faci Președinte, în doi timpi și trei mișcări? Am mai continuat așa și în prezența Elisabethei, căci Rițâ se ține de ideea lui: Trebuie să învinge. Eu trebuie să conduc țara. Îl mai liniștesc și-i spun să lăsăm lucrurile să curgă de la sine.

Ieri, masa cu Sorin Dimitriu. A venit cu o jumătate de oră întârziere. Zice că a fost anchetat pentru activitatea lui când a fost Președinte FPS și apoi ca ministru. Constantinescu l-a demis la cererea expresă a lui Radu Vasile. Relațiile lui cu Emil Constantinescu rămân bune, îmi spune.

Vedem lucrurile la fel. Vasile nu poate să reușească. Se va ajunge la o criză de proporții. I-am pomenit că i-am văzut pe cei din Opoziție care sunt dispuși să intre într-o „mare alianță". Dar fără PRM. Să ne concentrăm pragmatic asupra sarcinilor practice ce trebuie realizate pentru a ieși din marasmul economic în care ne găsim. Să găsim pe cineva care să fie acceptat în principal de PDSR și PNȚCD. Poate și de ApR. S-ar părea că eu aș fi acceptabil în acest rol. Dimitriu e de acord. Obstacolul principal e Președintele României.

Nu mă suferă, i-am spus. „Nu-i aşa de rău. Îi vorbesc eu", a fost reacţia lui.

Urmează să tatonăm terenul. Timp mai avem, acest plan-soluţie devine actual doar când şi dacă Radu Vasile eşuează.

Seara vin la mine Manuela Golea, de la Teatrul Naţional de aici, actorul Sandu Cupcea şi Directorul Teatrului „Ion Creangă" din Chişinău. Ei au un plan. Un proiect grandios pentru care au filmat se pare mult, la 1 Decembrie la Alba Iulia. Vor bani de la mine, e clar. Dar îi voi susţine. Riţă a participat şi el la întrevedere. Cu sugestii. Vorbea de marele succes ce-a avut „La Cantatrice Chauve" la Royan. Ar duce şi producţii din România acolo, zice el. Dar Riţă zice multe când se entuziasmează, dar face prea puţine.

Fata lui Shavers din Savannah şi încă o doamnă, la cină cu Elisabeth, în timp ce eu eram cu artiştii. După plecarea lor am luat cina doar cu Riţă. Bineînţeles, el a continuat din plin cu ideile lui, cu „reorganizarea" vieţii mele pentru succesul ce merit etc.

Azi-dimineaţă îl duc pe Riţă la Tipografie. Vede tot. Doar la Redacţie vede prea puţin căci era abia 8.40 şi angajaţii încă nu sosiseră, iar corespondenţii, redactorii etc. vin mult mai târziu.

Şedinţă în plen, după ce i-am arătat lui Riţă camera de şedinţă din balconul presei. Nu ne-am putut înţelege asupra compoziţiei Comisiei Mixte la Legea învăţământului. Noi avem o relaţie de 5 la 2 Guvern/Opoziţie. Ei vor 4 la 3. Am sugerat un compromis. Să cedeze PD-ul locul lor. Tot nu putem conta pe ei totdeauna. N-a mers.

În pauză m-am dus la Diaconescu. Era Opriş de faţă. Îi spun că nu-l pot contacta pe Lis. Îi las mesaje dar nu-mi răspunde. De trei zile. „Păi acum e Primar. Ce vrei?", zice Diaconescu râzând.

Restul convorbirii a fost despre Boileşti, care vor să domine Partidul. Ei sunt descendenţii legitimi ai lui Iuliu Maniu. Mi-a confirmat, de asemenea, că a primit scrisoarea lui Victor Martian.

Ţepelea şi încă vreo doi au dat buzna peste noi. „E o situaţie gravă", a început Ţepelea. Şi a descris cum nu se pot înţelege PD-iştii cu PNL.

Când ne-am reîntors în sala de şedinţe am mai funcţionat vreun sfert de oră, după care PDSR a cerut o pauză pentru consultări. La revenirea în sală, după vreo jumătate de oră, nu mai aveam cvorumul. S-a ridicat şedinţa.

După masă, curând după ora 5.00, vine Max Bănuş să mă ia pentru programul lui TV, „Tinereţe fără bătrâneţe". Îl face la TV5, programul francez, care dă între 4 şi 7 ore în limba română. Dificultate de a ajunge la studio pentru că e o manifestaţie de protest a şoferilor. Am luat-o pe şoseaua Kisseleff ca să evităm nenumăratele camioane masate pe şoseaua Aviatorilor.

Am răspuns întrebărilor timp de o oră. M-am folosit de ocazie să resping publicarea scrisorii lui Constantin Burlacu în *Cotidianul* de Miercurea trecută, care se termină cu „Trăiască Garda de Fier şi Căpitanul". Am explicat

că e vorba de publicarea unui document. De aceea a făcut-o Ion Cristoiu. Dar eu n-aș fi publicat-o. Cine e Burlacu, cine e „The League of National Defence?" N-am auzit de ei niciodată. Nu văd de ce e important să le publicăm scrisoarea, chiar ca document!

Vineri, 11 Decembrie 1998

Cina aseară și micul dejun azi cu Rița. M-a bombardat cu un plan amănunțit, cum ar trebui să mă organizez ca să obțin rezultate în viața politică aici. Ce spune nu e rău, dar...? Se poate conta pe el? Îmi spune că vrea să vină să stea șase luni aici și să organizeze așa fel lucrurile încât să poată conduce treaba și de aici și de la Royan (la Sud de La Rochelle pe Coasta Atlanticului). Ieri a dat o masă la Capșa artiștilor care au fost la mine alaltăieri și altora care au fost la lansarea cărții lui Valeriu Pricină, la Cercul Militar. Îmi aduce Rița și o scrisoare din partea lor în care îmi mulțumesc pentru „această masă copioasă, pe care am servit-o datorită bunăvoinței Dumneavoastră în cel mai plăcut local din București, la Capșa". Cu alte cuvinte, eu am dat masa fără să știu nimic de ea! Azi-dimineață mi-a cerut Rița bani cu împrumut, că n-are schimbat! Așa începem colaborarea?, mă întreb.

La recepția dată de Yoshiaki Koyama, noul Ambasador al Japoniei, aproape imediat după sosirea noastră ne-a salutat Radu Sârbu. „Soția mea", mi-a zis, arătându-mi o foarte frumoasă blondă, înaltă, sveltă. Nimeni alta decât Andreea, nepoata lui Radu, cea care i-a luat casa moștenită de la Mituș. N-am zis nimic. Ei știu perfect cine sunt. După ce i-am salutat, am vorbit cu Simion, Președintele Academiei Române, care era cu ei și care s-a referit imediat la „performanța" mea în fața Prințului Charles. Pe urmă, mai mult am vorbit cu Manolescu, acum Vice-Președinte al PNL.

Park Yang-Chun, Ambasadorul Coreei de Sud, mi-a vorbit de chiria exorbitantă ce trebuie să plătească Ilenei pentru casa din Pangratti. I-am dat adresa și numărul de telefon al Ilenei. Nu vreau să mă amestec. În orice caz, „copiii" Tilea sunt acum din nou bogați. O merită, au suferit destul.

Ion Mircea Pașcu mi-a vorbit foarte favorabil de posibilitatea unei colaborări de dragul țării, dacă Guvernul Vasile nu reușește. Cred însă că poziția lui Iliescu nu e bună. E ceea ce am reținut când Iliescu a fost la mine. El nu vrea restituirea integrală a proprietăților naționalizate. Nici pământurile și nici casele. Cum putem, atunci, să ne punem de acord asupra unui program minim de guvernare pentru a scoate țara din marasmul economic în care se găsește?

Acasă, Rița iar îmi dă o lecție, cum trebuie să procedez.

Duminică, 13 Decembrie 1998

Înainte de a pleca, Rița iar caută să mă ambaleze cu ideile lui. El îmi organizează biroul. Dar trebuie să-i dau bani acum. Îi dau mașina și pe Petrică să-

l ducă unde vrea, la rudele lui și apoi la aeroport. Se întoarce Petrică pe la 3.00 p.m. cu un răvaș ca eu să plătesc la Capșa, un bacșiș, pentru personal și pentru garderobă. Altă năzbâtie de-a lui. I-am dat cărți, o geantă-diplomat și bunele mele urări! Am refuzat privilegiul ajutorului ce mi-a oferit pe bani, ca să servim cauza națională. Dacă vrea s-o facă, s-o facă gratuit!

Am scris apoi un articol ca să contracarez publicarea în *Cotidianul* a scrisorii cu „Trăiască Garda de Fier, Trăiască Căpitanul!", în final.

La cererea insistentă a Doinei, i-am telefonat lui Jessica Douglas-Home, să-i declar că n-o suspectez câtuși de puțin pe ea, Doina, că ar fi agent al Securității. Afirmația a fost făcută de Nicolae când i-a cerut să plece de la inaugurarea „The Great Challenge" exhibition, făcută de Robin Cook, Ministrul Afacerilor Externe.

La prânz, Dinu Daponte. Apoi, în grabă la „Bingo Europa" unde s-a televizat Programul Antena 1, „Duminica în familie". A fost foarte bine, frumos organizat. Am stat la masă cu Radu Beligan, Fănuș Neagu, Mădălina Manole și o actriță mai în vârstă, foarte frumoasă, o cheamă Tamara Buciuceanu-Botez. Spre sfârșitul programului, căci a durat între orele 2.00-6.00 p.m., Beligan a plecat căci joacă într-o piesă. În locul lui a venit Arșinel. La alte mese, mulți actori, artiști, scriitori, caricaturistul Papas (Popa) și Mircea Ionescu-Quintus. Am vorbit cu toții. Cor și dans modern de o trupă de copii. Popas mi-a făcut o caricatură remarcabilă, deși nu mă flatează. Am s-o păstrez cu sfințenie.

Acasă, seara, ne-au venit colindători. Șase studenți și studente de la Conservator. Foarte reușit. Elisabeth i-a telefonat lui Nicolae, la Londra, ca să audă și ei colindele la telefon.

Luni, 14 Decembrie 1998

Conferința de Presă. Diaconescu afirmă că întreaga coaliție guvernamentală sprijină programul Guvernului. Atacă Moțiunea de cenzură a Opoziției. Vorbește apoi despre alegeri anticipate. Oricum, nimeni nu va obține o majoritate absolută. Deci trebuie să ne obișnuim să guvernăm în coaliție.

Apoi Opriș. Vorbește de asigurările sociale. Doamna Silvia Petrovici, deputat de Ilfov, vorbește de „jaful patronat de ștabii din ROMSILVA, SRI" și alții din administrația acestor unități. Ăștia sunt toți PD-iști și PDSR-iști.

Dr. Mircea Moarcăș mi-a adus un exemplar din săptămânalul *Ordinea* din 1991. Toată prima pagină dedicată mie și declarațiilor mele, care îmi spune el, s-au dovedit profetice. I-am cerut să-mi dea și mie o copie - mi-a promis.

S-a publicat articolul meu în care resping Garda de Fier și explic că e vorba doar de publicarea unui document fără comentariu. Dar eu nu l-aș fi publicat.

Marți, 15 Decembrie 1998

Cu John Florescu la Brașov. Mergem cu trenul. Foarte confortabil. Peste tot sunt acostat și salutat de oameni. Toți cu foarte evidentă simpatie. Lui

John nu-i vine să creadă. „Your instant recognition is extraordinary. You must run again for office!"

Ne-am oprit în primul rând în biroul unuia din avocații lui John, Dr. Bărbat. Am plănuit, oarecum, felul în care să ne prezentăm în acest proces. E vorba de obținerea vilei construite de Radu Florescu în Poiana Brașovului. Problema e complicată pentru că, după ce a fost naționalizată și administrată de Primărie, după revoluție a fost vândută și sub-închiriată. Primul pas: să se stabilească că naționalizarea casei a fost abuzivă potrivit legilor atunci în vigoare. Aici au avut nevoie de depoziția mea: N-a fost capitalist, nici latifundiar, nici om de afaceri. A avut nevoie de această casă pentru activitatea lui ca funcționar la Ministerul de Externe. L-am descris cum era în Anglia, când l-am cunoscut. M-am folosit de ocazie să vorbesc de familia Florescu, de patriotismul lor și de faptul că descendenții lui Radu Florescu se întorc în țară.

La întoarcere, cu mașina, John m-a invitat la prânz la noul hotel „Holiday Inn". Excelent.

Seara, la 11.30, sosesc la Antena 1. Iau parte la programul lui Adrian Păunescu. A invitat o mulțime de oameni. A început cu doctorul care tratează boli incurabile, mai ales cancerul, cu ceaiuri de plante și alte produse ale medicinii alternative. Au depus mărturie mai multe persoane. Toți au declarat că au fost vindecați după ce medicina convențională i-a declarat incurabili. Fiecare și-a descris în amănunt condiția lor când a început tratamentul.

Pe urmă, am discutat „naționalism și internaționalism". Măgureanu a fost musafir de onoare, să zic așa, alături de mine. Gheorghe Zamfir a fost și el prezent. Interesantă performanță, în stilul lui caracteristic. O fetiță mică, în costum național, cântă melodii patriotice, naționale. Apoi discuții. Le-am citit textul lui Ion Codru-Drăgușanu și am citat „nationalism is the last refuge of the scoundrel" - am tradus-o cu „ticălos".

Iată textul:

„Mult mi-am bătut capul ca să pătrund pentru ce iubim cu atâta căldură patria; voi să zic locul unde ne-am născut. Cine nu părăsește locul nașterii, n-are idee de patrie... Te-ai născut într-un sat din cele mai mizerabile, ai crescut într-o colibă de paie, ai început a gânguri. Sanda te-a purtat în brațe, Comșoaia ți-a dat un măr... Te bate mama, te ia tata pe genunchi; toate le uiți, toate le ții minte... Devii măricel. Cercetezi pe mătușa, cunoști casa popii, auzi înjurând pe jude. Noi întipăriturî, noi cunoștințe.

Apoi începe necazul și grija... Umblam desculț acum în satul vecin, la școala militară germană... doar noaptea vedeam pe Giole, câinele flocos părintesc... Mă suiam pe salcia scorburoasă din fundul grădinii și aruncam cu pietre în bradul de la poartă... Iată patria, și aievea, și în vis".

Aceasta este adevărata semnificație a patriotismului. Realitatea sa este de netăgăduit astăzi. Puterile comuniste pot face uz de naționalism, însă pe ter-

men lung nu se pot împăca cu el, deoarece comunismul este negarea naționalismului. Comunismul nu poate niciodată spera să-și atragă pentru totdeauna naționalismul de partea sa; prin însăși natura sa, comunismul trebuie să urmărească distrugerea naționalismului. Numai democrația poate să angajeze naționalismul de partea sa cu succes, fiindcă nu există nici un conflict între ele, așa cum am arătat în Politică pentru Occident.

Miercuri. Ședință la Comisia de Externe. Nimic special.

Ședința în plen a Camerelor reunite. Începe Tăvală cu un scurt cuvânt despre aniversarea, astăzi, a nouă ani de la Revoluția din Timișoara. Pe bună dreptate denunță faptul că nici până acum n-au fost identificate persoanele responsabile pentru uciderea atâtor oameni nevinovați.

Cererea Președintelui de mărirea personalului de ordine ce trimitem în Kosovo a fost aprobată cu o mare majoritate.

Se prezintă apoi Moțiunea de cenzură. Foarte lungă. Dezbaterea va avea loc Luni, 21 Decembrie, la orele 16.00.

I se dă apoi cuvântul lui Radu Vasile. Au urmat pe rând Gaspar și Stoica.

Gavra face o referire la învestirea Guvernului Vasile, acum nouă luni și o zi. După perioada de gestație, e deci prima lui zi de viață! Mă așteptam la ilaritate, dar n-a râs nimeni. Ideea a fost amuzantă, totuși.

Urmează propunerea de restructurare a Guvernului. Se reduc portofoliile de la 24 la 17.

Votăm o serie de legi, cu bile. Nici-o surpriză.

Cum era deja târziu, ora 18.45, nu mai puteam să merg la lansarea cărții despre cancer, sponsorizată de Elisabeth și Dinu Daponte. Am rămas în Palatul Parlamentului pentru recepția dată de „Academia Cațavencu". Foarte multă lume, inclusiv Radu Vasile și foarte mulți miniștri. Îi strâng mâna lui Vasile, dar n-am rămas în grupul din jurul lui. Ceva mai târziu vin și Emil Constantinescu, Ion Diaconescu etc. Nu m-am dus să-i văd. Li se conferă premii pentru tot felul de categorii amuzant identificate, cum e obiceiul *Academiei Cațavencu.*

N-am mai stat. Constantinescu anunțase că va veni să vadă „Clubul Parlamentarilor". Am căutat să obțin o confirmare. Imposibil. Am plecat după ce am spus secretarei Veronica Radu că și ea poate să plece.

Senatorul Ioan Băraș mi-a adus mai multe exemplare din „Acta Musei Napocensis" 3/4,II,1998 (Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca). În extrasul ce mi-a adus e capitolul „Nicolae P. Rațiu și Augustin Rațiu promotori ai idealului național". E semnat de Daniela Comșa și Maria Magdalena Jude. Toate documentele au fost donate Muzeului de către Eugenia Rațiu, adică de Niuța, fata lui Radu, înainte de plecarea ei definitivă din țară.

Trebuie să menționez și participarea mea la ancheta „evenimentelor" din 13-14 Iunie 1990. Procurorul care m-a anchetat, un tânăr de vreo 35 ani. Curios, purta o căciulă de blană neagră deși eram într-o cameră bine încălzită.

M-a luat de la început. Eu avusesem precauția să fotocopiez paginile din jurnalul meu de zi, scrise chiar în ziua de 14 Iunie, în apartamentul lui Dan Stoica unde ne refugiasem în București și apoi pe povârnișul de lângă Câmpulung Muscel, unde am stat vreo două ore, dacă nu mai mult. Pe măsură ce răspundeam întrebărilor lui, citeam și din aceste note. Procurorul s-a arătat extrem de interesat. Mi-a repetat de mai multe ori pe parcurs că trebuie neapărat să public totul.

Joi, 17 Decembrie 1998

Am votat restructurarea Guvernului. În definitiv, tot ce s-a făcut a fost debarcarea a șase miniștri din rangul de miniștri și reînvestirea lor ca șefi de agenții guvernamentale.

La „Ceaiul de la Ora 5". Almășeanca vorbește despre anul 1998 „care a adus un nou titlu în gazetăria românească". Nici nu mai știu ce a zis Cristoiu, dar eu m-am folosit de ocazie să pun lucrurile la punct: 1. *Cotidianul* e un vechi ziar, înființat la 10 Mai 1991. 2. A apărut într-un format occidental, pregătit de Bryan Jones și Doina Bâscă. 3. Schimbarea a fost „the seven year itch". 4. Cristoiu l-a făcut foarte interesant și citibil, deși eu personal de multe ori nu sunt de acord cu el. Respect însă dreptul lui de a scrie cum socotește că e bine. Eu mi-am rezervat dreptul de a avea o coloană a mea, pe care, din cauza presiunii obligațiilor, nu prea o întrebuințez. În orice caz, doresc să ajungem să facem din *Cotidianul* cel mai mare, nu numai cel mai bun ziar din țară.

Am făcut o mare greșeală să accept să iau parte în programul „Nationalism-Internaționalism" de la Antena 1. Despre care am scris aici. Am acceptat la insistența lui Măgureanu fără ca să știu că e vorba de programul lui Adrian Păunescu.

Am intrat în direct pe la 11.45 seara. Cu de toate. Întâi un doctor naturist, cu pacienți canceroși, care toți au afirmat că s-au vindecat. Asta a durat vreo oră. Apoi muzică, poezie, chitară. În fine, subiectul pentru care am acceptat să fiu și eu prezent. De ce m-am opus ca Partidul lui Măgureanu să ia numele de Partidul Național Român. Am arătat motivele pe care le-am însemnat aici de mai multe ori, așa că nu le mai repet. Dar am fost moderat, chiar elegant, sper. Nu l-am condamnat pe Măgureanu. Când mi-a venit rândul să vorbesc de naționalism, am citit pasajul din Ion Codru-Drăgușanu. „Foarte frumos, emoționant", a fost reacția lui Păunescu. Cam toți și-au dat cu părerea. Nu-i mai reții pe ceilalți. Doar pe naistul Zamfir, care i-a atacat pe toți „guvernanții" de astăzi și s-a declarat monarhist.

După multe intercalări, ideologic cam confuze și contradictorii, am zis: „Mai sunt și aceia care spun că naționalismul e ultimul refugiu al ticălosului". Am citat din memorie, întâi englezește: „nationalism is the last refuge of the scoundrel". De fapt, nu-mi aduc aminte de unde am această formulare. Dar

nu cred că eu am inventat-o. Păunescu a luat-o imediat în brațe și, după explicații, contradicții etc., a zis că se poate spune același lucru despre internaționalism. Am lăsat-o așa. Iarăși cântece, o fetiță mică în constum național ne-a cântat arii populare, deși ea ar fi trebuit să fie în pat la o oră atât de târzie. I-am indicat ceasul meu de mână lui Păunescu. „Încă un sfert de oră, mi-a zis, vă rog!" N-a fost un sfert de oră. S-a terminat abia la 3.30 a.m.

Vineri, 18 Decembrie 1998

La 6.00 m-am sculat. Am mers cu taxiul la Băneasa căci băiatul de la *Cotidianul* n-a venit la timp. La Arad, direct la sediul meu. Interviuri până la ședința biroului de conducere a organizației județene PNȚCD. Masă foarte bună la frumosul restaurant de pe lac construit de frații Varvaro: Disco Lake Grove. Au fost în Chicago. Acolo au muncit pe rupte în construcții și-au realizat ceva bani. Le doresc succes, dar mă întreb câți ani vor trebui să treacă pentru a recupera investiția?

Luni, 21 Decembrie 1998

M-am întors din Arad cu trenul de noapte. Supra-încălzit și geamul nu se deschidea. Adevărat dezastru.

Dar să reiau istoria celor întâmplate.

Vineri după masă, din nou la sediul biroului meu. Iarăși audiențe până târziu, după care m-am culcat fără să mai mănânc ceva. Sâmbătă dimineața m-am dus la tipografia Gutenberg, privatizată prin metoda MEBO. Utilaj obsolet, dar edificiu potrivit. Ei vor să achiziționeze rotativa noastră și, în orice caz, vor să tipărească un *Cotidianul de Vest*. Adică să le oferim textul nostru ca să fie distribuit în Vestul țării. De asemenea, să tipărim *Observatorul*. L-am pus pe Gherman, directorul și acționarul principal, în legătură cu Husar. Să vedem ce va ieși, căci Gherman ar prefera, dacă aș participa și eu (sau și noi) în afacerea lor.

Altă procesiune de oameni necăjiți veniți să-i ajut. Aproape nici unul cu substrat politic.

La 3.00 p.m., la Casa Armatei unde Tibi Dekany a organizat o masă-bufet pentru 70 persoane. Au fost invitați toți șefii organizațiilor Partidului din provincie. Au venit mulți. Peste 100 de persoane. Am rămas chiar surprins pentru că era un mare ger afară. Am avut și un mic cor de copii. Corul ne-a colindat și în limba engleză.

Am stabilit multe legături bune. Le-am cerut să stabilească voluntar birouri de-ale mele în orașul sau comuna lor și le-am promis că mă voi duce la ei.

Trebuie să susținem Guvernul Vasile, le-am spus. Va fi foarte greu să reușească. Personal, n-am mare încredere în el. Dacă nu reușește, vom avea o perioadă foarte grea și probabil alegeri anticipate. Dacă reușește, înseamnă că vom fi supuși unui regim drastic, chiar draconic de austeritate. Vasile va fi sacrificat căci

un astfel de regim îl va face urât de întreaga populație. Fie că reușește, fie că nu, vom avea o iarnă și o primăvară grea. Tertium non datur, cum spuneau romanii. În această perioadă trebuie să ne organizăm. Într-o astfel de perioadă se vor alege cei buni, cei pe care putem să contăm. Am fost înțeles, cred.

Duminică la Lipova la Biserica Ortodoxă întâi, apoi la cea Baptistă. Am și făcut urările de Sf. Sărbători în numele parlamentarilor și al celorlalți oaspeți prezenți: Calimente, Niculai și alții.

Înapoi la Arad, i-am dat un interviu trimisiului de la *Adevărul* și un altul pentru o televiziune. Cel de la TV cred că a mers foarte bine. Avem atâtea de spus că ora ce mi-a fost alocată a fost mult prea scurtă. Nici vorbă de a sfârși.

Ședința începe la 14.45.

Năstase ridică imediat un punct de procedură. Cere să decidem dacă această ședință se transmite sau nu în direct la Televiziune. În trecut, toate moțiunile de cenzură s-au transmis în direct. Cere o pauză de 15 minute. Alții se opun. Gavra creează vacarm. La reluare vorbește un deputat PDSR. Atacă Guvernul Vasile ca incapabil. Imediat suntem chemați să-l audiem pe Șerban Nicolae Vlad, nominalizat de Constantinescu pentru postul de Ambasador în Norvegia.

M-am întors imediat la Comisia de Politică Externă după ce am stat din nou câteva minute în sala de ședință. Iarăși hărțuit de Presă. Vor să merg la Clubul Parlamentarilor pentru a fi fotografiat la mesele de șah și cele de biliard. Ambele concursuri vor fi lansate astăzi. Sper că jurnaliștii nu vor deraia din nou, atacând Clubul Parlamentarilor.

Iarăși în sala de ședință. Prim-Ministrul și-a terminat discursul. A urmat un liberal și apoi Verestoy. M-a interesat că în timp ce vorbea Verestoy, Tokay s-a dus să-i șoptească ceva la ureche lui Radu Vasile. A urmat Tabără. Apoi Cunescu, Pambuccian și C.V. Tudor, Ion Iliescu și nenumărați alții.

Acum e ora 9.00 seara, acasă.

Marți, 22 Decembrie 1998

După masă, ședința comemorativă: nouă ani de la Revoluție. Vorbește Iliescu. Abil, afirmă că Revoluția n-a fost pentru restitutio in integrum. Urmează imediat Petre Roman care conducea ședința Camerelor reunite, avându-l pe Diaconescu alături. Roman a vorbit ca „revoluționar" și s-a adresat direct revoluționarilor din balcoane. Stil demagogic. Evident, el are un singur obiectiv: să fie ales Președinte în 2000.

Din partea noastră a vorbit Barbaresso. Cine Dumnezeu l-a numit? Tabără a criticat Guvernul - toate guvernele, pe bună dreptate - și a deplâns soarta României. Szilagyi Zsolt, într-o românească perfectă, ne-a reamintit cum s-a declanșat Revoluția la Timișoara pentru a-l apăra pe László Tőkes.

Toate grupările parlamentare și-au spus cuvântul, după care au vorbit organizațiile de revoluționari. Primul, un infirm, nu i-am reținut numele, a

vorbit lung, dar la obiect. A atacat toată structura actuală a statului și s-a plâns că ei, revoluționarii, sunt uitați.

Eu mă întreb câți au fost cu adevărat anti-comuniști și câți au fost doar prinși în evenimente. În tot cazul, omul a impresionat. Au urmat alții, care ne-au insultat de-a dreptul pe noi, parlamentarii. Dar... au dreptate! N-am reușit să aducem prosperitate și fericire, indiferent a cui e vina!

În timpul pauzei de prânz am lansat întâi cartea deputatului Gheorghe Ana, chiar în holul Camerei. Puțină lume, dar selectă. Oameni care înțeleg economia și recunosc importanța „PROFITUL"- lui, care este titlul cărții.

N-avea nici un rost să mă duc la lansarea cărții lui Țepelea, deși mă invitase insistent. Ar fi fost pur și simplu imposibil să mă duc până la Fundație, vizavi de Ministerul de Externe, la timp ca să prind ceva din ceremonie. De altfel, cartea lui trebuia să fie prezentată de Radu Vasile și de Diaconescu. Nu mai avea nevoie de mine. În plus, îi promisesem lui Ana cu vreo trei săptămâni mai înainte.

M-am dus însă la Redacție. L-am chemat pe Cristoiu în biroul lui Husar.

M-a luat imediat în primire să-mi demonstreze că nu sunt bine informat, că nu știam de moartea suspectă a ofițerului francez Pierre Malahude. A murit în urma unui infarct. Se presupune că era un agent specialist în traficul de droguri și ar fi implicat în rapoartele lui și pe fiul Președintelui, pe Dragoș Constantinescu. Curios că soția lui Malahude, o româncă, s-a opus autopsiei, care ar fi putut stabili dacă infarctul a fost sau nu provocat. M-am arătat interesat, dar am adus discuția unde trebuia: e sau nu e anti-american? De ce atacă pe americani sistematic și visceral, aș spune, și de ce atacă NATO? Ne poate da Rusia securitatea de care avem atâta nevoie? De ce dă atâta importanță noii trilaterale - Rusia, China, India - abia anunțată? De ce dă publicitate total nemeritată legionarilor, ROMFEST-ului etc., toate categoric neofasciste? A urmat o lungă disculpare. Dar total civilizat, elegant. El nu e anti-american. E contra lui Clinton, dar e pentru republicani. Clinton e susținut de negrii din America. NATO nu ne-a dat nimic, și nu ne primește... Pagina exilului e făcută o dată pe săptămână cu materialul ce ne vine, de o tânără gazetăriță, el nici nu vede ce se publică. Să vorbesc cu ea, mi-a zis, când i-am explicat că am fost personal la Hamilton, Centrul *Cuvântului Românesc*, ziarul legionarilor. În fine, a făcut mare caz de nevoia de a critica puterea Statelor Unite, de a nu le da „carte blanche" în lume. Sunt eu pentru un NATO care să acționeze fără nici un control sau mandat din partea ONU sau OSCE? E o problemă valabilă, i-am răspuns. Dar NATO, deși rolul principal acolo e jucat de Statele Unite, nu este dominat de ele. Franța, de exemplu, este și nu este în NATO sută la sută, căci își păstrează „la force de frappe", și comanda separată a resurselor militare franceze. NATO funcționează prin consens, în afara Alianței. Și acest consens nu e automat, cum este apărarea oricărui

membru al Alianței, în virtutea art. 5 al Tratatului de la Washington. L-am apostrofat, dar în același spirit constructiv, și în chestiunea Saddam Hussein. De ce îl face erou, când el a utilizat arme chimice de distrugere în masă împotriva kurzilor? A scăldat-o. În fine, cred că a înțeles că lucrurile nu pot să continue așa. Sper doar că Husar i-a transmis cât de serios iau eu aceste ieșiri ale lui și că sunt gata să-l schimb dacă nu se dovedește mai obiectiv.

Seara, acasă, vine Colonelul Encuțescu cu cei doi șefi ai Daewoo în România. Îmi cere să-i ajut în stoparea importurilor frauduloase, a mașinilor uzate.

După ei vine și Cristi Vaida. Aceeași poveste. Trebuie să acționez căci toți „ardelenii" mă vor susține. I-am pomenit pe Boilești. „Ei nu contează". Totuși...

Toată ziua încercase să mă pună în contact cu Măgureanu. Aș fi făcut-o, dar pur și simplu n-a fost chip și Măgureanu era deja angajat după 7.30 p.m. când l-aș fi putut primi.

Am lucrat toată seara ca să fac puțină ordine în afacerile mele. Masa mea de scris e un morman de hârtii, dosare, scrisori, documente, ziare, cărți de vizită etc. Dacă rămân pe mai departe în România, după vacanța parlamentară, trebuie să-mi iau o secretară. Preferabil o fată bătrână și urâtă!

Miercuri, 23 Decembrie 1998

La aeroport, dis-de-dimineață. Călătorie la Zürich cu avionul și apoi cu trenul la Zermatt. Sosesc la 2.50 p.m. Poarta casei încuiată. Cheie? Ioc! Mă duc la co-proprietarii chalet-ului. Martha Zumtaugwald era acasă. Mi-a oferit un pahar de vin și am stat de vorbă până a venit și Elisabeth cu cheile. Ce fantastic noroc am avut cu acești oameni. Atât Martha cât și German Zumtaugwald sunt excepțional de corecți în toate. Ei se ocupă de chalet.

Joi, 24 Decembrie 1998

În ajunul Crăciunului merg și eu la Biserica Anglicană. Plină. Șapte psalmi, șapte pasagii din Biblie, Predică. Remarcabil cum cei de limbă engleză, indiferent de cultul căruia îi aparțin, se adună la astfel de festivități. Totul strict voluntar. Cu contribuții financiare adeseori semnificative. După serviciul divin, la Hotelul Mont Cervin, la o recepție dată de Peter Green. Foarte reușită: familiile Openheim, Dorman, Seiler și ceilalți „milionari" ai Zermattului. Toți în păr. E plăcut totuși.

N-am stat mult. M-am simțit obosit. Toți cei ce mi-au vorbit vroiau să știe ce se petrece în România. Le-am vorbit deschis. I-am spus lui Seiler că România e țara în care ar trebui să investească! El e bancher, familia lui are un mare rol în prosperitatea Zermattului.

Vineri, 25 Decembrie 1998

Ziua de Crăciun. Îl felicit pe Diaconescu la telefon. Primesc de la Phil Bloom

un FAX „ca să verifice numărul", îmi scrie. Îi telefonez imediat în America. Îmi promite o propunere pentru ameliorarea situației economice a României.

Sâmbătă, 26 Decembrie 1998

Am scris aseară nenumărate felicitări de Crăciun și Anul Nou - răspuns la ce am primit. Ajung la Poștă la orele 11.10 a.m. Poșta deja închisă la 11.00 și nu se redeschide înainte de 31 Decembrie. Ce să-i faci! Întors acasă găsesc familia lui Doru, fiul fratelui meu Mircea, deja instalată. Băieții Victor și Marius, foarte înalți. Iulia drăguță, foarte inteligentă. M-a adoptat fără nici-o greutate.

Cină în șapte. Familia lui Doru și noi doi, Elisabeth și cu mine. Discuții interesante. Toți îl condamnă pe Clinton că a găsit acest moment să bombardeze Bagdadul. Ei devin elvețieni. Păstrând însă și cetățenia americană.

Joi, 31 Decembrie 1998

Ajunul Anului Nou. Ultima zi a anului care ne părăsește. N-a fost un an bun. Nu pentru mine. Ce mă supără cel mai mult e că îl am pe Cristoiu la conducerea ziarului. Că pierdem bani, sume importante în fiecare lună, e un lucru, dar faptul că eu finanțez un om care exprimă o atitudine fundamental diferită de a mea, e greu de suportat. Chiar dacă mi se explică ce fantastic sunt, căci astfel demonstrez cât de democrat sunt!

Altfel, în Partid tot n-am mare influență. Diaconescu nu mă consultă și nu se sfătuiește niciodată cu mine.

Radu Vasile a luat niște măsuri drastice acum, înainte de 30 ale lunii. A disponibilizat zeci de mii de oameni. E bine ce a făcut, dar, în paralel, trebuia să le ofere deja alte locuri de muncă. Trebuia să înceapă, în același moment, un program de creare de infrastructuri de care avem atât de multă nevoie.

Duminică, 27 și Luni, 28 Decembrie, cum am scris, a venit Doru cu familia lui să stea la noi. E o familie bine închegată. Doru are o poziție foarte bună la Universitatea din Lausanne. Băieții sunt foarte înalți, deștepți, bine crescuți. Le-am vorbit printre picături și de familia noastră. Nu prea mult pentru că n-am vrut să-i sperii. Ar fi bine să devină interesați. Nu vorbesc deloc românește. Îmi spun că aceeași situație e și în familia lui Ionuț, al doilea fiu al lui Mircea, la Austin, în Texas.

Pe ziua de 28, seara, a venit și Ioana cu Alexandru, abia sosit din Phoenix, Arizona, unde a făcut Crăciunul cu Indrei și Ana și familia ei. L-au primit pe Alexandru la aeroport și au venit cu TGV-ul la Lausanne și de-acolo tot cu trenul la Brig și Zermatt. L-au adus și pe Pierre, prietenul bun, coleg de clasă al lui Alexandru. Și Alexandru e foarte înalt pentru vârsta lui. Are abia 12 ani și e aproape ca mine de înalt. Îmi place băiatul. E inteligent, politicos și are bune maniere la masă - ceea ce eu socotesc un indiciu de civilizație.

Am fost cu toții la biserică de mai multe ori, la diverse „party-uri" - Nick

Oppenheim, soții Walker - și-am luat o masă împreună la restaurantul din munte, în aer liber din Zum See.

Călin Husar mi-a trimis editorialele lui Cristoiu. Vorbește de asasinarea lui Ceaușescu, critică democrația, NATO, pe americani. Deși, întotdeauna cu o justificare chiar dacă neconvingătoare, critică și măsurile drastice luate de Radu Vasile pentru că aduce atâta mizerie în țară și nu știe dacă strategia de șoc va da rezultatele scontate. Ar trebui să fac și eu un efort, să scriu ceva ca să resping implicit ideile lui Cristoiu. Măcar atât.

Timothy Royle, de la Intercontinental Church Society, a predicat alaltăieri. Foarte bine. A fost un „thanks giving" pentru reconstruirea bisericii, operație în care și eu am jucat un rol important. Îl așteptăm acum să vină dintr-un moment în altul.

Mâine își începe viața „Euro", noua monedă. Ziarele sunt pline de implicațiile apariției acesteia. Doar 11 din țările Uniunii Europene o adoptă din start. Marea Britanie, Suedia și Danemarca stau pe tușă. Grecia ar vrea să intre, dar nu îndeplinește condițiile. Orice s-ar întâmpla, e un moment important în istoria Europei și a lumii. Consecințele ar putea să fie benefice din toate punctele de vedere. Chiar și pentru americani, în cazul în care Euro ar deveni un concurent real al Dolarului.

Am găsit printre hârtiile mele aici, două mici răvașe. Primul, o frântură din ce mi-a scris Ioana de la Paris, cred în 1992, când Coposu a reușit să manevreze lucrurile așa ca să nu fiu eu candidatul CDR la Președinție. Al doilea, scris aici la Zermatt de Elisabeth, la 18.8.1994.

Le alătur. Vorbesc de la sine. Sunt grăitoare. E greu, greu să părăsesc România:

„... să recunoști ce e bun pentru tine.

Telefonul tău de azi m-a mișcat. Glasul tău e verde și inima trebuie și ea să fie la fel. Simțeam că vroiai să mai îmi vorbești de ce te preocupă... România și alegerea ta. Cred că-n tot ce vei face te vei gândi și la imaginea-amintire ce o lași... familiei și celor care au crezut în tine.

Te iubesc, ***Ioana****"*

Și al doilea, de la Elisabeth, cu nota mea de la sfârșit:

„Zermatt 18.8.94

Iancu has promised that if there is a contest for the leadership of his party for any reason, he will leave Romania within a time to be mutually agreed between us. N.B.: If I am not elected leader, I agree, Iancu".

- 1999 -

Duminică, 3 Ianuarie 1999

Sunt în tren, aeroportul din Zürich.

Am sosit la Aigle, ieri după masă. Marcela Botnar mă aștepta în stație, cu omul ei de încredere, portughezul. El și cu nevasta lui se îngrijesc de casă, ea face bucătăria, el, de toate. Sunt deja în serviciul lor de șapte ani, aici, la Chalet Marcela, la Vilars, și alți trei ani în Anglia, la Worthing. Băiatul lor, Sergio, acum de nouă ani, s-a născut în casa Botnarilor. L-au tratat pe ca copilul lor de la început. Marcela are o mare afecțiune pentru băiat, e foarte mândră de el. Mi-a arătat medaliile lui la ski, îmi spune că vorbește trei limbi, franceza, engleza și portugheza. Taila i-a lăsat băiatului și părinților, separat, bani în „trust". Cu un cuvânt, sunt tratați ca membri ai familiei. Marcela mi-a povestit că Taila a lăsat, de altfel, sume importante tuturor nepoților lui. Erau trei frați: Max, care și-a luat numele de Barnford și a devenit cetățean britanic. Pe al doilea, care probabil și-a păstrat numele original de Bundorf, nu l-am cunoscut. Octav Taila, era cel mai tânăr. El a făcut cea mai mare avere, deși și ceilalți erau foarte bine situați.

Au făcut modificări în Chalet Marcela. Nu știu dacă în bine, dar așa era el: neastâmpărat, vroia să îmbunătățească lucrurile tot timpul. Marcela plănuiește să vină curând în România. Am invitat-o să stea la noi. Nu poate, trebuie să stea la fratele ei. Am asigurat-o că la noi va avea odaia de oaspeți cu baie separată... E cam iritată că a apărut în presa elvețiană că e miliardară în dolari. N-o fi tocmai așa, dar nici departe de adevăr nu e. Are multe picturi valoroase. Printre ele, Utrillo, Perahim și alții. Nepoții le vor, mi-a zis. I-am sugerat să le doneze unui Muzeu cu condiția să fie expuse sub numele de „Colecția Octav și Marcela Botnar". Astfel vor avea o viață mai lungă și vor fi apreciate de mult mai multă lume. I-am explicat ce vreau eu să fac din casa părintească: Casă Memorială și Muzeu de pictură - modesta mea colecție de tablouri românești și de caricaturi politice. I-a surâs ideea. „Alba Iulia nu are așa ceva", a fost reacția ei.

Marcela vorbește foarte mult de Taila. Normal. „Să știi, nu mi-a spus niciodată că mă iubește. Doar cu vreo două zile înainte de a muri, când era foarte slab, încercam să-i dau un suc cu linguriță. A pus mâna pe fața mea și mi-a spus: You are a good girl. Nu era demonstrativ. A luptat tot timpul. Doar cu vreo două luni înainte, prin Mai, mi-a spus că i-a sosit timpul. Dar a continuat să lupte".

Mi-a vorbit și de Pușa (fata lor, Camelia, dispărută prematur). Se gândiseră să-i mute osemintele în cimitirul din Paris unde familia lor are un cavou.

„Cred că nu e bine. La cimitirul din Londra e mai mult spațiu și cei de la Fundație îi aduc flori proaspete tot la două săptămâni. La Paris nimeni nu s-ar îngriji de mormântul ei". I-am povestit și eu de eforturile mele de a mă ocupa de mormintele familiei noastre.

Cum cred că am menționat în acest jurnal, soții Royle au venit la miezul nopții să sărbătorim împreună Anul Nou 1999. Focul de artificii mai impresionant decât oricând. Toată valea luminată feeric și non-stop. Am aprins lumânările pomului de Crăciun și am băut un pahar de șampanie. Interesant de menționat: când am sărutat-o pe Elisabeth, i-am spus, fără să-mi dau seama de ce și cum, „Good-Bye". O fi oare un semn că-mi va veni și mie vremea anul acesta?

Seara de Anul Nou, 1 Ianuarie 1999, i-am avut pe soții Royle la cină. Foarte plăcută seară. El are multe legături cu Ungaria, dar și cu România și Moldova.

A doua zi, Sâmbătă, 2 Ianuarie, m-am sculat cu noaptea în cap și mi-am scris articolul pentru *Cotidianul*. Dar nu fără multe ezitări și bătaie de cap. Poate și inspirația și abilitatea de a scrie au ajuns la capătul drumului.

Anul Nou începe cam sumbru pentru mine.

Miercuri, 6 Ianuarie 1999

Am sosit la București Duminică, 3 Ianuarie, după masă. Ceață, zăpadă, frig. În casă e cald însă și foarte plăcut.

Abia instalat și-mi telefonează Silvia Bădescu. Vrea s-o văd de urgență. Vine o jumătate de oră mai târziu. Îi servesc șampanie și-mi povestește cum a fost păcălită de un afacerist francez cu legături la Cotroceni. O recomand lui Cristoiu, dar îi cer să dea fapte, nu zvonuri.

Ieri, ședința BCCC a început la 10.30 în loc de 10.00 pentru că a trebuit să-l așteptăm pe Primul Ministru. Întâmplarea a făcut să stăm unul lângă celălalt. La început, extrem de distant, nici un zâmbet. Pare foarte preocupat. Fumează foarte mult. Se scoală în picioare, se-nvârte în jurul scaunului, iar se așază. Apoi, se plimbă în jurul mesei. Eram, ca de obicei, în Biroul Președintelui Camerei. Vreo 34 oameni, când i-am numărat. Dar mai venea cineva, mai pleca...

Se anunță că vom avea o ședință a Comitetului de Conducere - parlamentari, membri ai Guvernului, Prefecți, Primari de municipii - BCCC-ul lărgit cu supleanți cu tot. S-a fixat data de 12-13 Februarie. Până atunci să obținem sugestii din partea organizațiilor județene.

La un moment dat Radu Vasile îmi reproșează că e atacat în *Cotidianul*. Nu așa de mult, a fost reacția mea. Nu l-am convins.

La întrunirea Comitetului Executiv, în Februarie, va vorbi Diaconescu și Radu Vasile. Vor face rapoarte. Apoi, cine vrea. Vor fi 200-250 persoane.

La spartul târgului, ca să zic așa, Diaconescu s-a referit la faptul că funcțiile de Partid ale lui Radu Vasile nu pot fi prestate atâta timp cât rămâne Prim-

Ministru. Sugerează ca Dudu Ionescu să fie Secretar General interminar și Remus Opriș, Purtător de cuvânt. Toată lumea de acord, deși propunerea a fost făcută așa, peste mână. Doar cei inițiați știau că se va face. Eu nu sunt deloc încântat. Nici unul nici celălalt n-au generozitatea sufletească și dedicația în serviciul națiunii, necesare unei astfel de funcții. Dar sunt ambii foarte ambițioși.

Pe la 8.30 seara au venit Călin Husar și Cristoiu la mine. Au stat până la 11.00 seara. Am discutat de toate, inclusiv câteva obiecții ale mele: 1. dă multă publicitate și importanță lui Miron Cozma sau lui Varujan Vosganian; 2. susține minerii, total nejustificat, fără ca să prezinte și cealaltă parte; 3. atacă NATO; 4. pe americani; 5. atacă democrația etc.

Se apără, bineînțeles. Își dă seama că primii doi nu sunt personalități de vază, că Cozma e chiar un borfaș („are un cazier de să te sperii"); susține că nu atacă NATO și nici pe americani - îl atacă doar pe Clinton, și că atacă democrația așa cum e practicată în România. La urmă i-am propus să-i numească corespondenți pe Daniel Albu la Arad, Nicky Stoian la Londra, Justin Liuba la New York. A fost de acord.

Alaltăieri, la Conferința de Presă PNȚCD, Mircea Moarcăș, directorul săptămânalului *Ordinea*, a citat din Reuters pasajul care pune întrebarea de ce Partidul nostru nu m-a susținut la Președinție. Am răspuns, cred, foarte elegant fără ca să menționez că în 1995, când s-a desemnat candidatul CDR, Diaconescu a fost cel care a exercitat votul PNȚCD, avându-l pe Coposu alături. Și a votat împotriva mea. Explicația va fi elucidată de istorici, am concluzionat. Dar i-am asigurat că nu eu am fost cel care a inițiat strângerea de semnături pentru candidatura mea în vara 1996. Și le-am spus că Diaconescu mi-a cerut s-o opresc. Ceea ce am făcut, din disciplină de partid.

Astăzi, i-am trimis lui Radu Vasile articolul meu care a apărut în *Cotidianul*, Luni 4 Ianuarie, în care-l felicit pentru ce face.

Ieri, am luat prânzul la Chris Crabbie cu băiatul lui, Mark. Vroia să știe diferite lucruri despre Ceaușescu, căci scrie un eseu de 15 000 cuvinte. Chris e puțin sardonic când vorbește de români. Îl apreciază foarte mult pe Radu Vasile. A stat cu el, în Vila lui Ceaușescu din Neptun, vara trecută. Mark e deștept. Tot felul de întrebări semnificative. Pe la 3.00 p.m. l-am invitat la mine acasă, să-i dau un exemplar din *Contemporary Romania*.

De câtva timp, o doamnă, domnișoară?, mă tot sună pe mobil ca să-mi „audă vocea". Flatant, bineînțeles, dar suspect. În fine, azi mi-a spus că e din Giurgiu și că s-a decis să se identifice. Mai mult amuzat decât intrigat, i-am sugerat să-mi spună ce vrea de la mine. N-a reacționat, decât să-mi repete că vrea să-mi audă vocea. I-am spus să vină să mă vadă poate, totuși...

Sunt invitat la programul de la miezul nopții pe TVR2: „Ghici cine vine la mine?". Sosesc la intrarea din Pangratti la 11.30 p.m., cum fusese convenit. Mă așteptau la poartă. M-am înțeles bine cu ei și programul de o jumătate de

oră a trecut ca-ntr-o clipă. Am început cu o cupă de șampanie de ziua numelui. Am vorbit de toate. Întrebările de la telespectatori nu mai conteneau.

Joi, 7 Ianuarie 1999

Ziua începută la miezul nopții, la Televiziune („Ghici cine vine la cină?") a continuat tot la TVR, programul 1, de data asta cu actorul Diaconu. La ora 8.00 exact am intrat în direct, împreună cu Holban, tot un Ion, care conduce Teatrul National din Iași. Un program bun, oarecum alterat de o doamnă care a telefonat furioasă că nu se face dreptate minerilor. Diaconu i-a răspuns bine și l-a pus la punct pe Miron Cozma, „un impostor care trăiește ca un milionar, dar se prezintă la TV cu cizme de cauciuc și lămpaș pe cap". S-a vorbit și de Parlament. Am subliniat cât de mult s-a schimbat din 1990 și cum l-aș fi adus eu la nivelul occidental dacă aș fi fost ales Președintele Camerei, cum s-a propus. „Question Time" ar trebui să fie punctul central al săptămânii în Parlament, unde Primul Ministru și ceilalți membri din Cabinet răspund celor mai pertinente întrebări ce li se pun de deputați. Și totul, în atenția țării întregi. Această șansă a fost ratată prin intervenția directă a Președintelui Constantinescu. El s-a opus la alegerea mea. Nu știu dacă telespectatorii au înțeles, sau nu, dar mă bucur că am avut ocazia s-o spun.

Curând, după orele 10.00 a.m., au venit patru domni să mă felicite de ziua onomastică. Probabil pentru că, în cursul interviului la TVR, la întrebarea cum îmi voi petrece ziua, am răspuns: așa cum e obiceiul în Ardeal. Voi sta acasă, nu invit pe nimeni. Cine vine va fi primit cu brațele deschise, cu un pahar și cu ceva de mâncat.

Cristian Mihail e redactor la *România Liberă*, Vladimir Gorduza la *Românul*, Gelu Teodoru la *Libertatea* și Ion Iorga, independent, dar semnează des la *Românul*. Au stat mult. Taifas gazetăresc. Situația din țară. Ce perspective avem etc. Toți mi-au vorbit în termenii cei mai elogioși, toți, Cristian Mihail în special, mi-au spus că trebuie neapărat să candidez din nou la Președinție la alegerile din anul 2000. „Foarte multă lume își aduce aminte de alegerile din 1990 și regretă că nu v-au ales". Au băut whisky, dar nu mult, așa că am luat în serios sugestiile lor. Lui Cristian Mihail i-am spus că Băcanu nu mă agreează. „Trebuie să porniți acțiunea curând. Să mergeți la Băcanu și să-i spuneți ce vreți. Va fi flatat și vă va susține". Mă îndoiesc, dar ideea merită studiată. Mai ales că-mi spuneau că tot ce am spus atunci că trebuie făcut s-a adeverit, întru totul, acum.

Au mai venit și alții după ei, așa că n-am putut să plec de-acasă decât pe la orele 14.00. Eu îi telefonasem lui Diaconescu să-l felicit, imediat după întoarcerea mea de la TVR și el mi-a spus să vin pe la 12.30.

Când am ajuns la sediul PNȚCD, foarte multă lume în hol și în anti- camera unde stă secretara Președintelui. Intrarea în odaia unde ne țineam ședințele

BCCC când eram în opoziţie, „barată". M-am îndreptat spre ea, fără să întreb, dar când să intru, se deschide uşa şi apare Emil Constantinescu. L-am salutat, m-a privit încruntat şi nu s-a oprit. Nici vorbă să mă felicite de ziua numelui. A venit şi Raţiu, zice cineva tare. Freamăt. Unii zic „şi *Cotidianul*", ironic, dar nu agresiv. Mă duc la celălalt capăt al mesei întinse, cu tot felul de bunătăţi, unde erau Diaconescu, Radu Vasile şi Ţepelea. Îi îmbrăţişez pe primii doi. Pe urmă mă felicită cei din jur. Totul, foarte prietenos. Simina Mezincescu mi-a vorbit să-şi aroge meritul că mi-a dat legătura cu Regele Mihai imediat, deşi era ocupat când i-am telefonat la Versoix, de Anul Nou. Ca şi cum Regele nu ar fi acceptat telefonul meu fără intervenţia ei! Am stat vreun sfert de oră. Piţigoi, Dobrescu şi nu mai ştiu cine se îmbulzeau să vină cât mai aproape de Diaconescu et comp. De altfel, odaia era ticsită. Nici n-am mâncat şi nici n-am băut. I-am strâns mâna lui Nelu Mureşan, care tocmai sosise când ieşeam eu. Afară, foarte multă lume, dirijată de Poliţie. Doar suntem la putere!

La 6.00 seara punctual soseşte Silvia Bădescu. „Mi-ai spus şase, la şase am venit. Sunt punctuală". Mi-a povestit cum s-a înţeles cu Cristoiu. I se va lua un interviu. Trebuie ca ea să reintre în politică. Ea vrea, dar nu se va mai putea în cadrul PNŢCD. Încă nu s-a decis unde, la care partid.

După 6.30 au început să vină. Mai întâi foştii mei camarazi de la Craiova: Cristian Dumitrescu, Mircea Tănăsescu, Emilian şi Călin Daia. An de an, vin tot mai puţini. Vreo câţiva au murit de când au venit vreo 14, în 1990, şi Nicolae Haraga, Ghighilicea Constantin şi Georgescu Ion sunt cam îmbătrâniţi şi bolnavi. Ultimul care a murit a fost Limbăşanu, simpatic om.

S-a produs un scurt-circuit. Soneria la poartă nu mai funcţionează. Nu ştiu câţi au abandonat aşteptatul la poartă. Dar totuşi mulţi au venit. Vreo 50. Mai mulţi de la Partidul Convenţia Ecologistă, Magdalena Ştefănescu-Darvari, de la Fundaţia Socio-Culturală SOCIETA Club UNESCO. Colonelul Ionaşcu de la Armată (proprietarii clădirii şi terenului unde avem noi *Cotidianul*), Colonelul Encuţescu de la Fundaţia Manfred Wörner, John şi Gina Florescu, Christopher şi Frances Crabbie, vecinul meu, cu băiatul lor Mark. Crabbie a fost unul din cei care au părăsit încercarea de a intra după vreo 10 minute de aşteptare. Cei care au mai aşteptat mi-au spus ce s-a întâmplat. I-am telefonat lui Christopher şi au revenit. O tânără şi drăguţă gazetăriţă de la *Libertatea*, Irina Ţolea, a venit cu fotograful ei, cum nu prea aveam personal, Irina ne-a fost de mare folos. Cu umplutul şi distribuirea paharelor etc. Căpitanul de Marină Gaspar şi Bogdan Grabowski au fost absolut categorici că nu trebuie să mă retrag din politică. Abia acum am un teren deschis. Lumea mă cunoaşte şi regretă că nu eu sunt Preşedinte. Încurajator, dar colegii mei de Partid gândesc altfel. Doar Silvia Petrovici, deputatul de Ilfov, a venit dintre toţi parlamentarii. Josan, cel care mi-a propus să cumpăr o casă la Arieşeni, a venit cu soţia. Mi-au adus un tulnic autentic. Foarte lung, extrem de uşor. Splendid.

Seară extrem de plăcută. Aș fi lipsit de sensibilitate dacă n-aș constata că așa-zișii mei prieteni de Partid n-au venit să-mi ureze ceva! Mă refer la cei care, în mod normal, se găsesc în București, nu în provincie. E adevărat că am primit multe felicitări, mesaje pe mobil din partea unora care s-au dus pe la casele lor, Micle, Nicolai, Virgil Petrescu etc... dar ?

Sâmbătă, 9 Ianuarie 1999

Tocmai am terminat de citit cartea lui Bârlădeanu. El a rămas „de stânga" până la moarte. Scrie că primul dezacord între Iliescu și Roman a fost pe chestia salarizării parlamentarilor. Roman vroia să-i plătească mult mai mult. De altfel îl critică mult pe Iliescu, deși nu înșiruie capetele de acuzare, iar pe Brucan îl desconsideră, pur și simplu.

Elisabeth insistă să mergem la micul restaurant de la Șosea la prânz. La întoarcere mă oprește un domn, Zărnescu. E același care prezida Biroul de Alegeri în 1990. „Ce bine ar fi fost dacă ați fi fost ales Președinte"... și a continuat, sobru, să-mi aducă elogii pentru felul cum m-am comportant în toți acești ani. Mi-a făcut bine. Iată un magistrat superior, astăzi pensionar, care n-are nimic de împărțit cu nimeni și vorbește așa. Elisabeth l-a ascultat și înțeles perfect.

Grațiela Bârlă vine cu colega ei, Tamara Dan. Îmi prezintă stadiul situației cu Lucescu, spunând că trebuie să fiu optimist. Mircea Lucescu m-a chemat în judecată pentru „evacuare din imobilul pe care-l ocup pe nedrept", el fiind proprietar. Cererea lui, datată 14.10.1998, e adresată Președintelui Judecătoriei Sector 2 București. Grațiela vrea să facă două procese: unul lui Lucescu, ca să-mi apere dreptul de locatar și altul lui Miletineanu care a vândut o proprietate care nu-i aparținea. Cazul e complicat, dar să vedem.

Sâmbătă, 16 Ianuarie 1999

Am sosit la Londra Miercuri, 13 Ianuarie. Vineri, 15, l-am sărbătorit pe Arthur Butler, în Camera Lorzilor. Vechiul lui prieten, George, Lordul Thomson of Monifieth, a organizat o recepție în The Attlee Room. Eram vreo 40 de persoane. Fiecare din noi a primit un evantai cu portretul lui Arthur. George l-a primit pe Arthur în anticameră. Au vorbit mult. Arthur nu bănuia nimic. În final, intră în Camera „Attlee", unde eram cu toții adunați, în completă tăcere. Și ce vede? 40 de fețe cu imaginea lui! Surpriza a fost reală. Secretul bine păstrat. Am râs bine cu toții și l-am ascultat afectuos pe Arthur. Și-a depănat amintirile de gazetar și „public relations" pe lângă Parlament. A vorbit de perioada când era la *News Chronicle*, la *Express* și cum împreună cu Peter Johnson, scoteam *The Free Romanian*. Total spontan, a vorbit cu miez și înțelepciune.

Am stat la masă cu George și nevastă-sa, cu o doamnă magistrat, al cărei nume îmi scapă, cu Ann Johnson și mai nu știu cine. Am vorbit mult de Arthur Greenwood, de frații Henderson (Arthur și Will) ambii elevați în Camera

Lorzilor. Apoi de perioada socialistă 1945-51, de „Butskellism", de Wilson, Callaghan și în fine, de perioada Margaret Thatcher. Ce avem astăzi? Clauza 4 din Statutul laburist a fost abandonată, „The New Labour" nu se mai deosebește fundamental nici de Conservatori și nici de Democrații-Liberali. Deosebirea se vede doar în mod pragmatic, în poziția Partidului în diversele probleme de actualitate, cum ar fi moneda unică europeană, de exemplu. Am vorbit și de Camera Lorzilor și desființarea ei. Cum se va face? Și va fi ea înlocuită? Și eu sunt de părere că o instituție parlamentară, care nu depinde de electorat în mod nemijlocit, ci pe merit, ar trebui păstrată. Nu poate decât să aibă un rol benefic, moderator.

Duminică, 31 Ianuarie 1999

Sosesc cu United Airways la Washington D.C. pentru vizita Subcomitetului AAN pentru Apărare și Securitate cu tema „Cooperarea între America de Nord și Europa". Elisabeth a venit cu o zi mai devreme, invitată fiind la „Prayer Breakfast" cu Președintele Clinton, „alături cu alte 2000 persoane" cum zic eu întotdeauna, când mă refer la marea onoare ce mi s-a făcut și mie acum vreo șapte ani.

Ultimele două săptămâni le-am petrecut în Londra. Le voi descrie, sper cu altă ocazie. Aici, mare sărbătoare. Finala „Super-Bowl" în Miami.

Luni, 1 Februarie 1999

Cu autobuzul la Rayburn House, Office Bldg. Peter Zumkley, „former" col. în armata germană. Pompos, laborios în prezentare, vorbește cu un accent teribil. Robert Bell, „Special Assistant" al Președintelui Clinton în problemele de control al armamentului. Nu s-a luat o decizie în ce privește „the deployment of a limited defense system". S-au alocat 7 miliarde de dolari în acest scop, dacă se ia decizia.

„Arms Control ABM Tready". Are o semnificație fundamentală. Versiune nouă a „războiului stelelor. China a declarat că se opune acestei acțiuni. Rusia n-are bani să dezvolte un astfel de program. „Would you share the new technology with Russia?", întrebare pusă de Menzies Campbell (UK). Răspuns: Depinde cine vine după Elțîn. Dacă vine un comunist, „all bets are off".

Se prevede dezvoltarea acestui sistem de apărare din cauza Coreei de Nord? Răspuns: într-un sens, se poate spune că DA. Dar sunt și alte posibilități ce trebuie luate în considerare. Coreenii au dovedit că pot face „3-stage missiles". Ultimul stagiu a eșuat, dar e relativ ușor să se corecteze acest lucru. Dacă lansează un satelit pe orbită, va fi o dovadă că sunt capabili. Vom vedea acest lucru încă anul acesta. De aceea încă nu s-a luat o decizie finală dacă se vor cheltui cei șapte miliarde dolari, care împreună cu alte trei miliarde dolari, deja aprobați, fac o sumă impresionantă.

A doua informare o face Donald K. Bandler, alt „Special assistant to the President", Director pentru Problemele Europei în National Security Council. Despre aniversarea a 50 de ani de existență NATO și perspectivele de viitor. Multe chestiuni tehnice. Alte intervenții pe teme de strategie și politică internațională. Vezi notele mele din caiet.

Marți, 2 Februarie 1999

E ora 6.00 dimineața. Ce am scris ieri sunt note luate direct în ședințe. Prima, în clădirea Rayburn, foarte reușită. Ambii prezentatori, asistenți prezidențiali în cadrul Comitetului Național de Apărare (N.D.C.).

A doua a avut loc într-un bloc nou-nouț, pe care scrie cu litere enorme „CATO INSTITUTION". Toți reprezentanții instituției, au fost șase, s-au auto-definit drept conservatori în sensul jeffersonian. Am rămas confuz la sfârșitul ședinței. Ei sunt total împotriva NATO. Curios că la această ședință rușii (membri asociați) n-au fost prezenți. Le-ar fi făcut plăcere.

Am rămas foarte deprimat. Loïc Bouvard, care, francez fiind, nu vrea o hegemonie SUA, dar susține NATO din plin, complet de acord cu mine.

După două ore și jumătate cu autobuzul ajungem la Colegiul de Război al Armatei Americane. Ne primește comandantul colegiului, Generalul Robert Scoles. După o scurtă cuvântare de bun-venit ne vorbește Steven Blank de la Institutul de Studii Strategice.

Iau câteva note: Rusia urmărește două obiective: Rusia și apoi reconstruirea C.I.S. Nordul Caucazului „is out of control". Elțîn a transformat în poliție forțele armate, ceea ce e foarte grav. Coruptă, brutală, Armata a devenit o mafie în uniformă. Armata nu e pregătită. Sinuciderile abundă. Unde se ajunge cu o astfel de Armată? Armele sunt vândute peste granițe, industria de armament produce, în fapt pentru export. Armata nu e capabilă să apere țara. Reînnoirea și modernizarea forțelor convenționale nu are loc. De aceea se bazează pe armele nucleare. Un conflict nu va putea fi rezolvat decât prin utilizarea armelor nucleare. The future is unpredictable. Rusia ar putea să se apropie de NATO. Cine va lua conducerea după Elțîn? Ce va vrea să facă? Și va putea el să-și pună ideile în practică? Dacă Ucraina caută integrarea în NATO, Rusia ar putea să ajungă la o explozie.

Gen. Scoles a făcut apoi comparația între discuțiile pe care le-a avut cu omologii săi în China și în Rusia. Chinezii sunt foarte pozitivi. Discută totul și urmăresc obiective realiste astăzi. Rușii sunt complet depășiți. „Empire and Democracy are incompatible. Primakov brings more and more ex KGB men in positions of power. The Duma has many comunists and fascists".

Discuțiile au continuat după masă. Am luat note în carnet.

Am intervenit și eu de două ori. Prima, à propos de Kosovo, pentru a spune că noi am asociat minoritatea maghiară la guvernare. Apoi la extinderea

NATO. Am subliniat că mă găsesc într-o postură neobișnuită, alții au vorbit pentru includerea României, nu eu, cum o fac de obicei. Eu n-am utilizat niciodată argumentul că avem unde merge dacă nu suntem acceptați. Diplomația noastră a greșit. Noi avem ceva pozitiv de oferit Alianței. Acesta a fost argumentul meu principal. Nu mai repet cazul nostru. E important ca procesul de lărgire să nu se întrerupă. Chiar dacă România nu este acum acceptată - minerii, guvernul etc. -, Slovenia să fie acceptată. și apoi, să avem criterii obiective pentru lărgirea NATO: 1. nominalizarea candidaților, 2. criterii obiective, 3. „time table".

Lunch in the Rayburn Building. Hosted by Doug Berenter. Mulți parlamentari. Am vorbit cu Jonathan Rickert. M-a invitat în biroul lui, dar n-am putut merge. Programul e foarte strâns. Intervenția mea a fost bine primită. Lenic a venit special să-mi mulțumească.

La 2.30, Briefings at the Congressional Research Service. Discuțiile au fost conduse de Paul E. Gallis, Section Head, Europe/Middle East/Africa Congressional Research Service. Lenic a vorbit bine, ca de obicei. Am urmat eu: Colegii noștri ne-au auzit de atâtea ori, am spus. Am repetat pe scurt argumentele mele și am adăugat. Problemele în Balcani sunt cauzate de diferențe etnice, de feude „milenare", de diferențe religioase. Noi, în România, am soluționat aceste probleme. Ungurii din țara noastră sunt în Guvern. Și ei ca și majoritatea poporului român vor să intrăm în NATO. Pe lângă faptul că ne calificăm politicește, ar fi bine să fim acceptați, tocmai pentru că putem servi drept model celorlalte națiuni din zonă, în problema conlocuirii pașnice a diverselor entități, adeseori minuscule, etnice.

În explicația pe care Gallis ne-a dat-o, s-a referit la „tulburările violente" care au avut recent loc în România („a cincea Mineriadă") și la instabilitatea regimului. De asemenea, a subliniat faptul că reprezentanții noștri oficiali au amenințat, oarecum, că dacă nu suntem acceptați, vom fi absorbiți în altă zonă de securitate. N-am reacționat la afirmația lui despre violența ultimei Mineriade. Pentru că nu vroiam să confirm că Radu Vasile a cedat pe toată linia.

Mi-au plăcut canadienii. Au venit în forță să mă susțină.

La sosirea autobuzului la hotelul nostru, am coborât exact în același moment cu Geoffrey Johnson-Smith. You won't be speaking to me any more, after what I say, îi spun. „On the contrary. I admire the way you speak. I am totally against your view point, but I will get on with presenting my own, as I have done for well over the last half century".

A zâmbit, așa cum face întotdeauna, dar îndrăznesc să cred că atitudinea mea, mult mai democratică decât a lui, l-a zgâlțâit puțin!

Prietenul Elisabethei, psihologul Eliot Sorell, sosește la hotel, câteva minute înainte de opt seara. Pe parcurs, spre Aeroportul National, Sorell îmi povestește cum vrea să construiască „milioane" de case, în lume, foarte multe

în România. Are legătură directă cu mari interese americane. El a fost cel care a orchestrat venirea Zoei Petre la „The President's Prayer Breakfast".

I-am dorit succes. I-am spus, fără înconjur, că Emil Constantinescu nu mă agreează și că el, Sorel, prin Zoe Petre, nu merge pe drumul bun. De ce vrea să mă vadă, l-am întrebat. Sorel e medic psiholog. Deci a căutat să stabilească o relație caracteristică profesiunii lui: el, înțelept, învățător, analist, eu cel care are nevoie de directive în viață. Evident, n-am mărșat. Dar m-a amuzat „the body language" ce-a întrebuințat. M-a ajutat, a insistat să-mi care bagajul, din holul hotelului Washington, în mașina lui (Mercedes nou). M-a așezat lângă el în mașină. Din când în când, deși era ocupat cu volanul, punea mâna pe mine. Ba pe umăr, ba pe picior.

Am sosit la aeroport. A parcat mașina în garaj. Ne-am dus la „Delta-Plecări". I-am oferit un pahar, căci mai aveam timp. A venit, dar a căutat să plătească. N-am acceptat, bineînțeles. Am plătit eu, fără ca să-i dau ocazia să mai conteste. Am mers la ieșirea către avion, a venit cu mine și, când ne-am despărțit, a făcut gestul caracteristic unui părinte: zâmbitor, m-a mângâiat pe față. N-am reacționat, căci n-am vrut să-l ambarasez. Dar impresia mi-a rămas. Zâmbitor, vroia să mă controleze.

Rezultatul: omul nu mi-a plăcut. Ce vrea el să facă în România mi se pare dezirabil, dacă reușește. Dar cu ce cost, și cine plătește?

În avion, spre Atlanta, foarte puțini călători. Sosesc târziu. Mă așteaptă un tânăr român cu camioneta colegiului. Călătorie destul de lungă. Sau mi se părea mie așa, după o zi grea. Hotelul în Athens, Georgia, excepțional. Mi-au dat un adevărat apartament: cu salon, antreu, două săli de baie, bucătărie. Am adormit la ora 1.00, dimineața zilei de 4 Februarie 1999.

Joi, 4 Februarie 1999

La 7.15 mă sună Mihai Spăriosu. Tocmai mă bărbieream. Îi dau întâlnire într-un sfert de ceas la micul dejun. Mă prezintă moderatorului Gary Bertsch și Ambasadorului Dimitrij Rupel din Slovenia.

Spăriosu îmi explică formatul conferinței „Europa Răsăriteană în secolul XXI" pentru care am venit. Dar îmi vorbește tot timpul de „Fundația Internațională și Institutul pentru Studii Globale" pe care a înființat-o.

N-am reținut prea mult din explicațiile lui, dar m-a invitat să sponsorizez și eu această instituție. În principiu, i-am spus, accept, dar vreau să citesc materialul de prezentare. În orice caz, am adăugat, nu voi putea să fiu decât un sponsor nominal, nu membru activ, pentru că pur și simplu n-am timp! A înțeles.

La ședința de dimineață, după cuvintele introductive ale universitarilor Betty Jean Craige și Gary Bertsch, am asistat la o masă rotundă a Ambasadorilor din Ungaria, Slovenia, Polonia, Lituania și cu numărul 2 la Ambasada Estoniei (Ambasadorul e un român din naștere, am luat masa cu el la Geoană acasă). Inte-

resant, dar nimic nou pentru mine. Cam pedestră, performanța. Dar bine că a avut loc și că Amfiteatrul era practic plin (400 persoane, poate chiar mai mult).

La prânz, Spăriosu (specialist în literatură comparată) iarăși îmi vorbește de proiectul lui și mai ales de centrele deja înființate la Santiago de Compostela și la Avignon. Nu știu cum a venit vorba de Matt Lowe și de vizita ce am făcut acolo vara trecută. Poate ar fi bine să facem acolo Centrul American!, mi-a zis. A vrut amănunte etc. Să-i trimit material. Stai, domnule! Cred că am o broșură chiar aici. M-am dus imediat în camera mea și i-am adus-o. Încântat. Mai mult decât încântat, s-a declarat.

Programul nostru, „Cultural Cooperation", a mers perfect. Spăriosu a fost moderator. M-a pus pe mine să vorbesc primul și ceilalți au avut contribuții serioase. Mai substanțiale decât a mea, pentru că au vorbit de globalizare. Toți ceilalți erau universitari de la Harvard, Geneva, Sofia, Budapesta.

După conferință au venit la mine vreo opt tineri români, băieți și fete, cu burse la Athens University. Toți evident, foarte mândri de performanța mea. Sunt așa de deprimat, încât mi-au făcut un bine imens.

Spăriosu m-a condus personal cu o mică camionetă la aeroportul din Atlanda. De altfel, el trebuia să-l primească pe partenerul lui la Fundația pentru Studii Globale, Dorio Villanueva Prieto, Rectorul Universității din Santiago de Compostela. Drumul a durat aproape două ore. A vorbit aproape tot timpul de Institutul lor. Entuziast la ideea de a utiliza insula Matt Lowe. Ar fi într-adevăr remarcabil dacă am putea plasa Institutul lor pe insula noastră.

Am sosit la Regal UN Hotel după miezul nopții. Obosit, dar mulțumit.

Vineri, 5 Februarie 1999

La Națiunile Unite. Ne primește Bernard Miyet, Secretar General Adjunct la Națiunile Unite. A vorbit în englezește cu un accent remarcabil de prost. Am reținut că Națiunile Unite sunt 185 la număr, că au forțe proprii (80 000) și că șase operațiuni de menținere a păcii sunt în curs.

La prânz, sandwich la Ambasada Ungariei. Clădire terminată abia anul trecut. Enormă, foarte modernă, impresionată. Cum stă bine unei „mari puteri". Ambasadorul și-a pregătit cuvântarea. Avea note copioase. E pentru mărirea membrilor permanenți ai Consiliului de Securitate și pentru o mai bună distribuție geografică, a celorlalți membri (India, Brazilia, Africa de Sud, Nigeria etc.).

„Vom lucra cu toată energia de care dispunem pentru extinderea NATO". Ăsta a fost răspunsul ce mi-a dat întrebării mele. De altfel întrebarea mea a fost pusă în așa fel încât să-i izolez pe cei care întotdeauna se opun intrării noastre în NATO. M-am referit la declarația Ambasadorului că Germania este pentru extinderea NATO în Răsărit și am zis: Why are you for the extention? „Is there any doubt? Argumentele au fost examinate și identificate de nenumărate ori". Da,

dar printre noi sunt membri opuși ideii. De exemplu, britanicii. Nu toți, e adevărat! Am făcut intervenția cu gândul la Geoffrey Johnson-Smith și Frank Cook, ambii de față. Toată lumea a înțeles. Ambasadorul a trecut peste intervenție: „Dumneata ești contra?", m-a întrebat. Român fiind, sunt sută la sută pentru.

După masă ședința a fost condusă de Tahir Köse, turcul care întotdeauna se minunează de energia mea. Vroia să știe dacă mai funcționez ca bărbat și să-i spun exact ce fel de pilule iau. L-am asigurat că nu iau Viagra. Doar vitaminele C și E în doze moderate.

Pe rând, i-am avut pe Ambasadorii Franței, Marii Britanii, Poloniei și Turciei. Toți erau mai preocupați de reforma ONU.

Sâmbătă, 6 Februarie 1999

Ne sculăm la 4.00 dimineața, căci Elisabeth avea impresia că avionul ei spre San Francisco urma să decoleze la orele 6.10 a.m. De fapt, era vorba de 6.10 p.m. Mare discuție ca s-o iau pe Elisabeth cu mine, mai ales că, din greșeală, își lăsase pașaportul în valiza pe care eu o înregistrasem deja și era dusă. În fine, totul s-a sfârșit cu bine. Am schimbat avionul la Salt Lake City. Am admirat munții acoperiți de zăpadă și mi-am adus aminte de când am schiat la Alta, în 1960!

Am sosit la San Francisco cu mare întârziere. Ploua cu găleata. Avionul, ca un cal nărăvaș. Am venit să-i vedem pe Rodica și Mircea, fratele meu. Rodica arată foarte bine. Mircea e complect lucid, plin de vervă. Semne de boală n-am văzut, decât că nu aude deloc cu urechea dreaptă și are un amplificator în stânga. Am stat în casă tot timpul. Acum sunt în avionul care mă duce la New York.

Luni, 8 Februarie 1999

În total, am fost la ei cam 35 ore. Făcând o socoteală riguroasă, în sânul lui Orfeu am petrecut vreo 12, maximum 13 ore. Restul timpului am stat de vorbă, am urmărit evenimentele și știrile la televizor. Am vorbit la telefon cu Dănuț, băiatul lui Pușa, cu Ionuț, fiul lui Mircea și Rodica, și cu polonezul de la Hoover Institution din Stanford, care vrea să ia în custodie arhiva mea. I-am spus că încă nu m-am decis. Sunt șanse ca eu să pot aranja ca arhiva să rămână la Londra, în Fundația Familiei Rațiu care a finanțat și Catedra de Studii Românești de la Universitatea Georgetown. I-am vorbit și de cartea Ilenei, *Envoy Extraordinary*, bazată pe documentele lui Viorel Tilea din colecția mea. Are răbdare. Vrea să primească orice pot să-i dau.

Cu Dănuț n-am vorbit mult. El e specialist în bolile de inimă. Atât Mircea cât și eu suferim de fibrilație auriculară. Mircea n-o duce prea bine nici cu prostata, a avut deja o operație și are tumoare la craniu - care e stabilă, se pare. Dar arată bine. Mai bine ca mine, le-a spus Elisabeth când nu și-a dat seama că o aud. Dar ea e, în aceste probleme, destul de realistă și obiectivă.

Doar că îi place să nu-şi supere interlocutorul. Oricum, e evident că atât eu cât şi el, putem să părăsim viaţa asta fără a ne mai revedea.

Am petrecut mare parte din timp privind interesaţi, sau intrigaţi la programele ocazionate de moartea Regelui Hussein şi de Monica Lewinsky. Mi-am adus aminte de cum Hussein ne-a primit - pe Zbyszek Racieski şi pe mine - în hotelul El Helron în Amann, la sfârşitul croazierei vasului „Litva". Am încercat şi eu un sentiment puternic de dezamăgire din cauza comportării lui Clinton. Dar am felicitat-o în sufletul meu pe Monica pentru felul cum şi-a făcut depoziţia pentru Senat. Cât am văzut din ea! Efecte mari nu cred că vom avea din cauza acestor evenimente. La prima vedere, dispariţia lui Hussein ar putea duce la o realiniere a arabilor împotriva Israelului. Dar nu cred. Faptul că noul Rege, Abdulah, l-a numit pe fratele lui, fiul Reginei Noor, americană autentică, moştenitor al Tronului, înseamnă că va continua politica lui Hussein, fără abatere. Doar dacă se dovedeşte incompentent, cum a fost cazul cu Talal, tatăl lui Hussein, numai atunci s-ar putea ivi dificultăţi şi o schimbare radicală în Orientul Mijlociu. În ce priveşte depoziţia Monicăi, e clar că Bill Clinton va supravieţui ca Preşedinte şi că ea, Monica, va face foarte mulţi bani de pe urma aventurii ei la TV, cărţi, articole, „sponsorship" etc. Şi merită. Impresia mea e că e autentică. A fost pur şi simplu îndrăgostită nebuneşte de Preşedinte. Ceea ce nu e de mirare.

De la Ionuţ am înregistrat că ei, adică el şi cu Simona „nu vor să-şi piardă copiii". De aceea au decis să vorbească numai în englezeşte în casă. Nimic despre România. Nimic despre limba română. „Am încercat. Dar dacă le vorbim în româneşte, nu răspund, nu vor", mi-a relatat Ionuţ.

Le-am povestit despre vizita lui Doru la Zermatt, cu familia şi despre noua lor situaţie. Se pare că şi ei, Mircea şi Rodica, au primit informaţii pozitive. Dar şi ei sunt americani. Nu mai sunt şi nu mai vor să fie români.

Inevitabil, am ajuns să discutăm ce mă doare pe mine. Le-am povestit ce probleme am cu casa părintească din Turda şi am tras concluzia: Am un sentiment de culpabilitate. Eu sunt cel care am scos familia din Turda. Ce-ar zice Tata? Proteste. Mai ales din partea Rodicăi: „Nu ştii ce viaţă oribilă aveam acolo!" N-am vorbit numai de acest subiect, dar, în fond, tot la el reveneam. Mircea ţine să se scrie istoria familiei. Să mă ajute să găsim omul potrivit s-o facă. Mi l-a prezentat pe Camil Mureşan, profesor de Istorie la Universitatea din Cluj. Poate el să-mi dea un tânăr potrivit. Poate vreunul din beneficiarii burselor ce am dat eu la Cluj.

Eu aş vrea să transformăm casa părintească în Casă Memorială. Mircea nu e sigur. El ar vrea să vadă casa lui Ioan Raţiu, nu a noastră. Dar recunoaşte că a noastră e foarte bine plasată, lângă statuie, peste drum de Catedrala Ortodoxă. I-am explicat cum o văd eu: curtea acoperită cu lumină indirectă, magazia transformată, adevărată galerie de pictură, dar, mai ales de caricaturi

politice din cele două „Great Challenge", expoziții. Problema, i-am spus, e cauzată de acest Gabor care și-a construit o casă pe terenul nostru. Mircea zice că ar fi mai bine s-o vindem. De ce? Avem nevoie de bani? Nicidecum. Eu sunt gata să finanțez totul.

I-am vorbit și de Alexandru. El înțelege foarte bine românește. Am verificat eu acest lucru. N-are nevoie de multă încurajare ca să ajungă să vorbească românește curent. Am insistat. Mă simt vinovat că am scos familia noastră, care a adus servicii națiunii române în Ardeal, secole de-a rândul. Am scos-o din România și se va pierde în Occident. Sunt încântat că, individual, o duc fiecare mai bine, dar... Tata n-ar fi deloc încântat să-i vadă pe toți pierduți pentru națiune.

Mircea mi-a vorbit de Basil Rațiu, de Eforie. „Unde e Eforia? Unde e tabloul lui Basil, Prepositul, care era pe frontispiciul corului în biserică. Afară, pe turn, era scris 1839. Anul a dispărut acum. De ce?", m-a întrebat Mircea. „Casa Moșului a fost vândută. S-a construit o nouă casă pentru Parohie. Dar tot venitul din Eforie trebuie să fie atribuit Parohiei. Toți cei care locuiau acolo - Feurdean, cu fierăria lui, Moldovan, cu croitoria lui, și toți cei care utilizau piața, aduceau venit Parohiei. Care e situația acum?" Tot felul de întrebări justificate, la care n-am un răspuns.

Ar trebui să mă ocup de aceste probleme. N-am făcut-o până acum, pentru că „bunii mei prieteni", Coposu, Boilești etc. m-au blocat. Ei au manevrat ca eu să nu mai fiu Președintele Partidului la Cluj - deci la Turda.

Marți, 9 Februarie 1999

Ne-am sculat, ieri dimineață, la orele 4.00. Elisabeth a plecat imediat după sosirea taxiului la aeroportul din San Francisco, la St. Louis. Missouri. Eu am mai rămas căci avionul meu urma să decoleze abia la 7.10 a.m.

Călătoria la New York fără surprize. De-acolo, după vreo trei ore, cu TAROM la București. Îndată ce am decolat de la „JFK", stewardesa m-a invitat în clasa întâia. Foarte confortabil.

Abia sosit la mine acasă, în București, vine Grabowski. Îmi dă amănuntele ultimei Mineriade. Evident, s-au făcut foarte mari greșeli. Au fost lupte. Peste 150 de răniți. Grabowski rămâne de aceeași opinie: ar fi trebuit ca *Românul Liber* să continue să exprime opiniile mele, *Cotidianul*, sub Cristoiu, îmi face rău. După el, nu mai trebuie să pierdem nici un moment. Să constituim acel think tank de care am vorbit de mai multe ori. „Țara are nevoie de o nouă echipă. Cele de până acum, indiferent care, și-au pierdut credibilitatea, au dezamăgit. Partidul nostru, în special. Eu, îmi spune Grabowski, fac excepție. Lumea își aduce aminte, tot mai mult, de ce spuneam în 1990 și după aceea. Dar trebuie să ies tot mai mult în față, să repet ideile mele și poziția ce am luat în trecut.

I-am cerut să-mi dea, ca de obicei, câteva rânduri cu ideile lui. Îmi vor fi de mare folos. Probabil că ar trebui să iau poziție publică, cu ocazia Comite-

tului lărgit de Conducere PNȚCD care acum a fost amânat pentru sfârșitul lunii Februarie.

Vine apoi Cristi Vaida. Îmi aduce ziarele în care Cristoiu a publicat atacul împotriva lui Dorin Marian. De la Cotroceni s-a dat un comunicat în care Vaida este repudiat. Ca întotdeauna, Vaida ține să mă asigure că mă bucur de mare stimă și sprijin sigur dacă ies în față. Personal, mă îndoiesc, nu văd felul în care aș putea s-o fac, în condițiile actuale. Aici e, de altfel și reacția mea la ce îmi spunea Grabowski. „Ich stehe zur Verzügung"/Rămân la dispoziția Dumneavoastră, e fraza ce-mi vine în minte. Fostul Ambasador al Austriei, Parisini, mă sfătuia că asta ar trebui să fie atitudinea mea. Atunci n-am făcut-o. Acum cred că e prea târziu. Nu văd cine mi-ar cere să mai candidez. Și în anul 2000, voi avea 83 de ani!

Joi, 11 Februarie 1999

Ședința BCCC. Andrei Marga pledează pentru competență. PNȚCD are nevoie de reprezentanți la vârful Ministerului Educației. „Dați-ne șansa să consolidăm Ministerul". Suntem de acord să renunțăm la doamna Comșa.

Vine și doamna Comșa. Diaconescu îi explică că nu mai poate să rămână Secretar de Stat. Va avea alt post în Minister. Doamna Comșa ia cuvântul și-l acuză pe Marga că a vrut s-o schimbe din momentul în care și-a luat portofoliul în primire. Comșa a vorbit de calvarul și teroarea la care a fost supusă.

Dudu Ionescu: IGP avea în 1989, 900 membri, acum are 2000. PD nu acceptă numirea Secretarului de Stat propusă de Dudu. A ridicat problema amnistiei celor implicați în perioada 16-22 Dec. 1989. Să se numească Secretar de Stat apolitic. Badea atrage atenția că dacă îi amnistiem pe cei care au reprimat acțiunea revoluționară pe baza legilor în vigoare în 1989, atunci și cei care au acționat în baza legilor comuniste în vigoare în 1948-9 trebuie amnistiați. Avocații fac deosebirea între amnistiere și grațiere. Dacă aducem o lege de amnistiere vom pierde electoratul.

Ionescu-Galbeni și Țepelea mă apostrofează pentru articolul lui Goma în care sunt identificați drept securiști, împreună cu Diaconescu. Goma e un neserios. Și pe mine m-a atacat, total pe nedrept. N-am reacționat, i-am zis. „Pe mine mă interesează prestigiul meu, nu banii", a fost reacția lui, dând de înțeles că-l păstrez pe Cristoiu de dragul banilor!

Valentin Vișinescu din Turda îmi trimite o cărțulie, *Rondeluri și Epigrame*. Se referă în ea la activitatea literară din Turda. Îl citează pe Toader Murășan, „Găina", cum i se spunea, spre deosebire de „Cocoșu", fratele lui, profesorul Ion Murășan, tatăl primului meu prieten Daghi. Eram trei buni prieteni, de aceeași vârstă, colegi de clasă: Niță Rusu, Daghi Murășan și eu. Nitu era cel mai bun atlet și fotbalist, Daghi, cel mai bun elev și jucător de tenis.

Acum am rămas singur în viață.

Sâmbătă, 13 Februarie 1999

Toată ziua dezbatem Bugetul. Foarte restrictiv, mizer. Inflația ar putea fi ținută în frâu, dar producția va fi și ea drastic redusă. Noi, de fapt, avem nevoie de expansiune. Remeș, cap pătrat, o ține una și bună: nu avem bani!

Am luat prânzul cu Silvia Bădescu. Am vorbit de toate. Ea, categoric, vrea să activeze în politică. Încet, încet, iasă la iveală că „i s-a propus" să candideze la Președinția țării în anul 2000. Vrea, bineînțeles, sprijinul Partidului. N-am descurajat-o. Să-i vorbească lui Diaconescu, i-am sugerat. Îl cunoaște mai bine pe Țepelea. O să-l vadă chiar mâine. Mă va ține la curent.

Vorbim mult și de Doina Bâscă. După Silvia, Doina n-are mari șanse în Anglia. Va trebui să se întoarcă în țară, foarte probabil. Silvia crede că Doina a înțeles acum că legătura noastră s-a terminat. Ține doar să poată merge cu capul sus; să nu fie urmărită ca o umbră de reprosul că nu a condus bine *Cotidianul* și Tipografia. Am asigurat-o că eu întotdeauna voi vorbi numai bine de ea.

Îmi mai spune că Sorin Roșca-Stănescu a cerut-o de nevastă. Pare să fie acum foarte prosper. Cum a făcut banii? Sorin e absolut sigur că Emil Constantinescu va fi reales anul viitor. I-am povestit cum am fost făcut „escroc" în *Ziua* lui Roșca-Stănescu și cum a refuzat să publice un „mea culpa", deși i-am dat faptele care demonstrau concludent că acuzația era lipsită de orice bază.

Rodica Ionescu îmi telefonează agitată, că Phillipe Cabanius, cu care speră că se va căsători, vine de la Paris mâine, Duminică. Are gusturi cam excentrice. I-a spus că ar vrea picioare de broască și icre negre. Ea n-are bani în casă. Pot s-o împrumut? Bine, de acord.

Duminică, 14 Februarie 1999

Sfântul Valentin. La Parlament. Dezbaterea ajunge repede la anexa pentru agricultură. Bătălie mare. Dacă sumele obținute din cupoane să fie sau nu utilizate pentru achiziționarea de tractoare și alte mașini agricole. Triță Făniță a adus amendamentul și descoperim că nici n-a fost trecut prin Comisie.

Pe la 13.30 plec acasă. Abia sosit, Rodica Ionescu îmi telefonează că mai are nevoie urgentă de bani. Mi-i dă pe toți când vine Cabanius. Sosește cu taxiul. Îi dau banii la poartă, căci era presată de timp. Vin la mine astă seară, la orele 19.00. Acum e ora 19,25 și încă n-au sosit! Poate că nici nu mai vin. Habar n-am de unde s-o iau pe Rodica Ionescu!

Prânzul l-am luat cu Cristoiu și Călin Husar. I-am spus lui Cristoiu, din primul moment, că sunt nemulțumit. Am fost întrebat în America dacă mi-am schimbat poziția, *Cotidianul* e cel mai antiamerican ziar din România. Împotriva NATO și chiar „cel mai antidemocratic ziar din tot Răsăritul Europei!". Și am continuat: Dumneata asta crezi? Așa vezi lucrurile? America ne face rău? Dacă da, spune-mi-o deschis. Dar mie nu-mi convine să dobândesc această imagine din cauza a ce se scrie în *Cotidianul*. Imediat s-a oferit să

plece de la *Cotidianul*. Am ignorat oferta şi l-am întrebat de Goma, care i-a atacat pe Constantinescu de mai multe ori şi pe liderii PNŢCD, Diaconescu, Galbeni, Ţepelea, pe ministrul Tomescu şi pe Prefectul de Timiş (PNŢCD-ist). Explicaţii, că nu e anti-american, că e contra albanezilor care vor un Kosovo independent. Ce ne facem dacă ungurii vor un „Harcov" independent (Harghita-Covasna)? Vine NATO? Că nu e anti-american. Este anti-Clinton pentru comportarea lui. L-am discutat şi pe Octavian Paler. „El a fost mare comunist, nu ca mine", mi-a zis Cristoiu. E de acord, însă, să vină la *Cotidianul*. M-a asigurat că va rectifica imaginea *Cotidianului*. Vreau să văd un ziar echilibrat, cât mai echidistant, i-am zis.

E ora 8.10 p.m., aproape o oră de când am început să scriu. Rodica Ionescu, nici urmă de ea şi nici un semn. Nici-un telefon. După mai bine de nouă ani de când m-am întors în România, tot mă minunez. Tot am surprize. E fantastic ce inventivi, ce originali sunt românii în necinstea lor. Femeia asta, Rodica Ionescu, mi-a spus c-o cheamă, m-a fraierit. Suma nu e grozavă şi har Domnului! pot să mi-o permit. Dar, m-a păcălit total. Am crezut-o!

E clar. Locul meu nu mai e în România. Prea m-au schimbat cei 50 de ani petrecuţi în Occident!

Luni, 15 Februarie 1999

Bineînţeles, Rodica Ionescu n-a apărut. Şi nici semn nu mi-a dat. În schimb, trebuie să admir tehnica ei perfectă. A venit la mine cu o garoafă.

Ce pot să fac. Să râd, atât.

La conferinţa de presă m-a impresionat doamna Norica Nicolai, Secretar de Stat la Ministerul Muncii. Foarte articulat, vorbeşte de măsurile luate pentru dezvoltarea Văii Jiului - printre altele. Diaconescu apără bugetul de austeritate şi salută vizita Papei.

La prânz, dar nu invitat la masă, vine Şeitan cu nepoata lui. Mă ia cu „dragă Iancule" etc. ... dar eu n-am uitat de atacurile lui din perioada exilului. Voi ajuta-o pe fată, căci pare serioasă, dar eu nu sunt birou de plasare!

În Cameră continuăm dezbaterea Bugetului. Pe la 7.30 p.m. nu mai avem cvorumul regulamentar. Merg direct la Vox Maris. Mă aştepta Virgil Măgureanu. Luăm o masă foarte bună cu hors d'oevre de pescării şi cu un somon, mult prea făcut, ca plat de résistance. Şampanie şi vin alb de Jidvei. Intrăm repede în media res. Discutăm; la iniţiativa lui, nevoia ca eu să fiu activ în viaţa politică din România. E mare nevoie de judecata mea, de prestigiul meu. Aici îi întrerup peroraţia şi-l rog să citească scrisoarea pe care eu astăzi am primit-o de la Ion I. Simionescu din Stuttgart. O alătur şi pe aceasta, aici, pentru că e semnificativă.

„Stuttgart, 8 Februarie 1999
Prea Stimate Domnule Doctor Ion Raţiu,

Sunt acel Ion Simionescu, care a fost alături de Domnia Voastră în toate acțiunile și eforturile ce ați depus pentru salvarea României de-a lungul dictaturii comuniste. Din nenorocire, pătimirile neamului nostru nu au încetat nici după revoluția din 1989, iar acum, de curând, evenimente dramatice provocate de trădători și dușmani dinăuntru și din afară amenință însăși ființa statului român.

Uneltirile dușmanilor străini de neam, care urmăresc dezmembrarea țării prin destabilizare internă au găsit cozile de topor, cu ajutorul cărora au semănat și seamănă dezbinare, ură între frați, interminabile dispute pe teme minore răstălmăcite, astfel că mulți oameni politici și cetățeni naivi au căzut în plasa acestor uneltiri abil regizate, ajungându-se la anarhia, mizeria morală și materială în care se zbate România de azi.

De aici și până la catastrofele ce au marcat neîndurata noastră istorie de popor la răscruce de vânturi și interese nu mai este mult! Vor veni străinii să împartă? Să ne stăpânească și să ne conducă? Să ne privim vecinii și alte state care au căzut și cad datorită incapacității de a se conduce singure!

Merităm noi, românii, oameni lăsați de Dumnezeu cu atâtea calități, omenie, cinste, inteligență, vitejie în timpuri grele, așezați în una din cele mai frumoase și bogate țări din Europa, o asemenea soartă?

Să reeditățm :

Acum ori niciodată, deșteaptă-te Române!

Avem în trecutul nostru zbuciumat, oameni trimiși de Dumnezeu, care au salvat acest popor de la pieire, fiți la înălțimea lor!

Eroii nu au vârstă, nu au slăbiciuni, nu au moarte, ei aparțin neamului și istoriei!

Îndrăznesc, prea Stimate Domnule Doctor Ion Rațiu, să vă tulbur liniștea în care v-ați retras, după o viață de luptă în slujba neamului românesc, poate dezamăgit de ingratitudinea oamenilor care v-au zădărnicit eforturile. Îndrăznesc poate prea mult, devenind stăruitor, dar vă rog să credeți că mă îngrozesc ce văd la televizor!

Nu ne părăsiți! Sunteți mai mult decât un om politic promovat întâmplător, sunteți o dinastie în istoria neamului românesc. Sunteți dintre cei puțini trimiși de Dumnezeu să lupte pentru menținerea acestui neam românesc în arcul carpatic, cu toate virtuțile strămoșești, care trebuie să biruiască vitregiile vremurilor și uneltirile dușmane! Nu dezarmați, desigur veți găsi câțiva Români să vi se alăture sub deviza unirii în fața primejdiei! Solidarizați pe adevărații patrioți sub deviza cu care a pornit UMRL: „Libertate și Democrație pentru România". Dacă suntem cu adevărați Români, totul ne unește, nimic nu ne poate despărți! Chemați sub același steag pe guvernanți cât și Opoziția, să dea dovadă că sunt Români, în ceas de cumpănă și cel puțin până la consolidarea statului să-și dea mâna ridicând țara la nivelul democrațiilor europene!

Vârfuri ale politicii, ziaristicii, intelectualității internaționale, care întâmplător cunosc realitățile din România, se arată uimiți de situația în care ne *aflăm, față de posibilitățile reale de redresare și progres.*

Prea Stimate Domnule Doctor Ion Rațiu, nu sunt un om al condeiului, poate nu m-am exprimat bine, dar vă rog să fiți convins că sunt ecoul miilor de oameni cu care vin în contact și care sunt disperați că nu putem face mai mult. Apelăm la Domnia Voastră în neputincioasa noastră disperare. Salvați țara și neamul!

Sunteți un nume în politica românească, aveți o viață închinată luptei de redresarea poporului, personalitatea și faptele sunt cunoscute de toți românii și de vârfuri ale politicii internaționale. Ignorați pigmeii, invidioșii și inconștienții, au fost și vor fi cât lumea, istoria nu se ocupă și împiedică de ei. Înscrieți-vă în cartea istoriei românești ca Ion Rațiu II al secolului douăzeci.

Vă cheamă poporul, vă cheamă trecutul, vă poruncește istoria!

Încă o dată, timpurile sunt peste măsură de grele pentru bietul nostru popor, orice întârziere, orice tergiversare ne poate fi fatală!

Mi-am luat această sarcină de a vă aduce la cunoștință gândurile, așteptările și speranțele noastre, încrederea fără margini ce o punem în puterile nesecate de care ați dat dovadă în acțiunile patriotice întreprinse!

Vă rog să-mi permiteți să vă urez sănătate, succese pe toată linia și rog pe bunul Dumnezeu să vă binecuvinteze strădaniile ce veți întreprinde, arătându-vă cele mai nimerite căi spre binele poporului!

Al Domniei Voastre
Ion I. Simionescu".

Indiscutabil, apelul adresat de Simionescu să nu părăsesc politica căci țara are nevoie de mine, m-a influențat. Curios că a sosit tocmai astăzi, tocmai înainte de a-l vedea pe Măgureanu.

După citire, atât Măgureanu cât și Năstase, patronul „Vox Maris" și gazda noastră la cină, pledează insistent: țara are nevoie de mine și am datoria, față de tradiția familiei mele, să redevin activ.

Din nou, Măgureanu vine cu propunerea să mă facă imediat Președinte de Onoare PNR, ca apoi să fiu propus candidat la Președinția României. Am început discuția spunând că voi avea 83 ani în anul 2000. Are țara nevoie de un om atât de în vârstă ca Președinte? M-au asigurat că asta nu e o problemă și au citat cazurile bine cunoscute din viața contemporană: Adenauer, Churchill etc. Le-am povestit și eu cum Paul Chanon fostul Ministru britanic, mi l-a dat drept exemplu pe Dondolo, dogele Veneției, care a cucerit Constantinopolul în anul 1196, la vârsta de 93 de ani, mi se pare!

Încă nu m-am decis, dar dacă sănătatea îmi va permite și voi mai avea energia de astăzi, aș accepta să candidez cu condiția ca acest lucru să fie clar cerut

de electorat, le-am spus. „Asta nu-i o problemă. Vă strâng 100.000 de semnături într-o săptămână", a fost reacția lui Măgureanu. Partidul meu însă nu cred că mă va susține. Nu pot să accept președinția de onoare PNR. Eu rămân pe poziția ce am avut împotriva asumării acestui nume de formațiunea dumneavoastră, i-am spus. „Schimbăm numele, dacă acceptați Președinția". Nu e cazul, pentru că eu în nici un caz nu voi părăsi Partidul acesta în care m-am născut.

Aici discuția a continuat în a defini exact despre care partid vorbim. „Dumneavoastră v-ați născut în PNR, nu în PNȚCD și nici în PNȚ". Tehnic, ai dreptate, i-am zis, dar PNȚCD este descendentul direct al PNR din Transilvania. Eu nu părăsesc acest Partid. „Dar nu mai e același Partid. Nici măcar Partidul condus de Coposu".

Adevărul e că Coposu a fost cel care a inițiat compoziția actuală a conducerii Partidului. N-am spus acest lucru. N-avea nici un rost. Am repetat doar că nu le aduc nici lor vreun serviciu schimbând Partidul. Și nici în Occident imaginea mea nu va rămâne neprihănită. Acceptând Președinția, chiar numai cea de Onoare, a Partidului lor, voi pierde din prestigiu.

Discuție lungă pe această temă. Mi-a vorbit de șefii Partidelor din Convenție; mulți dintre ei au fost turnători, informatori, etc. ... în vremea cât erau deținuți și după aceea. I-am cerut nume. „Multe și în Partidul dumneavoastră." Dați-mi nume. Le voi păstra doar pentru mine. Nu mi-a dat, „cu altă ocazie". „Ionescu-Quintus, cu epigramele lui. Dădea rapoarte fără încetare".

Am readus discuția pe făgașul principal. „Vă proclamăm noi candidatul nostru la Președinție la Congresul nostru care va avea loc peste vreo două luni. Nu mai avem vreme de pierdut".

A rămas să ne mai întâlnim. Eu vreau să știu cine sunt cei din conducerea PNR. Aș vrea să-i cunosc.

Marți, 16 Februarie 1999

Terminăm dezbaterea Bugetului. Ciumara vorbește în numele PNȚCD. Înșiruiește cinci motive pentru care noi vom vota pentru adoptarea bugetului: „Suntem strâns uniți"..., ceea ce a stârnit un val de râsete în sală. E felul cum vorbea Ceaușescu. Urmează Văcăroiu. Menționează că Guvernul Vasile „a continuat procesul de dezinformare a țării... Este un buget împotriva interesului național...".

PDSR a decis să nu participe la votul final. Pentru PD, Bogdan Niculescu-Duvăz, e un „buget al maximei severități". „Privatizarea prin vânzarea de acțiuni pe piață... cea mai bună formă de privatizare".

Pentru PNL, Ionescu-Quintus: „Un buget al adevărului - reflectă starea reală a economiei românești..." UDMR, Attila Verestoy: „Acest buget arată o cale de ieșire din situația creată de guvernanții anteriori (PDSR-PUNR-PRM)". „Cel mai oportun buget în momentul de față".

Pentru PRM, Leonăchescu: „Distruge mecanismul relansării economiei

naționale... buget al sărăciei. Ne vom scufunda ca vaporul TITANIC în 1912". PRM nu participă la votare. Pentru PUNR, Tabără: „ ... buget al neputinței și sărăciei". PUNR nu va participa la vot... Pentru PSDR, Cunescu vine la microfon. PSDR pleacă din sală. PUNR rămâne.

Pentru Independenți, Popa: Nu vor participa la vot. Laurențiu Ulici pentru ApR: Buget de supraviețuire, e un buget al risipei... nu al austerității. Nu votează. 7 contra, 7 abțineri - ceilalți 260 prezenți au votat pentru.

La 7.00 seara vine Paul Dumitrescu cu cei pe care i-a adunat.

Marți, 16 Februarie 1999

Iată lista celor care au venit să-mi vorbească:

1.Gheorghiu Mircea, Organizația Muncitorească; 2. Irina Mitrică, Org. Muncitorească București; 3. Maftei Dan Viorel, PNȚCD Sector 2;

4. Const. Dumitrescu, fost Senator PNȚCD ; 5. Erghelegiu Constantin; 6. Ivănescu Constantin; 7. Paul Dumitrescu; 8. Bourceanu Ionică: Vasile Lupu, l-a turnat la Coposu că a fost pentru mine în Moldova.

Paul Dumitrescu în 1945, în TUNȚ - Tiberiu Grosu, și comuniștii sunt niște jivine spioni din rândurile noastre.

Tot ce a fost bun a fost dat afară. Punctul 8 de la Timișoara, esențial. Coposu s-a opus. N-am avut timpul necesar să descriu întrunirea noastră. Alătur lista lor. Au fost aduși de Paul Dumitrescu. Pun aici și câteva din notele mele luate chiar în timpul întrevederii. Dacă le văd, automat îmi evocă discuțiile avute. Nu prea văd șansa să scriu. Timpul ... „the unforgiving minute of 60 seconds run...", bată-l norocul! Ședință BCCC. Dudu Ionescu ne dă amănuntele operației de oprire a minerilor. Foarte bine. Când a sosit în sală, noi l-am primit cu aplauze. La sfârșitul relatării lui Dudu, Diaconescu și alții au sugerat să i se aducă mulțumiri și felicitări publice. Dudu, foarte elegant, a declinat: Felicitările trebuie adresate Ministerului de Interne.

Probleme și dispute organizatorice.

Joi, 18 Februarie - Duminică, 21 Februarie 1999

Conferința Permanentă a organizațiilor Atlantice din Londra a ținut cea de-a 26-a Conferință anuală la București, împreună cu Asociația Euro-Atlantică „Manfred Wörner" din București. În ce mă privește am rostit o cuvântare de bun sosit delegaților din străinătate la cina-bufet ce s-a oferit oaspeților-delegați în Sala Bizantină a Cercului Militar, Joi seara, 18 Februarie. Totul a mers bine. Alătur textul:

XXVI annual Conference - „NATO 50-th anniversary, the future of the Atlantic Alliance in the 21-st Century - Challenges and crisis"

NATO has stood the test of time like no other international institution.

Like no other alliance in the whole history of mankind. NATO has had a 100% succes record of maintaining peace for all its members for half a Century. That's a long time.

NATO has come to life by the collective will of the free, democratic west-european contries strongly suported in their determination to stay free by the USA and Canada.

We must not forget that, at the time, Stalin was reported to have said that he can take over western Europe by telephone. Once agreed, they issued invitations to the other democratic countries of the North Atlantic area. Five other nations accepted and signed the original Treaty: Denmark, Iceland, Italy, Norway and Portugal. In 1952, Greece and Turkey were accepted. In 1955, Germany; in 1982 - Spain. This Year three more will be granted full membership: Poland, Hungary and the Czech Republic. This will make a grand total of 19.

This succint story of the alliance unerringly indicates its future and its likely development in the 21-st Century.

NATO was born of the need to defend not only to preserve, strengthen and enhance the institutions that guaranteed the western democratic way of life.

By its very history and gradual growth, NATO has demonstrated that it is destined to expand by accepting new states provided they fullfil the stringent requirements for membership.

Everything points in this direction: the creation of the associate membership status, the welcoming of states as observers and, particularly, the Partnership for Peace which, in effect, invites any country that wishes to work for peace.

This is not an easy, clear cut, or straight path. There are doubts, fears and prejudices. It is argued that the Alliance should not be extended to areas it could not effectively defend, it should not take in any countries which who for whatever reason, would weaken it, or dilute the pure water of its democracy. The Alliance should not expand if, thereby, opposition to it creates new dangers.

They are all valid points, some more justified than others. But, they are, all, minor problems. In good time they all be solved, case by case, and NATO will expand.

With the dissappearence of the orriginal threat, with the disappearence of the Soviet Union, NATO is called upon to defend its members integrity and way of life against all threats, no matter how and where they come from: terrorism, mass migration etc.

It can truly be said that the future of the Atlantic Alliance in the 21-th century, and I dare say, beyond, lies, in defending „freedom and democracy" in an ever expanding area of the world.

ION RAȚIU

Printre cei veniți îi remarc pe Alan Lee Williams, Directorul „Atlantic Council of the UK", Otto Pick, subsecretar de stat la externe în Republica Cehă, Peter Corterier, Președintele organizației SCAO, Col. Lionel Crochard, de la Colegiul NATO din Roma, Christopher Coker, LSE Londra, Hans Van Der Berg din Olanda, Eric Powel, Consilier de Presă NATO etc.

Ședințele au fost interesante. Pleșu, Zoe Petre, Adrian Năstase, Celac, Elena Zamfirescu, Carmen Pogonaru și bineînțeles, Sorin Encuțescu. Emil Constantinescu a trimis un mesaj citit de Zoe Petre (probabil ea l-a și scris!).

Am luat parte activă la toate dezbaterile. Inge Haag a ținut foarte mult să-mi vorbească de nenumărate ori. E bătrână și cam firavă, dar e un bun prieten al României.

La mari concluzii nu s-a ajuns. Toată lumea însă e convinsă că România trebuie să intre în NATO. Eu am dat toate argumentele, cred, într-o formă acceptabilă: nu agresiv și nu arogant.

Treptow, de la Fundația Konrad Adenauer, vrea să lucreze cu mine.

Luni, 23 Februarie 1999

Conferință de Presă. S-a prezentat „victoria" împotriva minerilor. Eu am făcut o comunicare despre ședința din 18-21 Februarie.

Întrebare: „Cum comentați întrunirea maghiaro-maghiară de la Budapesta?"

Diaconescu: „Sigur; au anumite obiective. Drepturile populației maghiare din România sunt recunoscute. Dacă cer cetățenie dublă, nu putem accepta".

Întrebare: „Ion Iliescu a afirmat că s-a dezlănțuit o campanie ca el și domnul Petre Roman să nu poată candida la Președinția României".

Întrebare: Casele și terenurile/pădurile?

Răspunde Diaconescu: Casele se restituie cu protecția chiriașilor pentru câțiva ani, la tot cazul. Proprietatea funciară, la fel, până la 50 ha; asupra pădurilor nu s-a ajuns la o înțelegere cu PD.

Moarcăș: Aveți o politică activă de a atrage în PNȚCD personalități intelectuale? Se referă la Marga, de exemplu.

Întrebare: Manifestația kurdă. Premierul a criticat acordarea de reședință kurzilor.

Diaconescu: Nu vrem să ne complicăm viața.

Opriș: MI va examina situația.

Braia: „Cei mai buni la urmă - Opriș aplică acest principiu, căci am făcut gimnastică tot timpul, ridicând mâna". Vorbește de Nicolae Stanciu, pentru că a vrut să-l împuște pe Ceaușescu. Ispășește o pedeapsă de 25 de ani. De ce nu este eliberat?

Dudu Ionescu militează pentru amnistierea tuturor celor care au tras în copii, în 1989. De ce?

Răspuns (Opriș): „Încă e doar un proiect, n-a fost prezentat în comisii etc.

Seara, vin la mine acasă domnul și doamna Dan Văcariu. Dan mi-a pus o întrebare când mi s-a luat un interviu la Televiziune, în noaptea de 6 spre 7 Ianuarie. Deci prima felicitare de ziua mea onomastică. El e din Râmnicu Vâlcea. A participat la Revoluție „din întâmplare", îmi spune. Avea doar 17 ani atunci. A ieșit și el în stradă când a auzit știrea și a intrat în Primărie împreună cu liderii de acolo. S-a tras în ei. El și acum are un glonț în coapsă. Nu-l mai scoate pentru că ăsta este sfatul medicului.

I-am dat vreo câteva din cărțile mele. Dan locuiește acum la București. N-are serviciu. E jurist. Să vedem. Poate l-aș recruta eu, cumva.

După el vine Adrian Mălăescu. E casier la hotelul-restaurant Elveția din Piața Charles de Gaulle. Dinu Daponte mi l-a recomandat. Tipul e interesant. Mi-a dat „Tatăl Nostru" și „Our Father", frumos, într-o caligrafie a lui proprie excepțională, pe hârtie cerată, ca un hrisov. Mi-a vorbit nu despre el, ci despre o prietenă a lui, Maria Bor, tânără de 24 ani. Femeie frumoasă, e disperată că nu-și găsește un post potrivit. Toți cei care i-au oferit un post o vor în pat! E maramureșeancă. A avut un prieten, dar acum e singură. Ar vrea s-o ajut. Îl întreb cum? E licențiată în Drept.

Marți, 23 Februarie 1999

Îmi telefonează Ioana, ezitantă, oarecum puțin jenată: „Țin foarte mult la tine. Și, într-un fel, pentru mine ești Tatăl meu. Vreau să mă căsătoresc cu Petre. De fapt, vreau aprobarea ta". Am asigurat-o că afecțiunea mea pentru ea e tot atât de autentică. Sunt încântat. Petre e un om serios. Le doresc fericire. Și se înțelege foarte bine cu Alexandru, ceea ce e important. M-a mișcat gestul ei.

Ajung la ședința Camerei devreme. Vorbea Țurlea despre Mineriada din Septembrie 1991... „ Conform al. 2 din art. 166 Codul Penal, ar trebui să fie condamnați la închisoare între 2 și 7 ani, printre alții, și: Doina Cornea, Simina Mezincescu, Ticu Dumitrescu, Ioan Lup, Ion Diaconescu, conducerea Alianței Civice din 1991, pentru îndemnurile la înlăturarea ordinii constituționale adresate minerilor în Septembrie 1991". A continuat apoi un raport amănunțit al evenimentelor. După el, minerii au fost invitați la ședința PNȚCD, unde au luat cuvântul, li s-a dat bani etc. Și a terminat cu cuvintele: „Văd aici, în primul rând, pe distinsul nostru coleg, domnul deputat Ion Rațiu, membru al PNȚCD. În Septembrie 1991, când minerii au năvălit în Parlament, domnia sa a avut o comportare admirabilă - a intervenit la tribună și a reușit să calmeze spiritele (alături de alți deputați). Am și scris atunci o laudă, pe deplin meritată, în *Cotidianul*. Iată deci, că nu acuz PNȚCD în ansamblul său ci doar pe unii conducători ai acestui Partid. Pe țărăniști ca domnul Ion Rațiu îi apreciez și îi stimez". Mă întreb cine va scrie despre asta.

Sunt teribil de iritat. *Cotidianul* de astăzi, în editorialul lui Cristoiu, îi face pe mineri victimele brutalității forțelor de ordine și vorbește de „asasinarea"

celui care a murit. Dudu Ionescu spunea că acesta a căzut încercând să prindă trenul spre Petroșani deja în mișcare. Las'că eu n-am mare încredere în acuratețea declarațiilor lui Dudu. Totuși, nu se poate vorbi de un „asasinat", chiar dacă individul a sucombat în urma unor lovituri cu bastonul. Apoi, titlul mare în pagina 3, zice textual: „America nu vrea pace... ci trupe NATO în Kosovo". Foarte bine. Vrea trupe NATO în Kosovo, dar asta pentru că vrea, în primul rând, pace. În fine, descriind Mineriada din 1990, Opriș s-a referit în special la devastarea casei lui Corneliu Coposu, a lui Ion Rațiu etc. În pagina 4, la „actualitatea politică" numele meu e eliminat, deși, comparativ vorbind, casa mea a fost total devastată, pe când cea a lui Coposu, mult mai puțin. Scrie în articol: „Nu țărăniștii i-au instigat pe mineri la devastarea locuinței lui Corneliu Coposu și toate celelalte".

De ce? De ce eliminarea oricărei mențiuni despre ce mi s-a întâmplat, deși, la ora aceea, toate posturile de radio și TV în special CNN au făcut relatări.

După masă, eram în ședință. Îmi telefonează Ficeac, de la *România Liberă*. Îmi spune că i s-a telefonat de la *Cotidianul* că o doamnă a venit la ziarul nostru cu anumite „dezvăluiri" despre Băcanu. A vorbit cu Băcanu care e în străinătate și care i-a spus să mă contacteze. *România Liberă* a publicat tot felul de prostii și neadevăruri despre mine și niciodată Băcanu n-a dat o dezmințire. Acum, nu din răzbunare, dar pentru că nu mă amestec absolut deloc în redactarea ziarului, nu pot interveni. Vorbiți cu Cristoiu, îi spun. Eu aș răspunde pozitiv apelului ce mi-a adresat, dar nu pot s-o fac. Aceasta este înțelegerea ce am cu Cristoiu. Cum poate știți, am fost direct atacat în *Cotidianul* de Paul Goma, de exemplu. Nu s-a publicat nimic. Transmiteți-i toate astea domnului Băcanu, am adăugat.

Botar, de la Asociația franco-română, mi-a cerut ieri să particip și să fac o cuvântare la ceremonia în onoarea cetățenilor britanici și americani căzuți în România în ultimul război mondial. Ceremonia va avea loc la Sinaia, la începutul lunii Martie.

Seara, la 10.30, ne prezentăm la TVR, intrarea din strada Pangratti. Profesorul Valentin Stan și Viorel Ardeleanu erau deja acolo. Câteva minute mai târziu a venit și Generalul Cornel Codiță. A venit apoi moderatoarea noastră, clujeanca Mirela Gruia. Am discutat Kosovo. Eu, relativ optimist. Stan, pesimist: „Va fi un măcel acolo", ne-a declarat după, nu când eram în direct.

Interesant a fost când am răspuns eu la întrebarea dacă s-ar putea ajunge la o intervenție NATO în cazul ungurilor din România. Nu, categoric nu, pentru că nu este nici în interesul ungurilor de a avea o autonomie teritorială. Oricum ai trasa frontierele regiunii autonome, lași mai mulți unguri în afară, decât înlăuntrul ei. Și noi recunoaștem drepturi absolut egale minorităților noastre. Valentin Stan a menționat că Președintele Constantinescu a comparat situația din Kosovo cu cea din Transilvania, la 17 Iulie 1998 (?!). „Dar nu pu-

tem s-o comentăm", a zis moderatoarea. Am comentat-o eu și am considerat-o făcută din greșeală sau neatenție.

S-a comentat mult acest lucru după transmisiune. Moderatoarea s-a simțit mai liniștită: „Domnul Rațiu are imunitate parlamentară!" S-a râs copios.

Ar fi bine să facem un program exclusiv despre declarațiile hazardate ale Președintelui. Ar fi un program foarte gustat, am zis.

Vineri, 26 Februarie 1999

Ieri, la „Ceaiul de la ora 5" cu Marina Almășan. S-a vorbit de telefoane. Amuzant, instructiv, dar nu foarte interesant. A fost și Cristoiu chiar la masa mea, împreună cu elvețianul de la DORNA - apă minerală, produse lactate.

Seara și noaptea am lucrat la cuvântarea ce plănuiam să rostesc astăzi sau mâine, când mi se va da cuvântul la Conferința Comitetului de Conducere al PNȚCD.

Ședința a fost deschisă de Diaconescu. Cuvântare sobră, realistă. A recunoscut nerealizările. Vina e a Coaliției ce ne-a fost impusă. „Care ar fi formula alternativă de guvernare?", a întrebat retoric. „Ea nu există!", a fost răspunsul dat tot de el.

A urmat un mesaj de la Emil Constantinescu. Cere accesul la dosarele Securității ca o prioritate de maximă urgență.

Radu Vasile: A venit cu o prezentare în 10 puncte. Toate acceptabile. Dar poezie. Continuă cu „marile succese" în privatizare. Cel puțin două bănci vor rămâne cu capital român - să nu cădem în situația din Ungaria, unde ungurii nu mai au nici o bancă a lor! Societatea Națională de Petrol trebuie să aducă un minimum de 1 miliard de dolari. Restructurarea BANCOREX-ului. Deficitul maximum 2%. FMI-ul oferă singura soluție: să ne permită să renunțăm la politica de austeritate. Trebuie să facem sacrificiul. Să o facem între Martie și Iunie anul acesta. „România poate fi dusă la colaps, cum se dorește în anumite locuri".

Anunță venirea Papei în România și își asumă tot meritul, el personal. Probabil că are dreptate.

Cina la restaurantul Herăstrău. La masa mea, Ciorbea, Lăpușan, Doru Braia.

Sâmbătă, 27 Februarie 1999

La întrunire Mircea Ciumara vorbește primul. Atacă palmaresul Guvernului Vasile, dar... „să rămânem uniți".

Urmez eu. Încep direct: Primul Ministru ne-a spus ieri că nu avem altă cale decât împrumutul „stand-by" de la FMI. Eram lângă Victor Ciorbea. Noi știam că tratativele au eșuat și că reprezentantul FMI pleacă și că va reveni doar în Aprilie. Chiar dacă se semnează atunci, acordul va trebui să fie confirmat la Washington în Iunie și banii să ne fie disponibilizați abia la toamnă. Între timp nu ne vom putea onora obligațiile externe, plata dobânzilor pe

datoria contractată etc. Ce ne facem? Suntem într-o situație falimentară?

Am dat apoi o foarte scurtă versiune a cuvântării ce pregătisem; Virgil Petrescu insistase să nu depășesc șase minute. Păcat că am acceptat. Am abandonat total analiza strânsă ce-am făcut asupra politicii externe. De unde aveam o poziție externă favorabilă României la venirea noastră la putere, am irosit-o. Astăzi, intrarea noastră în NATO e exclusă.... De ce am lăsat toate pozițiile-cheie altora, mai ales PD-ului? (Ministerul de Externe, Președinția celor două Comisii de Politică Externă din Parlament etc.). Dar n-am zis nimic din toate astea. Vom avea alegeri peste 20, sau 22 luni. Cum ne prezentăm în fața electoratului?

Frații Boilă au atacat brutal. Mai ales Nelu. La fel Vetișanu. Apoi Răsvan Dobrescu.

După-masă, alte multe cuvântări de interes local, livrate de diverși președinți ai organizațiilor județene.

Să menționez că Petrina și Iftene Pop umblau după semnături pe o rezoluție care cerea întrunirea Delegației Permanente până în lunie și acceptarea (de către Guvern) a responsabilității pentru retrocedarea proprietăților confiscate de comuniști. Și pe mine m-au tot pisat să semnez la loc de frunte! Am refuzat. Cu Matei Boilă în frunte nu se poate merge. Iar Nelu e și mai rău. Au strâns 27 semnături.

Azi-dimineață, cea mai importantă cuvântare a făcut-o Ciorbea. A analizat cuvântarea lui Radu Vasile punct cu punct și a respins-o.

Curând după aceea a venit Radu Vasile val-vârtej și i-a atacat pe cei care, irresponsabil, critică Guvernul lui. Ba chiar crede că se va răzgândi în ce privește vizita Papei, pe care el a reușit s-o organizeze în proporție de 70%. Ieșirea lui a fost patetică: „Am luat o decizie. Nu v-o spun. Dar voi da curs. Dacă nu mă susțineți în cinci minute, am plecat". Cam așa s-a exprimat, deși n-am reținut exact vorbele lui.

S-a ajuns pe la 5.00 după masă, la discutarea rezoluțiilor. După diverse intervenții, Diaconescu a reușit să încorporeze parțial sau, mai bine zis, să-i convingă pe cei care au prezentat rezoluția Boilă - că rezoluția propusă de Comitetul de Conducere o încorporează și pe a lor. Deci, s-a prezentat doar rezoluția mare, care, în fond, aprobă conducerea actuală, atât a Guvernului, cât și a Partidului, și dă o serie de măsuri ce trebuie adoptate.

S-a trecut la vot (Dobrescu și-a retras semnătura de pe rezoluția Boilă, producând o mică ilaritate), doar pe rezoluția mare. Vasta majoritate a celor cu vot s-a pronunțat pentru, 4 voturi contra (Frații Boilă, Ciorbea și Petrina). Abțineri, doar două: eu și Vetișanu, cel care dăduse citire rezoluției Boilă.

M-a amuzat că după ședință Dicu Herlea, Iftene Pop, Liviu Petrina și mai nu știu care au căutat să-mi explice de ce au votat pentru rezoluția mare! Eu, care nu semnasem rezoluția Boilă, m-am abținut.

Duminică, 28 Februarie 1999

Ioana din Giurgiu vine să mă vadă. Vrea să fie în prejma mea. Chiar dacă pe postul de servitoare. Am reușit să o calmez, sper.

La 6.00, la Radio TOTAL, cu Sebastian, Nistorescu și cu redactorul-șef de la *Curentul*, Popa. Discutăm, Ciumara și cu mine, ce s-a petrecut la întrunirea PNȚCD.

Luni, 1 Martie 1999

Au schimbat locurile în băncile PNȚCD. În rândul întâi: Gabi Țepelea. Ionescu-Galbeni, Ciumara (care a luat locul meu), Remus Opriș (în locul lui Pițigoi), eu (în locul pe care-l ocupa cam abuziv Ionuț Gherasim) și lângă mine, Sorin Lepșa. Deci, asta e „the front bench PNȚCD". Cu siguranță, mulți au rămas nemulțumiți.

Miercuri, 3 Martie 1999

Răzvan Ungureanu, Secretar de Stat MAE, vine să ne informeze în legătură cu relațiile cu Ucraina. Actul româno-ucrainean nu a fost respectat: delimitarea în Marea Neagră și aplicarea Art.13, referitor la minoritatea română. Universitatea de Stat nu are nici măcar româna ca limbă de studiu. Un Consulat general la Cernăuți se va înființa curând. Am cerut și o bibliotecă română, activitate culturală... Am cerut ridicarea de monumente românești: Ștefan cel Mare la Codrul Cosminului. Unde românii sunt 20% din populație, toponimie și în limba română. Restituirea clădirilor - Aron Pumnul etc. Pleșu va negocia.

Iftene Pop a vorbit foarte bine, documentat. El a lucrat chiar, când era în MAE, în anii '70, în problema definirii frontierei dintre România și URSS.

Joi, 4 Martie 1999

Sosesc seara pe la 9.00, la Arad. Mă așteptă Tibi Dekany. Mergem imediat la Senatorul Neculai la cină. Numai noi doi. Am călătorit bine, cu noua mea mașină Leganza/Dawoo.

Vineri, 5 Martie 1999

Audiențe toată ziua. Masa mi-o dau cei de la Agenția de Transporturi Welz, din Viena, domnii Liviu Rădulescu și Nicolae Suceveanu. Ei sunt expeditori, cum eram și eu la Pall Mall Deposit & Fwding Co.

Seara, interviu de o oră și jumătate cu Teodor Mara, Președintele PNR-Arad. Om de treabă, de altfel. Mi-a dat și o cărțulie de poezii ale lui: *Sufletul ca o Rană*. Natural, am contestat dreptul lor să se intituleze Partidul Național Român. Altfel, discuția a fost civilizată. De-acolo, la o discotecă-club. Foarte mulți tineri. Și arătau foarte bine. Le-am vorbit și eu puțin. Să nu plece din țară, le-am spus. Aici trebuie să-și făurească viitorul.

Sâmbătă, 6 Martie 1999

Ședință de Comitet PNȚCD. Iarăși lupte între Calimente și Ghidău, susținut de soții Cristea și alții. Total nejustificat.

Duminică, 7 Martie 1999

Ne-am întors pe altă rută, nu pe Valea Oltului cum am venit. Întâi la Ghioroc unde Hui ne-a dat micul dejun. Apoi, pe un drum secundar, de la Lipova la Timișoara, Lugoj, Caransebeș, Orșova, Turnu Severin. Deși ploua tot timpul, foarte frumos peisajul. Doar ici-colo, tarlale unde verdele începe să mijească. Altfel, totul cam cenușiu sau de culoarea ierbii uscate și copaci fără frunzet. Aleile de plopi de-a lungul drumurilor tot impresionante. N-aș putea să menționez un pictor român. Mi-a venit în minte Hobbema.

Ne-am oprit la Calafat. Dunărea e foarte umflată. Aproape că atingea cota maximă la debarcader. Serviciul de „ferry" o dată pe zi, dar nu Duminica. M-au recunoscut, deși n-aveam papion. A venit și sub-șeful Partidului. Toți au fost foarte pozitivi. „De ce nu v-am ales pe dumneavoastră în 1990. Altfel ar fi acum!" E un refren pe care-l aud cam peste tot, unde mă duc.

De-a lungul Dunării. Puțină circulație. Șoseaua bună, chiar foarte bună pe alocuri. Corabia e la o distanță destul de mare de la confluența cu Oltul. Frumos orășel, Alexandria. București.

Luni, 8 Martie 1999

Deputatul Drumen ia cuvântul imediat după deschiderea ședinței. Anunță că își dă demisia din grupul parlamentar PNȚCD. „Vor urma și alții", comentează Lepșa care stă în bancă lângă mine.

Se discută Legea pentru dotarea Academiei Române. Președintele ei, Eugen Simion, face o mică cuvântare.

Miercuri, 10 Martie 1999

L-am văzut pe Diaconescu azi-dimineață. I-am atras atenția asupra gravității situației noastre. I-am dat lista „rating"-ului nostru în cădere liberă. Nu e aferat. E mulțumit de cum merg lucrurile. Pare chiar sigur că va fi bine. Consideră vizita Papei ca o mare realizare a lui Radu Vasile și crede că vom primi sprijinul FMI și al Băncii Mondiale. „La vârsta noastră, nu mai putem aspira la poziții de vârf, îmi spune. Dumneata cu ce te ocupi acum?" Vreau să mai fac ce pot în problema acceptării noastre în NATO. Și am adăugat: mă concentrez să aduc ceva pozitiv, practic. De exemplu, i-am atras pe americanii (de la Firma Trinity) să investească în ASTRA Vagoane. De asemenea, lucrez cu Noica să construim sute de mii de case. Dacă proiectul reușește, vom câștiga mult în fața electoratului.

Ieri seară a fost Octavian Paler la mine. Ne-am înțeles. Mi-a explicat cum

a ajuns supleant la Consiliul de Stat, sub Ceaușescu, deși el niciodată nu l-a citat în scrierile lui, cum era de rigoare. Părea chiar insultat când i-am spus că obiectivul meu e să realizăm un ziar autentic independent în serviciul democrației. Vrea să vină. Își fixează salariul pe lună, vrea să aibă libertatea să scrie și în alte ziare, dacă e atacat sau împrejurările o impun.

Nicolae îmi dă la telefon situația ziarului. *Cotidianul* a pierdut 970.000 de dolari de când îl conduce Cristoiu. Tipografia a câștigat 200.000 net.

În ziarul de astăzi Cristoiu iarăși și-a făcut propagandă personală: A publicat o fotografie când i s-a conferit cetățenia de onoare a orașului minier Petrila. Acum două zile a publicat două fotografii de la lansarea cărții lui, *Un Pesimist la sfârșit de mileniu*. Un adevărat non-event, nu e altceva decât o compilație a editorialelor lui, un „re-print". N-are nici un rost să continuăm cu el. Poziția lui politică e diametral opusă ideilor și credințelor mele. E anti-NATO, anti-american, anti-PNȚCD, anti-democratic în tot ce scrie. Circulația a crescut, dar e plafonată cam la 26 000 exemplare, cu 10-15% retur, reclame nu prea avem, FPS-ul nu ne mai dă nimic de publicat, Radu Florescu (Satchi&Satchi) promite dar nu livrează și pierdem o groază de bani.

Sturdza-Popovici, care mi l-a recomandat foarte călduros pe Dan Diaconescu, îmi spune astăzi că tatăl acestuia a fost general de Securitate. Eu vorbisem în linii mari cu Dan și s-a arătat foarte interesat. Acum trebuie să mai verific cum stau lucrurile. Dar mi-a făcut o bună impresie când am fost cu Dan Amedeo Lăzărescu într-un program de-al lui. De condamnat nu trebuie să-l condamn pentru păcatele tatălui lui, dar...

Călătorim cu un mic avion de 24 locuri bulgar. La aeroportul din Sofia, suntem primiți de Consilierul economic de la Ambasada noastră, pe nume Gheorghe Domuța. După sosirea delegației NATO din Bruxelles, mergem cu toții într-un mare autobuz la Borovetz, o stație balneo-turistică, la circa 85 km la sud de Sofia. E mică - o singură stradă de hoteluri și chalet-uri. Evident, construită dintr-o bucată, să zic așa, căci toate edificiile sunt pe același șablon. Probabil, prin anii 60. Seminarul adunării Parlamentare NATO (noul nume al AAN) are loc în hotelul Samokov, unde sunt cazați toți participanții.

Joi, 11 Martie 1999

Șeful delegației bulgare la AAN (acum NPA), Assen Agor, deschide ședința. Vorbește Jordan Sokolov, Javier Ruperez și ministrul de externe bulgar, Doamna Nadejda Michailova. Apoi un reprezentant al FYROM (Macedonia), Milan Stavrev.

După masă, Christos Rokofilos, Șeful delegației grecești și Mihai Carp, din partea „Task Force NATO Bosnia", urmat de albanezul Sokol Dervisai. Discuții susținute, întrebări și răspunsuri. Am intervenit numai când rusul Vassily Iver și-a exprimat dorința ca NATO să nu se mai extindă. Pentru a contraba-

lansa declarația colegului Iver țin să menționez că sunt mulți membri asociați care doresc cu ardoare să fie acceptați într-un NATO lărgit, am zis.

Cină - banchet. Mâncarea indiferentă, dansuri viguroase naționale cu patru schimburi de costum folkloric multicolor. Eu prefer sobrietatea costumului din Săliște, sau din Maramureș, alb-negru, sau din puține alte culori.

Assen ne-a regalat cu o poveste lungă, greu de înțeles, dar probabil foarte semnificativă despre această regiune muntoasă a țării. Regele Bulgariei i-a întrebat pe băștinași ce-și doresc, o cale ferată, sau un bou. Au ales un bou și așa frumusețea locală n-a fost deteriorată.

Avem și o piscină în acest hotel. Am utilizat-o de două ori. Mi-am uitat chiloții acolo. A doua zi, deși nu i-am căutat, având exact același dulăpior, nu i-am mai găsit. Erau prea eleganți, din păcate. Alb-negru, într-o combinație foarte modernă.

Vineri, 12 Martie 1999

A fost cea mai interesantă zi. Colonelul Tudor Munteanu a fost excelent. O prezentare sobră, completă. Au fost și alții. Mi-a plăcut enorm discuția. Cum toți vorbeau într-un fel sau altul de antagonismul ce există între diversele etnii ale Balcanilor, le-am vorbit și eu de dorința celui păgubit de moartea caprei care dădea lapte copiilor lui, ca și capra vecinului sau să moară când Bunul Dumnezeu l-a întrebat ce vrea.

Sâmbătă, 13 Martie 1999

La Plovdiv. Remarcabil voiaj prin Valea Rozelor, a fluviului Marița. Acolo au și bulgarii singura lor autostradă.

La sediul viitorului Cartier General al celor 7. Adică 3 membri deplini NATO: Italia, Turcia și Grecia, și patru membri asociați: Bulgaria, Albania, Macedonia și România. E o structură, pe cât îmi pot da eu seama, de mare viitor. Tocmai pentru că transcende frontiera Alianței. Mi se pare că Bulgarii au venit cu ideea. Trebuie felicitați. Assen Agor, Președintele delegației bulgare la Adunarea Parlamentară NATO, a condus totul foarte bine. A vorbit Vice-Ministrul Apărării, Velizar Șalamanov, tânăr, foarte bine pregătit. Assen m-a pus la stânga lui la masă, de cealaltă parte a lui fiind nelipsitul Frank Cook.

Duminică, 14 Martie 1999

Adevărată zi de gestație. N-am avut nici o energie. Nici măcar să însăilez câteva file în acest jurnal de zi.

M-am dus cu cabina până la vârful muntelui, mare lucru nu e. Pârtiile mi se par foarte ușoare. Ca de începători. Dar mi-a plăcut. Ia cam 25 de minute urcatul-coborâtul cu cabinele.

Am avut și o cină foarte plăcută cu Costel Gheorghiu. Și ei au probleme.

Petre Roman nu mai controlează PD-ul. Costel e foarte bine dispus față de mine și îmi atribuie calități pe care nu sunt sigur că le am. Cu un cuvânt, o seară foarte plăcută într-un mic restaurant arhiplin, de pe singura stradă a Borovețului.

Luni, 15 Martie 1999

Plecăm cu un minibus la aeroport. Un impiegat cu față lugubră, monosilabic în expresie, ne pregătește pașapoartele, biletele etc. Avionul e mai mare decât cel bulgăresc cu care am venit.

Masa, cu Nicolae.

La 4.00 p.m., trebuia să avem ședința Comitetului Clubului Parlamentar. Am sosit la timp; Oliviu Gherman s-a scuzat, Năstase ar fi vrut să vină, cum promisese, dar i s-a cerut să conducă ședința Camerei, Cataramă n-a venit, doar Șerban (PD) și-a făcut apariția la orele 4.25 p.m. Am amânat ședința, după consultări la telefon, pentru Joi, 18 Martie. Trebuie să reușim.

Remus Opriș m-a oprit pe coridor. Ce se mai întâmplă?, îl întreb. „Multe, foarte multe. Aud că mergeți la PNR". Nici prin gând nu-mi trece. „Atunci, veniți la Conferința de Presă și faceți o declarație". Sigur că da. Lunea viitoare.

Acasă, căci nu m-am mai dus în plen - vine Călin Husar. Împreună cu Nicolae examinăm situația. Le expun ideea mea fără a le da numele celui pe care eu l-aș dori să ia conducerea *Cotidianului*. Ei vor să-i așteptăm pe germani. Vor veni pe ziua de 12 Aprilie. Chiar dacă ne înțelegem, vor mai trece încă șase luni până vom face un contract. Timpul e foarte scurt. Dacă eșuăm, nu vom avea nici un efect la alegerile din 2000. Să acționăm acum. Vom pierde ceva cititori, dar nu pe toți. În două luni, cel mai târziu, vom ști dacă putem merge mai departe sau nu. Ne vom mai gândi cu toții până mâine.

Phil Bloom mă roagă să-i aranjez o întrevedere cu cei de la „Trinity", cu Radu Vasile și cu Remeș. Cu Remeș sigur nu pot. L-am atacat prea tare în *Cotidianul*. Dar cu Vasile voi încerca. „Noi vrem să mergem împreună și să fii și dumneata la semnarea acordului, săptămâna viitoare", mi-a zis.

Oliviu Gherman vrea să mă vadă în problema colaborării PNȚCD-PDSR. Acum că Iliescu s-a pronunțat pentru o formă acceptabilă de restitutio in integrum, șansele de reușită nu mai sunt neglijabile. L-am invitat mâine la prânz.

Marți, 16 Martie 1999

Dan Diaconescu a venit în biroul meu din Parlament. El e convins că poate face din *Cotidianul* un ziar profitabil în trei luni de zile. Și nu cred că voi avea probleme editoriale cum am cu Cristoiu.

Nicolae vrea să meargă cu formula sugerată de Michael Beck și Călin Husar. Să găsim un partener occidental (sunt deja în legătură cu germani și olandezi), să cumpărăm jurnalul *Național* (jurnal de scandal) și să le publi-

căm în tandem. Așa vom putea câștiga piața. Mă întreb? Faptul că se schimbă proprietarul în sine nu face *Cotidianul* profitabil. Pentru asta avem nevoie de o circulație mai mare și mult mai multă publicitate în coloanele noastre. Și în orice caz, vor trece încă vreo câteva luni până negocierile cu germanii, în primul rând, se vor putea concretiza. Ce facem până atunci? Continuăm să pierdem lunar?

Masa cu Oliviu Gherman. Interesant că omul ăsta vrea să lucreze cu mine, dar am avut impresia că își închipuie că el ar putea să fie omul care ar fi acceptabil tuturor partidelor care se declară democratice. Mi-a vorbit de necesitatea de a-l face pe Iliescu să se retragă: „Iliescu se crede om providențial", mi-a spus la un moment dat. Asta nu mai contează, eu cred că Curtea Constituțională nu-i va mai permite să candideze la Președinție.

Altfel, două ore plăcute, eu ascultându-l mai tot timpul.

Miercuri, 17 Martie 1999

Prezidez ședința Comisiei de Politică Externă. Dugulescu îmi cere să-l audiem pe Novacovici, „Președintele românilor din Diaspora". I-am explicat cine e Novacovici și de ce eu nu pot să-l invit în fața Comisiei. Terminăm repede cele șase proiecte de lege pentru a da avizul nostru. Apoi discutăm pe larg și foarte elevat problema NATO și Kosovo. Ajungem la concluzia că trebuie să facem o nouă declarație a Parlamentului: să exprimăm voința noastră nestrămutată de a intra în Alianță. În ce privește Kosovo, să nu luăm poziție. Intervenția militară acolo ar crea un precedent; ar încuraja iredentiștii maghiari din Vojvodjna, din Slovacia și în primul rând, pe cei din România, să formuleze revendicări imposibil de acceptat; de exemplu, crearea unei enclave autonome sau chiar independente în secuime. Eu nu sunt tocmai de acord, dar pericolul există.

Dugulescu, Mogoș și Iftene Pop îl primesc pe Doru Novacovici ca reprezentant al Diasporei românești. Nu m-am dus. L-au primit în biroul lui Boștinaru.

Ședința BCCC începe la 4.15 p.m. Se discută schimbarea de poziție a PDSR-ului în ce privește proprietatea funciară (teren arabil la 50 ha iar păduri, la 30 ha) și casele naționalizate. Vorbire multă. Unde stăm? Cu PD nu merge. Radu Vasile nu mai lucrează cu ai noștri, doar cu PD-iștii.

Le vorbesc răspicat. Tocmai ne venise știrea că dolarul a ajuns la 23.000 lei. Nu mă miră câtuși de puțin. V-am avertizat de starea precară și că vom ajunge la sistarea de plăți, la faliment, dacă nu încheiem acordul cu FMI. Stabilitate ne trebuie. O putem avea într-o coaliție mare bazată pe PNȚCD și PDSR. Să ne punem de acord asupra unui program. Am sugerat acest lucru în 1992, după alegerile de atunci. Coposu s-a opus. Dumneata, domnule Președinte, te-ai opus. Ați argumentat că Guvernul lor va cădea în iarna 1992/93. Am zis că nu se va întâmpla. Că nu va cădea nici în iarna 1993/94 și că pro-

babil își vor îndeplini tot mandatul, ceea ce s-a și împlinit și că, în acest răstimp vor câștiga toate pozițiile importante în țară. Acum e o situație similară. Dar de data aceasta e mult mai favorabilă nouă. Noi îi acceptăm, noi putem impune programul nostru, poate nu integral, dar în mare parte. Și astfel vom realiza stabilitatea ce ne lipsește.

Au luat mai mulți cuvântul. Diaconescu s-a opus. Doar senatorul Manea a vorbit pe față în favoarea propunerii mele.

S-a discutat apoi scrisoarea fraților Boilă. Nu în amănunt, pentru că nimeni n-o citise. Țepelea a citit părți din ea cu voce tare. Apoi Diaconescu altele. Evident, trebuie să i se răspundă, e un atac frontal la conducerea PNȚCD. Frații Boilă cer convocarea unui Congres extraordinar PNȚCD. Diaconescu sugerează că nu putem răspunde la o scrisoare deschisă de care am luat cunoștință din presă. Să așteptăm până ne vine oficial.

Stabilisem cu Ciorbea că vom sta de vorbă după ședința BCCC. Îmi spune acum că Diaconescu l-a invitat la el, dar va veni cât poate mai repede la mine acasă. A sosit pe la 7.15 p.m. A stat până după 9.00 p.m.

În esență, PNȚCD nu se mai poate schimba. E dominat de elemente provenite din PCR și de altele care n-au nici-o legătură cu tradiția noastră de serviciu în slujba țării. Politica urmată e pe cartea franceză - Petre Roman și prietenii lui din Partidul Socialist din Franța. Iliescu a fost sfătuit în America să facă declarația cu restituirea proprietăților ca să poată intra din nou la guvern, într-o formă sau alta.

Mi-a vorbit apoi de hotărârea lor (el, Boilești, Petrina și alții) de a forma un nou Partid Creștin Democrat. Au deja oameni în 30 județe. Sâmbătă va fi prima lor mare adunare și mâine, Joi, 18 Martie, se întâlnesc în grup restrâns să pregătească întrunirea de Sâmbătă. M-a invitat să iau parte și eu. Ține foarte mult să mă alătur acestei inițiative. Nu mi-a făcut o propunere precisă. Nu mi-a spus unde mă vede în Partidul ce vor înființa. În discuție însă, a ieșit pe față propunerea ce mi-a făcut Măgureanu ca PNR-ul lor să mă facă pe mine candidatul lor la Președinție.

Înainte de toate astea, la ora 13.00, ca să fiu exact, am acceptat să rostesc câteva cuvinte la lansarea cărții lui Lucian Matei, *Povești pseudocinegetice*. A avut loc la librăria „Mihail Sadoveanu". Mi-a făcut plăcere.

Joi, 18 Martie 1999

Ciumara mă felicită pentru ce am zis ieri la BCCC. Și Dejeu. Mulți alții mă întreabă ce am zis. Iftene Pop, Argeșeanu, Rizescu. Iar Țepelea îmi spune că „marea alianță" pe care o vreau eu, e ceea ce vrea și Emil Constantinescu. Da, dar el o vrea ca să se asigure că va fi reales Președinte în anul 2000.

Iulian Crețu mi-a telefonat dis-de-dimineață. PNȚ-ul lui Lambru a rămas fără Lambru. Președinte de Onoare e Gionea. Mă vor pe mine. Sunt foarte

bine organizați etc. Ține neapărat să ne vedem astăzi, căci mâine pleacă la Timișoara și se întoarce abia Luni, 22 Martie.

Cam la ora 13.00 începe ceremonia dezvelirii bustului lui George I. Brătianu, tatăl Ioanei, fiul lui Ionel. Multă lume, foarte gălăgioasă. Cum n-aveau microfoane, vacarmul conversațiilor acoperea total cuvântările. Apelurile repetate la liniște obțineau câte o scurtă pauză. Dar curând vocea oratorului iar era înăbușită. Au vorbit Quintus, Ioana, Dan Lăzărescu, Diaconescu, Adrian Năstase, Remeș, Țepelea. Toți au fost bine, dar nimic deosebit.

E primul bust în Camera Deputaților, pe coridor, bineînțeles. Ar trebui să mai punem și altele.

M-am dus la ședința Clubului Parlamentar. Oliviu Gherman venise la timp, a stat să citească documentele, a semnat unde trebuia și a plecat. Noi, ceilalți din Comitet, am venit la sfârșitul ceremoniei dezvelirii bustului cam cu mai bine de o oră întârziere. A desfundat o sticlă de vin și a venit și Ioana Brătianu. „Tot ți-am făcut semn să vii lângă mine, la ceremonie, mi-a zis. Cum n-ai venit, vin eu acuma". Nu era cazul să apar lângă tine, i-am spus. Am fost fericit să particip și eu la acest foarte important moment. Și pentru Parlament, pentru țară și pentru tine.

Ședința a început îndată ce a venit și Adrian Năstase. Ioana a fost și ea tot timpul de față. Am tranșat foarte repede toate problemele la ordinea zilei. Am vorbit de utilizarea acestor spații în clădirea Parlamentului și că se va putea realiza o terasă. Să facem din ea ceva asemănător terasei tee-room din Camera Comunelor. Toată lumea să dorească să meargă acolo cel puțin o dată în viața lui. Apoi, în spațiul enorm, de peste 20 ha, am sugerat să se facă un driving range de golf. Chiliman e cel care se opune de fiecare dată. Violent chiar. Eu propun să se facă totul pe cheltuiala americanilor, dându-le bineînțeles o concesie pe 10 ani. Dar dacă avem un plan acceptabil de a dezvolta terenul, să putem rezilia contractul. Americanii acceptă această situație. Chiliman tot se opune, susținut și de doamna Ivănescu. Vom concesiona barul și un mic bufet și vom dota și amenaja camerele ce ne stau la dispoziție.

De-acolo, direct la birourile Alianței Civice, în Piața Amzei. Eram 12 bărbați prezenți. Deci, cu mine 13. Vorbea Matei Boilă. I-am cerut iertare pentru întârziere, am strâns pe rând mâna fiecăruia, m-am așezat pe scaunul care era încă liber și am ascultat. Matei și-a terminat analiza pe linia scrisorii deschise adresate conducerii PNȚCD. Ciorbea a dus ideea mai departe. Ce facem? Căutăm schimbarea politicii PNȚCD, a conducerii PNȚCD, sau cum primele două acțiuni n-au nici-o șansă de reușită, înființăm un partid, pe linia autentică Iuliu Maniu-Mihalache. S-a discutat mult. Printre cei pe care i-am identificat, Ticu Dumitrescu, foarte bătăios, Virgil Păunescu, participant activ, Marian Munteanu, așezat lângă mine, tăcut, pasiv, Alexandru Busuioceanu și un domn Niculescu. Plus Iftene Pop și Liviu Petrina. Ultimul, venind și ieșind de vreo două ori.

Ciorbea s-a exprimat clar: „Un Partid nou, axat pe pilonul PNȚCD". Matei Boilă: „Eu afirm că sunt în acest Partid... pe principiul că s-a născut din PNȚCD". Apelul lui Boilă: „Vreți să vă salvați conștiința? Să scăpăm de ce s-a întâmplat cu PNȚCD în anii 90... Au intrat mulți infiltrați... foștii deținuți politici se ascund de trecutul lor ... mulți au fost racolați. Eu îi știu...".

Mi-au cerut opinia. Ezitant le-am spus: Sunt foarte îngrijorat de ce se întâmplă în Partidul nostru. N-am ezitat s-o spun. Am vorbit la Satu Mare, la ședința Biroului de Conducere lărgit am fost scurt și explicit. Deci vreau să facem ceva să schimbăm lucrurile. De aceea am venit. Nu sunt spion...

Am mai stat vreo jumătate de oră și apoi am plecat din nou strângând mâna fiecăruia în parte. Iftene Pop a venit cu mine. În mașină mi-a spus: „Eu nu sunt pentru o ruptură. Nu sunt pentru fărâmițare". De acord.

Vineri, 19 Martie 1999

Un tânăr, Daniel Scăneru, din Turnu Severin vine foarte emoționat. Dorea să mă cunoască. Poate sunt naiv, dar omul mi s-a părut autentic. Abia de putea vorbi. În fine, să mă mai sune.

La prânz vine Ioana Brătianu întâi. Apoi Phil Bloom cu Doug Schneider. Masă bună: icre, pui, înghețată, prăjitură și fructe, pălincă, șampanie, vin alb. Altceva n-au mai vrut.

Am făcut așa fel ca Ioana să-și ia angajamentul să-i vorbească lui Remeș. De el depinde dacă ASTRA Vagoane poate să fie achiziționată fără ca ei - „Trinity" să plătească și penalitățile, pentru că datoria ASTREI nu s-a plătit la timp. Datoria o plătesc, dar nu penalitățile. Ioana a încercat să-i vorbească imediat lui Remeș, dar el a plecat. Se întoarce Luni. Venirea americanilor în această întreprindere va fi un beneficiu enorm pentru societatea ASTRA Vagoane, pentru Arad, dar chiar și pentru țară, pentru că ar fi un semnal și pentru alți investitori americani să vină în România.

Sâmbătă, 20 Martie 1999

Nu înregistrasem când va începe și mai ales unde se va ține întrunirea de lansare a noului Partid. Diverse încercări m-au dus în cele din urmă la Petrina. Am ajuns la 10.45. Încă nu începuseră, deși convocarea era pentru 10.00 a.m. Mi-am găsit și eu un scaun în rândul întâi, dar lateral, nu în fața Prezidiului. Câteva minute după venirea mea au sosit Ciorbea, Ticu Dumitrescu, Matei Boilă și Senatorul Săndulescu. Ciorbea a venit special la mine să mă invite în Presidium. Am refuzat politicos, dar am rezistat tuturor insistențelor!

Ce a spus Ciorbea în cuvântarea lui de deschidere a fost bine. 15 puncte, 15 întrebări la care toți ar trebui să găsim răspunsuri. Mi-am luat note. Succinte. Evident, pentru mine ar fi evocative. Pentru alții nu știu. În orice caz le alătur.

Au fost prezenți delegați sau, mai bine zis, reprezentanți, căci delegație n-au

putut să aibă de la alţii (!), din 19 judeţe. Plus Aradul, pentru că şi eu am fost prezent, dar le-am spus de la început că sunt foarte îngrijorat de situaţia în care ne găsim şi că am venit să vedem ce putem să facem. „Pe post de observator", a intercalat Ticu Dumitrescu. N-am comentat.

S-au făcut cuvântări: Ciorbea, Ticu, Săndulescu, Matei a vorbit doar la sfârşitul celor cinci ore şi jumătate de discuţii fără nici-o întrerupere. Nelu a vorbit lung şi dezlânat, spunând adeseori lucruri reale, justificate. A făcut-o când a vorbit în numele Clujului, căci judeţele au fost chemate să-şi spună cuvântul în ordine alfabetică. Interesant de remarcat că au fost 11 judeţe din Vechiul Regat şi 9 din Transilvania şi Banat.

Ing. Mihai Corneliu Zgâia, care şedea lângă mine, din Alba Iulia, mi-a spus că sunt foarte iubit în judeţul Alba. Când vin să le vorbesc etc.?

Cristian Marinicu-Ţăranu, tânăr, cu barbă impresionantă, după ce şi-a terminat expunerea a zis: „Pe noi ne interesează opinia domnului Ion Raţiu". El e din Timiş, lucrează în Timişoara.

Pe scurt. S-a decis să se întemeieze un nou Partid. Au avut diverse propuneri cum să-l numească. Cel mai absurd, dar cu oarecare logică, a fost avansat de Nelu Boilă: Alianţa Naţională Creştin-Democrată Iuliu Maniu.

Argumentul e simplu. Nu vrem un nou Partid. Suntem forţaţi să-l facem pentru că PNŢCD, infiltrat până în măduva oaselor de comunişti, a abandonat principiile Partidului lui Iuliu Maniu. Cam asta e.

Duminică, 21 Martie 1999

Petrovici îmi telefonează. Vorbeşte de Boilă şi de posibilitatea demisiei lui din Partid. E bine? Mă întreabă. Sigur că nu e bine. Dar ei merg mai departe. Vor să facă un nou Partid, i-am răspuns. „Jumătate din BCCC nu sunt oameni de valoare, nu de o moralitate desăvârşită". Mi-a ridicat osanale în această privinţă. Vrea să pregătim Congresul Partidului care trebuie să aibă loc în anul 2000. Să vorbesc cu preşedinţii organizaţiilor judeţene. Toată lumea mă respectă. „Partidul e acum dominat şi condus de mitici. Mulţi vor să schimbe situaţia". Eu nu pot să mă angajez într-o campanie. Dacă faceţi voi sondajul şi, într-adevăr, se doreşte intervenţia mea, mă voi sacrifica. Altfel nu. Mi-a vorbit apoi de Silvia, care are un deosebit respect pentru mine. Să lucrez cu ea.

Dau mai multe interviuri. La *Cronica Română*, la *Cotidianul*: Nu mă înrolez nici în PNR şi nici în noul Partid care va fi lansat de Ciorbea şi Boilă.

Seara, îl găsesc pe Ciorbea la telefon. Îi spun că nu pot părăsi PNŢCD. Sunt de acord că lucrurile nu merg bine în Partidul nostru, dar să rezolvăm problemele între noi; nu prin crearea unui nou partid. De altfel, fraţii Boilă mă deranjează. Prea sunt fanatici, i-am spus şi m-am referit la ştirea primită astăzi de la Cluj că Matei a anunţat deja formarea unui nou partid în cel mult o lună. M-am înţeles cu Ciorbea. „De aceea decizia finală încă nu a fost

luată", mi-a spus. În orice caz, ne respectăm reciproc și i-am propus o masă, ca să stăm liniștiți de vorbă.

Ion Varlam îmi trimite un lung articol în care-l „desființează" pe Ciorbea. Nu prea are dreptate, dar originea lui Ciorbea, din Procuratură, nu e sănătoasă. Eu însă cred că Ciorbea e autentic doritor să servească democrația.

Luni, 22 Martie 1999

Nu m-am dus la Conferința de Presă. *Cotidianul*, *Adevărul* și alte ziare au publicat poziția mea față de inițiativa Ciorbea-Boilă. Menționează că la ședința BCCC am vorbit în favoarea unei mari Alianțe PNȚCD-PDSR-UDMR pentru a obține stabilitate. Vreo două, *Ziua* mi se pare, și nu mai știu care, l-au citat pe Matei Boilă că i-aș fi promis ca și eu să intru în noua lor formațiune.

Au fost la mine, în biroul meu de la Comisia de Afaceri Externe, Dr. Adrian-Cristian Kyçyku, care publică revista *Haemus*, împreună cu fostul Ambasador român la Tirana. Vor să-i ajut cu publicarea revistei. I-am pus în legătură cu Călin Husar.

Sosesc exact la ora 5.00 p.m., cum mi-a sugerat Diaconescu. Mă ține în anticameră până la 5.20. Vorbea cu Remus Opriș. Afabil, prietenos, m-a întrebat îndată cum a mers întrunirea Ciorbea-Boilă. I-am dat doar ce apăruse deja în ziare. Vroia să știe mai ales care au fost vârfurile de la Alianța Civică prezente. Eu nu-i cunosc, Ana Blandiana, Valeriu Stan n-au fost.

Analiza pe care au făcut-o cei din prezidiu e justificată, e corectă. Dar eu nu pot să merg cu scindarea Partidului. De altfel, ăsta este motivul pentru care m-am abținut de la vot, la 27 Februarie: în rezoluție se spunea clar că aprobăm gestiunea Guvernului, am zis. „Trebuia s-o facem. Nu puteau evita acest lucru". Da, dar puteam utiliza o altă formulă, nu o „aprobare" explicită. Puteam să acceptăm ce s-a făcut și să susținem pe mai departe Guvernul. Dar nu era nevoie să spunem cu „aprobăm". De altfel, trebuie să recunoaștem că guvernarea noastră a fost și este deficitară. Ciumara e finanțist, dar e din școala comunistă. Măsurile lui de impozitare a întreprinderilor mici și mijlocii au fost dezastruoase. Radu Vasile, eu credeam că va fi un keynesian - așa am zis când am vorbit la lansarea unei cărți de-a lui. Văd că face o politică economică exact pe dos. Poate sub presiunea FMI, dar putea negocia. Aici i-am povestit succint cum am creat și menținut linia de vapoare, pe banii clienților, căci eu n-aveam capital semnificativ.

Și continui. I-am dat lui Radu 20-30 de telefoane. I-am lăsat mesaje, nu mi-a răspuns niciodată. Dar nici Coposu nu mi-a telefonat niciodată, decât atunci când îmi cerea bani. Dumneata mi-ai telefonat o singură dată, în tot acești ani. Acum, recent. Altfel, totdeauna eu îți telefonez. „Nu, asta nu-i așa, nu se poate", a reacționat. Ba da, așa e. Experiența mea în lumea capitalistă, în care vrem să intrăm, nu v-a interesat. Îi ascultăm întotdeauna pe Vasile Lupu cu inepțiile și

obsesiile lui şi pe Remus Opriş, şmecherul, Opriş, cu analizele lui... „Ce să facem? Aşa suntem".

Am discutat, apoi sugestia mea să mergem spre o coaliţie cu PDSR şi UDMR. „Nu. Ţara n-ar accepta-o. Nu merge". Noi avem nevoie de stabilitate. Numai cu PDSR am putea-o obţine, în condiţiile actuale.

Roxana vine şi ne întrerupe şi stă, şi stă, fără nici-o justificare serioasă. Ca la urmă să spună că Nelu trebuie să meargă la Guvern. Dar nu mă ridic. În cele din urmă, ne lasă din nou singuri. Îi repet lui Diaconescu: Situaţia noastră e foarte gravă chiar dacă se semnează acordul cu FMI. Ne trebuie cinci miliarde dolari ca să supravieţuim. De unde-i scoatem? Ne trebuie spatele acoperit. Ciorbea era în pragul obţinerii unui acord pe trei ani cu FMI. Atunci am fi obţinut stabilitatea şi încrederea Occidentului. Atunci ar fi venit investitorii străini. Altfel, numai cei care sunt gata să riste mult.

Discuţie despre declaraţia lui Constantinescu că vom trimite trupe în Kosovo. Roxana îi cere insistent lui Diaconescu să facă o declaraţie de susţinere. Nelu refuză: nu e nevoie! „Da, dar, dacă Preşedintele a făcut-o, trebuie să faceţi şi dumneavoastră". Diaconescu, har Domnului, rezistă. Marinarul Dorneanu vine cu colegul lui. Au format o organizaţie omologată la Ministerul lui Athanasiu. Vor să-i ajut cu 400 milioane lei. Nu văd cum, dar mă voi gândi.

Seara mergem la cinematograful Studio. Chris Crabbie şi Helen Meixner, Directoarea British Council în Romania, au prezentat filmul „Shakespeare in Love". Foarte multă lume. Mare reuşită. La recepţia ce a urmat, remarcabil de mulţi au venit să mă felicite pentru declaraţiile mele din ultimul timp.

Marţi, 23 Martie 1999

Adunarea „US-Romania Action Cttee" of the Center for strategic & International Studies la Hilton Hotel. Subiectul: „Planing a Security Roundtable on South East European Security".

Şedinţa e condusă de Adrian Severin. Generalul Mihai Ionescu, de la MApN, Viorel Ardeleanu de la MAE, Deputatul Mihai Gheorghiu şi alţii iau cuvântul. Eu am vorbit destul de mult. Urmează să avem o întrunire preparatorie în 12/13 Iulie 1999 şi o conferinţă mare la toamnă.

Mi-am uitat telefonul mobil acolo. Şansele de a-l recupera nu prea sunt bune.

Primesc o invitaţie de la Fundaţia Iuliu Maniu din New York pentru cuvântarea lui Charles King „Este rezolvată chestiunea Basarabiei?" Îi telefonez imediat lui Justin Liuba, Preşedintele activ al Fundaţiei, să-mi exprim regretul că nu pot fi prezent. E un lucru bun că Catedra de Studii Româneşti de la Georgetown se afirmă în felul acesta.

Dimineaţa, la orele 10.00, eu îi primesc pe delegaţii Parlamentului din Kazahstan. Sarcina de a-i primi mi-a revenit mie pentru că Boştinaru, care s-a dus la spital pentru o verificare, a fost oprit şi operat pe loc pentru pietre la rinichi.

Nu citisem dosarul pregătit cu relațiile bilaterale, căci mi l-au dat exact cu patru minute înainte de sosirea delegației. Așa că am improvizat despre Drumul Mătăsii, marea întindere a statului lor, marea bogăție în resurse naturale, petrol, în special, dorința noastră la legături strânse economice, drumul petrolului pe Dunăre până în inima Europei etc. și legăturile culturale. Cum au făcut să atragă investițiile străine?, i-am întrebat. În fine, totul a mers bine.

Miercuri, 24 Martie 1999

Simpozion despre „Securitatea Europeană și Extinderea NATO", organizat de grupul nostru parlamentar (PNȚCD), MApN și „Hanns Seidel". Babiuc, ca de obicei, neinteresant dar solid, Gen. Degeratu bine, Țepelea aerian, Lepșa din partea Partidului - cine l-o fi ales ?, în fine, Ion Mircea Pașcu pune problema noii dimensiuni ce-și asumă NATO acționând fără mandat din partea ONU sau OSCE. Zoe Petre, pentru Președinție, sofisticată în prezentare, apără declarația Președintelui de totală acceptare „a necesității" acțiunii NATO în Kosovo. Neînțeleaptă poziție. Noi nu trebuia să ne pronunțăm. Alătur notele mele despre cuvântarea ei.

Ceaușescu a vorbit lung, cu o voce oarecum agresivă, dar conținutul bun.

Discuție n-a fost, căci timpul alocat deja trecuse. Iftene Pop a pomenit că extinderea NATO s-a făcut în trepte și niciodată noile state atunci acceptate nu îndeplineau întocmai toate condițiile de accesiune: Grecia și Turcia în 1952, Germania în 1955, Spania în 1981 și acum, Cehia, Polonia și Ungaria. Am luat și eu cuvântul, ca să vorbesc în englezește pentru că nimeni n-a utilizat această limbă până atunci. Pe scurt: ca NATO să aibă credibilitate, extinderea trebuie să continue, să fie nominalizate țările cu șansă de reușită în ordinea de prioritate, să se definească cu precizie condițiile care trebuie îndeplinite de țările candidate. La recepția care a urmat am avut o bună discuție cu generalul Mihail Ionescu. Am vorbit de raportul ce trebuie să prezint la sesiunea de primăvară AAN (acum APN: Adunarea Parlamentară NATO) care va avea loc în luna Mai.

Joi, 25 Martie 1999

Ziua Națională a Greciei. Noul Ambasador Stelios Mallikourtis, foarte simpatic. După recepție, prânzul cu Ioana și Elisabeth. Ea e femeie foarte independentă, în bună formă. Se căsătorește cu Petre, „Dar îmi mențin independența!", mi-a zis.

Ioana e încântată că a semnat un contract cu o mare casă de discuri să publice multe opere conduse de tatăl ei, George Georgescu. I-am spus și eu că am găsit doi istorici la Cluj, gata să se angajeze să cerceteze și să scrie istoria familiei Rațiu. Important e ca Alexandru să vorbească bine românește, dar să nu-l forțeze s-o facă. Ar fi contra-productiv.

Seara, la Tele7abc cu Dan Diaconescu. Mai ales despre Kosovo și bombardamentul NATO. Am declarat, clar, că intervenția lui Constantinescu nu trebuia făcută, din moment ce nu ni s-a cerut. „De ce a făcut-o?" Probabil pentru a câștiga galoane pentru România în drumul nostru spre NATO - ceea ce e de înțeles. Totuși, România nu trebuia să se implice. Noi nu suntem un stat membru al Alianței. „Ce se va întâmpla dacă vin rușii să treacă prin România?" Nu vor veni, dar dacă vin, trebuie să ne opunem. „Situație periculoasă" Da, dar NATO a declarat deja că statele vecine Iugoslaviei vor fi apărate în caz de conflict.

M-a întrebat și de Transilvania și de ungurii noștri. Nu e comparabilă situația. Noi dăm toate drepturile ungurilor. O soluție prin crearea unei regiuni autonome nu poate da rezultate pentru că, oricum ar delimita regiunea autonomă, lași mai mulți unguri în vestul României, în vestul Transilvaniei în special, decât înlăuntrul regiunii autonome. Doar o Transilvanie întreagă autonomă i-ar putea include pe mai toți, dar așa ar fi o minoritate de 1 la 6 sau la 7. Soluția e cea pe care am adoptat-o: UDMR-ul face parte din coaliția de guvernare.

M-a întrebat și dacă voi merge cu frații Boilă într-un nou partid. Am explicat: m-am născut în Partidul din care fac parte. Eu critic performanța noastră pentru că urmăresc interesele țării, ale națiunii întregi. Și dacă noi nu servim aceste interese acum când suntem la putere, trebuie s-o spun. Dar observațiile mele au fost făcute într-o ședință BCCC, care a fost secretă. Eu n-am adus laude PDSR-ului. Am considerat doar alternativele, cu PD-ul n-a mers și nu merge. Cum toate sondajele arată că nici un partid nu poate spera să obțină o majoritate absolută în Parlament, trebuie să ne gândim bine ce facem.

Dezideratul suprem este nevoia de stabilitate. Atunci vor veni investitorii străini. Altfel, prea puțini. Cu PDSR, dacă ne-am pune de acord asupra unui program minim, acum că și ei au anunțat că vor garanta proprietatea privată, s-ar putea realiza această atât de necesară stabilitate.

Am subliniat că nu se pune problema părăsirii Partidului, de dragul fraților Boilă. „Da, dar ei sunt nepoții lui Iuliu Maniu". Dacă vine vorba, și eu sunt înrudit cu Iuliu Maniu, pentru că Dorina, fiica Memorandistului, s-a căsătorit cu Iuliu Coroianu și sora acestuia, Clara, a fost mama lui Maniu.

Cele 35 minute alocate programului au trecut pe nesimțite. Nu puteam spune tot ce-aș fi vrut.

Diaconescu a venit apoi la mine acasă. Am vorbit de *Cotidianul*. Vrea să vină, să-i dau doar jumătate din ce primește Cristoiu. El nu înțelege cum acest ziar, deja stabilit de nouă ani de zile, pierde bani. Și mi-a explicat cum face el *Oglinda*, care-i aduce un venit net în fiecare lună. Programul lui la Tele7abc e zilnic și are 3,5 milioane de telespectatori. Sub conducerea lui, *Cotidianul* ar primi un puternic impuls pentru o distribuție mult mai mare și mai bună.

Doina îmi telefonează să-mi spună că „cei de la Foreign Office" nu înțe-

leg de ce *Cotidianul* reprezintă poziția Moscovei în problema Kosovo. O întreb cine anume? După ezitări îmi dă două nume. Nu știu dacă identific persoanele în mod corect, căci nu mi-a silabisit numele lor. Să mă interesez.

Vineri, 26 Martie 1999

Fundația „Fecioara Maria" a făcut o expoziție de pictură de copii în sediul PNȚCD, Sectorul 2. Foarte reușită. Pe lângă directoarea școlii a vorbit Pictorul Sorin Dumitrescu, cel cu barbă mare. De altfel, frumos. Eram singurul din conducerea Partidului care a răspuns la invitație. Mi-au cerut și mie să vorbesc Copiii cu talent într-adevăr pot să redea esența lucrurilor căci sunt încă neinfluențați de presiunile societății și culturii căreia aparțin. Am cumpărat și eu o mică icoană de lemn.

Cina cu Theis Rice de la Trinity, cu Phil Bloom și Corneliu Ionescu de la Global Business Group, să marcăm semnarea contractului încheiat de Trinity cu ASTRA Vagoane din Arad. Douglas Schneider n-a venit. E bolnav. Sunt foarte mândru de această privatizare pe care am susținut-o din plin. E ceea ce ne trebuie. Investiție serioasă în modernizarea, eficientizarea și relansarea firmei, plus disponibilitatea capitalului de lucru.

La 9.45 prompt a venit mașina de la TVR Internațional să mă ia, așa cum programasem. Cu fostul Ministru al Apărării, Tinca, în programul lui Vicențiu Purcărea, „Dialoguri fără frontiere". Am vorbit de Kosovo. Eu, critic la adresa Președintelui Constantinescu, el, mai puțin. Dar ambii ne-am declarat împotriva utilizării forței armate pe care o acceptăm numai pentru a împiedica un dezastru umanitar și mai mare decât cel existent astăzi. Altă justificare a bombardamentului nu poate să existe.

Am răspuns unor întrebări, toate din Diaspora. Printre ele, și din partea lui Pătârlăgeanu. În răspunsul meu l-am descris ca foarte bun român.

După interviu, nu știu cum a venit vorba de Coposu. Mi-a povestit Tinca o întrevedere cu Cornel. „Mi-a vorbit aproape tot timpul de dumneavoastră. Cum n-aveți bani, care sunt ai soției, cum n-aveți afaceri în Occident, cum ați exploatat pe alții din Occident etc. Numai de rău mi-a vorbit". I-am zis: Nu mă surprinde, dar ți-aș fi recunoscător dacă mi-ai pune lucrurile astea pe hârtie, ca să le am în arhiva mea.

Luni, 29 Martie 1999

Sunt răcit. Am stat în casă Sâmbătă și mi-am scris „The Diary" pentru Andrew Begg care pregătește un săptămânal de limbă engleză: *Vivid.*

Ieri după-amiază, au venit Grabowski, Varlam și Herlea la mine. Herlea, în special, ne-a explicat frustrarea lui și cum este exclus din orice activitate centrală a Guvernului. Pe Radu Vasile nu l-a văzut pentru o discuție din luna August! Ia parte, bineînțeles, la ședințe de Guvern, dar este boicotat peste tot. Iar cei de la

MAE vor pur și simplu să-l schimbe. Au răspândit deja opinia că UE vrea acest lucru. Băsescu i-a spus-o în față: „Cu dumneata nimeni nu vrea să lucreze". Roman e furios pe el pentru că el are mai multă competență și cunoaște franceza la alt nivel decât Roman. Ne-a explicat că trebuie să dăm răspunsuri pentru UE la 6 000 de întrebări. E singur și n-are nici birouri potrivite.

Vorbind de Radu Vasile: „Are o baftă extraordinară omul acesta. Acum, cu preinfarctul lui și-a atras simpatia și admirația țării, când, de fapt, este un incompetent, un amator".

Varlam ține mult să scoatem *Românul Liber*. Ca un supliment la *Cotidianul*, măcar. Ideea trebuie examinată.

La cină vine Kay Shavers, fata celui care are cea mai mare librărie din Savannah. Nimic special, doar că ea e un caz tipic de occidental care se simte foarte bine în România.

Înainte de a veni la cină am luat parte și eu la întrunirea celor care au fost însărcinați să redacteze Declarația Parlamentului Român în problema Kosovo. Opriș era marele mahăr. Popescu-Tăriceanu îl seconda. Lucrau de zor. Discuții peste discuții, în stilul nostru românesc caracteristic. Îi las să discute. Formulez eu un text foarte scurt, în englezește. Pe urmă mă duc cu el la masa unde lucrau ceilalți: Asta e ceea ce cred eu că ar fi bine să declarăm, le spun. De fapt, eu am fost de opinia că nu e necesar să facem nici o declarație. Dar, din moment ce Președintele României a făcut deja o declarație foarte categorică, e bine acum să facă și Parlamentul României același lucru. Asta e sugestia mea. Le-am citit textul (pe care-l alătur aici). Tăriceanu a intervenit imediat. „Domnul Rațiu e foarte abil. A făcut declarația în limba engleză care este mult mai precisă decât română. Trebuie însă să sprijinim pe față Declarația Președintelui". I-am lăsat apoi.

Marți, 30 Martie 1999

Transmit prin FAX contribuția mea pentru săptămânalul *Vivid*, al lui Andrew Begg.

În sala de ședințe, diferite grupuri discută ce trebuie să declarăm în numele Parlamentului despre Kosovo. Neagu (PDSR) a fost complet de acord cu formula mea. Am discutat și cu Iliescu. Și el crede că este foarte important să avem o singură poziție, întregul Parlament. Pașcu, la fel.

Deputatul Baciu dă o recepție la Clubul Parlamentarilor.

Seara, iau cina la „Rața Pekineză", invitat de deputatul Vilău, fost PD-ist, acum independent, la fel cu Adrian Severin. S-ar putea să organizeze și ei un nou Partid. Vilău e foarte pentru mine. Nu cumva să plec din țară.

Miercuri, 31 Martie 1999

Ședința Comisiilor Parlamentare ale Camerei și Senatului cu Ambasadorii

NATO. Vorbește Boștinaru, care abia ieșit din spital conduce ședința: Poziția României în problema Kosovo și a intrării noastre în NATO. Îi invită apoi pe Ambasadori să ne vorbească. Chris Crabbie a vorbit în numele tuturor. Ei vor să cunoască punctul nostru de vedere ca să-l comunice Guvernelor lor. În orice caz, ei nu pot să exprime nici o părere înainte de summit-ul de la Washington din 22 Aprilie, anul acesta.

Ambasadorul Franței, Pierre Ménat, zice că Declarația Parlamentului de ieri e foarte importantă pentru că demonstrează opțiunea fermă a României de a se integra în NATO. Canada e pentru includerea României în Alianța Nord-Atlantică. Spania susține România și o consideră esențială pentru Alianță.

Apoi vorbesc Neagu, Szilagyi, Meleșcanu, Ceaușescu, eu (în englezește), Dan Lăzărescu, Cunescu, Iftene Pop (foarte bine), Bleahu. Eu m-am rezumat la a sublinia voința noastră de a intra în NATO - prima condiție de accesiune, cum a definit-o Solana, la Adunarea AAN din Atena. Am menționat și Kosovo, dar numai pentru că prin Declarația Parlamentului am demonstrat marea majoritate cu care am confirmat voința noastră de a ne integra (13 obțineri și 5 voturi contra). Am terminat cerând să nu mergem înapoi de la Madrid, ci înainte. Deci, dacă nu este nimeni invitat, e un pas înapoi. Noi, românii, am prefera chiar ca Slovenia să fie invitată mai degrabă decât să nu fie nici o invitație. Apoi vrem să știm care sunt condițiile de acceptare în NATO; țările care sunt considerate ca acceptabile să fie nominalizate și să ni se dea un „time-table". Am fost cam lung, dar cred că a trebuit să spun aceste lucruri.

Masa cu Victor Ciorbea. Am vorbit de toate. În esență, el ține ca eu să fiu de la început în ceea ce se preconizează acum, adică în noul Partid. Să rezolvăm „neînțelegerea" dintre mine și frații Boilă. Ciorbea acceptă pentru mine orice poziție vreau eu: Președinte de Onoare, Co-Președinte etc., el rămânând Președinte Executiv. Să accept însă să nu fiu deasupra lui Matei Boilă. L-am asigurat că astfel de considerente nu mă interesează. Voi intra dacă sunt sau ajung să fiu convins că este un lucru bun pentru poporul nostru. Nu am vrut să-mi iau nici o obligație, nu i-am promis că voi susține inițiativa lor. „Ar fi o altă situație dacă ați fi cu noi de la început". Ar fi foarte greu. Legăturile de familie, descendența și tradiția mea ar face imposibilă aderarea mea în acest moment. A înțeles. N-a insistat. Ar fi mulțumit chiar dacă aș veni după întrunirea pe care vor avea-o, la 17 Aprilie.

Am analizat împreună ședința BCCC.

Cei de la Bistrița. Barde susține punctul de vedere al celor care au venit în mod special pentru această ședință. Sunt două tabere. Nimic nou! Diaconescu vorbește de vizita lui în Germania. La UE două valuri: în 2002 țările baltice și Slovacia; România în 2006, „dacă face eforturile economice". Un sondaj în Germania ar da 95 la sută împotriva intrării noastre în UE. Șansele ar fi reale ca noi să intrăm în NATO. Investiții? Da, dar lucrurile să fie clare. Situația la noi e

haotică. S-a discutat interimatul. Legea privatizării, celelalte 6 legi, care se pot reduce la patru. Radu Vasile vrea să prezinte el programul, după ce iese din spital. Dacă se face săptămâna asta (Vineri), îl va prezenta Stoica. Dacă se face săptămâna viitoare va prezenta, tot în numele lui Radu Vasile, Babiuc. Constantinescu l-a chemat pe Țepelea la telefon când Radu Vasile a avut infarctul.

Întrunirea de la Cotroceni să nu fie un fel de seminar. Să fie un angajament al Guvernului față de programul ce va trebui să pună în aplicare. De aceea trebuie să fie Radu Vasile sau un alt PNȚ-ist care să-l angajeze. Preferabil, un Ministru de stat.

Părintele Roman din Cluj dă o recepție la Clubul Parlamentarilor. Vine multă lume. Ciumara îmi spune că Radu Vasile simulează. El n-are infarct. A vrut să fie Prim-Ministru dar își dă seama că nu poate face față. Caută acum o ieșire elegantă. Îl interesează să aibă pensia unui fost Prim-Ministru. O fi, n-o fi, un lucru e sigur: Radu Vasile nu face față postului ce ocupă.

La 8.00 seara, mă duc la Hotelul București. Fusesem invitat la Cerveni. N-a apărut, deși l-am așteptat 20 de minute. Am stat însă de vorbă cu Doru Braia care era cu Nicolae Stanciu, unul din cei trei care au fost condamnați pe viață pentru că au complotat să-l împuște pe Ceaușescu. Stanciu și ceilalți doi, Viorel Rovența și Petrică Năstase, au stat în închisoare până acum câteva săptămâni, când au fost puși în libertate mulțumită intervențiilor lui Doru Braia - așa zice el, cel puțin. Constantinescu i-a grațiat, dar a făcut-o punându-i într-un grup de vreo 30 de condamnați de drept comun. „Ar fi trebuit să-i trateze ca eroi și să le dea o patalama în acest sens", zice Braia. Au fost calificați ca infractori de drept comun pentru că ei furaseră pistoalele cu care s-au înarmat.

Cina la niște tineri prieteni de-ai Elisabethei. Foarte drăguți, de altfel.

Joi, 1 Aprilie 1999

Ziarele publică tot felul de păcăleli: Roman e din nou Prim-Ministru; Miron Cozma a evadat și vine la București în fruntea unei armate de 40.000 mineri.

La prânz, la unguri. Stăm de vorbă separat cu musafirul de onoare. Suntem de aceeași părere: ceea ce se întâmplă în Kosovo nu se poate întâmpla în Transilvania. Masa cu Ion Mircea Pașcu. Mergem împreună de la recepția de la Ambasada Ungariei. Ne-am înțeles, ca de obicei: perfect. E prea devreme. Iliescu vrea să candideze din nou. Dacă nu reușește, e gata să facă Marea Alianță cu noi, PNȚCD. Pașcu își dă seama că, pentru moment, această formulă nu e acceptată de Diaconescu, adică de Constantinescu. Dar timpul va veni, dacă Guvernul Vasile eșuează. Nimeni nu-l mai crede pe Vasile. N-a fost un infarct. Îi trebuie doar o scuză să iasă de la putere, basma curată.

Vineri, 2 Aprilie 1999

Răceala mea a izbucnit. Mă simt foarte prost. Stau în pat. Citesc. Seara

Elisabeth și Dinu merg la Operă. Stau acasă până vin să mă ia de la TVR2 pentru programul „Ghici cine vine la mine?". Programul împlinește un an de existență. Am băut șampanie etc. „Light weight!" Dar nu e rău să apar pe micul ecran, chiar dacă nu mi se dă ocazia să zic ceva!

Sâmbătă, 3 Aprilie 1999

Lucrez acasă. Fac puțină ordine pe masa mea de scris. Nu e ușor. S-au acumulat atâtea hârtii, dosare etc.

Cristoiu o ia razna. Nu reprezintă decât punctul de vedere al lui Miloșevici. Americanii sunt criminali. N-o spune pe față, dar ăsta e efectul a tot ce se publică despre cei peste 600 000 refugiați din Kosovo. Doar despre bombardamentele NATO.

Astă seară vine familia Țenovici, Dinu, soția lui, Victor și Mircea. Frumoși băieți. Inteligenți, bine făcuți. Seară foarte plăcută.

L-am invitat pe Dudu Ionescu la cină, pentru ziua de 7 Aprilie când vin Chris și Frances Crabbie. „Nu poate, pentru că e seara când soția lui face cozonaci!"

Mircea Mihăilescu mi-a adus un miel. Splendid.

Duminică, 4 Aprilie 1999

La programul de prânz „Tele7abc" al lui Șerban și Mirela Diaconescu. Mă folosesc de ocazie să urez Elisabethei „La Mulți Ani!" De asemenea, o pomenesc pe Florica Enescu, căci e Duminica Floriilor.

Masă bună cu Dinu Daponte.

Luni, 5 Aprilie 1999

Aniversarea a 50 de ani de la înființarea NATO. „Asociația (Manfred Wörner) Euroatlantica" ne conferă titlul de Membru de Onoare. Recipienți: Melescanu, Năstase, Pleșu (foști Miniștri de Externe), Petre Roman, Babiuc, Dudu Ionescu, Ion Mircea Pașcu, Plângu (actuali și foști MApN sau Președintele Comisiei Parlamentare de Securitate și Apărare), Gen. Degeratu (SSM) și eu. Sorin Encutescu, Președintele Asociației, ne-a distribuit diplomele. A urmat o recepție bine populată, mai ales de militari. Prea puțini parlamentari. Iftene Pop a fost prezent cu soția.

Eugen și Magdalena Paul mi-au dat o fotografie în care am pozat împreună, în Februarie 1999, tot la Cercul Militar, unde a avut loc și această recepție-comemorare.

Atât Pașcu, cât și Adrian Năstase îmi vorbesc de posibilitatea colaborării PNȚCD-PDSR. Ei sunt convinși că Guvernul actual nu-și va putea îndeplini obiectivul. Noi pierdem popularitate; ei câștigă. Probabil, însă, nu destul ca să formeze singuri o guvernare. Atunci va urma nevoia de a asigura stabilitate printr-o coaliție (marea coaliție) PDSR-PNȚCD.

Năstase vorbește de nașterea unei noi ordini mondiale, sub conducerea Statelor Unite, susținute de țările NATO. Parțial are dreptate, dacă aplicăm corectivul că țările NATO nu acceptă automat deciziile Statelor Unite.

Marți, 6 Aprilie 1999

Ședința Consiliului CDR. Diaconescu explică corect ce s-a întâmplat de la ultima ședință. Să decidem acum, dacă mergem înainte împreună și în ce formă, avem nevoie de un nou protocol.

Ticu Dumitrescu a apărat noua forță a sindicatelor: 4 milioane de membri. Amenință cu o grevă generală. Care dintre voi aveți curajul să ieșiți în stradă și să cereți votul populației? Numai înjurături. Emil Constantinescu, zice el, invită organizații doar pe sprânceană? (Pe noi, pe UMRL nu ne-a invitat niciodată.) Ridică apoi problema lustrației. De ce nu dăm în vileag dosarele Securității. Nu se poate face nimic fără Alianța Civică.

Diaconescu revine și analizează ce s-a întâmplat la „demisia" lui Ciorbea.

Partidul a decis să rămânem în continuare la putere atâta timp cât vom obține o majoritate în Parlament. Așa s-a continuat cu Radu Vasile.

Weber: Dacă Radu Câmpeanu nu s-ar fi retras în 1992, atunci am fi câștigat alegerile. PNL s-a instalat acum, cu toate că au venit pe ușa din dos. Acum au pretenții să conducă Convenția. Valeriu Stoica vrea să fie Prim-Ministru etc.

Varlam: Obiectivele: lustrația, Punctul 8, deconspirarea, Legea Ticu, restituirea proprietăților. Cine duce mai departe ideile, obiectivele acestea? S-a decis să se facă o grilă a competenței oamenilor promovați. Nu s-a făcut. Astăzi Guvernul întărește pe cei care conduceau sub comuniști și sub Iliescu. Măgureanu își însușește simbolul arcașilor din Bucovina. Ciumara și Spineanu au prezentat programe care au fost taxate drept incompetente de experții din Occident.

Diaconescu răspunde: La 23 Decembrie 1989, s-a discutat dacă să-i excludem pe foștii comuniști. Coposu a spus clar că nu se poate. Cei 3,9 milioane de membri însemnau foarte mulți, aproape toți intelectualii. Trebuie să-i acceptăm și pe ei. O guvernare curată nu se poate. În coaliție îi avem și pe democrații lui Roman, care au fost comuniști. Toate structurile au rămas. Cu ele trebuie să facem reforma. Îi iei pe cei care vin la tine. La toate nivelurile. Nu poți să selectezi pe criterii obiective.

Bleahu: Să salvăm această țară. Ne pândește venirea PRM etc. Gaddafi, Hussein, Iran, Moscova; se va reface centrul de putere. Documentul pentru mâine la Cotroceni nu are termen de realizare. O colecție de idei generoase. Propunerile - proiectele de legi - să fie discutate în Convenție.

Erorile de selecție. Mulți parlamentari nu au competență.

Îmbogățirile creează mari nemulțumiri. O lege a controlului averilor. Noi trebuia să știm ce greșeli au fost făcute de predecesorii noștri. Nu putem pune

vina numai pe ei. Să încercăm o guvernare pe platforma noastră. Noi nu știm exact care a fost programul Coaliției.

Diaconescu: În ultimii ani ai regimului Iliescu, Petre Roman s-a apropiat de ideile noastre și s-a declarat democrat. Ungurii au venit și ei ca democrați.

Opriș: PNȚCD a declarat în Februarie că locul Alianței Civice e în CDR.

Reforma morală a clasei politice a fost semnată în 1996 de toți șefii de Partide și de Emil Constantinescu. Ar trebui ca acești oameni să-și dea demisia. Legi restante: regimul proprietății, accesul la dosare, contractul cu România și contractul cu tânăra generație. Convenția n-are o imagine în percepția electoratului. Nu facem nimic s-o punem în valoare. De exemplu, Programul care se va discuta mâine la Cotroceni să fie nu numai al PNȚCD și PNL, dar al Convenției.

Drăghici: Am venit în Convenție nu pentru locuri în Guvern sau Parlament. Am venit să distrugem comunismul în România. Acum 45 la sută din oameni nu se vor duce la vot. Sunt speriați de ce se întâmplă.

Simina Mezincescu: Alianța Civică e esențială. Când vine Regele să ne salveze?

Prof. Bruckner (Solidaritatea universitară): CDR trebuie să aibă, pe lângă cele două Partide ecologiste mai mici, organizațiile civile.

Diaconescu: S-a propus ca toate Partidele să facă campania electorală numai în numele Convenției. Dar Partidele au dat foarte mult și ele s-au prezentat electoratului ca Partide, dar pentru Convenție.

Ing. Iurașcu: să cerem modificarea Constituției, în sensul garantării proprietății private. Chiriașii sunt nemulțumiți. Țara așteaptă o analiză. Ce am făcut bine, ce n-am făcut bine. Legea răspunderii ministeriale. L-a atacat foarte dur pe Remeș. Marii corupți se plimbă: George Păunescu, Temeșan. Cei mărunți sunt închiși.

Quintus: N-am fost chemați aici ca să ascultăm toate aceste critici. Convenția Democratică e o stare de spirit. Dintr-o stare de spirit nu se poate ieși. PNL nu va ieși. Există un Consiliu al organizațiilor civice. Convenția Democratică nu poate să fie un organ de decizie. Doar de consultare.

Dumitrașcu: Comunicatul e deja în mâna presei.

În final, s-a decis să se anunțe presei că CDR se va întruni cel puțin o dată pe lună. S-a acceptat existența „Consiliului Formațiunilor Civice din CDR". „Comunicatul" pregătit de acest Consiliu a fost retras în mod tacit.

Cei doi UMRL-iști - Varlam și Grabowski - foarte activi. Prea activi ar trebui să spun, dar au reușit să impunăm ideea că și formațiile civice sunt importante pentru CDR.

Quintus a fost cel care s-a „războit" cel mai mult contra organizațiilor civice. Și când te gândești că PNL-ul lui a intrat în CDR pe ușa din dos.

Diaconescu a condus toată ședința - mai bine de trei ore - deși, evident,

avea dureri la umărul fisurat în căderea lui la Satu Mare. Acum brațul drept îi e în ghips. Trebuie să-i admir tenacitatea.

Urmează ca la ședința următoare a Consiliului CDR să se adopte un nou Protocol de funcționare a organizației.

Interesant de menționat că Președintele Constantinescu a fost atacat pentru proasta lui performanță de aproape toți vorbitorii.

Miercuri, 7 Aprilie 1999

În Camera Deputaților foarte multe intervenții împotriva NATO. Iftene Pop vorbește foarte bine. Subliniază importanța intrării noastre în NATO și arată că NATO nu este împotriva Iugoslaviei ci împotriva regimului dictatorial al lui Miloșevici, care a redus drepturile kosovarilor. Mi-a plăcut intervenția lui în ce privește conținutul. Dar a făcut-o greșit, amestecând-o cu politica rușilor în Basarabia. Intervenția a fost prea lungă (peste 6 minute în loc de cele 3 alocate). A pierdut audiența.

Interesant de remarcat că aproape toți cei care au atacat bombardarea Iugoslaviei s-au referit la declarația lui Constantinescu că „acțiunea NATO e legitimă și necesară". Sunt de acord că nu trebuia să facă această declarație. Doar nimeni nu i-a cerut-o.

Duminica Paștilor, 11 Aprilie 1999

Am venit la Paris, Joia trecută, ca să fim prezenți la nunta Ioanei cu Petre. A avut loc la Primăria Sectorului 3. Deși ne pregătisem cu multă grijă, era cât pe aci să ratăm totul, pentru că ne-a fost imposibil să găsim un taxi! În fine, am ajuns cu Metroul la 117 rue Vieille du Temple, ca să nu putem intra, căci nu știam codul! Nuntașii plecaseră demult. În aceeași clădire, o galerie de pictură. Doamna de-acolo, extrem de generoasă, a sunat timp de o jumătate de oră să ne găsească un taxi. În zadar. În fine, reușesc să opresc un taxi liber. Deci, ajungem. Cam la spartul târgului, dar ajungem.

Recepție la Fritz și Marlies Ammann. Sunt elvețieni din St. Gall. El, tip interesant. Om de afaceri. Ea, înaltă, șocantă, elegantă.

Cina la Ioana și Petre. În familie, Petre mulțumește tuturor într-o frumoasă franceză dar nu foarte inspirat. Sunt presat să spun și eu câteva cuvinte. Se pare că am reușit să nimeresc tonul potrivit. Toată lumea mi-a vorbit; Ioana în special, foarte mișcată.

Extraordinară femeie, Ioana. Are 54 de ani. Fața mult mai tânără, ochi vioi, de la brâu în sus, foarte bine.

Sâmbătă seara, recepție la Ioana și Petre acasă. Vreo 40 de persoane. Alexandru și prietenul lui, Vlad, aveau etichete pe piept cu inscripția „STAFF". Ei deschideau poarta de jos, ușa apartamentului și ofereau un „menu" cu băuturi. Foarte bine pus la punct. Deși de aceeași vârstă, Alexandru e cu un cap

mai înalt decât Vlad, copilul soților Flămând, care mai au și o fetiță, foarte frumușică de 14 ani.

Am vorbit mult cu George Astalos. Va fi numit Ambasador la Luxemburg, îmi spune. Mi-a dat și o cărțulie de poezii de-ale lui, în versiune dublă, română și engleză. Interesante, imaginație bogată, însăilare de cuvinte remarcabilă, adeseori greu de descifrat. Și totuși, place. Te face să gândești ce spune. Traducătorul trebuie că e tot un poet, dar englez, get-beget. Adeseori tonul e mai plăcut în englezește.

Văduva lui Celibidache e pictoriță. Cu oarecare succes. Semnează simplu Ioana. Caroline, vechea prietenă a Ioanei, în formă. Ovidiu Bubulac, scenograf, și el prezent. De asemenea, scriitorul Alexandru Papilian. Le-am vorbit tuturor deschis. Lucrurile nu merg bine în România. Dar trebuie să perseverăm, le-am spus.

A doua zi merg numai eu la liturghie, la Biserica din rue Ribera. Au celebrat mai mulți preoți în frunte cu Mons. George Surdu. Biserica arhiplină. Puțini cunoscuți însă. Neagu Djuvara, de exemplu, Rotaru și încă vreo doi, pe care-i cunoșteam dar nu-mi mai aminteam numele lor. Păr. Surdu, când și-a dat seama cine sunt, a insistat să vin să-i vorbesc. Am acceptat.

Cu taxiul la restaurantul „La Cascade" din Bois de Boulogne. Tutu, Sanda Cipăianu, Ioana, Petre și Alexandru vin ceva mai târziu, pe la 14,35. Masa excepțional de bine poziționată. Vedeam toată sala, în splendoarea ei, verdeața pădurii peste tot vizibilă prin enormele ferestre de jur-împrejur. Candelabrele, plantele tropicale până-n tavanul înalt, foarte înalt, ospătării în smoking, mulți ospătari, ca o armată, toate mesele ocupate. Splendid. E ceea ce un mare restaurant trebuie să fie: opulență, stil, eleganță. Și mâncarea remarcabilă. Nu mai știu exact ce-am comandat, dar toate felurile excepțional de bine prezentate și sufleul de fragi, la urmă, fiecare cu o cupă numai a lui, a stârnit exclamații de admirație și plăcere. E un restaurant foarte scump, dar merită.

După felul al doilea, Tutu s-a dezlănțuit cu povestirile ei. A fost invitată prin anii 1930 de Regele Alexandru al Iugoslaviei, care s-a purtat regește cu ea. I-a dat un mare portret al lui într-o ramă de argint masiv. Cum povestea asta venea după depănarea amintirilor ei cu Aurelio Răuță, n-am rezistat: „a trebuit să te culci cu el, ca să-ți dea fotografia?", am întrebat-o. A răspuns în doi peri... „Vezi, nu răspunde", a intercalat Petre, spre amuzamentul tuturor. De altfel, Tutu, la vârsta ei, e cam mândră de aventurile din tinerețe.

Am lăsat-o cu taxiul la ea acasă. Eu m-am dus la Mons. Surdu. încântat să mă primească. Vroia să știe cum merg lucrurile în România. I-am spus.

„Da, începe el să povestească, i-am avut aici în casa noastră, pe Coposu și pe Constantinescu. Eu i-am spus lui Coposu, cu care am fost coleg la Blaj, că ar fi bine să avem un greco-catolic. Noi avem conștiința datoriei. Unchiul dumitale, Iuliu Maniu, Iuliu Hossu, toți au fost greco-catolici. Nu, Constantinescu e un om excepțional și-l va aduce pe Rege în țară, mi-a spus Coposu".

A continuat cu multe amănunte în același fel.

Am zis prea puțin. Am vorbit de Boilești, de Romi, de Gusti Popa, de toți rectorii misiunii, Toderici, Bârlea, Gherman, Cozma. Apoi de toți tinerii care au trecut pe aici, căci el a fost cel care a înființat misiunea imediat după război. Cum era hotărât să se întoarcă în țară, Gusti Popa a căutat să-l oprească. Degeaba. S-a dus și curând după aceea a fost arestat și închis 10 ani de zile. „Cum, când tinerii fug din țară, dumneata te întorci din străinătate?! Trebuie să fii spion", i s-a spus.

I-am spus că nu vreau ca Partidul să se scindeze. M-a întrebat și de Ciorbea. În fine, e și el foarte îngrijorat. Are 85 de ani, dar se ține bine.

Mi-a vorbit de Mircea Cătană, care e foarte bolnav. Probabil de cancer.

Mi l-a dat la telefon. Am avut o conversație foarte plăcută, emoționantă.

„Eu am fost totdeauna rățesc", mi-a zis râzând. Și mi-a cerut să i-o spun Monsegnorului. Va fi operat, căci are un chist în abdomen. I-am urat însănătoșire grabnică, dar, dacă e cancer, șansele nu sunt bune. Ar trebui să merg să-l văd la proxima ocazie.

Luni, 12 Aprilie 1999

În apartamentul de la Paris. Am aprins micile reflectoare ce aruncă lumina pe peretele acoperit de tablouri din salon. E o frumusețe. Place enorm ochiului meu, la tot cazul. De la stânga la dreapta, adică de la fereastră la ușă, începe cu Petra din Mexico, cu un eseu panoramic al orașului, urmat de un peisaj de iarnă alpin, flori, țărmul Mării Negre de Matilda Ulmu, peisaj subcarpatic cu arbori impunători, Tonitza și două Siegfrid. Rândul al doilea începe cu Luchian, un Grigorescu la Barbizon și altul, cap de bătrân pletos cu barbă de Tăttărăscu. Iarăși Luchian, Siegfrid, iarăși Grigorescu deasupra unei scene delicate de Tonitza, Drăguțescu, Vlad, nud de Tonitza, Verona și Tomaziu. Iar jos de tot, un buchet de flori semnat „Geni 1911", așa cum l-a pictat mama mea la cei 26 de ani ce avea atunci. Tocmai îl discutasem cu Elisabeth. E într-adevăr, bine pictat. Are profunzime tridimensională. În fine, de cele două părți ale divanului, Paladi și Tomaziu. Mai sunt și altele, pe același perete, dar nu-mi mai aduc aminte de numele pictorilor și e prea complicat să le scot de pe agățătorile lor ca să le identific.

Ansamblul, impresia generală e ceea ce mă încântă. Mi-aduc aminte c-am petrecut vreo două zile până le-am agățat pe toate ca să obțin efectul ăsta. Poate întâmplarea și instictul au jucat un rol mai important decât judecata.

Eram contemplativ, silențios.

„Pot să-ți vorbesc, puțin?, mă întreabă Elisabeth, acoperită doar de prosopul de baie. M-am gândit mult. Vezi, Iancule, eu nu mă prea plâng cu sănătatea, dar problemele încep să apară. Eu te înțeleg. Tu ai obsesia de a continua în România. Eu nu mă mai pot întoarce ca să trăiesc acolo".

N-am reacționat deloc. Știu că are dreptate. Pentru ea șederea în România, departe de rudele și prietenii ei, e o pedeapsă, aproape.

Seara vine Vintilă Corbul. La orele 18.30. Foarte punctual. Acum e 22.30. Deci, am fost împreună patru ore, fără nici o întrerupere. Debitul lui e remarcabil. Vorbește de toate, foarte inteligent, informat. Din când în când, pasionat. Mai ales împotriva comunismului. E plin de idei. Scrie acum *Infernul Roșu*. Vrea să-l arate pe Petre Roman în culorile lui adevărate. Dar dimensiunea omului e foarte mare. Mi-a vorbit de ultimii două mii de ani, în tranșe de câte cinci sute. Primii, stabilirea creștinismului. între 500-1000, barbarii și mahomedanismul. 1000-1500, cruciadele, oprirea mahomedanismului și renașterea a tot ce a fost grec (nu roman). 1500-2000, marile războaie, genocidul. De-acum încolo, i-am zis eu, informatica. Nu vom mai avea niciodată scuza că n-am știut. Tot ce trebuie să facem e să apăsăm pe niște butoane ca să știm tot ce merită să fie știut, înainte de a lua o decizie.

E foarte mândru de biblioteca lui de la Rocquencourt. E ca Neuilly, îmi spune. O zonă enorm de elegantă lângă Versailles.

Marți, 13 Aprilie 1999

De la Roissy la Otopeni cu TAROM-ul. Am fost plasat de stewardesă în clasa întâi, alături de Ambasadorul nostru la Paris, Ceaușu. Conversație susținută aproape tot timpul. Îmi spune că la sfârșitul misiunii vrea să se înscrie în PNȚCD și să intre în politică. Are susținerea Președintelui Constantinescu (ce calitate are ăsta ca membru de partid, e un mister pentru mine!?). Am analizat împreună situația actuală. În special, relativ la Kosovo. Și el crede că Președintele Constantinescu a făcut o mare greșeală cu declarația lui, nesolicitată de nimeni, că bombardarea Iugoslaviei e „legitimă și necesară". Nu putem vedea nici o ieșire bună din impasul actual. Miloșevici nu va ceda în fața bombardamentelor NATO și, utilizându-le pentru scopul lui, va completa „curățirea etnică" a albanezilor din Kosovo. Și, bineînțeles, va pune întreaga vină pentru această operație în cârca NATO. Singura ieșire pentru NATO, dacă nu reușesc să-l elimine fizic pe Miloșevici, va fi acceptarea unui compromis, „face-saving device", care în esență va însemna o victorie a lui Miloșevici.

Despre Constantinescu are o opinie dezastruoasă. „Ce caută omul ăsta în acel post?" Cam la asta se rezumă opinia lui.

Nicolae mă aștepta acasă, venit direct din Londra.

Miercuri, 14 Aprilie 1999

Ședință neobișnuit de interesantă, la Comisia de Externe. Marcel Dinu ne face un raport asupra situației din Republica Moldova. Am reținut că nici un sondaj n-a arătat mai mult de 9 la sută în favoarea unirii cu România. Dinu a fost rechemat, pe nepusă masă, după un an și 11 luni. Se pare că decizia a fost

opera lui Constantinescu.

Cotidianul de astăzi publică cu litere mari că două treimi din populația țării nu-l consideră pe Constantinescu bun de Președinte. Îl va înfuria de moarte!

La 3.35 începem ședința BCCC. Se discută, în primul rând, înțelegerea la care s-a ajuns cu Roman, adică cu partenerii noștri de coaliție, PD-ul, în ce privește retrocedarea terenurilor și caselor naționalizate. La păduri mai avem o problemă. Apoi, problema participării „demnitarilor" ca membri AGA sau CA.

Le-am spus și eu că în Marea Britanie, și cred că și în alte țări democratice, demnitarul își declară interesul financiar, demisionează din toate asemenea funcțiuni și plasează acțiunile lui într-un „trust". Deci, nu mai poate lua nici o decizie, personal, în administrarea intereselor lui economice. Aceasta, pentru a elimina posibilitatea unui conflict de interese. După plecarea mea, s-a decis că toți demnitarii trebuie să demisioneze din AGA și CA. Și Senatorul Săndulescu a fost exclus din Partid. Nu știu exact de ce, dar nu mă surprinde. E un tip cu totul sărit!!

Atât ieri, cât și astăzi, cina cu Nicolae. Nicolae e bine primit de Noica, Ministrul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului. Ar trebui să iasă ceva din toată treaba asta. Noi am propus construirea de case ieftine, prefabricate, bazați pe un chinez care a venit la noi mai demult. Îi pun în vedere lui Nicolae că trebuie neapărat să se asigure că ne bazăm pe o ofertă solidă (cu garanții bancare). Altfel să nu ne angajăm.

Răzvan Popescu, cel pe care noi - *Cotidianul* - l-am premiat în 1991, a fost numit purtătorul de cuvânt al lui Emil Constantinescu. E foarte talentat, foarte serios. Cam greu însă, să schimbe imaginea Președintelui! Materialul e slab, oricum l-ar ambala în panglici frumoase.

Joi, 15 Aprilie 1999

Să nu uit. Ieri, la Clubul Parlamentarilor, am avut expoziția de pictură religioasă pe sticlă și pe lemn, organizată de școala transilvăneană. Mi-am reținut și eu două picturi. Școala de la Nicula continuă, cu o nouă vigoare. Acum îi spun ortodoxă, dar n-are importanță!

Foarte greu să le fac pe toate. Totuși am reușit să ajung la Călărași, la orele 17.05. Intrăm în direct. Stăm de vorbă în programul „De vorbă cu personalități", până la 18.30. Am insistat să facem acest lucru pentru că Nelu Mureșan, acum Ministrul Agriculturii, mi-a spus ieri că vine la cină la ora 8.00 seara, la mine acasă. Vroiam să fiu sigur că-l voi putea primi eu, în persoană, deși mă asigurasem ca Nicolae să fie acasă, în caz că voi întârzia.

Transmisiunea discuției, în direct, a început cu un citat din cartea mea, *Cine mă cunoaște în țară așa cum sunt?* Danciu dă citire, răspicat și apăsat, răspunsul meu (pag. 75), la întrebarea: Cum va fi Europa mâine?

I.R.: Unită în Occident. Va avea o singură monedă. Granițele vor dispărea

total, ceea ce va produce o creștere nesăbuită a comerțului interstatal și o prosperitate potențial superioară Americii. Țările foste comuniste vor încerca să intre în acest club select una câte una. Fapt regretabil. Pentru noi, românii, cel puțin, ar fi mai bine dacă toate ar desființa, treptat, vămuirea mărfurilor în comerțul dintre țările noastre și, numai apoi, după o amplă privatizare, să încercăm intrarea în Comunitatea Europeană. Din nefericire, felul în care mergem noi spre privatizare, cu pas de melc, sau stăm pe loc, Polonia, Ceho-Slovacia și Ungaria ne vor lăsa de căruță. Poate chiar și Bulgaria.

Iugoslavia se va dezmembra. O încercare de a reconstrui un fel de stat federal „Habsburgic" va avea loc, poate în viitorul apropiat. Dar nu va reuși. Aceste planuri însă, conțin un avertisment și pentru noi, românii, de care trebuie să ținem seama. Să nu uităm planul Valev. Și apoi, o anumită propagandă șovină explică necontenit Occidentului că România Mare este un accident al Istoriei care a durat mai puțin de 22 ani și că poporul român este incapabil să guverneze, democratic, un stat multinațional. Morala pentru noi e clară. Trebuie să instituționalizăm democrația adevărată. Lumea întreagă să recunoască acest fapt. Atunci vom fi respectați.

Cartea a fost publicată în 1991. Răspunsul meu indică exact ce s-a întâmplat în acești opt ani. De fapt, uitasem!

Am îndrăznit să le menționez că și Brian Crozier a decretat *Policy for the West* izvorâtă din prestiință, nu profeție! Diferență subtilă, dar grăitoare. Pentru că și în acea carte am prevăzut exact unde va avansa sau va încerca să avanseze comunismul (ne aflam în 1956!) și am numit Indochina (deci Vietnamul, Laosul și Cambodgia), Afganistanul și Etiopia. E exact ce s-a întâmplat în următorii 20 de ani!

De-aici, am vorbit de toate. Cum văd acum situația în România? Ce planuri am? Cum ieșim din mizeria în care ne găsim? etc... Discuția noastră, intercalată cu sondaje „ce spune strada!?" Se dădeau sondaje făcute în prealabil, ca să vedem opinia cetățeanului acostat de reporter, la întâmplare, în stradă. Interesant. De nenumărate ori reacția era sau că nu știu destul despre mine, sau că doresc să candidez din nou la Președinție. Toți erau conștienți de existența mea și foarte mulți își aduceau aminte de ce-au zis atunci când am candidat în 1990.

Evident, am plecat din Călărași cu un sentiment de realizare. La tot cazul, imaginea mea în țară nu e proastă. Deci, tot am făcut ceva. Numai de și-ar da seama electoratul de ce propun eu.

Am sosit exact la ora 8.00 seara. Nicolae era deja acasă. L-am așteptat pe Nelu Mureșan până la 9.00 seara. L-am căutat la telefon. I-am lăsat mesaje. Nimic. Am avut o seară minunată, numai în doi. I-am explicat, pe cât am putut, de ce sunt atât de angajat în activitatea mea politică în România. Și acum, am și o nouă problemă: Elisabeth mi-a spus acum la Paris că nu mai

vrea să rămână în România. Nu mai e vorba de nici un considerent exterior. „Vreau să am liniște. Să mă pot relaxa. Cu tine". Așa mi-a vorbit, i-am spus lui Nicolae. Problema, deci, este foarte serioasă. Trebuie să iau măsuri. Dacă nu mi se va mai da o șansă să influențez direct mersul treburilor în România, va trebui să dau curs dorinței Elisabethei și să accept să părăsim România, nu total, dar să trăim în Occident. În diversele noastre case sau apartamente la care țin atât de mult. Cred că a înțeles Nicolae. Dar e clar. Eu aș mai vrea să mai dau o luptă. Imposibil? Probabil. Dar n-aduce anul ce aduce ceasul!

Vineri, 16 Aprilie 1999

Agitație de la început. Întâi pleacă Nicolae la Londra. De fapt, nu s-a rezolvat nimic în problema *Cotidianului*.

Ar fi trebuit să merg la ședința-simpozion organizată de Uniunea Juriștilor Români. Ar fi trebuit să fac și eu o contribuție, despre situația actuală a legii internaționale în ce privește suveranitatea. Implicațiile asumării de către NATO a dreptului de a interveni pe considerente umanitare în țări ne-membre NATO, fără nici un mandat, nici din partea ONU și nici din partea OSCE. În ultimul moment i-am telefonat lui Chiuzbaian că-mi este imposibil să apar. Dar că-i voi da contribuția mea în scris, pentru publicare. Între timp primisem și eu din partea lui Ionică Varlam o sugestie, cum ar trebui să abordez problema. Varlam are de multe ori idei foarte interesante, chiar dacă nu bune!

Sosesc la Sinaia, la Hotelul Păltiniș pe la 13.35. Ceremonia pentru dezvelirea plăcilor comemorative urma să aibă loc la orele 14.00. Mă primește imediat Botar, Președintele Fundației Franco-Române care a inițiat ceremonia

Am cerut să stau un moment singur, liniștit, să-mi culeg gândurile. Nu scrisesem nimic. În Hotelul Păltiniș, care în 1944 era spital, au fost cazați răniții și prizonierii de război americani care au fost deținuți cu ocazia raidurilor de la Ploiești. Mi-au deschis o cameră. Mi-am notat câteva idei și gata, am fost chemat.

Ceremonie impresionantă, modestă dar demnă. Oficialitățile, toate reprezentate: Președinția, Ministerul Apărării, Primarul în persoană și colonelul de la Ambasada SUA. și o gardă de onoare.

După slujbă - preotul, înalt, barbă mare, voce de bas, tunătoare - cuvântările. Eu urmez imediat după generalul care a vorbit în numele Președintelui. Am vorbit în englezește ca „să-i onorăm pe americani". Apoi ceilalți. La urmă trupa a defilat și noi ne-am retras la un pahar. Țânțăreanu, marele mecena al lui Botar, ne-a oferit cognac, votcă etc. Am cerut un pahar de vin.

Am vorbit liber. Petrică mi-a spus, la întoarcere, că ar fi trebuit să traduc cuvântarea mea și în românește. Ar fi trebuit! Alătur notele mele: „We are assembled here... The last war was waged by the nazi attempt to dominate the world and to establish a new world order under the master race. It was a war

in defence of a free society in which the rights of the individual are fully protected. Americanii au jucat un rol decisiv. Noi, românii, am adus o importantă contribuție îndată ce ne-a fost posibil. It is my great priviledge... I-am menționat pe cei 378 morți și cei peste 1 500 prizonieri americani pe care românii i-au tratat drept prieteni, aici în această clădire...".

Sâmbătă, 17 Aprilie 1999

Nu eram sigur că trebuie să merg la întrunirea de întemeiere a noului Partid sub numele de „Alianța națională Creștin Democrată". Varlam m-a sfătuit să mă duc, dar să vorbesc „răspicat". Am sosit pe la 11.40. Întrunirea începuse cu 20 minute mai înainte, am fost informat că vorbea Ciorbea, ca de obicei, bine, fără jocuri de artificii. Cita date precise și a terminat cu o peroratie previzibilă: Ce nu vrem și ce vrem. Totul acceptabil.

Alăturez notele mele. Au urmat: Profesorii Hagiman, Victor Neagoe, Pecică, Călugăru. Toți, bine documentați. Nelu Boilă, ditirambic, dar, oarecum inspirat. El se crede cu o misiune istorică, asta e sigur. Toți până aici l-au invocat pe Dumnezeu să-i ajute. A venit Petrina, cu mesaje. Slab. Nici un mesaj din partea vreunui conducător, lider PNȚCD. Doar de la Nicolae Balotă din Paris și de la Ioan Alexandru din Germania. Au vorbit apoi nenumărați. Nu-i mai înșirui aici. Pot fi găsiți, dacă se poate descifra, pe notele mele alăturate.

Sala a fost arhiplină când am sosit. Cu greu am pătruns ca să fiu invitat la singurul loc liber, întâmplător exact la mijlocul primului rând deasupra orchestrei (căci eram la Teatrul de Operetă și în locul orchestrei erau vreo 150 scaune pentru presă, public restrâns etc.). Ca să ajung la scaunul ce mi s-a oferit a trebuit să deranjez puțin pe cei deja așezați. Cineva a început: „Rațiu, Rațiu" și aplauze susținute. N-am făcut nici un gest. Nu vroiam să se interpreteze că cochetez cu popularitatea. Mai târziu de tot, trei ore mai târziu, când s-a vorbit de mesajele de susținere din partea personalităților, cineva iarăși a strigat: Rațiu. Au urmat aplauze, aș îndrăzni să afirm, frenetice. Atunci, m-am ridicat în picioare, m-am întors spre sală și m-am înclinat în semn de mulțumire.

În timpul pauzei de masă, m-am dus și eu în sala unde șefii mâncau ceva și pregăteau comunicate etc. Ciorbea m-a poftit să iau loc, dar era evident presat de Petrina, n-am stat. I-am salutat. Frații Boilă n-au fost prietenoși.

Afară, ca și în sală, am dat interviuri. Toate în sensul că sunt îngrijorat de situația în care se găsește țara și rolul jucat de Partidul nostru. De aceea am venit să văd ce vor cei care au înființat (sau înființează, astăzi) acest Partid, ai cărui membri sunt mai ales PNȚCD-iști. A propos, Ciorbea a ținut să sublinieze că „e cu totul întâmplător că ziua înființării noului Partid e și ziua de naștere a Senatorului Matei Boilă". S-a cântat La Mulți Ani!

Gavra, de la Baia Mare, mi-a vorbit. El ține mult ca eu să intru în ANCD.

I-am spus că, dacă m-ar numi candidatul lor la Președinție, poate, poate... Dar nici atunci n-aș părăsi PNȚCD, așa cum este, bun, rău!

Duminică, 18 Aprilie 1999

Program la TV Antena 1. În principal, dedicat lui Ion Cristoiu. Au adus-o pe mama lui, care a venit cu o găină în brațe. L-au adus și pe Moraru cu soția, care a lucrat sub Cristoiu și este astăzi la TV cel care face revista presei. Mulți alții. Eu am stat doar în prima parte, când s-a vorbit în special de *Cotidianul*, ziar decretat, de spicherită, mare succes. Am folosit ocazia s-o spun pe față că de foarte multe ori nu sunt de acord cu Cristoiu, dar e un foarte bun gazetar... Am vorbit și de NATO ca să spun răspicat că e cea mai bună instituție din întreaga istorie a omenirii, pentru menținerea păcii. N-a fost chip să discut mai pe îndelete situația din Kosovo, dar am menționat-o.

Cristoiu mi-a spus că a fost prezent la înființarea ANCD și că va susține acest Partid. De ce?, mă întreb. Probabil, ca să dea în PNȚCD!

După vreo oră și jumătate, i-am lăsat în plata Domnului. Programul „Duminica în Familie" durează de la 2.00-6.00 p.m. Rău, *Cotidianului*, nu putea să-i facă.

Aud că la Redacție se primesc nenumărate telefoane. Nouă din zece îl critică aspru, sau îl chiar înjură pe Cristoiu. Tirajul e plafonat: 25-26.000 de exemplare. Cu retururile, se vând cam 22-23.000 de exemplare.

A venit Colonelul Gaspar la mine. Vrea un post, căci Dudu Ionescu l-a lăsat pe drumuri, „pentru că a trecut limita de vârstă". Are 62 ani. Sunt nenumărați alții mai în vârstă decât el, care au rămas în MApN. Avusese mari speranțe, când Dudu a preluat Ministerul. „Nici vorbă de o schimbare. Se fac enorm de mulți bani. Doar e și industria armamentului. În loc să-i schimbe pe cei cu combinații, mai ales cu legături în PD, s-a încadrat și el în mafie. Corupția e totală". I-am cerut să-mi dea fapte concrete. După el - și, îmi spune, vorbește în cunoștință de cauză - trebuie neapărat, să candidez, din nou, la Președinție în anul 2000!

Grabowski și Varlam au venit împreună. Am discutat dacă să fac sau nu o declarație la Conferința de Presă PNȚCD de mâine. După aproape două ore am ajuns la concluzia că trebuie, neapărat, să fac o declarație, căci altfel Opriș va găsi o modalitate să mă atace. Varlam mi-a dat și o ciornă. Nu pot s-o utilizez, căci nu e constructivă, după mine. Sunt de acord însă că trebuie să fac o declarație.

Luni, 19 Aprilie 1999

Îmi pregătesc declarația în ultimul moment. Ajung la sala unde se ține conferința de Presă, în sala Negulescu din Parlament, prea devreme, căci a fost decalată la orele 10.00 a.m. Încetul cu încetul sala se umple. La 10.00 se deschide Conferința cu o declarație a lui Diaconescu, urmată de o alta a lui

Remus Opriș. Ambele despre înființarea ANCD. Și una și alta minimalizează înființarea ANCD. Se face referire directă la importantele personalități care au divizat Partidul în perioada interbelică. La Lupu, Iunian, Vaida-Voievod... Opriș mi-a dat apoi mie cuvântul. Mi-am citit Declarația pe care o alătur:

„În legătură cu formarea Alianței Naționale Creștin Democrate s-a afirmat în presă și la radio TV că aș adera sau chiar că aș fi unul din inițiatorii acestui nou Partid. Pentru a înlătura orice confuzie țin să declar că aceste afirmații sunt lipsite de orice temei. Ele sunt de aceeași natură ca și cele care afirmau, nu de mult, că aș intra în Partidul Național Român, Partid al cărui nume îl contest.

Țin, de asemenea, să declar totala mea lealitate Partidului Național Țărănesc Creștin și Democrat, Partid în care m-am născut și pe care l-am servit, pe cât m-au ajutat puterile, în măsura în care am fost abilitat s-o fac, întreaga mea viață".

Am citit-o răspicat. Am rezistat tentației de a sublinia pasajul în care spun că am servit Partidul când m-au lăsat colegii s-o fac. Poate am fost prea subtil, dar nu e sigur. Sunt mulți, astăzi, care îmi vorbesc deschis. Îmi spun chiar că e o tragedie că am fost marginalizat de conducerea Partidului, în loc să utilizeze ceea ce puteam oferi eu.

Alte probleme legate de criză, de greva generală programată pentru săptămâna viitoare, câteva sofisticări de-ale lui Țepelea și gata...

Viorel Ene, Președintele organizației victimelor mineriadelor, vine cu Secretarul General. Au un sediu de patru camere pe Batiștei. Țin neapărat să dăm drumul Proiectului de Lege pentru compensarea victimelor. Petrina e acum ocupat cu organizarea noului Partid. Dar avem patru deputați semnatari. Unul din ei e Iftene Pop. De asemenea, ar trebui să ducem procesul la Strasbourg pentru că Instanța română a decis că acțiunea e prescrisă. Nu s-a făcut în timp util.

Comandorul Radu Nicolae, foarte diminuat fizic. Vrea să-l ajut cu obținerea unui împrumut nerambursabil PHARE. Are idei extraordinare, ca să nu zic sărite. Totul e deja decis. Vine o nouă ordine în lume. Noi vom fi țară de sclavi. Vom purta o etichetă pe frunte, implicit, ca să ne identifice. Dar lumea va fi condusă de sus. Pe plan mondial...

Ajung târziu la Grupul PNȚCD. Discutăm. Aceeași problemă: ANCD. Aceleași idei. Galbeni a ridicat o problemă „mult mai importantă decât disidența Ciorbea-Boilă". Este „Grupul de la Brașov". Și dă-i, și dă-i... În fine, atât Lepșa cât și Ionuț Gherasim resping ideea existenței unui grup.

E clar însă că există un conflict profund între ăștia doi și Opriș.

Am primit de la Lăcrămioara Botescu și Danciu, cel care mi-a luat interviul la Călărași, caseta video. Sunt încântat. Să am o dovadă, pentru cei care eventual ar fi interesați de activitatea mea în România, în slujba democrației.

Marți, 20 Aprilie 1999

E lesne de înțeles consternarea mea când titlul mare, azi-dimineață, din

Cotidianul proclamă: „România pe picior de război cu Iugoslavia". Sunt așa de supărat încât n-am luat nici un exemplar pentru a-l distribui în Parlament.

Chris Crabbie îmi telefonează și-mi cere să-l văd. Accept imediat. Sosește curând după orele 11.00. Îl primesc la intrarea principală. Îl duc în salonul Clubului Parlamentar. Ridică imediat trei probleme: 1. Ce e cu ANCD, Partidul lui Ciorbea; 2. Ce atitudine va lua Parlamentul în problema staționării trupelor NATO pe teritoriul României și utilizarea acestuia ca bază pentru acțiuni terestre și aeriene împotriva Serbiei; 3. Ce se întâmplă cu *Cotidianul* ? A devenit un „purtător de cuvânt al Moscovei". I-am dat candid toate informațiile asupra inițiativei Ciorbea-Boilă, făcând o analiză judicioasă asupra personalităților din fruntea acestor noi formațiuni. Nu i-am dat mari șanse de reușită, dar nu trebuie minimalizată. Da, sunt convins, i-am spus, că Parlamentul va încuviința staționarea de trupe pe teritoriul României și acordarea de baze aeriene etc. În ce privește *Cotidianul*, Chris a fost foarte precaut, adevărat diplomat. A procedat ușor, pas cu pas, dar comunicarea a fost clară: imaginea mea în Occident suferă enorm de felul cum e tratată criza din Kosovo. I-am explicat situația. „I am distraught", i-am spus, din cauza atitudinii lui Cristoiu. L-am asigurat că voi lua măsuri ca să corectez situația.

Bineînțeles, discuția a fost lungă și amănunțită. M-am referit la lozinca UMRL: „Pentru libertate și democrație în România", la prima mea declarație la Otopeni când am aterizat la 24 Ianuarie 1990, la faptul că m-am opus nazismului în ultimul război mondial, în cărțile mele și în tot ce am scris, toată viața mea. Am rămas înțeleși ca să-mi dea material ca să se prezinte și cealaltă parte în *Cotidianul*.

Vot crucial în dezbaterea Legii pentru administrația locală. Amendamentul Kocsis, pe care și eu l-am susținut acum două săptămâni, n-a trecut. Amendamentul prevedea ca în regiunile unde populația minoritară este de 20 la sută sau mai mare, cetățeanul să se poată adresa și să i se răspundă în limba lui, nu obligatoriu în limba română. Votul a fost foarte strâns, 96 pentru amendament și 93 contra, cu 16 abțineri, aproape toți din rândurile PD.

Marton Arpad a venit la noi - căci eram cu Diaconescu în spatele băncilor ministeriale: „Noi ieșim din sală, domnule Președinte, dacă nu se votează din nou, pentru că unul din secretarii de ședință a contestat numărul voturilor exprimate contra amendamentului". Diaconescu s-a dus la microfon și a propus un vot nominal. Nu s-a căzut de acord. Opoziția, în frunte cu Gavra, de nemișcat. Lupu, care conducea ședința, a reușit să amâne discuția asupra acestui articol, la sfârșitul întregului proiect de lege.

Eu eram cu Diaconescu ca să protestez în ce privește organizația PNȚCD Cluj. I-am amintit că el i-a pus pe Boilești la conducerea ei și el a consfințit frauda ce au comis. Acum au plecat. Mi-a vorbit din nou de cum el a căutat să-l facă pe Matei, când votul a fost de 17 la 16, să-i accepte pe vreo câțiva și din partea

cealaltă. Și n-a reușit, căci e foarte încăpățânat. N-am reacționat. O fi, dar ce relevanță are această încercare a lui? El a consfințit frauda Boilești1or, potrivit instrucțiunilor ce a primit de la Coposu. De ce mai vrea și acum să numească oameni dintre cei care i-au susținut și au fost numiți de Boilești? Nu mi-a răspuns. Cât despre numirea lui Victor Marian, e prea bătrân, mi-a zis, trecând peste faptul că e mai tânăr și se ține mai bine decât el!

Marți, 20 Aprilie 1999

A venit Dumitru Suciu la mine. El e unul din cei doi istorici gata să cerceteze și apoi să scrie istoria Familiei Rațiu. I-am arătat tot ce am eu și i-am spus că-l voi invita la Londra să vadă ce avem acolo. I-am cerut să sorteze evidența, faptele și legenda. Cred că m-a înțeles. Mi-a descris cum el vede o carte de vreo 600 de pagini în care patru personalități să fie evidențiate: Prepozitul Vasile Rațiu și Memorandistul Ioan Rațiu din secolele trecute și Viorel Tilea și eu în secolul al XX-lea. N-am putut fi de acord. Despre Tilea s-a scris acum - i-am dat un exemplar din cartea Ilenei. Despre Memorandist a scris în primul rând Georgescu, în 1928. Despre Vasile Rațiu, prea puțin și poate despre mine se va scrie, mai ales bazat pe jurnalul meu de zi. Dar nu asta vreau eu. Pentru români e mai interesant să se știe că au fost oameni de seamă care au rămas și s-au afirmat ca români, indiferent de circumstanțele în care au trăit. Să se scrie de Toma, primul Rațiu de Nagylak, despre Petru, ambasador în Moldova, despre Nicolae, cel care l-a împărtășit pe Horia când a fost frânt pe roată și despre Nicolau Portos Rațiu și Augustin Horia Rațiu, bunicul și tatăl meu. De Ioan din Blaj etc.

Miercuri, 21 Aprilie 1999

Ședința comisiilor de Politică Externă a Parlamentului. Ungureanu spune că e tot atât de importantă această întrunire ca și cea din 1916. Va decide soarta noastră pe o perioadă foarte lungă. E vorba de aderarea noastră la NATO, în ciuda rezervelor manifestate de unii. Se invocă Tratatul României cu Republica Federală Iugoslavia. Discuții lungi și laborioase. Am lăsat votul meu pentru și am plecat după plecarea lui Babiuc și a lui Ungureanu.

M-am dus la Hotelul Dorobanți și i-am lăsat un mesaj lui Justin Liuba. E la București pentru câteva zile. Am luat masa împreună la mine acasă, simplă, rece, dar copioasă. Vrea să lucreze cu *Cotidianul*. Îi fac legătura cu Călin Husar. Și-au dat rendez-vous. Impresia celor din America e foarte contra lui Constatinescu, spune el.

La BCCC ședința a început cu discutarea cererii de survolare fără restricții a spațiului românesc. Trebuie să acceptăm fără condiții. Este cartea pe care o jucăm. Doar integrare. Nimic altceva. S-a discutat cine va prezenta punctul nostru de vedere. Dudu l-a sugerat pe Iftene Pop. Nimeni n-a pomenit nimic

despre mine. Remus Opriș rămâne să se pregătească pentru rezervă.

Clinton a dat instrucțiuni deja ca FMI-ul și Banca Mondială să ne dea undă verde. De asemenea, să ni se anuleze datoriile „care nu sunt mare lucru", ne-a informat Diaconescu.

La Zalău (la Maramureș), Bordaș interimar. Să vină o hârtie din partea Comitetului în care să fie recomandat. Alba, Vaslui, Suceava, Bârlad (a rămas să fie numit Nicolai Postolache).

Cluj: rămân 6 din 11. Comitet Interimar. Le-am explicat situația adevărată, dar numai după ce am insistat enorm, căci Diaconescu dădea cuvântul tuturora, dar nu mie. În cele din urmă, m-a lăsat să vorbesc. Am pledat să nu se constituie Comitetul Interimar din cei care au rămas după plecarea Boileștilor. Să se aducă oameni noi, care au stat deoparte, din cauză că Boileștii aveau monopolul Partidului. Nelu Mureșan a vorbit bine. La fel, Ionuț Gherasim. Nu s-a luat o decizie finală, se va lua după ce-l vedem pe Președinte.

Ședința parlamentarilor PNȚCD a urmat imediat sub președinția lui Țepelea. Ce facem mâine la ședința Camerelor reunite pentru a răspunde cererii NATO. Calimente și Sturdza-Popovici au propus să fie descrisă, mâine în ședință, situația dezastruoasă a românilor din Iugoslavia. N-avem școli, n-avem biserici etc. Să nu ne îmbâcsim capul cu prietenia româno-sârbă. Sârbii nu ne sunt prieteni. S-a confirmat alegerea lui Iftene Pop ca vorbitor mâine în numele Partidului.

Petrescu dă apoi o informare despre diversele organizații în urma defecțiunii Ciorbea-Boilă; la Cluj nu s-a definitivat încă formula de interimat. La urmă a vorbit Diaconescu despre ruptura Ciorbea-Boilă: Nu are nici o importanță. Părintele Roman vorbește foarte bine. „Să nu luăm lucrurile așa de ușor. Ruptura va avea consecințe. Să decidem ce am avea de făcut. Sturdza-Popovici: oamenii lui Ciorbea care sunt încă în funcție. Ce facem cu ei? Geo Cristea: Sciziunea există. Trebuie discutată. Când pleacă fostul nostru Prim - Ministru și descendenții unei mari familii istorice, problema e importantă.

Joi, 22 Aprilie 1999

Ședința Camerelor unite pentru abilitarea Președintelui de a decide asupra cererii NATO de a utiliza spațiul României fără restricții. Vorbește primul Ion Mircea Pașcu (PDSR), să anunțe că se vor abține. Urmează Iftene Pop. Slab. După el, C.V. Tudor (PRM), N.V. Tabără (PUNR), Petre Roman (PD), Cunescu (PSDR), Pambuccian (Minorități), reprezentantul sârbilor, Meleșcanu (AptR), apoi, independenții. Avem două versiuni ale hotărârii Parlamentului:

1. Cea a Comisiilor de apărare. Foarte simplă. Doar acceptare;

2. Cea combinată, cu includerea art. 2 și 3 în care se vorbește de o solicitare adresată Guvernului pentru obținerea:

a) unei garanții „ergo omnes";

b) angajamentelor tehnice pentru realizarea accesului nerestrictiv al aero-

navelor NATO;

c) obținerea de asistență din partea NATO.

Prima versiune este acceptabilă pentru NATO. Cealaltă ar putea fi interpretată ca o acceptare condiționată. Ceea ce nu e cazul însă. La articolul 2, noi acceptăm cererea NATO. Pe urmă e doar o recomandare a Guvernului. Nu e o condiție.

Comănescu, Ambasadorul nostru la NATO: Astăzi, la Washington, la vârf se discută asigurarea securității în Sud-Estul Europei.

Degeratu: Statul român păstrează suveranitatea spațiului român; chestiuni de detaliu; definitivarea spațiului pe orizontală și verticală; definirea unei zone afectate; definirea zonelor cu interdicție pentru NATO; utilizarea mijloacelor de comunicare electronice. Toate vor fi discutate după acceptul Parlamentului.

Năstase: Solicită o relatare a felului în care se va proceda. Cere ca Guvernul să fie prezent la această dezbatere.

În timp ce se desfășurau luările de cuvânt, noi negociam care versiune a Hotărârii ar trebui supusă votului. Ungurul Sylagyi o vroia pe cea scurtă, deci cea a Senatului (Comisia de Apărare a celor două Camere). Eu i-am convins că e mai bună cea a Comisiei de Politică Externă, pentru că menționează dezideratele noastre, fără ca să prejudicieze acceptarea cererii NATO. Deci nu ca o condiție de acceptare. Chris Crabbie, care era în balcon în secția de distinși oaspeți, ar fi vrut versiunea scurtă.

La vot a ieșit bine. 225 voturi pentru, 21 voturi contra și 91 abțineri.

Masa la Crabbie pentru 7 persoane, în onoarea lui Brian Donnelly de la F.O., fost Ambasador la Belgrad. Ion Mircea Pașcu (PDSR), Costel Gheorghiu, senator PD, un deputat liberal, Ovidiu Drăgănescu, Vicepreședinte al Comisiei de Apărare și atașatul militar, Gen. de Brigadă Shaw-Brown. Donnelly e reprezentantul special al Marii Britanii în țările Est-Europene pentru criza din Kosovo.

Discuție în jurul votului din Parlament: Crabbie ar fi preferat versiunea Comisiei de Apărare. Adică cea care nu menționează nimic în afara acceptării survolării României de avioanele NATO. Britanicii, la tot cazul sunt mai hotărâți chiar decât americanii. NATO trebuie să învingă total în acest conflict. Astfel se va înlătura și ultimul dictator comunist în Europa.

La Palatul Suțu, Ambasada Portugaliei marchează 25 ani de la „Revoluția Garoafelor". Am învățat mult. Nu știam că au fost patru faze distincte de la 25 Aprilie 1974 și, mai ales, nu știam că nici astăzi tranziția de la socialism la o societate de piață liberă încă nu e completă. În Constituția lor, socialismul e încă înscris ca formă de guvernământ!

Nu multă lume. Caius Dragomir mi-a spus că vrea neapărat să mă vadă. Gazdă a fost João Soares, Ambasadorul Portugaliei. A vorbit și Biji, fostul Ambasador al României la Lisabona. El e din familia Protopopului Biji. Era la Turda când eram eu copil.

Vineri, 23 Aprilie 1999

De vreo trei zile sunt iritat nespus de campania anti-NATO a lui Cristoiu în *Cotidianul*. Îi spun lui Nicolae că n-o mai pot tolera. I-am comunicat, bineînțeles, ce mi-a spus Crabbie când a venit formal la cererea lui să mă vadă în Parlament.

L-am chemat pe Nicolae să vină la București. Să convocăm o ședință a Consiliului de Administrație și să-i cerem lui Cristoiu să plătească partea lui de pierderi. Cum asta se ridică la circa 230.000 dolari, e sigur că el nu va accepta nici o responsabilitate. Atunci îi vom cere să-și dea demisia și să-l numim pe Dan Diaconescu.

Nicolae m-a ascultat. A argumentat, apoi, că e în toiul discuțiilor cu nemții, olandezii, mai nu știu cu cine încă. Ba că ar fi și o posibilitate ca să putem să ne înțelegem cu *Curentul*.

Dorneanu din Constanța vine cu Secretarul General. Îmi conferă Președinția de Onoare a organizației lor pentru plasarea de marinari în lume. Au nevoie de 100 de milioane de lei ca să-și acopere cheltuielile pe două luni de zile de la cei pe care-i plasează. Vorbesc cu Banca Transilvaniei. Le spun în cele din urmă, pentru că Banca nu accepta să-i împrumute, că-i garantez eu dacă dau garanții Băncii. S-au speriat, imediat: „Nevastă-mea nici nu vrea să audă de așa ceva. Să rămânem și fără casă?", mi-a zis Dorneanu. Cu alte cuvinte, vor ca eu să le dau 100 milioane lei și ei să nu riște nimic! Printre altele, ca să mă convingă să le dau banii, mi-a descris un scenariu extraordinar în toată țara, ca să mă facă sigur Președintele României, la alegerile din anul 2000!

Comandorul Radu Nicolae mi-a adus pe Pavăl Dan și Mihai Brătescu. Și ei m-ar servi într-o campanie electorală. Pentru moment, să-l ajut pe Pavăl Dan să primească un credit nerambursabil de ceva peste 500.000 de dolari pentru societatea lui de transporturi rutiere din Suceava. Să vedem!

Victor Ciorbea sosește cu vreo 15 minute întârziere. Cristi Vaida fusese la mine să mă avertizeze. Discuție foarte prietenoasă cu Ciorbea. E mulțumit de cum progresează ANCD. Urmează să se organizeze în toate județele și să strângă semnături pentru înregistrare. E sigur că va reuși. îmi mulțumește chiar pentru declarațiile mele din presă și-mi menționează interviul lui din *Cotidianul*. Ne-am înțeles să ne vedem regulat, dar să păstrăm discreția asupra acestor întâlniri.

Sâmbătă, 24 Aprilie 1999

Georgeta Mariana Costache vine la mine cu o recomandație din partea lui Grabowski și a geologului Dumitrescu, „al 3-lea din lume ca faimă"! Au o universitate privată la alba Iulia și București. Pregătesc 6000 de studenți. Mă admiră etc. Trebuie să candidez în anul 2000 și toți acești tineri vor face campanie pentru mine.

Sanda Aurora Voicu, de la Asociația Tinerilor Artiști Români, îmi aduce mica icoană pe lemn ce am cumpărat la expoziția ce am vizitat acum două săptămâni. I-am dat o sumă enormă pentru un pătrățel de lemn de 7x7 cm.

Prânzul, cu Iustin Liuba la Athénée Palace. Nimic special decât că i-am indicat că probabil mă voi retrage din România, că sunt cam dezamăgit de calitatea morală a românilor, în general, și a celor din PNȚCD, în special. I-am povestit diversele mele lovituri de la Coposu, Constantinescu etc. Dar toate într-un ton senin. Cum ar fi doar o glumă! A spus chiar că-l minunează atitudinea mea. Da, dar am făcut foarte mari progrese în comparație cu 1990, i-am spus. De aceea îmi păstrez totuși optimismul. A la longue, vom ajunge și noi la democrație.

Am dat și un interviu pentru Bogdan Tudorache de la *Ziarul Financiar*.

La 4.00 p.m., precis, cum ne înțelesesem, a apărut Niță, Președintele Partidului Național Creștin împreună cu Anișoara Bindea. Lungă litanie din partea lor ca să mă facă să iau conducerea Partidului: „Vom câștiga sigur la alegerile viitoare". Au organizații în toate județele, mai puțin la Covasna și Târgu Mureș. Niță a fost 12 ani în închisoare. Se ține bine. Îmi pun totul la dispoziție. Ciorbea l-a vizitat. Să nu merg cu Ciorbea. Bine, dar, dacă vreți să candidez la Președinție, va trebui s-o fac ca independent. „Da, dar să mergeți cu noi!"

Într-un fel mă amuză această concentrare de atenție asupra posturii ce va trebui să adopt la alegerile din 2000.

Duminică, 25 Aprilie 1999

Cu Petrică și Mariana la soții Cornescu la Predeal, unde vine și Buhoiu. Lucian a moștenit casa de la tatăl lui, Camil Ring, cel care a început BIRE la Paris. Are un teren într-o poziție excelentă pe Cioplea, peste 4.000 metri pătrați. De bucurat nu s-a putut bucura de ea, căci abia o terminase când a fost sfătuit să plece dacă vrea să evite să fie arestat și trimis în Siberia. Nu știu când Lucian și-a schimbat numele în Cornescu. Casa a fost chiar botezată „Kamilring". Lucian mi-a arătat placa originală, Ring a murit în 1957. Lucian a fost crescut în Franța, a intrat în afaceri cu România comunistă și a realizat mult, după câte îmi spune. Are interese extensive în piața mondială de petrol și e în legătură cu cercuri importante din lumea financiară.

Vorbim și politică. Șansele că PNȚCD să fie reales - chiar sub forma de Convenție Democratică - sunt nule, crede el. Partidul Liberal se afirmă tot mai mult. S-ar putea chiar să meargă separat la alegeri, în ciuda declarațiilor ce au făcut în ultimele zile atât Quintus, cât și Stoica. În tot cazul, PNȚCD pierde teren tot timpul. Vorbind de Guvern, Cornescu ne-a informat că Radu Vasile își construiește casă la Predeal „din cei 500 dolari cât e salariul lui lunar". De altfel, și Meleșcanu și-a construit o casă tot aici: „Din ce bani?". I-a mai nominalizat și pe alții. „În România te îmbogățești cel mai repede

dacă eşti în Guvern!", a adăugat soţia lui, Graziela, avocata mea în procesul cu Lucescu. Noi, cei reîntorşi în ţară din exil, nu suntem doriţi, ca să nu mai zic utilizaţi pe măsura capacităţii noastre. De aici s-a ajuns la discuţia cine va fi noul Preşedinte, căci Constantinescu nu mai are nici o şansă, a opinat Cornescu. Discuţia a continuat în felul acesta, când, în cele din urmă, au venit cu declaraţia că ar trebui să candidez eu. Le-am spus că sunt prea bătrân, deşi mă simt bine, şi Elisabeth vrea să mă retrag din politică. A urmat o analiză amănunţită să mi se dovedească avantajele ce prezint electoratului. Chiar şi vârsta mea devine un atu, căci nu voi candida pentru o realegere.

La masă a mai venit un cuplu, nişte vecini. Nu le-am reţinut numele. Probabil, pentru că n-au contribuit mult la discuţii.

Masa a fost excelentă. Tot felul de „hors d`oevres", mititei, o ruladă de viţel cu umplutură de ouă - cam prea făcută pentru gustul meu - şi tot felul de torturi de la cofetărie şi fructe pentru mine.

Buhoiu îmi spune că e bun prieten cu Cristoiu. Vrea ca să iau parte la un program de-al lui, Sâmbătă, 1 Mai. Să ne vedem înainte. El e sigur că s-ar putea ca electoratul să se îndrepte spre mine. L-am invitat să luăm masa împreună (Marţea viitoare, am convenit).

E esenţial ca anumite personalităţi de vază să facă declaraţii în sensul că eu aş putea să fiu cel mai bun Preşedinte şi cel mai acceptabil electoratului, crede el. De asemenea, ar fi important să fiu din nou inclus în listele de posibili candidaţi pentru sondaje. Eu nu văd care din liderii noştri s-ar pronunţa pentru mine, le-am declarat. Ne-am dus la plimbare. Am ajuns până în vârful dealului Cioplea unde e restaurantul clădit sub comunism pe proprietatea unei familii (Vestem?).

Frumos restaurant, cu o vedere în vale superbă. Pentru prima dată am văzut un curcubeu sub nivelul la care eram, profilat pe pădurea de brazi şi cu o suprapunere în punctul cel mai înalt al coardei pe cerul ce se vedea la orizont. Mai era apoi dublat de un alt arc, deasupra văii, cu curbură apropiată de un semicerc. Splendid.

Cealaltă masă, imediat în compartimentul alături de noi, ocupată de nişte tineri. Noi am comandat cafele. Ei, prânzul. Unul dintre ei a venit la noi, şi vădit emoţionat, şi-a cerut scuze şi mi-a cerut să mă fotografiez cu ei. „Aşa-i când ai celebrităţi", a zis Aristide, râzând.

Evident, am acceptat. Ba m-am dus la masa lor. Am stat de vorbă cu ei. Toţi, tineri PNŢCD, veniţi aici să petreacă un week-end împreună: Ina Canache, Secretara Deputatei Andreia Galic din Sibiu, Tudor Căpriţă, Directorul General al Prefecturii din Brăila, Claudia David, organizaţia de tineret din Baia Mare, Burtea Toni, secretar TUNŢ Craiova şi a mai fost unul care a luat pozele atât în grup cât şi apoi la insistenţa lor, cu fiecare în parte. Le-am cerut să-mi scrie şi să rămână în legătură cu mine.

Întors la masa noastră, alte comentarii despre tinerii cu care m-am fotografiat. M-a amuzat, ba chiar flatat.

Acasă la Cornești, discuția a continuat tot în legătură cu situația politică și alegerile din anul 2000.

Pe la 5.30 plecăm spre București, Buhoiu în mașina lui cu prietena lui, femeie foarte frumoasă, deși cam grasă pentru gustul meu. Dar nici nu s-a îmbrăcat potrivit pentru formele ei, venind în „jeens" mulați pe fundul ei prea mare. În fine, „de gustibus..."

Graziela m-a pus la curent cu descoperirile ei. Gusti nu și-a plătit niciodată datoria față de Banca Marmorosh Blank. Deci nici el nu avea un titlu clar. Apoi casa a fost înscrisă în cadastru numai pe numele lui, nu și al soției lui. În fine, Gusti mai avusese doi frați, care și ei au descendenți.

Procesul de revizuire a deciziei judecătorești care l-a recunoscut pe Militineanu, nepotul doamnei Gusti, a fost intentat de Municipiul București. Noi suntem intervenienți. Dacă această recunoaștere a lui Militineanu ca moștenitor e anulată, atunci ne vom judeca cu Lucescu.

Abia am sosit acasă la București că vine Crețu. Mi se anunțase pe mobil, când eram în drum. A venit direct la subiect. Toți se îndreaptă spre mine. PNȚCD nu mai are nici o șansă. PNȚ l-a înlăturat pe Lambru, iar Gionea se retrage. Are 85 ani, și nu mai merge. Ei se îndreaptă spre mine. L-am asigurat că eu nu părăsesc PNȚCD. „Nu e important, noi socotim - cum o fac tot mai mulți oameni responsabili - că nu avem nici o altă personalitate care să preia Președinția țării. Noi vă vom susține. Eu sunt Președintele Primarilor din România și profesor la Universitatea din Oradea Mare. Trebuie să generăm un val de opinie în favoarea acestei idei".

Curios, mi-am zis. În ultimele zile nu aud decât astfel de opinii, or fi ele bazate în fapt sau numai pe un „wishful thinking" al celor frustrați?!

Primul lucru pe care vor să-l facă e la Oradea. Universitatea să-mi acorde titlul de Doctor Honoris Causa, dacă accept. Sigur, voi fi foarte onorat. Rămâne ca să se fixeze ziua. „Trebuie să mergem repede, ca să se vorbească de asta și să ne pronunțăm, apoi, că sunteți candidatul nostru la Președinție". Opinia lui Crețu contează. Mi-a vorbit și de Cerveni „care vă vrea pe dumneavoastră Președinte, pe nimeni altul". Da, cred asta, Cerveni a votat pentru mine în 1995, când Coposu a votat pentru Constantinescu. „El a regretat, apoi, că l-a ales pe Constantinescu". O fi, am zis. Dar el e cel care va fi văzut, în cele din urmă, ca groparul PNȚCD, pe care el l-a creat, cu multă tenacitate și talent organizatoric.

Și, pentru că acesta era singurul subiect pentru care a venit să mă vadă, i-am spus și lui ce spusesem și celorlalți cu câteva ore înainte la Predeal, că eu nu voi face nici un gest până nu se declară în favoarea candidaturii mele mai mulți lideri recunoscuți ai vieții noastre politice.

Luni, 26 Aprilie 1999

Văd din ziare că frații Boilă declară că ANCD nu-l va susține pe Constantinescu la noile alegeri și că Partidul va desemna un candidat care nu va fi nici Victor Ciorbea.

Seara, la „Bucharest Business Week" organizată de Sean Hillen. Vreo 200 persoane. Vorbim pe rând Negrițoiu, Robert Luke de la „Romanian Post Privatisation Fund", eu și Farid Dhanti, de la Banca Mondială. Extrem de Interesant. Eu a trebuit să răspund de ce nu vin investitorii. Le-am explicat fără înconjur. Pentru că n-avem credibilitate. Am făcut o analiză a ce s-a întâmplat de la Revoluție încoace. Am explicat că avem legi pentru atragerea investitorilor care, din nefericire, au fost schimbate de mai multe ori în ultimii doi ani. Situația avantajelor ce pot fi obținute în România este bună, dar e bine să consulte un avocat, căci legislația e puțin confuză, ca să nu zic mai rău. În ciuda avantajelor oferite, investitorii tot nu vin, pentru că multele schimbări și slaba performanță în ce privește privatizarea nu dau impresia de stabilitate, condiție esențială pentru investiții.

Performanța mea n-a fost la înălțimea standardului ce-mi propun. M-am lăsat antrenat și am fost prea lung, cred. Totuși lumea a ascultat cu atenție și a impresionat curajul meu de a critica deschis, nu numai cele trei Guverne Iliescu, dar și cele două Guverne Constantinescu.

Încă tot nu facem ce am propus eu în 1990. Numai astfel vom atrage capitalurile private de care avem nevoie, precum avem nevoie de aer pentru a respira.

Marți, 27 Aprilie 1999

Cotidianul iarăși iasă cu un titlu incendiar: „Omenirea se află din nou în pragul unui război nuclear!?" Toate celelalte ziare vorbesc de declarațiile lui Drașcovici împotriva lui Miloșevici. Noi tăcem. Cristoiu e de-a dreptul nebun. Acum s-a dus la Vârșeț. Cu trenul până la Timișoara, de-acolo l-au luat românii din Banatul Sârbesc. Să vedem ce influență vor avea asupra lui. I-am vorbit lui Sturdza-Popovici. Să-i alerteze pe prietenii lui din Banatul Sârbesc, să-l deschidă la cap puțin pe Cristoiu.

Masa cu Aristide Buhoiu. Abia m-am așezat și m-a întrebat: „Ce intenții aveți, domnule Rațiu?". La ce te referi, am reacționat. „Ați văzut cum tinerii au venit Duminică la dumneavoastră. Vreți să candidați la alegerile viitoare?" I-am spus exact ce spun fiecăruia de când a început acest resuscitat interes față de mine: Eu nu mai vreau nimic. Dar dacă rămân sănătos și-mi păstrez vigoarea, mai am încă dorința să ajut, în mod practic, la împământenirea democrației în România, așa cum am declarat când am sosit în țară. Dar nu voi face nimic decât numai după ce personalități de vază în viața poporului român îmi vor cere, expres, să candidez. M-a crezut, căci mă cunoaște de ani de zile. Am întors propunerea pe toate fețele.

Să facem un plan de acțiune, zice Buhoiu. Să facem o echipă. El e sigur că eu ar trebui să candidez și că voi avea șanse foarte bune, pentru că nu e nimeni altul cu competențele mele. Când i-am spus că voi fi perceput ca fiind prea bătrân, a replicat: „Dar Adenauer n-a avut 80 ani, apoi Churchill și atâți alții". Trebuie să-i identificăm. Ce vârstă a avut Cincinatus? Mă întreb. Acum mi-a venit în minte că a fost readus la Roma de la coarnele plugului unde se retrăsese!

Buhoiu e foarte pozitiv. Se gândește deja la amănunte. Pe cine să ia în echipă, cum să se repartizeze rolurile etc. și eu să stau liniștit: pentru a fi șef de stat nu trebuie să fii om tânăr. Asta e treaba Prim-Ministrului. Președintele trebuie să reprezinte țara demn și impresionant. „Sunteți indiscutabil cel mai indicat astăzi, să faceți acest lucru". Interesant!

La Jockey Club. Mă duc mult prea rar. Relativ multă lume. La taifas, doar cu băuturi răcoritoare, ceea ce spune mult. Le-am dat un milion de lei ca să-mi acopăr cotizația și restul donați. Dinu Daponte se implică mult mai mult. Clădirea e excelentă. Rămâne s-o pună la punct, să facă salonul plăcut, să pregătească terasa, mese, scaune etc., căci vine vremea bună. Cu un mic efort Clubul ar putea deveni chiar elegant.

La cină acasă, cu Dinu.

Miercuri, 28 Aprilie 1999

Dau un interviu amplu Col. Encuțescu pentru publicația *Daewoo*. De asemenea, unei tinere de la *Jurnalul Național*.

Ieri a avut loc ședința BCCC. Nimeni nu m-a invitat. De altfel, după-masa cu Buhoiu m-am dus la biroul lui Phil Bloom. Am stat de vorbă în primul rând cu Doug Schneider.

Mă informează că va cumpăra și un șantier din Turnu Severin și examinează posibilitatea de a achiziționa și unul din Brăila. După vreo oră și jumătate, Phil aranjează un fel de întrunire informală cu tinerii care lucrează cu el. Foarte interesant. Deștepți, bine calificați.

Joi, 29 Aprilie 1999

Silvia Bădescu la cină. Îmi povestește cum a mers căsătoria ei la Paris. „Era bolnav psihic. Vroia să mă omoare..." De asemenea, cea cu Aurel Răuță. Zice că a avut mare afecțiune pentru el. Tot felul de amănunte. În fine, după cină îmi dau seama că și ea e cu totul nerealistă. Vrea să candideze la Președinția României. „O femeie Președinte ar fi soluția pentru țară". Mi-a cerut sprijinul. Evident, am fost foarte circumspect.

Vineri, 30 Aprilie 1999

Vin Fulger și Grosu dimineața. Același demers: să merg cu ei, în fruntea Partidului lor. Fulger zice că el i-a finanțat și că au făcut marea greșeală de a-l

accepta pe Grama președinte.

La prânz, la micul restaurant „La Șosea". Cu Doina Bâscă. A insistat enorm și am cedat. Îmi spune că Crabbie e cel care face rapoartele defavorabile mie la F.O. Din cauza lui Cristoiu, nu de alta. Dudu Ionescu a făcut impresie proastă la MOD. Și-a scos vestonul. Short a scurtat discuția cu 40 minute din cele programate. Ea a făcut pe traducătoarea.

Duminică, 2 Mai 1999

Ultimele două zile foarte agitate.

Ieri după masă, adică ieri la ora 1.40 după prânz, la programul lui Buhoiu. Am intrat imediat după Angela Moldovan, cântăreața de Operă, dar mai ales de muzică populară. Interviul a mers foarte bine. Multă lume la telefon, cu întrebări. Majoritatea s-au exprimat clar: pentru candidatura mea la alegerile viitoare.

Am început prin răsfoirea cărții Ilenei *Envoy Extraordinary*. Eu identificam fotografiile: a memorandistului, a mamei lui Viorel, a lui Viorel în timpul primului război mondial, a lui Eni etc. Am discutat apoi Kosovo, foarte succint, pentru că nu era un program politic.

Abia ajuns în camera de control a studioului, Cornescu mi-a telefonat să mă felicite. „A fost excepțional", mi-a zis. Chiar dacă a exagerat, m-a bucurat reacția lui.

Am pregătit un articol pentru *Cotidianul* cu Doina. Cred că e bun. Azi am trimis articolul prin FAX lui Călin Husar. Nicolae a intervenit pentru că eu vroiam ca articolul meu să aibă proeminență și efect. Au acceptat, dar șmecherie tot au făcut. Titlul fulminant s-a referit la „senzaționalul" interviu acordat lui Ion Cristoiu de Ministrul de Externe iugoslav, care i-a declarat că mulți se vor rușina de poziția ce au luat astăzi susținând „agresiunea NATO" împotriva unui stat vecin și prieten. Totuși eu sunt mulțumit. Doina e furioasă. De ce n-am insistat ca articolul meu să fie știrea principală, nu interviul cu sârbul. Mi-a făcut o scenă cu lacrimi, acuzații de lașitate și mai nu știu ce.

Am scris un al doilea articol pe care-l voi da mâine. I-am telefonat lui Nicolae, care de fapt nu înțelege de ce eu sunt atât de supărat.

Doina caută să mă convingă să mă apropii de Emil Constantinescu și de Vasile Lupu. N-am nici o intenție s-o fac.

Luni, 3 Mai 1999

Urma să apar și eu la Conferința de Presă PNȚCD. Se pare că m-au așteptat. Nu m-am dus deși îl informasem pe Diaconescu cu voi veni ca să-l dezavuez pe Cristoiu și să critic atitudinea lui anti-NATO.

La prânz, la o recepție, a Băncii Transilvania cu ocazia inaugurării noii sucursale în Piața Alba-Iulia, deci la celălalt capăt al Bulevardului Unirii.

Multă lume. Vine și Iosif Pop și-mi predă o medalie de argint solid pentru

marcarea a 5 ani de existență. S-au bătut doar 50 astfel de medalii.

Buhoiu mi-a vorbit. E încântat de reacția la interviul cu mine de Sâmbăta trecută. Comentariile sunt foarte pozitive. Vrea să mergem mai departe. Să luăm masa împreună cu Lucian Cornescu. Mi-a citit și articolul din *Cotidianul*, și e total de acord cu ce am scris.

Același lucru în Cameră. Toți m-au felicitat. Baciu mi-a spus: „Ceea ce ați scris acum, trebuia de mult făcut. Altfel *Cotidianul* devine o nouă *Scânteia*". Interesant că prietenul meu Otto Weber e pentru Cristoiu: „De ce să acceptăm ca americanii să decidă totul!"

Întâlnirea la Sala de Marmură a Senatului cu delegația parlamentară din Lituania, condusă de deputatul Dudenas Nytanstas. Echipa: Prisecaru, Boștinaru, Grama, Iftene Pop, Dan Lăzărescu, Paleologu, Ioan Ardeleanu (PUNR), Petre Dugulescu, Bleahu, Mogoș. Boștinaru a vorbit de Kosovo și de stabilitatea reprezentată de România în Balcani. Au vorbit, de asemenea, și ceilalți al căror nume l-am subliniat mai sus. Am vorbit și eu. Cum Dudenas, șeful delegației, a deplâns lipsa de legături mai strânse între țările noastre, i-am citat două excepții. Întâi, interesantul fapt că „La 25-ème heure", romanul lui Constantin Virgil Gheorghiu, tradus în vreo 40 limbi străine, a fost publicat în lituaniană imediat după apariția în franceză. Al doilea fapt are o tangență culturală. E și el interesant, pentru că relevă o afinitate sufletească între popoarele noastre. În folklorul tuturor țărilor din Estul Europei florile sunt cântate, toate florile. Dar nu frunzele. Doar lituanienii și românii le cântă... „Foaie verde..." e un leit-motiv și la noi și la ei. Am pledat pentru strângerea relațiilor, cele comerciale mai întâi.

Marți, 4 Mai 1999

Articolul de fond al lui Cristoiu, mai lung decât oricând, e intitulat : „Cât de domn e domnul Ion Rațiu?". Mă acuză de limbă de lemn, printre altele, dar altfel n-am reținut sau n-am înțeles ce am făcut rău! N-am nici o intenție să răspund atacului. Să vedem ce va face. Poate va reveni cu alte atacuri. El cam așa face. Ca un câine terrier, care nu lasă, Doamne ferește, ce-a luat în dinți.

Mi-a telefonat Varlam. Mi-a telefonat Doina. Le-am cerut amândurora să-mi dea gândurile lor.

La 11.15 precis, Diaconescu deschide ședința comună. Face o foarte laudatorie prezentare a lui Tony Blair. Acesta a vorbit foarte bine. Și-a luat obligația de a ne susține să intrăm în structurile euro-atlantice. „Vom merge împreună spre un viitor mai bun".

Indiscutabil, Constantinescu și Radu Vasile au repurtat un mare succes prin această vizită. Toate slăbiciunile și neîmplinirile noastre vor fi trecute în planul al doilea. Vom fi susținuți atât la FMI cât și la Banca Mondială. Rezultatul va fi consolidarea „regimului" Constantinescu. Și, dacă ai noștri reușesc să

aducă Occidentul să implementeze aceste promisiuni, eu unul îi voi aplauda.

Blair și-a început cuvântarea aducându-i elogii lui Diaconescu pentru lunga lui suferință în închisoare, ceea ce a făcut o foarte bună impresie. Apoi a făcut declarații pozitive, ferme: România e în fruntea țărilor candidate la NATO; el va susține ca România să fie invitată să intre în UE la Helsinki; România să fie ajutată de FMI și Banca Mondială; România să participe la reconstruirea Iugoslaviei, să fim compensați pentru pierderile înregistrate prin aplicarea embargoului, dar și pentru cel din cauza războiului din Bosnia-Herțegovina.

Miercuri, 5 Mai 1999

La recepția dată de Iosif Pop, Președintele Băncii Transilvania, cu ocazia deschiderii sucursalei din Piața Alba-Iulia, am vorbit cu Buhoiu. Socotește că trebuie să candidez neapărat la Președinție anul viitor. Nu există nici o altă personalitate capabilă să-l învingă pe Iliescu. El nu va fi ales pentru că e socotit bun, ci pentru că din toți actualii candidați e cel mai puțin rău! De asemenea, electoratul e dezamăgit de performanța tuturor formațiunilor politice, în special de performanța CDR, care în mintea lor este identificată cu PNȚCD. Eu, personal însă, îmi spune Buhoiu, nu numai că n-am pierdut, dar am chiar câștigat în mintea cetățenilor pentru că am fost marginalizat de Partid, și n-am făcut în nici un fel parte din guvernarea actuală. A discutat și atacul lui Cristoiu. După el, va avea un efect de bumerang. El va suferi.

Almășan, tatăl celei care face „Ceaiul de la ora 5", a avut aceeași opinie. Cina la Hotelul București cu Buhoiu și Cerveni. Cerveni îmi dă mai multe exemple pentru a-mi arăta cum Coposu s-a opus alegerii mele în 1992. „Incorectitudine crasă". Ne-a reamintit că el, Cerveni, a votat pentru mine în 1995, când s-a desemnat candidatul Convenției. Și iarăși a evocat discuțiile ce a avut cu Coposu despre Constantinescu. Am stat mult de vorbă. Vreo două ore. Concluzia: trebuie să mă prezint la alegeri. Ar fi bine să fiu sprijinit de un partid, sau chiar de mai multe, dar de candidat trebuie să candidez, chiar dacă aș face-o ca independent. Ei vor lupta pentru mine.

Da, le-am zis. Aș accepta să mai fac un sacrificiu, dar numai după, și dacă, mai multe personalități cunoscute mi-ar cere-o prin declarații publice.

Joi, 6 Mai 1999

Ieri dădusem un articol al lui Sturdza-Popovici spre publicare. Despre vizita lui în Banatul Sârbesc. Astăzi Sturdza-Popovici mi se plânge că toate părțile în care dădea corect situația de acolo au fost eliminate. În ele se arăta că foarte mulți intelectuali sârbi spun că regimul Miloșevici, prin politica pe care o duce de zece ani, a reușit să transforme fosta Iugoslavie într-un teritoriu de conflict și rezultatul a fost dezmembrarea Iugoslaviei prin lipsă de toleranță, prin lipsă de abordare realistă a problemei etniei albaneze din

Kosovo, a dus țara într-un război cu Comunitatea Europeană, cu NATO. Și apoi, toată partea în care relatează persecuția românilor din Timoc a fost tăiată. Cristoiu n-are absolut nici un pic de corectitudine.

N-am putut începe dezbaterile pentru că n-aveam cvorumul. S-a făcut apelul. Au apărut deputații. La a doua strigare - care nu se mai face formal, ci printr-o îmbulzeală copilărească în jurul Secretarului administrativ, care ține prezența (Popescu) - au apărut destui deputați ca să începem dezbaterile. A mers așa vreo oră și jumătate și iarăși n-am mai avut cvorumul. Ședința a fost abandonată. Patetic!

M-am dus direct la Phil Bloom. L-am primit pe Core din India, foarte tuciuriu. Lucrează pentru o societate cu sediul în America, dar acum și în România. Au cumpărat topitoria de reziduuri din Baia Mare. Cum zice el, cuprul e important, dar prin metodele lor de-acolo, profitul e în aurul și argintul ce se recuperează. A venit și Ambasadorul Rosapepe. Am avut o masă copioasă chinezească - nu autentică dar bună, asemănătoare. Am vorbit proape tot timpul numai afaceri. Dar la plecare ne-a spus că nu se va face nici o concesie: Miloșevici trebuie să plece.

Luni, 10 Mai 1999

Ultimele trei zile dominate de vizita Papei. Eu n-am fost invitat nicăieri. Dar să menționez mai întâi ce s-a petrecut la ședința BCCC de Joi după masă.

Am sosit foarte târziu de la masa cu Rosapepe. Tocmai discutau scrisoarea trimisă de Matei Boilă lui Diaconescu. Era vorba de încercarea Boileștilor să facă un PNȚCD pentru Ardeal. Ei neagă acum acest lucru.

Confirm eu. Nelu Boilă a fost foarte insistent ca eu să conving Partidul că trebuie să avem un PNȚCD pentru Ardeal. „E adevărat că după primul război mondial așa a fost. Sub umbrela conducerii centrale PNȚ, erau organizațiile pe provincii: Ardeal, Bucovina, Basarabia și Vechiul Regat", a adăugat Diaconescu. Eu n-am acceptat sugestia lui Nelu Boilă. I-am spus că trebuie s-o lămurească întâi cu Coposu, care n-a acceptat așa ceva, a fost reacția mea. Și am adăugat: De altfel Nelu a venit la mine să mă convingă să semnez un memorandum cam împotriva ungurilor. Dacă Puiu Coposu îl semnează, îl semnez și eu. „Nu e nevoie să-l semneze Coposu. E destul ca tu să-l semnezi. Tu ești urmașul lui Rațiu". Bineînțeles că n-am acceptat. Așa a ajuns la Coposu, care l-a corectat; l-a îndulcit. Pentru mine însă, tot excesiv și neînțelept era. De fapt, Memorandumul a fost corectat de două ori de Coposu. L-am tras pentru probe, deci de trei ori. Dar Coposu tot nu l-a semnat. L-a dat uitării, înadins, fără ca să-l refuze, net pe Nelu Boilă. Așa era el. În tot cazul, mie mi-a convenit, căci proiectul Memorandumului antimaghiar a fost abandonat.

Oficial eu n-am primit nici o invitație pentru vizita Papei. Nu la aeroport, nu la Cotroceni, nu la Catedrala Sf. Iosif. Primele două zile - deci Vineri și Sâm-

bătă - am urmărit totul la televizor. Liturghia în Catedrală în special a fost excepţional de impresionantă. Cardinalul Todea într-un jilţ, alături de Papa. Am scris de toate astea într-un scurt articol care a fost publicat în *Cotidianul* de azi. Ar fi trebuit să-l publice, cum au publicat ultimele două articole ale mele despre situaţia din Kosovo. N-au făcut-o. Aceeaşi obstrucţie: au publicat ce-am scris eu în rubrica „Opinia unui democrat". Efectul, în felul ăsta, e diluat.

Multă lume a remarcat: vremea a fost proastă, ploaie, vânt, până Joi după-amiază când a venit Papa. Apoi, din ce în ce mai bună, iar ieri, Duminică, a fost splendidă. Nu putea să fie mai bună. Cer senin, mult soare, fără vânt. Mare mulţime la Liturghia celebrată în stil romano-catolic, chiar de Papa. S-a estimat că au fost 500.000 de oameni. Mi-a făcut şi mie bine faptul că Adrian Mălăescu mi-a adus, nesolicitat, două bilete. Adevărat înger, căci m-a făcut să merg şi eu. Altfel, n-aş fi făcut-o.

Lumea spune că vremea bună, doar pe perioada vizitei Papale, vine de la Dumnezeu. De remarcat că Papa şi-a făcut toate cuvântările în limba română. Se spune, aici, că ar avea printre strămoşii lui un emigrant român, păstor de meserie. Când s-au îmbrăţişat, Ioan Paul II şi Teoctist, şi primul l-a invitat pe al doilea la Roma, s-a făcut Istorie. Procesul se va derula încet, evident. Dar de la 1054 până astăzi, o atât de mare apropiere, între cele două laturi ale schismei, n-a mai fost.

În spatele meu erau Verestoy şi Börbely cu nevestele. Evanghelia s-a citit în mai multe limbi, maghiara printre ele. Papa a pronunţat româna mult mai bine decât maghiara.

Seara, la cină cu Sanda şi Sandra Pralong. Foarte interesant. Sandra e acum consilier la Preşedinţie. E foarte pozitivă. Vrea să ne vedem cât mai curând.

Interesant că Emil Constantinescu, la plecare, a strâns mâna mai multora din rândul întâi, dar numai mie din rândul al doilea. Cred că a făcut-o ostentativ, ca lumea să vadă că nu are resentimente faţă de mine! Eu n-o cred. Vreau probă practică.

Azi, la Conferinţa de Presă PNŢCD, Gabi Ţepelea a luat Preşedinţia şi Petrescu rolul de Purtător de cuvânt. Gabi a făcut o bună prezentare a vizitei Papale şi semnificaţia ei.

Victor Marian a venit devreme la mine. Cu el, la Conferinţa de Presă şi apoi, împreună la Ţepelea să discutăm Comitetul Interimar la Cluj. Nu se poate ca acesta să fie făcut în jurul celor trei oameni: Vida-Simiti, Radu Sârbu şi prefectul Fărcaş (deci cumnatul lui Matei Boilă). Dacă se acceptă această formulă nu se realizează nimic. Boileştii vor controla atât Partidul lui Ciorbea cât şi organizaţia PNŢCD din Cluj. Cred că a înţeles. Să vedem ce va face!

Seara, la Tele7abc, la programul lui Tănăsescu, SPORT, în principal fotbal. Cu mine au mai fost Radu Liviu, Staicu, Becali şi Gh. Neţoiu. Ultimul e principalul suporter financiar al Clubului Dinamo şi în secundar, şi al Clu-

bului ROCAR din București.

Mi-a plăcut programul. Voicu, susținut, interesant. Răspunzând întrebărilor, le-am vorbit și de câștigarea Cupei la Universitatea din Cambridge în 1941, prin golul marcat de mine. Am vorbit apoi de UTA și de șansele ei de a se califica pentru Divizia A. În barajul ce se va juca la 26 Mai (Iunie?) i-am promis lui Nețoiu că mergem împreună, el susținând ROCARUL, eu UTA. Dar toți cei prezenți au adus laude publicului amator de fotbal din Arad. E fairplay.

Marți, 11 Mai 1999

Mai întâi la Curtea Superioară de Justiție. Peste tot lumea mă salută cordial. Avocatul nostru Bârsan era deja prezent. Agitat îmi spune că trebuie să cumpărăm timbre judiciare. De două ori 25.000 lei. Suma e derizorie, dar cum să facem plata. În cele din urmă găsim soluția. Îl chem pe Petrică la telefonul mobil. Vine și Ionică Varlam. Îi vorbește el lui Petrică. „Ăsta-i un prost. Nu înțelege", îmi spune. Nicidecum, Petrică e un băiat deștept, care întotdeauna își îndeplinește misiunile. Voi îi dați comenzi contradictorii, schimbați instrucțiunile, creați confuzie. Și am terminat. De ce această panică de ultimă oră? De ce nu s-a timbrat totul cum trebuia din timp? Mică altercație. Nu gravă, dar... în fine, sosește Petrică cu dovada plății timbrelor judiciare.

Vine rândul și procesului nostru. Schimb de intervenții ale avocaților. Ei cer amânare, noi nu ne opunem. Termen nou, 29 Iunie. Afară, pe coridor, avocații lor. De ce nu abandonăm opoziția noastră la asumarea numelui de PNR a formațiunii care, acum îl are șef pe Cataramă? Într-un stat multinațional se poate vorbi de un partid național. Așa cum a fost Austro-Ungaria, când s-a înființat PNR. Acum e imposibil să aveți o astfel de titulatură. Nu reprezentați națiunea română, în contradicție cu alte partide naționale, le spun. Doar un partid totalitar s-ar putea intitula astfel, un partid care pretinde că reprezintă națiunea, nu celelalte, le-am mai zis. Dar totul pe un ton foarte amabil.

La capătul celălalt al coridorului, când dădeam să cobor scara de piatră de la etajul doi, m-a acostat Dorin Iacob, Vicepreședintele PNR: „Cu Ciorbea n-o să faceți nimic. Poate și ei vor veni cu noi. În tot cazul, noi vă vrem pe dumneavoastră în orice calitate", mi-a zis. V-a părăsit și fostul PDAR, cu Berca. „Nu e o pierdere. Majoritatea erau foști comuniști. Acum suntem mult mai tari. Vă vrem pe dumneavoastră". Vă mulțumesc. În Cameră se discuta Legea Ticu Dumitrescu. Am stat puțin pentru că trebuia să sosesc la timp la Radiodifuziune, în str. Berthelot. Ceilalți erau deja adunați, când am sosit eu. Programul: efectul politic al vizitei Papei.

A început cu mine, apoi Angelescu, Tabără, Dumitrescu, Hrebenciuc, în această ordine. Fiecare a menționat un aspect nuanțat, diferit, dar toți am fost de acord că ne-a făcut foarte mult bine ca țară. Am vorbit eu și de marea schismă, de Proclamația Papei din 6 Ianuarie 1982, de strigătele scandate ale mulțimii

„Unitate, Unitate". Da, unitate e dezideratul exprimat, și al Creștinătății și al nostru, al românilor, între Bisericile naționale: ortodoxă și Greco-Catolică.

Toți au vorbit bine. Doar Hrebenciuc s-a referit la opoziția de astăzi etc... spiritul de unitate însă a fost leit-motivul programului nostru.

Seara, vin Bogdan Grabowski și Ionică Varlam la mine. Iarăși m-au presat să ies la rampă tot mai mult. Să-mi exprim poziția în toate problemele de importanță națională.. Dar mai ales să înjghebăm o echipă de oameni calificați care să pregătească programe de activitate. Foarte bine, am zis. Dar să nu punem căruța înaintea cailor! Ce vrem? Pentru ce creăm această echipă?, am întrebat. Am vorbit cu Valerian Stan, la sugestia lor. El e dispus să intre.

Miercuri, 12 Mai 1999

Începem ședința în Parlament la 9.45 a.m. Radu Vasile își prezintă programul și-și asumă răspunderea pentru executarea lui. Menționează proiectele de lege din pachetul pe care-l prezintă. Aplauze firave. Ia cuvântul Adrian Năstase. Miza este accelerarea reformei. Ultimii doi ani și jumătate, scăderea PIB etc. (și dă cifre exacte). Acest proiect de lege pune capăt perioadei de încercare de a ieși din situația grea economică. Opoziția nu e consultată. „În opinia noastră această procedură nu este capabilă să ducă la realizarea statului de drept".

Vasile Lupu: „Intervenția domnului Adrian Năstase nu poate fi luată decât ca o declarație. Afirmația e că democrația și parlamentarismul sunt periclitate prin acțiunea Guvernului".

Roman trage concluzia că numai printr-o moțiune de cenzură proiectul de lege prezentat de Primul Ministru poate fi respins.

La orele 13.00 am avut ședința Comisiei de Externe. Noul nostru Ambasador la Chișinău ne-a pus la curent cu situația din Moldova.

La 14.00, în Sala de Marmură a Palatului Victoria, a început lansarea „Paginilor Galbene" cu românii din SUA. A vorbit deputatul Dugulescu care l-a ajutat foarte mult pe americanul de origine română. A vorbit și Rosapepe, Ambasadorul SUA la noi. De asemenea, șeful Departamentului pentru românii din afara granițelor.

Eu am sosit cu vreo 20 minute mai târziu dar locul alături de Buzura mi-a fost rezervat, exact în fața lui Rosapepe. Multă lume, în special presa.

Acasă abia de am îmbucat vreo două înghițituri și am fost asaltat. Întâi de avocata lui Vintilă Corbul, care vrea să-și vândă una din proprietățile obținute la Săftica, alături de Corbeanca, unde e Țânțăreanu rege. De asemenea, vrea să-și republice cărțile. Vrea o editură. Mă întreb dacă e bine să o fac prin „Progresul Românesc"?!

Vine Cristi Vaida cu noi propuneri de la Ciorbea. care mă vrea acum, chiar dacă vreau s-o fac în calitatea de Președinte al ANCD. Până și frații Boilă sunt de acord cu acest lucru. L-a văzut și pe Dorin Iacob, care a fost în unitatea

0215. Și Iacob, vorbind în numele lui Măgureanu, mă asigură că le pot cere orice poziție, Președinte de Onoare, Vicepreședinte activ, Prim-Vicepreședinte, sau chiar Președinte activ, Cataramă devenind în acest caz Președinte Executiv.

Doru Braia, ca de obicei, îmi propune „pentru a treia oară" o colaborare „strânsă". Mi-a făcut-o în 1990, imediat după întoarcerea mea în țară, când stăteam la Intercontinental; mi-a făcut-o la începutul anului 1996, dar am declinat-o. Asta e a treia oară că-mi face aceeași ofertă. Dându-mi de înțeles că îmi face o mare favoare. Tot timpul vorbea în sensul că „noi doi am fost cei care am luptat împotriva comunismului în exil". Acum îmi oferă să conducă el *Cotidianul*. Are deja acolo susținere: Ioana Lupea, Hizo de la *Curentul*. Soția lui Cristoiu a fost secretară PCR, *Cotidianul* se tipărește și la negru (se fură), olandezul (Beck) nu știe să facă distribuția (sunt vreo 6 oameni acolo). La Satu Mare se trimit 5 exemplare, la Craiova 15, legionarii sunt favorizați, Radu Tudor e contra lui Pacepa. El, Braia, merge la Vosganian (în poziție foarte importantă). Uniunea Forțelor de Dreapta (UFD) este singurul Partid care nu primește foști membri PCR. Plesiță are pensie de general, Pacepa rămâne condamnat la moarte. PNȚCD e terminat. Nu va lua nici 5 la sută la alegerile viitoare. Eu (Rațiu) nu mai am electorat. Apar doar ca un actor la „Duminica în familie", de exemplu. Următorul Guvern va fi o coaliție PDSR, ApR și PD. El (Braia) intră în politică. „În final, eu (Braia), domin Timișoara. Am 60 la sută de voturi acolo. I am the king".

Cam așa a mers discuția. Deci, nu cumva să fac greșeala să nu-l iau pe el la conducerea *Cotidianului*. L-am ascultat. Am mai întâlnit astfel de buni români!

Joi, 13 Mai 1999

La Cameră am continuat cu Legea Ticu. Dacă se adoptă așa: Cum se extinde interdicția de care vor fi loviți colaboratorii, informatorii, cine va mai putea candida la viitoarele alegeri? Gluma e că doar PCR-iștii și fugiții. Primii, pentru că ei informau în mod automat, căci făceau parte din sistem, și ceilalți pentru că, fiind în afara granițelor, nu erau supuși Securității. Restul României, într-un fel sau altul, toți erau informatori, ciripitori, colaboratori. Cu sau fără plată pentru serviciile prestate.

Interesant de văzut compoziția Parlamentului viitor. Dar, să nu ne alarmăm! Românii vor găsi o modalitate să se descurce și în această situație.

Vineri, 14 Mai 1999

La Doina acasă. Eu i-am cumpărat apartamentul și eu i-am obținut garsoniera adiacentă. Menționez asta doar pentru a se ști cum m-am comportat eu față de ea, căci, dacă legăturile noastre s-ar rupe definitiv, din cauza mea, nu a ei, sunt sigur că ea m-ar ataca public și nu în surdină. Din păcate! Iarăși mi-

a vorbit de *Cotidianul*. Normal. E înverşunată. Am ajuns, îmi spune ea, să nu mai reprezint nimic valabil. Că aş fi gata să lucrez cu PDSR. De altfel, nimeni nu mă mai vrea. Crabbie a făcut un raport la FO la Londra în care spune explicit că „în Raţiu nu se mai poate avea încredere". Am rămas şocat.

Aseară, când s-a întors Elisabeth de la Iaşi şi Focşani, ne-am întâlnit la cină la micul restaurant „La Şosea". Am fost trataţi excepţional. La o masă lângă noi, un tânăr chipeş primat i-a trimis flori lui Elisabeth şi a venit să mi se prezinte când am sosit. La o altă masă, iarăşi vreo şase persoane, un domn de vreo 40-45 ani, foarte solid, vine să-mi spună că-l cheamă Ionel Raţiu, fiul lui Ion Raţiu, precum atestă Buletinul lui de Identitate. Şi el, numai admiraţie pentru mine plus declaraţii solemne că niciodată n-a afirmat că e rudă cu mine. Dar aşa e românul, peste tot i se spune „nepotul lui Raţiu", adică al meu. Şi el mă asigură că popularitatea mea este în creştere şi chiar foarte mare. O justă opoziţie la ceea ce îmi spune Doina şi ce văd eu în general, oriunde mă duc.

La cină, David şi Jackie Collins, Maria Berza şi Andrew Littaner. Cină foarte reuşită, deşi n-am avut ajutor. Elisabeth a fost bucătăreasa şi eu „butler"-ul. Am vorbit de toate, dar mai ales de vizita Papei, succesul repurtat de tandemul Constantinescu, Radu Vasile şi de şansele relansării reformei. Evident, n-am putut să fiu de acord cu Maria, care fiind numărul doi la Ministerul Culturii, sub Ion Caramitru, le socotea foarte bune.

Tot ieri, Joi, a fost Alison Beckett la mine. Ea e nou venită la Bucureşti ca ataşat de presă. I-am vorbit de textul relatării de la graniţa Kosovo-Albania ce mi-a fost trimis de ea, la sugestia lui Chris Crabbie.

I-am explicat că eu nu pot să mi-l însuşesc, şi nu pot să-l semnez, dar l-am trimis la ziar să văd dacă-l publică. Pe Cristoiu nu vreau să-l dau afară imediat pentru că s-ar vedea că o fac pe bază ideologică. Să-mi dea material solid, documentat. Atunci voi putea scrie şi semna eu personal şi cred că va avea greutate. A fost de acord că mă aflu într-o dilemă: Nu vreau să aplic cenzura şi nici să acţionez emotiv la ceea ce prezintă, cu rea-credinţă, Cristoiu în *Cotidianul*. That would be throwing the baby with the bath water, i-am zis. Am căutat să dau libertate deplină directorului ziarului, să nu mă amestec deloc în politica redacţională, tocmai pentru că respect libertatea şi independenţa presei. E greu să intervin acum, pentru că nu sunt de acord cu Directorul ziarului. Dar există o limită şi de fapt, Cristoiu a încălcat angajamentele de bază ce şi-a asumat de la bun început.

Chiar în timp ce era ea la mine, am trimis textul de care vorbeam la Redacţie, la Husar. Astăzi văd că l-au publicat. Doru Braia, de altfel, îmi spusese ieri că va fi publicat pe prima pagină, sub semnătura mea, cu fotografie etc. Am refuzat. I-am spus lui Husar să-l publice cum vor, dar eu nu semnez ce nu este al meu. Pe ăsta nu mi-l pot însuşi. Nu e felul în care scriu eu, deşi sunt gata să cred că toate evenimentele relatate sunt autentice.

Sâmbătă, 15 Mai 1999

Mă scoală Ion Fodoreanu înainte de 8.00 dimineața. Fusese la un jogging în pantaloni scurți. Îi dădusem aseară mai multe articole apărute în *Cotidianul* care se cam dau nejustificat la unguri. I-am cerut opinia și eventual ciorna unui posibil articol. Nu e în stare, omul ăsta, din păcate. E citit, e cult, dar nu se poate concentra. Aicea-i baiul! Venise și cu o „măicuță". Spre regretul meu, n-am putut s-o primesc.

Vine Șerban Lupu, nepotul meu. Îmi spune că bunica lui, descendentă directă din familia Rațiu, a decedat recent la vârsta de 97 ani! Mi-a verificat violina ce mi s-a oferit. Nu e autentică. E aproape sigur, una din multele violine așa-zise Stradivarius făcute în Germania pe la sfârșitul secolului trecut. Deci, să tot aibă o vechime de 100 de ani. A încercat-o. „E mai bună decât îmi închipuiam, dar nu e un Stradivarius".

Vine Cornescu. E convins că am avea șanse bune să reușim. El socotește că la ora aceasta aș avea 18 la sută pentru mine dacă numele meu ar intra în sondaje. Ne trebuie 42 la sută și acest lucru se poate obține. Am zis că 35 la sută e destul în primul tur. El e sigur că evaluarea lui e justă.

Trebuie să-l scot pe Cristoiu. El, Cornescu, poate asigura distribuția ziarului. I-a pomenit pe Manase Radnev, pe Radu-George Serafim și pe Aristide Buhoiu ca posibili Directori. Situația de astăzi îmi face foarte mult rău. Trebuie apoi să preluăm un post de TV, „PRIMA" se poate obține cu puțini bani. PRIMA datorează vreo 17-18 milioane dolari la BANCOREX, dar acțiunile sunt deținute de FPS. Datoriile ce trebuie plătite pentru a putea continua se ridică la vreo 300 mii dolari. El și-ar putea lua răspunderea pentru organizarea financiară fără mare plată de bani pești. Restul, doar prin asumarea datoriei. El are și o filieră de distribuție pe care o poate acționa. Pentru *Cotidianul*, cel mai potrivit Director ar fi Cristian Munteanu, în prezent la Bruxelles. L-am întrebat direct: ce vrea el din această acțiune? Să fie Consilier prezidențial, dacă voi fi ales, mi-a zis. Mi-a vorbit apoi pe larg de legăturile lui în lumea finanțelor. Am vorbit de legătura mea cu evreimea, începând cu episodul de la Liceul Regele Ferdinand din Turda, cu Fritzi Goro, băiatul fabricantului de bere, de rugăciunile ce am rostit în sinagoga din Seymour Place în Londra, în Ianuarie 1971, de vizita cu Flora Solomon în Israel, în 1974 sau 75 și de frații Gerson care m-au utilizat în Pall Mall Depozit & Forwarding Co., în 1951-57, convinși fiind la început că sunt și eu evreu! Nasul mare etc. Astfel venind vorba, mi-a spus că un bun șef de gazetă ar fi Dorel Dorian, actualul meu coleg în Camera Deputaților, Secretar al Comisiei de Externe. N-ar merge, totuși.

Sâmbătă, 15 Mai 1999

La Recepția dată de Liga Studenților împreună cu Patronatul Român.

Frații Păunescu le-au oferit Salonul Blanc din Hotelul Lido, mâncare excelentă și băutură, cel mai mic dintre frați (Andrei?) mi-a vorbit mult. Ar fi bine să luăm masa toți împreună! Sigur, am răspuns. Cât mai repede.

Am vorbit cu Senatorul Turianu, care e un aliat, cred. Cu mulți studenți. Marian Munteanu a rostit câteva cuvinte de bun venit. Altfel, tineri bine, de ambele sexe și reprezentanți ai Patronatului. N-am stat prea mult, dar și aici am găsit o atmosferă remarcabil de favorabilă mie. Chiar afectuoasă. Munteanu mi s-a adresat explicit: „Nu este nimeni altul cu suprafața și autoritatea dumneavoastră".

Am stat de vorbă cu Elisabeth. I-am arătat de ce nu mai pot continua cu Cristoiu, care e împotriva aproape a tuturor credințelor mele. Pentru ce? Pentru bani? Eu nu vreau bani. Am destui. Nu vreau să devin foarte bogat. N-am vrut-o niciodată. Dar să presupunem că vrem bani. Acum pierdem cel puțin de zece ori mai mult decât pierdeam pe vremea când Doina conducea afacerea. Iar perspectivele de a ajunge la o situație profitabilă în viitor sunt foarte nebuloase. Dar, chiar dacă am putea ajunge la o astfel de situație, eu nu mai pot și nu mai vreau să continui cu Cristoiu. „I am distressed", i-am spus. Pentru prima dată cred că a înțeles.

Duminică, 16 Mai 1999

Vin Lucian și Graziela Cornescu la un pahar de șampanie. Discutăm absoluta nevoie de a-l înlocui pe Cristoiu. Apoi, posibilitatea de a achiziționa PRIMA sau Tele7abc. A doua prezintă prea multe probleme. PRIMA s-ar putea achiziționa cu relativ puțini bani. Îi telefonez lui Nicolae. El era deja la curent cu discuțiile avute cu suedezii. Va lua legătura cu ei. Îl sfătuiesc, de asemenea, să-l contacteze pe Rupert Murdoch. Să-i amintească de vizita mea în „pent-house"-ul lui, în Ianuarie 1990, câteva zile înainte de întoarcerea mea în România.

Doina mi-a făcut o ciornă foarte interesantă pentru un articol: „M-am plictisit!". Să arăt într-un ton zeflemitor că ceea ce face Cristoiu e pură propagandă pentru Miloșevici, e anti NATO, anti-America, anti-democrație și nu e jurnalism. Îmi place. Cu puține retușuri și mici schimbări aș putea semna un articol pe baza ei. Nu e momentul încă. Cât despre Cristoiu, el nu se mai poate schimba. E în sinea lui un om cu mentalitate comunistă. E irecuperabil, după mine.

Luni, 17 Mai 1999

Cotidianul iarăși apare cu o tentă anti-maghiară. Cristoiu îi socotește și pe „moderați" ca urmărind scopurile „radicalilor" cu alte mijloace. Trebuie să scriu ceva să mă delimitez de această atitudine. L-am rugat pe Ion Fodoreanu să-mi pregătească ceva, căci el vorbește perfect ungurește. A descoperit, de exemplu, că traducerea în românește a articolului apărut în *Romania Magyar*

Szo, a lăsat afară o caracteristică importantă a dictatorului Miloșevici, „total intolerant față de alții".

Înlocuitoarea (succesoarea) lui Kate Allen, de la „National Democratic Institute", Mary Cummins, a vrut să știe cum stau lucrurile. I-am spus. Partidul nostru nu merge prea bine.

Dorin Iacob, vicepreședintele PNR, a venit la Parlament. Mesajul lui e clar. Vor ca eu să fiu Președintele Partidului. Și Cataramă mă vrea. Eu nu pot să părăsesc Partidul nostru. A fost creat, într-o oarecare măsură, de strămoșii mei. Conducerea lui de astăzi nu prea mă vrea. Dar dacă se cere asiduu ca să candidez, eu cred că nici PNȚCD nu mă va refuza. Aici s-ar putea face jonctiunea. Dacă PNR m-ar declara drept prima lor opțiune la Președințe, atunci aș putea avea susținere și din altă parte și la coaliția care, inevitabil, va trebui formată. Voi ține cont de acest lucru. Presupunând, bineînțeles, că voi fi ales! L-a interesat. Vrea să aranjeze o masă în patru, cu Cataramă și Măgureanu.

Îl interpelez pe Dudu Ionescu despre o ilegalitate într-o comună de lângă Brașov. Am făcut-o la cererea Grazielei Bârlă. După ce am sosit acasă, îmi telefonează soțul ei, Lucian Cornescu (Ring) să-mi spună că vor veni, el și Prinț Paul, mâine după masă la mine. Să vină! Lucian îmi spune, de asemenea, că Radu George Serafim, Profesor de jurnalistică, a condus un sondaj printre 150 studenți. Pe cine preferă ca Președinte în alegerile din anul 2000? Rând pe rând, au fost eliminați ceilalți prezidențiabili, ca Ion Iliescu, Emil Constantinescu, care n-au dat satisfacție când au deținut magistratura supremă. De asemenea, rând pe rând, din varii motive, ceilalți potențiali candidați ca Năstase, Radu Vasile. Au rămas cu doi: Meleșcanu și cu mine. Prin vot secret eu am primit 63 la sută, Meleșcanu 24 și restul nedecișii. L-am întrebat imediat: Cât de obiectiv, de imparțial a fost sondajul? „Absolut. Serafim nici nu știa că pe mine mă interesează o posibilă candidatură Rațiu", a fost răspunsul lui.

Prânzul l-am luat la C.O.S., invitat de Eugen Simion, Președintele Academiei Române. E preocupat de crearea unei Fundații a Academiei, în special pentru a lărgi Biblioteca și a asigura prezentarea multelor tablouri și a altor obiecte de artă valoroase ce au fost donate de-a lungul anilor de oameni dezinteresați, buni români, mândri de creația poporului nostru. Vrea ca să intru și eu în Comitetul de Onoare. I-am explicat că mi-ar fi greu să îmi iau o nouă răspundere. I-am vorbit de „Relief Fund for Romania", de „Fundația Familiei Rațiu", de la Londra, de „Catedra Ion Rațiu" de la Universitatea Georgetown din Washington, de „Fundația Rațiu pentru Copiii și Tinerii din România Afectați de Leucemie", de mica bursă anuală ce dau unui student merituos de la Universitatea din Cluj, de Școala de Ambliopi din București. Cu un cuvânt, i-am indicat că ar fi greu să-mi iau noi responsabilități financiare pentru că resursele mele nu sunt nelimitate. „Dar nu e vorba de bani. Evident, trebuie să

găsim surse pentru această întreprindere. Dar nu de la dumneavoastră personal. Vă vrem ca un om de valoare și prestigiu care va da o bună imagine Fundației". Sunt foarte onorat că v-ați gândit la mine și evident, accept propunerea în aceste condiții. Am vorbit apoi de nenumăratele fundații ce există în Occident, în special în Statele Unite. Unele din ele au probleme în a găsi mijloace și obiective potrivite și legitime ca să-și cheltuiască banii. Inevitabil, a venit vorba și de posibilitatea să fiu făcut academician. Știa de primele demersuri în această direcție de acum trei ani. Virgiliu Constantinescu a primit documentele și publicațiile mele dar n-a dat curs inițiativei. „Acum sunt două locuri vacante. Foarte mulți candidați. Dacă ar aduce și o contribuție chiar indirectă Academiei, candidatul ar avea mari șanse". Am înțeles sugestia. Voi încerca să văd unde aș putea găsi ceva finanțare importantă în Occident.

Marți, 18 Mai 1999

Legea Ticu. Eu îmi văd de treburile mele în camera mea de la Comisia de Externe. Întâi vine Drâmbă. Tip foarte bine. Nu mai e tânăr, dar se ține foarte bine, ca un adevărat sportiv. A fost campion național, european și olimpic la floretă. Să-l ajut. PDSR-iștii, care l-au adus în țară din Brazilia în 1996, l-au lăsat baltă când el a refuzat să se înscrie în Partidul lor. Așa îmi spune, în orice caz. Apoi sosește Niță. Mă duce la sediul Partidului Creștin Democrat al cărui președinte este. Casă mare, frumoasă, foarte aproape de Parlament. Doar pe jumătate restaurată și continuă lucrările. Mai ales cu bani obținuți de la fiul lui care lucrează în Elveția. Niță e sigur. Cu mine în fruntea Partidului lor câștigăm tot, căci toate celelalte partide au eșuat. Vor fi judecate și respinse de electorat.

La 12.00 vine Alexei Florescu. Îmi spune că e evreu și-mi sugerează achiziționarea fabricii de sticlă din Buzău, e cea mai bună din România.

La orele 14.00, la Vox Maris. Măgureanu, Năstase și încă cineva erau deja acolo. Câteva minute mai târziu vine și Cataramă. Curând ajungem la subiect: în Partidul lor nu pot să intru, pentru că nu pot să abandonez Partidul înaintașilor mei. O singură formulă ar fi posibilă: ca ei să mă proclame candidatul lor la Președinție.

Înapoi la Parlament pentru o scurtă vizită. Apoi, acasă. Vine Lucian Cornescu cu Paul de Hohenzollern (el preferă să i se spună Prinț de România). După expunerea detailată a lui Paul despre grava situație cu care ne confruntăm astăzi, explică de ce a înființat partidul lui. Îl socotește bine venit. A avut asigurări de sprijin semnificativ și vrea ca să intru și eu în el. Paul nu va candida la Președinție. Mă vrea pe mine în Partidul lui care nu e monarhist. A fost greu. Dar am reușit. Nici nu l-am supărat printr-un refuz net și nici nu i-am promis nimic.

„E complect nerealist", mi-a spus Lucian după aceea. Le doresc succes, le-am zis, dar n-are absolut nici o șansă.

Am uitat să menționez. După masă, m-am dus pentru o jumătate de oră la

Dr. Nicolau, Str. George Enescu, 13. E lângă Biserica Albă. Ce să zic? Un apartament încărcat de obiecte de artă. El suferă de Parkinson. Tremură tot timpul, gata să izbucnească în lacrimi când îmi vorbea de viața lui. Am văzut trei Grigorescu, două cu siguranță autentice. Mi-am dat seama că el a pictat toată viața. La cererea mea, mi-a arătat foarte multe pânze pe lângă cele de pe pereți. Poate greșesc, dar n-au valoare. Omul e îndrăgostit de artă, asta e tot ce pot spune. Am văzut și un nud - de Tonitza?

Miercuri, 19 Mai 1999

Ziarul iasă cu un editorial al lui Cristoiu, în care PNȚCD e criticat foarte aspru. Ședința BCCC începe cu o relatare din partea lui Ion Caramitru. A obținut cinci milioane de dolari pentru Brâncuși, două milioane de la PHARE pentru un alt proiect. Sibiul e declarat de interes cultural internațional.

Sectorul lui cuprinde 13-14 000 de oameni. Segment mic, dar foarte vocal, influent: artiști, scriitori, UNITER. Compozitorii, scriitorii nu mai sunt uniți. Uniunea Artiștilor Plastici a declarat că-l susține pe Meleșcanu. Alții, cu PUNR. Nu mai vin la noi. Ne trebuie o revigorare. Să facem o Declarație categorică pentru susținerea Culturii. I-am pierdut. La rectificarea bugetului să avem o majorare pentru artiști și pentru restaurări. Pentru Biserică, preoți, stareți, călugări etc. „Dacă nu-i ajuți te afurisesc". Bugetul e de 519 miliarde.

Opriș ne informează că CDR a scăzut cu 12 la sută. Toate partidele din CD scad sistematic. Grigoriu mi se plânge de articolul de fond al lui Cristoiu, de azi, în care e violent atacat. Să dea o replică, i-am spus. Voi insista să fie publicată. Lepșa vorbește împotriva luării de decizii aici, la Centru. Scădem peste tot în opinia publică.

La Sibiu cinci membri și-au dat demisia. Dudu Ionescu a vorbit contra lui Stoica - a majorat salariile magistraților mult prea mult. Nu mai poate atrage oameni în alte ministere (Interne). Lupu relatează o situație la Iași. „Dacă nu se lămurește, îmi dau demisia din Parlament", zice el. N-o va face niciodată!

Notele mele, de mai sus, făcute chiar în timpul ședinței nu prea dau atmosfera care pe mine mă întristează profund. S-a organizat, sau, mai bine zis, s-a cerut un plan de organizare a unui Departament pentru Politică Externă. Herlea împreună cu Iftene Pop au pregătit ceva. Mi-au promis să mi-l arate și mie. Când am început să mă ocup eu de politica externă a Partidului, după alegerile din 1992, după alegerile PNȚCD din Septembrie 1991 și respectiv, după cele din Noiembrie 1996, atât Coposu, cât și Diaconescu m-au oprit să mă ocup de acest departament. S-au referit la Statutul Partidului, potrivit căruia Politica Externă e apanajul exclusiv al Partidului. De altfel, nu m-au trimis niciodată nicăieri să reprezint Partidul, deși am reprezentat țara de nenumărate ori ca parlamentar la NATO, OSCE etc.

Joi, 20 Mai 1999

Moțiunea de cenzură. O prezintă Doamna Puwak. O susține Năstase. Cuvântarea lui Radu Vasile, acceptabilă, dar fără forță. Poate fi atribuită și sfaturilor medicale: să nu se agite! Cei mai performanți: Berceanu și Băsescu. Agresivi dar și amuzanți. Moțiunea a fost respinsă cu o mare majoritate.

Mă duc, fără ca să votez, să-l văd pe Harnagea la SIE. Clădirea e nou-nouță, construită de Bouygues. Tot confortul și eleganța modernă. Harnagea mă îmbrățișează când sosesc. Îmi spune că serviciile britanice se minunează cum de *Cotidianul*, care aparține unei companii britanice, ia o astfel de poziție în problema Kosovo. „Vă face foarte mult rău. Vă strică imaginea ce v-ați creat o viață întreagă", mi-a zis. S-a referit la toată atitudinea ziarului pro-Moscova, pro-comunistă, în ultimă analiză anti-americană și violent anti-britanică, ca să nu mai menționeze pe cea anti-NATO.

Întors acasă, găsesc un țăran venit la poarta mea, fără nici o programare. L-am primit totuși. Poveste lungă, cu comuniști, teren, casă confiscată, căsătorii, copii din concubinaj etc. Nu-și poate obține drepturile. A fost peste tot. Cei de sus nu-l primesc. Diaconescu refuză să-l vadă, deși e membru vechi PNȚCD. În fine, i-am spus că nici eu nu-l pot ajuta. N-am puterea necesară. Har Domnului că a venit Naniu. Povestea veche. Partidul lui care, spune el, a devenit important, mă vrea candidat la Președinție. Nici nu-mi aduc aminte exact cum îi spune Partidului: „Conservator Creștin Democrat", sau așa ceva. Am fost foarte amabil cu el.

Vorbind de sprijin pentru candidatura mea, azi-dimineață, în văzul întregului Parlament (cine a vrut să observe!). Cataramă a venit la mine. Eram amândoi în picioare în fața băncilor. „Ne-am hotărât: Vă propunem candidatul nostru la alegerile din 2000". Vă mulțumesc pentru onoarea ce-mi faceți. „Să vă înscrieți în PNR și-i dăm drumul". Regret, dar eu nu pot pleca din PNȚCD. Nu văd cum. „Ei nu vă vor susține niciodată". Nu știu. Dacă candidatura mea e, cu adevărat, susținută de personalități de marcă din afara Partidului, nu știu ce vor face când le voi pune problema să mă susțină și PNȚCD. „Pentru noi nu se poate, dacă nu vă înscrieți în PNR". Probabil v-ați gândit că eu aș avea șanse să fiu ales, de aceea îmi faceți propunerea. Dacă mergeți fără mine, veți fi unul din partidele viitorului Parlament, dar nu veți avea o majoritate. Situație nu prea favorabilă. Dacă însă eu voi fi ales, și numai dacă candidatura mea va fi susținută de mai multe și importante formațiuni politice și civice, atunci veți avea o poziție bună, pentru că eu voi ține seama de importantul rol ce ați avut la nominalizarea mea. Cred că a recepționat analiza și concluzia mea.

Vineri, 21 Mai 1999

Nu trece zi de la Dumnezeu fără ca să sufăr profund de felul în care apare *Cotidianul*. Astăzi, pe prima pagină, dreapta sus, prezentăm o fotografie a unei

tinere mame, rănită, cu bandaje pe nas și față, strângând în brațe un prunc. Ambii dorm. Titlul cu litere mari: „NATO BOMBARDEAZĂ ȘI NOII-NĂSCUȚI". L-am trimis imediat prin FAX lui Nicolae, cu nota mea: „Nick, this is shameful!".

Pe ultima pagină, prima fotografie, stânga sus, apare cu legenda: „WELCOME TONY, WELCOME MURDER!" Bărbați, dar mai ales femei, protestează cu pumnul ridicat, în stil comunist, sub drapele roșii în jurul unui placat:

N A T O

GO HOME

Titlul: în imagine, bulgari adevărați. Ei protestează împotriva Alianței eliberatoare (NATO).

După masă, la Radio România cu Manolache. Am vorbit o oră întreagă de memorandiști, de minorități, în special de unguri și de Kosovo. Multe telefoane. Se pare că a fost o emisiune foarte gustată.

Ieri, în Parlament, a venit Aurel Stoica la mine. Mi-a demonstrat, cu un arbore genealogic (doar parțial corect) că e rudă cu mine. El e de fapt unchiul lui Șerban Lupu, căci bunicile lor, Felicia și Viorica, au fost surori.

Întâi la inaugurarea unei filiale Daewoo. Ca mai peste tot, sunt primit excepțional de bine. Doar în Partid nu! Apoi, la recepția dată de Directorul „Flagrant" pe vasul „Corabia Piraților", ancorată pe lacul Herăstrău, lângă „Pescăruș". Puțină lume, mâncare foarte bună, dar n-am stat până la urmă. De-acolo, la filmul lui Sergiu Nicolaescu, „Triunghiul morții". Chiar el m-a primit și îmbrățișat la sosire. M-a plasat chiar lângă Mihaela Rădulescu, cea care face „Duminica în Familie". E foarte frumoasă, distinsă. Când s-a terminat filmul am stat la un pahar de șampanie cu Sergiu pentru fotografi, TV, reporteri etc. Era și Gabi Țepelea prezent. Filmul n-a fost rău. Prea mult bombardament, atacuri de baionetă, mitraliere etc.

Sâmbătă, 22 Mai 1999

Plecăm la 5.45 a.m; Petrică, Mariana și eu. De fapt, mă sculasem înainte de orele 5.00 a.m.

Am sosit la Mangalia la 8.45, tocmai în timp util să luăm un mic dejun copios. Hotelul „President" e de patru stele, terminat abia acum 2 ani.

Deschide lucrările seminarului „Dreptate Socială în viziunea creștin-democrată" Tănase Barde, deputat de Constanța, acum Secretar General Adjunct PNȚCD. Întâi vorbește reprezentantul în România al Fundației „Konrad Adenauer". Bun venit etc. Diaconescu vorbește lung dar bine. Care e programul nostru, de ce nu l-am putut încă îndeplini, moștenirea lăsată nouă de 7 ani de Iliescu, faptul că suntem într-o coaliție etc. Să nu rămânem în defensivă. Să atacăm.

Pe mobil mi s-a cerut un interviu, de la *Cronica Română*. Am ieșit pe coridor și am dat interviul destul de lung. La revenire în sală vorbea Remus Opriș,

respingând punctual atacurile împotriva noastră.

Radu Vasile a cerut ca el să fie ultimul la cuvânt, deci mâine.

Am luat masa cu tot felul de delegați pe care nu-i mai văzusem niciodată.

Mi s-au luat mai multe interviuri, am vorbit cu vreo câțiva deputați, Silviu, Geo Cristea, Pițigoi și am plecat, convins fiind că urmează să sosesc la București pentru „Congresul" PER, al lui Otto Weber. Pe drum îi telefonez ca să aflu unde va avea loc, și aflu că nu e vorba de nici un Congres. Nu m-am mai întors, deși, poate ar fi fost bine să fiu și eu prezent când vorbește Radu Vasile. Abia mai târziu mi-am dat seama că trebuia să mă duc la Congresul Partidului lui Niță, Național Creștin Democrat.

Duminică 23 Mai, la 11.10 vine Ioan Cezar Corâci, așa cum a fost programat. Abia l-am agrăit și mi-a vorbit fără răsuflare o jumătate de oră. Mi-a explicat că a fost în învățământ, membru PCR din întâmplare, dar fără convingere, că a făcut parte împreună cu Emil Constantinescu din „Solidaritatea Universitară", de unde a migrat la Alianța Civică, PAC, PNL, ca să aterizeze acum patru luni la PNR, împreună cu Cataramă. Bineînțeles, el a pus altfel lucrurile, întotdeauna favorabile lui.

Corâci e un om inteligent. Mi-a demonstrat că ar fi bine pentru ei și pentru mine dacă aș fi candidatul lor la Președinție. Asta, dacă și eu aș ține foarte mult la Președinție. Dar, nu e cazul. Dar, din punctul dumneavoastră de vedere, îi spun, nu cred că v-aș face un mare serviciu dacă mi-aș părăsi Partidul, cum mi-a cerut Cataramă. Aș pierde mult din prestigiu. Dar, dacă m-ați numi dumneavoastră pe mine candidatul pe care-l vreți, e alt lucru. Așa cum mergeți, eu nu cred că puteți obține o majoritate, nici chiar relativă, ca să vi se încredințeze formarea Guvernului. Dacă, însă, militați pentru mine la Președinție și ies eu, voi avea grijă să jucați un rol important în administrația de după alegeri. În ce mă privește, dacă aș candida în numele unui Partid, oricare ar fi el, n-aș avea o șansă reală de a fi ales. Și dacă mi-aș părăsi acum Partidul, se va interpreta că am făcut-o doar de dragul de a candida la Președinție. Integritatea mea, inevitabil, va suferi. Dacă, însă, dumneavoastră și alți importanți oameni politici și partide mai mici sau mai mari m-ar propulsa candidat, ar fi altceva. „Partidul dumneavoastră nu va accepta acest lucru. Vor lua măsuri drastice". E posibil. Dar eu le voi arăta că există o autentică dorință din partea electoratului ca să candidez. Le voi cere să mă sprijine sau să-mi permită să candidez. Dacă mă refuză sau mă dau afară din partid îmi fac un serviciu. Așa voi putea face o campanie pozitivă. Voi putea să arăt că dorința mea de a servi națiunea mă face să candidez în ciuda PNȚCD care m-a marginalizat intenționat toți acești ani. Credibilitatea mea va fi sporită. Și astfel voi putea fi mult mai util, mai eficace formațiunii sau formațiunilor care m-au desemnat. A înțeles perfect de bine. Trebuie să ne mai vedem.

Corâci mi-a dat foarte multe amănunte despre Emil Constantinescu cu

care a înființat „Solidaritatea Universitară". N-are mare stimă față de el.

M-a dus cu mașina la restaurantul „La Șosea". Prințul Paul era deja acolo. De altfel, îi telefonasem să-i spun că voi întârzia zece minute. Exact la 12.40 am sosit. Mă aștepta în stradă. Mi-a arătat tot felul de documente să dovedească validitatea căsătoriei lui Carol cu Zizi Lambrino. Știam acest lucru perfect de bine. Mi-a arătat și cum căsătoria a fost declarată „morganatică", abia post-factum prin măsuri legislative. Ceea ce e adevărat. Ține să-l ajut. Să susțin candidatura lui la Președinție. I-am spus clar că nu pot s-o fac. Fără ca să dau altă explicație. Mi-a vorbit de succesul lui la Constanța, ieri, de progresul spectacular ce are campania lui etc. Am ținut să-i spun că respectul meu față de Regele Mihai e profund, dar că-i ofer prietenia mea. Doar îl cunosc de când era copil!

Luni, 24 Mai 1999

Cotidianul e mult mai moderat, astăzi. Publică pe pagina întâi faptul că Ion Cristoiu e invitat de Foreign Office să meargă la Londra, sub titlul: „Ion Cristoiu face parte dintr-un grup de jurnaliști care vor vedea la fața locului trupele NATO și refugiații din Albania și Macedonia". Orgoliul piticului e satisfăcut. Discut problema cu Alison Beckett și-i confirm că noi, adică eu, plătim drumul la Londra, dus-întors. Alison și ea e încântată. „Indeed, there are more ways than one to skin a cat", mi-a zis. Îmi pare bine că a dat curs sugestiei mele.

La Conferința de Presă PNȚCD. Iau și eu parte ca să fac act de prezență.

S-a declarat clar că nu există nici-o ciocnire între Guvern și Președinție. Ziarele făceau mare caz de întâlnirea de la Cotroceni între Constantinescu și Stolojan.

Cristoiu va fi primit la Heathrow de Indrei. Astă seară vor lua cina împreună cu Elisabeth și cu Ionuț care e în Londra cu nevasta sa. I-am spus să-l ducă și în Arlington House. Nicolae nu era prea entuziast. Planul e ca în absența lui Cristoiu să se consulte Redacția *Cotidianului*, în scopul de a vedea cum se poate asigura o adevărată independență și obiectivitate a ziarului.

Președintele Academiei, Simion, îmi confirmă că suma totală de care ar avea nevoie pentru Fundația Bibliotecii se ridică la șapte milioane dolari. Am deja acordul principal al Președintelui CEC, Camenco Petrovici. Va trebui să contactez și pe ceilalți bancheri.

Mitrea îmi spune că Dudu Ionescu răspunde astăzi la interpelarea mea.

Trec orele, trec minutele, vine timpul interpelărilor. Eu rămân în sala de ședințe, împreună cu vreo alți 20 deputați. Pe banca ministerială nici-un ministru plin, doar secretari de stat. Fi răspund interpelărilor. Eu aștept. Tot felul de întrebări adresate Prim-Ministrului, Ministrului Sănătății, Ministerului de Finanțe etc.

Timpul trece. Se face aproape ora 7.00 seara. Mă duc la Chiliman, care

conducea şedinţa: Mie nu-mi vine rândul? „Nu-l văd pe Ministrul de Interne". Mă duc la Secretara de Stat care-l reprezenta pe Sassu, Ministrul care face legătura Guvern-Parlament. Curtenitoare, telefonează peste tot, ca să-l găsească pe Dudu Ionescu. Nimic. Mă duc în sala grupului PNŢCD unde se sărbătoresc toţi Constantinii şi Elenele. Vin imediat ce-l găsiţi. Daţi-mi doar de ştire pe mobil. De acord. Când să intru în sala grupului (îi spune „Mihai Viteazul"), de cine dau? De Dudu Ionescu! Ce nesimţire. „Vă trimit răspunsul în scris, mâine". Foarte bine, i-am zis fără să comentez.

De altfel, „our question time is useless". Nimeni nu stă să asculte. Doar cei care pun întrebări sau fac interpelări. În loc să fie un focar de atenţie în viaţa parlamentară, această parte e total neglijată ca să nu zic ignorată.

De acolo, la Husar. Mi-a dat fotografiile de la manifestaţia studenţilor deunăzi, în favoarea *Cotidianului*, Cristoiu şi „Raţiu Democrat". De ce n-au publicat una din fotografiile astea, care erau mult mai frumoase şi mai semnificative decât doar cea în care era Cristoiu? „Am crezut că dumneavoastră nu vreţi să se publice!", îmi răspunde Husar. Extraordinar. Ce judecată! Tocmai publicând aşa ceva s-ar fi putut vedea şi aprecia faptul că eu permit publicarea unui ziar cu alte opinii decât ale mele. Poate însă că adevărata explicaţie e alta: Cristoiu nu vrea să-şi împartă gloria cu nimeni.

La Hotelul Intercontinental, în sala Rondă decernarea Premiilor TVR. Foarte multă lume. N-am stat mult.

Am sosit acasă la timp ca să-l primesc pe Iulian Creţu. Tocmai s-a întors de la Oradea. Totul e pregătit, mi se va decerna titlul de Doctor Honoris Causa. Vorbim mult sau, mai degrabă, vorbeşte el. Vrea să facă ceva spectaculos pentru presă, TV... Să fie primul pas către candidatura mea la Preşedinţia ţării. Devine entuziast. Face tot felul de prognosticuri. El vrea ca studenţii să avanseze, primii, ideea că trebuie să candidez la Preşedinţie. „Se va constitui un grup de partide de mijloc care vă vor sprijini".

Telefonez lui Leo O'Donovan la Georgetown. Îi spun despre Oradea. Încântat, îmi promite că va trimite pe cineva, sau cel puţin un mesaj din partea „celei mai vechi universităţi catolice din America".

Marţi, 25 Mai 1999

Cristoiu iese cu un articol în care explică invitaţia să meargă cu britanicii, împreună cu alţi zece ziarişti, drept o încercare de a convinge lumea că e vorba de o „peace-keeping force, not an invading force". Evident, a scris articolul înainte de a pleca la Londra. Mi-e frică de rezultatul vizitei. Dacă nici acum nu se schimbă şi nu recunoaşte realitatea, e clar că el are o misiune.

Mi se ia un interviu la Tele7abc, organizat de Lucian Cornescu. Mi se cere să anunţ candidatura mea la Preşedinţie. Neg orice intenţie de a o face, dar las uşa deschisă la caz că mi se cere insistent să fac acest lucru. Vorbim de

multe alte lucruri, mai ales despre cele petrecute la Mangalia. Seara, târziu, Cornescu îmi telefonează: „Sunt cam dezamăgit. Ce au dat la știri, la ora 8.00 seara, a fost doar răspunsul dumneavoastră și faptul că eu, în numele Partidului meu, am făcut propunerea. Se va interpreta că mi-am făcut publicitate", mi-a spus Cornescu. L-am liniștit. E bine că am negat orice intenție. „Dar ce fac, mai continui?", mă întreabă. Sigur că da. Doar așa se va crea un interes. Să fiu solicitat să candidez, tot mai mult, în ciuda neacceptării mele. Dacă nu se întâmplă acest lucru, nu voi avea nici-o șansă.

Pe la 12.55 vine doamna Coșoveanu la mine. Ea lucrează pentru Ion Caramitru, Ministrul Culturii. A fost o mică neînțelegere la Parlament, dar eu m-am întors acasă la cererea celor de la Tele7abc. De fapt, uitasem că o așteptam pe ea la 12.30. În fine, i-am organizat o mașină de la Dispeceratul Camerei și a sosit la mine în Armindenului, la 12.55. Mi-a povestit cum tatăl ei a fost la închisoare cu Silviu Crăciunaș. Pe urmă tatăl ei i-a scris lui Silviu, dar n-a primit nici-un răspuns. După vreo câțiva ani a sosit o scrisoare de la Silviu, de peste 180 pagini scrise de mână. Își cerea scuze că n-a scris mai devreme. Între timp tatăl ei murise. Pe urmă a murit și Silviu. Soția lui, Sanda Stănescu, e într-un azil de bătrâni, foarte bolnavă. Mi-a arătat scrisoarea. Scrisul autentic al lui Silviu. Mi-a cerut s-o public. Și ca să mă înduplece, mi-a spus că Silviu vorbea foarte frumos și mult despre mine. Eu am ținut foarte mult la Silviu. Eu l-am scos din țară când și Vișoianu, și Gusti Popa, și Veniamin l-au abandonat. Eu i-am vândut cartea înainte de a fi scrisă, dar... Silviu n-a fost corect cu mine. Trebuia să-mi returneze banii ce i-am avansat și să-mi dea un procentaj din venitul net al cărții. N-a făcut-o. E adevărat, nici eu nu i-am cerut niciodată să o facă. Totuși, ar fi fost normal ca el să mă întrebe măcar dacă vreau sau nu ca înțelegerea noastră scrisă să fie respectată. E adevărat că între timp eu realizasem o oarecare avere! N-am dat prea multe amănunte. Am pledat doar lipsa de timp, acum, dar să revenim. Să examinăm posibilitatea publicării după întoarcerea mea de la Adunarea parlamentarilor NATO de la Varșovia.

La recepția Ambasadorului Argentinei. Sunt literalmente asaltat. Iacobescu, în primul rând. Apoi alții nenumărați. Mă felicită de felul cum arăt, cum mă comport pe eșichierul politic, cum mă abțin de a face declarații și de felul cum iasă *Cotidianul*. Frumoasă casă, frumoasă curte și grădină. Bine a ales Lupeasca!

Masa cu John Florescu. E încântat că au reușit să obțină proprietatea lor din Poiana Brașovului „mulțumită mie", cum zice el. Discutăm politică, discutăm gazetărie și publicitate în *Cotidianul*, ceea ce nu ne dau ei, Satchi& Satchi. Întotdeauna am reușit în negocieri când eram conștient de ce vrea interlocutorul meu. Îmi face plăcere să te văd. Sunt încântat că v-am fost util, în chestia casei. Dar, de fapt, nu știu ce vreți de la mine, vorbind afaceri! Cred că a

înțeles. N-am insistat în chestiunea publicității. Phil Bloom vine la ora 6.00 în loc de 5.00, cum fusese programat. Am vorbit și de politică. Mă vor sprijini cu personalul lor și cu finanțare, dacă mă decid să candidez la Președinție.

Miercuri, 26 Mai 1999

Erau toți la aeroport, la Otopeni, când am sosit. Numai senatorul Costel Gheorghiu lipsea. Îmi pare rău căci e un om valabil. Dar sănătatea lui cam lasă de dorit.

Am așteptat cam mult în autobuzul care ne-a dus la avion. S-a înțeles, zice Pașcu, că Ion Cristoiu a fost invitat să viziteze zona fierbinte mulțumită dumneavoastră.

Sâmbătă, 29 Mai 1999

Miercuri seara, toată delegația română la Sesiunea de primăvară a Adunării Parlamentare NATO am fost invitați la cină la Ambasada din Varșovia. Aici am fost regalat de fostul Ambasador Grigorescu, ultima dată, acum vreo cinci ani, cred. E o clădire amplă, stil comunist, cu săli mari, aproape grandioase. Cina bună. Apoi vizionarea meciului Manchester United-Bayern München. Dramatic sfârșit, spre bucuria noastră. A majorității dintre noi, căci Oliviu Gherman, de exemplu, a fost cu nemții.

Joi m-am odihnit și plimbat puțin în orașul vechi reconstruit. M-au impresionat nenumăratele grupuri de elevi, de oameni tineri, evident veniți în excursie din diverse părți ale Poloniei. Multe standuri cu tot felul de produse, mai ales pentru turiști. Splendidă atmosferă. Oameni mulțumiți, copii veseli, zburdalnici chiar. Mare deosebire de atmosfera din România.

Vineri, 28, a fost deschiderea festivă. După alocuțiunea de deschidere a lui Javier Ruperez a vorbit Bronislav Geremek, Ministru de Externe al Poloniei. M-am folosit de ocazie să fac și eu o intervenție în favoarea extinderii NATO. A venit bine pentru că i-a dat ocazia lui Geremek să fie foarte categoric în favoarea extinderii, numind România pe primul loc.

Seara, recepție dată de Mareșalul Seimului și de Mareșalul Senatului. Foarte bine organizată, în marea curte a Parlamentului. Mese mari, rustice cu bănci. Vremea splendidă. Mâncare foarte bună, amplă, bere, vin.

A venit și Însărcinatul cu Afaceri de la Ambasada noastră. Vitalia Plavnicenko, deputatul din Moldova, a venit și ea la masa noastră. De asemenea, elvețianul (observator) cu soția.

Sâmbătă, Comisia noastră de Apărare și Securitate. Mie mi-a venit rândul târziu, după-amiază, după Bill Rompkey (canadianul). Deși era penultimul punct din ordinea de zi, prezentarea mea, succintă dar strict la obiect, a fost bine primită. A vorbit fostul Ministru de Externe al Germaniei de Est și Doug Berenter, șeful delegației SUA, ambii favorabili intrării României în NATO.

Am răspuns. Le-am adresat mulțumiri și am menționat că Berenter a fost împotriva României când eu am sugerat acceptarea Bucureștiului ca loc de ținere a unei sesiuni NATO.

La prima ședință, Vineri, a vorbit Tim Judah. A vorbit deschis despre un protectorat pentru Kosovo. După ședință, a venit special să mă salute și mi-a reamintit articolele ce a scris, favorabile mie, în timpul alegerilor din 1990. Acum lucrează în „free lance".

Duminică, 30 Mai, excursie la Crakovia. Am vizitat Wawel-ul și apoi mina de sare Wieliczka. Foarte interesant. Enorm de mare. Peste tot statui în mărime naturală sau chiar mai mari. Toate cioplite în sare. Remarcabil. Și toate făcute de mineri, nu de sculptori, ceea ce e și mai remarcabil. Poate nu mare artă, dar...

Găsindu-mă din nou în Crakovia, după peste 60 de ani, mi-am reamintit de vizita făcută atunci, prin 1935 sau 1936, ca cercetaș. Atunci am dus și eu o roabă plină de pământ pentru construirea monumentului în onoarea lui Pilsudski.

Luni, 31 Mai 1999

Adoptăm Declarația Kosovo. Bună, cred eu. Javier Ruperez, Președintele AAN, îmi va da o dată pentru organizarea unei vizite în Delta Dunării. Bielecki, șeful delegației poloneze la AAN, ne invită la un picnic la el acasă, la țară. Toată delegația românească mergem cu autobuzul la vreo oră distanță de Varșovia. Bielecki e arhitect. A construit o structură foarte interesantă cu două corpuri de case unite cu o boltă mare, totul în blocuri mari de piatră. Grătar cu de toate, bere, vin. N-am aflat de ce ne-a invitat doar pe noi, românii.

Marți, 1 Iunie 1999

Sosit la București, citesc toate editorialele lui Cristoiu. Excursia lui în zona conflictului Kosovo, prin Londra, n-a avut nici-un efect. În loc să fie impresionat de magnitudinea dezastrului curățirii etnice, Cristoiu îi atacă pe Occidentali pentru că nu-i acceptă pe albanezii alungați de la casele lor. Nimic despre suferințele lor. Ba, mai mult, găsește că o duc bine: au mâncare, au lumină electrică, chiar dacă locuiesc în corturi și, face mare caz de faptul că s-a propus, pentru ei, legătura Internet, ca să se poată informa despre posibilitățile de reașezare în țările gata să-i primească.

Îți stă mintea-n loc!

Miercuri, 2 Iunie 1999

Lordul Russel-Johnson, Președintele Consiliului Europei acum în funcție, la o întâlnire cu Comisiile de Externe. Pe urmă Pleșu. N-am stat decât la perioada de întrebări.

Sunt foarte deprimat. Mi se spune că mai multe ziare au scris despre poziția

mea în partid. Cum s-a anunțat că n-o să mai fiu adoptat pentru nici-o funcție electivă. Opriș a dat o dezmințire în *Cronica Română*. Dar așa, faint praise.

Elisabeth tot îi susține pe Nicolae și Indrei. Degeaba îi spun că e absolut absurd să-l mențin pe Cristoiu la ziar când el nu face altceva decât să atace tot ce cred eu și produce și o pierdere enormă financiară. Mi se spune că și Cristoiu m-a atacat, implicit, căci a zis „bine au făcut" cei din PNȚCD, că nu mă mai vor în nici un post de conducere din cauza lui. Asta, la programul lui Dan Diaconescu. Situația mea actuală cu Cristoiu mă distruge pur și simplu, i-am zis lui Elisabeth.

Joi, 3 Iunie 1999

Ședința BCCC. Diaconescu: „Suntem de aproape trei ani la guvernare și n-am reușit să rezolvăm nici măcar legile astea de retrocedarea proprietăților urbane". Iftene Pop pledează pentru declararea Papei „Omul Secolului". Diaconescu se opune. Cine suntem noi s-o facem! Se aprobă să se facă tatonări.

Mare discuție în legătură cu disciplina parlamentară. Să se asigure prezența la ședințe și la vot. Vine Nelu Mureșan. Vorbește foarte bine: Tot ce putem și trebuie să facem este problema proprietății. Diaconescu abia de-și ține ochii deschiși. Clipește tot timpul când totuși reușește. Dudu Ionescu arată situația gravă în țară: „Să avem dramul de realitate, moralitate". Spineanu: Corupția, proprietatea privată, reforma aparatului administrativ.

La urmă, Ionescu-Galbeni, foarte agitat. Contra corupției în special. Cu PD nu se poate guverna. Acum s-a ivit același conflict și cu PNL. „Rămânem tot mai singuri". Opriș ne arată sondajele de opinie. Sunt foarte proaste și în descreștere. Diaconescu o ține una și bună. „N-avem alternativă. Dacă ieșeam din coaliție ar fi fost și mai rău".

Nelu Mureșan mi-a făcut cea mai bună impresie dintre toți. A explicat situația și a reușit să obțină acceptul BCCC ca Legea lui agrară să aibă prioritate, pentru a delimita ce se distribuie din IAS și ce rămâne în regia statului. Cam asta, în esență.

Abia sosesc acasă, pe la 4.40 p.m. și vine Iulian Crețu: Rectorul Universității Oradea îmi va conferi titlul de „Doctor Honoris Causa" Miercuri, 9 Iunie. El e sigur că va avea un mare răsunet. Vrea ca să fiu apoi solicitat de tineret în primul rând să candidez la Președinția țării. Îi spun că Leo O'Donovan, Președintele Universității Georgetown, va trimite un mesaj cu această ocazie. Vorbesc pe loc cu Charles King, șeful Catedrei înființate de mine, care s-a întors la Washington. Îi spun că ar fi binevenit să aducă personal mesajul.

„Demir Bank", turcii care m-au utilizat ca apoi să se dispenseze de numele meu, cerându-mi să-mi dau demisia din Consiliul de Administrație, mi-au oferit o surpriză. Mi-au trimis o frumoasă tăviță de argint masiv. Cu ocazia zilei mele de naștere.

Vineri, 4 Iunie 1999

Vine Petrilă, originar din Cluj, acum stabilit lângă Iași. E plin de entuziasm. A luat o fermă de 500 hectare și mai vrea s-o mărească. Va primi ajutor - împrumut 50% nerambursabil. Vrea s-o numească „Ion Rațiu", după mine. De acord, în principiu, dar vreau să știu cum stau, cât de serioși sunt etc. Vorbesc cu Mărincuș la Ministerul Agriculturii și cu o doamnă Matei. Ambii sunt pozitivi. Aștept însă confirmare.

Lucian Cornescu se invită să-mi vorbească. Vine cu Grațiela. Îmi vorbește pe larg de perspectiva candidaturii mele la Președinție. E foarte pozitiv. A făcut un sondaj care pare să redea situația reală: Iliescu în frunte, Constantinescu mult mai jos și imediat lângă el, eu. Apoi vin ceilalți: Meleșcanu, CV Tudor etc. Interesant, zic eu, dar ar fi bine să se facă un sondaj pe țară de unul din institutele deja recunoscute. „Da, dar atunci trebuie să vă declarați candidat". De acord, dar pentru moment nu o fac. Aștept să mi se ceară să candidez din mai multe părți și de mai mulți oameni politici. Și dacă acest lucru se va întâmpla, atunci sondajul cu numele meu printre candidați s-ar putea efectua și fără ca eu să mă declar! A acceptat că asta ar fi o cale, dar nu e sigur că instituțiile de sondare a opiniei publice vor face acest lucru. Întoarcem problema pe toate fețele. El vrea ca eu să mă declar cât mai curând. Apoi să înjghebăm un comitet de experți căci operația trebuie să fie bine pusă la punct. Vrea să știe ce voi face cu ziarul *Cotidianul*. Nu i-am explicat totul, dar ziarul va trebui să sprijine candidatura mea.

Sâmbătă, 5 Iunie 1999

Mă trezesc pe la orele 5.00 a.m. Teribil de deprimat. Mă supără foarte tare și faptul că mi s-a umflat buza de jos.

La seminarul organizat de Ministerul Apărării Naționale. Ședința se deschide punctual la 9.05. Un lucru rar în România. Primul la cuvânt e Ardelean de la MAE. Subiectul e „Dezvoltare Durabilă și Securitate Națională".

Doar 26 de persoane prezente din cele 150 invitate. Îl citează pe Kofi Anann: „Nimeni nu se va mai putea ascunde în spatele principiului suveranității, atunci când nesocotește drepturile omului, deci drepturile minorităților".

După terminarea ședinței secției noastre, a urmat o pauză de 20 minute. Apoi o ședință comună: 22 de persoane plus 16. Deci, un total de 38 persoane la acest seminar organizat de mai multe instituții prestigioase: Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă, Fundația Inițiativa pentru Dialog Euro-Atlantic și Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară.

Duminică, 6 Iunie 1999

Împlinesc 82 de ani, astăzi. Fizicește mă simt bine. Mă supără că mi s-a umflat buza de jos. Habar n-am de ce, poate că face parte din deteriorarea

normală a fetei, cu vârsta. N-am invitat pe absolut nimeni. Am pregătit însă băutura. Adică am pus șampanie și vin alb în frigider. Elisabeth a pregătit un pateu excelent de ficat cu mult cognac. E o zi foarte frumoasă. Nici un nor pe cer.

La început, telefoane. Cam de peste tot. Indrei din Le Havre. Tocmai așteptau să prindă ferry-ul spre Southampton, cred. Stătuseră în apartamentul nostru din Paris ultimele zile. Îmi spune că Alexandru a început să se bărbierească și vocea i s-a schimbat.

Vreo câteva ore mai târziu mi-a telefonat Ioana de la Paris. L-a pus și pe Alexandru să-mi vorbească. A început în românește cu „La mulți ani". Am mai schimbat câteva cuvinte în românește ca să continuăm în franțuzește. E prima dată că mi se adresează în românește. Sunt încântat, bineînțeles. Și Tutu era cu ei.

Daniel îmi telefonează. Incoerent, dar am înțeles că era vorba de „Happy Birthday". Și Nicolae e încântat de victoria noastră asupra ungurilor la fotbal.

Vin, pe urmă cadourile. Elisabeth îmi dă niște butoni de manșetă, Cătălin Harnagea o icoană veche, cred cu Ioan Botezătorul, un frumos portmoneu de piele moale de la Nicolau, cel care mi-a prezentat sabia ninja. În fine, flori destule ca să încep o florărie. Notez buchetul de două duzini de trandafiri roșii de la soții Lucescu! Mă întreb ce vor? Doar nu-mi trimit flori de dragul ochilor mei!

Toată ziua s-au perindat prieteni, cunoscuți și necunoscuți. Mi-a făcut plăcere Crețu, care a venit cu Grosu și Fulger. Gheorghe Ceaușu din Târgoviște și Roșianu, un văr de-al treilea, îmi spune, cu Radu Roșeanu din Frankfurt (Offenbach).

Pe la 8.00 seara vin Grabowski, Ionică Varlam și curând după ei Cristi Vaida. Stăm toți trei la taifas până după orele zece seara. Aceeași poveste. Să candidez la Președinție. După cum se profilează lucrurile, îmi va fi greu să refuz.

Pacea în Balcani va fi greu de înfăptuit. Miloșevici deja dă înapoi. Nu el, personal, dar militarii lui. Fac dificultăți. Nu vor să se retragă din Bosnia, precum s-a stabilit. Am convingerea însă că NATO nu va face noi concesiuni. Vor insista să continue bombardamentul până când sârbii se vor conforma acordului și se vor retrage total din Kosovo.

Constantinescu a făcut o nouă gafă. De proporții, de astă dată. Denunțând așa-zisele scrisori sau declarații de autonomie ardeleană sau bănățeană, atrage atenția lumii asupra unei probleme ce nu există.

Luni, 7 Iunie 1999

Seara vin la cină Ion Cristoiu cu Doina, soția lui, și cu Călin Husar. Totul a decurs foarte bine. Am subliniat greșelile ce face, dar nu într-un spirit agresiv: Să știi că ziarul nostru e perceput acum drept cel mai de stânga din toate țările foste comuniste. I-am atras atenția, de asemenea, că ar fi total neacceptabil să înceapă acum să atace Occidentul pentru că nu-i ajută destul pe refugiații din Kosovo.

Doina lui e o femeie excepțional de bine, pe cât mi-am putut da seama după seara petrecută împreună. Vorbește foarte bine englezește. S-a înțeles bine și cu Elisabeth. E ponderată, bine crescută, inteligentă.

Marți, 8 Iunie 1999

Cotidianul publică faptul că mi s-a conferit titlul de „Doctor Honoris Causa" la Oradea. Publică în întregime textul Rectorului Teodor Maghiar.

Împreună cu Viorel Ene și Iftene Pop la Diaconescu. Eu, în calitate de Președinte de Onoare al Organizației „Victimele Mineriadelor".

Am discutat proiectul de lege pe care am dori să-l adoptăm în Parlament. Indiscutabil, cauza e dreaptă și victimele mineriadelor merită să fie recompensate. A acceptat ca Partidul să susțină legea, dar nu e sigur că vom reuși. PD-ul cu siguranță va vota cu PDSR și cu ceilalți din opoziție, PRM, PUNR etc.

La lansarea cărții lui Berciu despre sănătate. Fac cunoștință cu marele dentist Heinrich, care lucrează în Germania și Israel. „Eu sunt neamț autentic, îmi spune, sunt din Piatra Neamț, de origine". El a perfectat implantul. I-a făcut operația atât lui Radu Vasile, cât și lui Diaconescu.

La BCCC, începe Radu Vasile. „N-am ascuns murdăria sub covor".

Șansele noastre doar din afară, altfel nu se poate. Kosovo. Problemele economice. Problemele din Convenție: nu trebuie cedat liberalilor. Probleme interne de partid. Un singur ardelean prezent (căci Țepelea a plecat după vreo două ore): Popa-Zlatna, care, ca și mine, nu deschide gura.

Miercuri, 9 Iunie 1999

La Comisiile de Politică Externă reunite, Ungureanu vorbește foarte bine despre ultima sesiune de negocieri cu partea rusă. Ne informează că rușii nu vor să audă de retrocedarea tezaurului românesc!

Petrec restul zilei pregătindu-mă pentru vizita, mâine, la Oradea, unde mi se va conferi diploma „Doctor Honoris Causa". Doina îmi trimite niște idei prin FAX de la Londra.

Nu e rău ce scrie ea. Se bazează pe nenumăratele convorbiri avute împreună. Nu redă exact. Totuși e important că discuțiile noastre au fost înregistrate de cineva. Personagiile menționate sunt aproape invariabil incorect identificate. Asta însă e un viciu minor. Totul cam trebuie rescris. Baza, totuși, e justă. E corectă.

Am luat o idee. Aceea că în mine, toată viața mea, s-a dat o luptă. Între omul contemplativ, intelectual și omul de acțiune, omul de afaceri, omul politic.

M-am relaxat seara privind la televizor meciul de fotbal cu Azerbaidjanul. Am câștigat cu 4 la 0, dar putea să fie 8 la 0, sau chiar mai mult. În orice caz, performanța noastră n-a fost convingătoare. Șansele de gol, nenumărate, dar nerealizate. Împotriva unei echipe bune, nu e clar cum ne vom comporta.

Joi, 10 Iunie 1999

Mă scol înainte de ora 5.00 dimineața. Iau tot ce-mi trebuie. Petrică e punctual, ducem toate cărțile pentru Oradea la aeroport etc. Călătorie bună, fără incidente.

La Oradea mă așteaptă Crețu și alți demnitari din localitate.

Îmi pun în ordine ideile la hotel. Scurtă odihnă.

La Universitate, Rectorul Teodor Maghiar, remarcabil. Personalitate puternică, dominantă. Vin și alții, Pușcaș din Zalău, și el Pro-Rector al Universității etc. Plus Niță și Anișoara Bindea, Președinte și Vicepreședinte ai Partidului Național Democrat Creștin. Vizităm campusul care e cu totul remarcabil. Poate să concureze cu cele din America. Așa ceva n-avem nici în București și nici în Cluj. Rectorul Maghiar, care este o personalitate de renume mondial în domeniul lui, a adus o biserică de lemn de la munte, a creat o uzină pentru utilizarea apelor termale, foarte eficientă, și construiește acum o nouă și impozantă bibliotecă.

Ceremonia a decurs peste așteptări. Impresionantă. Cor, începând cu „Gaudeamus Igitur" și terminând cu „La Mulți Ani" pentru mine. La mijloc „Tatăl Nostru", „Crezul" și diverse faimoase partituri din opere. Numai bărbați tineri, studenți la Teologie.

Atât cuvântarea Rectorului cât și „laudatio", rostită de un membru al Senatului, excepțional de favorabile.

Răspund, cu episoade din viața mea. Cred că au fost vreo 350-400 persoane prezente. Marea lor majoritate studenți. Mi-am dat seama că m-au ascultat cu atenție, că m-au acceptat.

A mers bine. Totul, ca răspuns la cele două diplome ce mi-au fost solemn prezentate: Doctor Honoris Causa și Diploma de Profesor Asociat în specialitatea Științe Politice.

Maghiar mi-a dat și o medalie, bătută anul trecut, pentru a marca 205 ani de la înființarea studiilor în limba română, în 1793 și 35 ani de la 1963, când această instituție a devenit Universitate propriu-zisă.

Atât prânzul, cât și cina, bine organizate. Va trebui să mai scriu despre cum și ce am vorbit cu mesenii.

Am dat interviuri, am făcut o conferință de presă, am discutat aproape tot timpul datoria ce am să candidez din nou la Președinție.

Am vizitat și noua mânăstire de maici din apropiere. Remarcabil amplasament, printre dealuri. Va fi ceva de mare valoare peste vreo câteva sute de ani.

Vineri, 11 Iunie 1999

Cu mașina la Budapesta și cu un avion MALEV la Londra. Ajung la Arlington House pe la 4.45 p.m. Elisabeth sosise deja pe la prânz cu TAROM de la București.

Abia de mi-am deschis curierul acumulat și a venit Nicolae cu Sașa în noul lor Mercedes. Așa merg milionarii, i-am spus râzând, căci e un model foarte luxos. „Îl plătesc în rate", a fost reacția lui, deși eu n-am criticat „excesul" făcut. Doar așa, în glumă.

Circulația imposibilă. Ne-a trebuit mai bine de o oră să ajungem la Syon House, în Syon Park, unde ne-au invitat Peter Green, Alexander and Andrew pentru recepția lor Y2K-6. Adică anul 2000 fără 6 luni.

Vreo 350 invitați. Foarte mulți tineri, prieteni de-ai băieților, primul a absolvit Universitatea Brown și al doilea tocmai a fost acceptat și el acolo.

Tot contingentul de prieteni din Zermatt prezenți. L-am întâlnit, pentru prima dată pe Alan, fratele mai mic al lor (Peter și Martin). Era la masa noastră. Avocat, foarte inteligent. Mi-a plăcut omul. Are abia 52 ani, dar vrea deja, să se retragă din viața activă de avocat.

Am vorbit apoi mult cu „HRH Alexander, Crown Prince of Yugoslavia", cum scrie pe cartea lui de vizită. I-am povestit de anii războiului când tatăl lui, Regele Petru, era la Cambridge, prieten bun cu Radu Tilea. El așteaptă să fie chemat. Mi-a făcut impresie bună. Nu prea înalt, bine făcut, vorbește perfect englezește. Când l-am pomenit pe Tomislav, nici n-a vrut să audă.

Sâmbătă, 12 Iunie 1999

Doina îmi dă numărul din 25-31 Mai din *Cațavencu*. Sunt atacat de două ori. Dar nu mă supără prea tare. E tot pe „chestia" Cristoiu, care va trebui rezolvată. Doina îmi cere tot mai insistent să-l susțin pe Radu Vasile, care are girul Guvernului britanic. Mulțumită rapoartelor lui Crabbie, bineînțeles.

De când lucrează pentru englezi, Doina a devenit o sprijinitoare chiar și a lui Constantinescu. Cum se schimbă oamenii!

Duminică, 13 Iunie 1999

Masă bună la Nicolae, în grădină.

Luni, 14 Iunie 1999

Masa cu Nicolae și Elisabeth la Quaglino's. I-am pus în vedere că trebuie să vină cu o propunere clară în ce privește tipografia și ziarul. Dacă nu o poate face, acum, săptămâna asta când se duce la București, vom merge pe sugestia mea. Nu vom mai amâna lucrurile. Luăm măsuri.

Miercuri, 16 Iunie 1999

Întâmplarea face că astăzi, după ce ieri și alaltăieri Cristoiu a scris despre voiajul lui în sudul Spaniei - Granada, Cordoba, revine la situația din Kosovo. În loc să facă un comentariu decent despre situația de acolo, se încăpățânează să-l atace pe „britanicul Blair" personal și să afirme că acum asistăm la o

curățire etnică „în revers". A fost ultima picătură. L-am făcut pe Nicolae să citească articolul (îl citise deja și era și el șocat de lipsa de corectitudine a lui Cristoiu). I-am spus clar că nu mai accept nici-o amânare.

A încercat totuși. Mi-a adus niște promisiuni din partea olandezilor, germanilor. Rămân interesați, mi-a spus... Am trecut peste toate astea, trebuie să luăm o decizie. Am tot amânat. Nu mai merge. Ultima dată a fost convenită Iunie 15. Azi e Iunie 16. Să ne ținem de înțelegerea avută.

Discuții în trei cu Husar (la București). Noi la Londra, bineînțeles. Am avut o ședință generală a acționarilor RHP. Am căzut de acord că trebuie să-i cerem lui Cristoiu să aducă participarea lui la pierderile ziarului.

Cina membrilor Clubului Brooks's cu 50 ani vechime. Au fost mulți invitați. Au venit 10. Doar pe Sir Reresby Sitwell îl cunoșteam bine. Pe alții îi știam din vedere, de pe vremuri. Pe Barry Lillis, de exemplu, mare proprietar în Irlanda, care frecventa regulat clubul pe vremea când eram la St. James.

Am vorbit mult cu Michael Essayan, Q.C., responsabil pentru Fundația Gulbenkian. Dar mai ales cu David Pinckney, Președintele în funcție al clubului, singurul om mai tânăr dintre noi. Are doar 20 de ani vechime. Și-a arătat interesul de a face un voiaj în România.

Joi, 17 Iunie 1999

În sfârșit, Nicolae a fost de acord să forțăm situația cu Cristoiu. Prin telefon ținem o ședință a acționarilor în care cerem ca fiecare să-și aducă contribuția bănească pentru a acoperi pierderile.

Vineri, 18 Iunie 1999

Nicolae prezintă procesul-verbal. Îl semnăm și aranjăm să mergem la București, Duminică, 20 Iunie.

Sâmbătă, 19 Iunie 1999

Masa cu Mititelu. Îmi spune că programul BBC e retransmis acum în țară de 104 posturi de radio locale. Discutăm perspectiva pentru alegerile viitoare. Foarte proastă pentru CDR. În absența unui bun candidat, Constantinescu va pierde și Iliescu va câștiga.

Vine și Doina spre sfârșite. Îi las chiar singuri o bună bucată de vreme. Cum mi-a spus Doina pe urmă: „Rațiu ar fi foarte bun. Prestigiul lui e mare. Dar e prea bătrân", i-a zis Mititelu.

Duminică, 20 Iunie 1999

Călătoresc cam toată ziua, căci m-am dus la Budapesta și abia de acolo, la București. Cina cu Nicolae. Mai târziu vine și Husar. Cădem de acord asupra tehnicii de urmat. Fac ei o ședință mâine dimineață, fără mine.

Luni, 21 Iunie 1999

Vin Niță și Anișoara Bindea. Apoi, Crețu pe care-l țin la prânz. Toți mă presează să anunț candidatura mea. Nici prin minte nu-mi trece s-o fac.

La 6.00 seara dau un interviu de o oră cu Manolache.

Din nou, aceeași atitudine a celor care au telefonat în cursul programului. Vor să candidez la Președinție. Subiectul a fost „Tranziția și Reforma".

Cina la McMoni's cu Nicolae, Călin Husar și Ion Cristoiu care vine ceva mai târziu, direct de la Televiziune. El nu mănâncă decât fructe. Face față bună, deși e afectat. Am căzut de acord asupra unei formule pentru presă, dacă suntem întrebați. În esență, vom răspunde că a fost angajat să facă un ziar modern, independent. Misiunea a fost îndeplinită și că de acord am decis ca ziarul să fie sub direcția lui Dan Diaconescu, care va respecta cerința de obiectivitate și independență.

Primesc telefoane fără încetare. De felicitări.

Cu Dan Diaconescu m-am întâlnit, numai noi doi, azi, la prânz, înainte de a mă duce la Redacție pentru întâlnirea cu Nicolae, Husar și Cristoiu. Ne-am înțeles ca să ne consultăm tot timpul.

Marți, 22 Iunie 1999

Vorbesc cu Diaconescu îndată după sosirea noastră la Parlament. în biroul lui: „E bine că l-ai schimbat pe Cristoiu. Dar și Diaconescu e de stânga. Poate mai de stânga decât Cristoiu", mi-a zis.

Am ridicat din nou lipsa de performanță a Guvernului. „N-avem oameni. Noi, din generația noastră, nu mai putem, ceilalți sunt slabi". Radu Vasile? „El nu e economist. E istoric. Dar altul n-avem".

N-are nici-o sugestie pentru a îmbunătăți situația. Pierdem sistematic în popularitate. Nu vede nici-o posibilitate de a rămâne la guvernare fără PD. Nu alegeri anticipate, nu schimbare de guvern și nici remaniere. Să facem alegeri separate, întâi cele prezidențiale, apoi cele parlamentare, am sugerat. Nu se poate. Cele prezidențiale trebuie să aibă loc în Noiembrie, cu posibilitatea de a le amâna 30 zile. Cele parlamentare pot fi amânate doar 90 zile. Deci trebuie ținute până la 12 Februarie 2001. Cine o să facă campania electorală la Crăciun și în plină iarnă?!

La orele 4.00 p.m. vine Lucian Cornescu. Discuția, ca de obicei, interesantă, lungă. Concluzia, aceeași. Trebuie să fac un anunț că sunt candidat la Președinție. Partidul lui își ține Congresul în timpul vacanței parlamentare. Trebuie să obțină o confirmare atunci pentru candidatura mea.

Precis la ora 5.00 p.m. sosesc la casa de protocol din Str. Turgheniev, Nr.16. Mă primește Sorin Belu fostul meu SPP-ist. Harnagea, foarte relaxat, într-o cămașă roșie deschisă la gât, vine în întâmpinarea mea. Casa e foarte frumoasă. Am sentimentul că e casa care fusese oferită soției mele în 1990, dar

care nu ne-a fost acordată, în final, pentru că s-a opus Petre Roman, personal.

Mi-a dat o cafea și am continuat cu un pahar de vin. Discuție foarte cordială. „Vom primi fonduri de la FMI, Banca Mondială, UE, PHARE etc. Un total de peste un miliard de dolari, dar cu o condiție. Să avem stabilitate. Nu alegeri anticipate, nu remanieri de guvern. Stabilitate. Cum fondurile ar putea să dea deja roade până prin Mai anul viitor, situația noastră la alegeri se va îmbunătăți. Dacă vine Iliescu în orice fel de coaliție, România va fi scoasă din joc. Vom fi lăsați afară, permanent. Deci, trebuie să câștigăm alegerile". Cum? Sondajele ne arată azi că Iliescu are 38%, Constantinescu 20% și nici unul din ceilalți potențiali candidați nu depășește 9%. Cu cine putem câștiga Președinția? N-a putut să-mi răspundă. I-am trecut pe toți în revistă. Nici unul nu prezintă o garanție de succes.

Am discutat și schimbarea lui Cristoiu. Nu e încântat de Dan Diaconescu, pentru că „e prea de stânga". El ar propune pe Florin Călinescu care face programul „Chestiunea Zilei" la televiziune. El ar fi pentru noi. I-am explicat că nu pot face o schimbare acum. Harnagea sugerează chiar ca Florin Călinescu să vină la Redacție și să pregătească un nou ziar, *Chestiunea Zilei,* care să înlocuiască în cele din urmă *Cotidianul.* Dan Diaconescu va trebui să funcționeze o perioadă de timp. Nu poate fi schimbat acum, repet eu. Ne vom întâlni însă, chiar mâine, cu Florin Călinescu, să vedem ce se poate face.

Vine Dinu Daponte la cină. Fac pe bucătarul, ca de obicei. Seară foarte plăcută, mai ales când am stat afară în grădină.

Ploua mocănește, după ce tunase și fulgerase violent, în cursul celor 90 minute cât am stat de vorbă cu Cătălin Harnagea. Am stins și lumina din chioșc. Era atât de frumos încât nici blocul construit în fața casei noastre n-a stricat farmecul.

Cu Nicolae, un schimb destul de iritat pentru că Cristoiu nu s-a ținut de promisiune. Declarațiile făcute Presei îl arată pe el drept mare erou, care a părăsit *Cotidianul* etc. De supărat prea tare nu sunt, dar Nicolae e prea gata să accepte totul. Cristoiu nu ne-a părăsit, cum spune el, eu am reușit în cele din urmă să-l îndepărtez, în ciuda opoziției ce am întâmpinat. Trebuia s-o facem.

Miercuri, 23 Iunie 1999

Ședință comună a celor două Camere. Vorbește Emil Constantinescu despre Strategia de securitate a României. Lucrare adecvată. Argumentare bună. Dar nimic deosebit.

La 1.45 p.m., la Radio România, Programul „Sfertul Academic" al lui Grigoriu. Am vorbit deschis și despre plecarea lui Cristoiu și despre situația noastră politică în Partid, în coaliție, în CDR. Apoi despre vizita lui Madeleine Albright.

Repede apoi la Senat, pentru audierile Ambasadorilor numiți. Am stat și

eu și am vorbit laudativ despre Grigorie Constantin Mihail, fostul Ambasador la Roma, care va merge acum la Sofia.

La BCCC începe Vasile Lupu cu problemele Legii funciare. Tot are dificultăți cu PD. S-a discutat obținerea controlului „mass-media". Se pare că totul este deja alocat la PDSR și PD.

Apoi probleme la organizațiile județene Harghita, Brașov, Bistrița, Arad.

Mituș Ionescu din Geneva a fost și el prezent. El e cam naiv, dar cum era aproape de mine, doar Mircea Ciumara între noi, schimbăm priviri din când în când. Mă întreb dacă și el avea aceeași reacție ca mine. Conducerea lucrărilor haotică. Toți vorbesc deodată, până când unul se impune strigând mai tare ca ceilalți. De obicei, Lepșa, Lupu, mai nou Barde. În fine, Opriș face o lungă analiză, cu tentă psihologică, urmat de Galbeni care, iritat, își spune părerea cu un aer de mare înțelept. Diaconescu ascultă, mai zice din când în când „ia să-l ascultăm pe ..." Dar totuși decizii se iau. În ce privește organizațiile județene, ele sunt invariabil menite să servească interesele de gașcă ale lui Diaconescu.

Vine Cristi Vaida. Omul nu mai are servici. Din ce trăiește?

Pe la 10.20 p.m., vine și Dan Diaconescu. Aduce multe documente. Situația financiară e dezastruoasă. El vrea să aibă pe frontispiciul ziarului, sub *Cotidianul*, la stânga: Fondator Ion Rațiu și la mijloc: Director Dan Diaconescu. Toate opiniile, editorialele etc. vor apărea în interiorul ziarului într-o pagină aparte. Ține foarte mult ca să scriu și eu o scurtă tabletă zilnic.

Joi, 24 Iunie 1999

Editorialul lui Cristoiu sugerează că „gropile comune" si „camerele de tortură" sunt o invenție NATO. E incorigibil.

Pe la 12.20 îmi telefonează Dan Diaconescu să-mi spună că Cristoiu și-a luat lucrurile și a plecat pentru că eu mi-am călcat angajamentul luat. Se referă la ce am spus despre situația de la *Cotidianul* în interviul de ieri cu Paul Grigoriu. Omul e sărit. Am caseta. Am ascultat-o. Am vorbit foarte frumos despre Cristoiu. Am spus doar că „lumea își imaginează că am avut un mare succes financiar. Adevărul e că am pierdut mai mulți bani, mai mulți decât înainte"... sau așa ceva. I-am spus lui Husar cum stau lucrurile și i-am transmis interviul meu de pe casetofon la telefon. Husar a auzit perfect. E de acord cu mine că mi-am ținut angajamentul.

La 4.00 p.m., la ședința grupului parlamentar PNȚCD. A făcut un expozeu Romică Tomescu. Apoi, extrem de bine, Nelu Mureșan. Radu Vasile, doar câteva cuvinte. A invitat la întrebări. Eu am fost printre primii: Din informațiile ce am, dacă demonstrăm stabilitate, vom primi repede peste un miliard de dolari. De la FMI, Banca Mondială, diversele programe, împrumuturi nerambursabile etc. Care este exact situația? și dacă aceste fonduri vor veni, ce proporție din ele poate fi utilizată pentru a îmbunătăți viața cetățeanului? A

răspuns amănunțit. A arătat ce vom primi în euro, apoi în dolari. Cifra totală se ridică la aproape două miliarde dolari. Nu mare parte din acești bani pot fi utilizați pentru salarii, pensii. Doar vreo 400 milioane de la Banca Mondială și ce ni se va da pentru a promova societățile mici și mijlocii. Nu vom vedea o îmbunătățire reală înainte de Mai, anul 2000.

Ședința a durat foarte mult. E un lucru bun. Trebuie s-o repetăm.

S-a referit la mine de mai multe ori. Mi-a zâmbit etc. O atitudine ce n-am mai avut din partea lui de la cuvântarea mea din Satu Mare! Probabil a fost informat că l-am schimbat pe Cristoiu!

Cina, la Ambasadoarea Italiei. Multă lume: Pleșu, noul nostru Ambasador la Roma, Stati, Președintele Academiei Române, Eugen Simon, Răzvan Theodorescu, Zoe Petre, Maria Berza, soții Varia etc.

După cină, pe terasa ce dă spre frumosul gazon, înconjurat de falnici arbori, am servit digestive. Simion și Theodorescu se plângeau că nu pot găsi 200 milioane pentru a organiza o conferință axată pe Sud-Estul Europei. Marga i-a refuzat pentru că n-are bani. E vorba de dolari?, întreb eu, nedumerit. „Nu, Domnule, vine răspunsul. E vorba de lei", zice Simion. Bine, vi-i dau eu. „Serios?" Foarte serios. „Uite am găsit un Mecena", anunță triumfător Theodorescu. Îi rog să-mi telefoneze.

Și cu Zoe Petre am avut un schimb interesant. Și-a exprimat bucuria că l-am schimbat pe Cristoiu. Da, atacurile împotriva Președintelui deveniseră exagerate. De asemenea, atitudinea față de NATO. Ne-am despărțit de comun acord. Nu știu exact ce a zis, dar era tare în favoarea Președintelui. Am reacționat zicând că prea se amestecă în Legislativ. „Dar n-are nimic împotriva dumneavoastră". O fi, dar de ce s-a opus alegerii mele ca Președinte al Camerei Deputaților? „Nu cred asta. N-a făcut-o". Foarte surâzător, i-am zis: L-am auzit eu, cu urechile mele. A zis la telefon lui Diaconescu: „alegeți pe oricine altul, dar nu pe Rațiu".

I-am spus lui Zoe să-l informeze pe Emil Constantinescu că eu n-am aprobat multe din atacurile lui Cristoiu contra lui.

Pleșu mi-a confirmat că se gândește să plece de la Externe. L-am sfătuit să n-o facă. Imaginea noastră trebuie să fie una de stabilitate.

Vineri, 25 Iunie 1999

N-are nici-un rost să programăm ședințe Vinerea. Deputații nu vin. N-am avut cvorumul necesar. S-a făcut primul apel nominal. Cu chiu, cu vai, l-am întrunit. O oră mai târziu Camera era iar firavă. Am făcut un al doilea apel nominal. E ridicol. În orice caz, eu am plecat la Intercontinental Hotel unde se lansa prima sesiune a meciurilor de fotbal-tenis. Eu am funcționat ca Președinte de Onoare.

Le-am vorbit în englezește și românește. A fost bine. Doar Ambasadorul Braziliei și Ambasadoarea Indoneziei au venit. A fost Televiziunea, presa și

câțiva fotbaliști faimoși, din trecut: portarul Rică Răducanu, Aug. Dobrin și mai nu știu cine. Claudiu Tănăsescu, cel care are programul de Luni seara, la care am participat și eu o dată, iarăși m-a invitat. Am acceptat.

Nicolae îmi trimite un FAX cu plângeri împotriva lui Dan Diaconescu (de-acum în colo am să-l notez doar DD). Nu e punctual, sapă autoritatea lui Husar, caută să semene neîncredere și discordie între mine și el, nu numai între mine și Husar. Evident, a început deja o luptă pentru putere. Când era Cristoiu, tot ce cerea el se acorda. Pierderile erau imense, dar le plăteam noi. Cum își face suma Husar, habar n-am. Dar așa cum mergem, recuperarea datoriilor și realizarea de profit se va amâna până la Paștele Cailor. Abia atunci va câștiga ceva Husar. Teoretic, bineînțeles, căci e greu de imaginat că el lucrează ore lungi în fiecare zi absolut pe gratis.

Harnagea mă informează că Florin Călinescu e interesat numai de șefie. Altfel, nu vine. Păcat, m-ar fi bucurat să-l avem ca scriitor de opinie.

Sâmbătă, 26 Iunie 1999

Cotidianul apare pentru prima dată cu numele meu și al lui DD pe prima pagină. Conținut interesant, prezentarea veche.

Cu Cristi Vaida la restaurantul „Doi Cocoși". Acolo au un teren de fotbal-tenis. O serie de meciuri doi-la-doi. Mulți spectatori, presa, Televiziunea. Iată un sport încă în fașă, dar care, indiscutabil, se va dezvolta.

Gaspar l-a adus pe Vice-Amiralul Victor Bogdan. În loc să mai scriu aici și din moment ce caietul se termină, adaug doar notele mele făcute chiar în cursul întrevederii. Ceea ce vreau să mai notez aici e că I.T. Lazar (Titi, cum i s-a spus când era copil mic) a venit azi-dimineață să-mi propună să lucrăm împreună: *Cotidianul* și *Semnalul S O S* din Sibiu. *Semnalul* e sponsorizat de Erbașu. De asemenea, *Tribuna* din Sibiu. Vrea să lucreze cu noi.

Cina am luat-o cu Dinu Daponte. La micul restaurant „La Șosea". El vroia să mă duc la Casa Vernescu. Am preferat aici. Dinu care e foarte reticent în ce privește viața lui particulară, mi s-a deschis pentru prima oară.

Să nu uit. I.T. Lazăr mi-a relatat remarca lui Țutea: „Am făcut atâta închisoare, atâta pușcărie. Acum știu că m-am luptat pentru un popor de căcat".

Nu sunt de acord, dar îi înțeleg dezamăgirea.

Duminică, 27 Iunie 1999

Am uitat să scriu ieri că, în discuția pe care am avut-o cu amiralul Bogdan, problema candidaturii mele la Președinția țării a figurat la loc de frunte. Mi-a făcut chiar o analiză amănunțită și a alegerilor din 1990. Nimeni astăzi, dintre cei știuți că vor intra în competiție, n-are șanse reale de a ieși victorios în primul tur. Eu însă sunt cunoscut și apreciat în toată țara. Dar să nu candidez în numele unui partid, oricare ar fi, ci ca independent. Chiar și în 1990 aș fi

avut o mai bună șansă dacă aș fi candidat așa. Liga Navală, la tot cazul, m-ar susține public și formal la Președinție anul viitor.

Mi-am adus aminte de această parte a discuției de ieri, pentru că azi dimineață au venit tinerii foști studenți să mă vadă. E vorba de Cristi Dragomir din Constanța, de Ștefan Plesca din București și de Marian Meteș din Baia Mare. Ei toți au fost printre liderii studenților și la greva din Piața Universității în 1990, dar și în activitatea Ligii Studenților pentru CDR și pentru Emil Constantinescu în 1996. Ultima dată au avut un Congres, aici la București, în 1997. Acum vor să facă un nou Congres. Deși nu mai sunt studenți, ei au rămas în legătură cu Liga Studenților și sunt acceptați ca seniori de Ligă. Ei sunt hotărâți să lucreze pentru a mă capacita să candidez din nou la Președinție, ca independent. Le-am vorbit pe larg și deschis. Nu trebuie să conteze pe candidatura mea. Ea depinde de foarte mulți factori. Pentru moment, nu prea văd cum aș putea candida. Indiferent de ce se va întâmpla, sunt gata să finanțez un nou Congres al Ligii Studențești. Să-mi pregătească un buget până mă întorc în România cu ocazia eclipsei de soare. Dar le-am cerut ca acest lucru să rămână strict între noi. Cum ei au făcut parte din cei din Piața Universității în 1990, își vor aduce aminte că tot ce am dat eu, corturi, hrană, paturi etc., dar nu dolari, cum s-a afirmat, n-a ieșit niciodată la iveală că au venit de la mine. Așa trebuie să fie și acum. Numai noi patru să știm. Au fost complet de acord și au făcut promisiunea solemnă să respecte secretul.

După ei a venit Cristi Vaida. A fost ieri la constituirea Partidului Alianța Națională Creștin Democrată. A fost foarte multă lume. Drept de vot au avut 120 persoane. Ciorbea e Președinte, urmat imediat de Matei Boilă. Balotă, Ion Alexandru au fost aleși. La fel Șeitan cel din America și Nelu Boilă. Cristi a rămas fără post. Și soția lui a fost dată afară din funcție. Tot mulțumită influenței lui Dorin Marian, îmi spune. Mi-a cerut să-i dau un post. Să vedem, poate îl încadrez la distribuția ziarului. Câteva minute după ora 10 seara, sosește D.D. (Dan Diaconescu) Stăm două ore bune împreună. Îmi face un raport asupra felului în care se reorganizează ziarul. Pentru moment, mari schimbări nu se vor face. E evident însă că s-au făcut multe lucruri neacceptabile. Oameni pe statul de rol care nu apar nicăieri; oameni care nu există fizic; un domn, se pare, a fost numit de Cristoiu ca să-i facă pe plac lui Măgureanu etc. E clar că s-a furat masiv. „Cum se poate ca ziarul să fi avut peste un milion dolari pierderi și să aibă o circulație de circa 25.000 exemplare pe zi?", se întreabă Dan Diaconescu. A redus deja cheltuielile și speră să repete acest lucru în viitorul apropiat. Pe mine m-a convins că vrea binele ziarului. Trebuie susținut. Ziarul arată bine. A câștigat chiar la vânzări.

Luni, 28 Iunie 1999

Pierd mult timp dimineața la Banca Transilvania și Banca Comercială

Română ca să fac transferul de 200 de milioane lei la Academia Română pentru finanțarea Conferinței pentru Sud-Estul Europei ce va avea loc la București, la toamnă. Șefa contabilă de la Sectorul 5 mi-a mărturisit că a fost întotdeauna admiratoarea mea și că fiul ei Alexandru mă consideră un fel de idol. Are abia 17 ani. (După ce m-am întors acasă i-am trimis imediat două din cărțile mele.)

Și ca să vezi. Abia am ieșit în stradă că m-a acostat o doamnă de vreo 50 de ani să-mi declare lealitate, admirație. Ce mai vrei! Am interpretat totul ca un semn că generozitatea mea trebuie să continue. Țara, în toate aspectele vieții, are nevoie de ajutor.

Aseară, programul meu a fost extrem de încărcat. După-masă am fost și eu la ședința grupului parlamentar PNȚCD unde s-a stabilit strategia pentru a ne asigura adoptarea Legii retrocedării proprietății private, terenuri și case. Opoziția încearcă să blocheze această lege introducând în ordinea de zi alte legi. A fost greu, dar am câștigat.

De-acolo, direct la Ambasada Poloniei (reședința Ambasadorului). Bogumil Luft, prieten bun, și-a terminat misiunea. A fost recepția lui de rămas bun. Am vorbit mult cu Hadgiculea și Răzvan Theodorescu, care m-a lăudat peste măsură. Am plecat devreme. Am făcut o baie rece de tot și m-am dus la Hotelul București. Am întârziat doar 12 minute. Cerveni și alții erau deja la masă. Am discutat mult și la obiect. Toți sunt convinși că singura șansă de a-l învinge pe Iliescu sunt eu. Cerveni, susținut și de ceilalți, dar nu sută la sută, vrea să se creeze o coaliție de mici partide și eu să candidez în numele lor. După mine, acest lucru ar fi greșit. Chiar fatal. Eu nu pot să părăsesc Partidul meu. Eu cred că e mai bine ca aceste mici partide să se pronunțe pentru mine și eu să accept, după ce voi explica conducerii PNȚCD de ce o fac, cerându-le sprijinul. Nu intru în amănunte, dar nu ne-am pus de acord asupra strategiei. Eu am plecat devreme pentru că trebuia să ajung la programul de televiziune al Doctorului Tănăsescu de la Tele7abc. A rămas însă ca în aceste cinci zile cât voi lipsi eu din țară să tatoneze terenul. Să vadă ce se poate face pentru a strânge rândurile. Mare încredere în această formulă eu nu am. Și nu văd cum eu aș putea părăsi PNȚCD. Cu siguranță, eu nu mă pot pune în fruntea unui grup incoerent de partiduțe. Chiar dacă ar putea obține și sprijinul PUNR (ceea ce eu nu cred) sau al grupării PNR (acum condusă de Cataramă). Mai mult, chiar dacă și gruparea (partidul) lui Meleșcanu ar intra, cum s-ar putea crea o unitate fără a periclita intrarea în Parlament, acum că pragul s-a ridicat la 5 la sută? Iată numai câteva din considerentele care invalidează formula lor.

A mea are toate șansele de reușită. Toate aceste grupări, sau toate aceste partide să se pronunțe clar. Să spună că vor candidatura mea. Atunci voi putea argumenta în fața Partidului că trebuie să candidez. În felul acesta, chiar dacă conducerea PNȚCD îmi va cere să nu candidez și să-l sprijin pe Constantinescu,

cum am făcut-o în 1996, poate multe voturi PNȚCD îmi vor fi acordate mie, mai ales în Transilvania și Banat.

Tănăsescu mă aștepta cu trepidație. Dar am sosit la timp. Programul a durat o oră și jumătate, de la 10.00 p.m. E un format amuzant, centrat pe fotbal, dar nu numai. Fotbalistul Boc, om foarte interesant. Modest, dar respirând forță. Încă alți doi, unul a jucat fotbal-tenis ieri la „Doi Cocoși". Am vorbit și de asta și de faptul că „U" Cluj a decăzut din Prima Ligă pentru că eu nu mai sunt deputat de Cluj. Apoi mi-am exprimat întristarea că UTA a pierdut în fața echipei ROCAR și nu se califică acum în Prima Ligă și mi-am exprimat regretul că a trebuit să joace aproape tot meciul cu 10 oameni.

Marți, 29 Iunie 1999

Sunt în avion spre Ljubljana de la München, unde am schimbat avionul, venind de la București. Sunt însoțit de Doina Ghimici, secretara Consiliului pentru Relații Externe a Senatului. Am scris aproape tot timpul. La München a trebuit să fim foarte ageri ca să nu pierdem legătura.

Ieri a fost mare agitație pentru că rușii au survolat România, forțând nota. N-au respectat pauza de patru ore între avioane. Am dat și eu un interviu la *Jurnalul Național*. Am aprobat acordarea dreptului de a survola România pentru că Rusia acționează de comun acord cu NATO și sub direcția NATO a forțelor de menținere a păcii. Am dat și un interviu la Rompres, prin Carmen Rădulescu, despre vizita pe care o fac în Macedonia în calitatea mea de Co-Raportor al Comitetului de Securitate și Apărare NATO.

Doina Ghimici îmi spune că Radu Vasile și-a numit ginerele (Vlad Vasiliu). Consul la München. Informația mi-a parvenit când ne întrebam ce vom face dacă pierdem legătura! Nepotism? Indiscutabil, deși foarte probabil, omul are calități.

Sosim la Ljubljana exact potrivit programului. Nu ne aștepta nimeni. Am schimbat bani, ne-am cumpărat o cartelă de telefon. În fine, a fost o neînțelegere. Diplomații noștri ne așteptau cu două ore mai târziu. Dar au venit foarte repede o dată ce i-am contactat. Am făcut împreună un tur al Ljubljanei, sus la Cetate, clădirea Parlamentului și Președinției. Orașul e curat, pavajul e bun, fără gropi, atmosferă de prosperitate autentică. Ne-am dus la o cafea în aer liber pe strada-terasă deasupra râului. Arhiplin. Ne-am așezat la o masă mai mare, deja ocupată de doi sloveni care beau bere. Ambasadorul ne-a dus apoi acasă la Hotelul-Pension Jagodic.

Foarte aproape de aerodrom. La vreo 7 km. Satului îi spune Vopovlje, lângă Cerklje. Regiune splendidă, curată, îngrijită. Totul e pieptănat. În fața caselor care, mai toate, după aparențe, primesc turiști. Toate au în față sau lateral vechi căruțe, unelte agricole, pietre de moară etc., ca niște muzee vii.

Am fost și la o scurtă plimbare, azi-dimineață.

Miercuri, 30 Iunie 1999

Lanurile frumos cultivate. Am recunoscut grâul, secara, ovăzul, păpușoiul, cucuruz, cum îi spunem noi în Ardeal, lucerna, cartofii, de două soiuri, unii cu flori albe, alții cu flori albastre-purpurii.

Dimineața, la micul dejun, stăm la masă lângă un american, care acum 83 de ani, când era în vârstă de opt ani, a emigrat din acest sat. „De 39 ani vin în fiecare an să-mi aduc nepoții și strănepoții să respire acest aer curat care dă viață". Mi-a vorbit într-o limbă strict americană, dar m-a asigurat că vorbește și acum slovena, pe care o utiliza întotdeauna cu fosta lui soție, decedată acum 20 de ani.

Ambasadorul nostru s-a ținut de cuvânt. Exact la orele 10.30 a.m. a venit cu mașina, care apoi ne-a dus la aeroport. Voiajul de la Ljubljana la Ohrid a trecut ca un vis. Am și dormit parte din timp. La Ohrid ne-au dus cu autobuzul să vedem orașul. În primul rând, o biserică (sau rămășițele ei) din vârful celei mai înalte coline. Construită în secolul al VI-lea, n-a rămas mult din ea. Cetatea însă e și mai sus, chiar în vârful colinei. Judecând după ce a rămas din zidurile înconjurătoare, a fost mare. Suficient de mare să găzduiască toți nobilii, pe episcop și pe toți preoții și călugării diocezei, în timpul ocupației cruciaților. Aici ne-au arătat și parte dintr-un splendid mozaic românesc. Parte, pentru că restul era acoperit de un nisip mărunt pentru a-l proteja până vor avea destui bani ca să completeze o excavație științifică.

În oraș am vizitat apoi marea biserică din secolul al V-lea. E în stare bună. Evident, a fost de multe ori restaurată. Am reținut pletora de sfinți lunguieți, cu multe cruci pe veșmintele lor. În tradiția noastră, doar Sf. Nicolae era așa înveșmântat.

În centrul orașului, pe marginea lacului, o cafenea-restaurant lângă alta. Sute de scaune și mese bine aranjate. Tarabe pentru uzul turiștilor, multă lume. Atmosferă de vacanță.

Joi, 1 Iulie 1999

Milan Stavrev, Șeful delegației Macedoniei la NATO-PA (Nato Parliamentary Assembly, numele nou al AAN-NAA) a prezidat ședința. A vorbit Alexander Dimitrov, Ministrul de Externe, și Noel Malcom, autorul cărții *Kosovo - a short history*. Foarte bine. El pledează pentru independența provinciei.

După-masă, spaniolul Pedro Moya prezidează. Temele: menținerea păcii și refugiații. Am participat și eu la discuții. În primul rând, am întrebat cum de rușii au cerut drept de survolare a României fără referință la NATO. Parlamentul României a acordat acest drept NATO. Dar Rusia nu e în NATO. Le-am explicat că și eu am dat un interviu favorabil acordării dreptului și rușilor, din moment ce NATO organizează K-FOR cu ei, dar asta nu le dă dreptul să nesocotească legile țării. Le-am povestit cum primul avion trebuia să fie urmat de al doilea abia după patru ore. De fapt, a intrat în spațiul aerian românesc după abia

90 de minute. A fost interceptat și escortat de două MIG-uri românești, dar asta nu schimbă lucrurile. Rușii, pur și simplu, au făcut ce-au vrut. Cealaltă intervenție a mea s-a adresat reprezentantului Comisariatului Națiunilor Unite pentru Refugiați: Când se va termina procesul de repatriere și ce se va întâmpla cu cei care nu vor să se mai întoarcă în Kosovo? A scăldat-o. Răspuns confuz, neinteligibil. Va avea loc o ședință a autorităților în domeniu.

Seara, recepție în Vila Biljana - construită ca atâtea altele de Tito. Nu e palat, dar foarte frumoasă, cu o priveliște splendidă printre arbori deasupra lacului.

Vineri, 2 Iulie 1999

Ne vorbește Ministrul Apărării din Macedonia, Nikola Kljusev. Foarte agresiv. Macedonia forever! Apoi Ministrul Adjunct al Apărării din Albania. Nivel scăzut. Inevitabil.

După cafea, la discuții am participat și eu. L-am felicitat pe „colegul meu" Istrate pentru prezentarea poziției române. M-am folosit de ocazie să subliniez faptul că românii au rămas solid pentru NATO, în ciuda faptului că există o prietenie româno-sârbă încă de la faimoasa bătălie din Kosovo acum 610 ani. L-am întrebat apoi pe Pedrag Popovici în ce proporție populația din Muntenegru e în favoarea lui Miloșevici. Ne-a explicat că există un partid care susține politica Belgradului și apartenența la Federația iugoslavă. Nu ne-a dat însă cifre. Albanezul de lângă mine a intervenit să mă informeze el: 50 la sută, mi-a zis.

Cu vaporul vreo două ore până la St. Naum în colțul de Sud-Est al lacului Ohrid. Am trecut și peste punctul unde are cea mai mare adâncime, 298 de metri. Ghidul ne informează însă că neoficial se afirmă că are 310 m.

E tocmai mare sărbătoare. Biserica e frumoasă, stil grecesc, secolul al IX-lea, dacă am reținut bine. Naum a fost medic de profesie, călugăr, bineînțeles. Un fel de precursor al lui Freud vindeca bolnavii de boli mintale. Naum a fost un discipol direct al Sf. Kiril, prin Sf. Clement. Adevărat târg, bâlci. Foarte mulți țigani. Am mâncat la mese mari, așezate într-un luminiș în pădurea ce coboară de pe munte până la malul lacului. De jur-împrejur arbori enormi. Taraf de lăutari, cu trompetă și acordeon și clarinet. S-a dansat pe iarbă - un fel de horă.

Consilierul Ambasadei din Skopje, Radu Sofronie, extrem de amabil. El va rămâne să se ocupe de noi, căci Ambasadorul Nicolae Nițu pleacă tocmai acum în vacanță.

Sâmbătă, 3 Iulie 1999

Ultima ședință. Sâmbătă după-masă. Prezidează Loïc Bouvard.

Primul „accident" serios a avut loc azi. Niște tineri din Albania Libération Army (KLA) au început să tragă dintr-o mașină. O patrulă britanică, simțindu-se amenințată, a tras în mașină. Un mort, mai mulți răniți, dintre care unul

a murit în spital. Cred că vom mai avea astfel de incidente, din păcate. Dar e foarte important ca elementele K-FOR să nu-i lase pe militanții albanezi să-și facă de cap.

Seara, cocktail dat de Milan Stavrev, Șeful delegației Macedoniei la NATO-PA. Christopher Hill și soția sunt foarte plăcuți. Ea a fost deja în România, la Brașov. L-am întâlnit și pe Dickinson, Ambasadorul britanic. Lungă discuție cu el. Am rămas totuși foarte deprimat. Perspectivele de pacificare rapidă a întregii regiuni nu sunt prea bune, în ciuda Planului de Stabilizare. Eu îl întrebasem în mod deliberat dacă acest plan include România și Moldova. Răspunsul a fost „Yes". Dickinson e foarte tânăr. Deștept.

Mâine, Duminică, 4 Iulie, urmează să vizităm câmpul de refugiați din Cegrane lângă Gostivar, dar ni se spune că n-au mai rămas mulți. Poate 20.000, care pleacă îndată ce pot. Îi spun lui Sofronie: Suntem foarte aproape de satele armănești. N-am putea să vizităm măcar unul din ele? Mi-a promis că se va interesa. Seara, târziu îmi telefonează că a organizat o vizită pentru mâine.

Duminică, 4 Iulie 1999

Exact la ora 10.00 a.m. sosește Radu Sofronie cu soția lui, Viorica. Pornim îndată spre Bitola. Ne oprim într-un sat mai arătos să bem o cafea, la o cafenea de lângă moscheie. Aici ni se spune că Malovișta, satul armănesc unde trebuia să mergem, e înainte de Bitola. Nu era pe hartă. Am fost toți cu ochii în patru, dar n-am găsit nici-o indicație. Tocmai intrasem în periferia Bitoliei și ne oprisem să întrebăm unde e satul. În timpul palavrei se oprește lângă noi o mașină. Sofronie îl recunoaște imediat: Ion Nicola, omul pe care-l căutam. O luăm înapoi vreo 12 km până ajungem la un drum de țară, nepietruit. Era încă în construcție. Nici-un semn, nici-o indicație. Urcăm așa, cele două mașini, Ion Nicola în frunte pe un drum îngust, șerpuitor, vreo 25-30 km. La Malovișta ne așteptau mai mulți bărbați, unul din ei foarte solid, înalt de aproape 2 metri. Cam pe toți îi cheamă Paligora. Ăsta trebuie să fie clanul lor. După prezentările de rigoare ne vorbesc de satul lor care era mare, frumos, vreo 700 familii. Acum abia de sunt 30. Foarte mândri că satul avea canalizare, înaintea orașelor din jur. Aveau multe pământuri, mii de oi și vaci. Acum, generația tânără s-a dus la oraș. Din mica piațetă unde ne-am întâlnit, care era înconjurată de mașini parcate, am luat-o cu toții în sus pe o uliță îngustă, pavată cu pietre mari, acum multe dislocate. Case, multe din ele mari, cam dărâmate, de ambele părți. Să tot fi mers așa vreo 350-400 metri, până am ajuns la intrarea în curtea bisericii. Frumoasă, extrem de mare pentru un sat, biserica a fost construită în 1856. Are multe fresce interesante, unele grav avariate, mai ales în altar. Cutremurul din 1994 a distrus acoperișul. Ploaia, ninsoarea etc. și-au lăsat urmele. Din fericire, unul din fiii satului, omul de afaceri Nikola Paligora, care-și are sediul de activitate la Viena

și Frankfurt (birou condus de fiul lui), a donat 150.000 de mărci cu care s-a reparat acoperișul și restaurat în mare structura bisericii. La plecare ne-am oprit în grădina din fața casei unde stau alți membri ai familiei și unde l-am găsit pe donatorul Paligora. Vorbește bine englezește. Să tot aibă 60 de ani. Mi se plângea că afacerile cu România nu mai merg ca în trecut.

Deprimantă vizită. O comunitate care moare. Mai era o mică biserică pentru uzul episcopului de aici, pe vremea otomanilor, pe vârful dealului.

Un alt Paligora, Rusto, mi-a dat o mică broșură, scrisă de el, cu dedicație în alfabet chirilic.

La Bitola, am fost invitați la o masă mare, într-un restaurant cu multă atmosferă. Rând pe rând, s-au strâns vreo zece armâni, în frunte cu Niko Pop Nikola, Președintele Ligii organizațiilor armânești. Au vreo șapte în regiune, dacă nu mai multe. Om socotit. Înțelept. Îi calmă pe toți, mai ales pe un tânăr cam înflăcărat care vorbea de o țară independentă armânească. Masă mare. Răchie cu cruditâți și brânză albă, roșii, castraveți, ardei copți și de ăia verzi iuți. Apoi cârnați, un fel de chiftele interesante, gustoase. Apoi, o tavă mare în mijlocul mesei cu un ied întreg, cu cap cu tot, tăiat în bucăți mari, generoase. Foarte gustos. Vin alb, Riesling și unii, dar nu mulți, bere.

S-au dezlegat limbile. Se simt neglijați, nesocotiți. E o bătălie pentru burse în România. Să nu se mai dea unora care nici nu mai vorbesc bine armânește și n-au nici cunoștințe rudimentare de limba română. Curând o să vină comisia din România, desemnată de MEN în conjuncție cu MAE. Să facem demersurile necesare ca să se asigure alocarea burselor pe merit. Alții vroiau legături comerciale cu Ministerul Agriculturii, dar și să facilitez producția de pahare de sticlă cu toartă, pentru mierea de albine ce exportă ei!

În fine, voi face ce voi putea, dar, de promis, nu le-am promis nimic. Unul din ei mi-a cerut să-i obțin o viză să-și viziteze fata în America. Așteaptă să nască primul lui nepot.

Luni, 5 Iulie 1999

Doina Ghimici, care avea camera imediat vecină, mă scoală, agitată, în mijlocul nopții. „E 5.30. Nu ne-au trezit la 5.00 cum cerusem, trebuie să ne grăbim". Mă scol buimac. Mă uit la ceasul meu de mână, ce-l pusesem pe noptieră. Nu e 5.30, îmi zic, e deja 6.00 a.m. Dacă nu fugim, pierdem avionul, îmi zic. Pun ceva haine pe mine și bat la ușa Doinei. Nici-un răspuns. Încerc ușa. Era deschisă. Doina nicăieri. Mă întorc în cameră și sun la paznicul de noapte. Îl întreb dacă Doina a plecat. Cred că nu m-a înțeles. În fine, îmi confirmă că abia de au trecut 40 de minute după miezul nopții. Când încă vorbeam cu el, sosește Doina plină de scuze, că a greșit ora. De fapt, după ce m-a trezit Doina, și eu am greșit crezând că e ora 6.00 a.m., în loc de 12.30, sau mai bine zis 0.30 după miezul nopții. Evident, am citit minutarul drept orar

și invers. N-am mai dormit după aceea, până la 3.20 dimineața. Am coborât la 5.00 a.m. Șoferul Ambasadei ne aștepta deja.

Pe drum la Zürich și de-acolo la București, mi-am scris jurnalul de zi.

Seara, la Ambasada Venezuelei. Ambasadorul Elveției și Cristopher Crabbie insistă să merg la cina pe care primul o dă în onoarea celui de-al doilea. Asta de rămas bun, căci Crabbie pleacă terminându-și misiunea. Chris va fi Ambasadorul Marii Britanii la OSCE, în Paris. Le spun că nu-mi mai pot schimba programul, trebuie să plec la Arad și Lipova. Ambii insistă atât de mult că le promit să încerc schimbarea programului.

Ca de obicei, sunt primit cu brațele deschise de foarte multă lume și sunt constant întrebat care sunt intențiile mele politice. Aflu că Tabără și Meleșcanu și-au anunțat candidatura la Președinția țării la alegerile de anul viitor.

Marți, 6 Iulie 1999

Interviuri, agitație. Cristi Vaida îmi îmbuibă capul cu tot felul de afirmații despre furtul ce se practică la ziar.

Masa, cu Dan Diaconescu și Călin Husar. Să lucreze împreună. Asta trebuie. Să-și delimiteze și definească exact atribuțiile. Atunci vor putea da rezultate bune.

Joi, 8 Iulie 1999

Cu Phil Bloom cu avionul la Arad. Îmi spune că abia așteaptă să facă o campanie electorală. Vorbim de amănunte. El își va lua răspunderea pentru adunarea de fonduri.

La aeroport ne așteaptă Hui, Tibi Dekany și alții. Direct la biroul meu. Sala de așteptare plină. Toată dimineața interviuri de tot felul. Reținem delegația de la ARIS, fostă Strungul. Merită să fie salvată. Încerc să vorbesc cu Berceanu, dar nu-l găsesc.

Patetic cazul directorului de liceu Ioja, care a fost suspendat din funcție de inspectoarea locală. Scandalul din cauza examenului de bacalaureat la matematică. Răspunsurile la întrebări au circulat liber între candidați. Directorul, de fapt, nici nu era în localitate, fiind examinator la altă comisie de bacalaureat. Inspectoarea însă rigidă, intransigentă. Scenă penibilă. Bărbat în toată firea, de vreo 45 de ani, o implora cu lacrimi în ochi să anuleze suspendarea.

Pe la 11.30, cum fusese aranjat, la ASTRA Vagoane. Ne primește directorul. Vizităm uzina. Remarcabilă transformare. Când am fost aici acum trei ani, era o murdărie extraordinară. Au scos peste 100 de tone de deșeuri etc. Masă bună cu toată conducerea uzinei, printre care americanii care vor rămâne în România. Phil a vorbit foarte frumos, laudativ, la adresa mea. Am răspuns, cred, satisfăcător.

De-acolo la hotelul Central unde avea loc serbarea Poliției. Comandantul

lor Stoica, om de treabă, bine. Am fost extrem de solicitat, din toate părțile. M-am dus de la o masă la alta.

Vineri, 9 Iulie 1999

Același lucru. Oamenii vin să mă vadă cu necazurile lor. O inovație: *Adevărul de Arad* trimite pe cineva să fie prezent la interviuri. Să vedem ce va scrie.

Masa la restaurantul ziarului *Adevărul*. Iercan conduce un interviu cu mine în același timp. După masă, la fel: interviuri până târziu seara, când mergem la postul de Televiziune pentru un amplu interviu, tot cu Iercan, de o oră și jumătate. A mers splendid, aș spune. Ce au punctat el și nenumărații ascultători care-mi puneau întrebări a fost că electoratul e pentru mine, dar nu pentru Partidul PNȚCD. I-am invitat la cină pe cei care au venit cu mine. Nelu Hui, Tibi Dekany și Cristian, cu superba lui prietenă, Cristina. Când spun superbă, nu exagerez: înaltă, picioare lungi, perfecte, așa cum se vedeau sub mini-jupa cu care era îmbrăcată. Sunt ambii studenți în anul doi la Chimia Alimentară. Cristian mai câștigă un ban făcând pe șoferul pentru Tibi.

Și în restaurant m-am bucurat de o atenție deosebită. Un tânăr a venit cu o cariocă la mine să-i dau un autograf pe brat.

Sâmbătă, 10 Iulie 1999

Tot gazetarii mi-au dat o masă la hotelul de lângă sediul Partidului, dar afară, pe terasă. Șefii Poliției aveau și ei o masă lângă a noastră. Au venit să-mi mulțumească pentru participarea mea la „Ziua Poliției", alaltăieri.

Dimineața, până la 14.30, am dat interviuri și primit oameni cu tot felul de necazuri. Masa a durat până la 5.30, cu multă vorbă.

Seara ne duce Măinescu în afară de oraș la un restaurant-club pe malul râului. Mureșul nu e lat acolo, dar e adânc și apele erau ridicate, căci a plouat mult în ultimele două zile, cu furtună mare, fulgere, tunete etc. În mai puțin de zece minute eram pișcați de țânțari la glezne, prin ciorapi. Am suportat vreo alte zece minute, dar nu mai puteam. Să plec. Reacția a fost bună, ne-au adus niște lumânări pe masă, dar au făcut un foc într-o roabă, plasată lângă masa noastră și au tot pus iarbă aproape uscată peste el. Fum des. Țânțarii au dispărut.

Măinescu vorbește neîncetat. Americanii sunt proști, sunt niște criminali. N-avem nevoie de ei. Parcă vorbea Moscova, sau Cristoiu. E plin de succesul ce are în afaceri. Eu l-am ajutat să obțină firma de deșeuri. Pentru moment, nu mi-a arătat în nici un fel că e recunoscător. L-am lăsat să continue așa, fulminând împotriva americanilor mai bine de două ore, apoi i-am explicat și lui, pe cât am putut, că ne îndreptăm spre o nouă concepție a drepturilor omului, potrivit căreia și cei care sunt persecutați în interiorul țării lor pot să fie apărați din afară. E ceea ce NATO a făcut în Kosovo.

M-am culcat târziu, după miezul nopții.

Duminică, 11 iulie 1999

Dimineața pornim la timp la Lipova. Suntem așteptați într-un restaurant. De-acolo la Primarul Lipovei. Discutăm politică locală. Neîmpliniri. Primarul criticat de Nistor, Președintele PNȚCD din localitate. Vine și Marius Nicolai. Mă ajută cu răspunsurile la nenumăratele întrebări ce mi se pun.

De-acolo la biserica baptistă (penticostală?). Pastorul Ioan Rus vorbește înflăcărat cum Caleb a trebuit să aștepte 40 de ani ca să ajungă în Canaan și David, deși ales, nu s-a bucurat de moartea lui Saul și a așteptat în Hebron. N-am reținut exact „învățătura", dar trimiterile și comparațiile cu țara noastră și cu mine, personal, erau evidente. După muzica instrumentală, cu trompetă, pian, acordeon etc., pastorul a vorbit despre mine, de anii mei de exil, de ce fac eu acum, și m-a invitat să iau microfonul. Am început mulțumind Bunului Dumnezeu că ne-a dat prilejul să ne rugăm împreună. Le-am oferit cuvinte de încurajare și în esență am comentat pe marginea „învățăturii" din Vechiul Testament. Tenacitatea, perseverența și devotamentul în serviciul binelui obștesc sunt recompensate. Toată congregația a venit să-mi strângă mâna la plecare. Experiență memorabilă, plină de căldură.

Masa la restaurantul de pe faleză. Foarte reușită. Cam prea multă mâncare!

De-acolo la ceremonia deschiderii Centrului UMRL. Tai panglica, preotul ortodox face o slujbă de sfeștanie, vizităm încăperile. Foarte frumos. Mai mare decât îmi închipuiam. Tibi Dekany își are biroul aici. Este și o sală de jocuri și un bar. Sper că vor reuși să facă un club pentru tineret. Pentru moment însă, mi-au cerut să le dau 200 de dolari pe lună. Asta, fără ca să mă avertizeze. Nu e bine. I-am dat banii lui Tibi Dekany, dar Staiu vine să-mi spună că ar dori să le dau chiria în avans pe cinci luni. Nu e corect ce-au făcut.

M-au dus la gară. Adevărat alai, împreună cu șefa gării.

Luni, 12 Iulie 1999

La Gara de Nord mă așteaptă Cristi Vaida și Petrică și un mesaj că Președintele Emil Constantinescu nu ne mai primește la Cotroceni pentru ședința de deschidere a Conferinței româno-americane (C.S.S.I. - Centrul de Studii Strategice Internaționale).

Cei doi președinți ai „Comitetului de Acțiune SUA - România" au fost William Perry și Adrian Severin. Urmează să începem conferința abia la orele 12 a.m.

Mă bărbieresc și fac un duș rece. Răspund la telefoanele acumulate și sosesc la timp la Athénée Palace (acum Hilton Hotel).

Marți, 13 Iulie 1999

Ieri după-amiază și azi-dimineață am luat parte activă la lucrările „Comisiei de Acțiune SUA-România'. Nu mai intru în amănunte. Douăsprezece comisii de lucru în diverse domenii au avut ședințe și au produs câteva pro-

puneri concrete pentru România. Interesante mi s-au părut contribuțiile lui Wisner, fost Ambasador SUA și Larrabee. Ultimul a sugerat ca țările din periferia zonei de conflict din Iugoslavia să fie cât mai curând primite în NATO. Adică: Croația, Slovenia, România și Bulgaria. Ce ne facem dacă nu va mai fi, în viitorul previzibil, o nouă extindere NATO? Și, chiar dacă va fi, ce ne facem până atunci, căci e sigur că o astfel de nouă extindere nu se va produce înainte de 2002? Am menționat contribuția la Ohrid a lui Christopher Hill, care a vorbit foarte pozitiv de Pactul de stabilitate. Ce înseamnă acest Pact, am întrebat? Răspuns foarte vag.

Masă de lucru în marea Sală de Marmură a Cercului Militar, după care am mers la Cotroceni. În timp ce-l așteptam pe Președinte, mi-a vorbit pe îndelete Sandra Pralong. E foarte mulțumită de succesele repurtate în activitatea ei de a strânge Diaspora română. A fost remarcabil de drăguță cu mine. Ține să mă vadă cât mai curând. Mi-a dat și o mică broșură, „Informații utile pentru românii din străinătate". Foarte bine pusă la punct. Păcat că a trebuit să includă și o scrisoare, „Dragi Prieteni", semnată Emil Constantinescu, Președintele României. Normal s-o includă dar... păcat!

Mesele au fost aranjate într-un arc în jurul unei mese lungi, de nouă persoane, cu spatele spre ferestre. Masa mea era exact vizavi. După scurtele cuvântări de curtoazie, ale lui Handy (George), William Perry, Adrian Severin, raportorii diverselor comisii de lucru au avut cuvântul.

În fine, a vorbit Constantinescu. A început relatând traumatica experiență prin care a trecut cu avionul, elicopterul, mașina 4x4 si pe jos, ca să asiste la dezgroparea celor năpăstuiți de alunecarea de teren, unde au fost îngropați de vii vreo 14 persoane. S-a lansat apoi într-o apreciere a sugestiilor făcute de CSSI, pe care „le acceptă", a zis. Apoi a continuat cu un atac explicit la adresa SUA pentru că ne „bate pe umăr" că suntem băieți buni, dar nu ne oferă nimic concret.

Am fost extrem de jenat. La gustarea ce ne-a oferit, după ședință, la care Constantinescu n-a participat, m-am folosit de ocazie să caut să-l scuz pe Președinte pentru ieșirea lui. Am vorbit pe rând, cu William Perry, cu Rosapepe, cu Handy.

Trist. Constantinescu n-are nici măcar puțin bun-simț. Oamenii ăștia au venit cu mare cheltuială, au făcut mari eforturi pentru a ajuta România. În loc să le mulțumească și să-i laude, le-a dat o săpuneală. Mult din ce a spus e adevărat. Nemulțumirea noastră pentru felul în care suntem tratați e în mare parte justificată. Dar nu ăsta era momentul să atace America în general, și NATO.

L-am cunoscut și pe Vlad Țepelea, băiatul lui Gabi, cu ocazia asta pentru că era la masa mea.

Miercuri, 13 Iulie 1999

Cu avionul de la 7.00 a.m. la Timișoara. De-acolo, cu frații Calimente (Mihăiță, colegul meu în Parlament și Președintele PNȚCD Arad și Andrei,

fratele lui mai mic care e în afaceri cu Brazilia, având centrul în Luxemburg).

Toată ziua la ASTRA Vagoane. Schneider, Albu, Phil Bloom și toată echipa americană. Ședință formală, dimineața la ASTRA Vagoane și după-masă, la Institutul de Proiectare, ca să se consfințească preluarea majorității acțiunilor de „Trinity Industries". Între cele două ședințe, masă comună, copioasă.

De fiecare dată, atât Schneider cât și Phil au ținut să sublinieze rolul decisiv ce am jucat eu în această operație.

A urmat o recepție, cu toți cei implicați, plus notabilitățile, Primar, Prefect etc. și presa. Același lucru. Schneider a explicat ce vrea „Trinity", importanța achiziției lor, planuri pentru viitor și iarăși s-a referit la mine, ceea ce mi-a dat ocazia să-l felicit și să vorbesc despre efectul benefic ce va avea implicarea americanilor, nu numai asupra întreprinderii ASTRA Vagoane și familiilor angajaților, dar și asupra întregii comunități arădene.

Am cunoscut-o pe avocata lor, doamna Flora din București. Inteligentă, informată, engleză bună. Am călătorit împreună, întâi la Timișoara și de-acolo cu avionul la București.

Joi, 15 Iulie 1999

Masa cu Alison Beckett. Ea m-a invitat. Am făcut turul de orizont obișnuit. Am examinat scena politică românească. A consemnat cu satisfacție, Cristoiu nu mai conduce *Cotidianul*. Doar spre sfârșitul mesei mi-a arătat adevăratul ei scop. Vrea să mă angajeze în seria de activități promoționale britanice ce vor fi demarate la toamnă. Publicitate în ziar etc. Am asigurat-o că voi sprijini acțiunea lor cât îmi va sta în puteri.

Vorbind de Crabbie și de felul cum el l-a susținut pe Radu Vasile, mi-a spus: „Crabbie merge la OCDE, la Paris. E un post mai puțin important, pentru Anglia, decât România. Orice diplomat are relații bune cu șeful sau șefii Statului în care este acreditat. De aceea, probabil, Crabbie s-a împrietenit cu Radu Vasile". Da, dar asta nu trebuie să-i întunece judecata de observator obiectiv, am reacționat eu.

După masă a venit Crețu cu Niță și cu secretara PNȚDC. Nu intru în amănunte. Au stat aproape două ore ca să-mi arate de ce am datoria să candidez la Președinție anul viitor. E ceea ce îmi spuneau separat de mai mult timp. Acum o fac împreună și caută insistent să mă convingă că trebuie să-mi anunț candidatura foarte curând. Refuz. Politicos... dar refuz.

Sosește Elisabeth. Luăm cina doar noi doi.

Vineri, 16 Iulie 1999

Masa cu Ciorbea. Îmi dă amănuntele activității lui de când ne-am văzut ultima dată. Au strâns deja 26 000 semnături. Au organizație în fiecare județ. Pe ziua de 28 Iulie se prezintă în instanță pentru a îndeplini toate cerințele

legale. Alianţa Naţională Creştin Democrată va deveni partid politic. L-am felicitat pentru prestanţa lui, aseară la programul lui Dan Diaconescu: „Dintre sute de ziare". Pentru prima dată Ciorbea a descris, precis, cum a fost mazilit. Nu i-am zis nimic despre felul cum a răspuns întrebării lui Dan Diaconescu: „Se afirmă în ziare că Ion Raţiu va fi candidatul ANCD dacă se înscrie în Partid. Care e adevărul?" Ciorbea a vorbit foarte frumos de „domnul Vicepreşedinte Ion Raţiu, care a fost prezent la întrunirile noastre etc., dar problema candidaturii n-a fost discutată..."

De aici am avut o lungă discuţie asupra posibilităţii candidaturii mele. Nu voi candida decât în cazul că voi fi solicitat s-o fac de mai multe partide şi de câteva personalităţi de marcă. Eu nu pot să plec din PNŢCD. Dacă însă voi fi astfel solicitat, atunci voi declara la şedinţa BCCC că o fac în interesul naţional. PNŢCD s-a pronunţat deja că-l va susţine tot pe Emil. S-ar putea deci, să mă penalizeze ecluzându-mă din Partid. Voi candida ca independent. Formaţiunile care s-au declarat pentru mine, chiar dacă ar vrea s-o facă, nu pot, pentru că pragul electoral s-ar ridica enorm şi nimeni n-ar intra în Parlament. Dacă însă m-ar susţine şi voi fi ales, atunci voi ţine seama de sprijinul lor la formarea Guvernului. Constituţia îmi dă dreptul să însărcinez pe oricine. Nicăieri nu se spune că atunci când Preşedintele îşi numeşte Primul Ministru trebuie să facă apel la Partidul cu cele mai multe mandate. Evident, cel numit va trebui apoi să primească votul Parlamentului. În ipoteza noastră, îl voi numi pe el, în primul rând.

Ciorbea a fost circumspect. N-a fost de acord cu mine când i-am vorbit de fraţii Boilă. Nu e sigur că se vor opune. În orice caz, acest lucru se va discuta la întrunirea lor ce va avea loc la 2-3 August. I-am spus, între altele, că dacă ANCD se va opune candidaturii mele, n-o să candidez. Nu mi-am luat un angajament ferm în acest sens şi el a protestat imediat. Asta este intenţia mea, i-am zis.

Vroia să ştie numele organizaţiilor. Nu aveam lista la mine, dar i-am indicat: PNR, PNDC, PNŢ, UDC şi i-am zis că mi se afirmă că şi Tabără ar fi gata să mă susţină. „Va fi greu ca noi să fim alături de PUNR", a fost reacţia lui Ciorbea.

Am vorbit de succesul fiicei lui la şcoală în America. Îmi aduc bine aminte de ea, foarte deşteaptă.

A fost la mine Doamna Răceanu, născută Munteanu, recomandată de Nelu Hui. E parteneră cu Nicolae Arsenie, adjunctul lui Adrian Păunescu pe vremuri la *Flacăra*. Are o editură, vrea o tipografie etc. S-o finanţez, de fapt.

Seara, la cină Cătălin Harnagea cu Mărgărita Geică. Foarte plăcut şi interesant. Îmi spune, printre altele, că Dan Diaconescu e salariatul lui Mihai Cuptor, care i-a finanţat şi *Oglinda*.

„Dan Diaconescu îl va susţine pe Meleşcanu la Preşedinţie". Când am exprimat surpriza mea, mi-a zis: „Îţi voi trimite nişte material. Să vedem dacă-l publică".

Sâmbătă, 17 Iulie 1999

Vine Grabowski cu vocea lui lugubră și privirea fixă. Critică aspru *Cotidianul*: are o notă de mahalagism, are mică audiență. Dan Diaconescu nu e un nume. Trebuie nume mari. L-a menționat pe Octavian Paler. Dan Diaconescu l-a atacat murdar pe Herlea, mă pune rău cu PNȚCD. Mai rău decât Cristoiu? „Nu, nu, vă trebuie altceva". Am luat numărul de astăzi și i-am demonstrat că are mai multe știri decât oricând în trecut, redate echilibrat. „Da, eu sunt abonat. Astăzi a fost bun". N-am insistat. Ai uitat, îi spun, am fost atacat pentru *Cotidianul* tot timpul, chiar pe vremea când Doina îl scotea aproape exclusiv în favoarea PNȚCD și a mea personal. I-am cerut să-mi dea numele unor colaboratori de marcă.

Restul întrevederii s-a rezumat la încercarea lui de a mă convinge că trebuie să încep un cerc de studii, o instituție care să se ocupe de problemele fundamentale ale României: „Să se vadă că va preocupați și faceți ceva activ". Și aici i-am cerut sugestii, deși ideea nu e capabilă să dea un ecou național. Asta trebuie. Printre numele menționate: Dăianu, Spineanu, Valerian Stan, Ilie Șerbănescu, Coșea, Sorin Dimitriu.

Vine apoi Cristi Vaida cu Petru Popovici, nepotul lui Mihai Popovici. Cristi pleacă și rămânem doar noi doi. El e născut în 1913, a făcut închisoare etc. Depănăm amintiri. Mai ales el și eu ascult. Ei sunt brașoveni și erau foarte bine situați. Mihai era unul din cei mai apropiați lui Maniu. Pe toți îi știa: Vaida, Ghiță Pop, Gigi Solomon, Armand Călinescu, Gafencu, Mihail Ralea, chiar și pe Stere. Știa că sunt supus unei presiuni foarte mari să candidez la Președinție. „Să nu părăsești Partidul. Ar fi o greșeală", mi-a zis.

N-am discutat deloc cu el. Nu i-am explicat gândirea mea.

Duminică, 18 Iulie 1999

Lucrez toată dimineața. Pe la 12.15, vine Flaviu Sabău, fiul lui Victor. Vorbim de Casa Memorială la Turda. El s-ar putea ocupa de ea, căci se pensionează la toamnă. E cam vag, dar să încercăm. Îmi spune că arhiva Tatii a rămas toată la Taici Mezei. Micu Mezei îmi spune că n-are decât vreo două dosare, or Tata avea enorm de multe documente și cărți. A venit apoi Calancea, cel care a obținut o decizie la Tribunal care-i recunoaște calitatea de Președinte al Organizației „21 Decembrie". Asta, în detrimentul lui Dumitrescu, omul lui Emil Constantinescu. A venit cu încă unul din conducerea organizației. Ei vor neapărat să candideze la Președinție.

Văd că aceasta este problema la ordinea zilei, în ce mă privește. E, de fapt, ce am discutat pe larg cu Phil Bloom. I-am dat o cină la noul restaurant „Up town" din strada Rabat. E scump. Români n-am văzut la mese, dar e foarte bun și e aproape de noi. Cu Phil am discutat toate aspectele posibilității candidaturii mele. El își ia răspunderea pentru strângerea de fonduri. „Ne-ar tre-

bui circa trei milioane de dolari", zice el. „Nici-o problemă", mă asigură. Dar el consideră că fără ca PNȚCD să-mi dea sprijin, măcar în parte, nu va merge. Asta înseamnă ruperea Partidului, chiar dacă numai puțini vor merge cu mine. Dacă aș fi sprijinit de un Partid, oricare Partid, aș exclude obținerea de sprijin din alte Partide, chiar dacă numai parțial. Și cu siguranță nu voi atrage marea masă de electori care nu se prezintă la vot. Pe ăștia trebuie să-i câștig, ceea ce e posibil, dacă rămân și candidez independent.

La despărțire, i-am zis: Nu voi candida dacă nu ajung la convingerea că voi câștiga. „Mergem ca să câștigăm. Nimic altceva nu este acceptabil", a fost reacția lui.

Marți, 20 Iulie 1999

Constantin Donose, bibliotecarul din Huși, îmi telefonează și apoi îmi trimite prin FAX un „Discurs Panegiric", rostit în Catedrala Episcopiei din Huși, la 2 Noiembrie 1902, cu ocazia requiemului pentru Dr. Ioan Rațiu. Foarte frumos, chiar inspirator. Dar Donose mi l-a trimis pentru că se sfârșește cu o implorare: „Iar, tu Dumnezeule, care în tainele Tale nepătrunse de noi muritorii, ai făcut a se lua din mijlocul fraților noștri cea mai puternică mădulare a lor, dă-le curaj, ca să poată înfrunta cu resemnațiune tóte durerile acestei pierderi și trimite-le un alt Rațiu cară să fie în măsură a-l înlocui, în greaua lor operă națională spre binele lor și al neamului românesc și spre gloria némului său. Amin".

E cea mai frumoasă încurajare de care am avut parte până acum.

După masa vin la mine Grosu, Fulger și Simionică. Aceași poveste: să mă convingă să anunț candidatura mea, „că trece timpul". I-am asigurat că nu mă dau la o parte, dar încă nu sunt convins că e bine să fac acest lucru. Nu pentru mine, ci pentru națiune.

Le-am explicat poziția mea. Nu voi candida decât dacă solicitarea e într-adevăr impresionantă. Și, în special, dacă devine condiția sine-qua-non ca o serie de personalități bine cunoscute să se pronunțe pentru mine.

Ieri seară au venit Sean Hillen, fotografă de presă, și Kenneth Norcross, ziarist. Mi-au arătat rezultatele lor foarte pozitive și ar vrea să colaborăm în viitor pentru a scoate publicații în limba engleză și un cotidian. Am băut niște bere împreună, am depănat amintiri etc. Le-am spus că nu mă gândesc la așa ceva. Ba chiar mă preocupă gândul să sistăm pagina în limba engleză din *Cotidianul*. Să intre în legătură cu Nicolae.

Miercuri, 21 Iulie 1999

Vine Ion Curtean de Hondol cu Prof. Adrian Restian, de la Facultatea de Medicină din București. De Hondol mi-a vorbit 20 minute despre festivitatea de 175 ani de la nașterea lui Avram Iancu din Câmpeni. Mi-a dat No 1 (13),

Iunie 1999, din ziarul local *Iancule Mare*. Foarte bine întocmit pentru o astfel de publicație. Mi-a vorbit de organizațiile pe care, în mare parte, le finanțează: „Uniunea Munții Apuseni", Președinte Emil Luca, „Avram Iancu", Președinte Ioan Sicoe, „Liga Primarilor din Munții Apuseni", Președinte un alt Sicoe, „Liga Studenților" și „Liga Culturală a Românilor de Pretutindeni", cea înființată de Nicolae Iorga. De asemenea, de Masoneria Română, Președinte Comănescu, fostul deputat PNȚCD de Ilfov. Toate aceste organizații, în care el joacă un rol important, adeseori fiind Președinte de Onoare, țin neapărat ca eu să candidez independent anul viitor la Președinție. Și „ASTRA", să nu uit!!

Am avut și cu ei aceeași atitudine. Să fiu solicitat. Mă voi decide abia după aceea.

Prof. Restian a fost neobișnuit de insistent. În esență: alegătorii de acum nu mai sunt cei din 1990. Ei mă vor etc.

De Hondol mi-a dat și o ciornă a unui memoriu românesc în ce privește Holocaustul. Vor și semnătura mea.

Grabowski vine hotărât să mă convingă. În stilul lui inimitabil mă agresează din cauza lui Dan Diaconescu: „Face jocul PDSR-ului. Atacă PNȚCD. Și atacurile contra NATO continuă. Herlea a fost violent atacat pe nedrept".

Nu prea are dreptate. „Campania contra Președintelui nu vă face bine. E vorba doar de o afirmație, neconfirmată a unui fost colonel de Securitate. Nu poate dovedi nimic. E un tupeu ca Dan Diaconescu să ceară SRI-ului să publice dosarul Președintelui. Și ce dacă a făcut spionaj pentru americani?" L-am ascultat. Poate Dan Diaconescu a exagerat, dar nu văd de ce a greșit cerând publicarea dosarului.

Cu aceeași insistență mi-a cerut să întemeiem o fundație care să poată strânge fonduri pentru campania electorală. Am discutat proiectul ce mi-a pregătit biroul doamnei Bârlă. Nu-i place. Nu e vorba de „drepturile omului". Trebuie să fim mai expliciți. I-am cerut o propunere concretă.

În fine, ajungem la propunerea lui principală. Să formăm o echipă care să studieze principalele probleme ce necesită soluționare. Sunt gata s-o fac și, bineînțeles, să o finanțez. Dar mi se pare mult prea vagă operația. În fine, să încercăm. Îl găsesc la telefon pe Valerian Stan. Interesant, el răspunde, imediat, foarte pozitiv. Îl caut pe Florin Mărculescu, Sorin Dimitriu, Dăianu. Nu-i găsesc. PNȚCD-iștii sunt la Universitatea de Vară, la Câmpulung Muscel. Doar Radu Vasile nu e.

Exact la 8.00 seara sosește Phil Bloom. Ne ducem la restaurantul chinezesc „Marele Zid". Ambianță bună. Mâncarea așa-și-așa. Phil e hotărât să mă susțină, activ, dacă mă decid să candidez. Îi spun că intenționez să fac o echipă de „experți" pe diverse probleme. De acord, dar când i-am pomenit numele lui Sorin Dimitriu, a sărit ca ars: „No, not him. Not anybody from the old teams. There are plenty of excelent people you can chose from...". Asta e problema noastră. Îndată ce dai un nume, se ridică obiecții. E cineva absolut curat în România?

Pe la 10.30 seara vine Dan Diaconescu. E foarte mulțumit de reacția publicului la ultimele două numere din *Cotidianul*. Îi spun și eu că la Cluj ziarul n-a ajuns.

„Aș fi putut vinde de 100.000 de exemplare. Cererea a fost enormă", mi-a zis. Totuși trebuie să menținem un ton sobru, corect. „Dar este corect, domnule Rațiu, să se publice dosarul Președintelui". I-am vorbit de Stoiciu. Ce face omul ăsta? Continuă lupta împotriva NATO? E o greșeală. Noi avem nevoie de NATO. Ajungem și la Herlea. Nu a citit cu atenție articolul. O să-i ia un interviu pentru ziar și o să-l invite la programul lui de la Tele7abc.

Joi, 22 Iulie 1999

Sunt în avionul TAROM care ne duce la Londra. Acum am scris ce am scris relativ la ziua de ieri. Interesant că azi-dimineață cel care inspecta bagajele la aeroport m-a felicitat pentru ziar. „Să știți, domnule Rațiu, că e greu să-l găsim. La taraba de unde-l cumpăr eu mi-au spus că au avut 25 de exemplare. Au fost toate cumpărate din zori. Eu n-am găsit nimic". Probabil că autoritățile prezidențiale acționează, a fost reacția mea.

Un lucru e sigur. Ziarul e, acum, în fine căutat.

Celac, care e în avion cu mine, îmi atrage atenția că Gabriela Adameșteanu mă atacă azi în tableta ei din *România Liberă*. Într-un sens, Gabriela are dreptate. *Cotidianul* a dat publicitate scandalului Rona Hartner și acum „lansează acuze de maximă gravitate asupra Președintelui țării". Răspunsul e simplu. *Cotidianul* publică știri. Una din ele, de mare importanță, este acuzația ce se aduce Președintelui țării. Adevărul trebuie să iasă la iveală. Eu nu sunt pentru aceste „dezvăluiri". Nu sunt pentru atacul la Președinție. Dar Președintele a performat sub orice nivel acceptabil. În general. Nu e lipsit de justificare dacă acum *Cotidianul* cere faptele în ce privește așa-zisul spionaj al Președintelui.

Vineri, 23 Iulie 1999

Nicolae îmi dă toate amănuntele activităților noastre în Occident. Totul pare satisfăcător. Până și pentru Matt Lowe, insula noastră, avem o ofertă serioasă. În România lucrurile încă nu merg bine, dar situația e mult îmbunătățită. Cheltuielile au scăzut mai mult decât propusese Dan Diaconescu pentru prima lună. Colaboratorii nu vor mai primi salarii, dar vom continua să publicăm ce ne trimit. Până acum toți au acceptat să continue. Doar Doru Braia a cerut o majorare. Când i s-a spus că nu va mai primi nimic, i-a amenințat că mi se va plânge mie! Mult bine n-o să-i facă. Distribuția și tirajul s-au îmbunătățit. L-am pus pe Cristi Vaida la distribuție. Să vedem ce va reuși să facă. Cea mai importantă îmbunătățire însă, e în conținut. Nu mai avem campania împotriva NATO și SUA. Și față de PNȚCD și CDR tonul a scăzut. Avem mai multă obiectivitate și mult mai multe știri.

Pierderile, însă, continuă. Husar trebuie forțat să administreze „afacerea" mai bine. Partea editorială nu-l privește.

Cina cu Doina. Tot critică *Cotidianul* și e normal s-o facă. Dar, îmi spune, imaginea mea aici la FO, a început să se îndrepte, mulțumită schimbării lui Cristoiu. După Doina, Dan Diaconescu nu e bun, pentru că îl susține pe C.V. Tudor! Și pentru că nu e democrat.

Sâmbătă, 24 Iulie 1999

Scriu un comentariu pe marginea articolului „Romania: is the West Watching?", semnat de Tom Gallagher (1 HT 23.VII). Întreb de ce România e ținută afară din NATO, îi afirm că se califică poate mai mult decât oricare altă țară fost comunistă din Europa.

Luni, 26 Iulie 1999

Ieri și alaltăieri am fost la Buckland să celebrăm a 80-a aniversare a cumnatului meu Godfrey Pilkington. Ne-a dus Michael Edwards în mașina lui și ne-am întors aseară. Multă lume. Familia e foarte numeroasă. Mai ales mulți copii mici. Să tot fi fost aproape 200 de persoane. Vremea splendidă. Anglia e, într-adevăr, frumoasă, îngrijită. Am stat peste noapte la o casă particulară care acceptă musafiri în satul Lew, între Bampton și Witney. Flori peste tot. Casă construită în secolul al XVII-lea. Colecție de cântare vechi și vase de porțelan.

Cumnatul meu Christopher a botezat pruncul Clarissei, fiica lui Godfrey, pe care eu am botezat-o, ca naș, acum 40 ani! Celălalt cumnat al meu, Stephen, a venit special din Australia, a făcut o cuvântare foarte amuzantă.

Marți, 31 Iulie 1999

E ora 5.35, ora locală în Epcott (Disney World), Orlando. Am sosit aseară, Elisabeth și cu mine, direct la Atlanta din Londra, și Ioana, Petre și Alexandru de la Paris. Ne-am întâlnit, cum fusese prevăzut, la poarta de plecare a avionului Delta.

De la aeroportul Orlando sunt vreo 30 și ceva de km. I-am parcurs cu o camionetă ce face naveta pe acest traseu. Toată această expediție am organizat-o ca să-i facem un cadou special lui Alexandru, care împlinește 13 ani la 2 August. Toți sunt invitații noștri. Am luat o cină foarte bună la un restaurant polinezian, pentru că stăm în „The Polynesian Village".

Ultimele zile la Londra au trecut pe nesimțite.

Am luat masa cu Thomas Shrager, prietenul Doinei. Tom și soția lui, Angela, au șapte copii. Aproape toți sunt adoptați din România. Au o casă mare, cu grădină. Tom are autentice afinități pentru România. Vrea s-o susțină pe Silvia Bădescu în temerara ei încercare de a fi adoptată candidat la Președinția țării. Motivul: ea ar putea să obțină ca vinurile spumoase românești să

aibă dreptul la apelația „șampanie".

Marți l-am avut pe Richard Ralph la un „drink", înainte de cină. Își ia postul de Ambasador la București la sfârșitul lunii August. A fost Guvernatorul insulelor Falkland în ultimii trei ani. Am stat de vorbă aproape două ore, deși spusese că e foarte presat de timp. L-am pus la curent cu ce se petrece în România, deși am început prin a-i sugera că e mai bine să afle singur, odată ajuns la București. Sper să devenim prieteni.

Joi seara i-am avut pe Michael și Veronica Atkinson la cină. Michael a fost Ambasadorul care m-a ajutat când minerii m-au „arestat" și dus la sediul Guvernului în Piața Victoriei, în noaptea de 14/15 Iunie 1990. El a alertat lumea că am fost privat de libertate. Și ei au rămas interesați de problemele românești.

Am luat masa, tot Joi, cu Maria Bjornson. Îi spunem „fata noastră", pentru că a crescut la noi în casă de mică. Are probleme din cauza mamei ei, Mia, care e foarte bolnavă, pe jumătate paralizată. Apoi e și fratele ei, Picki. Ca să-i întrețină pe amândoi, o costă cam 2.000 de lire pe săptămână. O sumă enormă. Din fericire Maria a câștigat numai de pe urma scenografiei pentru spectacolul „Phanton of the Opera", 15 milioane. Totuși e o sângerare foarte mare. Altfel, ea e bine. Arată bine, mai tânără decât cei 51 ani împliniți. A acceptat să lucreze din nou. Montează o operă la „Metropolitan" în New York.

Duminică, 8 August 1999

E ora 11.10 ora locală. Ne apropiem de Gatwick. După Epcot, ne-am dus la Savannah, via Atlanta. Păcat, ar fi fost bine să închiriem o mașină acolo la Orlando și s-o returnăm la Savannah. Călătoria ar fi fost interesantă, tot pe malul oceanului.

Toată expediția a fost un succes, cred. Dacă ținem seama că am ținut să fiu mai mult timp cu Alexandru. Am reușit, dar numai în parte. Legătura lui cu Petre e evident foarte strânsă. Se tot îmbrățișează, vorbesc și discută totul împreună. E un lucru bun, atâta timp cât nu degenerează într-o fixație pentru Petre.

La Savannah. Le-am făcut pe toate. De dragul lor. Adică, i-am plimbat pe „River Front", le-am dat o masă la Desposito's, am cinat cu toții împreună cu John și Pat Thorsen la noul și elegantul restaurant „CASBA" din fața noului hotel de cinci stele de pe „Bromghtrust", am înotat în Ocean la Tybee în casa familiei Tenenbaum și am vizitat rând pe rând toate casele noastre. Doar una e goală: cea de la Bell's Landing. Când am menționat posibilitatea vânzării caselor, Elisabeth vrea s-o păstreze pe ultima. Și mie-mi place, de altfel!

A fost o reușită, cred, această „excursie", dar prea mult nu ne-am apropiat unul de altul, Alexandru și cu mine. Zilele au trecut pe nesimțite. Le-am lăsat mașina. Aseară ne-au condus la aeroport. Ei rămân încă o săptămână în casa noastră din Liberty Street.

Am sosit obosiți, dar nu morți, pe la 11.30, ora lăcală la Gatwick. Până ne-am

recuperat bagajele și le-am înregistrat pentru București s-a făcut ora 13.00. Între timp, Elisabeth a vorbit cu Jenny Blaker, gata să ne primească în casa lor. Cu trenul până la Hayward Heath și de-acolo cu taxiul. Am petrecut două agreabile ore cu ei, Peter a slăbit foarte mult, dar arată bine. Jenny e în formă.

Tony Blair a pierdut mult din prestigiu, dar a rămas foarte popular. Camera Lorzilor va fi restructurată probabil fără nici un membru neales, într-o formă sau alta. Discutăm situația politică generală. Jenny ne reamintește de originea lui Vlahă din Balcani. Le-am povestit experiența mea în Skopje.

În avion, de la Gatwick la Otopeni, am avut o mare satisfacție. Cum a trebuit să fac și eu coadă la toaletă, am stat mult pe culoarul dintre scaune. Rând pe rând, mai ales tineri, au venit să-mi vorbească și să-mi solicite să ne fotografiem împreună și să le dau autografe. Mai ales tinerii. Asta mi-a plăcut.

Luni, 9 August 1999

M-am sculat cu o congestie pulmonară serioasă și cu ochiul stâng umflat. Nu le-am dat prea mare importanță. Am lucrat toată ziua. După-masă au sosit Stephen și Mollie din Australia și David din Anglia. Am luat cina cu toții, acasă, dar eu m-am scuzat foarte curând căci nu mă simțeam bine deloc.

Marți, 10 August 1999

În timpul nopții am citit toate ziarele din perioada în care am lipsit din țară și m-a surprins lupta pentru putere din sânul Partidului nostru. Radu Vasile și-a anunțat candidatura la Președinție și a făcut anumite comentarii asupra lui Diaconescu, care cu siguranță vor supăra. E, de asemenea, clar că Radu Vasile se pregătește de luptă cu Emil Constantinescu, care încă tot nu are Partid în spatele lui Opriș și Vasile Lupu, cum era de așteptat, fac gălăgie. Va ieși ceva!

O doamnă doctor Marinescu, de la Serviciul Medical al Parlamentului, îmi trimite tot felul de medicamente.

Miercuri, 11 August 1999

Toată noaptea m-am zbătut. Ochiul mi s-a umflat enorm. L-am spălat cu Optrex și mi-am pus comprese cu gheață. Doamna Dr. Enache de la Parlament mi-a făcut „an appointment" la Clinica Elias. M-a primit imediat, ca să aflu că am greșit cu totul punând gheață pe ochiul umflat. Cam îngrozită de felul cum arătam, m-a spălat și mi-a dat niște picături. După ce mi-a confirmat că am cataractă la ambii ochi, dar mai avansat în cel stâng.

Am renunțat să merg cu toată lumea la pick-nick-ul pentru eclipsă. Am rămas acasă. Am văzut eclipsa fără probleme. Întâi din spatele casei. Apoi, din mica grădină ce avem spre strada Herăstrău. E dramatică trecerea lunii prin fața soarelui, mai ales în scurtul interval de eclipsă totală.

Ieri l-am săpunit pe Flavian Sabău care a venit să-mi propună tipărirea

unei foi pentru a fi distribuită la Parastasul ce vom face pentru Memorandistul Rațiu. De ce a venit atât de târziu? În fine, după multe discuții și telefoane cu Protopopul Ortodox Gota, cu primarul Turzii, Blaziu, cu Horică și Miuța la Paris, și, în special, cu „Radio Transilvania" din Turda, finalizăm faptul că „Zilele turdene" vor avea loc la finele lunii, 27-29 August.

Seara, concertul lui Pavarotti. Enorm de multă lume. Toate locurile vândute. La cererea lui s-a dat intrarea liberă pe peluza din fața Palatului Parlamentului. Au stat jos pe iarbă. Într-un fel, ca și cum ar fi fost la balcon. Scena a fost plasată la începutul Bulevardului Unirii și scaunele, în marea piață. Impresia de pe scenă aproape ca într-un amfiteatru cu Palatul ca fundal.

Joi, 12 august 1999

Ședința BCCC. Pregătirea Delegației Permanente din fiecare județ. Se vor distribui două exemplare din Statut pe județ.

Notele luate chiar în timpul ședinței reflectă atmosfera cam haotică, caracteristică tuturor acestor ședințe.

În chestiunea Clujului tot nu s-au luat măsurile necesare pentru a împiedica tandemul Fărcaș-Sârbu să acapareze conducerea Organizației. Pentru că nu se vrea. Diaconescu e gata să-i accepte.

Lupta pentru șefia PNȚCD se dă între Vasile Lupu, care a declarat că o cere, și Remus Opriș și Vasile Lupu. E posibil ca și Emil Constantinescu să intre în cursă, la caz că pierde alegerile prezidențiale, care trebuie să aibă loc anul viitor. Din toate aceste considerente s-a ajuns la „soluția" amânării Congresului cu un an, și realegerea automată a celor trei șefi ai Partidului: Diaconescu, Țepelea și Radu Vasile.

Cineva a remarcat în cursul ședinței că ardelenii nu prea sunt prezenți la conducerea Partidului. Așa e, căci Țepelea nu se comportă potrivit tradiției noastre ardelene.

Vineri, 13 August 1999

Cristi Vaida îmi spune că Adrian Năstase mă caută. Dan Diaconescu îmi confirmă acest lucru. Au stat mult de vorbă după programul lui de ieri de la Tele7abc. Ar fi vorba de o colaborare. În ce domeniu?, mă întreb.

Niță, Președintele PNDC, vine cu Vice-Președinta. Îmi aduc o sticlă de vin bun și o floare. Vor să știe dacă sunt hotărât să candidez. Da, le-am răspuns, dacă se dezvoltă o adevărată solicitare în acest sens, de la diverse personalități și partide. Rămâne ca ei să facă sondarea lor. După ce avem lista lor, ei voi confirma că voi accepta. În faza următoare aceștia vor face declarații publice, care când vrea. În ultima fază voi răspunde la aceste solicitări și voi anunța candidatura mea.

Eu tot mă îndoiesc că suficiente solicitări se vor produce, dar, să vedem!

La telefon Victor Marian îmi povestește cum s-au desfășurat alegerile la Cluj, care acum au fost anulate de BCCC. Îmi confirmă mulți că tot vor ca să mă întorc la conducerea Partidului în Cluj. Nu știu dacă e bine să mă întorc la Cluj de la Arad, dar, dacă sunt solicitat, poate aș putea contribui la situația Partidului nostru acolo. Asta ar fi important pentru că, oricum privim lucrurile, Clujul e foarte important.

Sâmbătă, 14 August 1999

Iulian Crețu vine și el, cam cu aceeași idee. Trebuie să demarăm procesul de depunere a candidaturii mele la Președinție. Îi explic cum stau lucrurile și-l asigur că voi lupta din plin dacă solicitarea e autentică. Dar să verificăm lucrurile, în primul rând.

Îmi telefonează Virgil Cândea să mă întrebe cum trebuie să arate sponsorizarea Conferinței sub auspiciile Academiei Române pentru care am donat 80 milioane lei. Nu e nevoie s-o indicați. Gestul meu a fost spontan, i-am zis. Au insistat totuși. Răzvan Theodorescu mi-a telefonat și el. Tot în același sens. Și mă informează că, împreună cu Dan Berindei, pregătesc un raport-propunere ca să fiu adoptat Membru de Onoare al Academiei Române. Ar fi o satisfacție pentru mine, dar, îmi închipui, mulți se vor opune. Sper doar că nu și prietenul meu Gabi Țepelea!

Și Președintele Academiei, Eugen Simion, îmi telefonează, dar ca să se plângă că *Cotidianul* a atacat strângerea de fonduri ce fac ei. Ridicol. Academia trebuie să strângă bani, căci resurse proprii n-are și de la Bugetul de stat e greu să obțină destul. I-am vorbit imediat lui Dan Diaconescu. Situația trebuie corectată.

Duminică, 15 August 1999

De data asta știu că nu e în regulă cu sănătatea mea. De vreo două săptămâni mă simt prost, am un fel de congestie pulmonară. Sunt obosit tot timpul. Dimineața tușesesc mult și expectorez flegmă. Am luat ceva medicamente, recomandate de medicul Parlamentului. Mi-au făcut oarecum bine.

Azi-dimineață, flegmă plină de sânge închegat. Probabil că tuberculoza mea veche s-a reactivat. Astăzi însă boala asta nu mai e necruțătoare. Dar trebuie să-mi fac radiografii.

Ieri după-amiază, am vorbit cu Părintele Rău. E chiar entuziast să facem parastas pentru Ioan Rațiu, Duminică, 29 August.

Vine Adrian Stanciu. El a lucrat cu linotronicul la noi, dar a plecat când a venit Ion Cristoiu. Vrea să revină. Mi-a adus o colecție cu prima pagină din vechiul *Cotidianul* ca să demonstreze că era mult mai bine făcut și mai frumos decât e acum. Nu era nevoie de insistențe. Și eu cred același lucru. Să încercăm să reparăm lucrurile.

Chaim Lebovits, din Israel, vine cu nevasta lui, Ruth. Tânăr Rabin, corpolent. Cam plin de el, dar, evident, inteligent. Eu călătorisem cu tatăl lui, când am venit de la Londra. Mi-a vorbit de organizația Chabad, o parte din evreimea hasidică. După el, e cea mai importantă organizație evreiască. Pe tatăl lui îl cheamă Baruch. Mișcarea Chabad are branșe peste tot în lume. Acum are și în România sub conducerea Rabinului Beutsch.

Luni, 16 August 1999

Într-un fel sau altul, am petrecut toată dimineața la spital și observând fascinat cum echipa de la Primărie mi-a doctorit marele platou din marginea grădiniței ce avem spre strada Herăstrău. Trebuia, căci acum câteva zile furtuna și vântul puternic au rupt cam jumătate din partea dreaptă de sus a maiestuosului arbore. Stătea așa, de-a curmezișul restului coroanei, amenințând să cadă la o nouă rafală mai puternică. I-am urmărit. Au venit cu o macara flexibilă, montată pe un camion-platformă mare. Echipa avea șase oameni. Doi dintre ei s-au urcat în coșul din vârful macaralei, unul echipat cu un ferăstrău cu lanț. Coșul era manevrat de un mecanic la comanda celui cu ferăstrăul. „Mai sus, mai jos. La dreapta, la stânga. Hoo!, nea Ilie". Striga din coș. Odată în poziție, dădea drumul ferăstrăului și tăia ramurile, întotdeauna nu mai mari decât le putea mânui al doilea din coș. Care, apoi, le arunca jos, claie peste grămadă. Ceilalți doi din echipă le ridicau și încărcau într-un alt camion mare, ca o ladă. Mai era unul care privea operația, fără să intervină vreodată. Mi-am închipuit că el era șeful, dar m-am lămurit că cel cu ferăstrăul conducea operația. Lui i-am dat, ca să împartă tuturor, două mari sticle de whisky scoțian de cea mai bună calitate.

Excelentă performanță. Platanul arată cam gol în partea dreaptă, dar s-a eliberat și pinul ce era oarecum stingherit, deși creștea bine sub ampla coroană a platanului. Când îi vezi lucrând așa, harnici, competenți, fără întreruperi „pentru ceai", te întrebi de ce economia noastră nu merge mai bine!

Cealaltă parte a dimineții a început înainte de ora 8.00. Doctorița Camelia Guță a venit special să-mi vadă ochiul, deși, tehnic, era deja în vacanță. Și ea e de o competență și solicitudine excepționale. Mi-a dat buna veste că merg spre vindecare și și-a exprimat încântarea că infecția mea a început să se retragă, deși medicamentul aplicat nu era cel mai indicat. Analiza făcută între timp arată că infecția era una foarte gravă, de „proteus". „Proteus" e așa de periculos că, atunci când e descoperit într-un spital, se evacuează toată clădirea pentru o dezinfectare drastică. I-am mulțumit pentru ce a făcut pentru mine.

Cristi Vaida mi-a adus tot felul de știri când a venit să mă vadă pe la 5.20 p.m. E mare conflict între Măgureanu și Cataramă. De asemenea, între Meleșcanu și Boda. Erbașu are o foarte bună impresie despre mine și mă va susține dacă voi candida. Multe altele.

Punctual au sosit de Hondol și Victor Crăciun. Am stat de vorbă o oră și jumătate. La întrebarea mea directă mi-a povestit cum și-a creat averea după ce sosise în SUA cu proverbialii zece dolari. Pe urmă a făcut afaceri cu România. Are o fabrică de conserve de pește la Tulcea, importă pește din Norvegia, și proprietăți cam peste tot. E Consul onorific al statului Belize, țară cu 250.000 locuitori! Victor Crăciun e cel care a organizat Podul de flori spre Chișinău, imediat după Revoluție. Se ocupă acum de prezentarea lui Mihai Eminescu. A făcut statui peste tot în afara granițelor noastre, mai ales, dar nu numai ale lui Eminescu. Îmi cere să scriu și eu pentru cartea ce va publica anul viitor la 150 ani de la nașterea marelui nostru poet. Îmi cere să-i facilitez o colaborare la *Cotidianul* cu o rubrică. Obiectul vizitei a fost pe față: organizarea candidaturii mele la Președinție. De Hondol vrea să candideze independent la Câmpeni (Alba), pentru Senat. Victor Crăciun are și el o idee. El e la conducerea Ligii Culturale. E în legătură cu vreo alte 20, plus ONG-uri. Toate laolaltă să se pronunțe în favoarea candidaturii mele ca independent. Poate că așa ceva ar face impresie.

Pe la 10.35 p.m. vine și Dan Diaconescu. Lucrurile merg foarte bine la ziar. Lucrează bine împreună cu Husar. Tirajul crește. Prețul s-a ridicat la 2500 fără nici-o surpriză. Dacă ține, va fi bine. Diaconescu e foarte optimist. Caută semnarea a două contracte de publicitate care l-ar scoate imediat din roșu.

Voiculescu, cu ziarul și Antena 1 a ajuns să promită sprijinul său la trei oameni cu condiția să-l facă Prim-Ministru, dacă câștigă alegerile viitoare. Cei trei: Iliescu, Roman, Meleșcanu. Așa se face politica în România! Dan Diaconescu e circumspect, dar și el îmi dă să înțeleg că electoratul se va trezi. Inevitabil, se va îndrepta spre oameni independenți. Mi-a vorbit și de lunga discuție ce a avut cu Adrian Năstase, care și el vede posibilitatea de a se crea o echipă de oameni competenți, care să guverneze țara. Mă va contacta. „Am colaborat cu domnul Rațiu mai bine decât cu oricine", i-a zis Năstase.

Interesant că și Cristi Vaida mi-a relatat ceva asemănător. L-a văzut pe Secăreș, care i-ar fi spus despre mine: „Să facă o dată ceva. Vom fi cu el".

Miercuri, 18 August 1999

Îmi telefonează Măriș din Băsești și avocatul Velea. Grupul lor merge cu Ciorbea și credeau că și eu.

Cotidianul a publicat astăzi pe prima pagină fotografia lui Costin Georgescu sub titlul „SRI se dezlănțuie împotriva presei". Apoi, pe pagina a doua: „Puterea își pregătește terenul pentru campania electorală". Asta, deasupra titlului care, cu litere mari, zice: „SRI pune gheara în gâtul ziariștilor care scriu împotriva lui Emil Constantinescu". Apoi descrie cazul arestării și menținerii în stare de arest a ziaristului Tiberiu Pătru de la *Ora* din Craiova. În fond, sunt de acord cu protestul și tonul articolului. Chiar dacă acuzațiile

împotriva lui Tiberiu Pătru sunt justificate, el nu trebuie privat de libertate, până se judecă procesul de luare de mită ce i s-a intentat, pentru că el „nu pune în pericol ordinea publică". Gheordunescu mi-a dat un telefon și m-a invitat să stăm de vorbă împreună cu șeful lui, Costin Georgescu. Am înțeles. Ne vedem mâine după-amiază.

Joi, 19 August 1999

Dan Diaconescu vine aproape punctual. Adică la 11.30 în loc de 11.00 a.m. I-am spus că l-am văzut pe Husar și că mai avem multe de făcut ca să punem *Cotidianul* pe picioare. I-am cerut să modereze tonul atacurilor împotriva lui Emil Constantinescu. Și nu văd de ce atacăm SRI-ul. Mi-a explicat că tot ce mișcă în Craiova e sub controlul fratelui lui Costin Georgescu. De aceea procurorii și judecătorii au luat măsura drastică de a-l ține pe T. Pătru în lanțuri. Apărăm libertatea presei. O fi adevărat, dar, totuși nu văd de ce Costin Georgescu trebuie astfel implicat. Și el, Dan Diaconescu, a fost căutat de Costel Bobic, de la SRI, care va merge la Redacție să stea de vorbă. Tot azi, la 4.00 p.m. À propos, Costel Bobic a lucrat strâns cu Dorin Marian.

La 4.00 p.m., precis, sosește Gheordunescu. Mă duce la CA2, unde funcționează o casă de protocol pentru recepții. Am stat toți trei, cu Costin Georgescu, pe terasă. E un gazon mare, frumos, împrejmuit de tot felul de arbori. Am vorbit de toate. Ei, foarte politicoși. Îmi tot mulțumeau în diverse feluri că am venit să-i văd. Am vorbit de experiențele mele nefericite, în general și cele cu ziarul, în special.

I-am lămurit cum am trecut prin episodul Cristoiu și cum îndată ce am putut m-am debarasat de el fără ca să-l dau afară (ar fi fost împotriva concepției mele în ce privește relațiile Director/Redactor-șef și Patronul unui ziar). Inevitabil, am ajuns la scopul întrevederii. De ce Costin G. a fost atacat, chiar și dacă numai indirect? De ce SRI-ul este atacat, adeseori direct. Un Serviciu de informații e absolut necesar. Al nostru e supus Parlamentului. Evident, anumite lucruri trebuie să rămână secrete de stat. Ei se ghidează după M15 și M16 britanic, cu care au foarte bune relații. Au discutat pe larg cazul T. Pătru: Nu e vorba de un „amărât de gazetar", cum i-am spus eu. El se descurcă, deși *Ora* are circa o mie exemplare vândute. Probabil că a luat mită. Dar nu reprezintă un pericol pentru ordinea publică, de ce e ținut în stare de arest?, am reacționat. Mi-au dat dreptate. Dacă se dovedește că a cerut și luat mită, să fie pedepsit, am concluzionat. Între timp însă, să fie pus în libertate. „E problema lor, a instanțelor judecătorești". N-am insistat. N-am menționat că șeful SRI de acolo e fratele lui Costin G.

Voi veghea ca SRI-ul, ca instituție, să nu fie atacat. Bineînțeles, eu nu voi începe acum să cenzurez ce se publică...

Ne-am despărțit buni prieteni, sper. Eu îi respect pe amândoi și au drep-

tate când cer ca SRI-ul să aibă o bună imagine. Dacă o merită! Am vorbit și de Pacepa și le-am povestit cum acesta m-a avertizat că Ceaușescu i-a dat instrucțiuni precise să mă elimine.

Le-am dat amănuntele arestării mele cu prilejul banchetului dat de Ceaușescu în onoarea Reginei Elizabeth II la Londra. „De ce nu scrieți? Trebuie să scrieți toate astea", a fost reacția lui Costin. S-a scris destul în presa timpului. Eu țin un jurnal de zi. Am scris acolo. De altfel, voi scrie și despre această întrevedere, le-am zis, zâmbind.

Costin m-a condus formal până la treptele clădirii și a așteptat până a venit mașina și până m-am suit în ea. M-a salutat formal din nou, când a demarat.

Mie-mi place omul. Are, indiscutabil, calități. Iar Gheordunescu e un om cald, aparent deschis și gata să accepte ce i se spune. De altfel, am fost candid cu ei și le-am spus că n-am mare respect pentru Constantinescu. Altfel n-aș fi candidat împotriva lui în Ianuarie 1995, când s-a ales de Convenție cine să poarte drapelul CDR la Prezidențiale. Când Coposu a votat pentru el, fără ca să sondeze opinia Partidului, deși Partidul mă votase pe mine candidat. Sper că i-a impresionat onestitatea mea.

Astăzi *Cotidianul* a publicat un amplu „Drept la Replică", semnat Serviciul de Presă al Academiei Române. Foarte bine, pe șapte puncte. La punctul doi scrie: „Informăm pe această cale pe cititorii *Cotidianului* că fără ajutorul domnului deputat Ion Rațiu, patronul ziarului, n-ar fi avut loc Congresul Mondial de Studii Sud-Est Europene (organizat de Academia Română), Congres la care participă în jur de 300 de specialiști de pretutindeni și care se desfășoară zilele acestea la București".

Nu era necesar s-o facă. Eu chiar aș fi preferat să nu se menționeze gestul meu deloc. Academia însă a făcut-o ca să justifice că a primit bani de la GELSOR. Primește bani din toate părțile, pentru că are mare nevoie de ei. Asta nu înseamnă că Academia face jocul donatorilor. Aici Simion are dreptate.

Abia azi am văzut și articolul „O scrisoare din Costa Blanca, Spania", semnată: „Peregrinul anglo-român". Articolul e interesant. Indrei l-a scris în românește. Reacția Redacției: e mai bine să scrie în englezește, ca să se traducă în românește, decât să fie forțată Redacția să „traducă" textul românesc al lui Indrei într-o românească publicabilă! L-am felicitat pe Indrei și am râs amândoi. Și eu am problema asta când trebuie să traduc engleza în care mi se pregătește un material pentru a-l prezenta la NATO, sau în altă parte, într-o engleză-engleză.

Cristi Vaida îmi aduce știrea că Secăreș vrea să mă vadă, că grupul lor (Liviu Mureșan). „Un viitor pentru România", e foarte interesat de posibilitatea candidaturii mele ca independent. „Mai vrea? Asta-i problema!", ar fi întrebat. Cu Ciorbea n-a vorbit, dar l-a văzut pe Petru Popovici care era cu Ionică Bourceanu, din grupul lui Costel Klaps. Ei vor să candidez! Surprise, surprise!

Vineri, 20 August 1999

Cu sănătatea tot n-o duc „genial", cum ar spune Ioana, fosta soție a lui Indrei. Dar merge. Ziarul e interesant. Indiscutabil, cel mai interesant cotidian astăzi! Opinia mea subiectivă, bineînțeles. Dar îl citesc nu pentru că e al meu, ci merită să fie citit de la prima până la ultima pagină.

Intâlnirea lui Dan Diaconescu cu Bobic n-a avut loc. Bobic nu s-a mai prezentat. Poate nu mai era interesant după întrevederea mea cu Costin Georgescu și Gheordunescu. A venit Hui. I-am dat bani pentru salariile și cheltuielile lor la Arad. E grav îngrijorat de ce se petrece în Partid. Va vorbi chiar astăzi cu Ion Diaconescu. După mine, e pierdere de timp. Nelu D. e dominat de Emil Constantinescu, care vrea să pună mâna pe Partid. Dar nici Radu Vasile nu merită să ajungă în scaunul lui. Alții nu sunt.

Vine Flavian Sabău cu Ion Fodoreanu. Discutăm la infinit pliantul ce trebuie să distribuim la Parastasul proiectat pentru Ioan Rațiu în cursul „Zilelor Turzii", 27-29 August. Cădem de acord. Eu, tot timpul militând pentru o versiune modestă, nu triumfalistă. Testul a fost insistența lui Flaviu să publicăm în pliant o fotografie a basoreliefului care-l arată pe Ioan Rațiu cu pieptul umflat, triumfător, în fața Curții de Judecată de la Procesul Memorandumului din 1884. În ciuda insistențelor lor, am refuzat: Nu asta e tradiția familiei. Să servim, da. Dar să nu ne arogăm drepturi speciale pentru că o facem!

Atât Fodoreanu cât și Flaviu au avut multe bune sugestii despre ce ar trebui să spun în cuvântarea mea. Nu voi putea încorpora totul dar voi ține seama de sugestiile lor. Cam îngrijorat, am căzut de acord ca Flaviu să se ocupe de organizarea Parastasului, Duminică, 29 August. Cu ajutorul lui Fodoreanu. Ambii sunt cam poeți; fumiști, cum li s-ar spune la Paris. Pe la 10.20 seara, sosește și Dan Diaconescu după programul lui, „Dintre sute de ziare" (Tele7abc). Îi povestesc tot ce s-a petrecut între mine și cei doi șefi SRI. „Eu primesc informații tot timpul de la subordonații lor. Să ne sprijine și pe noi!" Se referea la faptul că noi suntem singurul jurnal care nu primește nici o publicitate de la ei. DD are multe alte surprize pentru viitoarele numere din *Cotidianul*. Să le dea drumul!

Vorbesc cu Ileana (Tilea) la Londra. Îi spun de planurile mele cu parastasul pentru străbunicul meu și al ei și obțin acordul ei să o semnăm și pe Mira în scurtul nostru mesaj. Eu, Mircea și Mya. Mira, măritată Mesaroș, e fata lui Eugen Tilea, deci și ea strănepoată în linie directă a Memorandistului.

Sâmbătă, 21 August 1999

Radu Vasile dă un amplu interviu la Radio Europa Liberă. Coaliția actuală va continua, sub el, și după alegerile viitoare. Se plânge că nu avem bărbați de stat printre oamenii noștri politici. Adică oameni cu viziune. El este unul din ei, bineînțeles. E o formă de paranoia.

Erbașu e adus de Cristi Vaida. Vorbim de toate ca să ajungem la problema

principală: situația economică a țării. „Țara nu e guvernată de Guvernele care s-au succedat până acum. Puterea e în mâna eșalonului doi. Sunt cei care erau deja în sistem la Revoluție.

Capii PCR au fost schimbați, unii eliminați. Dar eșalonul doi e peste tot. Se țin în umbră, dar ei au Puterea. Minodora Ilie e un exemplu. Atâta timp cât acest eșalon doi nu e total înlocuit, reforma de care avem nevoie nu va fi făcută", mi-a explicat Erbașu. Cum s-o realizăm? Numai printr-o guvernare conștientă de acest lucru și gata s-o ia în piept. E de acord că nici un Partid n-o va face, căci toate Partidele sunt infiltrate de eșalonul doi. Numai o echipă decisă și capabilă ar putea s-o facă; echipă creată din toate Partidele; echipă formată din cei care resping eșalonul doi indiferent de sorgintea lor. Când s-a referit la intenția mea de a candida la Președinție ca independent, l-am corectat: N-am această intenție. Ceea ce spun e că aș accepta să fac un sacrificiu și să candidez, dacă și numai dacă ar exista o importantă solicitare publică s-o fac. N-a fost explicit, dar mi-a dat să înțeleg că el ar susține ideea. Depinde de Melescanu. El e Prim Vice-Președinte la ApR.

Duminică, 22 August 1999

Cristi Vaida îmi cere să-l primesc. Accept. Sosește pe la 10.00 dimineața. Elisabeth plecase deja la biserică.

„Mi-am adus aminte de ce mi-a declarat Puiu Pașcu. E important să vă spun acest lucru, ca să fiți avizat. Vorbind de dumneavoastră, mi-a zis: „Domnul Rațiu poate să joace o carte mare".

Mi-a explicat cum chiar și Iliescu consideră posibilitatea de a se retrage din cursă. Și faptul că Năstase e foarte gata să mă susțină. Vroia Cristi să utilizeze telefonul meu, căci nu mai are impulsuri pe mobil și telefonul lui de-acasă e sigur urmărit. Dar ce crezi că al meu nu e urmărit, dacă al tău e? În orice caz, te rog să înțelegi: eu nu vreau campanie. Eu sunt foarte mulțumit să nu mai fac nimic. Eu nu vreau campanie pentru a găsi susținători. Ei trebuie s-o facă, fără ca eu să cer ceva de la ei. Așa că te rog, chiar, să nu umbli în dreapta și în stânga, în numele meu. Eu nu te autorizez să vorbești pentru mine.

Sper că a înțeles. Dar nu sunt chiar sigur. Cum nu te privește în ochi și cum își schimonosește gura când exprimă ceva dezagreabil, Cristi nu-mi inspiră totală încredere în motivația lui. De altfel, cum vorbește el că ardelenii au acum datoria să facă ceva și cum e „dezgustat" de ceilalți, nu-mi place. Și nu e ce cred eu. Adevărat, ardelenii au o altă tradiție, dar și ei sunt foarte afectați de acest păcătos regim comunist. E greu să găsești în România astăzi oameni în care poți avea toată încrederea. Fiecare - mai ales politicienii - are proiectele lui care, în ultimă analiză, înseamnă propria propășire: materială și de poziție în societate.

Luni, 23 August 1999

Fac plata celor două donații: 30 de milioane de lei pentru Biserica Ortodoxă din Șilindia, Com. Pâncota, Jud. Arad și Biserica Ortodoxă Întorsura Buzăului (20 de milioane de lei). Beneficiari sunt preoții Lucian Boita, respectiv Ciprian Popicu.

Diaconescu deschide Sesiunea extraordinară a Camerei. Mare discuție și luptă pentru a se retrimite raportul Comisiei juridice înapoi, pentru că s-ar fi adoptat fără a se respecta, întotdeauna, cvorumul cerut de Regulamentul de funcționare. A fost doar un mijloc de a evita discutarea și adoptarea Legii privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv după 6 Martie 1945. N-au reușit. Votul a fost categoric. Majoritate zdrobitoare pentru dezbaterea Proiectului de lege.

Ministrul Valeriu Stoica prezintă proiectul. Bine: „Suntem singura țară fostă comunistă care n-am reglementat această chestiune". Vorbește apoi Năstase pentru PDSR. Grigoriu pentru PNȚCD, Tabără pentru PUNR etc... E clar că vom avea dificultăți.

Marți, 24 August 1999

Îndată după începerea ședinței plec la Facultatea de Drept unde are loc al 8-lea Congres Internațional de Studii Est-Europene. Virgil Cândea, Dan Berindei, Paul Stahl, Rectorul Univ. București, Ion Mihăilescu, Președintele Academiei Eugen Simion, grecoaica Vassiliki Paponlia, Horst Gödicke, din partea UNESCO și Răzvan Theodorescu, care e Secretarul general al organizației.

A venit Patriarhul Teoctist. M-a îmbrățișat. „Îmi lipsești, de când v-ați mutat la Palatul Parlamentului, nu ne mai vedem. Vroiam să vă prezint Papei. N-ați venit la recepție". Nu i-am spus că n-am fost invitat și nici că eu îl cunosc pe Sfântul Părinte de ani de zile.

După ce a sosit și Zoe Petre ne-am dus cu toții în Aula Facultății. Mulți participanți. Toți cei pe care i-am văzut în sala mică a Decanului facultății au vorbit după salutul Președintelui Constantinescu citit de Zoe Petre. Începând cu Virgil Cândea mulți mi-au mulțumit pentru donația mea „fără de care Congresul nu putea să aibă loc".

Am plecat după primele cuvântări ca să fiu prezent la Cameră. „Ați plecat atât de repede că n-am avut posibilitatea să vă invit la prânz", îmi telefonează pe mobil Simion.

Sosesc la COȘ la 13.05. Erau toți liderii Conferinței deja adunați acolo. Zoe Petre a venit câteva minute mai târziu. I-am spus că n-am aprobat atacul împotriva lui Emil Constantinescu în care l-a făcut spion american în 1982-83. Reacția ei a fost o avalanșă de atacuri împotriva lui DD. - mic țigan etc. „Felul cum scrie se răsfrânge negativ asupra dumneavoastră", mi-a zis. N-am reacționat.

Eram 13 la masă. Le-am povestit că plecarea mea din România a avut loc la 13 Aprilie 1940. „13", zi foarte norocoasă pentru mine.

Miercuri, 25 August 1999

Se votează Legea restituirii imobilelor confiscate după 6 Martie 1945, 198 pentru, 6 contra, 1 abținere. PDSR, PUNR și PRM au boicotat ședința, ApR a votat contra.

Seara vine Secăreș la mine. El e la EXIMBANK și la Institutul fost „Ștefan Gheorghiu". Și el vede lucrurile ca mine. I-am explicat scenariul în care aș candida, ca apoi ales fiind, să pot stimula crearea unei Coaliții din toate Partidele, Coaliție care să includă pe cei mai capabili oameni politici din țară. Dar, pentru ca să pot determina o astfel de desfășurare a politicii românești, trebuie să fiu solicitat în primul rând să candidez. Reacția lui a fost pozitivă în ceea ce privește analiza situației și a posibilităților de redresare; reticență însă, în ce privește candidatura mea. Grupul lor, „Un viitor pentru România", se va întâlni în zilele acestea și va discuta posibilitatea susținerii mele.

Planurile pentru „Zilele Turzii" s-au schimbat. Primarul nu a autorizat organizarea festivității propusă de Radio Transilvania - cei care m-au invitat.

Joi, 26 August 1999

Cu mașina la Turda. Stau la hotelul Potaissa. Nu merită trei stele.

Vineri, 27 August 1999

Ziua începe bine. Vine Alin Todea de la Radio Transilvania să mă ia. Interviu de vreo 10 minute. Le-am vorbit de Parastas și de intenția mea de a transforma casa părintească în Muzeu-Casă memorială, unde să aduc colecția mea de picturi și caricaturi politice.

La hotel mă așteptau deja chiriașii chemați de avocatul meu, Adrian Popescu. Le-am explicat situația și intențiile mele. Mârza Lucreția pleacă mâine, îmi spune, dacă i se dă o nouă locuință. Némety István, la fel. Gabor pleacă dar vrea să fie despăgubit pentru amenajarea interioară a apartamentului. El e cel care a construit o casă mare la capătul curții și în grădina unde aveam chioșcul. Eugen Kosta, dar mai ales soția lui, n-au nici o intenție să plece: „Noi trăim aici. Aici ne câștigăm existența". Au creat două mici ateliere, fără autorizație, la capătul curții - ce a mai rămas după ce Gabor și-a ridicat un gard. Au o sifonărie și un atelier de reparat ghete. Iată Kosta îmi spune că pleacă dacă le dau o mică parte din magazie unde să se mute. (Ei o amenajează.) Reprezentanții Asociației Pensionarilor n-au venit și nici de la „Turdapan" care are prăvălia din stradă.

Masa am luat-o cu Primarul Virgil Blasiu la cantina din Primărie. M-am înțeles cu el. Îi voi face o scrisoare în care să anunț intenția mea de a trans-

forma casa în muzeu. Va propune Consiliului Municipal să sprijine acțiunea. E vorba de a găsi locuințe pentru actualii chiriași. I-am cerut, de asemenea, să anuleze penalitățile pentru neplata la timp a impozitelor pentru casă. N-am făcut-o pentru că eram în litigiu. Am negociat, în fine, restaurarea și vopsirea casei - fațada spre strada 1 Decembrie 1918 (pe vremea copilăriei mele era Str. Regina Maria No 1).

Cina la Restaurantul „Prințul Vânător". E splendid ce a făcut omul ăsta aici. Foarte elegant. Mult lemn cioplit.

Sâmbătă, 28 August 1999

Imposibil să vorbesc cu Mya. Când am reușit s-o obțin la telefon, a pus jos receptorul. Degeaba am încercat. Pur și simplu nu răspunde.

Au venit Marian și Cerghizan de la Cluj. Lucrurile merg rău acolo. Mihăilescu vrea să ajungă Președintele organizației PNȚCD. Spune că are susținerea lui Diaconescu.

Mergem la băile sărate, pe un drum pe care nu-l mai recunosc. S-a construit foarte mult pe acest deal. Pe vremuri era o pădurice. În fine, am fost dirijați pe un drum cam prăpăstios, nepavat, cu găuri. Dar am ajuns lângă Lacul Durgău. E cel mai sărat dintre toate. Pe vremuri erau niște cabine rudimentare de lemn și exista și un duș. Acum, nimic. Pe un petec de verdeață, ca o oază pe întinderea îmbuibată de sare, trei reprezentante ale sexului frumos, și o spun pe bună dreptate. Trei generații. Toate frumoase. Mama mare, să fi avut 50 ani, foarte bine prezervată. Fiica, cel mult 25 ani, corp excepțional, fața distinsă. Ambele în bikini, revelatorii. Și fetița acesteia, nu mai mult de patru ani, complet goală. Toate frumos bronzate. Cred că făceau baie de soare nude, înaintea sosirii noastre. „Suntem din Baia Mare. Fetița suferă de astm și-i face foarte bine aerul și apa de aici", m-au informat. Era ora 11.00 a.m. Am stat de vorbă cu ele. Am făcut baie în lac, eu și Petrică Barbu, șoferul meu. Elisabeth a stat tot timpul în mașină. Doamnele aveau și nămol într-o sticlă de plastic, cu fundul tăiat. Generoase mi-au aplicat nămolul pe picioarele mele cam umflate, ca niște cizme. Încetul cu încetul au venit și alți amatori, dar nu mulți.

„Au fost niște surpări de teren aici și lacul s-a micșorat mult", m-au informat. M-au sfătuit să nu încercăm să mergem cu mașina la băile principale. Sunt mlaștini periculoase. A inspectat Petrică terenul și am reușit totuși.

La Băile principale pe care Tata le-a amenajat pentru prima dată, când era Primar, multă, dar nu excesiv de multă lume la Festivalul Berii. Am fost bine primit, prezentat.

Seara, cina doar cu Elisabeth, la Restaurantul „Prințul Vânător", creația tânărului Sărmășan.

Flavian, secondat de Ion Fodoreanu, s-a ocupat de organizarea Parasta-

sului: pâine, pateuri, chiftele, palincă și vin. Au venit și Ciprian Ranghel cu fotograful Văduva, de la *Cotidianul*. Au inspectat orașul cu cele două statui, la capetele centrului. La Nord, având Biserica Romano-Catolică în spate, Avram Iancu, iar la Sud, având în spate Parcul („lighetul", cum îi spuneam noi pe vremuri, cu terenul de tenis pe ciment, unde am învățat să joc tenis), impozanta statuie, creația lui Corneliu Medrea, a Memorandistului Dr. Ioan Rațiu.

Duminică, 29 August 1999

Ziua începe greu. Nu știu exact care e programul, ce am de făcut. În fine, pe la orele 9.15 a.m. vine Flavian Sabău cu Fodoreanu. Mă asigură că totul e bine. Mai vor niște bani. Au luat-o din loc cu Petrică să mai aducă niște vin la Biserică. Cum nu se întorceau, am luat-o pe jos spre biserica „Minoriților", biserică romano-catolică unde și noi, greco-catolicii, celebrăm Liturghia. Am ajuns la timp. Preotul a venit cu întârziere. Biserica era arhiplină.

Se făcuse deja orele 11.50. Preotul Vasile Ghib îmi spusese la telefon că el termină slujba în sala de festivități la Primărie, la orele 12.00. Am ieșit cu Elisabeth. Petrică nicăieri. Agitat, rog pe un domn care ședea la volanul unei mașini parcate în fața bisericii să ne ajute. Mă cunoștea. Încântat, ne-a dus repede până la destinație. Acolo, toate ușile încuiate. În fine, găsesc pe cineva care mă informează că slujba s-a terminat la orele 11.00 a.m.

Înapoi la hotel. Petrică ne aștepta cu mașina. Mergem la timp la „Biserica Rătească" din strada Gheorghe Lazăr. Îl găsesc pe Păr. Ghib. Mya era cu niște prieteni de-ai ei care au adus-o cu mașina lor. „Telefonul nu-mi funcționează" m-a anunțat când i-am spus că am sunat-o de zeci de ori, în zadar. Ne-am așteptat rândul. Două parastase înaintea noastră.

Pe la 1.10 p.m. - anunțasem Parastasul pentru ora 1.00 p.m. - începe slujba. Patru preoți. Biserica arhiplină. Noi am stat în primul rând: Mya, eu și Mira, flancați de Flavian Sabău și o nepoată de-a lui Mira. Elisabeth a stat pe banca din spatele nostru. Era deja foarte obosită - ea, cu operația de la șoldul drept, nu mai putea sta în picioare. Totul a mers foarte bine. Rolul principal a fost, normal jucat, de Protopopul Gotea. Dar toți preoții au participat și răspunsurile au fost date de două coruri: ortodox și greco-catolic. La sfârșit Gotea a vorbit frumos de rolul covârșitor jucat de Dr. Ioan Rațiu și de soția lui. Apoi Flavian, încurajat de mine, a vorbit de familia noastră care a dat atâta în slujba neamului, în folosul Turzii. I-a pomenit pe Prepozitul Basiliu, pe Moșul meu, preotul Nicolae, pe Tata și pe Lani, unchiul lui. A fost bine. Cam lung, dar a avut miez și coerență.

Mesele au fost întinse afară, în fostul țintirim, acum fără crucile și stelele de piatră care marcau mormintele. Toate au fost scoase. Doar iarbă și arbori.

Am vorbit mult și cu cei doi preoți ortodocși. Foarte bine dispuși față de mine. Să mai colaborăm în viitor. Gabor, cel care și-a clădit casa pe propri-

etatea noastră, a ținut să se fotografieze cu mine. Am acceptat. Poate vei fi mai înțelept în viitor, i-am zis.

Dan Moise îmi spune că Iordănescu, fostul antrenor al echipei naționale de fotbal, e la o mânăstire de maici, nu departe de Alba Iulia. Ar dori să mă vadă. Cum era în drum spre București, căci ne-am decis să ne întoarcem pe Valea Oltului, am acceptat. Ajungem acolo fără dificultate. Ne primesc foarte bine: un preot, niște maici și nevasta lui Iordănescu. Doar Iordănescu nicăieri. Mă duce preotul în biserica ce construiesc, îmi vorbește de toate, îmi arată chiliile de maici, doar pe jumătate construite, îmi dă o pictură pe sticlă foarte proastă... Mi-am dat seama de ce m-au adus aici: să le dau și eu bani. Iordănescu a fost doar o momeală... Le-am mulțumit pentru invitație, le-am urat succes și am plecat.

Călătoria, fără incidente. Peisajul splendid. Circulația acceptabilă, chiar bună, la început. În Defileul Oltului se construiește enorm: restaurante, târguri temporare, gherete, de toate. Dacă merge așa, va fi un paradis pentru turiști.

Citesc *Cotidianul* din ultimele zile. Evident, există o luptă pentru putere în PNȚCD. Protagoniștii sunt Radu Vasile, Emil Constantinescu, Remus Opriș și Dudu Ionescu. Nici unul nu merită șefia Partidului nostru. Nici unul nu e motivat de dorința autentică de a servi.

Luni, 30 August 1999

Avocatul Simionică vine să mă vadă. E total pentru mine. Nu vede pe nimeni altul. Mi-a povestit în amănunt experiențele lui de la Revoluție. Cum s-a găsit din întâmplare în Piață, la 21 Decembrie, unde și el a început să urle, cu ceilalți. A remarcat o camionetă-dubă galbenă care avea portavoce. De acolo se agita mulțimea. Deci totul a fost pregătit. A mers și a doua zi, a văzut elicopterele, au intrat în CC. Așa a ajuns să fie în Organizația „21 Decembrie". Pe urmă s-a dus în Franța unde a stat un an. Fulger a stat în Germania. A scris o carte care ar trebui exploatată în campania mea electorală, crede el.

Grabowski, ca întotdeauna, solemn, intens. Tot e împotriva lui Dan Diaconescu. N-a adus nimic nou, decât o intensificare a nevoii de a urgenta acțiunea. Nu trebuie anunțată candidatura dar pregătită.

Marți, 31 August 1999

Soții Bozdog vin să mă roage „ca pe un tată - căci altă speranță nu mai avem", să le obțin o viză în Statele Unite. Situația e destul de dificilă căci el a fost deja respins o dată. Voi face ce voi putea pentru că i-am promis Primarului Blasiu.

Cotidianul descrie bine lupta lui Mureșan cu Băsescu, adică cu Banca Mondială. El vrea să poată da subvenții, Banca Mondială nu acceptă decât acordarea de cupoane. „Pentru a se asigura transparența și obiectivitatea".

L-am văzut pe Ioan Tudor, care ar fi un potrivit înlocuitor al lui Vultureanu ca șef al distribuției *Cotidianului*. Călin Husar e de acord. Îmi cere un salar cam mare, dar să vedem!

Cristi Vaida vine să-mi raporteze: Măgureanu e solid pentru mine. Problema cu Cataramă se va rezolva prin plecarea acestuia. Nici cu Tabără n-o să fie dificultăți. Și el mă va susține. Pe Meleșcanu nu l-a văzut, dar Adrian Năstase l-a chemat la el. „Asta-i interesant", i-ar fi spus Năstase când Cristi i-a indicat că s-ar putea ca eu să fiu convins să candidez. Vrea să mă vadă. Probabil, îndată ce vom începe sesiunea parlamentară. Cristi mi-a dat să înțeleg că el i-ar fi sugerat lui Năstase că îl vreau capul „Coaliției" care propune candidatura mea. Mă întreb dacă e ceva adevărat în tot ce spune Cristi. Sunt însă sigur că Năstase ar fi reacționat circumspect. Dar o logică există: el nu poate candida, din varii motive. Iliescu nu poate câștiga contra mea - de asta sunt sigur. În care caz, Năstase ar putea juca rolul cheie, susținându-mă pe mine, chiar dacă nu pe față.

A vorbit cu Sabin Gherman. Gherman, foarte interesat. Ceea ce face el îmi crește mie șansele enorm, ar fi spus. Și el vrea să mă vadă. Cristi îmi spune că m-a căutat la Turda. În orice caz, Sabin Gherman mă va susține din plin. Chiar dacă eu voi ataca răspicat poziția lui? „Chiar și atunci", a fost răspunsul.

De fapt eu l-am văzut pe Cristi înainte de a-l vedea pe Grabowski. Când am vorbit cu ultimul și el susținea că poziția mea pro-România și respectarea ideilor lui Sabin G. va fi un important plus pentru mine într-o campanie Prezidențială. Nimeni altul n-ar putea să satisfacă pe ardeleni mai mult ca mine. Sondajele arată că ei - 55 la sută - ar vrea autonomie locală, dar eu, cu prestigiul meu, aș putea să canalizez acest sprijin și să le satisfac doleanțele în mare parte justificate.

La recepția Ambasadorului Emil Ciobu al Republicii Moldova. La Palatul Elisabeta, afară. Excepțional. Foarte multă lume, dar puțini membri ai Guvernului. I-am văzut doar pe Pleșu și pe Dicu Herlea. Noul Ambasador al Marii Britanii era la prima apariție publică, deși nu și-a prezentat încă scrisorile de acreditare. Cred că o să am un prieten în el.

Atașatul militar britanic era categoric. Dacă nu performăm de data asta, ne vom prăbuși. Se referea la cele patru acorduri cu FMI din trecut. N-am respectat și n-am implementat condițiile acceptate de bună voie.

Dicu Herlea se arată optimist. Vom fi acceptați la Helsinki în UE. Acceptați, da. Suntem deja. Dar cu ce statut?

Radu Sârbu apare. Îmi confirmă că va vinde cât mai multe societăți din cele 64 - probabil 32 - băncilor de investiții occidentale. Când i-am atras atenția că acestea le vor revinde la profit sau vor practica „asset-stripping" ca să-și recupereze investiția, reacția lui a fost deprimantă: „Trebuie să vindem totul, căci toate funcționează în pierdere. Ce nu putem vinde până în toamna

anului viitor, vom închide". I-am dat exemplul ASTRA Vagoane-Arad. Da, şi acolo valoarea pământului e mai mare de două milicane dolari, cât au plătit. Important e că şi-au luat obligaţia fermă să investească 50 de milioane de dolari în utilaj modern, am zis eu. Aşa trebuie să privatizăm, ca să creăm nu numai locuri de muncă, ci şi competitivitate pe plan mondial.

Ca de obicei, foarte mulţi vin să-mi vorbească de candidatura mea la Preşedinţie. „Nu avem alternativă", ăsta ar fi rezumatul comentariilor.

M-am întors acasă la orele 18.50, să mă odihnesc puţin înainte de a-l primi pe Cătălin Harnagea, programat să vină la orele 19.15.

Balaure, Preşedintele organizaţiei UMRL din Iaşi, îmi face şi el declaraţii de lealitate şi devotament: „Ieşenii sunt pentru dumneavoastră. Vă vor preşedinte. Numai să vă anunţaţi candidatura". L-am încurajat să plece pronto! Doar a venit neinvitat.

Cătălin a venit punctual, degajat, fără cravată, prietenos. Ne vedem la sugestia lui. Cum eram sub influenţa convorbirilor mele cu diplomaţii occidentali, în primul rând cu britanicii, am vorbit despre situaţia precară în care se găseşte ţara. E de acord că lucrurile nu merg bine, dar alternativă n-avem. Nu l-a apărat pe Constantinescu şi nici pe Radu Vasile, dar... Cum mă aşteptam, a venit şi la *Cotidianul*. Acceptă că e o îmbunătăţire faţă de Cristoiu şi chiar şi faţă de primele numere sub DD. Florin Călinescu mai vrea să vină la *Cotidianul*?, l-am întrebat. „Nu e vorba de Călinescu. E vorba de Mărgărita (Geică). Ea are o mare afecţiune pentru acest ziar pentru care a lucrat de la primul număr. Şi ea ar da orientarea politică justă". Da, dar eu nu vreau un ziar care, în mod automat, să susţină formaţiunea mea politică. Eu vreau un ziar independent. Am mai vorbit şi de altele, dar problema *Cotidianului* l-a interesat. Am băut o sticlă de Panciu Brut împreună şi ne-am despărţit promiţându-ne să ne vedem regulat în viitor.

În programul lui de la Tele7abc DD l-a avut pe Triţă Făniţă. Acesta a ieşit cam şifonat din confruntare.

Pe la 10,15 p.m. a venit Ioan Tudor, cel care s-a oferit să preia departamentul Distribuţie al ziarului. Mi-a explicat cum vede el situaţia şi ce va putea face. A venit şi Călin Husar. Au discutat ei doi, tehnic, problema distribuţiei. Pe larg şi foarte amănunţit. Era clar pentru mine că ambii cunoşteau profund problema.

În fine, a venit şi Dan Diaconescu. A întârziat pentru că a trebuit să înregistreze interviul lui de Vinerea viitoare, când pleacă la Bratislava, cu ocazia meciului de fotbal România-Slovacia. DD a fost moderat, realist, politicos. I-a cerut lui Tudor să facă o proiecţie a rezultatelor ce crede că va obţine, dacă ia locul lui Vultureanu. Tudor a refuzat să răspundă. Nu direct, dar nu şi-a luat nici un angajament. S-a discutat aproape o oră cu amănunte în teren pe regiunile geografice ale ţării. În cele din urmă au rămas înţeleşi ca noi să-i dăm lui

Tudor toate faptele: tiraj, puncte de distribuție, societăți cu care lucrăm etc. Apoi Tudor să ne dea un răspuns calificat la întrebările ce i-a pus DD.

După plecarea lui Tudor, DD. ne-a explicat că ar fi o greșeală să creăm instabilitate și să-l înlocuim pe Vultureanu și toată echipa lui, tocmai acum, când sperăm să obținem contractul pentru a publica rezultatele tragerilor Loteriei naționale. Dacă reușim, tirajul nostru s-ar urca vertiginos și foarte repede până la 200.000 și astfel am deveni cel mai mare ziar din România. Situația deci e foarte critică. Nu trebuie să facem nimic care ar putea să prejudicieze șansele noastre de a obține acest contract. Are dreptate. Dacă nu cumva ne îmbătăm cu apă rece!

Miercuri, 1 Septembrie 1999

În Parlament, înainte de deschiderea sesiunii, vin Sorin Dimitriu și Silviu Petrescu. Pe rând, nu deodată. Dar ambii îmi declară răspicat că mă vor susține la candidatura la Președinție. S. Petrescu îmi promite că va face un sondaj printre parlamentari și-mi va da lista celor care ar fi gata să se declare public pentru mine. E sigur că foarte puțini îl mai vor pe Emil Constantinescu.

La ședința de deschidere, mare tămbălău pe chestiunea ne-prezenței în Biroul Permanent a unui reprezentant al minorităților altele decât cea maghiară.

La constituirea Biroului Permanent la noi lupta s-a dat pentru poziția de Vice-Președinte. Vasile Lupa l-a învins pe Sorin Lepșa cu 44 voturi la 30 și o abținere.

Niță Oprea, Președinte, vine cu Anișoara Bindea, Vice-Președinte PNDL. La cererea mea îmi dă numele celorlalți din conducerea Partidului lor. Niță Horia e Prim Vice-Președinte, Ioniță Ioan e și el Vice-Președinte, Secretar General încă n-au, dar Negoiță Teodor Gheorghe e Secretar General Adjunct. Au și o Fundație care le permite să strângă bani pentru activitatea lor.

Joi, 2 Septembrie 1999

Ședința Comisiei de Externe. Aprobăm niște tratate consulare și confirmăm delegația noastră pentru vizita în Tunis, care va fi condusă de Boștinaru.

De-acolo, direct în Camera Biroului Permanent unde Diaconescu îi primește pe membrii Congresului american veniți pentru combaterea traficului cu droguri, spălarea banilor, trecerea clandestină de frontiere etc. Delegație mare, interesantă. Au exprimat diverse puncte de vedere. Unii contra NATO, alții contra FMI în forma lui actuală. Am vorbit și eu. Cum ei s-au plâns de corupția existentă în România, am zis: Ea va dispărea, treptat, pe măsură ce ieșim din sărăcia actuală. Ne pot ajuta încurajând intrarea noastră în NATO și investițiile americane la noi. A produs ilaritate când le-am mulțumit pentru demonstrația de democrație, nefiind de acord ei între ei. Le-am atras atenția asupra marilor noastre pierderi din cauza războiului NATO-Iugoslavia și le-

am cerut să comunice acest lucru în locul potrivit. Ce ni s-a oferit - 20 milioane dolari - este doar un gest simbolic. Pierderile noastre se ridică la multe sute de milioane de dolari.

Trebuie să-mi însemnez numele lor, așa că las loc aici. Președintele delegației John Mica, Maurice Hinchey, Carlos Romelo-Barcelo, Colin Peterson, Dana Porabacher, Bernard Sanders și diverși reprezentanți ai staff-ului lor și ai Ambasadei americane din București. Din partea noastră, pe lângă Diaconescu a vorbit Grigoriu, Boștinaru - lung, în românește și în engleză - și eu.

La recepția dată de Vasile Lupu în sala Grupului PNȚCD (Mihai Viteazul). Multă lume, dar și mulți deputați absenți. Silviu Petrescu îmi vorbește lung despre ședința de la Organizația Capitalei, unde Ciumara a fost impus Președinte. S-a votat totuși, Ciumara obținând opt voturi din cele 15 exprimate, deși n-a avut contra-candidat. După Silviu, Galbeni care a condus alegerile joacă un rol nefast. „Se va ajunge la ruperea Partidului", îmi zice.

La cină, invitații Elisabethei, soții Alecu și Dinu Tenovici. Mirela Alecu, care lucrează la Banca Națională e aleasă ca să aibă semnătură la Fundația pentru Leucemie. Va fi făcută Vice-Președintă. Femeie de vreo patruzeci și ceva de ani, e foarte bine. El e șeful organizației Mc'Donald în România. Au deja 48 de restaurante și el trebuie să fie sub cincizeci ani. Înalt, robust, dă impresia de om cu scaun la cap. A trecut prin testul la care toți amploiații superiori Mc'Donald sunt supuși. Nu mă mir.

Vineri, 3 Septembrie 1999

Ședință BCCC. Petrescu începe, ca de obicei, cu un raport asupra problemelor ce avem în organizațiile noastre județene.

Apoi Organizația Capitalei. Galbeni a fost delegat din partea BCCC. „A fost una din cele mai urâte ședințe la care am participat vreodată". Ciumara a fost ales cu opt la șapte voturi. Procedura a fost respectată. Au fost contestații. Președintele PUNȚ n-a putut veni. Secretarul General a votat în locul lui. (N-ar fi avut drept s-o facă). Barbu Pițigoi a făcut o campanie orchestrată împotriva deciziei BCCC, deci a candidaturii lui Ciumara. Pițigoi revelează importanța Organizației PNȚCD a Capitalei. Face referire apoi la Statut: „Președintele Capitalei este propus de BCCC dar este ales dintre mai mulți candidați. S-au făcut presiuni asupra votanților. Domnul Ciumara m-a înjurat de mamă, mama a făcut 15 ani de pușcărie ca domnul Ciumara să poată deveni ministru..."

Opriș atrage atenția că va fi foarte greu să mergem înainte dacă Președintele Capitalei și Secretarul General Adjunct nu lucrează împreună. Atât Ciumara cât și Pițigoi declară: „Amândoi suntem soldații acestui Partid. Dacă domnul Ciumara își cere scuze că a înjurat-o pe mama, n-am probleme". Rămâne ca Diaconescu să discute cu amândoi separat sau și împreună și să se găsească soluție.

Dicu Herlea: La Helsinki, în Noiembrie, vom fi nominalizați pentru integrare în UE. Poate cu începere din 2002, sau mai târziu, dar vom fi nominalizați. Reprezentanta noastră la Bruxelles, la UE, Ene, atacă activitatea lui Herlea. Integrarea europeană, domeniu extrem de tehnic. Avem responsabilitatea de a alege oameni calificați, capabili de performanțe.

Opriș atrage atenția că dacă vom fi nominalizați la Helsinki, va fi meritul lui Radu Vasile și al lui Pleșu, care au reușit, în ciuda prezenței lui Herlea. Dacă vom fi respinși, va fi „meritul" exclusiv al lui Herlea. Se vrea eliminarea lui Herlea și înlocuirea lui prin PD. Herlea cere să numim acum un tehnician. Negocierile vor dura zece ani, sau mai mulți. Să se știe că el a fost numit de PNȚCD. Cerem (Grigoriu, Barde) ca Diaconescu să-i telefoneze lui Radu Vasile ca să-l susțină pe Herlea. Pleșu susține că Ungureanu e numit de noi. Iftene Pop: Ungureanu are o coloratură clară: e PD. Pleșu i-a declarat lui Herlea că Departamentul de integrare europeană n-are nici o rațiune de a exista: „Dacă ar fi în puterea mea, ar trebui să-l suprimăm. Voi lucra în acest sens".

Opriș vine cu sugestia ca la toate ședințele BCCC să vină și miniștrii noștri. Să fie permanent invitați. Nu e absolut necesar să vină toți de fiecare dată, dar... Herlea cere ca să se comunice că problema negocierilor pentru integrare la Helsinki este de competența departamentului lui.

Înainte de ridicarea ședinței Opriș mă atacă din nou pentru poziția pro-Miloșevici adoptată de ziar, Da, așa a fost. Cristoiu a făcut-o, dar l-am înlăturat. Ulm Spineanu intervine: „M-a atacat fără nici o justificare. Eu am creat SIF Muntenia și ce scrie nu e adevărat". Cineva aduce un exemplar din *Cotidianul* de astăzi. Îl pune în fața lui Diaconescu: „Domnule Rațiu, de ce nu-ți scoți numele de pe ziar. Uite, Fondator: Ion Rațiu?" După ce Diaconescu s-a întors spre masa lui, Ulm a continuat, foarte iritat: „Mă atacă tot timpul". Scrie dumneata un articol. Vei vedea că va fi publicat. Nu prea înțelegeți ce înseamnă un ziar independent, îi spun.

Atmosfera în BCCC îmi este constant ostilă. Nu știu ce e de făcut!

Aseară am avut-o pe Tutu Georgescu la cină, împreună cu Ioana. Mi-a dat Tutu cartea *Dirijorul George Georgescu,* publicată în 1987, la 100 de ani de la nașterea lui. E foarte interesantă. M-a bucurat dedicația: „Lui Iancu, păstrătorul emoționant al valorilor și trecutului românesc, aceste rânduri ale centenarului iubitului meu soț, minunat artist lângă care am trăit 32 de ani și... (ilizibil).

Cu afecțiune și recunoștință Toutou Georgescu".

Ioana Lupea îmi aduce articolul despre Parastasul de la Turda și multe fotografii luate de Văduva. Unele din ele foarte bune. Fac corecturile necesare și aleg trei fotografii pentru publicare. Mă informez asupra atmosferei de la ziar. Foarte proastă. Cam „bellum omnium contra omnes". Mai ales cei aduși de Cristoiu. „Păcat că Diaconescu nu s-a debarasat de ei imediat după plecarea lui Cristoiu. Marcela Feraru e cea care dă tonul pro-PD și, mai

recent, pro-PDSR. Tot ea e împotriva ungurilor. Apoi, Ovidiu Drugă e de fapt legionar - el e la Secția politică!

A venit de la *Evenimentul Zilei* și face exact ce-i spune Marcela. Ziarul își pierde credibilitatea. Publică zvonuri neconfirmate, dă titluri bombastice. „Pentru mâine se va publica din nou un cadavru pe pagina întâi", îmi spune. E vorba de țiganul proxenet care a fost ucis de prima lui nevastă. Am luat imediat telefonul și i-am cerut lui Călin să oprească publicarea. Din fericire, am sunat la timp. A înlocuit cadavrul cu o fotografie mare a lui Ciorbea!

Sâmbătă, 4 August 1999

Armand Goșu îmi ia un lung interviu - mai degrabă, a înregistrat o lungă conversație între noi doi, în care mi-a pus întrebări despre începutul transmisiunilor BBC în limba română. Am vorbit de toți cei pe care i-am cunoscut atunci, în principal: Ion Podea, Liviu Cristea și Nicky Gheorghiu. Pe urmă Larry Galia, Horia Georgescu, Mișu Cârciog, Noel Bernard-Bercovici. Și mai înainte de șefii direcți din Bush House, sau cei responsabili la F.O., cum a fost, pe cât îmi aduc aminte, D.J. Hall, autorul cărții *Romanian Farrow*. Apoi de diverșii colaboratori: Mircea Eliade, Dim. Danielopol, Alecu Bianu, iar la început de tot, Șmilovici. Aș vrea să am și eu o copie.

Seara, cină la noi acasă. Noul Ambasador britanic Richard Ralph, cu prietena lui Gema și soții Andrew și Mary-Catherine Robb, canadieni (industria cimentului). Excelentă atmosferă. Voi avea un prieten în Richard, cred.

Duminică, 5 Septembrie 1999

Phil Bloom vine în mod special să discutăm perspectiva candidaturii mele la Președinție. El e categoric, dacă intru în luptă el va strânge un milion de dolari pentru campanie. De asemenea, va pune la dispoziția mea personalul lui care e deja specializat. E vorba de cei care se ocupă de imagine publică, relațiile de reprezentare. Am discutat situația în care se găsește România. Nu mai trebuie să ne bazăm pe FMI. E suficient să mergem noi, direct pe piața monetară. Tot așa, privatizarea societăților comerciale se poate face - mai bine - fără FPS. Să se facă direct de societatea respectivă cu investitorul străin. Organizații ca a lui pot să aducă nenumărați interesați din străinătate. De ce să vinzi societățile băncilor străine ca apoi ele să le vândă investitorilor? Multiplici comisioanele și încurajezi corupția.

La cină vine Indrei cu Peter Simper. Ei vor să-l vadă pe Remeș ca să introducă obligatoriu mașinile lor de monitorizare a pariurilor. Așa cum s-a făcut în Ungaria (Playsafe Monitoring).

Luni, 6 Septembrie 1999

Încerc să-i vorbesc lui Remeș la telefon. Îl găsesc doar pe fiul lui cel mare,

Răzvan. Las mesaj, căci nu știu de ce m-a chemat Remeș în primul rând (mi s-a anunțat: deputatul de Maramureș, Remeș).

Un ziarist de la *Curentul* (a fost la *Cotidianul*) îmi cere opinia despre încercarea lui Dinu Zamfirescu de a schimba articolul 16 din Constituție, în așa fel ca și cetățenii cu dublă naționalitate să poată candida la funcții de conducere (elective) în Stat. Sunt de acord, îi spun, deși pe mine nu mă afectează pentru că niciodată n-am avut altă cetățenie decât cea română - până mi-a luat-o Gheorghiu-Dej, în 1952. N-am fost de acord cu ideea ca și Diaspora să fie reprezentată în Parlamentul României. Doar din cauză că e imposibil să creezi o formulă de alegere, justificată, a candidaților.

Masa la Phil Bloom cu David Collins, Ambasadorul Canadei, și nevasta lui Radu Vasile. Și-a adus aminte că am dansat împreună în 1996 (eu uitasem) și în general, a fost foarte prietenoasă. Ceea ce însă nu m-a împiedicat să o găsesc imposibilă. A început plângându-se lui David că i s-a refuzat viza pentru Canada, deși avea pașaport diplomatic, viză pentru SUA pe zece ani, cu intrări multiple etc. A ținut-o tot timpul. Degeaba i-a explicat David că n-a fost împotriva ei. Evident, funcționarul de la Consulat nu și-a dat seama că ea e soția Prim-Ministrului. I-a promis că-i va atrage atenția când revine și va primi viza imediat. Ioc! Nimic. Una și bună. A ținut să atace... ca un câine „terrier", i-am spus. Odată ce și-a înfipt dinții în ceva, nu mai lasă...!

Păcat. Mâncarea a fost foarte bună. Dar n-am mai avut nici o șansă de a discuta și alte probleme. Și har Domnului, aveam destule probleme.

Indrei mă așteaptă la intrarea în Parlament, foarte deprimat. Doamna Moroșan, de la Ministerul Finanțelor i-a spus că Remeș nici nu vrea să audă de proiectul lui, pentru că a fost atacat personal în *Cotidianul*. Așa-i. L-ai susținut pe Cristoiu, îi spun lui Indrei. El a făcut aceste atacuri vicioase... N-a putut reacționa, căci așa a fost.

Marți, 7 Septembrie 1999

Aspectul Camerei e dezolant în această perioadă când se fac declarații personale. Bate vântul. În afară de cei care sunt înscriși să vorbească, nu vine nimeni. Trebuie să modificăm acest lucru.

Sâmbătă, vărul meu Radu Tilea a murit în urma unui infarct. Se găsea între două avioane, la Amsterdam. Ileana mi-a dat amănuntele. E trist, dar așa mi-aș dori și eu moartea. Dintr-o dată.

Recepție mare la prânz, la Casa Americii Latine, dată de Ambasadorul Braziliei, Moscardo. Coadă enormă. Curând după mine vine și Sandra Pralong. Îmi face reproșuri: *Cotidianul* e mai rău decât *România Mare* a lui Vadim. A mai continuat așa vreo douăzeci de minute. Din cauza cozii, bine-înțeles. În esență, i-am spus că Președintele merită să fie atacat, dar că eu am cerut Redacției să fie cu mare grijă: să publice numai ceea ce se poate dove-

di. Şi în orice caz, atacurile sistematice la rubrica „şut în bară" nu pot decât să aibă un efect de bumerang!

Caius Dragomir mi-a făcut propunerea ca să iau iniţiativa constituirii unui grup de oameni de prestigiu care să vină cu propuneri concrete pentru a soluţiona problema noastră fundamentală: ieşirea din sărăcie. Ar fi un program de guvernare şi membrii grupului ar fi elementele din care să se constituie un Guvern de coaliţie.

Mulţi, foarte mulţi, îmi vorbesc pozitiv pentru rolul ce trebuie să joc în politica României şi despre *Cotidianul* în forma actuală.

Ioan Curtean de Hondol merge la Ţebea week-end-ul ăsta. Ţinea foarte mult să merg cu el.

Miercuri, 8 Septembrie 1999

Masa cu Adrian Năstase la McMoni's. Văzusem aseară discuţia lui Năstase cu Ministrul Stoica pe chestia restituirii proprietăţilor, a caselor în special. El are dreptate când spune că Stoica argumentează agresiv, incorect. Cam aşa e, dar în fond Stoica are dreptate. Vechii proprietari au un drept mai valabil decât noii proprietari, care au reuşit să cumpere casele naţionalizate. Dar discuţia a fost cam penibilă între ei. Vorbeau deodată - Stoica fiind principalul vinovat. Am pornit de la comentarea acestei performanţe lamentabile. În fine, după discuţii, de data asta cred că s-ar putea găsi o soluţie acceptabilă şi PDSR-ului. Un lucru e sigur, problema proprietăţii private trebuie soluţionată. Altfel nu vom fi niciodată acceptaţi în Europa!

Curând am ajuns la problema noastră. Ţara nu poate să iasă din actuala stare cu guvernarea Radu Vasile sau cu oricare altă guvernare bazată pe o coaliţie între principalele Partide din România. Pentru că nu se pot pune de acord. Soluţia s-ar găsi doar dacă vom alege un Preşedinte conştient de ce trebuie să facem şi capabil să ralieze forţele politice în sprijinul unui astfel de program. Teoretic, noi avem o democraţie parlamentară. În practică, ea a devenit prezidenţială. Preşedintele ar putea să ghideze politica ţării în direcţia bună. Dintre candidaţii anunţaţi la Preşedinţie pentru alegerile din 2000, nici unul nu are nici calităţile, nici capacitatea şi nici voinţa de a face ce trebuie. Ca să nu mai vorbim de experienţa practică a lumii pieţei libere, de care e nevoie. Eu mă încumet să spun că ştiu ce trebuie făcut - cum se poate demonstra din tot ce am declarat în campania din 1990 şi de-atunci încoace, am voinţa să o fac şi mai presus de toate, experienţa lumii libere la nivel înalt. În plus, prestigiul meu în Occident ca democrat autentic - prestigiu fără de care investiţiile masive de capital privat nu vor veni. Şi ele sunt o condiţie sine qua non a reuşitei Reformei. De aceea, dacă sunt solicitat, aşa cum am început să fiu tot mai insistent în ultimul timp, voi ceda şi-mi voi depune candidatura. Voi cere în primul rând Partidului meu s-o propună, dar, dacă nu vor

fi de acord, voi candida ca independent.

Cam asta e ce i-am spus, bineînțeles, după ce am avut confirmarea că el nu va candida decât dacă Curtea Constituțională îl va împiedica pe Iliescu să candideze. I-am spus, de altfel, că el e mult mai acceptabil Occidentului decât Iliescu. „Da, știu acest lucru", a fost reacția lui.

Toate acestea s-au desprins dintr-o discuție degajată, în jurul temei centrale: „Ce trebuie să facem ca să scoatem țara din ananghie?"

Cristi Vaida l-a văzut pe Secăreș. La el în birou era și Pasti. Au intrat în discuție, Cristi spunând că eu trebuie să ajung președinte pentru binele țării. Pasti s-a revoltat, aproape: „Nu intră în joc. Nici nu apare numele lui (adică al meu!) în sondajele de opinie". „Evident că nu. Nu e candidat încă", ar fi răspuns Cristi. „I-am tocat mărunt, mărunt...", continuă Cristi, demonstrând cum: cu o mână făcută satâr „tăind-o" pe cealaltă cu palma în sus. „I-am luat pe toți, la rând. Pe toți ceilalți candidați. Și le-am arătat că nici unul nu poate scoate țara din ananghie. Nici unul nu are prestigiul și trecutul domnului Rațiu". Discuția a durat peste o oră. Pasti, la sfârșitul ei i-ar fi spus lui Cristi: „Da, domnule, poate ai dreptate". Pot eu să-l cred?

La recepție, la macedoneni. În onoarea lui Blagoj Zašov.

Seara, la meciul de fotbal cu Portugalia. Întâmplarea a făcut ca alături de mine să aibă bilete Adrian Năstase și fiul lui. Nu poți scăpa de mine, i-am spus. Politică n-am discutat. Dar Năstase a discutat mult cu Duvăz, care avea locul exact în spatele meu. Se cunosc bine. Erau doar în primul Guvern FSN. Acum sunt despărțiți. Primul e în PD, liderul lor în Camera Deputaților, și al doilea, în același post pentru PDSR.

Am făcut meci egal și ne-am calificat pentru Europene. Constantinescu a vrut să-și îmbunătățească imaginea prin apariția lui, dar a fost huiduit.

Joi, 9 Septembrie 1999

Să nu uit. Ieri după-masă a venit și Niță cu Anișoara Bindea. Mă asigură că va obține mare sprijin pentru mine în Moldova, dar și în Constanța, Brăila, Galați și în Vâlcea.

Azi, prânzul cu Paul Opriș și Dan Diaconescu. Opriș îmi descrie structura Tele7abc și legătura lui cu Marcel Avram. Numai ei și soția lui sunt acționari. Tot pierd bani. Vor însă noi acționari, dar bine selectați. A vorbit cu Năstase care i-a spus că a vorbit cu mine. Noi am fi acceptabili. El însă ține neapărat să rămână șeful postului de televiziune. Astfel, ei au vreo 29 licențe în toată țara, unele pentru radio. Multe funcționează și sunt profitabile. Mi-a dat o broșură bine și amplu prezentată despre „Tele7abc".

A venit Ionuț Anghelescu cu mama lui, ca de obicei, și cu Col. Teodorescu. Vor să scoată *Românul Liber*. Le trebuie opt milioane de lei pe lună.

Seara la „Antena 1" la „Marius Tucă Show" - cu Ion Cristoiu. Am discu-

tat cu tot felul de amănunte situația *Cotidianului* și divorțul dintre noi, cum îi zice Cristoiu, sau despărțirea noastră, cum i-am spus eu. Am vorbit și de Kosovo, de Miloșevici. „Care e deosebirea între el și Bill Clinton?, m-a întrebat Tucă. Ce înseamnă un dictator, definiți-l". Unul care dictează, i-am răspuns!

Cristoiu a încercat să prezinte „plecarea" lui pentru că nu mi-am cerut scuze când am menționat episodul din Beijing când Cristoiu a intrat în Mausoleul lui Mao Tze Tung cu un buchet de flori. De aici, mare discuție. L-am atacat pe Cristoiu, atunci, că e comunist. „Îl considerați pe Cristoiu comunist?", mă întreabă Tucă. De internibus non judicat praetor, zice un adagiu latin. Eu nu știu ce e în sufletul domnului Cristoiu. M-a încolțit Tucă, din toate părțile, dar n-am cedat.

Cam așa a fost tot programul. Ei doi contra mea. Nu pot să-mi dau seama cât de bine m-am descurcat. Poate ar fi fost mai înțelept să trec eu la atac. Dar n-am făcut-o. M-am simțit bine, relaxat, chiar dacă n-am marcat puncte decisive. La plecare mi-au dat o casetă cu întreg programul. Ar fi interesant de vizionat.

Am terminat programul pe la orele 0.30 a.m.

Mi-au oferit 100 000 pentru taxi. Le-am mulțumit, dar am declinat.

Vineri, 10 Septembrie 1999

Îmi telefonează Phil Bloom: „You were terrific. You looked very good".

Cel puțin unul din cei care au vizionat programul l-a găsit bun pentru mine. Bebe Delcă, grădinarul nostru, și el aprobator: „N-au avut dreptate. Dumneavoastră ați avut".

Cu BA la Londra.

Sâmbătă, 11 Septembrie 1999

Mă scol devreme. Îi găsesc instalați pe Ioana, Petre și Alexandru. Au dormit pe sofalele din salonul nostru.

La micul dejun, la care eu n-am participat decât ca observator, Petre îmi vorbește de nevoia ca eu să public acum o carte. Am mai vorbit despre asta în timpul vacanței noastre împreună în America. Hai să-ți arăt ceva, i-am zis și l-am adus la dulapul-seif unde îmi țin caietele jurnalului meu de zi. A rămas impresionat de cantitatea însemnărilor mele. „Ar trebui publicat totul. Dar să începem cu ceva". Am argumentat. Mi-am făcut doar note. N-am analizat. N-am făcut reportaje. Doar note despre participarea mea personală, directă și ocazional indirectă în mersul evenimentelor. Și am indicat - în diverse rânduri - că cel care se va ocupa de publicarea acestor jurnale de zi să înceapă fiecare perioadă descriind situația politică atunci. Altfel, jurnalul n-are mare interes, pentru că vorbesc eu și descriu doar implicarea mea.

Mergem la recepția dată de Alexander Ellerington și Megan, căsătoriți azi dimineață, Nicolae fiind nașul lor. El e fiul Ioanei (Tilea-Ellerington). Gene-

rația noastră în păr, mă refer la surorile Tilea, Ileana, Ioana și Stanca cu soții lor. Restaurantul mic, cu mult șarm și o curte interioară unde s-a așternut o mare masă în formă de „U". Alte mici mese în restul și interiorul clădirii. Atmosferă excelentă, tinerească; australieni, neozeelandezi (Megan e din Noua Zeelandă) și familia de aici. Seara, cină la un restaurant chinezesc, doar noi cu Nicolae și Sașa. Deci șapte în total.

Petre a stat la masă alături de mine. Am tot discutat pentru că, între timp a avut șansa să citească notele mele începând cu 14 Iunie 1990 - deci cu Mineriada. M-a convins să căutăm notele mele din 1990. Să vedem dacă s-ar putea publica o carte premergătoare seriei de dialoguri ce ar trebui să facem despre istoria familiei Rațiu și despre activitatea mea românească de o viață întreagă.

Duminică, 13 Septembrie 1999

De data asta discutăm practic. Scoatem toate caietele din anul 1990. De fapt, caietul care începe înainte de Revoluție, în 1989. Petre e convins că trebuie să începem cu notele din 1989-'90, ca să marcăm Revoluția din Decembrie 1989 și întoarcerea mea în România după 50 de ani. Am scos în total cinci caiete. Am să le dau să fie trecute pe o dischetă ca apoi să scoatem o carte.

Joi, 15 Septembrie 1999

Am cam vegetat de când am sosit la Londra, cu excepția, bineînțeles, a nunții băiatului Ioanei Tilea. A doua zi, Elisabeth a dat o masă la noi la Arlington pentru Ileana, Ioana, Stanca și soții lor.

Indrei îmi dă mult de gândit. N-a venit nici la întrunirea Fundației Familiei Rațiu. Doar Nicolae și Ileana prezenți. E remarcabil ce mult bine a făcut Fundația. Nici nu știam. Pe lângă bursele date, ajutoare etc., noi suntem cei care au început proiectul de restaurare a bisericilor de lemn din Maramureș. După aceea s-au alăturat UNESCO și Getty Foundation. La fel, tot noi am inițiat „Fundația pentru Meșteșugari", dând „seed money" ca să se poată solicita sprijinul din partea Uniunii Europene de 70 000 ECU.

„Binevoitorii" mi-au transmis copii după două articole - ambele apărute în *România Liberă*. Primul, de Gabriela Adameșteanu, se întreabă: „Cum mai poate fi, de pildă, acceptat un vicepreședinte PNȚCD ca Ion Rațiu, de pildă, al cărui ziar are ideologia agresivă a PDSR și lansează zilnic atacuri nedrepte la adresa Coaliției la guvernare și a Președintelui Constantinescu?" Această întrebare în cadrul articolului din 9 Septembrie, „Fiii și Tații risipitori (3)". Al doilea a apărut două zile mai târziu, la 11 Septembrie, din pana Roxanei Iordache, sub titlul „Cazul Ion Rațiu". Câteva citate:

„Domnul Rațiu s-a întors acasă, după cincizeci de ani de exil, mai mult ca să candideze la Președinția țării, decât ca să susțină PNȚCD".

„Domnul Rațiu n-a fost niciodată preocupat de această gravă lipsă a Parti-

dului" (să aibă mijloace de comunicare în masă)...

„*Cotidianul* s-a remarcat prin atacuri susținute la adresa PNȚCD, a președintelui Corneliu Coposu și a candidatului prezidențial CDR, domnul Emil Constantinescu... cel mai anti-guvernamental și anti-prezidențial ziar, comparabil în expresie cotidiană doar cu săptămânalele *România Mare* și *Atac la Persoană*".

Totul îmi dă de gândit.

I-am scris Regelui Mihai azi-dimineață. I-am spus că vin la Versoix de îndată ce-mi dă de știre când mă poate primi. Tocmai pentru a discuta situația.

I-am vorbit alaltăieri lui Ion Diaconescu. I-am spus că înmormântarea lui Radu Tilea va avea loc doar Vineri, 16 Septembrie. și l-am întrebat: Cade Guvernul? „Nu, mi-a răspuns cu emfază. Poți să scrii pentru prelungirea absenței din Parlament, la întoarcerea în țară".

Am mers la *Financial Times* cu Nicolae, ieri dimineață. Ne-au primit Peter Highland, Director Partnership Publishing și Richard Foster, Sales Manager. Totul a mers foarte bine. Cred că i-am convins să ne dea gratuit materialul lor pentru o scurtă perioadă de încercare.

Masa cu Nicolae la noul restaurant din Brewer Street, „Aldo Zilli". Foarte bun. Un tânăr înalt, în aparență inteligent, mă întâmpină la intrare cu vorbele: „Bine ați venit, dle Rațiu". Îl cheamă Costin, câștigă bine, urmează cursurile de seară pentru management. Omul va reuși.

Nicolae are idei constructive. Socotește că trebuie să folosesc atacurile împotriva mea. Să răspund amănunțit. Dacă *România Liberă* nu publică, publicăm noi. Și să ridic discuția, de la nivelul de Partid, la nivelul de țară și interesul poporului român. Ce am de pierdut? Partidul, chiar dacă nu iau o poziție acum, nu mă va susține. A fost împotriva mea tot timpul și, în guvernarea noastră, am fost total marginalizat.

Vineri, 16 Septembrie 1999

Înmormântarea vărului meu Radu Tilea. Am urmat indicațiile tocmai. Am plecat de acasă exact la 8.00 a.m. Am sosit la Waterloo la 8.15. Trenul spre Raynes Park a plecat la 8.18 a.m., unde am sosit la 8.38. Am coborât în stradă, am trecut prin tunel și m-am postat lângă telefoanele publice. Mă așteptam să găsesc pe Johnny și Ileana acolo. Zece minute mai târziu a apărut Johnny singur.

„Trafic mare, scuze pentru întârziere. Mergem s-o luăm pe Ileana". Când sosesc la ei acasă, scuze din partea Ilenei. Știau că o să fiu la timp... „Every body must have some qualities. Mine is punctuality". Am râs cu toții.

Drumul fără surprize, decât că era cam aglomerat. Ceremonia începea la 11.30, noi am sosit la 11.40 la Biserica Sf. Augustin. Familia și câțiva vecini așteptau, împreună cu preotul și crăsnicul parohiei, afară. Procesiunea începe imediat. Sicriul e adus pe umerii celor de la casa de pompe funebre. Au venit

și cele două fiice ale lui. Kit, căsătorită cu Ian Willis, are trei copii, doi băieți de 16 și 13 ani și o fetiță foarte drăguță, Sophie de 8 ani. Izzy, despărțită de soțul ei John Harrap, are doi băieți. Cel mare, Peter, e un foarte bun pictor, deși abia de are 23 de ani. E înalt, foarte subțire, cu o mică bărbuță și privire intensă, ochi inteligenți.

Preotul, Kevin Hooper, anglican convertit la catolicism abia acum cinci ani, a stropit sicriul cu apă sfințită „în amintirea botezului prin care Radu a intrat în biserica greco-catolică, unită cu Roma".

Așa am intrat cu toții în biserică, familia și vecinii cu soțiile lor. Preotul a sfințit din nou sicriul. Ceremonie simplă. Rugăciuni, două citiri din Apostoli, separate prin imnuri, o predică, alt imn și oratia mea funebră, dacă pot să-i spun așa.

Pe scurt, am trasat viața lui Radu, am vorbit de unchiul Ionel care administra moșia familiei de lângă Turda. L-am pomenit pe Eugen și Mira, cu care am celebrat parastasul Memorandistului în biserica ctitorită de familia noastră, și mai ales de Viorel. Am explicat cum a ajuns să fie tratat ca un adevărat fiu și frate de familia Viorel Tilea, fără a fi formal adoptat. „Ceea ce se întâmplă, nu arareori, în România", și am menționat cum am primit-o noi pe Maria Björnson în familia noastră.

Radu ar fi vrut să se facă medic, dar presiunea asupra lui a fost mare să urmeze drumul lui Viorel. Am vorbit de talentul lui în sport, mai ales la hockey pe gheață, și de patriotismul lui: Radu, în măsura în care circumstanțele vieții lui au permis-o, și-a iubit fetele și nepoții și și-a iubit țara. El se încadrează perfect în panoplia celor din familia noastră, care generații de-a rândul, au căutat să servească națiunea noastră. Cam asta am spus. Dar nu e o traducere nici exactă și nici pe departe completă.

Se pare că am vorbit 20 minute. Nu mi-am dat seama. Elisabeth, criticul meu sever, dar obiectiv, mi-a zis: „Ai vorbit foarte frumos, dar ceva prea lung".

Familia a fost foarte interesată, căci multe fapte nu le veniseră niciodată la cunoștință. Și Ileana a auzit câteva lucruri „pentru prima dată". Kit și Izzy, în special, mi-au mulțumit mișcate. Și mi-au reamintit faptul că eu am fost acela care l-a împăcat pe Radu, acum câțiva ani, cu fetele lui.

După slujbă au dat o masă participanților la un „pub" din apropiere. Mâncare rece, simplă.

„I am shocked that Ioana and Stanca didn't change their plans. They should have been here", mi-a zis Johny Troiano. Are dreptate.

Duminică, 19 Septembrie 1999

Cu TAROM-ul la București. Sorin Roșca-Stănescu, cu doi gazetari de-ai lui de la *Ziua* - mă salută cu efuziune, chiar în sala de înregistrare. „Am luat o scurtă vacanță la Londra, week-end-ul ăsta", îmi spune Roșca. Am vorbit mult. Și am continuat discuția și în avion, după îmbarcare. Dar n-am vrut să

stau lângă el. Ne-am promis să ne revedem la București. Pe scurt, Roșca „deplânge" felul în care apare *Cotidianul*. „Mai rău ca la *România Mare* și *Atac la Persoană*". E ceea ce au scris și Gabriela Adameșteanu și Roxana Iordache. Din moment ce această formulare a atacului împotriva mea mi-a fost dată deja, de Sandra Pralong, la recepția de la Cotroceni, acum câteva săptămâni, sunt forțat să trag concluzia că ea a inițiat această campanie împotriva mea.

Cina acasă, cu Elisabeth și Edith Morgan, de la conducerea „Mental Health" (organizația mondială). Ele au sosit câteva ore înaintea mea, tot de la Londra, dar cu British Airways. Organizația „Mental Health" în România e foarte slabă și fracționată. Edith a venit pentru Congresul mondial „Mental Health", care va avea loc la Sinaia.

M-a așteptat un maldăr de scrisori și bineînțeles, ziare de citit. Adică numerele din *Cotidianul* ce au ieșit în timpul absenței mele.

Aici în București și în Partid e o confuzie totală. Sunt două, trei, poate chiar patru grupuri care se bat între ele. E Constantinescu în primul rând. Vrea bineînțeles să fie din nou Președintele țării, sau cel puțin candidatul CDR, susținut de PNȚCD și dacă nu iasă Președinte, să devină Președintele Partidului. De aceea manevrele lui și declarațiile categorice că este pentru departajarea alegerilor. Apoi Radu Vasile. Și el le vrea pe amândouă. Nu prea are sprijinitori, în afara așa-zisului grup de la Brașov.

Diaconescu era la început cu primul, acum nu mai știu cu cine e pentru că s-a pronunțat categoric împotriva departajării alegerilor. Apoi e Remus Opriș. Omul ăsta e de o ambiție nelimitată. Și e abil. Probabil că e susținut de Dudu Ionescu, chiar de Ciumara. În fine, e Vasile Lupu. Și el vrea să fie Președintele PNȚCD. După mine, nici unul din ei nu merită să ocupe acest scaun onorat de mari personalități în trecutul nostru.

Silviu Petrescu, Președintele PNȚCD Sectorul 1, București, e de părere că sunt foarte mulți parlamentari PNȚCD care nu intră în nici unul din aceste grupuri. El crede că există deja un curent care ar vrea să mă facă pe mine să accept poziția de conducere.

Eu mă îndoiesc. Trecerea *Cotidianului* în mâinile întâi ale lui Cristoiu și apoi ale lui Dan Diaconescu mi-a făcut un mare rău. Imaginea mea de democrat convins și susținător solid al Partidului s-a alterat simțitor, deși își dau seama că eu nu exercit nici un fel de cenzură și că poziția mea politică a rămas și rămâne nealterată. Totuși au dreptate. Eu puteam să mă opun categoric și lui Cristoiu, și lui Diaconescu. N-am făcut-o din motivele care reies din notele făcute, la timpul lor, în acest jurnal de zi. Fapt este că în ciuda acestor învinuiri ce mi se aduc, tot mai mulți deputați, îmi afirmă Silviu Petrescu, se gândesc la mine ca o soluție. Rămâne de văzut dacă are sau nu dreptate. I-am cerut să-mi dea lista lor.

Și Remus Opriș m-a atacat violent în revista *22*, la Gabriela Adameșteanu.

De altfel, Opriș e poate cel mai aprig învățăcel al lui Coposu asmuțit de aceasta împotriva mea. El și Dudu Ionescu.

Luni, 20 Septembrie 1999

Ar fi trebuit să mă duc la Medgidia cu soția lui Radu Vasile, David Collins, ambasadorul Canadei, și Phil Bloom. Ultimul mi-a lăsat nu mai puțin de patru mesaje pe mobilul meu. Mi-a fost imposibil să merg.

Marți, 21 Septembrie 1999

Masa cu Sorin Roșca Stănescu. Redacția *Ziua* e chiar aici, la capătul străzii Herăstrău, pe strada Mircea Eliade, 2. Bine instalat. Casă frumos restaurată, mare, proprietatea lor. Acționar principal, Dinu Patriciu, Roșca are 18 la sută din acțiuni. Dicu Herlea era cu el. A mai stat puțin și după venirea mea. Amândoi sunt susținători ai lui Emil Constantinescu. Degeaba le spun că omul ăsta nu e unde trebuie să fie. Aduce deservicii țării. „Nu există o alternativă". Pe scurt, ăsta e verdictul lor: „Trebuie să-l susținem".

După plecarea lui Dicu, Roșca se laudă. Tipăresc 140.000 pe zi, au un profit de 200.000 de dolari anual. Vasta majoritate e reinvestită. Așa au ajuns să aibă patru tipografii: la Cluj, la Timișoara și nu mai știu unde, pe lângă București. „Când va veni vremea să-l schimbați pe Diaconescu, preluăm noi administrarea *Cotidianului*. Vă aducem profit". Altfel, nimic notabil. „D. Diaconescu e omul lui Măgureanu, cum este și Cristoiu. E securist..." Bine, același lucru se afirmă și despre dumneata, îi zic. N-a răspuns. A vorbit de altceva.

DD îmi spune că și Radu Vasile îi dă material inedit spre publicare.

Seara, la concertul dat de Ambasada norvegiană, cu ocazia vizitei de Stat a Regelui Harold al V-lea și a Reginei Sonja, în sala „auditorium". Foarte mulți diplomați, doar doi-trei parlamentari. Cu excepția lui Herlea, n-am văzut pe nimeni din Guvern. Am stat lângă David Collins și Richard Ralph, noul Ambasador UK.

Recepția a avut loc în Sala Tronului. Constantinescu a venit și el să primească; mi-a strâns mâna, dar nu mi-a vorbit. În timp ce mă întrețineam cu Regele Harold, Ana Blandiana l-a ținut de vorbă, așa că n-a auzit ce-i spuneam Regelui. De fapt, atât lui, cât și Reginei i-am vorbit de Maria Björnson și cum a ajuns să fie „fata noastră". Povestea e, într-adevăr, extraordinară, de aceea cred că i-a interesat pe amândoi.

Am vorbit cu Patriarhul, care și de data asta s-a arătat foarte prietenos. I-am relatat cum a mers parastasul la Turda. Era la curent.

Ieri a fost o zi foarte plină. În ultimul moment m-au convins cei de la Comisia de Relații Externe, în numele lui Boștinaru, să merg la prânzul în onoarea Delegației parlamentare poloneze, condusă de Bielecki - cel care ne-a dat o masă în casa lui de lângă Varșovia, când am fost acolo anul trecut (La Clubul „Elite").

Iar după-masă, am luat și eu parte la discuția bilaterală cu parlamentarii francezi conduși de fostul Ministru de Externe.

Miercuri, 22 Septembrie 1999

Victor și Eleanor Gaetan au venit la micul dejun. Au venit cu scopul precis de a mă convinge să candidez anul viitor. Pentru a reuși, îmi spun, am nevoie de o firmă importantă de „public relations" americană. Mi-au arătat cum Iliescu e susținut de organizația lui Funderburk, iar aici în țară, de Alin Teodorescu de la IMAS și Mușetescu de la IRSOP. Această susținere se face prin formularea întrebărilor, în special, deși, probabil, analiza răspunsurilor se face în mod științific, profesional. Organizația CURS e mai obiectivă. În orice caz, dacă mă hotărăsc să candidez, ar fi bine să-l angajez pe Dick Morris, din Washington, cel care a reușit să-l aleagă pe actualul Președinte al statului Nicaragua. El va pregăti un program, va face o listă de gazetari care ar trebui invitați, unul de la *Washington Post* și doi de la *New York Times* au fost menționați.

La Comisia de Externe am avut o relatare amănunțită a vizitei delegației noastre în Tunisia. Se pare că a fost un mare succes și că Dr. Barbi face o treabă foarte bună. Eu am fost primul care am vorbit pentru Dr. Barbi, când a fost audiat pentru numirea lui ca Ambasador la Tunis.

Iftene Pop a fost prezent la vizita deputaților francezi în Brașov pentru a lua contact cu minoritățile maghiară și germană, cu prima în primul rând. Când ungurii au început să se plângă, francezii au fost excepționali. Au întrebat direct dacă sunt cetățeni români, în primul rând, sau unguri? Căci au aceleași drepturi ca etnicii români și ca celelalte etnii din România. Au rămas fâstâciți ungurii noștri.

După masă, la orele 3.00, ședință BCCC în biroul lui Diaconescu. S-a discutat finalizarea noului Statut. Apoi, elaborarea viitorului Program al Partidului. Ion Caramitru și Dudu Ionescu au anunțat că nu mai au bani pentru plata salariilor.

La „Problemele organizatorice" au discutat întâi Clujul. Spineanu a fost clar. S-au făcut falsuri. Fărcaș trebuie suspendat ca membru al Partidului pentru doi ani. Au vorbit mulți mai ales pentru a crea confuzie. Radu Sârbu i-a cerut lui Diaconescu să amâne decizia până se întoarce și el în România. Radu Sârbu e alesul lui Constantinescu. S-ar putea ca el să-l înlocuiască pe Radu Vasile ca Prim-Ministru. Sârbu îl susține pe Fărcaș. Galbeni, în stilul lui inimitabil, l-a apărat pe Fărcaș. Diaconescu și el a început să ezite, deși a fost gata să accepte raportul lui Spineanu. „Să-l așteptăm pe Sârbu!". Ionuț Gherasim a fost foarte clar. La vot, în diversele sectoare ale municipiului, au votat foarte mulți ANCD-iști, dându-se drept leali PNȚCD-iști. Asta, pe lângă „morții care au votat", înscriși în ultimul moment, cotizanți pentru care s-a plătit cotizația în ultimul moment etc. Frauda nu mai putea fi ascunsă. Toată

lumea a acceptat-o. Fărcaș trebuie sancționat. Spineanu a cerut suspendarea lui pentru doi ani. În cele din urmă a acceptat un an.

După toate intervențiile, problema s-a simplificat. Decidem acum sau așteptăm până vine Sârbu și Fărcaș. Au votat doar membrii BCCC și supleanții. Supleanții prezenți erau doar doi. Votul a fost 6 la 4. Cei pentru o decizie azi: Spineanu, Ciumara, Popa-Zlatna, Lepșa, Gherasim și eu. Împotrivă au fost: Diaconescu, Galbeni, Opriș, Dragoș Oncescu. S-a pus la vot și decizia de a-l suspenda pe Fărcaș, deși, la început, Diaconescu spunea că primul vot acoperă și decizia sancționării. E bine că s-a făcut, ca să nu avem noi discuții. Același vot.

E prima mică victorie în BCCC în toți acești ani. În general, îmi sunt ostili. Poate am reușit de data asta din cauza absenților și pentru că am stat foarte liniștit. Eu sunt sigur că nimeni nu va pleca din Partid pentru că Fărcaș a fost sancționat. S-ar putea ca el să plece și să intre la ANCD.

Eu m-am abținut de la discuții. Am intervenit doar o dată spre sfârșitul discutării problemei. Am spus că Boilești au fost din tot începutul cei care au creat probleme. Dar au fost ținuți în frâu, și a fost liniște. Până când Coposu a intervenit complet nejustificat, după care lupta s-a dezlănțuit. Rezultatul îl știm cu toții. Clujul trebuie să fie și poate să fie un important centru PNȚCD. Mulți abia așteaptă să intre în Partid. Primesc nenumărate telefoane să mă implic din nou la Cluj. Întotdeauna răspund că decizia trebuie luată de BCCC. Fărcaș trebuie să fie sancționat.

Intervenția mea a început: „În calitate de Rațist...", la care Diaconescu a zis: „Dumneata nu ești Rațist, ei sunt Rațiști!". M-am folosit de ocazie să-i numesc pe Diaconescu, Opriș, Ciumara, Dejeu, cei care au fost la Cluj și n-au putut rezolva problema. Am spus că „Domnul Președinte" - și l-am indicat cu mâna pe Diaconescu - a fost cel care a confirmat decizia nejustificată a lui Coposu. A fost o tăcere totală și nici Diaconescu n-a zis nimic.

Joi, 23 Septembrie 1999

Cotidianul iese cu o primă pagină, propagandă pentru Iliescu. Fățișă. Ce mă supără e că nu poate să fie din prostie. Și dacă e deliberat făcută, unde se plasează DD? „The banner of the page", spune „Iliescu a plecat în mare viteză spre Cotroceni". Apoi dă o fotografie de un sfert de pagină a lui Iliescu, cu 40 la sută pe cămașa lui albă, și deasupra titlului nostru apare un placard: FAN CLUB ION ILIESCU. Ca și cum și noi am fi pentru acest Fan Club!

Furios? Nu e destul cuvântul! Mă întreb însă ce joc face DD. Iar în corpul ziarului iar publică o pagină întreagă sub titlul: „Mișcarea legionară între idealul izbăvirii și realitatea dezastrului". Pagina e coordonată de Mircea Suciu.

Nicolae îmi faxează primul raport asupra distrugerilor ce s-au abătut asupra insulei noastre Matt Lowe. Mari. Dar cu banii de la asigurări vom putea construi ceva solid. „There is no cloud without a silver lining", spune proverbul englez.

Dau un interviu lui Lucian Gheorghiu despre Fărcaș. La întrebarea dacă mă voi duce la Cluj la alegerile viitoare am răspuns că eu vreau binele Partidului. Dacă voi fi solicitat de-acolo, decizia va fi cea a conducerii Partidului. Organizația partidului la Cluj ar trebui să fie foarte puternică. Sunt sigur că acest lucru se poate realiza, i-am zis. Și fata de la *Gazeta Transilvaniei* a fost de față. Vor scrie amândoi.

L-am chemat pe DD. Ce zici de cum arată ziarul nostru de astăzi? A zâmbit jenat. Asta-i propagandă pentru Ion Iliescu. Și eu apar ca membru al „Fan Club"-lui! Vrea să știe ce intenții am. Să nu mai văd articol despre legionari sau Garda de Fier. I-am spus deja și lui Cristoiu.

Îmi spune că Marcela Feraru e cam pentru PD. Are relații cam cu toți de-acolo: Băsescu, Berceanu și mai știu eu. Pe mine nu mă interesează viața ei privată. O privește. Dar nu vreau ca să facă politică pro-PD, pro-Roman, pro-Băsescu etc. Să fie gazetăriță obiectivă.

Marian Metes din Baia Mare vine cu Gh. Berinde din Negrești, care are o afacere de construcții. Metes vrea neapărat să lucreze cu mine, să mă susțină în rândurile tineretului. Nu știu în ce măsură poate să fie util. Îi spun povestea chineză că nu dai pește flămândului, îl înveți să pescuiască și-i dai o undiță. El scrie, zice că e gazetar. Să scrie corespondență din Nordul Transilvaniei, din Maramureș. Dacă o face bine, îl vom publica și-l vom plăti cum o facem cu ceilalți jurnaliști. Îmi spune că vor face congresul tineretului la primăvară.

Cristi Vaida îmi spune că a fost la Conferința jurnaliștilor. I-a văzut pe Popovici și pe Gionea. Amândoi ar fi pentru mine. Din întâmplare și Chiuzbaian era acolo. I-a vorbit. Chiuzbaian i-ar fi spus că ideea candidaturii mele îi interesează. Măgureanu nu-l vrea la tineretul PNR. Îl vrea printre seniori și-i va da un salar.

Dan Predoiu îmi telefonează în legătură cu cartea ce publică sub titlul: *Transilvania Eternă Daco-Română*. Are referințe la rolul Memorandistului. Mi-o va trimite.

Crețu sosește la tanc, la 8.00 seara. Să știi că ești o mare excepție. Toți românii întârzie la întâlniri, îi zic. „Sunt punctual în toate lucrurile", precizează Crețu.

Pe rând și succint îmi vorbește: 1. de hotărârea Universității din Oradea de a inaugura o sală Dr. Ioan Rațiu, cu un bust al lui. Să se facă prin Noiembrie, cu care ocazie să avem un simpozion despre Transilvania. Vor participarea mea. De asemenea, ar dori să fiu prezent pe ziua de 1 Octombrie la deschiderea anului universitar. Regret, dar nu pot merge pentru că abia mă întorc din Italia la 1 Octombrie. Dar accept prima propunere. 2. PNȚ, care acum nu are Președinte pentru că Fulger va fi înlăturat. El, Crețu, e Secretarul General. Vor obține vechiul sediu PNȚ din strada Clemenceau. 3. Următoarele organizații sunt pe punctul de a se pune de acord să mă susțină, să ceară ca să can-

didez la Președinție: PNȚ, PNL-Câmpeanu (mi-am exprimat surpriza când mi-a spus acest lucru), Partidul Pensionarilor, Partidul Liberal Democrat Român al lui Cerveni (care și-a exprimat îndoiala că voi face pasul și ar vrea să intru în acțiune direct), Uniunea Creștin Democrată (Gâtlan), Partidul Liberal Democrat (Radu Ciuceanu), Liga Națională a Primarilor și Consilierilor din România, UGIR-1903.

Ședință festivă în onoarea Cancelarului Schröder. Petre Roman vorbește de democrațiile renăscute, în Germania după al doilea război mondial și în România, după Revoluția din 1989. Cere sprijinul Germaniei în efortul României de a se integra în structurile Euro-Atlantice. Schröder vorbește de unitatea Europei. Dă exemplu prietenia și strânsa colaborare franco-germană ca piatra de temelie a acestui proces. A vorbit de dorința Germaniei de a vedea România integrată în NATO. Au început aplauzele care s-au răspândit în toată sala. A consacrat o bună parte a cuvântării germanilor din România, din Transilvania și Banat. Termină cu o perorație pentru prietenia româno-germană.

Mulțumește Diaconescu. Menționează că sperăm să fim recompensați pentru pierderile ce am suferit în urma situației din Kosovo. Poate n-a fost elegant, dar bine a făcut.

Senatorul Turianu mi-a făcut o mare bucurie. Mi s-a declarat susținător până în pânzele albe. Abia așteaptă să mă decid să intru în joc. E convins că vom învinge. Mă asigură, de asemenea, că are acordul imediat al altor cinci senatori PNȚCD. Am rămas înțeleși să ne revedem imediat după întoarcerea mea din Italia.

Silviu Petrescu la fel. El crede că vreo 60 de deputați vor veni cu mine de îndată ce se profilează soluția „Rațiu" pentru Partid. Crede că cei care sunt cu Radu Vasile sunt puțini. Lepșa nu e un om să inspire lealitate. Și sunt numai câțiva în afară de el, pentru Radu Vasile. Opriș stă și mai rău. Îl are pe Galbeni acum, pe Emil Constantinescu și-l împinge în față pe Diaconescu. Ei sunt și mai puțini la număr decât ceilalți. Mai este și Vasile Lupu. El are mari veleități, aspiră să conducă Partidul, dar n-are nici-o șansă. Lumea mai degrabă îl detestă, nu prea are charismă. Alții nu sunt. Debusolarea e generală. Dar toți sunt îngrijorați. Privesc frământați ziua de mâine.

O fată foarte drăguță vine să-mi ia un interviu pentru o revistă de sănătate. Chiar în timpul interviului vine Dan Ion Predoiu. Îmi aduce cartea lui abia apărută, *Transilvania Inima Eternei Dacoromânii.* După ce am stat de vorbă vreo jumătate de oră mi-am dat seama de ce scrie „Dacoromânia" într-un singur cuvânt. El ține foarte mult la conținutul dacic în obârșia poporului român. Eminescu a avut o mare admirație pentru daci, a scris volume întregi care nu sunt încă publicate (?), de o mare profunzime istorică (?). Interesante aceste afirmații ale domnului Predoiu. Ar fi bine să le verific.

Seara, „Asociația Euro-Atlantică Manfred Wörner". Encuțescu insistă să

fiu prezent și să spun câteva cuvinte.

După introducerea lui Encuțescu, în care dă amănuntele carierei lui Manfred Wörner, vorbește Popescu, fostul Ambasador la NATO, în românește. Urmez eu, în englezește. Evoc micul dejun luat împreună în casa lui Dinu Daponte, Avenue Louise, din Bruxelles, breakfast programat să dureze 15 minute, care s-a extins aproape la două ore. Am evocat personalitatea omului, prietenia arătată României și viziunea lui politică. Lui i se datorează extinderea NATO spre Răsărit. După mine a urmat Meleșcanu care a ținut să menționeze că e foarte greu să vorbească în englezește după mine. A urmat grecul Theodosis Georgiu, președinte al Asociațiilor neguvernamentale NATO, Ministrul de Stat de la Externe Ungureanu, după care s-au distribuit medaliile. Trei foști Miniștri de Externe au primit medalia comemorativă: Celac, Severin și Meleșcanu și diverși alții. Apoi eu: Medalia aniversară Manfred Wörner pentru contribuția la dezvoltarea cooperării Est-Vest, promovarea integrării României în structurile Euro-Atlantice și sprijinirea activității Asociației Manfred Wörner.

Foarte mulți diplomați. Sala de Marmură din Cercul Militar plină. A urmat o mică recepție în cursul căreia am fost felicitat de nenumărați participanți.

Înainte de a pleca la această fetivitate au venit Niță și Anișoara Bindea. Ca de obicei, cu o floare și o sticlă de șampanie excelentă, Jidvei, de data asta. Știam că-mi veți aduce ceva, așa că am pregătit o sticlă și eu. Am scos-o din frigider: Panciu brut, cea mai bună șampanie din România, după mine. Nimic nou. Ține neapărat să intru în joc, mă asigură Niță. El e sigur că Ciorbea nu va reuși să-și înscrie Partidul atâta timp cât i-a furat crucea din insigna lor, a Partidului Național Democrat Creștin. Ei, PNDC, au mare priză în Moldova. Așa afirmă Niță.

Rectorul Maghiar și Iulian Crețu insistă să merg la Oradea pentru deschiderea cursurilor universitare pentru anul 1999/2000. Imposibil, pentru că biletul meu de avion spune că trebuie să mă întorc la 1 Octombrie de la Roma la Budapesta. (Mă duc la Roma, Spezia, Pisa, în cadrul Parlamentului NATO.) După multe insistențe din partea lor accept să mă întorc la Budapesta la 30 Septembrie seara, să mă aștepte la aeroport și să mă ducă cu mașina la Oradea. Au fost de acord.

Duminică, 26 Septembrie 1999

Ieri a venit Phil Bloom la mine. El asigură capitalul pentru campanie și personalul care să pregătească și execute acțiunea. Eu trebuie însă să-mi pregătesc imediat echipa și programul. Deocamdată vrea să știe care este „tânărul" de lângă mine. Adevărul e că nu-l am încă!

Și Carmen Rădulescu s-a arătat foarte sceptică. „Nu veți reuși. Veți cheltui banii degeaba". Da, am mari lacune în organizația mea.

Tot ieri a apărut în *Cotidianul* ce a scris Ileana despre Radu Tilea.

Cristi Vaida mi-a spus că l-a văzut pe Chiuzbăian, care e încântat, „dacă vă hotărîți să candidați, vă va susține".

Ieri și astăzi am reușit să spicuiesc cartea lui Zeno Mezei Câmpeanu, *Ultime regard sur ma vie et mon temps*. E foarte interesantă. Trebuie să încrustez dedicația ce mi-a făcut pentru că e ca o injecție de adrenalină pentru mine. Îmi confirmă determinarea de a continua lupta aici în țară. Scrie Zeno: „Dedic acest prim volum al memoriilor mele, Domnului Ion Rațiu, cel care a înfruntat în poziție de comandă istoria tragică a României, întâi conducând cu mare competență exilul românesc din Occident și apoi ca deputat ales în Parlamentul României, menținând în toate acțiunile comandamentele morale ale lui Iuliu Maniu".

La aeroport, la Roma, mă așteaptă Consilierul Ambasadei, Tomescu. Mă duc la Hotelul Vittorio Veneto, pe Corso Italia. Nu grozav, dar scump.

Luni, 27 Septembrie 1999

Programul începe devreme, la 7.45. Întâi la Senat, apoi la Camera Deputaților. Președintele Sub-comisiei noastre pentru „Viitorul Forțelor Armate", portughezul Pedro Holstein-Campilho și Vicepreședintele, Senatorul canadian Colin Kenny își fac datoria. Profesorul italian Giorgio Rebuffa face o apreciere foarte favorabilă României: o consideră gata să fie acceptată acum în NATO. Ca întotdeauna am participat și eu, activ, la discuții.

Am fost și la CASO, Centrul de Studii Superioare de Apărare. După masă am vizitat Primul Regiment Allievi Carabinieri. Am înțeles pentru prima dată de ce carabinierii sunt o armă de elită. Pe drum, am trecut pe lângă Castelul Gandolfo, reședința de vară a Papei. Se profilează splendid pe vârful colinelor, la orizont.

Cina, la un restaurant cu terasă de unde se vede Forumul roman și palatul Vittorio Emanuelle.

Marți, începem la 8. a.m. întâi la baza aeriană „Pratica di Mare". Am văzut avioanele speciale și dotarea modernă, tehnică. Impresionant.

Acum sunt în avionul militar care ne duce la Pisa.

Joi, 30 Septembrie 1999

Aterizăm în aeroportul militar din Pisa. Dar avionul ăsta e mult mai elegant. Trebuie să fie pentru șțabii forțelor armate. Are sală de conferință, mese de scris, fotolii foarte confortabile, mai ceva decât cele de clasa întâi. Am petrecut două zile și două nopți cu totul excepționale. Mai întâi de toate, am avut două camere, adică două dormitoare și salon la etajul al treilea al hotelului Grand din Portovenere. Mi-a plăcut așa de mult că alătur broșura hotelului în care am marcat camerele mele și mesele la care am luat micul dejun. Aici, la

Portovenere, venea Byron, dar mai ales Shelley. Și nu e de mirare. Am avut vreme splendidă, soare, nu prea cald, fără vânt, nici măcar o adiere. Am vizitat baza navală din Spezia, am fost la Lerici, alt orășel minunat. Am fost informați, adevărat briefing, chiar de Statul Major al industriei de armament italian și am găsit un moment să vizităm și turnul din Pisa. De când l-am văzut, acum trei ani, cred, a mai fost îndreptat cu vreo 15 cm. Și se continuă operația, cabluri puternice și o serie de inele de oțel sunt ancorate de la partea turnului care trebuie îndreptată. Altfel, inevitabil, turnul se va prăbuși. Și ar fi mare păcat. Mă întreb cum îl fixează în noua poziție pe măsură ce se îndreaptă?

M-a impresionat, în mod special vizita la Brigada de parașutiști. Într-adevăr, oamenii ăștia sunt bine pregătiți. Au simulat aterizarea de la diferite înălțimi, transformarea corpului într-un ghem care se rostogolește, au sărit de la mari înălțimi pe o trambulină rotundă ținută în poziție de vreo 20 camarazi etc. Brigada e staționată în întregime în Toscana (în Livorno, Lucca, Pistoia, Siena și Pisa).

Am fost la „Alenia", Otobreda, parte din Finmeccanica S.p.A, societate de Stat care produce armament de tot felul. Necazul e că aproape toate produsele lor, deși în aparență foarte bune, au devenit obsolete pentru că americanii au preferat noi arme mult mai sofisticate, unele din ele cu inteligență proprie. Făcând parte din forțele acum integrate, sau pe cale de a fi integrate, și forțele italiene vor sfârși dotându-se cu armament american. Acest lucru fiind în mare parte necesar și pentru integrarea și interoperabilitatea forțelor NATO în general. Problema ce inevitabil se pune: americanii fac profituri din produsele lor, ceea ce le permite să aloce parte importantă din profit pentru R&D, adică pentru cercetare și dezvoltare. Astfel, tendința este ca americanii să creeze armament mai bun și mai eficace și să mărească disparitatea față de armamentul european, în speță italian. Cu alte cuvinte, europenii plătesc în felul acesta ca americanii să le-o poată lua înainte și să mărească de-acum încolo, treptat, dar tot mai mult, disparitatea. Nu e o situație sănătoasă.

La „Fincantieri" din Spezia am văzut șantierele navale. Doar cele din Toronto sunt mai mari.

La Academia Navală ne-a primit Contra-Amiralul Giuseppe Lertora. Am vizitat instituția, ne-au plimbat peste tot, ne-au prezentat un film, explicații din partea diverșilor experți etc. Foarte interesant. Cu Lertora m-am înțeles foarte bine de îndată ce și-a dat seama că mă pricep la vapoare.

La Aeroportul militar Ciampino din Roma, m-a așteptat Viorel Tomescu, Consilierul Ambasadei. Am făcut turul lacului Castelgandolfo, ne-am dus apoi pe jos până la Castel, am vizitat biserica de-acolo și Palatul papal, reședința de vară. De la distanță, tot complexul e mult mai interesant pentru că-l vezi profilat, în vârful colinelor la orizont.

Ne-am dus apoi, la cererea mea, să vedem Basilica Sf. Petru în Roma,

acum că e curățită. După sute de ani, o vezi așa cum a fost concepută. Impresionanta fațadă e construită din piatră de două culori diferite, frumos și armonios îmbinate. Aud că localnicii sunt nemulțumiți, era mai frumoasă necurățată!. Exact ce s-a întâmplat când de Gaulle a curățat Opera din Paris.

Sosit la Ambasadă m-am odihnit puțin. Apoi am luat cina cu Ambasadorul Șerban Stati, nepot al Sandei Stătescu-Crăciunaș. Încă nu și-a prezentat scrisorile de acreditare, deși e aici din Iulie. E un om foarte bine, cult, inteligent. O avea pe doamna Slăvescu „house guest". Ambii mi-au vorbit de manuscrisul lui Crăciunaș „care ar trebui publicat și în limba română". Nu tradus din versiunea publicată în engleză, ci așa cum l-a scris el manu proprio. Eu îmi aduc bine aminte cum a trebuit să lupt ca să fie acceptat pentru că versiunea originală a fost considerată de Collins drept mult prea lungă. Să vedem. Eu sunt înclinat s-o facem, deși...

Doamna Slăvescu are o editură profitabilă. Publică diverse cărți didactice, mai ales de gramatică franceză.

Ne-am cam întins la vorbă. Cum circulația la ieșirea din Roma era groaznic de mare, pe alocuri mergeam în pas de melc, era cât pe ce să pierd avionul. Am sosit însă la timp, decolajul se amânase cu 40 minute.

Doi tineri m-au așteptat la aeroport la Budapesta. În minibuz am dormit puțin. În orice caz, am stat întins pe scaunele din spate. Fără incident ajungem la hotelul din Oradea la 3.35 a.m., ora locală.

Vineri, 1 Octombrie 1999

Mă trezesc la ora șapte. Îmi fac niște note, căci cu siguranță voi fi solicitat să spun câteva cuvinte. Crețu, și el în hotel, îmi telefonează. Luăm micul dejun pe la 8.20. Stăm acolo până vine șoferul.

Ne adunăm cu toții la teatru. Rectorul Maghiar, încântat că am venit. Pe estradă îl plasează pe Prof. Constantinou din Atena la dreapta lui. La stânga îl are pe Episcopul ortodox, apoi urmez eu, Primarul etc., vreo 20 de persoane în linia întâi și alte două rânduri de academici în spatele nostru. Imediat în spatele meu, Doctorul Pușcaș, care tocmai a fost reales Președinte al Organizației PNȚCD din Sălaj.

După ce Maghiar dă statisticele relevante ale Universității, vorbesc, pe rând, Primarul și Președintele Consiliului județean. Apoi îmi dă mie cuvântul. Dar, înainte de a continua, trebuie să menționez că Rectorul a vorbit pe larg în cuvântarea lui de deschidere despre donația mea și ce a însemnat ea pentru Universitate și pentru biserică. Am fost îndelung aplaudat la scenă deschisă.

Le-am vorbit, nu atât de ce importanți sunt acești ani de formare a personalității, ci de perspectivele uluitoare ce s-au deschis prin revoluția informațională (sau informatică). Să fim parte din ea, prin eforturile noastre! Și le-am cerut s-o facem aici, în țară, și nu în străinătate, pentru că acolo condițiile de

realizare sunt mai avantajoase. Aplauzele au fost generoase și îndelungate.

Masă comună. Peste o sută de persoane. Corul, sau corurile Facultăților de teologie și muzică ne-au delectat tot timpul. Spre sfârșit m-au făcut să le vorbesc, după ce au cântat „Iancule Mare, Iancule tare, cu noi să fii..."

Le-am vorbit în special de admirația mea pentru Avram Iancu și despre spiritul de sacrificiu în serviciul neamului.

Cu mașina nouă a Rectorului la Arad, la Casa de Oaspeți. Tocmai începuseră să vină invitații la recepția Camerei de Industrie și Comerț. Se făcuse deja ora 6.00 p.m. În camera mea am reușit să intru în legătură cu Senatorul Niculai. M-am dus și eu la recepție pe la 6.50. Foarte multă lume. Ceremonia acordării de premii în cadrul „Topul Firmelor 1998" se terminase.

Am stat de vorbă cu mulți, cu Primarul în special. Am participat la licitația creațiilor artistice ale elevilor din Arad. Foarte reușită licitație. Cred că s-au realizat sume importante. Am obținut și eu un receptacol pentru pixuri din ceramică.

Hui a apărut. Apoi Tibi Dekany. M-am retras pe la orele 9.00 p.m.

Sâmbătă, 2 Octombrie 1999

Toată dimineața audiențe. Mulți își arată revolta față de restaurarea statuii ce onora pe cei 13 „generali" executați în 1849 pentru că au condus revoluția lui Kossuth. Statuia reprezenta „Ungaria Mare" sub forma unei femei triumfătoare. „Domnule Rațiu, sunteți român?, m-a întrebat unul din aceștia, atunci cum puteți tolera restaurarea unei statui dedicate Ungariei Mari?"

Ioan Ardelean, Rectorul Universității „Vasile Goldiș" de aici, din Arad, a venit să mă invite să mi se acorde titlul de „Doctor Honoris Causa". Evident, sunt încântat. Am acceptat.

Ambele ziare, *Adevărul* de Arad și *Observator* au articole importante despre Monumentul Generalilor. Iercan scrie în *Adevărul* un bun și echilibrat comentariu.

Seara, la Revista de Modă, eleve din ultimele clase de liceu, urmată de Balul „bobocilor". Bine organizată de Miss Oradea 1998. Am fost bine primit și mediatizat. Am dat buchete de flori tuturor fetelor premiate.

Duminică, 3 Octombrie 1999

La 9.00 încep audiențele. Tot felul de probleme. Rezolv ce pot și mi se sfâșie inima câteodată că nu pot ajuta mai mult. Dau în dreapta și în stânga, celor pe care nu-i pot încadra undeva. Pe la 12.00 au început să se adune în piața din fața Primăriei. Balconul meu dă în piață. În total vreo 400. Multe cuvântări. M-au menționat și pe mine - toată lumea și-a întors capul, m-au invitat să le vorbesc. M-au aplaudat, unii m-au huiduit.

Am dat multe interviuri. Le-am declarat de fiecare dată că eu sunt pentru

reconciliere, dar decizia de a restaura această statuie a „Ungariei Mari", și felul în care se va face a fost pripit luată. Aș fi vrut să văd o acțiune paralelă. De exemplu, un monument în Ungaria pentru cei care și-au dat viața la eliberarea de sub Bela Kuhn și la sfârșitul celui de-al doilea război mondial. Ar fi fost perfect. Așa cum s-a făcut, s-ar putea ca efectul să fie negativ. Vrajbă, mai degrabă, decât reconciliere.

Masa cu inginerul silvic și cu vameșul. Foarte plăcut. Vameșul, ca întotdeauna, foare agresiv. Cina la Senatorul Niculai. El e un om de treabă. Ea mai puțin.

Luni, 4 Octombrie 1999

Ziarele au ieșit cu titluri curioase. *Observatorul,* titlul principal pe prima pagină: „Rațiu este împotriva monumentului". Cum au ajuns la concluzia asta, nu știu? Altfel, reportajul, destul de corect. *Adevărul*: „Statuia Ungariei Milenare să fie dusă în Ungaria". Chiar n-au înțeles?

La prânz, recepția coreenilor. Nici un ministru prezent.

Seara, la nemți. Primește Schilling, Ambasadorul. Lume enormă. Vremea splendidă. Toată grădina gemea de invitați. Mi s-a spus că au fost trei mii de persoane. Doar americanii mai fac așa ceva.

Am plecat mai devreme. Ieșirea era „blocată" de Schilling și Radu Vasile, plus acoliții the hangers-on. M-am dus direct la el, ne-am îmbrățișat și mi-a zis: „Spune-i lui DD s-o mai lase cu mașinile. Am doar una". Au fost atacuri împotriva risipei, mai mult în *Libertatea* decât la noi.

Marți, 5 Octombrie 1999

Ieri am avut procesul cu Lucescu. De fapt, Primăria l-a avut, noi doar am intervenit. Grațiela Bârlă îmi spune că totul merge bine. Urmează să avem altă înfățișare la 7 Noiembrie.

Grabowski și Varlam vin și mă atacă pentru că nu-mi apăr susținătorii. De ce nu l-am făcut director la *Cotidianul* pe Varlam? Asta-i plângerea principală.

Vorbesc cu Nelu Mureșan. Nu e prea afectat de atacurile din *Cotidianul.* Le-am oprit, i-am spus.

Miercuri, 6 Octombrie 1999

După masă, la orele 3.10, începe BCCC-ul.

Biriș ne descrie cum s-a ajuns la un război deschis între PNȚCD și PD.

Turianu, Gabrielescu, Caraman au semnat o declarație împotriva statuii din Arad, alături de PDSR. Ce atitudine luăm față de aceștia?, întreabă Opriș. Macarie: cel puțin 35 din cele 40 organizații județene ar ajunge pe mâna Parchetului din cauza gestiunii frauduloase sau neglijente. Nelu Mureșan ridică problema Moțiunii introduse de PDSR. PD va susține Moțiunea. Dacă e aprobată, Mureșan își dă demisia. Ar trebui ca toți Miniștrii noștri să se

solidarizeze cu Mureșan, chiar dacă în felul acesta Guvernul cade.

Diaconescu vorbește cu Radu Vasile la telefon. Radu nu vrea să vină la ședință. Diaconescu vorbește apoi cu Roman, care îi spune că ei vor vota cum trebuie. Sârbu: Argumentează împotriva sancțiunii aplicată lui Fărcaș. „Eu garantez pentru Fărcaș!" Pledează pentru convocarea adunării județene pe 23-24 Octombrie.

Am plecat din ședință, pentru că mă așteptau de la TVR1 pentru un reportaj. Facem o vizită la Familia Emil Toader din cartierul Dristor. E în cadrul programului „Culise". Emil Toader m-a primit extrem de emoționat, cu lacrimi în ochi. Am vorbit de toate. El, Toader, se ținea de politică, mai ales de politică externă. Echipa de filmare vroia neapărat să-l facă să-mi pună întrebări personale și de politică internă. Au reușit, oarecum, dar tot ce au înregistrat va trebui pus la punct.

Experiență bună. Cum îmi arăta mare admirație și-mi afirma că altfel ar arăta România dacă aș fi fost eu ales Președinte, i-am pus întrebarea: Dac-aș fi din nou candidat anul viitor, m-ați vota? Răspunsul a fost categoric: „Sigur că DA".

Reportajele acestea sunt totuși importante. Ele arată oamenii politici, de oarecare suprafață, în postura de oameni „normali", în vizită la oameni „normali".

Joi, 7 Octombrie 1999

Nou fiasco în Cameră. Nu putem asigura cvorumul. Și e vina noastră, a deputaților CDR în primul rând. Ședința a trebuit să fie suspendată.

Ionescu-Galbeni vine la mine. Lucru total neobișnuit. Vrea să aibă acordul meu pentru ședința restrânsă a BCCC mâine dimineață. Să discutăm poziția noastră politică. Susținem sau nu pe miniștrii noștri? Să cerem sau nu solidarizarea tuturor cu poziția luată de Nelu Mureșan? Încotro mergem? PD-ul probabil va părăsi Coaliția. Ce facem? I-am reamintit că eu de mult nu mai iau parte activă la ședințe pentru că, în fond, nu sunt de acord cu ceea ce facem. Sau nu facem. Am rămas disciplinat, susțin Guvernul în ciuda faptului că nu sunt de acord.

Mi-a vorbit elogios de intervenția mea din Februarie, de ce nu iau cuvântul mai des? El întotdeauna a apreciat ceea ce reprezint eu etc. Da, n-am să uit niciodată că dumneata ai fost cel care m-ai propus pentru Președinția Camerei. Păcat că n-am ieșit. Eu aș fi adus Parlamentul nostru mai aproape de ceea ce este un Parlament într-o democrație occidentală.

Am vorbit apoi de Cluj: „Sălcudeanu e un om bun, potrivit pentru funcția de Prefect". Da și nu. Eu tot cred că Cerghizan e omul nostru cel mai bun dintre toți. Când a fost problema candidatului nostru la Primărie, în 1996, dumneata n-ai vrut să-l susții și așa s-a ajuns la Radu Sârbu, care a pierdut cu brio. „Da, dar eu nu cunoșteam situația..." N-am zis nimic. De ce a intervenit dacă nu cunoștea faptele?

La 1.30 p.m. ne întâlnim în biroul lui Ovidiu Petrescu cu ceilalți doi coordonatori ai materialului pentru *ROMÂNIA,* cartea la care lucrăm de aproape cinci ani. Petrescu, eu, Silviu Neguț și Bucur-Ioan Micu. De fapt, trebuia să ne întâlnim la orele 1.00 p.m., dar eu am fost singurul punctual. Conținutul e practic gata, deja cules pe ordinator. N-avem bani. Ne-ar trebui circa un miliard lei. De la Buget, ioc. Să mergem cu pălăria la Vântu (Gelsor) sau la Aldea (Carpați). Ultimul e prieten cu Constantinescu (Emil). Dar nu sunt eu! Petrescu și mai puțin. Ar fi păcat să nu se publice. În orice caz, am insistat ca versiunea în limba engleză, prima care va vedea lumina tiparului, să fie reverificată și rescrisă, unde e nevoie, de un englez, oricât ar costa. Fără asta, aruncăm banii de pomană. Publicațiile de genul ăsta, ieșite sub comunism, sunt adeseori rizibile, cu totul neacceptabile. Nu e vorba de a traduce din românește. Trebuie să fie engleză-engleză.

Au acceptat corecturile mele relativ la Biserica Greco-Catolică. Micu mi-a dat și capitolul „Românii de peste granițele țării". Le voi corecta și amplifica, dacă e nevoie.

Petrescu mi-a dat și ultimul sondaj de opinie întocmit de Dinamica de la Cluj. Potrivit acestui sondaj, METRO, Meleșcanu și ApR cresc vertiginos. Meleșcanu a ajuns în Octombrie 1999 la 21,0%, iar ApR la 16%. Iliescu e la 34% și PDSR la 37%, Constantinescu 17% și CDR la 22%. Problema va fi Iliescu. Președintele Curții Constituționale e un bun prieten de-al lui Emil Constantinescu. E aproape sigur că Iliescu va fi descalificat. Cine va fi candidat? Năstase e greu. Prea a fost mediatizat ca homosexual și „Năstase cu Patru Case".

Drama s-a jucat astăzi în Senat. Încă n-am primit nici un semn de-acolo.

Vine Cristina Țilică, de la TVR1, să-mi ia un interviu „în adâncime". Cu un fotograf. Iau multe cadre. Ea va scrie un articol pentru ziarele din provincie. Mă ține o oră și patruzeci de minute.

Între timp au sosit și tinerii de la Liga Studenților din România, Bogdan Liță, Laura Zăinescu, ambii de la Facultatea de Matematică, și Ștefan Aligică, de la Construcții. Îmi explică cine sunt cei de la ASUB (Asociația Studenților Universitari București), susținători ai PDSR. Sunt susținuți de decanul de la Drept, Victor Ciobanu, cel care a permis lui Iliescu să candideze în 1996 și de Miroiu, Secretarul de Stat al lui Marga, mare PD-ist. Mi-au lăsat niște documente. În orice caz, e sigur că ar fi o greșeală să-l susțin pe Lazarus și ASUB.

Phil Bloom a venit să-mi aducă planul lui de acțiune. E o broșură foarte frumos prezentată. Argumentarea e simplă, directă. „A blue print for action". Îi spune:

Campaign 2000
Ion Raţiu
For President

Are 16 pagini, cu copertă cu tot. Pe fiecare pagină, doar câteva idei bine

prezentate grafic. Totul trebuie discutat. Echipele trebuie constituite. Trebuie numiți responsabilii pentru fiecare cap de secție. Dar mai întâi trebuie identificați. Sarcină grea.

Vineri. 8 Octombrie 1999

Ședință BCCC. Doar membrii plini plus Miniștrii de resort: Mureșan, Marga, Noica, Romică Tomescu și Dudu Ionescu. Prezenți: Diaconescu, Țepelea, Ulm Spineanu, Vasile Lupu, Remus Opriș, Ciumara, Galbeni, eu și Roșca Vlad. Câteva minute mai târziu vine și Ion Caramitru.

La 10.30 suntem toți așezați la masă, dar Radu Vasile încă n-a sosit. Sosește în momentul în care am scris asta. Dă mâna doar cu Țepelea, Vasile Lupu și cu mine. Se așază alături de Diaconescu în capul mesei.

Diaconescu deschide ședința. „Motivele pentru care această întrunire a fost convocată, sigur le întrezăriți". Lipsă de disciplină. Există tensiuni. Radu Vasile cască.

Problema candidaturilor. Președinția: „Noi ne-am declarat deja. Pentru Emil Constantinescu". Prim-Ministrul și Coaliția: Radu Vasile și celelalte partide. Altă soluție nu se întrevede. Există un echilibru. „Vom avea schimbări. De aceea am convenit cu domnul Prim-Ministru, astă vară la Mare, ca să amânăm alegerile cu un an". Delegația Permanentă în Noiembrie: „Să dispară imaginea că suntem divizați, Turianu atacă tot timpul. Nu deschid un ziar fără ca să-l citesc".

Au urmat alții la cuvânt. Impresia mea: lipsă de realism la ai noștri. Luptă pentru putere.

Seara o așteptam pe Ileana Cânean să sosească de la Sibiu. (Ea e din Rășinari.) Eram cu Petrică în fața panoului SOSIRI. Mai mulți oameni m-au salutat, deși intenționat, nu mi-am pus papion. Apoi o doamnă de vreo 35 ani a început să-mi vorbească. De ce m-am retras? De ce nu iau eu conducerea țării? Un alt domn, de vreo 45 de ani, ni se alătură. Vorbea cu accent tipic bucureștean. Îmi spune însă că e originar din Banat. Elogios cum nu se mai poate. Și el la fel. M-au ținut așa aproape douăzeci de minute. I-am întrebat și mi-au răspus. Nu numai ei, dar și cunoștințele lor, toți vor neapărat să candidez. Potrivit ultimului sondaj METRO, calitatea cea mai cerută de electoratul român e cinstea. Și aici nici un alt candidat nu se apropie de mine. Când așteptam la barieră eram salutat tot timpul și mulți mă agrăiau.

Sâmbătă, 9 Octombrie 1999

La plimbare cu Ileana în Parcul Herăstrău. Zi excepțional de frumoasă cum numai în România ai. Soare, lumină magică. Frunzele au început să cadă. Nu mai e cald, dar nici rece. Oriunde ne-am dus, lumea m-a salutat. Vreo sase, șapte persoane mi-au menționat apariția la televizor și mi-au urat

succes. E clar că unii au deja impresia că și eu voi candida. E bine, chiar dacă nu voi face-o.

În micul pavilion cu picturi, o expoziție a mai multor pictori. Mi-au plăcut florile pictoriței Vulpe. I-am spus-o doamnei de serviciu, care, încântată, m-a informat că ea însăși e pictorița Vulpe! Ar trebui să cumpăr ceva produs de ea. Mi-a adus aminte de florile lui Luchian. Aș vrea să le compar.

Printre mulții „admiratori" - căci așa trebuie să-i categorisesc din modestie (o să explic mai jos de ce le spun „admiratori") - a fost și un tânăr cuplu cu o fetiță, să tot fi avut trei ani: „V-am văzut la televizor. De asta avem nevoie, cineva care să ne spună adevărul. Și să aducă Occidentul în România". Am mai vorbit... Deodată, el îmi spune interogativ: „Dar Regele ce face?" Sunteți monarhist? „Nu chiar. Aș vrea să știm dacă mai vrea să revină". Asta nu știu. Nu pot să răspund. Dar Regele e un foarte bun român. În acest moment, băiețelul, cu care deja strânsesem mâna și care mi-a spus cum îl cheamă, zice: „Noroc", sau cam așa ceva, relativ incoerent, pentru mine. „Vă dorește noroc", îmi spune tatăl. Da, îți mulțumesc, i-am zis, și l-am ridicat în brațe.

Mai mare plăcere nu-mi putea face. Candidez sau nu, episodul din această plimbare în Parcul Herăstrău trebuie să fie de bun-augur!

Îl caut pe Dinu Daponte să-l invit la prânz. Imposibil să dau de el.

Începem masa devreme, căci vroiam să mă odihnesc puțin înainte de a merge la programul Marinei Almășan. Astăzi, Petrică șoferul meu, a împlinit 25 de ani. I-am dat liber cum era normal. Și i-am dat și un ceas frumos deșteptător, căci de multe ori sosește la serviciu cu întârziere! Aranjasem cu Călin Husar să vină cineva de la Tipografie să mă ducă la Clubul „Why Not", unde Marina organizase spectacolul. N-a venit la timp. Mi-am comandat un taxi. Pe parcurs am primit două telefoane să mă implore să sosec la timp pentru că Marina ține să-i prezinte pe toți invitații la începutul programului. Întâmplarea face că și taxiul întârzie. În fine, vine alt taxi după ce le telefonez și sosesc pe la orele 14.20. Mă așteptau la intrare. Am alergat cu tipul care-mi pregătea intrarea. Ajung tocmai când o cântărcață - dizeuză, i-aș zice - foarte voluminoasă, urma să fie anunțată. Lângă mine - eram în culise - cine altul? Ilie Năstase. Ne-am îmbrățișat etc. Intră Ilie. Mare ovație. Îmi vine mie rândul. Mai erau reprezentantul Ambasadei SUA, Madame Valmy, Ion Cristoiu, Ilie Năstase și eu. Programul continua, bineînțeles. De îndată ce m-am așezat la locul meu, Ilie îmi spune: „Mă așezasem în locul unde stați dumneavoastră, dar Cristoiu mi-a cerut să mă mut, pentru că nu vrea să stea alături de Ion Rațiu".

Programul lung, dar interesant. Mi-am adus și eu contribuția, nu special de interesantă, dar am avut ocazia să-l enervez pe Cristoiu. Când a vorbit el, a spus și ceva pozitiv despre America. Am luat microfonul și am zis: Sunt încântat să-l aud pe Ion Cristoiu vorbind bine despre Statele Unite.

Cristoiu a cerut dreptul la replică. Nu știu exact ce-a spus, căci nu i-am dat

suficientă atenție. Dar efectul s-a văzut. Cristoiu a ieșit șifonat iar Statele Unite, cărora le era dedicat programul, au ieșit bine.

Ilie Năstase, cu care am vorbit mult în cele peste două ore de stat alături, mi-a dat cartea lui, *Tie-Break*, cu o frumoasă dedicație:

„Pentru Domnul Rațiu, prietenul meu.
Cu cele mai alese sentimente.
Vă rog candidați
Pentru toți
Românii
Adevărați"
I. Năstase".

Evident, mi-a făcut mare plăcere.

Ilie mi-a zis: „Domnule Rațiu, cum vă mențineți așa. Tare-aș vrea să arăt ca dumneavoastră la vârsta dumneavoastră". Simplu, i-am răspuns râzând, jucând foarte mult tenis, toată viața. A râs și el, care a jucat de zece mii de ori mai mult tenis decât mine, dar nu arăta fabulos, deși n-are mult peste 50 de ani. Mi-a dezvoltat teoriile lui. De ce n-a fost ales Primar. De ce trebuie să candidez. De ce românii din țară nu vor să-i accepte pe cei care au trăit în Occident, cei care au o situație și care ar putea să realizeze ceva în țară. Da, vorbește limba mea!

Seara foarte liniștită. Ileana se culcă, eu vizionez meciul cu Lichtenstein. Mi-a plăcut. Dominație totală, dar nu măcel. Așa e bine. Don't hit the guy who's down".

Înainte de cină, vine doamna Profesor Elisabeta Moldoveanu la cererea ei insistentă. Ea are un manuscris acceptat de Editura Muzicală. Vrea sponsorizare. Am avut așa de multe astfel de cereri că a trebuit să refuz. E vorba de muzică populară din Nordul Transilvaniei, din Bistrița-Năsăud. I-am spus că nu refuz definitiv. Să mai vedem. Dar acum nu poate să aibă prioritate. A fost totuși foarte dezamăgită. Mă doare inima, căci aș vrea să-i pot sponsoriza pe toți acești truditori în prezervarea moștenirii noastre culturale.

Duminică, 10 Octombrie 1999

Mă scol devreme și scriu. Ajung în sfârșit să termin înaintea sosirii lui Petrică, la 7.45. „N-am dormit toată noaptea, îmi spune, doar numai o dată împlinesc 25 de ani". Era nebărbierit, dar e tânăr, nu pare prea obosit și nu mi-am făcut griji cu el la volan.

Am dus-o pe Ileana la Gara de Nord. Ne-a rămas destul de mult timp să luăm o cafea la McDonald's. Lumea m-a recunoscut imediat. Am dat și autografe. Am scris în „Cartea de Aur" și am prins trenul la timp. Ileana pe care am lăsat-o liberă tot timpul, radiază. Pare încântată de vizita ei la București. Până azi-dimineață, habar n-aveam că suferă grav de artritism. Are abia 20 ani. Câteodată natura e nedreaptă.

Pe peron, același lucru. Saluturi, încurajări, declarații de susținere. Destul ca să-ți sucească capul.

Luni, 11 Octombrie 1999

Curând după 8.30 dimineața - era ora fixată - vine prof. Dumitru Suciu de la Cluj. El, împreună cu un coleg, urmează să scrie istoria familiei Rațiu. Ambii sunt specialiști în materie. Ei vor să reveleze cinci personalități, trei din secolul trecut și doi din al 20-lea: pe Basiliu Rațiu, pe Ioan Rațiu, profesorul de la Blaj, și pe Ioan Rațiu, Memorandistul. Din secolul nostru vor să se ocupe de Viorel Tilea și de mine. Sunt de acord, dar eu aș fi vrut ca să înceapă de la început, dacă e posibil. Să înceapă cu acel Toma din secolul al XIV-lea, care a primit diploma de Nagylak de la Regele Sigismund, cu obținerea titlului de Tövis, cu reînnoirea titlului în 1625, cu participarea activă și mai ales financiară la Unirea cu Roma, cu Nicolae Rațiu, cel care l-a împărtășit pe Horia în Februarie 1785 și cu alții mai puțin cunoscuți, dar foarte buni români: bunicul meu, preotul Nicolae, și tatăl meu, Augustin, de exemplu.

Însurățelul, cel care a primit 1000 de lire de la Fundația din Londra, ca să-și facă operația la față, mi-a telefonat să-mi mulțumească. Nu sunt mulți care mulțumesc. Mi-a făcut plăcere.

Doina Bâscă îmi telefonează despre performanța lui Ion Mircea Pașcu la Seminarul NATO despre „Dezvoltarea în Parteneriat", care a avut loc la Chatham House, în zilele de 7-8 Octombrie. De ce nu m-am dus și eu. Pașcu, îmi spune Doina, a făcut o impresie foarte proastă. De ce nu m-am dus? Pentru că Diaconescu și cu Roman mi-au luat șefia Grupului parlamentar român la NATO. Simplu!

Cotidianul sub semnătura lui Radu Tudor (?) îi aduce elogii lui Pașcu.

Cotidianul 11.10. 99: „*Toate acestea sunt un semn evident că în calitatea sa de membru al conducerii PDSR, Ioan Mircea Pașcu a fost izolat cu succes de actuala guvernare pe undeva prin cele mai importante cercuri de putere mondială. Și suntem siguri că tot pe acolo va mai fi izolat până va reveni la putere pe unul din cele mai importante posturi în administrație, după câștigarea detașată a alegerilor de către formațiunea politică din care face parte*".

La 12.00 fix, la „Radio 21", operațiunea lui Ghibernea. Mi-a luat interviul un tânăr, George Zafiu, care-mi spune că în 1990 era copil și mă admira în ciuda iritației părinților lui. Avea afișul meu galben în fața patului, până când „a dispărut" într-una din lipsele lui de-acasă.

Interviul-show a durat până la orele 14.00. Întrebări și răspunsuri, muzică, buletinul scurt de știri și, mai ales în ultima oră, întrebări de la ascultători. Din toate s-a degajat o mare simpatie pentru mine și o insistență foarte puternică pentru a mă determina să candidez la Președinție. Bineînțeles, n-am marșat, dar am lăsat ușa deschisă. „Radio 21" e pentru Iliescu, dar Ghibernea

mă apreciază foarte mult. Mă întreb până unde va merge? Sau dacă l-a surprins neplăcut rezultatul participării mele la program. De fapt, el m-a invitat insistent să iau parte. A ținut să mă însoțească până jos. Mi se spune că „Radio 21" merge foarte bine. Se aude în 14 mari orașe din România. Inclusiv în Turda, a ținut să mă informeze.

Marți, 12 Octombrie 1999

Deputatul Lădariu descrie huliganismul maghiar de la Miercurea Ciuc, la meciul de hockey pe gheață al echipei locale cu Steaua București. N-a fost numai vacarm și scandal, s-a aruncat cu obiecte în teren. Deputatul Nicolae Leonescu, PRM, face o intervenție similară. Au dreptate. Extremiștii maghiari fac mare rău ideii de reconciliere națională.

Vida-Simiti: Atacă faimosul Manual de istorie pentru clasa 12-a.

Vine Tibi Dekany. Îi aranjez situația așa fel încât să beneficieze la maximum. Va rămâne cu Senatorul Nicolai și va deveni și colaboratorul meu. În felul acesta îi voi putea da un salar lunar. Pe urmă vom vedea. Adică după terminarea vacanței parlamentare de iarnă, după 1 Februarie 2000. El e gata să vină la București și voi avea nevoie de el dacă voi candida.

Englezii au venit în vizită oficială la Comisia noastră de Securitate. Cunosc mai mulți dintre ei, dar n-am numele lor la îndemână, decât cel al lui Alan Beith, liberal-democratul. Tom King, șeful delegației, sosește abia azi după-amiază. Eu am apărut abia la prânzul lor în Restaurantul rustic. Conversație la patru mese mici. Nici pe ai noștri nu i-am identificat, dar îi cunosc bine pe toți. Trebuie să mă uit la lista participanților. Tom King, fostul Ministru al Apărării, n-a apărut cât am stat eu cu ei. Ovidiu Petrescu, PDSR-istul cu care mă înțeleg foarte bine, a fost la aceeași masă cu mine parte. Așa gras cum e face impresie bună și vorbește bine englezește. Atașatul de presă al Ambasadei, Alison Becket, a însoțit delegația. Mie-mi place femeia asta, politic vorbind!

Sosesc cu mică întârziere la Casa Scriitorilor. Mă așteptau Ulici (Președintele) și Senatorul Paul Ghițiu. Discuția detailată, dar oarecum monolog al lui Ulici. Mai intervenea și Ghițiu. Eu tăceam și ascultam.

Ulici mi-a explicat că a reușit să închirieze Casa Vernescu foarte bine unei firme israeliene și a deschis deja nouă librării-cafenele. Au venituri de miliarde. Dar au și mari obligații față de nenumărați scriitori care, altfel, ar muri de foame. Dau în fiecare zi 300 de mese gratuit. Apoi, suplimentează pensia scriitorilor care, în marea lor majoritate, sunt comuniști și n-au alte surse de venit.

Mi-au explicat, amândoi de data asta, că au format Partidul de Dreapta, cu Vosganian, Iorgulescu și mai nu știu cine. În fine, mi-a vorbit Ulici în special de *Cotidianul* care, sub conducerea lui, ar ajunge la 100.000 exemplare și o ținută democratică exemplară. N-am reacționat decât să arăt că mă interesează ce-mi spun. Urmează ca în decurs de două săptămâni să-mi prezinte un

plan detaliat.

Mi-am adus aminte cam târziu că Niță trebuia să vină să mă vadă la orele 4.00. Crețu mi-a telefonat să-mi spună că ar vrea să vină și el. Sigur că da, i-am zis. Am căutat să-l sun pe Niță, fără rezultat. În fine, sosesc acasă la orele 4.38 p.m. exact după ceasul meu. Mă așteptau în fața porții: Niță, Anișoara Bindea și Iulian Crețu. Le-am dat un pahar de vin, ca de obicei, ei mi-au adus o sticlă de vin PREMIAT și un frumos trandafir roșu. Niță a fost la Bistrița - Năsăud, Suceava, Piatra Neamț. „Vă jur, domnule Rațiu... etc. etc.". Îmi spunea același lucru, într-o varietate de versiuni. Că oriunde s-a dus, când le-a pomenit că eu voi candida, a găsit entuziasm, nu numai aprobare.

La fel și Crețu. El mi-a vorbit de publicația pentru copiii supradotați în care eu apar de două ori. El îmi spune deja domnule Președinte. Nici o îndoială în mintea lui. Doar să candidez. Voi câștiga sigur. Nu este altă alternativă.

La 6.00 seara mă duc la Operă unde Ambasadorul Spaniei dă o recepție urmată de un concert de muzică spaniolă. Foarte multă lume. Nu numai românii, dar și diplomații, inclusiv gazda, mă întreabă când îmi anunț candidatura. În București nu există secrete!

Mercuri, 13 Octombrie 1999

Sunt în avionul pe care l-am luat la Zürich ca să ajungem la Tirana.

Ziua a început foarte devreme, la 4.30 dimineața, ca să fiu precis. Nu intenționat, dar probabil multiplele mele obligații la ora aceasta și perspectiva de a vizita o țară din Europa pe care încă n-o văzusem nu m-au lăsat să dorm. Îmi pare bine. Am reușit să pun la punct problemele restante la București, să mă împachetez, să-mi fac toaleta și dușul rece de dimineață obișnuit și să prind avionul la timp.

„Domnul Gherman a trecut deja", mă informează omul ce opera serviciul de securitate electronică. Într-adevăr, Oliviu Gherman era deja la poarta de îmbarcare, ca de obicei cu SPP-ul lui. Apropo de SPP: eu nu cer niciodată un astfel de însoțitor. Roman întotdeauna o face. O face și el și mă întreb de ce? În definitiv cheltuiesc banii țării!

Până la Zürich împărțim o banchetă, cu un loc liber între noi. Loc plin de ziare. Am luat eu multe: *Neue Züricher Zeitung, The Financial Times, International Herald Tribune, Le Figaro* și inevitabil *Cotidianul*, pe care eu l-am adus. M-a amuzat și încurajat nespus faptul că Oliviu a citit în primul rând și amănunțit *Cotidianul*. N-am putut vorbi prea mult. Oliviu, după citirea *Cotidianului*, a luat NZZ și a adormit.

Am avut trei ore de așteptat în Zürich. În Restaurant, fără să-i previn, le-am adus o sticlă de șampanie Taitinger. Eram patru: Oliviu, eu, însoțitorul SPP și Prim-Secretarul Economic al Ambasadei din Berna care ne-a primit. Adevărată surpriză. Toată lumea mulțumită

Sosește și fiul lui Oliviu, Mihai, de la Geneva. A fost acolo la „Convenția Telecom 99". Mihai Gherman, un tânăr de 35 de ani, impresionant, cu barbă, e Managerul Adjunct al unei societăți înființate acum șase ani, care a ajuns să aibă 800 angajați. Mare succes. Mihai îmi spune că lumea care lucrează practic în economie se întreabă de ce nu iau parte activă. Deși tatăl lui era numărul doi în Partidul lui Iliescu, FSN, apoi PDSR, el m-a votat pe mine în 1990 și mă susține și acum. La întrebarea mea directă, dacă să mai candidez, mi-a răspuns: „Sigur că da. M-aș încadra și eu în acțiune și ca mine sunt și alții din generația mea".

În avionul spre Tirana am stat alături de un băiețaș de doi ani, care zbiera și plângea tot timpul. Mama lui, săraca, nu mai știa ce să facă. Ba-i dădea biberonul, ba jucării. Pe toate le arunca. Am descoperit că țâța biberonului nu funcționa cum trebuie. I-am făcut o gaură mai mare cu o cheie de-a mea. În fine, eram pe post de bunic. Calm, mai puneam mâna pe piciorușul lui. Băiețelul, foarte frumușel, s-a liniștit. Maică-sa îi vorbea în albaneză. Dar veneau din Buffalo, New York. Evident, erau obosiți morți.

După aterizare, Gherman care era imediat la spatele nostru, mi-a zis: „Te-am urmărit. Ești formidabil". Dacă m-ar admira tot atât pentru politica mea, ar fi ceva!

După Brindisi am trecut Adriatica. Albastrul mării se schimbă bursc și foarte distinct într-un verde deschis, în apropierea coastei albaneze. Munți la orizont.

În aeroport o bramburească de nedescris. Toți ne luptăm cu bagajele, căci trei avioane au aterizat cam deodată. Foarte mulți delegați la seminarul nostru.

Joi, 14 Octombrie 1999

Subiectul seminarului Rose-Roth este „Asigurarea Păcii în Sud-Estul Europei. Au vorbit pe rând Președintele Parlamentului Albaniei urmat de Javier Ruperez, Președintele actual al Adunării Parlamentare NATO. Platitudinile obișnuite. Apoi Primul Ministru Pandeli Majko, foarte tânăr, bună personalitate. În fine, Ministrul de Externe, Paskal Millo, singurul care s-a aventurat dincolo de declarațiile obișnuite: democrație, prosperitate, susținerea NATO, colaborare cu vecinii etc. Millo a spus clar că Albania nu urmărește crearea Albaniei Mari.

A urmat perioada de întrebări și răspunsuri. Din nou, răspunsuri evazive la toate întrebările. Oliviu Gherman a pus o întrebare bună: dacă Opoziția din Albania susține politica externă de guvernământ.

Spre sfârșitul perioadei am vorbit și eu: Colegii meu au pus diverse probleme legate de subiectul nostru. Eu aș întreba care e poziția Guvernului albanez? Ce vrea în Kosovo? Ministrul de Externe a declarat că nu vreți o Albanie Mare. Atunci ce? Susțineți un Kosovo independent, un Kosovo cvasi-independent, susțineți continuarea Federației Iugoslave, sau un Kosovo sub

mandatul Națiunilor Unite? Nici Primul Ministru și nici Ministrul de Externe n-au dat un răspuns clar. Au scăldat-o. Da, ei vor colabora pentru soluționarea problemei și forma care va fi adoptată rămâne să fie stabilită în viitor.

După pauză vorbește Prof. Adam Roberts, Professor of International Relations at Oxford University. Remarcabil de bine, stimulant.

Eu am luat primul cuvântul. Și pentru că fusesem încurajați să facem un comentariu, am vorbit de nevoia de a defini drepturile omului în noua interpretare. După primul război mondial drepturile omului au fost definite prin auto-determinare. După al doilea război mondial, treptat s-a ajuns la definirea drepturilor minorităților etnice în interiorul fiecărui stat deja definit prin autodeterminarea majorității. Se merge acum spre o interpretare mult mai profundă. Adică spre drepturile omului împotriva autorității statale, indiferent cărui grup individual aparține. Astfel se poate vedea un progres spre legitimarea intervenției NATO pentru a afirma dreptul umanitar. Am menționat și faptul că acest drept de a interveni, fără mandat explicit din partea Națiunilor Unite, sau a OSCE, a fost exprimat, pentru prima dată, la seminarul Rose-Roth din Edinburgh, în toamna 1998.

După-masă, Ambasadorul nostru la Tirana vine să ne ia cu mașina. Mergem la Durres (Durrazo), portul Capitalei. Tot drumul, circa 18 km, presărat cu mașini abandonate. Un fel de cimitir, greu de descris. Mi s-a explicat că oricine poate introduce mașini în țară, fără nici-o formalitate, ceea ce a atras aici toate mașinile furate din Europa.

Am văzut și Portul care nu e impresionant și ne-am plimbat cu mașina pe malul mării. Restaurante, hoteluri, vile, una după alta, se pare că toate aceste construcții au apărut în ultimii șase ani! și sunt construite fără nici un titlu asupra terenului. Fiecare a luat ce a putut. Cu bani negri, fără îndoială. Ambasadorul ne spune că o bună parte din acest litoral e proprietatea statului francez, încă din secolul al XIX-lea. Tot felul de procese sunt în curs. Cum se vor descurca, doar Dumnezeu știe!

Seara, ni se dă o cină la restaurantul „Diplomat" din hotelul cu același nume. Noi ne-am așezat la masă cu cei doi moldoveni, Sergiu Burcă și Andrei Onea. Ceva mai târziu a venit și Președintele Organizației albaneze pentru NATO, A. Moisiu, și Samantha de Bendern, Press Officer-ul Adunării Parlamentarilor NATO. Fată frumoasă, deșteaptă, plină de vervă.

Vineri, 15 Octombrie 1999

În partea întâi a Sesiunii de dimineață a fost rândul albanezilor kosovari. Hașim Thaci și Agim Ceku. Primul e un fel de Prim-Ministru sub titulatura de membru al Consiliului de Tranziție din Kosovo. E înalt, circa 1,82 m, bărbat frumos. M-a făcut să mă gândesc la Corneliu Zelea Codreanu. Mare lucru n-a spus. Platitudini admirabile, pozitive. Al doilea, Ceku, e comandorul

„Corpului de Protecție Kosovo", adică fosta armată de eliberare a kosovarilor. Și el înalt, mai solid decât Thaci, cu un început de chelie. După cafea, a urmat Bodo Hombach, coordonatorul Pactului de stabilitate în Sud-Estul Europei. Nu rău, dar fără a da amănunte despre efortul economic ce trebuie făcut.

Am intervenit și eu pentru a-l întreba pe Thaci care sunt relațiile lui cu Rugova. Răspunsul: El a lipsit din Kosovo o bună bucată de timp. Dar este șeful unui partid din Kosovo.

După-masă am făcut o excursie la Kruja, unde e ruina castelului Skanderberg. Acum e un muzeu modern, completat acum 17 ani, arhitecta fiind fiica lui Enver Hogea. Panorama de la această altitudine de 605 metri deasupra mării e fabuloasă, deși cam multă ceață la orizont.

Recepție la Ambasadorul SUA, Joseph Limprech. Reședința e într-un fel „compound": 14 edificii pentru personalul american. În vârful colinei e casa Ambasadorului. Ca să ajungi acolo trebuie să treci printr-o serie de obstacole, printre care autobuzele noastre, prea lungi, nu s-au descurcat.

„L-ai văzut pe pro-consul?", m-a întrebat Loïc Bouvard cu umorul lui gallic. Da, cam așa mi s-a părut și mie. Americanii domină aici. Ar trebui să zic: și aici.

Aproape tot Guvernul albanez a fost prezent. Nu i-am căutat. Era prea multă lume într-un spațiu foarte mic. M-am retras la o masă separată pe terasa care domina zona recepției. Moldovenii au venit și ei acolo. Apoi și alții. Seara m-am dus la culcare, deși colegii mei din diversele delegații parlamentare au luat cina împreună și-au tras un chef - cum mi s-a spus a doua zi.

Ultimele zile marcate de lovitura de stat din Pakistan. Interesant însă, că n-are mare ecou aici. Problemele Balcanilor sunt într-adevăr mărunte, dominate de balastul unei istorii pline de suferință.

Sâmbătă, 16 Octombrie 1999

Loïc Bouvard ia Președinția ședinței. Primul vorbește Mark Thompson, autor al mai multor cărți asupra acestei regiuni. Subiectul intervenției lui: „Rolul mass-media". Din păcate, nu se concentrează asupra manipulărilor în timpul conflictului din Kosovo. Asta m-ar fi interesat. A vorbit mai mult teoretic.

Am luat și eu cuvântul. Am arătat că în timp de război presa e manipulată. Ba, mai mult, începând cu primul, *Times* din Londra, în secolul al XVIII-lea, ziarele n-au fost obiective. M-am folosit de ocazie să afirm sprijinul meu total pentru NATO.

Generalul francez Marco Tartanville, care e Comandant-adjunct al KFOR, a făcut o prezentare a situației cu totul excepțională. Impresionant. Interesant că, la întrebări și răspunsuri a subliniat faptul că trupele rusești sunt foarte bine, obiective: au împușcat trei kosovari care au acționat șovin în țară.

Eram la masă pe terasa hotelului Europark. A venit Mark Thomson. Mi-a adus cartea lui *Forging war - The Media in Serbia, Croatia and Bosnia*

Hercegovina. Ni se alătură și Adam Roberts, care-mi spune: „Dumneata ești cel care ni l-a luat pe Charles King. Noi am fi vrut să rămână în Oxford". Glumea. Și el e impresionat de activitatea lui Charles la Georgetown. După masă e rândul albanezilor din Albania. Vorbesc Veton Surroi, doamna Edita Tahiri, reprezentanta lui Rugova, Gene Ruli și Artur Kuko, Artan Hoxha, șeful delegației albaneze la NATO. Mai clar decât kosovarii: vor independența provinciei, chiar și sub mandat internațional.

Seara, plăcută recepție dată de Parlamentul albanez chiar în sufrageria hotelului, golită de mese. Loïc Bouvard, Samantha de Bendern, moldovenii, foarte prietenoși. Ultimii au mers până la a afirma că unirea Moldovei cu România trebuie să vină.

Duminică, 17 Octombrie 1999

Ambasadorul nostru vine cu două mașini. Facem întâi un tur pe jos până în piața Skanderberg. Peste tot clădiri în stil mussolinian, cu „fascia" încorporată cumva vizibil. Frumoase clădiri, toate guvernamentale. Ne-am dus apoi să vedem străduțele pline de dughene, tarabe etc. Pe stradă mișună o mulțime greu de descris. E ca într-un oraș din Orientul Mijlociu. Aici e traficul cu droguri, suntem informați.

Ieșim puțin afară din oraș. Munți peste tot. Luăm un pahar la un frumos restaurant, impozant chiar, cu trepte largi de marmură, mese pe terasă sub umbrele elegante. Apoi la aeroport.

Luni, 18 Octombrie 1999

Ioan Curtean de Hondol vine la mine cu Marian Munteanu. Sunt expliciți gata să intre în acțiune. De Hondol vorbește de colectarea a 15 milioane de dolari pentru campanie. Eu cred că 3 milioane ajung. Munteanu e sigur că va putea mobiliza tineretul și este exact ce ne trebuie.

Marți, 19 Octombrie 1999

David Funderburk e în România. Constantinescu i-a dat o mare decorație. E normal. Organizația lui David are contract de Public Relations cu Guvernul român.

Evenimentele din Timor au puțin ecou în România. Nici vizita lui Jiang Ze Min în Anglia n-are mai mare. Suntem introvertiți. E frig, plouă foarte mult și nu s-a dat căldură în blocuri. „Mai rău ca pe vremea lui Ceaușescu", e remarca cea mai curentă.

Dau un interviu la Radio despre Uniunea Europeană. Arăt că invitația lansată nouă, la 13 Octombrie, nu e pentru începerea negocierilor. Suntem doar nominalizați alături de Bulgaria, Letonia, Lituania, Malta și Slovacia.

Miercuri, 20 Octombrie 1999

Vine Iosif Urcan. E foarte categoric, el poate aduce în partid 500 de oameni de la întreprinderea lui și de la „ZAREA". Se gândea să-i ducă la PUNR, „pentru că toată țara e dezamăgită de PNȚCD". Dar el va merge numai unde merg eu. Prestigiul meu nu e diminuat. E în creștere. I-am explicat cum stau lucrurile. Dacă vrea să mă susțină, să aducă pe acești oameni în PNȚCD. Nu să divizăm Partidul. Să-l cucerim pentru ideile noastre.

După el, vine Aristide Buhoiu de la Tele7abc. El e categoric. Trebuie să apar cât mai des în mass-media. Mai ales la Televiziune. Ar trebui să fiu văzut în public cu Hagman, faimosul J.R. din serialul american atât de popular la noi! Mă va susține. Trebuie să avem și un post de televiziune.

Apoi Ioan Curtean de Hondol cu Victor Crăciun. Evident, ultimul e foarte bun prieten cu Buhoiu, judecând după felul cum s-au îmbrățișat etc.

BCCC. Începem la ora 17.20. Întâi probleme organizatorice. Căldura. Lis: „Am cerut descentralizarea demult. Trebuie să încasez întâi ca să pot plăti la CONEL. Ministrul Industriei trebuie să rezolve problema. Blocajul e total".

Intrerupem ședința pentru a face declarații presei ca să prindem ediția de seară a Televiziunii.

Înainte de reluarea discuțiilor vine Ion Caramitru și Berza: Dacă nu avem 150 miliarde până mâine, toate activitățile culturale trebuie sistate: artiștii, scriitorii, muzeele, universitățile, totul va fi afectat. Pleacă Caramitru și Berza.

Problema Legii Funcționarului Public. Emil Constantinescu a fost avertizat că trebuie adoptată pentru Helsinki. „Las'că vorbesc eu cu ei și n-o să mai fie o condiție...", a răspuns Emil Constantinescu. Se discută destituirea lui Grecea și a lui Radu Sârbu. Grecea e acum consilier special pentru problemele de securitate națională; e omologul lui Dorin Marian (la Cotroceni).

La sfârșit, ultimul punct din agendă, ne informează Diaconescu, e scrisoarea-memoriu a 41 membri PNȚCD din Parlament. „îi dau citire": și citește scrisoarea redactată de Remus Opriș în care sunt atacat pentru că „Partidul nostru este atacat și denigrat" în *Cotidianul* și cere „penalizarea mea politică". Încheie apoi, sugerând să fac o declarație publică în care să arăt că ziarul nu mai e al meu și să scot numele meu, să nu mai apar deloc, nici ca Fondator, cum e acum, pentru că ai noștri sunt încurcați: nu mai știu ce să creadă.

Le-am explicat că știam de „memoriu" și de colectarea de semnături. Am continuat în rezumat, cam așa: *Cotidianul* n-a fost niciodată ziarul PNȚCD. Am vrut, dintru tot începutul, să fie un ziar independent... Am trecut în revistă performanța celor patru directori. Doina prea pentru PNȚCD și pentru mine, personal, Mărgărita la fel, Tia Șerbănescu, prea pentru Roman și PD, Cristoiu pentru Cristoiu și forțele de stânga, anti-democrat și anti-occidental, iar Diaconescu merge exagerat pentru PDSR. Trebuie corectată situația, dar în România e foarte greu să obții ceea ce s-a stabilit prin bună și clară înțelegere.

Le-am dat exemplul *Daily Express*, cu Lordul Beaverbrook și Michael Foot, combinație eminamente reușită și am reafirmat că nu mă ascund după deget: formal, ziarul nu-mi aparține mie, personal, ci, într-un fel sau altul, familiei mele. Deci pot să determin orientarea ziarului. Dar eu vreau un ziar independent, fără nici un fel de imixtiune din partea mea.

Au intervenit și alții. Ulm Spineanu, Pițigoi, Remus Opriș, toți ca să se plângă de atacurile nefondate împotriva PNȚCD-iștilor. Le-am pomenit „fericita frază" ce-am utilizat în campania mea electorală: „Voi lupta până la ultima mea picătură de sânge, ca să ai dreptul să nu fii de acord cu mine". Asta înseamnă democrație și asta stă la baza unei prese libere.

„Publică atunci memoriul acesta", îmi zice Diaconescu. Am ezitat și am vorbit de ce e bine și ce nu e bine pentru Partid. Au intervenit și alții. Am zis: Dați-mi-l. Dați-mi și lista semnăturilor, să public totul. „Trebuie să obțin acordul semnatarilor", reacționează Diaconescu alții.

S-a mai vorbit, dar nu s-a făcut nici-o propunere concretă, nu mi s-a sugerat nimic decât să mă leapăd de *Cotidianul*. Așa ceva nu pot să fac. Eu nu exercit cenzură, nu dau indicații, dar eu sunt și rămân Fondatorul acestui ziar.

Joi, 21 Octombrie 1999

La Parlament o văd pe Sanda Pralong. E cu Congresul presei românești din Diaspora. Nu putem sta de vorbă căci sunt încolțit de presă: „Dacă mi s-au pus condiții? Dacă trebuie să aleg sau nu?" Am răspuns că au fost discuții ca între colegi. Doar atât!

Am dat un lung interviu la Televiziunea canadiană. Iau o cafea cu soții Cepoi, acum din Las Vegas, în biroul Președintelui Comitetului pentru Diaspora, și-i strâng mâna lui Dumitrescu de la New York, dar nu mă alătur grupului din străinătate adunați în jurul unei mese cu bunătăți din Sala 1.

Pe la 5.00 seara vin DD și Călin Husar. Pun problema direct: Ce facem, publicăm memoriul sau nu? Eu am fost categoric pentru. Dan: „Da, pe pagina întâi, cu o fotografie a lui Opriș". Au apărat și pledat pentru obiectivitatea ziarului. N-am fost de acord: Suntem prea pentru PDSR și pentru șefii lor. Le dăm prea mult spațiu. DD a repetat că ar da tot atâta, sau mai multă publicitate CDR-ului, coaliției etc., dacă ne-ar ajuta cu material. Să ne dea dovezile contra PDSR-iștilor, și le vom publica. Ambii menționează că „ai noștri" nu ne dau nimic, nici reclame: de la FPS, CEC etc. *Cronica Română* și alte ziare primesc. Noi nu. Telefonez lui Diaconescu în prezența lor. Îi spun că vom publica, să-mi dea și lista semnatarilor. Da, dacă primește încuviințare.

Vineri, 22 Octombrie 1999

Mă trezesc foarte devreme, câteva minute înainte de 5.00 a.m. îmi place cum arată pagina întâi a *Cotidianului* cu două mari fotografii. Stânga sus

Opriş şi dreapta sus, Dudu Ionescu. Coincidenţă, căci Dudu apare pentru că a recunoscut greşeala ce a făcut când a cerut mărirea penalizării pentru delictele de presă. Dar e interesant că, prin această coincidenţă, ăştia doi - Opriş şi Dudu - apar împreună în ziarul meu. Ei sunt ciracii utilizaţi de Coposu împotriva mea tot timpul, începând din 1991, până a murit, în 1995. Dar ei au continuat să fie împotriva mea şi după aceea, fără încetare. Probabil, pentru că ambii sunt de sorginte comunistă, foşti UTC-işti.

Soţia lui Dinu Ţenovici îmi spune la telefon că s-au făcut toate analizele. Toate sunt foarte bune, doar că INR-ul la sânge e prea ridicat. Deci, trebuie să reduc doza de Warfarin. Îmi trimite sora de caritate cu fişele respective, care îmi explică totul. Într-adevăr, e remarcabil şi iarăşi coincidenţă! Am nevoie să ştiu că sănătatea mea e bună astăzi că vom avea prima întrunire a celor care vor să se angajeze activ ca să candidez la Preşedinţie anul viitor. Fără o sănătate bună nu se poate intra într-o campanie electorală în toată ţara.

Vin Grosu şi Fulger. Ultimul a fost cumnatul lui Coposu, nevestele lor erau surori. Ambele au murit în închisoare. Nimic nou, de fapt. Doar să-mi reafirme hotărârea lor de a susţine candidatura mea. De data aceasta, har Domnului! nu mai insistă să devin membru al Partidului lor PNŢ - (fără Lambru şi fără Gionea). Am avut grijă să-i fac să plece pe la 11.45. La orele 12.00 fix, de Hondol cu Victor Crăciun şi Doctorul Adrian Restian, „Medic de Familie", profesor la Universitate. Ceva mai târziu sosesc şi Marian Munteanu şi Iulian Creţu. Niţă îmi telefonează că va întârzia.

Începem discuţia şi stabilim foarte repede determinarea noastră de a merge pe această cale. Întâi ne trebuie un „studiu de fezabilitate". Prin sondaj să vedem ce priză am avea, care sunt liniile de acţiune etc. Apoi, prezentarea candidatului. Adică toate atuurile: venit din Istorie, cinste, experienţă, legături, prestigiu („singurul lord în Parlamentul român", a zis de Hondol), prestanţă, prezenţă fizică, personalitate, cunoaşterea limbilor majore astăzi. Paralel să prezentăm listele organizaţiilor care solicită candidatura mea. Până la sfârşitul săptămânii viitoare. Abia după aceea să fixăm anunţul, poate simultan în cele trei „capitale" româneşti (cu elicopterul, dacă nu altfel. Eveniment mediatizat). Cine lansează? Tineretul trebuie să joace un rol însemnat.

Vine cam pe la orele 13.00 Niţă cu Anişoara Bindea, fiul lui, Doctorul Horia Niţă cu soţia lui italiancă (ei locuiesc în Lugano). Ne aşezăm toţi zece în jurul mesei şi dezbatem problema în toate aspectele ei. Horia mi-a făcut o impresie excelentă. Bărbat viguros, chiar impresionant. Judecată limpede. Şi el ar fi vrut ca să intru în partidul lor, PNDC, dar a acceptat că e mai bine să candidez independent. „22 Octombrie va fi o zi memorabilă", zice el. Iar doctorul Restian spune şi el: „Eu am un sentiment puternic că se întâmplă ceva!"

După plecarea lor, pe la orele 3.00 p.m., dau să mănânc şi eu ceva. Atunci soseşte punctual Mihai Wurmbrand, cu soţia şi fetiţa lui. Uitasem de el.

Îmi vorbește de tatăl lui, Richard, pastorul închis de comuniști, are acum 90 ani și de fratele acestuia - Eliezar Rechez - fost ministru în Israel, ani de zile responsabil pentru strângerea de fonduri pentru Israel. „Trebuie să facem același lucru pentru România". Mihai e gata să-și asume responsabilitatea. În SUA sunt 20.000 fundații, 180.000 biserici. Prin ele se pot strânge bani. Constantinescu în periplul lui în America, n-a strâns nimic. De ce? Mihai spune că are exact vârsta lui, adică 60 ani.

Cristi Vaida îmi aduce știrea că Emil Constantinescu a fost huiduit la Cluj. O fi, n-o fi, n-are mare importanță, pentru că e sigur că și-a organizat și o galerie favorabilă lui. Măgureanu, spune el, e foarte aferat pentru că i s-a îmbolnăvit cățeluța. Slab motiv. Poate nu mai vrea să-l vadă pe Cristi. Cristi i-a văzut pe Senatorii PUNR Ciurtin și Crecan. Ei nu sunt pentru mine, dar nici contra.

Sâmbătă, 23 Octombrie 1999

Phil Bloom sosește la 9.00 dimineața, îmbrăcat pentru jogging. Îi povestesc ce s-a petrecut ieri. Phil ar prefera să fiu propus de un partid, totuși. Problema e care partid? PDSR, CDR, PD, ApR, toate s-au declarat deja. I-am explicat de ce e mai bine să candidez independent cu sprijinul societății civile, al tineretului și al pensionarilor. Apoi să vină și alte partide, cele minore. „It's going to be tough. a fost reacția lui. This is a great country. It needs a great leader. You could be that".

Am discutat amănunte. El e gata să se ocupe de organizarea biroului pentru alegeri. „It will only take me a day to do it", mi-a zis când mi-am exprimat îngrijorarea. Mi-a arătat, apoi, pliantul pentru „Romanian Defense Symposium" pe care-l organizează la București, între 5-9 Decembrie. Conferențiarii vor fi George W. Bush, Guvernatorul statului Texas, James Rosapepe și Radu Sârbu.

Am discutat apoi posibilitatea de a achiziționa postul TV „PRIMA", care are bătaie pe toată țara. El e gata să depună cauțiunea, dacă mergem împreună. Achiziționarea se poate face cu foarte puțini bani. Datoriile PRIMA se vor șterge. Chestiunea e cine vrea un post de TV? „I don't want it. I only buy companies to sell them at a profit". Cine e gata să administreze PRIMA? Dacă o vreau, Phil merge cu mine. Trebuie să știm cât ne costă ca să funcționăm. Să plănuim și să eșalonăm pierderile. Să aflăm cât ne costă pe lună și ce perspective avem. Mi-a vorbit de globalizare. Astăzi poți să faci un post de TV pentru lumea întreagă de aici, din România. Ted Turner a dovedit că se poate cu CNN, după el au venit alții. S-o facem și noi din România!

După plecarea lui am vorbit cu Nicolae. Suntem de acord să încercăm. Să ni se dea cifrele costului de producție - adică finanțarea operațiunii. Vom decide atunci. Pentru o campanie electorală cu șanse de reușită, trebuie să avem un post de TV.

După masa, la 3.30 vine Mel Opotowsky cu soţia şi cu Florin Pasnicu, Directorul „Centrului pentru Jurnalism Independent", organizaţie finanţată de americani. Opotowsky reprezintă „The Knight International Press Fellowship Program". Vizita lor a fost organizată de Marcela Feraru. Ei sunt gata să contribuie la ameliorarea ziarului. În primul rând, să schimbăm prima pagină. Aşa, ruptă în două, cu partea de sus numai fotografii senzaţionale, nu merge. Prea puţin text în interior referitor la această jumătate de pagină tipică pentru un „tabloid". Restul ziarului e serios. Am discutat şi posibilitatea ca eu să candidez din nou la Preşedinţie. Pasnicu a luat broşura „Campaign 2000, Ion Raţiu For President", care se găsea pe măsuţa din salon. E confidenţial, i-am spus, când l-am văzut răsfoind-o. Mi-a dorit succes. Voi păstra legătura cu Pasnicu, care este omul lor în România.

Duminică, 24 Octombrie 1999

Urcan apare pe la orele 11.00 a.m. El îmi spune că ne aduce vreo 500 noi membri în PNŢCD. Vrea să mă alătur lui la achiziţionarea întreprinderii „ZAREA" (vin, şampanie etc.). Îi spun, ca tuturor celor care vin cu astfel de propuneri, că nu intru în afaceri în România. Voi căuta să-l ajut să găsească investitori străini, dacă afacerea e sănătoasă. În această întreprindere, spune el, ar fi cei 500 de potenţiali noi membri ai Partidului nostru.

Sosește Elisabeth.

Atât *Evenimentul Zilei* cât şi *Naţional* au publicat Scrisoarea celor 44. (Se afirmă că trei deputaţi PNŢCD s-au alăturat celor 41, câţi au fost iniţial.) Evident, e opera lui Opriş. El a dat informaţiile, deşi la BCCC ne înţelesesem să păstrăm confidenţialitatea discuţiilor asupra *Cotidianului*.

Mi s-au luat şi interviuri. De la Timişoara şi Arad. Am fost corect. N-am atacat.

După cină, vine Dan Fornade cu Silviu Dragomir. Fornade e din Montreal. E directorul ziarului *Luceafărul*. A pregătit materialul pentru 14 volume de „Who's who" al lumii româneşti. Personalităţile trecutului şi cele de astăzi. Vrea să-l finanţez să le publice. A propus acest lucru şi lui Emil Constantinescu şi Guvernului (Ion Caramitru). I s-a oferit 10.000 de dolari. El a cheltuit până acum 120.000! Pentru publicarea acestor volume are nevoie de bani mulţi. L-am felicitat. În principiu voi contribui şi eu. Dar nu acum. Astăzi altele sunt priorităţile. Depinde ce se va întâmpla la alegeri.

Mă întreabă de ce n-am fost la „Forumul Presei Române de Pretutindeni" care a avut loc la Bucureşti şi Sinaia, săptămâna aceasta. Au fost primiţi de Constantinescu. Simplu, pentrucă n-am fost invitat. Îmi spune că el a menţionat rolul meu „second to none" în presa exilului etc. (a fost şi el la Geneva la 20-21 Mai 1984). A făcut-o în plină şedinţă. Mi-a luat apoi un interviu destul de amănunţit. Să vedem ce va publica.

Luni, 25 Octombrie 1999

Glăvan, Președintele Sub-Comisiei pentru Diasporă, mă cheamă să-l văd pe Cepoi. El era proprietar de case în Los Angeles. Acum a vândut tot și s-a mutat la Las Vegas. Îmi închipui că și aici are ceva spectaculos, căci așa e stilul omului.

După-masă, în sala grupului PNȚCD (Mihai Viteazul). Trei membri ai „Romanian American Council - Nicolae Popa, din Pico Rivera, Liviu Petrila, din Highland și Mircea Popescu (Președintele) din Costa Mesa, mă așteptau ascultând cele ce se petreceau la ședința grupului parlamentar PNȚCD, condusă de Gabi Țepelea. S-au ridicat și-au venit la mine. Nu s-a produs nimic deosebit, dar gestul lor n-a trecut neobservat, mai ales entuziasmul cu care m-au întâmpinat.

Veneau de la ședințele Congresului presei române din exil - din Diasporă, ar trebui să zic. I s-a dat multă importanță. Constantinescu le-a vorbit!

Marți, 26 Octombrie 1999

Știusem că se va întâmpla încă de aseară. Călin Husar mă informase că voi fi atacat brutal de Sorin Roșca-Stănescu în *Ziua* lui. Dar nu m-am așteptat la ce am citit. Mă deplânge pentru că am pierdut rușinos. Mă face agentul lui Măgureanu și pe Nicolae îl vede în ghearele Moscovei, pentru că soția lui e ucraineancă și vorbește mai mult rusește în casă.

Toată dimineața cu Urcan la ZAREA. Mare întreprindere. Și-a pierdut piața în Răsărit, dar cererea internă rămâne impresionantă. Funcționează numai în profit. Urcan vrea să mă convingă să achiziționez eu întreprinderea. Am fost primit acolo excepțional. Ceea ce m-a mișcat cel mai mult a fost faptul că doamna Carmen Ivan, născută Mureșan, m-a întâmpinat cu o veche fotografie a liderilor PNȚCD. Nicolae Adamescu, directorul comercial, extrem de prietenos.

Dacă datoriile mari acumulate din cauza penalităților etc. sunt șterse, achiziționarea poate să fie foarte profitabilă. Să vedem pe cine-l pot sfătui s-o facă. Eu tot nu vreau să intru în afaceri în România.

La prânz, la recepția dată de Ambasada austriacă. Ca de obicei, o fanfară. Îmbrăcați ca niște austrieci, când le-am vorbit am aflat că-s români și nu știu nemțește. Am râs bine cu ei.

Miercuri, 27 Octombrie 1999

Înregistrăm un interviu la Radio România Actualități, cu Adrian Năstase. Ne contrazicem mult pe parcurs, dar la urmă Năstase vine cu o acoladă cu totul neașteptat de favorabilă mie, ca „bun român și adevărat democrat". M-a luat prin surprindere, deși eu știam că ne respectăm reciproc.

Iarăși mi s-a blocat esofagul. Nu știu dacă am menționat acest lucru în acest jurnal de zi, dar, prima dată când mi s-a întâmplat, a fost la recepția dată

de Ambasadorul SUA la reședința lui din Tirana. Am mai avut mici probleme după aceea, dar Doina Țenovici mi-a dat niște pilule relaxante care mi-au făcut bine. A insistat să-mi fac niște analize și teste complete. Am acceptat și mâine voi merge la Spitalul Fundeni.

Patriarhul ecumenic din Constantinopol e aici în vizită oficială pentru Conferința Dunării. Astă-seară s-a terminat cu o ședință solemnă în fosta Cameră a Deputaților de la Mitropolie. Am sosit târziu. Sala de ședință arhiplină. Am găsit totuși un loc gol cam prin a șasea bancă din dreapta, cea guvernamentală, când Camera Deputaților funcționa acolo în legislatura din 1992-96. Cuvântările au fost bune. Bartolomeu a făcut apologia Ortodoxismului ca parte integrantă a Europei. A respins categoric teoriile lui Huntington (războiul dintre civilizații), deși nu l-a pomenit niciodată pe nume.

A urmat o recepție. Patriarhii, Constantinescu și Diaconescu erau împreună, sosiți după ce mulțimea ajunsese deja în marea sală de la parter. Din întâmplare eu m-am postat acolo cu Crețu și mai nu știu cu cine. Când au intrat „liderii" pe acea ușă, ne-am aflat imediat în fața lor.

Mi-a venit și mie rândul să mă duc să-i salut. Teoctist m-a îmbrățișat și i-a explicat lui Bartolomeu ce important român sunt eu, în franțuzește. Evident, Constantinescu a văzut și poate chiar a auzit ce se petrecea. Când am trecut de Patriarhi, ar fi trebuit să dau de Constantinescu imediat. A venit un episcop, care a dat buzna peste mine, apoi Constantinescu s-a îndreptat spre alții care se îmbulzeau. Am rămas pe loc, așa că n-a putut să nu-și întoarcă capul și spre mine. Mi-a strâns mâna, dar m-a privit încruntat, cu ură. N-am schimbat nici un cuvânt. Lui Diaconescu i-am spus: Acum ne vedem la recepții.

Am mai stat ceva. Minodora Ilie mi-a povestit ce fabuloasă reușită are OMENIA și că vrea să mă vadă și am plecat. L-am chemat pe Petrică pe mobil. Așteptam în capul treptelor la ieșirea spre Mitropolie. Lume imensă, căci e Sf. Dumitru, făcătorul de minuni. O doamnă mai în vârstă vine la mine și desprinde dintr-un buchet o frumoasă floare de toamnă. I-am mulțumit și am îmbrățișat-o. Lumea a început să strige: „Rațiu" și „Rațiu Președinte". Petrică tocmai venea cu Leganza mea. Am deschis ușa, așa că între mine și mulțime era mașina. Mulțumesc, dar, la vârsta mea ar mai vota cineva pentru mine?, i-am strigat. „Da!, Da!". „Rațiu Președinte", a venit răspunsul.

Joi, 28 Octombrie 1999

Foarte de dimineață la Fundeni. Doina Țenovici ne așteptase în alt hol, dar ne-am găsit fără prea multă greutate. Întâi la cardiologie. Dr. Ivan Coman, originar din Sibiu, impresionant. Mi-a făcut consultul. Inima mea e cum e. Cam lărgită, dar încă funcționează, după Dr. Coman, satisfăcător. N-a găsit nimic grav. De-acolo la radiografie. Mi-au făcut tot felul de radiografii, eu înghițind barium. Mi-au făcut și una pentru plămâni, care a confirmat doar că am avut o

tuberculoză în plămânul stâng și că pleura mea e foarte îngroșată la baza acestuia. (Rezultatul pneumotoraxului, fără îndoială.) Ne-am dus, apoi la doctorița Ene. O persoană excepțională. Mi-a explicat cum stau lucrurile, că am un fel de pungă în esofag care reține alimente și că există un fel de sugrumare, care împiedică golirea acestei pungi. „E de mult. Acum a ajuns la un refuz. Trebuie să cercetăm mai aprofundat". Ne-am dus cu toții la Prof. Oproiu.

Corpolent, chiar obez, omul ăsta dă impresie de competență. Trebuie să-mi facă o esofagoscopie, introducând un tub cu o cameră minusculă la capăt. S-ar putea să fie nevoie de o operație, mi-a zis, după ce a ascultat toate explicațiile și a văzut radiografiile. Vor face o casetă pe care voi putea-o duce oriunde pentru un al doilea consult.

Ziarul *Național* de azi iasă cu o fotografie de a mea pe pagina întâi, cu titlul strident: „Rațiu, la un pas de excludere din PNȚCD", iar în pagina 12, se descrie cum PNȚCD Arad vrea sancționarea mea. Calimente, în special, ar fi împotriva mea!

Pregătim echipa parlamentarilor români pentru Conferința Pactului de Stabilitate din Florența, 4-7 Noiembrie. Eu sunt șeful Delegației din care fac parte: I. Pârgaru, I. Popa, M. Baciu, A Vilău, K. Covacs, S. Mesca, O. Știreanu, Sergiu Nicolaescu și H. Puwak, plus Cornel Codiță, fostul general, acum conferențiar universitar. E în cadrul Centrului de Studii de Securitate în Europa.

Cristi Vaida a fost la mine de vreo două ori în ultimele zile. Fostul General Traian Ciceo, descendent al lui Ciceo-Pop, i-a afirmat că dosarul meu de la Securitate e enorm: „Dacă ar fi publicat, ați fi recunoscut peste tot ca cel mai mare român din generația dumneavoastră.". O fi, n-o fi, nu e important. Dar aș vrea să văd și eu dosarul și în orice caz, vreau să-l cunosc pe domnul Ciceo.

De Hondol a venit astăzi, agitat, cu prof. Adrian Restian. Ei vor să răspund atacurilor împotriva mea. Nu că mă compar cu Regii, dar, în Anglia cel puțin, ei nu reacționează direct, niciodată, când sunt atacați.

Am trecut și pe la Redacție. Am vorbit mai întâi cu Husar și DD. După interviul de aseară, DD a stat mult de vorbă cu Opriș, care i-a declarat că el a fost întotdeauna pentru șeful Partidului.

Vineri, 29 Octombrie 1999

Sunt în avionul care mă duce la Timișoara. Am decolat la 7.10 a.m. Scriu pe această hârtie pentru că e cea care mi-a căzut la îndemână și pe care voi putea-o introduce în jurnalul meu de zi. E interesant ce scrie Doctorul George Lăcătușu, ca un exemplu al nenumăratelor scrisori în același sens ce primesc zilnic. Nu toate, dar aproape, încep cu declarații de admirație, dragoste etc. și se sfârșesc cu cereri de diverse naturi, dar mai ales de bani.

Ieri, la Parlament, după ridicarea ședinței în plen, ne-am întâlnit, la inițiativa lui Gavrilă Dejeu, patru parlamentari (cu el cinci): Vetișan, Iftene Pop,

Senatorul Achim și eu. Au vorbit pe rând. Toți au plecat de la situația gravă din țară, și au constatat că este și vina noastră, a politicii urmată de PNȚCD sub conducerea actuală. Dejeu subliniază faptul că politica noastră e determinată fără nici-o influență, ca să nu zicem participare, din partea ardelenilor: „Astăzi, prezența noastră la conducerea PNȚCD e minimă. Țepelea e nesemnificativ. El e cu cei care-l laudă". Dejeu jalonează apoi ce trebuie să ne ghideze: munca, nevoia de ordine, noțiunea de Justiție, și ideea de demnitate. Aceste valori trebuie recuperate. Și ceilalți vorbesc la fel. Trebuie să creăm un grup al ardelenilor, dar nu numai al celor ce geografic se identifică astfel, ci care urmează tradițiile și spiritul ardelenilor care au luptat și au creat *România Mare*.

Eu am vorbit ultimul: Cum o facem? Grup, structură, sau doar strângere în jurul unor declarații pioase, fără nici-o consecință practică? Și am avertizat: Să nu creăm o ruptură, dar să ne declarăm identitatea. Dacă o facem ne vom atrage eliminarea de pe listele electorale; eliminare din locurile eligibile. Toți au fost de acord că acest risc trebuie acceptat.

Avionul aterizează. Trebuie să mă opresc aici.

Duminică, 31 Octombrie 1999

E Duminică, ora 6.04 a.m. Reiau de unde am rămas. Vineri, la aeroport, mă așteaptă Tibi Dekany. M-a pus la curent în drum spre Arad: mulți mă critică pentru *Cotidianul*, din cauza lui Dan Diaconescu. Dar sunt mulți care nu vor fi de acord, la ședința Comitetului Județean, să se ceară excluderea mea din Partid. Mai ales, nu cei din provincie.

Dimineața, audiențe. Mai ales cu cei de la „ARIS" (STRUNGUL). Au venit patru, conduși de Directorul General Rusalim Opruț și Directorul Comercial Horga Teodor. Sunt disperați. N-au bani, nici pentru încălzire. Au aprobarea pentru 4,3 miliarde lei încă din 1997, dar nu primesc banii „din lipsă de fonduri". Produc mașini-unelte exclusiv pentru export, la ora aceasta. Firma Weiler din Mansdorf, lângă Nürnberg, pentru care ei execută comenzi de patru ani, a semnat o scrisoare de intenție, dar nimic nu se poate face pentru că Dosarul FPS pentru privatizare nu e finalizat. FPS are 73%, SIF 21% și restul de 6% din acțiuni la mulți angajați. Voi căuta să-i ajut. Vorbesc cu Phil Bloom în fața lor.

La prânz, constat că nu pot să înghit cum trebuie. Abia de ating păstrăvii ce mi-au adus.

Seara, la programul TV Arad cu Șerban Popescu moderator. Cu mine, prof. Alexandru Ionescu, Președintele FER, și colegul meu Calimente, Președintele PNȚCD-Arad. Ionescu prezintă FER-ul în culori atrăgătoare, cum era firesc, dar mare efect asupra populației nu cred că are. Dă tot felul de statistici ca să arate cât de influenți și importanți sunt ecologiștii în structurile de putere și de

guvernare în Occident. În România au doar un Senator, pe Bleahu, și pe el însuși în Camera Deputaților. Dar au... și citează numărul exact al ecologiștilor în Administrația locală, Consilieri, Sub-prefecți etc. Începem să vorbim de activitatea în Parlament pentru ca, imediat, să se ridice „problema" memoriului celor 44 împotriva *Cotidianului*. Calimente nu mă atacă pe mine personal, dar menține că e inadmisibil ca eu să patronez acest ziar care atacă sistematic Partidul nostru. Ionescu și el se exprimă împotriva liniei *Cotidianului*.

Explic. Redau succint felul cum am pus eu problema. Deși e în ghilimele, doar substanța e redată corect:

„Prima mea declarație, când am aterizat la Otopeni, la 24 Ianuarie 1990, a fost: «M-am întors ca să aduc obolul meu la împământenirea democrației în România». Lui Coposu îi spusesem la telefon că mă întorc și dacă mă acceptă, aș vrea să candidez la alegerile ce vor veni, la Turda. Dar eu am fost convins că o democrație nu poate să se impună fără o presă liberă, scrisă și vorbită. Încă înainte de a sosi în România, am scris Președintelui Ion Iliescu că vreau să înființez un post de TV. Pe cererea mea, I.I. a pus o apostilă: «Dacă Ion Rațiu are aparatură de TV să ne-o dea, căci avem mare nevoie de ea». Am făcut tot posibilul să o realizez. Am avut discuții cu Iliescu, deja la 29 Ianuarie 1990, a doua zi după demonstrația noastră masivă. De mai multe ori, după aceea. Totdeauna am fost plimbat de la Ana la Caiafa și n-am reușit nimic. Răzvan Theodorescu ostensibil era pentru, în realitate era contra. În paralel am adus o tipografie modernă, o rotativă «offset» și am instalat-o în subsolul TNB, cu contract în regulă. Îndată după ce am fost numit candidatul PNȚCD la Președinție, am fost somat de Andrei Pleșu, atunci Ministrul Culturii, să o scot de acolo. Mi-a trebuit peste un an de zile până am reușit, în fine, să scot primul număr din *Cotidianul*, la 10 Mai 1991. (Data a fost aleasă în mod simbolic.) Cum am vrut un post TV independent, așa am vrut un ziar independent. N-a fost niciodată un ziar al Partidului. Cum era *Dreptatea*. și eu am ajutat în diferite feluri, mai ales financiar, ca ziarul de Partid să apară. Dar *Cotidianul* trebuia să fie independent. Sub Doina Bâscă, ziarul, cu ajutorul lui Brian Jones, de la *The Guardian*, a ieșit foarte frumos, și tehnic și ca înfățișare. Dar, treptat, a fost foarte partizan, foarte pentru PNȚCD și pentru mine, personal. Degeaba protestam. Degeaba pledam pentru o distanțare față de Partid și mai puțină publicitate mie. Curând și inevitabil, *Cotidianul* a fost perceput ca ziarul Partidului.

Au trecut anii. Mărgărita Geică a condus ziarul mai bine de un an când Doina studia în America. Ea a rămas tot timpul sub direcția Doinei. După întoarcerea acesteia, direcția ziarului trebuia schimbată. Am adus-o pe Tia Șerbănescu. Curând ea a transformat *Cotidianul* într-un organ de presă în serviciul lui Petre Roman. În Ianuarie 1998, de pildă, a publicat 17 mari fotografii ale lui Petre Roman, unele fără nici o tangență cu evenimentele sau cu

ce scria în ziar, când în aceeași lună, *Azi*, organul lui, a publicat doar 4!

Am persistat. Am rămas pe ideea că trebuie să-mi găsesc un bun gazetar de orientare de stânga, eu fiind de dreapta. Astfel ar fi posibil un echilibru pentru a scoate un ziar autentic independent. Nu uitați că în declarațiile mele am afirmat că voi lupta până la ultima mea picătură de sânge ca să-ți dau dreptul să nu fii de acord cu mine. Așa l-am angajat pe Cristoiu. Gazetar talentat, citit, influent. Am avut trei întâlniri cu el. Ne-am înțeles fără echivoc ca să scoată un ziar independent. El, Cristoiu, mi-a afirmat că va fi un anti-Cristoiu. Adică va abandona formatul care a fost impus *Evenimentului Zilei*, va fi sobru, va fi nepărtinitor. Eu i-am sugerat că trebuie să fie un Pamfil Șeicaru al acestei epoci! Cristoiu nu s-a ținut de cuvânt și după izbucnirea ostilităților în Kosovo, a devenit violent anti-NATO, anti-SUA, anti-democrație. S-a situat sută la sută, diametral opus mie și politicii urmărite de mine. Am reușit să-l înlătur, nu prin scandal, a plecat de bun acord când i s-a pus în vedere că, fiind proprietarul a 20% din acțiuni, va trebui să acopere partea corespunzătoare din pierderile de peste un milion de dolari înregistrate sub conducerea lui.

L-am adus pe Dan Diaconescu. Convins fiind că nu voi putea realiza independența ziarului dacă aduc un director din Partidul meu. Eu sunt de dreapta. Directorul ar trebui să fie de stânga. Și le-am dat exemplul celui mai mare ziar din lume, din toate timpurile, care a fost *The Daily Express* imediat după al doilea război mondial. Al cui era acest ziar? Al lordului Beaverbrook, un conservator mai la dreapta decât Winston Churchill. Michael Foot, viitorul lider al Partidului Laburist, a fost unul din principalii lui gazetari, editor un timp al ziarului *Daily Express*.

Nu e adevărat că DD atacă sistematic PNȚCD. El atacă în special corupția. Și atacă Puterea, și acesta este rostul organic al presei. Puterea trebuie ținută sub observație. Puterea are posibilitatea să comită abuzuri și să administreze țara greșit sau rău".

Interesant că intervențiile telefonice au fost pentru mine, nu pentru Calimente. A fost o singură intervenție să-mi spună că sunt prea bătrân și ar trebui să mă retrag. Sunt de acord că sunt prea bătrân. Dar nu mă voi retrage atâta timp cât mă ține sănătatea și electoratul îmi cere insistent să mă mențin în politică.

Programul a fost vioi, interesant și foarte gustat, foarte apreciat.

N-am mai luat cina. Am dificultăți cu înghițitul. Și aici vine afirmația mea că voi continua să lupt, până-mi permite sănătatea. Poate sunt mai aproape de a fi forțat să părăsesc lupta din cauza sănătății!

Sâmbătă dimineața, alte audiențe până la orele 10.00, când merg pe jos la sediul PNȚCD. O zi splendidă de început de iarnă, cam frig și nu mi-am luat paltonul, soare, lumină. Lumea mă întâmpină, mă oprește, îmi cere autografe.

În fața sediului, mult tineret. Îi salut și sunt primit cu prietenie, aș îndrăzni să zic cu afecțiune.

Ședința Comitetului județean începe cu un punct de interes pur local. Apoi Calimente spune că la cererea mai multor membri din Biroul de Conducere mi-au cerut să vin pentru a discuta problema *Cotidianului*.

Mi-a dat cuvântul. Am spus ce am încrustat deja aici, cu referire la cele petrecute ieri la TV, dar mai amplu. Le-am spus chiar că acțiunea împotriva mea a fost declanșată de Opriș, același Opriș care, în 1992, a votat împotriva mea, împreună cu Ilie Păunescu, la alegerile pentru desemnarea candidatului Convenției Democratice, deși primise instrucțiuni precise să voteze pentru mine, candidatul propus de forul suprem al Partidului nostru, cu o majoritate zdrobitoare. Contra-candidatul meu a fost Ioan Lup. Metodă comunistă, am zis. Denunți pe cineva, strângi semnături, faci campanie în surdină și te plângi conducerii. Așa ceva nu există în democrația occidentală. Lucrurile se fac pe față. Să câștige cine merită și cine, în ultima analiză, întrunește numărul cel mai mare de voturi. Nu văd în ce fel am nesocotit disciplina de Partid, ca să nu mai amintesc lealitatea mea față de principiile democratice care mă călăuzesc, le-am spus. (NB: Sper că ceea ce scriu acum va fi lizibil. Sunt în trenul care mă duce la București, în noaptea de 31 Octombrie.)

Dar să reiau narațiunea. La ședința Biroului PNȚCD Arad, le-am spus, răspunzând unei întrebări cu tâlc, că am plecat de la Cluj pentru că Coposu mi-a cerut, de față fiind Diaconescu, să nici nu apar la alegerile Organizației județene. Am acceptat să vin la Arad pentru că, din cele trei oferte care mi s-au făcut - Bistrița/Năsăud, Hunedoara și Arad - ultima mi s-a părut cea mai apropiată sufletului meu și luptei pe care strămoșii mei au dus-o pentru națiunea română și pentru crearea României Mari. Am spus și altele, semnificative pentru situația noastră astăzi, dar nu le mai reținacum. Dacă sunt importante, probabil că-mi vor reveni în memorie și voi căuta să le recuperez atunci. Pentru moment, îmi aduc aminte, cu gratitudine, că toți cei care au luat cuvântul, mai ales din afara Aradului, au criticat postura politică a *Cotidianului* pentru că atacă PNȚCD, dar toți, fără excepție, au vorbit foarte frumos de mine. Cel care m-a impresionat cel mai mult a fost profesorul de istorie Mâneran. Acest om a făcut o analiză detașată, critică, după ce a atacat atitudinea prezentă a *Cotidianului*, ca să demonstreze de ce ar fi trebuit să devin Președintele PNȚCD, după moartea lui Coposu.

Trebuie să menționez, de asemenea, că Radu Ghidău a ținut să afirme că el n-a semnat „scrisoarea celor 44". Dar n-a spus, alții mi-au afirmat, că el a lipsit din Parlament când se strângeau semnăturile. Nu e important. Ce e important e faptul că planul de la centru, ca Aradul să scoată castanele din foc, a eșuat. Nimeni n-a cerut, chiar dacă unii ar fi vrut, să se pună în discuție penalizarea mea din cauza *Cotidianului*. Nici o șoaptă despre cererea Aradu-

lui ca să fiu exclus din Partid, cum afirma ziarul *Național*, Joia trecută!

Seara, obosit, dar în special din cauza problemei mele cu înghițitul, n-am mai luat cina. Asta a fost sâmbătă.

Iarăși pe jos de la Casa de Oaspeți la sediul PNȚCD. Zi mai frumoasă decât ieri. Nici umbră de ceață. Soare sclipitor. Foarte mult tineret în stradă. îi salut. Reacție excepțional de favorabilă. Lume în holul de la etaj și în anticamera biroului Prezidențial. Sosim înaintea lui Calimente. Fata lui Todore vine cu logodnicul ei să-mi ceară să fiu nașul lor când se vor cununa la vară. Accept imediat. E o fată drăguță, serioasă și el arată bine. Mult mai înalt ca mine, cu barbă tunsă scurt, ochi deschiși. Le doresc fericire și înțelepciune.

Multă lume la ședință. Eu am numărat 92 de participanți. E ședința în care se alege Comitetul TUNȚ, Tibi Dekany, ca fost Președinte în ultimii cinci ani, dă cuvântul invitaților. Vorbesc pe rând Prefectul Nemțiu, Președinte PNȚCD Arad, Calimente, eu, Huțiu din partea Universității Aurel Vlaicu, Mladin, Hui, Lazlo, reprezentantul PNL etc.

Când s-a terminat această fază, am plecat. Tot pe jos, ca să verific reacția arădenilor. Nu pot să mă plâng. Mergem spre Casa de Oaspeți. M-a prins mașina mea de deputat pe care am pus-o la dispoziția lui Nelu Hui.

„Am schimbat planul. Mergem acum la Lipova, dar ne oprim în drum la familia Axente", îmi spune Hui. Suntem primiți ca niște prinți. Cameră separată, doar cu cinci tacâmuri pe masa întinsă. Țuică, palincă, vinars de piersici și de pere. Eu nu beau tărie... Îmi dau un vin alb, produs al casei. Bun; nu excepțional, dar bun. Mâncarea vine în valuri. Întâi multă pâine, gata tăiată, în felii. Apoi grătar de ceafă de porc. Foarte gustoasă. În fine, o gâscă întreagă, rumenită în cuptor. Eu, din cauza blocajului esofagului, procedez cu extremă grijă. Foarte puțină ceafă. O tai în farfuria mea în bucățele mici. Merge. Nu perfect, dar merge. Gazda însă când vine gâsca îmi dă o coapsă întreagă.

Eram îngrijorat. Problema mea era insignifiantă. Ei vorbeau de cine și de ce cutare, mai degrabă decât cutare, a luat postul cutare în administrația locală. Fără îndoială, cineva avea dreptate, dar eu nu mi-am putut da seama cine! Probabil pentru că eram totuși preocupat de problema mea de sănătate? Toți cei din jurul mesei au luat cuvântul ieri, ca să critice *Cotidianul*. Astăzi, n-aș fi putut să sper la o atitudine mai favorabilă mie! I-am și pomenit acest lucru lui Nelu Hui. „Domnule Rațiu, lumea vrea să vă flateze și eu nu flatez pe nimeni. Dar popularitatea dumneavoastră și respectul ce vi se oferă aici în județul Arad, e mai mare decât cel atribuit oricărui alt român". O acoladă mai generoasă nu puteam spera.

Ne-am dus la Lipova. Staiu, ca de obicei, de o lealitate remarcabilă. Ce a făcut din clubul pe care eu l-am inaugurat și parțial finanțat e cu adevărat impresionant. Plin de tineret, mai ales adolescenți care trăgeau de zor la mașinile de jocuri mecanice.

Un tânăr, care lucrează la ei, e în pericol de a fi băgat la închisoare, deși s-a dovedit că nu e vinovat și că așa/zisa victimă și-a retras plângerea. Va fi greu, dar voi căuta să-l ajut.

Staiu însă îmi spune că Varlam în special, dar și Grabowski, vor să înființeze un nou Partid, bazat pe UMRL. El nu poate s-o facă dacă eu nu sunt de acord, îmi spune. Nu-ți face griji, Varlam e un foarte bun român, dar e impulsiv, și n-are judecată politică prea bună. Ar fi o mare greșeală să facem ce vrea Varlam. „Eu i-am spus că aștept reacția dumneavoastră. Eu nu voi face nimic fără ca dumneavoastră să fiți de acord", mi-a zis Staiu. Dragul meu, i-am zis, nu e vorba de mine sau de opinia mea. Să începem un nou partid și să aruncăm în vânt statutul nostru de membri ai Convenției Democrate e o greșeală - o greșeală capitală. În primul rând, pentru că, făcând acest lucru, renunțăm la postura noastră greu de egalat, de organizație politică cu un singur scop, acela de a servi democrația fără de a căuta un avantaj, câtuși de mic, de pe urma activității noastre. „De acord, domnule Rațiu, așa vom face", a fost reacția lui.

Ne-am dus la un meci de fotbal. Am rămas încântați. Terenul arăta foarte bine. Mi s-a precizat că ar trebui presat de un tăvălug mecanic. Probabil, dar impresia mea a fost favorabilă. Echipele s-au schimbat în fața noastră pe marginea terenului. Mi-au cerut să încep meciul. Am făcut-o cu mare dragoste, în aplauzele celor două sute de spectatori.

Le-am explicat, ceea ce știau deja: Am jucat mult fotbal. N-am fost fantastic, dar mi-a plăcut acest sport enorm de mult. În tot cazul, am început meciul fără ca să dau un șut și să cad în fund (cum a făcut Constantinescu). Toată lumea prezentă a știut la ce m-am referit.

La întoarcere, în drum spre Arad, ne-am oprit, la sugestia mea, la casa lui Sever Bocu. Muzeul e închis și exponatele băgate în beci. Am insistat. Suntem direcționați la cei care locuiesc în clădire. Pictorul Varga și soția lui, Costescu. Ea era în pat când am intrat. El, în picioare, în halat cu papuci de blană. Ne cerem iertare pentru deranj etc. Euforie că pot să mă vadă „în carne și oase" (expresia doamnei Costescu). Mi-au povestit cum muzeul a fost demontat acum șapte ani, cum ei au făcut o donație de picturi (Varga e pictor, mai ales de flori, judecând după ce am văzut pe pereți), și cum vor să mai doneze circa 10.000 de cărți din biblioteca lor particulară. Se pare că banii aduși pentru fundația Sever Bocu de băieții Ligiei Georgescu (fiica lui Sever) n-au fost utilizați cum trebuie și nici în întregime. De câți bani vorbim?, am întrebat. „10.000 dolari", a fost răspunsul. Am rămas cu gura căscată. Asta nu-i o sumă pentru a statornici o instituție istorică și estetică în onoarea și amintirea bunicului tău! Sper că fiii și nepoții mei nu se vor opri aici.

La Arad mare surpriză. Ședința TUNȚ pentru alegerea noului comitet s-a soldat cu un eșec. Tânărul Pițigoi a patronat un fals. A descalificat peste 70 de participanți și a permis ca alegerea să aibă loc doar cu 27 membri. Toți cei

descalificați erau pentru Tibi Dekany, cum au votat și anul trecut. Toți au părăsit sala. Calimente, care a fost prezent tot timpul, a descalificat alegerea și a declarat-o nulă. Să vedem ce va face Diaconescu, căci manevra e a lui Remus Opriș și Radu Ghidău. Ședința a fost condusă de tânărul Pițigoi, Președinte TUNȚ pe țară. „Like father, like son", se zice.

Cum mai aveam vreo două ore până la plecarea trenului, ne-am dus la restaurantul Central de vizavi la un pahar de vorbă. Hui, care e bun prieten cu Diaconescu, are multe de spus. Și spune cu titlu confidențial. După el, Diaconescu n-are idei clare. E foarte influențabil. L-a numit pe Opriș purtător de cuvânt, dar nu e total de acord cu el. Galbeni e mult mai periculos. E un mare ambițios. Vrea putere, dar nu să iasă în frunte. Vrea să exercite puterea din rândul al doilea. Hui ne zice: „O să mă duc eu la Diaconescu să-i spun cum stau lucrurile aici. El i-a dat instrucțiuni lui Calimente ca organizația PNȚCD din Arad să ceară excluderea dumneavoastră din Partid dacă nu renunțați la ziar. A vrut ca noi să scoatem castanele din foc. O să-i spun că toți cei care au vorbit la ședință au avut numai cuvinte de laudă și de apreciere la adresa dumneavoastră și și-au arătat nemulțumirea față de *Cotidianul*, dar nimeni n-a pus în nici un fel posibilitatea sancționării dumneavoastră".

Luni, 1 Noiembrie 1999

Ziua morților. Îmi pare rău că n-am putut aranja lucrurile așa ca să fiu la Turda, la mormintele familiei. Mya cu siguranță, va merge.

Am sosit la București la 7.40 a.m. M-am bărbierit, spălat, mi-am schimbat tot ce aveam pe mine și m-am dus cu Elisabeth la Doctorul Oproiu, la Fundeni. Foarte afabil, foarte prietenos. Stăm de vorbă de toate până sosește și anestezistul. Anestezie locală. Îmi bagă tubul cu camera de vederi în esofag și stomac. De-a lungul esofagului se vede o tumoare. Mi-au luat biopsii și-mi vor da rezultatul Joia asta. Oproiu e pentru operație.

Trimit raportul medical Doctorului Coomes la Londra prin FAX. La telefon Coomes mă cheamă la Londra unde-mi va organiza o examinare din partea unui mare specialist tocmai în problema mea. „La vârsta dumitale nu e ceva excepțional. Există și alte căi de tratament". Poate să aștepte până la 10 Noiembrie când sunt programat să merg la Londra în orice caz.

Agitație dacă să fie invitat sau nu Regele Mihai să vorbească în Parlament de 1 Decembrie. Deputatul PDSR Albu face o interesantă analiză a performanței Regelui Mihai.

Țurlea îmi aduce o frumoasă icoană și o scrisoare de mulțumire de la Întorsura Buzăului cărora le-am dat 20 milioane lei pentru construirea Bisericii Ortodoxe „Sf. Treime". Preotul Ciprian Popicu și Consilierul Parohial semnează. Îmi trimit și o fotografie a bisericii pe jumătate înălțată. Va fi foarte frumoasă.

Petre Răileanu îmi aduce textul pentru memoriile pe anul 1990 transcrise de Nicoleta Mussulis la Londra. Completările lui sunt minime, pertinente și unele chiar necesare. Trebuie duse la Londra ca să se facă corectura, ca apoi discheta corectată să fie utilizată pentru publicare aici, la București.

În Parlament mulți vin să-mi vorbească despre cele petrecute la Arad. Îi liniștesc pe prietenii mei și dezamăgesc pe dușmani.

La 5 p.m., cei ce mergem la Florența avem o ședință. Senatorul Sergiu Nicolaescu și deputații Baciu, doamna Puwak, Iftene Pop, Baciu și eu. Ne punem de acord asupra posturii ce trebuie să adoptăm, dar e clar că este puțin posibil să avem mare influență asupra deciziilor ce se vor lua în ce privește Pactul de stabilitate în Balcani.

Marți, 2 Noiembrie 1999

Vine Dumitru Suciu. Îmi aduce tabloul pictat de Baba pentru care am plătit răscumpărarea. E frumos, dar nu excepțional. Sunt de acord ca el să meargă la Budapesta, Stanford California (Hoover Institution, unde sunt multe din Arhivele Exilului Românesc) și Londra. Pentru lucrarea care va avea vreo 800 pagini vroia 2 la sută din ce am plătit ca să am „scaunul de la Universitatea Georgetown". Referirea lui mi s-a părut bizară și de neînțeles la început, dar mi-a explicat. Când a fost la mine ultima dată l-am invitat să ia loc pe scaunul „care m-a costat cam scump". Era cel ce mi-a fost trimis de Leo O'Donovan, cu emblema Universității pe spetează pentru a onora „The chair of Romanian Studies" pentru care am donat un milion și jumătate de dolari. Ne-am înțeles până la urmă.

Masa cu Remus Opriș și Dan Diaconescu. A mers bine, dar în Opriș nu se poate avea încredere. DD i-a indicat că nu numai că nu ni s-a dat nici o reclamă, ci ni s-au sistat și cele pe care le aveam de la FPS. Să ne dea material. Îl vom publica. În orice caz, noi nu vom ataca Partidul. Doar Guvernul, dacă e cazul.

Seara, de Hondol și Marian Munteanu. Îi fac să înțeleagă că nu mai trebuie să facă cuvântări. Eu sunt deja convins, i-am zis. Să-mi dea, acum, materialul scris, promis. Marian să producă sondajul de opinie și de Hondol, „portretul candidatului". Vine și Victor Crăciun. El e mai practic. Îmi cere să-i dau un „Curriculum Vitae" amănunțit. I-l dau.

De asemenea, trebuie să-mi dea în scris numele organizațiilor care-mi cer să candidez. Va trebui atunci să facem un sondaj confidențial, dar absolut obiectiv. Dacă, într-adevăr, există o șansă ca electoratul să mă vrea candidat - o parte semnificativă, atunci, abia atunci să anunț candidatura mea.

Îmi place cum acționează Marian Munteanu. Vrea să se angajeze într-o acțiune fără întoarcere. Dar vrea și un angajament din partea mea pentru un program politic care să satisfacă cererile tineretului.

Curios, acum că scriu notele astea nu-mi aduc aminte de amănuntele lungii discuții ce am avut cu Remus Opriș. E tipul omului care vorbește mult, creează o impresie, dar e greu să reții substanța. În cursul discuției am avut și o referință la felul cum el și Ilie Păunescu au votat împotriva mea la alegerea candidatului CDR la Președinție, în Iulie 1992, în ciuda instrucțiunilor precise din partea Partidului să mă voteze pe mine. A recunoscut că a făcut-o, dar numai în ultimul tur.

Să revin la de Hondol. El aduce Soc. „Avram Iancu" - Preș. Ion Sicoe, Liga Navigatorilor -Preș. Petrișor Oarca, Primarul Zlatnei - Ponoran Silviu, Vatra Română București - Președinte Ion Coja (fost PDAR), Masoneria Română -Nicu Filip?.

Colonelul Viorel Tocan, fost CADA, e furios pe Constantinescu „El a promis să ne dea adevărul despre revoluție. N-a făcut-o". E pentru Ciorbea, dar fără Liviu Petrina „care învârte totul".

Miercuri, 3 Noiembrie 1999

Primesc de la Ioan Rațiu, cel de la Electromureș (Tg. Mureș), echipa lor feminină de popice ce a câștigat Cupa Mondială disputată la Bratislava, 20-23 Octombrie 1999. Ar trebui să-i dăm ceva publicitate.

Crețu îmi aduce numărul patru din revista *Genius* pe care o sponsorizăm și tipărim noi. Are niște articole despre mine pe care încă nu le-am citit. Îmi spune că Radu Câmpeanu și Ciuceanu tind să meargă spre PDSR. E un fel de „band wagon".

În Parlament, Pițigoi îmi confirmă ceea ce știam: Coposu era un dictator. „Îi exclud din Partid", era vorba lui, așa i-a exclus pe Marinache (fiul lui Mihalache), Dr. Busuioceanu, Stelică Popa, Valușescu, Paul Dumitrescu, Ion Puiu. Pe urmă, și pe foarte apropiați ai lui, ca Niki Bărbuș. În timpul ultimei faze, după ieșirea liderilor din închisoare, în 1964, erau două grupuri. Grupa de la Rubla: Coposu, Diaconescu, Hui etc. Și Grupa de la Răchitoasa-Lătești, unde Ghiță Pop era recunoscut de șef indiscutabil PNȚ. Ghiță Pop a fost total împotriva lui Coposu: „Om periculos. Prea ambițios".

Coposu și-a dat seama de multe greșeli ce-a comis. Din păcate, prea târziu. Era un fel de prizonier „în grija" cuplului Ciumara, Lepșa și Dobrescu, cu fiica lui.

Marian Munteanu s-a ținut de cuvânt. Mi-a trimis, astăzi un „PROGRAM de susținerea candidaturii", bine gândit și elegant prezentat. A învățat omul ceva în America.

Ion Tudose îmi cere să-i susțin invenția și s-o finanțez, bineînțeles. Va revoluționa industria construcțiilor prin întărirea betonului prin introducerea de alte elemente în ciment. Îmi aduce aminte de „feron"-ul lui G. Constantinescu, cel care m-a primit așa de frumos „in the Lake District", în timpul războiului.

BCCC, 3.11.1999: Ion Mureșan prezintă problema ivită prin anularea Ordonanței pentru privatizarea IAS-urilor. Legea a fost trecută în Cameră în Iunie. La Senat s-a oprit. A trecut Ordonanța. Băsescu a intervenit la Radu Vasile, care a anulat Ordonanța. Perspectivele sunt chiar bune. Dar Petre Roman se opune. Triță Făniță intră la el când vrea. Blochează privatizarea.

Radu Vasile și Petre Roman de două luni nu-și mai vorbesc.

Nelu Mureșan trebuie să meargă la Washington ca să obțină tranșa din programul ASAL. Americanii au declarat clar că dacă Triță Făniță reușește, programul ASAL nu se mai aplică.

Herlea anunță sosirea lui Wilfried Martens. Gunther Verheugen (UE) a luat o poziție foarte favorabilă nouă.

Internațional: Reuniunea Biroului și Consiliului Creștin-Democrat la București, la finele Noiembrie. Se va schimba numele din Uniunea Internațională Creștin-Democrată în a Partidelor Populare.

8 Noiembrie e Ziua Națională a Studenților țărăniști - tânărul Pițigoi. Pe vremuri, era 10 Decembrie. Pe urmă legionarii au confiscat-o.

Probleme interne. Certuri, conflicte, afaceri. Galbeni: Vremuri foarte grele. Foarte curând s-ar putea ca Partidul nostru să nu mai aibă nici o importanță. Dejeu: în Partidul nostru se produc mutații în ce privește principiile ce ne conduc. Unii membri din partid, ajungând în poziții de conducere... profită pentru interes personal. Nu numai că nu vin oameni de valoare în Partid. Oameni de valoare pleacă din Partid.

A venit și o propunere: Proiect de Lege pentru condamnarea comunismului și crimele lui. Am cerut cuvântul: Ar fi o greșeală capitală. Nu trebuie să legiferăm împotriva comunismului. Este o negare a democrației. Trebuie să luptăm împotriva lui. Dacă adoptăm o astfel de lege ne facem un rău imens.

Seara am lucrat până noaptea târziu ca să mă debarasez de toate hârtiile de pe masa mea de scris. M-am culcat la 1.30 dimineața.

Joi, 4 Noiembrie 1999 - Duminică, 7 Noiembrie 1999

Sergiu Nicolaescu e vecinul meu în avionul care ne duce la Roma în drum spre Florența. Îmi povestește viața lui de regizor plin de succes în timpul comunismului: „Dacii" a fost un film foarte reușit. În total a făcut 28 de filme. Începuse cu filme de scurt/metraj, ca Polanski. A venit vorba și de „ce păcat că n-ați fost ales în 1990. Altfel ar arăta țara astăzi". Așa am vorbit de întoarcerea mea în țară, de relația mea cu Coposu etc.

„Marea demonstrație din 28 Ianuarie 1990, păcat că nu s-a terminat cu preluarea puterii de către dumneavoastră, cum ar fi trebuit. Și eu am fost cel care am salvat situația pentru FSN. Eram cu Iliescu, Roman, Chițac și urmăream marșul dumneavoastră. Mi-am arătat îngrijorarea". „Nu e cazul. Se vor opri în Piața Romană. Până acolo au autorizație", a zis Iliescu. N-am crezut.

M-am interesat. Aveam vreo 3.000 de oameni în care aveam încredere în Sectorul Verde. De-acolo până în Piața Victoriei trebuiau patru minute minimum. Odată ce ați ieșit din Piața Romană l-am forțat pe Iliescu să accepte, spunându-i: „N-o să mai fiți aici, diseară, dacă nu luați măsuri". Atunci mi-a dat autorizația să iau comanda. Așa am avut vreo două mii de oameni când ați venit. Altfel puteați intra în clădire și cine vă mai scotea".

Am vorbit și de cuvântarea slabă a lui Coposu de pe balcon. A cedat pe toată linia, fără nici o concesie din partea lui Iliescu. Așa gândesc și eu. De aceea mă ardeau tălpile să iau și eu microfonul, după cuvântarea lui Coposu, acolo pe balcon.

Avem aproape trei ore de așteptat în aeroport până la plecarea avionului spre Florența. Stăm de vorbă, la un pahar de vin, cu Iftene Pop. El tot se uita la ceas, îngrijorat. Eu, nimic, fiind convins că abia la orele 13.00 trebuia să ne prezentăm la poarta de plecare. Mergem agale. La 13.00 vine un domn, agitat: „Trebuie să vă grăbiți că autobuzul a plecat deja cu pasagerii". Valvârtej ajungem. Doar noi doi într-un autobuz întreg. Dar prindem avionul, spre bucuria colegilor noștri.

Hotelul nu e grozav. „Le due fontane", după fântânile din Piaza de la S.S, Anunziata. De o frumusețe rară, delicată, prin clădirile pe trei părți ale cadrilaterului, cu coloane suple, elegante ce acoperă trotuarul și o veche mănăstire, fără canpanilă. Pe lângă cele două fântâni e și o impozantă statuie a ducelui de Toscana, Fernando al II-lea, din 1640. Hotelul e de cealaltă parte, vizavi de biserică. Are doar trei stele, dar e curat și confortabil.

Conferința e organizată de Centrul European de Studii de Securitate, de Institutul de Studii Politice și Sociale din Sofia, de EURIS din București și de Universitatea Europeană de Sud-Est, o creație a Universității din Groninge. Ei au avut inițiativa acestei conferințe a parlamentarilor din Bulgaria și România pentru a răspunde întrebării: „Cum pot contribui Parlamentele naționale la stabilizarea Europei de Sud-Est?"

Echipa noastră e foarte interesantă și reprezentativă. în ordine alfabetică: Mihai Baciu (PD), Cornel Codiță, Directorul Internațional de Studii Strategice, Carol Kovacs (PNL), Sever Meșca (PRM), Sergiu Nicolaescu (Indep., fost PDSR), Ion Pârgaru (PDSR), Iftene Pop (PNȚCD), Hildegard Puwak (PDSR), eu, Octavian Știreanu (Indep., fost PD), Adrian Vilău (Indep., fost PD).

Discuțiile, interesante, instructive. Ne despărțim în două secții. Mie mi s-a dat sarcina de a conduce ședința noastră. Trebuie să spun că toți ai noștri au fost serios preocupați de problemă. Toți au venit cu idei și, după ample discuții, au ajuns la un numitor comun. Meșca a propus un fel de preambul, o declarație de principiu în favoarea Pactului de Stabilitate. Am răspuns apoi precis și succint întrebărilor ce ni s-au pus.

Suntem pentru acțiune parlamentară, pentru o combinație de acțiune multi

și bilaterale, pentru schimb de vederi periodice, pentru luarea de inițiative chiar peste capul guvernelor noastre respective pentru a transforma Pactul de Stabilitate în realitate, dar nu suntem pentru crearea unui mini-parlament al statelor recipiente sau beneficiare al acestui proces. Suntem de acord ca așa ceva să ia ființă dar numai cu condiția ca toate statele semnatare ale Pactului, deci și statele donatoare, să ia parte activă în acest mini-parlament. Am luat această poziție după discuții exhaustive pentru că nu vrem să fim tratați la mâna a doua, fiindcă n-am intrat în structurile Euro-Atlantice.

La ședința comună eu am prezentat primul răspunsul parlamentarilor români și Nansen Behar, pe cel al bulgarilor. Mare reușită. Rapoartele foarte bine primite, în special al meu, fără falsă modestie, pentru că a fost, cred, succint și foarte clar.

În prima seară, deci Joi, 4 Noiembrie, am luat cina în Vila Scifanoia, una din impozantele clădiri ale familiei de Medici. Restaurantul era chiar în sala în care, ni s-a afirmat, a locuit și Boccaccio. Peisajul de pe terasă și calitatea arhitecturală, remarcabile.

Am mâncat și la diverse restaurante dar am reținut mesele luate la Institutul Universității Europene (Centrul Robert Schumann, de înalte Studii). E în clădirea care era pe vremuri Mănăstirea de Maici San Domenico. Și de aici peisajul e superb. E pe drumul ce suie spre Fiesole.

Vilele aparțin marilor vedete de fotbal și de cinema, mi-a spus o studentă pe care am întrebat-o.

Am avut si puțin timp liber să ne plimbăm, de la hotelul nostru, foarte aproape de catedrală și baptiserie, în Piața Senioriei, cu faimosul turn, Muzeul Ufizzi și podul peste Arno cu profuziunea de buticuri pline de bijuterii, ceasornicării, antichități și actuale, obiecte de aur și argint. Inevitabil, m-am gândit și la Doina. Ce păcat că femeia asta n-a fost mai puțin lacomă și mai cinstită.

Iftene Pop a vrut neapărat să găsească edificiul unde a avut loc Conciliul din Florența de la 1439. L-a găsit. Și unde? În ceea ce astăzi este Academia Carabinierilor.

Știrile din România nu sunt bune. Greve și demonstrații, cu ciocniri violente la Brașov. Radu Vasile e la Praga.

Duminică, la Otopeni mă așteaptă un tânăr trimis de Ioan Curtean de Hondol. Mă duce la casa lui Țânțăreanu din Corbeanca. Lume multă, veselie, mâncare și băutură din belșug. Mă duc la toate mesele să strâng mâna fiecărui mesean. Stau la masă lângă Coja, Președintele Vatra Românească București. Mai sunt Crețu, Marian Munteanu, Victor Crăciun și alți prieteni. Vizavi de mine l-au plasat pe Furdui, care a venit cu întreaga lui orchestră din Alba Iulia. El e de fapt de lângă Abrud. Tânăr, frumos, are o voce puternică, melodioasă. Mi-a plăcut omul foarte mult. E pentru noi. Va intra în luptă dacă îmi depun candidatura.

Au venit la mine nenumărați. Mai toți din Munții Apuseni, moți adevărați. Un tânăr, Petrișor, mi-a făcut deja un proiect de broșură pentru campania electorală.

M-am culcat devreme. Eram într-adevăr obosit.

Luni, 8 Noiembrie 1999

Luni, aduce Iosif Urcan o cutie cu patru sticle, două de șampanie și două de răchie, una de piersici și cealaltă de drojdie, ambele din 1946. Mi s-a spus că această cutie făcea parte din colecția de băuturi a Regelui Mihai! Cadoul vine de la Nicolae Adamescu, directorul comercial al firmei „ZAREA". Sunt încântat, dar nu prea am mare entuziasm pentru achiziționarea majorității acțiunilor, astăzi în mâna FPS.

Schimbări la Cluj. Cerghizan e acum pentru Radu Sârbu și Victor Marian îmi spune că de dragul refacerii unității de Partid, îl acceptă pe Sârbu cu condiția ca el să fie numit Președintele Senatului PNȚCD-Cluj. Marian merită, pentru că e cel mai vechi membru de Partid și singurul în viață care a intrat în pușcărie pentru că era membru de partid. Îmi spune, de asemenea, că Radu Sârbu a declarat deja că el va fi viitorul Președinte al PNȚCD!

Doctorița Ene îmi spune că lamele cu proba luată din esofagul meu sunt gata. Și raportul medical. N-a fost categorică, dar pentru mine e clar, tumoarea e canceroasă. L-am trimis pe Petrică să mi le aducă. Seara, când îmi telefonează Elisabeth, o pun la curent. Urmează să mă aștepte la aeroport când sosesc la Londra, Miercuri, Noiembrie 10.

Azi a fost procesul municipiului București de revizuire a Deciziei de atribuire a casei în care locuiesc, lui Gh. Miletineanu. Avocata mea, Grațiela Bârlă, mi-a spus că mă va chema îndată ce începe procesul. Cum n-a făcut-o, pe la orele 17.00 îi telefonez eu. N-a fost proces. Când s-a strigat cazul, stagiara Municipiului București s-a dus cu o foaie de hârtie la Președinta Tribunalului în care Viorel Lis, personal, în numele Municipiului București, retrage cererea de revizuire. Consternarea a fost totală. Această retragere a venit direct de la Cabinetul Primarului General și nu de la Biroul Juridic al Municipiului, deci, nu de la cei care au înaintat cererea, în primul rând. Documentul poartă data de 14 Octombrie, dar n-a fost prezentat decât astăzi. Ce-i de făcut? Grațiela vine cu colega ei la mine imediat după ora 18.00. Evident, Lis a fost cumpărat, altfel nu se explică, își dau avocatele cu părerea. N-avem nimic în tolba cu săgeți. Dacă Primăria nu dispută titlul lui Miletineanu, noi n-avem un „locus standi". Acum se va judeca cererea lor (a lui Lucescu) de evacuare a mea. Singura mea apărare e suma ce trebuie să mi-o dea Lucescu ca despăgubire pentru ce am făcut eu la casă. Un lucru e sigur: va trebui să plătim în instanță un minim de 20.000 de dolari, căci astea sunt taxele introduse de Stoica. Eu sunt de părere să creez un incident. Să refuz să ies din

casă. Să vină să mă scoată cu forța, în prezența presei internaționale.

Rezolv problema vizelor SUA pentru Chira Șimandău din Arad și a tinerilor soți Bozdog din Turda. Susan Johnson de la secția lor consulară se va ocupa de asta.

Marți, 9 Noiembrie 1999

Vorbesc cu Mircea la Oakland. Îi spun că-l trimit pe Dumitru Suciu la Instituția Hoover din Stanford, să consulte acolo documentele exilului pentru a vedea rolul lui Viorel, cum reiasă din ce a fost depozitat acolo de Crețianu, Vișoianu, Danielopol etc. M-a cam supărat când mi-a spus că nu poate nici să-l primească și nici să-l ajute pentru că e programat să meargă la Doru în Elveția tocmai în acea zi, adică la 22 Noiembrie.

Lis mă pune în legătură cu Departamentul lor Juridic care explică de ce au retras cererea lor de revizuire. Toată argumentarea e legată de un împrumut și o ipotecă pe casa lui Gusti. Problema dacă Miletineanu era sau nu moștenitorul legal, nu e menționată nicăieri. Probabil că a greșit Grațiela, dacă ea n-a atacat această problemă. Îi telefonez lui Lucescu. Îl felicit pentru că e luat în considerare ca antrenor al echipei naționale. Îl întreb cât l-a costat ca să obțină retragerea cererii de revizuire de către Municipiu? Mi s-a jurat că n-a dat nimic și mi-a făcut o lungă pledoarie să accept că proprietatea e a lui, corect și legal dobândită. „Să ne mai întâlnim, domnule Rațiu, să lămurim problema asta". Nu e ce-mi spune Grațiela.

Teodor Bucur, care e nepotul Rodicăi Rațiu, cumnata mea, a venit să-mi ceară sprijinul ca el să fie numit Consul la Lille unde trăiește. Pare om serios, dar e foarte tânăr și mă întreb ce greutate poate avea?

La 6.00 p.m. vin cei programați: Crețu, de Hondol, Victor Crăciun, Marian Munteanu și Adrian. Aceeași poveste. De Hondol face cuvântări patriotice în care-mi aduce osanale. Crețu întrerupe ca să-l întărească și să confirme că eu sunt la ora aceasta singurul om care poate salva țara. Ceilalți, mai sobri. Crăciun mi-a dat versiunea lui pentru a-mi proiecta imaginea electoratului. Marian M. e mai sobru, mai practic. E gata să intre în joc imediat ce decidem să trecem la acțiune. Cădem de acord, în final, să mi se trimită solicitări scrise să candidez. Toate organizațiile din societatea civilă s-o facă. Eu voi fi candidatul lor, la care și partidele se pot ralia. Bineînțeles, partidele mai mici, căci cele mari și-au desemnat deja candidații.

Am avut o senzație stranie, tot timpul acestor discuții. Iată, ei vor să acționeze, eu sunt gata s-o fac, dar totul nu va depinde de mine. Nu eu voi decide. Sănătatea mea va fi factorul decisiv. Bineînțeles, nu puteam să le spun că s-ar putea, chiar, să nu mai revin de la Londra niciodată!

Îmi telefonează Măgureanu să-mi spună că nu poate veni cum aranjasem prin Cristi Vaida, dar că-mi va telefona la întoarcerea mea în țară. Mă întreb

ce vrea, sau, dacă e vorba doar de o manevră a lui Cristi ca să ne facă să lucrăm împreună. Mi-am făcut puțină ordine pe masa mea de scris. Am rezolvat problemele de urgență, dar n-am reușit să intru în legătură nici cu Mircea și nici cu Laura Coșoveanu sau altcineva de la Hoover Institution.

Miercuri, 10 Noiembrie 1999

Doctorița Țenovici mă sună pe la 7.20 dimineața. Să-mi ureze drum bun. I-am mulțumit pentru tot ce a făcut. Rezultatul analizelor e rău, am încheiat. Să vedem ce spun și doctorii de la Londra.

Studenții au făcut o mare demonstrație în Piața Universității și la Guvern. L-au încolțit pe Radu Vasile. Multe sloganuri amuzante. „Banii, Viața, sau Mustața", a fost cel mai inofensiv.

Iau avionul spre Londra la ora 10.00 a.m. Fac imprudența să mănânc pui cu orez. Deși am căutat să mestec totul bine, am făcut o criză serioasă. M-am liniștit numai după ce am vomitat de două ori.

Elisabeth a venit la aeroport cu întârziere. Fusese rău informată, dar ea cam încurcă lucrurile astea. Ne-am dus la restaurant, am mâncat și înghițit fără mari probleme niște pește fript.

Doctorul meu, E.N. Coomes, ne ia înainte de ora 2.00 p.m. Îmi dă mult timp. Discutăm totul deschis. Îmi arată pe radiografii că esofagul meu e practic strangulat pe o porțiune de vreo patru centimetri. Strangulat de o tumoare care, potrivit analizelor ce ne-au venit, e canceroasă. „Ne cunoaștem de ani de zile și știu ce fel de om ești. Ăsta este probabil sfârșitul. E foarte periculos. Trebuie să acționăm imediat. O să-ți facem din nou toate analizele etc. Putem aranja ca un alt specialist să te vadă mâine. Vindecare nu există. Dar ar putea să introducă un tub în porțiunea strangulată ca să permită trecerea alimentelor". Nu pot mâine, am răspuns. Trebuie să mă duc la Amsterdam să prezint raportul meu, „The Romanian Forces: A reliable partner on the threshould of NATO", la sesiunea de toamnă a Adunării Parlamentare NATO. „You're mad. You can have a complete obstruction and what will you then do. Stay here and let's have this done".

Nu l-am ascultat. În definitiv, câteva zile în plus nu schimbă situația. Mă voi abține de la mâncare. Am negociat. Vroia să mă întorc cel mai târziu Luni, 15 Noiembrie. Nu pot, e ziua în care eu sunt cel care propune două amendamente din partea românilor, la rezoluția „Restructuring Kosovo and South-Eastern Europe". N-am intrat în amănunte, dar ca să-l conving, i-am arătat documentele deja pregătite la Bruxelles în numele meu. (Apropo, amendamentele au fost foarte bine formulate de secretara de la Relații Externe a Senatului, Doina Ghimici, care vine cu noi. E cam urâțică, dar foarte serioasă, muncitoare și competentă.) În fine, am căzut de acord. Mă întorc Luni seara și-l vedem pe specialist Marți după-amiază. S-au făcut toate formalitățile. Am

trecut de la o secție la alta. Mi-au luat sânge, mâine dimineață fac un „scanning" amănunțit etc.

L-am întrebat pe Coomes, la un moment dat: Dacă reușește introducerea tubului cât îmi dați? „Un an, doi, depinde..." Bun, asta-i perfect. Voi avea timp să-mi aranjez lucrurile, căci sunt cam încâlcite.

În drum spre apartamentul nostru din Arlington House, Elisabeth, draga de ea, vrea să mă mângâie. Am apreciat dorința ei, dar n-a înțeles nimic. Într-adevăr, eu sunt gata să plec. Viața mi-a fost extrem de generoasă. Dificultățile, inevitabile, crizele inerente fiecărei vieți nu m-au ocolit nici pe mine. Dar bilanțul e fantastic de favorabil. Soarta mi-a fost bună. Singurul lucru ce regret e că prietenii mei m-au împiedicat să dau României tot ce puteam și tot ce doream să dau.

I-am spus lui Nicolae, la telefon, că trebuie să ne pregătim pentru plecarea mea permanentă. Să facă o listă a tuturor aspectelor lăsământului meu ce trebuie elucidate. Evident, locul lui Indrei trebuie examinat cu multă grijă, ca nu cumva să-l dezechilibrez și mai mult prin acțiunea mea.

El, Nicolae, va fi capul familiei după plecarea mea. Va trebui să-și asume toate responsabilitățile inerente acestei poziții. Va trebui să se îngrijească de toți membrii familiei, chiar și atunci când ei îl vor supăra. I-am cerut, de asemenea, să-mi facă o listă a tuturor problemelor ce vor trebui elucidate și reglate până ce mai sunt printre cei vii. În măsura în care pot face acest lucru, bineînțeles.

Seara mergem la un restaurant italian în imediata vecinătate a casei lui Nicolae. Pe Daniel l-au dus la culcare. Are un fel de gripă. Sașa arată bine. Și-a schimbat coafura. Mănânc foarte puțin și numai lichide.

Pe la 10.30 seara sosesc Ioana, Alexandru și Petre. Direct de la Heatrow, venind de la Paris. E mini-vacanța lui Alexandru în mijlocul trimestrului. Ioana vroise ca eu să-l duc la Cambridge, să-i arăt St. John's, Colegiul meu, și în general să vadă Universitatea unde și eu și Indrei ne-am petrecut o bună parte din anii studenției. Din păcate, va trebui să meargă fără mine căci eu plec mâine la Amsterdam pentru sesiunea de toamnă a Adunării Parlamentare NATO.

Încă în timpul mesei începem să discutăm, Petre și cu mine, publicarea memoriilor mele, așa cum le-am scris, primul volum, de la Revoluția din 1989 până la finele anului 1990.

Alexandru arată foarte bine. Învață acum nemțește și pe cât îmi pot da eu seama înțelege tot, sau aproape tot când vorbim românește.

Joi, 11 Noiembrie 1999

Câteva minute după 7.00 dimineața lucrăm de zor, eu și Petre, la materialul deja transcris de pe calculator. Eu cred că nu e bine să suprimăm nimic din ce am scris. Doar mențiunile strict personale ce nu pot să intereseze citi-

torul și care ar putea face rău unor oameni încă în viață. Petre vroia, de pildă, să scoatem toate referințele la Radu Nicolae, la Gaspar și la încercarea lor de a da o lovitură de palat ca să-l depună pe Ceaușescu, argumentând că însemnările sunt prea succinte. Când a făcut sugestia, n-am zis nimic. Dar când Radu Nicolae începe să apară din nou în notele mele, a fost de acord să lăsăm întregul episod să apară așa cum a fost încrustat în jurnal.

Lucrăm până la 9.00 dimineața. Între timp a venit și Ioana cu Alexandru. Ei stau în micul nostru apartament de serviciu achiziționat recent tot în Arlington House.

La 9.00 plec la Cromwell Hospital să-mi facă scanarea. Nu știu exact dacă e vorba de tomografii sau de altceva, dar operația e laborioasă, durează cam o jumătate de oră și costa foarte mult. Curând, după 11.00, sosesc acasă. Petre vine pe la orele 12.00. Cu o mică întrerupere pentru prânz lucrăm și terminăm tot materialul.

Avionul meu la Amsterdam, mi s-a spus la telefon când mi-am rezervat locul, pleacă la 8.30 seara. Am sosit cu taxiul la 8.00, dar la Terminalul 1. Avionul pleca de la Terminalul 4! Teribil. Nu exact panică, dar dacă pierdeam zborul nu puteam ajunge la timp. Aproape în fugă să prind trenul Heathrow Express. Telefoane, ba la un ghișeu, ba la altul. În fine, au ținut avionul să mă aștepte vreo 10 minute, dar l-am prins.

La Amsterdam, la Hotelul Novotel. Mă culc, obosit, după miezul nopții.

Vineri, 12 Noiembrie 1999

M-am sculat la 5.00. Mi-am adunat gândurile și am început să scriu prezentarea raportului meu „The Romanian Armed Forces: A Reliable Partner on the threshold of NATO".

La 7.00 a.m. mă duc la micul dejun. Pentru a nu risca o criză, mănânc doar jumări de ouă, păpăraie, cum îi spunem noi la Turda. Și ceai. Înapoi în camera mea îi telefonez secretarei Irina Bojin. „Sesiunea începe la 10.00 dimineața. Nu înainte", îmi spune. Mă pun pe lucru. Și pentru că am avut destul timp la îndemână, am reușit să-mi pregătesc o prezentare succintă, precisă.

Fusesem programat să vorbesc dimineața. Van Eekelen a cerut să schimbăm ordinea pentru că după-masă, când urma să vorbească el, are o înregistrare la televiziune. Am fost de acord, bineînțeles.

În loc de prânz, am mâncat niște biscuiți și am băut o cafea. Am fost primul la cuvânt după masă. Alătur raportul meu:

Cotidianul - 17/ 11/ 99
Forțele Armate Române,
Un partener de încredere
în pragul NATO

Deputatul Ion Rațiu, membru al Subcomisiei pentru viitorul forțelor

armate din cadrul Adunării Parlamentare a Atlanticului de Nord, va expune lucrarea pe care o redăm în continuare:

„Raportul supus dezbaterii este o prezentare precisă, bazată pe date concrete, a situației din România. Nu voi ceda tendinței de a intra în detalii, oricât de importante ar fi acestea. Le veți găsi pe toate în raportul meu care este, în esență, cel prezentat la Sesiunea de la Varșovia. Mă voi limita la o scurtă prezentare. După Madrid, România a progresat în mod constant spre consolidarea democrației. Legile sunt date de Parlament, puterea juridică este independentă, drepturile omului și ale Minorităților Naționale sunt integral asigurate. Controlul civil asupra forțelor armate este o realitate. Reforma economică și trecerea de la economia de comandă la economia de piață nu sunt într-un stadiu atât de avansat pe cât ar fi de dorit, dar evoluează în direcția corectă.

Controlul democratic asupra forțelor armate este exercitat, cu aprobarea parlamentului, de către Președinte, Guvern, Ministrul Apărării, care este civil, Curtea Supremă de Justiție și Curtea de Conturi. Modernizarea și pregătirea forțelor armate sunt într-un stadiu avansat și se fac în conformitate cu standardele NATO, așa încât să se realizeze interoperabilitatea cu forțele armate ale Alianței. Sistemul Național de Securitate al României se bazează pe ideea că structurile europene și euro-atlantice vor asigura marea arhitectură de Securitate a secolului 21.

Legea privind planificarea apărării este o măsură decisivă în direcția armonizării sistemului românesc de planificare a apărării cu cele ale țărilor membre NATO, pe baza integrării proceselor de planificare, programelor și obiectivelor, într-un spirit realist de transparență și credibilitate.

În acest scop, Ministerul Apărării Naționale a fost reorganizat după standarde occidentale, ca și Statul Major General, Statele Majore ale Forțelor Terestre și Aeriene și divizia antiaeriană, insuficiența resurselor financiare fiind singurul factor limitativ, dacă nu chiar inhibator.

O forță de Reacție Rapidă a fost creată ca nucleu al noii structuri a forțelor armate române.

Organisme specializate participă la activitățile PpP, Procesul de Planificare și Revizuire, Consiliul de Recuperare Euro-Atlantică și PpP plus.

Programul individual de parteneriat România-NATO a trecut de la 600 activități în 1997 la peste 800 în 1998; pentru 1999 se prevede o creștere semnificativă.

România își concentrează eforturile pe structurarea forțelor armate pe baza expertizei primită de la Ministerul britanic al Apărării, Ministerul Apărării din Statele Unite și Corporația Rand.

S-a operat deja o reducere a forțelor armate și procesul va continua până se va atinge efectivul de 112 000 în 2005.

Modernizarea dotării este în mod obiectiv întârziată din cauza restricțiilor bugetare dar acest proces este în curs.

România promovează o politică de stabilitate și securitate prin cooperare: cooperare activă cu vecinii și membri NATO și țările candidate; batalionul româno-ungar participă la acțiuni NATO și UEO; România s-a oferit să participe la proiectul italo-sloveno-ungar de creare a unei brigăzi de menținere a păcii și sprijină inițiativa austriacă CENCOOP, precum și brigada multinațională SHRBRIG.

În conformitate cu documentele adoptate la summit-ul de la Washington, România a elaborat Planul-cadru de acțiune în vederea aderării la NATO. Planul a fost prezentat la Bruxelles, la 27 septembrie, România fiind prima țară candidată care a făcut acest lucru. România cooperează, de asemenea, în domeniul pregătirii personalului militar și civil, comunicațiilor, dotării și interoperabilităților nemilitare cum ar fi traficul de droguri, spălarea banilor, imigrația ilegală, contrabanda cu materiale strategice.

România a sprijinit fără rezerve acțiunea NATO în Kosovo, în ciuda pierderilor enorme suferite la nivelul țării, pierderi care continuă să crească; de asemenea, va participa la Planul de stabilitate în Balcani imediat ce acesta este pus în aplicare.

Din toate aceste motive România și forțele armate române se dovedesc a fi «un partener de încredere în pragul NATO», așa cum sugerează titlul acestui raport pe care îl prezint pentru dezbatere și adaptare '.

Dr. Ion RAȚIU (România
Raportor Asociat

Totul a mers perfect. Eram bine pregătit. Am fost ascultat cu atenție. S-au ridicat doar două obiecții.

Prima: Estrella, Președintele Comitetului pentru Apărare și Securitate, găsește că acolo unde eu menționez că „în ce privește reforma militară, România este, astăzi mai pregătită pentru integrare în NATO decât au fost cele trei noi state membre în momentul în care au fost invitate să intre în NATO", trebuie să se spună că asta e opinia mea, a raportorului. Al doilea a fost Sir Peter Emery: „Dacă lăsăm acest pasaj așa cum este și adoptăm Raportul, înseamnă că ar trebui să invităm România imediat să intre în NATO".

Am răspuns: înțeleg comentariul și-i accept logica. Eu am verificat cu atenție faptele. Le-am dat riguros exact, fără înfrumusețări. Am acceptat să se indice în raport că această declarație este a mea, a Raportorului. Sunt încântat de felul cum a fost primită contribuția mea.

Frank Cook și Yvan Zayets au prezentat raportul: Ucraina și forța sa armată: „A new Actor on the European Stage". Cel mai interesant a fost Bill Rompkey despre Kaliningrad.

Sâmbătă, 15 Noiembrie 1999

Continuă lucrările sesiunii. Doina Ghimici îmi cere să prezint două amendamente la rezoluția finală a Comitetului Economic. Reprezentanții noștri sunt Geo Cristea și Tiberiu Vladislav. Am mers și eu la ședința finală, Harry Cohen, raportorul general al Comitetului Economic, a acceptat amendamentele mele cu o unică modificare pe care mi-am însușit-o.

Cum mâncasem la prânz la recepția dată, ca la fiecare doi ani, de francezi, n-am mai cinat. Zi de victorie pentru englezi, albi, sau de culoare, căci tot englezi sunt: echipa de fotbal a Angliei a bătut Scoția cu 2-0 și are acum mari șanse să se califice pentru Campionatul mondial de anul viitor.

În Turcia, mare tragedie. Acest al doilea cutremur în aceeași zonă a ucis sute de oameni, rănit mii și zeci de mii au rămas pe drumuri acum în pragul iernii! Mă doare sufletul pentru ei.

Duminică, 16 Noiembrie 1999

Luăm masa toți participanții la Sesiunea A.P. NATO, în marele restaurant din RAI - Centrul de Congrese. Noi, românii, la aceeași masă, cu excepția lui Ioan Pașcu și Costel Gheorghiu.

Cu vaporașul de turism pe canalele Amsterdamului, casele astea, construite mai ales în secolele XVI - XIX, cu cârlige sus pentru scripeți, sunt extraordinar de frumoase. Asemănătoare arhitectonic, înguste, 3-4 etaje, arată fiecare diferit. În ansamblu, e o îmbinare estetică greu de egalat. Nu e de mirare că Amsterdamul e considerat Veneția Nordului, casele nu sunt construite direct pe canal, pe apă. Strada se interpune.

La Muzeul Maritim ni se dă o recepție. Vorbește Vice-Primarul și Președintele nostru, Ruperez. Banalitățile de rigoare.

Seara, Ambasadorul Mihnea Motoc ne dă o cină-bufet în reședința lui din Haga. Ne-au transportat acolo în trei mașini de-ale Ambasadei. Valeriu Stoica și el prezent. A venit cu niște probleme la Înalta Curte. Mi se plânge de Dan Diaconescu. Să-l schimb, îmi zice. Îi menționez problema casei mele. Lucescu a cumpărat-o, îmi spune. Mi-am dat seama că era la curent. Deci, e prieten cu Lucescu, așa cum acesta mă informase. „De ce nu plecați de-acolo, domnule Rațiu? Lucescu a cumpărat casa de la proprietarul ei recunoscut ca atare în instanță".

Ioan Tudor, „The Policy Officer of the organisation for the Prohibition of Chemical Weapons", a fost coleg cu Doina Bâscă. Tip interesant.

Luni, 15 Noiembrie 1999

La ședința finală a sesiunii NATO. Vorbesc Wim Kok, Primul Ministru al Olandei și Lordul Robertson, noul Secretar General NATO. Caut să

o întrebare, dar Xavier Ruperez nu-mi dă cuvântul. Poate că a fost greșeala mea de a nu mă fi înscris la început. Vorbește și Ruperez din nou. După pauză, mesajele din partea Parlamentului European, a Comisiei Europene și a Adunării Parlamentare OSCE.

Urmează rapoartele financiare și alegerea Președintelui și Vice-Președintelui Adunării Parlamentare NATO. Ruperez e reales fără contra-candidat. Apoi rezoluțiile celor cinci comitete.

În rezoluția Comitetului Economic au fost introduse și amendamentele mele în care am vorbit de importanța restabilirii traficului pe Dunăre, „cea mai importantă și mai ieftină cale pentru transporturi comerciale" și menționarea acordării unei compensații corespunzătoare țărilor riverane pentru importantele pierderi suferite în timpul și după conflictul din Kosovo.

Trimit cuvântarea mea lui Călin Husar pentru publicare, prin FAX.

După masă, Rezoluția „NATO și Intervenția Umanitară" o prezintă Hans Engell din Danemarca. Sunt 60 de amendamente. Viktor Ozerov (Rusia) și Maria Nardini (comunistă din Italia) au multe propuneri și amendamente. E bine așa, se discută liber și se ia decizia prin vot deschis.

Documentul final nu este satisfăcător, după mine, pentru că nu definește precis „intervenția umanitară".

Un pas important a fost realizat pentru că problema a fost abordată în sensul că principiul suveranității naționale nu poate acoperi o gravă și masivă nesocotire a drepturilor omului, cum este curățirea etnică și genocidul.

Marți, 16 Noiembrie 1999

Am venit cu autobuzul la Schiphol, întreaga echipă românească. Ei se întorc la București, eu merg la Londra. Azi, după-amiază, mi se determină soarta, la Cromwell Hospital.

Elisabeth sosește pe la orele 14.00 în apartamentul nostru din Arlington House. Eu, cu două ore mai înainte. Am nenumărate mesaje din țară să îi contactez imediat ce sosesc. De fapt, era vorba să ne întâlnim astă seară cei care ne-am angajat pentru candidatura mea: Crețu, Niță, de Hondol, Grabowski, Urcan (cel care vrea să mă convingă să achiziționăm ZAREA) și alții. Sunt chemat, de asemenea, să iau parte mâine la BCCC.

Vine Nicolae la cererea mea, căci vroiam să-i arăt câteva lucruri, la caz că mă pun imediat pe masa de operație și gata, plec pentru totdeauna din lumea asta. Idee total nerealistă, cum s-a dovedit pe urmă, dar e bine că am făcut-o. În definitiv, mă poate călca un autobuz, căci eu cam trec strada fără mari precauții, sau să-mi cadă o cărămidă în cap!

La 3.30, la Spitalul Cromwell, cu Elisabeth. Ne primește medicul meu E.N. Commes și chirurgul Earlam, specialist în cancerul în esofag. Nu intru în amănunte. Elisabeth a scris un „compte rendu" al consultării, căci ea se

pricepe. Îl alătură:

Pe scurt, am o tumoare de 12 cm în partea de jos a esofagului. Nu e sigur dacă a intrat sau nu și în stomac. (Oproiu a fost de părere că n-a intrat.) Îmi vor face noi analize, dar el e împotriva unei operații. Pentru moment, nu există metastază detectabilă în corpul meu. Tratamentul ce recomandă el e radioterapia. Nu chimioterapia.

Lucrurile merg rău în țară. Noi scumpiri, proteste, demonstrații publice. Într-un sondaj publicat astăzi, doar Ceaușescu e mai detestat de români mai mult decât Constantinescu, nu Iliescu, nu Roman, nu ceilalți lideri.

Miercuri, 17 Noiembrie 1999

Îmi telefonează tânărul Meteș din Baia Mare, cel căruia i-am dat niște bani pentru cheltuielile lui politice. Îmi spune că sunt foarte apreciate cărțile mele, în special *Cine mă cunoaște în România, așa cum sunt?*

Aseară, la cină, la Nicolae. Sașa a pregătit o ciorbă ucraineană de cap de pește. Foarte gustoasă, cu usturoi mult. Din păcate, mi-a plăcut și am mâncat prea mult. Mi s-a făcut rău. E clar că nu pot înghiți nimic solid.

Vorbesc cu Mircea Martin de la Editura Universul, recomandat de Petre, care va publica cartea mea, cu Petre, Călin Husar și cu Nicolae. Trebuie să facem un efort concertat. Altfel nu va ieși la timp ca să marcăm 10 ani de la Revoluție. De asemenea, timpul e foarte scurt pentru a asigura o bună prezentare a cărții și mai ales o largă distribuție. Ceea ce putem face, fără amânare, e publicarea de extrase zilnice din jurnalul meu de zi în *Cotidianul*.

Vineri, 19 Noiembrie 1999

Ieri și astăzi, acasă tot timpul. Lucrez la „manuscrisul" pregătit de Nicoleta Mussulis și Petre Răileanu. Cu o singură excepție. Între orele 10.00 și 12.00 sunt la Spitalul Cromwell la doctorii Earlam și Skeggs. Primul e chirurg specializat în cancer la esofag, al doilea radiolog. Au examinat toate radiografiile ce mi s-au făcut, în România și aici. Decizia: un tratament de radioterapie, în două tranșe. Să începem Vineri, 26 Noiembrie, și să terminăm această primă tranșă la 20-21 Decembrie. Apoi să-mi iau o vacanță în Elveția și să începem a doua tranșă, tot cam de trei săptămâni, imediat în anul 2000.

Jurnalul de zi, la care lucrez de zor, e pentru mine cel puțin extrem de interesant. Foarte multă lume se va supăra. Mai ales mulți PNȚCD-iști.

Dacă scoatem pasajele cu pricina, scoatem tocmai partea interesantă și nu mai redăm fidel ce s-a petrecut. Decid să las totul așa cum am scris. S-ar putea însă ca, în ultimul moment, să amân publicarea până după alegeri. Ar fi păcat, însă.

Împreună cu Nicolae și Elisabeth trecem în revistă averea ce voi lăsa eu în urma mea. Urmează ca la întoarcerea mea la Londra (plec mâine la Bucu-

rești), Joia viitoare, să finalizez scrisoarea mea de instrucțiuni. Adică cum se împarte între beneficiari.

Sâmbătă, 20 Noiembrie 1999

Cu TAROM la București. Mă așteaptă Petrică la Otopeni. E rece și o simt, nu mi-am luat un palton pentru că mă întorc la Londra deja Joia viitoare și atunci îmi voi lua scurteica căptușită cu blană. Petrică și-a luat în primire apartamentul pentru care i-am dat avansul. Voi plăti acum restul ca să definitivăm cumpărarea.

Citesc ziarele acumulate. Situația economică proastă, ultimul sondaj îi dă lui Iliescu 44% și PDSR-ului 46%. Pe eșichierul politic, permutații. Putin, cu micul lui grup intră la AptR și se vorbește că Stolojan se va înscrie și el în acest partid care-l va face imediat Prim-Vicepreședinte.

Primesc expunerea de motive a sentinței Tribunalului de la Cluj, care-mi dă câștig de cauză în procesul meu contra Municipiului Cluj pentru că a dat licență lui Gabor să-și construiască casă pe proprietatea mea. Puiu Pop mă avertizează însă că se va face apel etc. Deci treaba va mai dura.

În lumina celor discutate cu Nicolae despre intențiile mele de cum aș vrea să fac Muzeu și Casă memorială la Turda, îi comunic știrea lui Nicolae. L-am autorizat pe Puiu Pop să vorbească cu Gabor și să-i spună că aș putea fi convins să-l despăgubesc pentru cheltuielile avute, prin înțelegerea părților. Dacă nu vrea, voi face-o pe cale judecătorească.

Duminică, 21 Noiembrie 1999

Vine Cristi Vaida deja la 9.30 a.m. Mă pune la curent cu situația din țară. Rezultatul sondajului comandat de Sörös se spune că ar fi în realitate chiar mai favorabil lui Iliescu și PDSR care țin neapărat să se minimalizeze popularitatea lor. Asta, pentru a nu avea un efect de bumerang. Cam greu de acceptat. De ce CURS ar schimba rezultatele obținute? Ce putere are PDSR asupra CURS, dacă sondajul a fost comandat și plătit de Sörös?

L-a văzut pe Iftene Pop (cel care mi l-a prezentat mie pe Cristi Vaida). Nu e încântat de cum merg lucrurile. Ramura originală a Partidului Național din Ardeal nu mai există. Și Biserica Greco-Catolică a fost abandonată. Alaltăieri, Florin Călinescu l-a avut invitat pe Emil Constantinescu, de la orele 22.30 la 1.15. I-a ridicat mingea la plasă, ca să facă figură bună. Dar a lăsat mult de dorit. Emil a împlinit 60 de ani.

Cristi le vedea mai des pe surorile Coposu. Ele erau contra lui Galbeni, Pițigoi, chiar și Macarie. Și nici Coposu nu-i aprecia pe primii doi . Acum ele sunt supărate pe Diaconescu. Nu le mai vede, nu le ține la curent etc. Inevitabil, aș zice.

A fost mare scandal la organizația de tineret PNȚCD. A fost ales Alexandru

Popescu, „ăla grasu". Partidul e condus, acuma, de Roxana Badralexi!, îmi comunică Cristi. Absurd, dar un sâmbure de adevăr este.

Măgureanu vrea să mă vadă. Foarte bine.

I-a văzut împreună pe Costel Dumitrescu și Paulică Dumitrescu, în casa lui Bourceanu. Coste, care-și spune și „cunctator", mi-a trimis copia scrisorii lui către Diaconescu din 14 August crt. Interesantă, dar, după mine, depășită. Vorbește de nevoia de a condamna toate guvernele de la 6 Martie 1945 încoace! Nu scrie rău. Foarte emotiv și poetic în finalul scrisorii.

În timp ce era la mine, îmi telefonează Maria din Alba Iulia. Vrea doar să-mi mulțumească pentru „marele ajutor ce i-am dat". Să vină pentru câteva minute, dar nu-mi mai aduc aminte ce i-am dat!

Șerban Marinescu de la Operetă. Insistă. Să vină cândva în următoarele trei zile cu Paloma (?). „Trăiască Regele! Trăiască Familia Rațiu", termină Șerban, spre jena mea.

Dar vine cu un taxi soția lui Șerban Lupu. Să-mi aducă discul înregistrat aici la București. El la vioară, Valentin Gheorghiu la pian, orchestra George Enescu, dirijor Cristian Mandeal. Au pus pe disc: „Realizat cu sprijinul Ministerului Culturii din România, University of Illinois, Fundației Ion Rațiu". E vorba de niște bucăți descoperite de Șerban: Caprice Roumain, Suita Impressions d'Enfance și Sonatele (două). Tare aș vrea să le ascult imediat. Dar nu mai am aparatul CD (mi l-au furat minerii) și nici nu am timp.

Cei din jurul lui Costel Dumitrescu așteaptă o decizie din partea mea.

Luni, 22 Noiembrie 1999

La Conferința de Presă PNȚCD, după ce îl informasem pe Diaconescu aseară că vreau să fac și eu o comunicare în legătură cu sesiunea de toamnă a Adunării Parlamentare NATO. Mai întâi, am explicat noua titulatură, mult mai potrivită și mai aproape de adevăratul rol al acestei instituții. Ea rămâne un for consultativ, dar rezoluțiile adoptate au mare greutate. Am explicat apoi raportul meu „România: aliat de încredere în pragul NATO". Am afirmat în Raport concluzia că România este azi mai calificată să intre în NATO decât cele trei țări - Ungaria, Cehia și Polonia - când au fost invitate s-o facă. Atât Estrella, Președintele Comisiei de Apărare și Securitate, cât și Sir Peter Emery au arătat că dacă formularea mea ar fi fost adoptată Verbatim, cuvânt cu cuvânt, ar însemna că întreaga Comisie e de părere că România ar trebui să fie acceptată în NATO imediat. Am explicat la Conferința de Presă că nu m-am așteptat la așa ceva și am fost mulțumit că raportul meu a fost adoptat fără nici o modificare, decât cu includerea explicației că „în opinia Raportorului, deci a mea, România este astăzi mai calificată..." etc. O formulare în întregime acceptabilă.

Am menționat faptul că am reușit să introducem în rezoluția Comisiei Economice recomandarea ca țările riverane, care au suferit mari pierderi din

cauza conflictului din Iugoslavia, să fie compensate.

După masă, de Hondol, Victor Crăciun, Iulian Crețu și Marian Munteanu vin să-mi ceară același lucru: să mă decid să candidez. Răspunsul meu: Dacă există o autentică solicitare și dacă starea sănătății mele mi-o permite, voi candida ca independent.

Recepție la Clubul Diplomaților dată de noul ambasador al Libanului. Nimic excepțional.

După cină, Varlam, Grabowski și Predeleanca vin să mă convingă să ies din culise. Să vorbesc răspicat. Să condamn starea de lucruri actuală. Ei ar vrea să transformăm UMRL în partid. Imposibil, a fost reacția mea. Dar le-am spus că sunt deja oameni care vor să mă susțină candidat independent la Președinție. Le spun cine sunt. Evident, Grabowski strâmbă din nas când aude de Crețu.

Așa suntem noi. Îndată ce un nume e menționat, cineva îl atacă. Ba că e securist, ba fost mare comunist, ba că nu urmărește decât umplerea buzunarului personal. Asta, cu referință la Marian Munteanu.

Marți, 23 Noiembrie 1999

Vin cei de la *Oameni in Top*, noua revistă Glossy. Își pregătesc aparatura. Mă fotografiază cu mare grijă: măsoară tot timpul lumina în diversele părți ale feței etc. Intrigat, îi întreb: De ce atâta sofisticărie? „E pentru copertă. Trebuie să iasă perfect", a fost răspunsul. Tânărul care mi-a luat interviul are un nume foarte frumos: îl cheamă Ghandi Georgescu.

La tribunal. Ne judecăm pentru evacuare cu Mircea Lucescu. Nu mai e vorba de a contesta valabilitatea titlului său de proprietate. Obținem un nou termen. Va trebui să dovedim cât am cheltuit pentru modificări, îmbunătățiri etc. Pentru asta taxa de timbru juridic e exorbitantă. Grațiela Bârlă zice că ar trebui să-i intentăm un proces penal Primarului Lis pentru că n-a apărat interesul Statului, atunci când a acceptat decizia prin care Miletineanu a fost recunoscut moștenitorul lui Gusti. Îmi cere onorariul. Am sentimentul că arunc bani buni, după bani răi (Good money after bad). O facem și pe asta.

Vine Husar cu Mircea Martin. Ne înțelegem asupra tirajului volumului meu de memorii. Format *Moscova Sfidează Lumea*. Pe verso, fotografia mea, cea oficială la alegerile din 1990. Ei se vor ocupa de publicitate, distribuție, încasări etc. Petre Răileanu va veni cât mai curând posibil să-i fie de ajutor lui Mircea Martin.

Cina la Palatul Elisabeta în onoarea lui Javier Ruperez și Simon Lunn. Au venit cu întârziere pentru că aeroportul din München a fost închis din cauza zăpezii.

La cină, Ioan Mircea Pașcu, Oliviu Gherman, Geo Cristea, Costel Gheorghiu, plus secretarele și consilierii celor două Camere (cei de la Relațiile externe).

Javier s-a interesat îndeaproape despre situația din România. Conștient că lucrurile nu merg bine, a recunoscut că Bulgaria ne-a cam luat-o înainte. Ceea

ce s-a evidențiat și din cuvântarea lui Clinton rostită ieri la Sofia. I-am explicat performanța noastră slabă din cauza partenerului de coaliție, adică PD-ul. Dar nu pretind că noi, PNȚCD, nu avem nici-o vină.

La sugestia Elisabethei las personalului nostru cadoul de Crăciun.

Joi, 25 Noiembrie 1999

Sunt în avionul care mă duce la Londra. E un zbor TAROM, care tocmai face o scurtă escală la Timișoara.

A venit iarna de-adevăratelea. Ningea la București când am plecat de-acasă la 7,50 a.m. La fel când am decolat. Dar nu cred că temperatura aerului era sub 0°! Aici e senin, cu nori mici albi, răzleți. Dar e minus un grad Celsius. Apropiindu-ne de aterizare am admirat cultivarea șesului bănățean. Totul elegant geometric. Parcelele nou arate sunt albe. Pământul e negru dar bruma-i înghețată în cristale, multe miliarde de cristale. Sunt alternate cu altele, perfect paralel aliniate, ba cenușă, ba de-un închis brun sau unul caracteristic știuleților de porumb uscat. Niciodată nu mă satur când văd frumusețea și bogăția naturală a țării noastre. Păcat că n-avem oameni de calibru care să ne guverneze. Păcat că n-am știut cum și n-am reușit să ajung și eu într-o poziție cu rol determinant, decizional.

Ieri, m-am sculat la 5.00 a.m. La fel și astăzi. Am lucrat de zor la corectarea textelor scoase la calculator de Nicoleta și de o fată de la București. S-au făcut multe greșeli, ceea ce e inevitabil căci scrisul meu de mână, deși citibil, nu e întotdeauna clar. Apoi, unele pasagii au fost lăsate afară. Într-un loc au sărit două pagini întregi. Și tot n-am terminat. Mi-au rămas 83 pagini, din textul transcris de Nicoleta.

Vineri, 26 Noiembrie 1999

La 8.30 la spital. Doctorul Skeggs îmi explică ce se va întâmpla cu mine. O să-mi facă un nou CT ca să identifice exact locul tumorii. Apoi, îmi fac un simulator și un fel de cușcă mulată pe corpul meu ca toracele să fie exact în aceeași poziție la fiecare sesiune a tratamentului. În următoarele zile vor examina toate datele, la ordinator, ca să stabilească, exact, câtă radiație, din cele 2 sau 3 direcții, va trebui aplicată.

Elisabeth era cu mine. Am adus și cele 83 pagini pe care le corectasem dis-de-dimineață astăzi. În timp ce toate operațiile astea au fost executate, aici la spital, Elisabeth s-a dus la birou și a copiat textul manuscrisului, ca să-mi rămână la caz că cel pe care-l voi trimite în România se pierde.

Treaba cu mine se terminase curând după ora 10.00. Am rămas în sala de așteptare, cum ne înțelesesem. La telefon am căutat soluționarea transmiterii textului corectat la București. Nicolae a vorbit chiar și cu Ambasadorul Onofrei, la caz că cineva merge astăzi. Mă voi duce eu la aeroport în speranța

că voi găsi pe cineva să ia plicul meu destinat lui Husar, marcat pentru Petre Răileanu.

În fine, vine Elisabeth la 11.05 a.m. Taxi liber, în direcția aeroport, nu găsesc. Pe jos până la Earl's Court. Iau metroul. Ce nu mi s-a întâmplat niciodată, mi s-a întâmplat astăzi. Tren vechi, se poticnește de mai multe ori. Se oprește. În fine, suntem informați că trebuie să-l schimbăm la Acton Town. O facem, ca din nou să trebuiască să schimbăm și al doilea tren la Northfilds. Se făcuse ora 12.00. Mai ajung oare la timp ca să găsesc pe cineva să preia plicul? Nu eram în panică, dar dacă materialul nu ajunge astăzi vor putea ei începe tipărirea Luni dimineață? În fine, ajung la ghișeul TAROM la 12.25. Ultimii pasageri erau procesați. Toți străini.

Unde-l pot găsi pe reprezentantul TAROM?, o întreb pe stewardesă. „At the Gate", vine răspunsul. Da, dar acolo eu nu pot merge. Încercați să-l obținem la telefon. Nici o problemă. L-a găsit imediat. Cu cine am onoarea?, l-am întrebat după ce i-am spus cine sunt. „V-am recunoscut vocea. Sunt Iulian Ciuperceanu". L-am întrerupt: Dar ne cunoaștem foarte bine. „Sigur că da".

Îi explic situația. Vine imediat să mă găsească jos la înregistrare. Îi dau plicul pe care notasem telefoanele lui Husar și telefonul meu. „Îndată ce știu la cine a ajuns, vă dau de știre".

Totul a mers perfect. Una din stewardese, Iuliana Stanciu, a luat plicul. La Otopeni i-a telefonat lui Călin Husar și au aranjat de unde să-l ridice.

Îndată ce am avut confirmarea că totul a mers bine, i-am telefonat domnișoarei Stanciu să-i mulțumesc. „Mi-a făcut plăcere să vă fiu de folos. Vă admir sincer și citesc *Cotidianul* cu plăcere".

Sâmbătă, 27 Noiembrie 1999

Primesc telefoane din țară. Marian Munteanu, apoi Urcan și Meteș și Berinde din Baia Mare. Ultimii vor cărți de-ale mele, pentru a fi distribuite, Urcan la întreprinderea „ZAREA", și ceilalți, la Organizația de tineret. Dau instrucțiunile necesare lui Mihai.

Lungă conversație cu Indrei. I-am vorbit de Proust. Iată un om care și-a rezolvat gravele probleme ce avea, scriind, îi spun. Tu ai mare talent. Scrii foarte bine, interesant. De ce nu te-apuci de ceva în sensul „A la recherche du temps perdu?". Explică-te ție însuți pe hârtie. Am vorbit cu el mai bine de o jumătate de oră.

„You were marvellous", îmi zice Elisabeth, care ne asculta. Atâta timp cât dă ceva rezultate.

Miercuri, 1 Decembrie 1999

Ultimele trei zile în legătură cu Petre Răileanu, care stă la Sanda Cipăianu în București. Nu intru în detalii, dar au fost foarte multe convorbiri telefonice cu el, cu Călin Husar și cu Mircea Martin. Am pus la punct toate amănuntele

cărții. Va fi primul volum dintr-o serie la Editura Univers. Se va intitula *În fine, acasă...*, iar seria va fi prezentată „NOTE ZILNICE".

Altfel, la spital pentru tratament, în fiecare zi.

Marian Munteanu a fost în legătură cu mine. De asemenea, Phil Bloom. I-am făcut să se întâlnească. Să discute planurile pentru o posibilă candidatură a mea.

Seara, la reședința Ambasadorului din Belgrave Square. Recepție de Ziua Națională. O îmbulzeală de nedescris. Mulți au venit să-mi vorbească. Câțiva beneficiari ai burselor „Familiei Rațiu", să-mi mulțumească. Dintre cei vechi mi-au vorbit Babsi Pop, care s-a îngrășat enorm, Paul Laptev, și el cu o față foarte grasă și lată, Buba Socol, Manuela, Peter Blaker, Horowitz.

Sunt informat în cursul serii că Emil Constantinescu a fost huiduit violent la Alba Iulia. Mi s-a luat un interviu la BBC, Secția Română, și de un ziar din țară, dar n-am notat care. Cei de la BBC mi-au atras atenția că s-au strâns 41 semnături în favoarea lansării unei invitații Regelui. De ce nu i s-a dat curs, m-au întrebat. Toți semnatarii erau PNȚCD-iști. Cred că a fost o chestiune tehnică. Această cerere n-a fost prezentată BCCC-ului. Nu în vreo ședință la care am participat și eu. Și nu știu dacă a fost supusă Biroului Permanent al Camerei. În orice caz, aș fi semnat și eu dacă aș fi fost acolo. Regele Mihai e fostul nostru Suveran, e un foarte bun român și nu vrea altceva decât să servească interesele poporului român. Ar fi fost foarte bine să-l fi invitat ca să participe la serbările de la Alba Iulia.

Joi, 2 Decembrie 1999

Phil Bloom îmi telefonează. Era împreună cu Marian Munteanu. Au avut o amplă discuție și amândoi par foarte mulțumiți. Rămâne să facă sondajul de opinie în ce mă privește.

Am fost cu Elisabeth la Royal Academy. M-am mulțumit să vizitez galeriile principale de la primul etaj. Toate tablourile expuse de van Dyck în perioada 1599-1641. Pur și simplu fantastic. Portretele Regelui Charles I, ale Curții engleze, ale nobilimii... italiene, toate foarte bine reprezentate. Grăitoare sunt auto-portretele, primul când avea doar 19 sau 20 ani. Viziunea omului, competența artistică, atmosfera ce degajă această pletoră de mari creații artistice sunt unice. Am văzut multe astfel de expoziții în viața mea. Cea a lui Rembrandt îmi stăruie în minte, căci m-a impresionat enorm. Ei bine, ce am văzut aici poate să se compare favorabil cu oricare alta.

Vineri, 3 Decembrie 1999

Ultimele zile, aici, dominate de formarea unui Guvern al Unității Naționale în Irlanda de Nord. O reconciliere acolo ar da semnale pozitive peste tot. Mă gândesc la basci, în primul rând. La noi, în Balcani, din păcate prea puțin. Totuși „împăcarea" nord-irlandezilor ar putea fi și pentru etniile și religiile Balcanilor

un mic semn pozitiv.

Îmi telefonează Petre. Au scos astăzi *Cotidianul* cu anunțul cărții și cu o pagină întreagă dedicată ei. Au publicat și mai multe fotografii, inclusiv cea oficială făcută mie când am fost candidat la Președinție în 1990. Au venit pe fir Mircea Martin și Călin Husar. Toți se declară foarte mulțumiți. Evident că sunt, doar ei au făcut treaba așa cum ei înșiși au decis. Pare că a ieșit bine. Neam înțeles că distribuția se va face imediat ce cartea iasă, săptămâna viitoare, de sub tipar. Lansarea formală se va face abia la anul, când voi putea să fiu prezent în mijlocul săptămânii. Așa e regula la București ca evenimentul să poată fi prins de ziare. Mi se confirmă că Florin Călinescu îmi va lua un interviu, în profunzime, Vineri 10 Decembrie. Tocmai bine ca să vorbim de carte.

Gabriel Enache de la Liga Studenților vine la mine în apartament. El e aici, împreună cu alți 11 studenți la un program PHARE. Mi-a explicat cum stau lucrurile în viața studențească. Organizația lor are filiale în 12 universități. În toate cele importante: București, Cluj, Iași, Brașov, Constanța, Galați, Oradea, Sibiu, Ploiești, Târgu-Mureș și Timișoara. Studenții români sunt slab organizați și se încearcă crearea unei organizații alternative. E cea a lui Lazarus, cel care aproape că a reușit să-i scot o revistă pe cheltuiala mea. Lazarus e dirijat de la Cotroceni, prin Mugurel Stan. Președintele de onoare a Ligii Studenților e Marian Munteanu.

Mi-a vorbit și de marele edificiu de pe Calea Plevnei. Acolo director e Toma, cel la care m-a dus Dragoș Popescu. L.S. vrea să obțină acest sediu, această clădire, care s-ar preta foarte bine unei activități susținute.

Aici au vizitat North London University, Warwick, Luton, încă una pe care n-o putea numi și au stabilit legături bune cu National Union of Students. L-am dus și la biroul nostru din Regent Street.

Seara, Johnny și Ileana la cină. Ea e în mare formă.

Marți, 7 Decembrie 1999

Ultimele zile mi-am văzut de sănătate.

Rușii sunt hotărâți să distrugă Cecenia. E extraordinar cum Occidentul acceptă două unități de măsură. Cuvântările lui Clinton și Robin Cook, aici, sunt un fel de dojană adresată unor copii care nu se poartă bine.

Azi dimineață Remeș Decebal Traian îmi telefonează. Mi se plânge de un articol publicat astăzi în *Cotidianul*, semnat Mata Hari, în care e atacat „complet pe nedrept", îmi spune. Mă interesez. Articolul, care mi-a fost citit la telefon, e într-adevăr inacceptabil. E plin de afirmații gratuite de genul „Remeș e sub papucul soției sale". Aflu că Lucian Gheorghiu l-a scris. Aranjez ca Ioana Lupea să-i ia un interviu în profunzime lui Remeș, în cursul căruia poate să se refere și la acuzațiile nedrepte ce i se aduc.

Deși era într-o ședință, la insistența mea, secretara lui mi l-a dat la telefon.

A fost încântat de soluția ce i-am oferit.

Seara târziu, pentru că e un decalaj de 8 ore, vorbesc cu Laura Coșoveanu la Stanford. E de acord ca Suciu să meargă acolo, probabil la 4 Ianuarie, anul viitor. I-am cerut să rezolve problema cazării lui în campusul universitar.

Tot astăzi am primit o notificare de la Mircea Lucescu care îmi cere chirie „pentru perioada 7 Mai 1997 - la zi". Are un tupeu omul ăsta!

Joi, 9 Decembrie 1999

Foarte devreme, pe la 8.30 dimineața, îmi telefonează iarăși Doina. Mi-a telefonat de nenumărate ori de când am venit la Londra. N-am dat curs sugestiei să ne întâlnim. Argumentul ei permanent: e în interesul meu, politic, să mă pună la curent cu poziția României așa cum e percepută de aici, de la FO în special etc. De data asta, a început direct: „Vă felicit din toată inima". De ce?, o întrerup eu. „Pentru că ați început să vă publicați Jurnalul de Zi" (N.B. O fi pleonasm, căci jurnalul e prin definiție semantică, de Zi!) Ea nu văzuse decât textul publicat pe Internet. Deci fără fotografii și note de subsol. „Ar fi bine să explicați cine sunt personajele de care vorbiți". Are dreptate și nu știu în ce măsură s-a făcut acest lucru în versiunea publicată în *Cotidianul*.

Probabil că voi publica și alte volume, acum că m-am decis s-o fac. Voi explica în următorul. În orice caz, voi lăsa fonduri suficient de mari ca să se asigure publicarea întregului material. Probabil că vor fi peste 20 de volume.

Plină de complimente și felicitări, de altfel. I-am explicat că m-am decis foarte târziu. Abia pe la mijlocul lui Noiembrie. A fost un tur de forță să asigurăm publicarea până la 15 Decembrie cel mai târziu. Ca să prindem aniversarea a zece ani de la Revoluție și a zece ani de la întoarcerea mea „acasă", după aproape 50 de ani petrecuți în pribegie.

Să știi, îi spun, că n-am cenzurat nimic. Așa cum am scrîs, așa am publicat. Am lăsat afară doar probleme strict personale în ce privește familia mea. Unele de ordin financiar, care n-au ce căuta în aceste note de natură politică, românească. N-am publicat, în ce te privește, raportul ce mi s-a făcut că ai fost agent al Securității sau informatoare. Atunci când am fost informat că te întâlneai la Constanța cu un doctor din Grecia. „N-am fost nîciodată, a replicat Doina, imediat. Îmi aduc aminte că mi-ați spus acest lucru. A fost pură invenție". La tot cazul, să știi că este singurul pasaj exclus din versiunea ce publicăm acum pe anul 1990. Am mai discutat. „Mi-ați luat-o înainte. Și eu vreau să public". N-am reacționat. Să facă ce vrea.

Mi-am perfectat, în ultimele zile, instrucțiunile ce voi da administratorilor trustului ce am fondat. Fundația trebuie să crească și să se întărească fără întrerupere, în perpetuitate. În măsura în care „perpetuitatea" poate fi asigurată în lumea în care trăim, bineînțeles!

M-am gândid că o astfel de instituție noi, românii, n-avem, Fundația

Gojdu şi dificultăţile ce a întâmpinat de la 1918 încoace mi-au servit ca un adevărat semnal de alarmă. Cred că felul în care am conceput totul va asigura „perpetuitatea" Fundaţiei şi realizarea dorinţei mele ca vasta proporţie a averii ce am creat - care în mod inevitabil se va augmenta simţitor sub direcţia şi administraţia lui Nicolae - să beneficieze exclusiv poporului român, atât la nivel naţional cât şi ca indivizi.

Cei care mă vor candidat la Preşedinţie anul viitor au fost în continuu contact cu mine în ultimele zile. Medicii mei, atât Doctorul Earlam cât şi Doctorul Skeggs, sunt foarte optimişti. Eu sunt cam sceptic. Dar gata să lupt ca să-mi recâştig vigoarea. Dacă nu reuşesc, nu voi candida, oricât de mare ar fi tentaţia şi presiunea. Nu voi periclita interesul ţării, de a avea un lider viguros, de dragul gratificării dorinţei mele naturale de a servi.

Am scris toate astea în avionul TAROM, care a plecat de la Londra cu o mare întârziere. Peste o oră. Mă întreb ce vom recupera? E important pentru că sunt programat să iau parte în programul TV „Chestiunea Zilei" pe care-l face Călinescu. Peste câteva minute vom ateriza la Timişoara.

În timpul escalei şi a zborului la Otopeni am citit ziarele de astăzi. Conferinţa de Presă a lui Dragoş Constantinescu ca să se disculpe de orice vină.

La „Chestiunea Zilei" sunt primit cu mare entuziasm de spectatorii din sală. Florin Călinescu face un fel de Jay Leno. Astă seară eu sunt „victima" principală. Florin mă prezintă total pozitiv. Ceea ce, mi se spune, e cu totul excepţional. Dar era bine pregătit. A ridicat şi toate problemele delicate. Cetăţenia mea, Coposu („de mortuis nihil nisi bene", am răspuns). De ce rămân aliniat PNŢCD dacă nu sunt de acord cu ce se face? Disciplina de Partid, am răspuns. Relaţiile cu Ciorbea, Măgureanu, cu Mircea Paşcu. Minerii, casa din Armindenului şi Mircea Lucescu.

Mircea Vodă - aşa îl cheamă pe cel care m-a machiat - entuziast. În timp ce-mi curăţa faţa după transmisiune mi-a povestit din experienţele lui cu oameni din top. „O prezenţă mai plăcută, mai serioasă şi mai convingătoare, încă n-am avut", mi-a zis. Acelaşi ton, aceeaşi reacţie din partea celorlalţi participanţi în program: un sudanez, acum cetăţean român care are o afacere în Salonta; o doamnă ce exportă pământ bun românesc cu râme (interesantă idee!) şi un devotat admirator al lui Eminescu adus special pentru a cita la cerere orice vers al marelui poet. Toţi au fost plini de felicitări.

A venit până la urmă şi Florin Călinescu. Am vorbit, mulţumită lui Husar, despre posibilitatea să dăm spaţiu în *Cotidianul* programului „Chestiunea Zilei". Nu l-a prea interesat pe Călinescu: „Eu aş vrea să scot un ziar independent, Chestiunea Zilei", ne-a zis. Am vorbit şi de posibilitatea scoaterii unei reviste stil *Academia Cataveneu* şi i-am pomenit faptul că am avut o discuţie cu Cătălin Harnagea despre el, despre Florin. Cred că şi-a dat seama că m-am referit la oferta lui de a fi numit director al *Cotidianului*, atunci când l-am scos pe Cristoiu. Ne vom gândi la toate astea. Aşa ne-am înţeles. La tot cazul şi el

a fost mulțumit de felul cum a decurs interviul cu mine.

Vorbind de interviu, am pomenit că alegerea persoanei de la conducerea ziarului s-a bazat pe dorința de a-l face absolut independent. Eu, patron, om de dreapta, să am un om de stânga director al *Cotidianului*. Așa după exemplul clasic al ziarului *Daily Express* din Anglia. Lordul Beaverbrook, mai de dreapta decât Churchill, patron, și Michael Foot, cel care a scris *The Guilty Men* și a devenit apoi liderul Partidului Laburist, șef al ziarului.

I-am dat și un Christmas Pudding autentic, cu brandy butter în două mici borcane. Le-am explicat tot ceremonialul legat de acest deliciu tradițional englez, inclusiv descriindu-le scena finală când puddingul e adus în camera întunecată în flăcări de cognac. Nu știu dacă toți m-au urmărit sau nu, dar m-au ascultat cu multă atenție. Și ca să aduc și culoarea națională, i-am dat și lui un swoosh - balonul de fire elastice în tricolorul României, pe care nu-l poți distruge. Îl stâlcești, îl strângi în pumn, dai cu el de pământ și nimic nu se schimbă. Își revine întotdeauna. I-am dat același cadou și lui Dan Marțian când era Președintele Camerei, în prima legislatură post-revoluționară. I-am spus să-și descarce acolo nervii când Camera îl irită!

La sfârșitul programului, deci după ce le-a prelucrat și pe celelalte „victime" ale lui, cineva a venit și i-a dat ediția specială din *Cotidianul*, abia ieșită de sub tipar. Fotografie mare cu Florin Călinescu primindu-mă pentru programul lui. Totul fusese pregătit cu grijă dinainte. Dar n-are importanță. Lumea a fost impresionată de eficacitatea tipografiei noastre.

Să nu uit, pe somalezul din program îl cheamă Shamat Khalid Harry. M-a asigurat de autenticitatea devotamentului său pentru tot ce reprezint eu în România. Formulă cam vagă, e adevărat, dar cred că nu greșesc dacă zic că sentimentul exprimat a fost total pozitiv.

Întors acasă m-am apucat să-mi deschid curierul. Am fost constant întrerupt. Numai comentarii laudatorii. În cele din urmă, am oprit telefonul.

Am primit mai multe volume de-ale lui Septimiu Octavian Ivan, marele yogin român. El își închipuie că și eu sunt un adept, chiar practicant al acestei discipline. Nu e cazul. Impresia lui se datorează faptului că, atunci când ne-am cunoscut, i-am povestit pelerinajul ce am făcut la Lon Alva pe podișul Decanului, deasupra Bombey-ului, ca să vizitez acea faimoasă Academie yoghină. Cărțile sunt foarte interesante. în ce privește relația sexuală bărbat, femeie etc., foarte explicită, atât în cuvinte cât și grafică.

N-am terminat nici de deschis curierul și mai ales nicidecum citirea cărților yoga.

Sâmbătă, 11 Decembrie 1999

Vin întâi Niță și Anișoara Bindea. Apoi Marian Munteanu și Tudor Berza. Nu mai repet discuția. În esență e cea din trecut. Vor să mă declar candidat

cât mai curând. Toți mă felicită pentru performanța de aseară.

Col. Tocan din Brașov îmi spune că există un fond foarte mare de potențial sprijin politic pentru mine. Vine Urcan să-mi recomande preluarea societății „ZAREA". Nu-l țin pentru că vine Călin Husar cu Dieter Stanzeleit. Mă țin aproape două ore. Dieter vorbește neîncetat, într-o englezească agramată și prost pronunțată - de-abia de-l puteam urmări - dar debordantă ca debit. Pe scurt, el e fiul lui Mihai. Născut la Sinaia la 28 Noiembrie 1939, fiul englezoaicei Nerissa Jane Irene Bowes-Lyon și tatăl „necunoscut". După urcarea pe tron a lui Mihai „am trăit toți trei o familie unită", îmi spune Dieter. Cu lux de amănunte Dieter îmi povestește cum a descoperit toate astea, de care totuși își aduce vag aminte. De exemplu, de cum locuiau în Castelul Peleș și la Săvârșin. Mi-a descris, chiar, camera în care dormea el, alături de cea a lui Mihai și a mamei lui.

Castelul Peleș a fost bombardat în noaptea de 24-25 August 1944. Nemții i-au dus la Hitler în 25-26 August, la Rastenburg. Dieter își aduce aminte cum Hitler, instinctiv, a vrut să-i întindă mâna dreaptă, dar a renunțat pentru că nu putea din cauza atentatului orchestrat de Stauffenberg. Mama lui Dieter a fost executată și „tăiată în bucăți".

Dieter a fost adoptat de familia Stanzeleit și crescut ca german. El e violonist și a făcut avere în instrumente muzicale. A încercat de nenumărate ori să intre în legătură cu Regele Mihai. N-a fost chip. Cel mai aproape de reușită a fost cu ocazia nunții Principesei Maria la New York. Dieter era în legătură cu Vergotti, care i s-a plâns că nu-și poate permite să plătească 160 de dolari ca să fie prezent la masa de onoare în cinstea noilor căsătoriți. Dieter a făcut-o. A sosit cu un mare buchet de flori în culorile României la Waldorf-Astoria. Regina Ana a fost încântată să primească buchetul, dar când Dieter i-a cerut o audiență Regelui, Ana a intervenit, chiar brutal. Dieter era pregătit, așa că i-a dat un memoriu. „Unde să-l pun?", l-a întrebat Regele. Cum Dieter a tot insistat, memoriul i-a fost dat unui secretar. De atunci n-a mai auzit nimic. În memoriu Dieter i-a cerut un „blood test". De fapt Dieter seamănă foarte mult cu Regele la față. Dar e mult mai mic de statură. Are însă aceeași chelie și aceiași ochi, pe lângă fața rotundă.

Vroia să-i prezint cazul în *Cotidianul*. Imposibil, a fost reacția mea.

Uitasem să scriu, mi s-a comunicat că Ciorbea e pentru mine, Petrina e total împotriva mea.

Cristi Vaida îmi aduce știri despre Secăreș, care vrea să mă vadă. Stolojan e cel care spune că eu, Ion Rațiu, trebuie să fiu consultat pentru rezolvarea crizei în care se găsește țara. Atât Meleșcanu cât și Măgureanu vor să stea de vorbă cu mine.

Cristi Dragomir din Constanța îmi transmite un mesaj de lealitate.

Duminică, 12 Decembrie 1999

Ioan Curtean de Hondol vine cu Adrian Restian. Aceeași poveste. Să mă

declar candidat. Da, le spun. Voi face-o, dar numai după ce mă verific pe mine în primul rând, ceea ce fac acuma. Afacerile mele, lăsământul meu, sănătatea etc. Dacă totul e în regulă voi intra în joc numai dacă ajung să am certitudinea că pot să câștig. Altfel, nu. Și pentru asta am nevoie de solicitări scrise din toate părțile. În paralel trebuie să văd rezultatul care trebuie să fie pozitiv, al unui sondaj obiectiv de opinie publică. Dacă toate astea sunt în regulă, atunci voi anunța candidatura mea, probabil, la 24 Ianuarie 2000, când se împlinesc zece ani de la întoarcerea mea în țară. În tot cazul, voi lansa formal cartea mea la acea dată. Până atunci vreau să identific resursele și echipa pe care mă pot baza pentru campania electorală.

Silviu Dragomir mi-a făcut o adevărată analiză. Partidul nostru e împărțit în trei grupuri. Primul e cel al lui Ionescu-Galbeni, Remus Opriș, Ciumara, Virgil Petrescu, Grigoriu - cei foști comuniști, care l-au captat pe Ion Diaconescu. Al doilea e cu Radu Vasile în frunte care vrea să devină șeful PNȚCD. Aici e Lepșa, Ionuț Gherasim, Dumitrașcu, Ionescu Bogdan, doamna Radu (negricoasa cu ochelari) și ceilalți, nehotărâți. „Majoritatea înclină spre dumneavoastră, dar mulți vă atacă pentru *Cotidianul*. Există totuși un grup care ar vrea să adresați un apel tuturor membrilor PNȚCD. Să avem un Congres extraordinar. Ăștia ar fi în frunte cu Lățea, om de 85 ani, cu mare prestigiu, fost fondator al AFDPR, alături de Ticu Dumitrescu și Ciuceanu". La ăștia s-ar adăuga și asociația „Regele Mihai".

Mi-a povestit cu lux de amănunte vizita făcută de Regele Mihai în Comuna Bahrinești, unde a ctitorit Mihai o mânăstire, care abia acum s-a terminat, și la Varnița. Ambele în Bucovina, astăzi ucraineană, la doar 20 km de Suceava. El, Silviu, a fost dus cu un avion special, cu Simina Mezincescu, soții Duda și Dorin Mihai, deputatul de Iași.

PNȚCD va avea o Delegație permanentă în Ianuarie 2000. Dar numai pentru votarea noului Statut. Statut complet neacceptabil. Dictatorial.

M-a informat și de vizita lui Diaconescu și Galbeni la Constantinescu ca să schimbe Guvernul. Să-l pună fie pe Ciumara, fie pe Sârbu Prim-Ministru. Ei îl vor pe Ciumara. Constantinescu n-a acceptat.

E clar că lucrurile merg foarte prost. Tot mai mulți gândesc că eu aș fi soluția. Dacă nu putem obține schimbarea pe cale legală, printr-un congres extraordinar, atunci să luăm un partid deja existent și să-l botezăm PNȚ Tradițional, PNȚ Maniu sau PN Rațiu, îmi sugerează. I-am reamintit că în întreaga mea acțiune politică în acești ani, deloc ușoară pentru mine personal, am militat pentru menținerea unității Partidului. Vreau să mă mențin pe aceeași poziție. I-am explicat însă că sunt în discuții concrete care ar putea să ducă la candidatura mea la Președinție, ca independent.

Curând, după orele 4.00, a venit Phil cu Diana. Ne-am înțeles perfect. Mă va sprijini cu fonduri etc. Am vorbit și de achiziționarea pachetului FPS de

acțiuni în societatea ZAREA. Suntem de acord. Diana răsfoia cartea mea *În fine acasă...* . I-am oferit-o. „Pentru părinții mei", mi-a zis. Îi cheamă Soare. Așa am scris dedicația.

Să nu uit. Toți cei înlăturați de Coposu, cei care au rămas în viață, bineînțeles, și apoi de Diaconescu, mă vor sprijini. Vor să revină în Partid. Păcat că Vălușescu, Klaps etc. au murit. Pașaliu mai trăiește? Bărbuș, cei doi Dumitrescu etc. abia așteaptă un semn. Ultimul vine Adrian Stanciu, care a fost la noi până la venirea lui Cristoiu. Mi-a adus o propunere concretă. Vrea schimbarea *Cotidianului* și se încumetă să o facă el.

Luni, 13 Decembrie 1999

M-am culcat după miezul nopți și după ce mi-am eliberat masa de scris de tot ce era urgent. Am dormit bine, fără întrerupere până la 6.30 azi-dimineață.

Și aseară de la BBC și azi-dimineață am fost întrebat de gazetari despre criza guvernamentală. Nu mă surprinde, am răspuns, dar nu am dat amănunte. Probabil va fi o remaniere.

I-am scris lui Ivan să-i mulțumesc pentru cărțile yoga și lui Diaconescu, formal, ca să-i cer aprobare pentru absentarea mea de la lucrările Parlamentului.

Nu ți-am telefonat, i-am zis, pentru că n-am vrut să-ți mai dau o problemă când ai atâtea din cauza Președintelui și a Premierului. Poate nu exact în aceste cuvinte, dar acesta a fost sensul. Dacă vrei să-mi vorbești sau dacă îți pot fi de folos în orice fel, dă-mi de știre: mobilul meu funcționează și în străinătate. Nu o s-o facă. Doar el a fost cel care m-a exclus din toate pozițiile de influență. El, Diaconescu, a manevrat ca Vasile Lupu să mă înlocuiască la Vice-Președinția Camerei și tot el a refuzat să mă susțină la Președinția Comisiei de Politică Externă și m-a înlocuit cu Ioan Mircea Pașcu la șefia Parlamentarilor români la NATO. Secondat de Țepelea, bineînțeles, ca să nu mai vorbesc de faptul că nu m-a susținut la Externe când s-a format Guvernul.

În mașină citesc consternat *Cotidianul* de astăzi. În pagina a doua, mai multe articole pur Cristoiu. Iată titlurile, „Fenomenul american sau cum s-a transformat visul american în sexgate". „NATO-arma cu care SUA a cucerit lumea". În fine „FMI și Banca Mondială - instrumente americane de aservire". Iar jos, în partea dreaptă „Uniformizarea culturală - o altă valoare americană". Analiză aberantă, visceral și violent anti-americană. Nici-o semnătură, doar indicația „Pagină realizată de Departamentul Externe". Mă întreb cine? Redactor la Externe e Cristina Zărnescu. Redactor șef-adjunct responsabil pentru Externe e Ioana Lupea. Marcela Feraru e redactor-șef, dar n-a fost ea la Helsinki? Cine a venit cu ideea să se publice astfel de elucubrații - atac împotriva americanilor, fără nici-o legătură cu evenimentele zilei. Și n-a fost Dan Diaconescu consultat? Sau chiar el a inițiat publicarea acestui grupaj? Voi afla adevărul. Un cap, cel puțin un cap, trebuie să cadă. Dar Husar ce păzește? N-

are el nici o răspundere față de linia ziarului? Lucrurile trebuie lămurite.

La sosirea la aeroport, începând cu omul de la securitate, lumea mă felicită pentru interviul cu Florin Călinescu. În avion, la fel. Vine Tim Lynes la mine. Acum nu mai stă tot timpul în București, dar tot specialist rămâne și produce rapoarte despre situația din România. „It slowed down a lot, in the last two years", îmi spune, referindu-se la reforma economică.

Nu vede o ieșire, „There's no will to do it", a fost concluzia lui. Or competence, am adăugat eu.

Tim e specialist în energie. „Interesant cum mersul transformării diferă în cele 13 țări în care funcționez. România e la coadă", mi-a zis.

La aeroport m-a așteptat Elisabeth. Har Domnului! M-a lăsat la spital. Mi-au luat sânge pentru analize și mi-au făcut tratamentul cu raze radio.

La 5.00 p.m., ora Londrei, am sosit acasă. Foarte obosit.

Știrile vin cu duiumul. Radu Vasile a fost destituit de Emil Constantinescu, dar numai după ce la ședința BCCC, Partidul i-a cerut să-și dea demisia. A urmat o perioadă confuză. Vasile refuză să plece. Toți membrii PNȚCD și PNL ai Guvernului își dau demisia. Constantinescu îl numește pe Alexandru Athanasiu Prim-Ministru.

Phil Bloom îmi telefonează: „Ce păcat că nu ești aici. Acum ar fi trebuit să apari la TV și să explici situația. Lumea te-ar fi crezut".

Miercuri, 15 Decembrie 1999

Ultimele două zile, mare criză. Aflu că la ședința BCCC de Luni au fost doar șase membri prezenți. Ei i-au cerut lui Radu să demisioneze. Dar inițiativa a fost a lui Constantinescu.

Am dat interviuri la telefon. Celor din Arad - Iercan printre ei - și mai multora la București: Felul în care a fost dat afară Vasile a fost neconstituțional. Dar dacă Partidul i-a cerut să-și dea demisia, Vasile trebuia s-o facă.

Iliescu cere alegeri anticipate. E normal. Probabil ar obține o majoritate în Parlament și după aceea vor organiza ei alegerile prezidențiale.

Daily Telegraph de astăzi descrie situația sub titlul: „Premierul României abandonează lupta".

Arthur și Evelyn vin la un pahar de șampanie. Probabil, pentru ca să mă și vadă, căci Elisabeth le-a explicat că am cancer.

Luni, 20 Decembrie 1999

Ultimele zile am cam vegetat. Am urmărit criza de la București, dar nu m-am implicat în nici un fel.

Ne-am cam făcut caraghioși. Constantinescu, evident, a venit de la Helsinki plin de el. Potrivit Comunicatului ce a dat, meritul invitației de a începe negocierile de intrare în UE e exclusiv al lui. S-a simțit destul de tare ca să-l

schimbe pe Radu Vasile. I-a vorbit astfel lui Diaconescu, care încă o dată a făcut sluj. La BCCC din 13 Decembrie Partidul i-a retras încrederea şi i-a cerut lui Vasile să-şi depună demisia. Radu a refuzat. Preşedintele Constantinescu îl demite pe Radu Vasile, care tot refuză să plece, menţionând că numai Parlamentul poate s-o facă. Pe bună dreptate.

Toţi membrii Guvernului PNŢCD, PNL şi PSDR îşi dau demisia. În zadar. Radu Vasile pune tot felul de condiţii. Constantinescu îl numeşte pe Alexandru Athanasiu Prim-Ministru, cu patru Vice-Prim-Miniştri. Radu Vasile vorbeşte de crearea unui nou PNŢCD, cu Lepşa, Ionuţ Gherasim.

Cine a găsit soluţia nu e clar. Dar Peiu, consilier al lui Vasile, a mijlocit o întrevedere Constantinescu-Vasile. Athanasiu se retrage. Isărescu e numit Prim-Ministru cu patru Vice-Prim-Miniştri. Radu Vasile îşi prezintă formal demisia permiţându-i astfel lui Constantinescu să reintre în constituţionalitate.

Radu Vasile preia Preşedinţia Senatului şi Secretariatul General al PNŢCD şi cei patru vice premieri sunt: Petre Roman, Mircea Ciumara, Valeriu Stoica şi Hajdu Gabor. Petre Roman obţine şi Ministerul de Externe.

Bilanţul acestei săptămâni de criză. Câştigător net: Radu Vasile. Din numărul patru în ţară, a devenit numărul doi, ca Preşedinte al Senatului şi şi-a recăpătat toate funcţiile în Partid. Petre Roman a ajuns la Externe, ceea ce vroia, şi PD va avea o şi mai mare influenţă asupra Guvernului. Isărescu, da, dar numai dacă i se va îndeplini condiţia şi se va adopta o lege care să-i permită automat întoarcerea lui la BNR, la sfârşitul mandatului de Prim-Ministru.

Pierzător net: poporul român pentru că nu-mi închipui cum această echipă va duce la bun sfârşit reforma.

Dacă reuşeşte, nu ne rămâne decât să-i felicităm pe guvernanţi. Dar nu-mi fac speranţe. Pierd toţi politicienii în prestigiu, în special noi, PNŢCD. Nae Ionescu-Galbeni şi-a dat demisia din toate funcţiile ce deţinea în Partid şi mă întreb ce face Remus Opriş. Cum o schimbă acum ca să iasă din nou în frunte!

Mi-au telefonat pe rând de Hondol şi Grabowsky. Primul, ca de obicei, plin de optimism pentru sprijinul „enorm" ce am în Ţara Moţilor. A fost la ceva ceremonie la care a făcut o promisiune, în numele meu, de sprijin substanţial. Nu ştiu, 80 sau 100 milioane lei. Reacţia mea a fost blajină: Evident, îi vom ajuta, dar nu mai lua angajamente în numele meu. Eu n-am nevoie să-mi găseşti deschideri unde pot să dau bani. Am deja atâtea încât nu pot face faţă la toate. E interesant să găseşti oameni şi organizaţii care vor să dea alături de noi.

A urmat o discuţie extrem de prietenoasă în care mi-a vorbit de sumele enorme ce cheltuieşte el în România, pentru binele obştesc. „Trebuie să stabilim cuantumul şi destinaţia donaţiilor ce vom face în viitor", a fost concluzia lui. Evident, sunt de acord.

Grabowski vroia să ştie când mă întorc. Tocmai îi cerusem lui Diaconescu să-mi aprobe absentarea de la lucrările Camerei şi săptămâna asta: După Cră-

ciun, cel mai de vreme, i-am răspuns. Mi-a vorbit de impresia excepțional de favorabilă ce a făcut interviul meu cu Florin Călinescu la „Chestiunea Zilei".

Varlam vine mâine la Paris. Intru eu în legătură cu el, aici în Occident.

Astăzi e prezentat Camerei Guvernul Isărescu. Văd că Dudu Ionescu alături de Radu Stroe au intrat în Biroul Executiv al Guvernului.

Doina Bâscă îmi dă prin telefon greșelile ce s-au strecurat în carte. Prima e absurdă. în loc de apatrid, a apărut „apartid". Cum n-au observat acest lucru cei care au produs textul - de la Petre în jos - e greu de imaginat. Nici eu nu observasem greșeala înainte de telefonul Doinei!

Marți, 21 Decembrie 1999

Știrea de care n-aveam nevoie mi-a parvenit astăzi. Cancerul meu a făcut metastază în ficat. Sfârșitul va veni mai degrabă decât îmi închipuisem.

Trebuie să-mi pun lucrurile în ordine, fără a pierde un minut. Ceea ce e cam greu căci sunt obosit tot timpul.

Din moment ce știu acest lucru, poate ar fi bine să explic situația într-un interviu și să mă retrag din politică. Poate chiar acum în luna Ianuarie.

Miercuri, 22 Decembrie 1999

Nu mă simt bine deloc. Găsesc totuși energia să-l sun pe Dumitru Suciu. Lămurim oarecum lucrurile. Dar e greu cu el. Îndată ce încep să-i spun ceva mă întrerupe și vorbește el. Am reușit totuși să-i comunic că eu nu vreau cartea despre familie să fie concentrată asupra lui Basiliu și Ioan Rațiu în secolul trecut și asupra lui Viorel și a mea în secolul nostru. Eu vreau cercetare serioasă asupra originii familiei și redarea vieții și activității tuturor celor care s-au evidențiat de-a lungul secolelor. Nu vreau să repet experiența mea cu Josan, care a petrecut vreo câteva săptămâni la Londra în întregime pe cheltuiala mea și n-a făcut nimic. Broșura lui despre Memorandist n-are valoare științifică. Dă doar câteva fapte deja publicate. Sper că ne-am înțeles. Vreau să am de la el un sinopsis a ceea ce el și Teodor Pavel vor să scrie. Să cădem de acord. Facem și contract. Voi finanța toate cheltuielile lor pe bază de deviz. Ce ne trebuie nouă e examinarea documentelor ce se găsesc la Budapesta, Viena, chiar la Vatican și la Cluj, bineînțeles. Ale lui Viorel și ale mele se găsesc mai ales la Londra, dar eu vreau să găsim istoria originii familiei, nu numai legenda.

Mi-a telefonat Adrian Năstase, răspuns la mesajul meu. PDSR și-a reluat locul în Parlament. Isărescu a obținut votul de încredere. Suntem de acord, Constantinescu a acționat neconstituțional, dar Radu Vasile trebuia să-și dea demisia când a pierdut sprijinul propriului Partid.

Călătorie epuizantă la Zermatt. Cu Nicolae, Sașa și Daniel și „cu o mie de bagaje". Fac o escală la Geneva, unde aveam fixată o întâlnire. La Visp îi găsesc pe toți în gară. Pierduseră primul tren, pentru că n-au avut răgazul nece-

sar să se ocupe de bagaje în timpul limitat de șapte minute. Au venit cu al doilea. Dar n-au mai prins nici această legătură la Visp. Așa, au stat mai bine de o oră în frig, afară, în gara Visp.

Și trenul meu a sosit cu întârziere pe la orele 20.43, dar curând după aceea, a venit un autobuz al Companiei ZVB care ne-a dus până la Täsch. Aici iar, trambalarea bagajelor în Pandelzug-ul care face naveta, a fost laborioasă. Eu fără forțe, ceilalți au făcut ce-au putut. Greul a căzut pe Nicolae. N-aveam bani mărunți pentru cărucioare, distanța până la tren cam mare etc. În fine, au reușit. Ajunși la Zermatt, taxiul, har Domnului mare! Am intrat cu toții, plus bagajele. De la Haus Solvay, suta de metri pe cărarea în pantă ce duce la chalet-ul nostru, aproape că m-a dat gata. Nicolae a organizat totul. Toate geamantanele grele el le-a cărat. De câte ori a trebuit să urce, nu mi-a spus.

M-am vârât în pat. Sașa și apoi Elisabeth, mi-au adus niște supă.

Trebuie să accept: s-a terminat cu energia extraordinară cu care m-a înzestrat natura. Trebuie să mă pregătesc pentru ultima călătorie, care s-ar putea să fie interesantă, mai ales dacă sunt în stare s-o fac așa.

Luna e în perigeu. Are o mai mare luminozitate decât oricând în secolul acesta. Și pare mult mai mare. Experții spun că noi o vedem cu 14 la sută mai mare decât în mod normal. Explicația științifică mi-a scăpat, dar am admirat-o tot drumul de la Visp la Zermatt, când șerpuirea traseului mi-o permitea.

Acum e 6.00 a.m., Joi.

Joi, 23 Decembrie 1999

M-am sculat pe la 5.00 a.m., m-am îmbrăcat bine și am ieșit pe terasă. Toată valea era luminată de această splendidă lună. Deși totul senin, doar luceafărul și încă vreo doi aștri (care?) se puteau vedea, dar nu prea bine.

Fenomen cu totul excepțional. Interesant sfârșit de mileniu!

Isărescu a fost confirmat ieri, cu un vot. De asemenea, a fost suspendat din funcția de Guvernator al BNR pe durata mandatului de Prim Ministru, așa cum a cerut el.

Adrian Severin scrie un interesant și just articol în *Ziua*. Numirea unui tehnocrat ca Prim Ministru nu ne aduce nici respect în Occident pentru democrația noastră și nu ne va aduce nici investițiile masive de capital privat de acolo. Pentru că n-am realizat stabilitate politică.

Seara sosesc Ioana, Petre și Alexandru. În mare formă, sub bagheta entuziastă a Ioanei, care debordează de vitalitate: „Pot să văd și eu cartea?", mă întreabă Petre cu delicatețea lui caracteristică. Sigur că da. Imediat. A ieșit splendid. Din păcate s-au strecurat câteva greșeli. I-o aduc. O aveam pregătită: N-o să-ți scriu o dedicație în volumul ăsta, pentru că îți voi da unul din acelea cu scoarțe tari. Îi dau cartea. Sunt toți încântați.

„Unde-s greșelile?" Din păcate, singura poate importantă e chiar la înce-

put. Și-i explic că apatrid, a devenit „apartid". Verifică textul. Costernat. Dar tot cu delicatețea lui caută să-și explice cum s-a putut întâmpla asta. „Să știți că lumea va citi apatrid, pentru că asta cere textul și cei care vor vedea greșeala își vor da imediat seama că tiparul e de vină!

Nici eu n-am observat la început. Abia după ce mi s-a atras atenția am recitit și văzut greșeala. Vom repara totul, dacă avem o a doua ediție, sau pot să explic situația când publicăm volumul II. Textul e deja aproape cules.

Am trecut la altele. Poate ar fi fost mai bine să nu-i spun nimic, să-l las pe el să descopere eroarea.

Cină mare. La sugestia mea mâncăm păstrăvi. Am mâncat un pește întreg și am mâncat și mai multe linguri pline de vacherin, faimoasa brânză franceză onctuoasă. E prima dată că mănânc o masă întreagă din 15 Octombrie încoace.

Vineri, 24 Decembrie 1999

Am luat micul dejun cu toată lumea. E splendid. Adevărată atmosferă de familie.

Alexandru e aproape tot atât de înalt ca mine. Îi arăt costumul meu de ski. L-am cumpărat, mi se pare, acum doi ani. Dacă l-am utilizat de zece ori, e mare lucru. E foarte elegant. Îi șade fantastic lui Alexandru. E încântat să-l aibă. I-am oferit și bocancii și skiurile mele. Le-a încercat. Bocancii sunt prea mici. Skiurile prea lungi. Trebuie să-și găsească exact ce-i vine bine.

Când am rămas singuri cu Ioana, i-am spus că sunt în curs de a perfecta lăsământul meu. I-am dat amănunte ce o privesc pe ea, dar mai ales pe Alexandru.

După plecarea ei, vine Petre și rămânem singuri, numai noi doi. Îmi vorbește de cartea lui Aurel Sergiu Marinescu, *O Istorie a Exilului Românesc*. S-au scris multe lucruri inexacte, mai ales despre exilul din Anglia în timpul războiului. Ar fi fost foarte bine să publicăm cât mai repede memoriile mele de atunci. Adevărul e că scrisorile mele către Viorel au fost împrăștiate de Manuela când i-am dat acces la arhiva lui Viorel. Cum probabil am notat la ora respectivă, eu am găsit un morman de hârtii în mijlocul camerei. Toate de-a valma, scoase din dosare și împrăștiate. Le-am pus atunci în niște saci de plastic, cu intenția de a le examina mai târziu. Nu s-a mai întâmplat. Acum va trebui să refac această perioadă din arhiva mea și mai ales din cea a lui Viorel.

Petre e foarte pozitiv. Vrea să publicăm, treptat, tot jurnalul meu de zi. Apoi, va scrie poate biografia mea. Pentru asta ține să avem convorbiri, începând de-acum și să le înregistrăm pe bandă. Să angajez o secretară să le transcrie.

Sâmbătă, 25 Decembrie 1999. Crăciun

Aseară, în jurul pomului. Am zis un „Tatăl Nostru" cam emoționat și apoi, desfacerea cadourilor.

Mi-a telefonat Ioana din Melbourne. Apoi de Hondol din București. El e

plin de încredere: „Totul merge spre bine, domnule Președinte. Vei fi ales cu siguranță". Avea la el acasă, la țară, foartă multă lume. Să vin cât mai curând. Să mă odihnesc bine. Va fi foarte mult de lucru. Nu l-am oprit. N-avea nici un rost. Voi face la timpul potrivit anunțul că sunt bolnav și că mă retrag.

Doina mă sună. Îmi dorește cele de cuviință și se oferă să corecteze volumul de note zilnice pe 1991, care va fi în curând gata. „O fac pe gratis", îmi zice.

Duminică, 26 Decembrie 1999

Îmi telefonează Ileana. Ieri au fost cu toții la Stanca. După masă îmi telefonează și Stanca, așa că cei mai dragi mie mi-au vorbit.

Sunt deprimat pentru că nu văd nici o îmbunătățire și sunt constant obosit. Orice efort cât de mic, mă epuizează.

Luni, 27 Decembrie 1999

Sf. Ștefan. Ce zi mare era asta la noi, în casa părintească! Tata își sărbătorea ziua numelui. Cred că nu exagerez, toată protipendada Turzii, indiferent de apartenență politică, venea. Eu eram responsabil cu băutura: vin, bere, drojdie, palincă etc. Tot ce-ți puteai imagina. Pe mese, bunătăți de tot felul. Musafirii începeau să sosească devreme. Pe la 11.30 dimineața. Și continua toată ziua, până seara târziu.

Primul care mi-a telefonat a fost Grabowski. Mi-a descris situația. În ultimul sondaj PNȚCD a ajuns la 2,45% „mai rău ca în 1990", îmi spune. „O să fie o ședință furtunoasă astăzi la BCCC", opinează Grabowski.

Aproape imediat după aceea îmi telefonează secretara lui Diaconescu să mă cheme la ședința BCCC: Transmite scuzele mele domnului Diaconescu. Sunt în Elveția, îi spun.

Senatorul nostru de Hunedoara, Oprea, îmi cere să fixăm o zi ca să discutăm pe îndelete turismul la sate. Să obțin ceva fonduri, îmi zice, când aude că sunt în Elveția.

Cristi Vaida e categoric: „Ceea ce v-am spus eu demult că se va întâmpla, s-a întâmplat. PNȚCD nu mai e o realitate. E rupt în două. Va trebui să se reconstruiască după eliminarea elementelor comuniste care au intrat la noi. Toată lumea vă așteaptă".

Parcă înadins, ca să-l confirme pe Vaida, îmi telefonează Cosma de la TVR. Vor să înceapă comentariile de Anul Nou cu mine. Să iau parte în programul din 2 Ianuarie.

Ce n-aș da să mă simt cât de cât în puteri. M-aș duce imediat.

Marți, 28 Decembrie 1999

Grabowski îmi aduce știrea că Radu Vasile a fost exclus din Partid, ieri, la ședința BCCC. Radu nici n-a participat la ședință.

De la *Observatorul din Arad*, mă întreabă dacă am votat pentru excludere. Apoi, dacă e adevărat că plec din PNȚCD spre PNL. Se pare că sunt tot felul de zvonuri. De la „Chestiunea Zilei", îmi telefonează o doamnă Zamfir (?). Vrea să mă vadă de urgență. De ce?

Și Albu îmi telefonează, tot de la Arad. Aceleași întrebări. Același răspuns. Rămân în PNȚCD.

Sosesc ai mei din Lausanne. Au venit cu trenul. Mircea, Rodica, Tudor, Lilian, Victor, Marius și Iulia. Le dau cadouri fiecăruia, întindem masă mare, de 15 persoane.

Când eram cu toții așezați le-am zis: „You're very good looking, a fine lot, including Daniel, the latest addition to the Family. Happy New Years etc." În engleză căci e limba pe care toți o vorbesc.

Mircea, Rodica, Tudor și Nicolae așezați lângă mine mi-au ascultat dorința de a înființa Casa Memorială pe care Tata o dorea atâta.

Doru aduce mulți studenți meritorii români, cu bursă, la Universitatea din Lausanne. Sunt încântat. Urmează și el în felul lui tradiția familiei de a servi poporul român.

Miercuri, 29 Decembrie 1999

Curând, după 8.00 dimineața, îmi telefonează Urcan: „Vă așteptăm. Cunoașteți situația. E nevoie de dumneavoastră aici. Când veniți?"

Mi-a mai spus că are o sticlă pentru mine. Poate să aștepte, dragul meu. Mulțumesc, la tot cazul.

Au venit co-proprietarii chalet-ului nostru. German și Martha Zumtaugwald. Încântat să-i văd. Am deplorat împreună faptul că Zermatt-ul se extinde atâta. Au acuma o capacitate de 20.000 paturi pentru turiști. E enorm când te gândești că întreaga populație locală, Burger Gemeinde, e abia de 5000 de suflete. Luând ca medie o vacanță de două săptămâni, asta înseamnă că peste o jumătate de milion de străini își petrec vacanțele aici pe an.

Am discutat și politică. Comunitatea datorează băncilor sume foarte mari. Nu vede ieșirea în condițiile actuale. Mă întreabă și de situația în România. Îi explic pe cât pot. Dar e foarte greu să arăți de ce lucrurile merg prost când România are atâtea resurse naturale. Mai ales să explici asta unui elvețian de la munte, unde resurse nu există în afară de apă și zăpadă.

Joi, 30 Decembrie 1999

Doctorul E.N. Commes îmi telefonează. Nu văd nici o ameliorare. Tot nu pot înghiți decât lichide, îi spun. Și am slăbit foarte mult și n-am nici o energie. M-a sfătuit să iau glucoză care-mi dă imediat calorii.

Nu mă simt bine. Am norocul că Nicolae mi-a dat de Crăciun cartea lui Misha Glenny, *The Balkans*. E foarte bună. Citesc ore întregi.

Vineri, 31 Decembrie 1999

Eugen Simion, Președintele Academiei Române, îmi cere insistent să păstrez seara de 6 Ianuarie liberă. Academia face o ceremonie la zece ani de la reactivarea ei după anii Ceaușescu. Vor acorda și niște titluri „Meritul Academic", sau așa ceva, onorați vor fi actualul Prim Ministru, Isărescu, fostul Președinte al țării, Ion Iliescu, actualul Ministru de Externe, Petre Roman, eu și un bine cunoscut bancher. Ceremonia va avea loc la C.O.Ș. Îi explic că sunt în curs de verificări, care cer prezența mea aici și la Londra... Sunt foarte onorat, dar decernați-mi titlul in absentia. „Nu, e foarte important să fiți prezent. Faceți tot posibilul".

Tibi Dekany și Ioan Hui îmi telefonează din Arad, să-mi ureze cele de cuviință. Ziarele locale au publicat declarațiile mele din timpul crizei guvernamentale. „Radu Vasile vrea să-și construiască un partid al său", îmi spune Hui.

Vine apoi pe fir Dan Diaconescu. E plin de încredere. *Cotidianul* are un tiraj vândut de 22.000 exemplare. Îmi citează ceva contracte de publicitate semnate pe anul viitor. Nicolae îmi spune că tot în pierderi am funcționat și luna trecută.

Editorialele din presa română sugerează că anul 2000 va fi bun pentru România: Occidentul, recte UE, are interesul să ne salveze. O fi, dar dacă nu ne îndreptăm, Occidentul ne va lăsa baltă!

Marian Munteanu îmi urează „Un An Nou Fericit cu împlinirea dorințelor noastre". Îi mulțumesc și-i spun că eu nu intru într-o aventură dacă nu pot s-o duc la bun sfârșit. Nu-i ascund că nu sunt bine. Ceea ce îmi dă ocazia să-i spun că Eugen Simion m-a invitat să accept onoarea ce mi se va decerna din partea Academiei. „Da, știu!", vine răspunsul imediat. De unde știi și ce știi? „Trebuie să fiu informat". Îi indic că-mi va fi greu să întrerup șederea mea la Londra. A insistat: „E foarte important să veniți. O să primiți distincția într-o companie excelentă: Isărescu, Iliescu, Roman și Ion Ghika".

Nicolae se oferă imediat să meargă cu mine pentru ocazie. Și Elisabeth vrea să vină. Pe Nicolae l-aș lua, dar prefer să mă duc fără Elisabeth.

I-am cerut lui Marian să afle cât mai multe amănunte despre ce e vorba. Criptic, Eugen Simion îmi indică ce bine ar fi să primesc această onoare „în drum spre cealaltă, de care am vorbit". Se referea la sugestia să aduc o contribuție bănească mai substanțială pentru Biblioteca Academiei, ceea ce ar înlesni mult alegerea mea ca membru al Academiei.

Max Bănuș îmi telefonează din München. Își petrece acolo sărbătorile cu familia. Analizează situația. „C'est la même Jeanette autrement coifée", trage el concluzia. Isărescu are o bună reputație. Nu întru totul meritată, pentru că ar fi putut evita valurile de inflație; sau ar fi putut limita efectele lor asupra populației - asta opunându-se guvernelor la ora respectivă. Deci n-a fost atât de independent cât ar fi trebuit să fie. Restul Guvernului sunt aceiași oameni. Incompetenți în marea lor măsură. Ba l-au luat și pe Roman, acum într-o poziție-cheie.

Seara nu mergem la Zermatterhof pentru Revelion. Mi-e imposibil. Ceilalți din proprie inițiativă, și în ciuda insistenței mele, au decis să sărbătorească sosirea anului 2000 aici, în chalet.

S-au îmbrăcat în haine de sărbătoare. Sașa extrem de elegantă cu o rochie foarte decoltată, mulată pe corp, acoperită până sus la gât, cu o tunică fină total transparentă și ea mulată pe corp. Efectul excepțional. Sașa e o femeie frumoasă. Are un corp care a început să se îngroașe, dar tot e foarte bine. Nicolae în smoking formal, elegant; iar Daniel în haine originale, unele confecționate de Sașa, cu papion colorat, foarte drăguț.

Elisabeth are un nou ansamblu negru, bine ales, care curge până la pământ. Îi scoate în evidență fața distinsă și forma armonioasă, frumoasă a craniului ei.

Am căutat și eu să fac un efort. Mi-am pus frumoasa cămașă, stil Romeo, cu mâneci mari bufante și pantalonii mei maro, favoriți, proaspăt sosiți de la spălătoria chimică de aici. Masa ingenios și bogat aranjată numai pentru noi cinci. (Ceilalți au plecat, care la Lausanne, care la Paris.)

Dar înainte de a ne așeza la masă, Nicolae a lansat, de pe măsuța din fața canapelei și a fotoliilor, la rând, două petarde care, explodând, aruncă în aer 13 cadouri fiecare. Mare succes. Întâi, ceremonialul aprinderii fitilului. Suspans. Apoi explozia și ploaia de cadouri ce cădeau din toate părțile tavanului, căci până acolo le proiectase explozia. Daniel, extaziat. Și noi toți, de altfel, impresionați. Ura! Ura! Daniel, care în orice caz vorbește tot timpul, nu mai contenea. Tot felul de strigăte și comentarii doar pe jumătate înțelese de mine.

Afară jocurile de artificii iluminau întreaga vale. Mâncare special adusă de Nicolae de la Zermatterhof. N-am putut decât gusta puțin. Mai ales niște aspic. Nicolae a deschis, pe lângă o sticlă de Perrier, și un Beaune, 1978, de cea mai bună calitate. Am băut câțiva stropi și din șampanie și din vinul roșu special adus.

N-am întâmpinat anul 2000. Probabil semnificativ pentru că n-o să-mi aducă nimic bun. Pe la 11.30 p.m., epuizat, m-am retras, urmând să mă scol la momentul schimbării anului. Au venit să mă alerteze, mi-au spus pe urmă, dar dormeam profund. Așa că n-am auzit clopotele bisericii și nici n-am văzut muntele iluminat de reflectoare gigantice - o lumină albăstruie, îmi spune Elisabeth.

Eu m-am trezit pe la 1.00 noaptea. Focul de artificii în plin toi. Din patul meu văd toată Valea Vispului. Feeric! Era aproape ora 2.00 noaptea când totul s-a terminat.

Joi, 6 Ianuarie 2000

Ultima săptămână dominată de trei probleme:

1. Invitația să mă duc la București, astăzi, ca să primesc alături de alții distincția Academiei Române la împlinirea a 10 ani de la reînființarea ei după Revoluție. Zi de zi preocupat de problemă. De ce? Pentru că fiecare zi ce trece mă face tot mai slab. Abia mă țin pe picioare. Nicolae și Elisabeth îmi

aduc tot felul de medicamente nutritive, emulsii, nu pot înghiți nimic cu ușurință. Doar lichide.

În fine, am rezolvat problema alaltăieri. La sugestia lui Petre i am scris lui Eugen Simion că nu pot merge. Mesaj frumos, pe care l-am moderat și modificat eu și am aranjat cu Călin să-l trimită chiar azi-dimineață, împreună cu un exemplar din *În Fine Acasă.*

2. Indrei. Știrile despre el tot mai proaste. Își schimbă deciziile dintr-un moment în altul.

3. Sănătatea mea.

Venim direct la Londra, astăzi. Împachetatul, îmbrăcatul etc. mă epuizează total. E evident rezultatul slabei nutriții din15 Octombrie până astăzi. Interesant. Mi-am dat seama de ce grevele foamei, à la Ghandi, au loc. Cum de sunt posibile. În cazul meu, la tot cazul, după primele două luni, nu mai aveam nici-o poftă de mâncare. Nu numai că nu-mi era deloc foame, dar gândul la mâncare și mirosul de mâncare mă deranjau.

Călătorie lungă, foarte obositoare pentru mine, deși am luat un taxi direct de la Zermatt la Cornavin, aeroportul din Geneva. Ajunși la Londra merg direct la Spitalul Cromwell unde mă internează. Doctorul Westerley, care va face introducerea tubului în esofag, vine să mă vadă. Dacă operația reușește, tubul se lărgește mecanic și, lărgind esofagul acum aproape sugrumat, îmi va permite să înghit din nou.

Pe la 7.30 vine Nicolae cu toate documentele puse la punct. Le semnez. Între timp vine și Indrei cu un buchet de flori. Arată teribil, nu buchetul, Indrei. Mari cearcăne în jurul ochilor, privire intensă de om speriat. What are you doing to yourself, Indrei? You're destroying yourself? A rămas să vină să mă vadă după ce mi se va face operația.

Toți pleacă.

Vizionez meciul de fotbal de la Rio. Mare dramă. Mexicanii marchează dintr-o lovitură de pedeapsă de la 20 de metri. șut fantastic, tocmai în colțul de sus al porții, șut tras peste capetele zidului englezesc. Pe urmă, David Beckham primește cartonaș roșu și e scos din joc.

Al doilea mi-temps dramatic, dar foarte interesant. Două penalty-uri ratate, unul de fiecare parte. În fine, Cole egalează. (El a ratat penalty-ul englez.)